

Závěrečná zpráva výzkumného úkolu:

**Analýza financování výkonu státní správy
a samosprávy územních samosprávných celků,
která poskytne relevantní množství dat
pro přípravu nového zákona o RUD**

VŠE Praha 13. 2. 2009

Řešitelský kolektiv:

Ing. Petr Halouzka, CSc. (vedoucí řešitel úkolu) Katedra regionálních studií, VŠE – externí spolupracovník - Část A: kap. 1.7, kap. 4., kap. 5. Část B: kap. 8.,

Ing. Marek Jetmar, Ph.D. (vedoucí řešitel úkolu) Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE Praha - Část A: kap. 1.4, kap. 1.8., kap. 3. Část B: kap. 5.,

PhDr. Jaroslava Kadeřábková, CSc. (vedoucí řešitel úkolu) Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE v Praze - Část A: kap. 1.2., kap. 1.8. Část B: kap. 3.,

RNDr. Jana Kouřilová, Ph.D. Středisko regionálních a správních věd - Část B: kap. 3.,

Doc. Ing. Jitka Peková, CSc. (vedoucí řešitel úkolu) Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE v Praze - Část A: kap. 1.3., kap. 1.8., kap. 4., kap. 5. Část B: kap. 4.,

Ing. Martin Pělucha (vedoucí řešitel úkolu) Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE Praha - Část A: kap. 1.5. Část B: kap. 6.,

Doc. Ing. Jaroslav Pilný, CSc. (vedoucí řešitel úkolu) Universita Pardubice - Část A: kap. 1.3., kap. 4., Část B: kap. 4.,

Ing. Gabriela Říhová - Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE Praha - Část A: kap. 1.6. Část B: kap. 7.,

Ing. Šárka Šebková; Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE Praha - externí spolupracovník - Část B: kap. 6.,

Doc. Ing. Petr Tománek, CSc. (vedoucí řešitel úkolu) Katedra veřejné ekonomiky, Ekonomická fakulta, VŠB – TU Ostrava - Část A: kap. 2., kap. 4. Část B: kap. 1.,

Doc. Ing. Petr Toth, Ph.D. (koordinátor projektu, vedoucí řešitel úkolu) Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE Praha - Část A: kap. 1.5., 1.6. 1.8., kap. 4, kap. 5. Část B: kap. 6.2., kap. 7., kap. 8.,

Ing. Zuzana Khendriche Trhlínová, Ph.D. Katedra regionálních studií, Národohospodářská fakulta VŠE v Praze - Část A: kap. 1.2., kap. 4. Část B: kap. 3.,

Prof. RNDr. René Wokoun, CSc. (vedoucí řešitel úkolu) Středisko regionálních a správních věd, Národohospodářská fakulta VŠE v Praze - Část A: kap. 1.1., kap. 5. Část B: kap. 2.,

Doc. Ing. Elena Žarska, CSc. Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja, Ekonomická univerzita v Bratislave - Část B . kap.7

Obsah

ČÁST A.....	9
1. ZÁVĚRY KVANTITATIVNÍCH A KVALITATIVNÍCH ANALÝZ.....	13
1.1. SPÁDOVÉ OBLASTI A JEJICH ROLE V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ	13
1.2. ZÁVĚRY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ A NÁVRHY PRO RUD	14
1.3. MANDATORNÍ VÝDAJE OBCÍ	17
1.4. ZÁVĚRY FINANCOVÁNÍ PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI VYKONÁVANÉ OBCEMI A KRAJI	22
1.5. ZÁVĚRY TÉMATICKEHO OKRUHU POSTAVENÍ PRAHY, BRNA, OSTRAVY A PLZNĚ V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ RUD	25
1.6. ZÁVĚRY ZAHRANIČNÍCH ZKUŠENOSTÍ V OBLASTI FINANCOVÁNÍ OBCÍ	31
1.7. SHRUTÍ ANALÝZY HODNOCENÍ ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ OBCÍ VE VZTAHU K JEJICH MAJETKU	35
1.8. SHRUTÍ	38
2. NÁVRH ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ OBCÍM (SYSTÉM FINANCOVÁNÍ OBCÍ)	42
3. PŘENESENÁ PŮSOBNOST.....	60
4. DALŠÍ PRINCIPY A KRITÉRIA	64
5. NÁVRHY NA DOPLŇKOVÉ VÝZKUMY	77
ČÁST B.:.....	80
1. ZÁKLADNÍ ANALÝZA VÝDAJŮ OBCÍ	81
2. TYPOLOGIE OBCÍ A JEJICH VÝBĚR PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ. SPÁDOVÉ OBLASTI A JEJICH ROLE V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ	93
3. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU PRO POTŘEBY VÝBĚROVÉHO ŠETŘENÍ OBCÍ.....	110
4. ANALÝZA MANDATORNÍCH VÝDAJŮ OBCÍ	169
5. FINANCOVÁNÍ PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ A KRAJŮ	201
6. POSTAVENÍ PRAHY, BRNA, OSTRAVY, PLZNĚ V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ.....	232
7. POZNATKY Z FINANCOVÁNÍ OBCÍ NĚKTERÝCH EVROPSKÝCH ZEMÍ.....	336
8. HODNOCENÍ ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ OBCÍ VE VZTAHU K MAJETKU	373
PŘÍLOHY.....	384
PŘÍLOHA 1 – PASPORTY VÝDAJŮ OBCÍ.....	385
PŘÍLOHA 2 - DOTAZNÍK PRO VYBRANÉ OBCE.....	574
PŘÍLOHA 3 – PŘEHLED OKRUHŮ A OTÁZEK PRO ŘÍZENÉ ROZHOVORY.....	581
PŘÍLOHA 4 – DEFINICE PROPOČTOVÝCH A PODÍLOVÝCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VYUŽÍVANÝCH BĚHEM ŘEŠENÍ PROJEKTU.....	585
PŘÍLOHA 5 – PROSPEKTIVNÍ KOEFICIENTY PRO MĚSTO PLZEŇ	587
PŘÍLOHA 6 – PROSPEKTIVNÍ KOEFICIENTY PRO MĚSTO BRNO	590
PŘÍLOHA Č. 7 – PROSPEKTIVNÍ KOEFICIENTY PRO MĚSTO OSTRAVU	593
PŘÍLOHA Č. 8 – PROSPEKTIVNÍ KOEFICIENTY PRO HL. M. PRAHU.....	597
PŘÍLOHA Č. 9: VÝPOČET DOPADU SNÍŽENÍ SDÍLENÝCH DANÍ BEZ MOTIVAČNÍ SLOŽKY U VELKÝCH MĚST BRNO, OSTRAVA, PLZEŇ.....	603
PŘÍLOHA Č. 10: VÝPOČET DOPADU SNÍŽENÍ SDÍLENÝCH DANÍ BEZ MOTIVAČNÍ SLOŽKY PRO HL. M. PRAHA	605
PŘÍLOHA Č. 11 – VÝCHOZÍ DATA PRO KOMPARAČNÍ ANALÝZU MEZI OBCEMI ČR A SR.....	607
PŘÍLOHA Č. 12 – OBČANSKÁ VYBAVENOST OBCÍ.....	610

PŘÍLOHA Č. 13 – TECHNICKÁ VYBAVENOST OBCÍ.....	614
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ, PŘÍLOH	616

Seznam zkratk použitých v textu:

ARIS – automatizovaný rozpočtový informační systém
ČR – Česká republika
ČSÚ – Český statistický úřad
CZK – české koruny
DHM – dlouhodobý hmotný majetek
DPFO – daň z příjmů fyzických osob
DPFOSVČ – daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti
DPPO – daň z příjmů právnických osob
DSO – dobrovolný svazek obcí
EU – Evropská unie
FAMA – finanční a majetková nalázyza
FO – fyzická osoba
HDP – hrubý domácí produkt
HMP – hlavní město Praha
IT – informační technologie
KFV - komplexní funkční velikost obcí
MaV – mandatorní výdaje
MHD - městská hromadná doprava
MF ČR (MF) – Ministerstvo financí České republiky
MF SR – Ministerstvo financí Slovenské republiky
MS – žáci mateřských základních a středních škol a učilišť
MŠ (MS) – mateřské školy
MV – žáci vysokých škol
MV ČR (MV) – Ministerstvo vnitra České republiky
MZ – mobilita za zaměstnáním
NUTS – statistické územní jednotky
OkÚ – okresní úřady
OPOÚ – obce s pověřeným obecním úřadem
ORP – obce s rozšířenou působností
PBO – Plzeň, Brno a Ostrava
PBOP – Praha, Brno, Ostrava a Plzeň
PO – právnická osoba
PPP – partnerství veřejného a soukromého sektoru
RHMP – rada hlavního města Prahy
RUD – rozpočtové určení daní
SK – skupina dle odvětvového členění
SKK – slovenské koruny
SR – Slovenská republika
SMO – Svaz měst a obcí
SMS – Sdružení místních samospráv
SNR – Slovenská národní rada
SRN – Spolková republika Německo
SSÚ – Slovenský statistický úřad
ÚSC – územně samosprávné celky
VÚC – vyšší územně samosprávné celky
ZČ – závislá činnost
ZŠ – základní školy
ZUŠ – základní umělecké školy

Část A.
**Závěry a návrhy analýzy financování výkonu státní správy a samosprávy
územních samosprávných celků**

Úvod

Problematika financování obcí je rozsáhlý komplex vzájemně propojených problémů souvisejících s procesem reformy veřejné správy a dlouhodobě pokračující decentralizací územní samosprávy a zejména obcí a i hledáním optimální fiskální decentralizace a nastavením odpovídajících fiskálních vazeb mezi státem a územní samosprávou. Zároveň se dlouhodobě řeší nejenom vertikální, ale i horizontální vazby a míra přerozdělování finančních prostředků mezi různými velikostními kategoriemi obcí. K tomu měl přispět i provedený výzkum.

K celému projektu analýzy zaměřené na financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků, která má poskytnout maximální množství relevantních informací pro přípravu nového zákona o rozpočtovém určení daní a pro případnou modifikaci systému financování výkonu státní správy bylo třeba přistoupit komplexním způsobem. Během výzkumu se prokázalo, že řada problémů je v systému veřejných financí ČR dlouhodobě neřešena. Jedná se o oceňování a odepisování majetku obcí, o nedostatečné množství údajů o technické a občanské vybavenosti obcí, ze které by bylo možno odvodit jejich potřeby ev. i náklady na provoz obcí, neexistence oddělené evidence nákladů spojených s přenesenou a samostatnou působností v rámci obce apod. Výzkum byl proto extrémně rozsáhlý a často bylo nutné zjišťovat i základní informace, což bylo vzhledem k časovému horizontu celého projektu v některých případech realizováno v omezeném rozsahu (např. problematika vybavenosti obcí)

Přesto se výzkumnému týmu podařilo shromáždit dostatek informací a analyticky je zpracovat takovým způsobem, aby bylo možno přistoupit k uvedeným návrhům na možné úpravy RUD. Celá zpráva se tak dělí v principu na dvě části. V první části (A) je možno získat souhrnnou informaci o závěrech kvalitativních i kvantitativních (dotazníkové šetření a řízené rozhovory) výzkumů. Závěry základní analýzy výdajů obcí zde nejsou samostatně uváděny, protože jsou základem pro návrhovou kapitolu č. 2. Dále obsahuje návrhovou část, která se člení na vlastní návrh rozpočtového určení daní obcím, na návrhy řešení přenesené působnosti a na další principy a kritéria, která byla v průběhu výzkumů zvažována vč. určení jejich hlavních kladů a záporů při případné zakomponování do systému RUD. Závěr části A obsahuje doporučení na další výzkumy.

Velmi podrobná analýza výdajů obcí se stala osou celého výzkumu. Vycházela z odvětvového členění rozpočtové skladby (6 skupin) za všechny obce ČR. Hodnotila průměrné ukazatele za roky 2005 až 2007, aby se eliminovaly případné roční výkyvy v rozpočtech obcí. V některých oblastech, které byly považovány za vypovídající, jde analýza až na úroveň paragrafů či jejich seskupení. Obce byly hodnoceny na základě jejich členění do 14-ti skupin platných v rámci RUD do roku 2007 jak vyžadovalo zadání.

Výsledky analýzy byly poté zpracovány formou pasportů výdajů, které je možno nalézt v příloze (1.) celé zprávy. Údaje v pasportech byly doplněny o některé příjmy, aby bylo možno identifikovat výdajové oblasti, které jsou v podstatě vyváženy příslušnými příjmy obce a také stručným zhodnocením tendencí vybraných výdajů.

Na závěr byla provedena typologie výdajů, která shrnuje poznatky vycházející z analýzy. Jedná se o klasifikaci výdajů podle jejich chování, zda např. rostou, či klesají s velikostí obce.

Typologie výdajů umožnila jejich podstatnou agregaci, která se stala podkladem pro návrh možné úpravy RUD i systému financování obcí¹.

Kvantitativní výzkumy patřily v rámci projektu obecně k nejnáročnějším. Dotazníková akce, stejně jako řízené rozhovory přinesly velké množství důležitých poznatků, které byly následně využívány

¹ Viz. kap. 2 části A zprávy.

v kvalitativních analýzách. Řadu získaných poznatků kvantitativních výzkumů je však možno využít jako základ v případě dalších výzkumných potřeb. Jedním z hlavních poznatků kvantitativního výzkumu je i skutečnost, že obce v ČR jsou v zásadě s principy aktuálního RUD spokojené, akceptují ho a výrazné změny často ani nechťejí. Rády by však zmírnily hrany mezi jednotlivými velikostními kategoriemi² a hlavně zavedly vazbu mezi soukromým sektorem, místem výkonu podnikání a příjmy obce.

Významným problémem je spádovost obcí, která má vliv na hospodaření obcí. Projevuje se v identitě občanů s obcí a mikroregionem (spádovou oblastí) a tedy i v jejich postojích, jakož i názorech představitelů obcí na roli obce, na její rozhodovací pravomoci a její kompetence. Kvalitativní výzkum naznačil, že kořeny těchto postojů mají hlubší vývojové dimenze, odrážející historicky vytvořené socioekonomické vazby mezi sídly a proměny jejich správního postavení. Tyto vztahy byly v současnosti ovlivněny několika klíčovými transformačními procesy, které proběhly v 90. letech a na začátku této dekády. Restrukturalizace ekonomiky a příliv zahraničního kapitálu pozměnil socioekonomické vazby v území, reforma veřejné správy posílila vybraná mezuregionální a mikroregionální centra. Došlo k pozměnění kvalitativních vztahů mezi obcemi tvořící sídelní strukturu. Proces stabilizace rolí obcí v sídelní struktuře probíhá průběžně. Proces doposud není dokončen. K dispozici nejsou aktuální výzkumy komplexního charakteru analyzujících proměny spádovosti z hlediska jednotlivých úrovní služeb (zajišťovaných soukromým i veřejným sektorem), které by pomohly formulovat exaktní závěry, využitelné pro potřeby RUD. Analýzy provedené v rámci tohoto projektu vyústily v návrhu, který je součástí celé zprávy. Především byly využity kvantifikovatelná kritéria.

Analýza mandatorních výdajů obcí se soustředila na vytipování a poté na analýzu těch běžných mandatorních výdajů, které se ve většině velikostních kategorií obcí na celkových běžných výdajích podílejí nejvíce. Výběr potvrzovaly i výsledky dotazníkového šetření a provedených řízených rozhovorů. U některých paragrafů relativně největší podíl na celkových výdajích najdeme u velikostních kategorií do 1 500 obyvatel, resp. do 5 000 obyvatel. Analyzované běžné mandatorní výdaje se týkají vesměs služeb pro obyvatele, takže kritérium počtu obyvatel v rámci RUD z tohoto pohledu vyhovuje.

V průběhu projektu došlo ke zpracování metodiky kalkulace příjmů a výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti na úrovni obcí a krajů a jejímu srovnání s postupy uplatňovanými MV ČR. Oba postupy respektují stejná východiska a i přes některé metodologické rozdíly jsou postupy VŠE a MV ČR srovnatelné a dosažená zjištění obdobná. Neexistence podrobné evidence na úrovni obcí a krajů vedla k přepočtu vybraných výdajových položek počtem úvazků úředníků vykonávajících přenesenou působnost (vyvážení).

Na základě provedené kvantitativní analýzy a po zahrnutí výsledků dotazníkového šetření a řízených rozhovorů lze konstatovat, že existuje výrazný rozdíl ve výši krytí výdajů, spojených s výkonem přenesené působnosti, přiřazenými příjmy, a to v závislosti na dosažené nejvyšší správní roli obce.

Provedení analýzy financování samostatné a přenesené působnosti u statutárního města Plzně, Brna, Ostravy a hl. m. Prahy umožnilo zjistit postupnou sílící závislost těchto měst na daňových příjmech. Výstupem se stala finanční a majetková analýza (FAMA) umožňující rámcovou komparaci ukazatelů těchto velkých měst se situací v Olomouci, Českých Budějovicích a s průměrnou obcí dle vybraného vzorku 473 obcí. Prokázala se skutečnost, že výše majetku klade vysoké nároky na příjmy těchto obcí. Do budoucna hrozí riziko rozevírání nůžek mezi zdroji na jeho údržbu a provoz a

² Zde je třeba připomenout skutečnost, že dotazníková akce i řízené rozhovory proběhly v přibližně v polovině roku a představitelé obcí nebyly schopni zhodnotit novelu zákona o RUD platnou od roku 2008.

nárůstem jeho hodnoty, což se odrazí v tlaku na další růst běžných výdajů a omezování jejich investičního potenciálu.

Analýza umožnila na základě modelování odpovědět na potřebu určité míry selektivního přístupu k těmto městům, které se jeví jako oprávněné.

Pro objektivní stanovení míry diferenciací sdílených daňových příjmů Prahy, Brna, Ostravy a Plzně obdobně jako celkové optimální nastavení progresu sdílených daní pouze na základě výdajů obcí není reálné. Řešitelé neměli možnost získat údaje o nákladech (potřebách), které by výdaje objektivizovaly. Výzkum ukázal, že výdaje obcí jsou především determinovány daňovými příjmy obcí. Stanovit progresi sdílených daní na základě výdajů by bylo v takovém případě metodicky neodůvodnitelné.

Analýza majetku obcí upozornila na nízkou úroveň obnovy majetku a jeho vysoké nároky na běžné příjmy. Závěry byly získány na základě analýzy vybraných indikátorů zkoumaného souboru 473 obcí. Výsledkem je tlak na úroveň kapitálových výdajů na rozvoj dlouhodobého hmotného majetku obcí a nedostatek finančních prostředků na jeho údržbu a opravy.

Hlavním poučením ze zahraničních zkušeností je skutečnost, že se v případě transformačních aktivit, jejichž cílem je optimalizovat financování obcí, jedná o dlouhodobý proces. Snahy jednotlivých států EU směřují k zachování relativně vysoké autonomie obcí, bez negativních jevů, které doprovází meziobecní diferenciací zdrojů a bohatství a daňová konkurence. Přístupy jsou velmi rozdílné a vycházejí z tradičních prvků, které se v rámci jednotlivých systémů veřejných financí vytvářely desetiletí i déle. Souvisí s historickým utvářením kompetencí územní samosprávy, v některých zemích i kombinací samosprávné funkce a výkonu státní správy. Výrazné odlišnosti potom nacházíme i ve struktuře obecních rozpočtů, v odlišné terminologii a v definicích ekonomických ukazatelů, v kompetencích obcí a následně v jejich interní organizační struktuře i v programovacích dokumentech.

Je velmi obtížné, ne-li nemožné definovat jednotný systém financování obcí tak, aby byl skutečně spravedlivý a vycházel vstříc potřebám všech obcí stejně. Každá obec má individuální problémy a podmínky a setkává se s velice specifickými potřebami při realizaci svých pravomocí (např. prostorová velikost obce, prostorový rozsah správních obvodů, demografická struktura, terén apod.), které lze jen stěží promítnout do jednoho zákona během krátkého období (např. jednoho roku).

1. Závěry kvantitativních a kvalitativních analýz

1.1. Spádové oblasti a jejich role v systému financování

Pro RUD se doporučuje zvážit následující varianty:

- a) **Vliv spádových oblastí v systému financování zatím neaplikovat.** Toto ovšem za předpokladu dalšího podrobnějšího výzkumu (viz návrhy na další výzkumy), jehož výsledky by byly zapracovány do RUD v horizontu maximálně tří let.

Poznámka: Spádovost lze zkoumat jednak pomocí vyčerpávajícího šetření (všechny obce) nebo s využitím reprezentativního výzkumu, tzn., že se nemusí zkoumat u všech obcí, ale jen u pečlivě vybraného vzorku o rozsahu minimálně cca 50% ze všech obcí. Nejvhodnější je provést šetření pomocí dotazníkového šetření jej jako vyčerpávající s určitou verifikací u vybraného vzorku. Je to zvládnutelné jenom pomocí dotazníkového šetření – metodicky už bylo v hluboké minulosti vyzkoušeno Geografickým ústavem ČSAV, přičemž tehdy byla šetřena jenom celková spádovost za službami.

- b) **Uplatnit jenom princip mobility,** a to jen v relevantní kvantifikovatelné podobě, tj. jenom „**Mobilita M1**“ - pravidelný pohyb obyvatel (v podstatě denně), jejich četnost denně či během roku lze poměrně snadno identifikovat počty zaměstnanců, žáků, studentů.

Poznámka: V současné situaci se jeví jako jedna z nejvhodnějších variant pro úpravy RUD v roce 2009.

- c) **Aplikovat správní hierarchii v základní podobě, tj. v členění** (koeficienty jsou odvozeny z relativních četností odpovědí v dotazníkovém šetření a jsou verifikovány z řízených rozhovorů a celkového expertního posouzení):

- Obce s rozšířenou působností (byly identifikovány dvě odlišné skupiny):
 - Obce, které byly v minulosti okresním městem – 1,20.
 - Obce, které nebyly okresním městem, byly nově ustaveny jako ORP – 1,15.
- Obce s pověřeným obecním úřadem – 1,10.
- Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou – 1,05.
- Ostatní obce – 1,00.

Poznámka: Koeficienty lze verifikovat doplňkovým šetřením a delfskou metodou, přičemž jako vhodnější se jeví tento přístup aplikovat podle bodu 4).

- d) **Aplikovat správní hierarchii** (viz výše) **v kombinaci s principem mobility.**

Poznámka: Ve spojení dle bodu 2) a 3) je to zřejmě jedna z nejvhodnějších variant. Koeficienty lze verifikovat doplňkovým šetřením a delfskou metodou.

- e) **Uplatnit parametry vlivu spádovosti pro RUD v kombinaci se správní hierarchií.** Za doložené lze považovat vertikální diferenciaci obcí na základě jejich správních funkcí, tj., že obce na vyšším hierarchickém stupni poskytuje zpravidla větší spektrum služeb a většímu počtu obyvatel ze svého spádového obvodu i obyvatelstvu mimo svůj spádový obvod. Kvantifikace je doložena relativními četnostmi odpovědí z dotazníkového šetření a verifikována pomocí výsledků z řízených rozhovorů a celkového expertního posouzení.

- I. Administrativní činnosti – 1,20.
- II. Zdravotnictví – 1,14.
- III. Školství – 1,14.
- IV. doprava a dopravní infrastruktura – 1,14.
- V. sociální zařízení (dům s pečovatelskou službou) – 1,09.
- VI. technická infrastruktura – 1,09.
- VII. regionální rozvoj – 1,05.

Výše uvedené parametry se uplatní v kombinaci se správní hierarchií (viz bod 3). Tyto výsledné parametry jsou už poměrně detailní pro určení vlivu spádových oblastí v systému RUD.

Závěry:

K možnosti využití interaktivních modelů a komplexní funkční velikost (KfV) dospěl zpracovatelský tým až po zevrubné analýze dotazníkového šetření a řízených rozhovorů. Obě metody (dotazníky a řízené rozhovory) získávání potřebných dat a poznatků však nejsou s ohledem na velikost vzorků zcela ideální pro potřeby hodnocení vlivu spádovosti na RUD. Proto v závěru výzkumu byla aplikabilita interaktivních modelů pilotním způsobem ověřena na vybraných obcích v ČR. Výsledky jsou nadějné, a proto zpracovatelský tým navrhuje MF ČR v dalším období se soustředit na jejich aplikaci pro celé území ČR. Stačilo by zřejmě vybrat jeden až dva modely a KfV už s ohledem na pracnost a časovou náročnost. Každopádně je možno provést ještě vyčerpávající šetření u všech obcí ČR z pohledu vlivu spádovosti na RUD. Jednalo by se o průkopnickou práci, jež by české MF postavilo do čela výzkumu a vývoje relevantních metod RUD v rámci Evropské unie i světa. Pak by stanovení parametrů pro RUD se opíralo o skutečně vědecky a výzkumně excelentní práci aplikovanou orgánem státní správy a jen obtížně napadnutelnou případnými kritiky.

1.2. Závěry dotazníkového šetření a řízených rozhovorů a návrhy pro RUD

Výsledky empirického šetření byly závislé na vzorku obcí, který byl vybrán tak, aby reprezentoval všechny velikostní kategorie sledované v RUD. Sledovali jsme zejména socioekonomický charakter obcí, geografickou polohu, správní úlohu a další charakteristiky, jak bylo uvedeno v zadání projektu. Vycházeli jsme z vybraného vzorku obcí, avšak ne všechny obce reagovaly na dotazníkové šetření pozitivně (mnohdy bylo obtížné i vyjednání řízených rozhovorů). Především u malých obcí se výzkumný tým setkával s překvapivě malým ohlasem. Z tohoto důvodu jsme řízené rozhovory zaměřili právě na zjištění postojů i preferencí malých obcí k podobě RUD.

Přes tato úskalí, můžeme zjištěné výsledky empirického šetření v hlavních rysech zobecnit a využít při vypracování variant financování obcí. Je pochopitelné, že ne vždy poznatky z empirického šetření korespondují s výsledky kvalitativního a kvantifikovatelného výzkumu. Postoje i preference obcí ke parametrům RUD jsou značně ovlivněny subjektivními přístupy představitelů obcí, jejich politickým postoji i správní úlohou obcí, která mimo jiné odráží složitost naší sídelní struktury a regionální specifika, profesionalitu managementu a další faktory.

Významnou úlohu hrály také způsob hospodaření obcí v minulosti, rozsah majetku obcí (především historických a kulturně významných objektů), vybavenost sociální i technické infrastruktury i objekty, které rozšiřují nabídku služeb (např. bazény apod.). Do výsledků empirického šetření se podstatně promítaly také problémy a malá zkušenost představitelů obcí s novými způsoby hospodaření po roce 1989, se změnami ve struktuře majetku vlastněného územní samosprávou např. navrácení majetku, efektivní hospodaření s majetkem, průběh a výsledky privatizace majetku a další faktory uvedené podrobně v odpovídajících částech zprávy. Tyto skutečnosti jsme brali v úvahu, proto některé výsledky našeho empirického šetření a jejich interpretace není vždy jednoznačná.

Interpretace výsledků šetření a jejich zobecnění odpovídá možnostem daným časovým omezením i zaměřením empirického výzkumu, který měl ověřit především výsledky kvantitativního výzkumu. V každém případě tyto výsledky zobrazují plasticitu a problémy, které se promítají do stanovení jednotných pravidel a kritérií RUD. Významné zjištění empirického šetření bylo, že si obec samy uvědomovaly nesnadnost stanovení těchto kritérií, které by měly řešit zajištění širokého spektra i rozsah jejich potřeb. Přes tato úskalí empirické šetření může být a je využíváno pro stanovení variant. Empirické šetření přispělo k rozšíření poznatků získaných ze **statistických analýz** a také upozornilo na nutnost při vypracování variant RUD brát v úvahu také jedinečnost sídelní struktury České republiky, správní postavení jednotlivých obcí i specifické potřeby jednotlivých velikostních kategorií obcí.

Dotazníkové šetření a řízené rozhovory prokázaly že **jednotlivé velikostní kategorie obcí mají rozdílné názory na současné nastavení RUD**, i když respondenti z jednotlivých obcí nebyli vždy schopni přesně specifikovat, jakým způsobem by mělo dojít ke zlepšení tohoto nastavení. Výsledky tohoto výzkumu také nepotvrdily v plném rozsahu některá obecně přijímaná tvrzení, např. o významu počtu sezónních obyvatel a jejich dopadu na výdaje rozpočtu, o významu nadmořské výšky nebo o problému rozsahu místních komunikací a jejich údržby. Naopak se potvrdily dopady a nároky na rozpočet obce především:

- 1) v oblasti školství,
- 2) technické a občanské infrastruktury, pokud je ve vlastnictví obce.

Nově se objevovaly také problémy týkající se:

- stáří staveb, ve vlastnictví obce včetně bytových domů,
- vlastnictví historických a kulturních památek.

Při zjišťování **kapacitních i časových nároků obcí a měst z hlediska zabezpečování povinných i fakultativních veřejných statků**, kladly obce důraz:

- na školská zařízení,
- nároky na provoz technických služeb, na zabezpečení veřejné dopravy,
- na obnovu a údržbu obecních bytů,
- na údržbu a obnovu místních komunikací,
- na zařízení sociálních služeb v majetku obcí,
- na zajištění zdravotních zařízení v majetku obce
- na kulturní zařízení v majetku obce,
- na sportovní zařízení v majetku obce,
- na fungování městské policie,
- na zabezpečení odpadového hospodářství,
- na ochranu životního prostředí,
- na provoz hasičských sborů,
- na obnovu a údržba kulturních památek.

Většina obcí pokládala za **významnou zátěž také úklid obcí a měst** (především veřejná prostranství, parky, hřbitovy) a také **nutnost investovat do obnovy vybraných zařízení** (např. školy, technická infrastruktury a další). Časová, kapacitní i finanční náročnost pro přípravu investičních projektů, včetně přípravy žádostí o dotace je pro většinu obcí neúměrnou zátěží.

Návrhy a doporučení obcí na parametry nastavení RUD.

Ve všech velikostních kategoriích obcí se návrh i doporučení týkaly následujících parametrů :

- počet obyvatel,
- motivační prvky (např. posílit vazbu mezi ekonomickými subjekty, které v obci podnikají a místním rozpočtem.

Rozšíření o další parametry při přerozdělování finančních prostředků, kde vedle velikostní kategorie obcí budou brány v potaz např. počet stálých obyvatel a počet sezónních obyvatel; nadmořská výška; počet bytových jednotek, již neměly podporu obcí všech velikostních kategorií ve stejné intenzitě. Obce většinou navrhovaly a shodovaly v návrzích na následující parametry:

1. Hlavní parametry: počet obyvatel, rozloha. Na těchto dvou parametrech se v podstatě obce shodly, ale s tím, že kategorie by měly být citlivěji členěné.

2. Pomocná kritéria: školství - jako počet nebo podíl dětí do 14 let. Stanovení pomocného kritéria vycházelo ze skutečnosti, že výdaje do vzdělávací oblasti a dalších souvisejících aktivit se významně podílejí na výdajové straně rozpočtů obcí.

Obce uváděly i další možná **pomocná kritéria** pro RUD jako je: počet nebo podíl obyvatel v poproduktivním věku, délka místních komunikací, vybavenost technickou infrastrukturou (podíl napojených obyvatel), počet nemovitostí (např. čísla popisná, včetně rekreačních objektů), počet obyvatel, kteří jsou zaměstnaní na území obce, ale také upozorňovaly a byly si vědomy, že by to rozšířilo kritéria RUD a systém by se stal nepřehledný. Shodovaly se také v názoru, že rozšíření kritérií by nevyřešilo finanční problémy obcí.

Spíše větší obce navrhuji **zohlednit správní obvod obce** (podle počtu osob ve správním obvodu).

V návrzích a požadavcích obcí se objevovaly především **motivační prvky**, zejména posílení vazby mezi ekonomickými subjekty, které v obci podnikají, a místním rozpočtem. Obce reagovaly v podstatě pozitivně, nicméně upozorňovaly na riziko „přetahování“ podnikatelů (daňové konkurence), což by se dalo do jisté míry vyřešit tím, že by se **bralo v úvahu místo podnikání subjektů** a nikoli oficiální sídlo firmy.

Podle názorů na **rozdělování finančních prostředků** lze obce rozčlenit na **dvě skupiny**: první skupina, spíše menší obce, preferují zrušení dotací a rozdělování všech prostředků přes RUD. Druhá skupina, většinou větších obcí, navrhuje neposkytovat nenárokové dotace, ale dávat přednost nárokovým, které jsou spojené s konkrétními aktivitami (viz koláčové grafy). Malé obce zdůrazňovaly vysokou administrativní náročnost spojenou se získáním a čerpáním dotace. Upozorňovaly také na nedostatek odborného aparátu, který v podstatě nutí tyto malé obce využívat služeb externích poradenských firem, které nemusí vždy poskytovat kvalitní služby. Nákup externích služeb a lobbying je pro malé obce velmi finančně náročné.

V případě financování z RUD by obce preferovaly zejména:

- rozšíření resp. změnu spektra sdílených daní,
- rozšíření daňových pravomocí.

Převážná většina obcí ve všech velikostních kategoriích však nevěří možnosti rozšířit okruh sdílených daní, jejichž výnos vstupuje do RUD. V případě spotřební daně, respondenti předpokládaly neochotu státu, podělit se o výnos, zároveň také zdůrazňovaly nestabilitu příjmů ze spotřebních daní. Na druhé straně vidí možnost podílet se na výnosu ekologických daní.

Některé obce také navrhuji zvýšení jejich podílu na stávajících sdílených daních.

Obce se stavěly zpravidla **negativně k možnému zvyšování daní z nemovitostí**.

Obce většinou **nechtějí rozšiřovat spektrum místních poplatků**. Nepodporují jejich změnu na místní daně. Navrhují **zvýšit výnos z místních poplatků** např. odstraněním „stropů“ u vybraných místních poplatků - poplatek za pobyt, poplatek za psa apod.

Postoje obcí k navrhovaným kritériím:

Význam zavedení kritérií jako je infrastruktura, počet dětí v předškolních a školních zařízeních, demografická struktura, sociální péče apod. do sdílených daní se v rámci dotazníkového šetření a řízených rozhovorů se v plném rozsahu nepotvrdilo, přestože znamenají nejvyšší výdaje obcí; obce většinou preferují řešit tyto otázky prostřednictvím dotačních titulů – prostřednictvím RUD by bylo řešení těchto problémů komplikované. Náklady na další výdaje spojené s fungováním obcí byly značně diferencovány ve vazbě na velikost obcí, priority jejich rozvoje, ve vztahu k sociálním a ekonomickým problémům, které obce mají.

Většina obcí nepovažovala **nadmořskou výšku** za rozhodující kritérium, které by mělo být v RUD, obce se přikláněly k názoru, že by nadmořská výška měla být spíše ustanovena jako kritérium v dotacích např. na technickou infrastrukturu

Všechny obce bez rozdílu velikostní kategorie se domnívaly, že **prostředky z RUD na výkon samosprávy by měly být větší**.

Přenesená působnost je obtížně kvantifikovatelná a respondenti nedokázali přesně vyjádřit podíl finančních a dalších nákladů na její zabezpečení ani personální zajištění. Většina obcí preferovala **navýšení příspěvku na přenesenou působnost (účelová dotace)**. V těchto postojích existovaly difference podle velikostních kategorií obcí, některé malé obce spíše preferovaly navýšení prostředků přes RUD. Navýšení prostředků přes RUD však může mít negativní dopady v tom smyslu, že navýšené prostředky budou využity na jiné účely, než je přenesená působnost. Všechny obce zdůrazňují, že objem prostředků získaných z výběru správních poplatků a sankčních plateb je minimální a podstatnou část příjmů tvoří příspěvek státu. Obce však nespecifikovaly svoje postoje k možnému zvyšování správních poplatků.

1.3. Mandatorní výdaje obcí

Výzkum se zaměřil i na analýzu tzv. mandatorních výdajů obcí a měl ověřit hypotézu, že ve struktuře běžných výdajů převažují tzv. mandatorní výdaje. Bylo však nutné se zaměřit především na vyjasnění a zpřesnění definice mandatorních výdajů na úrovni obcí. Přitom došlo ke shodě, že do mandatorních výdajů nelze zahrnovat kapitálové výdaje na investice. Z dohodnuté definice - **za mandatorní výdaje obcí považovat všechny výdaje, které jsou obcím bez výjimky přikázány zákonem**, byla odvozena struktura běžných mandatorních výdajů. V závislosti na dostupná data z ARISu - výkazy FIN 2 – 12 M za léta 2005 – 2007 a jejich zpracování – viz tab. 4.7 byla věnována pozornost analýze běžných mandatorních výdajů na úrovni obcí, a to v dohodnutém rozdělení obcí podle 14 velikostních kategorií (podrobněji viz. část B/4).

Analýza mandatorních výdajů obcí se soustředila v souladu se zadáním na vytipování a poté na analýzu těch běžných mandatorních výdajů, které se ve většině velikostních kategorií obcí podílejí nejvíce na celkových běžných výdajích³. Vedle výdajů na zastupitele a správu (§6112 a § 6171), které zahrnují i „zákonné výdaje na zastupitele (odměny atd.) a výdaje na přenesenou působnost obcí (a měst – tzn. v závislosti na kategorii obce) to jsou dále na základě provedené analýzy výdajů obcí řešiteli vytypované druhy běžných výdajů:

³ Zpracováno z údajů využitých v základní analýze výdajů obcí.

- doprava a komunikace (§ 2212, 2219, 2242, 227)
- vodní hospodářství (§ 2310 + 232)
- školní zařízení a stravování v předškolních zařízení (§311, 3141)
- kultura (§ 331 + 332 + 3392)
- veřejné plochy (§ 3745)
- služby sociální péče (§ 432, 433, 434, 435).

Tyto paragrafy byly dále doplněny o další paragrafy na základě zkušeností z pilotního průzkumu a z některých výsledků dotazníkového šetření a provedených řízených rozhovorů, a to o:

- bytové hospodářství (§ 3612)
- veřejné osvětlení (§ 3631)
- nakládání s odpady (§ 372)
- sportovní zařízení obce (§ 341),

Na tyto běžné mandatorní výdaje se analýza soustředila. Analýza vyšla ze zpracování vytypovaných běžných výdajů za 14 velikostních kategorií (jejich platnost do konce r. 2007) za zpracovávané období 2 005 – 2 007 (viz tab. č. 4.7 v části B/4).

U některých paragrafů relativně největší podíl na celkových výdajích najdeme u velikostních kategorií do 1 500 obyvatel (těchto obcí je také nejvíce – více jak 80 % obcí, i když z celkového počtu obyvatel v nich žije jen přes 20 %), resp. do 5 000 obyvatel (od r. 2008 nejpočetnější velikostní kategorie obcí pro RUD).

Jde zejména o podíl běžných výdajů na **dopravu** – podíl v obcích do 1 500 obyvatel byl mezi 6,8 % - 10,6 %, resp. v obcích do 5 000 obyvatel mezi 5,14 – 10,6 % z celkových běžných výdajů obcí, tzn. dvoj až téměř trojnásobný oproti velikostním kategoriím s vyšším počtem obyvatel (viz tab. 4.8 v části B/4).

Dále je to podíl běžných výdajů na **vodní hospodářství** na celkových běžných výdajích – podíl 3,7 %- 4,2 %, resp. u velikostních kategorií do 5 000 obyvatel podíl, 2,1 % - 4,2 % - tzn. opět až dvojnásobně vyšší než u ostatních velikostních skupin obyvatel (viz tab. 4.9 v části B/4).

Podíl běžných výdajů na **školní zařízení** na celkových běžných výdajích je vyrovnanější, nicméně nejvyšší je právě u velikostních kategorií 300 – 5 000 obyvatel – zhruba dvojnásobné oproti většině velikostních kategorií (viz tab. č. 4.10 v části B/4).

Relativně menší rozdíly mezi velikostními kategoriemi obcí lze zaznamenat v podílu běžných výdajů na **veřejné osvětlení** na celkových běžných výdajích, u velikostních kategorií obcí do 1 500 obyvatel je podíl s růstem počtu obyvatel se sestupnou tendencí, a to z 3,52 % na 2,66 %, vezmeme-li v úvahu velikostní kategorii do 5 000 obyvatel tak do 2,23 % - jsou tedy maximálně dvojnásobné (viz tab. 4.14 v části B/4).

U běžných výdajů na **nakládání s odpady** se jejich podíl na celkových běžných výdajích pohybuje ve velikostních skupinách do 1 500 obyvatel kolem 7 %, resp. zahrneme-li i velikostní skupinu do 5 000 obyvatel je to podíl mezi 6,2 % - 7,2 %, tzn. maximálně dvojnásobný oproti větším městům (viz tab. 4.15 v části B/4).

U ostatních vytypovaných běžných mandatorních výdajů jsou sice rozdíly v jejich podílu na celkových běžných výdajích, ale nejsou už tak výrazné, zejména mezi malými obcemi do 1 500 obyvatel a ostatními velikostními kategoriemi obcí.

U výdajů na kulturu se ve velikostních kategoriích obcí do 1 500 obyvatel podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích pohybuje mezi 2,7 % - 3,5 %, tzn. zhruba poloviční proti větším městům, zahrneme-li však velikostní kategorii do 5 000 obyvatel, rozdíly se zvýší, neboť podíl výdajů na kulturu u této velikostní kategorie je už 5 % a blíží se podílu u větších měst (viz tab. č. 4.11 v části B/4).

Podobné je to u výdajů na sportovní zařízení. Ve velikostních kategoriích do 1 500 obyvatel je podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích sice mezi 0,4 % (u VK do 100 obyvatel) až 1,6 % (u

velikostní kategorie 300 – 1 500 obyvatel), u velikostní kategorie do 5 000 obyvatel však roste jen nepatrně na cca 1,7 % (viz tab. č. 4.12 v části B/4).

Podíl běžných výdajů na bytové hospodářství na celkových běžných výdajích se ve velikostních kategoriích do 300 obyvatel pohybuje od cca 0,3 % - do 1,5 %, výrazně roste v dalších velikostních kategoriích – v kategoriích obcí do 1 500 obyvatel na cca 3,2 %, do 5 000 obyvatel na 5,6 % (což se blíží už průměru ostatních velikostních kategorií) – viz tab. č. 4.13 v části B/4.

U výdajů na veřejnou zeleň u velikostních kategorií obcí do 5 000 obyvatel je podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích 3,1 % – 3,7 %, což je maximálně o 1 % více než u větších měst (viz tab. č. 4.16 v části B/4).

Podobně je tomu u výdajů na služby sociální péče, kdy u velikostních kategorií obcí do 1 500 obyvatel se podílejí na jejich celkových běžných výdajích cca 0,1 % - 0,3 %, u velikostní kategorie do 5 000 obyvatel do 0,8 %, což je méně než ½ výdajů vyšších velikostních kategorií (viz tab. č. 4.17 v části B/4).

Přepočty mandatorních výdajů na obyvatele podle velikostních kategorií obcí ukazují podrobně tabulky 4.8 – 4.17 (viz. část B/4).

Provedená analýza vybraných běžných mandatorních výdajů neukazuje na nutnost vzít je zvlášť v úvahu, resp. některé druhy mandatorních výdajů, při stanovení kritérií RUD, a to i přesto, že analýza ukázala, že mandatorní výdaje se rozhodujícím způsobem podílí na celkových běžných výdajích (přes 80 %), čímž se potvrdila hypotéza, že ve struktuře běžných výdajů převažují tzv. mandatorní výdaje. Vycházíme přitom z předpokladů, že

- RUD má de facto podobný charakter jako neúčelové dotace a tedy z pohledu použití těchto finančních prostředků není záruka, že budou použity na úhradu vymezených druhů běžných mandatorních výdajů (a zahrnutých jako kritérium do RUD);
- kritéria pro RUD by neměla být příliš početná, měla by být jasná, kvantifikovatelná (případně i kontrolovatelná). Nemohou tedy respektovat sociálně ekonomické zvláštnosti různě velkých fiskálních společenství (velikostních kategorií obcí), měnící se i v čase. Proto je nutné i do budoucna využívat v rámci přerozdělovacích vztahů mezi státem a územní samosprávou i dotace. Nicméně je nutné hledat optimální proporce v tomto přerozdělování, tzn. mezi RUD a dotacemi, a případně i optimální proporce mezi účelovými a neúčelovými dotacemi;
- není závazně stanovena kategorizace služeb – základní lokální (a regionální) veřejné statky a není stanoven minimální plošný standard kvality těchto služeb, který by byl základem pro stanovení ukazatele průměrné nákladovosti na minimální plošný standard služby (průměrové ukazatele neexistují) a posouzení oprávněné výše, resp. i odchylek, mandatorních výdajů na stanovený standard kvality výkonu u příslušného veřejného statku u různých velikostních kategorií obcí, aby bylo možné i kvalifikovaně posoudit úlohu úspor z rozsahu (v této fázi abstrahujeme od postupu na jejich stanovení – viz metody rozpočtování atd.). Neexistují tedy výdajové standardy;
- řešitelé neměli možnost získat údaje o nákladech; není možné provést benchmarking nákladů na služby, které mají povahu ze zákona, resp. zákonů, nárokových služeb pro obyvatelstvo a analyzovat oprávněnost rozdílů v nákladech na obyvatele a tedy i rozdílů v podílu mandatorních výdajů na celkových běžných výdajích různých velikostních kategorií obcí;
- výše mandatorních výdajů nemusí korespondovat s výší mandatorních potřeb (viz část B/4);
- RUD by se nemělo alespoň ve střednědobém horizontu měnit, aby územní samospráva mohla kvalifikovaněji plánovat ve střednědobém výhledu.

- Z provedené analýzy také vyplynuly relativně vysoké běžné (neinvestiční) výdaje na zastupitele a vlastní správu obce, které ovlivňuje i rozdílný rozsah přenesené působnosti podle velikostních kategorií obcí, přesněji rozdíly mezi I., II., III. kategorií obcí (byť je to respektováno u obcí II. a III. kategorie i dalšími dotacemi na výkon státní správy). Právě z tohoto důvodu je vhodnější náklady na rozdílný rozsah přenesené působnosti obcí krýt dotacemi. Bude záležet na vytvořeném modelu, resp. na standardech.
- Využití přerozdělování finančních prostředků rozpočtové soustavy prostřednictvím RUD umožňuje zároveň dosáhnout toho, že hospodaření státu (zejména ve SR) a územní samosprávy bude relativně stejným způsobem ovlivňováno chodem ekonomiky a tedy odvíjejícím se vývojem daňových výnosů v delším časovém horizontu.

Z provedené analýzy běžných MaV podle údajů z ARIS a konkrétních výsledků obsahu výkazů FIN2-12 za Pardubice, Chrudim a další vyplynuly ve vztahu k běžným MaV tyto hlavní závěry:

a) všeobecné výsledky

- 1) paragrafy a položky postupně spíše agregovat a tím zjednodušovat administrativu obcí a zároveň podporovat jejich iniciativu při vlastním hospodaření;
- 2) daňový systém, resp. RUD, dle možností doplňovat systémem účelových dotací;
- 3) postupně vytvářet **standardní návrh** hodnot pro jednotlivé výdaje v přepočtu na 1 obyvatele.

b) výsledky analýzy vybraných paragrafů

Podrobněji bylo analyzováno celkem 10 paragrafů – viz část B/4 - podle výkazů FIN2-12 ze systému ARIS s nejvyššími výdaji v rozpočtu obce s těmito výsledky (viz tabulka č. 1.) :

Tabulka č. 1: Běžné mandatorní výdaje obcí podle ARIS: 2005 – 2007

Odvětví	Velikostní kategorie	Rozpětí nákladů v tis. Kč na 1 obyvatele	Komentář
Doprava a komunikace	VI – XIV	0,64 – 9,05	Větší obce mají kvalitnější infrastrukturu a tedy vyšší náklady na MHD.
Vodní hospodářství	XIV – VI	0,00 – 0,10	Údaje jsou přesně měřitelné a je možné je z veřejných výdajů vyřadit (viz uživatelský poplatek za spotřebu).
Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání	I – XIV	0,49 – 4,68	Vyšší výdaje u větších obcí způsobuje vysoká koncentrace školních zařízení.
Kultura	I – XIII	0,25 – 1,68	Ve větších městech je více kvalitnějších kulturních zařízení. Oddechová kultura je privatizována.
Sportovní zařízení	II – IX	0,07 – 0,76	Náklady na sportovní zařízení ve větších sídlech mají vyšší provozní náklady. Sportovní zařízení jsou z velké části

			privatizovány. V rámci obecné péče o zdraví podporovat pohybové aktivity ve školách a masovou tělovýchovu – dotace tělovýchovným zařízením typu Sokol apod.
Bytové hospodářství	I – IX	0,03 – 1,44	Bydlení v malých obcích má nižší provozní i investiční náklady a proto je levnější než ve velkých. Financování z rozpočtů obcí využít u tzv. sociálního bydlení (viz sociální politika). Jinak bydlení je individuálním privátním statkem.
Veřejné osvětlení	XIII – X	0,20 – 0,47	Větší náklady na osvětlení ve větších obcích souvisí s jejich vyšší velikostí katastru.
Nakládání s odpady	VIII – XIV	0,58 – 0,97	Vyšší náklady ve větších obcích souvisí s vyššími manipulačními náklady. Optimalizovat výši uživatelského poplatku (tam kde je využíván) a stimulovat ke třídění odpadů.
Péče o veřejnou zeleň	VI – XIV	0,28 – 0,61	V menších obcích vyplývají nižší náklady s potřebou nižší péče na manipulaci. Ve větších sídlech je vyšší koncentrace seniorů a vyšší náklady na sociální zařízení. (viz problém a zákon. úprava, kdo má dostávat příspěvek ze SR a jak ho může či má použít).
Služby sociální péče	I – XIV	0,00 – 0,64	

Poznámka: podobnosti jsou uvedeny v tabulce 4.8 - 4.17 v části B/4.

Při rozdělování výnosu za sdílených daní by však mohly být zvýhodněny obce z ohledem na školství. Např. s vyšším počtem dětí do 16 let, resp. 14 let např. pomocí přidání určitého % ze sdílených daní, podobně jako je tomu u počtu zaměstnaných obyvatel (1,5 %), neboť základní vzdělání je poručnický veřejný statek a obce musí zajistit vzdělání (ať prostřednictvím zřízené vlastní ZŠ nebo prostřednictvím smlouvy s jinými školami), doporučujeme zohlednit podle sídla ZŠ.

Dotace doporučujeme poskytovat jen účelové na základě vypracovaných standardů kvality a průměrných ukazatelů nákladovosti (a výše příslušného druhu mandatorního výdaje na obyvatele) a vyžadovat přísné zúčtování, příp. veřejné soutěže.

Analyzované běžné mandatorní výdaje se týkají vesměs služeb pro obyvatele, takže kritérium RUDu „obyvatel“ z tohoto pohledu vyhovuje. Vezmeme-li v úvahu, že provedené byly prováděny za léta, kdy existovalo rozdělení obcí (a měst) do 14 velikostních kategorií podle platné úpravy pro RUD do konce r. 2007, je možné předpokládat, že v r. 2008 při existenci 4 velikostních kategorií se ještě zmenší výše uvedené rozdíly (od r. 2008 - 1. velikostní kategorie do 300 obyvatel, 2. velikostní kategorie 301 – 5 000 obyvatel). Doporučujeme tudíž v co nejkratší možné době provést propočty za r. 2008, aby výše uvedené dílčí závěry analýzy byly buď potvrzeny či vyvráceny – tzn. zda úprava koeficientů pro současné velikostní kategorie obcí odráží či neodráží v minulosti výše uvedené rozdíly.

Uvedené analýzy mandatorních výdajů nejsou dostatečným důkazem pro konkretizaci návrhu na úpravu RUDu v horizontu 2010, případně dalšího zvýhodňování malých obcí v rámci nastavení RUDu, a proto v nejbližší době nenavrhujeme zohlednit v RUDu.

1.4. Závěry financování přenesené působnosti vykonávané obcemi a kraji

1.4.1. Financování přenesené působnosti vykonávané obcemi

Na základě provedené kvantitativní analýzy, výsledků dotazníkového šetření a řízených rozhovorů je možné učinit následující závěry:

- existuje výrazný rozdíl ve výši krytí výdajů, spojených s výkonem přenesené působnosti, přiřazenými příjmy, a to v závislosti na dosažené nejvyšší správní roli obce. U obcí pouze ze základní funkcí jsou výdaje kryty maximálně v řádu několika desítek % (maximální dosažená průměrná hodnota byla v roce 2007 a to ve výši 20,70 %). U obcí s rozšířenou působností překročila průměrná míra krytí v letech 2005 a 2007 hranici 100 %. V roce 2006 se pohybovala těsně pod touto hranicí,
- ve sledovaných kategoriích obcí a letech docházelo k meziročnímu růstu míry krytí výdajů příjmy. Výjimkou byl pokles u obcí se základní funkcí a rozšířenou působností v roce 2006.
- ve všech kategoriích obcí došlo mezi roky 2005 a 2007 k nárůstu míry krytí. Největší růst zaznamenaly obce s pověřeným obecním úřadem z 57,85 % na 68,49 % a se základní funkcí ze 14,08 % na 20,7 %,
- rozdíl v míře krytí mezi kategoriemi obcí se mezi roky 2005-2007 výrazně nezměnil,
- extrémní hodnoty zjištěné v souboru obcí se základní funkcí (záporné hodnoty, krytí překračující 100 %) neměly výraznější vliv na střední hodnotu. To se potvrdilo i při vyloučení těchto hodnot z výpočtu,
- použití údajů ze vzorku obcí v případě obcí s pověřeným obecním úřadem a u obcí s rozšířenou působností v roce 2007 nemá výraznější vliv na dosaženou průměrnou míru krytí. To se potvrdilo při srovnání s dosaženými výsledky při použití průměrných vah.

Tabulka č. 2: Míry krytí dle správních rolí obcí v jednotlivých letech

Roky	I	M	S	OPOÚ	ORP
2005	14,08	38,17	45,14	57,85	103,9
2006	13,22	38,85	47,36	58,99	98,42
2007	20,70	40,72	50,45	68,49	105,05

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce se základní funkcí

Tyto obce v oblasti přenesené působnosti vykonávají pouze drobné úkony. Často nejsou schopny formálně ani materiálně výkon samostatné a přenesené působnosti odlišit. Nedokáží vyčíslit výši výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti. To se projevilo mj. i v nízké schopnosti poskytnout podrobnější informace o počtu úvazků vyčleněných na výkon přenesené působnosti. Při kalkulaci proporce činilo potíže vysoké zastoupení malých obcí s jedním úvazkem v souboru (správu provádí zpravidla starosta s další osobou na dílčí úvazek), kdy stanovení váhy je komplikováno malým počtem úvazků a bezprostředně spojeno s odhadem konkrétního pracovníka. Výsledky jsou tudíž ovlivněny subjektivními postoji respondenta. Přestože tyto obce neprovádějí podrobnější analýzy či kvalifikované odhady výdajů na výkon přenesené působnosti, pokládají na základě empirické zkušenosti míru krytí výdajů za velmi nízkou a žádají její zvýšení, tj. navýšení příspěvku na výkon přenesené působnosti ze strany státu.

Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje na úrovni 20 %. V minulých letech došlo k jejímu zvýšení.

Toto zjištění odpovídá odhadům MV ČR.

Obce s matrikou

Jsou v podobné situaci jako obce se základní funkcí. Mají i obdobné postoje k míře krytí výdajů a příjmy; požadují nárůst prostředků na výkon přenesené působnosti. Zajištění výkonu matriky vyžaduje potřebu vytvořit zázemí pro profesionální personál.

Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje na úrovni 40 %, je tak oproti obcím se základní funkcí dvojnásobná. V minulých letech došlo k jejímu zvýšení.

Odhad MV ČR, který se opírá o průzkumy realizované v minulých letech, je ve stejné výši.

Obce se stavebním úřadem

Výkon přenesené působnosti na úrovni obce se stavebním úřadem již vyžaduje početnější zastoupení úředníků vykonávajících přenesenou působnost.

Oproti obcím s matrikám není nárůst průměrné míry krytí tak skokový. Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje na úrovni 50 %. V minulých letech došlo k jejímu zvýšení.

Kalkulace MV ČR dosáhla obdobné výše.

Obce s pověřeným obecním úřadem

Výkon přenesené působnosti – členěné do celé řady agend, je zajištěn profesionálním aparátem. Průměrná míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy blíží úrovni 70 %.

Kalkulace MV ČR provedená v minulých letech vykazuje o něco menší míru krytí.

Obce rozšířenou působností

Přenesená působnost v podobě kompaktních agend je vykonávána vysoce specializovanými úředníky. Výkon státní správy na uvedených úsecích v území se o ně opírá. Jsou bezprostředními partnery jak pro krajské úředníky, tak pro úředníky ústředních správních úřadů.

Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje nad úrovní 100 %. Kalkulace MV se pohybuje pod touto úrovní, přesto Ministerstvo vnitra opakovaně zdůrazňuje, že některé obce s rozšířenou působností se pohybují nad hranicí 100 %.

V případě obcí s rozšířenou působností je potřebné vzít úvahu i vliv započítání zúčtovatelné dotace v oblasti sociálně právní ochrany dětí a sociálních služeb.

Přestože je vypočtená vysoká míra krytí výdajů příjmy respektive příspěvkem na výkon přenesené působnosti možná překvapivá, je nutné připomenout, že výdaje zahrnují pouze část investičních výdajů.

Tabulka č. 3: Obce, situace v roce 2007, agregované údaje v Kč, %									
Přepočtené výdaje	Příjmy celkem	Rozdíl	Příjmy správní poplatky		Příjmy sankční poplatky		Příjmy poplatky		
Kč	Kč	Kč	Kč	podíl na výdajích	Kč	podíl na výdajích	Kč	podíl na výdajích	

Základní funkce	704 362 395	133 999 977	570 362 418	74 221 210	10,5%	4 720 380	0,7%	78941590	11,2%
Matriky	352 951 474	132 320 943	220 630 531	58 823 050	16,7%	1 658 670	0,5%	60 481 720	17,1%
Stavební úřady	504 529 021	227 941 174	276 587 847	69 746 040	13,8%	3 444 420	0,7%	73 190 460	14,5%
OPOÚ	931 733 714	570 519 081	361 214 633	127 574 890	13,7%	5 047 240	0,5%	132 622 130	14,2%
ORP	13 646 643 122	11 127 862 438	2 518 780 684	3 393 556 950	24,8%	172 284 180	1,3%	3 565 841 130	26,1%
Celkem	16 140 219 726	12 192 643 613	3 947 576 113	3 723 922 140	23,1%	187 154 890	1,2%	3 911 077 030	24,2%

Při stanovení výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti nebyly v souladu s metodikou zohledněny výdaje na investice do vzniku a modernizace kancelářských ploch respektive výdaje v podobě nájemného za kancelářskou plochu. Zahrnutí tohoto okruhu výdajů by ovšem vedlo k poklesu míry krytí. Uvědomujeme si, že stát i obce investovaly nemalé prostředky do vytvoření zázemí pro výkon správní činnosti. Domníváme se, že tak jak budou tyto budovy stárnout a vyžadovat modernizaci, bude pravděpodobně potřebné, při respektování zásady řádné péče o majetek, otevřít širší diskusi o případném vymezení i tohoto okruhu výdajů.

1.4.2. Financování přenesené působnosti vykonávané kraji

Příjmy alokované na pokrytí výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti na úrovni krajů se dlouhodobě pohybují pod výší kalkulovaných výdajů. V roce 2007 dosáhla průměrná míra krytí výše 64 %. Přesto lze vyzorovat drobná meziroční zlepšení, která se projevují v cca ročním růstu míry krytí výdajů o 2 - 3 %.

Tabulka č. 4: Financování přenesené působnosti na úrovni krajů v roce 2007, v tis. Kč, v % výdajů

Kraje	Přepočtené výdaje na PP	Příspěvek na PP očištěno o dobr. hasiče		Příspěvek na PP v RUD		Správní poplatky		Přijaté sankční platby		Příjmy celkem	
		v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
StČ	295 388,9513	116 171	39,33%	27 328,50	9,25%	5 745,80	1,95%	684,36	0,23%	149 929,66	50,76%
Jihočeský	155 766,3281	80 470	51,66%	18 579,38	11,93%	4 237,03	2,72%	212,47	0,14%	103 498,88	66,44%
Plzeňský	128 683,2885	72 844	56,61%	17 897,63	13,91%	2 551,23	1,98%	15,70	0,01%	93 308,56	72,51%
Karlovarský	126 866,8552	51 806	40,83%	12 981,38	10,23%	1 359,16	1,07%	1 282,22	1,01%	67 428,76	53,15%
Ústecký	197 832,4565	90 330	45,66%	21 765,38	11,00%	3 772,50	1,91%	3 923,73	1,98%	119 791,61	60,55%
Liberecký	127 758,0893	63 401	49,63%	15 849,00	12,41%	1 323,77	1,04%	5,47	0,00%	80 579,24	63,07%
Královéhradecký	144 988,0915	74 152	51,14%	17 508,38	12,08%	2 218,16	1,53%	3 875,11	2,67%	97 753,65	67,42%
Pardubický	140 768,3830	68 151	48,41%	17 640,00	12,53%	2 220,24	1,58%	1 017,60	0,72%	89 028,84	63,24%
Vysočina	141 924,4123	68 701	48,41%	16 236,00	11,44%	1 894,08	1,33%	1 083,86	0,76%	87 914,94	61,94%
Jihomoravský	190 701,2679	114 641	60,12%	26 723,25	14,01%	3 628,73	1,90%	59,80	0,03%	145 052,78	76,06%
Olomoucký	189 212,3224	76 203	40,27%	19 290,38	10,20%	2 744,54	1,45%	3 303,70	1,75%	101 541,62	53,67%
Zlínský	155 161,5697	75 525	48,68%	18 795,38	12,11%	2 223,58	1,43%	76,60	0,05%	96 620,56	62,27%
Moravskoslezský	183 916,8206	116 230	63,20%	26 848,13	14,60%	4 340,04	2,36%	231,00	0,13%	147 649,17	80,28%
SUMA	2 178 968,8362	1 068 625		257 442,75		38 258,86		15 771,62		1 380 098,23	

Celkový rozdíl mezi výdaji na přenesenou působnost a příjmy činí 798 870 606,- Kč.

Stanovení okruhu výdajů vycházelo z kvantitativního šetření a bylo dááno do kontextu s výsledky kvalitativního výzkumu. Při stanovení výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti nebyly

v souladu s metodikou zahrnutý výdaje na investice spojené s vytvářením a modernizací kancelářských ploch respektive výdaje v podobě nájemného za kancelářskou plochu. Po jejich započítání by ovšem došlo k poklesu míry krytí. Uvědomujeme si, že v době vzniku krajů stát (cca 3,6 mld. Kč) a posléze i sami kraje investovaly nemalé prostředky do vytvoření zázemí pro výkon správní činnosti. Podobně jako v případě obcí se domníváme se, že tak jak budou tyto budovy stárnout a vyžadovat provedení úprav, bude potřebné, při respektování zásady řádné péče o majetek, prohloubit diskusi o případném vymezení i tohoto okruhu výdajů.

Celkově lze konstatovat, že učiněné závěry, i přes úpravu metodiky oproti té, kterou používá Ministerstvo vnitra, odpovídají poznatkům učiněným pracovníky tohoto resortu, a to jak v případě obcí tak i krajů.

Skutečnost, že obce respektive kraje, musí část výkonu přenesené působnosti hradit z ostatních prostředků (určených na výkon samostatné působnosti), je těmito subjekty označována za negativní. V případě obcí je tato situace často řešena **snížením objemu prostředků určených na investice případně údržbu majetku**. V ojedinělých případech bylo toto řešeno **na úkor úředníků**, tj. jejich finančního ohodnocení. Pravděpodobně tak dochází i ke mzdové diskriminaci úředníků vykonávajících přenesou působnost.

Na jedné straně se nezdráhají volení představitelé označovat tyto úředníky jako „příživníky“, na straně druhé si starostové uvědomují zvýšení prestiže a síly obce spojené s výkonem a dostupností těchto služeb. Také úředníci si jsou této prestiže a významu postavení agend přenesené působnosti vědomi.

1.5. Závěry tématického okruhu postavení Prahy, Brna, Ostravy a Plzně v systému financování RUD

1.5.1. Výstupy finanční a majetkové analýzy

Tento tématický okruh se zaměřil zejména na analýzu opodstatněnosti diferenciací daňových příjmů ze sdílených daní u měst Plzně, Ostravy, Brna a Hl. m. Prahy v RUD (odůvodněnost daňové progresí u velkých měst). Hlavním cílem bylo provedení analýzy financování samostatné a přenesené působnosti u výše uvedených měst a poukázat na rozsah krytí výkonu státní správy a samosprávné činnosti v kontextu poslední reformy veřejné správy. Dílčím cílem tématického okruhu bylo také ověření celkové míry vlivu zvyšujících se potřeb finančních zdrojů pro financování veřejných statků v závislosti na velikosti těchto měst. Výstupem tak je analýza podložená dílčími propočty vybraných ukazatelů v přepočtu dle různých parametrů - finanční a majetková analýza (FAMA) statutárního města Plzně, Brna, Ostravy a Hl. m. Prahy a rámcová komparace ukazatelů těchto velkých měst se situací v Olomouci, Českých Budějovicích a s průměrnou obcí dle vybraného vzorku 473 obcí. V těchto závěrech zároveň shrnujeme opodstatněnost selektivního přístupu velkých měst ČR za hypotetického předpokladu, že by se příjmy ze sdílených daní (vyjma motivační složky) snížily v přepočtu na průměrného obyvatele o jednu velikostní kategorii níže.

Dalším výstupem pak je určení typů výdajů, jejichž úroveň je výrazně vyšší u velkých měst (Brno, Ostrava, Plzeň a Hl. m. Prahy) ve srovnání s nižšími velikostními kategoriemi obcí, resp. s průměrnou obcí v ČR a statutárním městem Olomouc. Tato analýza je pak dále doplněna deskripcí kontextu povinností a aktivit vykonávaných statutárními městy Plzeň, Brno a Ostrava navíc ve srovnání s ostatními obcemi a zejména městy (zvláště pak krajskými městy) dle podkladů a zjištění

v rámci řízených rozhovorů. Poslední část se zaměřuje na analýzu rozsahu krytí výkonu státní správy u velkých statutárních měst (Plzeň, Brno, Ostrava a Hl. m. Praha).

Analýza dopadu snížení přepočtených daňových příjmů (sdílené daně bez motivační složky) velkých měst o jednu velikostní kategorii

Klíčová otázka této části výzkumného úkolu je, zda-li je opodstatněné zachovávat vůči Hl. m. Praze a statutárním městům Plzni, Ostravě a Brnu vzhledem k jejich historicky odlišnému postavení do určité míry selektivní přístup v rámci rozpočtového určení daní, což je podstatné pro konstrukci rozpočtového určení daní pro obce.

Jako podklady jsou využity hlavní závěry analýz FAMA o vývoji výdajů, především kapitálových u měst Praha, Brno, Ostrava a Plzeň (viz. část B/6).

Dále byl využit předpoklad snížení přepočtených sdílených daní (bez motivačních složek RUD) u velkých měst o jednu úroveň velikostní kategorie obce. Jedná se o analýzu dopadu snížení příjmů ze sdílených daní počítaných jako průměrné v období 2005 – 2007⁴ pro eliminaci ročních výkyvů:

1. V případě statutárních měst Brna, Ostravy a Plzně (velikostní kategorie 13) by se jednalo o snížení na úroveň statutárního města Olomouc (velikostní kategorie 12)

Detailní tabulka výpočtu je uvedena v příloze č. 9 a 10 zprávy, níže uvádíme shrnující tabulku přepočtené úrovně sdílených daní na jednoho obyvatele a jejího dopadu na výdaje těchto tří statutárních měst. Předpokladem je, že snížené příjmy znamenají v prvé řadě snížení investičních aktivit, protože běžné příjmy jsou jen omezeně ovlivnitelné. Průměrné příjmy ze sdílených daní bez motivační složky na 1 obyvatele činí v případě statutárního města Olomouc 12,31 tis. Kč.

V případě města Plzně by se jednalo o celkové snížení z úrovně 18,45 tis. Kč/obyv. na 12,31 tis Kč/obyv., tj. snížily by se o 33,09 % sdílených daňových příjmů a jejich investiční aktivita by se v průměru snížila na úroveň 19,25 % během období 2005 – 2007.

Městu Brnu by se snížily daňové příjmy z úrovně 18,38 tis. Kč, tj. snížily by se o 32,83 % a úroveň investiční aktivity by poklesla na 28,05 %.

Město Ostrava by mělo snížené daňové příjmy z úrovně 18,08 tis. Kč, tj. snížení o 31,71 % a dopad na investiční aktivity by byl nejvyšší, tj. snížily by se na úroveň 15,79 %.

Vzhledem k tomu, že u všech tří statutárních měst z analýzy vyplývá (viz. část B/6), že jejich budoucí příjmy budou stále více svázány s daňovými příjmy (ukončení privatizačních aktivit, postupné snižování dotací z EU od roku 1913 apod.), lze s vysokou pravděpodobností předpokládat, že by se tento tlak na snižování investičních výdajů i nadále zvyšoval. Proto lze předpokládat, že snížení daňových příjmů by postupně téměř zastavilo investiční rozvoj měst Brno, Ostrava i Plzeň.

Tabulka č. 5: Dopad průměrného snížení sdílených daní bez motivační složky na obyvatele v období 2005 – 2007 u Plzně, Brna a Ostravy (v tis. Kč)

Město	Průměrné sdílené daně na obyv. v období 2005-2007	Průměrné sdílené daně na obyv. po snížení	% snížení příjmů na sdílených daní	DOPAD Zbývající podíl investic v letech 2005-2007
-------	---	---	------------------------------------	--

⁴ Pro výpočet byly využity údaje MF ČR o sdílených daních a o známé údaje o procentech motivačních složek na sdílených daních. O udané procento motivační složky byly sníženy sdílené daně. Tyto hodnoty se poté načetly za roky 2005 – 2007 a byly vyděleny součtem obyvatel. Pro potřebu komparovatelnosti s výsledky analýzy v části B/6 byly počty obyvatel počítány také z údajů v roce x+1.

Olomouc	12,35	12,35	0,00%	xxx
Plzeň	18,45	12,35	-33,09%	19,25%
Brno	18,38	12,35	-32,83%	28,05%
Ostrava	18,08	12,35	-31,71%	15,79%

2. V případě Hl. m. Prahy (velikostní kategorie 14) by se jednalo o snížení na úroveň statutárních měst Brno, Ostrava, Plzeň (velikostní kategorie 13).

V případě Hl.m. Prahy by se jednalo o snížení průměrných příjmů sdílených daní z úrovně 30,92 tis. Kč/obyv. na 18,31 tis. Kč/obyv. (tj. průměr kategorie 13 za roky 2005 – 7), tj. snížení o 40,78 %, což by v období 2005 – 2007 vyvolalo snížení investičních aktivit v průměru na úroveň 11,74 %. V praxi by toto snížení znamenalo nerealizování téměř 90 % investic, což je velmi dramatický pokles. Vzhledem k tomu, že z analýz FAMA (viz. část B) vyplývá, že Hl. m. Praze by se měl zvyšovat podíl běžných příjmů na celkových příjmech, tak hospodaření hlavního města bude velmi závislé na finančních prostředcích plynoucích z daňových příjmů.

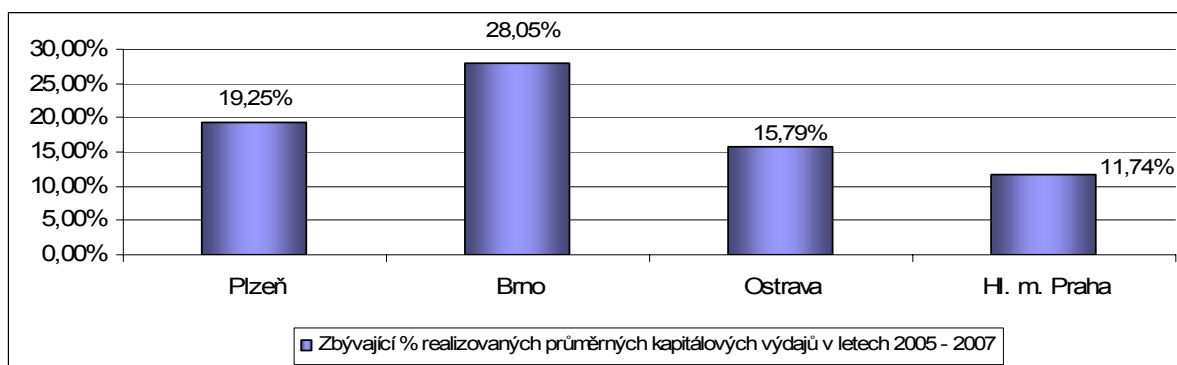
Tabulka č. 6: Dopad průměrného snížení sdílených daní bez motivační složky na obyvatele v období 2005 – 2007 v případě Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Město	Průměrné sdílené daně na obyv. v období 2005-2007	Průměrné sdílené daně na obyv. po snížení (2005-2007)	% snížení příjmů na sdílených daních	DOPAD Zbývající podíl investic v letech 2005-2007
Průměr PBO	18,31	18,31	0,00%	xxx
Hl. m. Praha	30,92	18,31	-40,78%	11,74%

Pozn. PBO = Plzeň, Brno, Ostrava

Níže uvedený graf znázorňuje dopad případného snížení příjmu ze sdílených daní bez motivační složky u dané velikostní kategorie dle výše uvedeného postupu na investiční aktivitu daných velkých měst. Kapitálové výdaje jsme ovšem snížili nejen o rozdíl příjmu ve sdílených daních, ale také o „investiční přijaté transfery“, které by se v daných letech musely realizovat. Výsledný procentní podíl pak napovídá o dopadu na investiční aktivitu daného města. Obecně můžeme konstatovat, že v průměru by v období 2005 - 2007 všechna města nerealizovala zhruba 80 % svých investic (kapitálových výdajů) při snížení daňových příjmů o zhruba 32 %, v případě Hlavního města Prahy by se dokonce jednalo o snížení téměř 90 % investičních aktivit v případě snížení daňových příjmů o 40 %. Je velmi pravděpodobné, že by tato města z důvodu takto dramatického snížení příjmu ze sdílených daní ani při maximalizaci úspor v rámci běžných příjmů nedokázala realizovat investiční aktivity v míře, která by zajišťoval rozšířenou reprodukci těchto měst. Je třeba mít na zřeteli, že nezanedbatelná část investičních aktivit se v obcích realizuje pro potřeby rekonstrukcí, které je třeba z rozvojového pohledu vnímat jako reprodukci prostou.

Graf č. 1: Zbývající podíl realizovatelných průměrných kapitálových výdajů (průměr 2005 – 2007) v případě snížení sdílených daní o jednu velikostní kategorii

Vzhledem k tomu, že finanční a majetková analýza u všech velkých měst v prospekci předpokládá větší závislost budoucích celkových příjmů těchto měst na celkových daňových příjmech, tak jakýkoliv zásah do současného způsobu rozdělování finančních prostředků by výrazně ohrožoval investiční potenciál (kapitálové výdaje) analyzovaných městech. **Proto je do budoucna opodstatněné zachovat vůči Hl. m. Praze a statutárním městům Plzni, Ostravě a Brnu vzhledem k jejich historicky odlišnému postavení v konstrukci rozpočtového určení daní pro obce do určité míry selektivní přístup v rámci rozpočtového určení daní, resp. systému příspěvku na výkon státní správy.**

1.5.2. Shrnutí analýzy významnosti vybraných výdajů na celkových výdajích u velkých měst

V další etapě došlo ke snaze alespoň na základě dostupných údajů (výdaje obcí, některé dílčí informace o vybavenosti obcí z ČSÚ) opodstatněnost selektivního přístupu k statutárním městům alespoň orientačně kvantifikovat. V rámci analýzy výdajů bylo vybráno sedm oblastí výdajů (viz. část B/6.7.), které lze jednoznačně považovat za veřejné statky. Jejich podíl na celkových výdajích v letech 2005 tvořily téměř 50% všech výdajů.

Zjišťovalo se kolikrát jsou vyšší u měst Plzně, Brna, Ostravy a Hl. m. Prahy ve srovnání s úrovní průměrné obce v ČR a úrovní statutárního města Olomouc.

Nebyly zařazeny výdaje týkající se správy, protože tyto zahrnují výdaje jak na samosprávné činnosti tak na přenesený výkon státní správy, která je hrazena zvláště prostřednictvím příspěvků na výkon státní správy.

Hodnocené oddíly (resp. pododdíly) odvětvového členění rozpočtové skladby⁵:

- Doprava - oddíl 22
- Vzdělávací výdaje na školské služby - oddíl 31 a 32
- Kultura, církve a sdělovací prostředky - pododdíl 331
- Zdravotnictví - oddíl 35
- Bydlení, komunální služby a územní rozvoj - oddíl 36
- Sociální služby a společné činnosti v sociálním zab. a politice zam. - oddíl 43
- Bezpečnost a veřejný pořádek - oddíl 53

Uvedené výdajové oblasti se podílejí na celkových výdajích obcí ze 47,72 % v letech 2005 - 2007, tudíž téměř polovina výdajů je u velkých měst vyšší, než je u průměrné obce v ČR nebo u statutárního města Olomouce. Níže uvedené výdajové okruhy se navíc podílejí celkem z 60,91 % na kapitálových výdajích obcí v letech 2005 – 2007, což význam ještě dále zvyšuje. Hodnoty výdajových oblastí jsou uvedeny v tabulce č. 7.

⁵ Údaje jsou vybrány ze základní analýzy obcí (viz. část B/1)

Tabulka č. 7: Přesah výdajů PBOP a Olomouce v porovnání nad standardní obcí (100%)

Oblastí výdajů za období 2005 – 2007	Přesah (%) nad standardem		
	12 (Olomouc)	13 (BPO)	14 (Praha)
Doprava	112%	169%	409%
Vzdělávací výdaje na školské služby	62%	63%	363%
Kultura, církev a sdělovací prostředky	218%	185%	144%
Zdravotnictví	21%	277%	246%
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	59%	136%	147%
Soc. služby a společné č. v soc. zab. a pol. zam.	22%	233%	222%
Bezpečnost a veřejný pořádek	119%	211%	253%

Na základě těchto údajů byl propočten vážený průměr těchto výdajů za Brno Ostravu a Plzeň a samostatně za Hl. m Prahu (viz. tab.č. 6):

- Brno, Ostrava a Plzeň mají o 36% vyšší výdaje ve vybraných oblastech, než standardní obec.
- Praha má o 304% vyšší výdaje, než standardní obec.

Z těchto údajů lze usuzovat, že selektivnost sdílených daňových příjmů pro statutární města je nejen oprávněná, ale umožňují získat i základní představu o možném dalším postupu pro stanovení objektivní kvantifikace diferenciací sdílených daňových příjmů u těchto statutárních měst.

Původním záměrem autorů této analýzy bylo také provést srovnání vyšších výdajů statutárních měst s vybranými statistickými ukazateli ČSÚ. Cílem mělo být na základě kvantifikace dostupných údajů v oblasti vybavenosti alespoň orientačně objektivizovat oprávněnost vyšších výdajů u statutárních měst. ČSÚ však nesleduje dostatek relevantních údajů.

Tabulka č. 8: Přesahy výdajů a jejich vážený průměr (významnost)

Oblastí výdajů za období 2005 – 2007	Váha ⁶ položky na celkových výdajích	Přesah prostřednictvím váženého průměru	
		13 (BPO)	14 (Praha)
Doprava	0,1695	0,3203	1,3104
Vzdělávací výdaje na školské služby	0,0932	0,0364	0,1320
Kultura, církev a sdělovací prostředky	0,0308	0,1241	0,1790
Zdravotnictví	0,0094	0,0055	0,0135
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	0,1331	0,1067	0,1565
Soc. služby a společné č. v soc. zab. a pol. zam.	0,0240	0,0124	0,0274
Bezpečnost a veřejný pořádek	0,0172	0,0431	0,1091
Celkem	0,4772	0,6485	1,9279
Procentní přesah výdajů - dle váženého průměru	100,0%	135,9%	404,0%
Přesah sdílených daní nad standardem (2005 - 2007)	xxx	172,2%	290,9%

Pro porovnání výdajové stránky je zároveň vhodné dát tyto relace do souvislosti s příjmy ze sdílených daní v přepočtu na jednoho obyvatele. Vycházíme z údajů za roky 2005 – 2007 v níže uvedené tabulce.

⁶ Váhy jsou vypočteny jako procentní podíl výdajové oblasti na celkových výdajích obcí v letech 2005 – 2007 (viz. základní analýza obcí část B/1))

Tabulka č 9: Přesah sdílených daňových příjmů PBOP nad průměrnou obcí v tis Kč/obyv.

	Standard	12 (Olomouc)	13 (BPO)	14 (Praha)
sdílené daně bez motivační složky (2005-2007)	10,63	12,35	18,31	30,92
přesah sdílených daní (2005-2007)	100,00%	116,18%	172,25%	290,87%

Ačkoliv výdaje obcí jsou kryty ze sdílených daní pouze v průměru cca ze 45% je zajímavé porovnat vyšší výdaje statutárních měst (viz. tabulka č. 8) s jejich úrovní sdílených daní.

Dle následující svodné tabulky vyplývá, že v případě Hl. m. Prahy jsou analyzované výdaje dle váženého průměru 4x vyšší než je u standardu, zatímco sdílené daně bez motivační složky jsou pouze 2,9x vyšší. Sdílené daně nepostačují u Prahy na krytí poměrné části vyšších výdajů.

U velikostní skupiny č. 13 (Brno, Ostrava, Plzeň) jsou analyzované výdaje 1,35x vyšší než je u standardu, sdílené daně jsou řádově srovnatelné na úrovni 1,7x vyšší. Z toto porovnání vyplývá, že sdílené daně stačí na pokrytí poměrné části jejich výdajových nároků.

1.5.3. Rozsah krytí výkonu státní správy u statutárního města Plzně, Brna, Ostravy a Hl. m. Prahy

Rozsah krytí výkonu státní správy byl analyzován z několika úhlů pohledu. Předně byl analyzován výkon přenesené působnosti a její zajištění prostřednictvím příslušných zaměstnanců. V případě města Brna se v podstatě polovina zaměstnanců Magistrátu města Brna zabývá pouze přenesenou působností, z čehož vyplývá i příslušná finanční náročnost zajištění příslušných agend. U statutárního města Plzně a Ostravy je tato úroveň mírně nižší. V případě Hl. m. Prahy je dle informací získaných v rámci řízeného rozhovoru větší část agendy přenesené působnosti vykonávána jednotlivými městskými částmi. Dle výše uvedené tabulky vyplývá, že procentní podíl úvazků vykonávajících přenesenou působnost je mezi největšími městy v ČR nejvyšší právě v Hl. m. Praze, a to 57,8 %.

V rámci analýzy údajů týkající se přepočtené míry krytí přenesené působnosti dle metodiky uvedené v kapitole **Financování přenesené působnosti obcí a krajů** vyplynulo, že u obcí s rozšířenou působností překročila průměrná míra krytí v letech 2005 a 2007 hranici 100 %. V roce 2006 se pohybovala těsně pod touto hranicí. Z kategorie velkých měst se této hranici nejvíce blíží statutární město Plzeň, u kterého dosáhla míra krytí přenesené působnosti v roce 2007 úrovně 92,3 %. Naopak nejhůře se umístilo Hl. m. Praha, které bylo v roce 2007 v této souvislosti výrazně finančně poddimenzované na úrovni 36,7 %. Ve sledovaných velkých městech a letech docházelo k meziročnímu růstu míry krytí výdajů. Výjimkou byl pokles u Brna, Plzně a Ostravy v roce 2006. V roce 2007 byl zaznamenán nejvyšší nárůst míry krytí přenesené působnosti u statutárního města Ostravy, které se zvýšilo z úrovně 45,9 % na úroveň 81,3 %.

V rámci rušení OkÚ se na obce a kraje převedly některé kompetence těchto úřadů navíc k přenesené působnosti, na které dané obce a kraje dostávají příspěvek. **V případě statutárního města Plzně se takový případ přenesené kompetence ze správy OkÚ do samostatné působnosti města nevyskytuje. Stejná situace je také u statutárních měst Brna a Ostravy,** na které rovněž nebyly v rámci reformy veřejné správy žádné činnosti rušených OkÚ převedeny na rozdíl od dalších obcí s rozšířenou působností. Tento stav byl mimo jiné i z toho důvodu, že statutární města Brno, Plzeň a Ostrava vykonávaly do 31. 12. 2002 i působnost okresního úřadu – historicky už od prvopočátku od r. 1990 (velká města vykonávala do 31. 12. 2002 působnost OkÚ podle § 10 zákona 147/2000). V tomto smyslu došlo pouze k centralizaci části živnostenských agend z městských částí statutárního města Brna na Živnostenský úřad města Brna.

Magistrát Hl. m. Prahy nemá informace o sledování poměru financování samosprávných činností z RUD ve smyslu rozlišení, zda se jedná o výkon samostatné působnosti či přenesené působnosti, která byla svěřena Hl. m. Praze jako orgánu kraje, obce, obce s pověřeným obecním úřadem či obce s rozšířenou působností a zároveň nemá k dispozici ani rámcové vyčíslení těchto činností. Tento fakt byl konstatován v dodatečných podkladech zaslaných emailem odborem kanceláře ředitele Magistrátu Hlavního města Prahy.

1.6. Závěry zahraničních zkušeností v oblasti financování obcí

Kontakty s představiteli EU realizované během výzkumu potvrdily, že harmonizace financování obcí není pro politiku EU nejen aktuální, ale že takový krok je současné politice EU pravděpodobně vzdálenější, než v minulosti. Příkladem může být požadavek Irska⁷ na autonomii jejich daňového systému, protože bez sladění daňových systémů států nelze standardizovat ani systémy financování obcí. Z těchto jednání vyplývá závažný závěr pro náš výzkum: systémy financování obcí v EU jsou natolik odlišné a existují v závislostech na dalších faktorech, které nejsou se systémy existujícími v ČR kompatibilní.

Proto **nelze žádný ze systémů platných ve státech EU přebírat bez zásadních úprav**. Jako výrazně jednodušší a zároveň efektivnější se v této souvislosti ukazuje možnost vybrat ze zahraničních systémů takové prvky či principy, které by bylo možno implementovat pro financování obcí v ČR, bez závažných dopadů na celý systém veřejných financí. Doporučení v této subkapitole, jsou vnímány spíše jako inspiraci, než přebírání celých částí. Závěry jsou soustředěny především na poznatky s oblasti sdílených daní, které by mohly sloužit jako inspirace pro případné úpravy RUD.

Příjmy obcí jsou u většiny států založeny především na vlastních daních (někdy také nazývané přírážkové, specifické či výlučné daňové příjmy). Lze je charakterizovat následujícím způsobem:

- stát obvykle stanoví základní sazbu daně, ale obec může ovlivnit výslednou sazbu (srážka, přírážka apod.),
- srážky či přírážky mohou být státem (zákonem) limitovány,
- limit může být pouze fakultativní (doporučením).

Princip stimulace/zásluhovosti je dále zesilován pomocí systému místních daní a poplatků. Místní daně a poplatky lze charakterizovat tím, že:

- obec může stanovit základ daně a v některých případech i předmět zdanění (např. v Belgii),
- rozmezí jejich výsledné sazby může být státem limitováno,
- limit může mít obligatorní nebo fakultativní charakter.

Obec může mít v těchto případech i tyto daňové pravomoci⁸:

- obec rozhoduje o základní sazbě daně,
- obec může ovlivnit výslednou sazbu daně (srážky, přírážky, úlevy, daňové prázdny apod.),
- obec je správce daně (vybírání, spravuje a rozděluje),
- výnos daně připadá obci.

Systém vlastních daní a místních daní a poplatků spojený s daňovými pravomocemi obcí zajišťuje vysokou míru odpovědnosti za řešení problémů spravovaného území a **motivuje ke kontrole** nakládání s komunálními prostředky jak ze strany veřejnosti, tak také ze strany soukromého sektoru a **stimuluje k podpoře podnikání** v obci ze strany jejich politických

⁷ Udává se, že např. zrovna v Irsku 100% vlastních daňových příjmů obcí pochází z daní z nemovitostí.

⁸ Takto byly vydefinovány na setkání ministrů v Lisabonu 1996 v rámci charakteristiky místních daní pro potřeby Charty územní samosprávy.

představitelů, ale také **vede k diferenciaci obcí dle bohatství** (resp. zdrojů). Proto systémy veřejných financí v **zemích EU přistupují** do určité míry **k redistribuci některých finančních zdrojů** (často na principu solidarity). Lze identifikovat dva základní přístupy přerozdělování - horizontální a vertikální.

V rámci vertikální redistribuce příjmů jde o transfery z centrální úrovně na obce (vč. sdílených daní), či o vytváření centrálního fondu, na jehož zdrojích se podílejí i obce. Fondový charakter přerozdělování se obvykle uplatňuje i v rámci horizontálního systému mezi obcemi⁹.

V rámci centrálně přerozdělovaných dotací a sdílených daní se vytvářejí poměrně komplikované a exaktní systémy s řadou kritérií, které mají zajistit, aby se finanční prostředky dostaly do obcí, které je skutečně potřebují. V rámci vývoje je zřetelná tendence přecházet od kvantitativních kritérií směrem ke kvalitativním:

- kvantitativní, obvykle technicko urbanistické ukazatele (počet obyvatel, rozloha, nadmořská výška, počet žáků, počet obyvatel v postproduktivním věku, míra druhého bydlení, rozsah uliční sítě v km apod.), ale také sociálně ekonomické (počet pracovníků, kapitál apod.),
- kvalitativní, především sociálně ekonomické (daňová výtěžnost obce, míra nezaměstnanosti, množství sociálních dávek vyplácených v obci apod.).

Kvantitativní kritéria se však stále v řadě zemí stále využívají a využívat i nadále budou. **V rámci kvantitativních ukazatelů byl nejčastěji identifikován ukazatel počtu žáků** (obvykle jsou v kompetencích obcí ZŠ ev. MŠ) zřejmě kvůli objektivitě této potřeby na obci az hlediska konsensu, že jde o veřejný statek. Často se také objevoval ukazatel dopravy (obvykle délka uliční sítě), který má ovšem často individuální charakter podle typu urbanizovaného území, což lze objektivizovat standardem vybavenosti.

Sdílené daňové příjmy (mohou se také nazývat podíly na příjmech státu apod.) obcí lze potom charakterizovat jako

- daně, které vybírá stát a obcím přiděluje na základě určitých pravidel (kritérií) z jejich celostátního výnosu (obvykle hrubého) určitý (procentní) podíl,
- obec nemůže výši příjmu ovlivnit přímo, nemá zde žádné daňové pravomoci,
- na rozdíl od neúčelové dotace se tento daňový příjem liší tím, že je známo z kterých zdrojů (daní) jsou předělovány prostředky pro obce a částka je obvykle přerozdělena mimo státní rozpočet (většinou finančními úřady).

Částka na rozdíl od dotací není často předem pevně stanovena, ale závisí na množství vybraných prostředků, mívá však také nárokový charakter. Obvykle slouží:

- pro vyrovnávání rozdílů mezi bohatšími a chudšími obcemi, podle definovaného systému kritérií,
- pro vyrovnávání daňových propadů (nezaviněných obcí) např. při zrušení některých místních daní státem nebo při propadech v příjmech obcí v případě reformy,
- zajistit každé obci základní (standardizovaný, minimální) příjem na plnění základních (mandatorních, obligatorních) funkcí.

⁹ V rámci těchto mechanismů lze za ilustrativní příklad uvést jeden z mnoha francouzských systémů: fond solidarity mezi obcemi regionu Ile-de-France – obce, které jejichž finanční potenciál přesahuje 25% průměrného finančního potenciálu všech obcí regionu dávají příspěvky do fondu solidarity, jejichž přerozdělování se řídí dalšími kritérii (ne všechny „chudé“ obce dostávají stejně, příjemci jsou rozděleny do třech kategorií dle výše finančních zdrojů):

$P_{fi} \geq 1,25 \times PFi$

kde: pfi: finanční potenciál na obyvatele obce v běžném roce

PFi: průměrný finanční potenciál na obyvatele ve všech obcích regionu Ile-de-France v běžném roce, neboli 1268.841257 eur/obyvatele v roce 2008.

Pro poslední z prvků se bývá potom určující počet obyvatel s tím, že základní funkce v přenesené i samostatné působnosti jsou často stanoveny zákonem. Potom může být tendence přidělovat prostředky podle potřeb. Potřeby bývají stanoveny jako výdaje za uplynulý rok, jako průměrné výdaje za určité období apod. Bývají však také stanoveny na základě předem stanovených standardů vybavenosti.

V případě převádění nových přenesených působností na obce bez současného převádění finančních zdrojů na krytí nákladů s nimi spojenými může docházet k tzv. fiskálnímu stresu, kdy se obce musí vyrovnávat se situací, že na nově nabyté kompetence musí vyčleňovat prostředky určené pro samostanou působnost. Teoretické práce¹⁰ považují přenos kompetencí vč. příslušných prostředků za klíč k efektivnímu fungování samosprávy.

Zákon může stanovit, zda přenesená působnost bude proplácena ze 100%, či zda budou na přenesenou působnost obce připláacet z vlastních zdrojů a z jaké části. **Příspěvky na přenesenou působnost jsou potom zcela nebo zčásti kryty účelovými dotacemi.**

Důležitým poznatkem je skutečnost stále častějšího využívání sdílených daní v systémech financování obcí i u států, které tradičně kladou vysoký důraz na finanční autonomii obcí. Příkladem může být Německo, kde tzv. sdílené příjmy (Kommunaler Finanzausgleich) sledují následující cíle:

- doplnění vlastních příjmů – vertikální vyrovnání,
- nivelizace vysokých regionálních finančních rozdílů – horizontální vyrovnání,
- využití vlastního příjmového potenciálu – alokační funkce,
- podpora rozvoje regionů a regionální politiky,
- posílení komunální samosprávy.

Přidělování sdílených příjmů probíhá podle různých klíčů¹¹. V Německu dokonce došlo k nahrazení vlastního daňového příjmu příjmem sdíleným. Živnostenská daň se vybírá u všech průmyslových a obchodních společností. Daňový základ je stanoven státem. Před reformou v roce 1998 brala v úvahu dva prvky: provozní zisk (Gewerbeertragsteuer) a aktiva (Gewerbekapitalsteuer). Poté, co byla daň z aktiv v roce 1998 zrušena bylo obcím přiděleno náhradou za ušlý příjem část příjmů DPH.

Obdobně i ve Francii v roce 2003 došlo k nahrazení části živnostenské daně (část založená na hodnotě nájemného a hodnotě fixních aktiv, tedy formy majetkové daně zůstala zachována), která se do té doby na obcích vybírala jako 18% mezd transferem, který do určité míry připomíná sdílenou daň. Stát tímto způsobem nahrazuje i další výpadky komunálních daňových příjmů (např. navýšení odečitatelných položek) a dohaduje se, že v některých letech podíl států na výnosu obcí ze čtyř základních vlastních příjmů¹² přesahuje i 30% jejich celkového výnosu a stát se tak stává hlavním plátcem vlastních daňových příjmů obcí.

Státem, který využívá sdílených již tradičně a ve velkém rozsahu je Rakousko. Ve městě Salzburgu bylo napočítáno celkem 25 druhů sdílených daní. z nichž nejvýznamnější je podíl na DPH.

¹⁰ Guengant 1996.

¹¹ Příkladem jednoho z výpočtů může být „hodnota dle potřeby“ (Bedarfsmesszahl), která se vypočítává jako: přepočtený počet obyvatel tj. skutečný počet obyvatel x počet obyvatel podle velikosti obce (Hauptansatzfaktor) = hlavní základ (Hauptansatz) + vedlejší základ podle počtu žáků dle školního stupně x procentuální sazbu dle školního stupně a násobek (Nebenansatz) = celkový základ (Gesamtansatz) * základní koeficient (Grundbetrag).

Jiný způsob výpočtu např. zohledňuje rozdíl mezi potřebou a „vlastní daňovou silou“ (Steuerkraftmesszahl).

¹² Jedná se o sídelní daň placenou z hodnoty nemovitostí, o daň z budov, o pozemkovou daň a právě výše zmíněnou živnostenskou daň. Všechny tyto daně jsou pojaty jako majetkové a z větší části jako formy daně z nemovitosti. Z těchto poznatků vyplývá, že součástí daňových příjmů obcí ve Francii v současnosti nejsou v současné době žádné příjmové daně, které by odpovídaly naší definici vlastních daní.

Výzkumy ukázaly, že i ve Švýcarsku, které není členem EU, kdy obce mají právo stanovovat a vybírat vlastní obecní daně a také možnost vybírat tzv. příplatky ke kantonálním daním ve stanovených limitech, existují formy sdílených daní, ovšem nikoliv ve vztahu k celostátním, ale ve vztahu ke kantonálním daňovým příjmům.

Sdílené daně (či obdobné typy transferů vázaných na daňových příjmech státu) hrají tedy významnou roli v rámci příjmů obcí. Často jsou významným prvkem v redistribuci příjmů s cílem zamezit diferenciaci obcí na bohaté a chudé. **Systém sdílených daní využívaný v ČR plní redistribuční funkci velmi dobrým způsobem. Vyšší stabilizaci by mohl získat na základě zahrnutí širšího spektra daňových příjmů do sdílených daní.** Nevytváří však dostatečné podmínky pro dostatečnou úroveň propojení soukromého a veřejného sektoru. Bylo by vhodné pro realizaci principu stimulace/zásluhovosti nalézt takové řešení, které by nenarušilo redistribuční funkci a princip solidarity současného systému RUD.

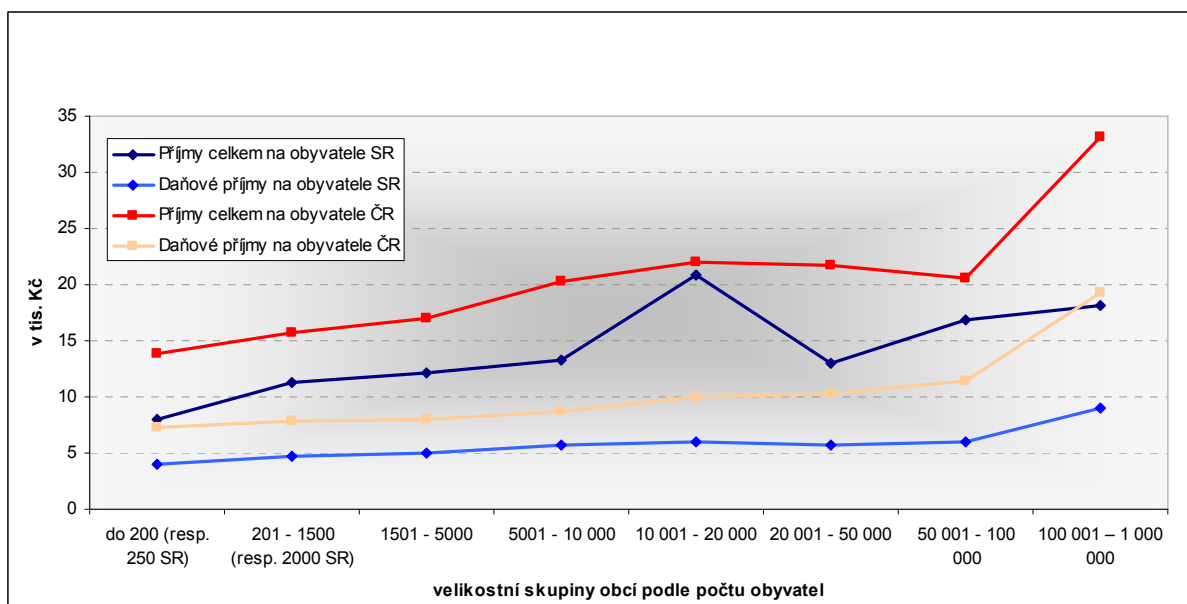
Efektivnost využívání komunálních zdrojů bývá také dosahována pomocí úspor, které se dosahují na základě optimalizace sídelní struktury. Jedná se o nejružnější formy spolupráce obcí případně jejich slučování (tzv. municipalizace). Slučování obcí proběhlo ve většině států EU a to na základě jejich dobrovolného nebo i povinného (administrativního) slučování. Druhý způsob je považován za úspěšnější. Vedle těchto extrémních forem jsou často obce motivovány kužší spoluprací na dobrovolném principu a tedy i na zvyšování efektivity různými příspěvky, dotacemi a vlastně i podíly na daňových příjmech státu. Ukazuje se, že **mezimunicipální sdružení** (svazky, syndikáty apod.) **dosahují nejen úspor z rozsahu**, vyšší kvality společných programových dokumentů, lepšího technického zázemí a vyšší profesionality svého personálu, ale také lépe a úspěšněji splňují principy koncentrace, programování a adicionality, které jsou kromě jiného i podmínkou získávání prostředků z fondů EU.

Případné **srovnávání nominálních ukazatelů** (především finančních) mezi českými a zahraničními obcemi naráží na odlišnosti:

- v daňových systémech,
- v terminologii a metodikách propočtů různých ukazatelů,
- v rozpočtové skladbě,
- ve vykazovaných ukazatelích za skupiny obcí,
- v organizaci obcí,
- a v kompetencích obcí.

Přesto se podařilo vytvořit **komparaci vybraných ukazatelů rozpočtu alespoň za upravené velikostní skupiny obcí ČR a SR**, i když její vypovídací schopnost je z výše uvedených důvodů třeba považovat za orientační. Tendence v odlišnostech jsou však mezi obcemi ČR a SR natolik zřetelné, že případná zkreslení na uvedených tendencích nic nemění.

Graf č. 2: Příjmy celkem na obyvatele SR / ČR, Daňové příjmy na obyvatele SR /ČR

Uváděný graf koresponduje se závěry uváděnými v analytické části (B). Příjmy na jednoho obyvatele jsou v obcích ČR (bez Prahy) o 31 % na jednoho obyvatele vyšší, než v SR a o 33% u obcí ČR (vč. Prahy), než v SR a to i přes skutečnost, že v celkových příjmech obcí SR jsou započítány příjmy z finančních operací (tj. z úvěrů, komunálních obligací apod.).

U daňových příjmů je zřetelné, že **malé obce jsou na tom výrazněji lépe v ČR než v SR**. Nejmenší rozdíl je poté ve velikostní kategorii 5001 – 10000 obyvatel, kde jsou pouze 1,5 x vyšší u obcí v ČR a poté se rozdíl mezi daňovými obcí ČR a SR neustále zvyšuje.

Vyšší příjmy na jednoho obyvatele mají obce v SR pouze u místních daní a poplatku, které jsou srovnatelné s místními poplatky spolu s daní s nemovitosti v ČR. Rozdíl není v kvantitě, ale v daňových pravomocích. Tímto se systém příjmů obcí a měst v SR více blíží systémům existujícím v původních patnácti státech EU.

1.7. Shrnutí analýzy hodnocení rozpočtových výdajů obcí ve vztahu k jejich majetku

Součástí projektu pro MF je také presentace představy o způsobu hodnocení rozpočtových výdajů obcí. Vychází z potřeby nalézt způsob objektivnějšího hodnocení zjištěných rozdílů ve výdajích obcí přepočtených na jednoho obyvatele, než je jejich porovnání s průměrem dané velikostní skupiny obcí, nebo s průměrem určitého územního celku. Při podrobnějším průzkumu těchto rozdílů zjišťujeme, že příčinou je různá úroveň vybavenosti obcí občanskou a technickou infrastrukturou a pozemky a jejich skladba. Jde nejen o vybavenost zděděnou z minulého systému řízení a nově budovanou v prostředí tržní ekonomiky, ale i o rozdílný rozsah, způsob a rychlost privatizace některých zařízení vybavenosti. Souvisí to také s nestejným přístupem obecních samospráv k majetku obce a jeho úloze v jejím hospodaření.

Dosavadní průzkumy prokázaly, že v rozpočtech obcí chybí informace o tom do jakých zařízení občanské a technické vybavenosti jsou směřovány jak běžné tak investiční výdaje a v jaké výši, a jak to souvisí s dlouhodobým programem rozvoje obce. Výdaje obcí u jednotlivých odvětví činnosti nejsou tříděny podle druhu zařízení infrastruktury, které tato odvětví tvoří, ale pouze podle povahy výdaje. Dále chybí též údaje o počtu, kapacitě a kvalitě zařízení infrastruktury a dalšího majetku, který obec vlastní a provozuje. Je zřejmé, že tyto informace nemohou být obsaženy ve výkazech MF, ale musí být dodány z jiných informačních zdrojů. Tím by mohla být například veřejná databáze „

městská a obecní statistika¹³, kterou by však bylo nutné pro dané potřeby upravit. Měla by vycházet z jednotné multifunkční evidence zavedené na obecní úrovni (viz. návrhy na další výzkumy).

To byl také důvod proč bylo rozhodnuto provést šetření ve vybraném souboru obcí pomocí dotazníku, který měl poskytnout potřebné údaje o vybavenosti vybraných obcí občanskou a technickou infrastrukturou a jejich kapacitě, o rozsahu a zdrojích jejího financování, avšak v důsledku nedostatečně odpovědného přístupu mnoha obcí k jeho vyplňování nebyly některé důležité údaje o majetku u mnoha obcí uvedeny. Jde zejména o kapacitu jednotlivých zařízení vybavenosti, výši výdajů na jejich provoz a o formu financování, ale také o úrovni a rozdílech vybavenosti obcí infrastrukturou a o nákladech na jejich provoz.

Kromě toho chybí informace o tom zda obec je nadstandardně nebo naopak nedostatečně vybavena občanskou a technickou infrastrukturou. Znalost standardu vybavenosti obce je nezbytná nejen pro posouzení úrovně její vybavenosti a pro komparaci s jinou obcí, ale také pro stanovení úrovně případných dotací na vybavenost z nadřazených rozpočtů. Ty by měly být poskytovány pouze do úrovně standardu, neboť nadstandardní vybavenost by si obec měla zajišťovat z vlastních prostředků.

Využití ukazatelů založených na přepočtu na majetek obce je však spojeno, vedle výše uvedených otázek standardů vybavenosti, též s dosud nevyřešenou otázkou finančního hodnocení obecního majetku. V minulém režimu řízení nebyl majetek obce odepisován a evidoval se pouze v pořizovací hodnotě. V této podobě tj. v pořizovací ceně¹⁴ (cena za kterou byl majetek pořízen, vč. nákladů na jeho pořízení) byl také převzat samosprávnými obcemi po přechodu k tržní ekonomice. Majetek obcí nově pořízený v období tržní ekonomiky se také neodepisuje. Cena majetku obcí uvedeného ve výkazech je součtem pořizovacích cen majetku platných v období jeho pořízení. Cena obcemi dnes uváděného majetku je proto zatížena stejnou chybou, což sice usnadňuje jejich srovnávání, ale nezohledňuje u podstatné části majetku důsledky inflace a růstu cen pozemků a stavebních prací ani úroveň jeho opotřebení.

Majetek stárne, je opotřebováván a je nutné provádět jeho údržbu a opravy tj. jeho reprodukci. Finanční prostředky které je nutno na tento účel v rozpočtu vyčlenit musí odpovídat současné tržní hodnotě stavebních prací a zařízení. K jejich odhadu však nemůžeme vycházet z původní pořizovací ceny staveb a jejich zařízení, ale z jejich současné reprodukční hodnoty. Tou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy bude jeho reprodukce prováděna. Potřeba výdajů na reprodukci se vypočte jako % podíl z reprodukční hodnoty majetku, který je předmětem údržby a opravy. V případě budov a staveb lze uvažovat s potřebou prostředků ve výši 3% z jejich reprodukční hodnoty ročně. V případě jejich zařízení a strojního vybavení ve výši 7 – 10%. U zařízení ICT až 15 – 20%.

V současné době zákon nevymezuje druhy majetku ve vlastnictví obcí a měst. Obce jako právnické osoby tak mohou vlastnit libovolný majetek. Na druhou stranu se předpokládá, že obec by měla vlastnit takové množství majetku a v takové struktuře, aby mohla plnit zákonem jí uložené povinnosti. Jde především o uspokojování potřeb v oblasti zdravotnictví, školství, sociální péče, ale také např. v dopravě, kultuře, bydlení, životním prostředí či ochraně veřejného pořádku. Žádný zákon v současné době však nestanoví jaký majetek má obec určité velikosti a funkce vlastnit, aby mohla zákonem uložené povinnosti plnit. Kromě toho představitelé obcí nemají vždy shodný názor na to zda určité druhy občanské a technické vybavenosti vlastnit nebo je privatizovat a jejich produkci nakupovat.

¹³ <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

¹⁴ Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů.

Objektivní informace o vybavenosti obcí majetkem a jeho hodnotě je důležitým předpokladem pro lepší hodnocení jejich rozpočtových výdajů. Analýzou získaných údajů z rozpočtů souboru 473 obcí všech velikostních skupin byl tento předpoklad potvrzen, i když použité údaje představují průměrné hodnoty za velikostní skupiny obcí.

Z analýzy vybraných ukazatelů tohoto souboru vyplynulo např., že pokud jde o hodnotu majetku obcí na obyvatele vykazuje většina velikostních skupin obcí každoročně mírně rostoucí trend. Od r. 2001 do r. 2007 vzrostla jeho hodnota v průměru o 32,5 %. Vývoj tohoto ukazatele se sice jeví jako pozitivní, avšak promítneme-li do tohoto vývoje růst cen stavebních prací, který za stejné období činil téměř 27%, dochází ve skutečnosti jen k velmi mírnému nárůstu hodnoty investiční výstavbou. Přírůstky majetku byly také do značné míry eliminovány úbytkem (prodejem) majetku. Příčinou nízkého nárůstu hodnoty majetku obcí bylo však nízké tempo růstu hrubé úspory ve sledovaném období a to nejen v přepočtu na obyvatele (nárůst v průměru o 37%), ale i na majetek, kde dochází téměř k jeho stagnaci. I v případě vyloučení pozemků z DHM obcí zůstávají vývojové trendy ukazatele hrubé úspory na DHM bez pozemků v podstatě shodné s průběhem ukazatele hrubé úspory na majetek celkem (viz. část B/graf č.8.4.a č.8.5.) a potvrzují závěry o omezených zdrojích prostředků z hrubé úspory na reprodukci majetku obcí.

Obdobný trend vývoje lze pozorovat též u ukazatele kapitálových výdajů v přepočtu na DHM obcí. Vývoj průměrné hodnoty ukazatele od r. 2001 má meziročně mírně kolísavý průběh bez zřetelného růstového trendu a od r. 2006 lze dokonce pozorovat jeho značný pokles (viz. část B/graf č. 8.6.). Po odečtu pozemků z DHM dochází sice ke zvýšení kapitálových výdajů v průměru o 18,8% , ale v trendech vývoje tohoto ukazatele za sledované období nedochází k žádným výraznějším změnám (viz. část B/graf č. 8.7.)

Pokud jde o prostředky na údržbu a opravy DH majetku obcí je uvažováno s ročními výdaji ve výši 3% z jeho hodnoty. Ve sledovaném souboru obcí by bylo nutné vyčleňovat na tuto činnost v r. 2007 v průměru 14,17% z běžných rozpočtových příjmů, avšak u velikostní skupiny obcí 301-1500 obyvatel až 22,16 %. Vyčlenění tak vysokého podílu běžných příjmů na reprodukci majetku, zejména u malých obcí je problematické. Odečteme-li hodnotu pozemků od DHM, sníží se průměrný podíl výdajů ze 14,17% na 11,52%. Tendence k růstu podílu výdajů od největších měst k malým obcím (201-1500 obyvatel) zůstává zachována. Stejně tak zůstává zachován i sinusový nerostoucí průběh tohoto ukazatele (viz. část B/graf č.8.8. a 8.9.).

Analýza upozornila na pomalý růst (obnovu) majetku zkoumaného souboru 473 obcí, jehož příčinou je pomalý růst hrubé úspory jak na obyvatele, tak i na majetek obce. To se pak projevuje nedostatečnou úrovní kapitálových výdajů na rozvoj dlouhodobého hmotného majetku obcí a nedostatkem finančních prostředků na jeho údržbu a opravy. Zejména se to týká menších obcí, které nejvíce pociťují nedostatek prostředků na rozvoj občanské a technické vybavenosti. Na druhou stranu obce disponují často i zbytným nebo nadstandardním vybavením, na které často získaly jednorázově prostředky např. z investičních dotací, ale při jejichž pořízení nebraly v úvahu potřebné zdroje na jejich údržbu a provoz, především nároky na běžné příjmy (viz. část B/graf č.8.8 a 8.9). V rámci řízených rozhovorů se potvrdilo, že se tato situace týká především obcí do 1 500 obyv., které pořídily nový majetek a nyní je tento majetek zatěžuje svými nároky na běžné výdaje a omezuje tak zdroje potřebné na další investice.

V současné situaci kdy tyto obce nemohou očekávat vyšší růst příjmů z RUD, případně z dotací, je jedním z možných řešení jejich integrace do větších územně správních celků. Umožnilo by to lépe využívat soustředěné finanční prostředky na rozvoj jejich vybavenosti. Jde však o velmi složitý proces, kterým prošly některé západoevropské a severské země a jejichž postupy, zkušenosti a poznatky z této územně správní reorganizace by bylo potřebné podrobně prostudovat.

1.8. Shrnutí

Shrnutí závěrů je postaveno na propojení nejzávažnějších zjištění kvalitativních analýz s výsledky dotazníkového šetření a řízených rozhovorů, které mají kvantitativní povahu.

Dotazníková šetření a řízené rozhovory často plně potvrdily závěry kvalitativních analýz.

Návrh výběru obcí pro dotazníkové šetření (a následně i pro řízené rozhovory) vycházel z multikriteriálních parametrů z nichž nejdůležitější byly: počet obyvatel, rozloha obce a nezaměstnanost. Výběr obcí odpovídal cílům projektu.

Výsledky kvalitativního i kvantitativního výzkumu potvrdily význam kritéria počtu obyvatel. Dotazníková akce a řízené rozhovory i kritérium rozlohy obce. Nepotvrdily v plném rozsahu vliv rozlohy nezaměstnanosti. Kritérium nemělo stejné a rovnoměrné hodnoty vlivu na rozpočet obce a mělo by být řešeno mimo RUD.

Rozloha obce závisí především na geografické poloze, nadmořské výšce a dalších podmínkách např. historickém vývoji sídelní struktury ve vnitrozemí i v pohraničních částech ČR.

Nezaměstnanost není rovnoměrně zastoupena ve všech obcích ČR, závisí především na mnoha faktorech spojených se socioekonomickým vývojem obcí, její poloze ve vztahu k průmyslovým aglomeracím, na procesech strukturálních přeměn, na investičních pobídkách v území atd. Problémy nezaměstnanosti v obcích by měla být rovněž řešena mimo RUD.

Ostatní sledovaná kritéria nebyla významná.

V oblasti spádovosti byly nastaveny parametry pro RUD z pohledu předchozích výsledků:

- 1) administrativní činnosti,
- 2) zdravotnictví,
- 3) školství,
- 4) doprava a dopravní infrastruktura,
- 5) sociální zařízení (dům s pečovatelskou službou),
- 6) technická infrastruktura,
- 7) regionální rozvoj,
- 8) vodní hospodářství,
- 9) informační služby,
- 10) kultura a sport,
- 11) údržba cyklostezek,
- 12) zajištění čistoty města – úklid a odvoz odpadků,
- 13) ubytování,
- 14) stravování,
- 15) počet stálých obyvatel.

Výše uvedené a prodiskutované parametry jsou základem pro detailní určení vlivu spádových oblastí v systému RUD. Podrobnější kvantifikace uvedených parametrů je velmi obtížná, a to zejména ve vztahu k hierarchické struktuře místní správy.

Za doložené lze považovat vertikální diferenciaci obcí na základě jejich správních funkcí, tj., že obce na vyšším hierarchickém stupni poskytuje zpravidla větší spektrum služeb a většímu počtu obyvatel ze svého spádového obvodu i obyvatelstvu mimo svůj spádový obvod.

Správní hierarchii lze aplikovat v základní podobě, tj. v členění na obce s rozšířenou působností, kde byly identifikovány dvě odlišné skupiny podle toho zda obec byla okresním městem, či nikoliv. Dále na obce s pověřeným obecním úřadem, obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou a ostatní obce. Správní hierarchii lze doplnit o určitou individualizaci (jako nejvhodnější se jeví počet obyvatel). V úvahu připadá i další parametr - komplexní funkční velikost (KFV).

Možností je i řešení na základě modelování. Na základě současných poznatků se doporučuje vliv spádových oblastí v systému financování zatím neaplikovat s výjimkou uplatnění principu mobility (podrobněji v následujících kapitolách).

Z kvalitativních výstupů vyplývá, že mandatorní výdaje jsou vysoké také v oblasti běžných (neinvestičních) výdajů na zastupitele a vlastní správu obce. Zde jsou zřejmě do značné míry ovlivněny výdaji na přenesenou působnost, která by měla být i nadále financována dotačním způsobem. V kvantitativních výstupech z dotazníků však naopak některé obce nechťejí příspěvky na přenesenou působnost (především menší obce), dávaly by přednost jejich zařazení do RUD.

Mandatorní výdaje, ani výdaje obecně nemusí souviset s potřebami obcí, resp. s jejich náklady. Pro objektivní zhodnocení této situace by bylo potřeba znát náklady obcí stanovených na základě standardů vybavenosti. Z výsledků dotazníkového šetření i řízených rozhovorů je patrné, že by některé obce o standardy vybavenosti měly zájem. Přispěly by k objektivnějšímu určení potřeb obcí i k objektivizaci jejich výdajů.

Nebyla shledána přímá závislost mezi velikostí obce a vybraných a analyzovaných paragrafů za mandatorní výdaje. Mandatorní výdaje tedy nejsou vhodné pro zařazení jako kritéria do sdílených daní RUD.

Mandatorní výdaje lze ovlivnit na základě úspor z rozsahu, kterých lze dosáhnout v rámci dobrovolných svazků obcí, především v případě, když se jedná o poskytování veřejných statků, jejichž mezní náklady jsou nulové. Slučování obcí (ačkoliv by bylo ekonomicky odůvodnitelné) je představiteli obcí považováno za neprůchodné nebo dokonce za nežádoucí. Výrazně vyšší je otevřenost ze strany obcí právě vůči DSO.

Výhodou systému financování přenesené působnosti obcí a krajů je rozpracovaná a matematicky formalizovaná metodika MV ČR pro výpočet příspěvku. Za perspektivní lze považovat také snahy o zavedení standardů výkonu přenesené působnosti a jejich nákladové (výdajové) ocenění.

Současný systém dotací na přenesenou působnost však hradí pouze části výdajů na výkon přenesené působnosti a vyvolává nároky na jeho faktické spolufinancování z finančních zdrojů na samostatnou působnost, což se objevilo také ve výsledcích dotazníkového šetření i v rámci řízených rozhovorů.

Zařazení příspěvku na přenesenou působnost do systému RUD v případě financování přenesené působnosti na úrovni obcí či krajů by způsobil sníženou přehlednost systému veřejných financí.

Stanovení výdajů přenesené působnosti není zcela přesné (např. nezohledňují se odpisy budov) a obsahuje prvky subjektivity.

U hodnocených čtyř statutárních měst (Prahy, Brna, Ostravy a Plzně) byla zjištěna vysoká míra soběstačnosti, která pro ně znamená nízkou míru závislosti na cizích zdrojích (na dotacích a úvěrech). Objem majetku vytváří výrazné tlaky na příjmy obcí prostřednictvím nároků na běžné

výdaje. Do budoucna hrozí riziko rozevírání nůžek mezi finančními zdroji na jeho údržbu a provoz a nárůstem jeho hodnoty, což se odrazí v dalším růstu běžných výdajů.

Na základě modelování dopadů snížených sdílených daňových příjmů na PBOP o jednu kategorii podle systému RUD platného do roku 2007 a zhodnocení jejich vybraných výdajů se potvrdila potřeba selektivního přístupu k těmto městům. Otevřena zůstává otázka možné optimální kvantifikace diferenciací příjmů ze sdílených daní u těchto měst. Řešitelé se domnívají, že bez objektivního zhodnocení potřeb (nákladu) na vybavenost (např. prostřednictvím standardů vybavenosti, či rozsáhlým výzkumem vybavenosti obcí v ČR) není možná.

Podíl výdajů na MHD v rozpočtu hodnocených měst, několikanásobně převyšuje úroveň těchto výdajů u průměrné obce v ČR, obdobně jako výdaje na školství, zdravotní a sociální služby, či bezpečnost.

Míra krytí výdajů na přenesenou působnost příjmy se pohybuje pod 100 %, nedosahuje však ve srovnání s ORP výrazných extrémů. Výjimkou je hl. m. Praha, u které míra krytí dosahuje jen 36 %.

Vyšší podíl sdílených daní v příjmech obcí (jako je tomu v případě ČR) a v některých státech střední a východní Evropy zajišťuje nízké rozdíly v příjmech obcí především v rámci dané velikostní skupiny. Ve státech s vysokým podílem sdílených daní lze však obvykle konstatovat nízkou úroveň motivace a podpory soukromého sektoru ze strany obcí.

V původních patnácti státech EU je vysoká finanční autonomie obcí doprovázena vysokou úrovní stimulace/zásluhovosti a odpovědnosti v důsledku vyšších daňových pravomocí obecní úrovně. Jedním z důsledků je také propojení veřejného a soukromého sektoru, které vede ke komplexnějšímu využívání zdrojů a výrazné zpětné vazbě ohledně využívání finančních prostředků na komunální úrovni. Výsledky kvalitativního šetření naznačily, že by většina obcí ČR by vyšší daňové pravomoci uvítaly.

Vysoký podíl daňových pravomocí na obecní úrovni ve vztahu k podnikatelské sféře může vést především v delším časovém horizontu k diferenciaci příjmů obcí založených na vlastních daních a následně k potřebě redistribuce části zdrojů prostřednictvím složitých a často málo transparentních vyrovnávacích mechanismů (obvykle charakteru vyrovnávacích dotací). Složitost systémů je dána snahou o dosažení spravedlivějšího přerozdělování finančních prostředků a zajištění principu solidarity.

Sdílené daně se v tomto kontextu jeví jako jednodušší a transparentnější řešení. Obce ČR v dotazníkovém šetření i řízených rozhovorech negativně hodnotily někdy neprůhledný postup při získávání dotací, ale i složitý systém při získávání těchto finančních prostředků.

Kvantitativní i kvalitativní analýzy upozornily na pomalý růst prostředků na reprodukci a obnovu majetku obcí. Výsledkem může být nedostatečná úroveň jejich kapitálových výdajů, způsobená nedostatečným růstem hrubé úspory v jejich rozpočtu.

Při hodnocení majetku obcí je nezbytné mít k dispozici údaje o rozpočtových příjmech a výdajích obcí přepočtených na jejich majetek, který umožňuje objasnit rozdíly mezi obcemi. Jejich vypovídací schopnost může být omezena zkreslením, vznikajícím v oblasti ocenění majetku obcí.

Pro objektivní hodnocení potřeb obcí by bylo potřeba vypracovat standardy vybavenosti obcí různé velikosti a funkce občanské a technické infrastruktury. Vypracování standardů vybavenosti je složitý a dlouhodobý proces vyžadující podrobný cílený průzkum ve vybraných obcích.

Jak již bylo řečeno výsledky kvantitativních a kvalitativních analýz nejsou vždy v souladu, neboť potřeby jsou obvykle vyšší, než zdroje. Obce také nemají stejné ekonomické, majetkové, finanční možnosti a mají nestejné správní postavení, proto budou mít vždy rozdílné požadavky na RUD.

2. Návrh rozpočtového určení daní obcím (systém financování obcí)

1. ÚVODEM

Návrh rozpočtového určení daní pro obce (RUD) vychází z poznatků analýzy výdajových oblastí obcí, která postihla hospodaření všech obcí v ČR v období 2005 – 2007 z pohledu 14 velikostních kategorií obcí¹⁵. Vzhledem k tomu, že analýza výdajů obcí byla provedena v podstatě za celé výdaje obcí (není reálné vyčlenit výdaje obcí financované z RUD) a vzhledem k tomu, že rozpočtové určení daní obcím vytváří zdroje hospodaření obcí z necelých 60 %, ukazuje se potřebné v souvislosti s RUD řešit i širší souvislosti zdrojů hospodaření obcí, tj. nejen ty které získávají obce z RUD, ale i (některé) dotační principy apod. a tedy nejen RUD, ale systém hospodaření jako celek (vč. RUD). V uvedených intencích je předložen následující návrh.

Návrh je zpracován v jedné variantě s tím, že možnost řešení některých částí jiným způsobem je označena jako „subvarianta“ a vyznačena kurzívou.

2. VÝCHODISKA NÁVRHU

Základním východiskem návrhu RUD je **analýza výdajových oblastí obcí**, avšak z hlediska návrhu kritérií pro RUD je potřebné postihnout i jeho další východiska, což je zejména **druh a rozsah daní zahrnutých do RUD**.

2.1. Typologie výdajů obcí

Na základě analýzy výdajů obcí za období 2005 – 2007 byla zpracována typologie výdajů obcí, která vyhodnotila výdaje na obyvatele podle 14 velikostních kategorií obcí (viz Pasporty výdajů obcí). Na základě analýzy byly specifikovány tyto typy výdajů obcí:

- neutrální – nulový čistý dopad do rozpočtu obce (výdaje z rozpočtu obce jsou vyváženy příjmy z příslušné činnosti),
- jednotná velikost na obyvatele – průměrné výdaje na jednoho obyvatele ve všech velikostních kategoriích obcí jsou, resp. měly by být zhruba stejné (jednotné),
- vazba výdajů na určitý segment obyvatelstva – výdaje souvisí s určitým počtem obyvatel (jiným, než počet obyvatel obce),
- růst výdajů na obyvatele s velikostí obce – výdaje mají rostoucí tendenci s růstem velikostní kategorie obce,
- pokles výdajů na obyvatele s velikostí obce – výdaje se snižují s rostoucí velikostí obce,
- výdaje na službu mikroregionálního¹⁶ charakteru – jde o výdaje na služby, které obec zabezpečuje pro mikroregion, přičemž velikost tohoto regionu nelze formálně vymezit.

¹⁵ Výsledky analýzy jsou zachyceny v jiných částech tohoto materiálu: v kapitole „Základní analýza výdajů obcí“ a zejména pak v příloze tohoto materiálu „Pasporty výdajů obcí“.

¹⁶ Pojem mikroregion resp. region je zde použit pro blíže nespecifikované území, které je větší než území jedné obce, pro něž příslušná obec zajišťuje určitou veřejnou službu a které neodpovídá nějaké formalizované struktuře správy území.

Konkrétní specifikace typů výdajových oblastí na základě provedené analýzy je uvedena v tabulce 2 „Typologie výdajových oblastí obcí“, ve sloupci „Analýza 2005 – 2007“.

Typologie výdajů obcí vychází z výsledků analýzy „celkových výdajů obcí“, přičemž analýza je zpracována ve třech směrech: celkové výdaje obcí, běžné výdaje obcí a kapitálové výdaje obcí.

Vodítkem pro **přidělení typu výdaje** jednotlivému okruhu výdajů bylo zhodnocení velikosti celkových výdajů na obyvatele v jednotlivých velikostních kategoriích obcí, resp. trend, který skutečné výdaje obcí z tohoto pohledu na kategorie obcí se ukazuje.

Analýza výdajů rovněž poskytla údaje o tom, jak se který výdajový okruh v průměru za obce ČR podílel na celkových výdajích obcí. **Přidělení váhy výdajové oblasti** je odvozeno od podílu celkových výdajů výdajové oblasti (zahrnujících běžné i kapitálové výdaje) na celkových výdajích obcí (váha výdajových oblastí je uvedena v tabulce 2).

Vzhledem k tomu, že analýza výdajových oblastí obcí nemohla obsáhnout všechny druhy výdajů obcí (paragrafy) a obsahuje v souhrnu celkem 83,05 % celkových výdajů obcí, jsou v tabulce 2 uvedeny relativní podíly nezařazených výdajů podle skupin výdajů (skupiny dle rozpočtové skladby) z celkových výdajů obcí a hlavní důvody jejich nezahrnutí do analýzy. Důvodem nezahrnutí do analýzy byl buď malý podíl výdajové oblasti (paragrafu), nebo výdaje související s placením daně z příjmů právnické osoby za obec, která je kompenzována obcí na příjmové straně rozpočtu, nebo jsou to výdaje na sociální dávky plně kryté obcím ze státního rozpočtu.

Tabulka č. 1: Paragrafy nezahrnuté do analýzy výdajových oblastí obcí

Skupina výdajů	Podíl skupiny na celkových výdajích obcí 2005 – 2007	Rozsah nezahrnutých paragrafů do analýzy ze skupiny	Rámcové zdůvodnění nezahrnutých paragrafů
Skupina 1	0,59 %	0,09 %	= drobné výdaje
Skupina 2	23,90 %	1,03 %	= drobné výdaje
Skupina 3	41,90 %	3,84 %	= velký počet drobných výdajů
Skupina 4	10,26 %	7,81 %	= zejména výdaje na sociální dávky
Skupina 5	2,62 %	0,16 %	= drobné výdaje
Skupina 6	20,73 %	4,02 %	= zejména výdaje za placení daně z příjmů právnických osob za obce
Celkem	100%	16,95 %	

Pramen: Propočet na základě údajů ARIS (viz propočty v základní analýze obcí a pasportech výdajových oblastí).

2.2. Daně pro RUD

V rámci řešení tohoto úkolu nebyla prováděna analýza daňových příjmů obcí, daná současným rozpočtovým určením daní. Nicméně pro návrh kritérií pro RUD je potřebné alespoň vyslovit názor, které daně by měly být součástí RUD pro obce, které z nich by měly být sdílené, které by měly plnit motivační roli apod.

Pro spektrum sdílených daní lze vyslovit hypotézu¹⁷, že při sdílení daní mezi stát a obce (a kraje¹⁸) neexistují objektivní důvody vyčleňovat některou daň ze spektra sdílených daní (kromě „místních“ daní). Oproti současnému stavu to představuje začlenit do sdílených daní zejména: spotřební daň, daň dědickou, darovací a z převodu nemovitostí, ekologické daně, případně silniční daň; tento přístup samozřejmě při začlenění výnosů těchto dalších daní mezi sdílené daně předpokládá příslušné snížení podílu obcí na sdílených daních (což v roce 2008 bylo 21,4 %). Tato hypotéza je založena na tom, že začlenění resp. vyčlenění některé daně určitému typu rozpočtu zvyšuje resp. snižuje jeho závislost na výnosech příslušné daně a může se zde projevit rozdílná dynamika vývoje daňových příjmů mezi typy rozpočtů. Při změnách (zejména při snížení) některé daně, svěřené určitému typu rozpočtu, je vyvoláván tlak na kompenzaci výpadku daňových výnosů jinými příjmy (svěřenými jinému rozpočtu). Jinak řečeno neexistuje důvod, proč by veřejné statky hrazené z daní a poskytované z rozpočtů obcí na jedné straně a poskytované státem (ze státního rozpočtu) na druhé straně se měly vyvíjet jinou dynamikou (což lze předpokládat u různého spektra daní rozdělovaných obcím a státu). Pokud by pak mělo v budoucnu docházet ke změně struktury poskytování veřejných statků mezi státem a obcemi (např. přesunem zajišťování některých služeb ze státu na obce) mělo by to být řešeno příslušnou změnou poměru sdílení daní mezi státem a obcemi.

Možným důvodem vyjmutí některé daně z tohoto spektra sdílených daní je pak specifický charakter daně. Např. v případě, že daň má místní charakter tím, že je např. v pravomoci místních orgánů pro tuto daň stanovovat vlastní pravidla (blíže viz princip stimulace).

3. NÁVRH

Návrh RUD (systému financování obcí) je popisován na základě „principů“ jako relativně samostatných prvků systému financování obcí, které mají za cíl zpřehlednit (a zdůvodnit) celkový návrh. Principy zde vyjadřují desagregované části navrhovaného systému financování obcí, které jsou promítnuty do celkového návrhu.

3.1. Přehled principů

Návrh je založen na uplatnění šesti principů:

1. Princip – JEDNOTNOST. Tento princip představuje formu, kdy sdílené daně jsou rozdělovány obcím stejnou částkou na jednoho obyvatele; princip lze mj. odvodit ze zákona o obcích, který nespecifikuje žádné rozdíly mezi obcemi (všechny obce jsou postaveny na stejnou úroveň) vyjma provádění přeneseného výkonu státní správy obcemi. Princip lze odvodit na základě provedené analýzy výdajových oblastí; jde o ty případy, kdy výdaje ve všech (ve většině) velikostních kategoriích obcí už v současnosti vykazují zhruba stejnou velikost na jednoho obyvatele.
2. Princip – MOBILITA. Tímto principem je v některých případech výdajových oblastí doplněn princip jednotnosti na základě skutečnosti, že občané mohou denně vyjíždět z obce bydliště za prací, za vzděláním apod., což vyžaduje větší objem veřejných služeb (vč. technické infrastruktury) v obcích, které jsou cílem této mobility.
3. Princip – REGIONALIZACE. Princip vychází ze skutečnosti, že některé veřejné služby (divadla, orchestry, kryté bazény pro výcvik plavání, ZOO apod.) poskytované některými obcemi jsou poskytovány nejen obyvatelům příslušné obce, ale určitého mikroregionu, který neodpovídá žádné

¹⁷ Navrhovaný přístup k RUD není striktně založen na dále uvedené hypotéze.

¹⁸ V rámci návrhu RUD není sledována otázka RUD pro kraje (v některých případech jsou však navrženy vazby obcí k RUD krajů).

formalizované správní struktury a proto pro financování příslušného veřejného statku nelze jednoznačně stanovit kritérium, které by určité obci mohlo zvýšené náklady zohlednit. Toto financování (příslušné zdroje) se proto navrhuje přenést na úroveň samosprávných krajů (což zde vyjadřuje regionalizaci), které budou rozdělovat obcím v kraji příslušné zdroje na tyto veřejné služby.

4. Princip – ÚHRADA. Úhrada zde vyjadřuje, že poskytovaná veřejná služba je plně kryta příjmy z této činnosti a to buď poplatky za užívání příslušné služby nebo formou dotace (např. dotace na přenesený výkon státní správy ve výši nákladů, po odečtení příjmů ze správních poplatků). U oblastí výdajů financovaných na uvedeném principu se nenavrhují žádná kritéria zohlednění v principech RUD či jinak.

5. Princip – VELIKOST. Velikost zde označuje, že výdaje na veřejnou službu jsou závislé na velikosti obce (buď s velikostí obce jednotkové náklady rostou nebo klesají). Na důvody uplatnění kritéria velikosti lze usuzovat ze skutečných výdajů obcí např. v souvislosti s nižší (nebo vyšší) hustotou osídlení a tím s vyššími (či nižšími) jednotkovými náklady.

6. Princip – STIMULACE. Tento princip zohledňuje specifické podmínky jednotlivých obcí a je zaměřen na získání určité „odměny“ při zajišťování vhodných podmínek pro podnikání, či možnost obcí vlastní daňovou politikou poskytovat více či méně veřejných služeb apod.

3.2. Specifikace principů

1. Princip - JEDNOTNOST

Pro řešení tohoto principu se navrhuje zahrnut do rovnoměrné částky sdílených daní na jednoho o obyvatele, každého obyvatele státu (1x) podle místa bydliště – viz ukazatel počtu obyvatel v obci. Míra uplatnění tohoto principu vychází z podílu výdajů obcí na celkových výdajích, u nichž lze konstatovat, že velikost výdajů na jednoho obyvatele je (bez ohledu na velikost obce) v podstatě stejná.

2. Princip - MOBILITA

Vlivem mobility obyvatelstva dochází každodenně k přesunu části obyvatel do některých obcí (měst), což je spojeno s vyšší potřebou veřejných služeb (včetně technické infrastruktury) v těchto obcích. Objektivně pro určitou velikostní kategorii obce nelze stanovit určitý počet těchto pobývajících mobilních obyvatel, ale jejich počet je dán konkrétní obcí (hodnoty pro dvě velikostně stejné obce mohou být výrazně odlišné např. podle spádovosti za prací, docházkou do škol apod.) a mohou se měnit i v čase (změny v důsledku zaměstnanosti). Tento princip má v obcích různé příčiny vzniku, což vyjadřují následující tři druhy mobility:

• Mobilita M1

Mobilitu M1 představuje pravidelný pohyb obyvatel (v podstatě denně), jejich četnost denně či během roku lze poměrně snadno identifikovat počty zaměstnanců, žáků, studentů). Jde o tyto důvody mobility:

- mobilita za zaměstnáním (MZ),
- mobilita za výukou, studiem:
 - o žáci mateřských škol (MS),
 - o žáci základních škol (MS),

- o studenti a žáci středních škol, učilišť, konzervatoří (MS),
- o studenti vysokých škol (MV).

Je navrhováno zařazení mobility M1 do RUD (návrh řešení je podrobněji rozpracován dále).

• Mobilita M2

Mobilitu M2 tvoří nepravidelná mobilita:

- za veřejnými službami (např. zdravotnictví),
- za tržními službami (nákupy) apod.

Pro úvahy v rámci tohoto typu mobility lze vycházet z následujících aspektů:

- obtížná identifikace počtu osob (bylo by potřebné provést průzkum pro každou obec jednotlivě, přičemž počty mobilních osob se mohou měnit v průběhu roku),
- vznik aglomeračních úspor; teorie pracuje s aglomeračními úsporami, což by se mělo projevit ve zvyšování efektivnosti služeb při vyšších počtech klientů. Mobilita za veřejnými službami je spojená s vyšším počtem pobývajících obyvatel v místech těchto služeb a s tím lze uvažovat i větší příjmy z veřejných služeb v těchto obcích (vstupné, parkovné, jízdné) a tím i vyšší využití (efektivnost) poskytovaných veřejných služeb. Způsob řešení je založen na předpokladu, že zvýšený pohyb obyvatele do obcí za uvedenými službami je na druhé straně spojen s vyššími příjmy z těchto činností, s jejich vyšší efektivností, zvýšením zaměstnanosti apod. a proto **mobilita M2 se nenavrhuje jako dílčí kritérium RUD** (pro řešení mobility za kulturou, sportem apod. je pak navrženo využití principu regionalizace).

• Mobilita M3

Mobilita ME je tvořena mobilitou osob, které dojíždějí do obce za účelem rekreace a cestovního ruchu¹⁹ a zde je vyšší potřeba veřejných služeb; tuto mobilitu lze rozdělit na dvě části:

- Mobilita za rekreací.

Jde o obce, kde jsou ubytováni návštěvníci apod. Počet obyvatel pobývajících mimo stálé obyvatele v obci (ubytování v hotelech, penzionech apod.) a vyžadující veřejné služby obce je „zohledněn“ této obcí výškou místních poplatků z ubytovací kapacity (max sazba 4 Kč za den) a za lázeňský a rekreační pobyt (max sazba 15 Kč za den), které při součtu za jednoho ubytovaného tvoří částku až: 4 + 15 Kč, tj. 19 Kč za den a tj. při každodenním výběru (365 x 19 Kč) lze dosáhnout celkem až 6 935 Kč za rok (což představuje ve vztahu k dosavadnímu RUD z hlediska celkových průměrných daňových příjmů obcí vč. Prahy v roce 2007 na jednoho obyvatele cca polovinu daňových příjmů, přičemž další zvýšení podílu by bylo možno dosáhnout zvýšením maximálních sazeb těchto poplatků v zákoně o místních poplatcích). Vzhledem k uvedeným možnostem zdrojů obce mobility, **není navrhováno zařazení uvedeného typu mobility mezi kritéria RUD.**

- Individuální rekreace (chataření apod.).

U obcí s objekty individuální rekreace (kdy v těchto objektech nejsou přihlášené osoby) se odráží větší potřeba výdajů na veřejné služby (veřejné osvětlení, komunikace).

Počet těchto osob se nijak neprojevuje při sdílení daní v rámci RUD. Občané vlastníci objekty individuální rekreace mají dvojnásobnou potřebu veřejných statků; jednak v obci svého bydliště,

¹⁹ Mobilita v oblasti rekreace a cestovního ruchu z provedeného výzkumu v obcích sice nevyplývala jako problém, nicméně při výběru uvedeného vzorku obcí pro výzkum nebylo kritérium obcí s větším podílem objektů pro individuální rekreaci apod. uplatněno; začlenění uvedené mobility za rekreací však umožňuje komplexněji přistoupit k řešení „mobilit“ v rámci systému financování obcí.

jednak v obci, kde se nachází příslušný rekreační objekt. Tuto svou „druhou“ potřebu veřejných statků (v místě individuálního rekreačního objektu) by si tyto osoby měly nést samy. **Proto není navrhováno začlenění uvedené mobility do RUD**, ale zajištění vyšších příjmů z objektů k individuální rekreaci k úhradě veřejných služeb příslušným obcím lze **provést změnou zákona o dani z nemovitostí** (zvýšení sazby daně ze staveb pro individuální rekreaci - viz princip stimulace).

Řešení principu mobility (M1) pro RUD:

Uplatnění principu mobility M1 pro RUD předpokládá jeho spojení s principem jednotnosti. Sdílený okruh daní poskytovaný všem obcím jednotně na jednoho stálého obyvatele (princip jednotnosti) je zde doplněn o uvedený princip mobility tak, že obcím je jejich počet stálých obyvatel navýšen o „mobilní“ osoby. Podle druhů mobility (za zaměstnáním, za výukou či studiem) a na základě počtu příslušných osob (zaměstnanců, žáků, studentů), přijíždějících do obce, se této obci navýší počet obyvatel pro sdílení daní. Toto navýšení počtu obyvatel o mobilní osoby není navrženo prostým počtem těchto osob, ale pouze jejich určitým podílem, vyjádřeným „koeficientem mobility“ (v %).

Princip řešení mobility spočívá ve stanovení „koeficientů mobility“, což vyjadřuje velikost (v %), jakou se započítává mobilní občan do počtu osob pro sdílení daní obcí. Pro stanovení koeficientů mobility je navržena varianta, vyhodnocení koeficientů mobility na základě času, který tráví mobilní osoba v jiné obci, mimo obec svého bydliště²⁰.

Subvariantou řešení pak může být stanovení koeficientu mobility za každou „mobilní“ osobu ve výši „1“ (100%).

Koeficienty mobility (v %) pro jednotlivé druhy mobilit, jsou stanoveny na základě následujících propočtů, založených na podílech času stráveného v místě mobility²¹ osobami z jiných obcí z času za rok.

i. Stanovení koeficientu mobility „za zaměstnáním“ (MZ):

- 47 pracovních týdnů za rok (52 týdnů bez 5 týdnů dovolené za rok, tj. 47 týdnů za rok),
- 47 týdnů po 5 pracovních dnech, tj. 235 dnů,
- denně 8,5 hod práce + 1 hod na dopravu, tj. celkem 9,5 hod denně,
- celkem 2232,5 hodin strávených za rok v místě pracovní mobility za rok,
- **koeficient mobility MZ $(2232,5/8760^{22} * 100) = 25,4852 \%$.**

ii. Stanovení koeficientu mobility „za školami“ (MŠ) (týká se žáků ZŠ, MŠ, studentů středních škol, konzervatoří, učilišť apod.):

- 43 týdnů výuky za rok (52 – 9 týdnů prázdnin),
- 43 týdnů po 5 dnech výuky, tj. celkem 215 dnů,
- ve dnech výuky 6 hodin pobyt ve škole a doprava do školy 1 hod (2 x 0,5 hod tam a zpět) za den celkem 7 hod,
- celkem 1505 hod za rok,
- **koeficient mobility MŠ $(1505/8760*100) = 17,1804 \%$.**

²⁰ Koeficient mobility svou podstatou ale vyjadřuje nejen případy mobilit obyvatelstva, ale v případech, kdy příslušná aktivita se odehrává v místě bydliště občana je tak zohledněna obec bydliště.

²¹ Hodnoty času pobytů pro různé druhy mobilit byly pro tuto fázi návrhu stanoveny rámcovým odhadem.

²² Pro výpočet koeficientů mobility se vychází z počtu hodin za rok $365 \times 24 \text{ hod} = 8760 \text{ hod}$.

iii. Stanovení koeficientů mobility „za vysokými školami“ (MV) (týká se studentů vysokých škol v bakalářském, magisterském a doktorském studiu ve veřejných i soukromých vysokých školách a na vyšších odborných školách):

a) student z jiné obce bytovaný v místě:

- 43 týdnů výuky za rok, (52 za rok – 9 týdnů prázdnin),
- 43 týdnů po 5 dnech výuky tj. celkem 215 dnů,
- pobyt ve škole resp. v obci vysoké školy 24 hodin,
- 215 dnů po 24 hod = 5160 hod,

b) student s bydlištěm v místě resp. dojíždějící:

- 43 týdnů výuky (52 týdnů bez 9 týdnů prázdnin za rok, tj. 43 týdnů za rok),
- 43 týdnů po 5 dnech výuky, tj. 215 dnů,
- denně 8,5 hod škola + 1 hod na dopravu, tj. celkem 9,5 hod denně,
- celkem 2042,5 hodin za rok.

Předpoklad: podíl studentů a) a b) 1:1,

- koeficient mobility MV $(5160+2042,5)/8760/2*100 = 41,11 \%$.

* * *

Propočet mobility

Pro dílčí prezentaci výsledků vlivů mobility na RUD byl proveden propočet na základě disponibilních údajů. Pro propočet celkové mobility (M1) za jednotlivé obce jsou potřebné údaje o počtech zaměstnanců, žáků a studentů. Na základě těchto skutečných údajů za rok 2007 byl proveden propočet uvedených vlivů mobility na všechny obce v ČR. Základní výsledky shrnuje tabulka 4.

V tabulce 4 je zachyceno 14 velikostních kategorií obcí. Pro každou velikostní kategorii obcí jsou na základě propočtů mobility za všechny obce ČR uvedeny maximální a minimální hodnoty mobility. Z tabulky lze vyčíst pro jednotlivé velikostní kategorie vždy obec s maximální hodnotou mobility ve velikostní kategorii a obec s minimální hodnotou mobility, včetně velikosti této mobility a velikosti obce. Udávaná mobilita v „%“ pak vyjadřuje jak se změnila, při použití principu mobility, podíl jednotlivé obce pro sdílení daní. (Např. pokud je uvedeno 100 %, pak do sdílení daní je daná obec započtena pouze počtem svých obyvatel. Pokud je hodnota větší než 100 %, pak pro sdílení daní se daná obec do sdílení daní započítává počtem svých obyvatel zvýšeným uvedeným procentem; např. obec s 5 000 obyvateli při koeficientu 110 % obec získá při sdílení daní daně na 5500 obyvatel).

V tabulce 4 jsou uvedeny dvě varianty propočtů mobility. Základní varianta je založená na výše uvedených podílech časů. *Subvarianta je založena na principu, kdy každá mobilní osoba se započítává jako další občan příslušné obce (koeficient mobility je zde u všech částí zvolen „1“).*

V tabulce 5 jsou pak shrnuty údaje propočtů mobility za největší města v ČR (tj. města zahrnutá do velikostních kategorií obcí 9 - 14). Tabulka obsahuje název města, počet obyvatel města, koeficient mobility stanovený na základě časů a subvariantu při uplatnění koeficientů „1“.

3. Princip – REGIONALIZACE

Tento princip řeší otázku zajišťování veřejných služeb regionálního charakteru, které obvykle zajišťují větší obce pro obce menší. Jde o služby jako: divadla, plavecké bazény, ZOO, galérie apod., u nichž je obtížné specifikovat spádovost obyvatel za těmito službami (je obvykle reálně jiná, než např. spádovost územních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem či obecním úřadem s rozšířenou působností), ale velikost obce není ještě předpokladem, že tato obec příslušnou službu

zabezpečuje. Není přitom reálné, aby se zajistil mechanismus placení těchto služeb menšími obcemi větším obcím.

Proto je navržena úhrada těchto služeb větším obcím na základě principu „regionalizace“ (na úrovni krajů), tj. mimo RUD pro obce.

V rámci principu regionalizace jde v podstatě o uplatnění principu jednotnosti, avšak na úrovni vyššího územního celku – samosprávného kraje. Na principu jednotnosti sdílení určité části daní (nebo dotací) na jednoho obyvatele ve stejné výši všem krajům se tímto principem navrhuje krajům, na úkor stávajícího RUD pro obce, poskytnout část sdílených daní, které kraje na základě vlastního rozhodnutí rozdělí obcím podle regionální role jednotlivých obcí a podle příslušných veřejných služeb (např. městům s divadlem, ZOO apod.).

Subvariantou uvedeného principu je zavedení dotačního principu pro uvedené aktivity regionálního charakteru bez rozdělovací role krajů přímo dotacemi ze státního rozpočtu.

4. Princip – ÚHRADA

Princip úhrad je založen na hrazení vybraných okruhů výdajů obcí mimo rámec RUD a to na základě dvou hlavních přístupů:

- a) v případě, že poskytovaná veřejná služba je (resp. by měla být) plně kryta příjmy z této činnosti (např. náklady na bytové a nebytové hospodářství jsou hrazeny příjmy z pronájmů), má tedy nulový dopad na RUD.
- b) hrazení specifických nákladů činností přenesených na obce (financování přeneseného výkonu státní správy), resp. snaha o zajištění standardizace vybraných výdajů obcí ve vztahu k určitému segmentu obyvatelstva (financování školství).

Financování přeneseného výkonu státní správy je navrženo mimo RUD **na dotačním principu**²³, se zajištěním plného pokrytí nákladů na tuto činnost obcím. Přenesený výkon státní správy je spojen s výběrem správních poplatků, které částečně náklady pokrývají a zbylá část nákladů by měla být plně pokryta **dotací ze státního rozpočtu** tak, aby v průměru obce měly touto dotací zajištěno pokrytí příslušných výdajů. Uplatněná kritéria pro poskytování dotace na výkon státní správy se zde navrhuje v tomto rozsahu: druhu výkonu státní správy, velikost správního obvodu, zohlednění nižší efektivity správních činností v menších obcích, zohlednění příjmů ze správních poplatků.

5. Princip – VELIKOST

Analýza ukázala, že některé oblasti výdajů jsou výrazně spojeny s velikostí obcí a to tak, že výdaje na obyvatele s velikostí obcí rostou či naopak klesají. Příčiny těchto tendencí lze specifikovat např.:

- nižší efektivnost vynaložených prostředků na jednoho obyvatele např. v důsledku nižší hustoty osídlení v obci (vodovody, odvádění a čištění odpadních vod),
- potřebná vyšší intenzita služeb ve větších obcích jednak vzhledem k větší mobilitě obyvatelstva do města, ale i vzhledem k potřebě vnitřní obsluhy města (doprava, silnice) apod.

Analýza ukázala na výrazný růst či pokles průměrných výdajů obcí na jednoho obyvatele v návaznosti na velikostní kategorizaci obcí. Jde o tyto okruhy výdajů:

²³ Zde jako subvariantu není vhodné uvažovat řešení plně či částečně (současný systém) prostřednictvím RUD, protože tento způsob výrazně znehledňuje RUD.

a) růst průměrných výdajů na obyvatele s růstem velikosti obce (paragraf):

- silnice (§ 2112),
- ostatní záležitosti pozemních komunikací (§ 219),
- doprava, tj. součet: silniční doprava + železniční doprava + doprava ostatních drah (§ 222+ § 224+ § 227),

b) pokles průměrných výdajů na obyvatele s růstem velikosti obce:

- pitná voda (§ 3210),
- odvádění a čištění odpadních vod (§ 232),
- veřejné osvětlení (§ 3631),
- výstavba a údržba místních inženýrských sítí (§ 3633),
- požární ochrana (§ 5510),
- zastupitelstva obcí (§ 6112).

Uplatnění principu „velikosti“ v rámci RUD se navrhuje vyřešit na základě „kompenzace“ rostoucích a klesajících výdajů obcí (viz následující popis) a promítnutím do jiného principu financování obcí (do principu jednotnosti).

Subvariantou uvedeného přístupu je možnost promítnout uvedené tendence do matematické funkce a z ní odvodit parametry pro sdílení daní obcím v RUD. Tímto způsobem by mohla být nastavena progresa sdílených daní.

Propoččet kompenzace růstových a klesajících tendencí výdajů obcí:

Tento určitý „pokus“ kompenzace je zaměřen na zkoumání započtení vybraných výdajových oblastí, (které jsou charakterizovány buď růstem nebo poklesem výdajů na obyvatele s velikostí obce).

Kompenzace je založena na součtu průměrných výdajových hodnot ve velikostních kategoriích obcí dle vybraných výdajových oblastí na základě analýzy výdajových oblastí obcí v období 2005 – 2007 (tj. vybrané údaje pasportů). **Smyslem uvedené „kompenzace“ je zjištění možnosti eliminovat růstové a klesající tendence výdajů na obyvatele na princip „jednotnosti“ (v rámci RUD).** Výsledek reprezentuje tabulka 6 s grafickým vyjádřením.

Výsledek kompenzace²⁴ ukazuje určité vyrovnaní tendencí výdajů, přičemž poněkud vyšší úroveň zahrnutých výdajů na obyvatele vykazují obce zejména do 1500 obyvatel a tři kategorie největších měst. U malých obcí by bylo možno akceptovat vyšší rozsah výdajů vzhledem k tomu, že tyto obce mají relativně vyšší příjmy z daně z nemovitostí. Naopak u velkých měst se do velikosti výdajů promítají zejména výdaje na dopravu (viz dále).

Problematika výdajů na dopravu

Doprava (= silniční doprava + železniční doprava + doprava ostatních drah) v rámci uvedených okruhů „rostoucích“ výdajů zaujímá výrazné postavení. Výdaje na dopravu značně rostou s velikostí obcí, zejména u největších obcí. Nicméně přenos získaných poznatků z analýzy okruhu doprava pro návrh RUD je omezen tím, že analýza mohla být provedena pouze propočtem výdajů na dopravu na obyvatele, kde jejich srovnání mezi městy a zejména pak přenesení těchto výsledků do nového systému je problematické, z těchto důvodů:

²⁴ Výdajové oblasti vybrané pro kompenzaci: § 2112 silnice, § 2119 ostatní záležitosti pozemních komunikací, součet: § 222 silniční doprava + § 224 železniční doprava + § 227 doprava ostatních drah, § 2310 pitná voda, § 232 odvádění a čištění odpadních vod, § 3631 veřejné osvětlení, § 3633 výstavba a údržba místních inženýrských sítí, § 5510 požární ochrana, § 6112 zastupitelstva obcí.

- v analýze na základě výsledků hospodaření obcí je hodnocena nákladovost této dopravy z pohledu měst, aniž je možno zachytit výši poplatků (jízdného) za tuto veřejnou službu (tj. např. když města s nižším jízdným více přispívají na tuto dopravu),
- zejména u Prahy se pak promítá kumulace zajišťování dopravy ve městě a zajišťování dopravní obslužnosti, kterou v jiných případech zajišťují kraje,
- výdaje z rozpočtu měst na dopravu nelze objektivně srovnat prostřednictvím počtu obyvatel města: je nutné zvážit vazby na „mobilitu“,
- určité objektivnosti analýzy lze dosáhnout pouze na základě srovnání nákladovosti na jednotku (např. na jeden osobokilometr) – což pro analýzu nebylo k dispozici, případně by bylo potřebné stanovit další kritéria (cíle), které má plnit doprava ve městě.

Ukazuje se, že celkový koncept zahrnutí výdajů na dopravu do RUD resp. do systému financování obcí by měl být podroben specifickému výzkumu, na základě kterého by byly navrženy varianty přístupů k objektivizaci řešení.

Poznámka: Podrobnější výzkum problematiky výdajů na dopravu by pak mohl odpovědět na otázku řešení financování dopravy v obcích (pro způsob řešení lze vyslovit hypotézu: zahrnutí dopravy do RUD v rámci uplatnění principu mobility, případně i využití zdrojů na základě principu stimulace).

6. Princip – STIMULACE

Princip stimulace vychází z uplatnění svěřených daní či jejich částí, vybraných na území obce, příslušné obci. Princip stimulace směřuje k možnosti zvyšování rozsahu (zlepšování) veřejných služeb v těch obcích, které vytvářejí např. vhodné podmínky pro podnikání resp. i pro vytváření větších zdrojů v obcích s většími aktivitami (k pokrytí vyšších nákladů). Východiskem principu jsou stávající daně: daň z nemovitostí a daň z příjmů fyzických osob z podnikání a možnost jejich uplatnění v podobě „místních“ daní. Míra uplatnění stimulačních daní je při omezeném rozsahu celkových daňových příjmů obcí dána mírou sdílení daní; zvýšení role stimulačních daní snižuje rozsah uplatnění jiných principů financování obcí.

Princip stimulace není odvozen z analýzy výdajových oblastí obcí, ale jeho návrh reaguje na současné principy RUD a je navrhováno jeho další využívání v rámci systému financování obcí v dále popsané (modifikované) podobě.

Daň z nemovitostí

Pro roli místní daně se navrhuje jako nejvhodnější **daň z nemovitostí**, nicméně ne ve smyslu cíle zdaňování nemovitého majetku, ale zvýrazněním **smyslu daně – jako vytváření zdrojů pro to, aby nemovitý majetek vůbec mohl plnit svou funkci** (a měl svou hodnotu pro svého vlastníka). Majetek vyžaduje ke své existenci určité veřejné služby, které je potřebné průběžně hradit z rozpočtu obce (silnice, veřejné osvětlení apod.). Podle rozsahu služeb resp. podle místních podmínek by pak tato daň měla být podle rozhodnutí obce uplatňována.

Této roli místní daně se daň z nemovitostí přiblížila posledními zákonnými úpravami (platnými od roku 2009), ale její role při financování obcí se navrhuje upravit v těchto směrech:

- a) z pohledu uplatnění daně z nemovitostí jako místní daně:
 - o zvýšit daňové sazby u staveb pro individuální rekreaci, kdy jde o druhé bydlení a kdy není k danému objektu trvale přihlášen žádný obyvatel (na něhož obec sdílí daň) na úroveň velikosti sdílených daní na jednoho obyvatele obce,

- o zvýšit sazby daně u objektů pro podnikání (které obvykle vyžadují vyšší nároky na veřejné služby, než obytné objekty, např. vyšší intenzita dopravní obsluhy, znečišťování životního prostředí apod.),
- o kompenzovat obcím osvobození daně z nemovitostí z majetku státu a jiných případů osvobození, kdy existence osvobození od daně z nemovitostí znevýhodňuje příslušné obce, kde se nachází.

Pravomoci úpravy této místní daně ponechat nadále obcím, v zákonem vymezeném intervalu maximální a minimální hodnoty (v subvariantě by bylo možno uvažovat i uplatnění vlastních sazeb či přírážek či určitých principů sdílení pro kraje, které jsou dnes zcela bez místních daní).

- b) vypustit z této daně svěřené příslušné obci daň z půdy (z orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, sadů), která má charakter daně z přírodního zdroje a kdy u daní z přírodních zdrojů se doporučuje, vzhledem k nerovnoměrnosti rozložení v území, jejich výnos centralizovat (ve státním rozpočtu) a tedy v rámci RUD začlenit výnos mezi ostatní sdílené daně; důvodem jsou vysoké rozdíly v sazbách daně na m² půdy, dané cenou (bonitou) půdy, bez reálného zdůvodnění nároků na velikost souvisejících veřejných služeb ve vazbě na bonitu půdy (objektivně by zde bylo možno uvažovat pouze vazbu na výměru půdy bez uplatnění sazby z ceny půdy). "

Subvariantou je ponechání této části daně ve výnosech obcí, s rizikem výrazných a neodůvodněných rozdílů mezi obcemi.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

Stávající roli stimulační daně plní i daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti. Negativy současného uplatňování těchto 30 % daňových výnosů, svěřených obci podle místa bydliště podnikatele, jsou zejména: nestabilita výnosů při změnách zákona, nestabilita výnosů při změnách forem podnikání (přechod podnikání z fyzické na právnickou osobu znamená změnu výnosu od téhož subjektu na nulu), možnost různosti místa bydliště a místa podnikání a více míst podnikání a zejména nevyváženost výnosů při různých formách podnikání: u fyzických osob (výnos 30 %), u právnických osob (výnos 0 %). Konkrétní poznatky z průzkumů neukazují názor na změnu velikosti podílu této daně pro obce. Řešením snížení těchto negativ obecně je snížení podílu této svěřené daně (dnes 30 %) s nahrazením snížení výnosu (výpadku) pro obce zvýšením podílu sdílených daní.

Hlavním problémem se zde jeví nerovnost mezi místní vazbou daňových výnosů u právnických a fyzických osob. Nelze uvažovat přímo se zařazením výnosů daně z příjmů právnických osob podle místního principu z důvodu ještě hlubších negativ, než u daně z příjmů fyzických osob, tj. např. očekávaným vznikem výrazné diferenciací rozdílů daňových výnosů mezi obcemi (pokud by byl výběr daně vázán pouze na sídlo firmy) nebo problematikou rozdělování zisku mezi místy podnikání, při rozdílném sídle firmy a místy podnikání (možnou cestou řešení by bylo rozdělení daně z příjmu právnické osoby na pracovníka podle místa provozovny).

Určité „harmonizace“ výnosů podnikatelských subjektů (bez ohledu na formu podnikání) se sídlem v obci lze docílit tak, že stávající vztah k podnikatelům - fyzickým osobám (dnes 30 % daň z příjmů fyzických osob z podnikání) bude doplněn vztahem k právnickým osobám - prostřednictvím daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti od zaměstnanců v těchto právnických osobách (podle místa provozovny), na obdobné procentní úrovni svěřeni, jako je u podnikatelů fyzických osob.

Subvariantou uvedeného řešení je využití (úprava) současného způsobu rozdělování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (tj. 1,5 % rozdělovaného obcím z celostátního výnosu této daně podle počtu zaměstnaných v obci - což je dnes částka nízká) a srovnání průměrného výnosu z obou daní na zaměstnance i na podnikatele.

* * *

Zařazení jednotlivých výdajových oblastí obcí k principům financování je provedeno v tabulce 2 (sloupec „návrh financování“) vč. jeho případné modifikace (viz poznámky).

Tabulka č. 2: Typologie výdajových oblastí obcí

Výdajová oblast			Analýza (2005 – 2007)		Návrh financování	
Para graf	Název	Váha** %	Typ výdaje, poznámka*		Návrh financování výdaje, poznámka	
103	Lesní hospodářství	0,50	J	nulový dopad na výdaje	Up	úhrada z prodeje dřeva
2212	Silnice	7,06	R		R	
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	1,78	R		R	
222+ 224+ 227	Silniční, železniční a doprava ostatních drah	8,90	R	Extrémní růst u největších měst, spojený zřejmě mj. se spádovostí obyvatel do města	(M++)	++ provést podrobnější analýzu výkonů a nákladovosti (případně zařadit další parametr)
2310	Pitná voda	1,18	K		K	
232	Odvádění a čištění odpadních vod	3,93	K		K	
2510	Podpora podnikání	0,02	J		J	
311	Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání	9,32	J	Vyjma malých obcí zřejmě bez škol, vazba na počet žáků	Ud	dotace na žáka ve výši průměrných neinvestičních výdajů obci bydliště žáka
3311	Divadelní činnost	1,07	R	Růstovou tendenci větších obcí lze spojit se spádovostí obyvatel	MR	divadla financovat z rozpočtu kraje
3312	Hudební činnost	0,19	R	Růstovou tendenci větších obcí lze spojit se spádovostí obyvatel	MR	symfonické orchestry financovat z rozpočtu kraje
3314	Činnosti knihovnické	0,74	J	vyjma malých obcí	J	
3315	Činnost a muzeí a galerií	0,25	J		J	
3319	Ostatní záležitosti kultury	0,70	J		J	
332	Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí	0,74	J		Ud	úhrada dotací ze státního rozpočtu – individuální vazba na památky v obci
334	Sdělovací prostředky	0,19	J		J	
3392	Zájmová činnost v kultuře	0,71	J		J	
341	Tělovýchova	3,43	R	Růstovou tendenci větších obcí lze spojit se spádovostí obyvatel	J (50 %) ¹ MR (50 %) ²	J – jednotné výdaje na obyvatele ve všech obcích MR - např. krytý bazén financovat z rozpočtu kraje
342	Zájmová činnost a rekreace	0,80	J		J	
351	Ambulantní péče	0,19	J		M	

352	Ústavní péče	0,54	J	Není v obcích do 5 tis.	MR	financovat z rozpočtu kraje
353	Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví	0,21	R		MR	financovat z rozpočtu kraje
354	Zdravotnické programy	0,05	R		MR	financovat z rozpočtu kraje
3612	Bytové hospodářství	5,03	J	Tendence zohledňuje příslušné příjmy	Up	úhrada příjmy z nájemného
3613	Nebytové hospodářství	0,59	J	Tendence zohledňuje příslušné příjmy	Up	úhrada příjmy z pronájmu majetku
3631	Veřejné osvětlení	1,32	K		K	
3632	Pohřebnictví	0,28	R		J	
3633	Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	1,42	K		K	
3635	Územní plánování	0,56	J		J	
3636	Územní rozvoj	0,22	J		J	
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	3,51	R		M	
371	Ochrana ovzduší a klimatu	0,09	K		J	
372	Nakládání s odpady	3,17	J		Up	úhrada místním poplatkem za komunální odpad + navrhnout možnost zvýšit místní poplatek
373	Ochrana a sanace půdy a podzemní vody	0,02	J		J	
3741	Ochrana druhů a stanovišť	0,32	R	Tendenci ovlivňuje spádová oblast (ZOO)	J (5 %) ¹ MR(95%) ²	J – jednotné výdaje na obyvatele ve všech obcích MR - ZOO financovat z rozpočtu kraje
3744	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	0,25	J		J	
3745	Péče vzhled obcí a veřejnou zeleň	2,11	R		M	
3749	Ostatní činnost k ochraně přírody a krajiny	0,04	J		J	
375	Omezování hluku a vibrací	0,00	J		J	
431 ***	Sociální poradenství	0,02	J		J	
432 ***	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži	0,08	R	Výdaj se týká vybraných obcí	MR	zařízení s širší působností než obec financovat z rozpočtu kraje
433 ***	Sociální péče a pomoc manželství a rodinám	0,03	J		J	
434 ***	Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	0,28	J		J	
435 ***	Služby sociální péče	2,04	R	S vazbou na poskytovatele služeb	MR	u domovů pro seniory financovat z rozpočtu kraje

						(nebo vzájemná úhrada mezi obcemi nebo navýšení úhrad za péči)
521	Ochrana obyvatelstva	0,07	R		M	
527	Ostatní krizové řízení	0,01	J		J	
531	Bezpečnost a veřejný pořádek	1,72	R		M	
551	Požární ochrana	0,66	K		K	
6112	Zastupitelstva obcí	1,64	K		K	
6171	Činnost místní správy	13,55	J	Vazba na rozsah výkonu státní správy a velikost správního území (zdrojem pro výdaje jsou správní poplatky a příspěvek na výkon státní správy)	Ud, K	Ud - pokrytí výkonu státní správy dotacemi ze SR po zohlednění příjmů ze správních poplatků K - pokles nákladů na samosprávu obce s velikostí obce
631	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1,43	J		J	
632	Pojištění funkčně nespecifikované	0,09	J		J	
Výdajové oblasti CELKEM		83,05%³				

Pramen: Propočty na základě údajů ARIS 2005 – 2007 (viz propočty v základní analýze obcí a pasportech výdajových oblastí).

Legenda:

- Ud - výdaje hrazené obcím formou dotací
- Up - výdaje hrazené obcím příjmy např. z poplatků, nájemného apod.
- M - výdaje jsou ovlivněny mobilitou obyvatelstva
- J - jednotná velikost na obyvatele - výdaje ve všech velikostních kategoriích obcí jsou, resp. měly by být ve stejné (jednotné) velikosti na jednoho obyvatele,
- R - růst výdajů na obyvatele s velikostí obce – výdaje rostou s velikostní kategoriemi obcí
- K - pokles výdajů na obyvatele s velikostí obce – výdaje se snižují s růstem velikostní kategorie obcí
- MR - výdaje na službu mikroregionálního charakteru
- * Ve zhodnocení v rámci výjimek není vesměs sledována Praha vzhledem k jejímu specifickému postavení jako obce i kraje.
- ** Váha zachycuje podíl hrubých výdajů (bez zohlednění příjmů) příslušného výdajového okruhu v % na celkových hrubých výdajích obcí.
- *** Typologie uvedeného výdaje v analytické části byla provedena pouze na základě údajů roku 2007.
- ^{1, 2} U uvedených okruhů výdajů se navrhuje rozdělit náklady na určitou část veřejných služeb poskytovaných všemi obcemi na principu jednotnosti (viz ¹) a druhá část by měla být zajišťována na principu regionalizace (viz ²).
- ³ Sledované výdajové oblasti představují 83,05 % z celkových výdajů obcí. Zbylý podíl výdajů obcí, tj. 16,95 % představují „nezahrnuté paragrafy“, jejichž strukturu a bližší popis zachycuje tab. 1.

3.3. Uplatnění principů

Popsané principy pro systém financování obcí vč. RUD jsou navrženy k uplatnění v návaznosti na navrhovanou typologii výdajových oblastí obcí. Objektivním východiskem pro uplatnění váhy jednotlivých principů v rámci systému je váha jednotlivých výdajových oblastí v rámci současné²⁵ struktury výdajů obcí. Roli jednotlivých principů v celém spektru hospodaření obcí na základě analýzy hospodaření obcí ukazuje „váha principů při financování obcí“, uvedená v tabulce 3 (princip

²⁵ Vzhledem k měnícím se potřebám výdajů obcí by pak role těchto vah měla být v budoucnu, např. v cca pětiletých intervalech prověřena (přehodnocena).

stimulace není uveden, vzhledem k jeho relativní samostatnosti a pouze doplňující funkci bez vazby na výdajové oblasti).

Přímý přenos uvedených principů do praktického řešení RUD zde má určitá omezení zejména vzhledem k tomu, že analýza výdajů byla změřena na celkové výdaje obcí (bez ohledu na zdroje jejich krytí) a je potřebné rozhodnout o roli daní (RUD) a dalších druhů příjmů v celkových příjmech obcí, tj. zejména předem rozhodnout o roli dotačních prostředků ve formě nenárokových dotací (vzhledem k navrhovaným principům RUD, který respektuje potřeby velikostně různorodých obcí, lze uvažovat s výrazným snížením role těchto dotací ze státního rozpočtu a státních fondů a převedením odpovídajících zdrojů pro obce na formu příjmů daňových, tj. do RUD).

Vzhledem k navrhovaným principům financování obcí se pak jako koncept pro dlouhodobější výzkum financí obcí jeví vhodné propojit navrhované „finanční principy“ s „principy věcnými“ ve formě doporučených standardů vybavenosti obcí, vč. posouzení možností jejich naplňování disponibilními zdroji.

Tabulka č. 3: Váha „principů“ při financování obcí

Návrh způsobu financování výdaje (princip)	Váha uplatnění principů na základě sumarizace vah výdajových oblastí obcí 2005 - 2007 v %	Poznámka
Up + Ud	19,35	
M (vč. M ⁺⁺ , tj. dopravy)	18,22 (z toho: M ⁺⁺ = 8,9)	
J	8,46	
MR	4,48	
R	8,84	bez dopravy
K	10,15	
nezařazen § 6171 (činnost místní správy)	13,55	nezařazeno z důvodu nejednoznačného zařazení výdaje, tj. do typu „K“ a „Ud“
Celkem	83,05 %	

Pramen: Propočet na základě sumarizace výdajových oblastí 2005 – 2007 (viz tab. 2)

Legenda: Up, Ud - uplatnění principu úhrady (Up – úhrada příjmy, Ud – úhrada dotacemi)
 M - uplatnění principu mobility, M⁺⁺ výdajový okruh doprava
 J - uplatnění principu jednotnosti
 MR – uplatnění principu regionalizace
 R – uplatnění principu velikosti – rostoucí výdaje
 K – uplatnění principu velikosti – klesající výdaje

Tabulka č. 4: Mobility ve velikostních kategoriích obcí (2007)

Vel. kat. obcí	Základní varianta (propočet mobility M1 na základě času) v %						Subvarianta (propočet mobility pro všechny části mobility M1 s koeficientem „1“) v %					
	Max. ve vel. kat. obcí			Min. ve vel. kat. obcí			Maximum ve vel. kat. obcí			Min. ve vel. kat. obcí		
	%	obec	obyv.	%	obec	obyv.	%	obec	obyv.	%	obec	obyv.
14	123	Praha	1212097	123	Praha	1212097	189	Praha	1 212 097	189	Praha	1212097
13	128	Brno	368 533	121	Ostrava	308 374	205	Brno	368 533	183	Ostrava	308 374
12	130	Olomouc	100 373	130	Olomouc	100 373	214	Olomouc	100 373	214	Olomouc	100 373
11	129	Č.Budějov.	95 071	108	Havířov	84 033	214	Č.Budějov.	95 071	136	Havířov	84 033

10	129	Ml. Bolesl.	44 602	115	Jablonec	45 051	221	Ml.Bolesl.	44 602	165	Jablonec	45 051
9	120	Třinec	37 657	109	Orlová	32 918	182	Třinec	37 657	142	Orlová	32 918
8	124	Uh. Hrad.	25 865	106	Jirkov	20 924	201	Uh. Hrad.	25 865	129	Jirkov	20 924
7	127	Boskovice	10 928	107	Chodov	14 321	218	Boskovice	10 928	131	Chodov	14 321
6	130	Kunovice	5 423	105	Milovice	8 106	219	Hustop.	5 950	120	Doksy	5 119
5	175	Stonava	1 873	101	Vřesina	2 552	397	Stonava	1 873	104	Vřesina	2 552
4	287	Modletice	507	100	Hradiště	603	833	Modletice	507	100	Hradiště	603
3	155	Sedlec	239	100	Máslojedy	205	328	Mnichov.	210	100	Máslojedy	205
2	213	Nová Ves	195	100	Chotěbud.	103	544	Nová Ves	195	100	Chotěbuz.	103
1	178	Volevčice	100	100	Březina	100	443	Vinařice	88	100	Březina	100

Pramen: Propočet hodnot na základě Bilance obyvatel ČSÚ 2007 a údajů o počtech žáků a zaměstnanců za rok 2007, pomocí koeficientů mobility.

Tabulka č. 5: Přehled mobilit největších měst (2007)

Velikostní kategorie obcí	Obec	Počet obyvatel obce	Základní varianta (propočet mobility M1 na základě času) v %	Subvarianta (propočet mobility pro všechny části mobility M1 s koeficientem „1“) v %
14	Praha	1 212 097	123	189
13	Brno	368 533	128	205
	Ostrava	308 374	121	183
	Plzeň	165 238	126	200
12	Olomouc	100 373	130	214
11	Liberec	99 721	122	187
	České Budějovice	95 071	129	214
	Ústí nad Labem	94 960	120	179
	Hradec Králové	94 252	127	204
	Pardubice	89 245	124	194
	Havířov	84 033	108	136
	Zlín	78 066	123	191
	Kladno	69 675	116	167
	Most	67 543	116	168
	Karviná	62 881	115	163
	Frýdek-Místek	59 233	115	165
	Opava	58 923	121	187
	Děčín	52 509	114	159
	Teplice	51 461	115	166
	Karlovy Vary	51 202	119	178
10	Jihlava	50 795	126	205
	Chomutov	49 882	116	168
	Přerov	47 037	118	177
	Prostějov	45 675	118	178

	Jablonec nad N.	45 051	115	165
	Mladá Boleslav	44 602	129	221
9	Třebíč	38 493	116	170
	Česká Lípa	38 315	118	180
	Třinec	37 657	120	182
	Tábor	35 769	119	181
	Cheb	34 818	114	161
	Znojmo	34 735	118	179
	Příbram	34 591	118	176
	Orlová	32 918	109	142

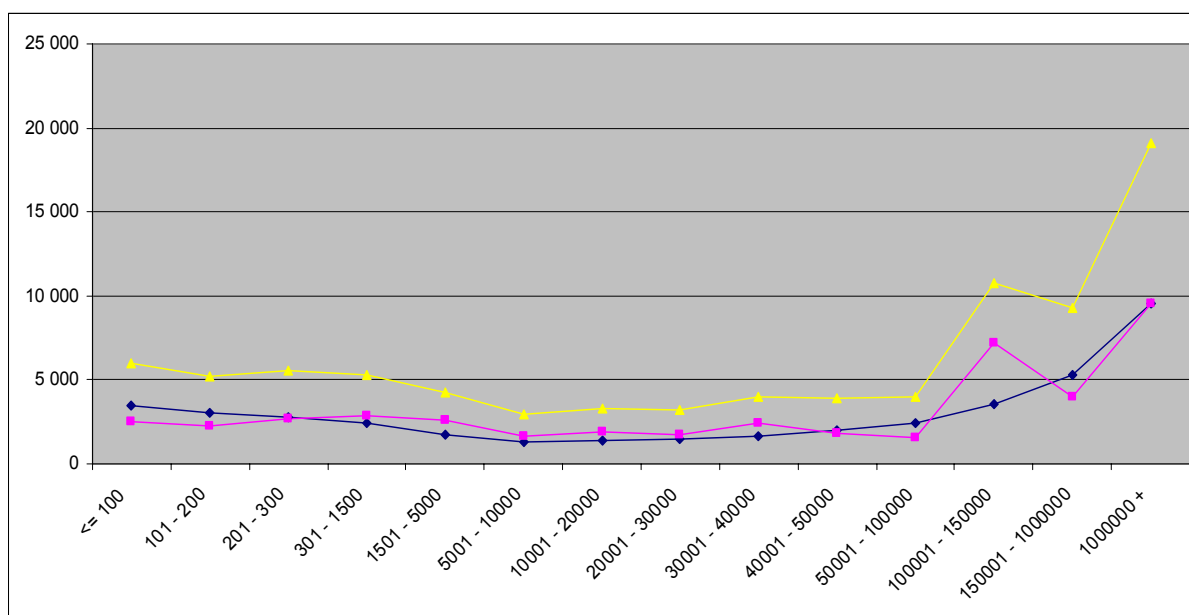
Pramen: Propočet hodnot na základě Bilance obyvatel ČSÚ 2007 a údajů o počtech žáků a zaměstnanců za rok 2007, pomocí koeficientů mobility.

**Tabulka č. 6: Souhrn průměrných výdajů obcí na jednoho obyvatele
za období 2005 – 2007 za vybrané výdajové oblasti**

Velikostní kategorie obcí	Běžné výdaje Kč/obyv.	Kapitálové výdaje Kč/obyv.	Celkové výdaje Kč/obyv.
<= 100	3 455	2 503	5 959
101 – 200	3 001	2 250	5 251
201 – 300	2 806	2 707	5 514
301 – 1500	2 411	2 889	5 300
1501 – 5000	1 709	2 587	4 296
5001 – 10000	1 305	1 654	2 959
10001 – 20000	1 432	1 872	3 304
20001 – 30000	1 490	1 748	3 238
30001 – 40000	1 633	2 389	4 022
40001 – 50000	2 036	1 863	3 900
50001 – 100000	2 427	1 606	4 033
100001 - 150000	3 585	7 217	10 802
150001 - 1000000	5 281	3 995	9 276
1000000 +	9 558	9 574	19 132
ČR	3 116	3 265	6 382

Pramen: Propočet na základě sumarizace výsledků analýzy vybraných výdajových oblastí (průměrné hodnoty výdajů na obyvatele ve velikostních kategoriích obcí), uvedených v pasportech výdajů obcí.

Graf č. 1: k tabulce 6

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

3. Přenesená působnost

V průběhu analýzy byla diskutována následující kritéria, která ovlivňují výkon přenesené působnosti. Předně se jedná o počet obyvatel, kteří dané služby poptávají, respektive kterým je nabízena. Odtud vyplývá kritérium velikosti správního obvodu, který je vyjádřen právě počtem obyvatel²⁶. Toto hledisko je možné označit za základní a při vytváření jakýchkoliv konstrukcí jej lze stěží opomenout.

Při současném výpočtu příspěvku na výkon přenesené působnosti používá MV rovněž kritérium velikosti obce sídla úřadu, vůči celkovému počtu obyvatel ve správním obvodu, respektive podíl velikosti správního centra a velikosti správního obvodu, kde velikost správního centra je vyjádřena počtem trvale bydlících obyvatel obce. Toto kritérium lze označit za doplňkové; jeho smyslem je posílit příjmy obcí vykonávajících přenesenou působnost v územně rozsáhlých správních obvodech. Již z dřívějších průzkumů realizovaných mj. MV vyplývalo, že náklady na výkon přenesené působnosti jsou v takovýchto obvodech vyšší. Zavedení tohoto kritéria bylo v minulosti vyvoláno požadavky menších obcí, argumentujícími vyššími provozními i personálními náklady (častější vyjíždka do území a tím i nižší zastupitelnost na pracovišti). Úzce souvisí s tím, že prostředky poskytované obcím na přenesený výkon státní správy představují pouze příspěvek, který nepokrývá celé náklady, a zbytek je fakticky hrazen obcemi z jiných zdrojů vč. z RUD. Do určité míry se zavedením tohoto parametru řešilo rovněž riziko odčerpání (rozvojových) prostředků obce pověřené vyšší správní funkcí z jejich daňových příjmů na dorovnání výdajů spojených s poskytováním služeb v oblasti přenesené působnosti obyvatelstvu ve spádovém území. Toto kritérium se z logiky věci používá až od úrovně obcí s matričním úřadem. Jeho doplňkový charakter dokresluje jeho váha při rozdělování finančních prostředků na přenesený výkon státní správy, jedná se pouze o 5 % všech prostředků. Využití tohoto hlediska je tudíž zdůvodnitelné; jeho význam je však druhotný.

Objem poskytovaných prostředků by měl dále souviset rovněž s rozsahem přenesené působnosti, kterou obec vykonává. MV v tomto směru odděleně kalkuluje příspěvek pro jednotlivé stupně přenesené působnosti, který se pak načítá, a to až do nejvyšší dosažené správní role obce.

V průběhu výzkumu byly vymezeny následující možné mechanismy financování přenesené působnosti:

– **Příspěvek na výkon přenesené působnosti,**

V současné době představuje hlavní zdroj příjmů obcí a krajů spojených s výkonem přenesené působnosti. Jeho předností je možnost zřetelného oddělení financování přenesené a samostatné role obce či kraje, umožňuje minimálně evidenčně sledovat vývoj příjmů a výdajů v přenesené působnosti, stanovit a řídit míru krytí ze strany pracovníků úřadu.

Oddělené financování stvrzuje odlišnost povahy agendy v přenesené působnosti, která je na obce delegována státem a nemá nic společného s výkonem primární role územní samosprávy.

Oddělený systém financování umožňuje státu zaručit profinancování výkonu přenesené působnosti v požadované výši a nepřímo tak garantovat nabídku poskytovaných služeb, na jejichž dostupnosti má stát zájem.

²⁶ Případné použití jiného indikátoru, jako je počet trvale žijících obyvatel, není bohužel možné; nelze se opřít o veřejné databáze a z praktického hlediska je jeho využití obtížné. Dalším problémem by bylo případné zahrnutí cizinců s povolením k trvalému pobytu na území ČR a žijící tedy i na území příslušné obce. Při zachování současného modelu by totiž došlo k posílení příjmů velkých měst (typicky hl. m. Praha), neboť zde se cizinci zpravidla usazují. Při snaze o ponechání současné výše plateb by zároveň došlo k tlaku na zvýšení objemu prostředků určených pro příspěvek.

Exaktní matematické pojetí kalkulace příspěvku, které je v současné době prováděno MV, umožňuje nastavení výše příspěvku pro jednotlivé správní role obcí v souladu s představou politické reprezentace státu.

Z vlastního pojmenování vyplývá, že tato konstrukce nepočítala s úhradou výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti v plné výši.

Zvýšení příspěvku až do výše 100 % krytí výdajů příjmy, jak je požadováno některými obcemi, by si vyžádalo nárůst celkové sumy příspěvku o cca 4 mld. Kč (na základě kalkulace agregovaných výdajů obcí v roce 2007).

– **Zúčtovatelné dotace na výkon konkrétních úseků státní správy realizované obcemi**

Další formou příspěvku, který se v současné době v ČR uplatňuje, je poskytování dotace na pokrytí výdajů spojených s výkonem konkrétní agendy. Tento postup je uplatňován u výdajů především na úseku sociální péče a poskytování sociálně právní ochrany dětí.

Jeho výhodou je přímé provázání výše příspěvku s uskutečněnými výdaji. Ze strany obcí však vyžaduje vedení podrobné evidence výdajů spojených s výkonem příslušné agendy. Uvedený mechanismus se uplatňuje především u ORP, vybavených profesionálním úřednickým aparátem. Přesto i tyto obce mají praktické problémy se sledováním uskutečněných výdajů, respektive jejich odlišením (vyplývá z provázáním agendy, organizačním uspořádáním). Řada obcí tvrdila, že zjištění některých výdajů (telefony, maily) je tak nákladné, že je v konečném důsledku v plné výši ani neuplatňují.

Širší využití tohoto přístupu u dalších agend či v úsecích výkonu státní správy územní samosprávou je tudíž z praktického pohledu samosprávy omezené (časově náročné).

– **Zahrnutí příspěvku do RUD**

Jedním ze zkoumaných problémů byla možnost financování výkonu přenesené působnosti prostřednictvím RUD. Z tohoto hlediska je nutné podotknout, že na úrovni krajů je od roku 2005 část prostředků tímto způsobem alokována (v roce 2005 to byla částka 228,8 mil. Kč). Toto diskutabilní opatření mělo přispět k úhradě zvýšených výdajů krajů spojených s výkonem přenesené působnosti. Na celkovému objemu prostředků určenému na výkon přenesené působnosti krajů²⁷ se podílí 19 % (v roce 2007).

Tato možnost byla především ze strany obcí poměrně široce diskutována s tím, že podpora tohoto způsobu financování se pohybovala kolem 50 %.

Jestliže příspěvek obcím (bez hl. m. Prahy) dosáhl v roce 2007 cca 6,9 mld. Kč, Praha cca 0,55 mld. Kč, pak po započítání dotací poskytnutých MPSV se celkový objem prostředků vyšplhá na 8,28 mld. Kč. Spolu s příspěvky pro kraje (cca 1,07 mld. Kč) se celková suma přibližuje 10 mld. Kč. Minimálně o tyto prostředky by musel být rozšířen objem prostředků rozdělovaných RUD. Tyto prostředky by byly rozdělovány z výnosu sdílených daní, což by znamenalo příslušný nárůst podílu výnosů těchto daní v RUD.

Výhodou tohoto postupu je zjednodušení toku financování obcí. Při vlastním rozdělování prostředků mezi obce by však musel být současný model rozšířen minimálně o kritérium správního obvodu (respektive počtu obyvatel ve správním obvodu).

²⁷ Obsahující příspěvek, příjmy ze správní činnosti a sankcí i alokaci v RUD.

Nevýhodou tohoto modelu je neodůvodněné „smíchání“ prostředků určených pro samostatnou a přenesenou působnost samosprávy. Existuje riziko přednostního využití těchto prostředků pro primární potřeby obcí, což by ve svém důsledku mohlo v některých případech ohrozit zajištění dostupnosti služeb poskytovaných obyvatelstvu v přenesené působnosti v požadovaném standardu (mj. porušení zásady zastupitelnosti a z toho vyplývající další poruchy jako je prodlužování správních řízení, snížení komfortu z pohledu občana apod.).

Rozdílný přístup volené reprezentace k zajištění materiálních podmínek a ohodnocení práce úředníků vykonávajících samostatnou a přenesenou působnost byl v průběhu výzkumu zaznamenán.

Případné přímé navázání financování příspěvku na výnos sdílených daní a stanovení procentního podílu výnosu na úhradu přenesené působnosti však rovněž znamená riziko kolísání objemu prostředků v souladu s hospodářským cyklem a schopností výběru daní, což není z hlediska zajištění dostupnosti uvedených služeb a tedy i jejich profinancování žádoucí. Vyšší dynamika příjmů by na druhou stranu výrazně „prodražovala“ financování přenesené působnosti z pohledu státu.

Zvýšení podílu výnosů sdílených daní do RUD bez provedení dalších opatření (snížení objemu dotací přerozdělovaných státním rozpočtem), by vedlo k dalším rozpočtovým komplikacím.

– **Zvýšení poplatků ze správní činnosti**

Zvláště řada malých obcí poukazovala na nízké příjmy plynoucí z výkonu přenesené působnosti – na nízkou výši správních a sankčních poplatků. Razantní zvýšení poplatků za správní úkony je jednou z možností zlepšení situace ve financování výkonu přenesené působnosti. Ve svém důsledku by se však jednalo o výrazný přesun břemene na občany, což neodpovídá dlouhodobé trendu.

Doporučení dalšího postupu v oblasti financování přenesené působnosti:

- Nastavení jasného a přehledného financování přenesené působnosti, zabránění prolínání odlišně koncipovaných systémů dotací (příspěvků) a RUD.
- Zachování odděleného financování přenesené působnosti prostřednictvím příspěvku.
- Prohloubení diskuse o míře spolufinancování výkonu přenesené působnosti ze strany státu a obcí respektive krajů. Domníváme se, že snížení rozdílů v míře financování výdajů na výkon přenesené působnosti zvýšením příspěvku pro obce s matričními a stavebními úřady je žádoucí a potřebné. Případný přesun úkolů vykonávaných v přenesené působnosti z obcí se základní působností by vyřešil současné problémy se zajištěním kvality těchto služeb i jejich financováním. Ve zvoleném systému uspořádání veřejné správy v ČR a při využívání kombinovaného modelu se předpokládá dosažení synergických efektů a úspor spojených s výkonem samostatné a přenesené působnosti na úrovni obcí a krajů. Úhrada výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti státem ve výši požadovaných 100 % může vyvolat oprávněnou otázku, proč by tyto agendy nemohly být zajištěny státem v území přímo.
- Zahájení diskuse o spolufinancování výdajů souvisejících s údržbou a obnovou kancelářských ploch (respektive příslušných nemovitostí) využívaných úředníky vykonávajícími přenesenou působnost.
- Zvážení, zdali by obce se základní funkcí měly vykonávat agendy v přenesené působnosti (a to z hlediska, efektivity, účelnosti a hospodárnosti); aktivity vykonávané v přenesené působnosti regulatorní povahy – upravující práva a povinnosti občanů, právnických osob, chránící veřejné zájmy směřované vůči třetím osobám apod. přenést na obce vyššího stupně. Na úrovni obcí se základní funkcí ponechat pouze tu agendu vykonávanou v přenesené působnosti označovanou jako „vyvolanou“ tj. uloženou obci jako veřejnoprávní korporaci a spojenou s touto povahou obce (výkaznictví spojené s rozpočtovnictvím, archivace apod.) a krizový management.

- Rozvinutí způsobů výkaznictví, které umožní jasně oddělit výdaje na výkon samostatné a přenesené působnosti.
- Vytvoření modelů, které umožní provést ocenění jednotlivých úkonů v rámci procesů odehrávajících se při výkonu přenesené působnosti, a to alespoň u základních úseků. Problémem při financování přeneseného výkonu státní správy je zjištění nákladů na tuto činnost. Vzhledem k tomu, že obce tyto činnosti obvykle vykonávají ve větším správním obvodu, je nutné zaručit aby jedna obec nedoplácela na druhou obec, pro kterou tuto činnost vykonává.
- Nastavení systému standardizace umožní hlubší porovnání efektivnosti výkonu správy v oblasti přenesené působnosti na úrovni obcí i krajů. Umožní rozlišit, zda-li rozdíly ve výši výdajů na výkon přenesené působnosti (na přepočtený úvazek úředníka, na obyvatele obce respektive správního obvodu) jsou v rámci příslušné kategorie (odrážející správní role) obce odůvodnitelné. V empirickém výzkumu se odrazila rozdílná schopnost řídit chod úřadu ze strany tajemníků, vhodně využít kapacitu úředníků při výkonu agend, schopnost výběru kvalifikovaných pracovníků i jejich erudice a zručnost. Zavedení standardů práce, nastavení efektivních procesů a odpovídající organizační struktury by umožnilo omezit výskyt neodůvodněných nadměrných výdajů.
- Základním problémem je však ocenění jednotlivých úkonů. Zde je nutné brát v potaz propojenost jednotlivých trhů práce a tedy i korelaci mezi mzdou úředníků ve veřejné sféře a s vývojem mezd v soukromém sektoru. V tomto směru existují výrazné regionální rozdíly, které např. na úrovni krajů kardinálním způsobem ovlivňují výši krytí výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti příjmy.

4. Další principy a kritéria

V této subkapitole jsou obsaženy návrhy principů a kritérií, u kterých je možno rámci poznatků získaných během výzkumu rámcově stanovit hlavní klady a zápory, ale nelze zformulovat jednoznačná doporučení. V některých případech návrhy přímo nenavazovaly na výzkumy prováděné v rámci projektu, a také proto je není možno jednoznačně doporučit, či zamítnout.

Řada z uváděných návrhů vyžaduje doplňkové výzkumy a proto je není možno uvést do praxe v krátkém (jednoročním) horizontu, ani v rámci současné úrovně poznání kvantifikovat. Kromě potřeby doplňkových výzkumů by také mohly obsahovat potenciální potřebu legislativních změn, či potřebu úprav v oblasti výkaznictví a centrálně sledovaných informací o obcích.

Přesto se výzkumný tým domnívá, že je vhodné tyto principy a kritéria v návrhové části uvést jako náměty vhodné k širší diskusi, či pro další výzkumy.

Jsou zde proto obsaženy další principy a kritéria zakomponovatelná do systému RUD, které nejsou součástí předchozí části návrhu. Jsou vnímány jako potenciální a alternativní možnosti. Obsahují nejen jejich výčet a stručný popis možného využití, ale také hlavní klady a zápory jednotlivých možností.

Princip – zásluhovosti, připomíná princip stimulace. Smyslem principu je, aby alespoň část příjmů obcí byla přidělována v závislosti na bohatství, které se vyprodukuje na území obce. Vzhledem k tomu, že hlavním producentem hodnot je soukromý sektor, princip zásluhovosti předpokládá daňové propojení příjmů obcí na soukromém sektoru. Cílem je nejen zvýšit vazby soukromého sektoru na sektor veřejný, ale také zvýšit míru odpovědnosti politiků za spravované území.

Princip – odpovědnosti souvisí často s principem zásluhovosti/stimulace a předpokládá, že vyšší daňové pravomoci umožní voleným zástupcům nejen aktivizovat vlastní zdroje, ale také zvýší zpětnou vazbu ze strany veřejnosti a soukromého sektoru. Veřejnost i soukromý sektor budou více kontrolovat na co byly finanční zdroje vyplývající z obcemi vyměřených daní, či jejich přírůžek využity. Princip odpovědnosti lze ovšem do určité míry také posílit kvalitním kontrolním mechanismem ze strany státu.

Princip – prospěšnosti (veřejné prospěšnosti), který se týká daně z nemovitosti a předpokládá, že vlastník nemovitosti neplatí za užívání nemovitosti, ale za využívání veřejných statků poskytovaných obcí (ulice, veřejné osvětlení, chodníky, školství apod.). Princip prospěšnosti lze v zahraničí nalézt i u jiných majetkových daní.

Princip – solidarity, který je založen na vertikální solidaritě mezi státem a obcemi, případně mezi vyššími územně správními celky a obcemi. Horizontální aspekt principu solidarity je potom založen na solidaritě mezi obcemi.

4.1. Kritéria pro oblast sdílených daní

a) **Zahrnutí kritéria školství na základě počtu žáků ve školách ZŠ, MŠ** (tj. pouze do obcí, kde je škola):

výhody:

- nepřímo je v tomto kritériu zakomponovaná i spádovost (obce jako centra školství a kultury),
- předpokládaná úspora administrativních nákladů potřebných proti současnému systému přerozdělování těchto prostředků,
- objektivní potřeba zajištění provozu školy,

- možný předpoklad pro racionalizaci školské sítě,

nevýhody:

- pokud bude významné, každá obec bude chtít školu,
- žáci obce nemusejí nutně navštěvovat školu v obci,
- na základě výsledků řízených rozhovorů obce spíše preferují řešit školství pomocí přímých dotačních titulů..

b) Varianta kritéria školství dle počtu obyvatel ve věku 3-14 (resp. 15) let, (tj. i pro obce, kde škola není):

výhody:

- peníze mohou „jít za žákem“ na základě smluv s obcemi, které poskytují školská zařízení,
- postižené děti si sebou do příslušné školy přinášejí sebou zvýšený normativ a totéž by bylo možno dělat za převážené žáky,
- dostávají i obce nemající školy a mohou je využít na výstavbu školy pokud je taková potřeba odůvodněná,
- vnímáno jako solidárnější i spravedlivější,

nevýhody:

- nutno vyčíslit úspory a náklady pro případnou transformaci,
- na základě výsledků řízených rozhovorů obce spíše preferují řešit školství pomocí přímých dotačních titulů,
- problém rozporu mezi skutečně existujícími dětmi v obci a přihlášenými dle trvalého bydliště,
- peníze nemusí „jít za žákem“, protože některé děti mohou dojíždět i do škol v jiných obcích, než s kterými je podepsána smlouva.

c) Varianta školství dle počtu škol nebo dle počtu žákovských míst se nejeví jako vhodná, protože může vést k neefektivnímu vynakládání prostředků.

d) Sociální služby dle počtu míst v sociálních zařízeních:

výhody:

- obdobné jako v případě školství dle počtu žáků,

nevýhody:

- obdobné jako v případě školství,
- bylo by nutno u sociálních služeb dokumentovat jejich náročnost,
- brání alternativním formám péče,
- brání případné privatizaci,
- neodpovídá to moderním trendům (viz. původní dotace na lůžko), v současné době nahrazeno příspěvkem na péči (bezmocnost), jeho vyšší úroveň by vyřešila tuto problematiku lépe, než RUD.

e) Kritérium demografické skladby dle počtu dětí a počtu seniorů:

výhody:

- v kritérii jsou zakomponovány jak otázky školství, tak také otázky sociálních služeb,
- vnímáno jako solidární a spravedlivé,

nevýhody:

– viz školství i sociální péče.

f) **Kritérium infrastruktury - délka uliční sítě** (ev. i délka vodovodní a kanalizační sítě),
výhody:

- akcentování reálných potřeb obce,
- vhodný pro sdílené daně z důvodů objektivit,

nevýhody:

- obce, které mají již síť vybudovanou a rozsáhlou budou dostávat více, než obce, které ji teprve vybudovat potřebují (vhodnější jsou neúčelové dotace),
- problém lze odstranit vytvořením orientačních standardů vybavenosti, což je relativně náročný úkol a hlavně dlouhodobý,
- vodovody a kanalizace často nejsou v majetku obce a bránilo by s tím také jejich odůvodněné privatizaci,
- nutno řešit zda do takového případu budou spadat i další formy vlastnictví (např. pokud je obec 100 % vlastníkem akciové společnosti vodovodů a kanalizací).

g) **Zrušit koeficient rozlohy a problémy s ním svázané přesunout do daně z nemovitosti** ev. do investičních, účelových dotací. Hlavní důvody pro zachování tohoto kritéria jsou zřejmě založeny na předpokladu že:

- větší plocha znamená více podnikatelských aktivit a tedy i vyšší daňové výnosy,
- větší plocha obce znamená vyšší potřeby obce.

V rámci dostupných informací však nelze tyto předpoklady potvrdit ani vyvrátit. Potřeby by bylo možno objektivizovat na základě standardů vybavenosti.

h) **Zahrnutí dalších daňových výnosů do sdílených daní.** Jedná o spotřební daně a především o některé z ekologických daní, se zachováním objemu sdílených daní, tj. výsledkem by bylo snížení podílu stávajících sdílených daní:

výhody:

- větší diferenciací sdílených daní a tedy menší dopady v případě propadu výnosu některých daní (viz. např. propad u příjmů zdanění FO z důvodu společného zdanění manželů),
- velká část obcí by podle řízených rozhovorů měla zájem na podílu ze spotřební daně,

nevýhody:

i) **Zahrnutí kritéria inkasa daňových výnosů na území obce do sdílených daní.**

V podmínkách ČR je na jednu stranu odborníky i představiteli samosprávy dlouho požadována vyšší úroveň propojení obcí na soukromý sektor, zároveň však panuje obava právě z nerovnoměrného rozdělování finančních zdrojů a mezobecní daňové konkurence. Vzhledem k tomu, že však dosud neexistuje systém daňových pravomocí obcí, který by jim umožňoval úpravu výsledné daňové sazby pro FO (event. i pro PO) je možno celou situaci řešit tímto způsobem. V těch zemích EU, kde si některé obce vytvořily bohatou podnikatelskou základnu, ze které následně čerpají velké objemy prostředků, by nebyl průchozí.

Návrh předpokládá kvantifikaci inkasa daňových výnosů za obec v oblasti daně z příjmu právnických osob, daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (resp. její část obsaženou ve sdílených daních), daně z příjmu fyzických osob placená srážkou a daně z přidané hodnoty. Po zjištění těchto

hodnot by se obci v rámci sdílených daní určité procento těchto příjmů přidělovalo podle koeficientu stanoveného na základě zjištěných daňových výnosů.

Současný systém přerozdělení sdílených daní mezi obce by zůstal zachován, pouze by se kromě přepočteného počtu obyvatel využíval už jen jeden další koeficient a to koeficient daňového výnosu (inkasa) za obce. Ten by byl obcí vypočítán na základě skutečného daňového výnosu za všech pět sdílených daní.

Otázkou je určení jeho procentního zastoupení v systému přerozdělování sdílených daní. Bylo by zapotřebí, aby tvořil dostatečnou nominální částku, která by obce motivovala k podpoře podnikatelských subjektů na svém území, ale na druhou stranu by nevytvářel takové diferenciace mezi příjmy obcí, které by znemožňovaly obcím bez podnikatelského potenciálu zajišťovat své standardní funkce. Předpokládáme, že pro stimulační účinek by nominální výše tohoto příjmu pro obce měla být vyšší, než 5% z celkových příjmů obcí v ČR. Z toho lze usuzovat, že by měl tvořit více než 10% ze všech daňových příjmů. Výsledná váha koeficientu by se zřejmě pohybovala mezi 14 -20% (ev. i více) v systému přerozdělování sdílených daní.

Daň z fyzických osob placená srážkou by musela být vybírána podle místa plátce, protože zjištění srážkových daní u vlastních fyzických osob je realizovatelné jen velmi obtížně.

Ještě výraznější problémy vznikají u DPH, protože inkasa vč. vratek mají za následek záporné hodnoty u některých finančních úřadů, stejně jako problematika různých sazeb za DPH. Systém by tedy umožňoval aplikovat koeficient daňového výnosu buď pouze u prvních čtyř sdílených daní nebo v případě DPH provést její modelování v dlouhodobějších průměrech (cca tři i více let).

Dalším problémem je otázka výkaznictví. Bylo by potřeba, aby všechny právnické osoby vykazovaly potřebné údaje lokálním způsobem, tj. za všechny detašovaná pracoviště na území jedné obce dohromady. Nebylo by nutně zapotřebí, aby se údaje vykazovaly za každé detašované pracoviště (provozovnu) samostatně.

Výhodou tohoto systému je, že vedle zásluhovosti je také vnímán jako stimulační a motivující. Tyto prvky zřejmě způsobují, že daňové výnosy obce se objevují jako kritérium pro přidělování finančních prostředků v některých zemích EU. Koeficient by vytvářel vazbu mezi soukromým a veřejným sektorem bez negativních průvodních jevů, které mohou vyvolávat daňové srážky a přírážky udělované obcemi v rámci svých daňových pravomocí. Tyto poté vedou jednak k územní diferenciaci zdrojů, ale také k daňové konkurenci mezi obcemi. Tato negativa potom vyvolávají potřebu komplikovaných vertikálních i horizontálních přerozdělovacích mechanismů, do kterých je potom, kromě dalších, prvek daňových výnosů za obec často zakomponován.

Koncept „rovné daně u FO“ by nebyl v tomto případě narušen, protože by došlo pouze k přerozdělení této daně podle zvoleného koeficientu.

Pokud nejsou právnické osoby schopny vykazovat zisk (DPH a pod.) na územním principu, problém by bylo snad možno řešit i na základě údajů, které se již pro přidělování daňových příjmů obcím využívají. Druhou variantou zjišťování potřebných údajů by proto bylo zjištění celkových daňových výnosů za PO, bez ohledu umístění provozoven. Na obecní úroveň by se potom hodnota rozpočítala podle průměrného daňového výnosu na pracovníka dané PO. Pro kvantifikaci daňových výnosů za obec by se potom využili počty pracovníků využívané k přidělování výlučné daně FO ze závislé činnosti a funkčních požitků. Obec by potom svůj koeficient neměla stanovený dle skutečného daňového výnosu, ale podle přepočteného daňového výnosu z příjmu dané právnické

osoby dle vykazovaných pracovníků v obci. Koeficient daňového výnosu za obec by nebyl zcela přesný²⁸, ale svou vypovídací hodnotu by si pravděpodobně udržel.

Součástí návrhu je i zrušení motivační daně z příjmu FO ze závislé činnosti a funkčních požitků a celou nominální částku převést do sdílených daní pro obce.

Výlučná daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti (stejně jako daň z nemovitosti) by zůstala zachována, protože vysoká závislost prostřednictvím koeficientu daňového inkasa na příjmech obcí z PO by mohla demotivovat obce v podpoře drobného podnikání. Bylo by vhodné uspořádat výzkum, který by výsledný koeficient daňového výnosu za obce modeloval ve vztahu k výnosům z této daně. Je možné, že by, pro optimalizaci podpory PO i FOSVČ obcemi, bylo ve výsledku potřeba procentní zastoupení daně FOSVČ ve výlučných i ve sdílených daních upravit. Současně by takový průzkum řešil i např. otázku propočtu výnosu daně z přidané hodnoty, který je za některé finanční úřady vykazován záporný.

Výlučná daň z příjmů FOSVČ spolu s daní z nemovitosti by se mohla následně transformovat (ev. spolu s místními poplatky) na místní daně. ČR by to umožnilo podepsat i další části Charty místních samospráv.

Navrhovaný systém by nevyžadoval rozsáhlé úpravy současného systému RUD navíc by byl jednoduchý a pro obce transparentní. Neobsahuje negativa, které obsahují návrhy na zvyšování daňových pravomocí u daní z FO (ev. i PO) a přitom obsahuje princip stimulační/zásluhovosti v rozsahu, který by mohl být exaktně zdůvodněn²⁹.

Bohužel různé varianty tohoto systému nebylo možno v rámci výzkumu otestovat, protože potřebné údaje o skutečných daňových výnosech za obce nebyly řešitelskému týmu poskytnuty. MF ČR sleduje pouze data daňových výnosů za jednotlivé finanční úřady, což není pro tuto potřebu postačující.

výhody:

- akceptování motivu stimulační/zásluhovosti,
- vnímáno jako transparentní,
- vyšší propojení na soukromý sektor,
- vyšší motivace pro podporu PO i FOSVČ ze strany obcí,
- vyšší míra autonomie území samosprávy, při zachování kontroly tohoto procesu ze strany státu,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,

nevýhody:

- velká diferenciací místních výnosů příjmových daní dle území,
- záporné výsledky výběru DPH za některé finanční úřady,
- MF ČR nesleduje potřebné údaje,

²⁸ Bylo by ovšem třeba vyřešit i další problémy např. u rozvodných společností – zisk by byl rozdělován jen v místě sídla společnosti (tam kde má společnost zaměstnance – v jednom městě), ale vznikal by v daleko větším území (v desítkách obcí) – jedná se o oblast telekomunikací, energetiky, vodního hospodářství apod.

²⁹ Je třeba ovšem uvážit, že v tomto případě by byl vývoj příjmů obce založen na ziskovosti společnosti, ale zisk může být téměř nulový. Taková společnost může mít přesto v obci stovky i více zaměstnanců, kteří vyžadují určité veřejné služby, což směřuje k otázce, zda by bylo lépe zařadit vazbu na místo podnikání do „nákladů“ právnické osoby – přes daň z nemovitosti.

- není možno kvantifikovat návrh.

j) **Skutečný počet obyvatel jako hlavní resp. jako jediné kritérium**, které by se vyvíjelo na základě vybrané regresní křivky takovým způsobem, že obec by na každého dalšího občana dostávala o určené promile více:

výhody:

- systém by byl velmi jednoduchý, transparentní a nerivalitní,
- možno zakomponovat potřeby, tj. standardizovanou vybavenost.

nevýhody:

- problémy se stanovením počtu obyvatel,
- problémy zdůvodnění progresu,
- potřeba průběžné aktualizace,
- v případě regrese na základě potřeb, je nutné vytvořit standardy vybavenosti.

k) **Nadmořská výška,**

která by zohledňovala energetické nároky školství ev. i dalšího majetku se nejvíce v podmínkách ČR pro zařazení do sdílených daní jako vhodná. Výzkumy v SR poukazují na to, že nadmořská výška (platí pro obce nad 373 metrů nadmořské výšky) daný problém plně nevystihuje, protože např. obce ve stejné nadmořské výšce mají vyšší průměrné teploty na západním svahu hor, než na východním. Obdobně v některých kotlinách jsou obce vystaveny vyššímu mrazu, než obce výše položené. Finanční prostředky jsou potom vynakládány plošně a nikoliv podle skutečných potřeb.

Jako alternativa se v SR proto navrhuje tzv. „komplexní klimageografický faktor“ (dlouhodobý průměr teploty ovzduší, úhrn srážek a převládající rychlost větru) nebo koeficient tepelné náročnosti (rozdělení obcí do 8 kategorií dle průměrné doby topné sezóny ve školách), čímž by se výrazně uspořily prostředky a navíc by se potřebným obcím mohlo dát více.

Ve skutečnosti by byla potřeba pro objektivní zvážení tohoto faktoru nejprve vytipovat objekty, které budou finančně podporovány (pouze školy?) a provést výzkum, zda se v podmínkách ČR výdaje na teplo v obcích výrazně liší. I potom by tento faktor byl asi vhodnější (adresnější) při využití tohoto kritéria pro přidělení provozní účelové dotace.

Celá problematika vede navíc v SR k nesprávným výkladům zákona (např. že prostředky jsou vynakládány na úklid sněhu, či dokonce spekulace, že jsou namířeny proti obcím s významnou maďarskou menšinou, které jsou v nižších nadmořských výškách). Bylo by nutno vymezit co je třeba zohlednit u vytápění škol apod., dále také zda by se stejně hodnotily budovy škol zateplené či nezateplené apod. Podle vyjádření obcí se větší nároky na výdaje související s nadmořskou výškou mohou vyvážit většími příjmy z turistiky apod.

4.2. Kritéria pro oblast výlučných daňových příjmů, motivačních koeficientů a pro místní daně a poplatky:

a) **Zvýšení propojení obcí na právnické osoby.**

Přes nepříznivý vývoj v oblasti národního hospodářství je vhodné alespoň rámcově zvážit možné vazby obcí na PO. Vytvářejí motivaci pro podporu podnikatelského sektoru ze strany obcí, která je v současné době v návaznosti obcí na PO minimální. Obec by v takovém případě od zpoplatnění PO upustila nebo ji stanovila jen minimální a na základě konsensu.

Varianta 1 - navýšení motivační daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků

Systém by předpokládal zvýšení principu stimulace/zásluhovosti prostým zvýšením motivační daně FO ze ZČ na vyšší úroveň (např. od 3-6%) ze současných 1,5%, čímž by se nepřímo vytvořila i vazba na PO. O tuto částku by ovšem bylo třeba snížit objem sdílených daní.

Motivační princip by byl ovšem jen na generální úrovni, protože by nebylo možno diferencovat tuto výslednou sazbu v rámci jednotlivých obcí.

výhody:

- vyšší propojení na soukromý sektor,
- relativně vyšší motivace pro podporu PO i FOSVČ ze strany obcí,
- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,

nevýhody:

- potřeba snížení podílu obcí na sdílených daních,
- nutnost zdůvodnění výsledné částky resp. %.

Varianta 2 - zvýšení motivační daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků formou přírážky

Podstata návrhu spočívá opět na motivační dani FO ze ZČ u obcí. Obce by v takovém případě mohly na základě svých daňových pravomocí stanovit přírážku od 0 do určité horní hranice stanovené státem na základě:

- příjmů z předchozího roku,
- nebo očekávaných příjmů v daném roce.

Komunální přírážka mohla být obcí stanovena např. až ve výši 100% z příjmů motivační daně FO ze ZČ na úrovni předchozího roku (očekávaných příjmů). Při maximalizaci sazby by se potom české obce dostali přibližně na úroveň cca 3% platných u rakouských obcí³⁰ a stimulační význam tohoto příjmu by byl výrazně navýšen. Obec by samozřejmě mohla uvalit sazbu nižší nebo žádnou.

Pokud by ovšem tato přírážka neměla zvýšit daňové zatížení FO ze ZČ (předpoklad návrhu) velmi by se zkomplikoval celý systém RUD, který není pro takový případ vybalancován. Zároveň se pracuje s předpokladem nenavýšení celkové částky lokalizované státem do RUD. Každoroční dopady na výši sdílených daní, které by se o příslušnou částku musely snižovat a skutečnost, že by částku vybíraly a přidělovaly finanční úřady na základě informací od obcí, by systém RUD velmi zkomplikovalo.

výhody:

- vyšší propojení na soukromý sektor,
- vyšší motivace pro podporu PO i FOSVČ ze strany obcí,
- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,

³⁰ Při kvantifikaci této sazby jsme vycházeli obdobně koncipované obecní daně z živností, resp. podnikání (Kommunalsteuer) rakouských obcí, která byla vytvořena v roce 1994 a nahradila dvě dřívější daně: živnostenskou daň (Gewerbesteuer) a daň z objemu mezd (Lohnsummensteuer). Sazba je stanovena státem jako 3% z mezd podniků. Z analýz je zřejmé, že ačkoliv daň z mezd je součástí daňových příjmů jen v části států EU, je v těchto případech vždy významným daňovým příjmem obcí.

nevýhody:

- potřeba snížení podílu obcí na sdílených daních,
- komplikování systému RUD,
- nutnost zdůvodnění výsledné částky resp. %.

Varianta 3 - zařazení daně z příjmu PO do výlučných daní formou vlastní sazby

Princip této varianty je obdobný jak v předešlém případě s tím rozdílem, že výsledná přírážka by nezpoptatňovala příjmy FO ze závislé činnosti a funkčních požitků, ale z příjmy PO lokalizované na území obce.

Navrhovaná horní hranice této sazby³¹ by se kvantifikovala na základě výnosu motivační daně z příjmů FO ze ZČ (ačkoliv by zpoplatňovala příjmy PO). V praxi by se jednalo o přírážku v pravomoci obce, kdy tedy sazba (přírážka) by tvořila 0-100% z částky, která je obcím vyplácena dle 1,5% z příjmů FO ze ZČ. Počítala by se ovšem z příjmů PO (jejich detašovaných pracovišť resp. provozoven) umístěných na území obce, podle průměrné částky z příjmu dané PO (resp. ze součtu příjmů jejich provozoven na území obce) na jednoho pracovníka na základě vykazovaných (nepřepočtených) pracovníků v obci. Maximální výsledná částka by potom opět přibližně dosahovala hodnoty 3% z příjmu daně FO ze závislé činnosti a funkčních požitků.

Přírážku by stanovovaly obce, ale vybíraly ji finanční úřady na základě informací od obcí.

Nevýhody systému jsou obdobné jako u předchozí varianty. Zvýšilo by se daňové zatížení PO a rozkolísal by se celý systém RUD.

Část daně (současných 1,5% FO ze ZČ) by se vybíralo podle přepočteného počtu pracovníků a část daně (nově stanovená sazba) podle průměrných hodnot příjmů dané PO na jednoho vykazovaného (nepřepočteného) pracovníka, což by tvořilo nepřehledný a komplikovaný systém.

Navíc je otázkou zda je vhodné uplatňovat motivační koeficienty (přírážky) k dani z příjmů právnických osob, zejména vzhledem k možnosti velmi jednoduché (administrativní) migrace sídla firmy. Vhodnější by bylo je pouze hledat mechanismus jak tyto daně rozdělovat místně, aniž by to působilo na migraci firem, ale taky aby to neznamenalo výrazné rozdíly mezi obcemi, které by musely být řešeny vyrovnávacími dotacemi.

Při vykazování této částky podle průměrné výše na osob u dané PO by také vznikl problém pokud má právnická osoba provozovny ve více obcích. Pokud v jedné obci bude „stimulována“ projeví se to ve výnosech celé právnické osoby, takže když bude její daň členěna podle zaměstnanců budou jiné obce nespravedlivě zvýhodněny.

Výhody:

- vyšší propojení na soukromý sektor a vytvoření zpětných vazeb,
- vyšší informovanost o soukromém sektoru,
- vyšší motivace pro podporu lokalizace PO,

³¹ Předchozí varianta možné úpravy RUD je zde doplněna o inspiraci např. z Belgie kde existuje daňová přírážka k dani z příjmů fyzických osob (décime additionel a l'impôt des personnes physiques). Tuto daň vybírají obce procentem z částky zaplacené daňovými plátcí spolkovému státu. V roce 2000 se daňová sazba pohybovala od 0 % do cca 8,5 %, přičemž průměrná sazba byla zhruba 6-7 %. Výše této daně se v celkových příjmech obcí příliš nemění – zůstává stále kolem 5-6%. V navrhovaná úprava by na rozdíl od belgických obcí se ovšem vztahovala na příjmy PO.

- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,
- požadováno v řízených rozhovorech,

nevýhody:

- zvýší se daňové zatížení PO,
- potřeba údajů pro propočet výsledné částky (nejsou vykazovány provozovny),
- nutnost kvantifikace výsledné částky resp. %.

Varianta 4 - lokalizační přírážka

Princip této varianty vychází opět z myšlenky zvýšení principu stimulace/zásluhovosti obcí ve vztahu k PO. Základem by byla také hodnota příjmů obce z motivační daně FO ze závislé činnosti a funkčních požitků z předchozího roku příslušné PO. Z této částky by potom obce udělovaly 0-100% lokalizační přírážku daně právnické osobě lokalizované formou provozovny na území obce na principu všeobecné prospěšnosti (obdobně jako je tomu u daně z nemovitosti v ČR, či u živnostenské daně využívané obcemi ve Francii³²).

Nejednalo by se tedy o zpoplatnění příjmů PO nebo příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků jako v předchozích variantách, ale o místní poplatek (event. místní daň). výsledná částka by byl ovšem stejná jako v předchozích variantách tj. byla by stanovena v rozmezí 0-100% a maximální výše by opět mohla být stanovena ve výši motivační daně FO ze ZČ za minulý rok (ev. i více).

Druhou možností by byl propočet příjmu obce motivační daně FO ze ZČ na jednoho pracovníka dle příjmu z minulého roku, ale podle aktuálně vykazovaných pracovníků. Stanovení tohoto poplatku dle aktuálně vykazovaných pracovníků by objektivizoval současný ekonomický stav dané PO (zda propouští pracovníky – nebo je naopak nabírá).

Část problémů obsažených v předchozích variantách by se zde odstranila přesunem výběru a správy tohoto poplatku na obecní úroveň. Ve druhé variantě by ovšem bylo zapotřebí obcím poskytnout od finančních úřadů potřebné informace o počtech pracovníků v provozovnách příslušné PO.

Lokalizační přírážka z příjmů PO by se mohla stát spolu s daní z nemovitosti, základem pro místní daně. V takovém případě by přírážku stanovila a následně vybírala a spravovala obec a výsledná částka, určená zastupitelstvem obce by neovlivňovala systém sdílených a výlučných daní RUD.

Mohla by se také stanovit nikoliv ve vztahu k příjmům, ale ve vztahu k majetku – potom by ovšem bylo vhodnější využít dan z nemovitosti

³² Živnostenská daň je nejvýznamnější z vlastních daňových příjmů obcí ve Francii. Vyměřují ji obce dle místa sídla společnosti. Živnostenská daň se vybírá ročně a vztahuje se na hodnotu nájemného z pronajatých kancelářských ploch, na hodnotu fixních aktiv, které společnost používá pro svou činnost (v minulosti i na ročním objemu vyplacených mezd). Vychází z hodnoty nemovitostí a zařízení používaných k podnikání. Hodnota nemovitostí se v případě pozemků i staveb vypočítává stejným způsobem jako u daní z nemovitostí. Z hodnoty strojů a zařízení se za základ považuje 16 % ceny uváděné v rozvaze (na malé a střední podniky se tato povinnost nevztahuje). Má-li podnikatel více provozoven, určuje se hodnota každé provozovny zvlášť.

Výhody:

- vyšší propojení na soukromý sektor,
- vyšší motivace pro podporu PO i FOSVČ ze strany obcí,
- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,

nevýhody:

- administrativní zatížení obcí,
- potřeba informací od finančních úřadů.

b) **Daň z příjmů FOSVČ vybírat podle místa činnosti** nikoliv dle místa bydliště FO, vykazováním této daně v daňovém přiznání také podle místa podnikání.

výhody:

- spravedlivější rozdělování této motivační složky,

nevýhody:

- změna vykazování této daně,
- nebylo by možno kvantifikovat rozdělení daně na více míst podnikání.

c) **Zvýšení daňových pravomocí u daně z nemovitosti.**

Vzhledem k předběžným informacím zveřejněným SMO na listopadové celostátní konferenci, obce využívají možnosti zvýšení svého motivačního koeficientu obvykle ve výši dvoj a trojnásobku (pokud vůbec). Proto se jeví horní hranice pětinásobku tohoto koeficientu jako postačující. Existující rezerva je v takovém případě postačující i pro diferenciaci tohoto koeficientu v rámci obce.

Základem návrhu je umožnit obcím diferencovat motivační koeficient v rámci obce podle:

- a) území,
- b) způsobu využití nemovitostí,

ad a) Diferenciace motivačního koeficientu dle území by od obcí vyžadovala vytvořit jednotlivé zóny se stejnými sazbami motivačního koeficientu dle vlastních preferencí³³.

ad b) Diferenciace motivačního koeficientu dle způsobu využití nemovitosti, která by předpokládala by vytvoření vlastní typologie v rámci obce.

V rámci zahraničních zkušeností by bylo vhodné, kdyby motivační koeficient dle způsobu využití nemovitosti byl na hodnotovém principu. Obcím by umožňovala zpoplatnit každou nemovitost dle ceny/hodnoty a tím i odstranit nerovnoměrné celkové zpoplatnění jednotlivých subjektů, ke kterým dochází jinými způsoby. Pro potřeby této transformace by bylo možno vycházet z platných cenových map (nejdou ovšem často k dispozici). Hodnotový princip by znamenal ocenit majetek např. na základě zákona č. 151/1997 o oceňování majetku. Oceňování nemovitostí je ovšem náročný proces a lze předpokládat, že část výnosů z daně z nemovitosti by mohla být v prvních letech vynaložena právě pro přecenění nemovitostí. Zahraniční zkušenosti naznačují, že se jedná o proces dlouhodobý a finančně velmi náročný. Zjištěné ceny by měly ovšem širší pozitivní dopad na hospodaření obcí a

³³ Ačkoliv v SR jsou hranice těchto dle hranic katastrálních území, domníváme se, že v případě potřeby by mělo být možno zastupitelstvu umožnit i podrobnější členění svého území za účelem stanovení motivační přírážky.

významným způsobem při přispěli k racionalizaci práce a k vyšší efektivitě využívání komunálních zdrojů (viz. analýzy majetku obcí).

Výhody:

- uplatnění principu všeobecné prospěšnosti,
- možnost odstranění koeficientu rozlohy,
- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,
- nutnost vyšší úrovně komunikace mezi radnicí a veřejností a následně vyšší míra kontroly rozpočtování obce ze strany veřejnosti,
- možnost zvýšení daně exaktně zdůvodněným způsobem (např. aby daň z nemovitosti u chat a rekreačních objektů odpovídala daňovému přínosu na jednoho obyvatele obce ze sdílených daní),
- průprava politické reprezentace na případné zvyšování daňových odpovědností v budoucnu,

nevýhody:

- případná potřeba odůvodnění kvantifikace diferenciací motivačního koeficientu v obci,
- náklady na kvantifikaci v případě hodnotového přístupu.

d) Zvýšení daňových pravomocí u daně z příjmu FOSVČ (možnost obecní přírážky k motivační sazbě 30%):

výhody:

- vyšší propojení na soukromý sektor,
- vyšší motivace pro podporu PO i FO,
- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,

nevýhody:

- vyšší daňové zatížení FO,
- vznik daňové konkurence,
- územní diferenciací komunálního bohatství,
- problém oddělení místa bydliště a místa podnikání,
- pravděpodobná potřeba stanovení stropu této přírážky státem,
- v budoucnu možná potřeba územně přerozdělovacích mechanismů horizontálního nebo vertikálního typu.

e) Odstranění stropu u místních poplatků:

výhody:

- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,
- nutnost vyšší úrovně komunikace mezi radnicí a veřejností a následně vyšší míra kontroly rozpočtování obce ze strany veřejnosti (systém: chceme bazén, tak musíme pár let platit více),
- průprava politické reprezentace na případné zvyšování daňových odpovědností v budoucnu,

- možnost poplatky vhodně valorizovat,

nevýhody:

- nebezpečí podpory nekonceptních řešení,
- možný růst poplatků pro občany bez vazby na skutečně poskytované služby obcemi.

f) Umožnění valorizace místních poplatků:

výhody:

- relativně vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- průprava politické reprezentace na případné zvyšování daňových odpovědností v budoucnu,
- možnost poplatky vhodně valorizovat,

nevýhody:

- stanovit centrálně valorizační koeficienty (potom přijdeme o většinu výhod),
- nutnost stanovit valorizační koeficienty obcemi (náklady mohou převýšit příjmy) a jsou možná i nekonceptní řešení.

g) Zavedení dalších místních poplatků např. z technické infrastruktury:

výhody:

- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů bez dopadů na RUD,
- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,

nevýhody:

- poplatky by musely mít vazbu na existenci konkrétní protihodnoty,
- teoreticky je již obsaženo v dani z nemovitosti (princip všeobecné prospěšnosti),
- nebezpečí podpory nekonceptních řešení,
- obce z větší části o zavádění dalších poplatků nemají zájem.

h) Možnost vyhlásování vlastních místních daní a poplatků:

výhody:

- vyšší míra samostatnosti území samosprávy,
- vyšší tlak na odpovědnost politické reprezentace za komplexní sociálně ekonomický rozvoj území,
- zvýšení možnosti aktivizace vlastních zdrojů bez dopadů na RUD,
- nutnost vyšší úrovně komunikace mezi radnicí a veřejností a následně vyšší míra kontroly rozpočtování obce ze strany veřejnosti,

nevýhody:

- poplatky by musely mít vazbu na existenci konkrétní protihodnoty,
- teoreticky je již obsaženo v dani z nemovitosti (princip všeobecné prospěšnosti),
- nebezpečí podpory nekonceptních řešení,
- obce z větší části o zavádění dalších poplatků nemají zájem.
- málo reálné z důvodu snahy politické reprezentace být znovu zvoleni.

4.3. Dotace obcí

Nedílnou součástí přerozdělování uvnitř rozpočtové soustavy, a tedy i mezi státem a územní samosprávou, jsou a musí být nejenom RUD ale i dotace. RUD i dotace by měly být řešeny

komplexně. Aktualizace dotačních vazeb mez státem a obcemi by byla zřejmě nutná především v případech zvyšování daňových pravomocí obcí v důsledku vyšší diferenciaci jejich příjmů.

U dotací obcím (podobně i krajům) je v současné době problém jejich účelovost. Některé jsou dokonce přísně zúčtovatelné s využitím zásady propadávání nevyužité nebo nesprávně použité dotace. Účelové dotace mají přednost v tom, že stát jimi může ovlivňovat celostátně požadovaný minimální standard služby, pokud ovšem je takový standard vůbec stanoven. Pokud standard není stanoven, tak účelová dotace je pouze nástrojem státu k ovlivňování samosprávného rozhodování volených orgánů obcí (resp. aby ty nemohly vůbec rozhodovat o použití účelové dotace) a nástrojem finanční kontroly.

I v ČR proto může vznikat potřeba doplnit systém RUD o neúčelové dotace, které podtrhávají rozhodovací pravomoc ale i odpovědnost obcí (a krajů), resp. jejich volených orgánů. Konec konců zejména velké obce a města po neúčelových dotacích také už dlouho volají. Některá kritéria by bylo pak možné zakomponovat místo do RUD do systému neúčelové neinvestiční dotace, aby se pokud možné také zajistila distribuční spravedlnost mezi velikostními skupinami obcí (resp. i mezi kraji).

Odpovědnost volených orgánů obcí za efektivní použití neúčelové dotace je možné např. ovlivnit ze strany státu zákonem stanoveným (a časem upravovaným) standardem u vymezených základních lokálních veřejných statků (podobně u základních regionálních veřejných statků) – tzn. ovlivnit i druhy a výši daných mandatorních výdajů obcí. Doporučujeme tedy další výzkum také orientovat na vymezení základních lokálních a regionálních veřejných statků (vybavenosti) a jejich minimálního standardu. To se týká i základní vybavenosti podle velikostních kategorií obcí (aby mimo jiné také nedocházelo k diskriminaci občanů žijících v malých obcích).

Minimální standard také znamená, že nadstandard si budou muset obce financovat z jiných finančních prostředků (tzn. mimo RUD a dotace) a malé obce se budou muset sdružovat pro zabezpečování konkrétního druhu lokálního veřejného statku, aby se dosáhla úspora na fixních nákladech (tzv. úspora z rozsahu), resp. budou muset hledat optimální způsob zabezpečování veřejného statku (i s využitím soukromého sektoru, resp. partnerství veřejného a soukromého sektoru). Jen tak se omezí stížnosti určitých velikostních kategorií na nespravedlivý systém přerozdělování mezi státem a územní samosprávou.

Systém neúčelových neinvestičních dotací by měl zahrnovat i typ vyrovnávací dotace, který by měl zohlednit vliv atypických faktorů, resp. vlivy působící v menšině obcí, na lokální veřejný sektor, resp. rozpočtové výdaje.

5. Návrhy na doplňkové výzkumy

V rámci výzkumů je často konstatováno jakým způsobem se nedostatek příslušných dat projevuje v analýzách a následně v doporučeních zpracovatele pro RUD a pro ostatní oblasti financování ÚSC. Některé návrhy a závěry mohou být proto diskutabilní, ale je na dalších výzkumech, aby pokračovaly a pomohly postupně odstranit problémy v oblasti financování obcí (i krajů).

Další výzkumy mohou napomoci především objektivizovat finanční potřeby obcí a to i přes to, že ze zápisu MF ČR z 20.1.2009 vyplývá, že se komisi pro návrh zákona o RUD nejeví potřeba objektivizovat výdaje a výzkum v tomto směru nepovažují za zcela aktuální.

Některé širší souvislosti nemohly být také v rámci daných kapacit dostatečně prozkoumány a řešitelský tým se domnívá, že pro úplnost je třeba uvést alespoň nejdůležitější oblasti, které by dle jejich názoru měly být podrobeny nejen dalším, doplňkovým výzkumům, ale také širší diskusi.

a) Standardy vybavenosti obcí zařízeními občanské a technické infrastruktury.

K posouzení úrovně vybavenosti obce infrastrukturou je nezbytná znalost standardu, tj. doporučené úrovně vybavenosti obce zařízením občanské a technické infrastruktury především v oblasti veřejných statků.

Lze ji vyjádřit – v případě zařízení občanské vybavenosti – počtem účelových jednotek na 1000 obyvatel obce. (např. počet míst v ZŠ na 1000 obyvatel). Pro občanskou vybavenost byly tyto standardy navrženy Ústavem územního rozvoje Brno.

Pro technickou vybavenost standardy dosud vypracovány nebyly. Důvodem je značná odlišnost přírodních, historických a urbanistických podmínek jednotlivých obcí a tím i jedinečnost řešení jejich technické vybavenosti a obtížnost její standardizace. Přesto se domníváme, že pro obce určité velikosti a způsobu zástavby lze odvodit průměrné hodnoty zařízení technické vybavenosti v závislosti na velikosti území a projektované nebo aktuální hustotě jeho obyvatel. Vyžaduje to však specializovaný průzkum ve vybraném souboru obcí, neboť žádná databáze s údaji tohoto druhu u nás neexistuje.

Protože požadavky obyvatel na činnost občanské a technické vybavenosti obce se neustále vyvíjí, vyvíjejí se i používané technologie a technická řešení infrastruktury, stejně jako i ceny stavebních prací. Je proto nezbytné souběžně upravovat standardy, ale i finanční prostředky na jejich provoz a investiční rozvoj. Informace o standardech vybavenosti by proto měly být doprovázeny údaji o průměrných nákladech na jejich provoz a investiční rozvoj.

Náklady na standardní vybavenost, ve smyslu stanovení jejich minimální výše, by poté umožnily stanovit „potřeby“ obcí a měst a objektivizovat jejich výdaje. V rámci RUD by potom měly být profinancovány pouze standardní potřeby. Nadstandard by obce měly financovat z jiných zdrojů.

Domníváme se, že pouze na základě objektivizace potřeb obcí a jejich výdajů je možno stanovit optimální progresi daňových příjmů obcí v rámci sdílených daní v ČR.

Stanovení standardů a jejich průměrné nároky na provoz a investice by také umožnilo vytvoření doporučených hodnot vybraných mandatorních výdajů v přepočtu na 1 obyvatele vč. výdajů na dopravu.

b) Spádové oblasti obcí

Vzhledem k situaci, že ani v dostupné světové literatuře včetně internetových publikací se nikdo otázkami vlivu spádových oblastí a jejich rolí v systému financování nezabýval je autory tohoto

materiálu navrhováno provést podrobnou analýzu, a to za použití dvou odlišných, avšak vzájemně se doplňujících výzkumů spojených s vývojem:

- 1) anketární (dotazníkové) šetření,
- 2) aplikovat komplexní funkční velikost (KFV), ovšem upravenou pro potřeby RUD a pak propočíst dle nejnovějších údajů,
- 3) aplikace interakčních modelů.

Dotazníkové šetření by bylo vhodné provést ve všech obcích se správní funkcí (obce s rozšířenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a zvažít provedení šetření u obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou). Šetření by se zaměřilo na skutečné spádové poměry v území, a to jak ve správních obvodech, tak „přirozených“ spádových regionech. Uvedené zjišťování by probíhalo s pomocí dotazníku pro obyvatelstvo (reprezentativní výběr respektující velikost vzorku 2-3%), a to jak ve střediscích, tak zejména v „širším“ zázemí příslušné obce se správní funkcí. Cílem bude identifikace „přirozených“ spádových regionů a podrobné zjištění reálného vlivu spádovosti na RUD. Součástí by byla i komparace správních obvodů s „přirozenými“ spádovými oblastmi a seriózní kvantifikace vlivu spádovosti na RUD.

Rovněž lze uplatnit provedení šetření (zřejmě spíše anketárního a méně podrobného než výše navrhované) ve všech obcích v ČR. V tomto případě by se jednalo rozsáhlé šetření (možno až vyčerpávající) pro celou ČR.

Poznámka: Spádovost lze zkoumat jednak pomocí vyčerpávajícího šetření (všechny obce) nebo s využitím reprezentativního výzkumu, tzn., že se nemusí zkoumat u všech obcí, ale jen u pečlivě vybraného vzorku o rozsahu minimálně cca 50% ze všech obcí. Nejvhodnější je provést šetření pomocí dotazníkového šetření jej jako vyčerpávající s určitou verifikací u vybraného vzorku. Je to zvládnutelné jenom pomocí dotazníkového šetření – metodicky už bylo v hluboké minulosti vyzkoušeno Geografickým ústavem ČSAV, přičemž tehdy byla šetřena jenom celková spádovost za službami.

Návrh na aplikaci komplexní funkční velikosti (KFV), ovšem upravenou pro potřeby RUD. Komplexní funkční velikost (KFV) do značné míry odráží velikost spádového obvodu, což je výhoda při aplikaci pro RUD. Určitým problémem je u současné konstrukce ukazatele KFV to, že jde o celkovou spádovost a střediskovost, čímž je dáno určité omezení pro RUD. Jako docela vhodné se ukazuje potřeba dalšího výzkumu a vývoje KFV tak, aby byl aplikovatelný pro RUD.

Návrh na aplikaci modelů při hodnocení spádovosti na RUD se opírá o podrobnou literární rešerši, která přinesla celou řadu inspirativních momentů, avšak v podstatě přímo nepoužitelných bez dalšího podrobného analyzování použitelných modelů. Nicméně by se v podstatě jednalo o konkrétní výzkum a vývoj s konkrétním zaměřením RUD.

Výzkumy by bylo možno rozšířit o vyhodnocení příčin relativně rozdrobené lokální územní samosprávy a ekonomické důsledky tohoto stavu v ČR. Součástí by mohly být i návrhy řešení.

c) Informace o obcích

Během výzkumu se naráželo především na nedostatek údajů o vybavenosti obcí, které by (alespoň rámcově) umožnily stanovit jejich potřeby. ČSÚ i jiné centrální databáze poskytují pouze dílčí informace, které jsou často neaktuální. Jejich absence se výzkumný tým snažil nahradit dotazníkovým šetřením, které v některých případech neposkytlo dostatek informací a zároveň je vždy zatíženo subjektivními názory respondentů. Nedostatek údajů bylo ovšem třeba řešit i v jiných oblastech (spádovost apod.)

Ekonomický rozvoj a zaměstnanost obce vytváří především soukromý podnikatelský sektor. Nezbytné podmínky pro jeho činnost a rozvoj v podobě kvalitní občanské a technické vybavenosti zajišťuje veřejný sektor. Rozvoj obce je tedy vždy výsledkem spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Výchozím předpokladem je dobrá vzájemná informovanost o stavu a cílech rozvoje obou sektorů. Informace o podnikatelských subjektech jsou v současné době v obcích na minimální úrovni a jejich dostupnost by nepochybně přispěl nejen k objektivnějšímu stanovení způsobu a míry propojení obcí se soukromým sektorem přes RUD, ale také k racionálnějšímu programování sociálně ekonomického rozvoje obce.

Těchto cílů lze dosáhnout mj. vytvořením jednotného informačního systému o obcích. Vytvoření jednotného informačního systému o obcích je nesporně odborně a časově velmi náročné a vyžadovalo by i těsnou meziresortní spolupráci.

d) Pasportizace obecního majetku a jeho oceňování

Problémy spojené s využitím údajů o majetku obcí k hodnocení jejich rozpočtových výdajů a příjmů by bylo možné z velké části vyřešit zavedením jednotné multifunkční evidence majetku obcí, často nazývané „pasport majetku“. Jeho rozsah a struktura informací by měla umožnit nejen přesnější hodnocení rozpočtových výdajů, ale i kvalitnější tvorbu programu rozvoje obce. Pro značnou různorodost majetku a pro zajištění jeho přehlednosti by pasport mohl představovat soubor evidenčních karet pro různé druhy majetku a sestavených tak, aby umožňovaly vytvoření digitalizované databáze obecního majetku.

Pasport majetku by měl být vytvářen na základě jednotné metodiky, která by byla vytvořena na centrální úrovni. Metodika by pochopitelně měla mít fakultativní charakter a také by měla být aktualizována dle připomínek obcí. Pravidelná aktualizace a přizpůsobování potřebám obcí by mělo mít za následek její široké využívání a komparovatelnost jejich údajů.

Součástí metodiky by mohl být i návrh na způsob přecenění komunálního majetku, protože stávající vykazované pořizovací ceny mají nedostatečné vypovídací schopnosti. Realističtější ocenění majetku by umožnilo nejen objektivnější stanovení sazeb v rámci daně z nemovitosti, ale poskytovalo by i další výhody. Bylo by možno například na jejich základě majetek obcí odepisovat, obcím by umožňovaly lepší orientaci v rámci plánování reprodukčních potřeb majetku apod.

Nové ocenění majetku by také umožnilo výzkum, který by se zaměřil na spolufinancování výdajů přenesené působnosti obcí souvisejících s údržbou a obnovou kancelářských ploch (respektive příslušných nemovitostí) využívaných úředníky vykonávajícími přenesenou působnost.

Část B.:
**Souhrnné analýzy financování výkonu státní správy a samosprávy
územních samosprávných celků**

1. ZÁKLADNÍ ANALÝZA VÝDAJŮ OBCÍ

1.1. Metodické poznámky k analýze výdajů obcí

Pro analýzu byly k dispozici údaje o hospodaření všech obcí v ČR za roky 2005, 2006, 2007 (ARIS). Tyto údaje byly v rámci analýzy použity jako průměr za toto období 2005 – 2007 (což může eliminovat roční výkyvy, které lze očekávat zejména u kapitálových výdajů).

Údaje o počtu obyvatel pochází z bilance obyvatel ČSÚ, použitých pro kategorizaci obcí v letech 2005 až 2007; provedené propočty a grafická znázornění vycházejí z uvedených údajů.

Z hlediska úplnosti údajů lze konstatovat, že byly k dispozici údaje za všechny obce až na tyto výjimky (které však nezkreslují celkové výsledky analýzy):

- v roce 2007 - Dobruška (ZUJ 545 783; IČO 555 975; počet obyvatel 444) – chybějící údaj,
- v roce 2006 - Hostovice (ZUJ 575020; IČO 273619; počet obyvatel 237, která v daném roce zanikla, chybějící údaj,
- v roce 2006 - obec 75082128 Ladná, vznikla v daném roce a počet obyvatel je až od roku 2007 – vyloučení obce,
- v roce 2006 - obec 75082144 Držovice vznikla v daném roce a počet obyvatel je až od roku 2007 – vyloučení obce z propočtů.

V rámci analýzy se pracuje s údaji konsolidovanými na úrovni jednotlivých obcí (konsolidace výdajů je zde představována položkami: 5342, 5344, 5345, 5349).

Při analýze se pracuje s údaji za jednotlivé obce rozčleněné podle velikostní kategorizace obcí (14 velikostních kategorií) a tedy údaje za tyto velikostní kategorie reprezentují průměrné resp. další údaje za příslušnou velikostní kategorii obcí. Z těchto velikostních kategorií pak dvě jsou však zastoupeny pouze jednou obcí v příslušné kategorii a to v kategorii 100 až 150 tis. obyvatel - Olomouc a v kategorii nad 1 mil. obyvatel - Praha (specifické postavení i jako kraje) a tedy tyto hodnoty nemají ráz průměrných hodnot resp. za tyto kategorie obcí nelze ani vyhodnotit některé statistické hodnoty (označeno „#NULL!“). Rovněž jsou vyhodnoceny údaje za všechny obce v ČR vč. Prahy (údaj za ČR).

Tab.1.1.: Struktura obcí v ČR podle velikostních kategorií v letech 2005 až 2007

Velikostní kategorie		2005		2006		2007	
Č.	obyvatel	Počet obcí	obyvatel	Počet obcí	obyvatel	Počet obcí	obyvatel
1	do 100	557	39 781	555	39 779	539	38 388
2	101 - 200	1086	163 101	1068	160 241	1067	159 533
3	201 - 300	890	219 090	890	218 417	878	215 321
4	301 - 1500	2850	1 879 116	2864	1 891 452	2887	1 910 686
5	1501 - 5000	592	1 508 730	597	1 519 613	600	1 524 149
6	5001 - 10000	137	932 726	138	939 382	140	947 225
7	10 001 – 20 000	68	955 227	68	954 239	69	962 930
8	20 001 – 30 000	28	698 025	27	666 284	27	663 049
9	30 001 – 40 000	9	320 827	10	349 566	10	348 408
10	40 001 – 50 000	5	231 511	4	181 826	5	231 332
11	50 001 - 100 000	16	1 157 242	17	1 206 595	16	1 156 650
12	100 001 - 150 000	1	100 752	1	100 381	1	100 168
13	150 001 a výše	3	841 758	3	839 594	3	839 170

14	Praha	1	1 170 571	1	1 181 610	1	1 188 126
	ČR celkem	6243	10 218 457	6243 (+2*)	10 248 979	6243 (+1**)	10 285 135

Poznámky k počtu obcí použitých v analýze:

* v roce 2006 se v analýze pracuje s počtem obcí 6243 i když existovalo celkem 6245 obcí, kdy v průběhu roku vznikly dvě obce (Držovice a Ladná), ale jejich prvním uceleným rokem hospodaření byl až rok 2007 (zařazená je v tomto počtu zaniklá obec Hostovice)

** v roce 2007 se v analýze pracuje s počtem obcí 6343 (chybějící údaje za obec Dobrná)

Pramen: Bilance počtu obyvatel ČSÚ

Pro srovnatelnost údajů mezi obcemi a mezi velikostními kategoriemi je analýza založena na vyhodnocení údajů na jednoho obyvatele. V algoritmu propočtů se tedy vychází z hodnot výdajů na jednoho obyvatele v každé obci, které jsou pak propočteny a statisticky vyhodnoceny za celou velikostní kategorii.

Analýza je provedena na třech základních úrovních podrobnosti sledování výdajů obcí:

- analýza podle skupin výdajů,
- analýza podle oddílů výdajů,
- analýza podle vybraných výdajových oblastí (paragrafy a jejich seskupení).

Na základní analytický popis navazují podrobné přehledy údajů vč. grafického vyjádření, příp. zhodnocení, které jsou zachyceny v „pasportech“ pro každou úroveň analýzy (metodika pasportů je popsána v dalším textu. a pasporty jsou uvedeny v příloze).

1.2.Struktura výdajů obcí z hlediska skupin³⁴ výdajů

Základní pohled na výdaje obcí je proveden prostřednictvím postižení struktury výdajů obcí z pohledu členění na výdaje běžné a kapitálové a jejich podíl v rámci jednotlivých skupin výdajů³⁵. Dále jsou výdaje sledovány z hlediska 14 velikostních kategorií obcí (používaných pro rozpočtové určení daní obcím do roku 2007) a za ČR.

Výdaje obcí jsou z odvětvového hlediska sledovány za 6 skupin:

Skupina	Název skupiny
SK 1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
SK 2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
SK 3	Služby pro obyvatelstvo
SK 4	Sociální věci a politika zaměstnanosti
SK 5	Bezpečnost státu a právní ochrana
SK 6	Všeobecná veřejná správa a služby

Struktura výdajů obcí v ČR

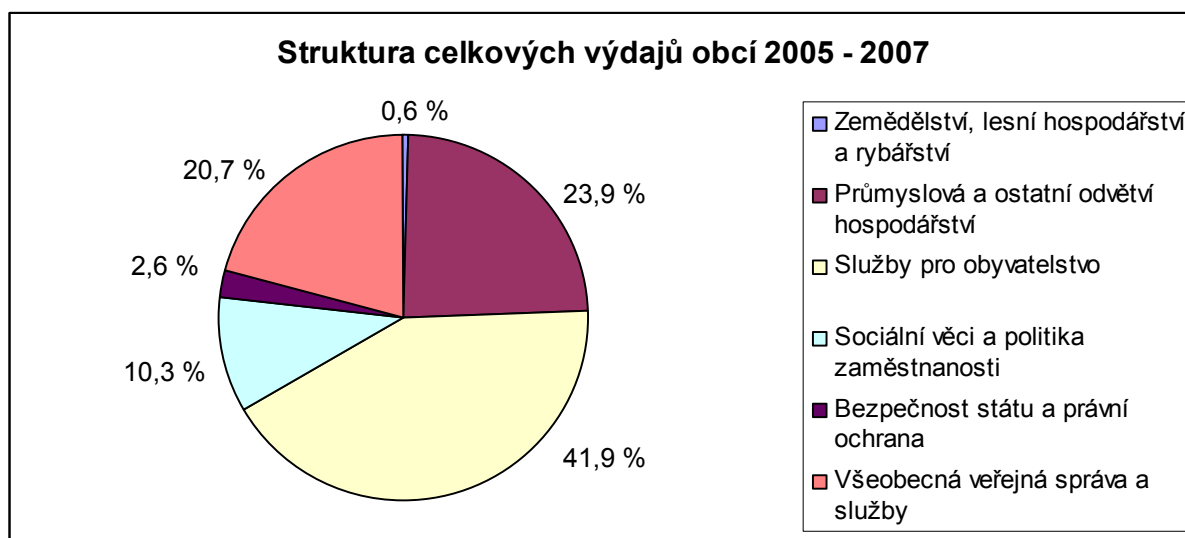
Za všechny obce ČR (bez rozdílu jejich velikosti) v období let 2005 až 2007 nejvyšší podíl na celkových výdajích obcí zaujímal skupina služeb pro obyvatelstvo (41,9 %), dále průmyslová a

³⁴ Skupina dle rozpočtové skladby.

³⁵ Pro názornost byla zvolena pro analýzu struktury výdajů obcí forma grafického vyjádření.

ostatní odvětví hospodářství (23,9 %), všeobecná veřejná správa a služby (20,7 %), sociální věci a politika zaměstnanosti (10,3 %), bezpečnost státu a právní ochrana (2,6 %) a nejméně zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (0,6 %).

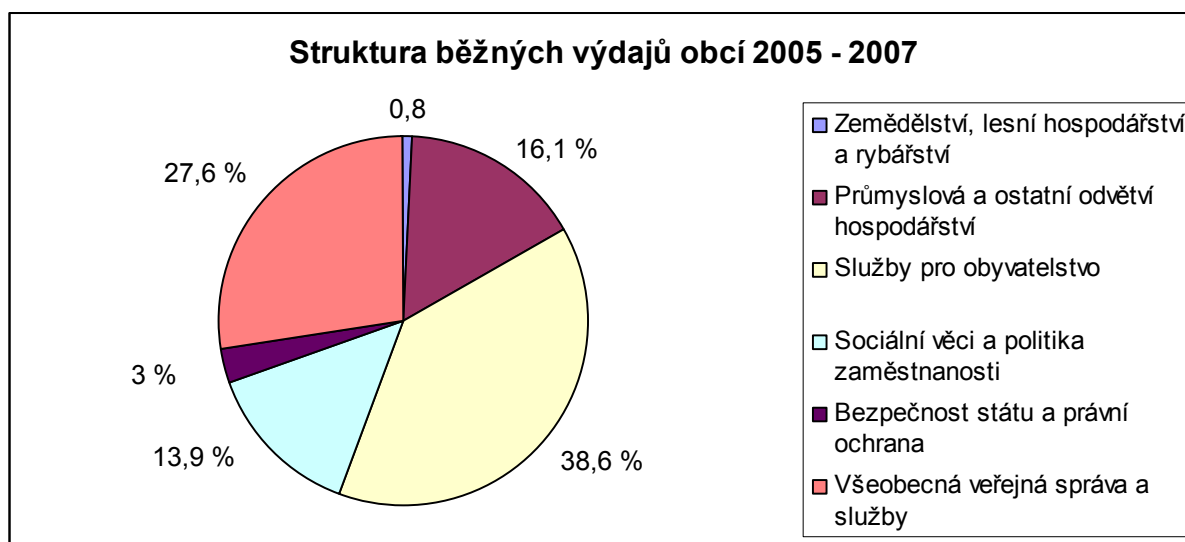
Graf 1.1.

Celkové výdaje obcí lze pak rozdělit na dvě části a to na výdaje běžné a výdaje kapitálové. V období 2005 až 2007 tvořily běžné výdaje obcí 68,3 % a kapitálové výdaje 31,7 %.

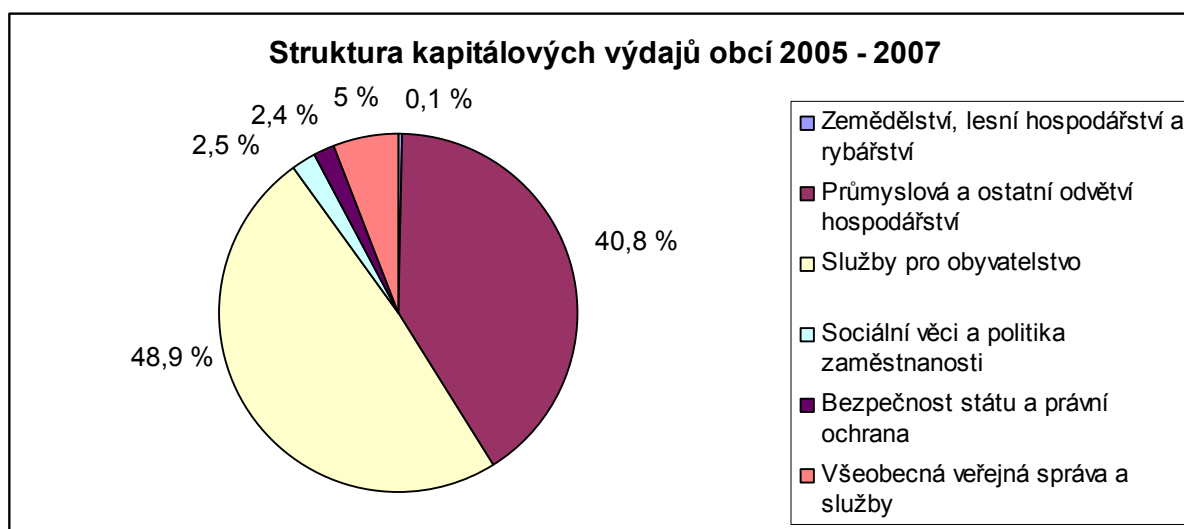
Na běžných výdajích obcí z pohledu sledovaných 6 skupin se pak podílela nejvíce skupina služeb (38,6 %), dále správa (27,6 %), průmysl (16,1 %) a sociální výdaje (13,9 %); další skupiny výdajů v daleko menší míře.

Graf 1.2.

Na kapitálových výdajích obcí se podílela nejvíce oblast výdajů na služby (48,9 %), průmysl (40,8 %) a výrazně méně pak další oblasti výdajů.

Graf 1.3.

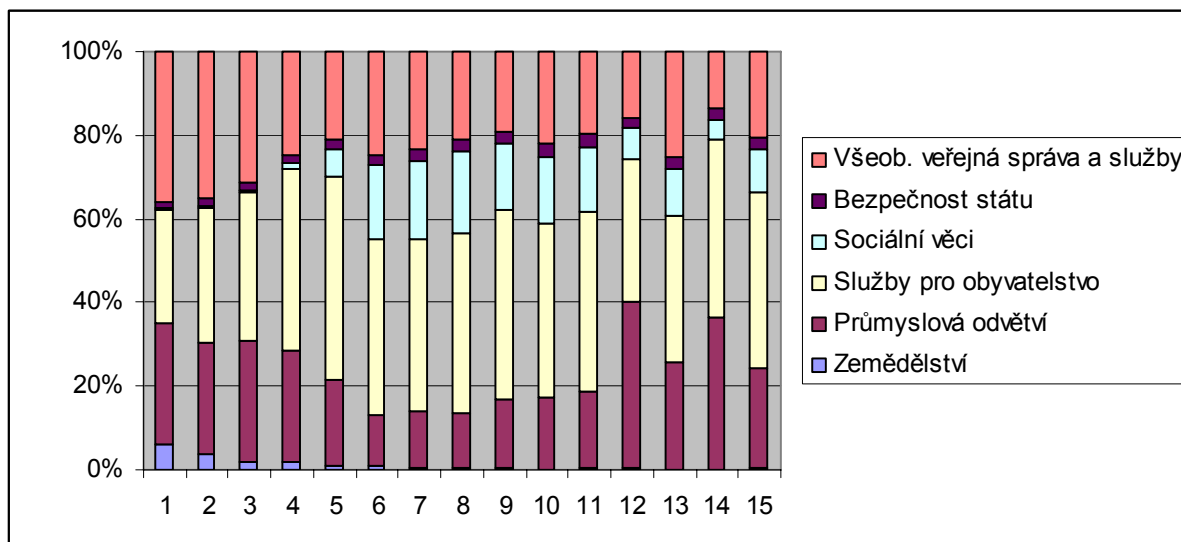

Struktura výdajů obcí podle velikostních kategorií obcí

Struktura **celkových** výdajů obcí podle skupin výdajů se pak liší z pohledu jednotlivých velikostních skupin obcí.

U kategorií menších obcí se ukazuje relativně největší podíl celkových výdajů na správu, u větších obcí jsou to pak výdaje na služby. U větších obcí se ve výdajích projevují i sociální výdaje.

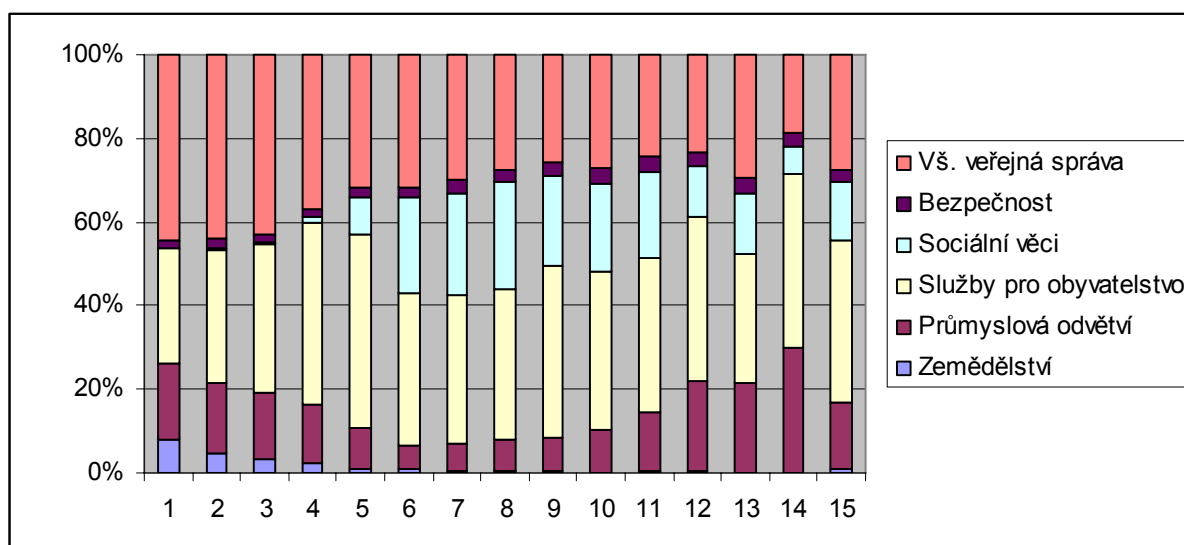
Graf 1.4. Struktura celkových výdajů obcí podle velikostních kategorií 2005 - 2007

Poznámka: velikostní kategorie „15“ představuje průměr za ČR

Struktura **běžných** výdajů menších obcí podle velikostních skupin ukazuje zejména výrazný podíl výdajů na správu a rovněž se zde projevují výdaje na služby a dále na průmysl. Ve struktuře běžných výdajů větších obcí mají největší podíl výdaje na služby, na správu a průmysl.

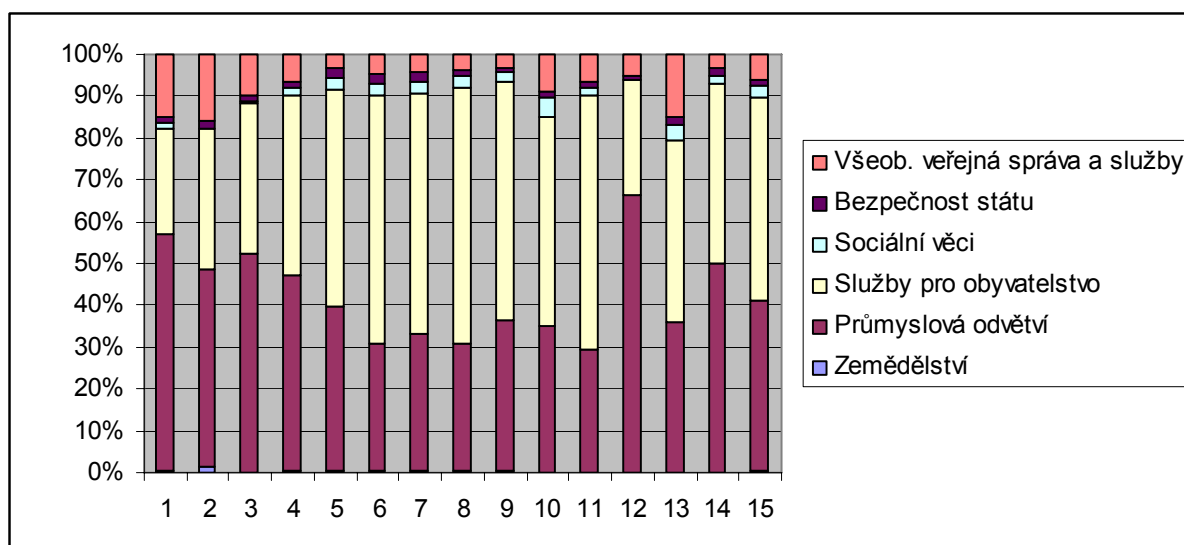
Graf 1.5. Struktura běžných výdajů obcí podle velikostních kategorií 2005 – 2007

Poznámka: velikostní kategorie „15“ představuje průměr za ČR

Struktura **kapitálových** výdajů obcí ukazuje, že u menších obcí je větší podíl kapitálových výdajů zaměřen na oblast výdajů na průmysl, na služby a na správu, u větších³⁶ obcí je větší podíl výdajů zaměřen na služby, dále na průmysl a na správu.

Graf 1.6. Struktura kapitálových výdajů obcí podle velikostních kateg. 2005 – 2007

Poznámka: velikostní kategorie „15“ představuje průměr za ČR

Základní tendence výdajových skupin obcí z hlediska velikostních kategorií obcí

SK 1 - Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (zemědělství)

Velikost výdajů obcí na zemědělství na jednoho obyvatele z hlediska velikostních skupin obcí ukazuje, že větší výdaje vynakládají menší obce. Jako hypotézu této příčiny diferenciací lze uvést zejména větší rozlohu menších obcí připadající na jednoho obyvatele a relativně větší podíl

³⁶ Z celkové tendence se odklání zejména kategorie obcí 100 – 150 tis. osob, což může být spojeno s nedostatečným počtem prvků ve skupině (pouze jedno město).

zemědělského a lesního majetku menších obcí. V této výdajové skupině lze pak očekávat i vznik příjmů, které mohou být spojeny s realizovanými výdaji. Podíl kapitálových výdajů v této skupině je malý a nevykazuje tendenci změny velikosti ve vztahu na velikostní kategorii obcí.

SK 2 - Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství (průmysl)

Výraznější objem výdajů obcí na průmysl se projevuje u větších obcí, zejména u tří kategorií největších měst (z tendence růstu poněkud vybočuje Olomouc, jako jediný prvek v příslušné velikostní kategorii od 100 do 150 tis. obyvatel). Ve výdajích většiny obcí pak zde převažují kapitálové výdaje nad výdaji běžnými. Výdaje skupiny jako celku shrnují různé oblasti výdajů, které se zřejmě budou lišit při podrobnějším zkoumání mezi velikostními kategoriemi obcí.

SK 3 - Služby pro obyvatelstvo (služby)

Výdaje obcí na služby vykazují pozvolný růst s velikostní kategorií obcí v oblasti běžných i kapitálových výdajů na obyvatele. Výraznější změnu pak vykazuje Praha, která má však širší roli oproti jiným obcím. Větší podíl v těchto výdajích vykazují výdaje běžné, vzhledem k nim se pak kapitálové výdaje pohybují zhruba na polovině. Výdaje na služby představují u obcí obvykle nejvyšší podíl výdajů a projevují se zde různé dílčí výdajové oblasti, které mohou být na druhé straně spojeny i s příjmy z příslušných činností – což je potřebné zkoumat samostatně.

SK 4 - Sociální věci a politika zaměstnanosti (sociální výdaje)

Velikost sociálních výdajů obcí na obyvatele podle velikostních skupin se výrazně liší mezi malými a většími obcemi, což souvisí zejména s vyplácením sociálních dávek obcemi v přenesené působnosti (vyplácení sociálních dávek je na příjmové straně rozpočtů obcí doprovázeno poskytováním příslušných prostředků ze státního rozpočtu) – to se projevuje v běžných výdajích. Kapitálové výdaje jsou relativně nízké a stejně vysoké ve všech velikostech obcí, bez ohledu na velikost výdajů běžných. Hypotézou příčin rozdílné velikosti běžných výdajů je územní rozsah působnosti obcí v sociální oblasti a dále možné rozdíly sociálních podmínek v území, jako je nezaměstnanost, úroveň příjmů apod., což není přímo spojeno s velikostní kategorizací obcí.

SK 5 - Bezpečnost státu a právní ochrana (bezpečnost)

Ve výdajích obcí na bezpečnost lze sledovat dvě základní úrovně velikosti výdajů na obyvatele. Jednak u menších obcí a dále u obcí od cca 10 tis. obyvatel, kde úroveň výdajů je cca dvojnásobná. Hypotézou těchto rozdílů je, že u větších obcí se projevuje zejména zřizování obecní policie. Kapitálové výdaje v této oblasti jsou nízké a v podstatě stejné na obyvatele bez rozdílu velikosti obcí.

SK 6 - Všeobecná veřejná správa a služby (správa)

Výdaje na správu zahrnují výdaje jak na samosprávné činnosti tak na přenesený výkon státní správy. Kapitálové výdaje jsou výrazně nižší oproti výdajům běžným a nevykazují výraznější tendenci ve vztahu k velikosti obcí (mírně vyšší jsou u menších obcí a u větších obcí). V běžných výdajích se pak promítá několik aspektů, jimiž je typ přeneseného výkonu státní správy, správní obvod pro přenesený výkon státní správy, efektivnost výkonu správy (nižší lze očekávat zejména u menších obcí) a dále organizace formy samosprávy obcí (sama obec či prostřednictvím jí zřízených či založených organizací).

2.2. Analýza výdajů obcí podle oddílů³⁷ výdajů

Druhou úroveň analýzy tvoří analýza výdajů podle všech oddílů výdajů. Oddíly představují první úroveň desagregace skupin výdajů. Analýza výdajů za oddíly je provedena formou pasportů za jednotlivé oddíly. Pro získání přehledu o roli jednotlivých oddílů v rámci skupin výdajů je v této

³⁷ Oddíly dle rozpočtové skladby

části nejprve provedeno vyhodnocení struktury výdajových skupin – tj. podíl průměrných výdajů obcí za jednotlivé oddíly v rámci skupin v údajů v letech 2005 - 2007.

**Tab. 1.2.: Struktura výdajů obcí ve skupině Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
v letech 2005 - 2007**

Oddíl	Název oddílu	Podíl na výdajích skupiny v %
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	100
	Celkem	100

**Tab. 1.3.: Struktura výdajů obcí ve skupině Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
v letech 2005 - 2007**

Oddíl	Název oddílu	Podíl na výdajích skupiny %
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby *	2,2
22	Doprava	74,6
23	Vodní hospodářství	22,9
24	Spoje *	0,1
25	Všeobecné hospodářské záležitosti a ost.	0,2
	Celkem	100

**Tab. 1.4.: Struktura výdajů obcí ve skupině Služby pro obyvatelstvo
v letech 2005 - 2007**

Oddíl	Název oddílu	Podíl na výdajích skupiny %
31	Vzdělávání a školské služby	28,6
33	Kultura, církve a sdělovací prostředky	12,0
34	Tělovýchova a zájmová činnost	10,1
35	Zdravotnictví	2,5
36	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	32,3
37	Ochrana životního prostředí	14,5
38	Ostatní výzkum a vývoj *	0,0
	Celkem	100

**Tab. 1.5.: Struktura výdajů obcí ve skupině Sociální věci a politika zaměstnanosti
v letech 2005 - 2007**

Oddíl	Název oddílu	Podíl na výdajích skupiny %
41	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	70,0
42	Politika zaměstnanosti	0,5
43	Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti	29,5

	Celkem	100
--	--------	-----

**Tab. 1.6.: Struktura výdajů obcí ve skupině Bezpečnost státu a právní ochrana
 v letech 2005 - 2007**

Oddíl	Název oddílu	Podíl na výdajích skupiny %
51	Obrana	0,0
52	Civilní připravenost na krizové stavy	4,5
53	Bezpečnost a veřejný pořádek	65,7
54	Právní ochrana *	0,0
55	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	29,8
	Celkem	100

**Tab. 1.7.: Struktura výdajů obcí ve skupině Všeobecná veřejná správa a služby
 v letech 2005 - 2007**

Oddíl	Název oddílu	Podíl na výdajích skupiny %
61	Státní moc, státní správa, územní správa a politické strany	73,8
62	Jiné veřejné služby a činnosti *	0,3
63	Finanční operace	18,0
64	Ostatní činnosti *	7,9
	Celkem	100

Poznámka: Analýzu jednotlivých výdajových oddílů zachycují pasporty.

1.4. Analýza vybraných výdajových oblastí³⁸ obcí

Třetí (nejpodrobnější) úroveň analýzy hospodaření obcí zpracovanou do podoby paspartů výdajů představují „výdajové oblasti“, které byly vybrány pro analýzu. Jde o úroveň výdajů obcí na úrovni jednotlivých paragrafů nebo pododdílů (tj. součet několika paragrafů). Pro analýzu bylo vybráno přes šedesát výdajových oblastí (viz přehled výdajových oblastí). Výdajové oblasti byly upraveny (doplněny) tak aby postihly i na jiném místě analyzované mandatorní výdaje. V přehledu jsou kromě vybraných oblastí propočteny hodnoty jednotlivých výdajových oblastí na celkových výdajích obcí za období 2005 až 2007 vč. rozdělení na oblast výdajů běžných a kapitálových.

Tab. 1.8.: Podíl výdajových oblastí na celkových výdajích obcí v období 2005 – 2007*

Paragraf	Název	Podíl VO na běžných výdajích obcí 2005-7 v %	Podíl VO na kapitálových výdajích obcí 2005-7 v %	Podíl VO na celkových výdajích obcí 2005-7 v %
103	Lesní hospodářství	0,66	0,15	0,50
221	Pozemní komunikace	5,63	15,76	8,84

³⁸ Výdajové oblasti jsou představovány buď samostatnými paragrafy rozpočtové skladby nebo jejich seskupením.

2212	Silnice	4,81	11,93	7,06
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	0,82	3,84	1,78
222	Silniční doprava	7,76	8,86	8,11
2242	Provoz veřejné železniční dopravy	0,16	0,00	0,11
222+224+227	Silniční, železniční a doprava ostatních drah	8,75	9,21	8,90
2310	Pitná voda	0,38	2,90	1,18
232	Odvádění a čištění odp. vod	0,54	11,24	3,93
2510	Podpora podnikání	0,00	0,05	0,02
311	Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání	9,99	7,87	9,32
3113	Základní školy	7,14	6,11	6,81
3141	Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	0,24	0,44	0,31
3143	Školní družiny a kluby	0,01	0,00	0,01
331	Kultura	3,62	1,90	3,08
3311	Divadelní činnost	1,24	0,70	1,07
3312	Hudební činnost	0,25	0,05	0,19
3314	Činnosti knihovnické	0,99	0,20	0,74
3315	Činnost a muzeí a galerií	0,27	0,19	0,25
3319	Ostatní záležitosti kultury	0,73	0,63	0,70
332	Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí	0,61	1,02	0,74
334	Sdělovací prostředky	0,20	0,16	0,19
3392	Zájmová činnost v kultuře	<u>0,74</u>	<u>0,65</u>	<u>0,71</u>
341	Tělovýchova	2,10	6,32	3,43
342	Zájmová činnost a rekreace	0,50	1,44	0,80
351	Ambulantní péče	0,20	0,16	0,19
352	Ústavní péče	0,38	0,91	0,54
353	Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví	0,27	0,08	0,21
354	Zdravotnické programy	0,07	0,03	0,05
361	Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	4,04	9,81	5,87
3612	Bytové hospodářství	<u>3,40</u>	<u>8,53</u>	<u>5,03</u>
3613	Nebytové hospodářství	<u>0,46</u>	<u>0,86</u>	<u>0,59</u>
363	Komunální služby a územní rozvoj	4,93	12,87	7,44
3631	Veřejné osvětlení	1,61	0,69	1,32
3632	Pohřebnictví	0,28	0,29	0,28
3633	Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	0,12	4,23	1,42
3635	Územní plánování	0,22	1,29	0,56
3636	Územní rozvoj	0,06	0,57	0,22
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	2,58	5,51	3,51
371	Ochrana ovzduší a klimatu	0,03	0,23	0,09
372	Nakládání s odpady	4,23	0,89	3,17
373	Ochrana a sanace půdy a podzemní vody	0,03	0,02	0,02

374	Ochrana přírody a krajiny	2,89	2,48	2,76
3741	Ochrana druhů a stanovišť	<u>0,32</u>	<u>0,34</u>	<u>0,32</u>
3744	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	<u>0,01</u>	<u>0,75</u>	<u>0,25</u>
3745	Péče vzhled obcí a veř. zeleň	<u>2,51</u>	<u>1,25</u>	<u>2,11</u>
3749	Ostatní činnost k ochraně přírody a krajiny	<u>0,03</u>	<u>0,05</u>	<u>0,04</u>
375	Omezování hluku a vibrací	0,00	0,01	0,00
431 **	Sociální poradenství	<u>0,03</u>	<u>0,01</u>	<u>0,02</u>
432 **	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži	<u>0,11</u>	<u>0,00</u>	<u>0,08</u>
433 **	Sociální péče a pomoc manželství a rodinám	<u>0,04</u>	<u>0,03</u>	<u>0,03</u>
434 **	Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	<u>0,34</u>	<u>0,14</u>	<u>0,28</u>
435 **	Služby sociální péče	<u>1,99</u>	<u>2,15</u>	<u>2,04</u>
521	Ochrana obyvatelstva	0,07	0,08	0,07
527	Ostatní krizové řízení	<u>0,01</u>	<u>0,02</u>	<u>0,01</u>
531	Bezpečnost a veřejný pořádek	2,33	0,40	1,72
551	Požární ochrana	0,50	0,99	0,66
6112	Zastupitelstva obcí	2,40	0,01	1,64
6171	Činnost místní správy	17,98	4,00	13,55
631	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1,97	0,24	1,43
632	Pojištění funkčně nespecifikované	<u>0,14</u>	<u>0,00</u>	<u>0,09</u>

Poznámky:

* Tabulka je zpracována v „hrubé“ podobě, tj. zachycuje pouze podíl výdajových oblastí na celkových výdajích a nejsou zde zohledněny případné příjmy, které byly vybrány v souvislosti s příslušnými výdaji.

** Vzhledem ke změně rozpočtové skladby mezi roky 2006 a 2007 došlo k diskontinuitě sledování údajů mezi paragrafy resp. pododdíly a proto je u nich sledován pouze rok 2007.

VO = výdajová oblast.

Zvýraznění = výdajové oblasti s podílem celkových výdajů větším než 5 % na celkových výdajích obcí (celkem cca 53 % celkových výdajů obcí)

1.5. Metodika pasportů výdajů

Výsledky analýzy pro jednotlivé skupiny výdajů a výdajové oddíly a výdajové oblasti jsou zachyceny v pasportech výdajů (viz příloha). Pasporty postihují parametry skupin výdajů obcí jednak z hlediska velikostních kategorií obcí a jednak uvádějí vyhodnocené statistické parametry. **Pasporty výdajů** souhrnně zachycují informace o jednotlivých výdajových oblastech.

Poznámka: Každá pasport je tvořen dvěma listy. Na prvním listu (viz A) je tabulkově vyjádření údajů, na druhém listu (viz B) jsou vybrané údaje prezentovány graficky a je uveden slovní komentář.

A – první list paspartu obsahuje:

Přehled vyhodnocených údajů o hospodaření obcí za období 2005 – 2007 s propočtem hodnot na obyvatele za rok podle 14 velikostních kategorií obcí. Údaj za ČR je propočten z hodnot za všechny obce ČR vč. Prahy. Pro zpracování výsledků na úrovni jednotlivých skupin a oddílů jsou hodnoty prezentovány v Kč na obyvatele za rok.

Horní tabulka v pasportu obsahuje tyto údaje:

- o **průměr** (průměrné výdaje na obyvatele) – souhrn výdajů za všechny obce ve velikostní kategorii k počtu obyvatel všech obcí v příslušné velikostní kategorii obcí,
- o **mean** - průměrná hodnota výdaje na obyvatele v dané velikostní kategorii bez ohledu na počet obyvatel příslušné obce, tj. každá obec v dané velikostní kategorii má stejnou váhu,
- o **střední hodnota** - výdaje na obyvatele bez vlivu extrémních hodnot (**medián**),
medián je číslo, které leží uprostřed podle velikosti uspořádaného souboru čísel. Polovina čísel má tedy hodnotu, která je větší nebo rovna mediánu a polovina čísel má hodnotu, která je menší nebo rovna mediánu.
- o **minimum** – minimální hodnota výdajů na obyvatele v rámci příslušné velikostní kategorie obcí
- o **maximum** - maximální hodnota výdajů na obyvatele v rámci příslušné velikostní kategorie obcí

Dolní tabulka v pasportu obsahuje tyto údaje:

- o **směrodatná odchylka** (výdajů na obyvatele), směrodatná odchylka je mírou statistické disperze. Výpočet se provádí dle vzorce:

$$s = \sqrt{\frac{1}{N-1} (\sum x_i^2 - Nx'^2)}$$

kde: x_i ... hodnoty výdaje na obyvatele za jednotlivou obec
 N ... počet obcí
 x' ... aritmetický průměr

- o **běžné výd. min** – počet obcí ve velikostní kategorii, jejichž běžné výdaje na obyvatele jsou menší než střední hodnota, snižená o směrodatnou odchylku *,
- o **kap. výd. min** – počet obcí ve velikostní kategorii, jejichž kapitálové výdaje na obyvatele jsou menší, než střední hodnota, snižená o směrodatnou odchylku *,
- o **celkové v. min** - počet obcí ve velikostní kategorii, jejichž celkové výdaje na obyvatele jsou menší, než střední hodnota, snižená o směrodatnou odchylku *,
- o **běžné v. max** - počet obcí ve velikostní kategorii, jejichž běžné výdaje na obyvatele jsou větší, než střední hodnota, zvýšená o směrodatnou odchylku *,
- o **kap. výd max** - počet obcí ve velikostní kategorii, jejichž kapitálové výdaje na obyvatele jsou větší, než střední hodnota, zvýšená o směrodatnou odchylku *,
- o **celkové v. max** - počet obcí ve velikostní kategorii, jejichž celkové výdaje na obyvatele jsou větší, než střední hodnota, zvýšená o směrodatnou odchylku *.

Poznámky:

- 1) * Pro vyhodnocení počtu obcí u uvedených ukazatelů je použit údaj o jejich počtu („obce“) a dále podíl těchto obcí z počtu obcí příslušné velikostní kategorie obcí („%“)
- 2) Některé statistické ukazatele v pasportech **nelze vyhodnotit** z toho důvodu, že ve velikostní kategorii obcí je pouze jedna obec. Jedná se o velikostní kategorii obcí 12, kde je pouze Olomouc a velikostní kategorii 14, kde je pouze Praha. U těchto dvou velikostních kategoriích pak další vyhodnocené charakteristiky (střední hodnota, minimum a maximum) odpovídají hodnotě „mean“ a další část charakteristik (směrodatná odchylka, počty a procentní podíly obcí s minimálními a maximálními hodnotami údajů) nemá smysl za jeden údaj vyhodnocovat a jsou proto označeny „#NULL!“.
- 3) **Záporné hodnoty** (které jsou vyhodnoceny v některých dílčích případech) představují vliv tzv. kompenzačních operací, které jsou spojeny např. s vratkami mylně poukázaných částek, s přijatými vratkami záloh např. na energie apod.

B – druhý list pasportu obsahuje:

Grafické vyjádření průměrných hodnot výdajů na jednoho obyvatele podle velikostních skupin obcí v členění na běžné a kapitálové výdaje.

Zhodnocení tendencí výdajů obcí z hlediska velikostních kategorií obcí, které lze vyvozovat z průměrných hodnot. Údaje v pasportech výdajových oblastí jsou doplněny krátkým zhodnocením tendencí, které vyplývají z propočtených údajů. V pasportech jsou vyhodnoceny průměrné hodnoty ve všech velikostních kategoriích obcí vč. Prahy, avšak v provedeném textovém hodnocení je Praha vypuštěna, vzhledem k její specifické podobě obce i kraje, což v řadě případů ukazuje na nesrovnatelnost údajů s obcemi v jiných velikostních kategoriích.

1.6. Typologie výdajů obcí

Typologie výdajů obcí shrnuje poznatky analýzy výdajových oblastí, zachycené v pasportech a postihuje u jednotlivých výdajových oblastí tendence, jak ve se sledovaném období (2005 - 2007) velikost výdajů odvíjela ve vztahu k velikostní kategorizaci obcí (ve 14 velikostních kategoriích).

Typologie výdajů sleduje to, zda průměrný výdaj ve velikostní kategoriích obcí roste s velikostní obce nebo zda klesá a nebo lze konstatovat u všech obcí relativně stejnou velikost výdajů na obyvatele nebo jsou výdaje vyváženy příjmy z příslušné činnosti a nebo lze očekávat jiné příčinné vazby výdajů.

Pro tuto typologii byly využity údaje z pasportů, ale při zhodnocení tendencí vstupovaly do typologizace další aspekty (na které je upozorněno v poznámce u výdajového okruhu), a kterými jsou např. vazba výdaje na jiný parametr, než je počet obyvatel obce, vazba výdaje na spádovost obyvatel za příslušnou veřejnou službou, výdajová oblast je dotována ze státního rozpočtu, výdajová oblast je spojena se vznikem příjmů a pod.

Tato typologie výdajů obcí na základě analýzy představuje výraznou agregaci poznatků jednotlivých pasportů výdajových oblastí, s cílem každou oblast výdajů označit určitým typem a s cílem využití těchto poznatků pro návrh nového RUD (typologie výdajů, jak vyplynula z analýzy, je součástí popisu návrhu řešení RUD).

2. TYPOLOGIE OBCÍ A JEJICH VÝBĚR PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ. SPÁDOVÉ OBLASTI A JEJICH ROLE V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ

2.1. Typologie obcí a jejich výběr pro dotazníkové šetření

Charakteristika současného stavu:

Informace a data dle zákona č. 243/2000 Sb., vstupující do stanovení podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů:

- 1) Kraj;
- 2) Okres;
- 3) Název obce;
- 4) Kód základní územní jednotky;
- 5) Počet obyvatel (k 1. 1. 2007);
- 6) Výměra katastrálních území obce (k 1. 1. 2007) [ha];
- 7) Koeficienty postupných přechodů (Příloha č. 2 zákona č. 243/2000 Sb.);
- 8) Procentní podíl obce na výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona o rozpočtovém určení daní;
- 9) Počet zaměstnanců (k 1. 12. 2006);
- 10) Procentní podíl obce na výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona o rozpočtovém určení daní.

Typologie obcí a jejich výběr pro dotazníkové šetření - výchozí body analýzy

Města a obce jsou zařazeny do 14 velikostních kategorií dle členění v příloze č. 2 k zákonu č. 243/2000 Sb.

Výchozí podklady pro analýzu

- počet obyvatel jednotlivých obcí,
- kategorizace obcí na 14 velikostních kategorií (platná v RUD do roku 2007),
- počet obyvatel.

Mj. zjištění, na co byly prostředky vynakládány, v jakém rozsahu a zda jsou jejich hodnoty závislé na vybraných ukazatelích (**počtu obyvatel, rozloze obce, nezaměstnanosti a dalších**).

Obce byly vybrány pomocí metody víceúrovňového výběru, tj. 1. úroveň – dotazníkové šetření a 2. úroveň – řízené rozhovory. Zásadním způsobem byla respektována správní hierarchie, a to tak, aby byly zastoupeny všechny základní typy obcí jednak podle velikosti, jednak podle výkonu přenesené působnosti. Územní reprezentativnost byla dodržena.

Etapizace a metodika

Dotazníkové šetření: Návrh výběru obcí byl na žádost SMO s touto organizací projednán.

První etapa: Výběr obcí pro dotazníkové šetření.

Metodika výběru obcí

- Z 6245 obcí byl vybrán dostatečně reprezentativní vzorek dle zvolených kritérií (územní, velikostní skupiny, funkční typologie, míra přenesené působnosti event. dle příslušnosti ke krajům).

- V základní analýze obdobně jako v dotazníkovém šetření jsou zastoupeny všechny kraje (NUTS III). Pro podrobnější šetření budou pro třetí fázi výzkumu vyčleněny města (kraje) Praha, Brno, Ostrava a Plzeň.
- Vybrány jsou všechny obce z rozšířenou působností.

Výše uvedené obce a města jsou doplněny ještě dalšími obcemi. Při jejich výběru se přihlíželo zejména k tomu, aby:

- v celkovém souboru obcí bylo zachováno reprezentativní zastoupení všech velikostních kategorií správních obvodů,
- byl zachován celorepublikový poměr „příhraničních“ a „vnitrozemských“ obcí (příhraniční obce zde pro zjednodušení představovaly správní obvody obcí ležící na hranici ČR),
- byly zastoupeny i obce ležící v zázemí velkých měst (Prahy, Ostravy, Plzně a Brna),
- prostorové rozložení vybraných územních jednotek/správních obvodů bylo v podstatě rovnoměrné.

Bylo stanoveno, aby celkový vzorek oslovených obcí nebyl větší než 500 obcí.

Druhá etapa: Výběr obcí pro řízené rozhovory.

Na základě našich zkušeností z obdobných výzkumů jsme přistoupili v této fázi ke zpřesnění výběru navržených obcí pro řízené rozhovory.

Výchozí podmínky

- Počet okresů: 76 + Praha
- Počet obcí s rozšířenou působností (ORP): 205 + Praha
- Počet obcí s pověřeným obecním úřadem: 183 (mimo ORP); 388 (včetně ORP)
- Počet obcí: 6245

Výstupy

Výběr do 500 obcí:

- Počet obcí s rozšířenou působností (ORP): všechny ORP, tj. 205
- Počet obcí s pověřeným obecním úřadem: min. 100
- Počet ostatních obcí: min. 100

Kriteria výběru

- Velikostní skupiny – zachovat 14 skupin
- Funkční typologie (návrh obytné, výrobní, smíšené – bude podrobně specifikováno)
- Zaměstnanost a nezaměstnanost
- Geografická poloha (vnitřní a periferní poloha, zázemí velkoměst apod.)
- Územní reprezentativnost
- Další kriteria

Výběr obcí pro dotazníkové šetření (podle stanovených kritérií)

Při výběru obcí pro dotazníkové šetření byla respektována kriteria výběru včetně požadavku na zařazení všech obcí s rozšířenou působností (ORP; obce 3. typu). U jednotlivých kategorií jsou uvedena specifická výběrová kritéria. Nejdříve byla provedena inventarizace obcí s rozšířenou působností a pak byl proveden výběr obcí s pověřeným obecním úřadem (OPOÚ; obce 2. typu).

Při výběru obcí s pověřeným obecním úřadem (OPOÚ) byla aplikována následující kriteria:

- a) výběr cca 60% obcí z celkového počtu OPOÚ;
- b) výběr alespoň jednoho OPOÚ ze dvou sousedních okresů;
- c) zahrnout do výběru významná centra osídlení, s výraznou centrální funkcí a přirozeným spádovým územím;
- d) dodržení reprezentativnosti výběru (kvazireprezentativnosti) z pohledu:
 - polohy v rámci ČR (pohraničí, vnitřní periferie, exponované prostory v zázemí velkoměst, venkovská území s výraznou agrární činností apod.),
 - velikostních skupin,
 - funkční klasifikace (zúženo na základní typy – průmyslové, dopravní, lázeňské, oblužné apod.),
 - vytvořené a funkční přirozené spádové území,
 - na základě doporučení Svazu měst a obcí ČR byl mírně zvýšen počet zkoumaných nejmenších obcí v jednotlivých krajích,
 - do výběru byly zahrnuty obce, jež byly doporučeny na základě připomínkového řízení (např. senátorky V. Domšové, Sdružení místních samospráv).

Vybrané obce s přeneseným výkonem státní správy, tj. všechny obce s rozšířenou působností, návrh na výběr obcí s pověřeným obecním úřadem (pro přehlednost jsou rovněž uvedeny všechny obce s pověřeným obecním úřadem) jsou uvedeny pro přehlednost po krajích. U ORP a OPOÚ jsou pro potřeby dalších analýz uvedeny odkazy na jejich internetové stránky.

Výběr obcí pro dotazníkové šetření byl proveden. Výběr byl konzultován s příslušnými organizacemi a poté doplněn. Úplný seznam je uveden v následujícím textu.

Jihočeský kraj (17 + 10 + 11 = 38)

Obce s rozšířenou působností (počet 17):

Blatná České Budějovice Český Krumlov Dačice Jindřichův Hradec Kaplice Milevsko Písek Prachatice Soběslav Strakonice Tábor Trhové Sviny Třeboň Týn nad Vltavou Vimperk Vodňany

Obce s pověřeným obecním úřadem (20):

Bechyně České Velenice Hluboká nad Vltavou Horní Planá Lišov Mirovice Mirovice Mladá Vožice Netolice Nová Bystřice Nové Hrady Protivín Sezimovo Ústí Slavonice Suchdol nad Lužnicí Veselí nad Lužnicí Volary Volyně Vyšší Brod Zliv

Návrh na výběr OPOÚ (10):

Bechyně, České Velenice, Hluboká nad Vltavou, Nové Hrady, Sezimovo Ústí, Slavonice, Veselí nad Lužnicí, Volary, Vyšší Brod, Zliv.

Ostatní obce – návrh (11):

Horní Stropnice, Velešín, Křemže, Studená, Bernartice, Stachy, Jistebnice, Stožec, Želnavá, Nákří, Černá v Pošumaví.

Jihomoravský kraj (21 + 8 + 18 = 47)

Obce s rozšířenou působností (21):

Blansko Boskovice Brno Břeclav Bučovice Hodonín Hustopeče Ivančice Kuřim Kyjov
Mikulov Moravský Krumlov Pohořelice Rosice Šlapanice Slavkov u Brna Tišnov Veselí nad
Moravou Vyškov Židlochovice Znojmo

Obce s pověřeným obecním úřadem (13):

Adamov Bzenec Hrušovany nad Jevišovkou Ivanovice na Hané Klobouky u Brna Letovice
Míroslav Rousínov Strážnice Velká nad Veličkou Velké Opatovice Vranov nad Dyjí Ždánice

Návrh na výběr OPOÚ (8):

Adamov, Bzenec, Ivanovice na Hané, Letovice, Rousínov, Strážnice, Vranov nad Dyjí, Ždánice.

Ostatní obce – návrh (17):

Bílovice nad Svitavou, Střelice (IČ:00282618), Těšany, Veverská Bítýška, Černá Hora, Lomnice,
Drnholec, Velké Bílovice, Velká nad Veličkou, Mutěnice, Dambořice, Vracov, Svatobořice-Mistřín,
Hodonice, Jevišovice, Míroslav, Skalka.

Karlovarský kraj (7 + 4 + 4 = 15)

Obce s rozšířenou působností (7):

Aš Cheb Karlovy Vary Kraslice Mariánské Lázně Ostrov Sokolov

Obce s pověřeným obecním úřadem (7):

Horní Slavkov Chodov Kynšperk nad Ohří Locket Nejdek Toužim Žlutice

Návrh na výběr OPOÚ (4):

Chodov, Locket, Nejdek, Toužim.

Ostatní obce – návrh (4):

Luby, Bochoř, Pernink, Rotava.

Kraj Vysočina (15 + 10 + 15 = 40)

Obce s rozšířenou působností (15):

Bystřice nad Pernštejnem Havlíčkův Brod Humpolec Chotěboř Jihlava Moravské Budějovice
Náměšť nad Oslavou Nové Město na Moravě Pacov Pelhřimov Světlá nad Sázavou Telč Třebíč
Velké Meziříčí Žďár nad Sázavou

Obce s pověřeným obecním úřadem (11):

Golčův Jeníkov Hrotovice Jaroměřice nad Rokytnou Jemnice Kamenice nad Lipou Ledec nad
Sázavou Počátky Polná Přibyslav Třešť Velká Bíteš

Návrh na výběr OPOÚ (10):

Golčův Jeníkov, Jaroměřice nad Rokytnou, Jemnice, Ledec nad Sázavou, Polná, Třešť, Velká Bíteš,
Jiřice, Hrotovice, Počátky.

Ostatní obce – návrh (15):

Bořetín, Dukovany, Jamné, Obyčtov, Rudolec, Zajíčkov, Jedlá, Bukov, Dobronín, Bystřice nad
Pernštejnem, Luka nad Jihlavou, Okřešice, Sobínov, Štoky, Ujčov.

Královéhradecký kraj (15 + 10 + 8 = 33)

Obce s rozšířenou působností (15):

Broumov Dobruška Dvůr Králové nad Labem Hořice Hradec Králové Jaroměř Jičín Kostelec nad Orlicí Náchod Nová Paka Nové Město nad Metují Nový Bydžov Rychnov nad Kněžnou Trutnov Vrchlabí

Obce s pověřeným obecním úřadem(20):

Červený Kostelec Česká Skalice Hostinné Hronov Chlumeck nad Cidlinou Kopidlno Lázně Bělohrad Nechanice Opočno Police nad Metují Rokytnice v Orlických horách Smiřice Sobotka Svoboda nad Úpou Teplice nad Metují Třebechovice pod Orebem Týniště nad Orlicí Úpice Vamberk Žacléř

Návrh na výběr OPOÚ (10):

Česká Skalice, Hostinné, Chlumeck nad Cidlinou, Lázně Bělohrad, Opočno, Svoboda nad Úpou, Třebechovice pod Orebem, Úpice, Vamberk, Žacléř.

Ostatní obce – návrh (8):

Běleč nad Orlicí, Velké Svatoňovice, Libňatov, Žernov, Přepychy, Adršpach, Chudeřice, Orlické Záhoří.

Liberecký kraj (10 + 6 + 9 = 25)

Obce s rozšířenou působností (10):

Česká Lípa Frýdlant Jablonec nad Nisou Jilemnice Liberec Nový Bor Semily Tanvald Turnov Železný Brod

Obce s pověřeným obecním úřadem (11):

Český Dub Cvikov Doksy Hodkovice nad Mohelkou Hrádek nad Nisou Chrastava Jablonné v Podještědí Lomnice nad Popelkou Mimoň Nové Město pod Smrkem Rokytnice nad Jizerou

Návrh na výběr OPOÚ (6):

Cvikov, Doksy, Hrádek nad Nisou, Lomnice nad Popelkou, Mimoň, Nové město pod Smrkem.

Ostatní obce – návrh (9):

Višňová, Vyskeř, Mírová pod Kozákovem, Rynoltice, Příkrý, Harrachov, Jindřichovice pod Smrkem, Janův Důl, Karlovice (okres Semily).

Moravskoslezský kraj (22 + 4 + 8 = 34)

Obce s rozšířenou působností (22):

Bílovec Bohumín Bruntál Český Těšín Frenštát pod Radhoštěm Frýdek-Místek Frýdlant nad Ostravicí Havířov Hlučín Jablunkov Karviná Kopřivnice Kravaře Krnov Nový Jičín Odry Opava Orlová Ostrava Rýmařov Třinec Vítkov

Obce s pověřeným obecním úřadem (8):

Fulnek Horní Benešov Město Albrechtice Osoblaha Příbor Studénka Vratimov Vrbno pod Pradědem

Návrh na výběr OPOÚ (4):

Fulnek, Osoblaha, Studénka, Vrbno pod Pradědem.

Ostatní obce – návrh (8):

Ludvíkov, Stará Ves nad Ondřejnicí, Pustá Polom, Hlubočec, Chotěbuz, Vražné, Dívčí Hrad, Vendryně.

Olomoucký kraj (13 + 4 + 7 = 24)

Obce s rozšířenou působností (13):

Hranice Jeseník Konice Lipník nad Bečvou Litovel Mohelnice Olomouc Prostějov Přerov Šternberk Šumperk Uničov Zábřeh

Obce s pověřeným obecním úřadem (7):

Hanušovice Hlubočky Javorník Kojetín Moravský Beroun Némčice nad Hanou Zlaté Hory

Návrh na výběr (4):

Javorník, Kojetín, Moravský Beroun, Zlaté Hory.

Ostatní obce – návrh (7):

Mikulovice, Velká Kraš, Lipová-lázně, Skorošice, Těšetice, Věžky, Víceměřice.

Pardubický kraj (15 + 8 + 21 = 44)

Obce s rozšířenou působností (15):

Česká Třebová Hlinsko Holice Chrudim Králíky Lanškroun Litomyšl Moravská Třebová Pardubice Polička Přelouč Svitavy Ústí nad Orlicí Vysoké Mýto Žamberk

Obce s pověřeným obecním úřadem (11):

Heřmanův Městec Choceň Chrast Chvaletice Jablonné nad Orlicí Jevíčko Lázně Bohdaneč Letohrad Nasavrky Skuteč Třemošnice

Návrh na výběr OPOÚ (9):

Choceň, Chrast, Chvaletice, Jevíčko, Lázně Bohdaneč, Třemošnice, Heřmanův Městec, Nasavrky,, Brněnec (IČ:00276464)..

Ostatní obce – návrh (21):

České Libchavy, Vítějeves, Mladkov, Červená Voda, Morašice - IČ:00580678, Otradov, Čenkovice, Bučina, Dolní Dobrouč, Srch, Býšť, Choltice, Jamné nad Orlicí, Chroustovice, Řestoky, Orel, Prosetín, Přelovice, Pustina, Rohovládova Bělá, Zálší.

Plzeňský kraj (15 + 12 + 19 = 46)

Obce s rozšířenou působností (15):

Blovice Domažlice Horažďovice Horšovský Týn Klatovy Kralovice Nepomuk Nýřany Plzeň Přeštice Rokycany Stod Stříbro Sušice Tachov

Obce s pověřeným obecním úřadem (20):

Bezručovice Bor Dobřany Holýšov Kašperské Hory Kdyně Manětín Město Touškov Nýrsko Planá Plánice Plasy Poběžovice Radnice Spálené Poříčí Staňkov Starý Plzenec Třemošná Všeruby Zbiroh

Návrh na výběr OPOÚ (12):

Bor, Dobřany, Holýšov, (IČ00253367), Kdyně, Manětín, Nýrsko, Planá, Plasy, Poběžovice, Radnice, Zbiroh, Staňkov.

Ostatní obce – návrh (19):

Zvíkovec, Borovno, Srní, Osvračín, Nečtiny, Žinkovy, Břasy, Kout na Šumavě, Týmákov, Čilá, Dešenice, Dlouhá Ves, Hrádek – IČ 258725, Hradiště (okr. Plzeň-jih), Kladruby – IČ 00258822 (okres Rokycany), Kolínek, Hartmanice, Horažďovice, Krsy.

Středočeský kraj (26 + 16 + 25 = 67)

Obce s rozšířenou působností (26):

Benešov Beroun Brandýs nad Labem-Stará Boleslav Čáslav Černošice Český Brod Dobříš Hořovice Kladno Kolín Kralupy nad Vltavou Kutná Hora Lysá nad Labem Mělník Mladá Boleslav Mnichovo Hradiště Neratovice Nymburk Poděbrady Příbram Rakovník Říčany Sedlčany Slaný Vlašim Votice

Obce s pověřeným obecním úřadem (29):

Bělá pod Bezdězem Benátky nad Jizerou Březnice Čelákovice Hostivice Jesenice Jesenice Jílové u Prahy Kamenice Kostelec nad Černými lesy Kouřim Křivoklát Městec Králové Mníšek pod Brdy Mšeno Nové Strašecí Odolena Voda Pečky Rožmitál pod Třemšínem Roztoky Sadská Sázava Týnec nad Labem Týnec nad Sázavou Uhlířské Janovice Unhošť Úvaly Velvary Zruč nad Sázavou

Návrh na výběr OPOÚ (16):

Benátky nad Jizerou, Čelákovice, Jílové u Prahy, Kostelec nad Černými lesy, Kouřim, Křivoklát, Mníšek pod Brdy, Mšeno, Nové Strašecí, Pečky, Rožmitál pod Třemšínem, Roztoky, Týnec nad Labem, Uhlířské Janovice, Velvary, Zruč nad Sázavou.

Ostatní obce – návrh (25):

Zvoleněves, Skorkov, Plužná, Xaverov (u Benešova), Rabyně, Karlštejn, Koněprusy, Borek, Jenštejn, Panenské Břežany, Tuchoraz, Masojedy, Poříčany, Zvole, Lety, Řitka, Krakovec, Žiželice, Dřevčice, Dymokury, Chotěšice, Kačice, Kamenné Zboží, Libiš, Přisimasy.

Ústecký kraj (16 + 7 + 7 = 30)

Obce s rozšířenou působností (16):

Bílina Děčín Chomutov Kadaň Litoměřice Litvínov Louny Lovosice Most Podbořany Roudnice nad Labem Rumburk Teplice Ústí nad Labem Varnsdorf Žatec

Obce s pověřeným obecním úřadem (14):

Benešov nad Ploučnicí Česká Kamenice Duchcov Jirkov Klášterec nad Ohří Krupka Libochovice Libouchec Postoloprty Šluknov Štětí Úštěk Vejprty Velké Březno

Návrh na výběr OPOÚ (7):

Duchcov, Jirkov, Klášterec nad Ohří, Postoloprty, Šluknov, Úštěk, Vejprty.

Ostatní obce – návrh (7):

Kovářská, Háj u Duchcova, Velký Šenov, Budyně nad Ohří, Velemyšleves, Žalany, Chabařovice.

Zlínský kraj (13 + 8 + 11 = 32)

Obce s rozšířenou působností (13):

Bystřice pod Hostýnem Holešov Kroměříž Luhačovice Otrokovice Rožnov pod Radhoštěm
Uherské Hradiště Uherský Brod Valašské Klobouky Valašské Meziříčí Vizovice Vsetín Zlín

Obce s pověřeným obecním úřadem (12):

Bojkovice Brumov-Bylnice Horní Lideč Hulín Chropyně Karolinka Koryčany Morkovice-Slížany Napajedla Slavičín Staré Město Uherský Ostroh

Návrh na výběr OPOÚ (8):

Bojkovice, Horní Lideč, Hulín, Karolinka, Napajedla, Slavičín, Staré Město, Uherský Ostroh.

Ostatní obce – návrh (11):

Fryšták, Slušovice, Ostrožská Nová Ves, Valašská Senice, Karolinka, Nedašov, Boršice, Žalkovice, Vysoké Pole, Suchá Loz, Vlčnov.

Celkové počty vybraných obcí: 475

- Obce s rozšířenou působností: 205
- Obce s pověřeným obecním úřadem: 107
- Ostatní obce: 163

Stav k 20.5.2008, revize 7.6.2008 a červenec 2008.

2.2. Spádové oblasti a jejich role v systému financování

Spádové oblasti a jejich role v systému financování - cíle

Hlavním cílem této části úkolu bylo zpracování dílčího optimálního nastavení progresu sdílených daní v souvislosti se zakomponováním vlivu spádovosti.

Hlavní cílem řešení otázek spádovosti v systému financování obcí je potřeba odpovídajícím způsobem zohlednit vliv spádových oblastí v systému RUD. K tomu bylo třeba získat vhodné podklady, to za prvé. Za druhé bylo nutno určit procesy ovlivňující spádovost a jejich roli v systému financování obcí dovodit pomocí modelového řešení. A za třetí je pak nutno zjištěné poznatky zakomponovat do výše uvedeného systému.

Pomocí dotazníkového šetření a řízených rozhovorů byly zjištěny určité poznatky, jež jsou v podrobném vyjádření k dispozici v další části této zprávy, kapitola 3 a v přílohách. Byly vyhodnoceny otázky z dotazníků a řízených rozhovory, částečně ze speciálního šetření ve třech správních obvodech ORP. Bohužel výsledky z těchto výběrových šetření přinesly určité dílčí poznatky, které mají jen orientační význam pro kvantitativní stanovení vlivu spádových oblastí na běžné a kapitálové výdaje obcí. V zásadě byly určeny sféry, které jistým způsobem ovlivňují hospodaření obcí. Zároveň byla stanovena vhodná kritéria pro RUD.

Na úvod této části je třeba uvést, že otázkami vlivu spádovosti na rozpočtové určení daní nebo i v širším pojetí, tj. vlivem spádovosti na financování místních úřadů se ve světové literatuře nikdo systematicky nezabýval a nezabývá. V této souvislosti byla provedena rešerše, avšak s negativním výsledkem.

Vysvětlení pojmů: Pověřený obecní úřad vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Analogicky totéž platí pro obce s rozšířenou působností. Spádovým územím obce je v dalším textu míněno přirozené spádové území, jež se nemusí zcela krýt se spádovým obvodem určeným zvláštním právním předpisem. V dalším textu je rozlišeno, zda se jedná o spádové území (přirozené) nebo jde o správní obvod. Vliv na RUD samozřejmě má jak spádovost z přirozeného spádového území, tak i ze správního obvodu.

Komentář k výsledkům řízených rozhovorů z pohledu hodnocení vlivu spádovosti na RUD

Níže uvedené výsledky byly získány pomocí kvantifikace, tj. jsou doloženy relativními četnostmi odpovědí z dotazníkového šetření a zejména verifikována pomocí výsledků z řízených rozhovorů a celkového expertního posouzení a jsou základem pro detailní určení vlivu spádových oblastí v systému RUD. Podrobnější kvantifikace uvedených parametrů je velmi obtížná, a to zejména ve vztahu k hierarchické struktuře místní správy. Za doložené lze považovat vertikální diferenciaci obcí na základě jejich správních funkcí, tj., že obce na vyšším hierarchickém stupni poskytuje zpravidla větší spektrum služeb a většímu počtu obyvatel ze svého spádového obvodu i obyvatelstvu mimo svůj spádový obvod.

a) Poskytování služeb v rámci spádového území

Většina obcí není schopna přesvědčivě specifikovat služby (natož jejich rozsah), jež poskytují obyvatelům obcí ve svém spádovém území.

Obce s rozšířenou působností – poskytují poměrně široký záběr služeb obyvatelům obcí ve svém spádovém území:

- 1) administrativní činnosti v přenesené působnosti,
- 2) mateřské školy (v malé míře), základní školství a mimoškolní aktivity dětí (např. domy dětí a podobná zařízení, příp. ZUŠ).
- 3) zajištění bezpečnosti prostřednictvím městské policie,
- 4) činnost hasičů,
- 5) zdravotnictví,
- 6) sociální péče a sociální služby,
- 7) oblast kultury a sportu,
- 8) doprava,
- 9) výjimečně zásobování vodou,
- 10) okrajově oblast regionálního rozvoje.

Obce s pověřeným obecním úřadem poskytují následující služby obyvatelům obcí ve svém spádovém území:

- 1) základní školství (ojediněle mateřské školy),
- 2) zdravotnictví,
- 3) administrativní služby spojené s výkonem přenesené působnosti,
- 4) kultura a sport,
- 5) sociální služby.

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou poskytují rovněž určité služby:

- 1) základní školství,
- 2) zdravotnictví – ambulance praktických lékařů pro děti a pro dospělé, zubních lékařů a výjimečně lékařů specialistů (např. gynekologů).

3) aktivity a zařízení pro kulturu a sport. Výjimečně bylo zmíněno hospodaření s odpady.

Ostatní obce (irelevantní pro analyzovaný problém) vykonávající pouze základní rozsah přenesené působnosti v zásadě neposkytují služby obyvatelům jiných obcí.

Jde o velmi důležitý parametr pro RUD, který bude adekvátním způsobem začleněn do příslušných kritérií.

b) Poskytování služeb mimo správní obvod obce (ORP a POÚ)

Obce s rozšířenou působností (byly identifikovány dvě odlišné skupiny):

1) Obce, které byly v minulosti okresním městem – poskytují služby mimo své spádové území, zpravidla přibližně v rozsahu území okresu, v řadě případů však i pro větší území.

Poskytované služby:

- nemocnice,
- kultura a sport (např. divadla)
- školství (střední školy),
- sociální služby a sociální zařízení.

2) Obce, které nebyly okresním městem, byly nově ustaveny jako ORP – zpravidla neposkytují služby občanům mimo své administrativní území.

Obce s pověřeným obecním úřadem poskytují v malé míře služby obyvatelům mimo jejich spádové území:

- kultura a sport,
- omezeně některé služby administrativního charakteru (např. ověřování podpisů).

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou - neposkytují v podstatě žádné služby pro obyvatele mimo rámec svého správního obvodu, jen snad výjimečně - školství, zdravotnictví (ambulance, lékárna), kultura a sport.

Dílčí závěr: I v tomto případě se jedná o důležitý parametr pro RUD. Byl přiměřeně zakomponován do kritérií RUD.

c) Spolupráce s jinou obcí (obcemi) z důvodů zajištění služeb (odpady, kanalizace, ČOV, doprava, např. formou svazku obcí)

Obce dle svého vyjádření jen výjimečně spolupracují s okolními obcemi.

Obce s rozšířenou působností - spolupracují s jinými obcemi formou dobrovolných sdružení obcí (mikroregiony) nebo prostřednictvím obecně prospěšných společností:

- 1) cestovní ruch,
- 2) vodní hospodářství,
- 3) kulturní aktivity,
- 4) doprava,
- 5) regionální rozvoj.

Obce s pověřeným obecním úřadem - spolupracují s jinými obcemi formou dobrovolných sdružení obcí – mikroregionů:

- 1) cyklostezky,

- 2) kulturní aktivity,
- 3) odpadové hospodářství.

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou – rovněž jsou zapojeny do činnosti mikroregionů:

- 1) cestovní ruch,
- 2) technická infrastruktura,
- 3) cyklostezky.

Obce se základní přenesenou působností – rovněž spolupracují s okolními obcemi:

- 1) vzdělávání (základní škola),
- 2) sociální zařízení (dům s pečovatelskou službou),
- 3) technická infrastruktura.

Dílčí závěr: Jde o okrajový parametr pro RUD. Tento parametr se už pak neuplatnil.

d) Poskytování služeb obcí obyvatelstvu jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu zaměstnání (dojížděka a přechodný pobyt):

Obce s rozšířenou působností - poskytují veškeré služby obyvatelstvu dojíždějícímu a přechodně se vyskytujícímu v obci:

- 1) doprava,
- 2) administrativa,
- 3) kultura, sport,
- 4) zdravotnictví,
- 5) školství.

Obce s pověřeným obecním úřadem:

- 1) doprava,
- 2) administrativa,
- 3) školství,
- 4) kultura.

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou – služby v podstatě významně neposkytují.

Obce se základní přenesenou působností – irelevantní.

Dílčí závěr: Jde o důležitý parametr pro RUD, přičemž byl přiměřeně zakomponován do kritérií RUD.

e) Poskytování služeb obyvatelstvu jiných obcí setrvávajících v obci z důvodu studia.

Obce s rozšířenou působností – jde o střední školství, v některých případech o vysoké školy nebo jejich detašovaná pracoviště:

- 1) doprava,
- 2) kultura a sport.

Obce s pověřeným obecním úřadem - střední škola:

- 1) doprava,
- 2) kultura a sport.

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou – zpravidla bez střední školy, irelevantní. Pro obce se základní přenesenou působností - irelevantní.

Dílčí závěr: Jde o omezeně významný parametr pro RUD. Byl uplatněn v RUD.

f) Poskytování služeb obyvatelstvu jiných obcí pobývajících v obci nebo v jejím okolí z důvodu krátkodobé rekreace a cestovního ruchu.

Významně se projevuje pouze u obcí s významným cestovním ruchem či rekreací:

- 1) doprava,
- 2) informační služby,
- 3) kultura a sport,
- 4) údržba cyklostezek,
- 5) zajištění čistoty města – úklid a odvoz odpadků,
- 6) zdravotnictví,
- 7) ubytování,
- 8) stravování.

Dílčí závěr: Jde o regionálně významný parametr pro RUD. Nicméně u většiny obcí jde o irelevantní záležitost.

g) Jaký je vliv sezónních změn počtu obyvatel obce (chataři, chalupáři) na poskytování služeb – podrobně specifikujte v odvětvové struktuře.

Prakticky všechny obce (obce s rozšířenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem, obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou, ostatní obce včetně malých obcí) shodně v řízených rozhovorech uvedly, že vliv sezónních změn počtu obyvatel je žádný nebo je minimální. Pro zakomponování do RUD je tedy vliv sezónních změn počtu obyvatel obce (chataři, chalupáři) na poskytování služeb irelevantní.

h) Role obce jako přirozeného centra pro okolní obce, existence historických vazeb a zvyklostí a jejich dopad na rozpočte obce.

Obce s rozšířenou působností - fungují jako přirozená centra s historickými vazbami k obcím se svým spádovým obvodem i mimo svůj spádový obvod:

- 1) administrativní služby,
- 2) kultura a sport,
- 3) zdravotnictví,
- 4) školství,
- 5) dopravní infrastruktura.

Obce s pověřeným obecním úřadem – rovněž fungují jako přirozená centra svého spádového území (v podstatě jej nepřekračují).

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou – zpravidla nefungují jako přirozené centrum. Pro obce se základní přenesenou působností není tato otázka relevantní.

Na úrovni ORP a OPOÚ lze identifikovat určité výdaje na jejich funkci jakožto přirozených center.

Dílčí závěr: Na úrovni ORP a OPOÚ lze identifikovat určité výdaje na jejich funkci jakožto přirozených center.

2.4. Nastavení parametrů RUD z pohledu předchozích výsledků:

- 1) administrativní činnosti,
- 2) zdravotnictví,
- 3) školství,
- 4) doprava a dopravní infrastruktura,
- 5) sociální zařízení (dům s pečovatelskou službou),
- 6) technická infrastruktura,
- 7) regionální rozvoj,
- 8) vodní hospodářství,
- 9) informační služby,
- 10) kultura a sport,
- 11) údržba cyklostezek,
- 12) zajištění čistoty města – úklid a odvoz odpadků,
- 13) ubytování,
- 14) stravování,
- 15) počet stálých obyvatel.

Závěrečné poznámky: Na výše uvedených parametrech bylo po expertním vyhodnocení postaveno zohlednění vlivu spádových oblastí v systému RUD. Jejich jemnější specifikace je zřejmě irelevantní. Jde o to, že určité procesy ovlivňují spádovost, nicméně jejich kvantifikace je v tomto případě obtížná, nikoliv však nemožná. Jasně se prokázala vertikální diferenciací obcí na základě jejich správních funkcí, tj., že obce na vyšším hierarchickém stupni poskytuje zpravidla větší spektrum služeb a většímu počtu obyvatel ze svého spádového obvodu i obyvatelstvu mimo svůj spádový obvod.

Spádové oblasti a jejich role v systému financování

Nastavení parametrů RUD z pohledu předchozích výsledků:

- 1) Administrativní činnosti,
- 2) zdravotnictví,
- 3) školství,
- 4) doprava a dopravní infrastruktura,
- 5) sociální zařízení (dům s pečovatelskou službou),
- 6) technická infrastruktura,
- 7) regionální rozvoj,
- 8) vodní hospodářství,
- 9) informační služby,
- 10) kultura a sport,
- 11) údržba cyklostezek,
- 12) zajištění čistoty města – úklid a odvoz odpadků,

- 13) ubytování,
- 14) stravování,
- 15) počet stálých obyvatel.

Výše uvedené a prodiskutované parametry jsou základem pro detailní určení vlivu spádových oblastí v systému RUD. Podrobnější kvantifikace uvedených parametrů je velmi obtížná, a to zejména ve vztahu k hierarchické struktuře místní správy. Za doložené lze považovat vertikální diferenciaci obcí na základě jejich správních funkcí, tj., že obce na vyšším hierarchickém stupni poskytuje zpravidla větší spektrum služeb a většímu počtu obyvatel ze svého spádového obvodu i obyvatelstvu mimo svůj spádový obvod.

Původní návrh na jejich kvantifikaci:

- 1) Administrativní činnosti – 20%,
 - 2) Zdravotnictví – 14%,
 - 3) Školství – 14%,
 - 4) doprava a dopravní infrastruktura – 14%,
 - 5) sociální zařízení (dům s pečovatelskou službou) – 9%,
 - 6) technická infrastruktura – 9%,
 - 7) regionální rozvoj – 5%,
 - 8) vodní hospodářství – 4%,
 - 9) informační služby – 2%,
 - 10) kultura a sport – 2%,
 - 11) údržba cyklostezek – 2%,
 - 12) zajištění čistoty města – úklid a odvoz odpadků – 2%,
 - 13) ubytování – 1%,
 - 14) stravování – 1%,
 - 15) počet stálých obyvatel – 1%.
- Celkem 100%.

Uvedená kvantifikace byla pak verifikována a její úplný návrh po určitých úpravách je uveden v části A.

Jak vyplynulo z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů spádové obce, a to jak na úrovni ORP a OPOÚ se zpravidla považují za přirozená centra. Nicméně nejsou tyto obce schopny uvést, natož dokladovat či alespoň odhadnout, jaký rozsah služeb zajišťují pro obyvatele jiných obcí a jak významnou roli v území sehrávají. Proto se nabízí určité modelové vyjádření spádovosti a jejího možného uplatnění v RUD.

Význam a využití modelování pro vyjádření vlivu spádovosti v RUD

Určitým řešením, nikoliv však optimálním pro řešení otázek vlivu spádovosti na rozpočtové určení daní je modelování. Modelování, např. sfér vlivu středisek obslužnosti se využívá s oblibou v regionální ekonomii, regionální vědě a ekonomické geografii. Mnohdy se lze dopátrat aplikací i méně známých modelů. Jenom pro pořádek uvádím, že tyto modely jsou primárně používány už padesátých let minulého století, a to zejména pro modelování obchodního a obslužného vlivu středisek. Proto jsou zajímavé i pro tento úkol. Bylo by hříchem je neuvést.

Další možností, i když opět zase z jiné sféry je využít KfV, neboli komplexní funkční velikost měst.

Komplexní funkční velikost měst a obcí

Výchozí literaturou je publikace M. Hampla z roku 1981 „Problém komplexního hodnocení sociálněgeografické koncentrace a velikosti měst.“ AUC Geographica 16, Praha, s. 37-55. Konkrétní použitelné výsledky jsou uvedeny jednak v knížce M. Hampl, V. Gardavský, K. Kühnl „Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR.“ Univerzita Karlova, Praha, 1987, s. 255. a jednak v příručce M. Hampl a kol.: „Geografická organizace společnosti a transformační procesy v ČR.“ Univerzita Karlova, 1996, s. 395.

KFV je agregátním vyjádřením koncentrace základních střediskových funkcí, tj. funkce obytné, pracovní a obslužné (v širokém pojetí) a je konstruován jako průměr podílů příslušného města (obce, případně regionu, aglomerace) na celé ČR podle tří výše uvedených základních funkcí. Podrobněji je metodika uvedena ve výše uvedených publikacích. Bohužel starší výsledky KFV pro celou ČR jsou uvedeny v knížce M. Hampl, V. Gardavský, K. Kühnl (1987) a pak v některých nových článcích.

Pro tuto studii byly pouze orientačně použity starší údaje o KFV, ty však pro RUD nevyhovují. Výhody a nevýhody aplikace KFV pro RUD:

- a) určitou nevýhodou je jenom nepřímá vazba dat vstupujících do výpočtu KFV na místní finance, natož pak RUD,
- b) výhodou je přiměřená dostupnost dat pro výpočet KFV,
- c) dalším aplikovaným výzkumem a vývojem by bylo možno vygenerovat konstrukci KFV použitelnou pro RUD, odhadem by bylo zapotřebí přibližně dvouletého výzkumu, při urychlení prací tak 6-8 měsíců.

KFV by se mohla aplikovat v určité aplikované podobě, a to jak v „čistém“ pojetí a nebo, což je zřejmě vhodnější při kombinaci se správní hierarchií. Právě další výzkum a vývoj by pomohl objasnit aplikovatelnost upraveného KFV pro RUD.

Prostorové interakční modely

Nejznámějším modelem tohoto typu je tzv. Reillyho zákon maloobchodní gravitace. Již ve dvacátých letech minulého století ho Reilly (1929) formuloval následovně: „V normálních podmínkách dvě města, která jsou středisky maloobchodu, přitahují nakupující z okolních sídel přímo úměrně síle počtu obyvatel těchto měst a nepřímo úměrně síle vzdálenosti každého z těchto měst k okolním sídlům.“

Už autor diskutoval a doložil, že model maloobchodní gravitace nezahrnuje všechny aspekty, které působí na rozdělení výdajů obyvatel menšího sídla mezi střediska. K těmto důvodům řadí zejména dopravní spojení, kvalitu komunikační sítě, hustotu obyvatel, obchodní a společenskou atraktivitu střediskových sídel, geografické podmínky, sociální a příjmovou diferenciaci spotřebitelů atd. Při hodnocení vlastních gravitačních modelů někteří autoři (např. Berry, 1967, Reif, 1973) upozorňují, že spádové oblasti získané použitím těchto modelů mohou zkreslovat skutečnost tím, že považují sféry vlivu středisek za uzavřené a navzájem se vylučující. Celá řada výzkumů (např. v ČR J. Maryáš, 1988; R. Wokoun, 1984) však prokázaly existenci přechodných území odkud obyvatelé dojíždí za nákupy víceméně pravidelně do dvou nebo více středisek.

Původní gravitační model:

$$I_{ij} = \frac{f(P_i \times P_j)}{f(d_{ij})}$$

I_{ij} - interakce mezi střediskem i a střediskem j ,

P_i, P_j - populace střediska i , resp. j ,

d_{ij} - vzdálenost mezi středisky i a j .

Pozdější vývoj vedl ke zevšeobecnění proměnných, a to je **Reillyho zákon maloobchodní gravitace**:

$$\frac{B_i}{B_j} = \left[\frac{P_i}{P_j} \right]^N \times \left[\frac{D_{jk}}{D_{ik}} \right]^n$$

B_i, B_j - síla atraktivita měst i, j , přitahující nakupující ze sídla k ,

P_i, P_j - počet obyvatel měst i a j ,

D_{ik}, D_{jk} - vzdálenost měst i a j od sídla k ,

N - exponent počtu obyvatel ($N = 1$),

n - exponent vzdálenosti ($n = 2$).

Výhodou Reillyho modelu je možnost vypočítat tzv. **bod rovnováhy mezi středisky**:

$$d_{xj} = \frac{d_{ij}}{1 + \sqrt{\frac{P_i}{P_j}}}$$

Pomocí tohoto bodu lze stanovit spádové oblasti středisek. Pro tyto spádové oblasti by bylo možno, na základě asi anketárního šetření stanovit příslušná procenta dojíždějících obyvatel a využívajících správní zařízení v příslušné obci či městě. Uvedená možnost se po určitých aplikačních úpravách, což předpokládá další výzkum a vývoj může do určité míry uplatnit v RUD.

Nový zákon maloobchodní gravitace:

$$\frac{B_i}{B_k} = \left[\frac{P_i}{P_k} \right] \times \left[\frac{x}{d_{ik}} \right]^2$$

B_i, B_k - velikost nákupů obyvatel sídla k ve středisku i a v místě bydliště,

P_i, P_k - počet obyvatel střediska i a sídla k ,

d_{ik} - vzdálenost mezi sídlem k a střediskem i ,

x - faktor netečnosti.

Jde v podstatě o aplikaci Reillyho modelu (viz např. Converse, 1949), přičemž upravuje vztah mezi střediskem a městem ve spádové oblasti střediska. Určitá aplikabilita pro RUD by snad byla možná, avšak po určitém, alespoň pilotním vyzkoušení.

Huffův model:

$$P(C_{ij}) = \frac{\frac{S_j}{T_{ij} \times \lambda}}{\sum_{i=1}^n \left[\frac{S_j}{T_{ij} \times \lambda} \right]}$$

$P(C_{ij})$ - pravděpodobnost, že obyvatelé sídla i budou nakupovat ve středisku j ,

S_j - velikost střediska j vyjádřená prodejní plochou,

T_{ij} - časová dosažitelnost střediska j ze sídla i ,

λ - parametr, který se mění s hierarchickou úrovní střediska (stanoven empiricky).

Huffův model (1963) definuje podíl cest za nákupy z určitého sídla do všech středisek zkoumané oblasti. Tento podíl můžeme považovat za pravděpodobnost, že určité středisko bude vybráno jako cíl nákupů obyvateli sídla. Přínos Huffova modelu a jemu koncepčně podobným modelům není jen v pravděpodobnostním pojetí, ale především v tom, že umožňují rozdělit spádová území mezi více než dvě střediska. Tyto modely jsou v současnosti nejpoužívanějším typem interakčních modelů. Uvedený model nabízí výraznou možnost úpravy vstupních parametrů. Bylo by velmi žádoucí se v dalším výzkumu a vývoji zaměřit právě na Huffův model a dopracovat jej do podoby aplikovatelné pro RUD.

Závěry

K možnosti využití interaktivních modelů a komplexní funkční velikost (KfV) dospěl zpracovatelský tým až po zevrubné analýze dotazníkového šetření a řízených rozhovorů. Obě metody (dotazníky a řízené rozhovory) získávání potřebných dat a poznatků však nejsou s ohledem na velikost vzorků zcela ideální pro potřeby hodnocení vlivu spádovosti na RUD. Proto v závěru výzkumu byla aplikabilita interaktivních modelů pilotním způsobem ověřena na vybraných obcích v ČR. Výsledky jsou nadějně, a proto zpracovatelský tým navrhuje MF ČR v dalším období se soustředit na jejich aplikaci pro celé území ČR. Stačilo by zřejmě vybrat jeden až dva modely a KfV už s ohledem na pracnost a časovou náročnost. Každopádně je možno provést ještě vyčerpávající šetření u všech obcí ČR z pohledu vlivu spádovosti na RUD. Jednalo by se o průkopnickou práci, jež by české MF postavilo do čela výzkumu a vývoje relevantních metod RUD v rámci Evropské unie i světa. Pak by stanovení parametrů pro RUD se opíralo o skutečně vědecky a výzkumně excelentní práci aplikovanou orgánem státní správy.

3. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU PRO POTŘEBY VÝBĚROVÉHO ŠETŘENÍ OBCÍ

3.1. Dotazníkové šetření

ÚVOD

Příprava i realizace sociologického výzkumu probíhala v souladu se zadáním výzkumného projektu. Výběr obcí a měst, ve kterých bylo realizováno výzkumné šetření, byl v souladu se zadáním projektu. Volba a výběr obcí (pomocí metody víceúrovňového výběru: 1. úroveň – dotazníkové šetření, 2. úroveň – řízené rozhovory) umožnila získat relevantní výsledky, které prohlubují problematiku RUD včetně výhod a nevýhod systému financování obcí v jednotlivých velikostních kategoriích RUD. Při koncipování a strategii dotazníkového šetření jsme si byli vědomi rizik, které provázejí kvalitativní empirické výzkumy **anonymního charakteru**. Jeden z hlavních problémů byl výběr obcí pro dotazníkové šetření. Tento výběr byl konzultován a projednán na kontrolním dnu. V souladu s **odsouhlaseným seznamem bylo osloveno 469 obcí**.

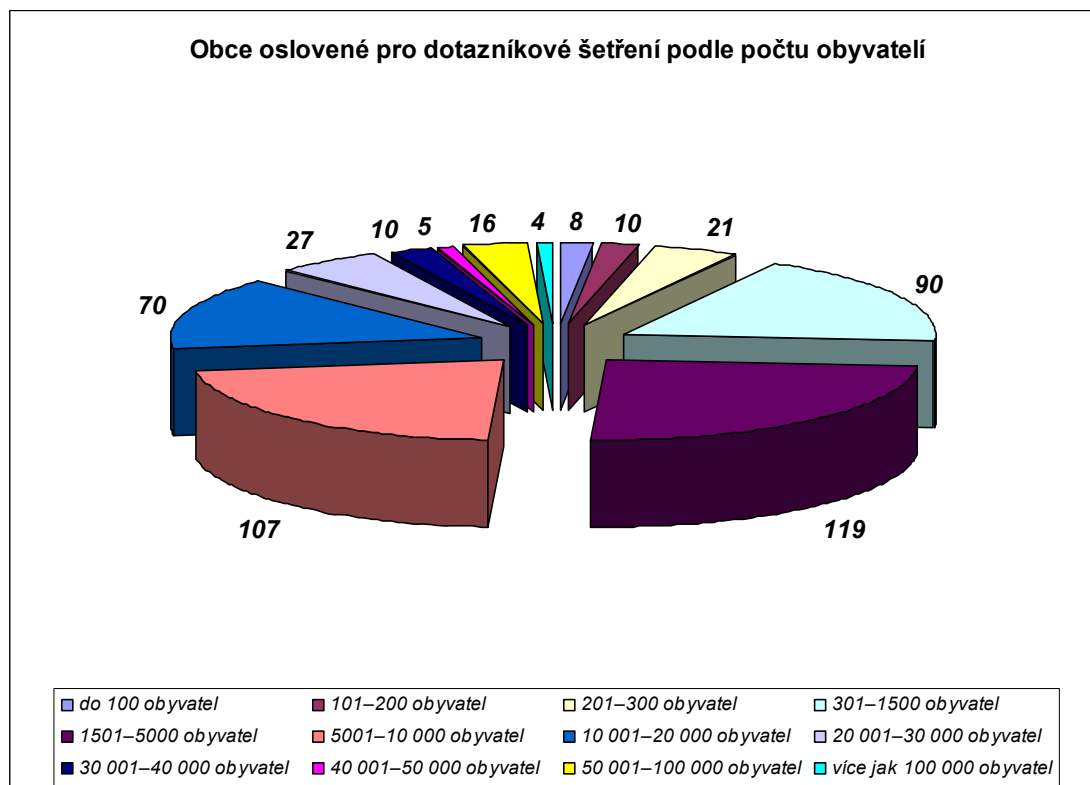
Každá obec byla obeslána dopisem s tištěným dotazníkem (postupně ve dnech 15.-21.5.2008) a na tento dopis navázal e-mail s elektronickou verzí dotazníku (postupně ve dnech 19.-27.5.2008), která měla zjednodušit představitelům obcí práci i komunikaci s řešitelským týmem. Zejména malé obce využily možnosti vyplnit dotazníky písemnou formou. Vzhledem k tomu, že v rámci stanoveného termínu došlo relativně málo vyplněných dotazníků, bylo vyplnění dotazníků několikrát během měsíce června telefonicky urgováno, jak členy řešitelského týmu, tak představiteli SMO a SMS. Vzhledem k zapojení SMO a SMS a vzhledem k naší snaze získat co nejvíce vyplněných dotazníků, jsme **obdrželi vyplněné dotazníky i od obcí, které v původně odsouhlaseném seznamu nebyly** (viz seznam na konci této kapitoly). **Proto v grafu uvádíme celkový počet oslovených obcí 487, což představuje 7,8 % celkového počtu obcí v ČR (viz dále).**

S ohledem na dodržení zářijového termínu kontrolního dne jsme ukončili sběr dotazníků k 31.7.2008. V období 1.8.-15.8.2008 byly dotazníky vyhodnocovány a doplněny statistickými údaji.

Tab. 3.1.: Obce oslovené pro dotazníkové šetření

Obce s počtem obyvatel	Počet obcí
Do 100 obyvatel	8
101–200 obyvatel	10
201–300 obyvatel	21
301–1500 obyvatel	90
1501–5000 obyvatel	119
5001–10 000 obyvatel	107
10 001–20 000 obyvatel	70
20 001–30 000 obyvatel	27
30 001–40 000 obyvatel	10
40 001–50 000 obyvatel	5
50 001–100 000 obyvatel	16
více jak 100 000 obyvatel	4
Celkem	487

Graf. 3.1.

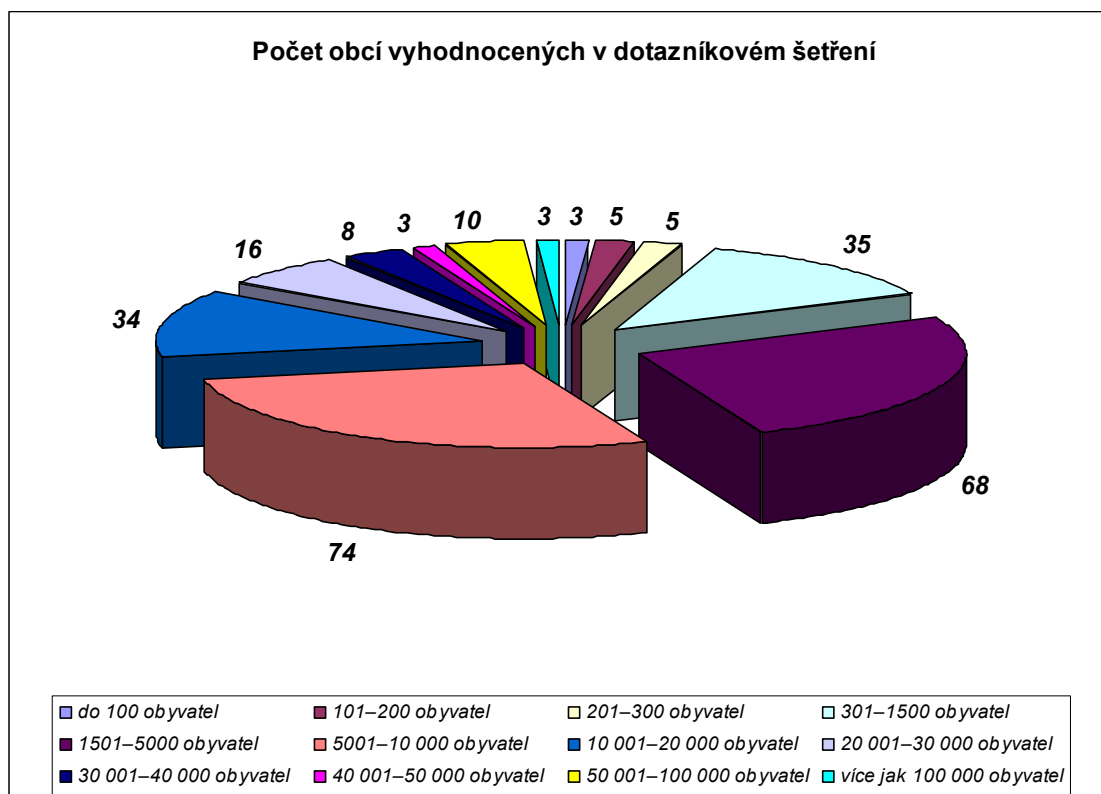
Při přípravě dotazníkového šetření jsme postupovali v souladu s koncepcí a strukturou výzkumného projektu. Skupina otázek zařazených v dotazníku a jejich struktura odpovídala zadání projektu. S ohledem na validitu získaných údajů bylo dotazníkové šetření již od počátku koncipované jako dvoufázové: první fáze formou elektronického dotazníku, popř. v písemné podobě, druhá formou řízených rozhovorů ve vybraných obcích.

V rámci výzkumu jsme **oslovili 487 obcí** a správně vyplněných dotazníků jsme **získali 264**. Dotazníkové šetření jsme realizovali ve dvou fázích. Nejprve jsme rozeslali jednotlivé dotazníky prostřednictvím elektronické pošty jednotlivým vybraným obcím. Dotazník byl odborně i časově náročný. Pro kompenzaci této skutečnosti jsme uvedli číslo telefonu, kde byla k dispozici odborná pomoc pro volající obce, které měly problémy při jeho vyplňování.

Tab. 3.2.: Obce zařazené do hodnoceného souboru podle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet obcí
do 100 obyvatel	3
101–200 obyvatel	5
201–300 obyvatel	5
301–1500 obyvatel	35
1501–5000 obyvatel	68
5001–10 000 obyvatel	74
10 001–20 000 obyvatel	34
20 001–30 000 obyvatel	16
30 001–40 000 obyvatel	8
40 001–50 000 obyvatel	3
50 001–100 000 obyvatel	10
více jak 100 000 obyvatel	3
Celkem	264

Graf 3.2.

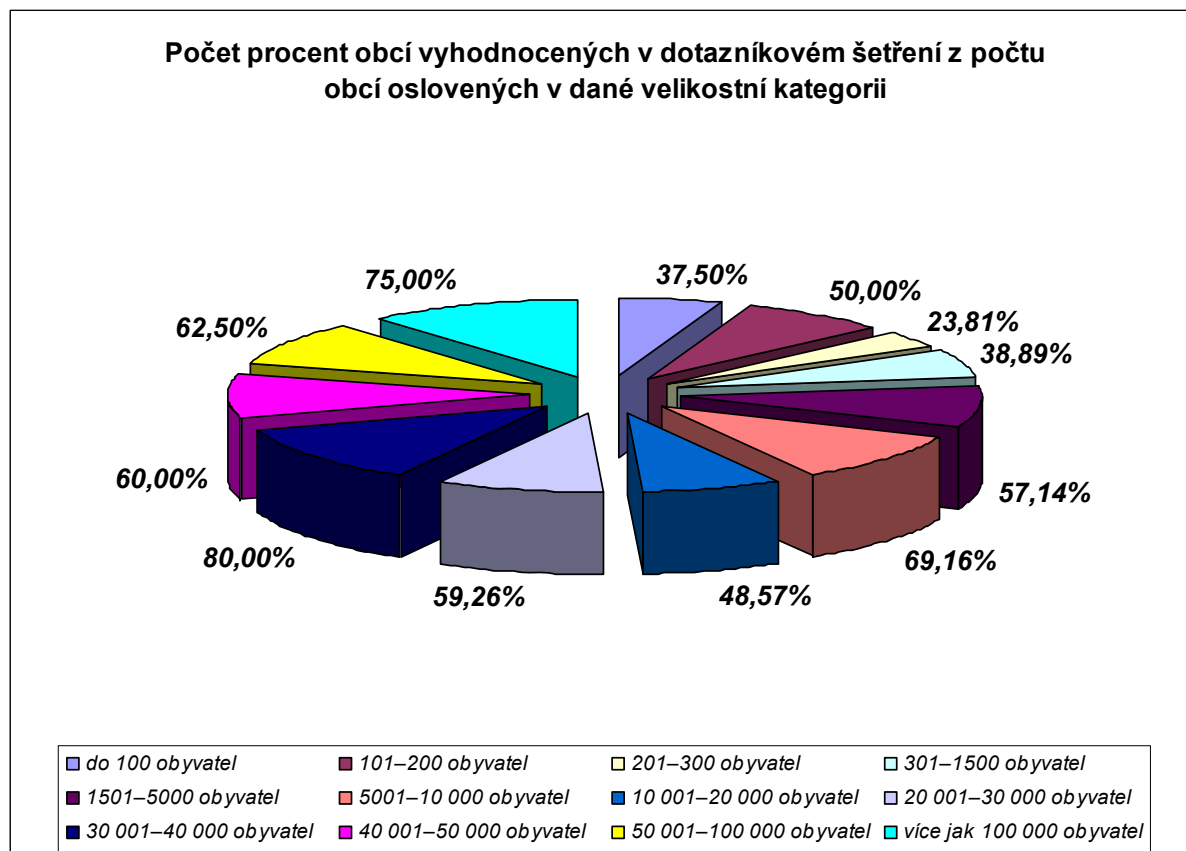
Nejméně vyplněných dotazníků jsme získali především z malých obcí, proto jsme je ve větším počtu zařadili do vzorku obcí určených pro realizaci řízených rozhovorů. V této fázi řešení projektu se ukázala některá specifika, která jsme dále sledovali.

V následující fázi řešení projektu jsme vyhodnocovali dotazníkové šetření, které bylo doprovázeno nesnázemi danými především časově i odborně náročnými otázkami obsaženými v dotazníku a v neposlední řadě hrálo roli také letní období dovolených. Přesto jsme získali data, která mají dostatečnou vypovídací hodnotu pro naplnění cíle tohoto dotazníkového šetření.

Tab. 3.3.: Počet procent obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření z počtu obcí oslovených v dané velikostní kategorii

Obce s počtem obyvatel	% oslovených obcí
do 100 obyvatel	37,5%
101–200 obyvatel	50,0%
201–300 obyvatel	23,8%
301–1500 obyvatel	38,9%
1501–5000 obyvatel	57,1%
5001–10 000 obyvatel	69,2%
10 001–20 000 obyvatel	48,6%
20 001–30 000 obyvatel	59,3%
30 001–40 000 obyvatel	80,0%
40 001–50 000 obyvatel	60,0%
50 001–100 000 obyvatel	62,5%
více jak 100 000 obyvatel	75,0%

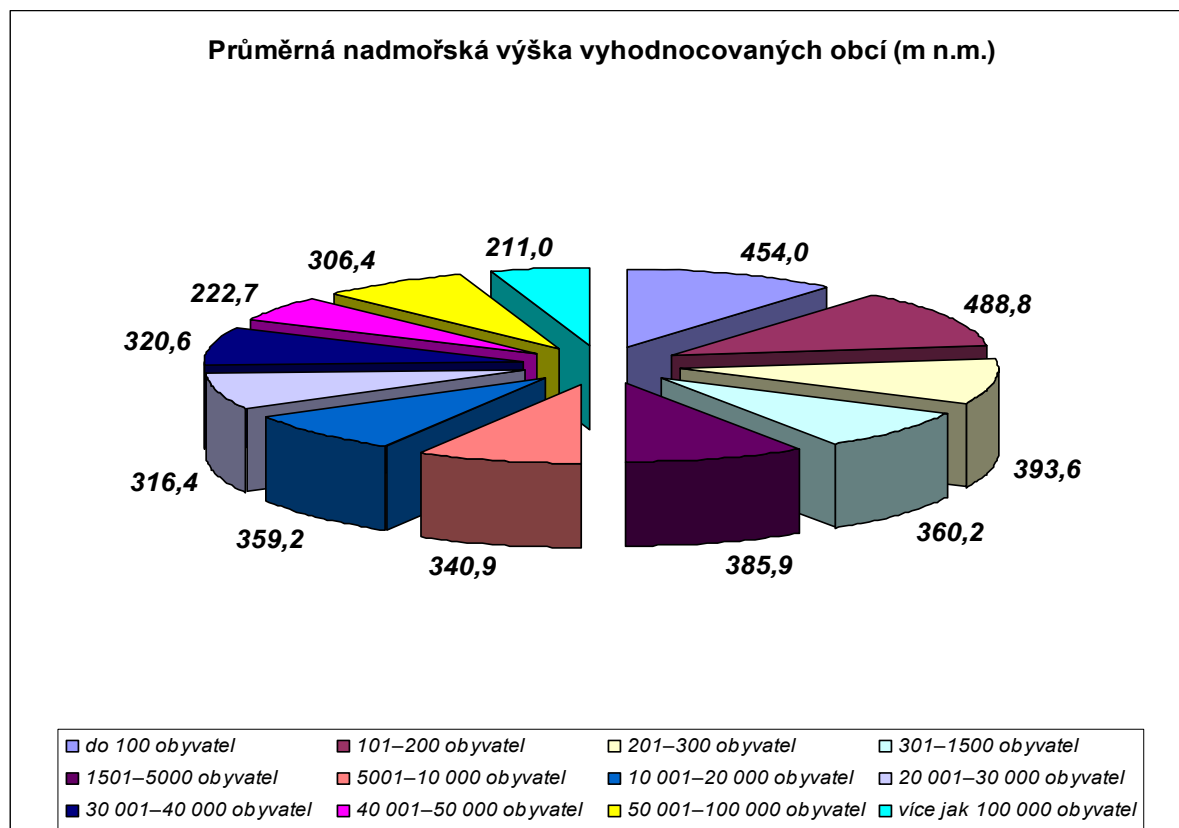
Graf 3.3.

Tab. 3.4.: Průměrná nadmořská výška vyhodnocovaných obcí (v m n.m.)

Obce s počtem obyvatel	Průměrná nadm.výška vyhodn.obcí (v m n.m.)
do 100 obyvatel	454,0
101–200 obyvatel	488,8
201–300 obyvatel	393,6
301–1500 obyvatel	360,2
1501–5000 obyvatel	385,9
5001–10 000 obyvatel	340,9
10 001–20 000 obyvatel	359,2
20 001–30 000 obyvatel	316,4
30 001–40 000 obyvatel	320,6
40 001–50 000 obyvatel	222,7
50 001–100 000 obyvatel	306,4
více jak 100 000 obyvatel	211,0
Všechny obce	356,3

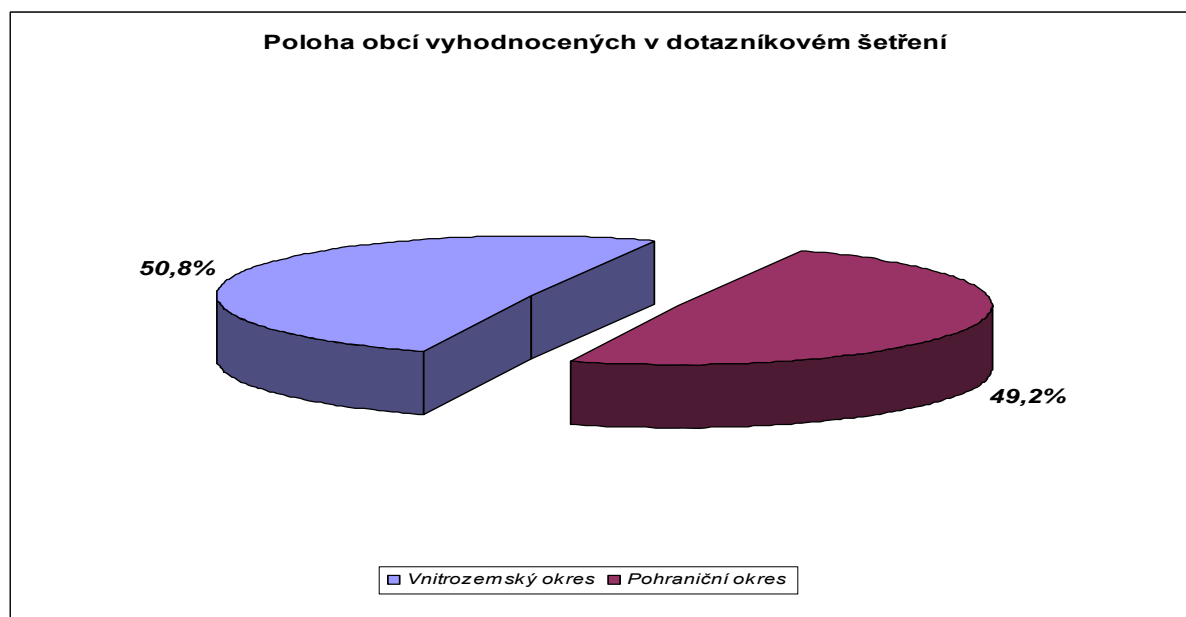
Graf 3.4.

Tab. 3.5.: Poloha obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření vůči hranici

Poloha obce	% celkového počtu
Vnitrozemský okres	50,8
Pohraniční okres	49,2

Graf 3.5.

K prohloubení našich poznatků i k ověření validity výsledků dotazníkového šetření jsme **realizovali řízené rozhovory ve vybraných obcích** tak, aby řízené rozhovory proběhly v obcích každého kraje, v jeho vnitrozemské i pohraniční části. Výsledky řízených rozhovorů jsou uvedeny dále a navíc jsou zpracovány v relevantních kapitolách jednotlivých řešitelů, kteří je využili při interpretaci dalších podkladů. Můžeme konstatovat, že **přímý kontakt se zodpovědnými pracovníky obcí byl velmi přínosný** a potvrdil i prohloubil a mnohdy i korigoval poznatky získané v dotazníkovém šetření a ve statistických analýzách.

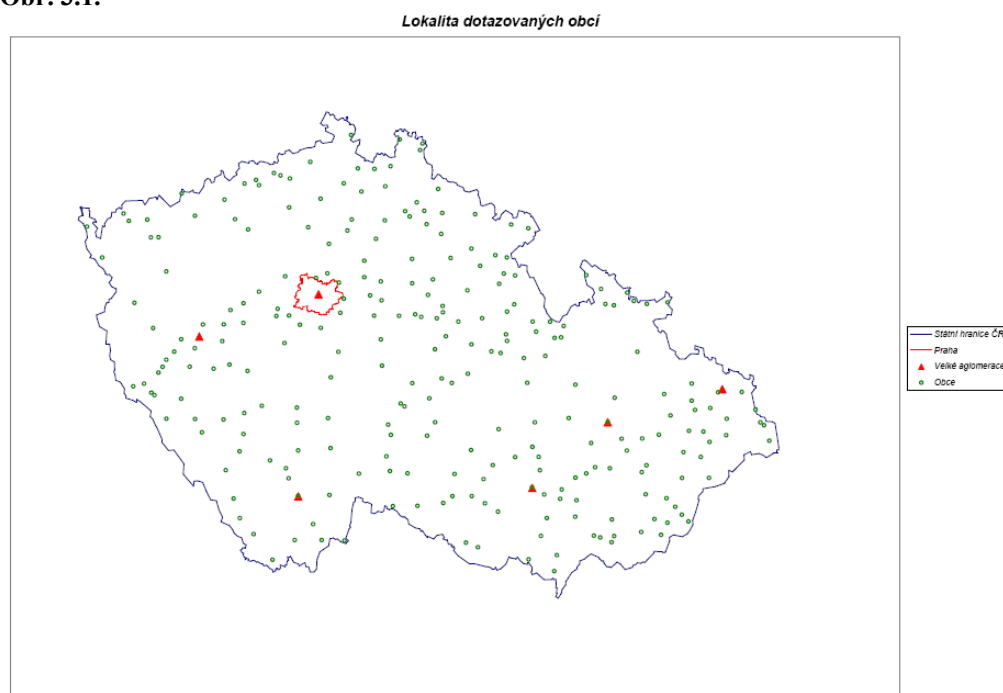
Řízené rozhovory byly strukturovány tak, aby doplnily a rozšířily poznatky získané prostřednictvím internetového dotazníku. Výsledky řízených rozhovorů umožnily rovněž **postihnout široký rozsah problémů spojených s výdaji na přenesenou působnost v obcích, na výdaje i příjmy a další otázky, které se vážou k RUD**.

Výsledky výzkumu založeného na dotazníkovém šetření i řízených rozhovorech mají **mnohá omezení daná subjektivním pohledem respondentů**, kteří byli dotazováni. Při vyhodnocování těchto šetření jsme tento fakt brali v úvahu. V dalších fázích zpracování projektu byly tyto skutečnosti zohledněny. Z tohoto důvodu jsme se zaměřili zejména v řízených rozhovorech na verifikaci získaných výsledků z kvalitativního (především dotazníkového) výzkumu i analýzy statistických dat tak, abychom mohli přistoupit k vypracování variantních návrhů RUD a k dalším krokům, které směřují ke splnění cíle projektu.

Na přípravě, realizaci i hodnocení dotazníkového šetření se podílel široký tým lidí z různých oborů. Tato skutečnost nám umožnila získat **komplexnější pohled na zkoumanou problematiku**. V této kapitole jsou zpracovány dílčí závěry z dotazníkového šetření, které jsou podle harmonogramu průběžně využívány v dalších fázích řešení projektu.

Na závěr této části zprávy je možné konstatovat, že záměr i cíle kvalitativního šetření se podařilo, i když s mnohými potížemi, plnit, což dokazují výsledky vyhodnocovaného dotazníkového šetření. Tyto výsledky byly ještě dále analyzovány podle potřeb jednotlivých okruhů problémů financování obcí, měst a krajů.

Obr. 3.1.

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

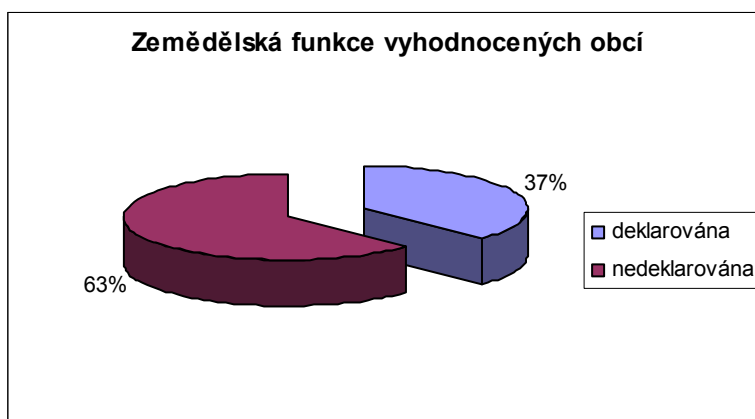
1) Uveďte převažující funkce Vaší obce v regionálním systému osídlení:

(Můžete zaškrtnout nejvíce 2 funkce. Vyznačte, prosím, váhu vybraných funkcí číslem 1-2, (2 je silnější).

Rozdílné funkce obce v regionálním systému osídlení mohou být důležitým vodítkem pro pochopení některých rozdílů v zajišťování služeb i veřejných statků i potřeb jednotlivých obcí i jejich samosprávné i přenesené funkce. Dosavadní výzkumy zaměřené na tuto problematiku ukazují, že rozdílné funkce se mohou promítat do rozdílných finančních, kapacitních i časových zátěží obcí.

Z celkového vybraného vzorku obcí uvedlo **37,1 % obcí**, že mají v rámci regionálního systému osídlení **zemědělskou funkci pouze slabšího významu**. Z toho **silnější váhu** zemědělské funkce prezentovalo **15,5 % obcí**. Tuto funkci **nevybrala převážná část obcí (62,9 %)**, což odpovídá regionální sídelní struktuře i geografickým podmínkám ČR. Z hlediska krajové difference uvedly slabší váhu zemědělské funkce obce ve Středočeském, Plzeňském kraji (21,6 %). Silnější váha byla deklarována v Jihočeském a Jihomoravském kraji (15,5 %).

Graf 3.6.

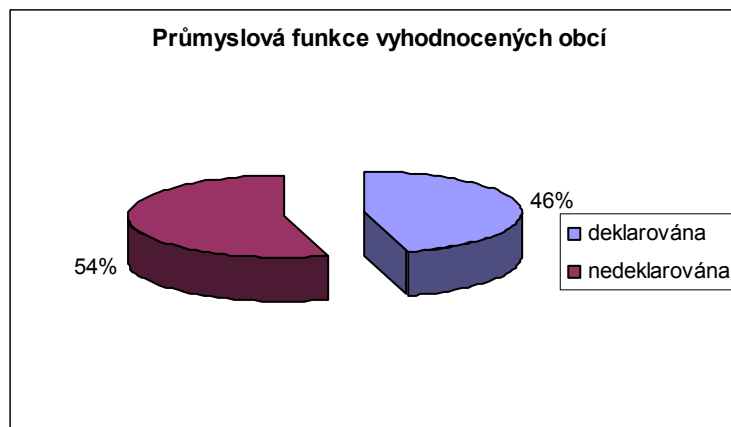

Z hlediska velikostní kategorie RUD **nejvíce obcí, které uváděly zemědělskou funkci, bylo v kategorii od 1501-5000 obyvatel a 5001-10000 obyvatel**. Rovněž obce zařazené v RUD ve velikostní skupině od 301-1500 obyvatel uvedlo, že jejich obce mají relativně silnou váhu zemědělské funkce. Z pohledu polohy **nevybraly zemědělskou funkci obce ležící spíše v pohraničí země**. Pokud se týká **nadmořské výšky zemědělskou funkci deklarovaly obce v 201-400 m n.m. a 401-600 m n. m.**

K zařazení **obce s průmyslovou funkcí** v regionálním systému osídlení se přihlásilo **45,5 % obcí** z celkového počtu vybraného vzorku. Z tohoto počtu deklarovalo **20,1 % obcí, že průmyslová funkce u nich má slabší váhu**. Nejvíce obcí slabší váhu průmyslové funkce přikládaly obce v Jihočeském, Ústeckém, Pardubickém, na Vysočině a Jihomoravském kraji. **Silnější váhu** průmyslové funkce uvedlo **25,4 % obcí**. Z nich většina obcí spadala do Plzeňského, Královéhradeckého, Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského kraje.

Průmyslovou funkci nevybralo 54,5 % obcí. Nejvíce obcí, které neuvedly průmyslovou funkci, ležely ve Středočeském, Jihočeském a Plzeňském kraji. **Poloha v pohraničí nebo ve vnitrozemí byla z hlediska průmyslové funkce obcí bez nehrála podstatnou úlohu**. Pokud se týká velikostních skupin obcí podle RUD, většinou deklarovaly **průmyslovou funkci obce v kategoriích od 1501-5000 obyvatel a 5001-10000 obyvatel**.

Graf 3.7.

Funkce **těžební** se týkala pouze malého počtu obcí **1,5 %**, ležících v těžebních územích Plzeňského, Karlovarského, Moravskoslezského kraje. V tomto případě, je třeba brát v úvahu také zaměření a výběr obcí pro dotazníkové šetření. V kategorii RUD těžební funkci deklarovaly obce od 301-1500 obyvatel a 1501-5000 obyvatel.

Obytnou funkci deklarovalo 46,2 % obcí z celkového počtu zkoumaného vzorku. Z nich slabší váhu obytné funkce uvedly obce v Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Silnější váhu obytné funkce přikládalo nejvíce obcí ve Středočeském, Libereckém a Pardubickém kraji. V menší míře deklarovaly silnou váhu obytné funkce v Jihočeském, Plzeňském a Zlínském kraji. **Nejvíce obcí, které uvedly obytnou funkci, bylo ve velikostní kategorii RUD od 1501-5000 a 5001- 10000 obyvatel.** Pokud se týká jejich polohy, výzkum **neukázal podstatné rozdíly mezi obcemi v pohraničí a ve vnitrozemí ČR.** Nejvíce obcí deklarovalo obytnou funkci v nadmořské výšce 201-400 m n. m.

Rekreační funkci uvedlo pouze 13,3 % obcí z celkového počtu obcí zařazených do dotazníkového šetření. Nejvíce obcí uvedlo rekreační funkci se slabší vahou ve Středočeském kraji. Poměrně významnou rekreační funkci uvedly obce ležící v Jihočeském a Plzeňském a Libereckém kraji. Slabší váhu rekreační funkce uvedla deklarovaly obce v pohraničí (6,8 %) a v menší míře obce ve vnitrozemí (3,8 %). **Silnější váhu rekreační funkci přikládaly obce v pohraničí** a o něco menší váhu rekreační funkce přikládaly obce ve vnitrozemí. Z hlediska **nadmořské výšky nejvíce obcí deklarovalo rekreační funkci v nadmořské výšce 201- 400 m n. m.** a v menší míře v nadmořské výšce 401-600 m n. m. Rekreační funkci většinou uváděly obce zařazené ve velikostní skupině RUD **od 1501-5000 a 5001- 10000 obyvatel.**

Převažující funkci obce zaměřenou na **sociální služby uvedlo pouze 5,6 % obcí** z celkového zkoumaného vzorku. Většinou této funkci přikládaly obce pouze slabší váhu (necelé procento) ve Středočeském, Libereckém, Pardubickém a Olomouckém kraji. Tato funkce nebyla v žádné velikostní kategorii RUD významněji zastoupena, kromě velikostní skupiny 1501-5000 obyvatel a 10 001- 20 000 obyvatel.

Funkci zaměřenou na **cestovní ruch a lázeňství uvedlo z celkového počtu zkoumaných obcí pouze 8,7 %.** Téměř jedno procento obcí tuto funkci uvedlo se slabší vahou v Jihočeském, Pardubickém a Zlínském kraji. **Silnější váhu této funkci přikládaly obce především ležící v pohraničí (2,7 % oproti 1,5 % ve vnitrozemí).**

Pokud se týká nadmořské výšky **2,3 % obcí uvádějících funkci CR a lázeňství leželo ve výšce 401-600 m n. m. a 1,5 % obcí ve výšce 201-400 m n. m.** Nejvíce obcí deklarovalo funkci CR a lázeňství ve velikostní kategorii **od 5001-10 000 obyvatel a 10 001- 20 000 obyvatel.**

Zaměření na **správní a administrativní funkci** uvedlo **28,4 % obcí** z celkového zkoumaného vzorku. Slabší váhu 1,9 % uváděly obce ve Zlínském kraji, 1,5 % v Plzeňském a 1,1 % ve Středočeském, Ústeckém a Olomouckém kraji. Necelé procento obcí uvedlo správní a administrativní funkci v ostatních krajích. Silnější váhu zaměření na tuto uváděly kraj Vysočina a Jihomoravský kraj (oba 2,7 %). Menší procento obcí (1,9 %) uvedlo tuto funkci ve Středočeském kraji a 1,5 % obcí v Jihočeském, Královéhradeckém a Pardubickém kraji.

Poloha nehrála významnou úlohu. Silnější váhu prezentovaly obce ve velikostní kategorii RUD **5001-10 000 obyvatel (4,5 %) a ve velikostní kategorii 10 001-20 000 obyvatel (3,4 %).**

Jinou funkci uvedlo 4,9 % obcí z celkového počtu vybraných obcí. Většinou se tento postoj týkal obcí ze Středočeského kraje a v menší míře v každém kraji uvedla alespoň jedna obec „jinou“ funkci, než byla v dotazníku uvedena. Silnější váhu uvedly ojediněle obce ve Středočeském, Jihočeském, Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji.

Poloha obcí nehrála roli. Patrné byly **rozdíly u nadmořské výšky**, kdy 58,7 % deklarujících obcí leželo v nadmořské výšce 201-400 m n. m. Většinou to byly obce ve velikostní skupině RUD 301-1500 obyv., 1501-5000 obyv., ojediněle obce od 5001-10 000 obyv. 10 001-2000 obyv.

2) Vaše obec je z hlediska výkonu státní správy:

a

3) V rámci přenesené působnosti prosím uveďte:

Otázky, které se týkají přenesené působnosti, byly zpracovány separátně v samostatné kapitole, neboť jsou doplněny také o výsledky kvantitativních šetření a neobsahují pouze výsledky kvalitativního dotazníkového šetření.

4) Které z níže uvedených služeb a aktivit kapacitně a časově nejvíce zatěžují Vaši obec?

(Můžete zaškrtnout i více položek najednou, nejvíce však 4. Vyznačte, prosím, váhu vybraných položek číslem 1-4, 4 představuje největší váhu.)

V rámci této otázky byly v dotazníkovém šetření **zjišťovány kapacitní i časové nároky obcí a měst z hlediska zabezpečování povinných i fakultativních veřejných statků**, především školských zařízení, zařízení sociálních služeb v majetku obcí, nároky na provoz technických služeb, na zabezpečení veřejné dopravy, na obnovu a údržbu obecních bytů, na údržbu a obnovu místních komunikací, na zajištění zdravotních zařízení i kulturních zařízení v majetku obce, ZOO nebo botanických zahrad, sportovních zařízení, na fungování městské policie, na zabezpečení odpadového hospodářství, na ochranu životního prostředí, na provoz hasičských sborů a na obnovu a údržba kulturních památek.

Na otázku týkající se kapacitních a časových zátěží obcí **na provoz a údržbu jeslí nebo mateřských škol, které nejsou součástí ZŠ, převážná část obcí neodpověděla** (celkem neodpovědělo 224 obcí). Z těch obcí, které odpověděly, byla **těmto zátěžím přikládána relativně malá váha**. Z hlediska krajových diferencí považují za zatěžující provoz těchto zařízení nejvíce obce ve Středočeském kraji, dále v Jihočeském kraji, v Plzeňském kraji, v Pardubickém kraji a v kraji Vysočina. Nejmenší zátěží byl, podle odpovědí obcí, provoz těchto zařízení v Karlovarském kraji.

Graf 3.8.

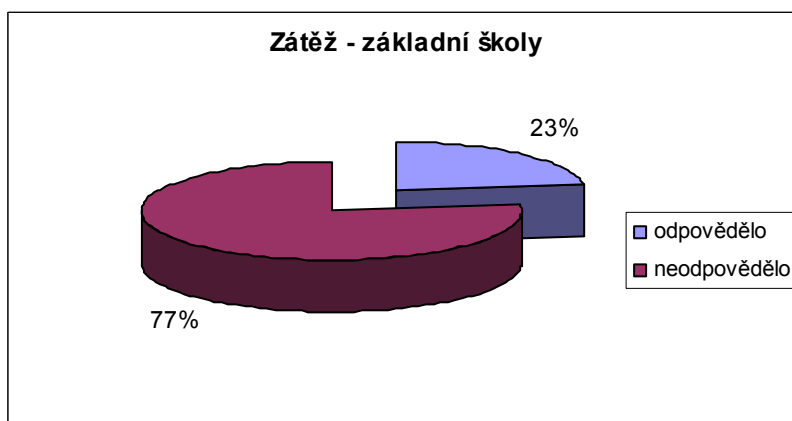

Z hlediska polohy neexistují významnější rozdíly mezi nároky obcí v pohraničních oblastech a ve vnitrozemí. Nadmořská výška obce sehrávala významnější roli pouze u obcí mezi 200 až 400 metrů nad mořem.

Významné zjištění se týká deklarovaných nároků obcí na zajištění těchto statků z hlediska jejich zařazení do velikostní kategorie RUD. V tomto smyslu největší zátěž uváděly obce ve velikostní kategorii mezi 5001-10000 obyvatel (28 %) a dále také obce ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel (25,8 %). Významnější roli hrají tyto nároky i u obcí ve velikostní kategorii 301-1500 obyvatel (13,3 %) i 10001-20000 obyvatel (12,9 %). Naopak nejmenší zátěž na provoz těchto zařízení deklarovaly obce ve velikostní kategorii 100 001-150 000 obyvatel (0,4%) a ve velikostní kategorii nad 150 000 obyvatel (0,8%).

Na otázku týkající se kapacitních a časových zátěží obcí **na provoz a údržbu budov základních škol, odpovědělo pouze 22,7 % obcí.** Pro ty, které odpověděly, představuje provoz těchto zařízení **relativně velkou zátěž** v porovnání s provozem předškolních zařízení. Z hlediska krajových diferencí považují za zatěžující provoz těchto zařízení nejvíce obce ve Středočeském kraji, dále v Jihočeském kraji, v Plzeňském kraji, v Pardubickém kraji a v Jihomoravském kraji. Nejmenší zátěží byl, podle odpovědí obcí, provoz těchto zařízení v Karlovarském kraji; relativně malou zátěž deklarovaly i obce v Královéhradeckém a Olomouckém kraji.

Graf 3.9.

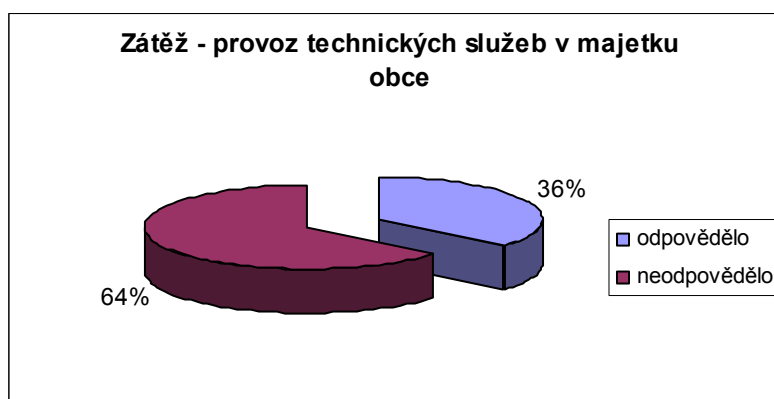
Z hlediska polohy se neprojeví rozdíly v nárocích na tato zařízení mezi obcemi v pohraničí a ve vnitrozemí.

Deklarované nároky obcí na zajištění těchto statků z hlediska jejich zařazení do velikostní kategorie RUD byly obdobné jako u nároku na předškolní zařízení. Největší zátěž uváděly obce ve velikostní kategorii mezi 5001-10000 obyvatel (28 %) a dále také obce ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel (25,8 %). Významnější roli hrají tyto nároky i u obcí ve velikostní kategorii 301-1500 obyvatel (13,3 %) i 10001-20000 obyvatel (12,9 %). Naopak nejmenší zátěž na provoz těchto zařízení deklarovaly obce ve velikostní kategorii 100001-150000 obyvatel (0,4 %) a ve velikostní kategorii více jak 150000 obyvatel (0,8 %). Odpovědi na tuto část otázky se shodují s odpověďmi na otázku předcházející (předškolní zařízení).

Pokud se týká **provozu sociálních zařízení v majetku obce a služeb provozovaných obcemi** výsledky dotazníkového šetření ukazují na obdobný stupeň zátěže jako u školních a předškolních zařízení.

Daleko větší váhu v porovnání s předcházejícími službami a statky představují nároky na **provoz technických služeb v majetku obce**. Na tuto otázku odpověděla **více než třetina obcí** (36,2 % ze všech dotazovaných). Obce tímto typům zátěže přikládají mimořádně vysokou váhu. Z hlediska příslušnosti jednotlivých obcí ke krajům považují za zatěžující provoz technických služeb nejvíce obce ve Středočeském kraji, dále v Jihočeském kraji, v Plzeňském kraji, v Pardubickém kraji a v Jihomoravském kraji. Nejmenší zátěž pro provoz technických služeb deklarovaly obce v Karlovarském kraji.

Graf 3.10.

Z hlediska polohy se neprojevily rozdíly v nárocích na provoz technických služeb mezi obcemi v pohraničí a ve vnitrozemí. **Významnější úlohu sehrála při náročnosti provozu těchto služeb nadmořská výška, kdy nejvyšší váhu těmto nárokům přikládají obce v nadmořské výšce 201-400 metrů nad mořem (58,7 % obcí)**. Významněji se tyto nároky projevují i u obcí v nadmořské výšce 401-600 metrů nad mořem (30,3 % obcí).

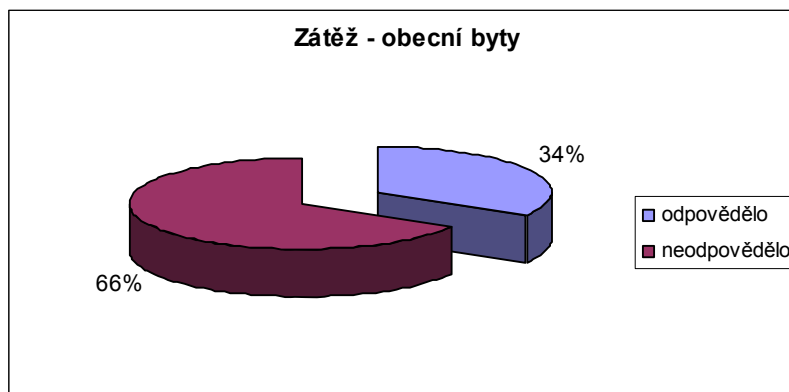
Deklarované nároky obcí na zajištění těchto statků z hlediska jejich zařazení do velikostní kategorie RUD byly obdobné jako u předcházejících částí této otázky. **Největší zátěž uváděly obce ve velikostní kategorii mezi 5001-10000 obyvatel (28 %) a dále také obce ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel (25,8 %)**. Významnější roli hrají tyto nároky i u obcí ve velikostní kategorii 301-1500 obyvatel (13,3 %) i 10001-20000 obyvatel (12,9 %). Naopak **nejmenší zátěž na provoz těchto zařízení deklarovaly obce ve velikostní kategorii 100001-150000 obyvatel (0,4 %) a ve velikostní kategorii více jak 150 000 obyvatel (0,8 %)**.

Na otázku týkající se nároků na **zajištění veřejné dopravy odpovědělo necelých 10 % obcí**. Obce, které odpověděly, přikládaly **kapacitním a časovým nárokům na zajištění veřejné dopravy**

malou váhu. Podobně jako v předešlých částech této otázky uvedly určitou zátěž na veřejnou dopravu obce ve Středočeském kraji, v Jihočeském kraji, v Plzeňském kraji, v Pardubickém kraji a v Jihomoravském kraji. Nejmenší zátěž deklarovaly obce v Karlovarském kraji. Výsledky odpovědí z hlediska polohy, nadmořské výšky a RUD odpovídají předešlým zjištěním této otázky a nevykazují rozdíly ve srovnání s odpověďmi na nároky na provoz sociálních a školních zařízení.

Odpovědi na otázku zaměřenou na zjištění časových a kapacitních nároků na **zajištění obecních bytů ukázaly vyšší míru zátěže pro jednotlivé obce.** Na tuto otázku odpověděla více než třetina obcí (33,6 %). Tyto obce deklarovaly velké zatížení spojené s provozem obecních bytů.

Graf 3.11.

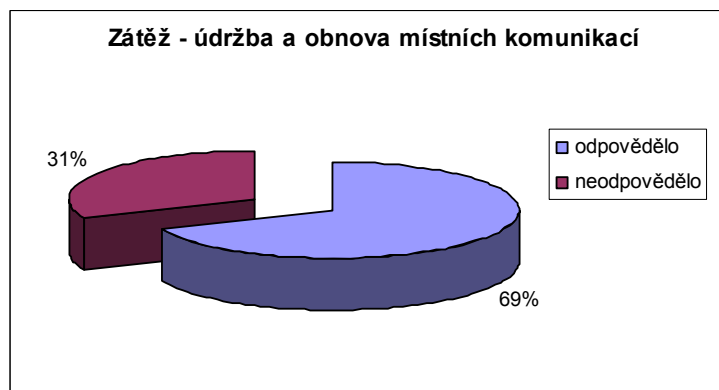

Z hlediska výsledků a vyhodnocení této části otázky je třeba konstatovat, že **existují určité rozdíly mezi stupněm zátěže mezi obcemi v jednotlivých krajích.** Relativně větší váhu přikládají obce na zajištění obecních bytů v Plzeňském kraji a Jihomoravském kraji, relativně menší váhu v Pardubickém kraji a v Jihočeském kraji, určitou zátěž deklarovaly i obce ve Středočeském kraji.

Výsledky odpovědí z **hlediska polohy, nadmořské výšky a velikostních kategorií RUD** odpovídají předešlým zjištěním této otázky a **nevykazují podstatné rozdíly** ve srovnání s předešlými odpověďmi na tuto otázku.

Kapacitně a časově náročné je pro obce **údržba a obnova místních komunikací.** Na tuto otázku reagovalo 181 obcí (68,6 % ze všech, které odpověděly). Je zřejmé, že této problematice přikládají obce značnou pozornost, což se projevuje i ve vysoké míře zátěže, kterou v dotazníku obce označily největší váhou.

Graf 3.12.

Výsledky odpovědí z **hlediska krajových diferencí, polohy, nadmořské výšky a RUD** odpovídají předešlým zjištěním této otázky a nevykazují rozdíly ve srovnání s odpověďmi na předešlé

podotázky. **Zjištění nároků obcí na údržbu místních komunikací jsou závažná** a je nutné tyto závěry dále sledovat z hlediska statistických ukazatelů. Odpovědi na tuto otázku ukazují významné difference v zátěži na zabezpečení těchto statků mezi obcemi s běžnými příjmy do 50 000 korun na obyvatele a obcemi s příjmy nad tuto hranici.

Problémy se zajištěním **zdravotnictví nebyly pokládány z hlediska kapacitní a časové zátěže za významné**, což dokazuje také malý počet odpovědí obcí na tuto otázku.

Kapacitní a časová náročnost obcí na zajištění **kulturních zařízení v majetku obce nebyla obcemi považována za významnou**. Přesto u některých obcí v různých krajích se objevily odpovědi, ve kterých zdůrazňovaly relativně významnou váhu spojenou s provozem těchto zařízení. Jednalo se zejména o obce v Královéhradeckém, Pardubickém, Jihomoravském a Olomouckém kraji. Z hlediska dalších ukazatelů nevykazují odpovědi odchylky od předešlých zjištění.

Kapacitní a časová zátěž na **provoz a údržbu ZOO, botanických zahrad apod. není z hlediska obcí považována za významnou**.

Provoz a údržba sportovních zařízení nebyla z hlediska obcí, které odpověděly na tuto otázku (13,3 %), **považována za zatěžující**. Většina obcí ze všech krajů považovala údržbu sportovních zařízení za málo náročnou z hlediska jejich kapacit.

Na otázku týkající se zátěže obcí **na městskou policii a prevenci kriminality** odpovědělo 15,5% obcí. Tato skutečnost je do značné míry ovlivněna také tím, že **ne všechny obce mají dostatek finančních prostředků na zřízení a fungování této instituce**. Mnohdy prevence kriminality je realizována ve spolupráci se státními organizacemi i s nevládními neziskovými organizacemi. Z hlediska příslušnosti obcí k jednotlivým krajům se nároky na tyto služby relativně více ukázaly u obcí v Jihočeském kraji, v Ústeckém kraji, v Libereckém kraji, ve Zlínském a v Moravskoslezském kraji. U ostatních kritérií nevykazují odpovědi žádná specifika.

Podobně jako místní komunikace, obecní byty a provoz technických služeb zatěžuje obce kapacitně a časově významným způsobem **odpadové hospodářství**. Zvýšené nároky na tyto služby uvedlo 56,4 % obcí, které těmto službám přisuzují poměrně vysokou míru zátěže.

Graf 3.13.

Největší míru zátěže pro odpadové hospodářství uváděly obce ve Středočeském kraji a v Ústeckém kraji. O něco menší míru zátěže pro tyto typy služeb uváděly obce v Plzeňském, v Olomouckém a ve Zlínském kraji. Obce v ostatních krajích hodnotily tuto zátěž jako významnou.

Pro zkoumaný vzorek obcí představuje časově a kapacitně **životní prostředí** zátěž **jen pro 11,7 % obcí**, které odpověděly na dotazník. Z hlediska míry zátěže uváděly obce pro oblast životního prostředí spíše menší míru zátěže. Na škále vah 1-4 přisuzovaly obce Moravskoslezského kraje, dále Středočeského kraje a kraje Vysočiny nižší váhu, tj. 1. o něco větší váhu přisuzovaly oblasti životního prostředí obce z Plzeňského kraje a z kraje Vysočina.

Kapacitní a časovou náročnost pro zajištění **hasičů** v obcích vykazovalo **pouze 10,2 %** obcí. Z hlediska krajových diferencí se ukazuje, že pro obce v krajích, které jsou charakteristické velkým počtem malých obcí (Středočeský, Plzeňský, Liberecký, Královéhradecký, Olomoucký kraj) hraje zajišťování hasičů významnou roli. Nadmořská výška hraje roli obdobně jako u jiných služeb a statků (tj. podstatnější zátěž vykazují obce ležící v nadmořské výšce mezi 201-400 m n.m. a 401-600 m n.m.).

Obnova a údržba kulturních památek je z hlediska časové a kapacitní náročnosti hodnocena **jen u 10,2% obcí**. Nejmenší váhu zátěže na škále hodnocení 1-4 v této oblasti deklarovaly obce v Jihočeském kraji a v Olomouckém kraji (váha 1). Významnější zátěž uváděly obce v Karlovarském kraji (váha 2). Relativně největší zátěží je pro obce obnova a údržba kulturních památek ve Středočeském a Plzeňském kraji.

Poloha a nadmořská výška vykazují **malé rozdíly** mezi jednotlivými obcemi. Ve velikostních kategoriích RUD vykazují opět **největší zátěž obce ve velikostní kategorii mezi 5001-10000 obyvatel** (28 %) a dále také obce ve velikostní kategorii **1501-5000 obyvatel** (25,8 %).

V kategorii odpovědi k otázce: 4, **jiné** uvedlo 6,1 % obcí i jiné služby a statky než byly uvedeny v předešlých podotázkách. Z těchto odpovědí bylo patrné, že některé obce pokládají za **významnou zátěž také úklid obcí a měst** (především veřejná prostranství, parky, hřbitovy) a také **nutnost investovat do obnovy vybraných zařízení** (např. školy, technická infrastruktury a další). Časová, kapacitní i finanční náročnost pro přípravu investičních projektů, včetně přípravy žádostí o dotace je mnohdy pro většinu obcí neúměrnou zátěží.

5) Občanská vybavenost - uveďte, prosím, pokud je ve správě obce a rámcově odhadněte.

a

6) Technická vybavenost - uveďte, prosím, pokud je ve správě obce.

Jedná se o rozsáhlé otázky s vysokými nároky na subjekt, který je má vyplnit. Velká část obcí nepřesně vyplnila zadané otázky. Jedná se o problém, který může ovlivnit také další data, proto jsme volili jejich důkladné prověření.

Poznatky z těchto otázek byly využity pro dílčí analýzy, přičemž byla primárně využita data o občanské a technické vybavenosti, která se podařilo získat z databází ČSÚ.

7) Kolik osob dojíždí denně do Vaší obce (stačí kvalifikovaný odhad):

- a) za prací,
- b) za vzděláním,
- c) za rekreací (lyžaři, turisté apod.),
- d) za jiným účelem (služby, kultura, nákupy atd.).

Otázka č. 7 se zaměřovala na dojížděku z okolních obcí, přičemž měl respondent uvést kvalifikované odhady počtu dojíždějících.

Celkově lze říci, že **odpovědi na otázku ohledně dojížděky do obce dělaly respondentům problémy**, i když požadavek byl na kvalifikovaný odhad vycházející ze zkušeností respondenta.

Ze zpracovaného vzorku obcí na otázku ohledně dojížděky za práci **nebylo schopno odpovědět 11,4 % celkového počtu** obcí. Z hlediska odhadu počtu dojíždějících byla situace pro odhad jednodušší spíše v menších sídlech, dojížděku v rozsahu 11-100 osob identifikovalo 22 % obcí a v rozsahu 101-300 osob 17,4 % obcí. Pouze dvě obce (jedna v Jihomoravském a druhá v Moravskoslezském kraji) odhadly dojížděku za práci na více než 25 001 osob. Pokud bychom schopnost odpovědět na tuto otázku dělily podle velikostních kategorií RUD, pak nejčastěji odpovídaly obce v 6., resp. 5. kategorii, naopak bez odpovědi zůstávají obce zařazené do 1. kategorie, z nichž lidé za práci spíše vyjíždějí.

Pokud jde o **dojížděku za vzděláním, podíl obcí, které neodpověděly na tuto otázku, byl vyšší než u dojížděky za prací, a to 21,2 %**. Nejvíce obcí odhadlo dojížděku do škol v intervalu 101-300 osob, jednalo se 23,9 % vzorku. Naopak nejméně odhadovaným intervalem byl 5 001-10 000 osob (2 obce), přičemž hodnota v intervalu nad 25 001 nebyla zaznamenána u žádné obce. Pokud se podíváme na velikostní kategorie RUD, tak na tuto otázku neodpověděly obce v 1. kategorii, což je ale pochopitelné – jedná se o malé obce, které nedisponují vzdělávacími institucemi. Opět nejčastěji odpovídaly obce v 6. a 5. kategorii.

U otázky týkající se **dojížděky za rekreací je míra nevyplnění nejvyšší v rámci otázky č.7, a to téměř 35 % obcí ze sledovaného souboru**. Z hlediska počtu dojíždějících do obce za rekreací byla nejfrekventovanější odpovědí hodnota v intervalu 11-100 osob (33,3 % obcí). Odhady vyšších hodnot počtu dojíždějících zřejmě činily respondentům problémy a tak volili nevyplnění této otázky (netroufli si uvést svůj odhad). Pokud bychom sledovali odpovědi na otázku 7c) podle velikostních kategorií RUD, pak zůstávají bez odpovědi obce zařazené do 1. a 3. kategorie.

Kvalifikovaný odhad **dojížděky za jiným účelem (služby, kultura, nákupy atd.) neuvedlo 25,4 % obcí**. Opět nejfrekventovanější odpovědí byl počet dojíždějících v intervalu 11-100 osob, naopak do rozmezí 5001-10 000 nespádala žádná odpověď. Odhad počtu dojíždějících v nejvyšším intervalu nad 25 001 osob uvedly 2 obce (po jedné z Karlovarského a Jihomoravského kraje). Pokud budeme odpovědi sledovat podle velikostních kategorií RUD, pak nejčastěji odpovídaly opět obce v 6. a 5. kategorii, naopak zcela bez odpovědi jsou kategorie 1. a 3.

V odpovědích na otázku č. 7 v podstatě nesehrávala významnější roli poloha vůči státní hranici, naopak nadmořská výška se mírně projevila především u odpovědí ohledně dojížděky za rekreací.

8) Kolik osob vyjíždí denně z Vaší obce (stačí kvalifikovaný odhad):

- a) za prací,
- b) za vzděláním,
- c) za jiným účelem (služby, kultura, nákupy atd.).

Otázka č. 8 se zaměřovala na vyjížděku obyvatel z obce, přičemž opět měl respondent uvést kvalifikované odhady počtu vyjíždějících. Opět lze konstatovat, že kvalifikované odhady počtu vyjíždějících činily respondentům problémy, i když poměrně výrazně menší než u dojížděky do obce.

Kvalifikovaný odhad počtu denně vyjíždějících za práci **neuvedlo ve svém dotazníku 9,5 % obcí**. Nejčastější odpovědí byla hodnota v rozmezí 5 001-10 000 (22,3 % obcí), dále pak 101-300 (20,6 %

obcí) a 301-600 obcí (20,1 %). Hodnotu nad 25 001 neuvedlo žádná obec. Hodnotu v intervalu 10 001-25 000 vyjíždějících uvedly 2 obce (po jedné ve Středočeském a Moravskoslezském kraji). Z hlediska velikostních kategorií RUD lze konstatovat, že odpovědi jsou rozloženy do jednotlivých kategorií a jsou relativně v souladu s rozložením obcí ve sledovaném souboru.

Pokud jde o **vyjížděku za vzděláním, zde je podíl odpovědí nejvyšší, neboť dosahuje 92 % celého souboru**. Jednoznačně nejčastější odpovědí byla hodnota v intervalu 101-300 osob (33 %), naopak žádná obec neuvedla vyjížděku větší než 25 001 osob a pouze jedna z jihočeského kraje uvádí hodnotu v intervalu 10 001-25 000, jedná se o obec, která náleží do 11. velikostní kategorie RUD. Nejčastěji frekventovanou odpověď v intervalu 101-300 uvádějí obce z 5. a 6. velikostní kategorie obcí podle RUD.

V rámci otázky č. 8 byl **největší podíl nevyplnění u vyjížděky za jiným účelem**, který dosahuje **17,8 %**. Žádná obec neuvedla počet vyjíždějících za jiným účelem větší než 10 000, v intervalu 5 001-10 000 je to pouze jedna obec (v Jihomoravském kraji). Nejčastější odpovědi byly hodnoty o počtu vyjíždějících za jiným účelem v intervalech 11-100 osob (29,2 obcí) a 101-300 (25 % obcí). Z hlediska velikostních kategorií podle RUD odpověď neuvedla žádná obec ve dvanácté a pouze 1 obec ve 13. kategorii. Ostatní obce jsou rozloženy zhruba v souladu s rozložením obcí v souboru.

Pokud jde o polohu vůči státní hranici, neprojevuje se toto kritérium v počtech odpovědí na otázku 8, podobně jako nadmořská výška.

9) Charakterizujte spádový obvod Vaší obce – administrativní obvod:

- a) počet obyvatel (případně kvalifikovaný odhad),
- b) počet obcí.

Otázka č. 9 se zaměřovala na charakteristiku administrativního spádového území z hlediska počtu obyvatel a počtu obcí. Obce, které plní více než základní přenesenou působnost, mají **administrativní území vymezeno podle rozsahu přenesené působnosti** a měly by být schopny tyto charakteristiky uvést.

Pokud jde o počet obyvatel, přestože, jak už je výše uvedeno, obce mají stanovený administrativní obvod, téměř 13 % respondentů tuto otázku nevyplnilo. V podstatě stejný podíl bez odpovědi je i u otázky týkající se počtu obcí v administrativním obvodu.

10) Je podle Vašeho názoru vliv obcí spádového obvodu na *běžné* výdaje Vašeho rozpočtu významný?

11) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – velký vliv, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

Tyto dvě otázky spolu úzce souvisejí, jsou zaměřené na vliv obcí spádového administrativního obvodu na běžné výdaje obce.

Ze sledovaného souboru **63,6 % obcí odpovědělo, že považují vliv obcí spádového obvodu za významný**, přičemž v odpovědích nejsou žádné významné rozdíly z hlediska územního, polohy vůči hranici nebo nadmořské výšky.

Graf 3.14.

Pokud jde o velikostní kategorie RUD, pak u 1., 2. a 4. kategorie převažuje záporný názor, tedy, že vliv obcí ve spádovém obvodu na běžné výdaje není významný. Nejvýznamnější rozdíl mezi kladnými a zápornými odpověďmi na tuto otázku je u obcí v 6., resp. 5. kategorii ve prospěch kladných odpovědí. **Podle velikostních kategorií se jedná většinou o obce, které plní přenesenou působnost jako obce s pověřeným obecním úřadem, případně jako obce s rozšířenou působností.**

V návaznosti na otázku č. 10 měly obce ohodnotit význam tohoto vlivu. V souladu s tím, zhruba 37 % obcí nevyplnilo tuto otázku (2 obce sice uvedly, že vliv je významný, ale neohodnotily ho), **největší část obcí volila odpověď střední vliv (31,8 %) a velký vliv (22,3 %).** Minimální a maximální vliv volil zhruba stejný počet obcí, dohromady cca 9 % souboru.

12) Je podle Vašeho názoru vliv obcí spádového obvodu na kapitálové výdaje Vašeho rozpočtu významný?

13) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

Tyto dvě otázky opět spolu úzce souvisejí, jsou zaměřené na vliv obcí spádového administrativního obvodu na kapitálové výdaje obce.

Na otázku č. 12 ohledně **vlivu obcí spádového obvodu na kapitálové výdaje** odpovědělo **49,2 % obcí sledovaného souboru, že jej považuje za významný, 50,8 % se vyslovilo záporně.**

Graf 3.15.

Kladné odpovědi převažují v krajích Libereckém, Královéhradeckém a Vysočině. Pokud jde o polohu vůči státní hranici, pozitivní odpovědi převažují u obcí ve vnitrozemských okresech, z hlediska nadmořské výšky nejsou rozdíly nijak podstatné.

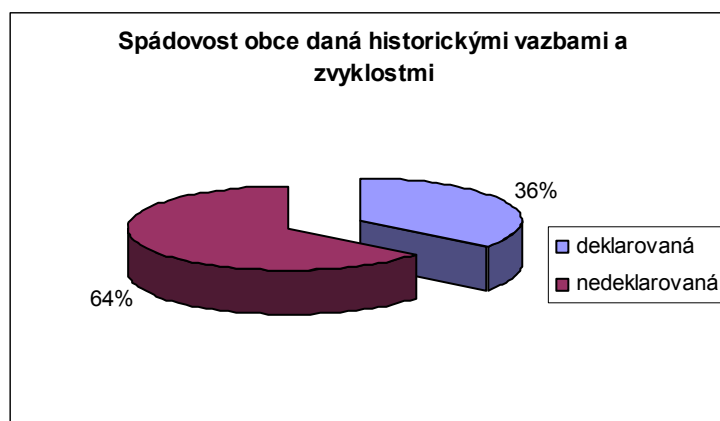
Pokud se podíváme na obce v jednotlivých velikostních kategoriích **RUD**, převahu negativních odpovědí lze sledovat u prvních čtyř velikostních kategorií, **obce ve vyšších kategoriích se domnívají, že obce v jejich spádovém obvodu významně ovlivňují jejich kapitálové výdaje.**

Při hodnocení vlivu v návaznosti na otázku č. 11 se nejvíce obcí přiklonilo k variantě 2-střední vliv, nejmenší počet pak volil variantu 4-maximální vliv.

14) Charakterizujte spádovost Vaší obce danou historickými vazbami a zvyklostmi, pokud se liší od administrativního spádového obvodu:

Na otázku **spádovosti z hlediska historických vazeb** odpovědělo **35,6 % obcí**, které mají pocit identifikace s územím, která se vytvářela a přenášela z generace na generaci. Tento subjektivní pocit je obtížné v rámci dotazníkového šetření objektivizovat. Přesto se ukázalo, že pocitovaný **nesoulad mezi administrativní spádovostí a spádovostí danou historickými vazbami je přítomen v některých velikostních kategoriích obcí silněji než v jiných.**

Graf 3.16.

Největší míru nesouladu vykazovaly obce spadající v rámci RUD do velikostních kategorií **obcí 5001-10000 obyvatel** (podle kvalifikovaného odhadu má spádovost s historickými vazbami do těchto obcí do 20 000 obyvatel), dále v obcích **1501-5000 obyvatel** (podle kvalifikovaného odhadu má spádovost s historickými vazbami do těchto obcí do 10 000 obyvatel) a v obcích ve velikostní kategorii obyvatel **301-1500** (podle kvalifikovaného odhadu má spádovost s historickými vazbami do těchto obcí do 5000 obyvatel).

Významnou roli v historické spádovosti sehrává poloha obce ve vnitrozemí a v pohraničí. U obcí ve vnitrozemí je tato spádovost významnější. Nejvýznamněji se spádovost ve vnitrozemí projevuje u obcí ve velikostní kategorii 5001-10000 obyvatel, kde se podle kvalifikovaného odhadu týká spádovost až 20 000 obyvatel z okolních obcí. Druhou nejvýznamnější kategorií obcí s velkou historickou spádovostí tvoří obce ve vnitrozemí ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel, kde se podle kvalifikovaného odhadu týká spádovost až 10 000 obyvatel obcí.

Nadmořská výška se ukázala, že hraje v tomto ohledu minimální úlohu.

Z hlediska **krajových diferencí je historická spádovost daná sídelní strukturou krajů**, která je výrazem jejich sociálně-ekonomického vývoje. Významnou míru spádovosti uvádí Středočeský kraj, kde obce uvádějí, že se jich podle kvalifikovaného odhadu týká historická spádovost z okolních obcí až 10 000 obyvatel. Menší míru spádovosti uvádějí Plzeňský kraj, Liberecký kraj, Vysočina, Jihomoravský kraj. Obce v těchto krajích nejvíce uváděly, že se jich podle kvalifikovaného odhadu týká historická spádovost z okolních obcí až 10 000 obyvatel. Obce v Jihočeském,

Královehradeckém, Zlínském a částečně i v Plzeňském kraji uváděly, že se jich podle kvalifikovaného odhadu týká historická spádovost z okolních obcí až 1 500 obyvatel. 9,8 % (oproti 7,2 ve vnitrozemí).

15) Je podle Vašeho názoru vliv spádovosti obyvatel z okolních obcí na běžné výdaje Vašeho rozpočtu významný?

16) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

Z celkem 264 obcí se 124 tj. 47 % obcí domnívá, že vliv spádovosti má vliv na běžné výdaje jejich rozpočtu. 140 obcí tj. 53 % se domnívá, že takový vliv neexistuje.

Graf 3.17.

Tento názor se ve zvýšené míře začíná projevovat u obcí až od velikostní skupiny 5001-10000 obyv. přičemž ve velikostní skupině 1501-5000 obyv. se stejné množství obcí domnívá, že vliv existuje i že neexistuje.

Vliv vnitrozemského či pohraničního umístění obce neovlivňuje dané názory stejně jako nadmořská výška (s mírnou výjimkou nadmořské výšky od 201 – 400 m, kde mírně převládá počet obcí, které tento vliv připouští v poměru 79:76).

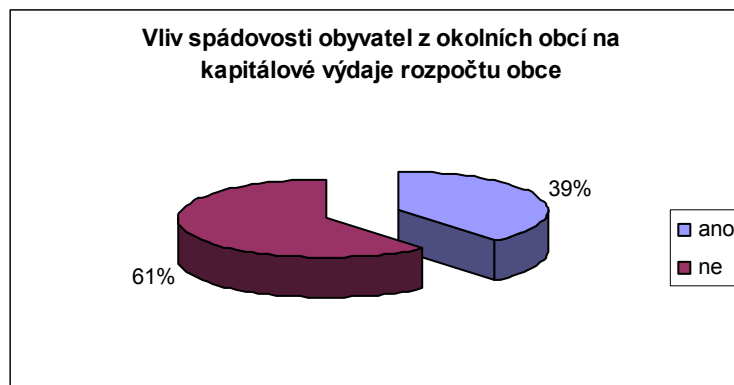
Z celkového počtu 124 obcí, které se domnívají, že spádovost ovlivňuje jejich běžné výdaje se 92 obcí domnívá, že je tento vliv nízký až střední a pouze 28 obcí se domnívá, že je vyšší až maximální (5 obcí tj. 1,9%).

17) Je podle Vašeho názoru vliv spádovosti obyvatel z okolních obcí na kapitálové výdaje Vašeho rozpočtu významný?

18) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

Z celkem 264 obcí se 103 tj. 39 % obcí domnívá, že vliv spádovosti má vliv na kapitálové výdaje jejich rozpočtu. 161 obcí tj. 61 % se domnívá, že takový vliv neexistuje.

Graf 3.18.

Tento názor se ve zvýšené míře projevuje pouze u obcí ve velikostních skupinách 30 001 – 40 000 a 50 001 až 100 000 obyv., ve kterých však odpovědělo celkem pouze 17 respondentů tj. 6,4% obcí

Vliv vnitrozemského či pohraničního umístění obce neovlivňuje dané názory stejně jako nadmořská výška.

Z celkového počtu 103 obcí, které se domnívají, že spádovost ovlivňuje jejich kapitálové výdaje se 81 obcí domnívá, že je tento vliv nízký až střední a pouze 17 obcí se domnívá, že je vliv vyšší až maximální (4 obce tj. 1,5%).

Z otázek 15 – 18 je patrné, že spádovost ovlivňuje výdaje obcí, ale tento vliv je spíše nízký až zanedbatelný. V podstatě polovina obcí se domnívá, že žádný. **Silnější vlivy si uvědomují v obcích 1501 – 10 000 obyvatel. Jedná se o větší obce či menší města, která však již mívají vysokou mírou přenesené působnosti. Z toho lze vyvodit hypotézu, že vliv spádovosti je vnímán spíše v administrativní rovině.** Tomu nasvědčuje i fakt, že vliv na kapitálové výdaje je vnímán jako nižší, než na výdaje běžné.

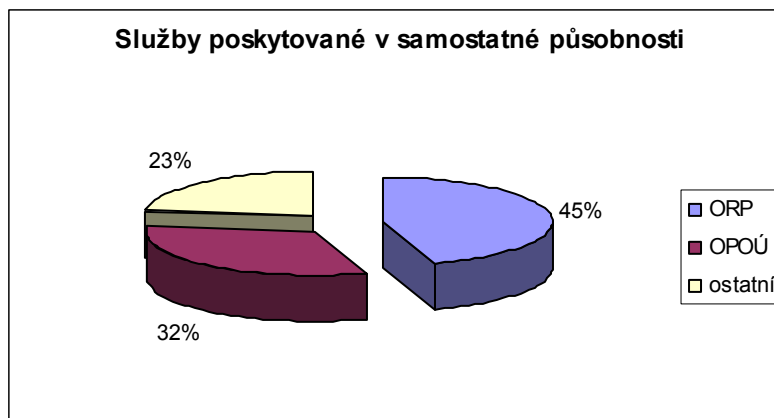
19) Uveďte hlavní poskytované služby (v samosprávné působnosti) pro sousední obce (např. MŠ, ZŠ, ZUŠ, městská policie, řešení přestupků atd.).

Uveďte prosím, rámcově výčet služeb a seřad'te je podle finanční náročnosti:

Poznámka na úvod: Otázka zněla na služby poskytované v samostatné působnosti, přesto se v odpovědích objevují služby v přenesené působnosti. Tyto odpovědi nejsou vyhodnoceny s výjimkou agendy přestupků, kam mohou patřit i přestupky proti občanskému soužití, které mohou být částečně řazeny do samosprávné působnosti (nedodržování vyhlášek obcí).

Výsledky volné otázky č. 19 se týkají především obcí s rozšířenou působností, které jsou ve sledovaném souboru zastoupeny nejvýrazněji (45 %), dále obcí s pověřeným obecním úřadem (32 %). Ostatní obce tvoří třetí skupinu.

Graf 3.19.

Obce s rozšířenou působností

Rozsah poskytovaných služeb u obcí s rozšířenou působností je nejširší, neboť se obvykle jedná o mikroregionální centra s výrazným, i historicky daným postavením v rámci svého územního obvodu. Pouze jedna obec s rozšířenou působností neuvedla žádnou poskytovanou službu.

Lze konstatovat, že téměř všechny obce s rozšířenou působností poskytují služby v oblasti **vzdělávací**. Základní školy uvedlo jako poskytovanou službu 95 % ORP, mateřské školy zhruba 90 %. Jesle jsou pak uvedeny spíše výjimečně. Na tuto oblast navazuje nabídka mimoškolních aktivit pro děti, nejčastěji jsou zmiňovány základní umělecké školy, domy dětí a mládeže, sportoviště.

Významnou oblastí z hlediska poskytovaných služeb je **činnost městské policie na základě veřejnoprávních smluv**, kterou uvádí necelých 40 % obcí s rozšířenou působností.

ORP také velmi často pomáhají obcím ve svém zázemí na základě veřejnoprávní smlouvy s řešením přestupků, což je ale převážně výkon přenesené působnosti.

Další poskytované služby jsou v **oblasti sociální** – pečovatelská služba a různá sociální zařízení, což uvádí necelých 10 % ORP, dále **kulturní oblast** – knihovna, kina, domy kultury muzea a v některých, spíše výjimečných případech, i divadla. Kulturní oblast je uvedena opět u necelých 10 % ORP.

Z ostatních služeb, které obce s rozšířenou působností poskytují obcím ve svém územním obvodu (někdy i v širším regionu, tj. především některá bývalá okresní města), lze uvést: **hasičský záchranný sbor, zdravotnictví, útulky pro toulavá a opuštěná zvířata, ale také elektronickou podatelnu, úřední desky v elektronické podobě nebo metodickou pomoc**, např. v oblasti územního plánování a odpadové hospodářství.

Z hlediska řazení služeb **podle finanční náročnosti** jsou ve většině případů na prvním místě uvedena **vzdělávací zařízení**, tj. ZŠ a MŠ.

Z hlediska územního (příslušnost ke kraji) **nejsou mezi odpověďmi obcí s rozšířenou působností žádné významné rozdíly**. Podobně je tomu z hlediska polohy vůči hranici.

Obce s pověřeným obecním úřadem

Podobně jako u obcí s rozšířenou působností, je u **obcí s pověřeným úřadem nejčastěji poskytovanou službou vzdělání**, a to jak na základních školách (téměř 100 %), tak i mateřských školách (kolem 85 %). Relativně významně poskytovanou službou je **základní umělecká škola** (kolem 50 %) a možnosti další zájmové činnosti především pro děti. Zhruba 17 % obcí s pověřeným obecním úřadem uvedlo, že poskytují **sociální služby**, zejména pečovatelské služby. **Městská policie** se objevuje u zhruba 10 % obcí POÚ, podobně je to i s **hasiči**. Důvodem může být skutečnost, že ne všechny OPOÚ městskou policií disponují.

Velmi často je zmiňována také **agenda přestupků**, ale ta se řeší převážně v rámci přenesené působnosti.

Obce s pověřeným obecním úřadem poskytují i další služby, ale jejich četnost je výrazně nižší než u výše uvedených. Jedná se např. o zdravotnictví (poliklinika, ordinace ambulantních lékařů), sportoviště, kulturní zařízení jako jsou knihovny, kina apod. **Poměrně málo se objevuje oblast odpadového hospodářství** (pouze 3 obce uvedly, že poskytují tuto službu).

Na otázku č. 19 o poskytovaných službách neodpovědělo zhruba 10 % obcí s pověřeným obecním úřadem. V **odpovědích nejsou významné rozdíly ani z hlediska územního ani podle polohy vůči státní hranici**. Pokud jde o pořadí poskytovaných služeb podle **finanční náročnosti**, stejně jako u obcí s rozšířenou působností **figurují na prvních místech základní a mateřské školy**.

Ostatní obce

Do skupiny ostatních obcí byly zařazeny obce, které vykonávají základní rozsah přenesené působnosti, obce s matrikou a obce se stavebním úřadem. Tyto obce tvoří necelou čtvrtinu sledovaného souboru. Pro vyhodnocení je důležité upozornit na to, že tato skupina obcí v Královéhradeckém kraji není v souboru zastoupena.

Necelých 36 % obcí této skupiny na otázku o poskytovaných službách vůbec neodpovědělo; jedná se vesměs o malé obce, které žádné služby svému okolí nenabízejí. U zbývajících obcí se nejčastěji zmiňuje, stejně jako v předešlých dvou skupinách, **poskytování vzdělání – základní školy, méně pak mateřské školy**, pouze výjimečně základní umělecké školy. **Ostatní služby jsou zastoupeny jen velmi sporadicky**, jedná se o sociální služby, zdravotnictví (ambulance praktického nebo zubního lékaře) nebo kulturu.

Vzhledem k omezenému počtu dotazníků a odpovědí na tuto otázku ve skupině ostatních obcí nelze aplikovat pro hodnocení další kritéria jako je územní příslušnost nebo poloha vůči hranici.

20) Které služby v samosprávné působnosti vykonávají jiné obce pro Vaši obec nebo Vaše občany? (např. MŠ, ZŠ, ZUŠ, městská policie, řešení přestupků atd.) Prosím vypište.

Poznámka na úvod: Otázka zněla na služby poskytované v samostatné působnosti, přesto se v odpovědích objevují služby v přenesené působnosti. Tyto odpovědi nejsou vyhodnoceny s výjimkou agendy přestupků, kam mohou patřit i přestupky proti občanskému soužití, které mohou být částečně řazeny do samosprávné působnosti (nedodržování vyhlášek obcí).

Vyhodnocení otázky č. 20 bylo provedeno na úrovni obcí s rozšířenou působností, které jsou ve sledovaném souboru zastoupeny nejvýrazněji (45 %), dále na úrovni obcí s pověřeným obecním úřadem (32 %). Ostatní obce tvoří třetí skupinu.

Téměř **50 % obcí s rozšířenou působností na tuto otázku neodpovědělo**, 33 % se domnívá, že jiné obce nevykonávají pro ně ani pro jejich občany žádné služby v samosprávné působnosti. Ze zbývajících odpovědí vyplývá, že **obcím s rozšířenou působností jsou nejčastěji poskytovány služby v oblasti školství a volnočasových aktivit**. Jen ojediněle ORP připouští poskytování služeb v dalších oblastech jako je kultura, sport, nebo doprava.

Pokud jde o **obce s pověřeným obecním úřadem, pak na tuto otázku neodpovědělo 37 %, a dalších 24 % uvedlo, že jiné obce jim ani jejich občanům žádné služby neposkytují**. U zbývajících obcí s pověřeným obecním úřadem se objevují nejčastěji odpovědi o poskytování **služeb v oblasti vzdělávání, nejvíce jsou zmiňovány základní umělecké školy, dále pak základní a mateřské školy**. Další oblastí je kultura, která zahrnuje širokou škálu nejrůznějších aktivit i ochranu a údržbu kulturního dědictví.

Činnost městské policie a řešení přestupků (přenesená působnost) jsou služby obvykle poskytované příslušnou obcí s rozšířenou působností.

U třetí skupiny obcí, kam jsou zařazeny obce vykonávající základní rozsah přenesené působnosti, obce s matrikou a obce se stavebním úřadem, je nutné opět upozornit, že v této skupině nejsou zastoupeny obce z Královéhradeckého kraje.

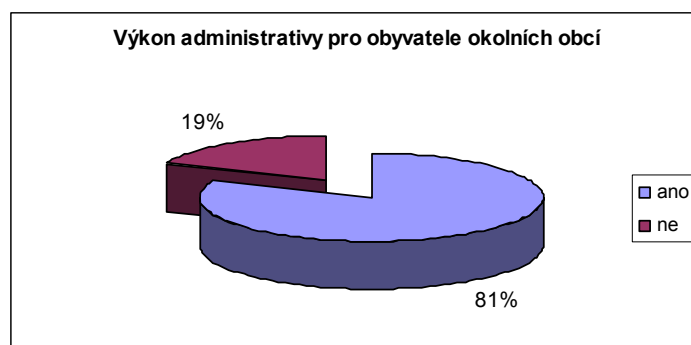
Pokud jde o zhodnocení odpovědí obcí této skupiny, pak je třeba nejprve konstatovat, že **16 % obcí na tuto otázku neodpovědělo**, a ze zbývajících obcí pouze jedna napsala, že žádné služby jí ani jejím občanům jiné obce neposkytují. Z ostatních odpovědí vyplývá, že **nejčastěji jsou poskytovány služby v oblasti vzdělání – ZŠ, MŠ, ZUŠ. Téměř čtvrtina obcí uvedla městskou policii a 57 % řešení přestupků** (přenesená působnost, obvykle na základě veřejnoprávní smlouvy). **Sedm procent obcí zmiňuje sociální služby**.

Vzhledem k omezenému počtu dotazníků a odpovědí na tuto otázku ve skupině ostatních obcí nelze aplikovat pro hodnocení další kritéria jako je územní příslušnost nebo poloha vůči hranici.

Otázka č. 21 Jakou část administrativy Vaší obce (kvalifikovaný odhad v %) využívají dojíždějící obyvatelé ze spádových obcí:

Na otázku týkající se výkonu administrativy pro obyvatele okolních obcí odpovědělo 81,1 % dotázaných obcí. Na základě výsledků dotazníku lze naznačit, že **podíl administrativy vykonávané pro obyvatele jiných obcí dosahuje nejčastěji 37,9% veškeré vykonávané agendy** (tato charakteristika je typická především pro obce v Jihomoravském, ve Středočeském, v Jihočeském, v Plzeňském kraji).

Graf 3.20.

11 % obcí uvedlo, že podíl agendy vykonávané pro obyvatele okolních obcí přesahuje 68 % veškeré agendy obce. Jedná se především o obce ve velikostní kategorii mezi 5001 až 10000 obyvateli. Z hlediska krajových diferencí uvádějí velké procento výkonu administrativy pro jiné obce především některé obce ze Středočeského kraje, dále Plzeňského kraje i z Královéhradeckého a Olomouckého kraje.

Relativně malý podíl agendy vykonávané pro obyvatele jiných obcí uvedlo 10,6 % obcí, které deklarovaly, že tento podíl je méně než 10 %.

Z hlediska velikostní kategorie **nevykazují malé obce do 300 obyvatel stejně tak jako velká města nad 100 000 obyvatel významnější výkon administrativy pro jiné obyvatele.** Nejvýznamněji poskytují administrativu pro dojíždějící obyvatele ze spádových oblastí obce ve velikostní kategorii 5001-10000 obyvatel, dále 1501-5000 obyvatel a 10001 až 20000 obyvatel.

Z hlediska krajových diferencí je největší podíl administrativy pro dojíždějící obyvatele poskytován obcemi ve Středočeském a v Plzeňském kraji, naopak nejmenší podíl obcemi v Jihočeském kraji a v kraji Zlínském.

Nadmořská výška ani poloha nehrají z hlediska poskytované administrativy významnější úlohu.

22) Uved'te prosím alespoň odhadem počet:

- a) denních obyvatel obce bez trvalého bydliště v obci
- b) sezónních obyvatel obce (chataři, chalupáři) bez trvalého bydliště v obci

Otázka č. 22 byla zaměřena na **postižení významu dojíždějících a sezónních obyvatel z hlediska finančních výdajů obcí a měst.** Podotázka 22a zjišťovala, **kolik obyvatel bez trvalého bydliště využívá služeb a zařízení jednotlivých měst.** Nejčastěji obce odpovídaly, že na území obce se nachází 101-500 obyvatel denních obyvatel obce bez trvalého bydliště (26,1 % obyvatel). Nejvíce denních obyvatel v tomto rozsahu do 500 obyvatel deklarovaly obce ve Středočeském, Plzeňském a Libereckém kraji.

17,4 % obcí, které odpověděly na dotazník, uvedlo, že na území jejich obce se vyskytuje mezi 1001 až 5000 obyvatel. Opět se nejčastěji jednalo o obce ve Středočeském kraji, v menší míře i v kraji Jihočeském, Plzeňském a v kraji Vysočina.

Počet denních obyvatel bez přechodného bydliště v malé míře, tj. do deseti obyvatel se objevoval v odpovědích respondentů jen výjimečně, jednalo se především o obce ve velikostních kategoriích do 1500 obyvatel. Naopak významnější počet denních obyvatel obce bez trvalého bydliště v obci (nad 40 000) uváděly především obce ve velikostní kategorii nad 100 000 obyvatel.

Významnější podíl denních obyvatel obce bez trvalého bydliště v obci deklarovaly obce ve vnitrozemí. Nadmořská výška nehraje v tomto kontextu významnější roli.

Počet denních obyvatel obce bez trvalého bydliště v obci uváděly obce odhadem. Vzhledem k tomu, že se jedná o závažnou skutečnost ve vztahu k hospodaření obcí, měly by být tyto údaje předmětem komplexnějších statistických šetření institucí na úrovni státu. Tato otázka by si zasloužila specifický výzkum, který by hlouběji objasnil reálnost zjištění v rámci tohoto šetření.

Podotázka 22b se zaměřila na zjištění počtu sezónních obyvatel bez trvalého bydliště v jednotlivých obcích. Na základě výsledků dotazníků lze konstatovat, že v obcích je nejčastěji mezi 101-500 sezónních obyvatel (v 36 % obcích). Nejvíce se sezónních obyvatel vyskytuje v obcích ve Středočeském kraji, dále o něco méně v Plzeňském kraji a Královéhradeckém kraji, významnější zastoupení mají i v obcích na Vysočině a v Olomouckém kraji. Shodný počet obcí označil počet sezónních obyvatel v rozmezí 21 až 50 obyvatel (13,6 % obcí, nejvíce v Pardubickém kraji) i počet sezónních obyvatel v rozmezí 51 až 100 obyvatel (13,6 % obcí, opět nejvíce obce v Pardubickém kraji).

Posouzení počtu sezónních obyvatel z hlediska velikostních kategorií obcí je obtížné, především z důvodu malé návratnosti dotazníků z malých obcí. Výsledky získaných odpovědí naznačují, že významný podíl sezónních obyvatel je přítomen především v obcích ve velikostní kategorii od 5001 do 10000 obyvatel a dále i v obcích ve velikostních kategoriích 201 až 300 obyvatel a 301 až 1500 obyvatel.

Z hlediska polohy mírně převažuje počet sezónních obyvatel v obcích ve vnitrozemí, rozdíly však nehrají významnější roli.

23) Je vliv sezónních obyvatel na běžné výdaje Vašeho rozpočtu významný?

24) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

Cílem těchto otázek je postihnout dopad pobytu sezónních obyvatel v obcích na jejich finanční výdaje. Obce se jednak vyjadřovaly k tomu, zda považují sezónní obyvatele za významné z hlediska objemu běžných výdajů. Pokud odpověděly na tuto část otázky kladně, deklarovaly míru odhadovaného vlivu na výdaje a hlavní typy výdajů, které jsou s pobytem sezónních obyvatel spojeny.

Graf 3.21.

Z celkového počtu 264 obcí považuje vliv sezónních obyvatel za nevýznamný 141 obcí (53,4 %) a naopak za významný 123 obcí (46,6 %). Obce, které považují vliv sezónních obyvatel za významný, přísluší především ke Středočeskému kraji a k Plzeňskému kraji. Určitou míru vlivu deklarovaly i obce v Jihočeském kraji a v Pardubickém kraji. Naopak za nejméně významný považují vliv sezónních obyvatel obce v Jihomoravském kraji.

Z hlediska polohy nevykazují odpovědi obcí ve vnitrozemí a v pohraničí žádné rozdíly, podobně jako z hlediska nadmořské výšky.

Z pohledu velikostních kategorií obcí je vliv sezónních obyvatel považován jako významný především v obcích ve velikostní kategorii 5001-10000 obyvatel a 1501-5000 obyvatel, významnou míru sezónním obyvatelům přisuzují i obce ve velikostní kategorii 10001 až 20000 obyvatel, určitý dopad mají i v obcích s 301-1500 obyvateli.

Z hlediska míry vlivu sezónních obyvatel na běžné výdaje obcí se 28,4% obcí shodlo, že vliv těchto obyvatel má střední váhu. Nejvíce hodnotí střední vliv sezónních obyvatel na běžné výdaje obcí obce ve Středočeském, Plzeňském a Jihočeském kraji. Jedná se o obce převážně ve vnitrozemí, ve velikostní kategorii 5001-10000 obyvatel a 1501 až 5000 obyvatel.

9,5 % obcí se shoduje, že sezónní obyvatelé sice na jejich výdaje vliv mají, ale tento vliv je minimální. K obcím, které nejvíce deklarovaly minimální vliv, patří některé obce z Plzeňského kraje. Minimální vliv na výdaje deklarují více obce v pohraničí než ve vnitrozemí především ve velikostní kategorii 10001 až 20000 obyvatel.

Maximální vliv sezónních obyvatel na běžné výdaje obcí uvedlo jen 1,5% obcí. Jedná se o některé obce ze Středočeského a Karlovarského kraje, ve velikostních kategoriích obcí mezi 301-1500 obyvatel a 40001 až 100000 obyvatel.

Z hlediska struktury výdajů je vliv sezónních obyvatel zřejmý především ve finančních prostředcích vynakládaných na odpadové hospodářství, na úklid veřejných prostranství a na údržbu komunikací a zeleně.

25) Je vliv sezónních obyvatel na kapitálové výdaje Vašeho rozpočtu významný?

26) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

Záměrem otázek 25 a 26 bylo postihnout dopad pobytu sezónních obyvatel v obcích na jejich kapitálové výdaje. Podobně jako u předchozích otázek 23 a 24, se obce nejprve vyjádřily k tomu, zda vůbec považují sezónní obyvatele za významné z hlediska kapitálových výdajů. Pokud vybrané obce odpověděly kladně, posuzovaly dále míru odhadovaného vlivu na kapitálové výdaje i kategorie těchto výdajů.

V porovnání s vlivem sezónních obyvatel na běžné výdaje obcí, kde téměř 50 % obcí považovalo tento vliv za významný, se odpovědi týkající se kapitálových výdajů do značné míry liší. Z celkového počtu 264 obcí považuje vliv sezónních obyvatel za významný pouze 33 % obcí, naopak za nevýznamný považuje vliv sezónních obyvatel 67 %.

Graf 3.22.

Obce, které považují vliv sezónních obyvatel na kapitálové výdaje za významný, přísluší především ke Středočeskému kraji, Jihočeskému a k Plzeňskému kraji. Určitou míru vlivu deklarovaly i obce v Libereckém, Pardubickém kraji a v kraji Vysočina. Naopak za nejméně významný považují vliv sezónních obyvatel obce v Jihomoravském kraji.

Z hlediska polohy nevykazují odpovědi obcí ve vnitrozemí a v pohraničí významnější rozdíly, podobně jako z hlediska nadmořské výšky.

Z pohledu velikostních kategorií obcí je vliv sezónních obyvatel považován jako významný **především v obcích ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel a v obcích o velikosti 5001-10000 obyvatel**, významnější míru sezónním obyvatelům přisuzují i obce ve velikostní kategorii 10001-20000 obyvatel, určitý deklarovaný dopad mají i v obcích s 301-1500 obyvateli.

Z hlediska míry vlivu sezónních obyvatel na kapitálové výdaje obcí se **18,6 % obcí** vyjádřilo, že **vliv těchto obyvatel má střední váhu**. Nejvíce hodnotí střední vliv sezónních obyvatel na kapitálové výdaje obcí obce v Pardubickém a Jihočeském kraji. Jedná se o obce více v pohraničí než ve vnitrozemí, ve velikostní kategorii 5001-10000 obyvatel a 1501 až 5000 obyvatel.

Vliv sezónních obyvatel na jejich kapitálové výdaje je minimální podle 8 % obcí. Obce, které nejvíce deklarovaly minimální vliv patří některé obce z Plzeňského a Libereckého kraje. Minimální vliv na výdaje deklarují více obce v pohraničí než ve vnitrozemí především ve velikostní kategorii 1501 až 5000 obyvatel.

Graf 3.23.

Větší část vlivu sezónních obyvatel na kapitálové výdaje obcí uvedlo jen malé procento obcí (4,6 % obcí). Jedná se o některé obce ze Středočeského, Plzeňského, Jihočeského a Zlínského kraje.

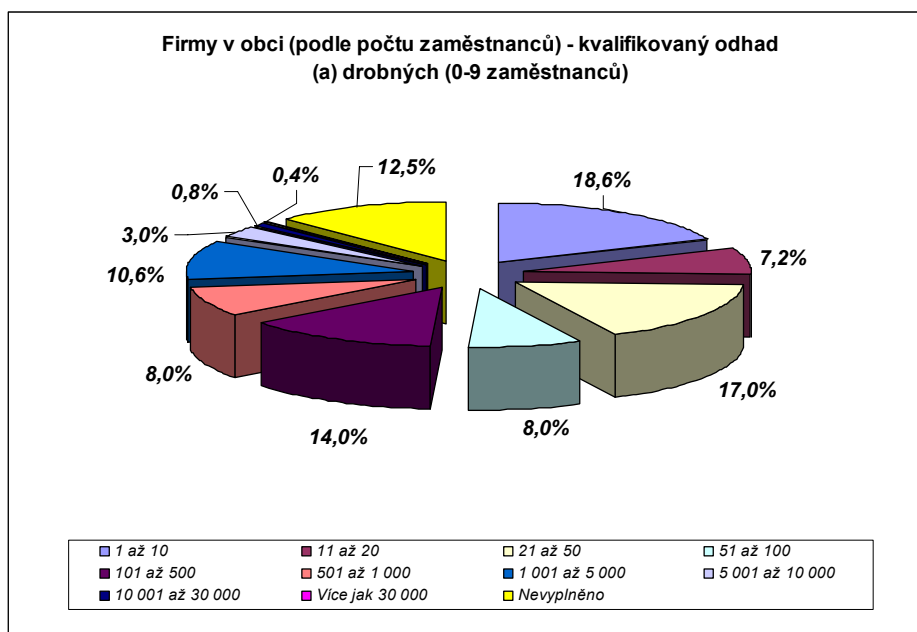
Z hlediska **struktury kapitálových výdajů** je vliv sezónních obyvatel zřejmý především v oblasti **investic do budování veřejné infrastruktury** (místní komunikace, parkoviště), **místních služeb i rozvoje turistických, naučných a cyklistických stezek**.

27) Firmy v obci (podle počtu zaměstnanců)-uved'te prosím počet firem (příp. kvalifikovaný odhad:

Počet firem v obci nebylo pro většinu obcí jednoduché zjistit, proto uváděly pouze „kvalifikovaný“ odhad. I když jsme tuto skutečnost znali, zařadili jsme tuto otázku do dotazníku, neboť se domníváme, že počet firem a jejich působení v obcích ovlivňuje řadu aktivit, které chod obcí administrativně, ekonomicky, finančně i sociálně ovlivňují.

Nejvíce drobných firem 0-9 zaměstnanců (18,6 %) působilo v obcích Středočeského, Plzeňského a Pardubického kraje. Většinou se to týkalo obcí ležících ve vnitrozemí (11,4 % oproti 7,2 % v pohraničí z celkového počtu zkoumaných obcí). Z hlediska velikostní kategorie RUD většina obcí měla 301-1500 obyv. (8,0 %) a menší počet obcí s těmito firmami (5,7 %) ve velikostní kategorii 1501-5000 obyv.

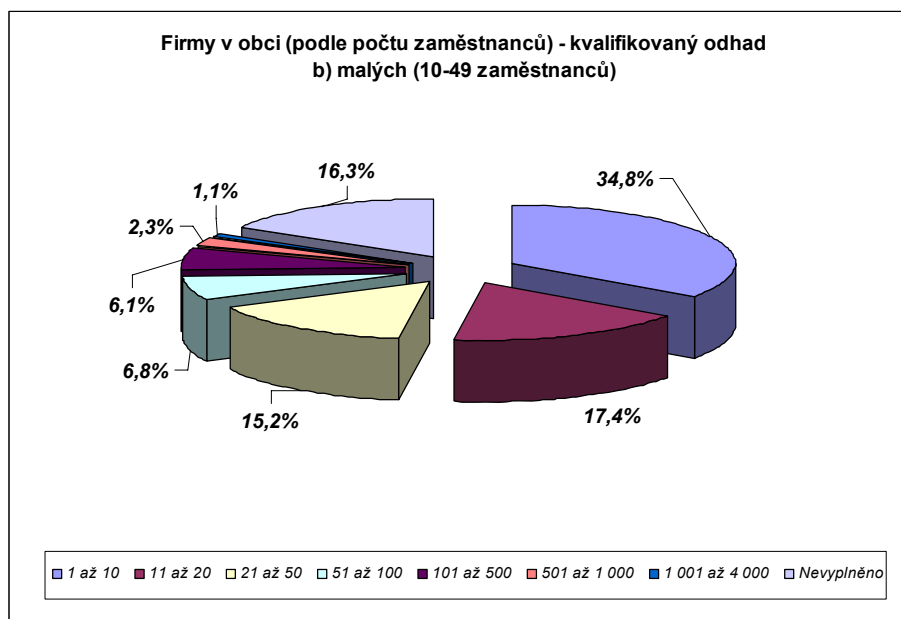
Graf 3.24.

Menší počet obcí uvádělo firmy od 11 až 20 zaměstnanci (7,2 %). Tyto obce náležely Jihočeskému, Ústeckému, Libereckému, Jihomoravskému, Olomouckému a Moravskoslezskému kraji. Poloha nehrála téměř žádnou roli. U nadmořské výšky mírně převažovaly obce v 201-400 m n. m. Většinou to byly obce s 1001-5000 obyv.

Obcí s větším počtem firem s 21 až 50 zaměstnanci bylo téměř 17 % a tyto obce ležely převážně v krajích : Jihočeském, Ústeckém, Pardubickém, na Vysočině a Zlínském kraji. Ve větší míře se nacházely v pohraničí. Většina obcí, které uváděly tento počet firem leželo v nadmořské výšce 201-400 m n. m. a ve 401-600 m n. m. Týkalo se to především velikostní kategorií RUD 1501-5000 obyv.. a 5001-10 000 obyv.

Graf 3.25.

V menší míře vybrané obce deklarovaly, že v jejich obcích působí firmy od 51 až 100 zaměstnanci (pouze 8 %). Většinou se to týkalo obcí ve Středočeském a Olomouckém kraji. Necelé procento obcí patřilo do Jihočeského, Libereckého a Olomouckého kraje. Jejich poloha nehrála roli. Většinou ležely v nadmořské výšce 201-400 m n. m. Nejvíce obcí náleželo do velikostní kategorie RUD od 5001-10 000 obyv.

Firmy se 101 až 500 zaměstnanci deklarovaly obce v menší míře (14,0 %). Nejvíce obcí s tímto počtem zaměstnanců bylo z Jihočeského kraje (2,3 %) a z Jihomoravského kraje (1,9 %). Nejméně těchto firem měly obce v Karlovarském a Zlínském kraji. V ostatních krajích se to týkalo malého počtu obcí (2 až 4 obce v kraji). Poloha nehrála velkou roli. U nadmořské výšky převažovaly obce ležící ve výšce 201-400 m n. m. a ve výšce 401-600 m n. m. Nejvíce obcí s těmito firmami mělo od 5001-10 000 obyv. Rozptyl obcí ve velikostních skupinách RUD je již pestřejší. Ukazuje se, že firmy s větším počtem zaměstnanců působí ve větších obcích, což se dalo předpokládat.

Firmy s 501 až 1000 zaměstnanci uvedlo pouze 8,0 % obcí. Nejvíce obcí leželo v Plzeňském kraji. V ostatních krajích byly tyto firmy deklarovány v obcích pouze ojediněle. Nejméně firem s tímto počtem zaměstnanců působilo v krajích Libereckém a Pardubickém. Poloha nehrála roli a nadmořská výška těchto obcí byla v naprosté většině ve výšce 201-400 m n. m. Nejvíce obcí s těmito firmami mělo 5001 – 10 000 obyv.

Firmy s 1001 až 5000 zaměstnanci uvádělo 10,6% obcí. Většinou to byly obce ležící ve Středočeském kraji. V ostatních krajích se počet obcí s firmami o této velikosti pohyboval od 2 do čtyř obcí.. Nejméně byly obce s těmito firmami uváděny v Plzeňském a Karlovarském kraji. Pokud se týká polohy, tyto obce spíše ležely v pohraničí až 5,7% (oproti 4,9 % ve vnitrozemí). Obce ležely v naprosté většině ve výšce 201-400 m n.m. Z hlediska velikostní kategorie RUD se jednalo zejména o obce s větším počtem obyvatel od 10 001- 20 000. Také tyto obce, kde působí firmy s podstatně větším počtem zaměstnanců vykazovaly spíše větší obce od 1501- 5000 obyv. i obce nad 50 001- 100 100 obyv.

Firmy 5001 až 10 000 zaměstnanci deklarovalo pouze 3 % obcí ze zkoumaného vzorku. Většinou se jednalo o obce ve Středočeském a Jihomoravském kraji. Menší počet obcí uváděly tyto firmy

v Jihočeském, Olomouckém, Zlínském a Moravsko slezském kraji. Obce z ostatních krajů tento typ firem v obci neuvedly. Poloha nehrála roli a pokud jde o nadmořskou výšku většina obcí ležela ve výšce 201-400 m n. m. Pokud jde o velikostní kategorii RUD jednalo se opět o větší obce nad 20 000 obyv. a více.

Firmy s 10 001 a více zaměstnanci byly ve zkoumaném vzorku obcí zastoupeny pouze v obcích Královéhradeckého, Jihomoravského a Olomouckého kraje.

Struktura obcí s různým počtem nestejně velikých firem je do značné míry ovlivněna skutečností, že velké firmy se většinou koncentrují do větších měst. Situace ve velkých městech (Praha, Brno, Plzeň, Ostrava) byla podrobně analyzována samostatně.

28) Projevuje se na objemu a struktuře výdajů obce nadmořská výška?

29) Pokud ano, napište, prosím, jakým způsobem se nadmořská výška projevuje. Ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv.

Nadmořská výška se projevuje ve struktuře a objemu výdajů dle 40,5 % respondentů – obcí. Téměř 60 % respondentů uvádí, že nadmořská výška nemá na rozpočet žádný vliv.

Graf 3.26.

Ze 107 obcí, které uvedly, že i nadmořská výška má vliv na rozpočet obce, se 64 obcí (cca 60 %) domnívá, že tento vliv je nízký až střední. 7 obcí (6,5 %) považuje vliv nadmořské výšky na rozpočet za maximální. Všechny tyto obce leží v příhraniční a 6 z nich má nadmořskou výšku vyšší než 400 m. Jde o obce ve velikostních kategoriích od 300 do 20 000 obyvatel.

Ve výšce nad 600 m všichni respondenti (11, což je 4,2 %) uvedli, že nějaký vliv nadmořská výška na rozpočet má.

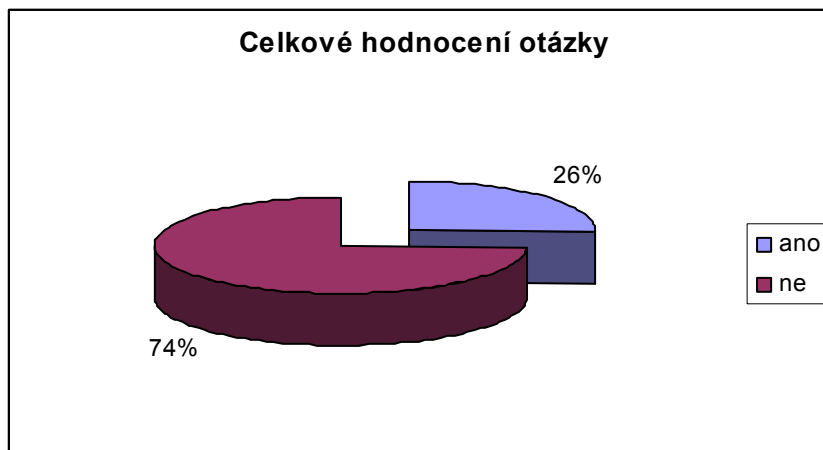
V nadmořské výšce nad 400 m 50 obcí uvedlo, že vliv existuje a zároveň 30 obcí tento vliv nepřipouští.

30) Domníváte se, že ve struktuře výdajů jsou určité výdaje, které jsou specifické právě pro Vaši obec?

Tato otázka je ve své podstatě velmi důležitá ve vztahu k nastavení RUD, protože prostřednictvím její analýzy je možné uvést alespoň rámcově typologii rozdělení obcí, které jsou ve svých výdajích

výjimečné. Celkově na tuto otázku odpovědělo 264 obcí, přičemž přibližně $\frac{3}{4}$ obcí se nedomnívá, že by měly ve své struktuře výdajů výraznější specifika. Proto jsme se v dílčí analýze této otázky zaměřili na strukturu přibližně $\frac{1}{4}$ obcí, které se domnívají, že specifika mají, tj. že vyžadují i zvláštní přístup k financování v rámci RUD.

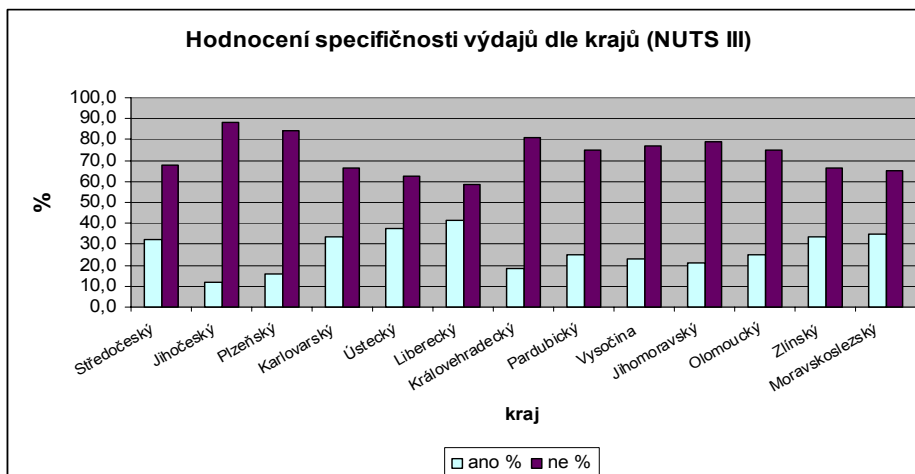
Graf 3.27.

Z hlediska hodnocení specifčnosti výdajů a rozdělení obcí dle jednotlivých krajů vyplývá, že **nejvíce obcí, které uvedly specifika svých výdajů (a tím i výjimečnost) jsou v Ústeckém (37,5 %), Libereckém (41,2 %) a Moravskoslezském kraji (35,0 %).** V těchto krajích odpovědělo přibližně 40 % obcí, že mají svá specifika. S ohledem na slovní vyjádření v navazující otázce vyplynula specifika spojená zejména s mírou strukturálního postižení uvedených krajů. Řada obcí se zároveň zmiňovala o zvýšených nákladech spojených se sociálními dávkami a odstraňováním negativních vlivů spojených **s vyšší koncentrací problematických skupin obyvatelstva** (vandalismus, poškozování obecního majetku, zvýšené náklady na zajištění obecního pořádku a bezpečnosti atd.).

Mezi dále zmiňovanými důvody specifčnosti vlastních výdajů pak již bylo zmiňováno vlastnictví většího rozsahu majetku (mnohdy historického, významnějších kulturních památek apod.), jehož správa, výdaje na rekonstrukce a jejich obnovu jsou velmi nákladné. **Naopak mezi kraje, ve kterých je míra specifík výdajů nejnižší, patří Jihočeský (11,5 %), Plzeňský (16,0 %) a Královéhradecký (18,8 %),** které je možné považovat jako sociálně-ekonomicky stabilizované regiony.

Graf 3.28.

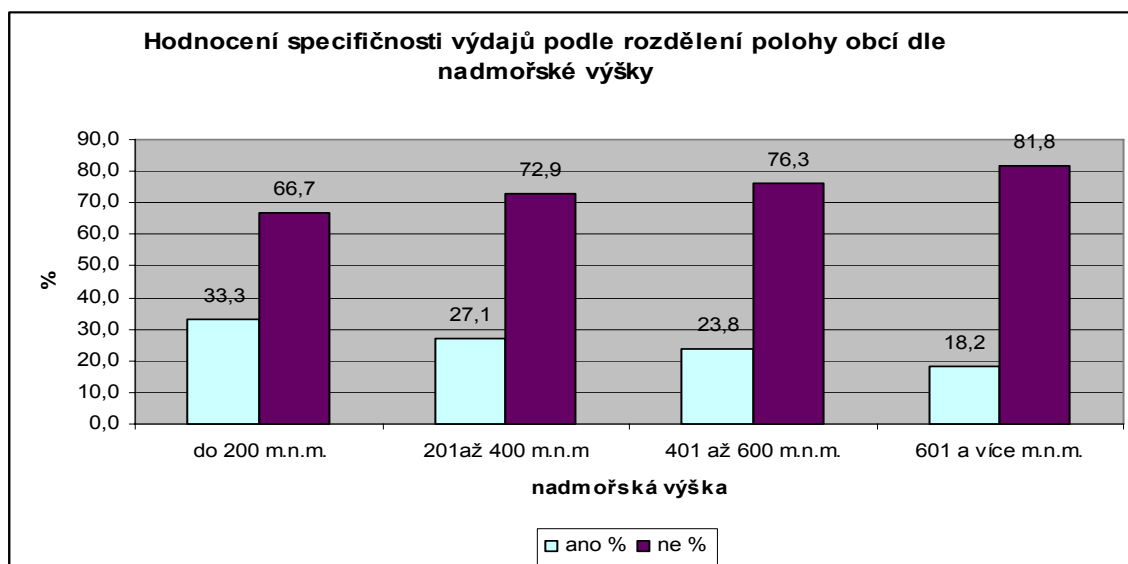
Další kategorií pro hodnocení byla poloha dané obce, která vyjádřila určitou míru specifičnosti svých výdajů. Dle dotazníkového šetření vyplývá, že **nejsou výraznější rozdíly mezi obcemi ležícími v pohraničí nebo ve vnitrozemí**. Procentuální podíl je u sledovaných údajů v podstatě srovnatelný – viz následující tabulka.

Tabulka 3.6.: Hodnocení otázky a rozdělení obcí dle polohy vůči státní hranici

	Ano počet	Ne počet	Součet	Ano %	Ne %
vnitrozemský okres	34	100	134	34,0	74,6
pohraniční okres	35	95	130	36,8	73,1

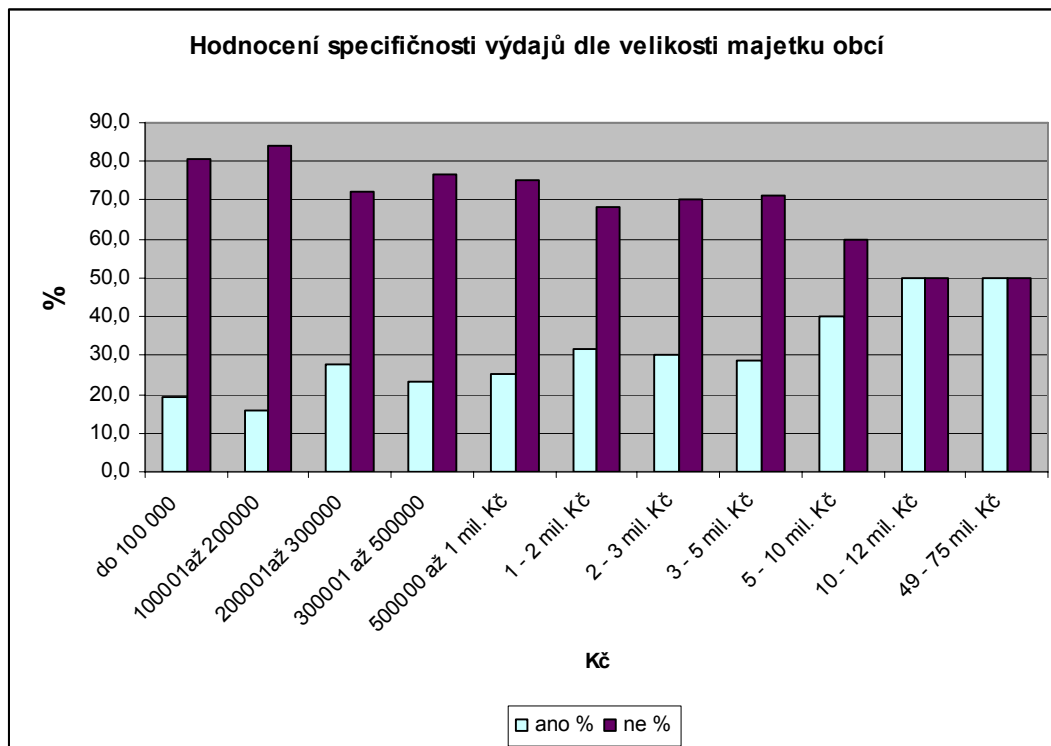
Další kategorií členění obcí, které odpovíděly na otázku č. 30, byla **nadmořská výška** právě s ohledem na vznikající hypotézy o vyšších nákladech spojených např. se zimní údržbou či vytápěním obecních budov (obecní úřad či ZŠ) v zimním období. I když je zřejmé, že objektivně zvýšené náklady v těchto případech existují a v dotaznících se tyto důvody uvádějí, přesto **nejvíce obcí, které odpovíděly v kategorii na míru specifik svých výdajů pozitivně, leží v nadmořské výšce do 200 m. n. m.** Zpravidla se ovšem jedná o specifika výdajů spojená se správou historických budov či již zmíněných sociálních výdajů a výdajů na obecní pořádek.

Graf 3.29.

Hodnocení specifik výdajů je zároveň vhodné sledovat i prostřednictvím **množství majetku obce**, které má ve své správě. Z dále uvedeného grafu vyplývá, že s množstvím majetku ve správě obce roste i míra specifičnosti výdajů. Do určité míry se tak nepřímě potvrzují souvislosti uvedené v předchozím textu, tj. slovní vyjádření zástupce obce, že specifika výdajů souvisí např. se správou historických budov, jejich rekonstrukcemi a obnovou. V souvislosti těchto výsledků dotazníkového šetření vyplývají i možné hypotézy, které nepřímě potvrzují, že větší obce s větším rozsahem majetku poskytují určité druhy služeb pro své zázemí a spádové oblasti a v systému rozpočtového určení daní tak mají specifika ve svých potřebách.

Graf 3.30.

32) Máte zpracovaný program rozvoje obce nebo jiný strategický rozvojový dokument?

Pro stabilitu financování běžných i kapitálových výdajů obcí hraje významnou roli určení dlouhodobých cílů a priorit rozvoje obcí a měst a jejich provázanost s finančními toky. Z tohoto důvodu se realizované dotazníkové šetření zaměřilo také na otázky strategických rozvojových dokumentů i na otázky rozpočtového výhledu.

Na otázku zaměřenou na zjištění, zda obce zpracovávají nějaký typ rozvojových dokumentů, **více než polovina obcí uvedla, že takový dokument zpracovaný mají** (celkem se jedná o 207 obcí, tj. 78,4 %). Žádný rozvojový dokument nemá zpracovaný pětina všech dotazovaných obcí (57 obcí, 21,6 %).

Graf 3.31.

Strategické rozvojové dokumenty má zpracováno **více obcí v pohraničí** (105 obcí, tj. 39,8 %). Nejvíce strategie zpracovávají obce ve Středočeském kraji, dále v Pardubickém kraji, v Plzeňském kraji a na Vysočině. Naopak **nejméně deklarovaných zpracovaných dokumentů je v Karlovarském a v Olomouckém kraji**.

Nejvíce zpracovaných rozvojových dokumentů mají obce ve velikostní kategorii 5001-10000 obyvatel (22,3 %), dále ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel (16,3 %). Významnější podíl zpracovaných rozvojových dokumentů mají rovněž obce ve velikostních kategoriích 10001-20000 obyvatel (11,4 % všech obcí) a 301-1500 obyvatel (11 %).

33) Máte v návaznosti na program rozvoje zpracovaný rozpočtový výhled:

- a) tříletý,
- b) pětiletý,
- c) více než pětiletý.

Odpovědi na otázku, zda mají obce **zpracovaný rozpočtový výhled** byly velice rozdílné z hlediska časového horizontu, ke kterému obce rozpočtový výhled zpracovávají. **Většina obcí rozpočtový výhled zpracovává na kratší období a často ho upravují.**

Z 264 dotázaných obcí sestavuje rozpočtový výhled **na tři roky 120 obcí, tj. 45,5 %**, tj. méně než polovina obcí, které se dotazníkového šetření účastnily. **Na delší období však sestavuje rozpočtový výhled podstatně méně obcí.** Rozpočtový výhled na **pět let** z dotázaných obcí a měst sestavuje jenom **29,5 %** a na období delší než pět let má rozpočtový výhled jen **12,5% obcí**.

Z hlediska velikostní struktury **sestavují rozpočtový výhled na tři roky i na pět let nejvíce obce, které mají 5000 až 10000 obyvatel (14,4 %)** a dále obce, které mají 1501-5000 obyvatel. Pro období delší než pět let sestavuje rozpočtový výhled nejvíce obcí ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel. **Rozpočtový výhled na delší časové období nesestavují obce ve velikostních kategoriích do 100 obyvatel, 201-300 obyvatel, 30001 až 40000 obyvatel ani 400001 až 50000 obyvatel.**

Rozpočtový výhled na tři roky a na pět a více let má zpracováno více obcí v pohraničí než ve vnitrozemí, zpracovaný rozpočtový výhled na pět let naopak deklaruje více obcí ve vnitrozemí.

Nejvíce dotázaných obcí a měst, které sestavují rozpočtový výhled na tři roky je z Pardubického, Plzeňského a Jihočeského kraje. Rozpočtové výhledy na delší období (pět let) pak zpracovává nejvíce obcí ze Středočeského kraje, dále z Jihomoravského, Plzeňského a Libereckého kraje.

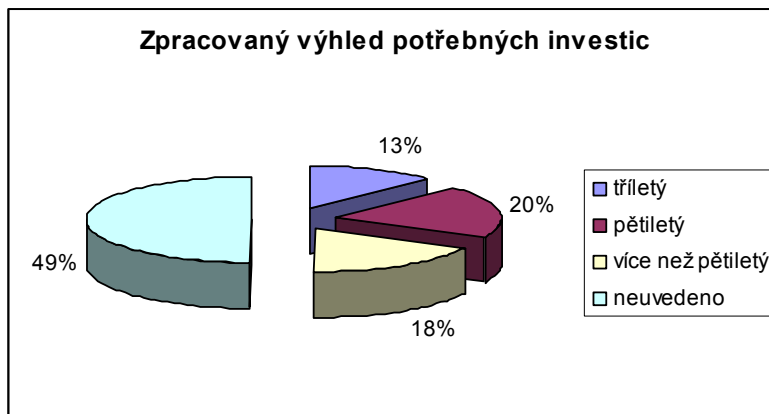
34) Máte zpracovaný výhled potřebných investic:

- a) tříletý,
- b) pětiletý,
- c) více než pětiletý.

Pro zohlednění finančních toků a nároků obcí na finanční zdroje je významné zohlednit i plánování investic obcí do budoucna. V rámci dotazníkového šetření byly proto obcím položeny otázky týkající se zpracovaných výhledů nezbytných investic pro jednotlivé obce a města. V rámci dotazníkového šetření bylo zjišťováno i období, na které mají obce zpracované investiční výhledy.

Výsledky dotazníkového šetření naznačují, že **investiční výhledy zpracovává relativně malé procento obcí. Nejvíce obcí zpracovává výhledy investic na pět let (52 obcí, 19,7 %).** Méně obcí zpracovává výhledy investic na více než pět let – jedná se o 48 obcí (18,2 %). Jen relativně malé procento obcí zpracovává výhledy na tři roky (33 obcí, resp. 12,5 %).

Graf 3.32.

Z hlediska příslušnosti obcí ke krajům zpracovává výhledy potřebných investic nejvíce obcí ve Středočeském kraji, v Plzeňském kraji i v Jihočeském kraji. Investiční výhledy na období delší než pět let zpracovává vedle obcí Středočeského kraje také relativně velký počet obcí v Jihomoravském kraji. Nejméně zpracovávají investiční výhledy obce v Karlovarském a Ústeckém kraji.

Z hlediska polohy neexistují významnější rozdíly v přípravě investičních výhledů mezi obcemi ve vnitrozemí a v pohraničí.

Z hlediska velikostní kategorie obcí zpracovávají investiční výhledy především obce, které mají mezi 1501 až 5000 obyvateli, dále obce ve velikostní kategorii 5001 až 10000 obyvatel i obce velikostní kategorie 301-1500 obyvatel. **Malé obce do 300 obyvatel zpracované investiční výhledy převážně nemají.**

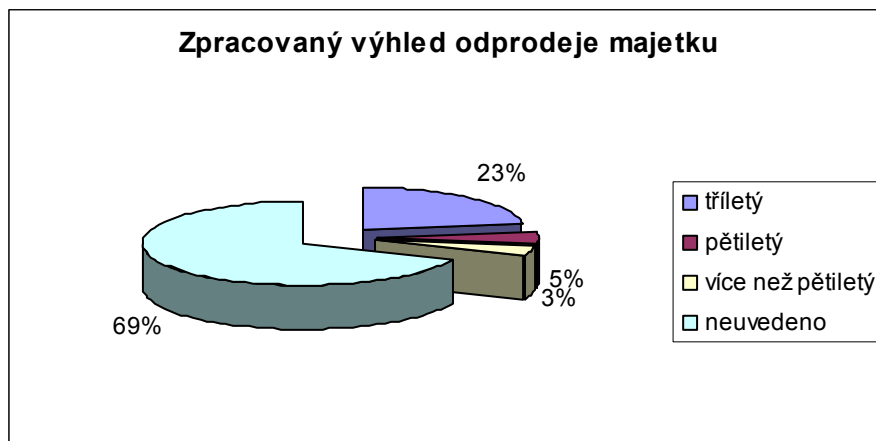
35) Máte zpracovaný výhled odprodeje majetku:

- a) tříletý,
- b) pětiletý,
- c) více než pětiletý.

Majetek obcí je mnohdy považován za významný zdroj příjmů, především v souvislosti s většími investičními záměry obcí a měst. Plánování jeho prodeje proto může být významným indikátorem toho, s jakými zdroji příjmů obce pro své investiční záměry používají.

Výhled odprodeje majetku má relativně malý počet obcí tříletý plán odprodeje majetku má 60 obcí (22,7 %). Daleko méně obcí má odprodej majetku zpracován na pět let (4,9 % obcí) a více než pět let (pouhé 3,4 % obcí). Tato skutečnost je **do značné míry ovlivněna i strukturou a velikostí majetku, které mají obce k dispozici**. Tyto otázky byly dále sledovány v řízených rozhovorech.

Graf 3.33.

Nejvíce zpracovaných výhledů odprodeje majetku mají obce ve Středočeském kraji, dále v Jihomoravském kraji a v Jihočeském kraji. Naopak nejméně mají výhledy odprodeje majetku zpracovány obce v kraji Zlínském a Karlovarském.

Z hlediska **polohy zpracovávají více výhledy odprodeje majetku obce, které leží ve vnitrozemí (14 % obcí).**

Ve velikostní kategorii **obcí do 300 obyvatel jsou výhledy odprodeje majetku obcí zpracovány jen výjimečně, podobně je tomu i u obcí nad 100 000 obyvatel.** Nejvíce mají tyto dokumenty zpracovány obce ve velikostní kategorii 5001 až 10000 obyvatel a dále i obce ve velikostní kategorii 1501 až 5000 obyvatel.

36) Máte naplánovány bankovní půjčky, úvěry, komunální obligace:

- a) na tři roky,
- b) na pět let,
- c) více než na pět let.

O finančních potřebách na zajištění investičních výdajů obcí a o jejich finanční stabilitě vypovídá do značné míry i plánování bankovních půjček, úvěrů a komunálních obligací. Využívání těchto prostředků může být významným indikátorem kapacity finančních zdrojů na úrovni obcí.

Bankovní půjčky, úvěry a komunální obligace plánuje jen 23,1% obcí, které se zapojily do dotazníkového šetření. Časový horizont, na který jsou plánovány tyto zdroje příjmů, je **nejčastěji tři roky. Šedesát obcí (22,7 %) plánuje půjčky, úvěry a komunální obligace i na více než pět let.**

Z hlediska polohy **plánují půjčky, úvěry a komunální obligace více obce ve vnitrozemí než v pohraničí.** Nejvíce jsou tyto zdroje příjmů předpokládány obcemi ve Středočeském a v Jihočeském kraji, relativně velkou roli by měly hrát i u obcí v Královéhradeckém kraji a v kraji Vysočina. Naopak nejméně tyto zdroje příjmů plánují obce v Karlovarském a v Libereckém kraji.

Z hlediska velikostní kategorie obcí plánuje využít k financování svých investičních potřeb bankovní půjčky, úvěry a komunální obligace obce s počtem obyvatel 5001-10000obyvatel (9,5 % obcí) a dále obce ve velikostní kategorii 1501-5000 obyvatel. Naopak **vůbec o využití bankovních půjček, úvěrů a komunálních obligací neuvažují obce ve velikostní kategorii do 300 obyvatel.**

37) Uved'te, prosím, nejdůležitější priority sociálně ekonomického rozvoje Vaší obce: Bydlení, kulturní a sportovní vyžití obyvatel, udržení zaměstnanosti, péče o seniory

Většina obcí, které vyplnily dotazník v rámci šetření, uvedla své priority, které byly modifikovány především **velikostí obce, jejich finančními možnostmi a rozsahem majetku, způsobem hospodaření v minulosti a také do značné míry profesním zaměřením představitelů obce.**

Celkově lze konstatovat, že **se snižující se velikostí obce se zvětšovala míra konkretizace priorit.** Menší obce se zaměřily ve svých prioritách na zlepšení sociální a technické infrastruktury obce, např. oprava chodníků, místních komunikací nebo veřejného osvětlení, rekonstrukce školy, budovy obecního úřadu či sportovišť, dobudování technické infrastruktury.

Pokud jde o obce s vyšším počtem obyvatel (nad 1 000 obyvatel) nebo města, lze je rozdělit do zhruba tří skupin. **První skupina obvykle převzala do dotazníku vizi a strategické cíle ze svého rozvojového dokumentu.** V těchto odpovědích je **velká míra obecnosti**, objevují se zde priority typu „úspěšné a konkurenceschopné město“, nebo „kvalita života“ či „atraktivní prostředí“. Z hlediska hodnocení validity odpovědí na tuto otázku je třeba brát v úvahu mnoho faktorů. Jeden z významných faktorů je, jakou důležitost této otázky v rámci dotazníkového šetření představitelé obcí dávali. Dalším faktorem může být také možnosti financování jednotlivých priorit z rozpočtů obcí. Proto by bylo třeba **v dalších výzkumech se zaměřit právě na možnosti financování, jak z vlastních, tak vnějších zdrojů.** Nedostatek finančních prostředků pro realizaci priorit byl nejčastěji uváděn jako základní rozvojová bariéra.

Do druhé skupiny patří města či obce, které také do dotazníku zařadily priority převzaté ze **strategického dokumentu**, ale i když se pořád ještě pohybují v určité míře obecnosti, přece jen jsou jejich **rozvojové záměry jasnější, i když odpovědi jsou poměrně stručné.** Některé z nich kladou velký důraz na komplexní přístup k rozvoji města či obce a setkáváme se tak se širokou škálou priorit do podnikatelského prostředí, přes dopravní a technickou infrastrukturu, kvalitu životního prostředí, vzdělávací, sociální a zdravotní služby až po rozvoj občanské společnosti. Také tato skupina kritizovala nedostatek finančních prostředků pro své rozvojové záměry.

Některá města či obce uvedly jen určitý výřez priorit, což bylo zřejmě ovlivněno zaměřením osoby/osob, které dotazník vyplňovaly. Velmi často se v těchto odpovědích objevují sociální a zdravotní služby a jejich dostupnost, podpora vzdělávání a mimoškolních aktivit dětí a mládeže a správa města.

Do třetí skupiny lze zařadit města a obce, které odpověděly relativně obsáhle (většinou se jednalo o města vykonávající úlohu obcí s rozšířenou působností). V odpovědi na otázku ohledně svých priorit uvádějí **nejen priority v obecné rovině, ale také podrobnější specifikace aktivit**, které by v rámci těchto priorit měly být podpořeny. Tím jsou naznačeny konkrétnější kroky, které hodlají tato města pro svůj rozvoj učinit. Ovšem i v této skupině obce a města uváděly, že jim chybí dostatečné finanční zdroje pro jejich rozvoj.

Rozdíly v odpovědích na otázku č. 37 vyplývají spíše z velikosti obce a služeb, které tato obec zajišťuje jak pro své obyvatele, tak pro okolí. Z hlediska územního není mezi obcemi podstatnějších rozdílů, tzn., že malé obce v podstatě v celé republice jako své priority uvádějí konkrétní záležitost (viz výše), které potřebují řešit v nejbližší době. Naopak větší města obvykle mají priority stanoveny na delší časové období.

Odpovědi na tuto otázku potvrzovaly a byly v souladu s názory obcí ve všech velikostních kategoriích, že pro rozvojové aktivity nemají vlastních finančních prostředků, které by přispěly k realizaci rozvojových programů a projektů pro zlepšení životních podmínek obyvatel.

38) Údaje o osobě zodpovědné za vyplnění dotazníku:

Většina dotazníků, které jsou vyhodnocovány byly vyplněny z 56,8 % muži a menší část dotazníků vyplňovaly ženy 39,4 %. Vyplněný dotazník byl také zpracováván kolektivně, ale pouze v malém procentu 3,8 %.

Graf 3.34.

Z hlediska příslušnosti obce ke kraji, nejméně mužů vyplňovalo dotazník v Karlovarské a Ústeckém kraji (1,9 % v obou krajích). V ostatních krajích byly dotazníky vyplněny rovnoměrněji. Nejvíce vyplňovali muži dotazník ve Středočeském kraji (7,6 %) a v Jihočeském kraji (6,8 %). Nejméně vyplňovali dotazník muži v Karlovarské a Ústeckém kraji. Obce, kde dotazník vyplňovali muži, spadaly do vnitrozemí (30,7 % oproti pohraničí se 26,1 %). Obce, kde vyplňovali dotazníky muži, ležely v nadmořské výšce 201-400m n. m. (31,4 %) a ve výšce 401-600 m n. m. (19,3 %). Nejvíce muži vyplňovali dotazník v obcích s 1501-5000 obyv. (15,9 %) v obcích s 5001 -10 000 obyv.

Nejvíce žen vyplnilo dotazník ve Středočeském, Plzeňském, Moravskoslezském kraji (3,8 %). Větší počet žen vyplnilo dotazník především v Pardubickém a Jihomoravském kraji (v obou 4,2 %). Nejméně žen vyplňovalo dotazník v Karlovarském a Libereckém kraji. V ostatních krajích se procento vyplněných dotazníků ženami se pohybovalo od 2,3 % do 3,4 %. U obcí, kde vyplňovaly dotazník ženy, nehrála poloha ve vnitrozemí a v pohraničí téměř žádnou roli. Nadmořská výška se promítla pouze do převahy obcí ležících v nadmořské výšce 201-400 m n. m. (25,8 % z celkového počtu obcí vyplňovaných ženami tj. 39,4 %). Obce, kde dotazník vyplnily ženy patřily zejména do velikostní kategorie RUD s 5001- 10000 obyv. (14,0 %) a do kategorie 1501-5000 obyv. (9,8 %). Obce v ostatních velikostních kategoriích se v procentech vyplněných dotazníků ženami příliš nelišily a pohybovaly se od 1 % do 4,9 %.

Kolektivně vyplnili dotazník obce ve Středočeském, Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Libereckém, Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji (z každého kraje vždy jedna obec).

Kolektivně vyplnily obce dotazník nejvíce ve velikostní kategorii RUD v obcích od 5001- 10000 obyv. (2,3 %). Většinou dotazník kolektivně vyplňovaly obce s větším počtem obyvatel. Pochopitelné je, že v malých obcích dotazník většinou vyplňovali jednotlivci.

3.2. Vyhodnocení výsledků řízených rozhovorů

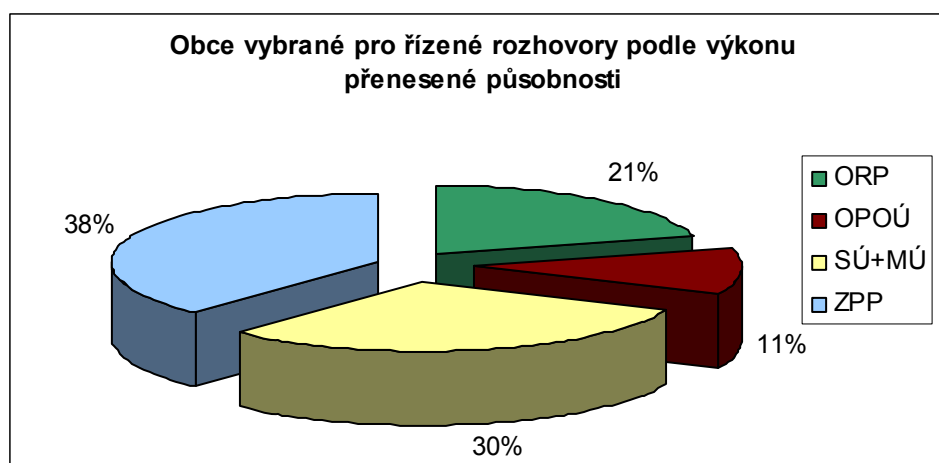
Řešitelský tým děkuje všem starostům a dalším představitelům obcí, kteří byli ochotni věnovat svůj čas a odpovídat na otázky. Pro řešitele projektu byly řízené rozhovory vyznaným vodítkem pro další fáze jeho řešení.

Realizace řízených rozhovorů představuje třetí fázi výzkumu. Napomáhá interpretaci kvantitativní analýzy tzv. tvrdých dat poskytnutých především z databází Ministerstva financí a Ministerstva vnitra, které jsou vytvořeny na základě informací a dat poskytnutých obcemi. Upřesňují zjištění získaná v průběhu dotazníkového šetření. Zkoumaný vzorek obcí, obsahující všechny velikostní kategorie obcí, respektující jejich správní funkci, umožňuje ověření a interpretaci výstupů kvantitativní analýzy, prohloubení poznatků získaných vyhodnocením dotazníkového šetření.

Kvalitativní šetření obsáhlo současné postoje a názorové spektrum managementu obcí, které je nesnadné převést do exaktnější podoby.

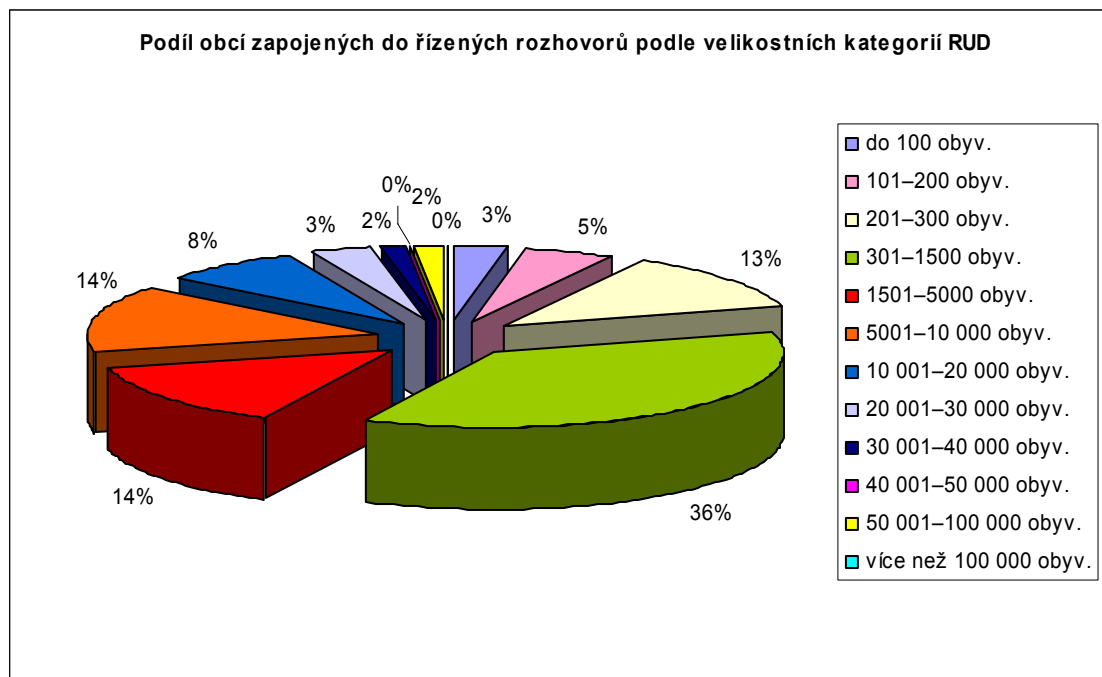
Význam tohoto výzkum spočívá v propojení kvantitativní a kvalitativní analýzy, které umožňuje zpracovatelskému týmu plastičtěji interpretovat a postihnout problémy s financováním aktivit obcí. Řízené rozhovory, které tým uskutečnil v rámci řešení projektu, obsáhlo v podstatě území celé České republiky. Celkem bylo dotazováno 63 obcí, které byly vybrány tak, abychom pokryly všechny úrovně výkonu státní správy v přenesené působnosti i postoje samospráv.

Graf 3.35.

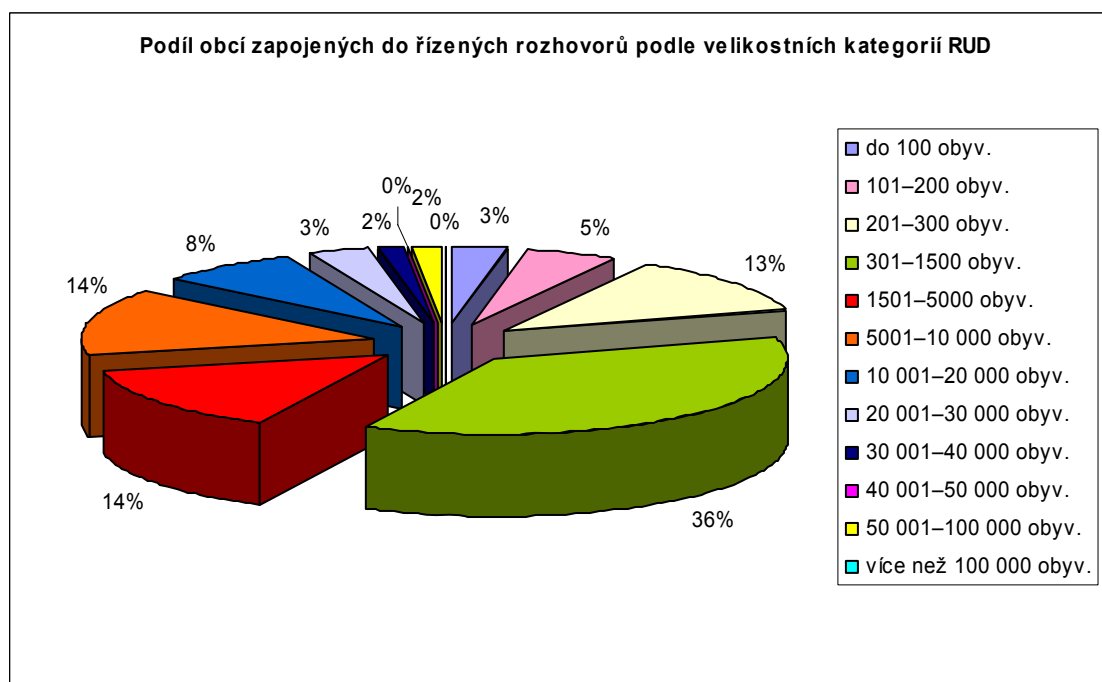
Témata řízených rozhovorů vycházela ze zjištění v rámci dotazníkového šetření i provedených analýz a byla rozdělena do pěti okruhů, jejichž výsledky jsou uvedeny dále. Jednotlivé okruhy byly zaměřeny tak, abychom při koncipování návrhů měly podporu nejen v teoretických, ale i v empirických rovinách.

Graf 3.36.

Výsledky řízených rozhovorů ukázaly obtížnost stanovení odpovídajících kritérií pro RUD, které by většina obcí ve všech velikostních kategoriích přijala bez výhrad.

Graf 3.37.

Z hlediska hodnocení výsledků řízených rozhovorů je třeba zdůraznit, že obce mají na rozpočet rozdílné nároky, které jsou ovlivněny nejen počtem obyvatel a rozlohou, ale také postavením v sídelní struktuře, historickým vývojem, ne vždy promyšleným hospodařením s finančními prostředky a majetkem obce a politickou kulturou jejich představitelů. V následujících závěrech jsou shrnuty nejdůležitější poznatky vyplývající z realizace řízených rozhovorů, které byly respondenty nejvíce zdůrazňovány.

Tab. 3.7.: Seznam obcí, v nichž byly realizovány řízené rozhovory

Obec		výkon PP	Obec		výkon PP	Obec		výkon PP
1	Bečov	M	22	Korozluky	ZPP	43	Osvětimany	M
2	Bechyně	POÚ	23	Králův Dvůr	M, SÚ	44	Otnice	M
3	Beroun	ORP	24	Kublov	ZPP	45	Police	ZPP
4	Bílá Třemešná	M	25	Litvínov	ORP	46	Pustina	ZPP
5	Boršice	M, SÚ	26	Lom	M	47	Rokycany	ORP
6	Břasy	M	27	Loštice	M	48	Slavkov u Brna	ORP
7	Bučina	ZPP	28	Lovčičky	ZPP	49	Spálov	M
8	Cerekvice	ZPP	29	Luboměř	ZPP	50	Staré Město	POÚ
9	Čilá	ZPP	30	Mariánské Radčice	ZPP	51	Tábor	ORP
10	Dolní Řasnice	ZPP	31	Mirošov	M, SÚ	52	Uherské Hradiště	ORP
11	Dubenec	M	32	Mírová	ZPP	53	Uherský Ostroh	POÚ
12	Dvůr Králové n. L.	ORP	33	Mladá Vožice	POÚ	54	Újezdec	ZPP
13	Frýdlant	ORP	34	Mohelnice	ORP	55	Úsov	M
14	Heřmanice	ZPP	35	Moravičany	ZPP	56	Ústrašice	ZPP
15	Heřmánky	ZPP	36	Most	ORP	57	Velešovice	ZPP
16	Hora sv. Kateřiny	M	37	Mostek	M, SÚ	58	Višňová	ZPP
17	Hrušová	ZPP	38	Nejdek	POÚ	59	Vítězná	ZPP
18	Choceň	POÚ	39	Nemojov	ZPP	60	Vysoké Mýto	ORP
19	Jenišov	ZPP	40	Nová Role	M, SÚ	61	Zálší	ZPP
20	Karlštejn	M	41	Odry	ORP	62	Zbiroh	POÚ
21	Koněprusy	ZPP	42	Ostrov	ORP	63	Zdice	M, SÚ

Pozn.: výkon přenesené působnosti (PP):

ZPP – základní přenesená působnost

M - matrika

SÚ – stavební úřad

POÚ – pověřený obecní úřad

ORP obec s rozšířenou působností

Závěry z řízených rozhovorů

1. OKRUH - PŘENESENÁ PŮSOBNOST

- Přenesená působnost je obtížně kvantifikovatelná a respondenti nedokázali přesně vyjádřit podíl finančních a dalších nákladů na její zabezpečení ani personální zajištění.
- Oddělení nákladů na výkon přenesené působnosti je označováno za komplikované a velmi obtížně vymežitelné. Některé obce s rozšířenou působností sledují výdaje dle metodiky MV ČR.
- Většina respondentů se přesto shodovala v tom, že obce do určité míry přenesenou působnost spolufinancují z vlastních rozpočtů. Tato skutečnost do značné míry omezuje možnost financovat rozvojové aktivity obcí.
- Většina obcí preferovala navýšení příspěvku na přenesenou působnost (účelová dotace). V těchto postojích existovaly difference podle velikostních kategorií obcí, malé obce spíše preferovaly navýšení prostředků přes RUD.
- Všechny obce zdůrazňují, že objem prostředků získaných z výběru správních poplatků a sankčních plateb je minimální a podstatnou část příjmů tvoří příspěvek státu.
- Obce požadovaly zřehlednění systému, stanovení jasných kritérií financování přenesené působnosti.

2. OKRUH - MAJETEK OBCÍ

- Přístup obcí k majetku a jeho významu pro obec je značně diferencovaný, přičemž nezáleží na velikosti obce. Rozdíly v přístupu jsou ovlivněny mnoha faktory, které nejsou vždy závislé pouze na exaktním vyjádření významu majetku pro fungování a rozvoj obce. Významnou roli zde sehrává politická reprezentace a její priority a také v minulosti nedostatečná zkušenost v hospodaření s majetkem obce.
- Pozitivně lze hodnotit postoje představitelů obcí, které si majetek ponechaly, že majetek pokládají za významný nástroj řešení místních sociálních a ekonomických problémů.
- Z hlediska struktury majetku je pro obce největší finanční zátěží údržba a obnovy technické a občanské infrastruktury, včetně bytového fondu.
- Majetek obcí ovlivňuje také možnosti jeho využití při investičních záměrech a bankovních zárukách (včetně kofinancování evropských fondů).

3. OKRUH - VÝDAJE OBCÍ

- Z hlediska výdajových nákladů obcí hrají nejvýznamnější úlohu výdaje na technickou infrastrukturu, odpadové hospodářství a investice do údržby a zvyšování kvality komunikací a veřejných prostranství.
- Významnou úlohu v objemu rozpočtových výdajů obcí sehrává vlastnictví kulturních a technických památek (financování provozu i investic do těchto památek zatěžují rozpočet ve značné míře).
- Malé obce zdůrazňovaly rozsah výdajů spojených s podporou místních hasičských sborů.
- Samotná administrativní práce patřila v malých obcích k nejvýznamnějším výdajovým položkám.
- Náklady na další výdaje spojené s fungováním obcí byly značně diferencovány ve vazbě na velikost obcí, priority jejich rozvoje, ve vztahu k sociálním a ekonomickým problémům, které obce mají.
- Obce uváděly, že současné příjmy do rozpočtu obcí nejsou dostatečné pro zajištění některých typů služeb, mezi které patří především doprava a dopravní obslužnost, technická infrastruktura a v suburbanizovaných zónách i infrastruktura v oblasti školství.
- Obce bez rozdílů velikosti a příslušnosti ke krajům se shodly na obecných potřebách dalšího rozšiřování kapacit i sportovišť a kulturních zařízení, s výjimkou obcí v těsné spádovosti větších měst.

4. OKRUH – SPÁDOVOST

- Obce s rozšířenou působností poskytují relativně široký záběr služeb obyvatelům obcí ve svém spádovém území: služby spojené s administrativní činností v přenesené působnosti, základní školství a mimoškolní aktivity dětí, zajištění bezpečnosti prostřednictvím městské policie na základě veřejnoprávních smluv a činnost hasičů. Poměrně často je zmiňována role obcí s rozšířenou působností v oblasti zdravotnictví a sociální péče a služeb, kultury a sportu.
- V odpovědích OPOÚ je uvedeno na prvním místě základní školství (jen ojediněle jsou zmiňovány mateřské školy), dále zdravotnictví, administrativní služby spojené s výkonem přenesené působnosti, kultura a sport, případně sociální služby.
- V odpovědích obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou kromě služeb poskytovaných v rámci výkonu přenesené působnosti dominovalo opět základní školství. Více než polovina dotazovaných zmiňovala zdravotnictví – ambulance praktických lékařů pro děti a pro dospělé, zubních lékařů nebo, ale to spíše výjimečně lékařů specialistů.
- Služby, které nejčastěji poskytují obce (ORP a POÚ) obyvatelstvu jiných obcí mimo správní obvod obce, závisejí na postavení obce v sídelní struktuře a její dopravní dostupnosti.
- Naprostá většina obcí v řízených rozhovorech uvedla, že spolupracuje s okolními obcemi, a to buď formou dobrovolných sdružení obcí (mikroregiony) nebo prostřednictvím obecně prospěšných společností. Vytváření těchto mikroregionů bývá iniciováno zejména snahou kumulovat finanční prostředky na rozvoj zúčastněných obcí.
- Obce s rozšířenou působností na otázku ohledně služeb poskytovaných obyvatelstvu jiných obcí, které setrvává v obci nebo v jejím okolí z důvodu zaměstnání (dojíždka a přechodný pobyt) nebo studia, odpovídaly většinou tak, že jim poskytují veškeré služby, ale přitom nejsou schopny počet těchto osob kvantifikovat. Obdobně odpovídaly i OPOÚ.
- Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou v řízených rozhovorech většinou odpověděly, že žádné služby obyvatelům jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu zaměstnání, neposkytují.
- Výjimku tvořily obce s matrikou/nebo stavebním úřadem, ve kterých se nacházejí střední školy. V odpovědích o poskytovaných službách pak tyto obce uváděly běžné služby – doprava, kultura, sport, zdravotnictví, odpadové hospodářství.
- Služby, které obce poskytují svým návštěvníkům v rámci krátkodobé rekreace a cestovního ruchu, nebyly obce schopny přesně specifikovat. Některé ORP uváděly všechny služby. Obce s POÚ zdůrazňovaly pouze dopravu, ubytování, stravování. Zhruba polovina obcí s matrikou a/nebo se stavebním úřadem uvedla, že poskytuje běžné služby svým návštěvníkům; některé obce navíc zmiňovaly sportovní zařízení, administrativní služby, lékařské služby nebo knihovnu s připojením na internet, úklid. Malé obce (se základní přenesenou působností) nespecifikovaly žádné služby.
- Z řízených rozhovorů vyplynulo, že většina obcí nepovažuje vliv sezónních změn počtu obyvatel z hlediska poskytovaných služeb za významný. Všechny obce s rozšířenou působností uváděly, že vliv sezónních změn počtu obyvatel je žádný nebo minimální.
- Města a velké obce uváděly, že počet podnikatelů – nerezidentů neznají a ani nebyly schopny provést kvalifikovaný odhad. Představitelé menších obcí zdůrazňovali, že mají spíš drobné a malé podnikatele, kteří v obci podnikají a mají trvalé bydliště.
- Vliv věkové skladby obyvatel na rozsah poskytovaných služeb byl diferencovaný a záleželo na poloze obce vůči významnému centru. ORP v zázemí velkých měst, pro která vytvářejí „ubytovací prostor“, musí reagovat na požadavky mladých rodin, které se v nich usazují, na rozsah a druhy služeb. Další relativně specifická skupina ORP řeší sociální problémy spojené s nezaměstnaností a existencí sociálně málo přizpůsobivého obyvatelstva ve svém spádovém obvodu.

- Většina obcí všech velikostních kategorií řeší problémy spojené na jedné straně s nárůstem počtu dětí (vyšší požadavky na zajištění dostatečné kapacity mateřských a základních škol) a na straně druhé se stárnutím populace a s tím související kapacitou sociálních a sociálně zdravotních zařízení pro seniory. Míra těchto problémů je diferencovaná podle polohy vůči významným, dopravně dostupným centrům a u větších měst probíhající suburbanizací.
- Malé obce, které byly zapojeny do realizace řízených rozhovorů, většinou na tuto otázku paradoxně odpověděly, že žádný vliv na rozsah poskytovaných služeb v souvislosti s věkovou strukturou obyvatelstva nepocítují.
- Všechny obce s rozšířenou působností se považují za přirozené centrum s historickými vazbami k obcím se svým spádovým obvodem, přičemž některé ORP s historickou kontinuitou svého významu mají přirozený region větší než jejich současný administrativní obvod.
- Obce s pověřeným obecním úřadem se také považují za přirozená centra svého spádového území, ale v podstatě jeho rámec na rozdíl od některých ORP nepřekračují.
- Přesto, že se spádové obce především na úrovni ORP a OPOÚ považují za přirozená centra, většina z nich si není zcela vědoma, jaký rozsah služeb zajišťují pro obyvatele jiných obcí a jak významnou roli v území sehrávají.

5. OKRUH – NÁVRHY A DOPORUČENÍ OBCÍ

- Obce se v naprosté většině shodovaly, že hlavními parametry by měly být počet obyvatel a rozloha obce s tím, že kategorie by měly být citlivěji členěné.
- Vzhledem k finančním nárokům na školská a sociální zařízení a péči obce navrhovaly jako pomocné kritérium počet nebo podíl dětí do 14 let a dále počet nebo podíl obyvatel v poproduktivním věku.
- Obce uváděly další možná pomocná kritéria: délka místních komunikací, vybavenost technickou infrastrukturou (podíl napojených obyvatel), počet nemovitostí (např. čísla popisná, včetně rekreačních objektů), počet obyvatel, kteří jsou zaměstnáni na území obce.
- Větší obce navrhovaly zohlednit správní obvod obce (podle počtu osob ve správním obvodu).
- V návrzích se objevovaly také motivační prvky, zejména posílení vazby mezi ekonomickými subjekty, které v obci podnikají, a místním rozpočtem, přičemž by mělo být bráno v úvahu místo podnikání subjektů a nikoli oficiální sídlo firmy.
- Podle názorů na rozdělování finančních prostředků lze obce rozčlenit na dvě skupiny: první skupina, spíše menší obce, preferují zrušení dotací a rozdělování všech prostředků přes RUD. Druhá skupina, většinou větších obcí, navrhuje neposkytovat nenárokové dotace, ale dávat přednost nárokovým, které jsou spojené s konkrétními aktivitami.
- Obce nevěří možnosti rozšířit okruh sdílených daní, jejichž výnos vstupuje do RUD. Pokud jde o spotřební daně, nepovažují jejich zařazení do sdílených daní za příliš vhodné, neboť se obávají možné nestability příjmů ze spotřebních daní. Na druhé straně vidí možnost podílet se na výnosu ekologických daní. Některé obce také navrhuji zvýšení jejich podílu na stávajících sdílených daních.
- Obce většinou nechťejí rozšiřovat spektrum místních poplatků. Nepodporují jejich změnu na místní daně. Navrhují zvýšit výnos z místních poplatků např. odstraněním „stropů“ u vybraných místních poplatků - poplatek za pobyt, poplatek za psa apod.
- Obce zmiňovaly možnost zavedení odpisu majetku.
- Všechny obce bez rozdílu velikostní kategorie se domnívaly, že prostředky z RUD na výkon samosprávy by měly být větší.
- Obce zdůrazňovaly, že v rámci nastavení současných podmínek financování jim nezbyvají téměř žádné prostředky pro realizaci rozvojových aktivit, tj. mimo rámec zajištění základních služeb.

1. OKRUH (PŘENESENÁ PŮSOBNOST)

Jedná se o výsledky řízených rozhovorů realizovaných v průběhu měsíců srpen a září 2008. Při analýze stanovisek obcí zaměřených na financování přenesené působnosti bylo za třídící hledisko vzata nejvyšší dosažená správní role obce.

1.1. Sledujete náklady spojené s výkonem přenesené působnosti a jaké k tomu používáte metodiky?

Obce ze sledovaného vzorku vesměs deklarovaly, že nesledují náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Ve skupině nejmenších obcí – se základní působností, s matrikou a stavební úřadem se jedná v podstatě o všechny obce. Pouze některé obce s rozšířenou působností, případně s pověřeným obecním úřadem, provádějí dílčí kalkulace výdajů. Neexistuje však komplexní metodický přístup. V některých případech obce sledují výdaje za „nákladová střediska“, která reprezentují odbory úřadu.

Dělení nákladů při výkonu správy na místní úrovni je označováno za komplikované a velmi obtížné vymezitelné. Některé obce s rozšířenou působností sledují výdaje dle metodiky MV ČR.

1.2. Do jaké míry jsou dle Vašeho názoru kryty výkony Vašeho úřadu na přenesenou správu?

Všechny obce zdůrazňují, že **objem prostředků získaných z výběru správních poplatků a sankčních plateb je minimální a podstatnou část příjmů tvoří příspěvek státu**. Dotace státu vždy přesahuje 50 % příjmů na přenesenou působnost. U malých obcí je odhadována míra krytí nákladů v úrovni procent respektive několika desítek procent. U obcí s rozšířenou působností nebyly odpovědi konkretizovány. Avšak podíl příspěvku na celkovém objemu příjmů přiřazených k výkonu přenesené působnosti překračoval 80 %.

1.3. Rozlišujete náklady na přenesenou působnost dle delegovaných pravomocí (náklady na základní přenesenou působnost na úrovni obce x matriku x stavební úřad x pověřený obecní úřad x obec s rozšířenou působností).

Tato otázka byla určena především obcím s pověřeným obecním úřadem a obcím s rozšířenou působností. Snažila se zjistit stav analytického rozboru výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti na jednotlivých úrovních správy vykonávaných uvedenými obcemi (tj. sledování výše výdajů spojených se základní funkcí, matriky, stavebního úřadu, agendami pověřeného obecního úřadu a rozšířené působnosti). Obce deklarovaly, že takto výdaje nesledují. Zdůrazňují, že z hlediska organizačního uspořádání úřadu se role prolínají. **Provedení analýzy pokládají za velmi složité.** Ojedinele se objevily odhady výdajů (např. Mostek (S)- základní funkce 4 %, matrika 30 % a stavební úřad 66 %, město Choceň (OPOÚ)- základní funkce 8 %, matrika 12 %, stavební úřad 48 %, OPOU 32 %; Most (OPR) – základní funkce 11,5 %, matrika 4,5%, stavební úřad 9,5%, OPOU 23 %, ORP 44 %).

1.4. Stanovte (kvalifikovaně odhadněte) v rámci přenesené působnosti podíl úvazků na jednotlivých úrovních přenesené působnosti v %.

Obce nebyly schopny přiřadit k jednotlivým stupňům vykonávané správy počty úvazků či úředníků.

1.5. Jakým způsobem by měl být hrazen výkon přenesené působnosti? (tj. role státu, výše příspěvku apod.)

Část obcí byla otázkou zaskočena a neměla vyhraněný názor na způsob financování výkonu přenesené působnosti. Zdůrazňováno bylo hledisko **výkonu kompetencí spojené s dostatečnou**

finanční podporou. Zdůrazňují požadavek státu na zajištění dostupnosti služby a zodpovědnost státu za její profinancování.

Menší obce žádají navýšit příspěvek státu. Některé z nich požadují 100% úhradu nákladů; OPOÚ a ORP vesměs navrhuje 100% krytí.

Stanoviska jsou nevyhraněná, co se týče mechanismu financování, tj. prostřednictvím dotace – státního příspěvku, či RUDem. **Požadováno je však zpřehlednění systému, stanovení jasných kritérií financování.**

Kritériem pro stanovení výše plateb by měl zůstat počet obyvatel. Mohl by být modifikován počtem reálně bydlících. Ojediněle se objevily názory částečně financovat přenesenou působnost prostřednictvím rozpočtů ORP, nebo krajů, případně ze zvýšeného výnosu daně z nemovitostí.

Některé nejmenší obce argumentovaly, že by vůbec neměly přenesenou působnost vykonávat. Objevil se i názor na oddělení výkonu přenesené působnosti (především na úrovni ORP) a oživení okresních úřadů.

1.6. Domníváte se, že by přenesená působnost měla být přímo hrazena RUD?

Stanovisko začlenění financování přenesené působnosti **do RUD není jednoznačné.** Na jedné straně se poukazuje na **nepřehlednost systému RUD** pro starosty obcí, **riziko alokace prostředků na jiné aktivity než je výkon přenesené působnosti,** či **přílišná závislost RUD na schopnosti vybírat daně ze strany státu a výkonu ekonomiky.**

Avšak RUD je chápán také jako mechanismus pružnější.

Ojediněle se objevily názory představitelů obcí, požadující **zavedení zúčtovatelných dotací** (tj. rozšíření praxe užívané pro část sociální agendy), **nastavení přesných metodik** umožňujících **nákladově ocenit výkon** v rámci poskytované služby, tj. **vytvoření systému standardů** pro výkon jednotlivých agend.

Z řízených rozhovorů také vyplynulo, že představitelé obcí **dávají přednost jasně stanoveným a stabilním kritériím a pravidlům financování.**

1.7. Jaké dopady má spolufinancování přenesené působnosti z ostatních zdrojů obce na činnost obce (tj. na poskytování statků a služeb v samostatné působnosti)?

Obce deklarují, že **spolufinancování** výkonu přenesené působnosti z ostatních zdrojů obcí **má negativní dopady.** Tuto situaci obce často řeší **snížením objemu prostředků určených na investice případně údržbu majetku.**

V ojedinělých případech bylo toto řešeno **na úkor úředníků,** tj. jejich finančního ohodnocení. Pravděpodobně dochází i ke mzdové diskriminaci úředníků vykonávajících přenesou působnost. Na jedné straně volení představitelé berou tyto úředníky jako „příživníky“, na straně druhé si starostové uvědomují zvýšení prestiže obce spojené s výkonem a dostupností těchto služeb. Také úředníci si jsou této prestiže vědomi.

2. OKRUH (MAJETEK OBCÍ)

V rámci řízených rozhovorů jsme se rovněž zaměřili na otázky týkající se majetku, postojů místních reprezentantů k majetku a jeho významu v hospodaření obcí a měst i v realizaci rozvojových investičních opatření. Terénní šetření se také zaměřilo na problematiku dlouhodobých plánů týkajících se hospodaření s majetkem, včetně přístupů k případnému odprodeji majetku obcemi a městy.

2.1.+ 2.4. Jaké druhy majetku by měla obec vlastnit a k jakému účelu by měl sloužit? Uvažujete o odprodeji majetku? Pokud ano, z jakých důvodů?

Z hlediska existujících obcí a měst k majetku, jeho případnému budoucímu odprodeji, významu v hospodaření i ve financování dlouhodobých investičních opatřeních, se vyprofilovaly dvě kategorie obcí a měst. Do první kategorie je možné zařadit obce a města, která považují vlastnictví majetku spíše za nákladovou položku, do které je potřeba hodně investovat a kde případné výnosy z pronájmu majetku nedosahují potřebných investičních nákladů.

Majetek byl v těchto obcích a městech již z větší části prodán soukromému sektoru, popř. majetek, který ještě ve vlastnictví obcí zůstává, je považován za významný nástroj pro budoucí vyjednávání s investory a bude de facto také prodán (např. výměna pozemků za pozemky, rozvoj podnikatelských subjektů, využití na novou výstavbu bytů, průmyslových zón, supermarketů apod.). Velký důraz kladou obce také na prodej pozemků pro budoucí výstavbu domů a bytů a přilákání nových obyvatel na území obce.

Druhou kategorií obcí tvoří obce, které se majetku zbavují jen z malé části, popř. vůbec. Majetek je v těchto obcích považován za důležitý nástroj rozvoje obce z hlediska zajištění základních služeb a potřeb místních obyvatel (obchody, školy, zdravotní zařízení, kulturní aktivity, sociální bydlení, veřejný prostor) i z hlediska možného podnikání obcí a měst (např. provoz autokempů, parkovišť, pronájem obecního majetku pro stravovací a ubytovací služby, bydlení apod.).

Obecní majetek může být, podle názorů respondentů, rovněž využit pro rozvoj komunálních podniků. **Vlastnictví majetku je rovněž považováno za významný nástroj řešení místních sociálních a ekonomických problémů** (např. příchod nových obyvatel). U obcí, které uváděly význam zachování majetku pro budoucí rozvoj, hrálo důležitou roli i vlastnictví budov sloužících hasičským záchranným sborům a vybavení hasičských sborů.

Významným majetkem především pro malé obce je také vlastnictví lesů (a případně i zemědělské půdy), z jejichž hospodaření obce očekávají rovněž významné příjmy do rozpočtu obcí (pokud lesy vlastní).

Některé obce uváděly, že se majetku ve prospěch soukromého sektoru nechtějí zbavovat také z důvodu nesolidnosti soukromého sektoru a nedůvěry v budoucí možnou dohodu mezi soukromým sektorem a obcí v případě potřeb pronájmů budov apod. Tyto obce preferují i málo výnosný pronájem před prodejem.

Zařazení obcí do první nebo druhé kategorie neovlivňuje ani velikost obce, ani rozsah přenesených kompetencí, popř. spádovost. Určující jsou v tomto smyslu velice diferencované názory a postoje místních reprezentantů na význam majetku v hospodaření obce a zajištění dlouhodobého rozvoje území a míra politického konsensu týkající se budoucího hospodaření, včetně hospodaření s majetkem.

Pohled na význam majetku se tak liší obec od obce. V obcích, kde je politický konsensus obtížný a častěji dochází ke střídání místních zastupitelů, včetně postů starosty a místostarosty, plány na budoucí využití majetku v převážné většině chybí nebo nemají konkrétnější podobu. Prodej majetku je v těchto obcích často doprovázen i nekonceptními kroky, které mohou následně snižovat finanční kapacity obcí např. při přijímání záruk za půjčky.

Obce, které majetek již prodaly, popř. odprodej plánují se shodují na tom, že pro fungování obcí a měst je významné zajistit především technickou a základní občanskou infrastrukturu, která umožní zabezpečení obligatorních veřejných služeb (vzdělávací zařízení, zařízení sociální péče). **Technická a občanská infrastruktura jsou zároveň považovány za významné nákladové položky rozpočtu obcí (především u malých obcí a malých a středně velkých měst), přesto i obce preferující prodej majetku zachovávají tuto infrastrukturu ve svém vlastnictví.**

Všechny obce, včetně těch, které již prodaly většinu svého majetku, popř. o prodeji majetku uvažují, deklarovaly význam zachování nemovitostí a pozemků, které umožní výkon místní samosprávy.

Ostatní občanská infrastruktura (obchody apod.) může být, dle názorů zastupitelů obcí preferujících odprodej majetku, převedena na soukromý sektor. Naopak malé obce, které neplánují významnější odprodej majetku, považují za důležité i vlastnictví obchodů a stravovacích zařízení ve vlastnictví obce.

Rovněž i **bytový fond je podle názoru obcí**, které preferují maximálně možný odprodej majetku, předmětem plánovaného prodeje majetku (v případě, že ho obce již všechny neprodaly v předešlých letech).

Specifické vztahy **k obecnímu majetku mají ty obce a města, která vlastní zámek**, popř. jinou významnou kulturní památku. Tyto obce se shodují v tom, že vlastnictví těchto typů nemovitostí je velice nákladnou finanční položkou, která může nicméně ve spojení s podnikáním přinášet významné zisky do místních rozpočtů. Pohled obcí a měst na význam zámků a dalších kulturních památek z hlediska majetku není jednoznačný, převládají však spíše názory na nutnost jeho zachování v majetku obcí a měst.

Na otázku, jaké druhy majetku by měla obec popř. město vlastnit, nedokázala převážná část respondentů odpovědět. V odpovědích se rovněž ukazovaly různé názory na prodej majetku mezi starostou, zastupiteli a tajemníkem úřadu.

2.2. + 2.3. Máte investiční program? Do jaké míry počítáte s majetkem při investičních záměrech, při bankovních zárukách apod.?

Pro využití majetku při financování investičních potřeb obcí a měst hrají významnou roli i investiční plány, resp. programy pro hospodaření s nemovitým majetkem. Převážná část obcí má zpracovaný jen povinný rozpočtový výhled na tři roky, investiční výhledy na delší dobu nezpracovávají. Obce a města často deklarovaly, že mají investiční plán „v hlavě“ a nepotřebují jej detailně zpracovávat. **Rozpočtové a investiční plány jsou však v mnoha obcích a městech ovlivněny očekávanými dotačními tituly**, které mohou v jednotlivých letech čerpat. Investiční plány pak obce přizpůsobují aktuálním možnostem čerpání dotačních titulů.

Jen výjimečně mají obce zpracovaný výhled na pět let (5 z 63 dotazovaných obcí). Pouze dvě obce uvedly, že mají rozpočtový výhled zpracovaný na delší než pětileté rozpočtové období, a to na sedmileté období 2007-2013 ve vztahu k potencionálnímu čerpání evropských fondů (obce v Libereckém kraji a v Moravskoslezském kraji).

Obce a města, kde došlo k **významnějšímu odprodeji majetku, nemohou uvažovat o jeho využití při investičních záměrech a bankovních zárukách**. Přesto i obce a města, která mají **významnější rozsah majetku, uvádějí, že jeho využití je pro bankovní záruky relativně komplikované** a v převážné míře s využitím majetku při investičních záměrech nepočítají. Jednak se jedná o budovy, které je problematické vystavit rizikům spojeným s bankovními zárukami (např. školy), jednak o ně banky nemají zájem z důvodu malé hodnoty či administrativních obtíží při jejich převzetí.

2.6. Máte naplánovány úvěry vč. splátkového kalendáře?

Z hlediska hodnocení finančních nástrojů, které obce považují za významné pro realizaci rozvojových opatření, byla předmětem řízených rozhovorů i otázka zaměřená na plánování úvěrů a splátek. Převážná část obcí uvedla, že úvěry plánované nemají a ani je nechťejí. I obce, které s úvěry počítají, více spoléhají na vnější zdroje, především na dotace z evropských fondů. Necelých 40 % obcí odpovědělo, že s úvěrem nepočítají, neboť jsou v současné době zatíženi splácením minulých úvěrů na výstavbu technické infrastruktury (kanalizace, plynovody apod.).

Nedílnou součástí hodnocení finančních kapacit obcí při zabezpečování veřejných služeb a realizaci rozvojových opatření jsou očekávání obcí o možnostech využití prostředků ze strukturálních fondů.

2.7. Uvažujete o projektech z fondů EU?

Postoje obcí a měst k využívání evropských fondů jsou spíše negativní. Významná část obcí a měst nemá o procesu přijímání evropských dotací dostatečné informace a o využití peněz uvažují spíše neformálně „pokud bude nějaká příležitost“.

Malá očekávání potencionálního **využití finančních zdrojů z evropských fondů uváděly především obce, které nemají jasněji definovány dlouhodobé cíle a investiční záměry.**

Obce a města, která uvažují o využití peněz ze SF uvádějí, že tyto peníze budou především využity na investice do technické infrastruktury (vodovody, kanalizace), dále do výstavby a zvyšování kvality komunikací, výstavby zařízení pro sportovní účely (koupaliště, sportovní haly). Některé obce rovněž uváděly možnost využití strukturálních fondů pro rekonstrukci kulturních památek a zvýšení atraktivity obcí a měst.

Příčinou malých možností využití strukturálních fondů je především rozpočtové omezení malých obcí a nemožnost zajistit kofinancování (významněji u obcí, které nedisponují významnějším objemem majetku). Limitem pro možnosti čerpání evropských fondů je v mnoha případech také zadlužení obcí, které je mnohdy zapříčiněno předešlými investicemi do rozvoje obce a které nedovoluje žádat o další dotace z evropských fondů.

Významnější očekávání využití finančních prostředků ze SF mají obce sdružené do účelových sdružení obcí (sdružení vzniklá mnohdy za účelem společného čerpání peněz na kanalizaci, vodovody apod.). Významná část respondentů uváděla, že zapojení obcí do dobrovolných sdružení obcí a měst je velice přínosné, neboť umožňuje získat více peněz, než pokud by jednotlivé obce žádaly každá zvlášť.

3. OKRUH (VÝDAJE OBCÍ)

Pro přidělení finančních prostředků do obcí a měst v podobě sdílených daní, popř. dotací je významné rovněž zaměřit pozornost na faktory, které mají významnější vliv na výdajové potřeby obcí a tím i na jejich finanční nároky. V rámci řízených rozhovorů jsme se proto zaměřili na postižení nejdůležitějších determinantů výdajových potřeb obcí. Tyto nároky jsme analyzovali jak z hlediska velikosti obcí, tak i z hlediska regionálních, sociálních a ekonomických diferencí.

3.1. + 3.5. Které faktory a do jaké míry ovlivňují výši dílčích výdajových položek v obci? Které odvětví výdajů má ve Vaší obci/městě nejvýznamnější podíl na rozpočtu a proč?

Položkou, která nejvíce zatěžuje rozpočty obcí a měst, je údržba technické infrastruktury (vodovody, kanalizace, odpady) i investice do její údržby a rozvoje. **Jako nákladovou položku označovaly technickou infrastrukturu všechny obce ze všech krajů, ve kterých probíhalo terénní šetření.** Relativně větší zátěží je technická infrastruktura pro menší obce, nicméně i u velkých měst byla nákladovost technické infrastruktury považována za významnou. Některé obce **ještě navíc specifikovaly relativně vysoké náklady na odpadové hospodářství, jednalo se především o obce, které jsou atraktivní z hlediska rekreace a cestovního ruchu.** Náklady na zajištění technické infrastruktury jsou do značné míry ovlivněny nadmořskou výškou obce, složitostí terénu a mírou rozptýlení nemovitostí v katastru obce.

Za druhou nejvýznamnější položku z hlediska finančních výdajů obcí jsou považovány **náklady na zabezpečení předškolních zařízení a základních škol.** Vysoký objem výdajů do zajištění základního školství pro žáky a zajištění základní občanské vybavenosti školských zařízení deklarovalo přes 60 % obcí. Významnější náklady mají v tomto ohledu obce v těch oblastech, které

jsou atraktivní pro rozvoj bydlení (především suburbanizované zóny v blízkosti velkých měst). Tyto obce mnohdy očekávaly, že na investicích do základní infrastruktury se budou podílet i soukromí investoři a developéři, tato očekávání však mnohdy nebyla splněna, a proto jsou obce nuceny plně zabezpečit rozvoj kapacit i modernizaci vzdělávacích zařízení v daných lokalitách.

V pořadí třetí nákladovou položkou je pro výdajové nároky obcí zajištění adekvátního **rozsahu a kvality občanské vybavenosti v sociální a zdravotní oblasti**. Jako významnou nákladovou položku uvádí tuto kategorii výdajů 31 z celkových dotázaných 63 obcí. Deklarovaný podíl výdajů na sociální a zdravotní infrastrukturu je regionálně diferencovaný, jako relativně malý faktor z hlediska všech výdajových položek považují náklady na tuto občanskou vybavenost obce ve Zlínském kraji, Jihomoravském kraji i kraji Pardubickém. Naopak větší roli hrají tyto výdaje v Ústeckém kraji, Libereckém i Karlovarském kraji. relativně vysoký podíl výdajů uváděly i obce v Plzeňském kraji. Některé obce v Libereckém a Středočeském kraji navíc poukazyvaly na to, že kromě výdajů do zdravotní a sociální infrastruktury ještě zatěžují jejich rozpočet i příspěvky na sociální služby a dávky, které poskytují buď samy nebo ve spolupráci s jinými obcemi.

Relativně menší, přesto **významnou výdajovou položkou dotazovaných obcí a měst jsou výdaje spojené s investicemi do údržby a zvyšování kvality komunikací, včetně investic do obnovy nebo zabezpečení chodníků, náměstí a dalších veřejných prostranství**. Významnou míru výdajů do těchto služeb deklarovalo dvacet z 63 dotázaných obcí. Tyto výdaje nejsou ovlivněny příslušností obcí k jednotlivým krajům ani jejich velikostí. Jako významnější faktor se zde ukazuje spíše vztah a postoje obce ke zvyšování urbanistické a architektonické atraktivity lokalit. Významným faktorem pro zvýšený podíl výdajů do komunikací je rovněž lokalizace větších firem na území obcí a větší zátěž silnic, která je spojená s průjezdem velkých aut, popř. s nárůstem individuální dopravy.

Relativně velké procento obcí rovněž uvádělo, že významnou výdajovou zátěží z hlediska jejich rozpočtů **jsou výdaje na dopravu**. Na tuto výdajovou položku upozornilo 20 obcí z 63 dotazovaných. U malých obcí jsou výdaje do dopravy spojeny především s příspěvky na zajištění dopravní obslužnosti, u větších měst hrají roli především investice do městské hromadné dopravy. **Deklarované náklady na dopravu se významně regionálně liší a mohou se lišit i v různých letech. Významnou roli zde hrají různí dopravci, kteří do oblasti dopravní obslužnosti vstupují a mohou nabízet různé služby s různými cenovými požadavky na obce.**

Relativně vysokým výdajovým nákladem je pro obce také provoz veřejného osvětlení. Šestnáct obcí ze všech dotazovaných uvádělo, že zajištění místního osvětlení vyžaduje poměrně vysoké náklady, které navíc každoročně významným způsobem rostou. Vyšším výdajovým nákladem je zajištění veřejného osvětlení především pro malé obce. Významné zatížení však deklarují i větší města, především ta, kterou jsou turisticky zajímavá a mají na svém území historické památky.

Mezi **významnější faktory, které ovlivňují rozpočtové náklady obcí, patří rovněž investice do kultury a kulturních institucí**. Šestnáct z 63 dotazovaných obcí uvádělo tyto výdaje za důležité z hlediska rozpočtových výdajů, i když v menším rozsahu než předešlé položky. Opět zde není zřejmá vazba mezi velikostí obce nebo její příslušností k jednotlivým regionům, ale spíše rozvojové priority místních samospráv.

Podle výsledků řízených rozhovorů patří **rozloha obce** k méně významným faktorům ovlivňujícím výši výdajových položek v obci. Obce nepovažují tento faktor za významný, pouze 13 z nich (tj. cca 20 %) ho na stupnici důležitosti uvedlo jako méně důležitý (2. stupeň důležitosti). Jednalo se především o obce v horských oblastech s rozptýleným osídlením a v některých případech i obce v suburbanizovaném pásmu kolem velkých měst (např. v Karlovarském a Středočeském kraji.)

Významnou výdajovou položkou jsou rovněž **investice do údržby a zlepšování veřejných ploch jako jsou parky, hřbitovy apod.** Jako nákladovou položku, i když méně významnou ve srovnání s předešlými nároky, je uvedlo deset obcí (jednalo se převážně o menší obce).

Jako méně významné, přesto však zatěžující obecní rozpočet, uváděly některé obce náklady na zajištění bezpečnosti (policie). Tuto skutečnost uvedlo 9 obcí ze všech dotázaných. Jednalo se především o obce v regionech s významnými sociálními konflikty (především Ústecký kraj, Karlovarský kraj, dále i Liberecký kraj). Opět se jedná o položku, která je z hlediska výše výdajů méně významná než ostatní náklady, přesto hraje v rozpočtech některých obcí významnější roli.

Pouze pět obcí ze všech dotázaných za důležitý faktor, který může mít vliv na dílčí výdajové položky v obci, považuje počet obyvatel. Podle stupně důležitosti považují počet obyvatel v předprodukčním věku (0-14 let) za nejvýznamnější pouze 4 obce, ale ostatní ho také řadí k významným faktorům. O něco více obcí uvádí jako nejvýznamnější faktor ovlivňující výdajové náklady obcí počet obyvatel v postprodukčním věku (65+ let (10 obcí ze všech dotázaných, převážně ve Zlínském, Jihomoravském i Ústeckém kraji).

Náklady na zajištění zimní údržby hrají významnější roli u obcí především v horských oblastech (Liberecký kraj, Karlovarský kraj, Plzeňský kraj). Jedenáct obcí z 63 dotázaných uvádějí, že zimní údržba je významnější výdajovou položkou, ne však zásadní z hlediska hospodaření obcí.

V odpovědích obcí se objevovaly i další faktory, které mají dopad na výdajové položky obecních rozpočtů. V Karlovarském a především Ústeckém kraji patří mezi tyto výdaje náklady na řešení nezaměstnanosti. Celkem pět obcí se vyjádřilo, že náklady na řešení nezaměstnanosti hrají důležitou roli v rozpočtu obce.

Další významnější položku tvoří **zejména u malých obcí výdaje na hasičské sbory**, dále na **samotný výkon administrativy a chodu úřadu** (Středočeský kraj a Moravskoslezský kraj), na zajištění dalších komunálních služeb (blíže nespecifikováno), na investice do sportovních zařízení (zhruba 10 % obcí), do životního prostředí, úklidu obcí apod. Některé obce rovněž deklarovaly význam odchodu obyvatel z hlediska rozpočtových omezení (Moravskoslezský kraj).

Obce, které vlastní zámek, hrad nebo jinou významnou kulturní památku, se shodly na tom, že největší výdajovou položkou je pro ně financování provozu i investic do těchto kulturních památek. Výjimku tvoří obce, které uzavřely dlouhodobé partnerství s občanskými sdruženími a nemovité památky jim pronajaly. Občanská sdružení zajišťují provozní náklady památek a obce prostřednictvím dotačních titulů spolufinancují investice. V těchto případech není vlastnictví kulturní památky pro obec žádnou finančně zátěžovou položkou.

Pro zjištění výdajových potřeb obcí a postižení toho, na jaké typy služeb chybí jednotlivým obcím nejvíce finanční prostředky, jsme se v řízených rozhovorech zástupců obcí také ptali na to, **jaké druhy služeb**, které zajišťují, jsou nedostatečně finančně zajištěné a které v obcích díky finančním omezením chybí. **Odpovědi na tuto otázku byly značně diferencovány ve vazbě na velikost obcí, na priority rozvoje obcí ve vztahu k sociálním a ekonomickým problémům, které daná lokalita má.**

Významnou roli zde hraje i spádovost obcí k větším obcím a městům. Převážná část obcí, kde obyvatelé dojíždějí do zaměstnání do větších měst v jejich blízkosti, uvádí, že sice na jednu stranu některá infrastruktura chybí (např. využití volného času, sportoviště, kulturní zařízení), ale že na druhou stranu není pro obyvatele problém si dojet do blízkého města a využít služeb tam. Tyto postoje uváděly obce především ve Středočeském kraji v blízkosti Prahy, dále i obce v Královéhradeckém kraji.

3.2. + 3.3. + 3.4. Které druhy služeb, jež zajišťujete pro své občany, jsou dle Vašeho názoru finančně nedostatečně zajištěné? Které druhy služeb, podle Vašeho názoru, jsou v obci kapacitně nedostatečné nebo chybí? Jaký druh technické vybavenosti (zařízení) ve Vaší obci chybí nebo má nedostatečnou kapacitu? (plyn, voda, kanalizace, veřejné osvětlení, rozhlas, IT, ...)

Mezi nedostatečně zajištěné veřejné služby patří z pohledu zastupitelů obcí především **doprava a dopravní obslužnost, dále technická infrastruktura (kanalizace, plynofikace) a zejména v suburbanizovaných zónách i občanská vybavenost v oblasti školství**. Větší finanční příspěvky by obce uvítaly i na zajištění úklidu veřejných prostranství, údržby zeleně a místních komunikací. V některých obcích se rovněž objevují požadavky na větší finanční prostředky pro zajištění zdravotních zařízení.

Malé obce často uváděly, že by uvítaly **větší možnosti na zajištění obchodů (zajištění prodejní sítě v některých částech obce) a základních služeb pro obyvatele**.

Ve větších městech chybí naopak kapacity na **zajištění parkovišť a garáží (především na sídlištích)**.

Obce bez rozdílu velikosti a příslušnosti ke krajům se shodly na obecných potřebách dalšího rozšiřování kapacit i sportovišť a kulturních zařízení, s výjimkou obcí v těsné spádovosti větších měst (viz výše).

Analýza typů a rozsahu služeb, které v jednotlivých lokalitách chybí nebo nejsou dostatečně kapacitně zajištěny, by však měla být doplněna dalšími dotazníkovými šetřeními, která by byla zaměřena především na obyvatele a soukromý sektor, popř. občanská sdružení.

4. OKRUH (SPÁDOVOST)

4.1. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu okolních obcí v rámci správního obvodu?

Problematika služeb poskytovaných v rámci správního obvodu a jejich rozsah patřila k závažným zkoumaným problémům, které jsou nahlíženy jako jeden z faktorů ovlivňujících roli obce v systému sídelní struktury.

Většina odpovídajících byla schopna určit služby, které obce poskytují obyvatelům obcí ve svém spádovém území, nicméně rozsah většinou neuvedli.

V obcích s rozšířenou působností odpovědi potvrdily relativně **široký záběr služeb, které ORP poskytují obyvatelům obcí ve svém spádovém území**. Vedle služeb spojených s administrativní činností v přenesené působnosti je velmi důležitou oblastí **základní školství a mimoškolní aktivity dětí**, které obvykle dotuje město ze svého rozpočtu (domy dětí a podobná zařízení, příp. ZUŠ). Poněkud méně jsou zmiňovány mateřské školy.

Dalšími nejčastěji uváděnými službami garantovanými obcemi je **zajištění bezpečnosti prostřednictvím městské policie na základě veřejnoprávních smluv a činnost hasičů**. Poměrně často je zmiňována role **obcí s rozšířenou působností** v oblasti zdravotnictví a **sociální péče a služeb**. Také v oblasti kultury a sportu poskytují ORP jak infrastrukturu, tak i možnost účastnit se jak kulturních, tak sportovních akcí.

Zhruba třetina ORP uvedla problematiku dopravy; pouze výjimečně byla uvedena oblast zásobování vodou.

V této souvislosti byla problematika regionálního rozvoje zmiňována spíše okrajově.

Na úrovni obcí s pověřeným obecním úřadem se v řízených rozhovorech také v podstatě potvrdily poznatky vyplývající z dotazníkového šetření – v odpovědích OPOÚ figuruje na prvním místě základní školství (jen ojediněle jsou zmiňovány mateřské školy), dále zdravotnictví, administrativní služby spojené s výkonem přenesené působnosti, kultura a sport, případně sociální služby.

V odpovědích obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou kromě služeb poskytovaných v rámci výkonu přenesené působnosti **dominovalo opět základní školství**. Více než polovina dotazovaných **zmiňovala zdravotnictví** – ambulance praktických lékařů pro děti a pro dospělé, zubních lékařů nebo, ale to spíše výjimečně lékařů specialistů (gynekologů). Ambulance se často nacházejí v budovách v majetku těchto obcí. Další poskytovanou službou jsou aktivity a zařízení pro kulturu a sport. Výjimečně bylo zmíněno hospodaření s odpady.

Pro obce vykonávající základní rozsah přenesené působnosti nebyla tato otázka relevantní.

4.2. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí mimo správní obvod obce (ORP a POÚ) ?

Na úrovni obcí s rozšířenou působností lze odpovědi na tuto otázku rozčlenit zhruba do dvou skupin. První skupinu tvoří obce, které byly v minulosti okresním městem: tyto obce plní nadále roli centra nad rámec svého spádového území, obvykle na území okresu (někdy se jedná i o větší území). Nově ustavené ORP, které nebyly okresním městem, většinou, jak vyplývá z odpovědí, neposkytují služby občanům mimo své administrativní území.

Pokud jde o poskytované služby, je nejčastěji **uváděno zdravotnictví** – město je sídlem nemocnice, která má větší územní působnost než je územní obvod ORP (obvykle se jedná o území okresu). Dále ORP poskytují obyvatelům mimo rámec svého územního obvodu služby **v oblasti kultury a sportu**. Specifickou službou pak je v případě dvou měst divadlo, jehož územní působnost překračuje jak hranice ORP, tak i okresu (např. divadlo v Uherském Hradišti). V rámci řízených rozhovorů bylo několikrát zmíněno i školství, přičemž je nutno podotknout, že v této otázce se jedná především o střední školy. Výjimečně odpovídající uvedli sociální služby a zařízení nebo jiné služby, např. psí útulek.

Z odpovědí obcí s pověřeným obecním úřadem vyplývá, že služby poskytované obyvatelům mimo jejich spádové území se omezují na kulturu a sport a některé služby administrativního charakteru (např. ověřování podpisů).

Odpovědi obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou na tuto otázku byly ve zhruba 60 % obcí záporné, tzn., že neposkytují žádné služby pro obyvatele mimo rámec svého správního obvodu. Ve zbývajících odpovědích se objevilo školství, zdravotnictví (ambulance, lékárna), kultura a sport. V jednom případě bylo zmíněno ukládání odpadu.

Pro obce vykonávající základní rozsah přenesené působnosti nebyla tato otázka relevantní.

4.3. Spolupracujete s jinou obcí (obcemi) z důvodů zajištění služeb (odpady, kanalizace, ČOV, doprava, např. formou svazku obcí)

Celkově lze shrnout, že jen minimum obcí v řízených rozhovorech uvedlo, že nespolupracují s okolními obcemi.

Všechny obce s rozšířenou působností v řízených rozhovorech odpověděly, že spolupracují s jinými obcemi, a to **formou dobrovolných sdružení obcí (mikroregiony) nebo prostřednictvím obecně prospěšných společností**. Společné aktivity jsou zaměřeny především do **oblasti cestovního ruchu** (jak uvedlo 90 % dotázaných) – realizace cyklostezek, společná propagace území, zhruba 40 % ORP uvedlo **vodní hospodářství**. **Dalšími oblastmi spolupráce jsou kulturní aktivity, doprava a regionální rozvoj.**

Většina ORP hodnotí společnou činnost s ostatními obcemi pozitivně, i přesto, že často jsou „tahounem“ společných aktivit. Obce s rozšířenou působností jsou zapojeny také do republikových organizací, především do Svazu měst a obcí ČR.

Mezi odpověďmi nejsou patrné významné rozdíly z hlediska geografické polohy ORP v rámci České republiky s výjimkou Ústeckého kraje, kde se zřejmě spolupráce začíná teprve rozvíjet (alespoň podle odpovědí, které jsou k dispozici).

Také obce s pověřeným obecním úřadem spolupracují s jinými obcemi, a to formou dobrovolných sdružení obcí – **mikroregionů**. **Činnost mikroregionů je zaměřena na budování a rozvoj cyklostezek, kulturní aktivity. Některé OPOÚ uvádějí také odpadové hospodářství.**

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou jsou vesměs také zapojeny do činnosti mikroregionů, které se zaměřují jak na cestovní ruch, tak na technickou infrastrukturu nebo budování cyklostezek. Obce zmiňují také své členství ve SMO anebo SMS. **Z hlediska aktivit mikroregionů nelze najít nějaké územní specifika**, ale na druhé straně je důležitá skutečnost, že obce s matrikou a/nebo se stavebním úřadem **v Královéhradeckém a některé v Ústeckém kraji odpověděly na tuto otázku záporně, tzn., že nejsou zapojeny do žádného mikroregionu**. To potvrzuje i odpovědi na úrovni obcí s rozšířenou působností v Ústeckém kraji, ze kterých je zřejmé, že se spolupráce v území teprve začíná rozvíjet. Důležitou roli zde, jak vyplývá z odpovědí, sehrává, jak aktivní jsou představitelé mikroregionu a jak dovedou komunikovat a spolupracovat nejen v rámci sdružení obcí, ale i směrem k veřejnosti a orgánům veřejné správy (osobnost „tahouna“ mikroregionu).

Také obce se základní přenesenou působností spolupracují s okolními obcemi. Jednak jsou to účelová spojení dvou až tří obcí, kdy se jedná o oblast vzdělávání (základní škola), budování sociálního zařízení (dům s pečovatelskou službou) nebo technickou infrastrukturu. Druhá forma je zapojení se do činnosti mikroregionů. Z odpovědí vyplývá, že zpravidla tam, kde mikroregiony vznikly za účelem budování infrastruktury, je po „splnění“ úkolu jejich činnost spíše formální, ale mikroregiony, které se zaměřily na oblast cestovního ruchu a kultury, s cílem případně získat finanční prostředky z fondů EU, jsou aktivní.

4.4. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu zaměstnání (dojížděka a přechodný pobyt):

Obce s rozšířenou působností na tuto otázku odpovídaly většinou tak, že lidem, kteří v obci pobývají přechodně, poskytují veškeré služby. **Obce nejsou schopny je odlišit od ostatních občanů, neboť přechodný pobyt jako takový byl zrušen.** Pokud jde o dojížděku za prací, pak jsou občanům poskytovány především služby spojené s dopravou, administrativa, kultura, sport, zdravotnictví, školství.

Odpovědi **obcí s pověřeným obecním úřadem** byly velmi podobné odpovědím obcí s rozšířenou působností. Nejčastěji zmiňovanými poskytovanými službami jsou doprava, administrativa, školství, kultura.

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou v řízených rozhovorech většinou odpověděly, že žádné služby obyvatelům jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu zaměstnání, neposkytují. Ve zbývajících odpovědích představitelé těchto obcí vesměs konstatovali, že tyto občané využívají stejné služby jako obyvatelé jejich obcí.

Obce se základní přenesenou působností jsou malými obcemi, jejichž obyvatelé většinou vyjíždějí za prací, takže odpovědi na tuto otázku byly vesměs záporné.

Z hlediska geografické polohy obcí nebyl v jejich odpovědích žádný významný rozdíl.

Z hlediska analýzy odpovědí na otázku „Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí?“ byly překvapivé odpovědi, které naznačovaly, že si většina spádových obcí nebyla zcela vědoma, jaký rozsah služeb zajišťuje pro obyvatele jiných obcí a jak významnou roli v území sehrávají.

4.5. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu studia.

Obce s rozšířenou působností jsou ve svém spádovém obvodu **centry středního školství**, v některých z nich jsou také lokalizovány vysoké školy nebo jejich detašovaná pracoviště. Jak vyplývá z řízených rozhovorů, studentům poskytují obce s rozšířenou působností nejčastěji služby spojené s dopravou. Další oblastí je **mimoškolní zájmové aktivity v oblasti kultury a sportu**, některé **ORP zmiňují také ubytování**.

V obcích s pověřeným obecním úřadem obvykle sídlí střední škola, ale není to nutně pravidlem. Odpovědi na tuto otázku jsou tedy dvojí - tam, kde není lokalizována střední škola, OPOÚ odpovídají záporně. V obcích, v nichž se střední škola nachází, jsou, podle odpovědí v řízených rozhovorech, poskytovány služby v oblasti dopravy, kultury a sportu.

Na úrovni obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou lze opět rozlišit odpovědi podle toho, zda je v obci lokalizována nějaká střední škola. Ve většině těchto obcí střední škola není, otázka pro ně není relevantní a odpovědi jsou tedy záporné. V některých obcích s matrikou/nebo stavebním úřadem se nacházejí střední školy, v odpovědích o poskytovaných službách pak obce uvádějí běžné služby – doprava, kultura, sport, zdravotnictví, odpadové hospodářství.

Pro obce se základní přenesenou působností je tato otázka irelevantní.

V odpovědích na tuto otázku nejsou žádné významné rozdíly z hlediska geografické polohy obcí.

4.6. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí, kteří pobývají v obci nebo v jejím okolí z důvodu krátkodobé rekreace a cestovního ruchu.

Většina obcí s rozšířenou působností v řízených rozhovorech uvedla, že návštěvníkům poskytují **dopravu, informační služby, kulturu a sport, údržbu cyklostezek, zajištění čistoty města – úklid a odvoz odpadků, zdravotnictví apod.** Význam služeb cestovního ruchu a jejich rozvoje v obci souvisí s atraktivitou pro návštěvníky, proto i odpovědi jednotlivých ORP se liší. Ne všude je tato problematika akcentována a cestovní ruch pak „jde mimo“ aktivity úřadu ORP. Nicméně většina ORP rozvíjí v tomto směru činnost i v rámci mikroregionů, jak je vyplývá z odpovědí na otázku 4.3.

Obce s pověřeným obecním úřadem v rámci svých odpovědích kladou důraz na základní služby spojené s **cestovním ruchem - doprava, ubytování, stravování**. Uvědomují si význam různých kulturních a sportovních akcí pro zvýšení atraktivity obce a jejího okolí z hlediska rozvoje cestovního ruchu.

I na úrovni obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou je pro odpovědi na tuto otázku **podstatná atraktivita obce nebo území, v němž se nachází, z hlediska cestovního ruchu. Zhruba polovina obcí s matrikou a/nebo se stavebním úřadem poskytuje běžné služby svým návštěvníkům, některé obce navíc zmiňují sportovní zařízení, administrativní služby, lékařské služby nebo knihovnu s připojením na internet, úklid.** Pro zbývající obce služby poskytované obyvatelům jiných obcí, kteří pobývají v obci nebo v jejím okolí z důvodu krátkodobé rekreace a cestovního ruchu, nejsou podstatné.

Obce se základní přenesenou působností vesměs konstatovaly, že žádné služby obyvatelům jiných obcí, kteří pobývají v obci nebo v jejím okolí z důvodu krátkodobé rekreace a cestovního ruchu, neposkytují. Některé zmínily své zapojení do budování cyklostezek, případně kulturní památky nebo sportoviště, které se na jejich katastru nacházejí. Toto jejich tvrzení je poněkud v rozporu s odpověďmi na otázku 4.3., kde obce uvádějí své zapojení do mikroregionů, velmi často zaměřených právě na rozvoj cestovního ruchu.

Podobně jako v předchozích otázkách nehraje významnou roli v odpovědích na tuto otázku geografická poloha v rámci ČR, ale podstatný vliv má atraktivita území, v němž se obec nachází, pro cestovní ruch.

4.7. Jaký je vliv sezónních změn počtu obyvatel obce (chataři, chalupáři) na poskytování služeb – podrobně specifikujte v odvětvové struktuře.

Všechny obce s rozšířenou působností v řízených rozhovorech uvedly, že vliv sezónních změn počtu obyvatel je žádný nebo minimální. Podobně reagovali představitelé obcí s pověřeným obecním úřadem. Také z jejich pohledu je vliv sezónních změn počtu obyvatel nevýznamný. Ani v obcích se stavebním úřadem a/nebo s matrikou se sezónní změny počtu obyvatel nejeví jako významný problém. Pokud majitelé rekreačních chat a chalup platí za odvoz odpadu a daň z nemovitostí, obce nepocítují jejich vliv na poskytování služeb. Také malé obce se základní přenesenou působností nepovažují vliv sezónních změn počtu obyvatel z hlediska poskytovaných služeb za důležitý.

V odpovědích na tuto otázku nebyl významný rozdíl ani z hlediska velikosti obcí, ani z hlediska jejich geografické polohy.

Otázka 4.8. Znáte počet podnikatelů – nerezidentů (s trvalým pobytem mimo obec)?

V podstatě všichni zástupci obcí s rozšířenou působností v řízených rozhovorech neznali počet podnikatelů – nerezidentů v obci. Většinou znají velké firmy, které u nich působí, ale celková čísla o počtech podnikatelů ne. Podobně v obcích s pověřeným obecním úřadem počet podnikatelů nerezidentů neznali. Nicméně se respondenti domnívají, že většina především drobných podnikatelů má trvalé bydliště v obci, v níž podniká.

V obcích se stavebním úřadem a/nebo matrikou je vzhledem k jejich velikosti povědomí o podnikatelích v obci lepší. Nicméně všichni uváděli kvalifikované odhady, ne přesná čísla. Z výsledků řízených rozhovorů vyplývá, že podnikatelé-nerezidenti mají obvykle větší firmu, malí a drobní podnikatelé jsou převážně místní. Jedná se často o rodinné firmy zaměřené na obchod a služby.

Podobná situace je v obcích se základní přenesenou působností. Obce jsou malé, takže podnikatelské aktivity jsou všeobecně známé. Odpovědi v rámci řízených rozhovorů lze rozdělit v podstatě do tří skupin, z nichž nejsilnější je skupina, kdy představitelé obce byli schopni alespoň kvalifikovaně odhadnout (někdy i uvést přesné číslo) o počtu podnikatelů-nerezidentů v jejich obci. Do druhé, výrazně méně početné skupiny, lze zařadit obce, jejichž představitelé se domnívají, že všichni podnikatelé mají v obci trvalé bydliště (malé rodinné firmy). Zbývající obce (cca 10 % celkového počtu odpovídajících) nedokáží odpovědět na položenou otázku.

4.9. Jaký je dle Vašeho názoru vliv věkové skladby obyvatel Vaší obce na rozsah poskytovaných služeb, a to i s ohledem na obce, které do Vaší obce spádují (obce se stárnoucím obyvatelstvem, obce s významnými vzdělávacími institucemi, sociálními zařízeními - DPS, terénní sociální péče, kluby důchodců, apod.)

Odpovědi na tuto otázku v rámci řízených rozhovorů v obcích s rozšířenou působností lze rozdělit do základních dvou skupin, a sice na ORP, které se těmito problémy zatím nezabývají, a početně výrazně silnější skupinu ORP, které tyto problémy sledují. Tuto skupinu lze pak dále členit na ORP s problémy se stárnoucím obyvatelstvem a z této skutečnosti vyplývajícími požadavky na kapacitu a kvalitu zajištění sociální péče a služeb a skupinu ORP, v nichž se výrazněji projevuje současná populační vlna a s ní související požadavky na předškolní a školní zařízení.

Někdy se jedná o ORP v zázemí velkých měst, která vytvářejí „ubytovací prostor“ pro tato města a musí reagovat na požadavky mladých rodin, které se zde usazují. Další relativně specifická skupina ORP řeší sociální problémy spojené s nezaměstnaností a existencí sociálně málo přizpůsobivého obyvatelstva ve svém spádovém obvodu (problém především Ústeckého kraje).

V obcích s pověřeným obecním úřadem se také projevují, jak vyplývá z výsledků řízených rozhovorů, v podstatě dva základní problémy. Na jedné straně **nárůst počtu dětí spojený s vyššími požadavky na zajištění dostatečné kapacity mateřských a základních škol** a na straně druhé **stárnutí populace a s tím související potřeby sociálních zařízení a péče pro seniory**.

Obce se stavebním úřadem a/nebo s matrikou lze podle výsledků řízených rozhovorů na tuto otázku také rozdělit do několika skupin. V první skupině (zhruba 50 %) jsou obce, které podle svých odpovědí nepocítují vliv věkové skladby obyvatel na rozsah poskytovaných služeb. **Obce, které tento vliv přiznávají, lze členit na ty, které jsou „mladé“ a jejichž obyvatelé vyžadují služby související se silnou dětskou složkou populace, tj. předškolní zařízení, základní školy a zařízení pro mimoškolní aktivity dětí. Druhou skupinu tvoří „stárnoucí“ obce, které se jednak zajišťují služby požadované seniory (sociální péče a zdravotní služby) a jednak se snaží obec omladit přilákáním nových obyvatel pomocí nabídky stavebních parcel nebo možnosti rekonstruovat domek v obci.** Podmínkou takovýchto aktivit je ovšem blízkost významného centra, kde najdou mladí lidé odpovídající práci.

Obce se základní přenesenou působností, malé obce, které byly zapojeny do realizace řízených rozhovorů, většinou na tuto otázku odpověděly, že žádný vliv na rozsah poskytovaných služeb v souvislosti s věkovou strukturou obyvatelstva nepocítují. Tři obce uvedly zvýšené náklady na služby vázané na mladší populační ročníky, dvě obce pak konstatovaly potřebu zabezpečit služby pro seniory.

V této otázce se projevují rozdíly v odpovědích vyplývající především z polohy dané obce vůči významnému městu. Pokud leží v jeho zázemí a je dobře dostupné, plní funkci bydlení pro toto centrum a obvykle nemá výraznější problémy se stárnutím obyvatel. Obce na periférii spádového území takovýchto center mají poněkud složitější situaci, obvykle je vliv služeb poskytovaných seniorům na činnost obce významnější.

4.10. Ověřit, zda obec ve svém správním obvodu plní pro okolní obce roli přirozeného centra s historickými vazbami a zvyklostmi, v jakých oblastech se její role projevuje nejvýznamněji. Pokud ano, zda to má dopad na její rozpočet.

Všechny obce s rozšířenou působností (až na jednu výjimku) se považují za přirozené centrum s historickými vazbami k obcím se svým spádovým obvodem. Historicky daný region je u některých ORP větší než jejich současný obvod. Pokud jde o oblasti, v nichž se tento význam projevuje nejsilněji, je to vedle administrativních služeb oblast kultury a sportu, zdravotnictví, školství. Kromě zajištění služeb, které obec s rozšířenou působností zabezpečuje, má tato skutečnost dopad i v investiční oblasti, **neboť ORP při dimenzování některých investic (kulturní zařízení, sportoviště, dopravní infrastruktura atd.) musí vzít v úvahu i velikost svého spádového území.**

Obce s pověřeným obecním úřadem se také považují za přirozená centra svého spádového území, ale v podstatě jeho rámec na rozdíl od některých ORP nepřekračují. Žádná z OPOÚ dotazovaných v rámci řízených rozhovorů nespecifikovala oblasti, v nichž se její přirozený vliv na okolí nejvíce projevuje a ani neuvedla, zda to má dopad na její rozpočet. Vzhledem k tomu, že většina OPOÚ je zapojena do činnosti mikroregionů, lze předpokládat, že rozpočtové dopady jsou spojeny s jejich aktivitami v rámci mikroregionů.

Většina představitelů obcí se stavebním úřadem a/nebo s matrikou nepřeceňuje postavení své obce jako přirozeného centra svého nejbližšího okolí. Jejich role obvykle těsně souvisí s administrativou, případně zajištěním školní docházky dětí z menších obcí. Z toho lze odvodit i dopady do rozpočtů těchto obcí.

Pro obce se základní přenesenou působností není tato otázka relevantní.

Jak vyplynulo ze zaměření prvních otázek tohoto okruhu, i přesto, že se spádové obce především na úrovni ORP a OPOÚ považují za přirozená centra, nejsou si zcela vědomy, jaký rozsah služeb zajišťují pro obyvatele jiných obcí a jak významnou roli v území sehrávají.

5. OKRUH (NÁVRHY A DOPORUČENÍ OBCÍ)

5.1. Na základě jakých parametrů by měl být nastaven RUD?

- počet obyvatel,
- motivační prvky (např. posílit vazbu mezi ekonomickými subjekty, které v obci podnikají a místním rozpočtem),
- jiný model přerozdělování finančních prostředků, kde vedle velikostní kategorie obcí budou brány v potaz i jiné faktory (např. počet stálých obyvatel a počet sezónních obyvatel; nadmořská výška; počet bytových jednotek; rozloha obce apod.).

Hlavní parametry: počet obyvatel, rozloha. Na těchto dvou parametrech se v podstatě obce shodly, ale s tím, že kategorie by měly být citlivěji členěné.

Pomocná kritéria: počet nebo podíl dětí do 14 let. Stanovení pomocného kritéria vycházelo ze skutečnosti, že výdaje do vzdělávací oblasti a dalších souvisejících aktivit se významně podílejí na výdajové strance rozpočtů obcí.

V rozhovorech byla navržena i další pomocná kritéria: **počet nebo podíl obyvatel v poproduktivním věku, délka místních komunikací, vybavenost technickou infrastrukturou (podíl napojených obyvatel), počet nemovitostí (např. čísla popisná, včetně rekreačních objektů), počet obyvatel, kteří jsou zaměstnáni na území obce.**

Spíše větší obce navrhuji **zohlednit správní obvod obce (podle počtu osob ve správním obvodu).**

Pokud jde o **motivační prvky**, jako je posílení vazby mezi ekonomickými subjekty, které v obci podnikají a místním rozpočtem), tak obce reagovaly v podstatě pozitivně, nicméně **upozorňovaly na riziko „přetahování“ podnikatelů**, což by se dalo do jisté míry vyřešit tím, že by se **bralo v úvahu místo podnikání subjektů** a nikoli oficiální sídlo firmy.

5.2 Preferovali byste rozdělování finančních prostředků přes RUD nebo dotace? V případě dotací: účelové nebo neúčelové?

U této otázky se v podstatě obce rozdělily na dvě skupiny: první skupina (spíše menší obce) preferují zrušení dotací a všechny prostředky rozdělovat přes RUD. Malé obce zdůrazňovaly vysokou administrativní náročnost spojenou se získáním a čerpáním dotace. Upozorňovaly také na nedostatek odborného aparátu, který v podstatě nutí tyto malé obce využívat služeb externích poradenských firem, které nemusí vždy poskytovat kvalitní služby. Nákup externích služeb a lobbying je pro malé obce velmi finančně náročné.

Druhá skupina, většinou větších obcí navrhuje neposkytovat nenárokové dotace, ale dávají přednost nárokovým, které jsou spojené s konkrétními aktivitami.

5.3. V případě financování z RUD byste preferovali:

- rozšíření resp. změna spektra sdílených daní,
- rozšíření daňové pravomoci,
- jiné.

Obce nevěří možnosti rozšířit okruh sdílených daní, jejichž výnos vstupuje do RUD. V případě spotřební daně respondenti předpokládali neochotu státu podělit se o výnos a zároveň také

zdůrazňovali možnou nestabilitu příjmů ze spotřebních daní. Na druhé straně vidí možnost podílet se na výnosu ekologických daních.

Některé obce také navrhují zvýšení jejich podílu na stávajících sdílených daních.

Obce většinou nechtějí rozšiřovat spektrum místních poplatků. Nepodporují jejich změnu na místní daně.

Navrhují zvýšit výnos z místních poplatků např. odstraněním „stropů“ u vybraných - poplatek za pobyt, poplatek za psa apod.

Mezi dalšími návrhy, které se v souvislosti s financováním obcí objevovaly, bylo zavedení odpisu majetku.

5.4. Jsou finanční prostředky získávané obcemi/městem z RUD do rozpočtu dostatečné pro výkon samosprávy?

Všechny obce bez rozdílu se domnívají, že prostředky z RUD na výkon samosprávy by měly být větší, aby obce mohly zajistit všechny potřebné služby pro své občany v patřičné šíři a kvalitě.

Obce zdůrazňují, že v rámci nastavení současných podmínek financování jim nezbývají téměř žádné prostředky pro realizaci rozvojových aktivit, tj. mimo rámec zajištění základních služeb.

4. ANALÝZA MANDATORNÍCH VÝDAJŮ OBCÍ

Mandatorní výdaje jsou svým charakterem výdaje obligatorní, jejich struktura a výše je determinována zákonnými úpravami. V ČR byly dosud předmětem zájmu především mandatorní výdaje státu, a to zejména výdaje na sociální zabezpečení. O existenci mandatorních výdajů na úrovni územní samosprávy se občas mluvilo a mluví, nicméně v minulosti nebyla jejich struktura přesně definována a nebyl jejich objem kvantifikován. Proto tento výzkum se soustředil mimo jiné i na možnou kvantifikaci mandatorních výdajů, což bylo zakotveno i v zadání výzkumného úkolu. **Kvantifikace mandatorních výdajů obcí podle velikostních kategorií je pravděpodobně první tohoto druhu v ČR (neboť řešitelům jiné kvantifikace nejsou známy), což je samo o sobě přínosem tohoto výzkumu.**

Zadání MF

Specifikace části: MANDATORNÍ VÝDAJE

4.1 Hlavní body zadání

1. Provést analýzu velikosti mandatorních výdajů dle odvětvového třídění, tj. paragrafů a položek.
2. Sumarizace jednotlivě za 14 velikostních kategorií obcí (dle zákona č. 243/2000 Sb.) na 1 obyvatele za roky 2005 – 2007 a průměrné hodnoty za roky 2005 – 07 , včetně směrodatné odchylky.
3. Vypočítat průměrné hodnoty za vybrané položky (které jsou nosnými výdaji obcí) a k nim směrodatné odchylky od průměru.
4. Upozornit na rizika z využívaných číselných údajů.

Aby bylo možné se na uvedenou problematiku zaměřit, bylo nutné se dohodnout na definici mandatorních výdajů a výpočty provést vhodným programem – provedeno odborníky pod vedením doc. Tománka.

4.2 Definice mandatorních výdajů (MaV) dle zadání

MANDATORNÍ VÝDAJE

Mandatorní výdaje jsou výdaje, které se z veřejných rozpočtů vydávají, resp. musí vydávat na takové druhy veřejných statků, na které mají nárok buď všichni občané, nebo jen jejich přesně specifikované skupiny (zejména např. v oblasti školství a v oblasti sociální). Strukturu a výši jednotlivých skupin druhů mandatorních výdajů určuje velké množství zákonných norem, různých vyhlášek a nařízení.

Zároveň byla uvedená definice dále zpřesněna, resp. zohledněna různá hlediska klasifikace, a to např.:

1) **Hledisko uplatňované zákonné normy** (zákona): např. podle příslušných zákonů a nařízení musí obec či kraj (ÚSC) zajistit vyjmenované druhy veřejných statků v potřebném množství a kvalitě a na určité místě a v určitém čase pro občany příslušné obce či regionu atd. Např. zákon o zdraví lidu určuje povinnost vydat veřejné prostředky na to, aby občané měli možnost konzumovat nezávadnou pitnou vodu. Jiné zákony ukládají zajistit bezpečnost obyvatel, možnost a povinnost absolvovat základní školní docházku aj.

- 2) Hledisko **velikosti skupin obyvatel** (např. občané v produktivní a v důchodovém věku aj.), jichž se příslušný mandatorní výdaj bude týkat.
- 3) Hledisko **objemu finančních prostředků** (nákladů) a způsobu jejich vydávání pro naplnění obsahu příslušných zákonů a vyhlášek (týká se zejména různých sociálních opatření).
- 4) Z hlediska **závaznosti** realizace příslušných opatření: např. opatření proti šíření epidemických onemocnění.
- 5) Z hlediska **důsledků** jejich plnění (pozitivních, negativních).
- 6) Z hlediska **časového období** platnosti příslušných zákonných norem (některé se musí realizovat trvale, některé dočasně, některé v závislosti na konkrétních podmínkách aj.).

Pro účely analýzy mandatorních výdajů bylo dohodnuto zvolit 1. hledisko. Nicméně definice byla průběžně zpřesňována (viz dále).

4.3 Výchozí podklady pro analýzu

Pro číselnou analýzu mandatorních výdajů bylo dohodnuto využít:

- a) Výkazy FIN 2 – 12 M
 - sumáře FIN 2-12- M z Arisu za všechny obce (zpracování programem u doc. Tománka),
 - sumáře FIN2-12M za města Pardubice, Chrudim aj.
- b) demografické údaje ČSÚ o počtu obyvatel ČR v letech 2005 - 07
 - kategorizace velikosti obcí dle z. č. 243/2000 Sb., o RUD
 - výsledky dotazníkového šetření (Dr. Kadeřábková)

4.4 Metodika a analýza

- analýza výkazů FIN 2 – 12 M (systém Aris)
- analýza pilotních projektů za města Pardubice, Chrudim a další (FIN2-12M)
- výpočty průměrných hodnot a směrodatných odchylek (převzato ze systému Aris)
- analýza mandatorních výdajů vybraných (výdajově rozhodujících) položek.

Východiska a kritéria analýzy:

- velikost výdajů jednotlivých odvětví (školství, sociální péče, pitná voda aj.) zjišťovat z výkazu FIN 2 -12,
- u jednotlivých definovaných mandatorních výdajů vypočítat hodnoty na 1 obyvatele obce s uvedením nejnižších a nejvyšších výdajů, případně nejčastěji opakujících hodnot a směrodatnými odchylkami,
- zohlednit a dle možnosti zobjektivizovat podle vhodných faktorů anomálie ve výdajích a příjmech.

Výdajové okruhy podrobené analýze:

- skupiny,
- oddíly,
- výdajové oblasti (vybrané pododdíly a vybrané paragrafy).

V průběhu výzkumu bylo nutné se zaměřit především na zpřesnění definice mandatorních výdajů a od té odvodit strukturu mandatorních výdajů. Podrobněji byla věnována pozornost analýze mandatorních výdajů na úrovni obcí, a to v dohodnutém rozdělení obcí podle 14 velikostních kategorií. Cílem vydefinování mandatorních výdajů pro potřeby tohoto výzkumu bylo určit takové výdaje, které mohou mít vliv na určení principů a kritérií zakomponovatelných do RUD.

Pro potřeby zjištění využívání pojmu mandatorní výdaje v praxi na úrovni územní samosprávy byla na začátku výzkumu provedena anketa na krajských úřadech (vybrány pro jejich relativně malý počet a tudíž i rychlost získání dílčích výsledků) s cílem zjistit, zda je pojem mandatorní výdaje využíván a jakým způsobem je charakterizován, zda je také vztahován na komunální úroveň. K 12. 5. 2008 odpovědělo osm krajů (Vysočina, Karlovarský, Středočeský, Plzeňský, Ústecký, Liberecký, Jihomoravský a Jihočeský kraj). Ukázalo se, že odborníci na krajských úřadech vztahují tuto problematiku pouze na úroveň krajů, tzn. nikoliv na komunální úroveň ve svém území. Přitom vymezování mandatorních výdajů pro svou potřebu vytváří pouze několik málo krajů, jejich definice jsou odlišné, i když užitečnost definování, sledování a analýzy struktury a objemu mandatorních výdajů připouštěla většina z dotazovaných odborníků. Z dostupných vyjádření vyplynulo, že na úrovni krajů odhad podílu mandatorních výdajů na celkových výdajích se pohyboval od 50 % do 89 %.

Z uvedené ankety také vyplynulo, že pokud jsou mandatorní výdaje definovány, u krajů existuje zřejmá tendence tuto definici rozšiřovat na co nejširší spektrum výdajů a do těchto výdajů zahrnovat stále větší podíl ze všech výdajů.

Podobná tendence se projevovala i u obcí v rámci řízených rozhovorů, pokud byly odpovědi vůbec a spíše ojediněle získány - za mandatorní výdaje byly považovány schválené výdaje ve schváleném rozpočtu. Totéž se projevovalo na jednání zřízené komise pro vymezení mandatorních výdajů. Ze strany zástupců obcí na jednání úvodních kontrolních dnů byla snaha zahrnout do mandatorních výdajů pokud možno všechny výdaje schválené zastupitelstvem obce při schvalování rozpočtu obce. Proto byla utvořena komise pro stanovení definice mandatorních výdajů a vymezení jejich struktury.

Na jednání komise v srpnu t. r. složené ze zástupců MF ČR jako zadavatele výzkumné studie, ze zástupců řešitele, ze zástupců SMO a SMS nakonec došlo ke shodě na vymezení definice mandatorních výdajů a vymezení struktury mandatorních výdajů podle odvětvového třídění rozpočtové skladby. Šlo o vytipování paragrafů, které lze začlenit do mandatorních výdajů podle platné rozpočtové skladby, která však zaznamenala v uplynulých letech drobné úpravy.

Problémem je, že rozpočtová skladba neumožňuje provázat analýzu v odvětvovém třídění na analýzu podle druhového třídění běžných výdajů (resp. i faktické rozdělení mandatorních výdajů na samostatnou a přenesenou působnost). Tento problém je možné jen částečně vyřešit u omezeného počtu obcí detailním rozbořem. Tuto problematiku považujeme za klíčovou, jejíž řešení si však jistě vyžádá do budoucna pokračování výzkumu. Dalším problémem je analýza mandatorních výdajů v případě dodavatelsky zajišťovaných služeb. Rovněž na tuto oblast by se mohl zaměřit budoucí terénní výzkum.

Následně na kontrolním dnu v září t. r. došlo k drobné úpravě struktury mandatorních výdajů, doplnění o 227 – Doprava ostatních drah a naopak v několika případech vyloučení paragrafů z analýzy.

Na základě uvedených jednání došlo ke konsensu a za mandatorní výdaje obcí jsou považovány všechny výdaje, které jsou obcím bez výjimky přikázány zákonem. Lze je rozdělit na:

- výdaje na přenesenou působnost, kam náleží veškeré výdaje této oblasti. Z mandatorních výdajů obcí pro účely tohoto výzkumu **byly ale vyloučeny výdaje na sociální dávky, protože jsou kryty účelovou dotací ze SR na sociální dávky;**
- mandatorní výdaje na samostatnou působnost, které musí obce vynakládat, aby dodržely odpovídající zákonnou normu (např. ve školství, v nakládání s odpady apod.).

Mandatorní výdaje jsou tudíž výdaje, které se z veřejného rozpočtu vydávají, resp. musí vydávat na zajištění takových druhů veřejných statků, na které mají nárok buď všichni občané, nebo jejich přesně specifikované skupiny (např. v oblasti základního školství). Strukturu a výši jednotlivých skupin druhů mandatorních výdajů určují různé zákonné normy, případně vyhlášky a nařízení (viz zpráva pro 2. kontrolní den). **Do mandatorních výdajů byly zahrnuty pouze běžné výdaje** (běžně - každoročně se opakující). Vyloučení kapitálových výdajů obcí z analýzy mandatorních výdajů sebou nese určitá rizika, neboť v rámci kapitálových výdajů jde například o:

- potřebnou péči o obecní majetek vyplývající ze zákona o obcích ve smyslu využívání a zhodnocování obecního majetku (majetek, který nepřináší užitky je nutno prodat)- využití opuštěných stavebních děl, jež patří obci apod.,
- péči o vodní zdroje. Pitné vody bude rostoucí nedostatek, bude nutné investovat do vodovodů, úpraven pitné vody apod. (což bude zvyšovat i její cenu) atd.,
- z dlouhodobého hlediska zajištění čištění odpadních vod a tudíž investice do kanalizací, čističek odpadních vod atd.

Obecně (a tedy ani u SR ani u územních rozpočtů) nejsou výdaje na investice do mandatorních výdajů zahrnovány (byť z dlouhodobého hlediska ovlivňují zajišťování a uspokojování mandatorních potřeb). Není tedy důvod je zahrnovat do mandatorních výdajů ani na úrovni územní samosprávy. Nicméně v propočtech řešitelé provedli výpočet i mandatorních kapitálových výdajů za dohodnuté paragrafy, aby bylo více zřejmé, že rozhodující jsou běžné mandatorní výdaje (viz tab. č. 4.6).

Dohodnutou strukturu mandatorních výdajů obcí ukazuje následující tabulka č. 4.1.

Tab. č. 4.1.: MANDATORNÍ VÝDAJE – struktura (výsledná podoba)

Paragraf	Položka	
2212	Silnice	
	5154	Elektrická ener.
	5166	Konzul.sloužby
	5169	Nákup ost.slouž.
	5171	4. Opravy a údržba
	6121	Budovy, haly a stavby
2219	Ost. zálež. poz. komun.	
	5139	Nákup mater. j.n.
	5166	Konzul.sloužby
	5169	Nákup ost.sloužeb
	5171	Opravy a údržba
	6119	Ostatní nehmotný majetek
2221	Provoz veřejné silniční dopravy	
	5213	Neinvestiční dotace
	5493	Účel investiční dotace

	6313	Investiční dotace
2229		Ostatní záležitosti v silniční dopravě
2242		Provoz veřejné železniční dopravy
2310		Pitná voda
2321		Odvod a čištění odpadních vod
2329		Odvod úpadních vod j. n.
3111		Předškolní zařízení
3113		Základní školy
3114		Spec.základní školy
3119		Ost. zálež. předšk. vých.
3141		Šk. strav. předšk. vzděl.
3311		Divadelní činnost
3314		Činnosti knihovnické
3315		Činnosti muzeí a galerií
3319		Ostatní kultura
3322		Zachování a obnova kulturních památek
3392		Zájmová činnost v kultuře
3412		Sport.zařízení obce
3612		Bytové hospodářství
	5166	konzul.
	5171	opravy
3613		Nebytové hospodář.
3631		Veřejné osvětlení
3632		Pohřebnictví
3635		Územní plánování
3639		Komunální a územní rozvoj j.n.
3716		Monitorování ovzduší
3721		Nebezpečné odpady
3722		Komunální odpady
3723		Ostatní odpady
3725		Zneškodňování kom. odp.
3726		Využ. a znešk.odp.
3727		Prevence vz.odpadů
3729		Ost.nakl. s odpady
3733		Monit. půdy a vody
	5166	Konzul.
	5171	Opravy
3741		Ochrana druhů a stanovišť
3744		Protierozní ochrana
3745		Péče o vzhled obcí
3749		Ostatní činnost k ochraně přírody a krajiny
43xx		viz text zápisu ze dne 13. 8. 2008
5212		Ochrana obyvatel.
5273		Ostatní krizové řízení
5311		Bezpečnost a pořádek
5511		Požární ochrana
5512		Požární ochrana
6112		Zastupitelstvo obcí
6171		Činnost místní správy
6320		Pojištění funk.nespec.

Poznámka:

V důsledku úpravy rozpočtové skladby, která změnila § v oddíle 43 - Sociální služby mezi roky 2006 a 2007 bylo zjišťováno, zda existuje nějaká forma **převodového můstku** ze starého do nového systému. Ačkoliv nic takového neexistuje, tato změna nepředstavuje problém, pokud je hodnocen oddíl 43 jako celek. Z hlediska konkrétních paragrafů již však data nejsou srovnatelná.

Existují v principu **dvě možnosti** přístupu:

a) Vyjít z aktuální rozpočtové skladby a vybrat pro mandatorní výdaje z hlediska příslušných paragrafů pouze rok 2007. Potom by zde měly být zahrnuty paragrafy:
 4319, 4329, 4333, 4334, 4339, 4341, 4349, 4351, 4357, 4359.

b) Použít rozpočtovou skladbu platnou pro roky 2005 a 2006, při výběru mandatorních výdajů vyjít z původních podkladů a při číselném hodnocení (průměrování) by měla být použita pouze data za tyto dva roky.

Proto na jednání 3. kontrolního dne v září t. r. bylo dohodnuto provést určité agregace paragrafů pro výpočet mandatorních výdajů u jednotlivých vymezených velikostních skupin obcí (tzn. 14 velikostních skupin obcí) – viz tab. č. 4.1 výše, a to na základě návrhu doc. Tománka, u něhož se vybraným programem výpočty prováděly.

4.5 Výsledky

4.5.1 Tabulky

Jednou z možností objektivního hodnocení výše jednotlivých druhů mandatorních výdajů (podle platné rozpočtové skladby) je komparace stejných položek v obcích – městech se srovnatelnými podmínkami. Byla proto provedena pilotní analýza mandatorních výdajů podle údajů publikovaných pro ARIS – 40 M za léta 2005 – 2007 za Pardubice – tab. č. 4.2 a komparace za rok 2007 s Chrudimí.

Pilotní projekty: město PARDUBICE

Pro ověření respektování oficiální rozpočtové skladby byly na počátku výzkumu prováděné analýzy provedeny podrobné analýzy výdajových položek uvedených ve výkazech FIN 2 – 12 M a podrobně analyzovány výdaje mandatorní.

Tabulka č. 4.2: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Para- graf	Polož- ka	Text Obyvatel	2005 88 260	2006 88 316	2007 89 245	Průměr	Směr.od- chylka
2212	Silnice –		1 137,90	2 208,29	1 325,73	1 557,30	39,46
	5154	Elektrická ener.	Není	0,04	0,03		
	5166	Konzul.slужby	5,91	13,13	1,76		
	5169	Nákup ost.slуж.	283,29	353,19	265,57		
	5171	Opravy a údržba	331,83	373,73	240,94		
		CEL. m. v.	621,03	740,09	508,30		
2219	Ost. zálež. Poz. komun.		751,35	796,10	520,57	689,34	26,25
	5139	Nákup mater. j.n.	0,00				
	5166	Konzul.slужby	0,75				
	5169	Nákup ost.slужeb	5,38				
	5171	Opr.a údržba	95,476				
	6119	Ost. nehm. maj.	2,32				

	CEL. m.v.	103,92	97,80			
2221	Provoz veř.sil. dopravy	1 242,97	1 491,77	1 398,10	1 377,61	37,11
	5213 Neinv. dotace	1 195,33				
	5493 Účel inv. dotace	22,71				
	6313 Inv. dotace	24,92				
	CEL. m.v.	1 242,96				
2321	Odv. a čís.odp. vod - cel	18,53	22,05	15,67	18,75	4,33
2329	Odv.odp. vod j.n.	10,61	11,67	14,51	11,35	3,36
3111	Předškolní zařízení	356,91	430,40	467,95	418,42	20,45
3113	Základní školy	548,92	623,68	594,52	589,04	24,27
3114	Spec.základní školy	91,14	37,95	10,50	46,53	6,82
3119	Ost. zálež. předšk. vých.	1,32	1,08	25,84	9,41	3,06
3141	Šk. strav. předšk. vzděl.	167,95	159,65	0,0	163,80	12,7
3314	Čin. knihovnické	81,35	82,72	106,79	144,53	12,02

Tabulka č. 4.2 a: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Para- graf	Polo- žka	Text Obyvatel:	2005 88 260	2006 88 316	2007 89 245	Průměr	Směr. odch.
3319		Ostatní kultura	63,45	57,33	56,89	59,62	7,72
3392		Záj.m. čin. Kultuře	111,55	92,99	89,83	90,05	9,90
3412		Sport.zařízení obce	360,00	102,01	50,51	170,84	13,07
3419		Ostatní tělových.čin.	320,60	567,03	422,02	435,55	20,89
3612		Bytové hospodářství	402,14	174,83	426,08	334,35	18,28
3613		Nebytové hospodář.	127,39	70,13	71,43	89,65	9,46
3631		Veřejné osvětlení	446,78	414,60	363,24	408,20	20,20
3632		Pohřebnictví	29,97	26,84	28,57	28,46	5,33
3635		Územní plánování	29,15	29,02	18,65	25,59	5,05
3639		Kom. a úz.roz.j.n.	505,27	1 382,43	1 425,63	1 272,86	35,07
3716		Monitor. ovzduší	12,50	13,10	10,47	12,02	3,46
3721		Nebezpeč.odpady	18,08	13,48	19,15	16,90	4,11
3722		Komunální odpady	368,13	381,78	437,21	395,70	18,97

						395,70	18,97
3723		Ostatní odpady –	141,48	164,99	154,37	153,31	12,39
						153,31	12,39

Tabulka č. 4. 2 b: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Para- graf	Polož- ka	Text Obyvatel	2005 88 260	2006 88 316	2007 89 245	Průměr	Směr. odch.
3725		Zneškod. kom. Odp.	82,61	95,57	111,12	96,43	9,82
3726		Využ. a znešk. Odp.	-	-	5,58	5,58	2,36
3727		Prevence vz. odpadů	3,40	0,84	není	1,41	1,18
3729		Ost. nakl. s odpady	2,42	7,20	1,66	3,76	1,73
3733		Monit. půdy a vody	2,08	2,11	1,95	2,04	1,43
3744		Protieroz. Ochrana	není	4,52	2,03	2,18	1,47
3745		Péče o vzhled obcí	429,12	596,51	307,86	494,50	21,08
4314		Pečovatel. služba	100,14	100,77	není	66,97	8,18
4317		Domovy – celkem	92,83	92,76	-	61,86	7,86
4318		Ost. péče o staré obč.	7,26	7,11	není	4,79	2,18
4319		Péče o zdrav.postiž.	7,22	7,11	0,58	4,97	2,22
			7,22	7,11	0,58	4,97	2,22
4323		Sociál. pomoc dětem	20,17	49,67	není	23,28	4,82
			20,17	49,67	není	23,28	4,82
4329		Ost.sociál.pom. dětem	0,04	0,15	0,27	0,15	0,39
4339		Pomoc rodině	0,10	0,08	0,27	0,15	0,38
4341		Pomoc v hmot. nouzi	0,34	0,11	0,22	0,22	0,47

Tabulka č. 4.2 c: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Para- graf	Polož- ka	Text Obyvatel	2005 88 260	2006 88 316	2007 89 245	Prů- měr	Směr. odch.
4346		Zvl. zařiz.sociál.pom.	3,43	118,82	124,50	82,25	9,06
4349		Ost.péče o ost.obyv.	0,06	9,26	133,09	4,44	66,65
5212		Ochrana obyvatel.	5,59	47,15	26,18	26,30	5,12
5273		Ostatní krizové řízení	33,89	1,57	1,99	12,45	3,52

5311		Bezpečnost a pořádek	517,30	541,69	532,80	530,59	23,03
5511		Požární ochrana	81,30	80,68	37,27	66,41	8,14
5512		Požární ochrana	5,02	5,03	4,80	4,95	1,49
		CEL. m.v.			42,07	71,36	
6112		Zastupitelstvo obcí	158,16	158,06	198,06	171,42	13,04
6171		Činnost místní správy	258,09	258,93	282,25	266,32	16,31
6320		Pojištění funk. nespec.	56,70	56,89	57,18	56,92	7,54
	Výdaje celkem	Celé město	4 268 654 120	4 543 334 719	4 323 789 539		
	Výdaje na 1 občana		48 364,53	51 444,07	48 448,53		

Komparace vybraných výdajových položek mandatorních výdajů byla provedena za rok 2007 za Chrudim a Pardubice – viz tab. č. 4.3. Cílem bylo také ověřit správnost našich úvah o možné agregaci mandatorních výdajů pro výpočty za jednotlivé velikostní kategorie obcí.

Pilotní projekt: Komparace MaV Pardubice – Chrudim (podle FIN 2 -12M)

Tabulka č. 4.3.: KOMPARACE MaV – CHRUDIM PARDUBICE r. 2007 (Kč/1 obyv., %)

Para-graf	Položka	Text, město Obyvatel	Chrudim 23 379	Pardubice 89 245	Rozdíl	%
2212	Silnice –		653,25	1 325,73	672	50,7
2310	Pitná voda		15,50	2,42	13,08	654,00
2321	Odvod a čištění.odpad. vod - cel		55,60	15,67	39,93	71,81
2329	Odv.odp. vod j.n.			14,51	11,35	3,36
2333	Úprava vodních toků		92,90	4,00	88,9	96,00
3111	Předškolní zařízení		300,31	373,11	418,42	20,45
3113	Základní školy		692,62	594,52	98,10	14,10
3114	Spec.základní školy		75,70	10,50	65,20	86,93
3314	Čin. knihovnické		422,70	106,79	315,91	74,86
Para-graf	Položka	Text: město Počet obyvatel:	Chrudim 23 379	Pardubice 89 245	Rozdíl	%
3319		Ostatní kultura	330,90	56,89	274,00	83,30
					59,62	7,72

3392		Zájmová činn.v kultuře		89,83	89,93	100,00
		.			90,05	9,90
3322		Ochrana kultur. pam.	85,24	50,51	34,73	40,85
3612		Bytové hospodářství	408,51	426,08	17,57	4,12
3613		Nebytové hospodář.	249,11	71,43	177,68	71,35
3631		Veřejné osvětlení	345,86	363,24	17,38	5,03
3632		Pohřebnictví	78,31	28,57	49,74	63,76
					28,46	5,33
3635		Územní plánování	22,07	18,65	3,42	15,54
					25,59	5,05
3716		Monitor. ovzduší	7,69	12,02	12,02	36,08
3721		Nebezpeč.odpady	107,61	19,15	88,46	82,67
3722		Komunální odpady	401,75	437,21	35,45	8,11
					395,70	18,97
3745		Péče o čistotu obce	388,23	358,37	29,86	
Para- graf	Polo žka	Text: názvy měst Počet obyvatel	Chrudim 23 379	Pardubice 89 245	Rozdíl	
3725		Zneškod. komunál. odp.		95,57		
4318		Ost.péče o staré občany .		7,11		

5212		Požární ochrana obyvatel.	38,59	26,18	12,41	32,65
5273		Ostatní krizové řízení	1,57	1,99	0,42	22,10
5311		Bezpečnost a pořádek	541,69	532,80	530,59	23,03
5512		Požární ochrana	38,59	37,27	66,41	8,14
				42,07	71,36	
6112		Zastupitelstvo obcí	179,02	198,06	19,04	9,61
6171		Činnost místní správy	4 233,00	282,25	3950,77	93,33
6320		Pojištění funk. nespec.	56,89	57,18	0,29	0,50
Výdaje na 1 občana města Chrudim a Pce			29 839,98	19 664,75	10 175,23	34,09

V další etapě výzkumu byly provedeny dílčí propočty za 14 velikostních kategorií obcí, a to výše celkových mandatorních výdajů průměrem na obyvatele v jednotlivých velikostních kategoriích za léta 2005 – 2007 – viz tab. č. 4.4. Jak už bylo uvedeno, za směrodatné pro potřeby stanovení RUD lze brát pouze běžné výdaje, neboť kapitálové výdaje se běžně neopakují, výdaje na investice nemají povahu mandatorních výdajů (i když z dlouhodobého hlediska ovlivňují zajišťování mandatorních potřeb a budoucích běžných mandatorních výdajů).

Pro úplnost byl však proveden i výpočet průměrných kapitálových mandatorních výdajů na obyvatele za jednotlivé velikostní kategorie obcí. Proporce mezi běžnými a kapitálovými mandatorními výdaji se liší podle velikostních kategorií obcí, ve všech velikostních kategoriích jsou však rozhodující běžné mandatorní výdaje a představují kolem 2/3 celkových mandatorních výdajů na obyvatele (viz tab. č. 4.4.).

Tabulka č. 4.4: MANDATORNÍ VÝDAJE NA 1 OBYVATELE 2005 – 2007 (v Kč/obyv.)

Velikostní kategorie obce	Počet obyvatel	Běžné výdaje na obyvatele	Kapitálové výdaje na obyvatele	Celkové výdaje na obyv. v Kč
I.	<= 100	8 577	3 849	12 426
II.	101 – 200	7 778	3 836	11 614
III.	201 – 300	7 570	4 245	11 815
IV.	301 – 1500	7 609	5 224	12 832
V.	1501 – 5000	8 130	5 540	13 670
VI.	5001 – 10000	9 772	4 409	14 181
VII.	10001 – 20000	11 045	4 891	15 936
VIII.	20001 – 30000	10 751	4 615	15 366
IX.	30001 – 40000	11 491	6 143	17 634
X.	40001 – 50000	10 611	5 381	15 992
XI.	50001 – 100000	10 615	4 661	15 276
XII.	100001 – 150000	12 488	9 974	22 462
XIII.	150001 – 1000000	15 893	8 403	24 296
XIV.	1000000 +	23 148	14 898	38 046
Průměr	ČR	11 871	6 475	17 539

Průměrné celkové běžné mandatorní výdaje na obyvatele se v uvedeném období pohybovaly kolem 11 871 Kč, s relativně malým rozptylem u velikostních kategorií obcí mezi 10 001 – 150 000 obyvateli. Vezmeme-li velikostní strukturu obcí v ČR, kdy největší počet obcí má do 1 000, resp. 1 500 obyvatel, tak u těchto velikostních kategorií obcí jsou běžné mandatorní výdaje na obyvatele řádově o jednu třetinu nižší. Lze předpokládat, že je to odrazem menšího rozsahu přenesené působnosti a tedy i nižších výdajů na financování přenesené působnosti (a nižších nákladů na přenesenou působnost).

Za období let 2005 – 2007 byly provedeny propočty průměrných celkových výdajů na obyvatele za jednotlivé velikostní kategorie obcí s rozdělením na běžné a kapitálové výdaje, přičemž běžné výdaje představují kolem dvou třetin celkových rozpočtových výdajů – podrobněji viz tab. č. 4.5.

Tabulka č. 4.5.: CELKOVÉ VÝDAJE NA OBYVATELE 2005 – 2007 (v Kč/obyv.)

Velikostní kategorie obce	Počet obyvatel	Běžné výdaje na obyvatele	Kapitálové výdaje na obyvatele	Celkové výdaje na obyvatele
I.	<= 100	10272	4243	14515
II.	101 – 200	8956	4251	13206
III.	201 – 300	8566	4663	13229
IV.	301 – 1500	8667	5740	14407
V.	1501 – 5000	9928	6004	15932
VI.	5001 – 10000	14577	5139	19716

VII.	10001 – 20000	16336	5725	22061
VIII.	20001 – 30000	16628	5793	22422
IX.	30001 – 40000	16039	6424	22463
X.	40001 – 50000	15382	6095	21478
XI.	50001 – 100000	14991	5380	20371
XII.	100001 – 150000	15699	10701	26401
XIII.	150001 – 1000000	23109	10281	33390
XIV.	1000000 +	31493	15844	47336
Průměr	ČR	15633	7245	22878

Pro výpočet podílu mandatorních výdajů v přepočtu na obyvatele za vymezené velikostní kategorie obcí je adekvátní **analýza podílu mandatorních výdajů na obyvatele na celkových běžných rozpočtových výdajích na obyvatele v jednotlivých velikostních kategoriích obcí** – podrobněji viz tab. č. 4.6. V průměru za ČR mandatorní výdaje představují 76 % běžných výdajů. U velikostních kategorií malých obcí do 1 500, resp. ještě měst do 5 000 obyvatel, je tento podíl vyšší a přesahuje 80 %. Poněvadž u velikostních kategorií obcí do 1 500 obyvatel je menší rozsah přenesené působnosti, lze předpokládat, že hlavním faktorem tohoto vývoje je nedosahování, resp. malé dosahování úspor z rozsahu (úspor na fixních nákladech při zajišťování mandatorních potřeb, zejména při zajišťování lokálních veřejných statků). Pro úplnost by proveden i propočet podílu kapitálových mandatorních výdajů na celkových kapitálových výdajích. Za všechny velikostní skupiny obcí je zřejmé, že zajišťované investice souvisejí především se zabezpečením mandatorních potřeb- z dlouhodobého hlediska jsou k tomu nutné investice v lokálním veřejném sektoru. Proto také podíl kapitálových mandatorních výdajů na celkových kapitálových výdajích se pohybuje kolem 90 % a výš, zejména pak ve velikostních kategoriích do 5 000 obyvatel, tedy v rozhodujícím počtu obcí a měst.

Tabulka č. 4.6.: PODÍL MANDATORNÍCH VÝDAJŮ NA CELKOVÝCH VÝDAJÍCH OBCÍ V PŘEPOČTU NA 1 OBYVATELE 2005 – 2007 (v %)

Velikostní kategorie obce	Počet obyvatel	Podíl mandatorních běžných výdajů na celkových běžných výdajích (%)	Podíl mandatorních kapitálových výdajů na celkových kapitálových výdajích (%)	Podíl celkových mandatorních výdajů na celkových výdajích (%)
I.	<= 100	84	91	86
II.	101 – 200	87	90	88
III.	201 – 300	88	91	89
IV.	301 – 1500	88	91	89
V.	1501 – 5000	82	92	86
VI.	5001 – 10000	67	86	72
VII.	10001 – 20000	68	85	72
VIII.	20001 – 30000	65	80	69
IX.	30001 – 40000	72	96	78
X.	40001 – 50000	69	88	74
XI.	50001 – 100000	71	87	75
XII.	100001 – 150000	80	93	85

XIII.	150001 – 1000000	69	82	73
XIV.	1000000 +	74	94	80
Průměr	ČR	76	89	77

Podíváme-li se na tuto agregovanou strukturu vymezených celkových mandatorních výdajů, lze odvodit skutečnost, že řada mandatorních výdajů souvisí i s tzv. vybaveností obce příslušnou infrastrukturou, včetně ekonomické a sociální infrastruktury. Nicméně aby bylo možné kvalifikovaněji vyhodnotit tento druh mandatorních výdajů pro potřeby RUD, bylo by žádoucí co nejdříve orientovat další výzkum v následujících letech na analýzu této vybavenosti u jednotlivých velikostních kategorií obcí a stanovení minimálních standardů vybavenosti, protože bez nich nelze seriózně analyzovat jejich dopad do výše mandatorních výdajů v jednotlivých velikostních kategoriích obcí a promítnout je (s ohledem na minimální standard) do kritérií pro RUD, má-li být tento proces distribučně spravedlivý. (Další problém s vybaveností přinejmenším souvisí mimo jiné i s tím, zda i v malých obcích má občan mít právo být nediskriminován v přístupu ke službám. Podrobněji v jiné části zprávy.)

Další analýzy se zaměřily na zjištění podílu vymezených paragrafů dle dohodnuté struktury mandatorních výdajů, abychom zjistili, které druhy mandatorních výdajů by se mohly vzít v úvahu při stanovení kritérií RUD – tab. č. 4.7. Měly by to být takové druhy, které se budou vyskytovat ve všech velikostních kategoriích obcí a budou mít významnou váhu.

Určitým problémem pro analýzu mandatorních výdajů pro potřeby RUD je finanční vazba mezi některými druhy mandatorních výdajů a příjmy (komunální odpady, bytové hospodářství, nebytové hospodářství, činnost místní správy v oblasti státní správy apod.), což zkresluje do určité míry výsledky pro potřeby zdrojů z RUD. To jsme se pokusili vzít v úvahu propočtem tzv. „čisté“ průměrné hodnoty běžných mandatorních výdajů na 1 obyvatele – viz tab. č. 4.7.

Tabulka č. 4.7: STRUKTURA BĚŽNÝCH MANDATORNÍCH VÝDAJŮ ZA VELIKOSTNÍ KATEGORIE OBCÍ dle výkazů FIN2-12M (ze systému Aris) (tis. Kč, %)

poradí	Paragraf, seskupení	VK	Počet obyvatel	Průměrné hodnoty běž. mandatorního výdaje na 1 obyvatele	Směrodatná odchylka	Rozptyl	% na celkových běžných mandatorních výdajích	% na celkových běžných výdajích	„čisté“ průměrné hodnoty běžných mandatorních výdajů na 1 obyv.
Tab. 4.7.1		VK 1							
221,2	2212	1	<= 100	1,22	5,06	25,59	13,09	10,63	1,18
221,9	2219	1	<= 100	0,15	1,13	1,29	1,53	1,24	0,15
222,0	222	1	<= 100	0,06	0,14	0,02	0,71	0,58	0,06
224,2	2242	1	<= 100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	1	<= 100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
231,0	2310	1	<= 100	0,23	0,49	0,24	2,83	2,30	0,09
232,0	232	1	<= 100	0,12	0,45	0,21	1,48	1,20	0,09
311,0	311	1	<= 100	0,48	0,98	0,96	5,78	4,70	0,48
314,1	3141	1	<= 100	0,01	0,08	0,01	0,06	0,05	0,01
331,0	331	1	<= 100	0,06	0,19	0,04	0,77	0,63	0,05
332,0	332	1	<= 100	0,18	1,00	1,00	1,91	1,55	0,17
339,2	3392	1	<= 100	0,06	0,38	0,15	0,71	0,57	0,05
341,0	341	1	<= 100	0,04	0,22	0,05	0,44	0,36	0,03
361,2	3612	1	<= 100	0,03	0,16	0,03	0,42	0,34	-0,06
361,3	3613	1	<= 100	0,02	0,12	0,02	0,21	0,17	-0,01
363,1	3631	1	<= 100	0,38	0,33	0,11	4,34	3,52	0,37

363,2	3632	1	<= 100	0,03	0,16	0,03	0,32	0,26	0,02
363,5	3635	1	<= 100	0,02	0,13	0,02	0,23	0,19	0,02
371,0	371	1	<= 100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
372,0	372	1	<= 100	0,70	0,50	0,25	8,29	6,74	0,56
373,0	373	1	<= 100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
374,1	3741	1	<= 100	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
374,4	3744	1	<= 100	0,02	0,32	0,10	0,35	0,28	0,02
374,5	3745	1	<= 100	0,34	0,84	0,71	4,21	3,42	0,34
374,9	3749	1	<= 100	0,04	0,75	0,56	0,32	0,26	0,04
432,0	432	1	<= 100	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
433,0	433	1	<= 100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
434,0	434	1	<= 100	0,00	0,04	0,00	0,04	0,03	0,00
435,0	435	1	<= 100	0,00	0,02	0,00	0,02	0,02	0,00
521,0	521	1	<= 100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
527,0	527	1	<= 100	0,00	0,02	0,00	0,01	0,01	0,00
531,0	531	1	<= 100	0,00	0,09	0,01	0,06	0,05	0,00
551,0	551	1	<= 100	0,14	0,30	0,09	1,69	1,38	0,14
611,2	6112	1	<= 100	1,29	1,10	1,20	15,16	12,31	1,29
617,1	6171	1	<= 100	3,00	2,25	5,08	34,79	28,26	2,67
632,0	632	1	<= 100	0,02	0,05	0,00	0,21	0,17	0,02
Tab. 4.7.2		VK 2							
221,2	2212	2	101 – 200	0,79	1,26	1,60	10,28	8,71	0,77
221,9	2219	2	101 – 200	0,15	0,52	0,27	2,00	1,70	0,14
222,0	222	2	101 – 200	0,08	0,32	0,10	1,03	0,87	0,08
224,2	2242	2	101 – 200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	2	101 – 200	0,01	0,32	0,10	0,14	0,12	-0,02
231,0	2310	2	101 – 200	0,24	0,49	0,24	3,17	2,68	0,09
232,0	232	2	101 – 200	0,11	0,34	0,11	1,39	1,18	0,08
311,0	311	2	101 – 200	0,54	0,48	0,24	7,18	6,09	0,53
314,1	3141	2	101 – 200	0,00	0,02	0,00	0,04	0,03	0,00
331,0	331	2	101 – 200	0,11	0,29	0,09	1,47	1,24	0,10
332,0	332	2	101 – 200	0,12	0,70	0,50	1,45	1,23	0,11
339,2	3392	2	101 – 200	0,09	0,37	0,13	1,23	1,05	0,08
341,0	341	2	101 – 200	0,07	0,23	0,05	0,94	0,79	0,06
361,2	3612	2	101 – 200	0,11	0,43	0,18	1,52	1,29	-0,02
361,3	3613	2	101 – 200	0,04	0,20	0,04	0,53	0,45	0,01
363,1	3631	2	101 – 200	0,30	0,24	0,06	3,87	3,28	0,29
363,2	3632	2	101 – 200	0,03	0,11	0,01	0,36	0,30	0,02
363,5	3635	2	101 – 200	0,01	0,06	0,00	0,18	0,15	0,01
371,0	371	2	101 – 200	0,00	0,02	0,00	0,02	0,01	0,00
372,0	372	2	101 – 200	0,64	0,32	0,11	8,40	7,11	0,52
373,0	373	2	101 – 200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
374,1	3741	2	101 – 200	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
374,4	3744	2	101 – 200	0,01	0,09	0,01	0,07	0,06	0,01
374,5	3745	2	101 – 200	0,32	0,61	0,37	4,15	3,52	0,31
374,9	3749	2	101 – 200	0,00	0,04	0,00	0,03	0,03	0,00
432,0	432	2	101 – 200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
433,0	433	2	101 – 200	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
434,0	434	2	101 – 200	0,00	0,04	0,00	0,04	0,03	0,00
435,0	435	2	101 – 200	0,00	0,01	0,00	0,02	0,02	0,00
521,0	521	2	101 – 200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
527,0	527	2	101 – 200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
531,0	531	2	101 – 200	0,01	0,25	0,06	0,13	0,11	0,01
551,0	551	2	101 – 200	0,16	0,28	0,08	2,09	1,77	0,15
611,2	6112	2	101 – 200	1,12	0,66	0,44	14,74	12,48	1,12
617,1	6171	2	101 – 200	2,55	1,98	3,94	33,32	28,22	2,27
632,0	632	2	101 – 200	0,01	0,03	0,00	0,19	0,16	0,01

Tab. 4.7.3		VK 3							
221,2	2212	3	201 – 300	0,69	1,47	2,17	9,53	8,13	0,69
221,9	2219	3	201 – 300	0,14	0,43	0,18	1,93	1,64	0,14
222,0	222	3	201 – 300	0,07	0,13	0,02	1,01	0,86	0,07
224,2	2242	3	201 – 300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	3	201 – 300	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
231,0	2310	3	201 – 300	0,23	0,44	0,19	3,12	2,66	0,09
232,0	232	3	201 – 300	0,13	0,32	0,10	1,77	1,51	0,08
311,0	311	3	201 – 300	0,69	0,78	0,60	9,49	8,09	0,68
314,1	3141	3	201 – 300	0,01	0,03	0,00	0,07	0,06	0,00
331,0	331	3	201 – 300	0,11	0,22	0,05	1,48	1,26	0,09
332,0	332	3	201 – 300	0,07	0,23	0,05	0,89	0,76	0,06
339,2	3392	3	201 – 300	0,09	0,25	0,06	1,23	1,05	0,07
341,0	341	3	201 – 300	0,10	0,23	0,05	1,33	1,13	0,08
361,2	3612	3	201 – 300	0,13	0,50	0,25	1,79	1,52	-0,02
361,3	3613	3	201 – 300	0,05	0,17	0,03	0,65	0,55	-0,01
363,1	3631	3	201 – 300	0,26	0,19	0,04	3,53	3,01	0,26
363,2	3632	3	201 – 300	0,03	0,13	0,02	0,47	0,40	0,02
363,5	3635	3	201 – 300	0,01	0,05	0,00	0,13	0,11	0,01
371,0	371	3	201 – 300	0,00	0,03	0,00	0,03	0,03	0,00
372,0	372	3	201 – 300	0,62	0,26	0,07	8,44	7,20	0,50
373,0	373	3	201 – 300	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
374,1	3741	3	201 – 300	0,00	0,02	0,00	0,02	0,02	0,00
374,4	3744	3	201 – 300	0,00	0,02	0,00	0,02	0,02	0,00
374,5	3745	3	201 – 300	0,33	0,46	0,21	4,53	3,86	0,33
374,9	3749	3	201 – 300	0,01	0,08	0,01	0,08	0,07	0,01
432,0	432	3	201 – 300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
433,0	433	3	201 – 300	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,00
434,0	434	3	201 – 300	0,00	0,04	0,00	0,05	0,04	0,00
435,0	435	3	201 – 300	0,01	0,05	0,00	0,09	0,07	0,00
521,0	521	3	201 – 300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
527,0	527	3	201 – 300	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
531,0	531	3	201 – 300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
551,0	551	3	201 – 300	0,15	0,21	0,04	2,04	1,74	0,15
611,2	6112	3	201 – 300	1,08	0,54	0,29	14,75	12,59	1,08
617,1	6171	3	201 – 300	2,30	1,45	2,09	31,29	26,70	2,05
632,0	632	3	201 – 300	0,02	0,03	0,00	0,20	0,17	0,01
Tab. 4.7.4		VK 4							
221,2	2212	4	301 – 1500	0,62	1,16	1,34	8,08	6,78	0,61
221,9	2219	4	301 – 1500	0,12	0,45	0,20	1,63	1,37	0,12
222,0	222	4	301 – 1500	0,08	0,16	0,03	1,08	0,90	0,07
224,2	2242	4	301 – 1500	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	4	301 – 1500	0,00	0,09	0,01	0,04	0,04	0,00
231,0	2310	4	301 – 1500	0,16	0,32	0,10	2,12	1,78	0,04
232,0	232	4	301 – 1500	0,17	0,32	0,10	2,47	2,08	0,10
311,0	311	4	301 – 1500	1,14	0,65	0,42	16,58	13,92	1,12
314,1	3141	4	301 – 1500	0,02	0,08	0,01	0,25	0,21	0,01
331,0	331	4	301 – 1500	0,13	0,20	0,04	1,88	1,57	0,11
332,0	332	4	301 – 1500	0,07	0,25	0,06	0,86	0,72	0,06
339,2	3392	4	301 – 1500	0,08	0,20	0,04	1,05	0,88	0,06
341,0	341	4	301 – 1500	0,13	0,22	0,05	1,92	1,61	0,12
361,2	3612	4	301 – 1500	0,25	0,67	0,45	3,81	3,19	-0,04
361,3	3613	4	301 – 1500	0,05	0,21	0,04	0,70	0,59	-0,03
363,1	3631	4	301 – 1500	0,23	0,16	0,02	3,17	2,66	0,23
363,2	3632	4	301 – 1500	0,04	0,09	0,01	0,53	0,45	0,02
363,5	3635	4	301 – 1500	0,01	0,03	0,00	0,09	0,08	0,01

371,0	371	4	301 – 1500	0,00	0,04	0,00	0,04	0,03	0,00
372,0	372	4	301 – 1500	0,60	0,23	0,05	8,17	6,86	0,47
373,0	373	4	301 – 1500	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
374,1	3741	4	301 – 1500	0,00	0,04	0,00	0,02	0,02	0,00
374,4	3744	4	301 – 1500	0,00	0,03	0,00	0,03	0,03	0,00
374,5	3745	4	301 – 1500	0,32	0,38	0,14	4,28	3,59	0,31
374,9	3749	4	301 – 1500	0,00	0,05	0,00	0,05	0,04	0,00
432,0	432	4	301 – 1500	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
433,0	433	4	301 – 1500	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
434,0	434	4	301 – 1500	0,00	0,06	0,00	0,06	0,05	0,00
435,0	435	4	301 – 1500	0,02	0,06	0,00	0,30	0,25	0,01
521,0	521	4	301 – 1500	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
527,0	527	4	301 – 1500	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
531,0	531	4	301 – 1500	0,01	0,11	0,01	0,13	0,11	0,01
551,0	551	4	301 – 1500	0,13	0,15	0,02	1,84	1,55	0,13
611,2	6112	4	301 – 1500	0,94	0,35	0,12	12,08	10,14	0,94
617,1	6171	4	301 – 1500	1,98	1,05	1,11	26,47	22,21	1,77
632,0	632	4	301 – 1500	0,02	0,03	0,00	0,21	0,18	0,01
Tab. 4.7.5		VK 5							
221,2	2212	5	1501 – 5000	0,52	0,56	0,31	6,69	5,14	0,52
221,9	2219	5	1501 – 5000	0,09	0,19	0,04	1,18	0,91	0,09
222,0	222	5	1501 – 5000	0,09	0,13	0,02	1,15	0,89	0,09
224,2	2242	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
227,0	227	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
231,0	2310	5	1501 – 5000	0,08	0,18	0,03	0,92	0,70	-0,01
232,0	232	5	1501 – 5000	0,15	0,20	0,04	1,78	1,36	0,05
311,0	311	5	1501 – 5000	1,26	0,36	0,13	16,41	12,61	1,22
314,1	3141	5	1501 – 5000	0,02	0,07	0,00	0,32	0,24	0,02
331,0	331	5	1501 – 5000	0,27	0,27	0,07	3,78	2,90	0,23
332,0	332	5	1501 – 5000	0,10	0,29	0,08	1,45	1,11	0,09
339,2	3392	5	1501 – 5000	0,10	0,19	0,04	1,39	1,07	0,08
341,0	341	5	1501 – 5000	0,17	0,18	0,03	2,31	1,77	0,15
361,2	3612	5	1501 – 5000	0,52	0,90	0,81	7,22	5,55	-0,04
361,3	3613	5	1501 – 5000	0,10	0,21	0,04	1,37	1,05	-0,07
363,1	3631	5	1501 – 5000	0,22	0,10	0,01	2,90	2,23	0,22
363,2	3632	5	1501 – 5000	0,04	0,04	0,00	0,52	0,40	0,02
363,5	3635	5	1501 – 5000	0,01	0,02	0,00	0,09	0,07	0,01
371,0	371	5	1501 – 5000	0,00	0,02	0,00	0,03	0,02	0,00
372,0	372	5	1501 – 5000	0,60	0,26	0,07	8,05	6,19	0,48
373,0	373	5	1501 – 5000	0,03	0,70	0,50	0,28	0,22	0,03
374,1	3741	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
374,4	3744	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,02	0,00
374,5	3745	5	1501 – 5000	0,30	0,32	0,10	4,05	3,11	0,30
374,9	3749	5	1501 – 5000	0,00	0,03	0,00	0,04	0,03	0,00
432,0	432	5	1501 – 5000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
433,0	433	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,00
434,0	434	5	1501 – 5000	0,00	0,02	0,00	0,06	0,05	0,00
435,0	435	5	1501 – 5000	0,07	0,22	0,05	0,96	0,74	0,04
521,0	521	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
527,0	527	5	1501 – 5000	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
531,0	531	5	1501 – 5000	0,06	0,18	0,03	0,97	0,74	0,05
551,0	551	5	1501 – 5000	0,14	0,11	0,01	1,78	1,37	0,13
611,2	6112	5	1501 – 5000	0,46	0,14	0,02	5,72	4,40	0,46
617,1	6171	5	1501 – 5000	2,07	1,11	1,24	28,22	21,69	1,91
632,0	632	5	1501 – 5000	0,02	0,03	0,00	0,28	0,22	0,02
Tab. 4.7.6		VK 6							

221,2	2212	6	5001 - 10000	0,48	0,44	0,19	5,31	3,34	0,47
221,9	2219	6	5001 - 10000	0,08	0,12	0,01	0,89	0,56	0,06
222,0	222	6	5001 - 10000	0,08	0,09	0,01	0,87	0,55	0,06
224,2	2242	6	5001 - 10000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	6	5001 - 10000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
231,0	2310	6	5001 - 10000	0,04	0,17	0,03	0,34	0,21	-0,03
232,0	232	6	5001 - 10000	0,06	0,10	0,01	0,61	0,38	0,00
311,0	311	6	5001 - 10000	1,16	0,24	0,06	12,71	8,00	1,11
314,1	3141	6	5001 - 10000	0,06	0,10	0,01	0,62	0,39	0,05
331,0	331	6	5001 - 10000	0,39	0,26	0,07	4,42	2,78	0,35
332,0	332	6	5001 - 10000	0,13	0,21	0,04	1,43	0,90	0,12
339,2	3392	6	5001 - 10000	0,23	0,25	0,06	2,53	1,59	0,21
341,0	341	6	5001 - 10000	0,29	0,31	0,09	3,28	2,07	0,25
361,2	3612	6	5001 - 10000	0,68	1,10	1,21	7,26	4,57	-0,01
361,3	3613	6	5001 - 10000	0,11	0,17	0,03	1,18	0,74	-0,12
363,1	3631	6	5001 - 10000	0,21	0,11	0,01	2,31	1,46	0,21
363,2	3632	6	5001 - 10000	0,04	0,04	0,00	0,46	0,29	0,03
363,5	3635	6	5001 - 10000	0,01	0,02	0,00	0,12	0,08	0,01
371,0	371	6	5001 - 10000	0,00	0,02	0,00	0,04	0,02	0,00
372,0	372	6	5001 - 10000	0,59	0,24	0,06	6,39	4,03	0,46
373,0	373	6	5001 - 10000	0,00	0,02	0,00	0,03	0,02	0,00
374,1	3741	6	5001 - 10000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,00
374,4	3744	6	5001 - 10000	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
374,5	3745	6	5001 - 10000	0,28	0,26	0,07	3,11	1,96	0,28
374,9	3749	6	5001 - 10000	0,00	0,02	0,00	0,05	0,03	0,00
432,0	432	6	5001 - 10000	0,00	0,01	0,00	0,04	0,03	0,00
433,0	433	6	5001 - 10000	0,01	0,03	0,00	0,06	0,03	0,01
434,0	434	6	5001 - 10000	0,02	0,05	0,00	0,22	0,14	0,02
435,0	435	6	5001 - 10000	0,10	0,09	0,01	1,12	0,70	0,07
521,0	521	6	5001 - 10000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
527,0	527	6	5001 - 10000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,00
531,0	531	6	5001 - 10000	0,25	0,25	0,06	2,87	1,81	0,23
551,0	551	6	5001 - 10000	0,10	0,07	0,00	1,04	0,65	0,09
611,2	6112	6	5001 - 10000	0,26	0,06	0,00	2,74	1,72	0,26
617,1	6171	6	5001 - 10000	3,40	1,48	2,20	37,59	23,66	3,27
632,0	632	6	5001 - 10000	0,03	0,04	0,00	0,31	0,20	0,03
Tab. 4.7.7		VK 7							
221,2	2212	7	10001 - 20000	0,60	0,42	0,18	5,72	3,64	0,59
221,9	2219	7	10001 - 20000	0,11	0,12	0,01	1,01	0,64	0,06
222,0	222	7	10001 - 20000	0,14	0,15	0,02	1,40	0,89	0,10
224,2	2242	7	10001 - 20000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	7	10001 - 20000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
231,0	2310	7	10001 - 20000	0,04	0,15	0,02	0,39	0,24	-0,09
232,0	232	7	10001 - 20000	0,07	0,17	0,03	0,67	0,42	-0,03
311,0	311	7	10001 - 20000	1,27	0,24	0,06	12,23	7,78	1,21
314,1	3141	7	10001 - 20000	0,06	0,11	0,01	0,56	0,36	0,06
331,0	331	7	10001 - 20000	0,55	0,32	0,10	5,25	3,34	0,53
332,0	332	7	10001 - 20000	0,17	0,20	0,04	1,66	1,06	0,17
339,2	3392	7	10001 - 20000	0,19	0,23	0,05	1,74	1,11	0,18
341,0	341	7	10001 - 20000	0,51	0,27	0,07	4,83	3,07	0,46
361,2	3612	7	10001 - 20000	0,58	0,58	0,34	5,63	3,58	-0,01
361,3	3613	7	10001 - 20000	0,12	0,16	0,03	1,18	0,75	-0,17
363,1	3631	7	10001 - 20000	0,22	0,12	0,01	2,14	1,36	0,22
363,2	3632	7	10001 - 20000	0,04	0,03	0,00	0,35	0,22	0,03
363,5	3635	7	10001 - 20000	0,01	0,02	0,00	0,12	0,08	0,01
371,0	371	7	10001 - 20000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,00
372,0	372	7	10001 - 20000	0,61	0,27	0,07	5,91	3,76	0,52

373,0	373	7	10001 - 20000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,02	0,00
374,1	3741	7	10001 - 20000	0,00	0,01	0,00	0,04	0,03	0,00
374,4	3744	7	10001 - 20000	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,00
374,5	3745	7	10001 - 20000	0,41	0,25	0,06	3,88	2,47	0,40
374,9	3749	7	10001 - 20000	0,01	0,02	0,00	0,07	0,05	0,01
432,0	432	7	10001 - 20000	0,01	0,03	0,00	0,09	0,06	0,01
433,0	433	7	10001 - 20000	0,01	0,02	0,00	0,06	0,04	0,01
434,0	434	7	10001 - 20000	0,05	0,12	0,01	0,45	0,29	0,05
435,0	435	7	10001 - 20000	0,11	0,11	0,01	1,10	0,70	0,10
521,0	521	7	10001 - 20000	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00
527,0	527	7	10001 - 20000	0,00	0,01	0,00	0,04	0,02	0,00
531,0	531	7	10001 - 20000	0,42	0,19	0,04	4,03	2,57	0,38
551,0	551	7	10001 - 20000	0,08	0,10	0,01	0,77	0,49	0,08
611,2	6112	7	10001 - 20000	0,18	0,04	0,00	1,67	1,06	0,18
617,1	6171	7	10001 - 20000	3,80	0,96	0,93	36,57	23,26	3,70
632,0	632	7	10001 - 20000	0,04	0,03	0,00	0,34	0,22	0,03
Tab. 4.7.8		VK 8							
221,2	2212	8	20001 - 30000	0,55	0,34	0,12	5,39	3,35	0,54
221,9	2219	8	20001 - 30000	0,19	0,20	0,04	1,85	1,15	0,14
222,0	222	8	20001 - 30000	0,25	0,28	0,08	2,46	1,53	0,21
224,2	2242	8	20001 - 30000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	8	20001 - 30000	0,01	0,05	0,00	0,07	0,05	0,01
231,0	2310	8	20001 - 30000	0,02	0,04	0,00	0,17	0,11	-0,03
232,0	232	8	20001 - 30000	0,05	0,05	0,00	0,44	0,27	-0,03
311,0	311	8	20001 - 30000	1,21	0,27	0,07	11,65	7,25	1,16
314,1	3141	8	20001 - 30000	0,03	0,05	0,00	0,24	0,15	0,02
331,0	331	8	20001 - 30000	0,62	0,43	0,18	6,10	3,79	0,59
332,0	332	8	20001 - 30000	0,09	0,12	0,01	0,81	0,51	0,08
339,2	3392	8	20001 - 30000	0,17	0,20	0,04	1,64	1,02	0,17
341,0	341	8	20001 - 30000	0,59	0,31	0,09	5,75	3,58	0,57
361,2	3612	8	20001 - 30000	0,93	1,29	1,66	9,00	5,60	0,01
361,3	3613	8	20001 - 30000	0,10	0,12	0,02	0,98	0,61	-0,19
363,1	3631	8	20001 - 30000	0,23	0,10	0,01	2,25	1,40	0,23
363,2	3632	8	20001 - 30000	0,05	0,03	0,00	0,46	0,29	0,04
363,5	3635	8	20001 - 30000	0,02	0,02	0,00	0,15	0,09	0,01
371,0	371	8	20001 - 30000	0,00	0,01	0,00	0,05	0,03	0,00
372,0	372	8	20001 - 30000	0,58	0,21	0,04	5,65	3,51	0,48
373,0	373	8	20001 - 30000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
374,1	3741	8	20001 - 30000	0,02	0,09	0,01	0,24	0,15	0,02
374,4	3744	8	20001 - 30000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
374,5	3745	8	20001 - 30000	0,36	0,18	0,03	3,50	2,18	0,35
374,9	3749	8	20001 - 30000	0,00	0,01	0,00	0,05	0,03	0,00
432,0	432	8	20001 - 30000	0,01	0,02	0,00	0,11	0,07	0,01
433,0	433	8	20001 - 30000	0,02	0,03	0,00	0,16	0,10	0,02
434,0	434	8	20001 - 30000	0,12	0,18	0,03	1,19	0,74	0,12
435,0	435	8	20001 - 30000	0,09	0,06	0,00	0,86	0,54	0,08
521,0	521	8	20001 - 30000	0,01	0,01	0,00	0,07	0,04	0,01
527,0	527	8	20001 - 30000	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00
531,0	531	8	20001 - 30000	0,44	0,16	0,03	4,29	2,67	0,40
551,0	551	8	20001 - 30000	0,04	0,03	0,00	0,38	0,24	0,04
611,2	6112	8	20001 - 30000	0,14	0,03	0,00	1,38	0,86	0,14
617,1	6171	8	20001 - 30000	3,35	0,47	0,22	32,36	20,14	3,24
632,0	632	8	20001 - 30000	0,03	0,03	0,00	0,28	0,18	0,03
Tab. 4.7.9		VK 9							
221,2	2212	9	30001 - 40000	0,68	0,27	0,07	6,31	4,33	0,67
221,9	2219	9	30001 - 40000	0,09	0,07	0,01	0,82	0,56	0,04

222,0	222	9	30001 - 40000	0,44	0,14	0,02	4,07	2,79	0,40
224,2	2242	9	30001 - 40000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	9	30001 - 40000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
231,0	2310	9	30001 - 40000	0,01	0,01	0,00	0,10	0,07	0,01
232,0	232	9	30001 - 40000	0,04	0,05	0,00	0,34	0,23	-0,09
311,0	311	9	30001 - 40000	1,25	0,26	0,07	11,33	7,77	1,18
314,1	3141	9	30001 - 40000	0,02	0,03	0,00	0,15	0,10	0,02
331,0	331	9	30001 - 40000	0,56	0,38	0,15	4,98	3,41	0,55
332,0	332	9	30001 - 40000	0,20	0,20	0,04	1,76	1,21	0,20
339,2	3392	9	30001 - 40000	0,14	0,18	0,03	1,32	0,91	0,14
341,0	341	9	30001 - 40000	0,76	0,31	0,09	6,90	4,73	0,68
361,2	3612	9	30001 - 40000	1,44	1,11	1,22	12,59	8,64	0,26
361,3	3613	9	30001 - 40000	0,09	0,09	0,01	0,82	0,56	-0,25
363,1	3631	9	30001 - 40000	0,22	0,15	0,02	2,04	1,40	0,22
363,2	3632	9	30001 - 40000	0,04	0,03	0,00	0,41	0,28	0,03
363,5	3635	9	30001 - 40000	0,02	0,04	0,00	0,20	0,14	0,02
371,0	371	9	30001 - 40000	0,00	0,01	0,00	0,04	0,03	0,00
372,0	372	9	30001 - 40000	0,61	0,35	0,12	5,63	3,86	0,50
373,0	373	9	30001 - 40000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
374,1	3741	9	30001 - 40000	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00
374,4	3744	9	30001 - 40000	0,01	0,02	0,00	0,08	0,06	0,01
374,5	3745	9	30001 - 40000	0,46	0,34	0,12	4,13	2,83	0,44
374,9	3749	9	30001 - 40000	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00
432,0	432	9	30001 - 40000	0,01	0,02	0,00	0,08	0,06	0,01
433,0	433	9	30001 - 40000	0,01	0,02	0,00	0,11	0,08	0,01
434,0	434	9	30001 - 40000	0,10	0,12	0,01	0,90	0,61	0,09
435,0	435	9	30001 - 40000	0,12	0,09	0,01	1,11	0,76	0,11
521,0	521	9	30001 - 40000	0,00	0,01	0,00	0,03	0,02	0,00
527,0	527	9	30001 - 40000	0,00	0,01	0,00	0,03	0,02	0,00
531,0	531	9	30001 - 40000	0,49	0,16	0,03	4,43	3,04	0,45
551,0	551	9	30001 - 40000	0,02	0,01	0,00	0,20	0,14	0,02
611,2	6112	9	30001 - 40000	0,10	0,02	0,00	0,95	0,65	0,10
617,1	6171	9	30001 - 40000	3,09	0,55	0,30	27,82	19,08	2,98
632,0	632	9	30001 - 40000	0,03	0,03	0,00	0,27	0,18	0,03
Tab. 4.7.10		VK 10							
221,2	2212	10	40001 - 50000	0,73	0,62	0,39	7,01	4,65	0,69
221,9	2219	10	40001 - 50000	0,17	0,21	0,05	1,73	1,14	0,12
222,0	222	10	40001 - 50000	0,48	0,27	0,08	4,69	3,11	0,45
224,2	2242	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	10	40001 - 50000	0,04	0,09	0,01	0,43	0,28	0,04
231,0	2310	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,02	0,02	0,00
232,0	232	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
311,0	311	10	40001 - 50000	1,06	0,22	0,05	10,42	6,90	1,01
314,1	3141	10	40001 - 50000	0,07	0,10	0,01	0,66	0,44	0,05
331,0	331	10	40001 - 50000	0,51	0,20	0,04	4,93	3,27	0,50
332,0	332	10	40001 - 50000	0,06	0,03	0,00	0,60	0,40	0,05
339,2	3392	10	40001 - 50000	0,12	0,09	0,01	1,19	0,79	0,12
341,0	341	10	40001 - 50000	0,66	0,13	0,02	6,51	4,31	0,64
361,2	3612	10	40001 - 50000	0,71	0,66	0,44	7,00	4,64	-0,05
361,3	3613	10	40001 - 50000	0,07	0,07	0,01	0,65	0,43	-0,07
363,1	3631	10	40001 - 50000	0,47	0,41	0,17	4,52	3,00	0,46
363,2	3632	10	40001 - 50000	0,05	0,04	0,00	0,53	0,35	0,04
363,5	3635	10	40001 - 50000	0,01	0,02	0,00	0,12	0,08	0,01
371,0	371	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,03	0,02	0,00
372,0	372	10	40001 - 50000	0,65	0,18	0,03	6,36	4,21	0,46
373,0	373	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
374,1	3741	10	40001 - 50000	0,00	0,01	0,00	0,03	0,02	0,00

374,4	3744	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
374,5	3745	10	40001 - 50000	0,57	0,31	0,09	5,56	3,68	0,56
374,9	3749	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
432,0	432	10	40001 - 50000	0,00	0,00	0,00	0,04	0,03	0,00
433,0	433	10	40001 - 50000	0,02	0,02	0,00	0,17	0,11	0,01
434,0	434	10	40001 - 50000	0,04	0,04	0,00	0,38	0,25	0,04
435,0	435	10	40001 - 50000	0,07	0,04	0,00	0,71	0,47	0,07
521,0	521	10	40001 - 50000	0,01	0,01	0,00	0,06	0,04	0,01
527,0	527	10	40001 - 50000	0,01	0,00	0,00	0,05	0,04	0,01
531,0	531	10	40001 - 50000	0,51	0,08	0,01	5,01	3,32	0,47
551,0	551	10	40001 - 50000	0,04	0,02	0,00	0,36	0,24	0,04
611,2	6112	10	40001 - 50000	0,12	0,02	0,00	1,20	0,80	0,12
617,1	6171	10	40001 - 50000	2,90	0,49	0,24	28,52	18,89	2,77
632,0	632	10	40001 - 50000	0,05	0,05	0,00	0,45	0,30	0,04
Tab. 4.7.11		VK 11							
221,2	2212	11	50001 - 100000	0,70	0,28	0,08	6,79	4,70	0,67
221,9	2219	11	50001 - 100000	0,17	0,20	0,04	1,71	1,18	0,12
222,0	222	11	50001 - 100000	1,02	0,50	0,25	10,67	7,38	1,00
224,2	2242	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
227,0	227	11	50001 - 100000	0,03	0,11	0,01	0,24	0,17	0,03
231,0	2310	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
232,0	232	11	50001 - 100000	0,01	0,01	0,00	0,12	0,08	0,01
311,0	311	11	50001 - 100000	1,20	0,23	0,05	11,41	7,89	1,14
314,1	3141	11	50001 - 100000	0,03	0,06	0,00	0,35	0,24	0,03
331,0	331	11	50001 - 100000	0,79	0,36	0,13	7,89	5,46	0,78
332,0	332	11	50001 - 100000	0,09	0,12	0,01	0,79	0,55	0,09
339,2	3392	11	50001 - 100000	0,10	0,12	0,01	0,90	0,62	0,10
341,0	341	11	50001 - 100000	0,58	0,21	0,04	5,56	3,84	0,55
361,2	3612	11	50001 - 100000	0,56	0,73	0,54	5,21	3,60	0,03
361,3	3613	11	50001 - 100000	0,07	0,10	0,01	0,65	0,45	-0,10
363,1	3631	11	50001 - 100000	0,27	0,12	0,02	2,56	1,77	0,26
363,2	3632	11	50001 - 100000	0,04	0,03	0,00	0,34	0,24	0,02
363,5	3635	11	50001 - 100000	0,01	0,01	0,00	0,08	0,06	0,01
371,0	371	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,03	0,02	0,00
372,0	372	11	50001 - 100000	0,63	0,14	0,02	6,16	4,26	0,55
373,0	373	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
374,1	3741	11	50001 - 100000	0,13	0,16	0,02	1,27	0,88	0,12
374,4	3744	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
374,5	3745	11	50001 - 100000	0,47	0,24	0,06	4,44	3,07	0,46
374,9	3749	11	50001 - 100000	0,01	0,01	0,00	0,05	0,03	0,00
432,0	432	11	50001 - 100000	0,01	0,01	0,00	0,09	0,06	0,01
433,0	433	11	50001 - 100000	0,01	0,01	0,00	0,09	0,06	0,01
434,0	434	11	50001 - 100000	0,14	0,22	0,05	1,07	0,74	0,13
435,0	435	11	50001 - 100000	0,09	0,08	0,01	0,91	0,63	0,09
521,0	521	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,04	0,03	0,00
527,0	527	11	50001 - 100000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
531,0	531	11	50001 - 100000	0,52	0,09	0,01	5,02	3,48	0,47
551,0	551	11	50001 - 100000	0,03	0,02	0,00	0,24	0,16	0,03
611,2	6112	11	50001 - 100000	0,11	0,04	0,00	1,04	0,72	0,11
617,1	6171	11	50001 - 100000	2,51	0,40	0,16	23,92	16,54	2,44
632,0	632	11	50001 - 100000	0,03	0,03	0,00	0,30	0,21	0,02
Tab. 4.7.12		VK 12							
221,2	2212	12	100001 - 150000	0,91	#NULL!	#NULL!	7,15	5,81	0,91
221,9	2219	12	100001 - 150000	0,01	#NULL!	#NULL!	0,06	0,05	0,01
222,0	222	12	100001 - 150000	1,66	#NULL!	#NULL!	13,04	10,59	1,55
224,2	2242	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00

227,0	227	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
231,0	2310	12	100001 - 150000	0,04	#NULL!	#NULL!	0,28	0,23	0,04
232,0	232	12	100001 - 150000	0,44	#NULL!	#NULL!	3,45	2,80	0,44
311,0	311	12	100001 - 150000	1,31	#NULL!	#NULL!	10,30	8,37	1,30
314,1	3141	12	100001 - 150000	0,02	#NULL!	#NULL!	0,18	0,14	0,02
331,0	331	12	100001 - 150000	1,56	#NULL!	#NULL!	12,22	9,93	1,54
332,0	332	12	100001 - 150000	0,04	#NULL!	#NULL!	0,31	0,25	0,04
339,2	3392	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
341,0	341	12	100001 - 150000	0,37	#NULL!	#NULL!	2,87	2,33	0,36
361,2	3612	12	100001 - 150000	0,20	#NULL!	#NULL!	1,57	1,27	0,20
361,3	3613	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
363,1	3631	12	100001 - 150000	0,39	#NULL!	#NULL!	3,07	2,49	0,39
363,2	3632	12	100001 - 150000	0,03	#NULL!	#NULL!	0,27	0,22	0,03
363,5	3635	12	100001 - 150000	0,04	#NULL!	#NULL!	0,33	0,27	0,04
371,0	371	12	100001 - 150000	0,01	#NULL!	#NULL!	0,06	0,05	0,01
372,0	372	12	100001 - 150000	0,96	#NULL!	#NULL!	7,52	6,11	0,94
373,0	373	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
374,1	3741	12	100001 - 150000	0,22	#NULL!	#NULL!	1,71	1,39	0,22
374,4	3744	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
374,5	3745	12	100001 - 150000	0,43	#NULL!	#NULL!	3,38	2,75	0,43
374,9	3749	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
432,0	432	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
433,0	433	12	100001 - 150000	0,01	#NULL!	#NULL!	0,06	0,05	0,01
434,0	434	12	100001 - 150000	0,03	#NULL!	#NULL!	0,21	0,17	0,02
435,0	435	12	100001 - 150000	0,02	#NULL!	#NULL!	0,19	0,16	0,02
521,0	521	12	100001 - 150000	0,01	#NULL!	#NULL!	0,09	0,08	0,01
527,0	527	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
531,0	531	12	100001 - 150000	0,45	#NULL!	#NULL!	3,53	2,87	0,40
551,0	551	12	100001 - 150000	0,02	#NULL!	#NULL!	0,15	0,13	0,02
611,2	6112	12	100001 - 150000	0,12	#NULL!	#NULL!	0,91	0,74	0,12
617,1	6171	12	100001 - 150000	3,46	#NULL!	#NULL!	27,09	22,01	3,42
632,0	632	12	100001 - 150000	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
Tab. 4.7.13		VK 13							
221,2	2212	13	150001 - 1000000	1,47	0,21	0,04	9,74	6,35	1,47
221,9	2219	13	150001 - 1000000	0,15	0,07	0,00	0,98	0,64	0,12
222,0	222	13	150001 - 1000000	1,33	1,54	2,36	10,24	6,68	1,30
224,2	2242	13	150001 - 1000000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
227,0	227	13	150001 - 1000000	1,81	1,74	3,03	10,10	6,59	1,77
231,0	2310	13	150001 - 1000000	0,05	0,08	0,01	0,20	0,13	-0,26
232,0	232	13	150001 - 1000000	0,07	0,09	0,01	0,35	0,23	0,01
311,0	311	13	150001 - 1000000	1,06	0,23	0,05	6,64	4,33	1,02
314,1	3141	13	150001 - 1000000	0,03	0,01	0,00	0,20	0,13	0,03
331,0	331	13	150001 - 1000000	1,58	0,22	0,05	10,64	6,94	1,47
332,0	332	13	150001 - 1000000	0,05	0,01	0,00	0,34	0,22	0,05
339,2	3392	13	150001 - 1000000	0,05	0,05	0,00	0,35	0,23	0,04
341,0	341	13	150001 - 1000000	0,47	0,19	0,04	3,20	2,09	0,46
361,2	3612	13	150001 - 1000000	0,98	0,18	0,03	6,52	4,25	0,28
361,3	3613	13	150001 - 1000000	0,08	0,07	0,00	0,41	0,27	-0,11
363,1	3631	13	150001 - 1000000	0,20	0,18	0,03	1,60	1,04	0,20
363,2	3632	13	150001 - 1000000	0,05	0,02	0,00	0,35	0,23	0,03
363,5	3635	13	150001 - 1000000	0,13	0,19	0,04	0,57	0,37	0,12
371,0	371	13	150001 - 1000000	0,01	0,00	0,00	0,05	0,03	0,01
372,0	372	13	150001 - 1000000	0,59	0,41	0,17	4,58	2,99	0,53
373,0	373	13	150001 - 1000000	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
374,1	3741	13	150001 - 1000000	0,19	0,12	0,01	1,04	0,68	0,18
374,4	3744	13	150001 - 1000000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
374,5	3745	13	150001 - 1000000	0,43	0,08	0,01	2,73	1,78	0,43

374,9	3749	13	150001 - 1000000	0,01	0,01	0,00	0,03	0,02	0,01
432,0	432	13	150001 - 1000000	0,03	0,02	0,00	0,19	0,12	0,02
433,0	433	13	150001 - 1000000	0,02	0,02	0,00	0,11	0,07	0,02
434,0	434	13	150001 - 1000000	0,10	0,04	0,00	0,71	0,46	0,10
435,0	435	13	150001 - 1000000	0,25	0,11	0,01	1,81	1,18	0,24
521,0	521	13	150001 - 1000000	0,01	0,01	0,00	0,06	0,04	0,01
527,0	527	13	150001 - 1000000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
531,0	531	13	150001 - 1000000	0,76	0,19	0,03	5,25	3,43	0,71
551,0	551	13	150001 - 1000000	0,04	0,02	0,00	0,23	0,15	0,04
611,2	6112	13	150001 - 1000000	0,21	0,02	0,00	1,38	0,90	0,21
617,1	6171	13	150001 - 1000000	2,88	0,11	0,01	19,28	12,57	2,79
632,0	632	13	150001 - 1000000	0,01	0,02	0,00	0,09	0,06	0,01
Tab. 4.7.14		VK 14							
221,2	2212	14	1000000 +	1,31	#NULL!	#NULL!	5,78	4,17	1,30
221,9	2219	14	1000000 +	0,16	#NULL!	#NULL!	0,70	0,50	0,16
222,0	222	14	1000000 +	7,37	#NULL!	#NULL!	32,43	23,40	7,37
224,2	2242	14	1000000 +	0,21	#NULL!	#NULL!	0,94	0,68	0,21
227,0	227	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
231,0	2310	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
232,0	232	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,01	0,01	0,00
311,0	311	14	1000000 +	4,59	#NULL!	#NULL!	20,21	14,58	4,57
314,1	3141	14	1000000 +	0,09	#NULL!	#NULL!	0,38	0,27	0,08
331,0	331	14	1000000 +	0,82	#NULL!	#NULL!	3,63	2,62	0,80
332,0	332	14	1000000 +	0,07	#NULL!	#NULL!	0,30	0,22	0,07
339,2	3392	14	1000000 +	0,10	#NULL!	#NULL!	0,42	0,31	0,10
341,0	341	14	1000000 +	0,09	#NULL!	#NULL!	0,41	0,30	0,09
361,2	3612	14	1000000 +	0,10	#NULL!	#NULL!	0,45	0,33	0,09
361,3	3613	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,01	0,01	0,00
363,1	3631	14	1000000 +	0,33	#NULL!	#NULL!	1,46	1,05	0,33
363,2	3632	14	1000000 +	0,07	#NULL!	#NULL!	0,29	0,21	0,06
363,5	3635	14	1000000 +	0,17	#NULL!	#NULL!	0,74	0,53	0,17
371,0	371	14	1000000 +	0,01	#NULL!	#NULL!	0,04	0,03	0,00
372,0	372	14	1000000 +	0,97	#NULL!	#NULL!	4,29	3,09	0,90
373,0	373	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
374,1	3741	14	1000000 +	0,14	#NULL!	#NULL!	0,63	0,45	0,14
374,4	3744	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,01	0,00	0,00
374,5	3745	14	1000000 +	0,61	#NULL!	#NULL!	2,69	1,94	0,61
374,9	3749	14	1000000 +	0,01	#NULL!	#NULL!	0,05	0,03	0,01
432,0	432	14	1000000 +	0,05	#NULL!	#NULL!	0,21	0,15	0,05
433,0	433	14	1000000 +	0,01	#NULL!	#NULL!	0,03	0,02	0,01
434,0	434	14	1000000 +	0,32	#NULL!	#NULL!	1,39	1,00	0,31
435,0	435	14	1000000 +	0,26	#NULL!	#NULL!	1,15	0,83	0,25
521,0	521	14	1000000 +	0,07	#NULL!	#NULL!	0,31	0,23	0,07
527,0	527	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,00	0,00	0,00
531,0	531	14	1000000 +	0,89	#NULL!	#NULL!	3,91	2,82	0,76
551,0	551	14	1000000 +	0,01	#NULL!	#NULL!	0,06	0,04	0,01
611,2	6112	14	1000000 +	0,15	#NULL!	#NULL!	0,66	0,47	0,15
617,1	6171	14	1000000 +	3,72	#NULL!	#NULL!	16,37	11,81	3,66
632,0	632	14	1000000 +	0,00	#NULL!	#NULL!	0,02	0,02	0,00

VK = Velikostní kategorie 1 - 14

Na základě výpočtů z tab. č. 4.7 a po dohodě řešitelského týmu se další analýza soustředila na následující paragrafy běžných mandatorních výdajů:

- doprava a komunikace (§ 2212, 2219, 2242, 227)
- vodní hospodářství (§ 2310 + 232)
- předškolní zařízení (§311, 3141)

- kultura (§ 331 + 332 + 3392)
- sportovní zařízení obce (§ 341)
- bytové hospodářství (§ 3612)
- veřejné osvětlení (§ 3631)
- nakládání s odpady (§ 372)
- veřejné plochy (§ 3745)
- služby sociální péče (§ 432, 433, 434, 435).

Jejich výběr ovlivnily i výsledky dotazníkového šetření a provedených řízených rozhovorů ve vybraném, statisticky významném vzorku obcí a měst.

Z obsahu tab. č. 4.7 - de facto 14 tabulek (tzn. 4.7.1 – 4.7.14) podle 14 velikostních kategorií obcí - o velikosti běžných mandatorních výdajů (MaV) podle výkazů FIN 2 – 12 M (převzatých ze systému Aris): průměrné hodnoty + směrodatné odchylky v průměru na 1 občana za léta 2005 – 07 vychází zpracování **10 vybraných paragrafů** (viz výše) do následujících **10 tabulek**, a to podle nejvyšších položek ze všech velikostních skupin (VK: I. – XIV).

Tabulka č. 4.8.: Doprava a komunikace (§ 2212, 2219,222, 2242, 227) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	1,43	10,65
II.	101 – 200	1,03	8,71
III.	201 – 300	0,90	8,13
IV.	301 – 1 500	0,82	6,78
V.	1 501 – 5 000	0,70	5,14
VI.	5 001 – 10 000	0,64	3,34
VII.	10 001 – 20 000	0,85	3,64
VIII.	20 001 – 30 000	1,00	3,35
IX.	30 001 – 40 000	1,27	4,33
X.	40 001 – 50 000	1,42	4,65
XI.	50 001 – 100 000	1,92	4,70
XII.	100 001 – 150 000	2,58	5,81
XIII.	150 001 – 1 000 000	4,76	6,35
XIV.	1 000 0000 +	9,05	4,17

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí u dopravy a komunikací ve správě obce : **0,64 (VI) – 9,05 (XIV)** tis. Kč na 1 občana a rok.

Komentář: výdaje odpovídají velikosti obce podle počtu obyvatel.

Výdaje na dopravu a komunikace v příslušné obci souvisí zejména s těmito faktory:

- názory obyvatel a rozhodnutí zastupitelů při rozdělování fin. prostředků obce
- charakteristika přírodních podmínek (např. délka zimního období aj.)
- velikost katastrálního území
- rozptýlenost bytové a ostatní zástavby
- délka přístupových komunikací k prvkům infrastruktury (obchody, škola aj.)

- specifické postavení obce: např. turistický ruch aj.

Doporučení: u prokazatelně excentricky v katastru umístěných nemovitostí, jejichž držba přináší majiteli zvýšený prospěch, zvýšit příslušnou daň z nemovitosti, jejíž stanovení výše je v pravomoci zastupitelstva obce.

Riziko: snížení rovnoměrného osídlení krajiny v zájmu udržování kvality prvků životního prostředí.

Tabulka č. 4. 9.: Vodní hospodářství (§ 2310 + 232) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,35	3,50
II.	101 – 200	0,33	3,86
III.	201 – 300	0,36	4,17
IV.	301 – 1 500	0,33	3,86
V.	1 501 – 5 000	0,23	2,06
VI.	5 001 – 10 000	0,10	0,59
VII.	10 001 – 20 000	0,11	0,46
VIII.	20 001 – 30 000	0,07	0,38
IX.	30 001 – 40 000	0,05	0,30
X.	40 001 – 50 000	0,00	0,03
XI.	50 001 – 100 000	0,01	0,09
XII.	100 001 – 150 000	0,48	3,03
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,12	0,36
XIV.	1 000 0000 +	0,00	0,01

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí pro výdaje na hospodaření s vodou : **0,00 (X, XIV) - 0,36 (III) tis. Kč** na 1 obyvatele a rok.

Komentář: ve většině obcí si obyvatele platí výdaje za vodné a stočné z vlastních finančních zdrojů, neboť spotřeba tohoto zdroje je přesně měřitelná.

Doporučení: §§ 2310 a 232 vyřadit z mandatorních výdajů obce (dle potřeby zavést vodoměry). Zavedení vodoměrů by vedlo ke snížení spotřeby vody a snížení výdajů z rozpočtu obce.

Riziko: podle zákona o zdraví lidu a zákona o obcích má každý občan nárok na zdravou vodu. Je možné upravit výklad nebo doplnění zákona v tom smyslu, že si tento statek musí každý sám zaplatit. U sociálních případů poskytnout jednorázovou podporu.

Tabulka č. 4. 10.: Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání (pododdíl 311), a školní stravování při předškolním a základním vzdělávání (§ 3141)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,49	4,75
II.	101 – 200	0,54	6,12
III.	201 – 300	0,70	8,15
IV.	301 – 1 500	1,16	16,00

V.	1 501 – 5 000	1,28	12,48
VI.	5 001 – 10 000	1,22	8,39
VII.	10 001 – 20 000	1,33	8,14
VIII.	20 001 – 30 000	1,24	7,40
IX.	30 001 – 40 000	1,27	7,87
X.	40 001 – 50 000	1,13	7,34
XI.	50 001 – 100 000	1,23	8,13
XII.	100 001 – 150 000	1,33	8,51
XIII.	150 001 – 1 000 000	1,09	4,46
XIV.	1 000 0000 +	4,68	14,85

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí: 0,49 (I) – 4,68 (XIV) tis. Kč na 1 obyvatele a rok.

Komentář: výdaje v Praze na předškolní zařízení jsou vysoká (nutno však prověřit správnost čísla ve výkazu FIN2-12M tabelovaných v systému Aris z výkazu za Prahu v této výdajové skupině). Vzhledem k tomu, že nejsou zařazeny výdaje obce na základní školy, je možná významná změna uvedených číselných hodnot.

Doporučení: stanovit výdajový standard na jedno dítě na úrovni výdajů ve velikostní kategorii XIII.

Riziko: snížení dostupnosti služby pro sociální slabší vrstvy (pokud údaje ve výkazu za Prahu ve FIN2-12M tabelovaných v systému ARIS jsou správné !).

Tabulka č. 4. 11.: Kultura (§ 331 + 332 + 3392) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,25	2,75
II.	101 – 200	0,32	3,52
III.	201 – 300	0,27	3,07
IV.	301 – 1 500	0,28	2,67
V.	1 501 – 5 000	0,42	5,08
VI.	5 001 – 10 000	0,76	5,27
VII.	10 001 – 20 000	0,97	5,51
VIII.	20 001 – 30 000	0,88	5,32
IX.	30 001 – 40 000	0,90	5,33
X.	40 001 – 50 000	0,69	4,46
XI.	50 001 – 100 000	0,98	6,83
XII.	100 001 – 150 000	1,60	10,18
XIII.	150 001 – 1 000 000	1,68	11,40
XIV.	1 000 0000 +	0,99	3,55

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí: 0,25 (I) – 1,68 tis. Kč na 1 obyvatele a rok.

Komentář: velikost průměrných výdajů v přepočtu na 1 obyvatele odpovídá velikosti obce.

Doporučení: nechat působit ovlivňující faktory. Zvážit možnost dotací pro kulturní činnost, zejména v obcích s nižším počtem obyvatel v zájmu zabránění vysídlování venkovských sídel, zejména u mladých lidí. Věnovat zvýšenou pozornost struktuře nabízených kulturních statků pro jednotlivé oblasti podle složení obyvatelstva.

Riziko: někteří občané nemají zájem o spotřebu kulturních statků, i když jejich zvýšená spotřeba přispívá ke snižování nákladů v jiných oblastech, např. v boji proti kriminalitě aj.

Tabulka č. 4.12.: Sportovní zařízení obce (§ 341) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,09	0,36
II.	101 – 200	0,07	0,79
III.	201 – 300	0,10	1,13
IV.	301 – 1 500	0,13	1,61
V.	1 501 – 5 000	0,17	1,77
VI.	5 001 – 10 000	0,29	2,07
VII.	10 001 – 20 000	0,51	3,07
VIII.	20 001 – 30 000	0,59	3,58
IX.	30 001 – 40 000	0,76	4,73
X.	40 001 – 50 000	0,66	4,31
XI.	50 001 – 100 000	0,58	3,84
XII.	100 001 – 150 000	0,37	2,33
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,47	2,09
XIV.	1 000 0000 +	0,09	0,30

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí výdajů: 0,07 (II) – 0,76 tis. Kč (IX) na 1 obyvatele a rok.

Komentář: stanovení velikosti výdajů na veřejně provozovaná sportovní zařízení je v pravomoci členů zastupitelstva. Je v zájmu kraje veřejnou tělovýchovu podporovat i na menších obcích. Přínosem sportu je i pasivní sport, kdy občané jsou v roli diváků. Lze předpokládat, že klesající tendence podílu těchto výdajů na celkových běžných výdajích od velikostní kategorie s počtem obyvatel 30 001 souvisí jednak s dosahováním úspor z rozsahu, jednak s privátním zajišťováním sportovních služeb.

Doporučení: využívat privátních subjektů jako sponzorů. Zvážit možnost dotací pro sportovní činnost, zejména v obcích s nižším počtem obyvatel v zájmu zabránění vysídlování venkovských sídel, ale i proto, že základní sportovní aktivity jsou ve vyspělých zemích považovány jako součást péče o zdraví a výdajů územních rozpočtů na péči o zdraví. Při malém zájmu o sport je nutné více spolupracovat se školami a privátními subjekty.

Riziko: někteří občané nemají zájem o spotřebu sportovních statků, i když jejich zvýšená spotřeba přispívá ke snižování nákladů v jiných oblastech, např. ve zdravotní péči – prevence civilizačních chorob apod., v boji proti kriminalitě aj. a zároveň jejich zvýšená spotřeba zvyšuje kvalitu lidského kapitálu.

Tabulka č. 4. 13.: Bytové hospodářství (§ 3612)(tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
----------------------	----------------	--------------------------------------	---

I.	– 100	0,03	0,34
II.	101 – 200	0,11	1,29
III.	201 – 300	0,13	1,52
IV.	301 – 1 500	0,25	3,19
V.	1 501 – 5 000	0,52	5,55
VI.	5 001 – 10 000	0,29	4,57
VII.	10 001 – 20 000	0,52	3,58
VIII.	20 001 – 30 000	0,93	5,60
IX.	30 001 – 40 000	1,44	8,64
X.	40 001 – 50 000	0,66	4,64
XI.	50 001 – 100 000	0,56	3,60
XII.	100 001 – 150 000	0,20	1,27
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,98	0,27
XIV.	1 000 000 +	0,10	0,33

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí výdajů: 0,03 (I) –1,44 tis. Kč (IX) na 1 obyvatele a rok.

Komentář: v malých obcích je více samozřejmostí, že se o své bydlení, i když třeba velmi skromné, musí postarat každý sám bez minimálního příspěví z rozpočtu obce. Je i větší tradice ve výstavbě rodinných domků, často na vlastním pozemku. Obec zpravidla pomáhá relativně levným odprodejem stavebního pozemku, zejména pokud jde např. o potřebné profese pro danou obec. Z dostupných informací nelze v této fázi výzkumu zjistit, do jaké míry výši těchto mandatorních výdajů ovlivňuje i v minulosti provedená privatizace komunálního bytového fondu a naopak nová výstavba komunálních, a to spíš sociálních bytů.

Doporučení: využívat finančních prostředků obce k zlepšení technické infrastruktury umožňující privátní výstavbu rodinných domků a bytových domů, a tím k zkvalitňování života i v menších obcích, ale i ovlivňování počtu obyvatel. Celému procesu by prospělo vyšší využívání a vyšší míra tvorby cenových map.

Riziko: obecní úřad musí dbát na to, aby levně poskytnuté stavební pozemky se nestaly předmětem jejich následného spekulativního prodeje za vysoké ceny.

Tabulka č. 4. 14.: Veřejné osvětlení (§ 3631) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,38	3,52
II.	101 – 200	0,30	3,28
III.	201 – 300	0,26	3,01
IV.	301 – 1 500	0,23	2,66
V.	1 501 – 5 000	0,22	2,23
VI.	5 001 – 10 000	0,21	1,46
VII.	10 001 – 20 000	0,22	1,36
VIII.	20 001 – 30 000	0,23	1,40
IX.	30 001 – 40 000	0,22	1,40
X.	40 001 – 50 000	0,47	3,00
XI.	50 001 – 100 000	0,27	1,77
XII.	100 001 – 150 000	0,39	2,49
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,20	1,04

XIV.	1 000 0000 +	0,33	1,05
------	--------------	------	------

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí výdajů: 0,20(I)–0,47 tis. Kč (X) na 1 obyvatele a rok.

Komentář: mezi výdaji v různě velkých obcích nejsou v přepočtu na obyvatele velké rozdíly. Přes to by měla být vyvolána akce k šetření elektřinou, např. využitím energeticky šetrných světelných zdrojů, pokud tomu tak už v praxi není.

Doporučení: zvážit účelnost osvětlovaných ploch.

Riziko: nedostatečně osvětlené plochy mohou přispět k dopravním kolizím a podpořit kriminalitu. I proto by bylo užitečné stanovit výkonový standard (např. maximální vzdálenost světelných bodů).

Tabulka č. 4. 15.: Nakládání s odpady (§ 372) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,70	6,74
II.	101 – 200	0,64	7,11
III.	201 – 300	0,62	7,20
IV.	301 – 1 500	0,60	6,86
V.	1 501 – 5 000	0,60	6,19
VI.	5 001 – 10 000	0,59	4,03
VII.	10 001 – 20 000	0,61	3,76
VIII.	20 001 – 30 000	0,58	3,51
IX.	30 001 – 40 000	0,61	3,86
X.	40 001 – 50 000	0,65	4,21
XI.	50 001 – 100 000	0,63	4,26
XII.	100 001 – 150 000	0,96	6,11
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,59	2,99
XIV.	1 000 0000 +	0,97	3,09

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí výdajů: 0,58 (VIII) – 0,97 tis. Kč (XIV) na 1 obyvatele a rok.

Komentář: náklady na nakládání s komunálními i ostatními odpady jsou v jednotlivých obcích v přepočtu na obyvatele velmi vyrovnané, protože velikost jejich produkce je poměrně snadno evidovatelná.

Doporučení: zvážit možnost zvýšení věkové hranice pro placení za komunální odpady ?, protože u vícečlenné rodiny, jde o poměrně velkou finanční zátěž. Podporovat výchovu dětí a všech občanů k separaci odpadů a podporovat firmy, které jsou ochotny odpad dále zpracovávat jako druhotnou surovinu. Nadále podporovat třídění odpadů, a tedy rozšiřování počtu třídících kontejnerů dotacemi obcím.

Riziko: nekvalitní nakládání s odpady má poměrně nákladné nepříznivé důsledky pro kvalitu jednotlivých složek životního prostředí a následně zdravotní stav obyvatel a zvýšené náklady na jejich léčení. .

Tabulka č. 4. 16.: Veřejná zeleň (§ 3745) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,34	3,42
II.	101 – 200	0,32	3,52
III.	201 – 300	0,33	3,86
IV.	301 – 1 500	0,32	3,59
V.	1 501 – 5 000	0,30	3,11
VI.	5 001 – 10 000	0,28	1,96
VII.	10 001 – 20 000	0,41	2,47
VIII.	20 001 – 30 000	0,36	2,18
IX.	30 001 – 40 000	0,46	2,83
X.	40 001 – 50 000	0,57	3,68
XI.	50 001 – 100 000	0,47	3,07
XII.	100 001 – 150 000	0,43	2,75
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,43	1,78
XIV.	1 000 0000 +	0,61	0,03

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí výdajů: 0,28 (VI) – 0,61 tis. Kč (XIV) na 1 obyvatele a rok.

Komentář: Výdaje o péči o rostlinnou zeleň v obcích jsou v přepočtu na obyvatele poměrně vyrovnané. Nižší výdaje v menších obcích mohou být způsobeny nižšími cenami za příslušné služby, případně menšímu podílu zelených ploch ve vlastnictví obce v intravilánu obce. Parková úprava je znakem spíše větších obcí.

Doporučení: pravidelně organizovat dny či týdny péče o rostlinnou zeleň včetně výsadby nových porostů. Soustavně spolupracovat se školou a ostatními organizacemi v osvětové činnosti ve vytváření vědomí, že zelené rostliny jsou jedinými producenty kyslíku, který rozhoduje o kvalitě našeho ovzduší.

Riziko: výsadba kvalitních porostů může výjimečně vést k jejich odcizení.

Tabulka č. 4. 17.: Služby sociální péče (432, 433, 434, 435) (tis. Kč, %)

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Ø běžné MaV v tis. Kč na 1 obyvatele	% podíl z celkových běžných výdajů obce
I.	- 100	0,00	0,06
II.	101 – 200	0,00	0,06
III.	201 – 300	0,04	0,12
IV.	301 – 1 500	0,06	0,32
V.	1 501 – 5 000	0,07	0,80
VI.	5 001 – 10 000	0,09	0,90
VII.	10 001 – 20 000	0,11	1,10
VIII.	20 001 – 30 000	0,24	1,45
IX.	30 001 – 40 000	0,24	1,61
X.	40 001 – 50 000	0,10	0,86

XI.	50 001 – 100 000	0,25	1,52
XII.	100 001 – 150 000	0,06	0,43
XIII.	150 001 – 1 000 000	0,40	2,54
XIV.	1 000 0000 +	0,64	2,23

MaV = mandatorní výdaj

Hodnotové rozpětí výdajů: 0,00 (I) – 0,64 tis. Kč (XIV) na 1 obyvatele a rok.

Komentář: vyšší výdaje u větších obcí na sociální péči lze vysvětlit tím, že nemocní a sociálně potřební lidé se zpravidla více stahují do větších sídel pro snadnější předpoklad získání případné lékařské a jiné pomoci a dostupnost sociální péče. Lze také lépe využít úspor z rozsahu u těchto služeb. Je možné využít i sdružování obcí a tedy i jejich finančních prostředků pro zajištění sociálních služeb.

Doporučení: více podporovat, tj. sponzorovat různé charitativní organizace (velmi běžně ve vyspělých zemích), který mají předpoklad pomáhat sociálně slabým skupinám obyvatel.

Riziko: zneužívání sociální pomoci jedinci, kteří ji nepotřebují, ale jen nechtějí pracovat.

Provedená analýza vybraných běžných mandatorních výdajů neukazuje na nutnost vzít je zvlášť v úvahu při stanovení kritérií RUD. Vycházíme z předpokladu, že RUD má de facto podobný charakter jako neúčelové dotace:

- a tedy z pohledu použití těchto finančních prostředků není záruka, že budou použity na úhradu vymezených druhů běžných mandatorních výdajů (a zahrnutých jako kritérium do RUD).

Poznámka: Z řízených rozhovorů také m. j. vyplynulo, že právě menší obce by preferovaly získat všechny finanční prostředky z rozpočtové soustavy právě prostřednictvím RUD (a navrhovaly zrušení dotací, které jsou zatím většinou účelové). Je možné předpokládat, že tedy právě v tyto obce by preferovaly „operativní použití a přesouvání“ finančních prostředků podle aktuálních potřeb. Běžné mandatorní výdaje obcí souvisejí především se **službami** zajišťovanými pro obyvatelstvo, takže kritérium počtu obyvatel s vhodnou vahou může dostatečně odrazit i tuto kategorii běžných výdajů obcí. To jen podporuje nutnost stanovit minimální standard základních lokálních veřejných statků a povinnost obcí ho zajistit, aby nedošlo plošně k rozdílné kvalitě zajišťovaných základních lokálních veřejných statků.

Poznámka: Z terénního výzkumu také vyplynulo, že většina obcí jako hlavní kritérium považuje počet obyvatel, velmi často i rozlohu s tím, že za doplňková kritéria ba často navrhována počet obyvatel v předproduktivním věku do 14 let a počet obyvatel v poproduktivním věku;

- kritéria pro RUD by neměla být příliš početná, měla by být jasná, kvantifikovatelná (případně i kontrolovatelná). Nemohou tedy respektovat sociálně ekonomické zvláštnosti různě velkých fiskálních společenství (velikostních kategorií obcí), měnící se i v čase. Proto je nutné i do budoucna využívat v rámci přerozdělovacích vztahů mezi státem a územní samosprávou i dotace. Nicméně je nutné hledat optimální proporce v tomto přerozdělování, tzn. mezi RUD a dotacemi, a optimální proporce mezi účelovými a neúčelovými dotacemi.

Poznámka: to je obecně teorií místních financí doporučováno i při stanovení kritérií pro poskytování běžných (neinvestičních) neúčelových dotací, které v řadě vyspělých zemí většinou převažují nad účelovými dotacemi;

- RUD by se nemělo alespoň ve střednědobém horizontu měnit, aby územní samospráva mohla kvalifikovaněji plánovat ve střednědobém výhledu;

Využití přerozdělování finančních prostředků rozpočtové soustavy prostřednictvím RUD umožňuje zároveň dosáhnout toho, že hospodaření státu (zejména ve SR) a územní samosprávy bude relativně stejným způsobem ovlivňováno chodem ekonomiky a tedy odvíjejícím se vývojem daňových výnosů v delším časovém horizontu.

Poznámka: z terénního výzkumu vyplynulo, že si obce stěžují na nestabilitu příjmů ze spotřebních daní. Ve skutečnosti se od r. 2001 jedná o příjem z podílu na výnosu DPH určeném pro obce. Přitom DPH mnohem méně „kopíruje“ výkyvy hospodářského cyklu než přímé daně důchodového typu (tzn. v ČR DPDO a DPPO) a tedy je dlouhodobě jako jedna z nejvýnosnějších daní svým výnosem relativně nejstabilnější.

Z provedené analýzy také vyplynuly relativně vysoké běžné (neinvestiční) výdaje na zastupitele a vlastní správu obce, které ovlivňuje i rozdílný rozsah přenesené působnosti podle velikostních kategorií obcí, přesněji rozdíly mezi I., II., III. kategorií obcí (byť je to respektováno u obcí II. a III. kategorie i dalšími dotacemi na výkon státní správy). Právě z tohoto důvodu je vhodnější náklady na rozdílný rozsah přenesené působnosti obcí krýt dotacemi. Vyšší distribuční spravedlnost však závisí na tom, jak se do budoucna podaří vytvořit a v praxi verifikovat model, který by umožnil relativně přesněji oddělit náklady na samostatnou a přenesenou působnost s vytvořením potřebných předpokladů i v účetnictví obcí.

VŠEOBECNÉ PŘIPOMÍNKY A NÁVRHY

- 1) Část nedostávajících se finančních prostředků mohou obce získat ze zvýšených sazeb daní ze staveb a prodáváných stavebních pozemků.
- 2) Zásada, že dotace finanční prostředky na regionální školství rozděluje krajské úřady podle žáků, tedy např. příspěvek na handicapovaného žáka jde do té školy, kterou žák navštěvuje, což stimuluje příslušnou školu přijímat takové žáky je již dávno běžně uplatňována a není je třeba do naší zprávy dávat. !
- 3) Při dopracovávání zákona o ekologických daních by podstatná část měla směřovat do obcí, kde se příslušná environmentální opatření realizují.
- 4) Odpisy ze staveb si řeší vlastníci v daňovém přiznání.
- 5) Dle potřeby je možné skupinu místních poplatků zvyšovat na základě obecně závazné vyhlášky, kterou schvaluje zastupitelstvo obce (na rozdíl od daní), protože jsou naprosto adresné a zasahují toho, kdo získává příslušný užitek z poskytovaného statku.
- 6) Zástupci SMO by měly zhodnotit výši administrativních nákladů na správu obcí, které patří ve struktuře výdajů mezi nejvyšší.
- 7) Při rozdělování výnosu daně z příjmů by měly být zvýhodněny obce s vyšším počtem dětí do 16 let, resp. 14 let.
- 8) Dotace poskytovat jen účelové na základě veřejné soutěže a vyžadovat přísné zúčtování.

Další připomínky a návrhy jsou obsaženy v dalších částech zprávy.

- 1) Je třeba upozornit na to, že **výše mandatorních výdajů nemusí korespondovat s výší mandatorních potřeb**. Obecně potřeby nemusí být zajišťovány v potřebné struktuře, kvantitě a kvalitě proto, že obce nemají potřebné zdroje financování. Proto se v praxi potřeby kvantitativně liší od výdajů, což se promítá i do mandatorních výdajů (na tento problém odkazují jiné části této zprávy). Tento rozdíl je však možné analyzovat zatím pouze terénním výzkumem na vybraném vzorku obcí, na což by se mohl zaměřit budoucí výzkum v této oblasti.
- 2) **Mandatorní výdaje na úrovni územní samosprávy jsou spjaty zejména se zajišťováním veřejných statků**. Výši běžných mandatorních výdajů ovlivňuje tudíž i možnost dosahování úspor z rozsahu, resp. nemožnost jejich dosahování, pokud veřejné statky jsou zajišťovány pro omezený počet klientů (např. v malých obcích). I tyto analýzy přesahují zaměření tohoto výzkumu, nicméně je třeba o tomto problému vědět a do budoucna analyzovat a vyhodnotit historické, kulturní a další důvody existence rozdrobené lokální územní samosprávy a ekonomické důsledky tohoto stavu, při v podstatě permanentní **omezenosti zdrojů rozpočtové soustavy** (problémy současné a budoucí ekonomické krize a dopady do zdrojů rozpočtové soustavy nemůže tento výzkum vzít v úvahu, nicméně podobné problémy jako v současné době nemohou být vyloučeny ani do budoucna).
- 3) Protože z různých důvodů nelze předpokládat slučování malých obcí (byť z ekonomického hlediska by to bylo výhodné) tak, jako tomu bylo v devadesátých letech v řadě zemí EU, podtrhuje to **potřebu intenzivnějšího sdružování malých obcí pro zabezpečování co největšího spektra lokálních veřejných statků, aby se dosahovalo potřebných úspor z rozsahu** (pokud se nevyužijí kapacity a kapitál soukromého sektoru, včetně neziskového pro zajištění lokálních veřejných statků, např. i v rámci využití PPP).
- 4) Další oblastí, která ovlivňuje výši běžných výdajů a v nich i mandatorní výdaje, je **nedostatečná objektivizace potřeb, a tedy i výdajů, a neexistence standardů výkonů** v oblasti zajišťování veřejných statků organizacemi v lokálním a regionálním veřejném sektoru. Se stanovením minimálních standardů u služeb v lokálním veřejném sektoru není možné už dlouho otálet, neboť to má řadu negativních důsledků (ekonomické, sociální, politické a další). Je proto i obtížné tlačit územní samosprávu k dosahování úspor v nákladech v organizacích v lokálním a regionálním veřejném sektoru (rozumí se ekonomických úspor). Zkoumání možností objektivizace a standardizace potřeb se však vymyká tomuto výzkumu.
- 5) Standardizace souvisí s vymezením **základních lokálních a regionálních veřejných statků**. Výzkum by se pak z pohledu RUD měl do budoucna zaměřit i na to, zda stanovit výdajové standardy u běžných mandatorních výdajů obcí v přepočtu na obyvatele nebo alespoň podle velikostních skupin obcí. Pak by bylo možné zohlednit v RUDu vyšší náklady malých obcí na zajištění standardu základních lokálních veřejných statků.
- 6) Specifickou oblastí jsou kapitálové mandatorní výdaje obcí. Bylo zdůvodněno, proč se z analýzy mandatorních výdajů vyloučily. Protože však z dlouhodobého hlediska ovlivňují budoucí a dlouhodobé zajišťování celé řady mandatorních potřeb, v praxi od nich nelze odhlédnout. To by však měl zohlednit dotační systém a nikoliv RUD a hlavně uvážlivá politika obcí v hospodaření se svým majetkem (viz jiná část zprávy). Historicky dané rozdíly v majetku obcí (viz vliv i navrácení tzv. historického majetku obcím na začátku 90. let), a tedy rozdíly v potenciálním hospodaření s majetkem lze řešit dotačním systémem.

5. FINANCOVÁNÍ PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ A KRAJŮ

5.1. Metodika a postup analýzy financování přenesené působnosti obcí a krajů

Hlavním cílem analýzy financování přenesené působnosti je provedení nezávislého posouzení zjištění učiněných Ministerstvem vnitra České republiky (dále také MV). Po prostudování výstupů dosavadních šetření realizovaných MV a užívaných postupů bylo nutné přistoupit k formulování podrobnější metodiky šetření.

Bylo tedy nutné nalézt odpovědi na následující otázky:

- a) jakým způsobem budou stanoveny náklady na výkon přenesené působnosti,
- b) které položky rozpočtové skladby je možné ke kalkulaci nákladů použít,
- c) které položky rozpočtové skladby je možno použít pro kalkulaci příjmů v oblasti přenesené působnosti.

Stanovení nákladů pro výkon přenesené působnosti

Pro potřeby kalkulace nákladů je nutné vycházet ze struktury výdajů alokovaných v případě obcí na paragraf 6171 (*Vlastní správní činnost místních orgánů; zahrnuje i společné činnosti pro místní správu a zastupitelský sbor, nelze-li je oddělit; výdaje hrazené ze sociálního fondu obcí ve prospěch zaměstnanců obecního úřadu.*), respektive 6172 (*Činnost regionální správy*) pro kraje, reagujících na druhové členění. Používáme takovou strukturu výdajů, která je typicky spojena s běžnou správní činností obecních a krajských úřadů. Je tedy nutné vymezit položky, které jsou v tomto smyslu relevantní. Následně je možné kumulovat jednotlivé vybrané položky do logických seskupení:

- a) platy a odvody (vybrané položky ze seskupení položek 50),
- b) neinvestiční výdaje (vybrané položky ze seskupení položek 51,53 a 54),
- c) investiční výdaje (vybrané položky ze seskupení položek 61).

Vymezení výdajových položek z druhového členění rozpočtové skladby

Do kalkulace výdajů byly zahrnuty pouze ty položky, které souvisejí se správní činností obcí a krajů. Zcela bylo odhlíženo od výdajů, které jsou bezprostředně svázány pouze se samosprávnou rolí.

Oproti metodice používané MV je do kalkulace nákladů započtena položka 5041- *Odměny za užití duševního vlastnictví*, která tak doplňuje strukturu plateb za provedenou práci, položka 6112 - *Ocenitelná práva*, rozšiřující okruh kapitálových výdajů při pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, a položka 6129 - *Nákup dlouhodobého hmotného majetku jinde nezařazený*, coby zbytková položka v oblasti pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Naopak z úvahy byly vypuštěny následující položky. Jedná se o položku 5165 - *Nájemné za půdu (pachtovné)*, kde nevidíme bezprostřední věcnou souvislost s výkonem přenesené působnosti, položku 5177 - *Nákup uměleckých předmětů*, která se spíše vztahuje k samosprávným aktivitám, respektive uvedené výdaje nejsou podmínkou poskytování správních služeb v přenesené působnosti a položka 5194 - *Věcné dary*, která je spojována i s humanitárními aktivitami územních samospráv. V oblasti neinvestičních transferů obyvatelstva je vynechána položka 5429 - *Ostatní náhrady placené obyvatelstvu*, která obsahuje i převody prostředků vůči osobám, které utrpěly škody na zdraví v důsledku vstupu vojsk Varšavské smlouvy.

Navržené úpravy v metodice výběru výdajových položek však nejsou podstatné pro vystižení základních charakteristik nákladovosti a míry krytí výkonu přenesené působnosti. Úprava metodiky umožní i nadále provést poměrně přesnou komparaci se zjištěními učiněnými MV.

Tab. 5.1.: Výdaje:

Třída	Seskupení položek	Pod seskupení položek	Položka	Název a náplň
5				BĚŽNÉ VÝDAJE
	50			Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné
			501	Platy
			5011	Platy zaměstnanců v pracovním poměru
			5019	Ostatní platy
		502		Ostatní platby za provedenou práci
			5021	Ostatní osobní výdaje
		503		Povinné pojistné placené zaměstnavatelem
			5031	Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
			5032	Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění
			5038	Povinné pojistné na úrazové pojištění
			5039	Ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem
		504		Odměny za užití duševního vlastnictví
	51			Neinvestiční nákupy a související výdaje
		513		Nákup materiálu
			5131	Potraviny
			5132	Ochranné pomůcky
			5133	Léky a zdravotnický materiál
			5134	Prádlo, oděv a obuv
			5136	Knihy, učební pomůcky a tisk
			5137	Drobný hmotný dlouhodobý majetek
			5138	Nákup zboží (za účelem dalšího prodeje)
			5139	Nákup materiálu jinde nezařazený
		515		Nákup vody, paliv a energie
			5151	Studená voda
			5152	Teplo
			5153	Plyn
			5154	Elektrická energie
			5155	Pevná paliva
			5156	Pohonné hmoty a maziva
			5157	Teplá voda
			5159	Nákup ostatních paliv a energie
		516		Nákup služeb
			5161	Služby pošt
			5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací
			5163	Služby peněžních ústavů
			5164	Nájemné
			5166	Konzultační, poradenské a právní služby
			5167	Služby školení a vzdělávání
			5168	Služby zpracování dat
			5169	Nákup ostatních služeb
		517		Ostatní nákupy

			5171	Opravy a udržování
			5172	Programové vybavení
			5173	Cestovné (tuzemské i zahraniční)
			5175	Pohoštění
			5176	Účastnické poplatky na konference
			5178	Nájemné za nájem s právem koupě
			5179	Ostatní nákupy jinde nezařazené
		519		Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary
			5192	Poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady (část)
			5195	Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené
			5199	Ostatní výdaje související s neinvestičními nákupy
	53			Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu
		536		Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům
			5361	Nákup kolků
			5362	Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu
	54			Neinvestiční transfery obyvatelstvu
		542		Náhrady placené obyvatelstvu
			5421	Náhrady z úrazového pojištění
6				KAPITÁLOVÉ VÝDAJE
	61			Investiční nákupy a související výdaje
		611		Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
			6111	Programové vybavení
			6112	Ocenitelná práva
			6113	Nehmotné výsledky výzkumné a obdobné činnosti
		612		Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
			6122	Stroje, přístroje a zařízení
			6123	Dopravní prostředky
			6125	Výpočetní technika
			6129	Nákup dlouhodobého hmotného majetku jinde nezařazený

Výše uvedené výdaje však nelze na základě rozpočtové skladby bezprostředně přiřadit k výkonu samostatné a přenesené působnosti. Dalším krokem je tedy nalezení způsobu oddělení výdajů na činnosti úředníků vykonávané v samostatné a přenesené působnosti.

Pro tento účel musíme učinit několik zjednodušení:

Předně uvažujeme, že neexistuje rozdíl v náročnosti výkonu jednotlivých agend vykonávaných v přenesené působnosti vztaženo k celému úvazku (1 úředníka). Tento předpoklad umožňuje pracovat s agregovanými údaji a nerozměňuje diskusi na řešení nákladových specifik jednotlivých úseků přenesené působnosti. Zároveň však předpokládáme, že i náročnost výkonu přenesené a samostatné působnosti vtažené na 1 úředníka nebo lépe pracovní úvazek je stejná, respektive neexistuje rozdíl v „průměrné“ produktivitě práce mezi agendou vykonávanou v samostatné a v přenesené působnosti.

Okruh aktivit vykonávaných v přenesené působnosti je striktně vymezen zákonem, vlastní výkon pak usměrňován podzákonnými předpisy a směrnicemi vydaným vládou, MV a dalšími ústředními správními úřady. Organizační uspořádání a personální obsazení je však ponecháno v působnosti obcí respektive krajů. Odtud budou pramenit rozdíly v uspořádání výkonu agend přenesené působnosti,

seskupení dílčích úseků do oddělení a odborů, ale i v odlišném provázání s aktivitami vykonávanými v samostatné působnosti. Rozdíly v nastavení na straně jedné odrážejí místní podmínky a specifika, na straně druhé - při předpokladu racionality řízení – by existující upořádání mělo přinášet dodatečné synergie zvyšující efektivitu výkonu správy a výtěžnost lidských zdrojů. Důsledkem je však velká obtížnost a složitost případného odděleného sledování nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti ze strany samotných obcí a krajů. Jak vyplývá z provedeného sondážního šetření, některé kraje tyto údaje nesledují ani pro potřeby vnitřních kalkulací.

Dalším důležitým hlediskem, ovlivňujícím výstupy analýzy, je rozhodnutí, zdali budou počítány počty úředníků vykonávajících přenesenou působnost, či počty úvazků. Rovněž na krajské úrovni se můžeme setkat se situací, kdy úředník vykonává různé agendy v přenesené působnosti, nebo dokonce část vykonávaných aktivit je řazena do samostatné a zbytek do přenesené působnosti. Specifickým případem je ta situace, kde příslušný úsek správy je již ze zákona chápán jako smíšený, některé aktivity jsou zařazeny do samostatné jiné úkony do přenesené působnosti (např. zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, stavební zákon).

Je zřejmé, že přesnější metodou je agregace dílčích pracovních úvazků v přenesené působnosti, a tento přístup bude při výzkumu upřednostněn. Avšak při předpokladu větší vzájemné „blízkosti“ agend v přenesené působnosti (které mají zpravidla regulatorní roli a požadavky na speciální kvalifikaci – vzdělání - úředníků) by rovněž používání údajů za počty úředníků nemělo vést k výraznější chybě. Vybraný vzorek obcí byl požádán o zaslání obou údajů, což umožní odhalit případné větší rozdíly.

Zjištěný počet úvazků v přenesené působnosti pak bude vztažen k celkovému počtu úřednických úvazků. Získaná procenta pak budou využita jako váhy, které umožní přepočíst dosažené výdaje na předpokládané výdaje výkonu správy v přenesené působnosti (respektive separovat přenesenou a samostatnou působnost).

Stanovení procentuelního podílu úvazků v přenesené působnosti pro jednotlivé správní obvody je důležitým vstupem, který umožní testovat metodiku na vybraném vzorku obcí a následně umožní posoudit míru krytí nákladů. Je rovněž podmínkou pro aproximaci nákladů v přenesené působnosti pro další obce případně pro kalkulace pro celý soubor obcí. Informace získané prostřednictvím dotazníkového šetření jsou proto podstatné pro další průběh výzkumu.

Stanovení příjmů spojených s výkonem přenesené působnosti

Pro stanovení výše příjmů jsou využity dvě položky druhového členění rozpočtové skladby.

Typickým příjmem v přenesené působnosti jsou správní poplatky vybírané kraji a obcemi. Doprovodným příjmem jsou pak přijaté sankční platby.

Na rozdíl od metodiky MV nejsou započítávány *příjmy z poskytování služeb a výrobků*, které dle našeho názoru s výkonem přenesené působnosti nesouvisí.

Tab. 5.2.: Příjmy:

Třída	Seskupení položek	Pod seskupení položek	Položka	Název a náplň
1				DAŇOVÉ PŘÍJMY
	13			Daně a poplatky z vybraných činností a služeb
		136		Správní poplatky
			1361	Správní poplatky
2				NEDAŇOVÉ PŘÍJMY

	22			Přijaté sankční platby a vratky transferů
		221		Přijaté sankční platby
			2210	Přijaté sankční platby

Příjmem obcí a krajů je však i Příspěvek na výkon státní správy, který není v rozpočtové skladbě odděleně evidován. Tento příspěvek má charakter neúčelové neinvestiční dotace, kterou vymezuje zákon o státním rozpočtu a u níž není vyžadováno zúčtování se státním rozpočtem. Konkrétní informace o výši příspěvku poskytnutých jednotlivým obcím jsou k dispozici na veřejně přístupných webových stránkách Ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/sprava/reforma/prispev08/priloha1.xls>.

Okruh příjmů je dále rozšířen o účelové dotace poskytnuté přímo na výkon konkrétních agend přenesené působnosti.

Obce:

V roce 2005 se jedná o:

Příspěvek na výkon státní správy pro Brno, Plzeň a Ostravu,

Další příspěvek na výkon státní správy pro obce s rozšířenou působností (dále také ORP).

V roce 2007 se jedná o:

Příspěvek na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro ORP a hlavní město Prahu,

Dotace na výkon činností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí pro ORP.

Kraje:

Na straně příjmů došlo v roce 2005 k započítání Příspěvku na výkon státní správy pro kraje (zvýšení příspěvku).

V případě příjmů na přenesenou působnost jsou **odečítány** z příspěvku určeného krajům **prostředky na chod dobrovolných hasičů**, a to ve všech třech zkoumaných letech.

V roce 2005 byla prostřednictvím RUD poprvé krajům rozdělena částka 228 838 000,- Kč na výkon přenesené působnosti. Další kalkulace příjmů krajů pro krytí výdajů jsou prováděny jak se započítáním této alokace tak i s jejím pominutím. Pro roky 2006 a 2007 se operuje se stejnou alokací upravenou v souladu s dynamikou RUD pro kraje.

5.2. Analýza obcí

Pro účely výzkumu v oblasti přenesené působnosti v současné době disponujeme informacemi o 266 obcích. Tyto údaje jsou seříděny do 5 souborů obcí, rozlišených dle dosažené nejvyšší správní úlohy obce.

Tab. 5.3.

Správní úloha obce	Počet subjektů	Počet subjektů s vyplněnými údaji	Počet subjektů s vyplněnými údaji %
I (základní funkce)	36	12*	33
M (matrika)	14**	10	71
S (stavební úřad)	13	11	85
II (OPOÚ)	74	72	97
III (ORP)	129	123	95

CELKEM	266	228	86
---------------	-----	-----	----

Zdroje: Informace poskytnuté obcemi v průběhu dotazníkového šetření

Poznámka:

*Některé obce neposkytly žádné informace o počtu pracovníků.

**Na základě výsledků řízených rozhovorů byl počet obcí s matrikou dodatečně rozšířen o 3 subjekty, které poskytly požadované informace o počtu úvazků respektive počtu úředníků.

Co se týče klíčového hlediska podílu úvazků v přenesené působnosti, pak řada „jednomužných“ obecních úřadů nejmenších obcí neuvedla žádnou hodnotu, případně 0 (18 případů), obdobná situace nastala ve 4 případech obcí s 2-3 pracovníky; 2 obce deklarovaly 100 % podílu.

Úvazky nemohou nabývat těchto hodnot. Z podstaty věci nemůžeme nelézt obec, která by vykonávala buď pouze samostatnou či jen přenesenou působnost. Pokud bychom se pokusili tyto informace dále v analýze využít, pak možným řešením je nahradit uvedené „limitní podíly“ nejmenší, respektive nejvyšší, doloženou vahou, která se vyskytla v souboru.

Proporce úvazků v přenesené působnosti dle správní role obce

a) obce se základní funkcí (I)

Na základě diskuse a po odsouhlasení zúčastněnými stranami došlo při výpočtu k nahrazení limitní hodnoty podílu úvazků v přenesené působnosti (0 respektive 100 %) nejbližšími dosaženými hodnotami ve zkoumaném souboru. Nejnižší podíl úvazků v přenesené působnosti dosáhl 8 %, další podíl byl ve výši 10 %. Pro stanovení odhadu proporce se přikláníme k druhé hodnotě v pořadí tj. 10 %, která se bude, dle poznatků z řízených rozhovorů, více blížit skutečné situaci. Nejvyšší podíl úvazku v přenesené působnosti ve sledovaném souboru dosáhl 50 %, limitní hodnota 100 % je nahrazena touto hodnotou. Po provedení navržených úprav dosáhne podíl úvazků v přenesené působnosti 17,4 %.

Komparace s poznatků MV:

Ministerstvo vnitra dlouhodobě odhaduje podíl úvazků v přenesené působnosti u obcí se základní funkcí ve výši 10-15 %. Oproti těmto údajům jsou hodnoty zjištěné v případě postupu dle A) téměř dvojnásobné. Avšak dle metody B) jsou dosažené hodnoty lehce nad horním pásmem odhadu Ministerstva vnitra. Empirické zkušenosti i poznatky z řízených rozhovorů dokazují, že pravdivější bude spíše druhá varianta.

Důležitým poznatkem, který dokresluje situaci, je neoddělování agendy vykonávané v samostatné a přenesené působnosti na úrovni nejmenších obcí. Členění typů agendy je často mimo možnosti rozlišní neuvolněných starostů a ekonomů či jiných specialistů s úvazky v rozsahu několika desetin.

b) obce s matrikou (M)

Získaný soubor obcí byl opět menší, avšak stupeň kompletnosti poskytnuté informace byl vyšší (71 %). Na základě diskuse došlo opět u limitních či extrémních hodnot k jejich úpravě. V souboru se vyskytly dvě extrémní hodnoty přesahující podíl 80 %; uvedené podíly byly nahrazeny třetím nejvyšším podílem, který se v souboru vyskytuje tj. 40 %. Na straně druhé dvě hodnoty v nulové výši byly nahrazeny dalším nejmenším výskytem váhy v souboru tj. 9 %.

Na základě doporučení ze strany dotčených strany byl soubor obcí s matrikou dodatečně rozšířen tři obce s matrikou, které v průběhu řízených rozhovorů poskytly informace o počtu úvazků či pracovníků v samostatné a přenesené působnosti. Na základě zjištění se podíl úvazků v přenesené

působnosti, případně počet úředníků vykonávajících přenesenou působnost pohyboval od 14 % do 28,5 % - Dubenec 14 %, Lom cca 25 %, Bílá Třemešná 28,5 %.

Tyto úpravy souboru se promítly do střední hodnoty a rozptylu. Průměrná váha pak dosahuje 22,93 % a směrodatná odchylka je ve výši 14. Pro další výpočet navrhuji tedy používat koeficient 0,23.³⁹

Komparace s poznatky MV:

Ministerstvo vnitra odhaduje na základě svých poznatků podíl úvazků v přenesené působnosti u obcí matrikou ve výši 20-22 %. Dosažené výsledky dosahují obdobné výše.

c) obce se stavebním úřadem (S)

Opět se jedná spíše o menší soubor obcí. Koeficient pro výpočet váhy v tomto případě dosáhl hodnoty 0,411. Avšak směrodatná odchylka je bezmála poloviční, tj. 0,203. Pro další postup se může používat váha ve výši 41, případně 40 %.

Komparace s poznatky MV:

Ministerstvo vnitra dlouhodobě odhaduje podíl úvazků v přenesené působnosti u obcí se stavebním úřadem (i z důvodu nezbytnosti zastupitelnosti při výkonu přenesené působnosti) ve výši 35-40 %. Dosažené zjištění se pohybuje na horní hranici pásma odhadu.

d) obce se pověřeným obecním úřadem (OPOÚ)

Soubor zkoumaných obcí dosáhl již výrazně většího zastoupení. Interpretace pro další obce s podobnou rolí proto budou přesnější. Podíl úvazků v přenesené působnosti tak dosahuje cca 0,451, směrodatná odchylka pak 0,166. Při dalších výstupech bude použita váha 0,45 respektive 45 %.

Komparace s poznatky MV:

Ministerstvo vnitra odhaduje podíl úvazků v přenesené působnosti u obcí s pověřeným obecním úřadem v obdobné výši.

e) obce s rozšířenou působností (ORP)

Jde o největší zkoumaný soubor obcí, který představuje více než 50 % ORP. Výsledky jsou tudíž poměrně přesné. Koeficient pro výpočet váhy v tomto případě dosahuje hodnoty 0,642. Nízkou míru rozptylu kolem střední hodnoty dokládá i poměrně nízká směrodatná odchylka. Její hodnota činí 0,118 a je nejnižší ve zkoumaných souborech. Pro další postup kalkulací a výpočtů je možno používat váhu ve výši 64 %.

Komparace s poznatky MV:

Ministerstvo vnitra odhaduje podíl úvazků v přenesené působnosti u obcí s rozšířenou působností ve výši cca 66 %. Získaná data jsou tedy srovnatelná.

³⁹ Zástupci Sdružení místních samospráv navrhovali rozšíření počtu obcí s matrikou v souboru, což umožní zpřesnit provedená šetření. K tomuto kroku došlo zahrnutím poznatků o třech obcích, které byly podrobně zkoumány prostřednictvím řízených rozhovorů.

Dalším požadavkem byla modifikace koeficientu u obcí s matrikou o 5 %. Případné zvýšení váhy na navrhovaných 28 % by snížilo míru krytí v roce 2007 ze 40,7 % na 34,05 %; rozptyl pak činí 0,195. Jediným dopadem této úpravy, zjištěné v další fázi analýzy, je však to, že se obce s matrikou vzdálí obcím se stavebním úřadem a dostanou se bezmála doprostřed mezi obce se základní funkcí a obce se stavebním úřadem.

Výstupy kvantitativní analýzy

Stanovení vah umožnilo začít kalkulovat výši výdajů na přenesenu působnost a to zvláště pro každou kategorii obcí.

Bylo pracováno s celým souborem obcí, tyto informace byly zjištěny pro roky 2005, 2006 a 2007.

Váhy dohodnuté pro jednotlivé kategorie obcí dle přenesené působnosti byly aplikovány pro všechny obce příslušného typu v uvedených letech.

V roce 2007 byly dále tyto průměrné váhy, pokud byly k dispozici informace o obci z výzkumu vzorku, nahrazeny údaji poskytnutými představiteli obcí. Použití jedné či druhé metody v případě roku 2007 však nemá vliv na učiněná zjištění. Neprojevuje se na střední hodnotě.

Důvodem je:

- průměrná váha je průměrem hodnot poskytnutých vzorkem obcí příslušného typu,
- malý podíl zkoumaného počtu obcí se základní funkcí a s matrikou na celkovém počtu těchto obcí,
- velké zastoupení především obcí ORP (123 z 205).

Rok 2005

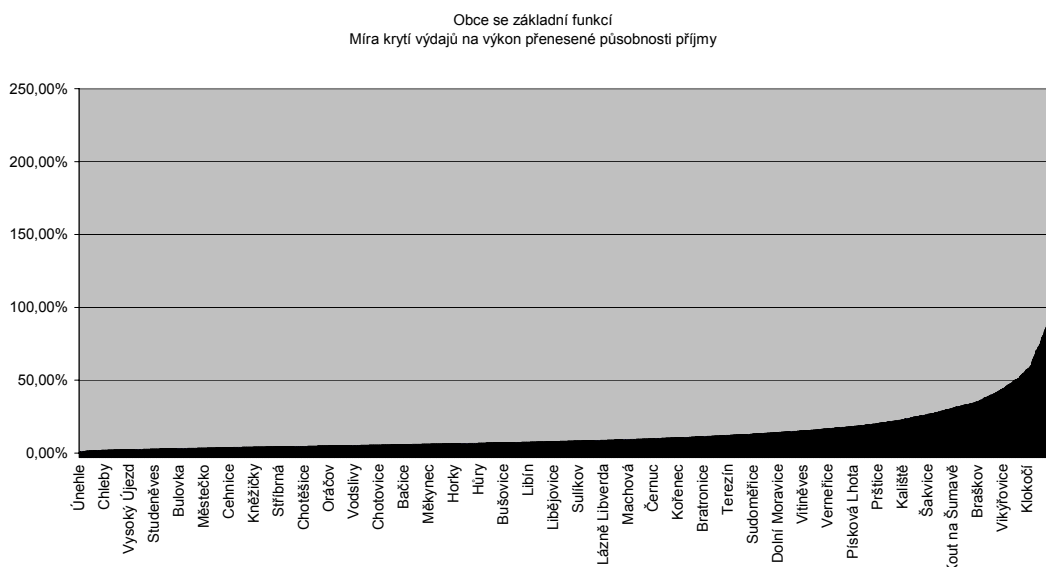
Obce se základní funkcí (I)

Představují v roce 2005 soubor 5001 obcí. Dosažená míra krytí u extrémních případů je až překvapující. 41 obcí mělo míru krytí výdajů příjmy v intervalu 100-200 %; u 12 obcí byla míra krytí větší jak 200 % (rekordmankou je obec Přísečná s 1741,37 % - vyvoláno velkým objemem vykázaných příjmů ze správních poplatků). Na straně druhé u 6 obcí bylo dosaženo záporných hodnot. Zpravidla se jednalo o situaci, kdy výnos ze správních poplatků byl vykazován jako záporný.

Budeme-li pracovat s celým souborem obcí, pak průměrná výše krytí dosahuje 15,04 %, směrodatná odchylka je 0,339. Po vyloučení výše uvedených extrémů se sníží výše krytí na **14,08 %**, směrodatná odchylka je 0,179.

Graf dokresluje situaci po vyloučení hodnot menších než 0 a větších jak 200 %. Dosažené hodnoty krytí jsou řazeny vzestupně.

Graf 5.1.

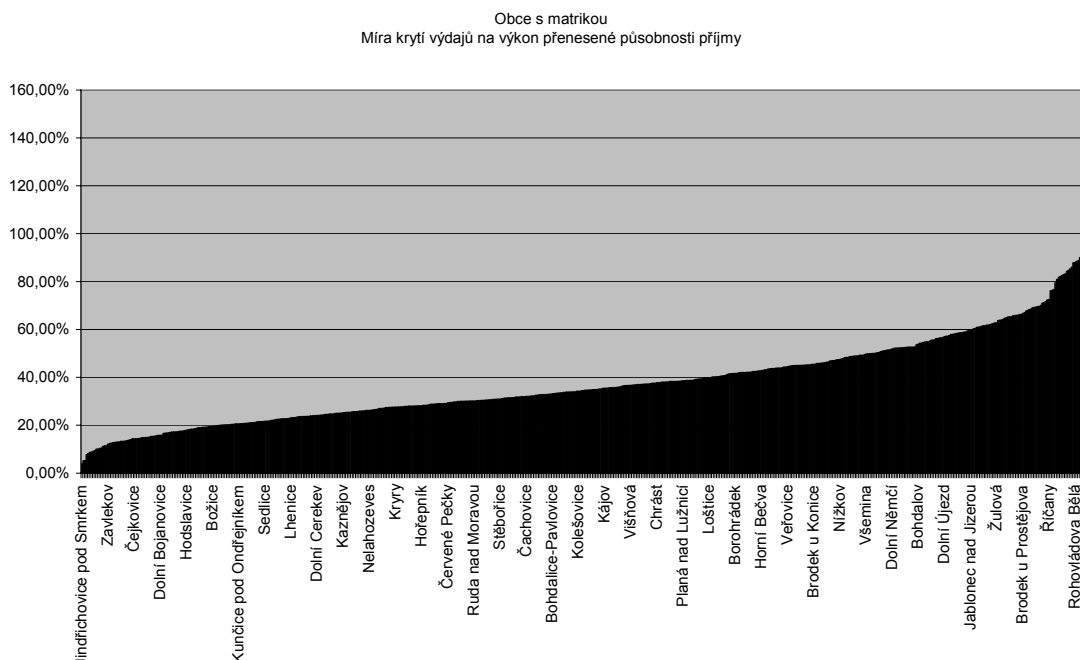

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce se matrikou (M)

V souboru se pracuje s 621 obcí. 6 z nich překročilo míru krytí 100 %. Průměrná hodnota míry krytí v případě obcí s matrikou se však ustálila na **38,17 %**, směrodatná odchylka je pak 0,191.

Graf 5.2.

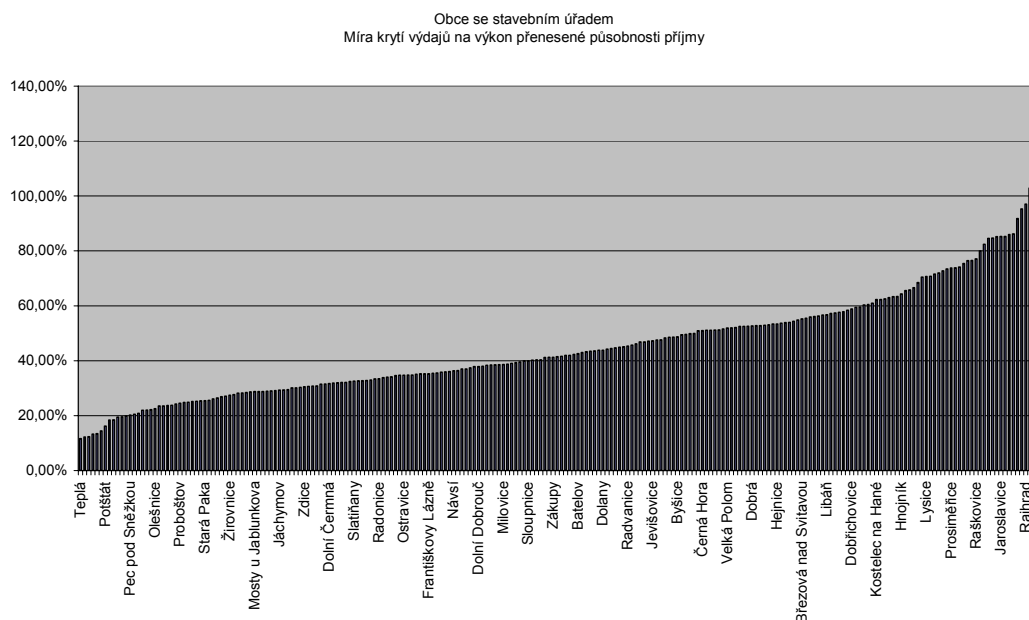

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce se stavebním úřadem (S)

V souboru obcí se stavebním úřadem se nachází 232 obcí. 3 z nich překročily míru krytí 100 %. Průměrná hodnota se ustálila na **45,14 %** směrodatná odchylka pak 0,192.

Graf 5.3.

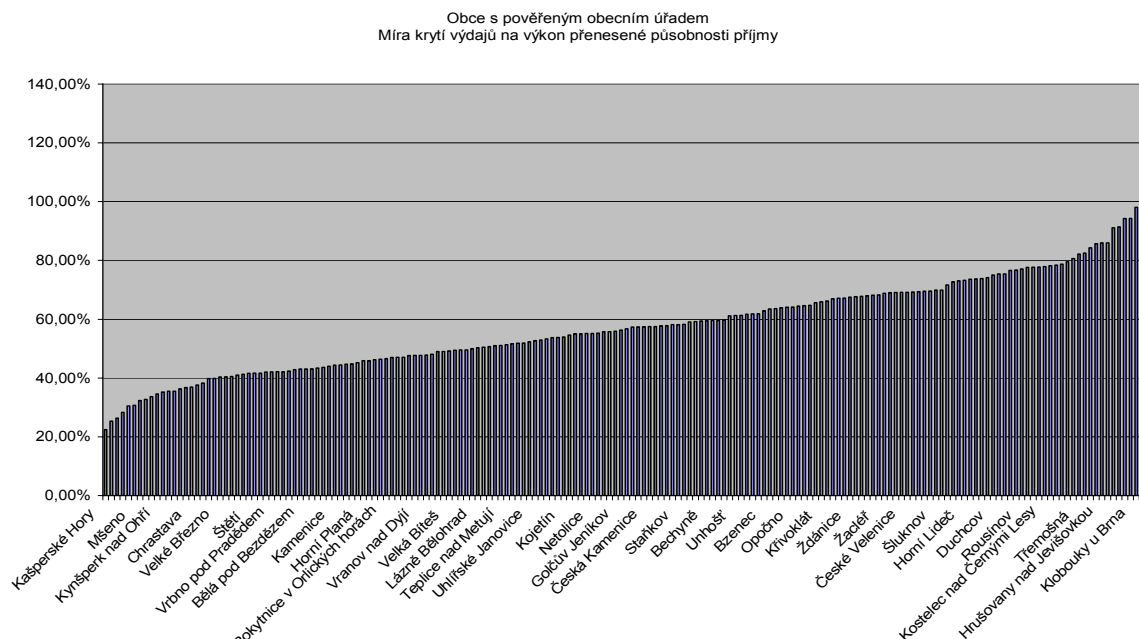

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce s pověřeným obecním úřadem (OPOÚ)

Soubor obcí s pověřeným obecním úřadem tvoří v roce 2005 183 obcí. Průměrná hodnota míry krytí výdajů na přenesenou působnost příjmy dosáhla výše **57,85 %**, směrodatná odchylka pak 0,161.

Graf 5.4.

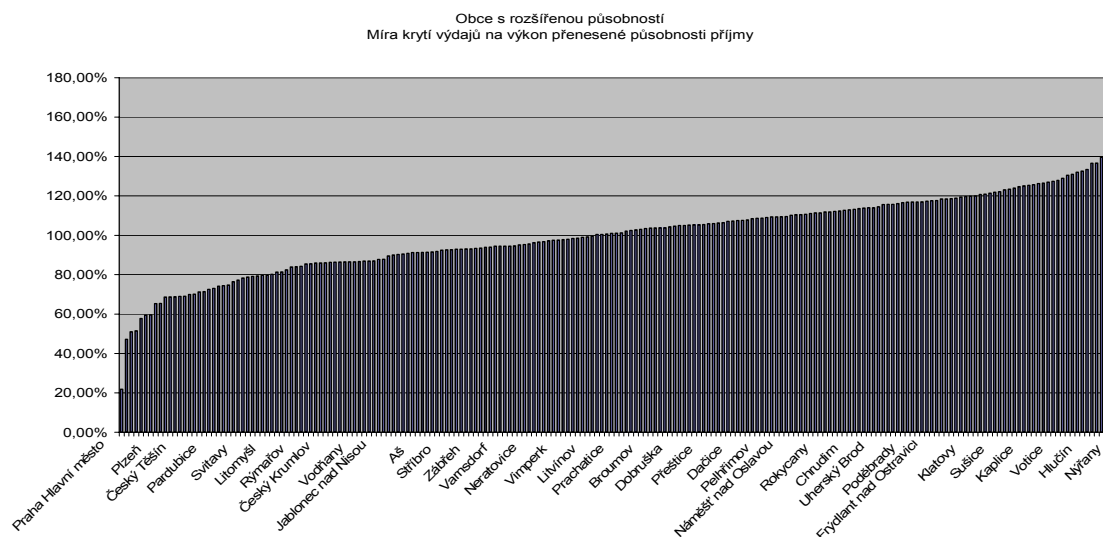
Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce s rozšířenou působností (ORP):

Z provedeného šetření vyplývá, že výdaje spojené s přenesenou působností, kalkulované dle schválené metodiky, byly v případě obcí s rozšířenou působností více jak ze **103,9 %** kryty příjmy v oblasti přenesené působnosti. Směrodatná odchylka je ve výši 0,571.

U 108 obcí z 205 převýšila úroveň 100 %. Pouze 27 % obcí bylo pod hranicí 90 %.

Graf 5.5.

Rok 2006

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce se základní funkcí (I)

V roce 2006 vytváří obce se základní funkcí soubor 5000 obcí. 10 obcí má míru krytí větší jak 200 %, u 28 pak překračuje 100 %. V případě 7 obcí bylo dosaženo záporných hodnot z obdobných důvodů jako v roce 2005.

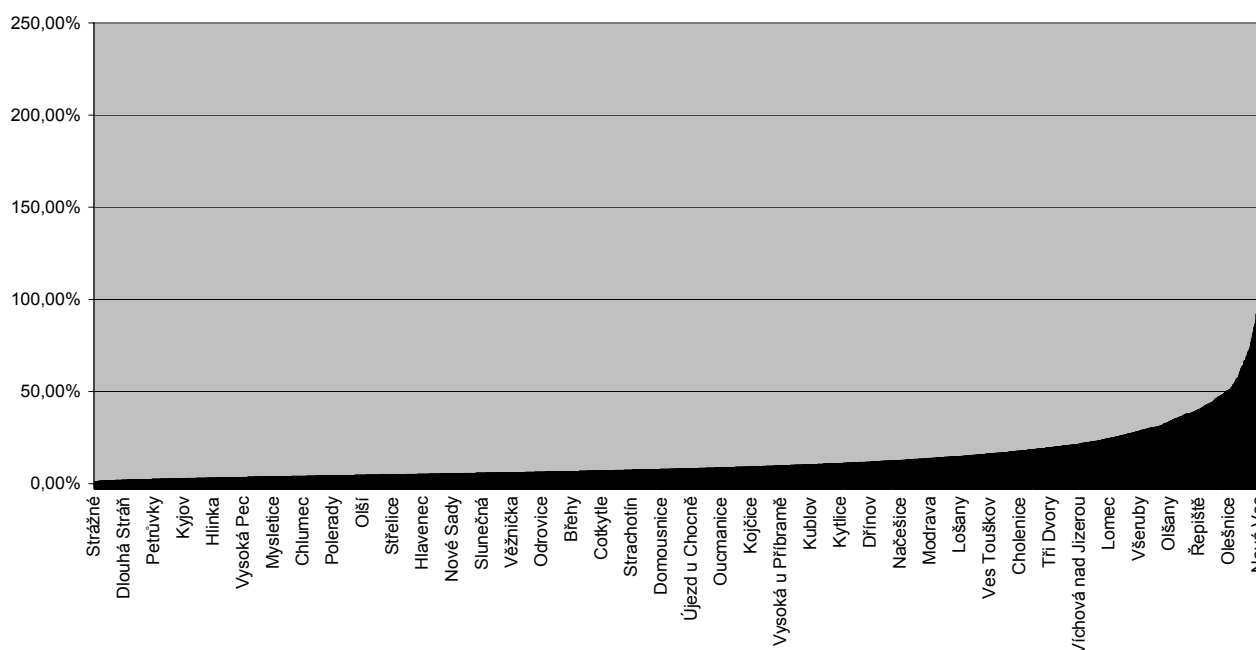
Budeme-li pracovat s tímto celým souborem obcí, pak průměrná výše krytí výdajů na přenesenou působnost příjmy dosahuje 14,99 %, směrodatná odchylka je 0,881.

Po vyloučení výše uvedených extrémů se sníží výše krytí na **13,22 %**, avšak výrazně poklesne i směrodatná odchylka, a to na 0,163.

Meziročně došlo k **poklesu** průměrné kalkulované míry krytí o **0,8 %**.

Graf 5.6.

Obce se základní funkcí
Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

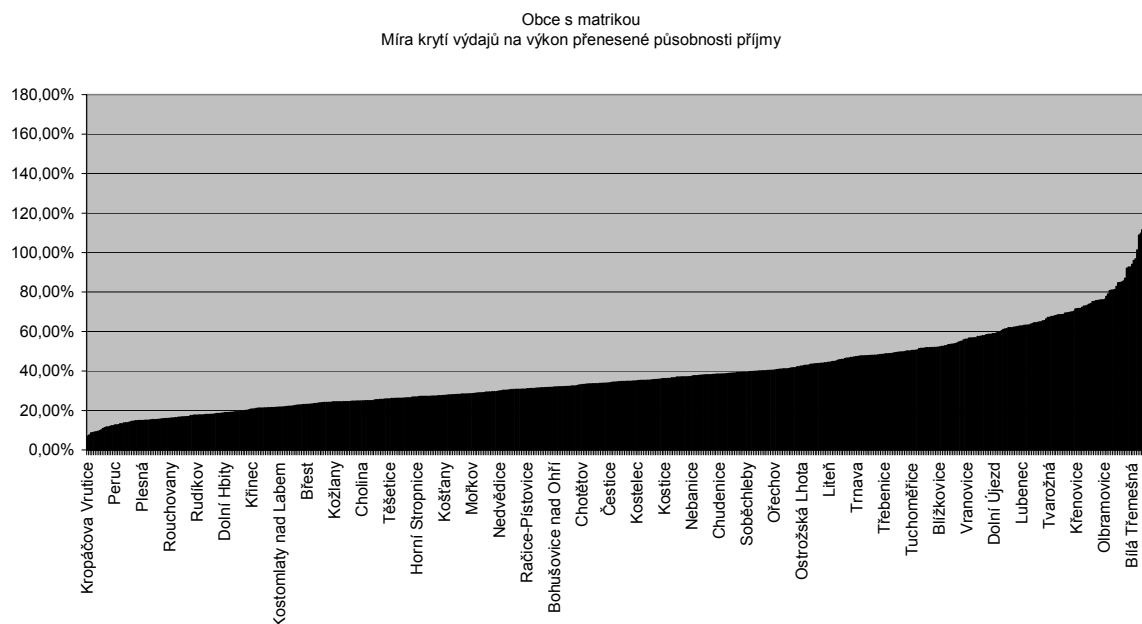
Obce se matrikou (M)

V souboru se nachází, stejně jako v roce 2005, 621 obcí. 10 z nich překročilo míru krytí výdajů na přenesenou působnost přiřazenými příjmy ve výši 100 %.

Průměrná hodnota se však ustálila na **38,85 %**, směrodatná odchylka pak 0,206.

Meziročně došlo k **nárůstu** míry krytí o **0,7 %**.

Graf 5.7.

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

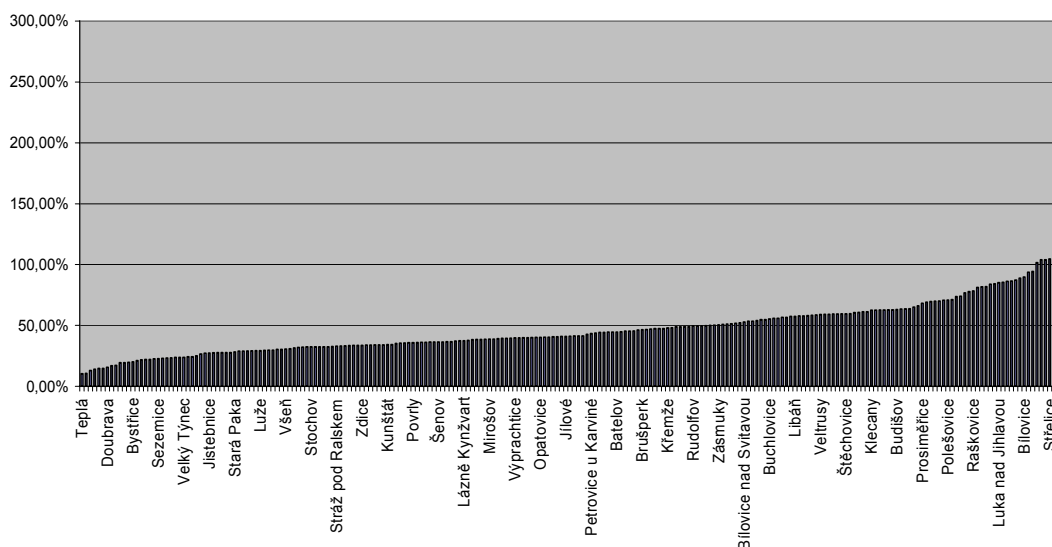
Obce se stavebním úřadem (5)

V souboru se pracuje s 232 obcemi. 6 z nich překročilo míru krytí 100 %, obec Dolany dokonce dosáhla extrémní hodnoty 249 %. Průměrná hodnota se ustálila na **47,36 %** směrodatná odchylka pak 0,238.

Meziročně došlo k **nárůstu** míry krytí o **2,2 %**.

Graf 5.8.

Obce se stavebním úřadem
Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

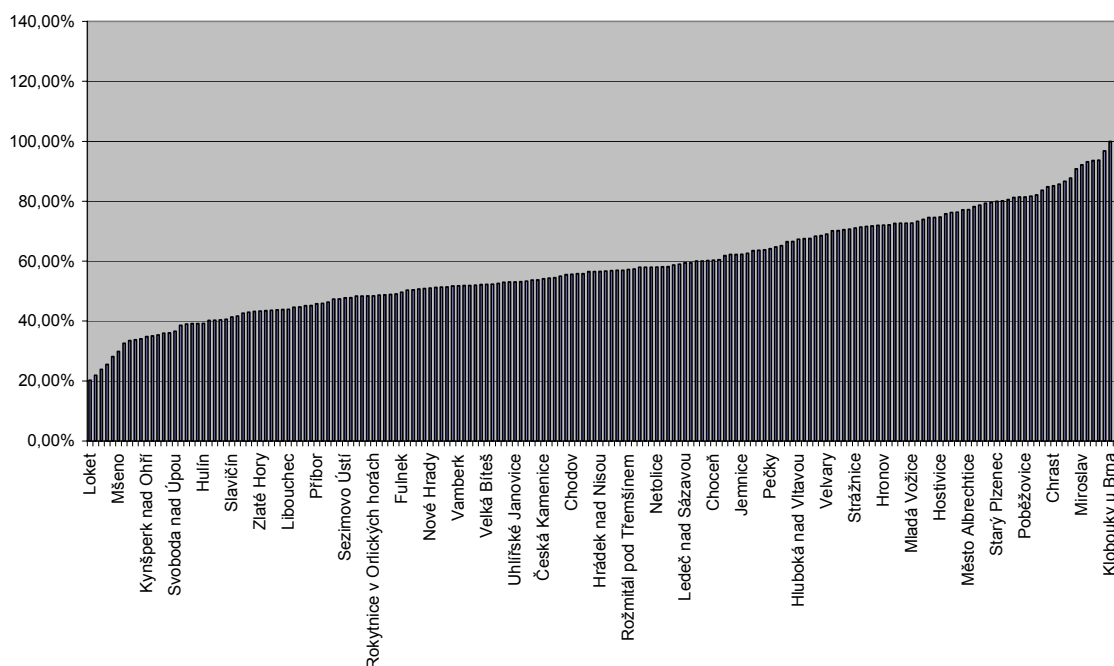
Obce s pověřeným obecním úřadem (OPOÚ)

V souboru obcí s pověřeným obecním úřadem se v roce 2006 vyskytuje 183 obcí. Dvě obce překročily míru krytí 100 %. Průměrná hodnota se dosáhla výše **58,99 %**, směrodatná odchylka pak 0,171.

Meziročně došlo k **nárůstu** míry krytí o **1,15 %**.

Graf 5.9.

Obce s pověřeným obecním úřadem
Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce s rozšířenou působností (ORP):

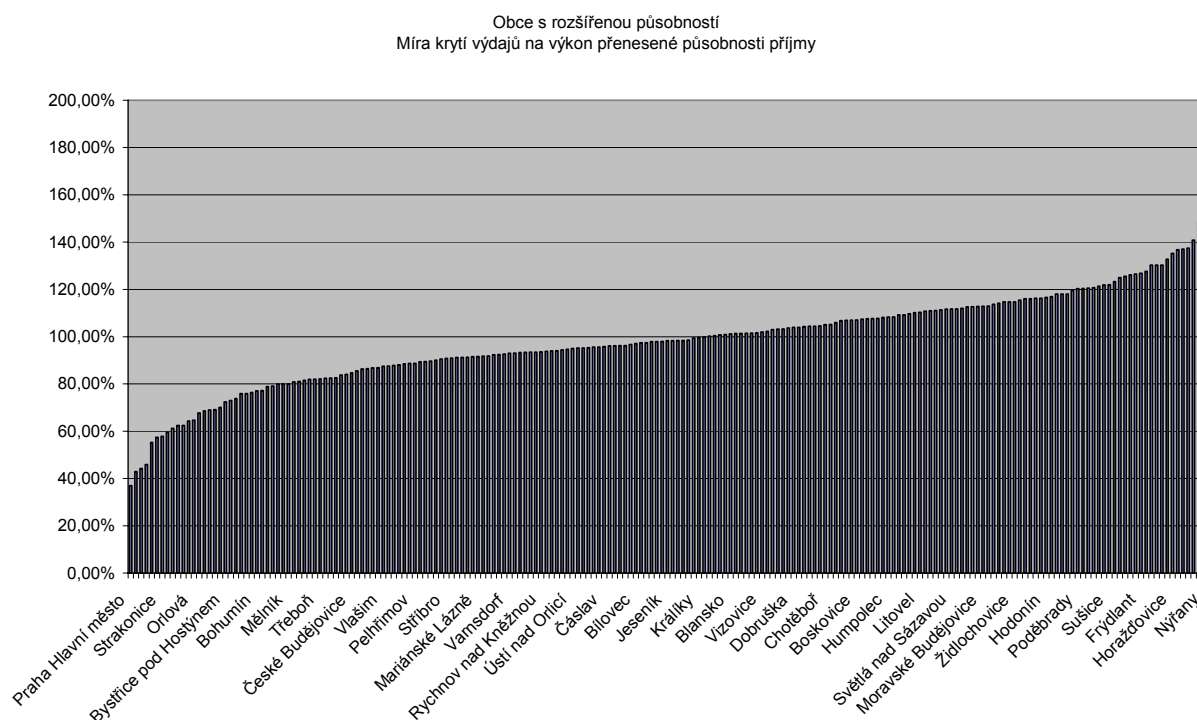
Z provedené analýzy vyplývá, že výdaje spojené s přenesenou působností, stanovené dle schválené metodiky, byly více jak ze 102,65 % kryty příjmy v oblasti přenesené působnosti. Směrodatná odchylka je ve výši 0,638. Výsledek je však zatížen zcela extrémní pozicí Černošic, které dosáhly míry krytí ve výši neuvěřitelných 971 %. Důvodem je obrovský vykázaný podíl příjmů ze správní činnosti ve výši 26 580 920 Kč, který představoval 38 % příjmů obce vztažených k výkonu přenesené působnosti.

Očistíme-li soubor o tento extrém, poklesne míra krytí na **98,42 %** s odchylkou 0,198.

U 96 obcí byla míra krytí větší než 100 %. Pouze 58 obcí (28 % obcí souboru) bylo pod hranicí 90 %.

Meziročně tak došlo k **poklesu o bezmála 5,5 %**.

Graf 5.10.

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Rok 2007

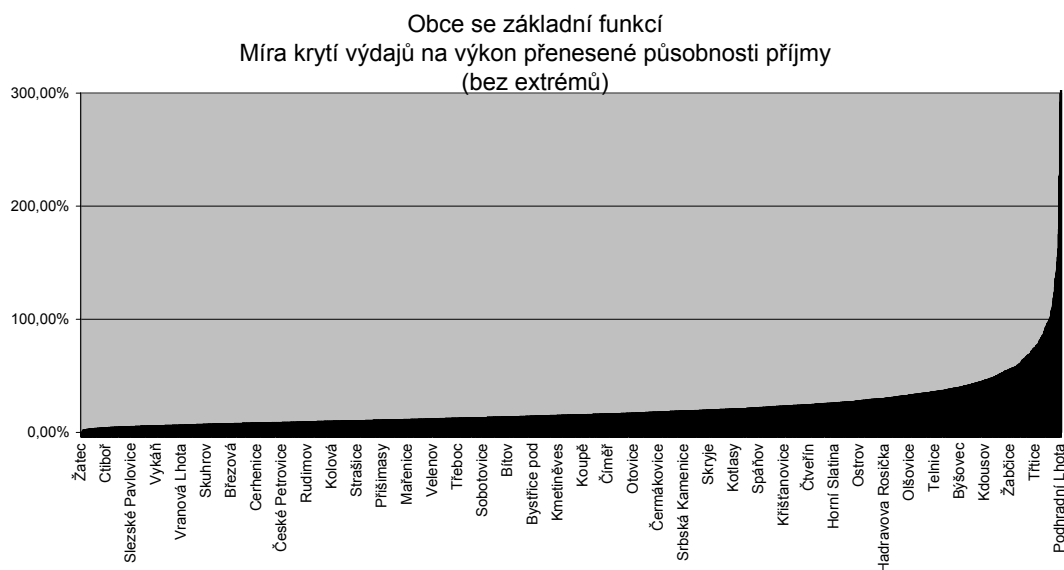
Obce se základní funkcí (I)

V roce 2007 soubor tvořilo 5001 obcí. 47 obcí má míru krytí větší jak 100 % avšak menší než 200 %, 14 obcí pak překračuje 200 %. U 8 obcí bylo dosaženo záporných hodnot. Držitelem rekordu je opět obec Přísečná s uvěřitelnými 1232,10 %. Výsledek je opět ovlivněn především vysokými příjmy ze správní činnosti a sankcí.

Budeme-li pracovat s celým souborem obcí, pak průměrná výše krytí dosahuje 21,56 %, směrodatná odchylka je 0,338.

Po vyloučení výše uvedených extrémů se sníží výše krytí na **20,70 %**, směrodatná odchylka je 0,140. Meziročně tak došlo k **nárůstu o 7,5 %**.

Graf 5.11.

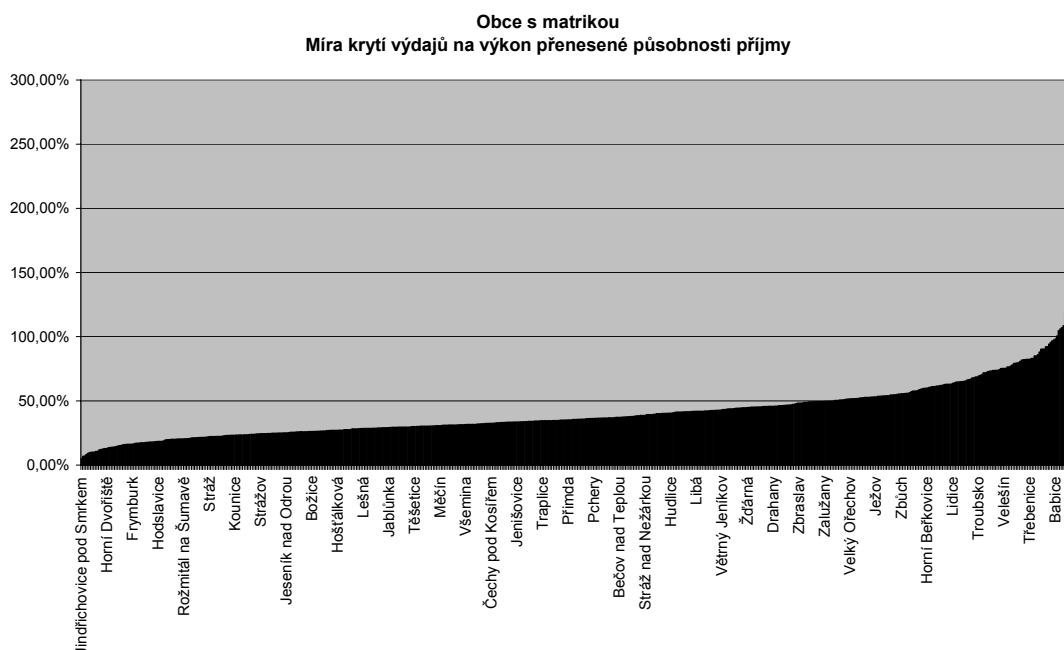

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce se matrikou (M)

Soubor tvoří obdobně jako v minulých letech 621 obcí. U 8 z nich překročila míra krytí výdajů, spojených s výkonem přenesené působnosti, příjmy 100 %. Obec Dolní Dvořiště dosáhla hodnoty 258,81 %. Průměrná hodnota je však **40,72 %**, směrodatná odchylka pak 0,291. Meziročně došlo k **nárůstu míry krytí o 1,9 %**.

Graf 5.12.

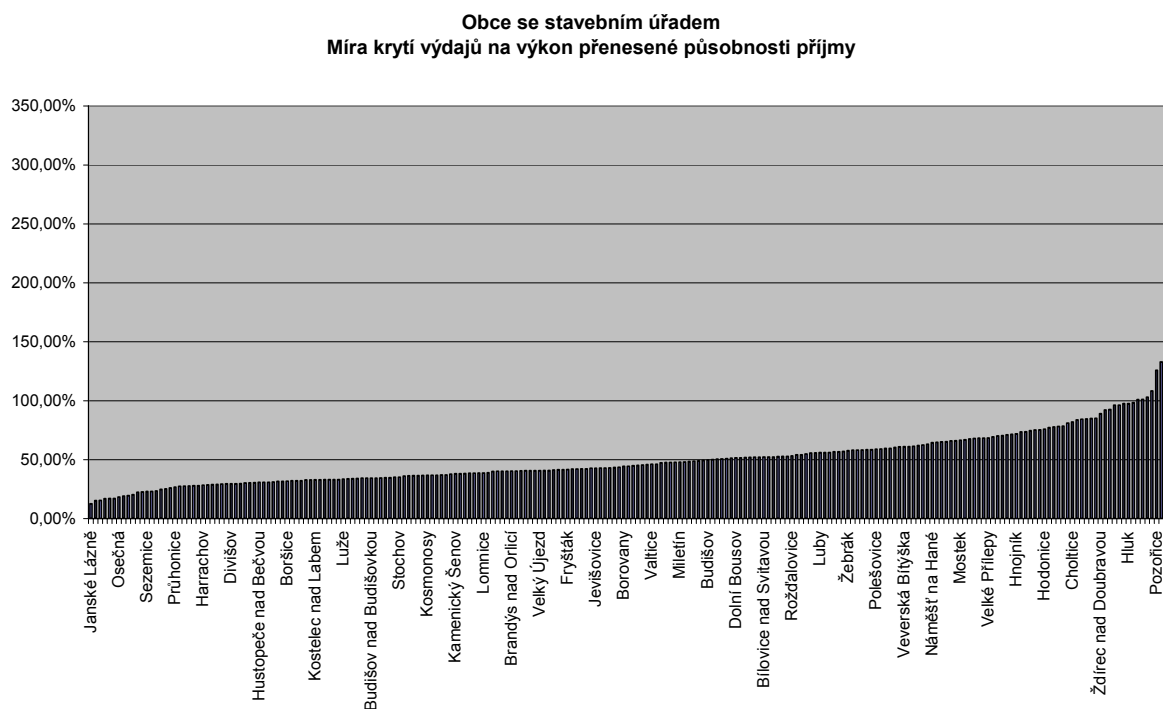
Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce se stavebním úřadem (S)

Soubor je tvořen 232 obcemi. 6 z nich překročilo míru krytí 100 %; nejvyšší míry krytí bylo opět dosaženo v případě obce Dolany - hodnota 287,49 %. Průměrná hodnota se však pohybuje na úrovni **50,45 %** směrodatná odchylka pak 0,261.

Meziročně došlo k **nárůstu** míry krytí o **3,1 %**.

Graf 5.13.

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce s pověřeným obecním úřadem (OPOÚ)

Soubor obcí s pověřeným obecním úřadem tvoří stejně jako v minulých letech 183 obcí.

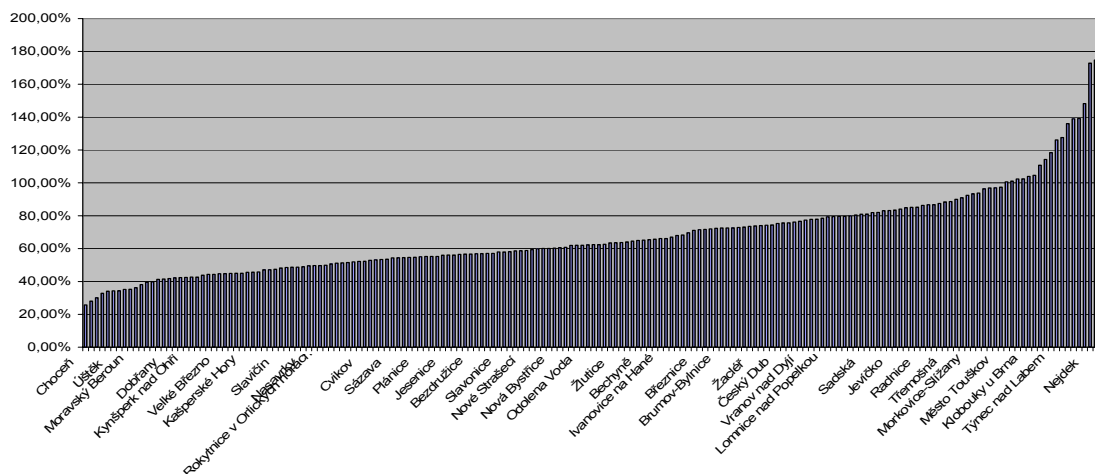
Při použití průměrné váhy pak 7 obcí překročilo míru krytí 100 %. Průměrná hodnota dosáhla výše **65,35 %**, směrodatná odchylka pak 0,173.

Při použití vah vypočtených na základě hodnot zaslaných představiteli obcí z podrobnější zkoumaného vzorku pak 18 obcí překročí míru krytí 100 %. Průměrná hodnota poté dosáhne výše **68,49 %**, směrodatná odchylka pak 0,264.

Meziročně došlo k **nárůstu** míry krytí o **9,5 %**

Graf 5.14.

Obce s pověřeným obecním úřadem
Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Obce s rozšířenou působností (ORP):

Z provedeného šetření vyplývá, že výdaje spojené s přenesenou působností, vypočtené dle odsouhlasené metodiky, byly více jak ze 103,75 % kryty příjmy v oblasti přenesené působnosti. Směrodatná odchylka je ve výši 0,196.

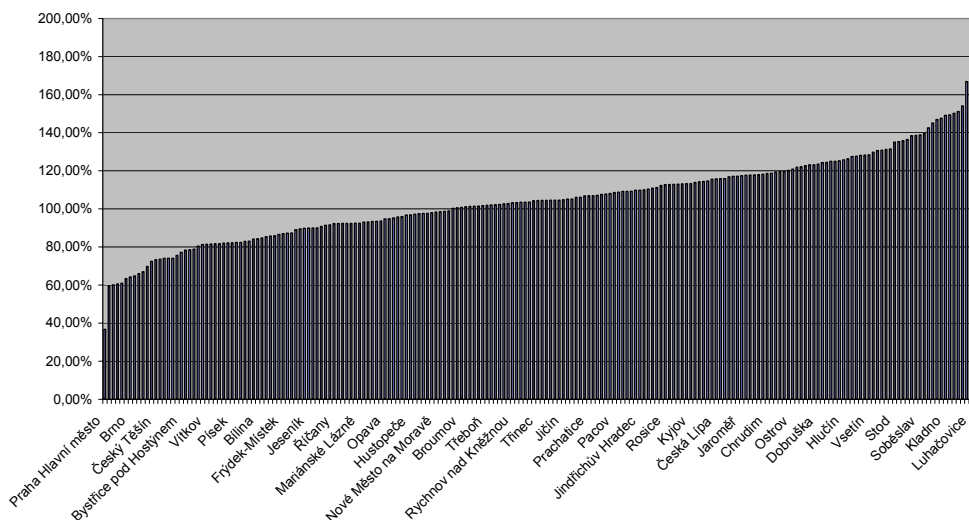
Použijeme-li váhy poslané obcemi ze zkoumaného vzorku stoupne míra krytí na **105,05 %** s odchylkou 0,225.

U 120 (průměrné váhy) respektive 124 (uvedené váhy) obcí byla míra krytí větší než 100 %. Pouze 50 obcí (24 %) bylo pod hranicí 90 %.

Meziročně tak došlo k růstu o 5,3 % respektive o více než 6,5 %.

Graf 5.15.

Obce s rozšířenou působností
Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Největší položkou výdajů na přenesenou působnost jsou u obcí (s výjimkou obcí se základní funkcí) mzdové výdaje a příslušné odvody.

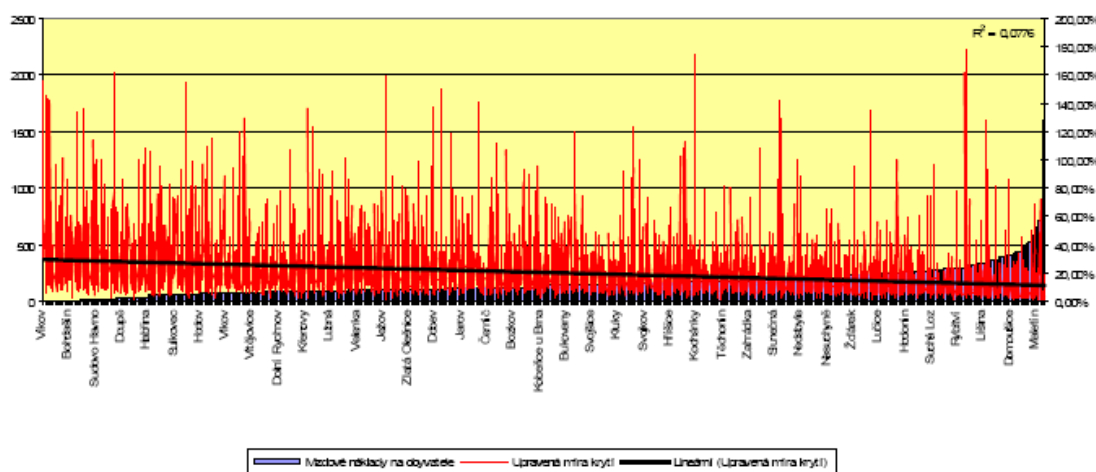
Tab. 5.4.: Situace v roce 2007

Nejvyšší správní funkce	Ukazatel	Podíl mzdových výdajů	Podíl neinvestičních výdajů	Podíl investičních výdajů
Obce se základní funkcí	Průměr	42,57%	55,99%	1,44%
	Směr. odch.	0,1955	0,1957	0,0582
Obce s matričním úřadem	Průměr	55,32%	43,07%	1,62%
	Směr. odch.	0,1225	0,1187	0,0420
Obce se stavebním úřadem	Průměr	64,99%	33,27%	1,73%
	Směr. odch.	0,0798	0,0778	0,0327
Obce s pověřeným obecním úřadem	Průměr	68,62%	30,28%	1,10%
	Směr. odch.	0,0686	0,0666	0,0162
Obce s rozšířenou působností	Průměr	72,75%	25,08%	2,17%
	Směr. odch.	0,0534	0,0501	0,0194

Existuje tedy zřetelná souvislost mezi objemem mzdových prostředků a výdajů na odvody a mírou krytí výdajů v oblasti přenesené působnosti příslušnými příjmy.

Je tedy možné např. prostřednictvím korelační analýzy sledovat závislost mezi normovanými výdaji (mzdovými výdaji a odvody na jednoho obyvatele správního obvodu) a mírou krytí.

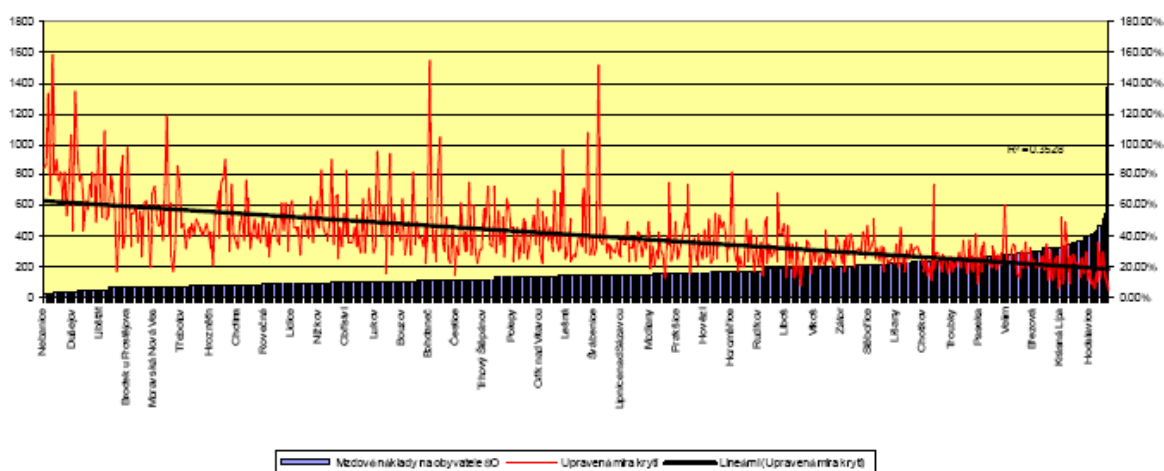
Graf 5.16.: Obce se základní funkcí

Korelační koeficient⁴⁰ mezi mzdovými náklady připadajícími na jednoho obyvatele obce a mírou krytí dosáhl hodnoty -0,2354. Existuje tedy mírný nepřímý úměrný vztah mezi velikostí mezd a mírou krytí, tj. s růstem mezd klesá míra krytí.

⁴⁰ Korelační koeficient udává těsnost vztahu mezi sledovanými veličinami. Může nabývat hodnot od -1 do 1. Hodnota -1 znamená zcela nepřímý vztah (čím více se zvětší jedna hodnota, tím menší bude druhá hodnota), hodnota +1 určuje úplnou přímou závislost (čím více se zvětší jedna hodnota, tím více se zvětší i druhá hodnota). Pokud je korelační koeficient roven 0, pak mezi sledovanými znaky neexistuje statisticky zjištělná lineární závislost (ačkoliv jiná závislost existovat může).

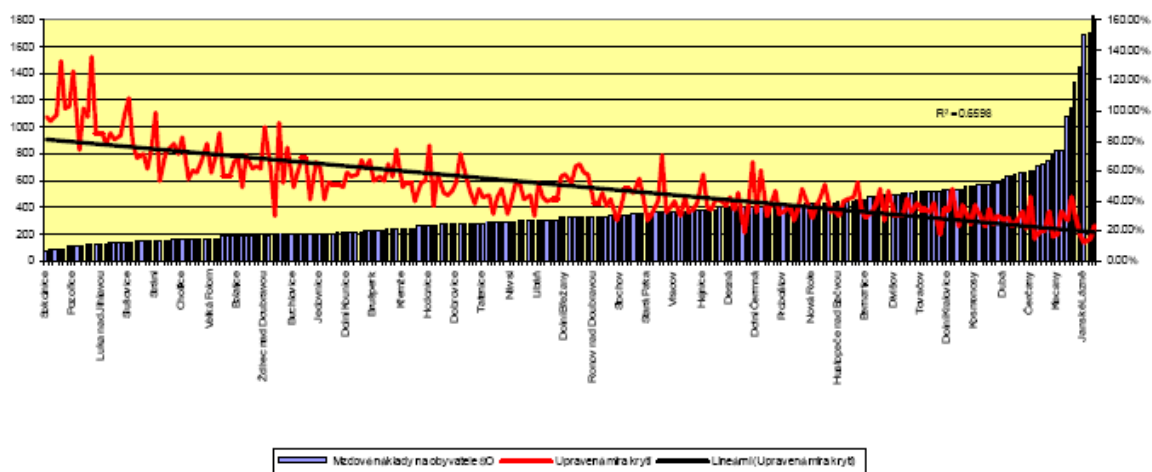
Graf 5.17.: Obce s matrikou

V případě obcí s matričním úřadem bylo dosaženo korelačního koeficientu -0,514. Existuje tedy již značná závislost mezi mírou krytí výdajů na přenesenou působnost příjmy a velikostí mzdových nákladů přepočtených na 1 obyvatele správního obvodu matričního úřadu.

Průměrné mzdové náklady na jednoho obyvatele správního obvodu matričního úřadu v roce 2007 jsou 161 Kč, se směrodatnou odchylkou 99. Některé správní obvody ale dosahují mnohem menších mzdových nákladů na osobu (nejnižší obec Nebanice s mzdovými náklady 21,50 Kč na obyvatele správního obvodu), některé oproti tomu velice nadprůměrné hodnoty v řádech stovek korun (nejvíce obec Jindřichovice pod Smrkem se mzdovými náklady 1366 korun na obyvatele SO).

Graf 5.18.: Obce se stavebním úřadem

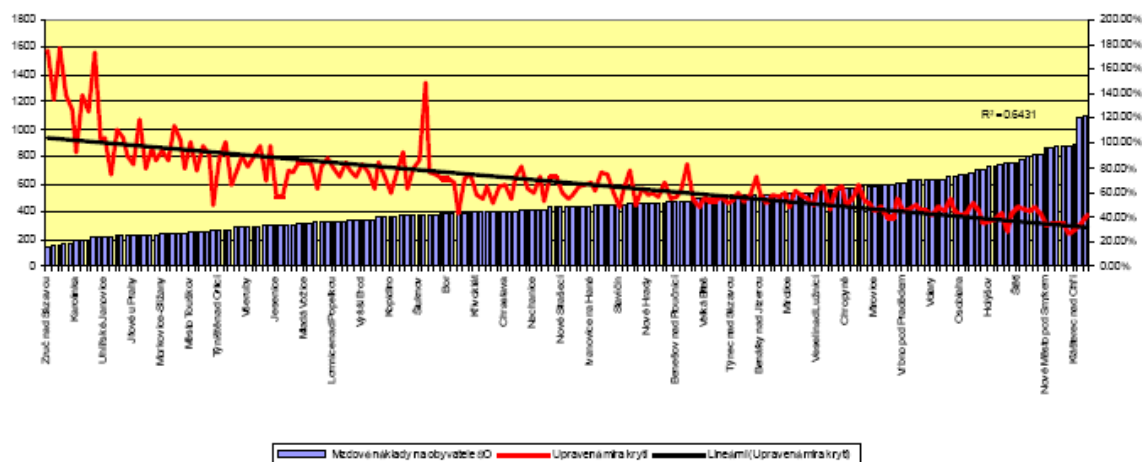

U obcí se stavebním úřadem existuje ještě silnější vztah mezi mzdovými náklady přepočtenými na obyvatele správního obvodu stavebního úřadu a mírou krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy. Korelační koeficient je -0,6236.

Opět existují velké rozdíly mezi mzdovými náklady na obyvatele správního obvodu stavebního úřadu mezi jednotlivými obcemi. Průměrné mzdové náklady u obcí s touto nejvyšší správní funkcí jsou 368 korun, směrodatná odchylka je ale velmi vysoká, dosahuje 256. Nejmenší přepočtené mzdové náklady má obec Sokolnice (75 Kč na obyvatele), nejvyšší Pec pod Sněžkou s 1942 korunami na osobu. Zajímavé je, že mezi 5 obcemi s nejvyššími mzdovými náklady na obyvatele

správního obvodu jsou 4 podkrkonošské obce – Harrachov (s 1334 Kč na obyvatele), Špindlerův mlýn (s 1448 Kč na ob.), Janské Lázně (s 1698 Kč) a již jmenovaná Pec pod Sněžkou.

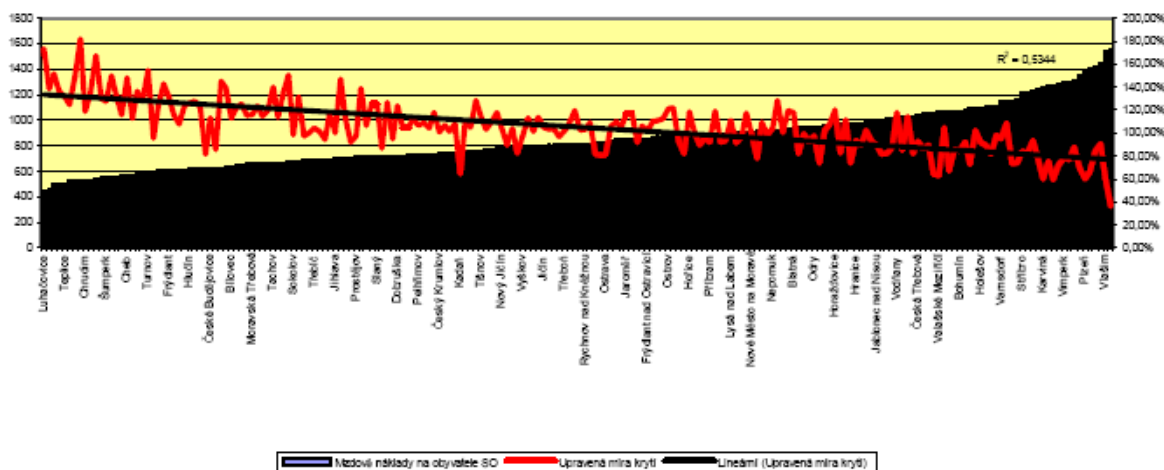
Graf 5.19.: Obce s pověřeným obecním úřadem

U obcí s pověřeným obecním úřadem se vztah mezi mzdovými náklady na obyvatele správního obvodu pověřeného obecního úřadu a mírou krytí výdajů na přenesenou působnost příjmy dále posiluje. Korelační koeficient je v tomto případě -0,7681. Jedná se již o poměrně těsný vztah.

I u tohoto typu správní funkce existují značné rozdíly v mzdových nákladech připadajících na obyvatele správního obvodu. Průměrné mzdové náklady činí 452 korun na obyvatele. Obce s nejnižší hodnotou dosahují částky 150-200 korun na obyvatele SO, naopak obce s nejvyššími mzdovými náklady na obyvatele i hodnoty přesahující dosahující 1100 korun.

Graf 5.20.: Obce s rozšířenou působností

V případě obcí s rozšířenou působností existuje poměrně silný vztah (korelační koeficient dosáhl hodnoty -0,7408) mezi mírou krytí výdajů na přenesenou působnost příjmy a mzdovými náklady na obyvatele správního obvodu.

Také zde existují značné rozdíly v mzdových nákladech na obyvatele správního obvodu. Jejich průměrná výše činí 847 korun, směrodatná odchylka je 221. Nejvyšší mzdové náklady na obyvatele SO vykazuje v tomto případě Hlavní město Praha (1555 Kč), téměř stejnou výši ale vykazují i jiná města (Dvůr Králové nad Labem - 1400 Kč, Bílina, Králupy, Vlašim). Obce na druhém konci dosahují téměř třetinových mzdových nákladů na osobu.

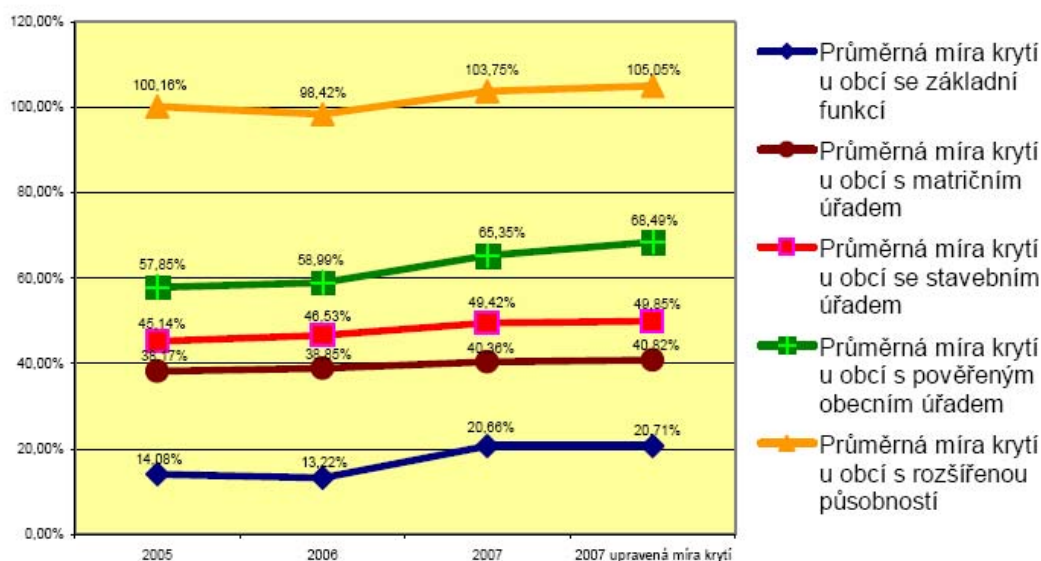
Shrnutí zjištění:

Tab. 5.5.: Míry krytí dle správních rolí obcí v jednotlivých letech

Roky	I	M	S	OPOÚ	ORP
2005	14,08	38,17	45,14	57,85	103,9
2006	13,22	38,85	47,36	58,99	98,42
2007	20,70	40,72	50,45	68,49	105,05

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

Graf 5.21.

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi

a. Existuje výrazný rozdíl ve výši krytí výdajů, spojených s výkonem přenesené působnosti, přiřazenými příjmy, a to v závislosti na dosažené nejvyšší správní roli obce. U obcí pouze ze základní funkcí jsou náklady kryty maximálně v řádu několika desítek % (maximální dosažená průměrná hodnota byla v roce 2007 a to ve výši 20,70 %). U obcí s rozšířenou působností překročila průměrná míra krytí v letech 2005 a 2007 hranici 100 %. V roce 2006 se pohybovala těsně pod touto hranicí.

Významným faktorem ovlivňujícím míru krytí je velikost výdajů na mzdy úředníků a další odvody. U všech kategorií obcí se prokázala záporná korelace mezi těmito ukazateli. Význam výdajů na mzdy a odvody narůstá v souladu se zvyšováním správní role obcí a to až do úrovně OPOÚ. V případě OPOÚ a ORP je vztah velmi těsný; korelační koeficient dosahuje hodnot -0,7681 respektive -0,7408.

b. Ve sledovaných kategoriích obcí a letech docházelo k meziročnímu růstu míry krytí výdajů příjmy. Výjimkou byl pokles u obcí se základní funkcí a rozšířenou působností v roce 2006.

c. Ve všech kategoriích obcí došlo mezi roky 2005 a 2007 k nárůstu míry krytí. Největší růst zaznamenaly obce s pověřeným obecním úřadem z 57,85 % na 68,49 % a se základní funkcí ze 14,08 % na 20,7 %.

d. Rozdíl v míře krytí mezi kategoriemi obcí se však mezi roky 2005-2007 výrazně nezměnil.

- e. Extrémní hodnoty zjištěné v souboru obcí se základní funkcí (záporné hodnoty, krytí překračující 100 %) neměly výraznější vliv na střední hodnotu. To se potvrdilo i při vyloučení těchto hodnot z výpočtu.
- f. Použití údajů ze vzorku obcí v případě obcí s pověřeným obecním úřadem a u obcí s rozšířenou působností v roce 2007 nemá výraznější vliv na dosaženou průměrnou míru krytí. To se potvrdilo při srovnání s dosaženými výsledky při použití průměrných vah.

Shrnutí závěrů po reflexi výsledků dotazníkového šetření a řízených rozhovorů:

Obce se základní funkcí

Tyto obce v oblasti přenesené působnosti vykonávají pouze drobné úkony. Často nejsou schopny formálně ani materiálně výkon samostatné a přenesené působnosti odlišit. Neumí vyčíslit výši výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti. To se projevilo mj. i v nízké schopnosti poskytnout podrobnější informace o počtu úvazků vyčleněných na výkon přenesené působnosti. Při kalkulaci proporce činilo potíže vysoké zastoupení malých obcí s jedním úvazkem v souboru (správu provádí zpravidla starosta s další osobou na dílčí úvazek), kdy stanovení váhy je komplikováno malým počtem úvazků a bezprostředně spojeno s odhadem konkrétního pracovníka. Výsledky jsou tudíž ovlivněny subjektivními postoji respondenta. Přestože tyto obce neprovádějí podrobnější analýzy či kvalifikované odhady výdajů na výkon přenesené působnosti, pokládají na základě empirické zkušenosti míru krytí výdajů za velmi nízkou a žádají její zvýšení, tj. navýšení příspěvku na výkon přenesené působnosti ze strany státu.

Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje na úrovni 20 %. V minulých letech došlo k jejímu zvýšení.

Toto zjištění odpovídá odhadům MV.

Obce s matrikou

Jsou v podobné situaci jako obce se základní funkcí. Mají i obdobné postoje k míře krytí výdajů a příjmy; požadují nárůst prostředků na výkon přenesené působnosti. Zajištění výkonu matriky vyžaduje potřebu vytvořit zázemí pro profesionální personál.

Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje na úrovni 40 %, je tak oproti obcím se základní funkcí dvojnásobná. V minulých letech došlo k jejímu zvýšení.

Odhad MV, který se opírá o průzkumy realizované v minulých letech, je ve stejné výši.

Obce se stavebním úřadem

Výkon přenesené působnosti na úrovni obce se stavebním úřadem již vyžaduje početnější zastoupení úředníků vykonávajících přenesenou působnost.

Oproti obcím s matrikám není nárůst průměrné míry krytí tak skokový. Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje na úrovni 50 %. V minulých letech došlo k jejímu zvýšení.

Kalkulace MV dosáhla obdobné výše.

Obce s pověřeným obecním úřadem

Výkon přenesené působnosti – členěné do celé řady agend, je zajištěn profesionálním aparátem. Průměrná míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy blíží úrovni 70 %.

Kalkulace MV provedená v minulých letech vykazuje o něco menší míru krytí.

Obce rozšířenou působností

Přenesená působnost v podobě kompaktních agend je vykonávána vysoce specializovanými úředníky. Výkon státní správy na uvedených úsecích v území se o ně opírá. Jsou bezprostředními partnery jak pro krajské úředníky, tak pro úředníky ústředních správních úřadů.

Míra krytí výdajů příjmy se dle kvantitativní analýzy v průměru pohybuje nad úrovní 100 %. Kalkulace MV se pohybuje pod touto úrovní, přesto Ministerstvo vnitra opakovaně zdůrazňuje, že některé obce s rozšířenou působností se pohybují nad hranicí 100 %.

V případě obcí s rozšířenou působností je potřebné vzít úvahu i vliv započítání zúčtovatelné dotace v oblasti sociálně právní ochrany dětí a sociálních služeb.

Přestože je vypočtená vysoká míra krytí výdajů příjmy respektive příspěvkem na výkon přenesené působnosti možná překvapivá, je nutné připomenout, že výdaje zahrnují pouze část investičních výdajů.

Při stanovení výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti nebyly v souladu s metodikou zohledněny výdaje na investice do vzniku a modernizace kancelářských ploch respektive výdaje v podobě nájemného za kancelářskou plochu. Zahrnutí tohoto okruhu výdajů by ovšem vedlo k poklesu míry krytí. Uvědomujeme si, že stát i obce investovaly nemalé prostředky do vytvoření zázemí pro výkon správní činnosti. Domníváme se, že tak jak budou tyto budovy stárnout a vyžadovat novou modernizaci, bude pravděpodobně potřebné, při respektování zásady řádné péče o majetek, otevřít širší diskusi o případném vymezení i tohoto okruhu výdajů.

5.3. Financování přenesené působnosti na úrovni krajů

Sondážní šetření

Před provedením vlastního kvantitativního šetření provedla VŠE v Praze sondážní šetření ve vybraných krajích týkající se problematiky přenesené působnosti.

Byly položeny následující otázky:

1. Je vhodné (možné) oddělovat podle Vašeho názoru přenesenou působnost? Pokud ano máte tuto činnost vykazovanou odděleně od působnosti samostatné?
2. Používáte k vyčíslení přenesené působnosti finanční ukazatele (výdajové ukazatele v rozpočtu)? Pokud ne, tak jaké jiné ukazatele používáte k jejímu sledování (nákladově, dle počtu pracovníků dle činností, jinak?)?
3. Máte odhad, jak velkou část výdajů na přenesenou působnost pokryjí prostředky poskytované státem (v%)? V případě, že nikoli, znáte metodu MV (používá k vyčíslení výdajů na přenesenou působnost počet pracovníků)? Uvažujete o její aplikaci?

4. Oddělujete-li jakoukoli metodou přenesenou působnost od samostatné, jsou tyto informace volně k dispozici (kde)? Pokud nikoliv, jste ochotni nám tyto údaje poskytnout (pro studijní resp. výzkumné účely)?

Vysoká škola ekonomická obdržela odpovědi z kraje Jihomoravského, Karlovarského, Libereckého, Pardubického, Plzeňského, Středočeského, Ústeckého a Vysočina.

Co se týče otázky č. 1, pak odpovědi krajů se výrazně různí. Na jedné straně se projevuje snaha striktně oddělit a separátně kalkulovat náklady výkonu samostatné a přenesené působnosti (vymezení na základě počtu pracovníků, respektive úvazků), na druhé straně se poukazuje na velkou obtížnost a nákladnost těchto aktivit, a to ve většině zkoumaných případů. (Bylo rovněž uvedeno, že oddělit přenesenou působnost od samostatné je možné pouze u několika málo správních činností z mnoha, což je důvodem, proč kraj tyto aktivity neprovádí.) Některé kraje začaly vést výkaznictví na základě podnětů a dotazů MV.

Na otázku č. 2 kraje reagovaly zpravidla tak, že nepoužívají žádné speciální finanční ukazatele, usilují však o celkové snižování nákladů. Často se používají kvalifikované odhady (celkových nákladů, agregovaných výdajů); podrobnější deskripce nákladů se používá při vzniku nových agend. Pracuje se i paragrafem 6172 - Činnost regionální správy, Odvětvového třídění rozpočtové skladby, kde se sledují výdaje na vlastní správní činnost krajů – kolik finančních prostředků se spotřebuje na platy, nákup materiálu, služby, energii atd.

Odpovědi na otázku č. 3 týkající se krytí nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti kraje prostřednictvím prostředků poskytovaných ze strany státu se opět poměrně liší. Na jedné straně se v řadě případů ukazuje obeznámenost s metodikou MV, a dokonce snahy o její aplikaci (či ověřování) ze strany kraje, na straně druhé nezáměr o její praktické využívání, neboť nepodporuje argumentaci dotčeného kraje vůči MF a MV. Výše krytí se uváděla od 30 % (odhad) po 65 %. Objevily se i požadavky na 100% krytí výdajů, avšak zároveň bylo uváděno pochopení pro obtížnost plné úhrady ze státních prostředků.

Co se týče otázky č. 4, pak kraje buď nemají k dispozici žádné vlastní postupy či metodiky, které by oddělily výkon samostatné a přenesené působnosti, nebo pravděpodobně používají zjednodušené postupy, které nevyžadují podrobné sledování vybraných rozpočtových položek.

Kvantitativní analýzy

Situace v roce 2007

Ve spolupráci s kraji jsme obdrželi počty úvazků (nasčítaných dílčích) k 31. 12. 2007 a to jak celkové číslo pro oba okruhy správy realizované na krajském úřadu, tak i zvlášť pro přenesenou působnost. To umožnilo vypočítat přesné váhy, které pomohou ke stanovení výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti na jednotlivých krajských úřadech.

Tabulka 5.6.

Úvazky úředníků – krajské úřady 2007			
Kraje	Celkový počet úvazků	Úvazky v přenesené působnosti	Podíl úvazků v přenesené působnosti (v %)
StČ	641,38	356,61	56
Jihočeský	458,00	264,91	58
Plzeňský	366,00	218,50	60

Karlovarský	316,00	186,50	59
Ústecký	456,00	304,74	67
Liberecký	356,00	191,81	54
Královéhradecký	369,60	221,80	60
Pardubický	351,40	207,61	59
Vysočina	380,75	209,56	55
Jihomoravský	602,00	344,71	57
Olomoucký	486,50	255,36	52
Zlínský	432,10	237,18	55
Moravskoslezský	644,00	349,50	54

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

Na základě schválené metodiky došlo k vybrání okruhu položek vztažených k paragrafu 6172 relevantních pro kalkulaci výdajů a příjmových položek.

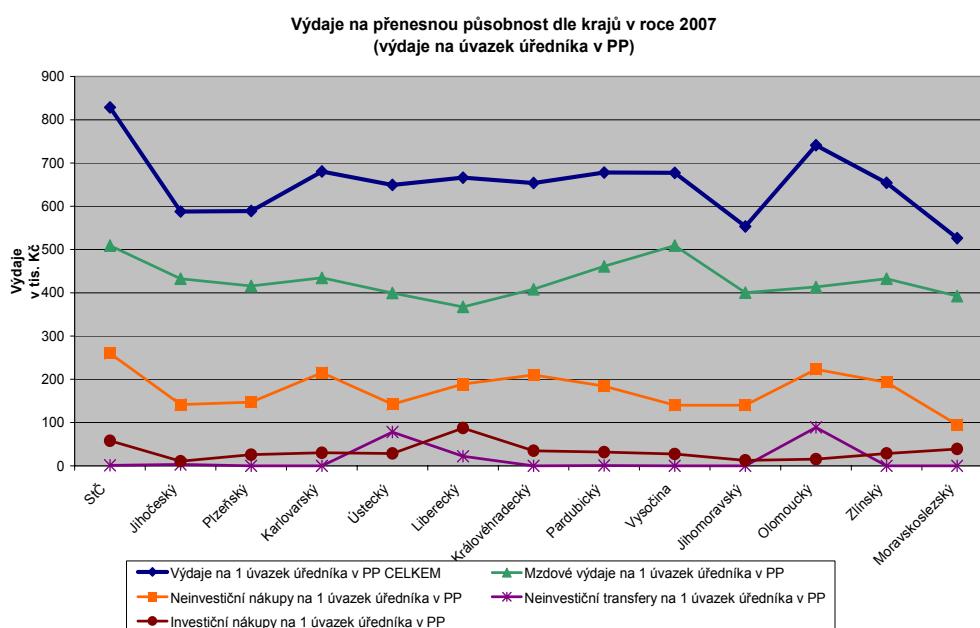
Vybrané výdajové položky sledované za jednotlivé kraje byly nejprve seříděny dle seskupení položek do následujících okruhů:

- 50 Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné,
- 51 Neinvestiční nákupy a související výdaje,
- 53 Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu,
- 54 Neinvestiční transfery obyvatelstvu,
- 61 Investiční nákupy a související výdaje.

V rámci vybraných položek zahrnutých do 54 Neinvestiční transfery obyvatelstvu nebyly ve zkoumaných letech alokovány žádné výdaje.

Pro stanovení celkových výdajů pak byly tyto okruhy agregovány. Uvedené výdaje pak byly zváženy podílem úvazků v přenesené působnosti (po převodu % na koeficient) dle příslušného kraje, a tím byly získány celkové výdaje na výkon přenesené působnosti dle schválené metodiky. Pro případnou komparaci výsledků mezi jednotlivými kraji pak došlo k provedení propočtu výdajů na 1 úvazek.

Graf 5.22.

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

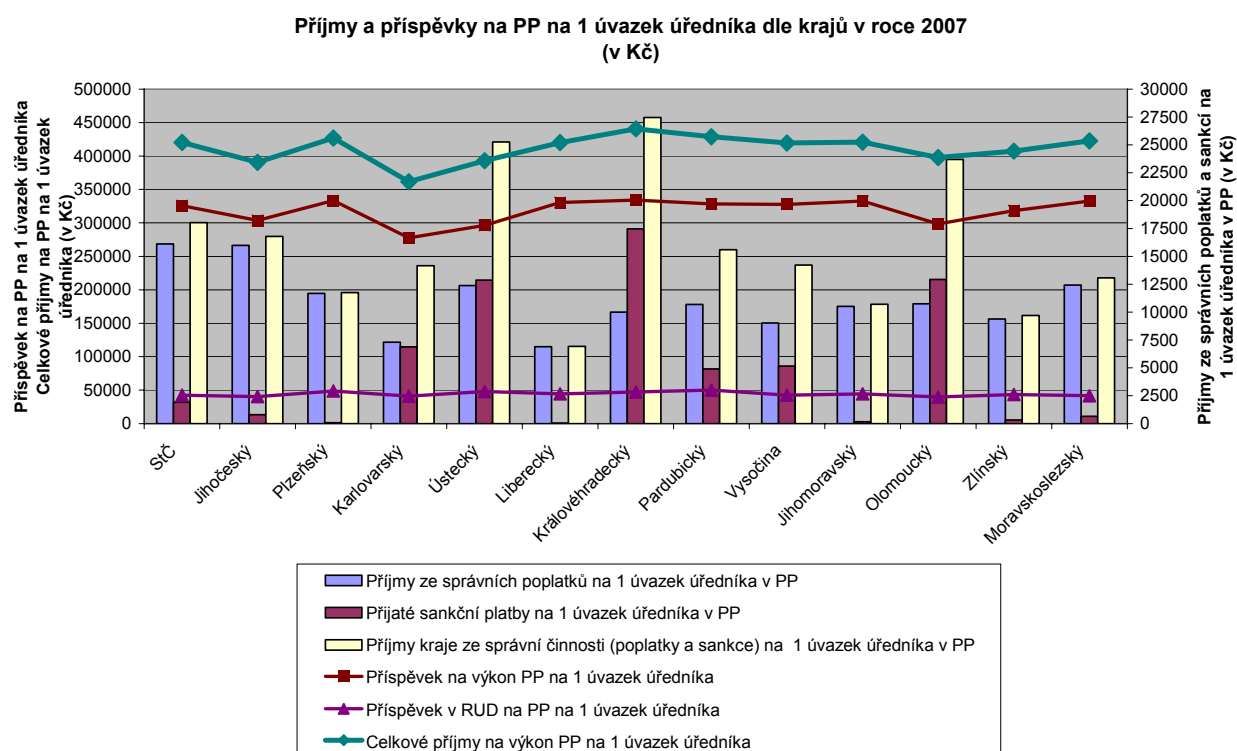
Pro stanovení příjmů spojovaných s výkonem přenesené působnosti byly v souladu s metodikou vymezeny tři oblasti:

- Příjmy ze správních poplatků,
- Přijaté sankční platby,
- Příspěvek na výkon přenesené působnosti
- Příspěvek na výkon přenesené působnosti alokovaný od 2005 v RUD.

Pro další analýzu byla provedena agregace příjmů vyplývající ze správní činnosti kraje tj. vytvořen okruh „Příjmy kraje ze správní činnosti (poplatky a sankce)“ a dále pak celkový součet příjmů – „Celkové příjmy na výkon přenesené působnosti“.

Jelikož se vždy jedná o příjmy bezprostředně spojené s výkonem přenesené působnosti, nemuselo dojít k úpravě jejich výše. Pro případnou komparaci příjmů mezi jednotlivými kraji pak byl proveden propočet na 1 úvazek v přenesené působnosti.

Graf 5.23.

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

Použitá metodika ukazuje na výraznou variabilitu jednotkových nákladů mezi kraji. Největší rozdíly mezi kraji jsou v neinvestičních nákupech a mzdové oblasti.

Jak ukazuje graf *Výdaje a příjmy na 1 úvazek úředníka v PP dle krajů v roce 2007 a Míra krytí nákladů*, existuje úzká relace mezi variabilitou míry krytí a variabilitou výdajů na mzdy, neboť ty tvoří největší proporcii v koši výdajů. Např. vysoký podíl krytí v Moravskoslezském kraji je umožněn podprůměrnými výdaji ve mzdové oblasti.

Podíl příjmů krajů ze správních poplatků a sankcí je ve všech krajích velmi nízký vůči celkovým příjmům vztahovaným k přenesené působnosti. Co se týče variability na straně této kategorie příjmů,

existují výrazné rozdíly mezi kraji, zvláště viditelné v oblasti příjmů ze sankčních plateb viz tabulka *Příjmy spojené s výkonem přenesené působnosti, kraje 2007*.

Tab. 5.7.: Výdaje spojené s výkonem přenesené působnosti, kraje 2007 (v Kč)

2007	Mzdové výdaje na 1 úvazek úředníka v PP	Neinvestiční nákupy na 1 úvazek úředníka v PP	Neinvestiční transfery na 1 úvazek úředníka v PP	Investiční nákupy na 1 úvazek úředníka v PP	Celkové výdaje na 1 úvazek úředníka v PP
StČ	509128	259979	1075	58144	828325
Jihočeský	432449	141681	3245	10622	587997
Plzeňský	415719	147156	93	25972	588940
Karlovarský	434462	215463	32	30294	680251
Ústecký	399715	142674	78065	28730	649184
Liberecký	367429	188991	22331	87315	666066
Královéhradecký	408249	210168	160	35112	653688
Pardubický	461124	184467	685	31766	678042
Vysočina	509361	140261	36	27591	677250
Jihomoravský	400434	140134	84	12570	553222
Olomoucký	413457	223203	88958	15345	740963
Zlínský	432671	192908	133	28482	654193
Moravskoslezský	392302	94813	82	39032	526228
Průměr*	428962	175531	14998	33152	652642*
<i>Směrodatná odchylka</i>	<i>42451</i>	<i>45464</i>	<i>31084</i>	<i>20369</i>	<i>79044</i>

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

**Při použití metody váženého průměru, kdy vahami by byl počet úvazků v oblasti přenesené působnosti v jednotlivých krajích a základnou celkový počet úvazků v přenesené působnosti, by průměrná výdaje poklesly na cca 650 673,-Kč.*

Srovnáme-li dosažené průměrné číslo výdajů na zaměstnance 652 642 Kč s údaji poskytnutými kraji („Analýza výdajů a příjmů na výkon přenesené působnosti za rok 2007“)- zde jsou průměrné náklady stanoveny ve výši 634 752 Kč, zjišťujeme, že ačkoliv kraje při svém výpočtu používaly odlišnou metodiku, jsou dosažené hodnoty velmi podobné. Rozdíl činí 17 890,- Kč, což jsou pouhá 3 %.

Tab. 5.8. Příjmy spojené s výkonem přenesené působnosti, kraje 2007 (v Kč)

Kraje	Příjmy ze správních poplatků na 1 úvazek úředníka v PP	Přijaté sankční platby na 1 úvazek úředníka v PP	Příjmy kraje ze správní činnosti (poplatky a sankce) na 1 úvazek úředníka v PP	Příspěvek na výkon PP na 1 úvazek úředníka	Příspěvek v RUD na PP na 1 úvazek úředníka	Celkové příjmy na výkon PP na 1 úvazek úředníka
StČ	16112	1919	18031	325765	42609	420430
Jihočeský	15994	802	16796	303764	40566	390694
Plzeňský	11676	72	11748	333382	48901	427041
Karlovarský	7288	6875	14163	277780	41080	361548

Ústecký	12379	12876	25255	296417	47731	393094
Liberecký	6901	29	6930	330541	44520	420099
Královéhradecký	10001	17471	27472	334319	47371	440729
Pardubický	10694	4901	15596	328265	50199	428827
Vysočina	9038	5172	14210	327835	42642	419522
Jihomoravský	10527	173	10700	332572	44391	420797
Olomoucký	10748	12937	23685	298414	39651	397641
Zlínský	9375	323	9698	318429	43498	407372
Moravskoslezský	12418	661	13079	332561	41690	422458
Průměr	11012	4939	15951	318465	44219	411558*
Směrodatná odchylka	2687	5945	6221	18290	3368	21009

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

* Respektive 412 118,- Kč při použití váženého průměru.

Tabulka dokládá, že podíl příjmů krajů ze správních poplatků a sankcí tvoří jen asi 4 % kalkulovaných příjmů. Dominantní postavení má příspěvek na výkon přenesené působnosti.

Pro komparaci příjmů můžeme opět použít údaje z materiálu krajů. Dle jejich výzkumu průměrný příjem na pracovníka vykonávajícího přenesenou působnost dosáhl hodnoty 415 631,- Kč.

Tab. 5.9.: Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy, kraje 2007

Kraj	Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy (v %)
StČ	51
Jihočeský	66
Plzeňský	73
Karlovarský	53
Ústecký	61
Liberecký	63
Královéhradecký	67
Pardubický	63
Vysočina	62
Jihomoravský	76
Olomoucký	54
Zlínský	62
Moravskoslezský	80
Průměr*	64
Směrodatná odchylka	9

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

*Poznámka: Při kalkulaci průměru byl počítán průměr prostý i vážený počtem úvazků v jednotlivých krajích a konfrontovaný s celkovým počtem úvazků pro oblast přenesené působnosti. Dosažené výsledky jsou stejné.

Z provedené analýzy je možno odvodit, že výkon přenesené působnosti je z cca 64 % kryt přiřazenými příjmy, což potvrzuje zjištění učiněná Ministerstvem vnitra.

Pro analýzu situace v letech 2005 a 2006 je nutné učinit určité zjednodušení vzhledem k tomu, že nedisponujeme historickými údaji o proporcí úvazků v přenesené působnosti vůči všem úřednickým úvazkům na krajském úřadu. Přesto se domníváme, že se nedopustíme výraznější chyby, pokud

budeme uvažovat o stabilitě poměru a tedy pro zvážení výdajů na přenesenou působnost používat koeficienty roku 2007.

Situace v roce 2006

Tab. 5.10.: Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy, kraje 2006

Kraj	Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy (v %)
StČ	50
Jihočeský	59
Plzeňský	64
Karlovarský	57
Ústecký	53
Liberecký	58
Královéhradecký	75
Pardubický	60
Vysočina	62
Jihomoravský	71
Olomoucký	52
Zlínský	64
Moravskoslezský	78
Průměr	62
Směrodatná odchylka	9

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

Situace v roce 2006 se jen nepatrně liší od roku následujícího. Průměr krytí je oproti roku 2007 nižší o cca 2 %. Míra krytí tak dosahuje obdobných hodnot. Rovněž variabilita mezi kraji je stejná.

Situace v roce 2005

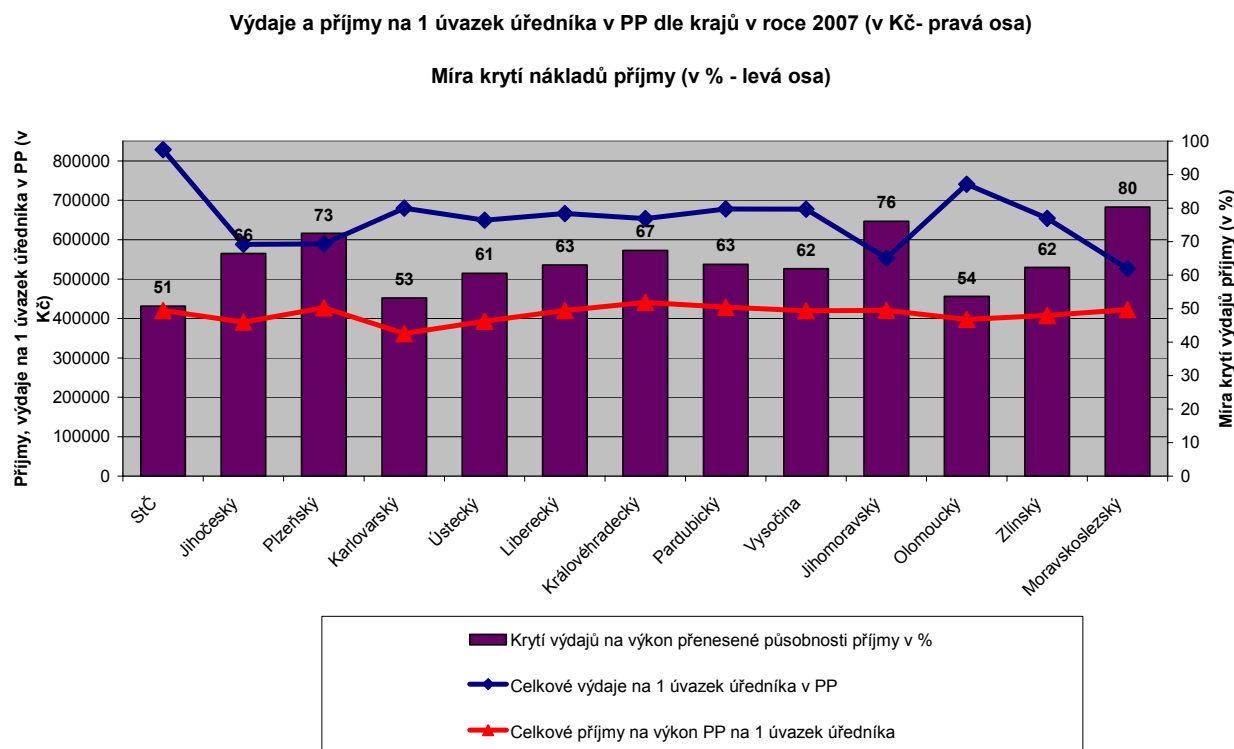
Tab. 5.11.: Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy, kraje 2005

Kraj	Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy (v %)
StČ	49
Jihočeský	52
Plzeňský	65
Karlovarský	47
Ústecký	54
Liberecký	52
Královéhradecký	71
Pardubický	50
Vysočina	63
Jihomoravský	70
Olomoucký	50
Zlínský	63
Moravskoslezský	79
Průměr	59
Směrodatná odchylka	10

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

Situace v roce 2005 je z pohledu rozpočtu krajů ve sledovaných letech nejméně příznivá; míra krytí nákladů na přenesenou působnost se pohybovala těsně pod hranicí 59 %. Přesto rozdíly mezi roky nejsou dramatické. V roce 2005 byla průměrná míra krytí nižší o 3 % ve srovnání s rokem následujícím.

Graf 5.24.

Zdroje: Výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a kraji

Shrnutí závěrů:

Příjmy alokované na pokrytí výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti na úrovni krajů se dlouhodobě pohybují pod výší kalkulovaných výdajů. Přesto lze vypořádat drobná meziroční zlepšení, která se projevují v cca ročním růstu míry krytí výdajů o 2 - 3 %.

Celkově lze říci, že učiněné závěry, i přes drobné úpravy metodiky oproti té, kterou používá Ministerstvo vnitra, odpovídají poznatkům učiněným pracovníky tohoto resortu.

Stanovení okruhu výdajů vycházelo z kvantitativního šetření a bylo dááno do kontextu s výsledky kvalitativního výzkumu. Při stanovení výdajů spojených s výkonem přenesené působnosti nebyly v souladu s metodikou zohledněny výdaje na investice do vzniku a modernizace kancelářských ploch respektive výdaje v podobě nájemného za kancelářskou plochu. Zahrnutí tohoto okruhu výdajů by ovšem vedlo k poklesu míry krytí. Uvědomujeme si, že v době vzniku krajů stát (cca 3,6 mld. Kč) a posléze i sami kraje investovaly nemalé prostředky do vytvoření zázemí pro výkon správní činnosti. Domníváme se, že tak jak budou tyto budovy stárnout a vyžadovat novou modernizaci, bude pravděpodobně potřebné, při respektování zásady řádné péče o majetek, otevřít širší diskusi o případném vymezení i tohoto okruhu výdajů.

6. POSTAVENÍ PRAHY, BRNA, OSTRAVY, PLZNĚ V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ

6.1. Metodický postup

Pro analýzu opodstatněnosti odděleného propočtu daňových příjmů ze sdílených daní u měst Plzně, Ostravy, Brna a Hl. m. Prahy v kontextu jejich historicky odlišného postavení v RUD byla zvolena následující metodika práce:

- [1] Provedení hloubkové **finanční a majetkové analýzy (FAMA) statutárního města Plzně, Brna, Ostravy a Hl. m. Prahy a rámcová komparace ukazatelů těchto velkých měst se situací v Olomouci, Českých Budějovicích a s průměrnou obcí dle vybraného vzorku 473 obcí**. Srovnání velkých měst s uvedenými dvěma městy považujeme za postačující pro potřeby této analýzy. Pro větší srovnatelnost jsme k tomuto srovnání přidali i kategorii za průměrnou obec vybraného vzorku obcí. FAMA používá druhové členění výdajů, přičemž data byla získána za databáze ARIS. FAMA všech 4 velkých statutárních měst (PBOP) je v tomto výstupu již kompletní dle dostupných údajů a doplnění z řízených rozhovorů. Rámcové komparace ukazatelů analyzovaného města se situací ve vybraných městech a průměrnou obcí ve vybraném vzorku je analytickým výsledkem určení rámcové míry přesahu prostřednictvím dílčích propočtů položek příjmové i výdajové stránky rozpočtů velkých měst.
- [2] V závěrečné části této kapitoly je také uvedena **dílčí analýza významnosti vybraných výdajových okruhů**. Účelem bylo určit typy výdajů, jejichž úroveň je výrazně vyšší u velkých měst (Brno, Ostrava a Plzeň a Hl. m. Prahy) ve srovnání s nižšími velikostními kategoriemi obcí, resp. s průměrnou obcí v ČR a statutárním městem Olomouc. Tato analýza je pak dále doplněna **deskripční kontextu povinností a aktivit vykonávaných statutárními městy Plzeň, Brno a Ostrava navíc ve srovnání s ostatními obcemi a zejména městy (zvláště pak krajskými městy) dle podkladů a zjištění v rámci řízených rozhovorů**. Tato poslední část je zaměřena na zdůraznění množství, kvality a druhovosti služeb, které jsou poskytovány navíc ve srovnání s ostatními obcemi a jejich rámcové vyčíslení.
- [3] Poslední část se zaměřuje na **analýzu rozsahu krytí výkonu státní správy u velkých statutárních měst (Plzeň, Brno, Ostrava a Hl. m. Praha)**.

Popis techniky FAMA a postupu práce

Finanční a majetková analýza se v současné době spolu s jinými analýzami může využívat jako podklad pro vytvoření důležitých strategických a koncepčních dokumentů. V podstatě představuje možnou zpětnou vazbu, která dobře a relativně rychle poskytuje informace pro dotčené subjekty. Na základě zjištěných informací je pak možné určit efektivitu prováděných činností (např. hospodaření). Finanční analýza nám pro potřeby tohoto úkolu poskytuje ucelený přehled o finanční situaci velkých měst ČR, která byla relativizována prostřednictvím přepočtu vybraných ukazatelů na 1 obyvatele.

Ve finanční analýze 4 velkých měst (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň) se zaměřujeme na vývoj vybraných příjmů a výdajů těchto měst v letech 2001 – 2006 (retrospektivní analýza), a na základě zjištěných údajů byly vytvořeny časové řady, které poskytují ucelený přehled výše zmíněných ukazatelů. Pro lepší srovnatelnost jsou zjištěné údaje přepočteny na 1 obyvatele⁴¹ a přehledně

⁴¹ V rámci realističtějšího pohledu na podílové ukazatele byly počty obyvatel hodnoceny nikoliv k 1.1. roku za který jsou hodnoceny finanční a majetkové ukazatele, ale k 1.1. roku následujícího. Např. příjmy za rok 2007 jsou vztaženy ke skutečnému počtu obyvatel, který je vykazován k 1.1.2008, tj. za rok x+1.

uvedeny ve srovnávacích grafech ve formě časové řady – příjmy celkem, běžné výdaje, kapitálové výdaje, výdaje celkem. Dále se v analýzách zaměřujeme na provedení prospektivní analýzy na období 2008 – 2015, kde sledujeme předpokládaný vývoj jednotlivých ukazatelů FAMA. Předpoklady a podmínky pro stanovení prospektivních koeficientů jsou uvedeny v příloze 4 a 5.

6.2. Retrospektivní a prospektivní analýza statutárního města Plzně

• Příjmy a výdaje rozpočtu města

Celkové příjmy města Plzeň převyšovaly výdaje v celém zkoumaném období kromě let 2001, 2003 a 2004. Město si vytváří určitou rezervu, kterou z podstatné části využívá pro splácení úvěrů. Celkové příjmy se vyznačují po celé sledované období poměrně plynulým nárůstem, s výjimkou výrazného nárůstu v roce 2002 v důsledku prodeje akcií ČEZ a v roce 2007 zejména z důvodu přijatých investičních transferů ve výši 517 mil. Kč (v rámci kapitálových přijatých dotací byly tyto prostředky - dotace z Fondu soudržnosti EU a SFŽP - použity na financování projektu „Doplnění vodohospodářské infrastruktury“). Tomuto vývoji odpovídá také nárůst výdajů, zejména kapitálových v roce 2007.

Pokles celkových příjmů následovaný poklesem celkových výdajů mezi roky 2008 – 2009 je způsoben významným poklesem předpokládaných nedaňových příjmů, investičních přijatých transferů a kapitálových příjmů města v budoucím období (každá položka klesá cca na pětinu).

Celkové výdaje v letech 2011 – 2015 v prospekci stagnují na úrovni 4,6 mld. Kč. Tento jev lze vysvětlit kapitálovými výdaji, které v současné predikci rozpočtu města mají klesající tendenci.

Porovnání běžných a celkových příjmů k běžným a celkovým výdajům zobrazuje tabulka a graf č. 6.1. Z tabulky je zřejmé, že běžné příjmy v roce 2001 tvořily 90 % z celkových příjmů, 86 % v roce 2007, a v roce 2015 se odhaduje jejich podíl až na úrovni 97 %, což znamená, že dochází ke zvyšování jejich významu pro celkové příjmy Plzně. Důvodem je především ukončení privatizačních procesů komunálních bytů a snižování dalších kapitálových příjmů (např. z odprodeje pozemků).

Z tabulky je také patrné, že odhad budoucího vývoje běžných výdajů, se vyznačuje rychlejším růstem než dosud. Problém změny dynamiky jejich vývoje souvisí se systémem financování běžných výdajů v Plzni. Město má cca 140 příspěvkových organizací, jimž byly dosud běžné výdaje financovány podle míry inflace. Obdobně byly financovány běžné výdaje i u městských obvodů. Protože míra inflace byla nízká, dařilo se městu udržovat i nízkou úroveň běžných výdajů. Odborníci v bankovním sektoru však předpokládají, že v období prospekce bude míra inflace činit nejméně 3% ročně, což zrychlí růst běžných výdajů.

V celém zkoumaném období přesto dochází k převisu běžných příjmů nad běžnými výdaji, které v roce 2001 tvořily 93 % z běžných příjmů a v roce 2007 již pouze 74 % z běžných příjmů. V letech 2008 až 2011 sice dochází k jejich růstu na úroveň 94 %, avšak v dalších letech by mohlo docházet opět k poklesu, a to na 89 % v roce 2015. Rozevírání nůžek mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji znamená, že město si může vytvářet prostor pro investice, a takový trend by do budoucna znamenal značný potenciál pro socioekonomický rozvoj města. Tento trend by bylo vhodné i nadále posilovat.

Při zachování původního systému přerozdělování peněz na provoz města budou běžné výdaje i nadále závislé především na inflaci a její nadměrný růst by mohl investiční záměry obce ohrozit.

Představitelé města by měli proto uvažovat i o jiných způsobech rozdělování běžných prostředků. V poslední době, na nátlak starostů městských obvodů, se přikročilo ke změně financování provozu alespoň na úrovni městských částí, které dostávají procentní podíl na dvou daních v příjmech města (na DPH a na sdílené části daně z příjmů FO ze závislé činnosti). Tento přístup však běžné výdaje ještě navyšuje, protože u těchto ukazatelů se předpokládá ještě vyšší dynamika růstu, než u inflace.

Tabulka 6.1.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

Tabulka 6.1a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžné příjmy (po konsolidaci)	3 534 049	3 843 646	4 137 726	4 115 718	3 943 623	4 371 024	4 770 055
Příjmy celkem (po konsolidaci)	3 944 139	4 887 117	4 534 178	4 538 864	4 560 630	4 751 611	5 541 831
Běžné výdaje (po konsolidaci)	3 271 491	3 303 250	3 543 114	3 397 726	3 024 165	3 237 402	3 551 626
Výdaje celkem (po konsolidaci)	4 544 901	4 611 460	4 602 720	4 573 347	4 143 151	4 653 553	5 436 618

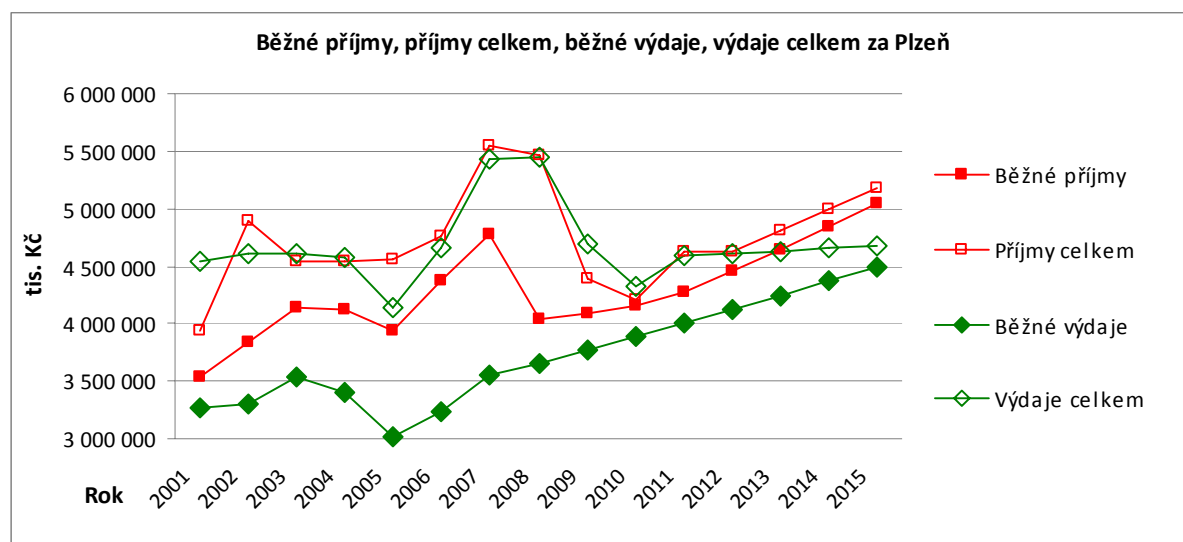
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.1b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné příjmy (po konsolidaci)	4 045 071	4 096 719	4 160 874	4 273 840	4 452 907	4 640 120	4 835 899	5 040 688
Příjmy celkem (po konsolidaci)	5 456 033	4 385 559	4 209 974	4 620 460	4 629 041	4 802 641	4 986 167	5 179 930
Běžné výdaje (po konsolidaci)	3 658 175	3 767 920	3 880 958	3 997 386	4 117 308	4 240 827	4 368 052	4 499 093
Výdaje celkem (po konsolidaci)	5 451 731	4 692 096	4 330 386	4 585 695	4 608 165	4 630 745	4 653 436	4 676 237

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.1 - Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

• Příjmy města

Daňové příjmy jsou hlavním příjmem města. Příjem z každé daně, tj. z DPH, z příjmů PO i z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, je větší než kapitálové dotace v letech 2007 a 2008. Vzhledem k nižšímu významu kapitálových příjmů a nižší předpokládané dynamice neinvestičních dotací ve srovnání s daňovými příjmy, bude rozhodování zastupitelstva stále více svázáno s daňovými příjmy. Ty se tak na konci hodnoceného období stanou zcela rozhodujícími a mohou tvořit až 82% z příjmů celkových.

Nárůst příjmů v letech 2005 – 2007 byl do určité míry determinován plynulým nárůstem běžných příjmů, především daňových. Určitý propad mezi daňovými a běžnými příjmy mezi lety 2004 až 2005 byl způsoben výrazným poklesem neinvestičních dotací pravděpodobně v důsledku reformy školství, který pokračoval až do roku 2006, kdy byl vykompenzován nárůstem nedaňových příjmů města.

Naopak kapitálové příjmy jsou pro rozvoj města stále méně významné. S výjimkou jejich velkého nárůstu v roce 2002 v důsledku odprodeje akcií ČEZu (714 mil. Kč), mají v kapitálových příjmech hlavní význam především příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, resp. z privatizace komunálních bytů. V roce 2005 prodej akcií P.T., a.s. (150 mil.) v rámci snížení základního kapitálu spol. a zároveň výkup akcií P.T. (315 mil. Kč) od minoritních akcionářů. Dále v roce 2005 vyšší kapitálové příjmy z důvodu prodeje bytů (v roce 2005 vrchol). Z tabulky č. 6.2 a grafu č. 6.2 je patrné, že privatizace bytového fondu probíhá ve vlnách a to až do roku 2008, kdy bude ukončena. Město v současné době vlastní cca 3 500 bytů a jejich vlastnictví má v úmyslu zachovat. Jedná se převážně o sociální bydlení, případně o domy v centru města. Jediným objektem, jehož odprodej by mohl být v budoucnosti významný, je teplárna (Plzeňská teplárenská, a. s.). Odhad její tržní ceny je cca 2 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že na dividendách z jejího provozu město získává téměř 200 mil. Kč ročně a jsou obavy ze zvyšování cen případným soukromým vlastníkem, odprodej teplárny se v současnosti nepředpokládá (i když nelze zcela vyloučit).

Tabulka 6.2.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

Tabulka 6.2a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy celkem	2 148 805	2 399 522	2 601 401	2 737 221	3 046 887	3 265 930	3 506 290
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	911 549	824 847	883 788	787 128	324 303	345 017	461 289
Běžné příjmy (po konsolidaci)	3 534 049	3 843 646	4 137 726	4 115 718	3 943 623	4 371 024	4 770 055
Kapitálové příjmy	359 298	965 522	332 606	334 133	581 152	367 081	254 560
Příjmy celkem (po konsolidaci)	3 944 139	4 887 117	4 534 178	4 538 864	4 560 630	4 751 611	5 541 831

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

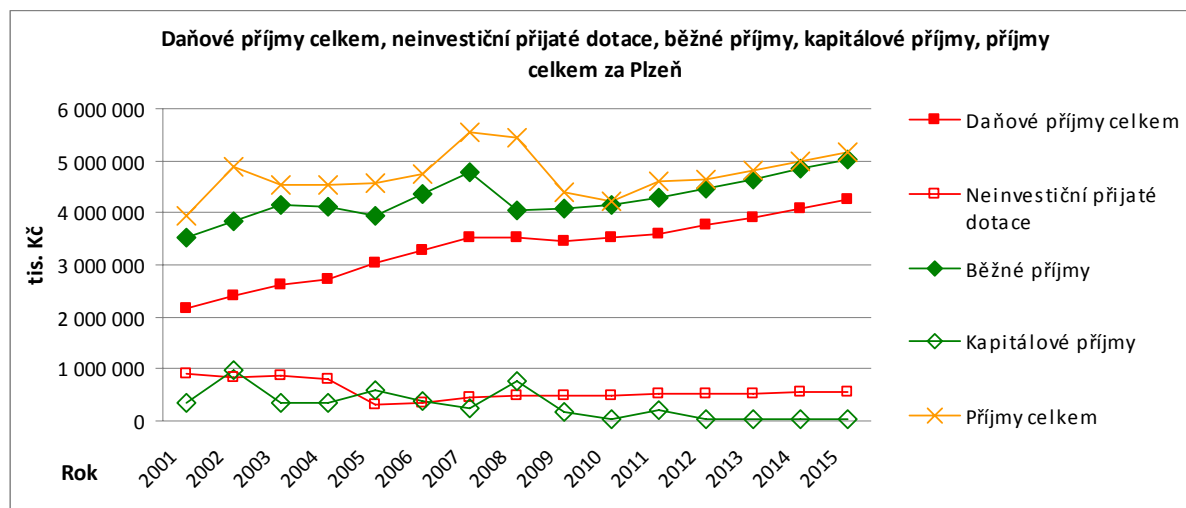
Tabulka 6.2b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy celkem	3 517 220	3 441 705	3 506 324	3 603 241	3 753 856	3 910 768	4 074 238	4 244 541
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	472 821	484 642	496 758	509 177	521 906	534 954	548 328	562 036

Běžné příjmy (po konsolidaci)	4 045 071	4 096 719	4 160 874	4 273 840	4 452 907	4 640 120	4 835 899	5 040 688
Kapitálové příjmy	770 031	173 970	49 100	195 360	40 000	40 000	40 000	40 000
Příjmy celkem (po konsolidaci)	5 456 033	4 385 559	4 209 974	4 620 460	4 629 041	4 802 641	4 986 167	5 179 930

Zdroj: vlastní výpočty a „Rozpočtový výhled města Plzně 2008 – 2011“.

Graf 6.2.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Plzně (v tis. Kč)

Dynamika růstu daňových a tedy i běžných příjmů determinuje i dynamiku příjmů celkových. Projevují se i vyšší nedaňové příjmy, mírný nárůst neinvestičních dotací a především v letech 2007 a 2008 vysoké kapitálové dotace z Fondu soudržnosti EU. Ten je doplněn půjčkou od EIB na řešení infrastrukturních zátěží z minulosti, především v oblasti vodohospodářství. Předpokládá se, že město Plzeň bude schopno i v dalších letech získat finanční prostředky z fondů EU, byť v menším objemu. Pokles běžných příjmů v roce 2008 je způsoben významným poklesem nedaňových příjmů města, oproti roku 2007 o 93%.

Tabulka 6.3.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Plzně (v tis. Kč)

Tabulka 6.3a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	911 549	824 847	883 788	787 128	324 303	345 017	461 289
Investiční přijaté transfery	50 791	77 949	63 845	89 014	35 855	13 505	517 216
Příjmy celkem (po konsolidaci)	3 944 139	4 887 117	4 534 178	4 538 864	4 560 630	4 751 611	5 541 831

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

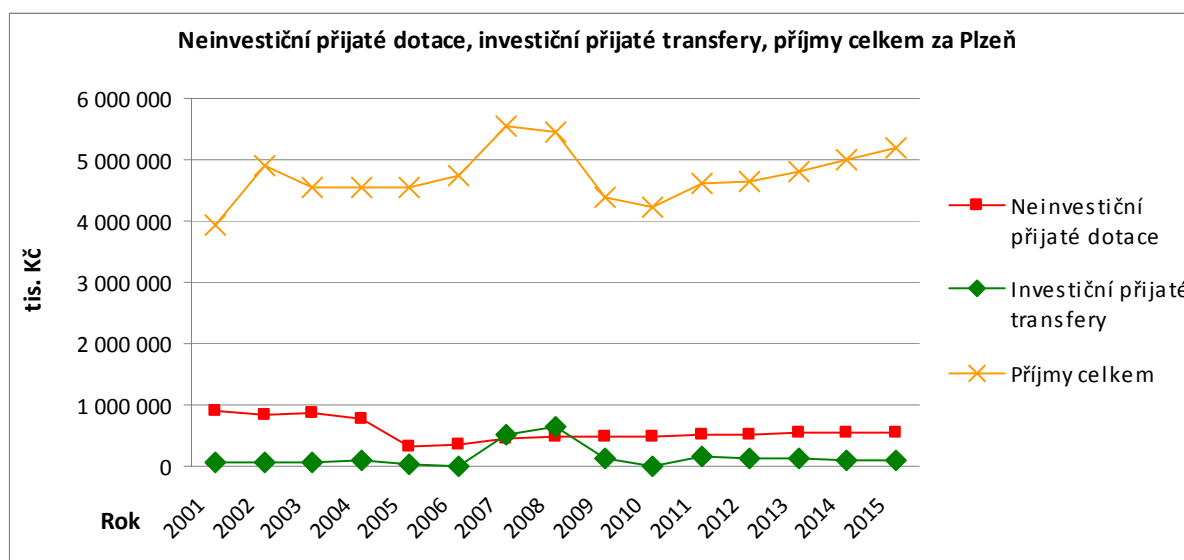
Tabulka 6.3b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	472 821	484 642	496 758	509 177	521 906	534 954	548 328	562 036

Investiční přijaté transfery	640 931	114 870	0	151 260	136 134	122 521	110 269	99 242
Příjmy celkem (po konsolidaci)	5 456 033	4 385 559	4 209 974	4 620 460	4 629 041	4 802 641	4 986 167	5 179 930

Zdroj: vlastní výpočty a „Rozpočtový výhled města Plzně 2008 – 2011“.

Graf 6.3.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

• Majetek města

Celková hodnota majetku města Plzeň roste v celém sledovaném období obdobně jako u dlouhodobého hmotného majetku (DHM) i staveb. Mezi roky 2001 a 2007 je zaznamenán nárůst majetku o téměř 22%. U dlouhodobého hmotného majetku je tento nárůst ještě vyšší, a to o 27% a u hodnoty staveb dokonce téměř o 38%. Nárůst hodnoty majetku a její dynamika vývoje je tedy determinována především investiční aktivitou města Plzeň. Tento trend i nadále pokračuje zvýšenou investiční aktivitou města především v letech 2007 a 2008.

V retrospekci zůstává podíl hodnoty staveb na majetku celkem i na dlouhodobém hmotném majetku celkem relativně stabilní, a to přibližně na úrovni 47,6% z celkového a 56,8% DHM celkem. Určitým výkyvem je rok 2005, kdy došlo k ukončení relativně významné investice – bytových domů v lokalitě Sylván (nejvyšší objemy čerpání investičních výdajů na výstavbu sídliště Sylván byly v letech 2002 – 2005).

Majetek města je několikanásobně vyšší než běžné příjmy města. Přičemž růst majetku je rychlejší než nárůst běžných příjmů. V roce 2001 byl dlouhodobý hmotný majetek 5,6krát vyšší než běžné příjmy, v roce 2007 je to 5,7krát více. V roce 2015 by tento poměr mohl být až 6,9krát větší. Z uvedeného je zřejmé, že se mohou rozevírat nůžky mezi zdroji na jeho údržbu a provoz a nárůstem jeho hodnoty. Především o dlouhodobý hmotný majetek města je třeba pečovat a zvelebovat jej. Bude tak vytvářen další tlak na nárůst běžných výdajů.

Tabulka 6.4.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Plzeň (v tis. Kč)

Tabulka 6.4a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Majetek celkem	24 751 914	25 230 755	25 816 527	26 942 645	28 044 295	29 567 242	31 686 499
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	19 834 033	20 891 062	21 759 792	22 657 059	23 304 727	25 221 593	27 283 210
Stavby	10 105 051	11 476 091	12 084 851	12 485 303	14 151 352	14 882 377	16 311 550

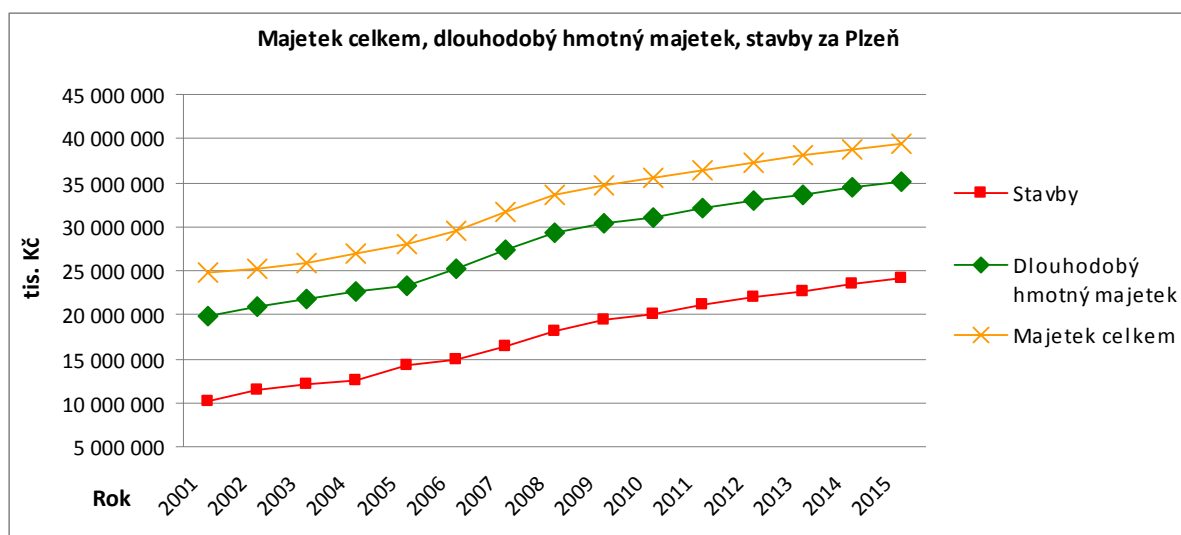
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.4b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Majetek celkem	33 600 232	34 735 667	35 491 860	36 456 181	37 323 760	38 100 581	38 795 720	39 417 345
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	29 196 943	30 332 378	31 088 571	32 052 892	32 920 471	33 697 292	34 392 431	35 014 056
Stavby	18 225 283	19 360 718	20 116 911	21 081 232	21 948 811	22 725 632	23 420 771	24 042 396

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.4.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Plzeň (v tis. Kč)

Zdrojem financování reprodukce dlouhodobého hmotného majetku města by měly být především běžné příjmy. Vzhledem k tomu, že běžné příjmy rostou rychleji než běžné výdaje, je při hodnocení ukazatele běžné se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek pro potenciální reprodukci majetku jeho hodnota relativně příznivá, jak je zřejmé z tabulky č.6.5. a grafu č. 6.5. V retrospekci se pohybuje v průměru okolo 17 - 18%, ale v prospekci klesá na cca 13%, a to v důsledku skokového nárůstu majetku v letech 2007 a 2008. Další vývoj ukazatele má však mírně vzestupnou tendenci.

Ukazatel naznačuje, že pokud by město využilo veškeré běžné příjmy na reprodukci majetku, bylo by schopno jej – z hodnoty roku 2007 – pořídit nebo zdvojnásobit za 6,6 let. Protože hodnota běžné se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek v roce 2007 je 0,1748, znamená to, že dlouhodobý hmotný majetek by město bylo schopno reprodukovat už za 5,7 let a stavby už za 3,4 roky. U staveb se však schopnost reprodukce v dalších letech mírně snižuje až do roku 2012, kdy by k úplné reprodukci staveb mohlo dojít až za 4,9 let.

Hodnota pozemků zůstává relativně stabilní s mírným nárůstem do roku 2006, což je dáno privatizací. I v budoucím období se předpokládá záporné saldo nákupu a odprodeje pozemků, a to přibližně ve výši 20 mil. Kč ročně. Podíl pozemků na celkovém majetku tedy významně klesá. Znamená to, že narůstá především majetek reprodukovatelný, tj. stavby.

Je třeba podotknout, že ne všechny běžné se opakující příjmy jsou použitelné na obnovu dlouhodobého hmotného majetku, tj. především staveb.

Schopnost Plzně reprodukovat svůj majetek bude ohrožena vysokými investicemi v důsledku investičních dotací počínajících rokem 2007. Ty budou znamenat vysoký nárůst jeho hodnot, a tedy i vyšší nároky na provoz a údržbu majetku města. Při současném způsobu rozdělování finančních prostředků na běžné výdaje bude potom reprodukce majetku ovlivněna významně inflací.

Tabulka 6.5.: Vývoj běžné se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžné se opakujících příjmů na stavby za město Plzeň (v %)

Tabulka 6.5a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžné se opakující příjmy na DHM celkem	17,82	18,40	19,02	18,17	16,92	17,33	17,48
Běžné se opakující příjmy na stavby	34,97	33,49	34,24	32,96	27,87	29,37	29,24

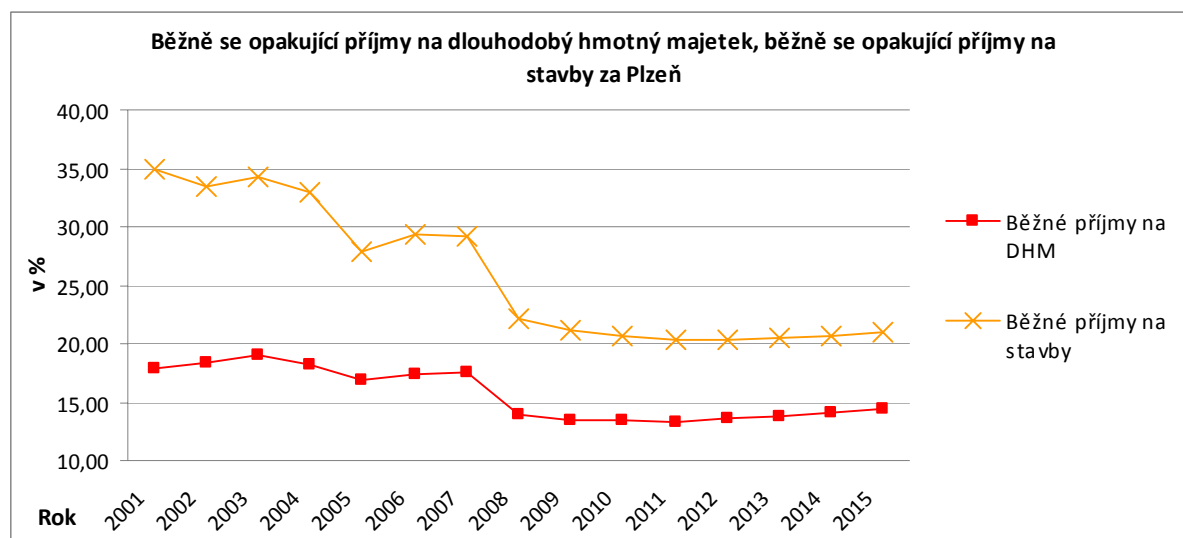
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.5b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné se opakující příjmy na DHM celkem	13,85	13,51	13,38	13,33	13,53	13,77	14,06	14,40
Běžné se opakující příjmy na stavby	22,19	21,16	20,68	20,27	20,29	20,42	20,65	20,97

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.5.: Vývoj běžné se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžné se opakujících příjmů na stavby za město Plzeň (v %)

• Investice města

Z předchozích dílčích analýz je zřejmé, že město Plzeň si vytváří poměrně vysoké zdroje pro své investiční potřeby. Jedním z důvodů je stabilizace běžných výdajů v minulém období, což má za důsledek, že vývoj kapitálových výdajů se k běžným výdajům postupně přibližuje. V roce 2001 byly běžné výdaje 2,6krát vyšší než kapitálové, v roce 2007 už pouze 1,9krát. Zdroje pro investování se také zvyšují na základě dalších příjmů, především investičních dotací v posledním roce.

Hrubá úspora (rozdíl mezi celkovými příjmy a běžnými výdaji) je ukazatel, který nám umožňuje zjistit množství prostředků, které městu v daném roce zůstávají na investice. Čistá úspora je v případě využití druhového členění rozpočtové skladby totožná s hrubou úsporou. Hrubá úspora se za celé sledované období zvýšila na trojnásobek, zatímco investice pouze 1,48krát. Významnou část prostředků, kterou by město mohlo investovat, využívají představitelé města na splátky úvěrů. Město také vytváří rezervu do budoucích let.

V tabulce č. 6.6 a grafu č. 6.6 je zřejmý pokles tempa růstu celkových výdajů v budoucnosti na minimum, který je způsoben poklesem výdajů investičních, ačkoliv rostou výdaje běžné. Důvodem je skutečnost, že investiční program města Plzeň, z kterého byla vytvořena prospekce kapitálových výdajů, je vytvářen z pohledu současných potřeb. Obsahuje proto pouze investice plánované, ale také zahájené v letech 2007 – 2009. Je zřejmé, že v nejbližších letech dojde k identifikaci i dalších investičních potřeb. Přitom dle poskytnutých údajů představiteli města týkajících se investičních potřeb města Plzně nejsou v současné době nijak zanedbatelné. Jedná se o následující okruhy oblastí investičních potřeb, které v celkové výši činí cca 12 770 mil. Kč:

- Technická infrastruktura (teplovodní, vodovodní, kanalizační) - 2 900 mil. Kč,
- Komunikace – 6 065 mil. Kč,
- Kultura – 2 060 mil. Kč,
- Tělovýchova – 915 mil. Kč,
- Školství – 420 mil. Kč,
- Rozvoj znalostní ekonomiky – 200 mil. Kč,
- Oblast bytová, sociální, bezpečnostní – 210 mil. Kč.

Tabulka 6.6.: Vývoj investičního potenciálu města Plzeň (v tis. Kč)

Tabulka 6.6a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Příjmy celkem (po konsolidaci)	3 944 139	4 887 117	4 534 178	4 538 864	4 560 630	4 751 611	5 541 831
Běžné výdaje (po konsolidaci)	3 271 491	3 303 250	3 543 114	3 397 726	3 024 165	3 237 402	3 551 626
Kapitálové výdaje	1 273 410	1 308 210	1 059 606	1 175 621	1 118 986	1 416 150	1 884 993
Výdaje celkem (po konsolidaci)	4 544 901	4 611 460	4 602 720	4 573 347	4 143 151	4 653 553	5 436 618
Hrubá úspora	672 648	1 583 867	991 064	1 141 138	1 536 465	1 514 209	1 990 205

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

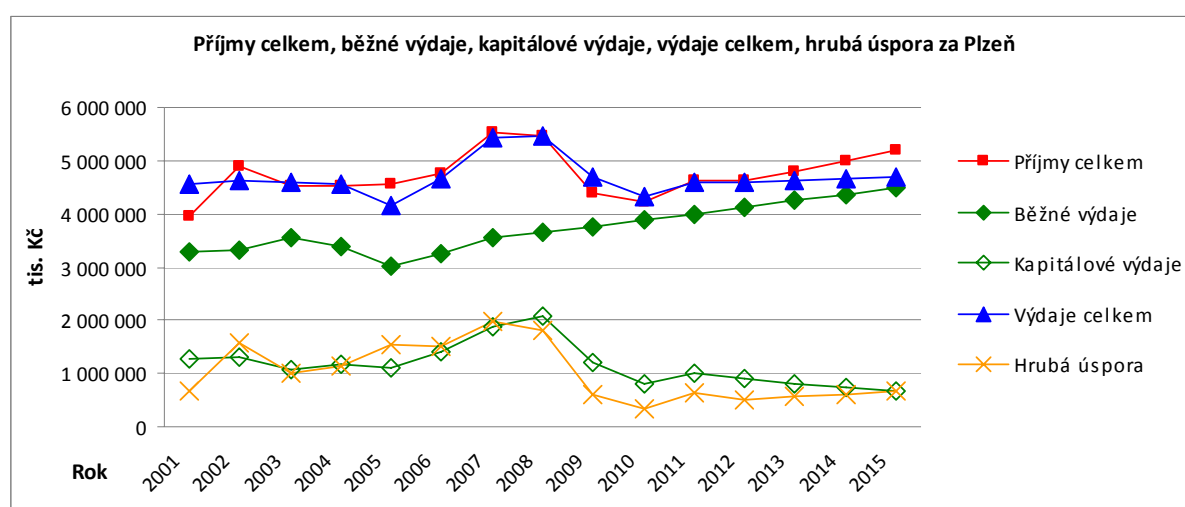
Tabulka 6.6b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem (po konsolidaci)	5 456 033	4 385 559	4 209 974	4 620 460	4 629 041	4 802 641	4 986 167	5 179 930
Běžné výdaje (po konsolidaci)	3 658 175	3 767 920	3 880 958	3 997 386	4 117 308	4 240 827	4 368 052	4 499 093

Kapitálové výdaje	2 061 833	1 194 535	805 293	1 008 421	907 579	816 821	735 139	661 625
Výdaje celkem (po konsolidaci)	5 451 731	4 692 096	4 330 386	4 585 695	4 608 165	4 630 745	4 653 436	4 676 237
Hrubá úspora	1 797 859	617 639	329 017	623 074	511 734	561 814	618 115	680 837

Zdroj: Vlastní výpočty.

Graf 6.6.: Vývoj investičního potenciálu města Plzeň (v tis. Kč)

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích má vzrůstající tendenci, jak je patrné z tabulky a grafu č. 6.7. Z 28% v roce 2001 vzrostl na 35% v roce 2007, což je vysoká úroveň, které v ČR dosahuje jen velmi málo dalších měst. Klesající investiční podíl v perspektivě je dán výše zmíněnou formou perspektivy.

Je však třeba si uvědomit, že nárůst hodnoty majetku bude vytvářet spolu se splátkami vysokých úvěrů zvýšené požadavky na běžné výdaje. To by v budoucnosti mohlo vést i ke snižování investičního podílu. Jeho úroveň je však tak vysoká, že snížení podílu o několik procent nebude mít na rozvoj města výraznější vliv. Hrubá úspora neustále roste a město by tak mělo být schopno ve sledovaném období realizovat větší množství investic, než je současná představa.

Město Plzeň vykazuje vysokou míru soběstačnosti v tvorbě finančních zdrojů, která se pohybuje od 76% až do 92% v letech 2005 a 2006, ale i na konci výhledového období v roce 2015 je odhadována na téměř 88%. Svědčí to o velmi nízké závislosti na cizích zdrojích, a to i přes skokové navýšení kapitálových dotací v roce 2007. Ačkoliv tyto dotace tvoří přes 0,5 miliardy Kč v letech 2007 a 2008, ve skutečnosti tvoří pouhých 27% z celkových investic roku 2007. Město by bylo schopno udržet investiční podíl stále na úrovni 25% i bez těchto dotací. Představitelé Plzně si tak do značné míry mohou udržet kontrolu nad svými zdroji, a pokud nedojde k výrazným změnám v systému rozpočtování veřejné správy ČR, měli by být schopni pomocí vhodných nástrojů udržet vysoký investiční podíl i v budoucnosti.

Tabulka 6.7: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Plzeň (v %)

Tabulka 6.7a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra soběstačnosti	75,60	81,53	79,10	80,70	92,10	92,45	82,34
Investiční podíl	28,02	28,37	23,02	25,71	27,01	30,43	34,67

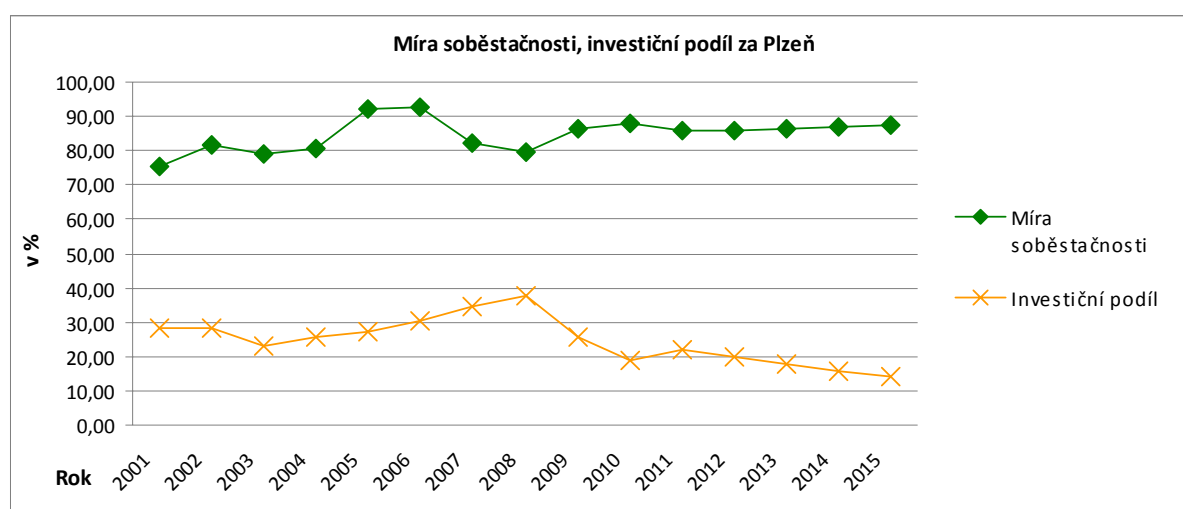
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.7b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra soběstačnosti	79,59	86,33	88,20	85,71	85,78	86,31	86,79	87,23
Investiční podíl	37,82	25,46	18,60	21,99	19,70	17,64	15,80	14,15

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf 6.7.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Plzeň (v %)

Vysoká míra samofinancování investic města svědčí o tom, že hrubá úspora postačuje na jeho investiční potřeby do roku 2007. Po jejím poklesu v letech 2009 až 2013, který je způsoben potřebou splatit značnou část vysokých úvěrů, ukazatel opět roste a v roce 2014 bude opět vytvářet dostatečný prostor pro investiční potřeby města.

Pokud jde o míru krytí kapitálových výdajů z kapitálových příjmů je situace města odlišná. Pohybuje se od 73,8% v roce 2002 po pouhých 13,5% v roce 2007. Ačkoliv rok 2002 byl výjimečný, je rozptyl tohoto koeficientu poměrně výrazný a znamená, že Plzeň již maximalizovala své kapitálové příjmy v minulých letech a v budoucnosti nebude moci s významnějšími kapitálovými příjmy pro rozvoje obce počítat.

Kapitálové dotace nehrají výraznější roli pro zajišťování investičních potřeb města, kromě let 2007 a 2008. Otázkou zůstává schopnost představitelů města dosáhnout i na další dotace (např. pro potřeby akce „Čistá Berounka“).

Obdobně jako předchozí dva ukazatele i míry krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací má poměrně velký rozptyl. Obec má v úmyslu trvale snižovat svou závislost na těchto zdrojích.

Z tabulky č. 6.8. také nepřímo vyplývá, že na investice je využíván především vysoký přebytek běžných příjmů na běžných výdajích.

Tabulka 6.8.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁴² města Plzeň (v %)

Tabulka 6.8a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra samofinancování investic	52,82	121,07	93,53	97,07	137,31	106,92	105,58
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	28,22	73,80	31,39	28,42	51,94	25,92	13,50
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	3,99	5,96	6,03	7,57	3,20	0,95	27,44
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	7,42	12,58	8,13	30,62	20,96	31,16	2,34

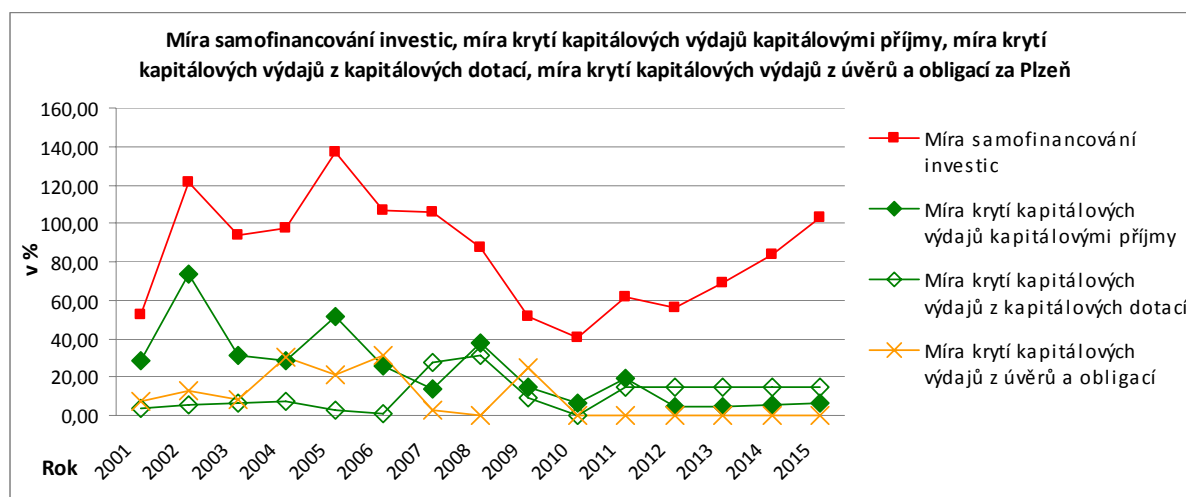
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.8b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra samofinancování investic	87,20	51,71	40,86	61,79	56,38	68,78	84,08	102,90
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	37,35	14,56	6,10	19,37	4,41	4,90	5,44	6,05
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	31,09	9,62	0,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	0,00	25,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf 6.8.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic města Plzeň (v %)

⁴² Ukazatele míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů má poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Plzeň. Neznamena to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

• Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby byl pro potřeby metody FAMA definován v polovině devadesátých let na základě zkušeností ze zahraničí a to na základě běžných výdajů. V současné době je tento ukazatel definován MF ČR na bázi ukazatele tzv. „dluhové základny“. Ačkoliv se ukazatel dluhové služby dle FAMA i dle MFČR odlišuje pouze v několika položkách druhového členění, považujeme za vhodné využívat oba ukazatele.

Dluhová služba se u města Plzeň po celé období pohybuje výrazně pod úrovní 30% doporučenou MF ČR. Z jejího vývoje je zřejmé období čerpání vysokých úvěrů v roce 2005. Ve skutečnosti je úvěr od EIB čerpán ve dvou částkách, obě rámcově ve výši 15 milionů Euro. Čerpání úvěru je na základě pravidel banky rozloženo do přibližně pěti let, a proto není tento jev v rámci ukazatele dluhové služby tolik patrný.

Město Plzeň má výrazně nižší úroveň zadlužení než další velká města, tj. Praha, Brno a Ostrava. Tento fakt byl způsoben zejména tím, že představitelé města si úmyslně nebrali úvěr před vstupem ČR do EU, aby měli dostatek vlastních prostředků pro čerpání finančních zdrojů z fondů EU v rámci adicionality. Současnou politikou města je svazovat úvěry s čerpáním peněz z dotací a do budoucna snížit své zadlužení na minimum.

Tabulka 6.9.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Plzeň (v %)

Tabulka 6.9a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	4,47	4,86	4,36	4,06	7,34	4,76	3,31
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	5,44	5,67	5,13	4,63	7,44	4,81	3,56

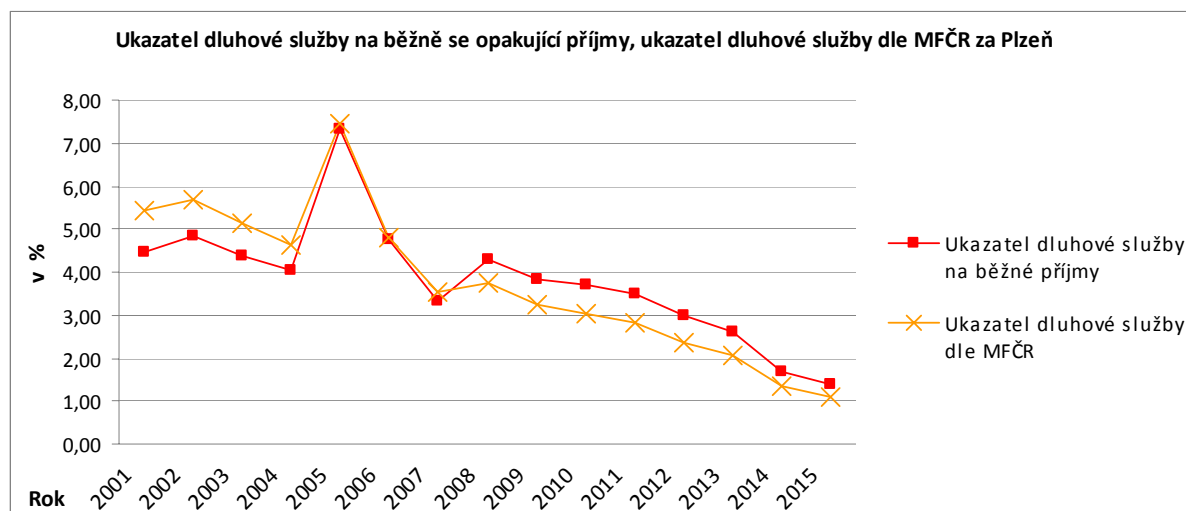
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.9b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	4,29	3,83	3,71	3,51	2,97	2,61	1,70	1,40
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	3,74	3,23	3,03	2,82	2,37	2,07	1,35	1,10

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.9.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Plzeň (v %)

Komparace ukazatelů za město Plzeň, Olomouc, České Budějovice a pracovních standardů

Porovnání vybraných finančních a majetkových ukazatelů Plzně s pracovními standardy bylo doplněno o dvě velikostně nejbližší města ČR – Olomouc a České Budějovice. Ačkoliv je jejich počet obyvatel asi o třetinu nižší, jsou velikostně Plzni blíže než Ostrava, která má počet obyvatel dvakrát vyšší než Plzeň. V této části se nejedná o komparaci velkých měst (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) navzájem.

Komparace obsahuje pouze retrospektivní údaje, protože vytváření prospekce za „standardní obec“, tedy za průměr všech 473 obcí, je problematické. Pro stanovení komparativní úrovně města Plzeň je retrospekce považována za postačující.

• Komparace daňových a celkových příjmů

Celkové příjmy města Plzeň jsou po celé zkoumané období výrazně vyšší, než u Českých Budějovic, Olomouci a standardem vyjma roku 2004, kdy je mírně převyšuje hodnota standardu. V roce 2007 má tyto příjmy vyšší o 20% než Olomouc a o 36% než České Budějovice. České Budějovice měly do roku 2004 příjmy na stejné úrovni jako Olomouc, poté však klesají na úroveň daňových příjmů Plzně, zatímco příjmy Olomouce rostou. Celkové příjmy na obyvatele standardu se pohybují pod úrovní Plzně, ale nad úrovní Olomouce a Českých Budějovic.

Obdobně má město Plzeň výrazně vyšší své daňové příjmy než jsou porovnávané hodnoty. U tohoto ukazatele je z tabulky a grafu č. 10 vidět téměř stejná dynamika vývoje po celé sledované období, což je dáno způsobem přerozdělování sdílených daní, které mají v rámci tohoto ukazatele rozhodující roli.

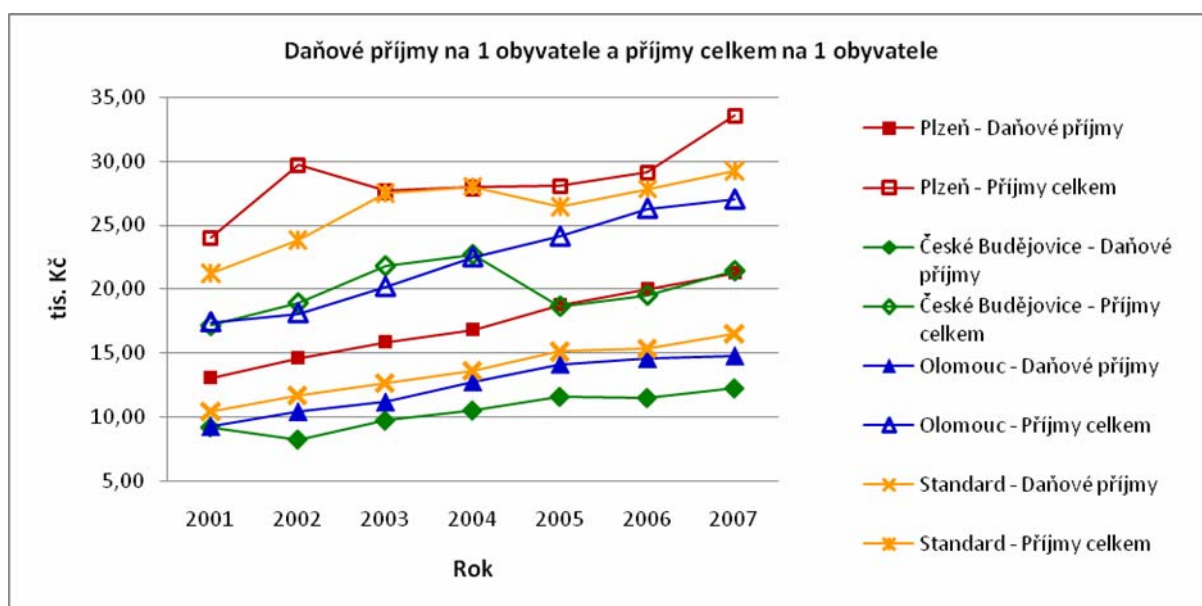
Z porovnání dynamiky hodnot celkových příjmů a příjmů daňových je zřejmé, že úroveň celkových příjmů je u všech obcí a měst determinována právě daňovými příjmy. Do procesu hospodaření vstupují i další významné příjmy, ale často mají pouze nárazový neopakovatelný charakter, jako byl v případě Plzně odprodej akcií firmy ČEZ v roce 2002.

Tabulka 6.10.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň:							
Daňové příjmy	13,08	14,57	15,84	16,83	18,72	19,99	21,22
Příjmy celkem	24,00	29,67	27,62	27,91	28,02	29,08	33,54
České Budějovice:							
Daňové příjmy	9,19	8,25	9,73	10,52	11,58	11,50	12,24
Příjmy celkem	17,18	18,95	21,83	22,72	18,68	19,55	21,46
Olomouc:							
Daňové příjmy	9,26	10,44	11,19	12,76	14,14	14,58	14,79
Příjmy celkem	17,42	18,13	20,19	22,52	24,14	26,32	27,04
Standard:							
Daňové příjmy	10,44	11,68	12,64	13,65	15,15	15,39	16,52
Příjmy celkem	21,22	23,80	27,47	28,00	26,43	27,79	29,22

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.10.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

- Komparace jednotlivých daňových příjmů

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, přepočteno na 1 obyvatele, má ve sledovaném období pro jednotlivá města mírně rostoucí charakter. Město Plzeň získává na 1 obyvatele největší výnos, v posledním sledovaném roce 2007, tj. 4,45 tis. Kč / obyv. Olomouc se pohybuje na úrovni 65% hodnoty Plzně, České Budějovice na úrovni 55% a stanovený standard na 74%. Rozdíly jsou dány počtem zaměstnanců, kteří v jednotlivých městech pracují, a velikostí odchylky tohoto počtu od počtu obyvatel města, tzn. že do Plzně dojíždí za prací mnohem větší počet osob z okolních obcí než do Olomouce a Českých Budějovic.

Tabulka 6.11.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,36	1,70	1,86	2,04	2,18	2,19	2,44
Olomouc	1,64	2,02	2,20	2,43	2,59	2,61	2,92
Standard	1,96	2,29	2,50	2,75	2,95	2,98	3,31
Plzeň (= 100%)	2,70	3,10	3,40	3,76	3,98	4,02	4,45
České Budějovice	50%	55%	55%	54%	55%	54%	55%
Olomouc	61%	65%	65%	64%	65%	65%	66%
Standard	73%	74%	73%	73%	74%	74%	75%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na 1 obyvatele má u všech sledovaných měst rostoucí průběh do roku 2004, resp. 2005, a pak začíná klesat. Největší pokles je zřejmý u Českých Budějovic, jejichž výnos na 1 obyvatele v roce 2007 klesá hluboko pod úroveň roku 2001. Město Plzeň opět převyšuje ostatní porovnávaná města, a to o 8 – 43%. Největšího přiblížení k výnosu Plzně, 94%, dosahují České Budějovice v roce 2003.

Tabulka 6.12.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,99	1,04	1,22	1,39	1,25	0,76	0,68
Olomouc	0,95	1,03	1,17	1,23	1,29	0,96	1,00
Standard	1,11	1,18	1,19	1,34	1,37	1,04	1,03
Plzeň (= 100%)	1,22	1,33	1,29	1,56	1,53	1,27	1,21
České Budějovice	81%	78%	94%	89%	82%	60%	57%
Olomouc	77%	77%	91%	79%	84%	76%	83%
Standard	91%	88%	92%	86%	89%	82%	85%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Nominální hodnota výnosu daně z příjmu právnických osob bez obcí a krajů na 1 obyvatele se v letech 2001 – 2007 progresivně každý rok zvyšuje. Město Plzeň v roce 2007 získává z této daně 5,13 tis. Kč na 1 obyvatele. Výnos Českých Budějovic je v celém sledovaném období na úrovni 51% výnosu Plzně, Olomouc pak na úrovni 62%, standard na 73%.

Tabulka 6.13.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,46	1,73	1,89	2,06	2,27	2,34	2,62
Olomouc	1,76	2,11	2,31	2,52	2,79	2,87	3,22
Standard	2,06	2,46	2,70	2,95	3,28	3,39	3,80
Plzeň (= 100%)	2,82	3,36	3,71	4,07	4,47	4,59	5,13
České Budějovice	52%	52%	51%	51%	51%	51%	51%
Olomouc	62%	63%	62%	62%	62%	63%	63%
Standard	73%	73%	73%	72%	73%	74%	74%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně právnických osob za obce nevykazuje žádnou pravidelnost ani tendenci, ve vývoji se objevují poměrně velké extrémy. V roce 2002 tvořil výnos daně na 1 obyvatele Českých Budějovic pouze 6% výnosu města Plzně, na druhou stranu v roce 2004 výnos daně na 1 obyvatele města Olomouc představoval 329% výnosu Plzně.

Tabulka 6.14.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,77	0,05	0,55	0,58	0,74	0,77	0,74
Olomouc	0,95	0,68	0,49	1,19	1,31	1,59	0,80
Standard	0,75	0,69	0,77	0,75	0,71	0,76	0,77
Plzeň (= 100%)	0,66	0,73	0,87	0,36	0,53	1,43	1,31
České Budějovice	268%	6%	63%	158%	139%	54%	57%
Olomouc	144%	94%	56%	329%	248%	111%	61%
Standard	114%	95%	88%	207%	134%	53%	59%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně z přidané hodnoty na 1 obyvatele se vyznačuje plynulým mírným růstem. Města si udržují stálou pozici, České Budějovice na úrovni 51% výnosu Plzně, Olomouc 62% a standard na úrovni 73%.

Tabulka 6.15.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	2,55	2,67	2,85	3,04	3,57	3,78	3,97
Olomouc	3,08	3,27	3,48	3,72	4,39	4,64	4,87
Standard	3,56	3,81	4,06	4,34	5,17	5,47	5,75
Plzeň (= 100%)	4,96	5,22	5,59	6,00	7,03	7,41	7,76
České Budějovice	51%	51%	51%	51%	51%	51%	51%
Olomouc	62%	63%	62%	62%	62%	63%	63%
Standard	72%	73%	73%	72%	74%	74%	74%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Přestože město Plzeň získává v rámci daně z nemovitosti nominálně o třetinu až polovinu více finančních prostředků než ostatní města, její výnos přepočtený na 1 obyvatele je poměrně nízký. Výnos této daně za České Budějovice se pohybuje mezi 86 – 95% výnosu Plzně, avšak výnos Olomouce převyšuje výnos Plzně o 7 – 18% a výnos použitého standardu je pak o 3 – 9% nižší než hodnoty Plzně. Je to dáno tím, že v Plzni žije větší počet obyvatel ve více-podlažních budovách, a proto je výnos daně z nemovitosti na 1 obyvatele poměrně nízký.

Tabulka 6.16.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,33	0,33	0,36	0,37	0,35	0,37	0,37
Olomouc	0,41	0,41	0,45	0,47	0,47	0,46	0,48
Standard	0,34	0,35	0,37	0,38	0,38	0,39	0,39
Plzeň (= 100%)	0,35	0,36	0,41	0,41	0,41	0,43	0,41
České Budějovice	95%	91%	88%	91%	86%	87%	91%
Olomouc	116%	112%	110%	115%	114%	107%	118%

Standard	97%	96%	91%	93%	93%	91%	94%
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos místních poplatků na 1 obyvatele má ve sledovaném období velice mírně rostoucí tendenci. Výnosy všech porovnávaných hodnot významně převyšují výnos Plzně, a to více než dvojnásobně.

Tabulka 6.17.: Místní poplatky (položka 1341 až 1349, 1337) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,60	0,57	0,59	0,61	0,67	0,67	0,70
Olomouc	0,25	0,61	0,64	0,63	0,65	0,73	0,73
Standard	0,42	0,60	0,60	0,66	0,70	0,71	0,74
Plzeň (= 100%)	0,17	0,20	0,22	0,25	0,29	0,27	0,32
České Budějovice	358%	280%	266%	243%	231%	248%	216%
Olomouc	151%	300%	288%	254%	224%	267%	226%
Standard	249%	298%	272%	265%	243%	262%	228%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

• Komparace běžných, kapitálových a celkových výdajů

Obdobně jako u příjmů jsou i celkové výdaje Plzně nad úrovní ostatních srovnávaných hodnot, avšak v letech 2004 – 2006 je mírně převyšuje hodnota standardu. Město Plzeň dosahuje v roce 2007 o 37% vyšších celkových výdajů než České Budějovice, o 16% vyšší celkové výdaje než Olomouc a o 14% než standard. Je třeba v této souvislosti poukázat na skutečnost, že v roce 2006 byl rozdíl mezi celkovými výdaji Plzně a Olomouce pouhé 3%, pravděpodobně v důsledku velmi vysoké investiční aktivity města Olomouc. Naopak v městě Plzni obdobný nárůst investičních aktivit probíhá teprve v letech 2007 a 2008.

Běžné výdaje má město Plzeň po celé zkoumané období vyšší než jsou srovnatelné hodnoty, opět s výjimkou standardu v roce 2004. Město dosahuje v roce 2007 o 25% vyšších běžných výdajů než České Budějovice, o 29% více než Olomouc a o 5% než je standardní hodnota. Při porovnání rozdílu mezi celkovými výdaji je možné utvořit závěr, že Plzeň hospodaří v oblasti provozu a údržby svého majetku stejně úsporně jako Olomouc (celkové výdaje jsou o přibližně stejné procento vyšší jako běžné výdaje), ale hospodaří s běžnými příjmy úsporněji než České Budějovice. Dynamika vývoje běžných výdajů je však u všech čtyř křivek obdobná, což je pravděpodobně dáno vnějšími makroekonomickými vlivy (jako např. míra inflace).

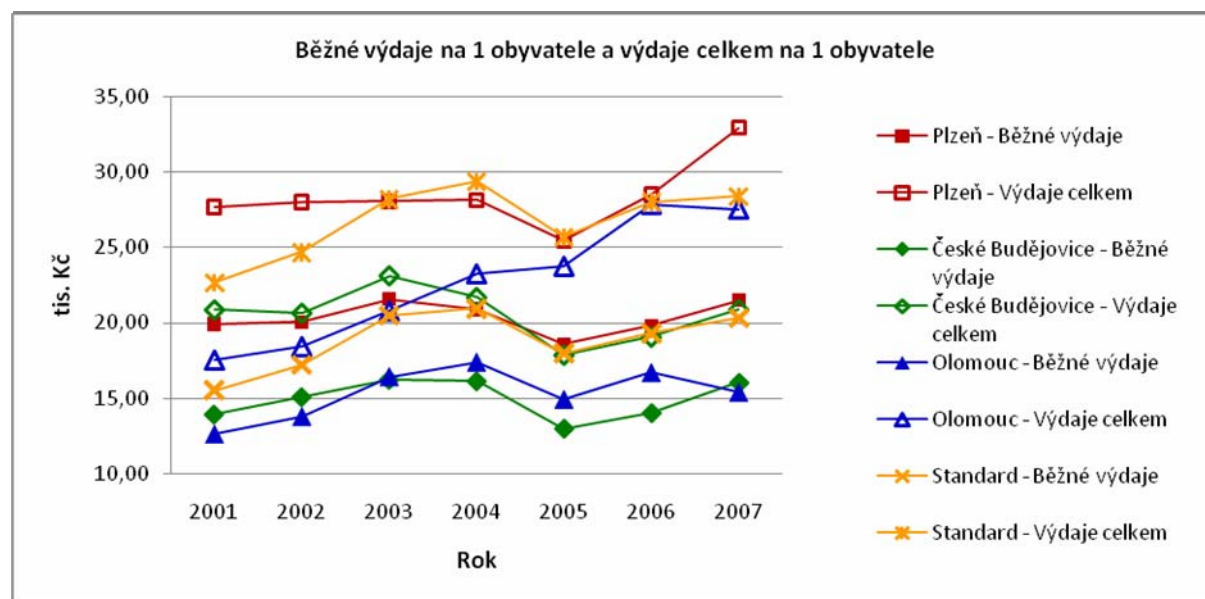
Tabulka 6.18.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň:							
Běžné výdaje	19,91	20,06	21,58	20,89	18,58	19,81	21,49
Výdaje celkem	27,66	28,00	28,03	28,12	25,46	28,48	32,90
České Budějovice:							
Běžné výdaje	13,91	15,08	16,24	16,14	12,96	14,00	16,04
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							

Běžné výdaje	12,61	13,78	16,41	17,37	14,91	16,68	15,37
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Běžné výdaje	15,53	17,20	20,46	20,93	17,97	19,31	20,31
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.11.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

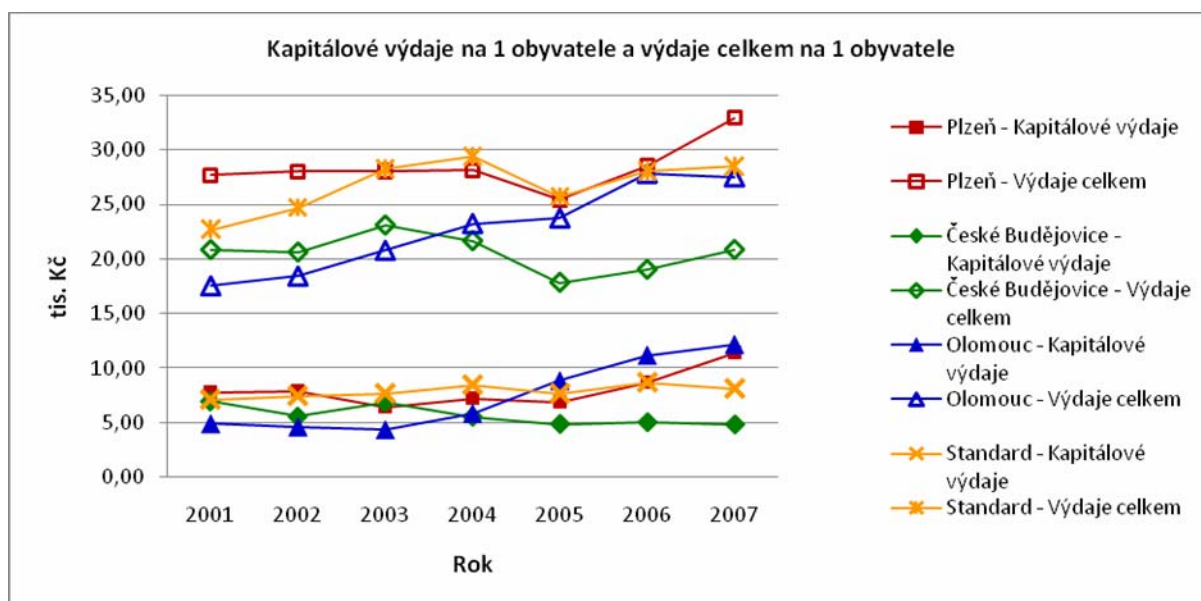
Při porovnání ukazatele kapitálových výdajů v tabulce č. 6.19 se potvrzuje předpoklad, že Olomouc prochází obdobím významných investic, protože její kapitálové výdaje jsou v letech 2005 až 2007 vyšší než u Plzně. V Plzni dochází ke kulminaci investičních aktivit až v roce 2008. Tento trend je u Českých Budějovic v posledních letech, tj. mírně klesající. Vývoj kapitálových výdajů Plzně přibližně odpovídá vývoji standardu.

Tabulka 6.19.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň:							
Kapitálové výdaje	7,75	7,94	6,45	7,23	6,88	8,67	11,41
Výdaje celkem	27,66	28,00	28,03	28,12	25,46	28,48	32,90
České Budějovice:							
Kapitálové výdaje	6,94	5,55	6,87	5,53	4,87	5,02	4,82
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Kapitálové výdaje	4,90	4,63	4,36	5,86	8,83	11,16	12,15
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Kapitálové výdaje	7,12	7,46	7,71	8,41	7,69	8,69	8,09
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.12.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Komparace investičního potenciálu

Ukazatel míra samofinancování investic v tabulce č. 6.20 a grafu č. 6.13 vypovídá o schopnosti města zafinancovat své investice z hrubé úspory. Míra samofinancování investic značně kolísá. U všech porovnávaných měst je tento ukazatel na relativně vysoké úrovni, s výjimkou roku 2001 a 2002 jsou všechny hodnoty nad úrovní 75%. Hodnota Plzně a po roce 2003 i Českých Budějovic se nachází nad úrovní standardu, naopak hodnota Olomouce se od roku 2005 nachází pod standardem. Příčinou je navýšení investiční aktivity Olomouce v posledních letech. Tato skutečnost svědčí o výrazně vyšších možnostech velkých měst získávat na své investiční potřeby mimořádné dotace investičního charakteru. V roce 2007 se tato schopnost srovnává na téměř stejnou úroveň u všech porovnávaných měst.

Investiční podíl je od roku 2005 nejvyšší v Olomouci a roste až na úroveň 44% v roce 2007. Obdobnou dynamiku růstu má i investiční podíl Plzně, roste až na úroveň 35% v roce 2007. V Plzni je rostoucí investiční proces vedle investičních dotací zvýrazněn i hospodárností v oblasti běžných příjmů a doplněn úvěry. Dynamika investičního podílu standardu a zejména Českých Budějovic je klesající.

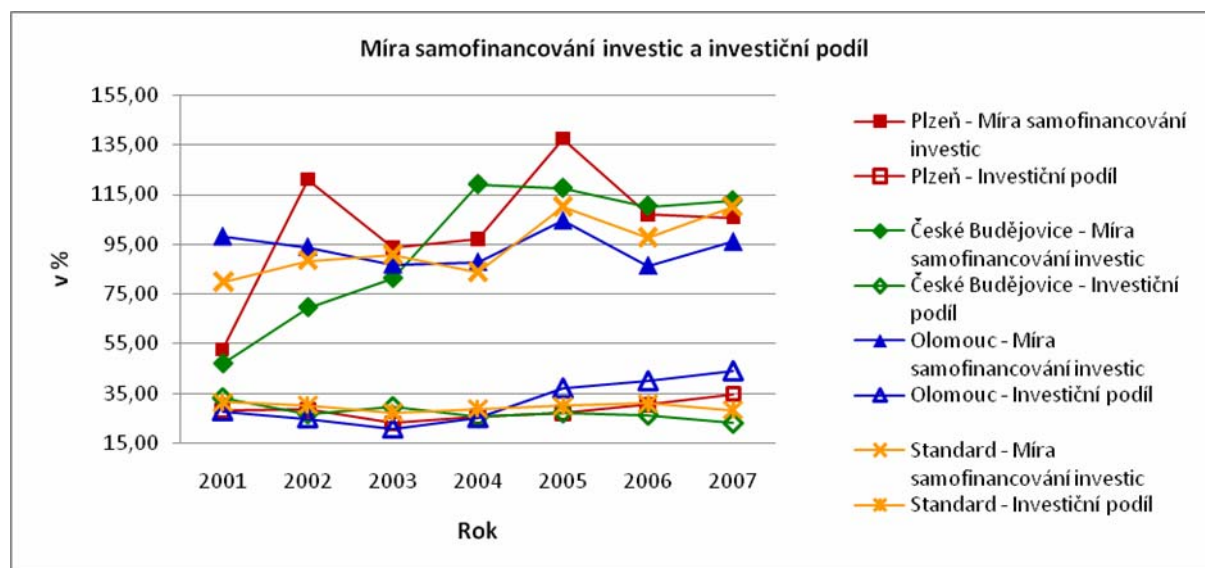
Tabulka 6.20. - Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň:							
Míra samofinancování investic	52,82	121,07	93,53	97,07	137,31	106,92	105,58
Investiční podíl	28,02	28,37	23,02	25,71	27,01	30,43	34,67
České Budějovice:							
Míra samofinancování investic	47,24	69,73	81,45	119,06	117,51	110,38	112,51
Investiční podíl	33,28	26,90	29,73	25,52	27,31	26,40	23,11
Olomouc:							
Míra samofinancování investic	98,15	93,90	86,77	87,82	104,53	86,32	96,03
Investiční podíl	27,98	25,14	20,98	25,22	37,20	40,09	44,15
Standard:							

Míra samofinancování investic	79,79	88,46	90,88	83,95	110,10	97,66	110,15
Investiční podíl	31,43	30,25	27,38	28,67	29,96	31,03	28,47

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Graf 6.13.: - Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

• Komparace majetkových ukazatelů

Hodnoty majetku jsou u města Plzně po celé sledované období výrazně vyšší. I dynamika vývoje tohoto ukazatele je vyšší. Město Plzeň nabývá majetek rychleji, než Olomouc i České Budějovice. Hodnota standardu má druhou nejvyšší dynamiku, je však také nižší než u Plzně. Nárůst majetkových hodnot a jejich rychlost u města Plzně odpovídá dynamice daňových příjmů.

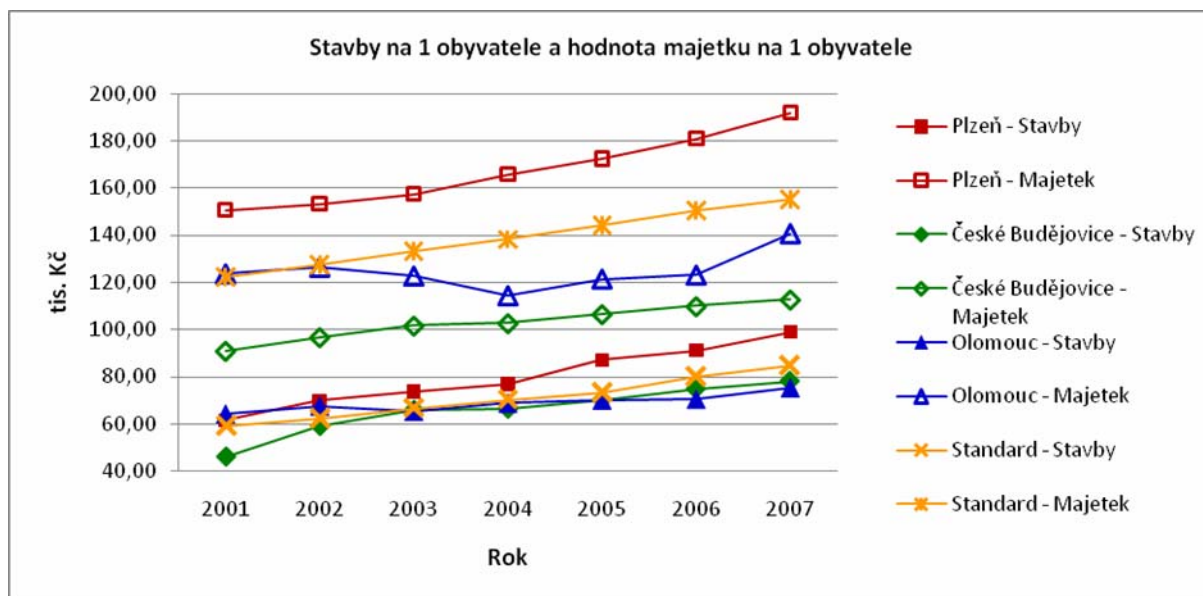
Obdobně se chová i vývoj hodnot staveb města Plzně. Dynamika růstu majetku a staveb je srovnatelná u sledovaných hodnot Plzně, Olomouce, Českých Budějovic i standardu. Růst majetku je tedy dán především investičními aktivitami Plzně obdobně jako v ostatních obcích a městech.

Tabulka 6.21.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň:							
Stavby	61,49	69,68	73,61	76,77	86,95	91,08	98,72
Hodnota majetku	150,62	153,19	157,25	165,67	172,31	180,96	191,76
České Budějovice:							
Stavby	46,06	59,03	65,90	66,29	70,17	74,75	78,07
Hodnota majetku	90,66	96,52	101,47	102,50	106,39	109,80	112,63
Olomouc:							
Stavby	64,24	67,54	65,40	68,68	70,00	70,38	75,19
Hodnota majetku	123,48	126,29	122,56	114,14	121,25	122,94	140,63
Standard:							
Stavby	59,09	62,25	66,70	70,32	73,21	80,23	84,89
Hodnota majetku	122,33	127,52	133,32	138,20	144,15	150,29	154,99

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Graf 6.14.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Ukazatel dluhové služby

U ukazatele dluhové služby jsou všechna tři města i hodnota standardu hluboko pod hodnotou 30% doporučenou vládou, a to po celé sledované období. Maximálních hodnot dosahují České Budějovice v roce 2005 svými 12,62% a Olomouc v roce 2007 má 13,21%. Plzeň má své maximum v roce 2005 na úrovni 7,44%. Vyjma tohoto roku si udržuje hodnoty ukazatele mezi 6 – 4%.

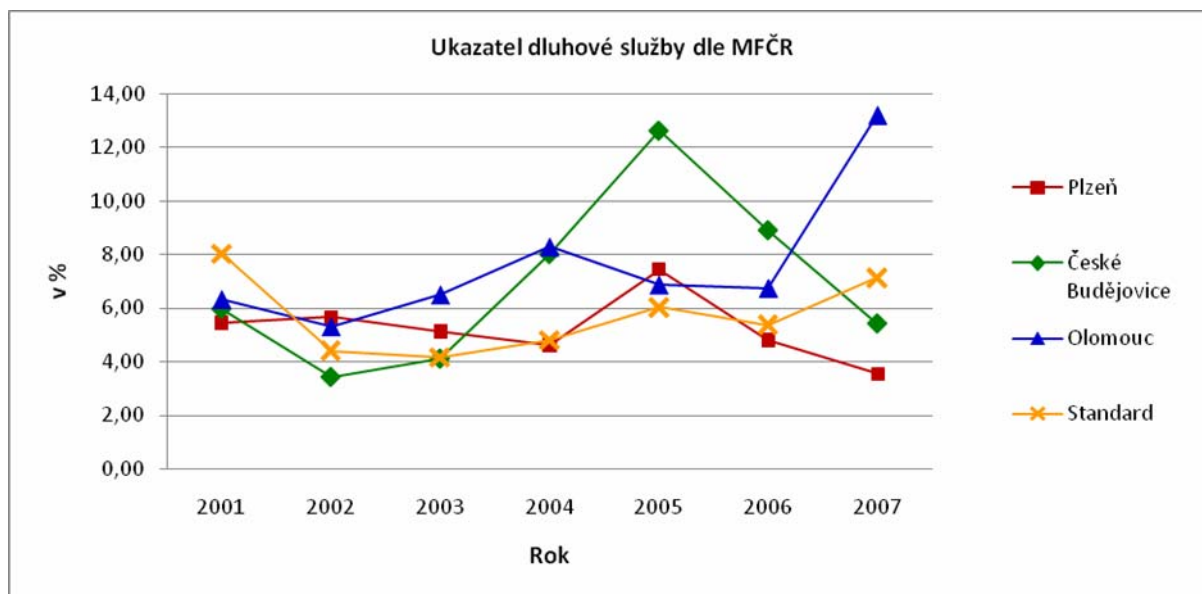
Od roku 2006 vykazuje Plzeň nejvyšší dluhovou službu. V této souvislosti je třeba připomenout, že ačkoliv v této časové řadě ještě není uveden úvěr od EIB, město Plzeň má po jeho splacení v úmyslu i nadále udržovat zadlužení a tedy i ukazatel dluhové služby na minimální úrovni.

Tabulka 6.22.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň:							
Ukazatel dluhové služby	5,44	5,67	5,13	4,63	7,44	4,81	3,56
České Budějovice:							
Ukazatel dluhové služby	5,95	3,41	4,09	8,01	12,62	8,90	5,41
Olomouc:							
Ukazatel dluhové služby	6,32	5,31	6,49	8,28	6,87	6,74	13,21
Standard:							
Ukazatel dluhové služby	8,02	4,41	4,15	4,78	6,02	5,37	7,13

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.15.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

6.3. Retrospektivní a prospektivní analýza statutárního města Brna

• Příjmy a výdaje rozpočtu města

Celkové příjmy statutárního města Brna jsou v celém sledovaném období kromě roku 2005 a 2007 nižší než celkové výdaje města. Celkové příjmy v roce 2003 prudce vzrostly o cca 2 mld. Kč a dosáhly svého vrcholu ve sledovaném období. Příčinou byl prudký nárůst kapitálových příjmů z prodeje dlouhodobého majetku a také nárůst investičních přijatých transferů. Dle informací o hospodaření města Brna v roce 2003 vyplývá⁴³, že v roce 2003 obdrželo statutární město Brno dotace ze zahraničí v celkové výši 638,0 mil. Kč, z toho:

- neinvestiční 4,7 mil. Kč (např. na regionální inovační strategii, nebo zlepšení péče o seniory),
- investiční ve výši 633,3 mil. Kč (prostřednictvím Národního fondu 168,7 mil. Kč na akci Stoková síť města Brna a 458,8 mil. Kč formou technického zhodnocení majetku města v rámci projektu PHARE LSIF - technická asistence, dále 5,8 mil. Kč od města Stuttgart na zlepšení péče o seniory).

Od roku 2004 mají celkové příjmy již postupně klesající tendenci. Celkové výdaje rostou do roku 2004, od té doby zvolna klesají, a to zejména z důvodu poklesu kapitálových výdajů. V roce 2004 byly celkové výdaje nejvyšší v celém sledovaném období a to zejména z důvodu zapojení cizích zdrojů (úvěry) a disponibilních prostředků města i městských částí z minulých let.

Porovnání běžných a celkových příjmů k běžným a celkovým výdajům zobrazuje tabulka č. 6.23. a graf č. 6.16. Z tabulky je zřejmé, že běžné příjmy v roce 2001 tvořily 89,6% z celkových příjmů, 93,3% v roce 2007 a v roce 2015 by jejich podíl mohl být až na úrovni 95,8%, což znamená, že jejich význam pro celkové příjmy Brna by se měl zvyšovat. V celém období (retrospektivně) se běžné výdaje pohybují pod úrovní běžných příjmů a kopírují jejich vývoj. Od roku 2008 se však

⁴³ viz: Komentář k výsledkům rozpočtového hospodaření statutárního města Brna za rok 2003, str. 4

předpokládá jejich růst, a to dynamičtější než růst běžných příjmů. Výdaje celkem by měly být po celé následující období nad úrovní celkových příjmů. Město Brno by tak mělo výhledově hospodařit opět deficitně.

Rozpočtový výhled města Brna dostupný na jeho webových stránkách byl vytvořen dle informací získaných v rámci řízeného rozhovoru s důrazem na první tři roky, a to s ohledem na státní rozpočet, predikce ČNB o HDP, tempo růstu mezd (ČSÚ) a prospekce tempa růstu daňových výnosů (jednotlivé sdílené daně). Dle řízených rozhovorů s odborníky města se v rozpočtovém výhledu také reflektují i změny legislativy pro výpočty. Odhady jsou poměrně konzervativní. Rozpočtový výhled byl vytvořen na 10 let dopředu (rozpočtový výhled se sestavuje dle zákona č. 250/2000 Sb. na období 2-5), tzn. do roku 2018 včetně, z důvodu splácení emitovaných komunálních obligací, jejichž emise proběhla ve dvou etapách, v roce 2001 a 2002. Jak je uvedeno výše, tak důraz je kladen na první tři roky výhledu, a proto existují mírné rozdíly v předpokládaném růstu příjmů v této analýze. Tyto rozdíly byly ovšem diskutovány s odborníky města a byly odsouhlaseny jako reálné.

Daňové příjmy dělí na daňové výnosy (výnosy ze sdílených daní) a místní a správní poplatky a DPPO za obce. Poslední novela sdílených daní byla konstruována tím způsobem, aby byla vůči PBOP neutrální.

V celém zkoumaném období dochází k převisu běžných příjmů nad běžnými výdaji, které v roce 2001 tvořily 82,9% z běžných příjmů a v roce 2007 však už jen 76,3%. V následujících letech by se ovšem tento pozitivní trend měl podle podmínek prospektivních ukazatelů obrátit tak, že v roce 2015 by měly běžné výdaje tvořit zhruba 94,2 % na běžných příjmech. Tyto předpoklady mohou být v tomto smyslu pro město nepříznivé, protože se zužuje prostor pro vytváření finančních rezerv pro investiční aktivity města.

Tabulka 6.23.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)

Tabulka 6.23a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžné příjmy (po konsolidaci)	9 337 584	9 678 230	10 440 801	11 570 739	10 973 671	10 828 945	11 357 581
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 419 303	10 944 802	13 320 552	12 931 593	12 605 674	12 663 424	12 168 981
Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 742 460	8 010 868	8 319 276	8 943 933	7 834 755	8 363 956	8 665 919
Výdaje celkem (po konsolidaci)	11 776 206	12 461 578	13 958 553	14 815 708	12 183 763	12 734 400	11 927 806

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

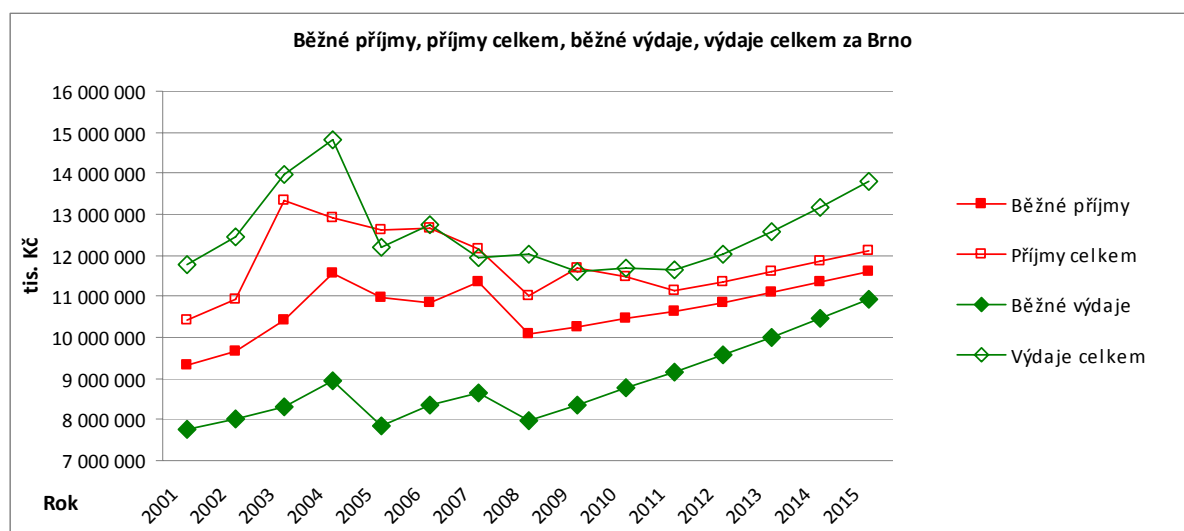
Tabulka 6.23b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné příjmy (po konsolidaci)	10 081 560	10 232 930	10 454 154	10 622 099	10 857 478	11 095 797	11 342 773	11 593 119
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 998 655	11 686 084	11 474 212	11 161 553	11 368 406	11 598 543	11 847 691	12 100 575

Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 951 186	8 348 745	8 766 183	9 160 661	9 572 891	10 003 671	10 453 836	10 924 258
Výdaje celkem (po konsolidaci)	12 023 087	11 590 496	11 691 877	11 667 974	12 017 793	12 569 724	13 160 194	13 784 349

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.16.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)

• Příjmy města

Daňové příjmy jsou hlavním příjmem města. Příjem z každé daně, tj. z DPH, z příjmů PO i z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, je větší než kapitálové dotace, kromě roku 2003, kdy město Brno obdrželo významné investiční dotace. Vzhledem k nižšímu významu kapitálových příjmů, resp. jejich předpokládanému poklesu v období 2010 - 2015, a nižší předpokládané dynamice neinvestičních dotací ve srovnání s daňovými příjmy, bude rozhodování zastupitelstva stále více svazováno s daňovými příjmy.

Nárůst celkových příjmů v roce 2003 byl způsoben nárůstem běžných příjmů, především daňových a dále také významným nárůstem kapitálových příjmů, zejména z důvodu prodeje dlouhodobého majetku a přijatých investičních transferů v roce 2003 ve výši 1,7 mld. Kč. Od roku 2003 zaznamenávají celkové příjmy pokles zejména z důvodu fluktuace výše kapitálových příjmů a v roce 2005 významným snížením neinvestičních přijatých dotací.

V roce 2005 zaznamenaly běžné příjmy města významný pokles z důvodu poklesu neinvestičních dotací. Tento pokles byl způsoben zejména z důvodu, že od roku 2005 již město není příjemcem dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje v objemu přibližně 1,1 miliardy Kč na úhradu přímých nákladů na vzdělávání v mateřských a základních školách. Oproti roku 2004 proto klesly celkové příjmy města přibližně o 2,6%.

Naopak kapitálové příjmy jsou pro rozvoj města stále méně významné. V kapitálových příjmech mají hlavní význam především příjmy z prodeje dlouhodobého majetku zejména bytových domů⁴⁴. Z tabulky č. 6.24. a grafu č. 6.17. je patrné, že prodej majetku probíhá ve vlnách (roky 2003, 2006, 2009). Dalším významným kapitálovým příjmem v roce 2006 byl ve srovnání s rokem 2005 prodej akcií společnosti Česká spořitelna, a.s. v hodnotě 298,0 mil. Kč (tento příjem byl na základě rozhodnutí Z4/033. ZMB z 11.4.2006 převeden do nově zřízeného Fondu pro tvorbu rezerv na splácení dluhu). Z hlediska kapitálových příjmů do budoucna je možné předpokládat prodej akcií, některých majetkových podílů, kde není město absolutním vlastníkem (např. Technologický park, kde město Brno vlastní z 50% se uvažuje o prodeji, ale ještě o tom nebylo rozhodnuto, a je to tedy nejisté). U 100% vlastněných je prodej nepravděpodobný.

Kapitálové příjmy celkem jsou v rozpočtu města na rok 2008 totožné s kapitálovými příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Tyto příjmy budou s největší pravděpodobností totožné i v následujících letech. Další možný vliv by mohl mít pouze prodej majetkových podílů (v roce 2006 hodnotu ovlivnily příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů České spořitelny), tj. kapitálové příjmy jsou v podstatě totožné s kapitálovými příjmy z prodeje dl. majetku, vyjma prodejů podílů akcií. Po roce 2010 budou kapitálové příjmy výrazně nižší a navíc budou mít i klesající tendenci dle rozpočtového výhledu města.

Tabulka 6.24.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)

Tabulka 6.24a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy celkem	5 037 569	5 619 957	6 060 885	6 669 868	7 237 912	7 394 337	7 769 741
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	3 291 434	3 187 046	3 409 817	3 513 868	2 560 716	2 540 942	2 730 876
Běžné příjmy (po konsolidaci)	9 337 584	9 678 230	10 440 801	11 570 739	10 973 671	10 828 945	11 357 581
Kapitálové příjmy	331 680	439 580	1 135 526	679 290	941 863	1 025 926	342 106
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 419 303	10 944 802	13 320 552	12 931 593	12 605 674	12 663 424	12 168 981

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.24b - Prospekce

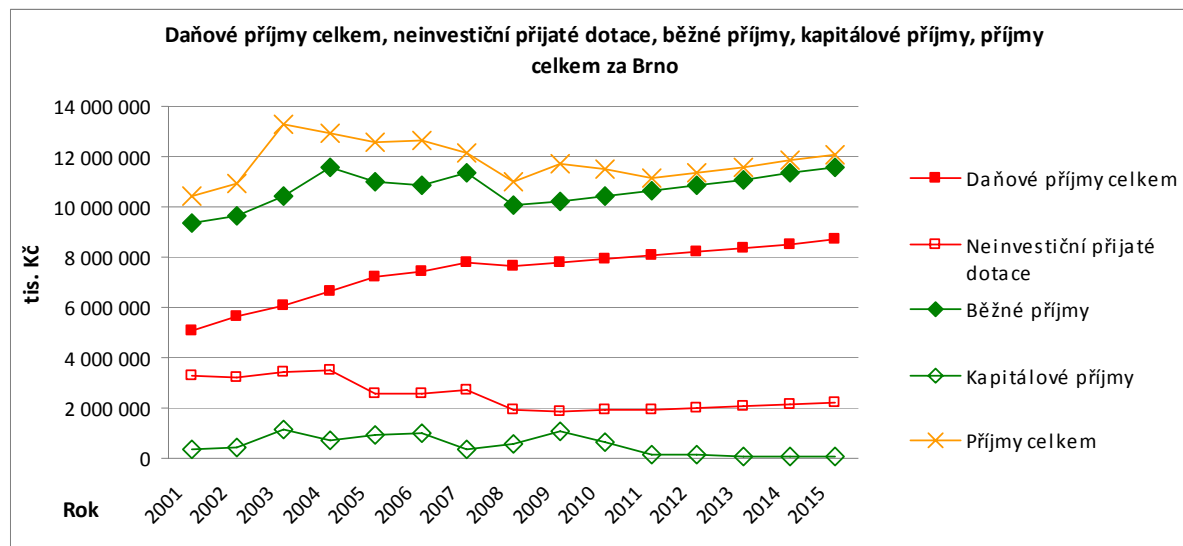
Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy celkem	7 634 998	7 777 772	7 923 217	8 071 381	8 222 316	8 376 073	8 532 706	8 692 267
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	1 897 766	1 884 410	1 937 360	1 939 333	2 005 435	2 071 105	2 141 990	2 212 733
Běžné příjmy (po konsolidaci)	10 081 560	10 232 930	10 454 154	10 622 099	10 857 478	11 095 797	11 342 773	11 593 119
Kapitálové příjmy	567 095	1 092 654	648 743	157 000	117 000	97 000	87 000	77 000
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 998 655	11 686 084	11 474 212	11 161 553	11 368 406	11 598 543	11 847 691	12 100 575

⁴⁴ viz: Komentář k výsledkům rozpočtového hospodaření statutárního města Brna za rok 2005, str. 3

konsolidaci)								
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.17.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)

Dynamika růstu daňových a tedy i běžných příjmů má v prospekci stejnou dynamiku, jako příjmy celkové ale až v období, kdy skončí významná privatizace bytového fondu, tj. od roku 2011. Významnou měrou se bude podílet také i pokles kapitálových dotací z úrovně 600 až 800 mil. Kč v letech 2001 – 2006 na úroveň 350 až 430 mil. Kč v období 2008 až 2015.

Tabulka 6.25.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investiční přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Brno (v tis. Kč)

Tabulka 6.25a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	3 291 434	3 187 046	3 409 817	3 513 868	2 560 716	2 540 942	2 730 876
Investiční přijaté transfery	750 040	826 991	1 744 225	681 564	690 139	808 553	469 293
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 419 303	10 944 802	13 320 552	12 931 593	12 605 674	12 663 424	12 168 981

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

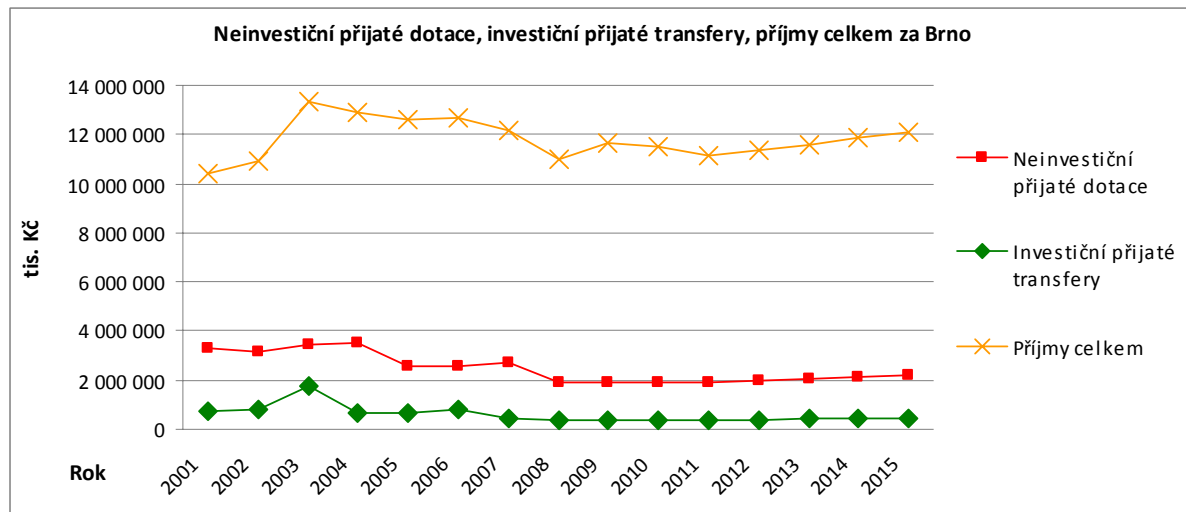
Tabulka 6.25b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	1 897 766	1 884 410	1 937 360	1 939 333	2 005 435	2 071 105	2 141 990	2 212 733
Investiční přijaté transfery	350 000	360 500	371 315	382 454	393 928	405 746	417 918	430 456
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 998 655	11 686 084	11 474 212	11 161 553	11 368 406	11 598 543	11 847 691	12 100 575

konsolidaci)									
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.18.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investiční přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Brno (v tis. Kč)

• Majetek města

Celková hodnota majetku města Brno roste v celém sledovaném období obdobně jako dlouhodobého hmotného majetku (DHM) i staveb. Mezi roky 2001 a 2007 je zaznamenán nárůst majetku o více než 40%. U dlouhodobého hmotného majetku je tento nárůst ještě větší, a to o 65% a u hodnoty staveb dokonce o 102%. Nárůst hodnoty majetku a její dynamika vývoje je tedy determinována především významnou investiční aktivitou města Brno. Významný nárůst DHM i staveb zaznamenalo město v roce 2006 (pravděpodobně z důvodu dotace Státního fondu rozvoje bydlení na bytovou výstavbu).

V retrospekci zůstává podíl hodnoty staveb na majetku celkem i na dlouhodobém hmotném majetku celkem relativně stabilní, a to přibližně na úrovni 38% z celkového majetku a 60% z DHM celkem. Určitým výkyvem je rok 2006, kdy vzrostl podíl staveb na majetku na 53% a na DHM na více než 70%. Dle dostupných informací měl být do konce roku 2006 realizován odkup nemovitosti z vlastnictví státu (letišť a kasárna v k.ú. Slatina) v celkovém objemu přibližně 195 mil. Kč, nicméně k tomuto odkupu nakonec nebylo přistoupeno.⁴⁵ V roce 2006 se tak stalo klíčovým zařazení stokové sítě do majetku města Brna.

Majetek města je několikanásobně vyšší než běžné příjmy města, přičemž růst majetku je rychlejší než nárůst běžných příjmů. V roce 2001 byl dlouhodobý hmotný majetek asi 3,6krát vyšší než běžné příjmy, v roce 2007 je to již 4,9krát. Z uvedeného je zřejmé, že se rozevírají nůžky mezi zdroji na jeho údržbu a provoz a nárůstem jeho hodnoty. Především o dlouhodobý hmotný majetek města je třeba pečovat a zvelebovat jej. Bude tak vytvářen další tlak na nárůst běžných výdajů.

Tabulka 6.26.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Brno (v tis. Kč)

⁴⁵ Problém byl v tom, že převod závisel na schválení MF, přičemž loni se převod podařil. V roce 2007 byla odkoupena první část LOS1 (65 mil. Kč) jako I. etapa, letos se plánuje odkoupení druhé části (cca 135 mil. Kč), tj. II. etapa. Celý proces doběhne letos, maximálně v roce 2009.

Tabulka 6.26a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Majetek celkem	52 894 284	57 190 169	60 859 148	62 708 232	66 817 048	72 335 434	74 730 825
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	33 724 941	36 522 863	40 092 228	40 658 128	41 388 634	54 109 865	55 773 867
Stavby	20 469 306	22 359 403	23 725 844	25 142 958	25 832 754	38 506 678	41 371 878

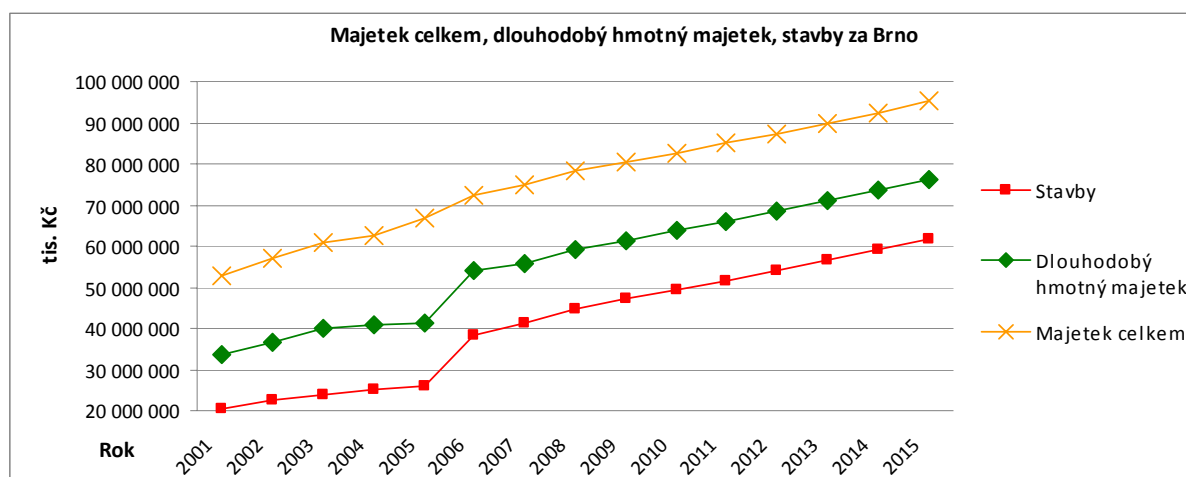
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.26b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Majetek celkem	78 235 631	80 384 728	82 661 679	85 011 993	87 339 895	89 808 949	92 428 308	95 211 398
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	59 278 673	61 427 770	63 704 721	66 055 034	68 382 937	70 851 990	73 471 349	76 254 439
Stavby	44 876 684	47 025 781	49 302 732	51 653 046	53 980 948	56 450 002	59 069 360	61 852 451

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.18.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Brno (v tis. Kč)

Zdrojem financování reprodukce dlouhodobého hmotného majetku města by měly být především běžné příjmy. Vzhledem k tomu, že se pro budoucí období předpokládá rychlejší růst běžných výdajů než běžných příjmů, je při hodnocení ukazatele běžně se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek pro potenciální reprodukci majetku jeho hodnota relativně nepříznivá, jak je zřejmé z tabulky č. 6.27. a grafu č. 6.20. V retrospekci se pohybuje v průměru okolo 26%, v roce 2006 a 2007 klesá na 20% díky skokovému nárůstu majetku. V prospekci pak má klesající tendenci, poté co se v roce 2008 skokem sníží na 17,01%.

Pokud by město využilo veškeré běžné příjmy na reprodukci majetku, bylo by schopno jej – z hodnoty roku 2007 – pořídit nebo zdvojnásobit za 6,6 let. Protože hodnota běžně se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek v roce 2007 je 20,36%, znamená to, že dlouhodobý hmotný majetek by město bylo schopno reprodukovat už za 4,9 let a stavby už za 3,6 let. Schopnost reprodukce se však u DHM i staveb v dalších letech snižuje.

Hodnota pozemků zůstává při mírném nárůstu relativně stabilní. V rámci řízeného rozhovoru se zástupci města se podařilo upřesnit, že nárůst pozemků bude odpovídat zhruba tempu růstu

investičních výdajů. Největší část růstu bude na stavbách. U pozemků se pravděpodobně bude tempo růstu snižovat (tj. nebudou klesat, ale růst bude mít nižší tempo).

Je třeba podotknout, že ne všechny běžně se opakující příjmy jsou použitelné na obnovu dlouhodobého hmotného majetku, tj. především staveb.

Tabulka 6.27.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Brno (v %)

Tabulka 6.27a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžně se opakující příjmy na DHM celkem	27,69	26,50	26,04	28,46	26,51	20,01	20,36
Běžně se opakující příjmy na stavby	45,62	43,28	44,01	46,02	42,48	28,12	27,45

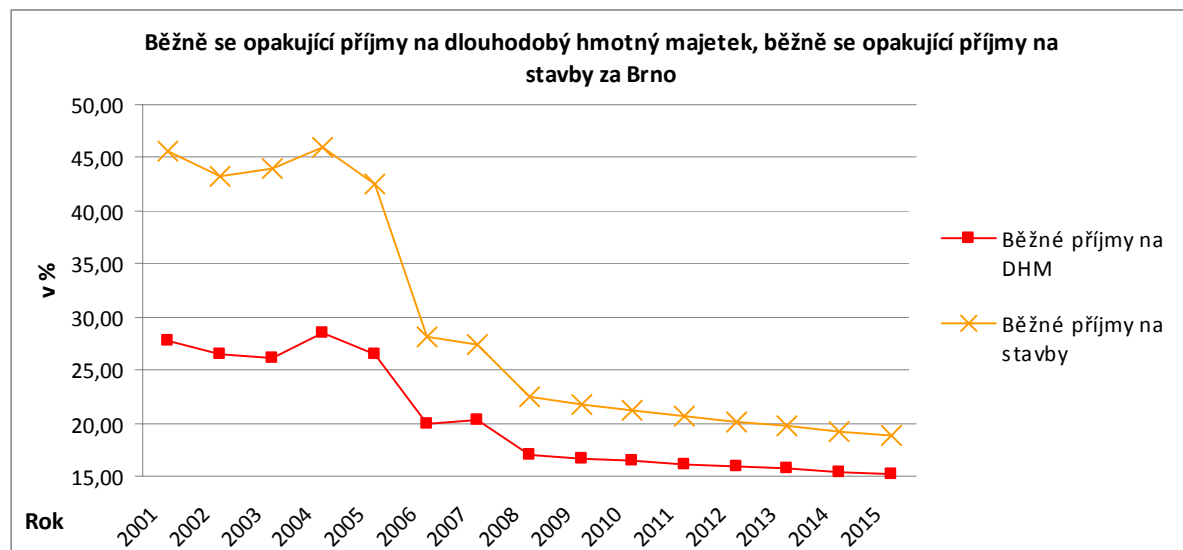
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.27b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžně se opakující příjmy na DHM celkem	17,01	16,66	16,41	16,08	15,88	15,66	15,44	15,20
Běžně se opakující příjmy na stavby	22,47	21,76	21,20	20,56	20,11	19,66	19,20	18,74

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.19.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Brno (v %)

• Investice města

Z předchozích dílčích analýz je zřejmé, že městu Brnu se snižují příjmy, které by byly využitelné na investiční potřeby. Jedním z důvodů je předpokládaný nárůst běžných výdajů v příštím období. Klesající kapitálové výdaje se pak stále více vzdalují od běžných výdajů. V roce 2001 byly běžné výdaje 1,9krát vyšší než kapitálové, v roce 2007 pak více než 2,6krát.

Zdroje pro investování také klesají na základě poklesu dalších příjmů, především investičních dotací.

Hrubá úspora (rozdíl mezi celkovými příjmy a běžnými výdaji) je ukazatel, který nám umožňuje zjistit množství prostředků, které městu v daném roce zbývají na investice. Čistá úspora je v případě využití druhového členění rozpočtové skladby totožná s hrubou úsporou. Hrubá úspora se za celé sledované období zvýší 1,3krát, zatímco investice klesají o pětinu. Do budoucna může hrubá úspora ještě více klesat a to až na úroveň 1,1 mld. Kč.

Město Brno v tomto smyslu spíše ovlivní fakt, že si pravděpodobně nebudou již více půjčovat. Dodržují pravidlo, aby tempo růstu provozních výdajů nebylo vyšší než tempo růstu provozních příjmů. Na to se zaměřují již při přípravě investičních projektů (aby investice – resp. získaný majetek - nepřinášely do budoucna významné provozní výdaje). Interně stanovený limit je navýšení provozních výdajů o 5%. Zatím se jim mimořádné události nákladné na provozní výdaje daří držet v rámci tohoto limitu. Pokud se budou při plánování investičních výdajů plánovat provozní výdaje, tak statutární město Brno se vyhne potenciální krizi či vysoké zátěži v oblasti běžných výdajů.

V tabulce č. 6.28. a grafu č. 6.21. je zřejmý nárůst celkových výdajů v budoucnosti, který je způsoben růstem běžných výdajů, ačkoliv investiční výdaje klesají.

Tabulka 6.28.: Vývoj investičního potenciálu města Brno (v tis. Kč)

Tabulka 6.28a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 419 303	10 944 802	13 320 552	12 931 593	12 605 674	12 663 424	12 168 981
Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 742 460	8 010 868	8 319 276	8 943 933	7 834 755	8 363 956	8 665 919
Kapitálové výdaje	4 033 745	4 450 709	5 639 276	5 871 775	4 349 007	4 370 444	3 261 887
Výdaje celkem (po konsolidaci)	11 776 206	12 461 578	13 958 553	14 815 708	12 183 763	12 734 400	11 927 806
Hrubá úspora	2 676 842	2 933 933	5 001 275	3 987 660	4 770 918	4 299 468	3 503 062

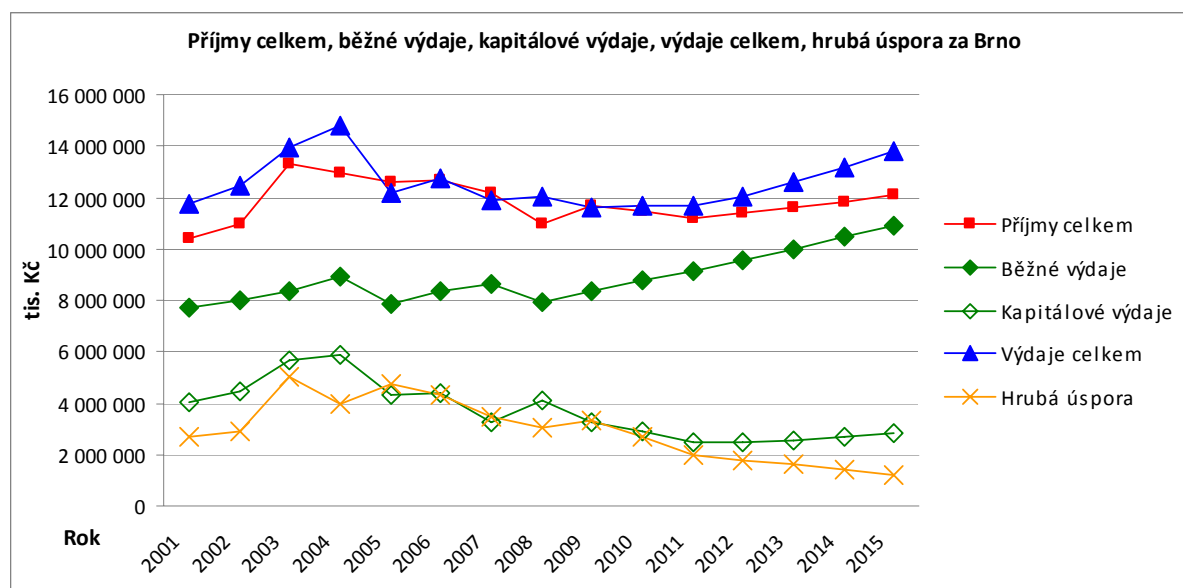
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.28b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 998 655	11 686 084	11 474 212	11 161 553	11 368 406	11 598 543	11 847 691	12 100 575
Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 951 186	8 348 745	8 766 183	9 160 661	9 572 891	10 003 671	10 453 836	10 924 258
Kapitálové výdaje	4 071 901	3 241 751	2 925 694	2 507 314	2 444 902	2 566 054	2 706 359	2 860 090
Výdaje celkem (po konsolidaci)	12 023 087	11 590 496	11 691 877	11 667 974	12 017 793	12 569 724	13 160 194	13 784 349
Hrubá úspora	3 047 469	3 337 339	2 708 030	2 000 892	1 795 515	1 594 872	1 393 856	1 176 317

Zdroj: Vlastní výpočty.

Graf 6.20.: Vývoj investičního potenciálu města Brno (v tis. Kč)

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích má klesající tendenci, jak je patrné z tabulky č. 6.29. a grafu č. 6.22. Z 33,9% v roce 2001 klesl na 27,3% v roce 2007.

Je třeba si uvědomit, že nárůst hodnoty majetku bude vytvářet zvýšené požadavky na běžné výdaje. To by v budoucnosti mohlo vést ke snižování investičního podílu, přičemž hrubá úspora má také klesající tendenci.

Město Brno vykazuje vysokou míru soběstačnosti v tvorbě finančních zdrojů, která se pohybuje až do 73,7% v roce 2007, na konci výhledového období v roce 2015 je odhadována přibližně na stejné úrovni, tj. 78,16%. Svědčí to o nízké závislosti na cizích zdrojích, a to i přes skokové navýšení kapitálových dotací v roce 2003. Ačkoliv tyto dotace tvoří přes 1,7 mld. Kč, ve skutečnosti tvoří 31% z celkových investic roku 2003. S ohledem na dynamiku běžných příjmů je však otázkou, zda-li si statutární město Brno může udržet kontrolu nad svými zdroji i v budoucnu, a to i v případě, že nedojde k výrazným změnám v systému rozpočtování veřejné správy ČR. Otázka udržitelnosti vysokého investičního podílu vhodnými nástroji je velmi důležitá.

Tabulka 6.29.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Brno (v %)

Tabulka 6.29a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra soběstačnosti	61,21	63,32	61,31	67,56	74,21	73,55	73,70
Investiční podíl	34,25	35,72	40,40	39,63	35,70	34,32	27,35

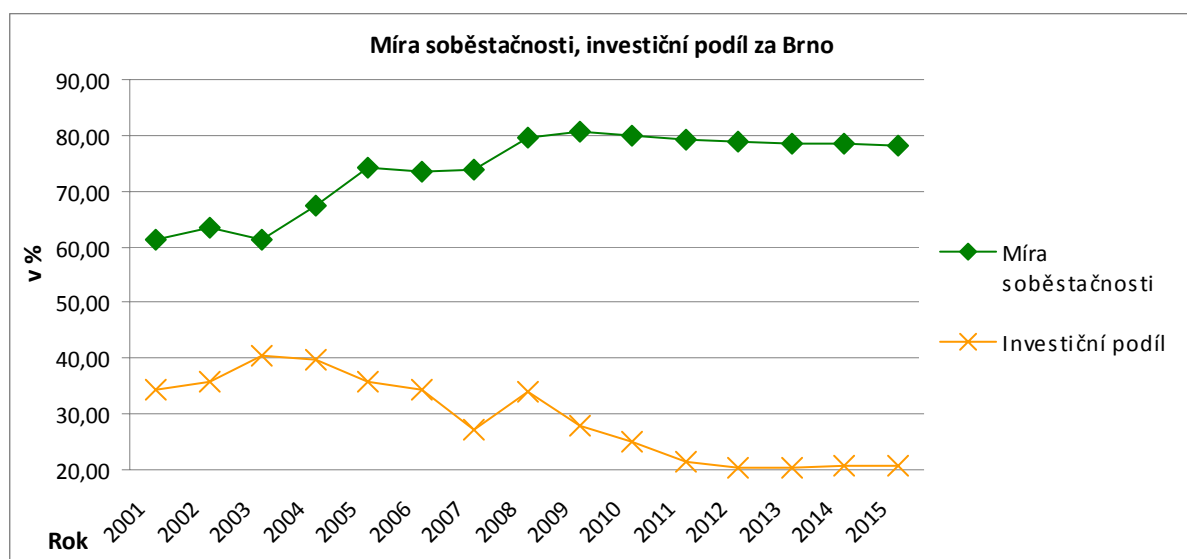
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.29b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra soběstačnosti	79,56	80,79	79,88	79,20	78,89	78,65	78,39	78,16
Investiční podíl	33,87	27,97	25,02	21,49	20,34	20,41	20,56	20,75

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf 6.21.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Brno (v %)

Vysoká míra samofinancování investic města svědčí o tom, že hrubá úspora postačuje na jeho investiční potřeby do roku 2007. Od roku 2008 však klesá a to až na úroveň 41% v roce 2015, což ukazuje, že město Brno bude schopno realizovat potřebné investice postupně s většími obtížemi.

Pokud jde o míru krytí kapitálových výdajů z kapitálových příjmů, je situace města odlišná. Pohybuje se od 8% v roce 2001 do 23% v roce 2006, přičemž od roku 2010 bude prudce klesat a v roce 2015 může dosahovat dokonce pouze na 2,69%, což bude pravděpodobně zapříčiněno skončením privatizace komunálních bytů.

Kapitálové dotace nehrají výraznější roli pro zajišťování investičních potřeb města kromě roku 2003 dle důvodů uvedených výše.

Obdobně jako předchozí ukazatele i míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací má poměrně velký rozptyl.

Z tabulky č. 6.30. také nepřímo vyplývá, že město Brno si větší část svých investic kryje z hrubé úspory s výjimkou roku 2003, kdy byly výrazněji použity kapitálové dotace.

Tabulka 6.30.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁴⁶ města Brno (v %)

Tabulka 6.30a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra samofinancování investic	66,36	65,92	88,69	67,91	109,70	98,38	107,39
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	8,22	9,88	20,14	11,57	21,66	23,47	10,49
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	18,59	18,58	30,93	11,61	15,87	18,50	14,39
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	53,06	62,37	6,99	3,12	52,29	2,11	4,50

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

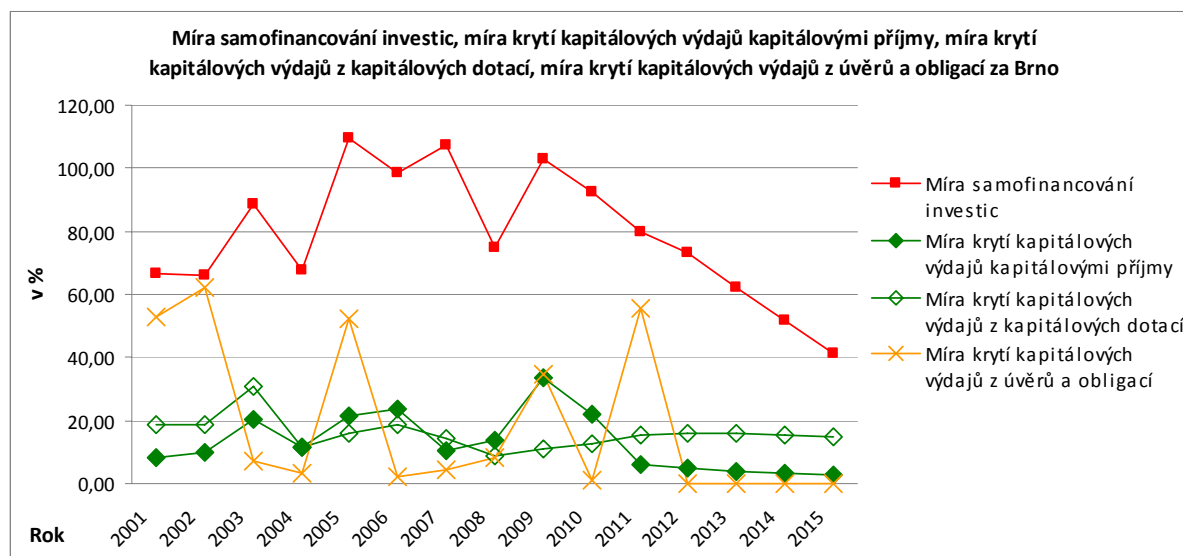
⁴⁶ Ukazatele míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů mají poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Brno. Neznamena to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

Tabulka 6.30b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra samofinancování investic	74,84	102,95	92,56	79,80	73,44	62,15	51,50	41,13
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	13,93	33,71	22,17	6,26	4,79	3,78	3,21	2,69
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	8,60	11,12	12,69	15,25	16,11	15,81	15,44	15,05
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	8,35	34,83	1,09	55,40	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf 6.22.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic města Brno (v %)

• Ukazatel dluhové služby

Dluhová služba se u města Brno po celé období pohybuje výrazně pod hodnotou 30% doporučenou MF ČR. Z jejího vývoje jsou zřejmé dvě období čerpání vysokých úvěrů – roky 2001 a 2005. Dle řízeného rozhovoru vyplynulo, že v letech 2001 a 2002 proběhla emise komunálních obligací. V roce 2005 bylo výrazné meziroční zvýšení způsobeno jednorázovou splátkou krátkodobých směnec, které byly koncem roku 2005 nahrazeny zdroji od Evropské investiční banky. V roce 2009 se budou jednorázovou splátkou splácet obligace emitované v roce 2002, cca z 50% z vlastních zdrojů, a současně si na toto musí půjčit zbylých 50% od EIB. Dluhová služba se zvýší (zadluženost absolutně klesne, ale budou čerpat druhou část půjčky od EIB).

Možnost zadlužení v budoucnu je, ale zatím není jisté. Politici města Brna další zadlužování již nechťejí, i když zadluženost je velmi nízká a mohou ji i do budoucna udržet na nízké úrovni.

Tabulka 6.31.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Brno (v %)

Tabulka 6.31a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	14,51	1,81	1,68	2,20	13,03	3,01	3,41

Ukazatel dluhové služby dle MFČR	19,73	2,38	2,18	2,81	15,26	3,51	4,36
---	-------	------	------	------	-------	------	------

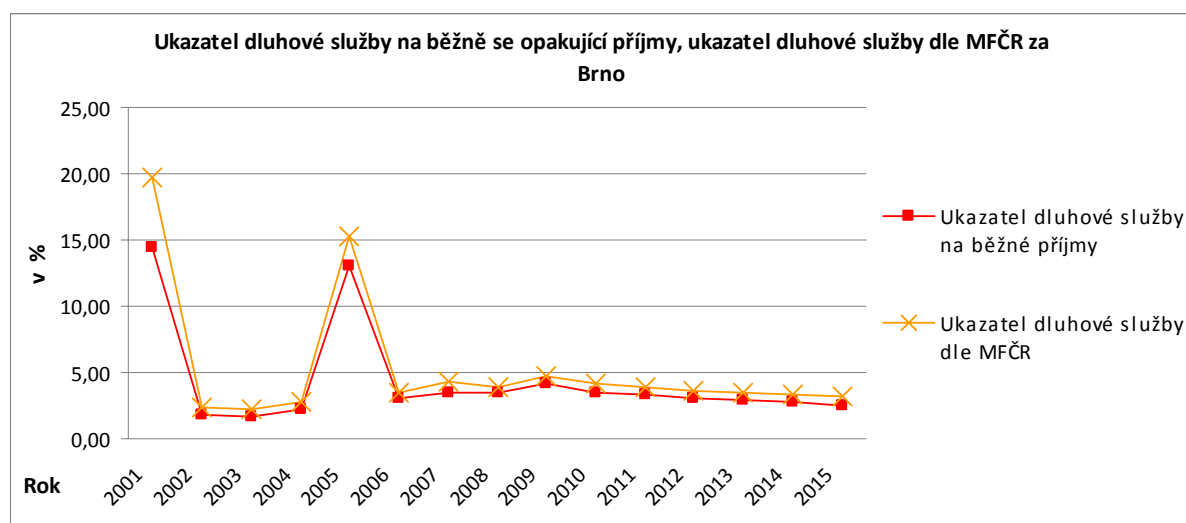
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.31b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	3,42	4,19	3,53	3,36	3,06	2,89	2,73	2,50
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	3,87	4,79	4,10	3,94	3,65	3,50	3,37	3,14

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf 6.23.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Brno (v %)

Komparace ukazatelů za město Brno, Olomouc, České Budějovice a pracovních standardů

Porovnání vybraných finančních a majetkových ukazatelů Brna s pracovním standardem bylo doplněno o dvě velikostně nejbližší města ČR z nižších velikostních skupin – Olomouc a České Budějovice. V této části se nejedná o komparaci velkých měst (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) navzájem.

Komparace obsahuje pouze retrospektivní údaje, protože vytváření prospekce za „standardní obec“, tedy za průměr všech 473 obcí, je problematické. Pro stanovení komparativní úrovně města Brno je retrospekce považována za postačující.

• Komparace daňových a celkových příjmů

Celkové příjmy na obyvatele města Brno jsou po celé zkoumané období výrazně vyšší než u Českých Budějovic, Olomouci a standardem. V roce 2007 má tyto příjmy vyšší o 18% než Olomouc a o 35% než České Budějovice. Standard je v celém období pod úrovní Brna, ale nad úrovní obou dalších

měst. České Budějovice kopírují po celé sledované období vývoj standardu, přičemž v letech 2005 – 2007 celkové příjmy na obyvatele Českých Budějovic klesají na úroveň daňových příjmů Brna.

Obdobně má město Brno výrazně vyšší své daňové příjmy než jsou porovnávané hodnoty. U tohoto ukazatele je z tabulky č. 6.32. a grafu č. 6.25. vidět téměř stejná dynamika vývoje po celé sledované období, což je dáno způsobem přerozdělování sdílených daní, které mají v rámci tohoto ukazatele rozhodující roli.

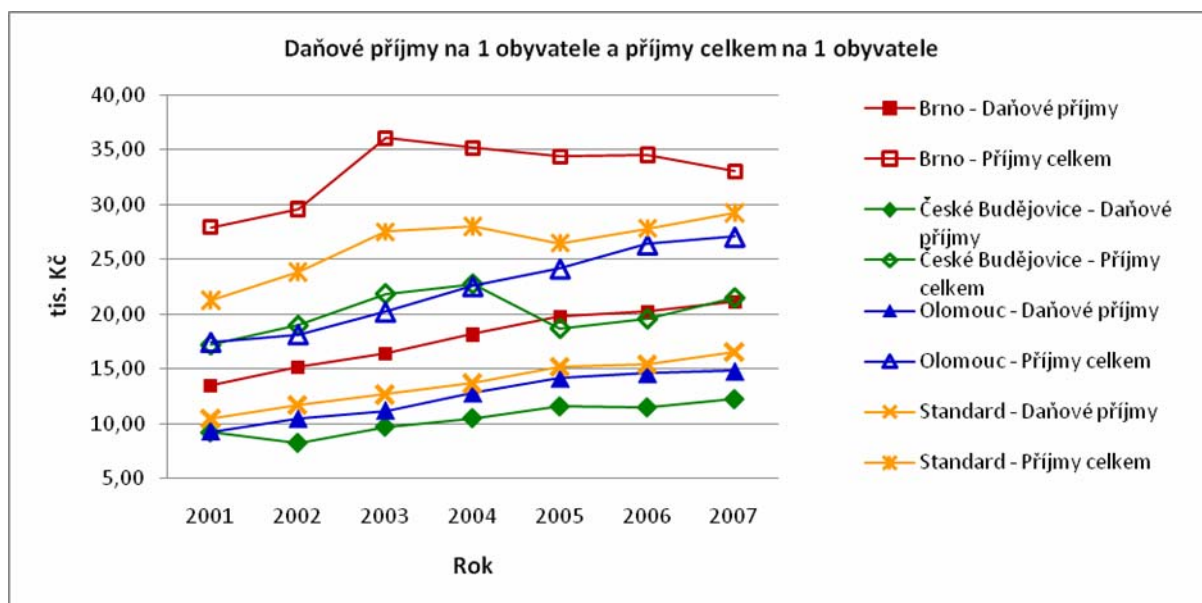
Z porovnání dynamiky hodnot celkových příjmů a příjmů daňových je zřejmé, že úroveň celkových příjmů je u všech obcí a měst determinována právě daňovými příjmy. V případě statutárního města Brna je ovšem zřejmá tendence poklesu celkových příjmů na 1 obyvatele od roku 2003, který však nebyl způsoben poklesem daňových příjmů. Tento vývoj byl ovšem výrazně ovlivněn vysokými neinvestičními dotacemi v roce 2003 a 2004, které se v roce 2005 meziročně snížily o zhruba 27 %, a dále pak meziroční snížení investičních přijatých transferů mezi roky 2003 a 2004 o zhruba 61 %.

Tabulka 6.32.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brno:							
Daňové příjmy	13,50	15,17	16,40	18,14	19,73	20,17	21,08
Příjmy celkem	27,91	29,54	36,04	35,17	34,37	34,54	33,02
České Budějovice:							
Daňové příjmy	9,19	8,25	9,73	10,52	11,58	11,50	12,24
Příjmy celkem	17,18	18,95	21,83	22,72	18,68	19,55	21,46
Olomouc:							
Daňové příjmy	9,26	10,44	11,19	12,76	14,14	14,58	14,79
Příjmy celkem	17,42	18,13	20,19	22,52	24,14	26,32	27,04
Standard:							
Daňové příjmy	10,44	11,68	12,64	13,65	15,15	15,39	16,52
Příjmy celkem	21,22	23,80	27,47	28,00	26,43	27,79	29,22

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.24.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

- Komparace jednotlivých daňových příjmů

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, přepočteno na 1 obyvatele, má ve sledovaném období pro jednotlivá města mírně rostoucí charakter. Město Brno získává na 1 obyvatele největší výnos, v roce 2007 to bylo 4,47 tis. Kč / obyv. Olomouc se pohybuje na úrovni 65% hodnoty Brna, České Budějovice na úrovni 55% a stanovený standard na 74%.

Tabulka 6.33.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,36	1,70	1,86	2,04	2,18	2,19	2,44
Olomouc	1,64	2,02	2,20	2,43	2,59	2,61	2,92
Standard	1,96	2,29	2,50	2,75	2,95	2,98	3,31
Brno (= 100%)	2,72	3,12	3,39	3,74	3,99	4,02	4,47
České Budějovice	50%	54%	55%	55%	55%	54%	55%
Olomouc	60%	65%	65%	65%	65%	65%	65%
Standard	72%	73%	74%	73%	74%	74%	74%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na 1 obyvatele má u všech sledovaných měst rostoucí průběh do roku 2004, resp. 2005, a pak začíná klesat. Největší pokles je zřejmý u Českých Budějovic, jejichž výnos na 1 obyvatele v roce 2007 klesá hluboko pod úroveň roku 2001. Do tohoto poklesu se promítl zejména vliv „společného zdanění manželů“, který se začal v různé míře a v závislosti na místě trvalého bydliště poplatníka projevovat na výnosu z této daně u jednotlivých obcí od roku 2006. Město Brno opět v celém sledovaném období výrazně převyšuje ostatní porovnávaná města, a to o 9 – 45%. Největšího přiblížení k výnosu Brna, na 91%, dosahují České Budějovice v roce 2004. Porovnávaný standard se pohybuje na úrovni 85% výnosu města Brno.

Tabulka 6.34.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,99	1,04	1,22	1,39	1,25	0,76	0,68
Olomouc	0,95	1,03	1,17	1,23	1,29	0,96	1,00
Standard	1,11	1,18	1,19	1,34	1,37	1,04	1,03
Brno (= 100%)	1,26	1,33	1,37	1,52	1,61	1,22	1,25
České Budějovice	79%	78%	89%	91%	78%	62%	55%
Olomouc	75%	77%	85%	81%	80%	79%	80%
Standard	88%	89%	87%	88%	85%	85%	82%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Nominální hodnota výnosu daně z příjmu právnických osob bez obcí a krajů na 1 obyvatele se v letech 2001 – 2007 progresivně každý rok zvyšuje. Město Brno v roce 2007 získává z této daně 5,16 tis. Kč na 1 obyvatele. Výnos Českých Budějovic je v celém sledovaném období na úrovni 51% výnosu Brna, Olomouc pak na úrovni 62%, standard na 73%.

Tabulka 6.35.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,46	1,73	1,89	2,06	2,27	2,34	2,62
Olomouc	1,76	2,11	2,31	2,52	2,79	2,87	3,22
Standard	2,06	2,46	2,70	2,95	3,28	3,39	3,80
Brno (= 100%)	2,91	3,39	3,71	4,06	4,44	4,61	5,16
České Budějovice	50%	51%	51%	51%	51%	51%	51%
Olomouc	60%	62%	62%	62%	63%	62%	62%
Standard	71%	72%	73%	73%	74%	74%	74%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně právnických osob za obce nevykazuje žádnou pravidelnost ani tendenci, ve vývoji se objevují poměrně velké extrémy. V roce 2002 tvořil výnos daně na 1 obyvatele Českých Budějovic pouze 7% výnosu města Brna, na druhou stranu v roce 2001 jejich výnos představoval 230% výnosu Brna. V roce 2007 obě porovnávaná města převyšovala výnos Brna o 14 – 22%. Hodnoty použitého standardu se pohybují v intervalu 59 – 119% výnosu Brna.

Tabulka 6.36.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,77	0,05	0,55	0,58	0,74	0,77	0,74
Olomouc	0,95	0,68	0,49	1,19	1,31	1,59	0,80
Standard	0,75	0,69	0,77	0,75	0,71	0,76	0,77
Brno (= 100%)	0,77	0,66	0,84	1,27	0,96	1,18	0,65
České Budějovice	230%	7%	65%	45%	77%	65%	114%
Olomouc	123%	103%	58%	94%	138%	134%	122%
Standard	98%	104%	91%	59%	74%	64%	119%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně z přidané hodnoty na 1 obyvatele se vyznačuje plynulým mírným růstem. Města si udržují stálou pozici, České Budějovice na úrovni 51% výnosu Brna, Olomouc 62% a standard na úrovni 73%.

Tabulka 6.37.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	2,55	2,67	2,85	3,04	3,57	3,78	3,97
Olomouc	3,08	3,27	3,48	3,72	4,39	4,64	4,87
Standard	3,56	3,81	4,06	4,34	5,17	5,47	5,75
Brno (= 100%)	4,98	5,27	5,59	5,98	7,10	7,42	7,82
České Budějovice	51%	51%	51%	51%	50%	51%	51%
Olomouc	62%	62%	62%	62%	62%	63%	62%
Standard	72%	72%	73%	73%	73%	74%	74%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Přestože město Brno získává v rámci daně z nemovitosti nominálně o 66 – 75% více finančních prostředků než ostatní sledovaná města, jeho výnos přepočtený na 1 obyvatele je nízký. Výnos této

daně Českých Budějovic je téměř totožný s výnosem města Brno, většinou ho mírně převyšuje. Výnos Olomouce pak převyšuje výnos Brna o 20 - 35%. Výnos použitého standardu se pohybuje v intervalu 2 - 10% nad výnosem Brna. Je to dáno tím, že v Brně žije větší počet obyvatel ve více patrových budovách, a proto je výnos daně z nemovitosti na 1 obyvatele poměrně nízký.

Tabulka 6.38.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,33	0,33	0,36	0,37	0,35	0,37	0,37
Olomouc	0,41	0,41	0,45	0,47	0,47	0,46	0,48
Standard	0,34	0,35	0,37	0,38	0,38	0,39	0,39
Brno (= 100%)	0,31	0,33	0,34	0,36	0,35	0,38	0,38
České Budějovice	106%	102%	105%	104%	102%	98%	99%
Olomouc	130%	124%	131%	132%	135%	120%	128%
Standard	109%	107%	109%	107%	110%	102%	102%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos místních poplatků na 1 obyvatele má ve sledovaném období velice mírně rostoucí tendenci, v případě Brna v posledních letech stagnuje. Výše výnosu z místních poplatků města Brno v celém období převyšuje výnosy ostatních měst (s výjimkou extrémního roku 2001), výnos Českých Budějovic v roce 2007 dosahuje 82% výnosu Brna, Olomouc 86% a standard 87%.

Tabulka 6.39.: Místní poplatky (položka 1341 až 1349, 1337) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,60	0,57	0,59	0,61	0,67	0,67	0,70
Olomouc	0,25	0,61	0,64	0,63	0,65	0,73	0,73
Standard	0,42	0,60	0,60	0,66	0,70	0,71	0,74
Brno (= 100%)	0,32	0,81	0,81	0,85	0,87	0,86	0,85
České Budějovice	185%	70%	73%	71%	77%	78%	82%
Olomouc	78%	75%	79%	74%	75%	84%	86%
Standard	129%	75%	75%	78%	81%	82%	87%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

• Komparace běžných, kapitálových a celkových výdajů

Obdobně jako u příjmů jsou i celkové výdaje Brna nad úrovní ostatních srovnávaných hodnot. Město Brno dosahuje v roce 2007 o 35% vyšších výdajů než České Budějovice, o 15% vyšších celkových výdajů než Olomouc a o 13% více než je standard. Nejvyšších výdajů a také největších odchylek od výše výdajů porovnávaných měst dosahuje Brno v roce 2004, kdy Olomouc vykazuje výdaje pouze na úrovni 57% výdajů města Brna. V případě města Brna šlo v roce 2004 o mimořádný růst kapitálových výdajů (zejména Stoková síť města Brna – projekt ISPA - 892,2 mil. Kč, Černovická terasa – soubor staveb 265,9 mil. Kč, DPmB, a. s. – obnova vozového parku 240,0 mil. Kč) a zejména splátka půjčky společností TEZA, a.s. a dále přijetí dlouhodobých úvěrů, zapojení fondů a prostředků minulých let ve výši 1 844,4 mil. Kč.

Běžné výdaje má město Brno po celé zkoumané období vyšší než jsou srovnatelné hodnoty. Město dosahuje v roce 2007 o 32% vyšších běžných výdajů než České Budějovice, o 35% více než

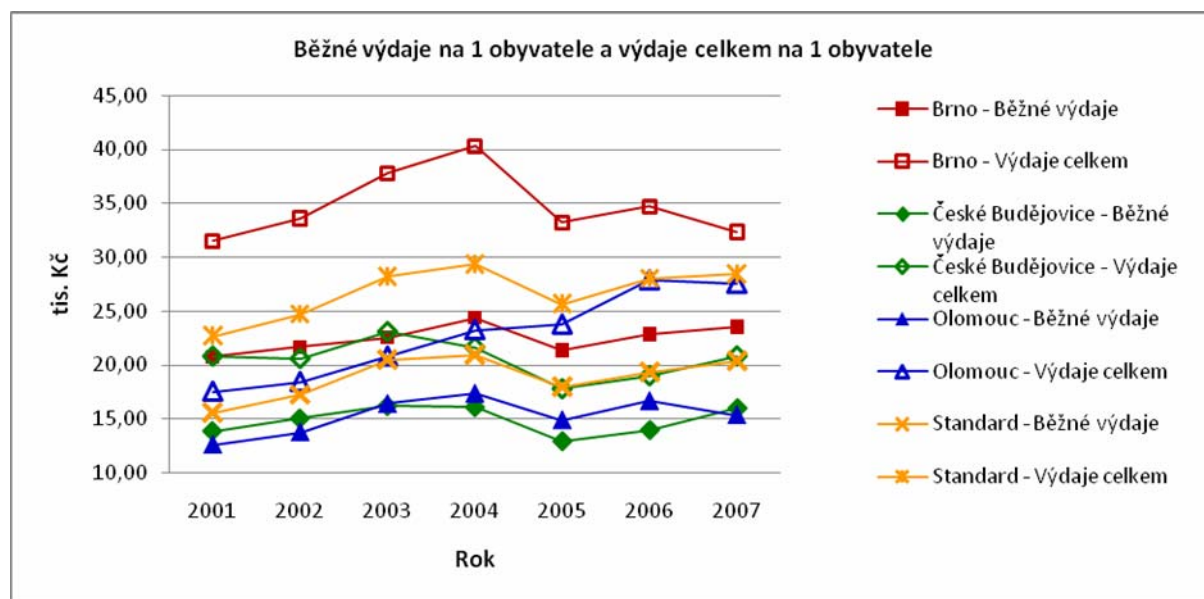
Olomouc a o 14% než je jejich standardní hodnota. Při porovnání rozdílu mezi celkovými výdaji a běžnými výdaji je možné utvořit závěr, že Brno hospodáří v oblasti provozu a údržby svého majetku stejně úsporně jako Olomouc (celkové výdaje jsou o přibližně stejné procento vyšší jako běžné výdaje), ale hospodáří běžnými příjmy úsporněji než České Budějovice. Dynamika vývoje běžných výdajů je však u všech čtyř křivek obdobná, což je pravděpodobně dáno vnějšími makroekonomickými vlivy (jako např. míra inflace).

Tabulka 6.40.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brno:							
Běžné výdaje	20,74	21,62	22,51	24,32	21,36	22,81	23,51
Výdaje celkem	31,55	33,63	37,77	40,29	33,22	34,73	32,37
České Budějovice:							
Běžné výdaje	13,91	15,08	16,24	16,14	12,96	14,00	16,04
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Běžné výdaje	12,61	13,78	16,41	17,37	14,91	16,68	15,37
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Běžné výdaje	15,53	17,20	20,46	20,93	17,97	19,31	20,31
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.25.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

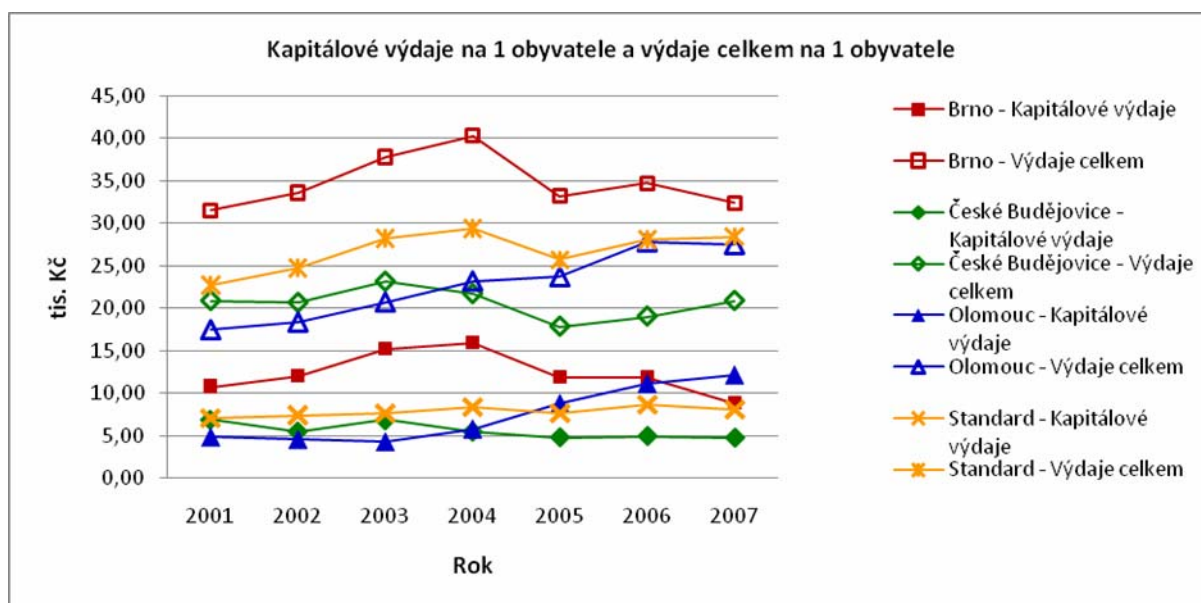
Při porovnání ukazatele kapitálových výdajů v tabulce č. 6.41. se potvrzuje předpoklad, že Olomouc prochází obdobím významných investic, protože její kapitálové výdaje od roku 2003 rostou, v roce 2007 jsou dokonce vyšší než u Brna, kde naopak kapitálové výdaje od roku 2004 klesají. Tento trend je možné pozorovat také u Českých Budějovic, kde kapitálové výdaje klesají od roku 2003, hodnota standardu ve sledovaném období stagnuje.

Tabulka 6.41.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brno:							
Kapitálové výdaje	10,81	12,01	15,26	15,97	11,86	11,92	8,85
Výdaje celkem	31,55	33,63	37,77	40,29	33,22	34,73	32,37
České Budějovice:							
Kapitálové výdaje	6,94	5,55	6,87	5,53	4,87	5,02	4,82
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Kapitálové výdaje	4,90	4,63	4,36	5,86	8,83	11,16	12,15
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Kapitálové výdaje	7,12	7,46	7,71	8,41	7,69	8,69	8,09
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.26.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Komparace investičního potenciálu

Ukazatel míra samofinancování investic v tabulce č. 6.42. a grafu č. 6.28. vypovídá o schopnosti města zafinancovat své investice z hrubé úspory. Míra samofinancování města Brna se v celém sledovaném období pohybuje pod úrovní standardu, s výjimkou roku 2006. Olomouc se nad úrovní standardu pohyboval v první polovině sledovaného období, pak však z důvodu vyšších investic klesá. České Budějovice vykazují opačný vývoj než Olomouc.

U Brna jsou patrné vlivy investičních dotací v roce 2003. V roce 2005 tento ukazatel výrazně posiluje, ovšem v důsledku prodeje akcií společnosti Česká spořitelna, a.s.

Investiční podíl je do roku 2005 nejvyšší v Brně, poté však klesá až na úroveň klesajícího standardu a Českých Budějovic. Naopak investiční podíl Olomouce od roku 2005 roste až na úroveň 44% v roce 2007. Investiční podíl Brna roste až na úroveň 40% v roce 2003, pak ale začíná klesat a v roce 2007 je však o 16,8% nižší než v Olomouci.

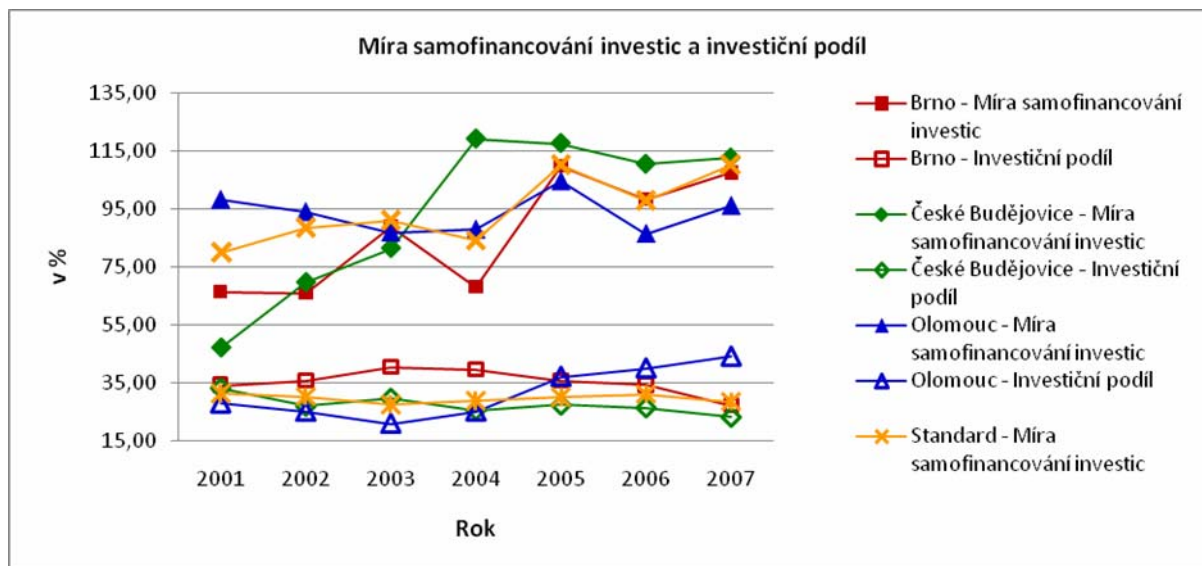
Dynamika investičního podílu Českých Budějovic a hodnoty standardního ukazatele je klesající.

Tabulka 6.42.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brno:							
Míra samofinancování investic	66,36	65,92	88,69	67,91	109,70	98,38	107,39
Investiční podíl	34,25	35,72	40,40	39,63	35,70	34,32	27,35
České Budějovice:							
Míra samofinancování investic	47,24	69,73	81,45	119,06	117,51	110,38	112,51
Investiční podíl	33,28	26,90	29,73	25,52	27,31	26,40	23,11
Olomouc:							
Míra samofinancování investic	98,15	93,90	86,77	87,82	104,53	86,32	96,03
Investiční podíl	27,98	25,14	20,98	25,22	37,20	40,09	44,15
Standard:							
Míra samofinancování investic	79,79	88,46	90,88	83,95	110,10	97,66	110,15
Investiční podíl	31,43	30,25	27,38	28,67	29,96	31,03	28,47

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Graf 6.27.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

• Komparace majetkových ukazatelů

Hodnoty majetku jsou u města Brno po celé sledované období výrazně vyšší. I dynamika vývoje tohoto ukazatele je vyšší. Město Brno nabývá majetek rychleji, než Olomouc i České Budějovice. Hodnota standardu má druhou nejvyšší dynamiku, je však také nižší než u Brna. Nárůst majetkových hodnot a jejich rychlost u města Brna neodpovídá dynamice celkových příjmů (ty od roku 2003 klesají).

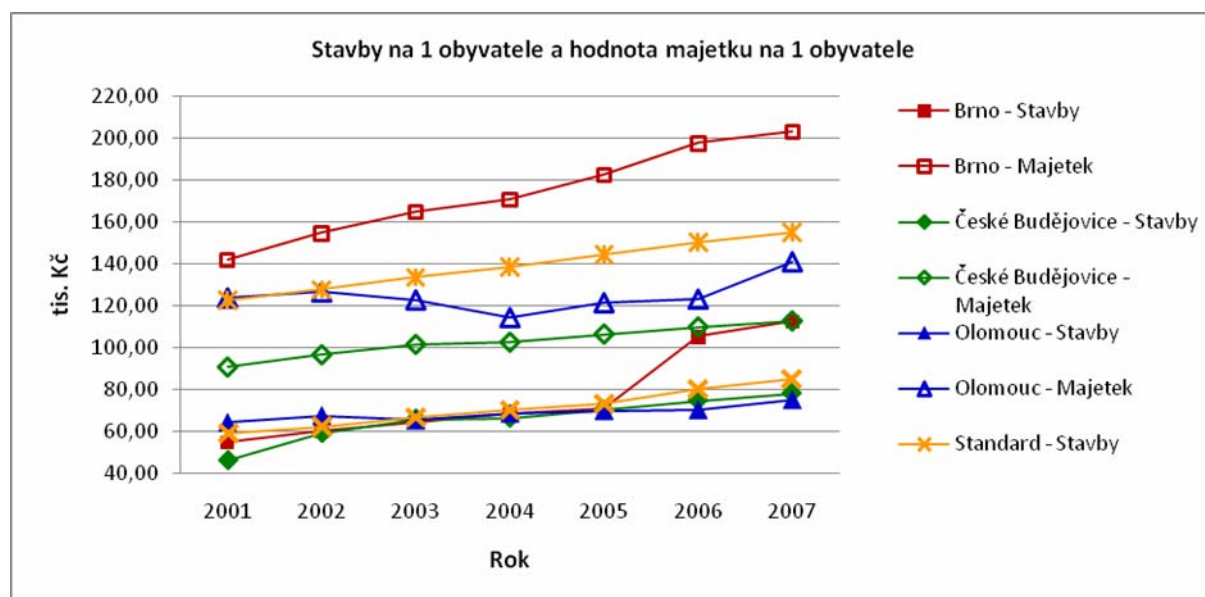
Obdobně se chová i vývoj hodnot staveb města Brno. Dynamika růstu majetku a staveb je srovnatelná u sledovaných hodnot Brna, Olomouce, Českých Budějovic i standardu s výjimkou roku 2006, kdy skokem značně vzrostla hodnota staveb města Brna z důvodu zařazení stokové sítě do majetku města Brna.

Tabulka 6.43.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brno:							
Stavby	54,84	60,35	64,20	68,37	70,44	105,01	112,26
Hodnota majetku	141,70	154,36	164,68	170,53	182,18	197,27	202,78
České Budějovice:							
Stavby	46,06	59,03	65,90	66,29	70,17	74,75	78,07
Hodnota majetku	90,66	96,52	101,47	102,50	106,39	109,80	112,63
Olomouc:							
Stavby	64,24	67,54	65,40	68,68	70,00	70,38	75,19
Hodnota majetku	123,48	126,29	122,56	114,14	121,25	122,94	140,63
Standard:							
Stavby	59,09	62,25	66,70	70,32	73,21	80,23	84,89
Hodnota majetku	88,96	94,26	98,07	104,22	108,93	113,05	118,07

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.28.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Ukazatel dluhové služby

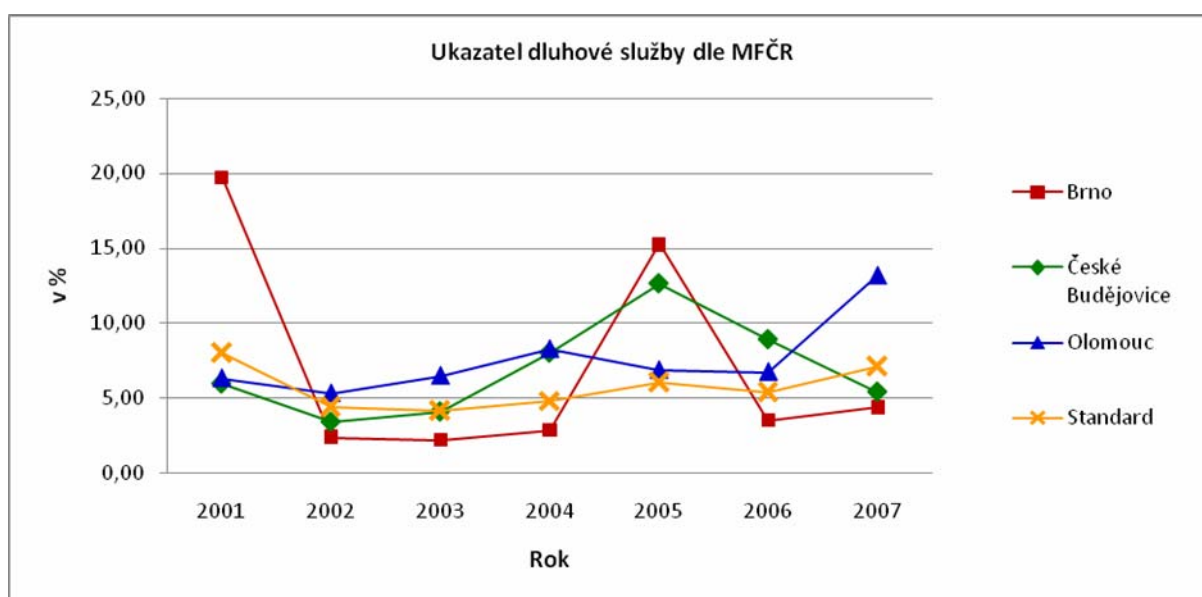
U ukazatele dluhové služby jsou všechna tři města i hodnota standardu pod hodnotou 30% doporučenou vládou, a to po celé sledované období. Maximálních hodnot dosahuje Brno v letech 2001 a 2005 svými 19,73% a 15,26%, vyjma těchto let si udržuje nižší hodnoty ukazatele než je použitý standard. Naopak Olomouc a České Budějovice se většinou pohybují nad standardem. Olomouc má své maximum v roce 2007 na úrovni 13,21%, České Budějovice pak v roce 2005 s 12,62%.

Tabulka 6.44.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brno:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	19,73	2,38	2,18	2,81	15,26	3,51	4,36
České Budějovice:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	5,95	3,41	4,09	8,01	12,62	8,90	5,41
Olomouc:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	6,32	5,31	6,49	8,28	6,87	6,74	13,21
Standard:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	8,02	4,41	4,15	4,78	6,02	5,37	7,13

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf 6.29.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

6.4. Retrospektivní a prospektivní analýza statutárního města Ostravy

• Příjmy a výdaje rozpočtu města

Celkové příjmy statutárního města Ostravy jsou v celém zkoumaném období s výjimkou roku 2007 nižší než celkové výdaje města. Celkové příjmy v letech 2001 – 2004 rostly poměrně rychlým tempem, v následujících letech však tempo růstu zpomalilo. Nejvyšší hodnoty, která však není žádným velkým extrémem, dosáhly celkové příjmy v roce 2006. V prospekci jsou od roku 2008 celkové příjmy na nižší úrovni, což je způsobeno zejména nízkými předpokládanými kapitálovými příjmy a investičními přijatými transfery dle Rozpočtového výhledu statutárního města Ostravy na roky 2009 – 2011.

Celkové výdaje rostou do roku 2006. V roce 2004 dosahují extrémní hodnoty, z důvodu nárůstu kapitálových výdajů o 700 mil. Kč a dočasného zvýšení běžných výdajů o 500 mil. Kč.

V případě kapitálových výdajů šlo zejména o nárůst výdajů ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství o 506,2 mil. Kč

- odvádění a čištění odpadních vod - nárůst o 386,3 mil. Kč - v souvislosti s financováním výstavby kanalizačních sběračů z prostředků ISPA (153 mil. Kč) včetně spolufinancování z rozpočtu města
- pitná voda - nárůst o 19,5 mil. Kč
- rekonstrukce silnic a pozemních komunikací – nárůst o 49,5 mil. Kč
- vnitřní obchod a turismus – nárůst o 16 mil. Kč (v tom zvýšení investiční dotace společnosti Ostravské výstavby, a.s. o 14,7 mil. Kč)
- investiční dotace společnosti Dopravní podnik Ostrava a.s. – nárůst o 31 mil. Kč
- pořízena projektová dokumentace na Terminál Hradečnický za 0,3 mil. Kč
- investiční dotace pro České dráhy – nárůst o 3,6 mil. Kč

a dále pak ve skupině sociální věci a politika zaměstnanosti ve výši 153,1 mil. Kč, důvodem byla především probíhající rekonstrukce Domova důchodců Opavská – nárůst o 171,5 mil. Kč (oproti tomu však některé aktivity zaznamenaly pokles investičních výdajů).

V případě běžných výdajů se navýšení týkalo zejména skupin

- služby pro obyvatelstvo – nárůst o 118,5 mil. Kč – a to především zvýšení neinvestičních příspěvků pro příspěvkové organizace v kulturní sféře o 47,2 mil. Kč (v tom zákonné platové úpravy 38 mil. Kč), nárůst do oblasti sportu o 51,8 mil. Kč (v tom projekt na podporu sportovních aktivit na území města 33,6 mil. Kč)
- všeobecná veřejná správa a služby – nárůst o 255,4 mil. Kč – a to především nárůst o 134,8 mil. Kč v ostatních činnostech je ovlivněn vyšším zúčtováním daně z příjmů právnických osob za obce, vyšší čerpání na neinvestičních dotacích městským obvodům o 147,6 mil. Kč.

V roce 2007 naopak celkové výdaje výrazně klesají z důvodu poklesu kapitálových výdajů města. Porovnání běžných a celkových příjmů k běžným a celkovým výdajům zobrazuje tabulka č. 6.45. a graf č. 6.31. Z tabulky je zřejmé, že běžné příjmy v roce 2001 tvořily 89,85% z celkových příjmů, 88,87% v roce 2007 a v roce 2015 by mohl jejich podíl dosáhnout až na úroveň 97,45 %, což znamená, že jejich význam pro celkové příjmy Ostravy by se měl zvyšovat.

V celém období (retrospektivně) se běžné výdaje pohybují pod úrovní běžných příjmů a kopírují jejich vývoj. Od roku 2008 se však předpokládá jejich růst, přičemž tato dynamika by měla odpovídat růstu běžných příjmů.

Výdaje celkem by v následujícím období mohly být pod úrovní celkových příjmů. V analýze však nejsou zahrnuty investice, které by město Ostrava chtělo realizovat s využitím dotací z fondů EU, a to až do výše 3 mld. Kč.

V celém zkoumaném období dochází k převisu běžných příjmů nad běžnými výdaji, které v roce 2001 tvořily 85,55% z běžných příjmů a v roce 2007 však už jen 80,85%. V následujících letech by se ovšem tento pozitivní trend měl obrátit, takže v roce 2015 by měly běžné výdaje tvořit až 84,8% běžných příjmů. Tyto předpoklady jsou pro město nepříznivé, protože se tím opět může zúžit prostor pro vytváření finančních rezerv pro investiční aktivity města.

Tabulka č. 6.45.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)

Tabulka 6.45a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
---------------	------	------	------	------	------	------	------

Běžné příjmy (po konsolidaci)	8 279 539	9 177 000	8 900 378	9 726 971	9 213 454	9 264 744	9 742 412
Příjmy celkem (po konsolidaci)	9 214 711	9 969 552	10 534 947	10 949 908	10 673 318	11 045 774	10 962 100
Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 083 722	7 797 181	7 587 506	8 136 302	7 496 994	7 930 662	7 877 001
Výdaje celkem (po konsolidaci)	9 563 549	10 288 497	10 940 981	12 181 839	11 262 402	11 299 243	10 255 371

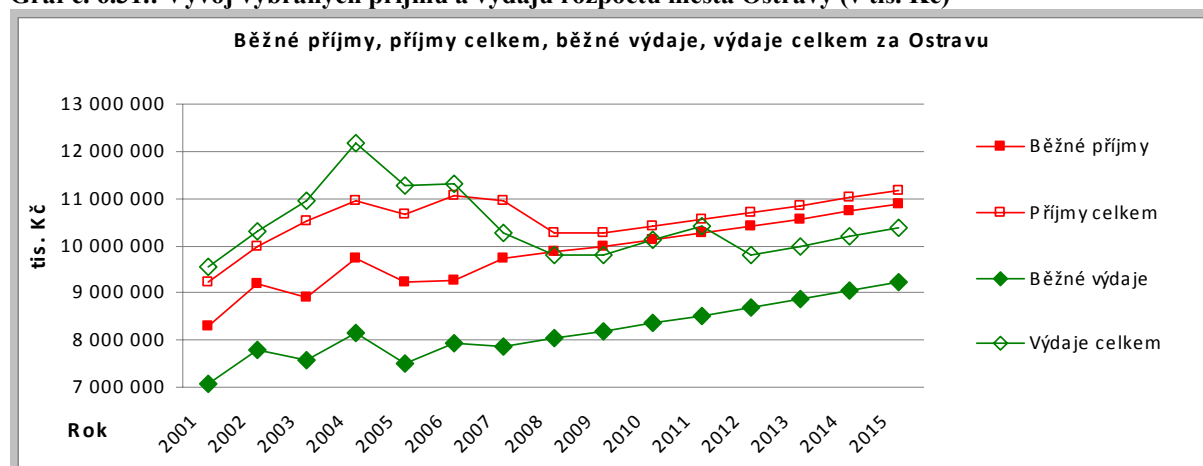
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.45b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné příjmy (po konsolidaci)	9 868 342	9 999 118	10 134 739	10 275 205	10 420 520	10 570 693	10 725 736	10 885 665
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 273 355	10 277 155	10 415 897	10 559 530	10 704 845	10 855 018	11 010 061	11 169 990
Běžné výdaje (po konsolidaci)	8 034 541	8 195 232	8 359 137	8 526 319	8 696 846	8 870 783	9 048 198	9 229 162
Výdaje celkem (po konsolidaci)	9 809 523	9 796 848	10 127 221	10 427 488	9 797 086	9 988 597	10 182 444	10 380 081

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.31.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)

• Příjmy města

Daňové příjmy jsou hlavním příjmem města. Příjem z každé daně, tj. z DPH, z příjmů PO i z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, je větší než kapitálové dotace, a to i v roce 2005, kdy město Ostrava obdrželo významnější investiční dotace ve výši 1 mld. Kč. Tyto dotace byly využity na výstavbu kanalizačních sběračů, kolektoru Centrum, vodohospodářských staveb, průmyslové zóny Hrabová a výstavbu a obnovu inženýrských sítí. Vzhledem k nižšímu významu kapitálových příjmů, resp. jejich předpokládanému významnému poklesu v období 2009 - 2015, bude rozhodování zastupitelstva stále více svazováno s daňovými příjmy.

Nárůst příjmů v letech 2001 - 2006 byl způsoben nárůstem běžných příjmů, a to především daňových, v letech 2003 a 2006 pak také nárůstem kapitálových příjmů. V roce 2002 je zřejmé dočasné navýšení daňových příjmů města Ostravy. Toto zvýšení však bylo způsobeno extrémně vysokou hodnotou DPPO za obce, tj. daň, kterou město „platí samo sobě“, pro hospodaření města však nemá žádný význam. Od roku 2004 rostou celkové příjmy města pomalejším tempem, a to

v důsledku poklesu neinvestičních dotací. Důvodem je přerozdělení dotací v rámci rozpočtové soustavy, od roku 2005 již město není příjemcem dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje v objemu přibližně 1,1 miliardy Kč na úhradu přímých nákladů na vzdělávání v mateřských a základních školách. Oproti roku 2004 proto klesly celkové příjmy města přibližně o 2,5%.

Naopak kapitálové příjmy jsou pro rozvoj města stále méně významné. V kapitálových příjmech mají hlavní význam především příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které kromě roku 2003 tvoří téměř 100% kapitálových příjmů města. Prodej dlouhodobého majetku v období 2001 – 2007 postupně roste. V roce 2003 však kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku tvořily pouze 285 mil. Kč, zbylých 603,250 mil. Kč pocházelo z prodeje 95%-ního podílu na základním kapitálu společnosti Zásobování tepla Ostrava, a.s. společnosti Dalkia Morava, a.s. Výrazně extrémní hodnotu nabyly kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku v roce 2006, kdy převyšovaly 813 mil. Kč, kdy byly odprodány pozemky průmyslových zón Mošnov a Hrabová. Po roce 2008 město Ostrava předpokládá výrazný pokles kapitálových příjmů, a to na hodnotu cca 70 mil. Kč ročně.

Tabulka č. 6.46.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)

Tabulka 6.46a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy celkem	4 195 786	5 301 354	4 799 398	5 352 868	5 938 601	5 988 456	6 524 018
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	2 824 950	2 803 366	3 053 181	3 305 288	2 213 971	2 262 490	2 217 733
Běžné příjmy (po konsolidaci)	8 279 539	9 177 000	8 900 378	9 726 971	9 213 454	9 264 744	9 742 412
Kapitálové příjmy	279 826	296 544	893 070	425 963	383 741	860 579	522 156
Příjmy celkem (po konsolidaci)	9 214 711	9 969 552	10 534 947	10 949 908	10 673 318	11 045 774	10 962 100

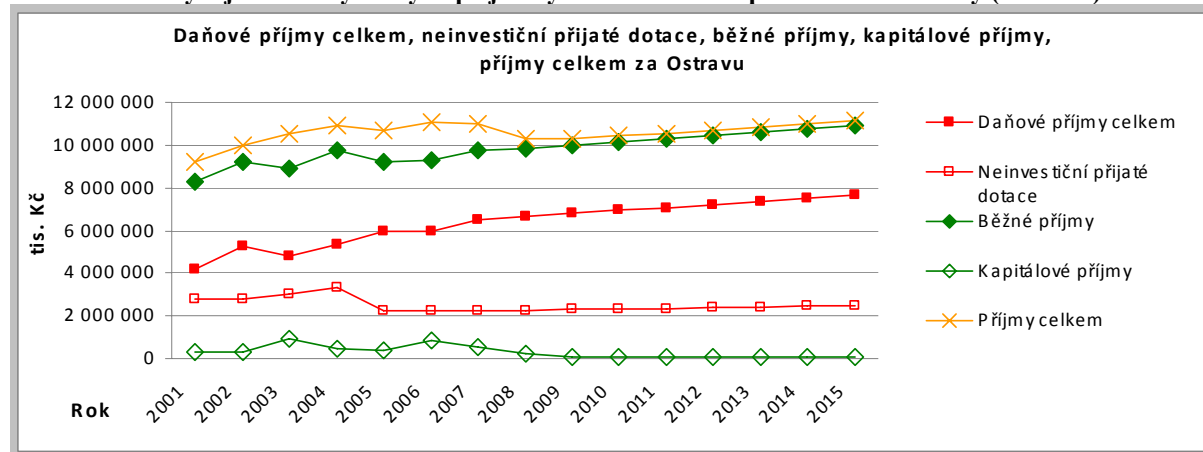
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.46b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy celkem	6 657 108	6 792 913	6 931 489	7 072 891	7 217 178	7 364 409	7 514 643	7 667 941
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	2 250 999	2 284 764	2 319 036	2 353 821	2 389 128	2 424 965	2 461 340	2 498 260
Běžné příjmy (po konsolidaci)	9 868 342	9 999 118	10 134 739	10 275 205	10 420 520	10 570 693	10 725 736	10 885 665
Kapitálové příjmy	200 050	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 273 355	10 277 155	10 415 897	10 559 530	10 704 845	10 855 018	11 010 061	11 169 990

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.32.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)

Růst daňových příjmů má v prospekci vyšší dynamiku než běžné příjmy a příjmy celkové z důvodu předpokládaného poklesu nedaňových příjmů, ostatních příjmů a příjmů kapitálových. Významnou měrou se bude podílet také i pokles kapitálových dotací na třetinovou úroveň hodnoty z roku 2007 pro roky 2008 - 2011. Město Ostrava má v úmyslu v letech 2009 – 2013 realizovat investiční záměry ve výši až 3 mld. Kč s využitím finančních prostředků z fondů EU. V současné době však nelze odhadnout procento úspěšnosti těchto žádostí.

Tabulka č. 6.47.: Vývoj neinvestičních dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem v rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)

Tabulka 6.47a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	2 824 950	2 803 366	3 053 181	3 305 288	2 213 971	2 262 490	2 217 733
Investiční přijaté transfery	655 346	496 008	741 499	796 975	1 076 122	920 451	697 532
Příjmy celkem (po konsolidaci)	9 214 711	9 969 552	10 534 947	10 949 908	10 673 318	11 045 774	10 962 100

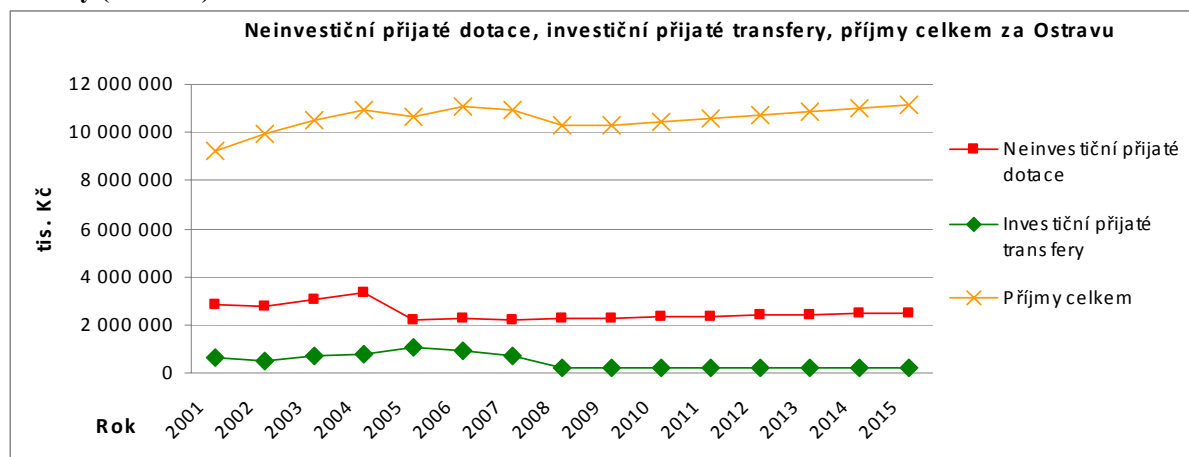
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.47b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	2 250 999	2 284 764	2 319 036	2 353 821	2 389 128	2 424 965	2 461 340	2 498 260
Investiční přijaté transfery	204 963	208 037	211 158	214 325	214 325	214 325	214 325	214 325
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 273 355	10 277 155	10 415 897	10 559 530	10 704 845	10 855 018	11 010 061	11 169 990

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.33.: Vývoj neinvestičních dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem v rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)

• Majetek města

Celková hodnota majetku města Ostravy roste v celém sledovaném období stejně, jako roste hodnota dlouhodobého hmotného majetku (DHM) i staveb. Mezi roky 2001 a 2007 je zaznamenán nárůst majetku o 22%. U dlouhodobého hmotného majetku je tento nárůst pouze 15%, ale u hodnoty staveb dokonce 33%. Nárůst hodnoty majetku a dynamika jeho vývoje je tedy determinována především významnou investiční aktivitou města Ostravy. Z tabulky č. 6.48. a grafu č. 6.34. je vidět, že v roce 2005 se hodnota staveb města Ostravy snížil o cca 4,2 mld. Kč, ale celková hodnota majetku přesto vzrostla. Tato skutečnost byla způsobena tím, že v souladu s koncesní smlouvou přeúčtovalo město pořízený vodohospodářský majetek města v hodnotě 5,394 mld. Kč z majetkové evidence města do majetkové evidence společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a.s., která v té době v souladu s koncesní smlouvou tento majetek města evidovala s právem odepisování. V evidenci města se tento majetek vedl v podrozvahové evidenci, nešlo tedy o prodej. V roce 2005 byl pořízen majetek (stavby) v hodnotě 2 mld. Kč, a to zejména vodohospodářské stavby, plynovod a veřejné osvětlení.

V retrospekci zůstává podíl hodnoty staveb na majetku celkem i na dlouhodobém hmotném majetku celkem relativně stabilní, a to přibližně na úrovni cca 50% z celkového majetku a 59% z DHM celkem.

Majetek města je několikanásobně vyšší než běžné příjmy města, přičemž růst majetku je rychlejší než nárůst běžných příjmů. V roce 2001 byl dlouhodobý hmotný majetek 5,3krát vyšší než běžné příjmy, v roce 2007 to bylo 5,1krát. V roce 2015 by to však mohlo být i 6krát více, zejména s ohledem na skutečnost, že se město Ostrava chce pokusit získat významné finanční prostředky na investice z fondů EU. Pokud se budou v budoucnu rozvířet nůžky mezi zdroji na jeho údržbu a provoz a nárůstem jeho hodnoty, bude vytvářen tlak na další růst běžných výdajů.

Tabulka č. 6.48.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Ostravy (v tis. Kč)

Tabulka 6.48a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Majetek celkem	43 836 623	43 338 269	43 163 799	47 458 136	49 297 375	48 241 828	49 658 564
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	35 283 187	35 515 574	36 071 837	38 737 194	35 029 626	39 621 210	40 692 111

Stavby	19 366 488	20 609 888	21 282 942	22 420 929	18 205 188	23 558 161	25 882 707
---------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

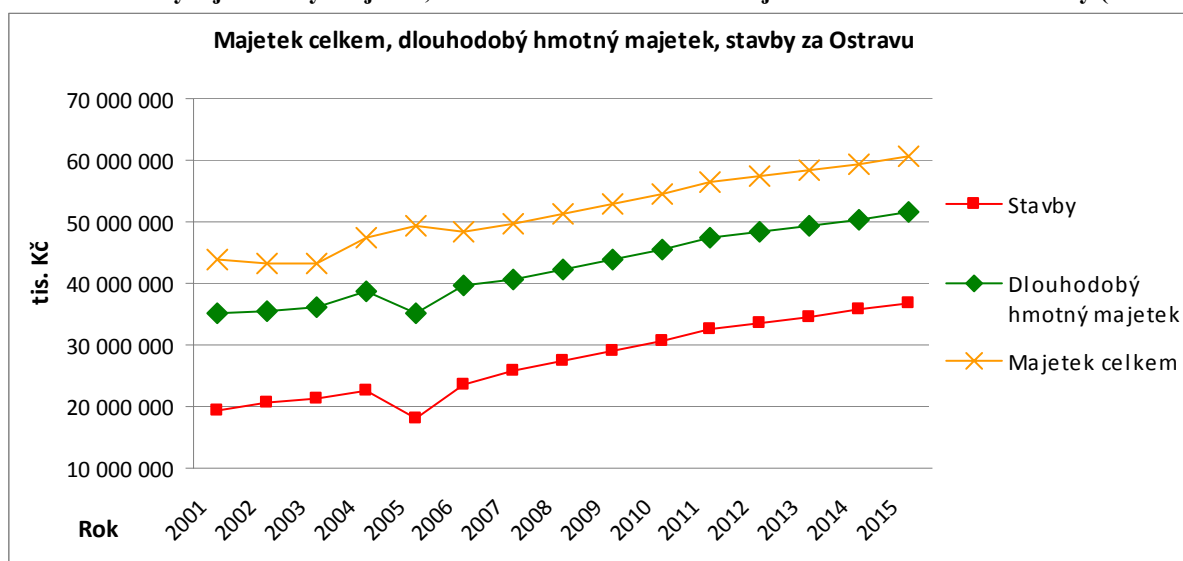
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.48b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Majetek celkem	51 233 496	52 765 112	54 463 196	56 294 365	57 324 605	58 372 419	59 436 665	60 517 584
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	42 267 043	43 798 659	45 496 743	47 327 912	48 358 152	49 405 966	50 470 212	51 551 131
Stavby	27 457 639	28 989 255	30 687 339	32 518 508	33 548 748	34 596 562	35 660 808	36 741 727

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.34.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Ostravy (v tis. Kč)

Zdrojem financování reprodukce dlouhodobého hmotného majetku města by měly být především běžné příjmy. Vzhledem k tomu, že se pro budoucí období předpokládá rychlejší růst běžných výdajů než běžných příjmů, je při hodnocení ukazatele běžně se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek pro potenciální reprodukci majetku jeho hodnota relativně nepříznivá, jak je zřejmé z tabulky č. 6.49. a grafu č. 6.35. V retrospekci se pohybuje v průměru okolo 24%, v roce 2005 dosahuje maxima na úrovni 26,3%. V prospekci pak má klesající tendenci a v roce 2015 může klesnout až na 21,12%.

Pokud by město využilo veškeré běžné příjmy na reprodukci majetku, bylo by schopno jej – z hodnoty roku 2007 – pořídit nebo zdvojnásobit za 5,1 let. Protože hodnota běžně se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek v roce 2007 je 23,94%, znamená to, že dlouhodobý hmotný majetek by město bylo schopno reprodukovat už za 4,2 let a stavby už za 2,7 let. Schopnost reprodukce se však u DHM i staveb v dalších letech snižuje. Je třeba však podotknout, že ne všechny běžně se opakující příjmy jsou použitelné na obnovu dlouhodobého hmotného majetku, tj. především staveb.

Hodnota pozemků zůstává při mírném nárůstu relativně stabilní a tato tendence bude pokračovat i do budoucna.

Tabulka č. 6.49.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Ostravu (v %)

Tabulka 6.49a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžně se opakující příjmy na DHM celkem	23,47	25,84	24,67	25,11	26,30	23,38	23,94
Běžně se opakující příjmy na stavby	42,75	44,53	41,82	43,38	50,61	39,33	37,64

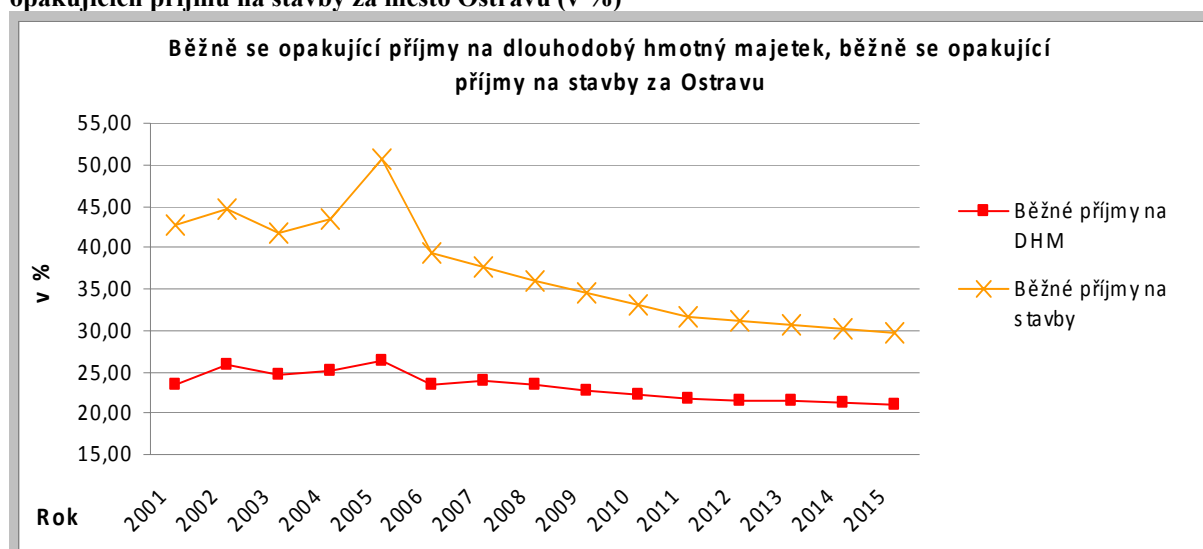
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.49b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžně se opakující příjmy na DHM celkem	23,35	22,83	22,28	21,71	21,55	21,40	21,25	21,12
Běžně se opakující příjmy na stavby	35,94	34,49	33,03	31,60	31,06	30,55	30,08	29,63

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.35.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Ostravu (v %)

• Investice města

Z předchozích dílčích analýz je zřejmé, že prostředky města Ostravy využitelné na investiční potřeby města budou klesat. Jedním z důvodů je předpokládaný nárůst běžných výdajů v příštím období. Klesající kapitálové výdaje se pak stále více vzdalují od běžných výdajů. V roce 2001 byly běžné výdaje 2,9krát vyšší než kapitálové, v roce 2007 pak více než 3,3krát. Zdroje pro investování také klesají na základě poklesu dalších příjmů, především investičních dotací.

Hrubá úspora (rozdíl mezi celkovými příjmy a běžnými výdaji) je ukazatel, který nám umožňuje zjistit množství prostředků, které městu v daném roce zbývají na investice. Čistá úspora je v případě využití druhového členění rozpočtové skladby totožná s hrubou úsporou. Hrubá úspora se za celé sledované období zvýšila 1,45krát, zatímco investice zaznamenaly své maximum v roce 2004. V budoucím období se předpokládá pokles hrubé úspory ještě více, a to až na úroveň 1,94 mld. Kč v roce 2015. Vývoj hrubé úspory v budoucím období zároveň kopíruje vývoj kapitálových výdajů.

Větší difference však může nastat, pokud bude město Ostrava úspěšné v získávání finančních dotací z fondů EU.

V příštím období se předpokládá stagnace celkových výdajů, která je způsobena mírným růstem běžných výdajů a zároveň poklesem výdajů kapitálových. Město Ostrava má však v úmyslu v období 2009 – 2013 maximálně využít možnosti získat finanční prostředky z fondů EU, případně dalších externích zdrojů financování. Získané prostředky budou využity na zateplování domů, kanalizaci, silnice, vzdělávání, učebny a další.

Tabulka č. 6.50.: Vývoj investičního potenciálu města Ostravy (v tis. Kč)

Tabulka 6.50a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Příjmy celkem (po konsolidaci)	9 214 711	9 969 552	10 534 947	10 949 908	10 673 318	11 045 774	10 962 100
Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 083 722	7 797 181	7 587 506	8 136 302	7 496 994	7 930 662	7 877 001
Kapitálové výdaje	2 479 827	2 491 316	3 353 476	4 045 537	3 765 408	3 368 581	2 378 370
Výdaje celkem (po konsolidaci)	9 563 549	10 288 497	10 940 981	12 181 839	11 262 402	11 299 243	10 255 371
Hrubá úspora	2 130 989	2 172 371	2 947 442	2 813 606	3 176 323	3 115 112	3 085 099

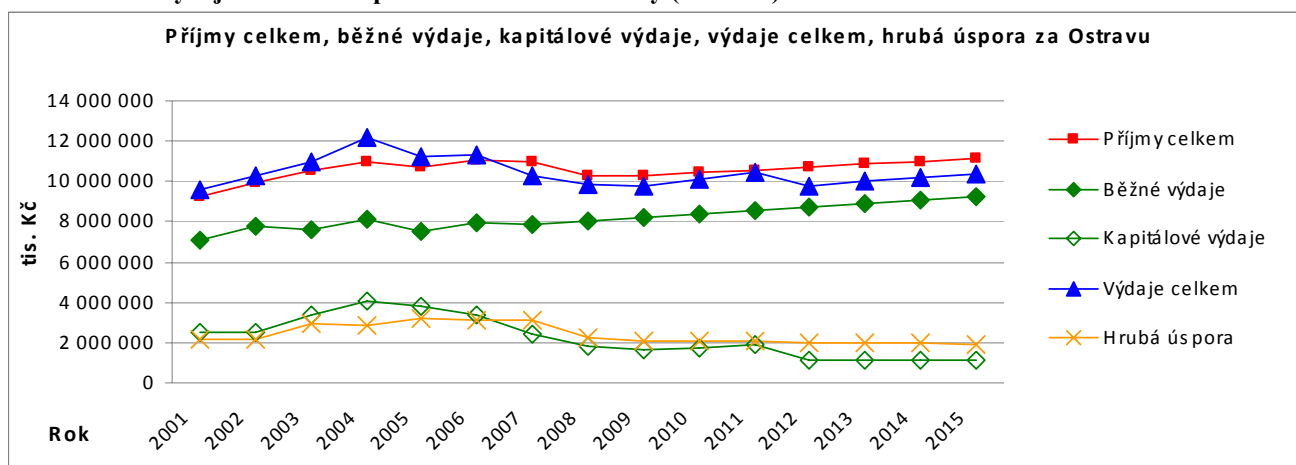
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.50b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem (po konsolidaci)	10 273 355	10 277 155	10 415 897	10 559 530	10 704 845	10 855 018	11 010 061	11 169 990
Běžné výdaje (po konsolidaci)	8 034 541	8 195 232	8 359 137	8 526 319	8 696 846	8 870 783	9 048 198	9 229 162
Kapitálové výdaje	1 774 982	1 601 616	1 768 084	1 901 169	1 100 240	1 117 814	1 134 246	1 150 919
Výdaje celkem (po konsolidaci)	9 809 523	9 796 848	10 127 221	10 427 488	9 797 086	9 988 597	10 182 444	10 380 081
Hrubá úspora	2 238 814	2 081 923	2 056 760	2 033 210	2 007 999	1 984 235	1 961 863	1 940 828

Zdroj: Vlastní výpočty.

Graf č. 6.36.: Vývoj investičního potenciálu města Ostravy (v tis. Kč)

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích má od roku 2005 klesající tendenci, jak je patrné z tabulky č. 6.51. a grafu č. 6.37. Z 33,4% v roce 2005 klesl investiční podíl na 23,2% v roce 2007, což je nejnižší hodnota v celém sledovaném období.

Je třeba si uvědomit, že nárůst hodnoty majetku bude vytvářet zvýšené požadavky na běžné výdaje. To by v budoucnosti mohlo vést ke snižování investičního podílu. Za předpokladů použitých v této analýze by mohl investiční podíl klesnout až na úroveň 11%. V analýze však nejsou zahrnuty investice, které město bude realizovat v případě, že na projekty v období 2009 – 2013 získají podporu z fondů EU.

Město Ostrava vykazuje relativně vysokou míru soběstačnosti v tvorbě finančních zdrojů, která se pohybuje od 62% až do 73% v roce 2007, na konci výhledového období v roce 2015 by mohl tento podíl dosáhnout úrovně 75,72%. Svědčí to o relativně nižší závislosti na cizích zdrojích, a to i přes skokové navýšení kapitálových dotací v roce 2005 a 2006. Ačkoliv tyto dotace tvoří 1 mld. Kč, ve skutečnosti tvoří méně než třetinu celkových investic v těchto letech. Město Ostrava by bylo schopno udržet si investiční podíl stále na úrovni 23% i bez těchto dotací. Představitelé Ostravy si tak do značné míry mohou udržet kontrolu nad svými zdroji, a pokud nedojde k výrazným změnám v systému rozpočtování veřejné správy ČR, měli by být schopni pomocí vhodných nástrojů udržet tento investiční podíl i v budoucnosti.

Tabulka č. 6.51.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Ostravy (v %)

Tabulka 6.51a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra soběstačnosti	62,23	66,91	63,98	62,54	69,17	71,18	73,41
Investiční podíl	25,93	24,21	30,65	33,21	33,43	29,81	23,19

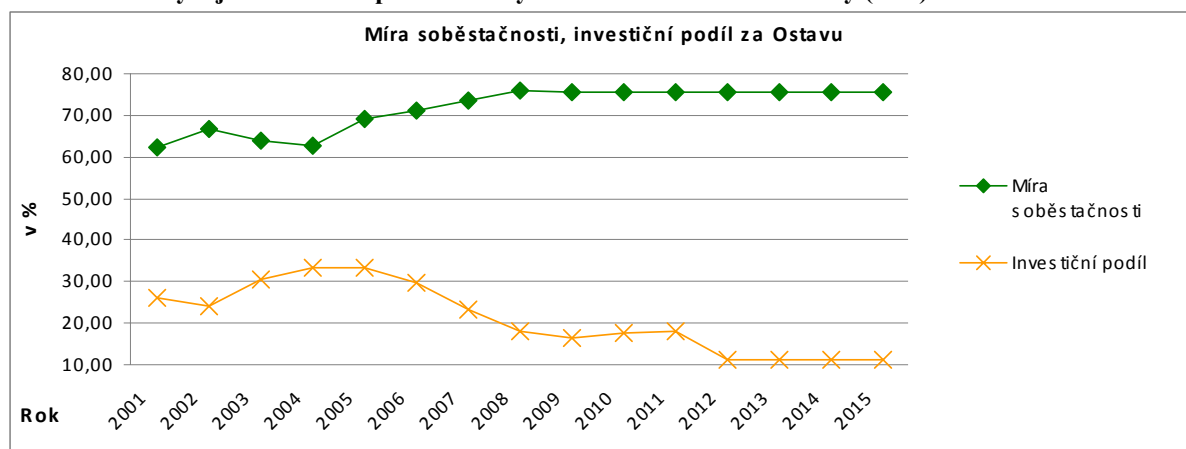
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.51b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra soběstačnosti	76,09	75,74	75,71	75,68	75,68	75,69	75,70	75,72
Investiční podíl	18,09	16,35	17,46	18,23	11,23	11,19	11,14	11,09

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf č. 6.37.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Ostravy (v %)

Míra samofinancování investic města Ostravy svědčí o tom, že hrubá úspora nebyla do roku 2007 dostatečně vysoká, aby pokryla investiční potřeby města. Od roku 2007 však roste, což ukazuje, že

město Ostrava bude schopno realizovat potřebné investice jednodušeji. Graf č. 38 ukazuje vlny, ve kterých budou investice v následujícím období probíhat, první v letech 2008 – 2011, druhá od roku 2012. Nejnižší míry samofinancování v letech 2004 a 2011 odpovídá rokům, kdy byly/budou realizovány větší investice. Hodnota předpokládaných investic na období 2008 – 2013 je však mnohem menší než v předchozím období, cca poloviční, ovšem také za předpokladu snižující se hrubé úspory.

Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových příjmů se pohybuje v rozpětí od 10% v roce 2005 do 26% v roce 2003, přičemž od roku 2008 se očekává její pokles z důvodu očekávaných nižších kapitálových příjmů města.

Kapitálové dotace hrály v celém sledovaném období poměrně významnou roli pro zajišťování investičních potřeb města. V následujícím období je však odhad získaných kapitálových dotací velmi střídavý, odpovídá cca poloviční míře nejnižší hodnoty kapitálových dotací z let 2001 – 2007. Oproti předchozímu období se však předpokládá míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací v následujících 4 letech na úrovni mezi 13 – 18 %.

Obdobně jako předchozí ukazatele i míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací má poměrně velký rozptyl. Z grafu č. 38 je zřejmé, že město v roce 2001 přijalo úvěr ve výši 1,5 mld. Kč od České spořitelny, a.s. s dobou splatnosti 10 let, v roce 2004 emitovalo město Ostrava obligace v objemu 100 mil. EUR s jednorázovou splatností v roce 2014. Město Ostrava ve sledovaném období snižovalo svou závislost na těchto zdrojích. Pro budoucí období město připravuje přijetí úvěrového rámce ve výši 3 mld. Kč od Evropské investiční banky, nicméně ze strany odborníků města bylo konstatováno, že není v současné době zřejmé v jakém rozsahu a jestli vůbec tento záměr bude realizován. V praxi to může znamenat, že město může přijmout získat pouze menší projekt v hodnotě 0,5 mld. Kč, který by krylo z úvěrového rámce EIB, nicméně nemusí také získat vůbec žádný projekt. Proto jsou údaje týkající míry krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací v perspektivě na nulové hodnotě – není možné provést kvalifikovaný odhad.

Z tabulky č. 6.52. také nepřímo vyplývá, že na investice je využíván zejména přebytek běžných příjmů na běžných výdajích.

Tabulka č. 6.52.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁴⁷ města Ostravy (v %)

Tabulka 6.52a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra samofinancování investic	85,93	87,20	87,89	69,55	84,36	92,48	129,71
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	11,28	11,90	26,63	10,53	10,19	25,55	21,95
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	26,43	19,91	22,11	19,70	28,58	27,32	29,33
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	62,50	5,12	5,05	78,17	0,15	1,79	0,49

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.52b - Prospekce

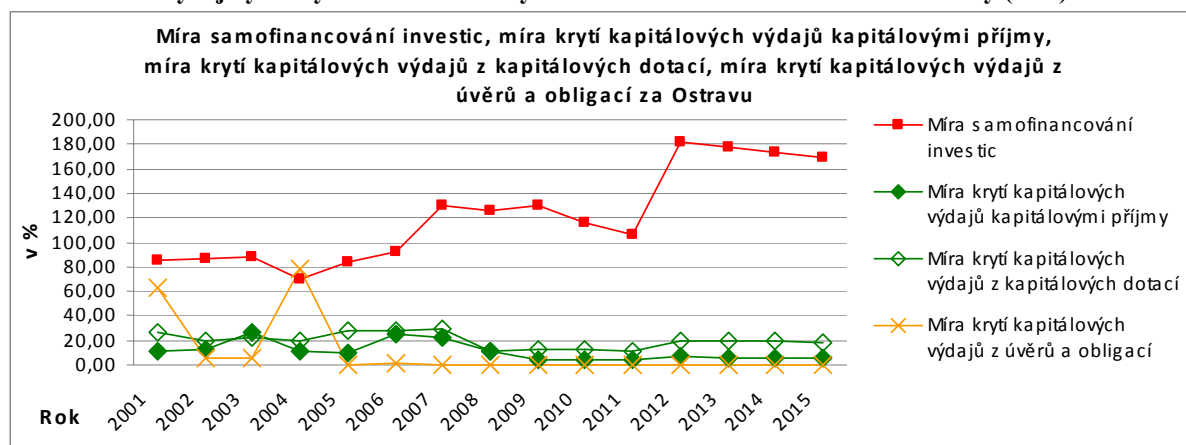
Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra samofinancování investic	126,13	129,99	116,33	106,95	182,51	177,51	172,97	168,63

⁴⁷ Ukazatele míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů mají poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Ostravy. Neznamená to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	11,27	4,37	3,96	3,68	6,36	6,26	6,17	6,08
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	11,55	12,99	11,94	11,27	19,48	19,17	18,90	18,62
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf č. 6.38.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic města Ostravy (v %)

• Ukazatel dluhové služby

Dluhová služba se u města Ostravy po celé období pohybuje výrazně pod úrovní 30% doporučenou MF ČR. Z vývoje dluhové služby jsou zřejmé dvě významná období.

V roce 2001 přijalo město Ostrava úvěr ve výši 1,5 mld. Kč od České spořitelny, a.s. s dobou splatnosti 10 let, poslední splátka proběhne v roce 2010. Úvěr byl použit na výstavbu kanalizačního sběrače (753 mil. Kč) a na jednorázovou splátku emise obligací (746 mil. Kč) v roce 2001, které byly emitovány v roce 1996 v objemu 75 mil. DEM (na splatnost zbývající části obligací, 572 mil. Kč, byl tvořen umořovací fond).

V roce 2004 emitovalo město Ostrava obligace v objemu 100 mil. EUR s jednorázovou splatností v roce 2014. Výnos z emise v objemu 3,160 mld. Kč byl použit na investiční výstavbu ve městě, např. vodohospodářské stavby (119 mil. Kč), kolektor Centrum (278 mil. Kč), rekonstrukce domova důchodců Opavská (414 mil. Kč), rekonstrukce Muzea (125 mil. Kč), výkupy pozemků pro průmyslovou zónu (214 mil. Kč), dotace městským obvodům (723 mil. Kč) a další.

Na období 2009 – 2013 připravuje město Ostrava přijetí úvěrového rámce ve výši 3 mld. Kč od Evropské investiční banky. Úvěr bude možné čerpat po jednotlivých tranších (max. 10) v minimální výši jedné tranše 250 mil. Kč v rozmezí 2009 – 2013. Prostředky budou využity na spolufinancování a zálohování projektů, které budou realizovány v rámci programů EU.

Tabulka č. 6.53: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Ostrava (v %)

Tabulka 6.53a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
---------------	------	------	------	------	------	------	------

Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	20,66	3,15	2,81	2,47	4,29	4,36	4,74
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	26,27	3,87	3,53	3,10	4,76	4,84	5,95

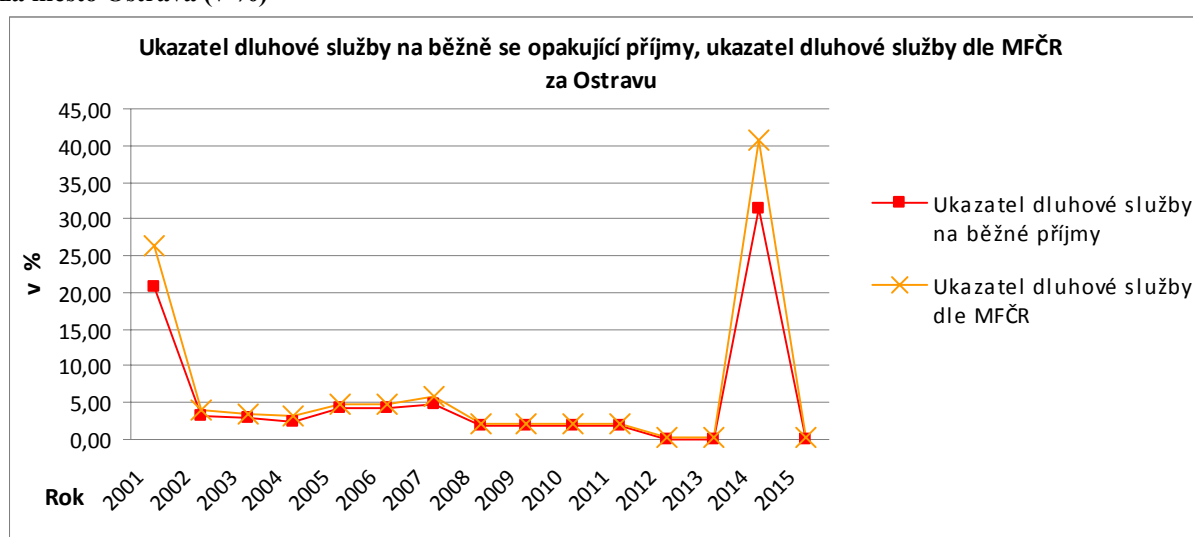
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.53b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	1,76	1,74	1,72	1,69	0,13	0,12	29,57	0,10
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	2,24	2,24	2,24	2,24	0,17	0,17	40,73	0,15

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.39.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Ostrava (v %)

Komparace ukazatelů za město Ostrava, Olomouc, České Budějovice a pracovních standardů

Porovnání vybraných finančních a majetkových ukazatelů Ostravy s pracovními standardy bylo doplněno o dvě velikostně nejbližší města ČR z nižší velikostní skupiny – Olomouc a České Budějovice. Ačkoliv je jejich počet obyvatel oproti Ostravě pouze třetinová, bude zde lépe demonstrována výjimečnost postavení města Ostravy. V této části se nejedná o komparaci velkých měst (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) navzájem.

Komparace obsahuje pouze retrospektivní údaje, protože vytváření prospekce za „standardní obec“, tedy za průměr všech 473 obcí, je problematické. Pro stanovení komparativní úrovně města Ostravy je retrospekce považována za postačující.

• Komparace daňových a celkových příjmů

Celkové příjmy na obyvatele města Ostravy jsou po celé zkoumané období výrazně vyšší než u Českých Budějovic, Olomouci a standardem. V roce 2007 má tyto příjmy vyšší o 18% než standard,

o 24% než Olomouc a o 40% než České Budějovice. Od roku 2005 se příjmy Českých Budějovic pohybují na úrovni daňových příjmů Ostravy.

Obdobně má město Ostrava výrazně vyšší daňové příjmy než jsou ostatní porovnávané hodnoty. U tohoto ukazatele je z tabulky č. 54 a grafu č. 40 vidět téměř stejná dynamika vývoje po celé sledované období, což je dáno způsobem přerozdělování sdílených daní, které mají v rámci tohoto ukazatele rozhodující roli. Rozdíl se objevuje v roce 2002, kdy daňové příjmy Ostravy dočasně skokem vzrostly zejména z důvodu vysoké hodnoty DPPO za obce a naopak u Českých Budějovic poklesly.

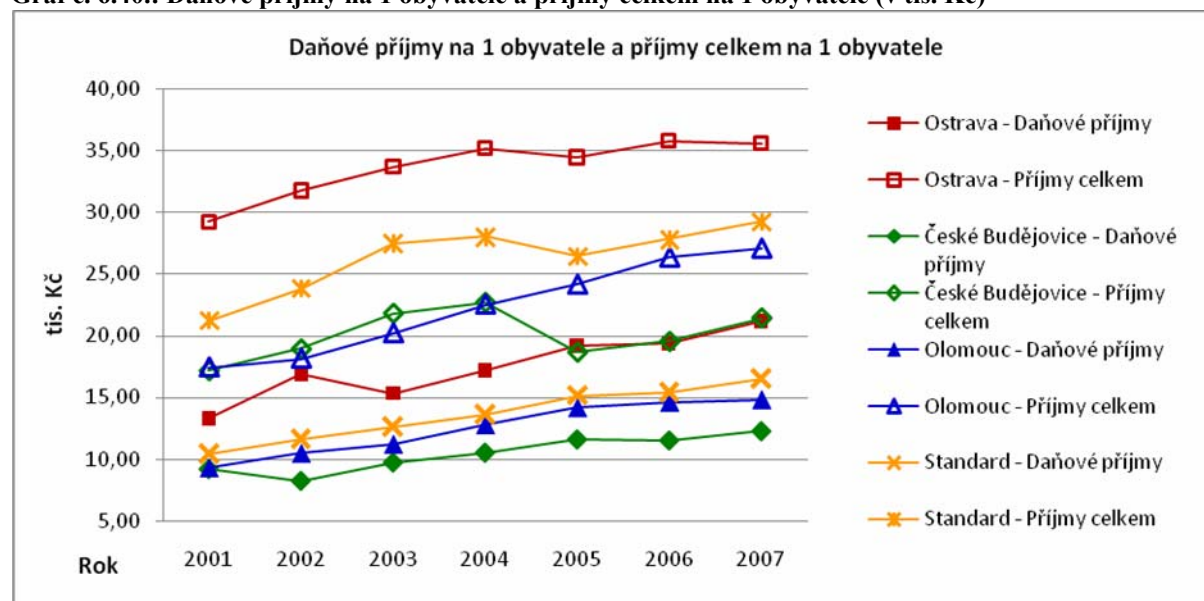
Z porovnání dynamiky hodnot celkových příjmů a příjmů daňových je zřejmé, že úroveň celkových příjmů je u všech obcí a měst determinována právě daňovými příjmy.

Tabulka č. 6.54.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ostrava:							
Daňové příjmy	13,30	16,88	15,33	17,19	19,15	19,37	21,16
Příjmy celkem	29,21	31,74	33,65	35,16	34,42	35,74	35,55
České Budějovice:							
Daňové příjmy	9,19	8,25	9,73	10,52	11,58	11,50	12,24
Příjmy celkem	17,18	18,95	21,83	22,72	18,68	19,55	21,46
Olomouc:							
Daňové příjmy	9,26	10,44	11,19	12,76	14,14	14,58	14,79
Příjmy celkem	17,42	18,13	20,19	22,52	24,14	26,32	27,04
Standard:							
Daňové příjmy	10,44	11,68	12,64	13,65	15,15	15,39	16,52
Příjmy celkem	21,22	23,80	27,47	28,00	26,43	27,79	29,22

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.40.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

- Komparace jednotlivých daňových příjmů

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, přepočteno na 1 obyvatele, má ve sledovaném období pro jednotlivá města mírně rostoucí charakter. Město Ostrava získává na 1 obyvatele největší výnos, v roce 2007 to bylo 4,47 tis. Kč na obyvatele. Olomouc se pohybuje na úrovni 65% hodnoty Ostravy, České Budějovice na úrovni 55% a stanovený standard na 74%. Rozdíly jsou dány počtem zaměstnanců, kteří v jednotlivých městech pracují, a velikostí odchylky tohoto počtu od počtu obyvatel města, tzn. že do Ostravy dojíždí za prací mnohem větší počet osob z okolních obcí než do Olomouce a Českých Budějovic.

Tabulka č.6.55.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,36	1,70	1,86	2,04	2,18	2,19	2,44
Olomouc	1,64	2,02	2,20	2,43	2,59	2,61	2,92
Standard	1,96	2,29	2,50	2,75	2,95	2,98	3,31
Ostrava (= 100%)	2,80	3,10	3,36	3,71	3,96	4,00	4,47
České Budějovice	49%	55%	55%	55%	55%	55%	55%
Olomouc	58%	65%	66%	65%	65%	65%	65%
Standard	70%	74%	74%	74%	74%	74%	74%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na 1 obyvatele má u všech sledovaných měst rostoucí průběh do roku 2004, resp. 2005, a pak začíná klesat, a to až na úroveň z roku 2001. Největší pokles je zřejmý u Českých Budějovic, jejichž výnos na 1 obyvatele v roce 2007 klesá hluboko pod úroveň roku 2001. Do tohoto poklesu se promítl zejména vliv „společného zdanění manželů“, který se začal v různé míře a v závislosti na místě trvalého bydliště poplatníka projevovat na výnosu z této daně u jednotlivých obcí od roku 2006.

Hodnoty pro město Ostrava nedosahují výrazného rozdílu od hodnot Olomouce. V případě standardu jsou zřejmé vyšší kladné odchylky, a to až 17%. Největší odchylky od výnosu Ostravy dosahují České Budějovice v roce 2007, kdy se propadly až na 75% hodnoty Ostravy. Naopak v letech 2003 a 2004 České Budějovice převyšovaly Ostravu o 12%.

Tabulka č.6.56.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,99	1,04	1,22	1,39	1,25	0,76	0,68
Olomouc	0,95	1,03	1,17	1,23	1,29	0,96	1,00
Standard	1,11	1,18	1,19	1,34	1,37	1,04	1,03
Ostrava (= 100%)	0,97	1,04	1,09	1,23	1,25	0,89	0,91
České Budějovice	102%	100%	112%	112%	101%	86%	75%
Olomouc	97%	99%	107%	99%	103%	108%	109%
Standard	114%	114%	109%	108%	110%	117%	113%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Nominální hodnota výnosu daně z příjmu právnických osob bez obcí a krajů na 1 obyvatele se v letech 2001 – 2007 progresivně každý rok zvyšuje. Město Ostrava v roce 2007 získává z této daně 5,2 tis. Kč na 1 obyvatele. Výnos Českých Budějovic je v celém sledovaném období na úrovni 51% výnosu Ostravy, Olomouc pak na úrovni 62%, standard na 73%.

Tabulka č.6.57.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
--	------	------	------	------	------	------	------

České Budějovice	1,46	1,73	1,89	2,06	2,27	2,34	2,62
Olomouc	1,76	2,11	2,31	2,52	2,79	2,87	3,22
Standard	2,06	2,46	2,70	2,95	3,28	3,39	3,80
Ostrava (= 100%)	2,82	3,38	3,71	4,06	4,49	4,63	5,20
České Budějovice	52%	51%	51%	51%	51%	51%	50%
Olomouc	62%	62%	62%	62%	62%	62%	62%
Standard	73%	73%	73%	73%	73%	73%	73%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně právnických osob za obce nevykazuje žádnou pravidelnost a objevují se zde poměrně velké extrémy, zejména v případě Českých Budějovic a Ostravy. V roce 2002 tvořil výnos daně na 1 obyvatele Českých Budějovic pouze 2% výnosu města Ostravy, na druhou stranu v roce 2001 jejich výnos představoval 245% výnosu Ostravy. Výnos města Olomouc téměř ve všech letech, kromě let 2002 a 2007, převyšuje výnos Ostravy o 31 – 93%. V roce 2007 výnos porovnávaných měst představoval 73% a 79% výnosu Ostravy. Hodnoty použitého standardu se pohybují, vyjma extrémního roku 2003, v průměru kolem 80% výnosu Ostravy.

Tabulka č. 6.58.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,77	0,05	0,55	0,58	0,74	0,77	0,74
Olomouc	0,95	0,68	0,49	1,19	1,31	1,59	0,80
Standard	0,75	0,69	0,77	0,75	0,71	0,76	0,77
Ostrava (= 100%)	0,72	2,91	0,33	0,78	0,85	0,82	1,01
České Budějovice	245%	2%	168%	73%	87%	94%	73%
Olomouc	131%	23%	151%	152%	155%	193%	79%
Standard	104%	24%	235%	96%	84%	93%	76%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně z přidané hodnoty na 1 obyvatele se vyznačuje plynulým mírným růstem. Města si udržují stálou pozici, České Budějovice na úrovni 51% výnosu Ostravy, Olomouc 62% a standard na úrovni 73%.

Tabulka č. 6.59.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	2,55	2,67	2,85	3,04	3,57	3,78	3,97
Olomouc	3,08	3,27	3,48	3,72	4,39	4,64	4,87
Standard	3,56	3,81	4,06	4,34	5,17	5,47	5,75
Ostrava (= 100%)	4,95	5,26	5,61	5,98	7,07	7,47	7,88
České Budějovice	51%	51%	51%	51%	51%	51%	50%
Olomouc	62%	62%	62%	62%	62%	62%	62%
Standard	72%	73%	72%	73%	73%	73%	73%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Přestože město Ostrava získává v rámci daně z nemovitosti nominálně o 58 – 70% více finančních prostředků než ostatní sledovaná města, její výnos přepočtený na 1 obyvatele je nízký. Výnos této daně Českých Budějovic je téměř totožný s výnosem města Ostravy, většinou ho mírně převyšuje. Výnos Olomouce pak převyšuje výnos Ostravy o 17 - 35% a výnos použitého standardu pak o 1 -

13%. Je to dáno tím, že v Ostravě žije větší počet obyvatel ve více patrových budovách, a proto je výnos daně z nemovitosti na 1 obyvatele poměrně nízký.

V dohledné době město Ostrava nepočítá se zvyšováním daně z nemovitosti.

Tabulka č. 6.60.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,33	0,33	0,36	0,37	0,35	0,37	0,37
Olomouc	0,41	0,41	0,45	0,47	0,47	0,46	0,48
Standard	0,34	0,35	0,37	0,38	0,38	0,39	0,39
Ostrava (= 100%)	0,30	0,35	0,35	0,35	0,36	0,36	0,37
České Budějovice	110%	96%	102%	105%	98%	102%	100%
Olomouc	135%	117%	128%	133%	131%	125%	131%
Standard	113%	101%	106%	108%	106%	107%	104%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos místních poplatků na 1 obyvatele má ve sledovaném období velice mírně rostoucí tendenci. Výše výnosu z místních poplatků města Olomouce a Českých Budějovic se v celém sledovaném období pohybuje kolem úrovně výnosu města Ostravy. U hodnoty standardu převažují mírně vyšší hodnoty výnosu než má Ostrava.

Až to bude možné, počítá město Ostrava se zvýšením poplatku za svoz komunálního odpadu, a to až na dvojnásobek současné hodnoty.

Tabulka č. 6.61.: Místní poplatky na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,60	0,57	0,59	0,61	0,67	0,67	0,70
Olomouc	0,25	0,61	0,64	0,63	0,65	0,73	0,73
Standard	0,42	0,60	0,60	0,66	0,70	0,71	0,74
Ostrava (= 100%)	0,52	0,57	0,54	0,66	0,68	0,68	0,75
České Budějovice	115%	100%	110%	92%	98%	99%	93%
Olomouc	49%	107%	119%	96%	95%	107%	97%
Standard	80%	107%	112%	100%	103%	105%	98%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

• Komparace běžných, kapitálových a celkových výdajů

Obdobně jako u příjmů jsou i celkové výdaje Ostravy nad úrovní ostatních srovnávaných hodnot. Město Ostrava dosahuje v roce 2007 o 37% vyšších výdajů než České Budějovice, o 17% vyšších celkových výdajů než Olomouc a o 15% více než standard. Nejvyšších výdajů, největšího extrému dosahuje Ostrava v roce 2004. Tento skokový nárůst je tvořen pouze v malé míře zvýšením běžných výdajů.

Běžné výdaje má město Ostrava po celé zkoumané období vyšší, než jsou srovnatelné hodnoty. Město dosahuje v roce 2007 o 37% vyšších běžných výdajů než České Budějovice, o 40% více než Olomouc a o 20% více než je použitý standard. Při porovnání rozdílu mezi celkovými příjmy a běžnými výdaji je možné utvořit závěr, že Ostrava hospodaří v oblasti provozu a údržby svého majetku stejně úsporně jako České Budějovice (celkové příjmy jsou o přibližně stejné procento vyšší jako běžné výdaje), ale hospodaří běžnými příjmy méně úsporně než Olomouc. Dynamika vývoje

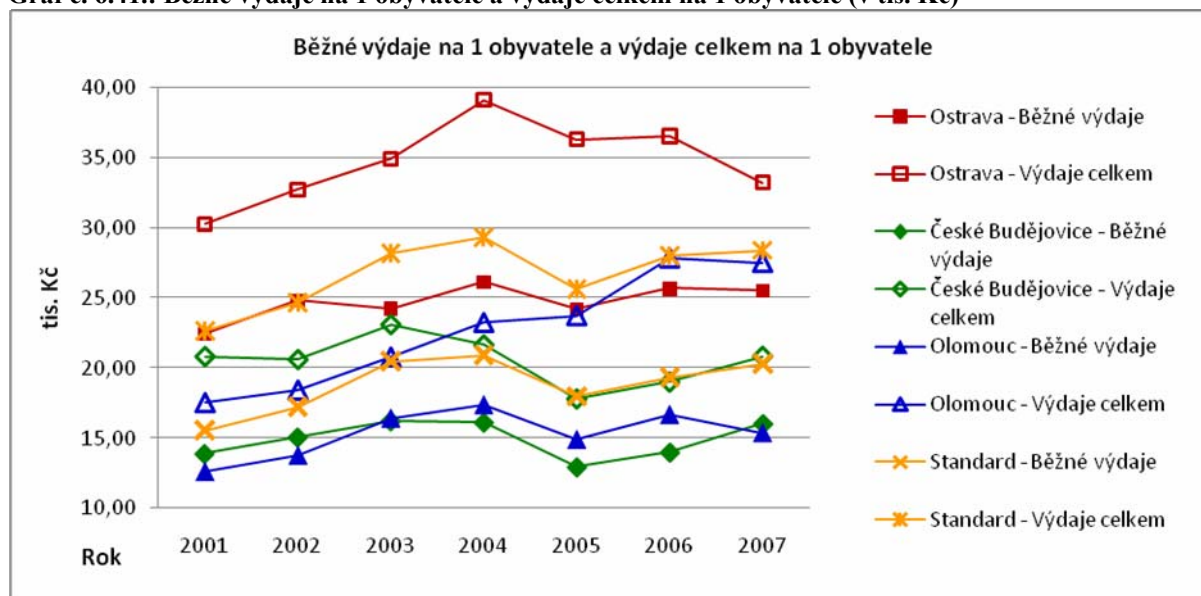
běžných výdajů je však u všech čtyř křivek podobná, což je pravděpodobně dáno vnějšími makroekonomickými vlivy (jako např. míra inflace).

Tabulka č. 6.62.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ostrava:							
Běžné výdaje	22,46	24,82	24,23	26,13	24,18	25,66	25,54
Výdaje celkem	30,32	32,76	34,95	39,12	36,32	36,56	33,26
České Budějovice:							
Běžné výdaje	13,91	15,08	16,24	16,14	12,96	14,00	16,04
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Běžné výdaje	12,61	13,78	16,41	17,37	14,91	16,68	15,37
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Běžné výdaje	15,53	17,20	20,46	20,93	17,97	19,31	20,31
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.41.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Při porovnání ukazatele kapitálových výdajů v tabulce č. 6.63. se potvrzuje předpoklad, že Olomouc prochází obdobím významných investic, protože její kapitálové výdaje od roku 2003 rostou, v roce 2006 a 2007 jsou dokonce vyšší než u Ostravy, kde naopak kapitálové výdaje od roku 2004 klesají. Kapitálové výdaje Olomouce v roce 2007 převyšují kapitálové výdaje Ostravy o 58%. Tento trend je možné pozorovat také u Českých Budějovic, kde kapitálové výdaje klesají od roku 2003.

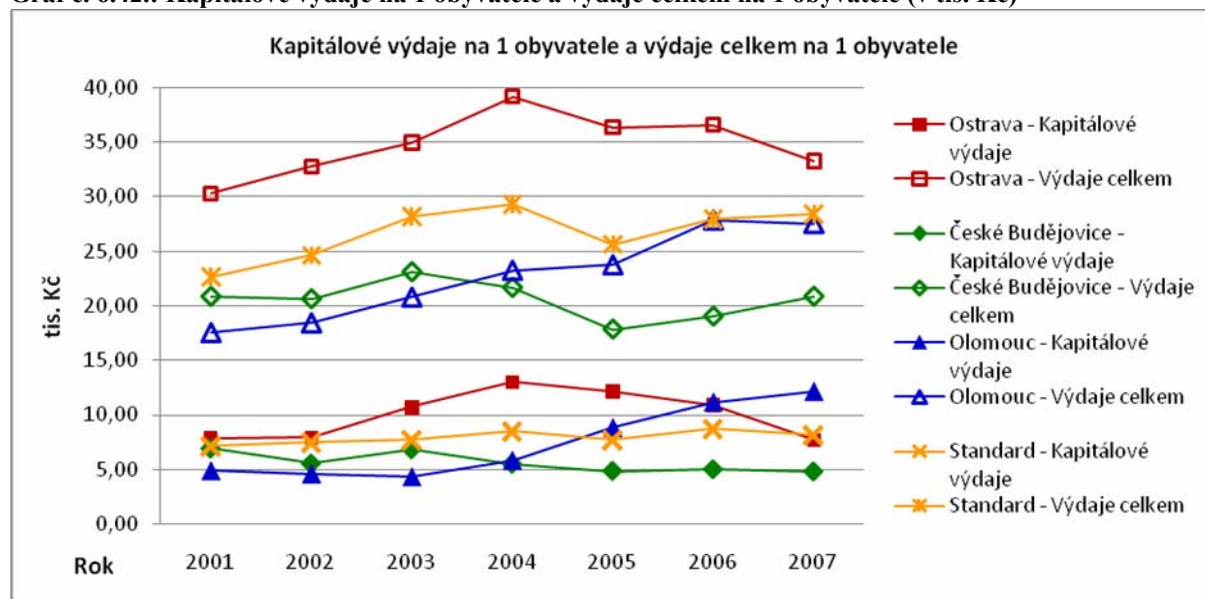
Tabulka č. 6.63.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ostrava:							
Kapitálové výdaje	7,86	7,93	10,71	12,99	12,14	10,90	7,71
Výdaje celkem	30,32	32,76	34,95	39,12	36,32	36,56	33,26
České Budějovice:							

Kapitálové výdaje	6,94	5,55	6,87	5,53	4,87	5,02	4,82
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Kapitálové výdaje	4,90	4,63	4,36	5,86	8,83	11,16	12,15
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Kapitálové výdaje	7,12	7,46	7,71	8,41	7,69	8,69	8,09
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.42.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Komparace investičního potenciálu

Ukazatel míra samofinancování investic v tabulce č. 6.64. a grafu č. 6.43. vypovídá o schopnosti města zafinancovat své investice z hrubé úspory. Pod úroveň 70% hodnoty míry samofinancování u standardu se dostaly pouze České Budějovice v roce 2001. Míra samofinancování za Ostravu v roce 2001 a 2007 dokonce převyšuje použitý standard, ale po zbytek období se pohybuje pod standardem. Tato skutečnost svědčí o výrazně vyšších možnostech velkých měst získávat na své investiční potřeby mimořádné dotace investičního charakteru.

Investiční podíl je od roku 2005 nejvyšší v Olomouci a roste až na úroveň 44% v roce 2007. Investiční podíl Ostravy roste až na úroveň 33,43% v roce 2005, pak ale začíná výrazně klesat až na úroveň Českých Budějovic v roce 2007, kdy dosahuje hodnoty nižší než je použitý standard.

Dynamika investičního podílu Českých Budějovic a hodnoty standardního ukazatele je mírně klesající.

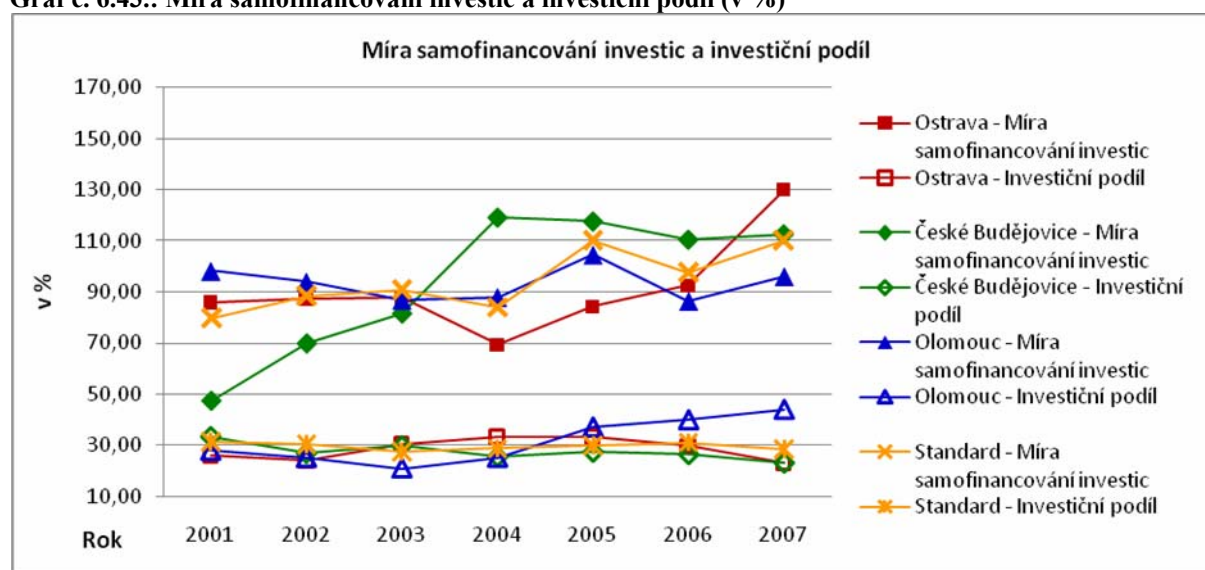
Tabulka č. 6.64.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ostrava:							

Míra samofinancování investic	85,93	87,20	87,89	69,55	84,36	92,48	129,71
Investiční podíl	25,93	24,21	30,65	33,21	33,43	29,81	23,19
České Budějovice:							
Míra samofinancování investic	47,24	69,73	81,45	119,06	117,51	110,38	112,51
Investiční podíl	33,28	26,90	29,73	25,52	27,31	26,40	23,11
Olomouc:							
Míra samofinancování investic	98,15	93,90	86,77	87,82	104,53	86,32	96,03
Investiční podíl	27,98	25,14	20,98	25,22	37,20	40,09	44,15
Standard:							
Míra samofinancování investic	79,79	88,46	90,88	83,95	110,10	97,66	110,15
Investiční podíl	31,43	30,25	27,38	28,67	29,96	31,03	28,47

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Graf č. 6.43.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

• Komparace majetkových ukazatelů

Hodnoty majetku jsou u města Ostravy po celé sledované období nejvyšší. Dynamika vývoje tohoto ukazatele je však u porovnávaných měst velice podobná. Hodnota majetku města standardu porovnaná s ostatními městy v tab. 6.65 vykazuje nejvyšší dynamiku. Nárůst majetkových hodnot a jejich rychlost u města Ostravy odpovídá dynamice daňových příjmů. Nejvyšší nárůst majetku zaznamenala Ostrava v roce 2004.

Dynamika růstu majetku a staveb je srovnatelná u sledovaných hodnot Ostravy, Olomouce, Českých Budějovic i standardu. Vývoj hodnot staveb města Ostravy však v roce 2005 však vykazuje skokový pokles.

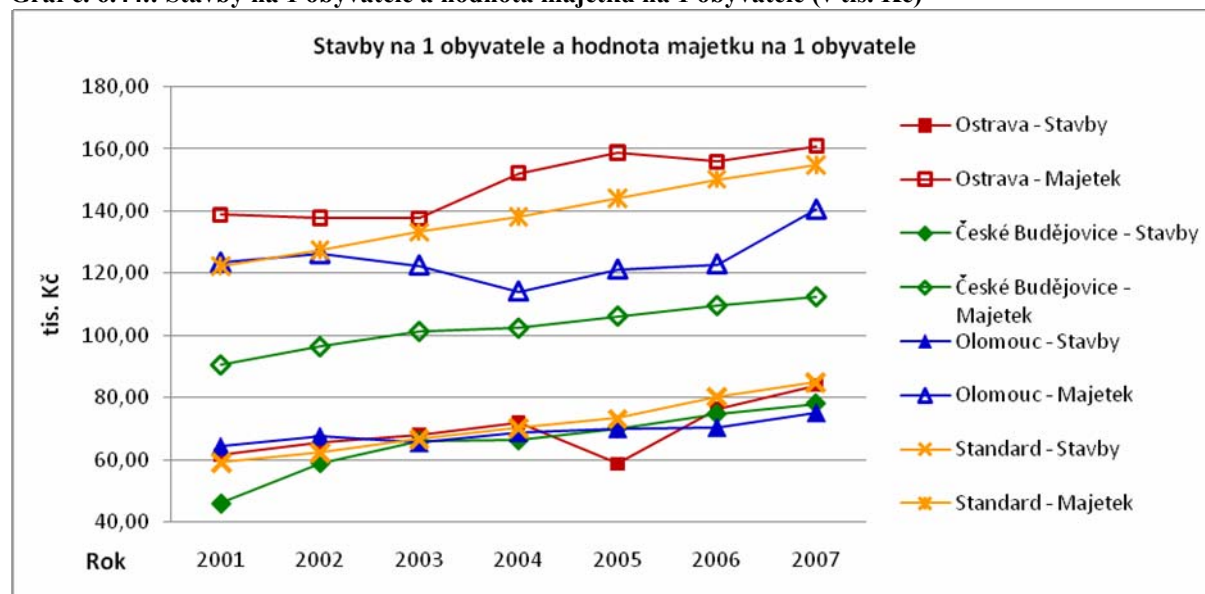
Tabulka č. 6.65.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ostrava:							
Stavby	61,39	65,62	67,98	72,00	58,71	76,22	83,93
Hodnota majetku	138,97	137,98	137,86	152,40	158,98	156,07	161,03
České Budějovice:							

Stavby	46,06	59,03	65,90	66,29	70,17	74,75	78,07
Hodnota majetku	90,66	96,52	101,47	102,50	106,39	109,80	112,63
Olomouc:							
Stavby	64,24	67,54	65,40	68,68	70,00	70,38	75,19
Hodnota majetku	123,48	126,29	122,56	114,14	121,25	122,94	140,63
Standard:							
Stavby	59,09	62,25	66,70	70,32	73,21	80,23	84,89
Hodnota majetku	122,33	127,52	133,32	138,20	144,15	150,29	154,99

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.44.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Ukazatel dluhové služby

U ukazatele dluhové služby jsou všechna tři města i hodnota standardu pod hodnotou 30% doporučenou vládou, a to po celé sledované období. Hodnoty se pohybují většinou do úrovně 10%.

Extrémní hodnoty dosahuje Ostrava v roce 2001 svými 26,27%, vyjma těchto let si udržuje nižší hodnoty ukazatele než je použitý porovnávací standard. Olomouc má své maximum v roce 2007 na úrovni 13,21%, České Budějovice pak v roce 2005 s 12,62%. Ostrava si od roku 2003 udržuje nejnižší dluhovou službu ze všech porovnávaných hodnot.

V roce 2001 Ostrava uhradila splátky úvěrů a emitovaných obligací v celkové výši cca 1,66 mld. Kč.

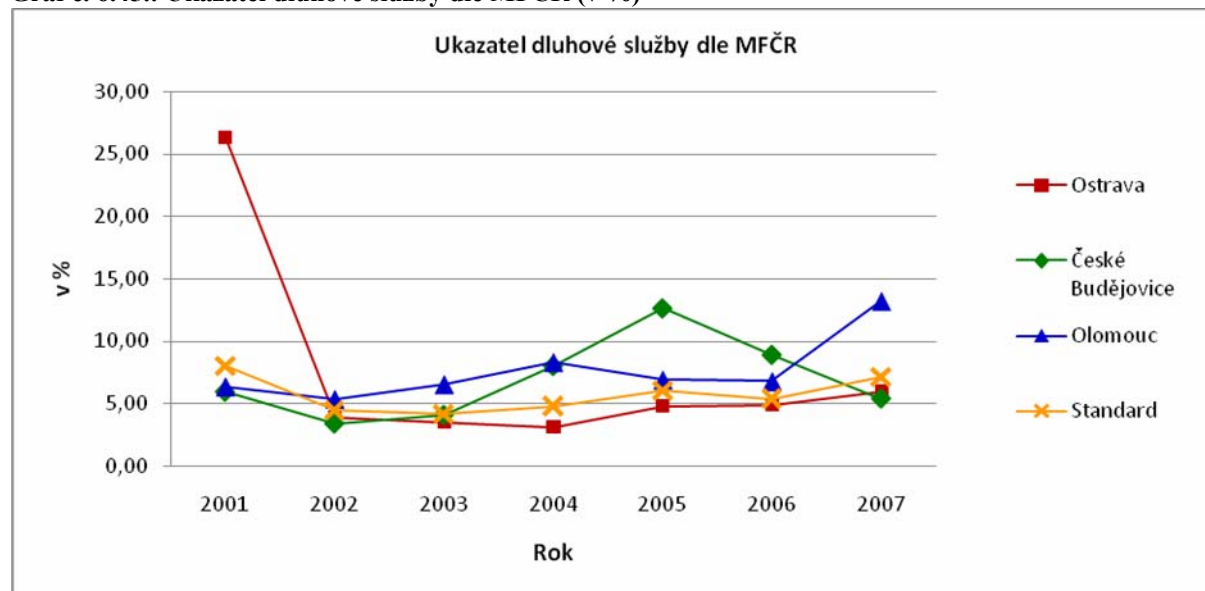
Tabulka č. 6.66.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ostrava:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	26,27	3,87	3,53	3,10	4,76	4,84	5,95
České Budějovice:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	5,95	3,41	4,09	8,01	12,62	8,90	5,41
Olomouc:							

Ukazatel dluhové služby dle MFČR	6,32	5,31	6,49	8,28	6,87	6,74	13,21
Standard:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	8,02	4,41	4,15	4,78	6,02	5,37	7,13

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.45.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

6.4. Retrospektivní a prospektivní analýza statutárního Hlavního města Prahy

• Příjmy a výdaje rozpočtu města

Celkové příjmy Hl. m. Prahy jsou do roku 2004 (včetně) nižší než celkové výdaje města, od roku 2005 dále pak mírně převyšují celkové výdaje. Důvodem bylo snížení kapitálových výdajů o téměř 2 mld. Kč⁴⁸ a snížení běžných výdajů o 1,5 mld. Kč v roce 2005. Celkové příjmy v celém sledovaném období zvolna rostou, větší nárůst příjmů je zřejmý v letech 2002, 2003, 2005 a 2007 zejména díky růstu daňových příjmů.

Celkové výdaje rostou do roku 2004, v roce 2005 mírně klesají, od té doby však opět každoročně rostou. Velký nárůst celkových výdajů byl zaznamenán v roce 2003, a to o cca 6,5 mld. Kč zejména díky nárůstu běžných výdajů⁴⁹.

Porovnání běžných a celkových příjmů k běžným a celkovým výdajům zobrazuje tabulka č. 6.67. a graf č. 6.46. Z tabulky je zřejmé, že běžné příjmy v roce 2001 tvořily 97,58% z celkových příjmů,

⁴⁸ Část nerealizovaných investičních akcí byla z roku 2005 převedena do rozpočtu roku 2006, dále byla výše investičních akcí ovlivněna finančními možnostmi města.

⁴⁹ V roce 2003 byl rozpočet upraven ve školství cca o 1,3 mld. Kč z toho: 0,7 mld. Kč ze státního rozpočtu a zbytek z rozpočtu hl. m. Prahy na zajištění provozu škol a školských zařízení. V dopravě byl rozpočet upraven cca o 3 mld. Kč, v oblasti životního prostředí cca 0,4 mld., další změny od 0,2 mld. do 0,5 mld. byly schváleny v oblasti kultury, bezpečnosti a na zvýšené náklady s nakládání s majetkem ve vlastnictví hl. m. Prahy a na zvýšené výdaje za provoz veřejného osvětlení.

97,19% v roce 2007 a v roce 2015 by mohl být jejich podíl na úrovni 97,66%, což znamená, že jejich význam pro celkové příjmy Prahy je velmi vysoký a v budoucnu by se neměl snižovat.

V celém období (retrospektivně) se běžné výdaje pohybují pod úrovní běžných příjmů a kopírují jejich vývoj, tempo růstu běžných příjmů a běžných výdajů je podobné. Tato tendence by měla pokračovat i v následujícím období. Rozpočet by ze střednědobého hlediska měl být mírně přebytkový.

V celém zkoumaném období dochází k převisu běžných příjmů nad běžnými výdaji, které v roce 2001 tvořily 73% z běžných příjmů, v roce 2007 však už jen 64,6%. V následujících letech by se ovšem tento pozitivní trend měl obrátit a v roce 2015 by měly běžné výdaje tvořit 67,7% běžných příjmů. Tyto předpoklady jsou v tomto smyslu pro město nepříznivé, protože se zužuje prostor pro vytváření finančních rezerv pro investiční aktivity města.

Tabulka č. 6.67: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu HL. m. Prahy (v tis. Kč)

Tabulka 6.67a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžné příjmy (po konsolidaci)	37 148 772	42 335 227	47 787 569	48 238 976	53 822 487	55 498 053	59 255 628
Příjmy celkem (po konsolidaci)	38 069 058	43 830 138	48 981 757	49 380 324	54 792 196	57 243 115	60 968 505
Běžné výdaje (po konsolidaci)	27 166 639	30 569 346	35 736 325	35 401 181	35 282 565	37 833 638	38 263 660
Výdaje celkem (po konsolidaci)	43 209 817	46 077 159	52 641 139	54 549 851	52 685 802	55 855 694	58 929 453

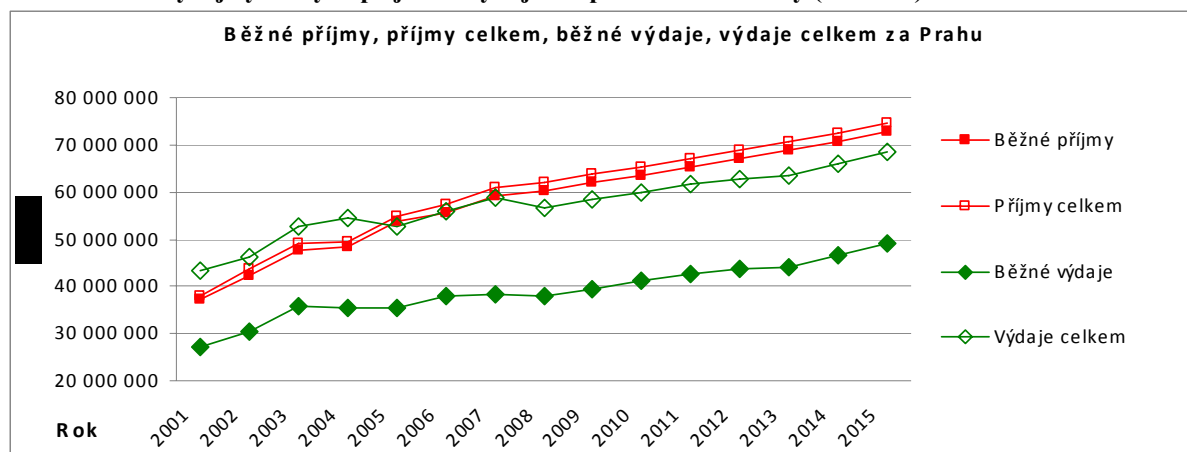
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.67b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné příjmy (po konsolidaci)	60 376 210	61 961 310	63 610 681	65 306 211	67 069 855	68 883 634	70 789 642	72 760 047
Příjmy celkem (po konsolidaci)	62 060 097	63 653 594	65 311 404	67 015 415	68 787 582	70 609 928	72 524 546	74 503 602
Běžné výdaje (po konsolidaci)	37 940 000	39 510 000	41 050 000	42 500 000	43 550 000	44 220 000	46 674 210	49 264 629
Výdaje celkem (po konsolidaci)	56 740 000	58 310 000	59 970 000	61 540 000	62 650 000	63 380 000	65 907 018	68 570 521

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.46.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

• Příjmy města

Daňové příjmy jsou hlavním příjmem města. Příjem z každé daně, tj. z DPH, z příjmů PO i z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, je větší než kapitálové dotace. Kapitálové příjmy díky své nízké hodnotě nehrají pro rozhodování zastupitelstva významnější roli, rozhodování je svazováno především s daňovými příjmy a neinvestičními přijatými dotacemi.

Větší nárůst příjmů v letech 2002, 2003, 2005 a 2007 byl způsoben nárůstem běžných příjmů, především daňových, v letech 2003 také díky nedaňovým příjmům a neinvestičním dotacím.

Naopak kapitálové příjmy jsou pro rozvoj města doslova bezvýznamné. V kapitálových příjmech hrají příjmy z prodeje dlouhodobého majetku zejména bytových domů po celé sledované období velmi malou roli. Vyšší, ale stále málo významné příjmy z prodeje dlouhodobého majetku plynuly do rozpočtu města v letech 2001 – 2003. Z tabulky č. 6.68 a grafu č. 6.47. je patrné, že vyšší kapitálové příjmy město získalo v letech 2001 – 2002 a 2006 – 2007.⁵⁰

V následujícím období budou kapitálové příjmy dle rozpočtového výhledu města pouze minimální. Je to zejména z toho důvodu, že se prodeje majetku odehrávají na účtech zdaňované činnosti, tzn. mimo rozpočet HMP. Do rozpočtu jsou zapojovány prostřednictvím příjmů tř. 4. Rozpočtem prochází pouze ostatní kapitálové příjmy, z toho přijaté dary a příspěvky nelze dopředu zařadit bez znalosti uzavřených smluv, rovněž tak příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Z tohoto důvodu je ve výhledu uvedena „nulová“ hodnota. V současné době se navíc dle informací v rámci řízeného rozhovoru nepředpokládají významnější kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Hl. m. Praha měla určité akciové portfolio, jehož některé části převedli do obchodovatelných částí, které již ovšem nemají. Nyní vlastní pouze určité majetkové podíly (např. dopravní podnik) a strategické vlastnictví (např. energetika, kde se ovšem neuvažuje o prodeji). Jedinou významnější možností je Kongresové centrum (cena cca 3 mld. Kč), které je ovšem velmi zadlužené a splatnost příslušných obligací končí až v roce 2014. Do té doby se tento majetek určitě prodávat nebude, a proto není v prospekci uvažován ani jako možná alternativa.

⁵⁰ V roce 2001 se jednalo převážně o přijaté investiční dary a přijaté investiční příspěvky, v roce 2002 se k nim přidal ještě příjem z prodeje nemovitostí MČ. V roce 2006 a v r. 2008 se převážně jednalo o přijaté investiční dary, příspěvky.

Tabulka č. 6.68.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu HL. m. Prahy (v tis. Kč)

Tabulka 6.68a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy celkem	25 450 166	28 216 844	31 100 468	33 354 055	37 959 698	38 556 527	42 507 859
Neinvestiční dotace (po konsolidaci)	10 484 549	12 425 547	14 527 990	12 260 608	13 606 960	14 490 648	14 975 697
Běžné příjmy (po konsolidaci)	37 148 772	42 335 227	47 787 569	48 238 976	53 822 487	55 498 053	59 255 628
Kapitálové příjmy	63 925	38 532	18 987	26 732	18 744	47 792	41 825
Příjmy celkem (po konsolidaci)	38 069 058	43 830 138	48 981 757	49 380 324	54 792 196	57 243 115	60 968 505

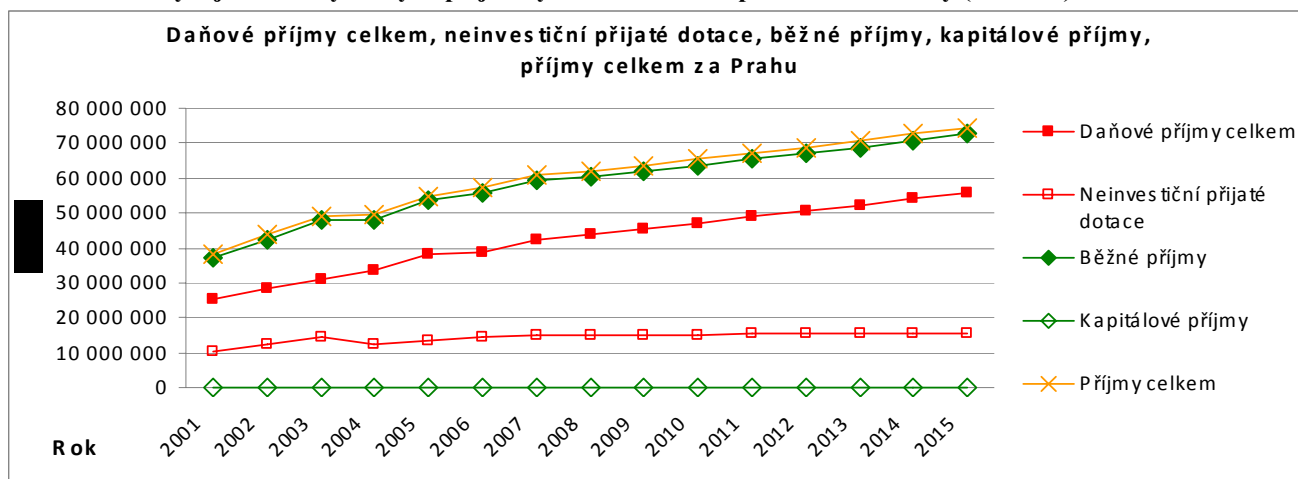
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.68b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy celkem	43 995 634	45 535 481	47 129 223	48 778 746	50 486 002	52 253 012	54 081 868	55 974 733
Neinvestiční dotace (po konsolidaci)	15 050 576	15 125 829	15 201 458	15 277 465	15 353 852	15 430 622	15 507 775	15 585 314
Běžné příjmy (po konsolidaci)	60 376 210	61 961 310	63 610 681	65 306 211	67 069 855	68 883 634	70 789 642	72 760 047
Kapitálové příjmy	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480
Příjmy celkem (po konsolidaci)	62 060 097	63 653 594	65 311 404	67 015 415	68 787 582	70 609 928	72 524 546	74 503 602

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.47.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu HL. m. Prahy (v tis. Kč)

Dynamika růstu daňových a tedy i běžných příjmů má v prospekci stejnou dynamiku, jako příjmy celkové. Neinvestiční dotace hrají poměrně významnou roli pro příjmy města, jejich podíl se však v následujícím období pravděpodobně bude snižovat. Kapitálové dotace jsou pro město méně

významné, i když dle informací získaných v rámci řízeného rozhovoru se předpokládá jejich mírný roční růst ve výši 0,5 %.

Tabulka č. 6.69.: Vývoj neinvestičních dotací, kapitálových dotací a příjmů celkem rozpočtu HL. m. Prahy (v tis. Kč)

Tabulka 6.69a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Neinvestiční dotace (po konsolidaci)	10 484 549	12 425 547	14 527 990	12 260 608	13 606 960	14 490 648	14 975 697
Investiční přijaté transfery	856 362	1 456 379	1 175 201	1 114 616	950 965	1 697 270	1 671 052
Příjmy celkem (po konsolidaci)	38 069 058	43 830 138	48 981 757	49 380 324	54 792 196	57 243 115	60 968 505

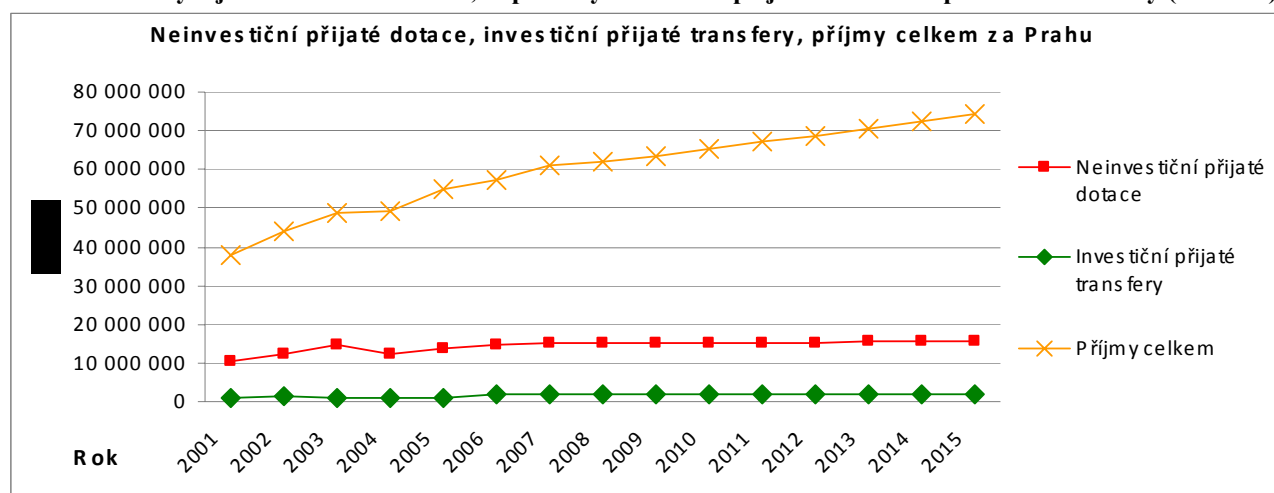
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.69b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Neinvestiční dotace (po konsolidaci)	15 050 576	15 125 829	15 201 458	15 277 465	15 353 852	15 430 622	15 507 775	15 585 314
Investiční přijaté transfery	1 679 407	1 687 804	1 696 243	1 704 724	1 713 248	1 721 814	1 730 423	1 739 075
Příjmy celkem (po konsolidaci)	62 060 097	63 653 594	65 311 404	67 015 415	68 787 582	70 609 928	72 524 546	74 503 602

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.48.: Vývoj neinvestičních dotací, kapitálových dotací a příjmů celkem rozpočtu HL. m. Prahy (v tis. Kč)

• Majetek města

Celková hodnota majetku města Prahy roste v celém sledovaném období obdobně jako dlouhodobého hmotného majetku (DHM) i staveb bez výraznějších výkyvů. Mezi roky 2001 a 2007 je zaznamenán nárůst majetku o 22%, nejvýznamnější nárůst majetku proběhl v roce 2003, a to o 20 mld. Kč, a v roce 2006 o 13 mld. Kč. Dlouhodobý hmotný majetek vzrostl stejným tempem, a to o

23%, a hodnota staveb dokonce o 30%. Nárůst hodnoty majetku a její dynamika vývoje je tedy determinována především významnou investiční aktivitou města Prahy.

V retrospekci podíl hodnoty staveb na majetku celkem ve sledovaném období mírně roste z 42 % na 47 %, na dlouhodobém hmotném majetku celkem pak z 56% na 62%.

Majetek města je několikanásobně vyšší než běžné příjmy města. V roce 2001 byl dlouhodobý hmotný majetek 5,4krát vyšší než běžné příjmy, v roce 2007 je to jen 4,4krát. Z uvedeného je zřejmé, že se mírně sblíží nůžky mezi zdroji na jeho údržbu a provoz a nárůstem jeho hodnoty. Především o dlouhodobý hmotný majetek města je třeba pečovat a zvelebovat jej, a to zejména prostřednictvím běžných výdajů. Město se tak zřejmě snaží snížit další tlak na nárůst běžných výdajů. Pro následující období se však předpokládá rychlejší tempo růstu majetku a v roce 2015 by hodnota dlouhodobého hmotného majetku mohla být až 5,6krát vyšší než běžné příjmy.

Tabulka č. 6.70.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Tabulka 6.70a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Majetek celkem	268 836 379	279 238 382	299 950 171	305 063 336	320 447 211	333 885 460	343 115 274
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	201 005 667	208 539 166	221 913 546	230 089 307	241 455 594	250 456 288	260 094 541
Stavby	113 367 469	119 402 590	134 163 820	140 417 706	146 160 174	155 131 404	162 999 051

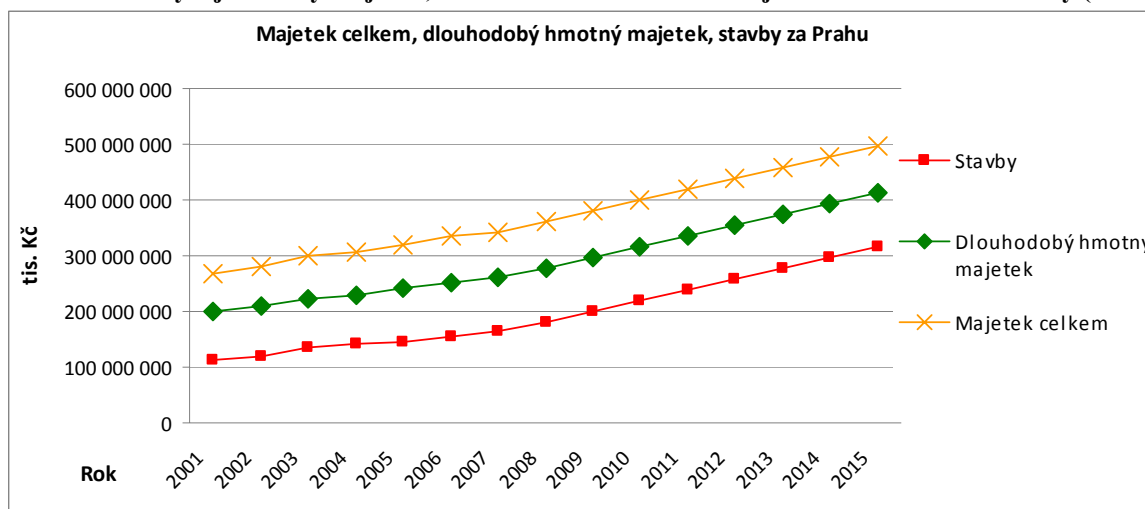
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.70b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Majetek celkem	361 915 274	380 715 274	399 635 274	418 675 274	437 775 274	456 935 274	476 168 082	495 473 975
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	278 894 541	297 694 541	316 614 541	335 654 541	354 754 541	373 914 541	393 147 349	412 453 241
Stavby	181 794 571	200 590 091	219 505 611	238 541 131	257 636 651	276 792 171	296 020 499	315 321 912

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.49.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Zdrojem financování reprodukce dlouhodobého hmotného majetku města by měly být především běžné příjmy. Vzhledem k tomu, že se pro budoucí období nepředpokládá rychlejší růst běžných výdajů než běžných příjmů, je při hodnocení ukazatele běžně se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek pro potenciální reprodukci majetku jeho hodnota relativně příznivá, jak je zřejmé z tabulky č. 6.71. a grafu č. 6.50. V retrospekci se pohybuje v průměru okolo 21%, v posledních třech letech se drží na úrovni 22%. V prospekci pak má klesající tendenci, z důvodu předpokládaného rychlejšího nárůstu majetku, až na úroveň 17,64% v roce 2015, což by mohlo mít negativní dopad na údržbu majetku.

Pokud by město využilo veškeré běžné příjmy na reprodukci majetku, bylo by schopno jej – z hodnoty roku 2007 – pořídit nebo zdvojnásobit za 5,8 let. Protože hodnota běžně se opakujících příjmů na dlouhodobý hmotný majetek v roce 2007 je 22,78%, znamená to, že dlouhodobý hmotný majetek by město bylo schopno reprodukovat už za 4,4 let a stavby už za 2,8 let. Schopnost reprodukce se však u DHM a zejména u staveb v dalších letech snižuje.

Hodnota pozemků zůstává v celém sledovaném období stabilní, tzn. že podíl na majetku celkem se snižuje.

Je třeba podotknout, že ne všechny běžně se opakující příjmy jsou použitelné na obnovu dlouhodobého hmotného majetku, tj. především staveb.

Tabulka č. 6.71: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za Hl. m. Prahu (v %)

Tabulka 6.71a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Běžně se opakující příjmy na DHM celkem	18,48	20,30	21,53	20,97	22,29	22,16	22,78
Běžně se opakující příjmy na stavby	32,77	35,46	35,62	34,35	36,82	35,77	36,35

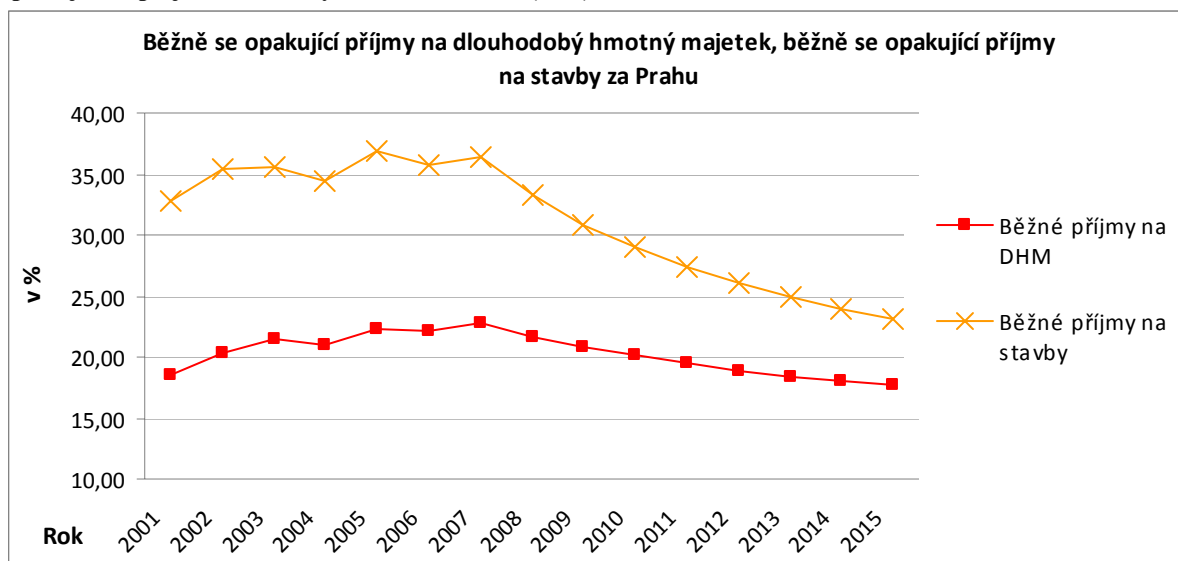
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.71b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžně se opakující příjmy na DHM celkem	21,65	20,81	20,09	19,46	18,91	18,42	18,01	17,64
Běžně se opakující příjmy na stavby	33,21	30,89	28,98	27,38	26,03	24,89	23,91	23,07

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.50.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za Hl. m. Prahu (v %)

• Investice města

Z předchozích dílčích analýz je zřejmé, že město Praha si vytváří zdroje pro své poměrně vysoké investiční potřeby - podíl běžných výdajů na běžných příjmech byl v roce 2007 pouze 64,6% a do roku 2015 se předpokládá růst až do úrovně 67,7%. Z podkladů Hl. m. Prahy týkajících se dodatečných dotazů k této analýze vyplynulo, že přehled investičních potřeb HMP výrazně převyšuje finanční možnosti města. O prioritách budou rozhodovat správci jednotlivých kapitol, tzn. členové RHMP. Investiční potřeby města převyšují možnosti o cca 20 mld. Kč.

Stagnující kapitálové výdaje se ve sledovaném období pak mírně vzdalují od běžných výdajů. V roce 2001 byly běžné výdaje 1,7krát vyšší než kapitálové, v roce 2007 pak 1,9krát. Do budoucna by se tento rozdíl však mohl značně zvýšit, a to až na 2,55násobný rozdíl běžných výdajů od kapitálových, v prospekci se předpokládá růst běžných výdajů, ale stagnace kapitálových. Dle poskytnutých dodatečných podkladů po řízeném rozhovoru vyplynulo, že výše kapitálových výdajů je uvedena dle finančních možností města s tím, že je zohledněn nárůst běžných výdajů a nutnost splatit závazky města ve stanovených termínech. Pokles v rozpočtovém výhledu je dán přijatou metodikou, tzn. do finančních zdrojů města v rozpočtovém výhledu se nezapojuje příjem z cizích zdrojů ani úspory hospodaření z minulých let.

Hrubá úspora (rozdíl mezi celkovými příjmy a běžnými výdaji) je ukazatel, který nám umožňuje zjistit množství prostředků, které městu v daném roce zbývají na investice. Čistá úspora je v případě využití druhového členění rozpočtové skladby totožná s hrubou úsporou. Hrubá úspora se za celé sledované období zvýšila 2krát, zatímco investice pouze 1,3krát. Do budoucna se předpokládá mírný nárůst hrubé úspory na úroveň kolem 25 mld. Kč.

V tabulce č. 6.72. a grafu č. 6.51. je zřejmý nárůst celkových výdajů v budoucnosti, který je způsoben růstem běžných výdajů, investiční výdaje stagnují.

Tabulka č. 6.72.: Vývoj investičního potenciálu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Tabulka 6.72a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Příjmy celkem (po konsolidaci)	38 069 058	43 830 138	48 981 757	49 380 324	54 792 196	57 243 115	60 968 505
Běžné výdaje (po konsolidaci)	27 166 639	30 569 346	35 736 325	35 401 181	35 282 565	37 833 638	38 263 660
Kapitálové výdaje	16 043 178	15 507 812	16 904 814	19 148 670	17 403 237	18 022 056	20 665 793
Výdaje celkem (po konsolidaci)	43 209 817	46 077 159	52 641 139	54 549 851	52 685 802	55 855 694	58 929 453
Hrubá úspora	10 902 419	13 260 791	13 245 432	13 979 143	19 509 632	19 409 477	22 704 844

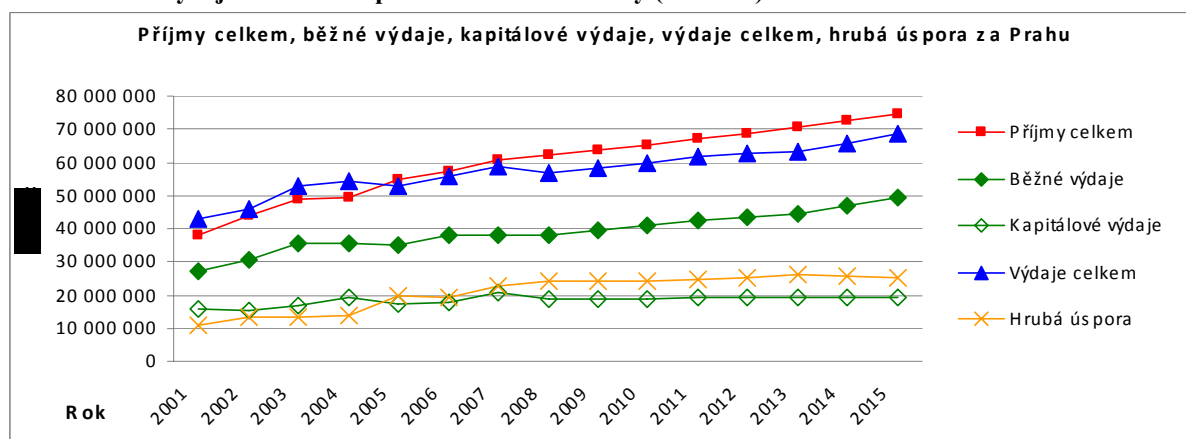
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.72b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem (po konsolidaci)	62 060 097	63 653 594	65 311 404	67 015 415	68 787 582	70 609 928	72 524 546	74 503 602
Běžné výdaje (po konsolidaci)	37 940 000	39 510 000	41 050 000	42 500 000	43 550 000	44 220 000	46 674 210	49 264 629
Kapitálové výdaje	18 800 000	18 800 000	18 920 000	19 040 000	19 100 000	19 160 000	19 232 808	19 305 893
Výdaje celkem (po konsolidaci)	56 740 000	58 310 000	59 970 000	61 540 000	62 650 000	63 380 000	65 907 018	68 570 521
Hrubá úspora	24 120 097	24 143 594	24 261 404	24 515 415	25 237 582	26 389 928	25 850 336	25 238 973

Zdroj: Vlastní výpočty.

Graf č. 6.51.: Vývoj investičního potenciálu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích má klesající tendenci, jak je patrné z tabulky č. 6.73. a grafu č. 6.52. Z 37,13% v roce 2001 klesl investiční podíl na 35,07% v roce 2007, v roce 2003 však klesl až na 32,11%. Tento ukazatel je však nejvyšší ze všech analyzovaných měst.

Je třeba si uvědomit, že nárůst hodnoty majetku bude vytvářet zvýšené požadavky na běžné výdaje. To by v budoucnosti mohlo vést ke snižování investičního podílu. Předpokládaný pokles investičního podílu v následujícím období, v roce 2015 až na 28,15%, by však neměl mít na rozvoj města výraznější vliv, ačkoliv hrubá úspora má v prospekci stagnující tendenci.

Město Praha vykazuje relativně vysokou míru soběstačnosti v tvorbě finančních zdrojů, která se pohybuje až do výše 73,43% v roce 2005, na konci výhledového období v roce 2015 je odhadována ve výši 76,75%. Svědčí to o nízké závislosti na cizích zdrojích. Kapitálové dotace, přestože ve většině let přesahovaly 1 mld. Kč, nejsou s ohledem na celkový rozpočet velmi významným zdrojem příjmů a ve skutečnosti tvoří maximálně 10% z celkových investic. Město by bylo schopno udržet si takto vysoký investiční podíl i bez těchto dotací. Představitelé Prahy si tak mohou udržet kontrolu nad svými zdroji, a pokud nedojde k výrazným změnám v systému rozpočtování veřejné správy ČR, měli by být schopni udržet si vysoký investiční podíl i v budoucnosti.

Tabulka č. 6.73.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti Hl. m. Prahy (v %)

Tabulka 6.73a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra soběstačnosti	70,21	68,33	67,94	72,91	73,43	71,72	72,70
Investiční podíl	37,13	33,66	32,11	35,10	33,03	32,27	35,07

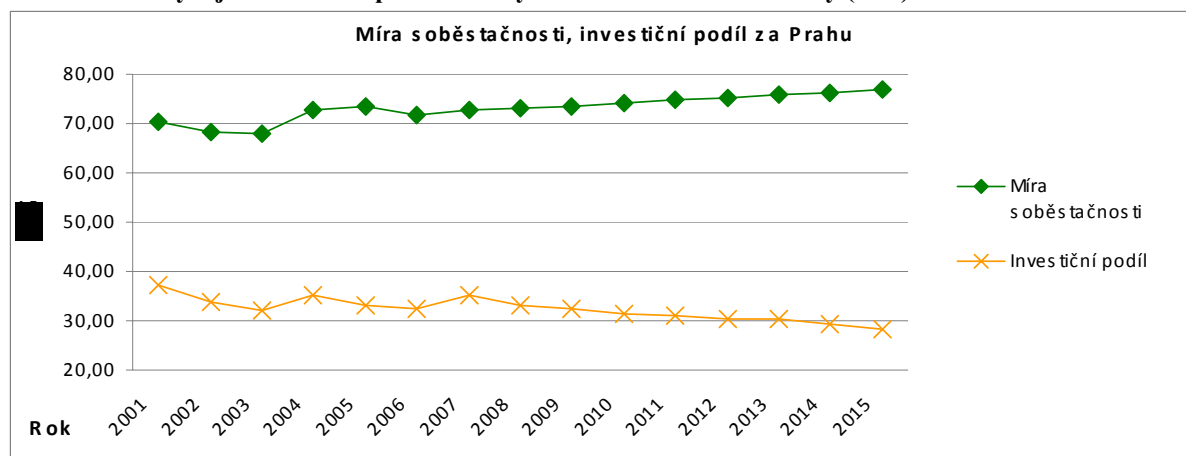
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.73b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra soběstačnosti	73,04	73,59	74,13	74,66	75,19	75,71	76,23	76,75
Investiční podíl	33,13	32,24	31,55	30,94	30,49	30,23	29,18	28,15

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf č. 6.52.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti Hl. m. Prahy (v %)

Vysoká míra samofinancování investic města svědčí o tom, že hrubá úspora postačuje na jeho investiční potřeby do roku 2007, a nad úroveň 100% by se měla udržet i v následujícím období. To ukazuje, že město Praha bude schopno realizovat potřebné investice stále stejně snadno, resp. obtížně.

Pokud jde o míru krytí kapitálových výdajů z kapitálových příjmů, je situace města odlišná. Pohybuje se v rozmezí od 0,4% do 0,11%, tedy na velmi nízké, nedostatečné úrovni, a v následujících letech bude ještě klesat, neboť kapitálové příjmy jsou uvedeny ve výhledu Hl. m. Prahy jako celku na velmi nízké úrovni.

Kapitálové dotace nehrají výraznější roli pro zajišťování investičních potřeb města, nedosahují ani výše 10%.

Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací má velký rozptyl, nejvyšších hodnot dosahuje v roce 2001 a 2003, a to 43% a 73%. Základní úvěrové a obligační tituly přijaté Vlastním HMP v letech 2001 a 2003 jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 6.74.: Základní úvěrové a obligační tituly přijaté Vlastním HMP v letech 2001 a 2003

Rok zahájení čerpání / rok emise		Typ dluhového instrumentu	Objem	Protistrana	Účel použití
2001	obligace	III.emise obligací	5 000 000 000 CZK	ČS	Koupě nových a modernizace starších vozů metra, výstavba JZ části Městského okruhu
2003	obligace	1.tranše z EMTN Programu	170 000 000 €	DB	Výstavba JZ části Městského okruhu, tramvajová trať Hlubočepy - Barrandov včetně technologie
2003	úvěr	Úvěr od EIB 2.etapa (75 mil. EUR)	75 000 000 €	EIB	Výstavba trasy IV.C1 metra
2003	úvěr	Úvěr od EIB (80 mil.EUR)	80 000 000 €	EIB	Rekonstrukce metra v důsledku povodně ze srpna 2002
2003	úvěr	Úvěr od EIB (70 mil. EUR)	70 000 000 €	EIB	Rekonstrukce infrastruktury v důsledku povodně v r. 2002

Zdroj: dodatečné podklady MHMP získané v rámci řízeného rozhovoru (2008)

Poznámka: úvěry EIB byly čerpány v CZK

Z tabulky č. 6.75. také nepřímo vyplývá, že na investice je využíván především vysoký přebytek běžných příjmů nad běžnými výdaji.

Tabulka č. 6.75: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁵¹ Hl. m. Prahy (v %)

Tabulka 6.75a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Míra samofinancování investic	67,96	85,51	78,35	73,00	112,10	107,70	109,87
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	0,40	0,25	0,11	0,14	0,11	0,27	0,20
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	5,34	9,39	6,95	5,82	5,46	9,42	8,09
Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	43,16	16,42	73,25	9,18	9,73	0,56	0,00

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.75b - Prospekce

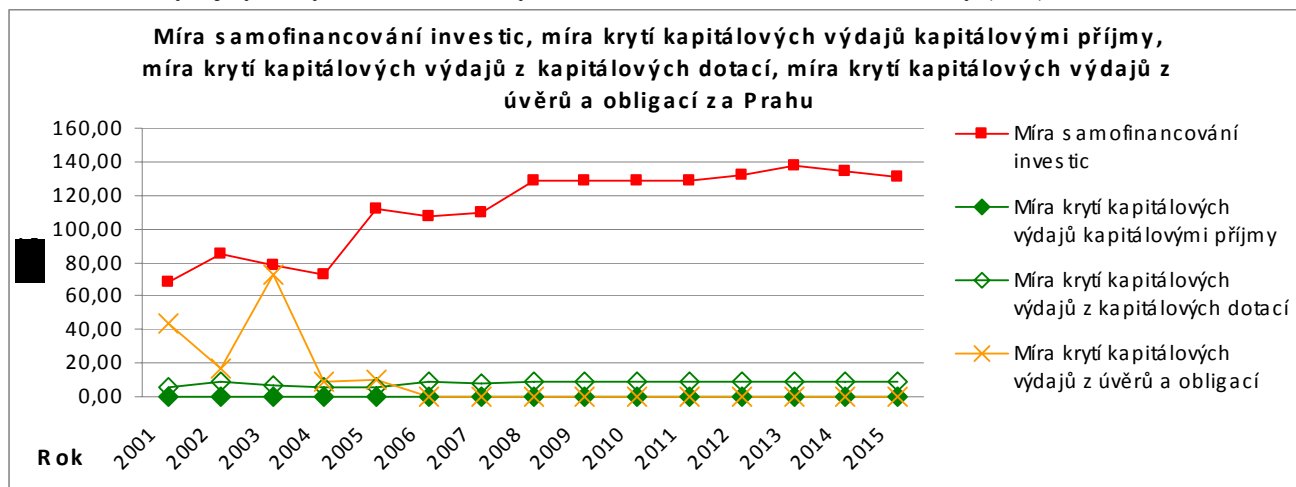
Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Míra samofinancování investic	128,30	128,42	128,23	128,76	132,13	137,73	134,41	130,73
Míra krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Míra krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací	8,93	8,98	8,97	8,95	8,97	8,99	9,00	9,01

⁵¹ Ukazatel míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů má poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Prahy. Neznamena to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

Míra krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Zdroj: vlastní výpočet.

Graf č. 6.53.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic HL. m. Prahy (v %)

Ukazatel dluhové služby

Dluhová služba se u města Prahy po celé období pohybuje výrazně pod hodnotou doporučenou MF ČR a měla by se na stejné úrovni udržet i v následujícím období. V celém sledovaném období se pohybuje na úrovni 4%, v budoucím období by však měla být výrazně vyšší.

Tabulka č. 6.76.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za HL. m. Prahu (v %)

Tabulka 6.76a - Retrospekce

Název položky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	2,09	2,62	2,16	3,46	3,45	3,52	3,15
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	2,75	3,52	2,95	4,41	4,44	4,58	4,15

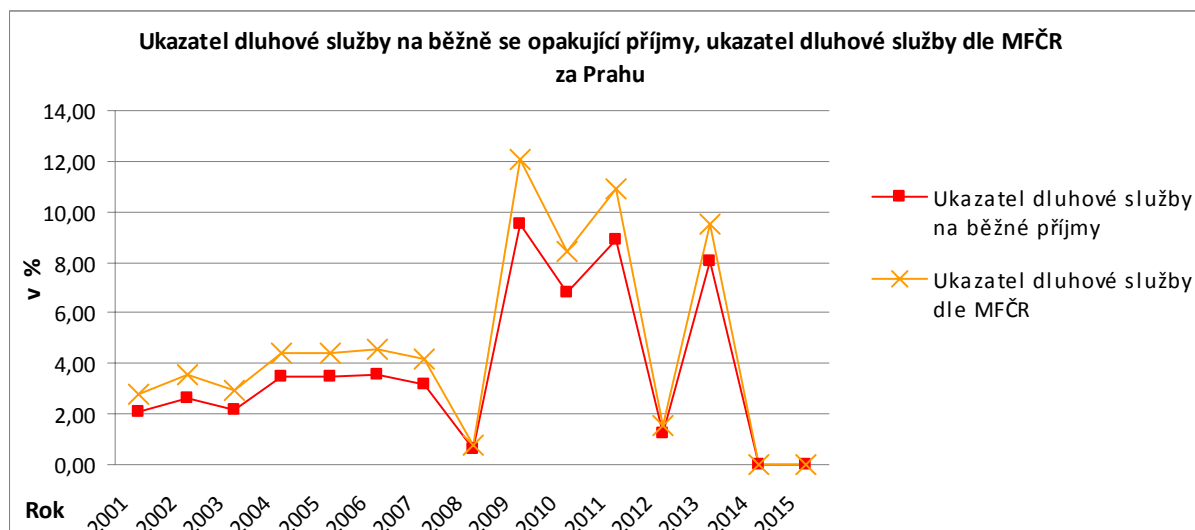
Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Tabulka 6.76b - Prospekce

Název položky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukazatel dluhové služby na běžně se opakující příjmy	0,63	9,52	6,79	8,90	1,27	8,03	0,00	0,00
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	0,81	12,04	8,44	10,87	1,52	9,49	0,00	0,00

Zdroj: vlastní výpočty.

Graf č. 6.54.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za HL. m. Prahu (v %)

Komparace ukazatelů za Hl. m. Prahu, Olomouc, České Budějovice a pracovních standardů

Porovnání vybraných finančních a majetkových ukazatelů Prahy s pracovními standardy bylo doplněno o dvě velikostně nejbližší města ČR z nižší velikostní skupiny – Olomouc a České Budějovice. Ačkoliv je jejich počet obyvatel oproti Praze pouze osmi procentní, bude zde lépe demonstrována výjimečnost postavení města Prahy. V této části se nejedná o komparaci velkých měst (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) navzájem.

Komparace obsahuje pouze retrospektivní údaje, protože vytváření prospekce za „standardní obec“, tedy za průměr všech 473 obcí, je problematické. Pro stanovení komparativní úrovně města Prahy je retrospekce považována za postačující.

• Komparace daňových a celkových příjmů

Celkové příjmy na obyvatele města Prahy jsou po celé zkoumané období výrazně vyšší než u Českých Budějovic, Olomouci a standardem. V roce 2007 má Praha tyto příjmy vyšší o 46% než Olomouc a o 57% než České Budějovice a o 42% než standard. Do roku 2004 se standard pohyboval na úrovni daňových příjmů Prahy, poté však klesá.

Obdobně má město Praha výrazně vyšší své daňové příjmy, než jsou porovnávané hodnoty. U tohoto ukazatele je z tabulky č. 6.77. a grafu č. 6.55. vidět téměř stejná dynamika vývoje po celé sledované období, což je dáno způsobem přerozdělování sdílených daní, které mají v rámci tohoto ukazatele rozhodující roli.

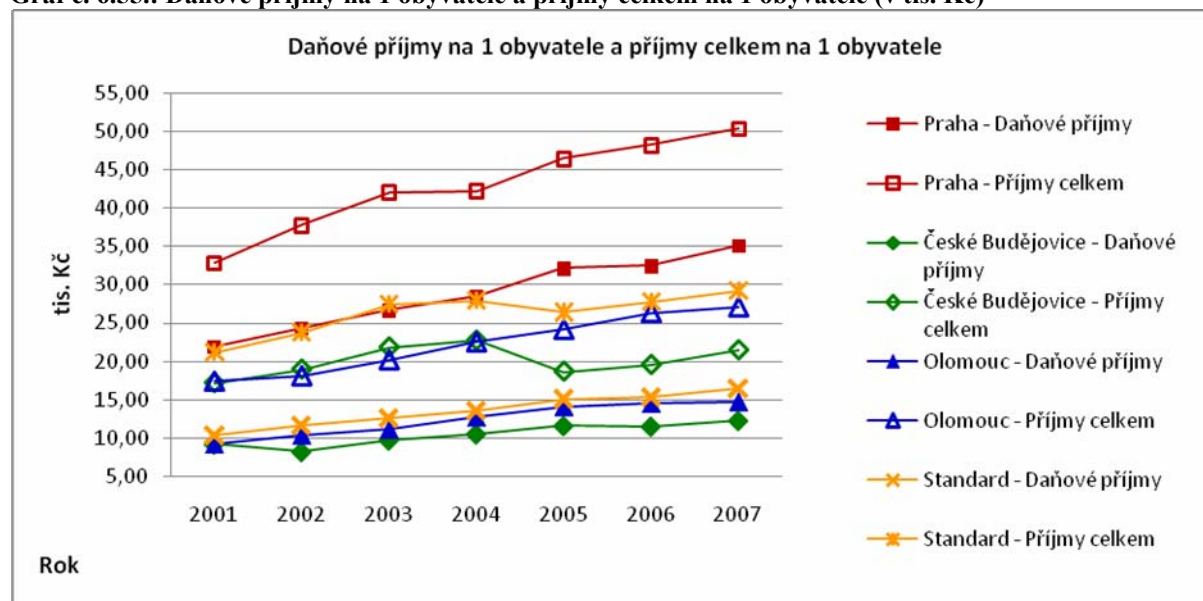
Z porovnání dynamiky hodnot celkových příjmů a příjmů daňových je zřejmé, že úroveň celkových příjmů je u všech obcí a měst determinována právě daňovými příjmy. V případě Hl. m. Prahy je zřejmé větší tempo růstu celkových příjmů v letech 2001 – 2003 a jeho snížení v letech následujících, v případě daňových příjmů se tempo růstu zpomaluje až od roku 2005. Tato tendence je však charakteristická pro všechny porovnávané subjekty.

Tabulka č. 6.77.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Praha:							
Daňové příjmy	21,94	24,28	26,68	28,49	32,13	32,45	35,07
Příjmy celkem	32,81	37,72	42,02	42,18	46,37	48,18	50,30
České Budějovice:							
Daňové příjmy	9,19	8,25	9,73	10,52	11,58	11,50	12,24
Příjmy celkem	17,18	18,95	21,83	22,72	18,68	19,55	21,46
Olomouc:							
Daňové příjmy	9,26	10,44	11,19	12,76	14,14	14,58	14,79
Příjmy celkem	17,42	18,13	20,19	22,52	24,14	26,32	27,04
Standard:							
Daňové příjmy	10,44	11,68	12,64	13,65	15,15	15,39	16,52
Příjmy celkem	21,22	23,80	27,47	28,00	26,43	27,79	29,22

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.55.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

- Komparace jednotlivých daňových příjmů

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, přepočteno na 1 obyvatele, má ve sledovaném období pro jednotlivá města mírně rostoucí charakter. Město Praha získává na 1 obyvatele největší výnos, v roce 2007 to bylo 7,39 tis. Kč / obyv. Olomouc se pohybuje na úrovni 39% hodnoty Prahy, České Budějovice na úrovni 33% a stanovený standard na 45%. Rozdíly jsou dány počtem zaměstnanců, kteří v jednotlivých městech pracují, a velikostí odchylky tohoto počtu od počtu obyvatel města, tzn. že do Prahy dojíždí za prací mnohem větší počet osob z okolních obcí než do Olomouce a Českých Budějovic.

Tabulka č. 6.78.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,36	1,70	1,86	2,04	2,18	2,19	2,44
Olomouc	1,64	2,02	2,20	2,43	2,59	2,61	2,92
Standard	1,96	2,29	2,50	2,75	2,95	2,98	3,31
Praha (= 100%)	4,53	5,12	5,57	6,11	6,61	6,71	7,39
České Budějovice	30%	33%	33%	33%	33%	33%	33%
Olomouc	36%	40%	40%	40%	39%	39%	39%
Standard	43%	45%	45%	45%	45%	44%	45%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Výnos daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na 1 obyvatele má u všech sledovaných měst rostoucí průběh do roku 2004, resp. 2005, a pak začíná klesat. Největší pokles je zřejmý u Českých Budějovic, jejichž výnos na 1 obyvatele v roce 2007 klesá hluboko pod úroveň roku 2001. Do tohoto poklesu se promítl zejména vliv „společného zdanění manželů“, který se začal v různé míře a v závislosti na místě trvalého bydliště poplatníka projevovat na výnosu z této daně u jednotlivých obcí od roku 2006. Město Praha opět v celém sledovaném období výrazně převyšuje ostatní porovnávaná města, a to o 50 – 69%. Největšího přiblížení k výnosu Prahy, na 50%, dosahují České Budějovice v roce 2004. Porovnávaný standard se pohybuje na úrovni necelých 47% výnosu města Prahy.

Tabulka č. 6.79.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,99	1,04	1,22	1,39	1,25	0,76	0,68
Olomouc	0,95	1,03	1,17	1,23	1,29	0,96	1,00
Standard	1,11	1,18	1,19	1,34	1,37	1,04	1,03
Praha (= 100%)	2,48	2,59	2,51	2,80	2,92	2,22	2,22
České Budějovice	40%	40%	48%	50%	43%	34%	31%
Olomouc	38%	40%	47%	44%	44%	43%	45%
Standard	45%	46%	47%	48%	47%	47%	46%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Nominální hodnota výnosu daně z příjmu právnických osob bez obcí a krajů na 1 obyvatele se v letech 2001 – 2007 progresivně každý rok zvyšuje. Město Praha v roce 2007 získává z této daně 8,75 tis. Kč na 1 obyvatele. Výnos Českých Budějovic je v celém sledovaném období na úrovni 30% výnosu Prahy, Olomouc pak na úrovni 37%, standard na 43%.

Tabulka č. 6.80.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,46	1,73	1,89	2,06	2,27	2,34	2,62
Olomouc	1,76	2,11	2,31	2,52	2,79	2,87	3,22
Standard	2,06	2,46	2,70	2,95	3,28	3,39	3,80
Praha (= 100%)	4,66	5,68	6,24	6,79	7,63	7,89	8,75
České Budějovice	31%	30%	30%	30%	30%	30%	30%
Olomouc	38%	37%	37%	37%	37%	36%	37%
Standard	44%	43%	43%	43%	43%	43%	43%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně právnických osob za obce nevykazuje žádnou pravidelnost ani tendenci, ve vývoji se objevují poměrně velké extrémy. V roce 2002 tvořil výnos daně na 1 obyvatele Českých Budějovic pouze 10% výnosu města Prahy, na druhou stranu v roce 2001 jejich výnos představoval 251% výnosu Prahy. V roce 2007 byl výnos Českých Budějovic, resp. Olomouce, na úrovni 57%, resp. 61% výnosu Prahy. Hodnoty použitého standardu se ve sledovaném období pohybují na úrovni 57 – 157% výnosu Prahy.

Tabulka č. 6.81.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	1,77	0,05	0,55	0,58	0,74	0,77	0,74
Olomouc	0,95	0,68	0,49	1,19	1,31	1,59	0,80
Standard	0,75	0,69	0,77	0,75	0,71	0,76	0,77
Praha (= 100%)	0,71	0,44	1,35	0,98	1,00	0,83	1,30
České Budějovice	251%	10%	40%	58%	74%	93%	57%
Olomouc	134%	156%	36%	121%	131%	192%	61%
Standard	107%	157%	57%	77%	71%	92%	59%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos daně z přidané hodnoty na 1 obyvatele se vyznačuje plynulým mírným růstem. Města si udržují stálou pozici, České Budějovice na úrovni 30% výnosu Prahy, Olomouc na 37% a standard na úrovni 43%.

Tabulka č. 6.82.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	2,55	2,67	2,85	3,04	3,57	3,78	3,97
Olomouc	3,08	3,27	3,48	3,72	4,39	4,64	4,87
Standard	3,56	3,81	4,06	4,34	5,17	5,47	5,75
Praha (= 100%)	8,23	8,83	9,40	10,01	11,98	12,74	13,26
České Budějovice	31%	30%	30%	30%	30%	30%	30%
Olomouc	37%	37%	37%	37%	37%	36%	37%
Standard	43%	43%	43%	43%	43%	43%	43%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Přestože město Praha získává v rámci daně z nemovitosti nominálně cca o 88 – 92% více finančních prostředků než ostatní sledovaná města, jeho výnos přepočtený na 1 obyvatele je velmi nízký. Výnos Českých Budějovic převyšuje výnos Prahy o 4 – 15%, výnos Olomouce pak o 31 - 42% a výnos použitého standardu dokonce až o 11 - 18%. Je to dáno tím, že v Praze žije větší počet obyvatel ve více patrových budovách, a proto je výnos daně z nemovitosti na 1 obyvatele poměrně nízký.

Tabulka č. 6.83.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,33	0,33	0,36	0,37	0,35	0,37	0,37
Olomouc	0,41	0,41	0,45	0,47	0,47	0,46	0,48
Standard	0,34	0,35	0,37	0,38	0,38	0,39	0,39
Praha (= 100%)	0,29	0,31	0,33	0,33	0,34	0,35	0,34
České Budějovice	115%	108%	109%	112%	104%	107%	108%
Olomouc	141%	133%	136%	142%	139%	131%	141%

Standard	118%	114%	113%	115%	113%	111%	113%
----------	------	------	------	------	------	------	------

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Výnos místních poplatků na 1 obyvatele má ve sledovaném období velice mírně rostoucí tendenci, poměrný výnos měst zaznamenal jen mírné výkyvy, a to zejména v první polovině období. Výše výnosu místních poplatků města Prahy v celém období převyšuje výnosy ostatních měst, výnos Českých Budějovic v roce 2007 dosahuje 61% výnosu Prahy, Olomouc 63% a standard 64%.

Tabulka č. 6.84.: Místní poplatky (položka 1341 až 1349, 1337) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
České Budějovice	0,60	0,57	0,59	0,61	0,67	0,67	0,70
Olomouc	0,25	0,61	0,64	0,63	0,65	0,73	0,73
Standard	0,42	0,60	0,60	0,66	0,70	0,71	0,74
Praha (= 100%)	0,80	1,04	0,92	1,04	1,11	1,11	1,15
České Budějovice	74%	55%	64%	58%	60%	60%	61%
Olomouc	31%	58%	69%	61%	58%	65%	63%
Standard	52%	58%	65%	64%	63%	64%	64%

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

• Komparace běžných, kapitálových a celkových výdajů

Obdobně jako u příjmů jsou i celkové výdaje Prahy nad úrovní ostatních srovnávaných hodnot. Město Praha dosahuje v roce 2007 o 57% vyšších výdajů než České Budějovice a standard a zároveň o 43% vyšších celkových výdajů než Olomouc a o 42% než standard.

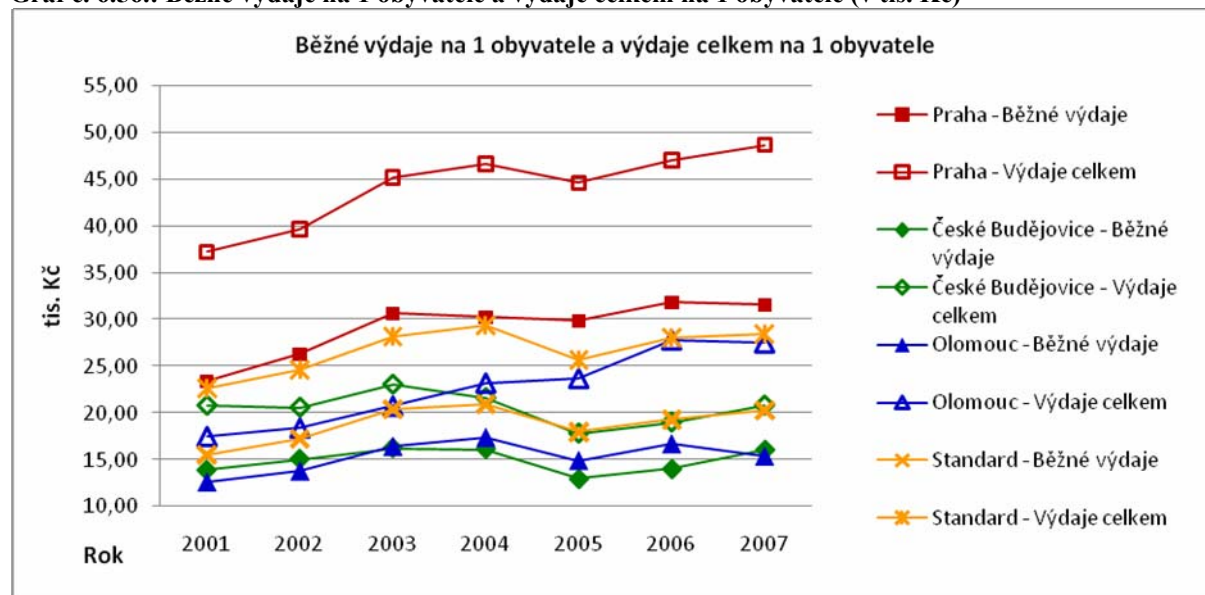
Běžné výdaje má město Praha po celé zkoumané období vyšší než jsou všechny porovnávané hodnoty. Výše běžných výdajů města Prahy odpovídá úrovni celkových výdajů porovnávaných subjektů. Město Praha dosahuje v roce 2007 o 49% vyšších běžných výdajů než České Budějovice, o 51% více než Olomouc a o 36% než je jejich standardní hodnota. Při porovnání rozdílu mezi celkovými výdaji a běžnými výdaji je možné utvořit závěr, že Praha hospodaří v oblasti provozu a údržby svého majetku stejně úsporně jako Olomouc (celkové výdaje jsou o přibližně stejné procento vyšší jako běžné výdaje), ale hospodaří běžnými příjmy úsporněji než České Budějovice. Dynamika vývoje běžných výdajů je však u všech čtyř křivek obdobná, což je pravděpodobně dáno vnějšími makroekonomickými vlivy (jako např. míra inflace).

Tabulka č. 6.85.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Praha:							
Běžné výdaje	23,42	26,31	30,66	30,24	29,86	31,84	31,57
Výdaje celkem	37,25	39,66	45,16	46,60	44,59	47,01	48,62
České Budějovice:							
Běžné výdaje	13,91	15,08	16,24	16,14	12,96	14,00	16,04
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Běžné výdaje	12,61	13,78	16,41	17,37	14,91	16,68	15,37
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Běžné výdaje	15,53	17,20	20,46	20,93	17,97	19,31	20,31
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.56.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

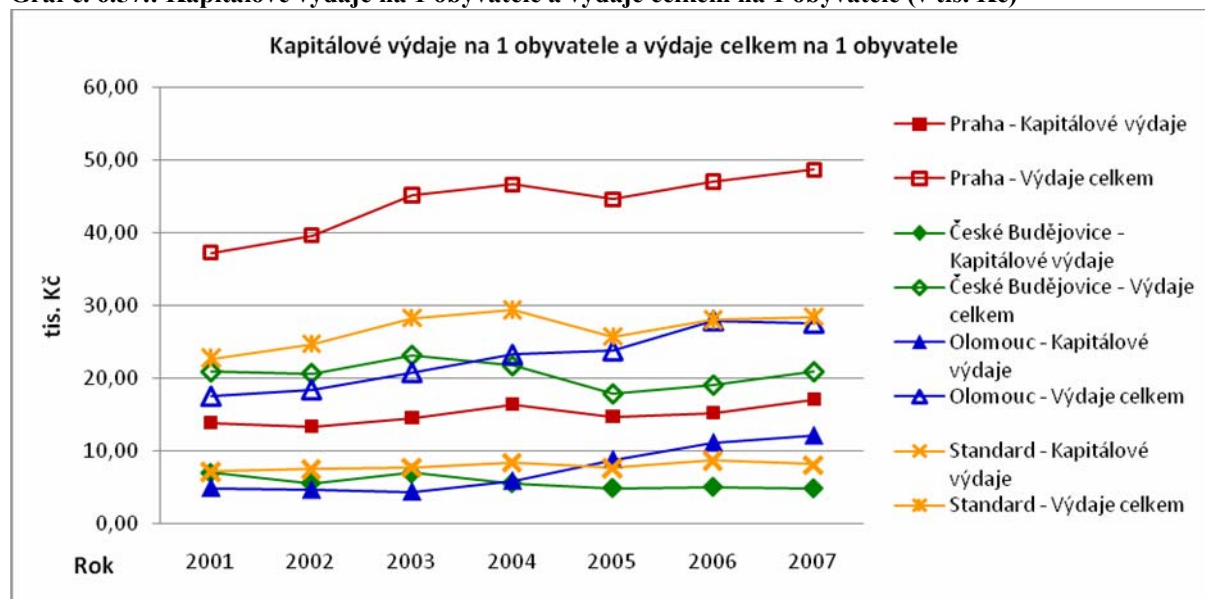
Při porovnání ukazatele kapitálových výdajů v tabulce č. 6.86 se potvrzuje předpoklad, že Olomouc prochází obdobím významných investic, protože její kapitálové výdaje od roku 2003 rostou a významně se přibližují úrovni kapitálových výdajů Prahy, v roce 2007 jsou na úrovni 71% investic Prahy. Naopak u Českých Budějovic kapitálové výdaje od roku 2003 klesají a dostávají se pod úroveň použitého standardu.

Tabulka č. 6.86.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Praha:							
Kapitálové výdaje	13,83	13,35	14,50	16,36	14,73	15,17	17,05
Výdaje celkem	37,25	39,66	45,16	46,60	44,59	47,01	48,62
České Budějovice:							
Kapitálové výdaje	6,94	5,55	6,87	5,53	4,87	5,02	4,82
Výdaje celkem	20,84	20,62	23,11	21,67	17,83	19,03	20,86
Olomouc:							
Kapitálové výdaje	4,90	4,63	4,36	5,86	8,83	11,16	12,15
Výdaje celkem	17,51	18,41	20,77	23,23	23,74	27,84	27,52
Standard:							
Kapitálové výdaje	7,12	7,46	7,71	8,41	7,69	8,69	8,09
Výdaje celkem	22,65	24,67	28,18	29,35	25,66	28,00	28,40

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.57.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Komparace investičního potenciálu

Ukazatel míra samofinancování investic v tabulce č. 6.87. a grafu č. 6.58. vypovídá o schopnosti města zafinancovat své investice z hrubé úspory. Vyjma roku 2005 a 2006 se Praha nachází pod hodnotou standardu. České Budějovice od roku 2004 úroveň standardu převyšují. V roce 2007 se hodnota Prahy a Českých Budějovic dostává na úroveň standardu. Olomouc se v posledních letech naopak pohybuje pod hodnotou standardu z důvodu vyšší investiční aktivity. Tato skutečnost svědčí o výrazně vyšších možnostech velkých měst získávat na své investiční potřeby mimořádné dotace investičního charakteru.

V roce 2005 je u Prahy zřejmé zvýšení výnosu daně z přidané hodnoty, a to cca o 3 mld. Kč, míra samofinancování investic se tak významně zvyšuje téměř o 40%. Podobný průběh zaznamenaly České Budějovice v roce 2004, tam bylo však příčinou především zvýšení ostatních příjmů a kapitálových příjmů z prodeje dlouhodobého majetku.

Investiční podíl Prahy je na nejvyšší úrovni v roce 2001, pak mírně klesá. Od roku 2005 ji převyšuje Olomouc a její hodnota roste až na úroveň 44% v roce 2007.

Dynamika investičního podílu Českých Budějovic a hodnoty standardního ukazatele je ve sledovaném období mírně klesající.

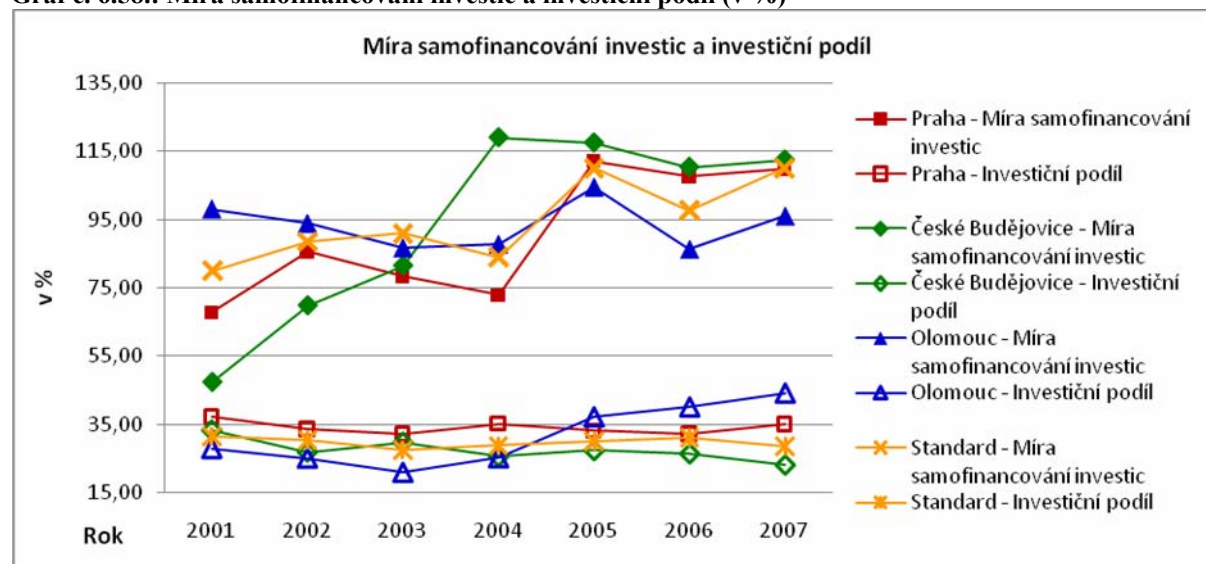
Tabulka č. 6.87.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Praha:							
Míra samofinancování investic	67,96	85,51	78,35	73,00	112,10	107,70	109,87
Investiční podíl	37,13	33,66	32,11	35,10	33,03	32,27	35,07
České Budějovice:							
Míra samofinancování investic	47,24	69,73	81,45	119,06	117,51	110,38	112,51
Investiční podíl	33,28	26,90	29,73	25,52	27,31	26,40	23,11
Olomouc:							
Míra samofinancování investic	98,15	93,90	86,77	87,82	104,53	86,32	96,03

Investiční podíl	27,98	25,14	20,98	25,22	37,20	40,09	44,15
Standard:							
Míra samofinancování investic	79,79	88,46	90,88	83,95	110,10	97,66	110,15
Investiční podíl	31,43	30,25	27,38	28,67	29,96	31,03	28,47

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování

Graf č. 6.58.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

• Komparace majetkových ukazatelů

Hodnota majetku i staveb ve sledovaném období za všechny porovnávaná města mírně roste. Výjimkou je výraznější pokles hodnoty majetku Olomouce v roce 2004, který je však v následujícím roce opět vyrovnán na původní úroveň.

Hodnoty majetku jsou u města Prahy po celé sledované období výrazně vyšší, minimálně dvojnásobné oproti porovnávaným hodnotám. Dynamika vývoje tohoto ukazatele je však u všech porovnávaných hodnot stejná. Město Praha nabývá majetek stejně rychle jako Olomouc a České Budějovice, a to cca o 8% za celé sledované období. Nárůst majetkových hodnot a jejich rychlost u města Prahy je vyšší než nárůst daňových příjmů, ty ve sledovaném období vzrostly o necelých 6%. Obdobně se chová i vývoj hodnot staveb města Prahy. Dynamika růstu staveb je u všech srovnávaných hodnot, kromě Olomouce, o něco pomalejší než dynamika růstu hodnoty majetku celkem, cca o 2%.

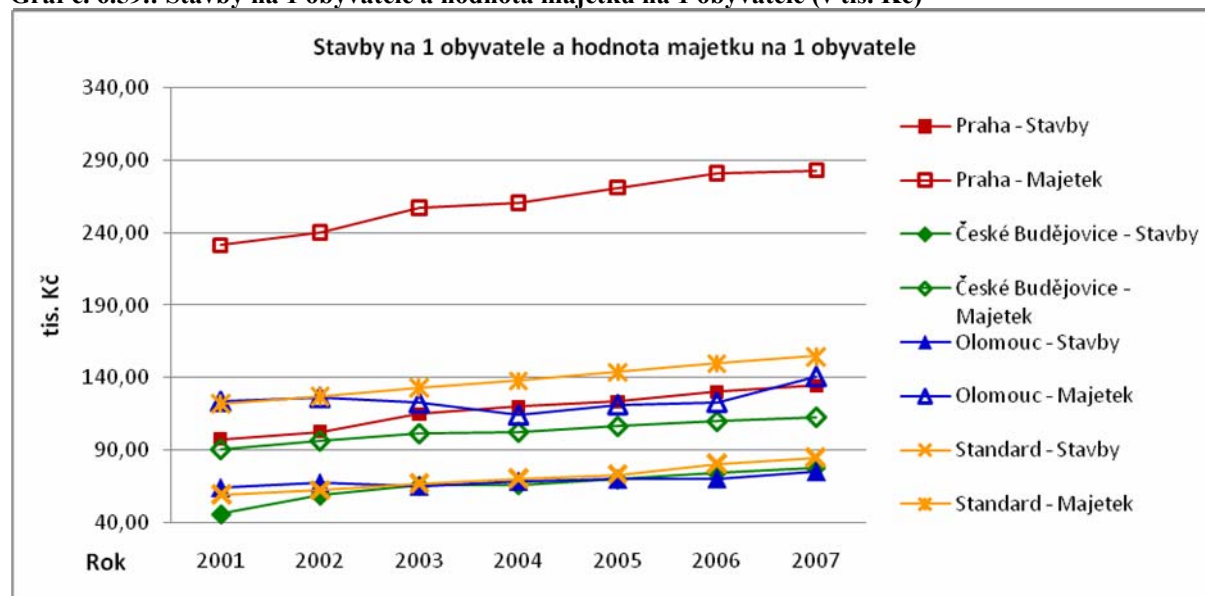
Tabulka č. 6.88.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Praha:							
Stavby	97,72	102,76	115,10	119,96	123,70	130,57	134,48
Hodnota majetku	231,73	240,32	257,34	260,61	271,20	281,02	283,08
České Budějovice:							
Stavby	46,06	59,03	65,90	66,29	70,17	74,75	78,07
Hodnota majetku	90,66	96,52	101,47	102,50	106,39	109,80	112,63
Olomouc:							

Stavby	64,24	67,54	65,40	68,68	70,00	70,38	75,19
Hodnota majetku	123,48	126,29	122,56	114,14	121,25	122,94	140,63
Standard:							
Stavby	59,09	62,25	66,70	70,32	73,21	80,23	84,89
Hodnota majetku	122,33	127,52	133,32	138,20	144,15	150,29	154,99

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.59.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

• Ukazatel dluhové služby

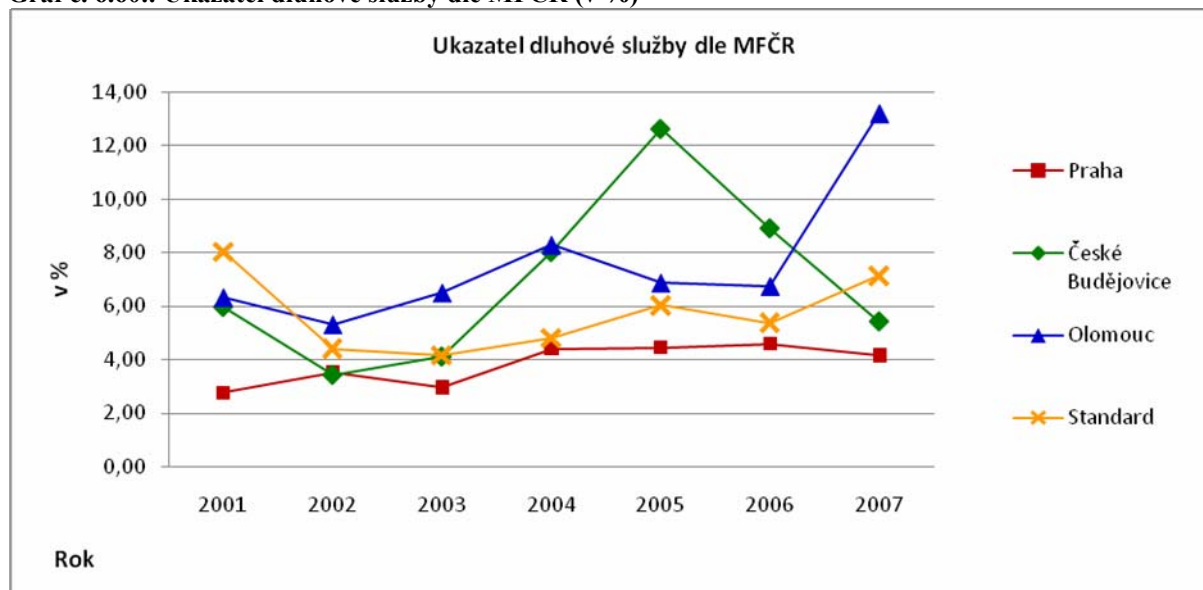
U ukazatele dluhové služby jsou všechna tři města i hodnota standardu pod hodnotou 30% doporučenou vládou, a to po celé sledované období. Maximálních hodnot dosahuje Olomouc, která má své maximum v roce 2007 na úrovni 13,21%, České Budějovice pak v roce 2005 s 12,62%. Praha se po celé sledované období udržuje nejnižší dluhovou službu, maxima dosahuje v roce 2006 s 4,58%.

Tabulka č. 6.89.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Praha:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	2,75	3,52	2,95	4,41	4,44	4,58	4,15
České Budějovice:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	5,95	3,41	4,09	8,01	12,62	8,90	5,41
Olomouc:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	6,32	5,31	6,49	8,28	6,87	6,74	13,21
Standard:							
Ukazatel dluhové služby dle MFČR	8,02	4,41	4,15	4,78	6,02	5,37	7,13

Zdroj: ARIS, vlastní zpracování.

Graf č. 6.60.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

6.5. Analýza opodstatněnosti výjimečného financování velkých měst ve srovnání s ostatními obcemi a zejména městy (zvláště pak krajskými městy)

V předchozí části byla provedena finanční a majetková analýza velkých měst v ČR, která naznačila trendy v retrospektivním i prospektivním období. Tyto dílčí analýzy představují klíčový podklad pro zhodnocení opodstatněnosti výjimečného financování velkých měst ve srovnání s ostatními obcemi a zejména městy (zvláště pak krajskými městy). V příloze č. 9. a 10. je uvedena detailní tabulka výpočtu dopadu snížení sdílených daní bez motivační složky u velkých měst Brno, Ostrava, Plzeň, a dále pak zvláště pro Hl. m. Prahu. Byl využit předpoklad snížení sdílených daní (bez motivačních složek RUD) u velkých měst o jednu úroveň velikostní kategorie obce na přepočteného obyvatele dle RUD platného do roku 2007 včetně. Jedná se o analýzu dopadu snížení příjmů ze sdílených daní počítaných jako průměrné v období 2005 – 2007⁵² pro eliminaci ročních výkyvů. Z hlediska celkového postupu výpočtu byla nejdříve od celkových sdílených daní odečtena její motivační složka z důvodu přesnější vypovídací schopnosti. Tyto částky byly přepočteny na obyvatele v dané velikostní skupině, tj. velikostní skupina 12 (Olomouc), 13 (Brno, Ostrava, Plzeň) a 14 (Hl. m. Praha). Dále byl pro velikostní skupinu 13 a 14 vypočten rozdíl v průměrném příjmu sdílených daní bez motivační složky na obyvatele ve srovnání s průměrnou hodnotou sdílených daní bez motivační složky o jednu velikostní kategorii níže. Tento rozdíl byl zpětně vynásoben počtem obyvatel daného velkého města, přičemž tato hodnota znamenala dopad snížení daňových příjmů na úroveň o jednu velikostní kategorii níže. V takové situaci snížení příjmů je předpoklad, že daná velká města by nejdříve snižovala své investiční aktivity, protože běžné příjmy jsou jen omezeně ovlivnitelné. Proto byl v této části proveden výpočet dopadu na realizovatelné průměrné kapitálové výdaje za období 2005 – 2007 v případě snížení sdílených daní o jednu velikostní kategorii.

Tato část analýzy se zaměřuje na konkretizaci opodstatněnosti výjimečného financování velkých měst v ČR. Řešitelský tým zvažoval různé varianty možného přístupu provedení této analýzy,

⁵² Pro výpočet byly využity údaje MF ČR o sdílených daních a o známé údaje o procentech motivačních složek na sdílených daních. O udané procento motivační složky byly sníženy sdílené daně. Tyto hodnoty se poté načetly za roky 2005 – 2007 a byly vyděleny součtem obyvatel. Pro potřebu komparovatelnosti s výsledky analýzy v kapitole 6.2. – 6.4. byly počty obyvatel počítány také z údajů v roce x+1.

přičemž jako nejvíce reprezentativní se jeví určení typů výdajů, jejichž úroveň je výrazně vyšší u statutárních měst Brna, Ostravy, Plzně a Prahy ve srovnání s průměrnou obcí v ČR a statutárním městem Olomouc.

Konkretizace rozdílů týkající se financování statutárních měst Plzně, Brna a Ostravy v komparaci s vybranými velkými městy blízcími se 100 tis. obyv. je provedena v další části této analýzy. Tyto města jsou řádově relativně srovnatelná. Hlavní město Praha spadá již do kategorie velkoměst a detailnější výčet jednotlivých specifických kompetencí přesahuje potřeby této práce. Proto se v této části analýzy zaměřujeme na hlavní výsledky základní analýzy celého výzkumného projektu, kde byly porovnávány jednotlivé velikostní kategorie všech obcí v ČR. Poukázáním na výraznější disproporce ve vybraných výdajových položkách je možné vysledovat náročnost výdajových okruhů. Hlavním účelem je upřesnit typy výdajů, ve kterých jsou velká města ČR výjimečná, a také určit o kolik procent jsou tyto výdaje vyšší ve srovnání s průměrnou obcí ČR.

Nákladové vymezení potřeb obcí a měst v ČR potřeb není v současné době pro nedostatek informací reálné. Pro srovnatelnost údajů mezi obcemi a mezi velikostními kategoriemi je analýza proto založena na vyhodnocení údajů na jednoho obyvatele.⁵³

Řešitelským týmem byla také zvažována analýza metodou upraveného⁵⁴ ekonomického agregátu jehož prostřednictvím se uvažovalo určit, jaká je reálná daňová výtěžnost ve velkých městech a finální částka, kterou velká města dostávají ze státního rozpočtu na základě principu solidarity s ostatními obcemi v ČR. Vzhledem k tomu, že ve velkých městech sídlí velké společnosti, ale výrobu mohou mít umístěnou jinde v regionu, tak byla uvažována úprava průměrné daňové výtěžnosti očištěním o počet zaměstnanců v dané obci. Původně zvažovaný *upravený ekonomický agregát* (UEA) pro potřeby analýzy RUD byl následující: $UEA = \text{daňová výtěžnost obce} / \text{počet zaměstnanců obce}$.

Tento přístup měl ovšem několik omezení, které by nevedly ke stanovenému cíli, tj. určení míry opodstatněnosti financování velkých měst v ČR. „Daňová výtěžnost obcí“ se totiž sleduje jako inkaso sdílených daní dle jednotlivých finančních úřadů. Vzhledem k tomu, že do působnosti daného finančního úřadu spádují i jiné obce, tak by bylo nutné tento údaj dále očistit. Dalším problémem by byly záporné hodnoty DPH za některé finanční úřady. Tento přístup by sice kvantifikoval svým způsobem odůvodněnost odlišného přístupu k vybraným městům neřešil by obdobné výsledky, kterých by dosáhla jiná města nebo obce, a ke kterým přistupuje současné RUD bez výjimek. Tyto poznámky zde uvádíme se záměrem prezentovat i jiné zvažované způsoby, které ovšem nebyly z výše uvedených důvodů realizovány.

Výsledky základní analýzy výdajů obcí a komparace klíčových výdajových okruhů

V rámci této analýzy se využívalo výsledků základní analýzy výdajů obcí doc. Tománka, tedy s údaji za všechny obce ČR rozčleněné podle velikostní kategorizace obcí (14 velikostních kategorií), tudíž údaje za tyto velikostní kategorie reprezentují průměrné resp. další údaje za příslušnou velikostní kategorii obcí. Pro analýzu opodstatněnosti financování velkých měst jsou pak důležité následující velikostní kategorie obcí:

- velikostní kategorie 14 – Hl. m. Praha (specifické postavení i jako kraje)⁵⁵
- velikostní kategorie 13 – statutární města Plzeň, Brno, Ostrava
- velikostní kategorie 12 - 100 až 150 tis. obyvatel – Olomouc

⁵³ V algoritmu propočtů by se vycházelo z hodnot výdajů na jednoho obyvatele v každé obci, které jsou pak propočteny a statisticky vyhodnoceny za celou velikostní kategorii.

⁵⁴ Hampl, Martin: Regionální diferenciaci současného socioekonomického vývoje v České republice. In: Sociologický časopis, Sociologický ústav AV ČR, Praha, 2007, Vol. 43, No. 5, str. 892

⁵⁵ Praha je vzhledem k její specifické podobě obce i kraje v řadě případů analyzovaných údajů nesrovnatelná s obcemi v jiných velikostních kategoriích.

- úroveň průměrné obce v ČR - vyhodnoceny údaje za všechny obce v ČR včetně Prahy (údaj za ČR)

Tabulka č. 6.90.: Vybrané velikostní kategorie obcí v letech 2005 až 2007

Velikostní kategorie		2005		2006		2007	
Č.	obyvatel	Počet obcí	obyvatel	Počet obcí	obyvatel	Počet obcí	obyvatel
12	100 001 - 150 000	1	100 752	1	100 381	1	100 168
13	150 001 a výše	3	841 758	3	839 594	3	839 170
14	Praha	1	1 170 571	1	1 181 610	1	1 188 126
	ČR celkem	6243	10 218 457	6243(+2*)	10 248 979	6243(+1**)	10 285 135

Zdroj: Bilance počtu obyvatel ČSÚ; kompletní tabulka se všemi velikostními kategoriemi obcí je uvedena v kapitole „Základní analýza výdajů obcí“

Co se týká použitých údajů ze základní analýzy, tak se v této části pracuje s údaji průměrných výdajů na obyvatele (tj. souhrn výdajů za všechny obce ve velikostní kategorii k počtu obyvatel všech obcí v příslušné velikostní kategorii obcí), které byly v případě průměrné obce ČR považovány jako 100 %. V dále uvedených tabulkách se vždy porovnávala úroveň Olomouce (velikostní kategorie č. 12), velkých měst Brno, Plzeň, Ostrava (velikostní kategorie 13) a Hl. m. Praha (velikostní kategorie č. 14), a to vždy procentní odchylkou od úrovně průměrné obce ČR.

6.6. Analýza míry významu vybraných výdajových položek při financování velkých měst

Tabulka č. 6.91.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 22 - Doprava

Oddíl 22

Doprava; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	2 604	1 970	4 574	115%	109%	112%
13	4 700	2 181	6 880	207%	120%	169%
14	9 182	7 515	16 697	405%	414%	409%
ČR	2 267	1 814	4 081	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.92.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 221 – Pozemní komunikace

Pododdíl 221

Pozemní komunikace; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	919	1 174	2 094	104%	103%	104%
13	1 616	1 613	3 229	184%	141%	160%
14	1 473	2 646	4 118	167%	232%	204%
ČR	880	1 142	2 022	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.93.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 2212 – Silnice

Silnice; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

§ 2212	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	912	605	1 517	121%	70%	94%
13	1 468	1 083	2 551	195%	125%	158%
14	1 314	2 600	3 914	175%	301%	242%

ČR	752	864	1 616	100%	100%	100%
----	-----	-----	-------	------	------	------

Tabulka č. 6.94.: Míra významu výdajové položky – Pododíl 222 – Silniční doprava

Silniční doprava; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok,
 pododíl 222

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1 663	521	2 184	137%	81%	118%
13	1 543	400	1 943	127%	62%	105%
14	7 369	4 845	12 214	608%	755%	658%
ČR	1 213	642	1 855	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.95.: Míra významu výdajové položky – Pododíly 222+224+227 – Silniční, železniční a doprava ostatních drah

Silniční, železniční a doprava ostatních drah; 2005 - 2007;
 Kč / obyv. rok, pododíly 222+224+227

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1 663	796	2 458	121%	119%	120%
13	3 065	568	3 633	224%	85%	178%
14	7 583	4 845	12 428	554%	723%	609%
ČR	1 370	670	2 040	100%	100%	100%

V oblasti dopravy jsou výdaje velkých měst zcela zásadně vyšší než je tomu u průměrné obce ČR, příp. města Olomouc. V případě Hl. m. Prahy je tento přesah celkem 409 % u PBO pak 169 %. Ve výdajích na pozemní komunikace (pododíl 221) zahrnují výdaje na výstavbu, údržbu, správu silnic v majetku obcí vč. chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek apod. jsou velká města také na mnohem vyšší úrovni. V případě Hl. m. Prahy jsou pak velmi vysoké kapitálové výdaje v tomto pododílu. Obdobných hodnot pak dosahují výdaje týkající se paragrafu 2212 Silnice.

Zcela výjimečné postavení velkých měst se pak týká financování silniční dopravy, která zahrnuje zejména dotace veřejné silniční dopravě nebo náklady na její přímé provozování (patří zde zejména autobusová doprava) a dále např. náklady na kontroly technické způsobilosti vozidel, dopravní značení apod., i když ve vykazování výdajů v této položce je u Plzně a Brna mírné zkreslení. Plzeň nevykazuje v tomto paragrafu v podstatě žádné výdaje a výdaje na MHD jsou zařazeny na paragraf 2272 - provoz ostatních drah (částečně i Brno). Výdaje v oblasti výdajů provozu železniční dopravy vykazuje ve výraznější míře pouze Praha.

Velmi významné jsou pak rozdíly týkající se silniční, železniční a dopravy ostatních drah, kde PBO dosahují 178 % průměrné obce ČR a Hl. m. Praha dokonce 609 %. Celkově tento okruh výdajů ukazuje výrazně rostoucí náklady na dopravu, které jsou zřejmě v těchto městech způsobeny jednak potřebou přemísťování vlastního obyvatelstva, ale i dopravou za zaměstnáním či jinými aktivitami většího počtu obyvatel, než má samotné město.

Tabulka č. 6.96.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 31 a 32 - Vzdělávání

Oddíl 31 a 32
Vzdělávání; 2005 - 2007;
Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1 359	341	1 700	66%	51%	62%
13	1 062	663	1 725	51%	99%	63%
14	8 556	1 390	9 946	414%	207%	363%
ČR	2 068	673	2 741	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.97.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 311 – Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání

**Pododdíl 311
 Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání**

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1 314	123	1 437	84%	22%	67%
13	1 001	587	1 588	64%	103%	74%
14	4 593	967	5 560	294%	170%	261%
ČR	1 561	570	2 132	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.98.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3113 – Základní školy

Základní školy

§ 3113	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1 015	47	1 062	91%	11%	68%
13	723	414	1 137	65%	93%	73%
14	3 127	643	3 770	280%	145%	242%
ČR	1 116	443	1 559	100%	100%	100%

V této části dosahují velká města ČR výrazně vyšších hodnot, než je úroveň průměrné obce v ČR, nicméně tento stav je věcně zapříčiněn tím, že řada malých obcí nevykazuje žádné výdaje v této položce, protože nemají vlastní školní zařízení. Toto pak snižuje průměrnou hodnotu výdajů u menších obcí. Nicméně toto srovnání je velmi důležité zejména s ohledem na úroveň města Olomouc, které dosahuje výrazně nižších průměrných výdajů na 1 obyvatele, než je tomu u Hl. m. Prahy. V celkových vzdělávacích výdajích je Olomouc srovnatelná s PBO, ale Hl. m. Praha vykazuje téměř šestinásobně vyšší úroveň, kterou zvyšují zejména velmi vysoké běžné výdaje na provoz školských zařízení (Olomouc 66 % x Hl. m. Praha 414 %). Vyšší průměrné výdaje pak vykazují velká města i v případě financování základního školství než u města Olomouc.

Tabulka č. 6.99.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 33 – Kultura, církev a sdělovací prostředky

**Oddíl 33
 Kultura, církev a sdělovací prostředky; 2005 - 2007;
 Kč / obyv. rok**

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1 675	836	2 511	191%	305%	218%
13	1 748	381	2 129	199%	139%	185%
14	1 268	394	1 662	145%	144%	144%
ČR	877	274	1 152	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.100.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3311 – Divadelní činnost

Divadelní činnost § 3311

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	928	802	1 729	478%	1573%	706%
13	974	134	1 108	502%	263%	452%
14	328	206	533	169%	404%	218%
ČR	194	51	245	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.101.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3312 – Hudební činnost

Hudební činnost § 3312						
	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	335	9	344	859%	225%	800%
13	164	1	165	421%	25%	384%
14	63	0	63	162%	0%	147%
ČR	39	4	43	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.102.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3315 – Činnost muzeí a galerií

Činnost muzeí a galerií § 3315						
	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	0	0	0	0%	0%	0%
13	77	54	132	179%	386%	232%
14	122	41	163	284%	293%	286%
ČR	43	14	57	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.103.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3319 – Ostatní záležitosti kultury

Ostatní záležitosti kultury § 3319						
	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	102	0	102	89%	0%	64%
13	204	56	261	177%	124%	163%
14	113	76	189	98%	169%	118%
ČR	115	45	160	100%	100%	100%

V oblasti výdajů na kulturu není výjimečná pozice velkých měst ve srovnání se statutárním městem Olomouc zcela zřejmá (výdaje za oblast kultury zahrnují různé oblasti výdajů jako jsou výdaje na divadelní činnost, hudební činnost, knihovny, muzea, galérie apod.). Pro hodnocení celého tohoto pododdílu vyplývá, že nejvyšší výdaje na obyvatele v této oblasti má město Olomouc, tj. 218 %. Z hlediska financování běžných výdajů ovšem mají vyšší výdaje PBO. Při analýze vybraných paragrafů tohoto pododdílu 331 vyplývá, že nejvýraznější výjimečnost ve financování velkých měst spočívá v oblasti činnosti muzeí a galerií.

V paragrafu 3311 divadelní činnost má město Olomouc mnohem vyšší celkové výdaje nad velkými městy, což bylo ovšem zapříčiněno vysokými kapitálovými výdaji. V oblasti běžných výdajů je trojice velkých měst PBO na vyšší úrovni. Příklad nižších výdajů Hl. m. Prahy na divadelní činnosti ovlivňuje fakt, že některá zařízení zřizuje stát.

Výdaje označené jako „ostatní záležitosti kultury“ zahrnují výdaje v oblasti dokumentační, informační, ediční a výstavní činnost a veřejné činnosti v oblasti profesionálního a neprofesionálního umění a zájmových aktivit. I když ze základní analýzy vyplývá, že průměrné výdaje obcí v této oblasti nevykazují jednoznačnou tendenci ve vztahu k velikosti obcí, tak při srovnání pozice velkých měst PBOP s Olomoucí je zřejmá vyšší finanční náročnost (v případě PBO pak zejména v oblasti běžných výdajů).

Tabulka č. 6.104.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 35 - Zdravotnictví

Oddíl 35
 Zdravotnictví; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	27	22	50	18%	25%	21%

13	459	194	653	310%	223%	277%
14	428	152	580	289%	175%	246%
ČR	148	87	236	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.105.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 351 – Ambulantní péče

Pododdíl 351

Ambulantní péče; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	0	0	0	0%	0%	0%
13	94	6	101	294%	50%	235%
14	61	34	95	191%	283%	221%
ČR	32	12	43	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.106.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 352 – Ústavní péče

Pododdíl 352

Ústavní péče; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	2	1	3	3%	2%	2%
13	307	150	457	520%	227%	369%
14	91	101	192	154%	153%	155%
ČR	59	66	124	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.107.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 353 – Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví

Pododdíl 353

Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví; 2005 - 2007;

Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	7	1	8	17%	17%	17%
13	29	37	66	69%	617%	138%
14	236	16	252	562%	267%	525%
ČR	42	6	48	100%	100%	100%

Zcela zásadní výjimečnost ve financování velkých měst spočívá v položce týkající se zdravotnictví (oddíl 35). V této položce jsou běžné výdaje u velkých měst v podstatě 3 x vyšší než je úroveň těchto výdajů u průměrné obce v ČR. Navíc město Olomouc v této kategorii výdajů dosahuje pouze pětinové výše nákladů. Stejná situace je pak i v jednotlivých pododdílech.

Tabulka č. 6.108.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 36 - Bydlení, komunální služby a územní rozvoj

Oddíl 36

Bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	959	860	1 820	68%	51%	59%
13	2 050	2 176	4 226	145%	129%	136%
14	831	3 710	4 540	59%	221%	147%
ČR	1 415	1 681	3 097	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.109.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 361 – Rozvoj bydlení a bytové hospodářství

Pododdíl 361

Rozvoj bydlení a bytové hospodářství

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	476	213	689	75%	30%	51%
13	1 082	1 146	2 228	171%	161%	166%
14	106	1 253	1 358	17%	176%	101%
ČR	632	711	1 343	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.110.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3612– Bytové hospodářství

Bytové hospodářství

§ 3612	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	200	211	411	38%	34%	36%
13	983	1 088	2 070	185%	176%	180%
14	102	1 209	1 312	19%	196%	114%
ČR	531	618	1 150	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.111.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 363 – Komunální služby a územní rozvoj

Pododdíl 363

Komunální služby a územní rozvoj

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	484	647	1 131	63%	69%	66%
13	937	1 004	1 941	122%	108%	114%
14	720	2 432	3 152	94%	261%	185%
ČR	770	932	1 702	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.112.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3633– Výstavba a údržba místních inženýrských sítí

Výstavba a údržba místních inženýrských sítí

§ 3633	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	0	0	0	0%	0%	0%
13	34	271	306	189%	88%	94%
14	3	1 717	1 720	17%	559%	529%
ČR	18	307	325	100%	100%	100%

V oblasti oddílu 36, tj. bydlení, komunální služby a územní rozvoj jsou rovněž znatelné výraznější rozdíly ve financování velkých měst, průměrné obce v ČR a statutárního města Olomouc. V případě Hl. m. Prahy jsou pak významné kapitálové výdaje.

Ve velikosti výdajů na bytové hospodářství (pododdíl 361) se mimo jiné projevuje velikost bytového fondu ve vlastnictví obcí i forma správy bytového či nebytového hospodářství. V případě PBO jsou významné běžné i kapitálové výdaje.

V oblasti komunálních služeb a územního rozvoje (pododdíl 363) se kumulují výdaje na veřejné osvětlení, pohřebnictví, výdaje na inženýrské sítě typu plynovodů, lokální zásobování teplem, činnost technických služeb, nakládání s majetkem obcí. V této části má Hl. m. Praha téměř dvojnásobnou úroveň svých výdajů. Zcela mimořádnou úroveň výdajů pak vykazují velká města v § 3633, tj. výstavba a údržba místních inženýrských sítí, kde pozice Hl. m. Prahy je více než 5 x vyšší nad úrovní průměrné obce v ČR. Statutární město Olomouc v této kategorii nevykazuje žádné výdaje. Téměř dvojnásobné jsou pak běžné výdaje u PBO.

Tabulka č. 6.113.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 43 - Sociální služby a společné činnosti v soc. zab. a politice zam.

Oddíl 43

Sociální služby a společné činnosti v soc. zab. a politice zam.; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	126	27	153	24%	16%	22%
13	1 218	398	1 617	233%	233%	233%
14	1 276	259	1 535	244%	151%	222%
ČR	522	171	693	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.114.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 432 – Sociální péče a pomoc dětem a mládeži

Pododdíl 432

Sociální péče a pomoc dětem a mládeži

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	0	0	0	0%	#DIV/0!	0%
13	74	0	74	411%	#DIV/0!	411%
14	69	1	70	383%	#DIV/0!	389%
ČR	18	0	18	100%	#DIV/0!	100%

Tabulka č. 6.115.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 434 – Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc

Pododdíl 434

Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	35	1	36	64%	10%	55%
13	51	9	60	93%	90%	91%
14	210	50	260	382%	500%	394%
ČR	55	10	66	100%	100%	100%

Tabulka č. 6.116.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 435 – Služby sociální péče

Pododdíl 435

Služby sociální péče

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	74	9	83	22%	6%	17%
13	819	289	1 108	249%	183%	228%
14	775	274	1 049	236%	173%	215%
ČR	329	158	487	100%	100%	100%

V oddíle 43, tj. sociální služby a společné činnosti v soc. zab. a politice zam. dosahují výdaje velkých měst více než 2 x vyšší než je tomu u průměrné obce v ČR. Statutární město Olomouc v této kategorii pak dosahuje pouze úrovně 22 % průměrné obce v ČR. Výjimečnost lze dokládat při financování pododdílu 432, tj. sociální péče a pomoc dětem a mládeži, kde výdaje jsou více než čtyřnásobné ve srovnání s průměrnou obcí v ČR. Tyto výdaje se výrazněji projevují ve dvou kategoriích největších měst. Existence výdajů je spojena s městy, kde jsou zřízeny dětské domovy a jiná ústavní zařízení pro mládež.

V pododdíle 434 jsou financovány sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, které dále zahrnují sociální pomoc osobám v hmotné nouzi, přistěhovalcům, sociální pomoc v souvislosti s živelnou pohromou apod. V případě Hl. m. Prahy je míra financování 4 x vyšší než je tomu u průměrné obce v ČR. Pododdíl 435, tj. služby sociální péče, zahrnuje pečovatelskou službu, chráněné bydlení, domovy pro osoby se zdravotním postižením a seniory a další služby sociální péče. V případě velkých měst je pak dvojnásobně vyšší míra náročnosti na financování zapříčiněna

tím, že poskytují celé spektrum služeb a zařízení širšímu území, přičemž v této oblasti působí i zařízení zřizovaná kraji.

Tabulka č. 6.117.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 53 - Bezpečnost a veřejný pořádek

Oddíl 53

Bezpečnost a veřejný pořádek; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	450	19	469	124%	63%	119%
13	792	38	830	218%	127%	211%
14	892	104	997	245%	347%	253%
ČR	364	30	394	100%	100%	100%

V oddíle 53, bezpečnost a veřejný pořádek dosahují velká města více než dvojnásobnou úroveň průměrných výdajů, v případě Hl. m. Prahy pak 2,5 krát více. Statutární město Olomouc pak dosahuje srovnatelné úrovně s průměrnou obcí v ČR. Poměrně významnou část tvoří běžné výdaje u všech velkých měst. Hl. m. Praha dosahuje pak 347 % úrovně průměrné obce v ČR v oblasti kapitálových výdajů.

Tabulka č. 6.118.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 62 - Jiné veřejné služby a činnosti

Oddíl 62

Jiné veřejné služby a činnosti; 2005 - 2007; Kč / obyv. rok

	běžné	kap.	celkové	běžné	kap.	celkové
12	1	0	1	9%	0%	8%
13	35	19	53	318%	950%	408%
14	53	7	59	482%	350%	454%
ČR	11	2	13	100%	100%	100%

Posledním oddílem, v němž dosahují velká města výrazně vyšších průměrných výdajů než je tomu u průměrné obce v ČR a statutárního města Olomouc jsou pak jiné veřejné služby a činnosti, kde velká města dosahují více než čtyřnásobně vyšší úrovně než je tomu u průměrné obce v ČR.

6.7. Kontext povinností a aktivit vykonávaných městy Plzeň, Brno a Ostrava navíc ve srovnání s ostatními obcemi a zejména městy (zvláště pak krajskými městy) dle podkladů a zjištění v rámci řízených rozhovorů

1) Statutární město Plzeň

V této části se zaměřujeme na analýzu týkající se zdůvodnění výjimečného postavení statutárního města Plzně ve financování v rámci RUD. Jde zejména o zdůraznění množství, kvality a druhovosti služeb, které jsou poskytovány navíc ve srovnání s ostatními obcemi a jejich rámcové vyčíslení. Přepočítací koeficient statutárního města Plzně je shodný se statutárními městy Ostravy a Brna. Výsadní postavení ve financování v rámci RUD má Hlavní město Praha.

V Plzni žije více než 165 000 obyvatel, což je 29% obyvatel celého Plzeňského kraje. Druhé největší město v kraji Klatovy má výrazně méně obyvatel (22 890). Tím město Plzeň získává nezastupitelnou úlohu v dění celého regionu.

Městskou hromadnou dopravu (roční provozní a kapitálové příspěvky pro Plzeňské městské dopravní podniky, a. s. jsou na úrovni 650 mil. Kč) zajišťuje město Plzeň nejen pro své obyvatele, ale také pro dalších téměř 30 000 lidí, kteří do města dojíždí za prací a i pro 20 000 studentů vysokých škol (Západočeská univerzita se 7 fakultami a Lékařská fakulta, která spadá pod Univerzitu Karlovu). Z tohoto počtu studentů je více než polovina mimoměstská. Podobné je to i v případě středních škol (6 gymnázií, téměř 30 středních odborných škol a učilišť, 3 vyšší odborné školy), které navštěvuje 16 500 studentů, z nichž 1/3 je dojíždějících. Do základních škol dojíždí i 1 300 mimoplzeňských žáků. S tím vším souvisí i další veřejné služby (městská infrastruktura, město se stará o místní komunikace, veřejné osvětlení, monitorovací systém, z městského rozpočtu plynou prostředky na zvyšování bezpečnosti dopravy, město zajišťuje dokumenty pro koncepční rozvoj dopravní sítě na svém území, přičemž se jedná o síť regionálního i nadregionálního významu, atd.). Specifikem je také to, že je zde zaměstnáno cca 17 000 cizinců, což je v ČR druhý nejvyšší podíl počtu cizinců na počet pracovníků v obci. To je úzce spojeno, jak především s provozováním MHD, tak i se zajištěním bezpečnosti města (výdaje do městské policie činí ročně přibližně 155 mil. Kč).

Nadregionální služby poskytuje město Plzeň i v oblasti sociální – Kojenecký ústav s dětským domovem, což je příspěvková organizace zřízená městem, kde 30% jsou děti z Plzně a 70% děti z okolí. (příspěvek města je téměř 40 mil. Kč ročně, z toho dotace ze státního rozpočtu je necelých 10 mil. Kč. Příspěvek je očištěn od projektu Šneček, který je hrazen ze státního rozpočtu podle odbydlých dní dětí odebraných z rodin /348 tis. Kč/).

Fakultní nemocnice Plzeň je spádovým zdravotnickým zařízením pro celý Plzeňský kraj a v některých oborech i pro Karlovarský kraj, což je opět úzce spjato s výše zmíněnými veřejnými službami.

Další služby nejen pro plzeňské obyvatele poskytují i příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je město Plzeň, v oblasti kultury. Největší divadlo v Plzeňském kraji Divadlo J.K. Tyla a dále divadlo Alfa (příspěvky od města jsou ročně téměř 200 mil. Kč). Plzeňský kraj přispívá na divadla 6,5 mil. Kč. Návštěvnost Divadla J.K. Tyla tvoří 40% mimoměstských návštěvníků z celkového počtu 170 000 všech návštěvníků a z celkové návštěvnosti 40 000 diváků divadla Alfa, tvoří 34% opět mimoměstští návštěvníci.

Poměrně významnou položkou na výdajové stránce rozpočtu zaujímá také Knihovna města Plzně (příspěvek města ročně činí cca 37 mil. Kč). Na knihovnu přispívá Plzeňský kraj pouhými 271 tis. Kč, přestože Knihovnu města Plzně navštíví 20 % mimoplzeňských čtenářů z celkového počtu téměř 33 000 lidí.

Poměrně důležitá je také Zoologická a botanická zahrada (příspěvek pro ZOO činí ročně skoro 60 mil. Kč), Plzeňský kraj se podílí asi 2 mil. Kč v roce 2008, v roce 2007 to však bylo jen 550 tis. Kč. Dotace od Ministerstva životního prostředí ČR činí pouze 2,8 mil. Kč a má v dlouhodobějším časovém horizontu klesající tendenci. Z hlediska výjimečného postavení statutárního města Plzně svědčí v tomto případě také návštěvnost ZOO v Plzni, která v roce 2007 přesáhla úroveň 400 000 návštěvníků. Z této úrovně počtu návštěvníků byla cca polovina mimoplzeňských, přičemž toto číslo každým rokem dále roste.

2) Statutární město Brno

V této části se zaměříme na analýzu týkající se zdůvodnění výjimečného postavení statutárního města Brna ve financování v rámci RUD. Jde zejména o zdůraznění množství, kvality a druhovosti služeb, které jsou poskytovány navíc ve srovnání s ostatními obcemi a jejich rámcové vyčíslení.

Přepočítací koeficient statutárního města Brna je shodný se statutárními městy Ostravy a Plzně. Výsadní postavení ve financování v rámci RUD má Hlavní město Praha.

V Brně žije více než 366 000 obyvatel a je druhým největším městem v České republice. Město Brno má zcela mimořádný význam v regionální struktuře České republiky. Jeho spádový obvod zahrnuje území celého Jihomoravského kraje s počtem cca 765 000 obyvatel. Z hlediska výkonu státní správy má mimořádný význam v oblasti zvláštní matriky pro všechny občany ČR i v zahraničí, významná pozice sídla justičních orgánů a vysokých škol (velký vliv studentů – univerzitní město – zejména odpad, zlevněná MHD). Dle odhadů zástupců města vyplývá, že cca 30 % obyvatel ze spádových obcí dojíždí a využívá část administrativy statutárního města Brna.

Brno jako univerzitní centrum zajišťuje městskou hromadnou dopravu (roční provozní dotace DPmB, a.s. převyšuje částku 1,1 mld. Kč), svoz a likvidaci komunálního odpadu (roční provozní výdaje se pohybují na úrovni 300 mil. Kč) a další veřejné služby pro několik desítek tisíc studentů, kteří nejsou občany města Brna (a neplatí tedy žádný poplatek za komunální odpad). Obdobným způsobem je město nuceno dotovat veřejné služby například pro mimobrněnské občany, dojíždějící do Brna za prací.

Brno jako jedno z mála měst v ČR provozuje (a přibližně ze 75% hradí jeho provoz) zvláštní dětské zařízení, zřizované ve smyslu vyhlášky č. 242/1991 Sb., které není příjmově napojeno na soustavu zdravotních pojišťoven.

Činnost příspěvkových organizací města v odvětví kultury (viz předaný rozpočet statutárního města Brna na rok 2008) má ve většině případů minimálně regionální charakter. Činnost Národního divadla Brno, na jehož financování se stát podílí přibližně 2% a Filharmonie Brno (dříve Státní filharmonie – podíl státu na financování se pohybuje pod 1,5%) má celostátní charakter s významným podílem zahraničních návštěvníků.

Poměrně výsadní postavení v regionální struktuře ČR města Brna vychází i v oblasti demografických ukazatelů i dle dokumentu „Demografický vývoj obyvatelstva města Brna a okolí“ a „Odborná analýza vývoje počtu osob oficiálně neregistrovaných ve městě Brně“ zpracovaného Centrem pro regionální rozvoj. Materiál byl zpracován pro potřeby územního plánování pro představu o budoucím populačním vývoji města do r. 2051. Z celkových výsledků odhadu početního vývoje obyvatelstva přítomného ve městě Brně nad rámec obyvatelstva s trvalým bydlištěm vyplývá, že se v Brně každý den pravidelně bude vyskytovat průměrně:

- 140 500 – 166 500 osob nad rámec trvale bydlícího obyvatelstva v r. 2010
- 145 300 – 174 300 osob nad rámec trvale bydlícího obyvatelstva v r. 2020

Jako jediné město v ČR zajišťuje Brno činnost zvláštní matriky (dle zákona 301/2000 Sb.) – vedení matričních knih o narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí všech občanů ČR, ke kterým došlo v cizině. Roční výdaje přesahují 5,5 mil. Kč, příspěvek od státu kryje přibližně 50% výdajů.

3) Statutární město Ostrava

Bližší informace k této části nebyly řešitelskému týmu VŠE v rámci řízeného rozhovoru poskytnuty. Proto se v této části zaměříme na shrnutí hlavních záležitostí týkajících se výjimečného postavení statutárního města Ostravy ve financování v rámci RUD. Jde zejména o zdůraznění množství, kvality a kruhovosti služeb, které jsou poskytovány navíc ve srovnání s ostatními obcemi a jejich rámcové

vyčíslení. Přepočítací koeficient statutárního města Ostravy je shodný se statutárními městy Plzeň a Brno. Výsadní postavení ve financování v rámci RUD má Hlavní město Praha.

V Ostravě žije více než 308 000 obyvatel, což je 25% obyvatel celého Moravskoslezského kraje. Druhé největší město v kraji, Frýdek-Místek, má výrazně méně obyvatel (59 233). Tím město Ostrava získává nezastupitelnou úlohu v dění celého regionu. Město Ostrava je regionálním centrem z hlediska zaměstnání, univerzitního vzdělávání, kultury a sportu, a to nejen pro občany ČR, ale i pro obyvatele Polska, kteří často do města přijíždějí.

V rámci zrušení OkÚ a související II. fáze reformy veřejné správy s účinností od 1. 1. 2003 vykonává město Ostrava státní správu nejen na území města Ostravy, ale i pro dalších 12 obcí ve Správním obvodu Ostrava. To znamená, že pro občany těchto obcí (cca 27 tis. obyvatel) začaly jednotlivé odbory magistrátu města Ostravy a městské obvody vykonávat přenesenou působnost jak pověřeného obecního úřadu, tak úřadu obce s rozšířenou působností. Jedná se o tyto obce: Klímkovice, Šenov, Čavisov, Dolní Lhota, Horní Lhota, Olbramice, Stará Ves nad Ondřejnicí, Václavovice, Velká Polom, Vratimov, Vřesina, Zbyslavice.

Ve městě Ostrava je potřeba podpořit a rozšířit sociální služby pro občany, zejména terénní, ambulantní a pobytové, zajistit jejich dostupnost a kvalitu pro všechny cílové skupiny. Kapacitně nedostatečné jsou terénní a asistenční služby pro seniory a zdravotně znevýhodněné občany (i děti) a pobytové služby.

V rámci správního obvodu poskytuje město Ostrava občanům např. tyto služby: vydávání občanských a řidičských průkazů, cestovních dokladů a potvrzení státního občanství a dále služby v oblasti územního plánování, sociální služby, služby živnostenského úřadu, odvolacích a přestupkových řízení.

Občanům mimo správní obvod obce poskytuje město Ostrava služby kulturních a sportovních zařízení, výrazným spolufinancováním městské hromadné dopravy (dotace dopravnímu podniku cca 1 mld. Kč), školství aj.

6.8. Rozsah krytí výkonu státní správy u statutárního města Plzně, Brna, Ostravy a Hl. m. Prahy

(rozbor zvlášť u kompetencí v působnosti obce a bývalých OkÚ)

Tabulka č. 6.119

	Plzeň (2008)	Brno (2008)	Ostrava (2008)	Praha* Městské části (2007)
Počet pracovních míst	983	2 131	2 164,00	---
Počet úvazků	949	2 076	2 146,13	4396,7
Počet zaměstnanců vykonávajících přenesenou působnost	420	1 049	928,10	2623,5
Podíl úvazků (přepočtených) pro přenesenou působnost	411,1	1 022	926,6	2544,6
% podíl zaměstnanců vykonávajících přenesenou působnost	42,7 %	49,2 %	43,24 %	---
% podíl úvazků vykonávajících přenesenou působnost	43,3 %	49,2 %	42,90 %	57,8

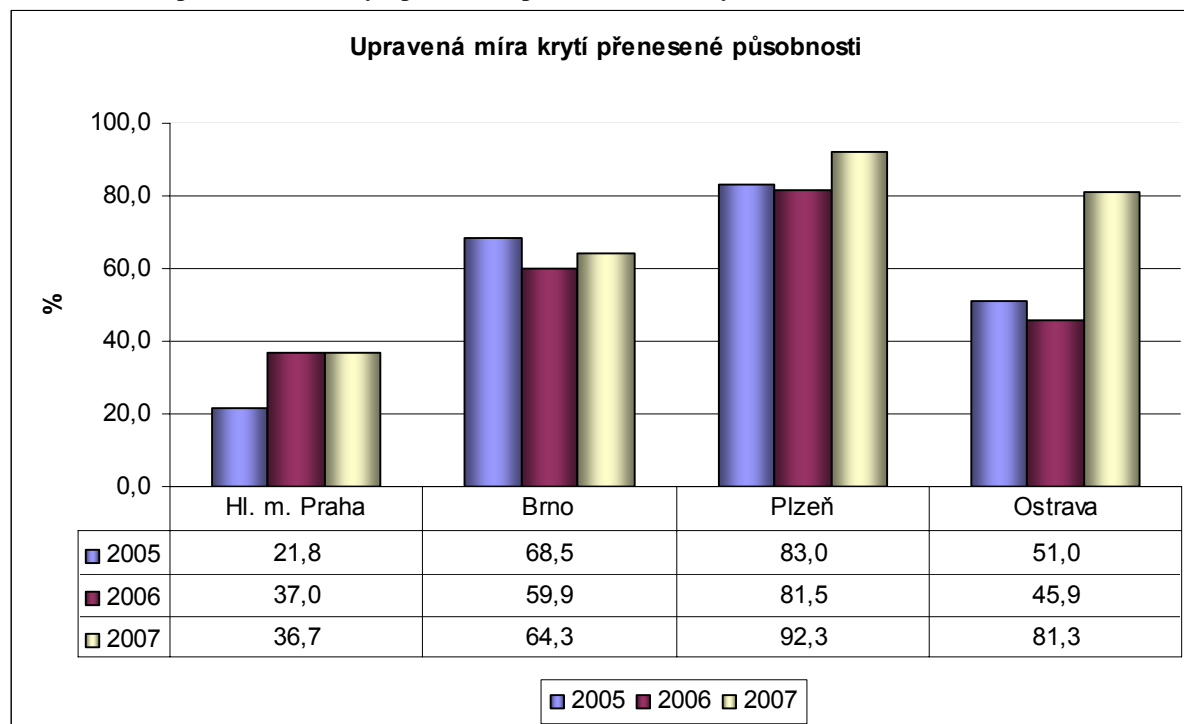
Zdroj: Dotazníkové šetření VŠE (květen - červen 2008, řízené rozhovory říjen 2008)

* Analýza výkonu státní správy za Hl. město Praha zahrnuje pouze některé údaje, které byly poskytnuty v rámci řízeného rozhovoru a dále pak jako dodatečné podklady v prosinci 2008. Požadované údaje za vlastní město Praha, a tím i Praha celkem se podle informací zástupců města nesleduje. Údaje v tabulce jsou tak na úrovni městských částí.

Ve výše uvedené tabulce je uveden stav týkající se výkonu přenesené působnosti a její zajištění prostřednictvím příslušných zaměstnanců. V případě města Brna se v podstatě polovina zaměstnanců Magistrátu města Brna zabývá pouze přenesenou působností, z čehož vyplývá i příslušná finanční náročnost zajištění příslušných agend. U statutárního města Plzně a Ostravy je tato úroveň mírně nižší. V případě Hl. m. Prahy je dle informací získaných v rámci řízeného rozhovoru větší část agendy přenesené působnosti vykonávána jednotlivými městskými částmi. Dle výše uvedené tabulky vyplývá, že % podíl úvazků vykonávajících přenesenou působnost je u největších měst v ČR nejvyšší právě v Hl. m. Praze, tj. 57,8 %.

Následující graf znázorňuje údaje týkající se přepočtené míry krytí přenesené působnosti dle metodiky uvedené v kapitole *Financování přenesené působnosti obcí a krajů*, ze které mj. vyplynulo, že existuje výrazný rozdíl ve výši krytí výdajů, spojených s výkonem přenesené působnosti, přiřazenými příjmy, a to v závislosti na dosažené nejvyšší správní roli obce. U obcí pouze ze základní funkce jsou náklady kryty maximálně v řádu několika desítek % (maximální dosažená průměrná hodnota byla v roce 2007 a to ve výši 20,70 %). U obcí s rozšířenou působností překročila průměrná míra krytí v letech 2005 a 2007 hranici 100 %. V roce 2006 se pohybovala těsně pod touto hranicí. Z kategorie velkých měst se této hranici nejvíce blíží statutární město Plzeň, u kterého dosáhla míra krytí přenesené působnosti v roce 2007 úrovně 92,3 %. Naopak nejhůře se umístilo Hl. m. Praha, které bylo v roce 2007 v této souvislosti výrazně finančně poddimenzované na úrovni 36,7 %. Ve sledovaných velkých městech a letech docházelo k meziročnímu růstu míry krytí výdajů příjmy. Výjimkou byl pokles u Brna, Plzně a Ostravy v roce 2006. V roce 2007 byl zaznamenán nejvyšší nárůst míry krytí přenesené působnosti u statutárního města Ostravy, které se zvýšilo z úrovně 45,9 % na úroveň 81,3 %.

Graf č. 6.61.: Upravená míra krytí přenesené působnosti u velkých měst ČR v období 2005 - 2007

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat poskytnutých MF, MV a obcemi (dle metodiky uvedené v kap. *Financování přenesené působnosti obcí a krajů*)

Analýza rozsahu krytí výkonu státní správy dle jednotlivých velkých měst

Rozsah krytí výkonu státní správy „RKVSS“ u statutárních měst se vypočítá prostřednictvím zjištění rozdílu mezi příjmy z výkonu státní správy – „PVSS“ (tj. od příspěvku poskytovaného ze státního rozpočtu a vlastních příjmů z výkonu státní správy - pokuty, správní poplatky...) a příslušných nákladů spojených s výkonem státní správy – „NVSS“ (tj. mzdové náklady na pracovníky, kteří vykonávají státní správu, a spojené provozní výdaje).

$$RKVSS = PVSS - NVSS$$

V případě statutárního města Plzně vychází deficit z výkonu státní správy ve výši cca 50 - 60 milionů Kč ročně. Obecně je ovšem problém s dalšími souvislostmi, tj. zejména nemožnost vyčíslení investičních výdajů, protože ve veřejné správě se nevytvářejí odpisy investic.

V rámci rušení OkÚ se na obce a kraje převedly některé kompetence těchto úřadů navíc k přenesené působnosti, na které dané obce a kraje dostávají příspěvek. V případě statutárního města Plzně se takový případ přenesené kompetence ze správy OkÚ do samostatné působnosti města nevyskytuje. Stejná situace je také u statutárního města Brna, na které rovněž nebyly v rámci reformy veřejné správy žádné činnosti rušených OkÚ převedeny na rozdíl od dalších obcí s rozšířenou působností. Tento stav byl mimo jiné i z toho důvodu, že statutární města Brno, Plzeň a Ostrava vykonávaly do 31. 12. 2002 i působnost okresního úřadu – historicky už od prvopočátku od r. 1990 (velká města vykonávala do 31. 12. 2002 působnost OkÚ podle § 10 zákona 147/2000). Převody majetku na kraje a obce z kompetence OkÚ pro ně pak nic neznamenaly. V tomto smyslu došlo pouze k centralizaci části živnostenských agend z městských částí statutárního města Brna na Živnostenský úřad města Brna.

Statutární město Plzeň

Tabulka č. 6.120.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2002 / 2006 (tis. Kč)

Statutární město Plzeň						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Příjmy z výkonu státní správy	105 337	116 296	129 556	141 624	175 452	188 511
v tom:						
Příspěvek ze státního rozpočtu	56 801	61 627	66 920	69 144	95 292	97 563
Správní poplatky a část příjmů ze sankčních plateb	48 536	54 669	62 636	72 480	80 160	90 948
Neinvestiční výdaje z výkonu státní správy	195 803	224 556	199 383	205 953	230 579	238 345
Investiční výdaje z výkonu státní správy	9 340	3 887	16 460	6 500	7 095	12 858
Celkové výdaje z výkonu státní správy	205 143	228 443	215 843	212 453	237 674	251 203
Příjmy - Neinvestiční výdaje	-90 466	-108 260	-69 827	-64 329	-55 127	-49 834
Příjmy - Investiční výdaje	95 997	112 409	113 096	135 124	168 357	175 653
Příjmy - Celkové výdaje	-99 806	-112 147	-86 287	-70 829	-62 222	-62 692
Míra krytí neinvestičních výdajů (%)	53,80%	51,79%	64,98%	68,77%	76,09%	79,09%
Zaměstnanci MMB+MČ, kteří vykonávali st. správu (%)	50%	52%	47%	46%	49%	42%

* rok 2007 bez OSPOD

Ve výše uvedené tabulce uvádíme přehled příjmů a výdajů spojených s výkonem státní správy v letech 2002 až 2007 v případě statutárního města Plzeň. Míra krytí neinvestičních výdajů v oblasti výkonu státní správy má u statutárního města Plzně v letech 2002 až 2007 sice rostoucí tendenci (z úrovně 53,8 % se tento ukazatel zvýšil na 79,09 %), přesto je celkový deficit na úrovni více než 60 mil. Kč ročně. Tímto je do značné míry i celková pozice v míře krytí neinvestičních výdajů na lepší úrovni, než je tomu v případě města Brna – viz dále. Město Plzeň, stejně jako ostatní obce s rozšířenou působností v ČR, zajišťovaly **výplatu dávek státní sociální podpory**. Tato agenda byla převedena na místně příslušné úřady práce. Jedinou výjimku představuje hl. m. Praha, která výplatu dávek státní sociální podpory jako jediná obec dosud vykonává.

Statutární město Brno

Tabulka č. 6.121.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2002 / 2006 (tis. Kč)

Statutární město BRNO

	2002	2003	2004	2005	2006
Příjmy z výkonu státní správy	225 681	231 026	248 045	316 666	328 509
V tom:					
Příspěvek ze státního rozpočtu	129 568	128 102	135 858	184 745	188 616
Správní poplatky a část příjmů ze sankčních plateb	96 113	102 924	112 187	131 921	139 893
Neinvestiční výdaje z výkonu státní správy	464 669	490 308	441 587	452 957	510 295
Investiční výdaje z výkonu státní správy	120 116	39 775	50 019	44 195	98 430
Celkové výdaje z výkonu státní správy	584 786	530 084	491 607	497 152	608 725
Příjmy - Neinvestiční výdaje	-238 988	-259 282	-193 542	-136 291	-181 786
Příjmy - Investiční výdaje	105 565	191 251	198 026	272 471	230 079
Příjmy - Celkové výdaje	-359 105	-299 058	-243 562	-180 486	-280 216
Míra krytí neinvestičních výdajů (%)	48,57	47,12	56,17	69,91	64,38

Zaměstnanci MMB+MČ, kteří vykonávali st. správu (%)	50,09	50,52	44,96	44,06	47,25
---	-------	-------	-------	-------	-------

Míra krytí neinvestičních výdajů v oblasti výkonu státní správy má u statutárního města Brna v letech 2002 až 2006 sice rostoucí tendenci, nicméně v posledním uvedeném roce byla míra krytí neinvestičních výdajů příslušnými příjmy na výkon státní správy (tj. příspěvky poskytované ze státního rozpočtu a vlastních příjmů z výkonu státní správy - pokuty, správní poplatky) pouze na úrovni 64,38 %. Proto statutární město Brno musí ze svého rozpočtu vynakládat poměrně vysokou dotaci na výkon státní správy. Velkou část přenesené působnosti má na starosti magistrát než městské části.

Statutární město Ostrava

Tabulka č. 6.122: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy

Statutární město Ostrava

	2006
Příjmy z výkonu státní správy	313 006
v tom:	

Příspěvek ze státního rozpočtu	190 665
Správní poplatky a část příjmů ze sankčních plateb	122 341
Neinvestiční výdaje z výkonu státní správy	452 624
Investiční výdaje z výkonu státní správy	57 080
Celkové výdaje z výkonu státní správy	509 704
Příjmy - Neinvestiční výdaje	-139 618
Příjmy - Investiční výdaje	255 926
Příjmy - Celkové výdaje	-196 698
Míra krytí neinvestičních výdajů (%)	69,15

Zaměstnanci MMO+MO, kteří vykonávali st. správu (%)	52,89
---	-------

Za statutární město Ostrava byly poskytnuty pouze údaje za rok 2006 se zdůvodněním, že v předchozích letech tyto ukazatele vůbec nesledovali. Míra krytí neinvestičních výdajů na výkon státní správy města Ostravy je srovnatelný s mírou krytí neinvestičních nákladů města Brno a na nižší úrovni než je tomu u města Plzně. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že dle kalkulace magistrátu statutárního města Ostravy byla míra krytí neinvestičních výdajů v roce 2006 na úrovni 69,15 %.

Hl. m. Praha

V případě Hl. m. Prahy nerozlišují kompetence u výdajů na přenesenou působnost dle úrovně obec a kraj. Vedou si pečlivou evidenci příjmů týkající v rozlišení na kraj a obec, ale nikoliv již úroveň výdajů.

Co se týká městských částí - správní obvody, na které je přenesena převážná část přenesené působnosti Hl. m. Prahy ve funkci obce, tak se sledují z údajů předložených těmito městskými částmi krytí přenesené působnosti s roční periodicitou. Městské části předkládají údaje o počtech zaměstnanců zabývajících se stání správou, o výdajích na platy, ostatních neinvestičních výdajích souvisejících s výkonem státní správy a o příjmech s ní souvisejících (příspěvek na výkon státní správy, správní poplatky a další vlastní příjmy s výkonem státní správy související, účelové dotace na přenesenou působnost). Dle podkladů týkajících se míry krytí výkonu státní správy dotacemi na přenesenou působnost za městské části Hl. m. Prahy dosahuje pouze úrovně cca na 33 – 34 %. Městské části – správní obvody mají stejný rozsah delegovaných pravomocí, přičemž městské části Praha 23 – 57, tedy ostatní městské části, vykonávají pouze omezený okruh přenesené působnosti – vše je upraveno Statutem Hl. m. Prahy.

Dle dodatečných podkladů poskytnutých po realizaci řízeného rozhovoru vyplývá, že Hl. m. Praha nesleduje údaje týkající se podílu úvazků na jednotlivých úrovních přenesené působnosti, tj. základní rozsah, matrika, stavební úřad, ORP.

Před rokem 2000 vykonávalo hl. m. Praha podle zákona č. 418/1990 Sb., o hl. m. Praze, v přenesené působnosti státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony a dále státní správu svěřenou zvláštními zákony obcím, pověřeným obecním úřadům a okresním úřadům. Dále ji vykonávalo v rozsahu, ve kterém ji před účinností tohoto zákona vykonával Národní výbor hl. m. Prahy a obvodní národní výbory.

Dle dodatečných podkladů získaných po realizaci řízeného rozhovoru vyplynulo, že **MHMP nemá k dispozici ani rámcové vyčíslení těchto činností.**

Zákonem č. 132/2000 Sb. o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hl. m. Praze, došlo k převedení výkonu řady působností z okresních na krajské úřady (např. v oblasti školství, sociálního

zabezpečení, zdravotnictví, dopravy, památkové péče, životního prostředí, vodního, lesního a odpadového hospodářství), jednalo se tudíž o působnost, kterou hl. m. Praha vykonávalo již od r. 1991.

Podle zákona č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, vykonávají orgány hl. m. Prahy přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům krajů a orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností. Hl. m. Praha je povinno zajistit výkon přenesené působnosti a dostává ze státního rozpočtu příspěvek na výkon přenesené působnosti.

MHMP nemá informace o sledování poměru financování samosprávných činností z RUD ve smyslu rozlišení, zda se jedná o výkon samostatné působnosti či přenesené působnosti, která byla svěřena hl. m. Praze jako orgánu kraje, obce, obce s pověřeným obecním úřadem či obce s rozšířenou působností.

Níže uvádíme bilanci příjmů z výkonu státní správy pro vlastní Hl. m. Praha bez identifikace příslušných výdajů, které na MHMP nesledují. V detailnější členění výdajů byly poskytnuty údaje pouze za městské části Hl. m. Prahy 1 – 22, kde míra krytí neinvestičních výdajů dosahovala v letech 2004 – 2007 úrovně cca 60 %. Do této úrovně ovšem nebyly zahrnuty investiční výdaje z výkonu státní správy, takže touto metodou nelze přesně odhadnout míru krytí výkonu státní správy. Dle metodiky MV se Hl. m. Praha pohybovala na úrovni 36,7 % míry krytí výkonu státní správy.

Tabulka č. 6.123.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2002 / 2006 (tis. Kč)

Vlastní Hl. město Praha

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Příjmy z výkonu státní správy	174 448	280 447	277 850	217 735	282 513	356 116
v tom:						
Příspěvek ze státního rozpočtu	112 652	153 016	170 819	92 167	95 316	110 417
Správní poplatky a část příjmů ze sankčních plateb	61 796	127 431	107 031	125 568	187 197	245 699
Neinvestiční výdaje z výkonu státní správy*	-	-	-	-	-	-
Investiční výdaje z výkonu státní správy*	-	-	-	-	-	-
Celkové výdaje z výkonu státní správy*	-	-	-	-	-	-
Příjmy - Neinvestiční výdaje*	-	-	-	-	-	-
Příjmy - Investiční výdaje*	-	-	-	-	-	-
Příjmy - Celkové výdaje*	-	-	-	-	-	-
Míra krytí neinvestičních výdajů (%)*	-	-	-	-	-	-

Zaměstnanci MMB+MČ, kteří vykonávali st. správu (%)*	-	-	-	-	-	-
--	---	---	---	---	---	---

Zdroj: MHMP (2008) – dodatečné podklady po realizaci řízených rozhovorů

* údaje nebyly MHMP poskytnuty. Další údaje hl. m. Praha na výkon státní správy nesleduje odděleně.

Tabulka č. 6.124.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2004 / 2007 (mil. Kč)

MČ Praha 1 - 22

	2004	2005	2006	2007
Příjmy z výkonu státní správy	754,1	792,4	843,5	929,0
v tom:				

Příspěvek ze státního rozpočtu	369,7	392,1	405,3	405,1
Další dotace	38,5	41,8	56,5	116,2
Správní poplatky a část příjmů ze sankčních plateb	345,9	358,5	381,7	407,7
Neinvestiční výdaje z výkonu státní správy	1 295,6	1 326,3	1 419,3	1 458,2
Investiční výdaje z výkonu státní správy*	-	-	-	-
Celkové výdaje z výkonu státní správy*	-	-	-	-
Příjmy - Neinvestiční výdaje	- 541,5	- 533,9	- 575,8	-529,2
Příjmy - Investiční výdaje*	-	-	-	-
Příjmy - Celkové výdaje*	-	-	-	-
Míra krytí neinvestičních výdajů (%)	58,2	59,7	59,4	63,7

Zdroj: MHMP (2008) – dodatečné podklady po realizaci řízených rozhovorů

* údaje nebyly MHMP poskytnuty. Další údaje hl. m. Praha na výkon státní správy nesleduje odděleně.

Dílčí doporučení týkající se sjednocení metodiky výpočtu VSS:

V kontextu výše uvedených analýz je nezbytné nastavit jednotnou metodiku pro výpočet VSS tak, aby přístup jednotlivých měst byl srovnatelný, i když je to v některých případech obtížné. Rozdíl může být například v přístupu jednotlivých měst k zajištění výpočetní techniky a služeb IT, kdy např. u statutárního města Plzně jsou tyto služby zajišťovány příspěvkovou organizací zřízenou městem a související výdaje neprotékají přes rozpočet města, přesto jsou v analýze zahrnuty.

7. POZNATKY Z FINANCOVÁNÍ OBCÍ NĚKTERÝCH EVROPSKÝCH ZEMÍ

7.1. Hlavní tendence vývoje financování obcí na základě analýz vybraných zemí Evropy

Integrační tendence v rámci Evropy i Evropské unie mají na municipální úroveň výrazně slabší dopad, než v jiných oblastech ekonomiky. Všeobecný konsensus předznamenává, že případné integraci v této oblasti musí nutně předcházet sjednocení daňových systémů. V této oblasti jsme možná vzdálenější sjednocení, než dříve, stačí si pouze uvědomit požadavek Irska na zachování svého daňového systému. I v této oblasti však dochází v jednotlivých státech EU k systémovým změnám, které mají určité tendence. Lze předpokládat, že i v ČR bude potřeba přistoupit k změnám odpovídajícím těmto tendencím. Vysoká míra tolerance diferenciací v řízení a hospodaření obecní úrovně, akceptování národnostních identit, místních tradic, zvyklostí a obyčejů je dána jednak tím, že změny na místní úrovni nejsou nutnou podmínkou pro fungování EU jako celku (důležité jsou především národní a regionální úrovně), jednak silnými decentralizačními tendencemi v zemích EU. Posiluje se význam regionů na úrovni NUTS 2 a kompatibilita směřuje především na tuto úroveň. Proces decentralizace není dosud uzavřen a jednotlivé státy stále hledají a vylepšují své modely uspořádání a jsou proto předmětem neustálé kritiky a tedy i vývoje.

Cílem výzkumu bylo z komparativních analýz hospodaření a financování obcí a měst v státech EU odvodit základní trendy vývoje sociálně ekonomického rozvoje obcí v EU, především v oblasti financování. Při porovnání s aktuální situací municipální sféry v ČR lze vyvodit základní odlišnosti, které by mohly být zmíněnou inspirací pro úpravu stávajícího systému, ale případně také zdrojem problémů. Pozornost byla především zaměřena na finanční systémy Belgie, Francie, Německa, Rakouska a Slovenska.

Některé státy mají pouze jednu úroveň (např. Rakousko), část tříúrovňovou (např. Francie) a většina dvouúrovňovou strukturu samosprávy. V počtu jednotlivých úrovní samosprávy lze tedy pozorovat poměrně významné odlišnosti, stejně jako v kompetencích a velikosti jednotlivých samosprávních územních celků. Stejně výrazně je diferencován i počet obcí a množství jejich velikostních úrovní.

V některých zemích mají i vybraná větší města statut samosprávy druhé úrovně (střední). Množství takovýchto měst je velmi rozdílné (v ČR jedno - Praha, v SRN celkem 118 měst), stejně tak jako jejich kompetence. Pět měst má dokonce postavení federálních států. Některá hlavní města mají specifické postavení (cca 5).

Česká republika spolu se Španělskem, Itálií, Německem a Francií měli více než 80% obcí z původních 25ti států EU. V řadě států byly malé obce vnímány jako neefektivní a docházelo k procesům slučování obcí, seskupování obcí nebo alespoň ke zvyšování meziobecní kooperace. Lze říci, že formy slučování, které byly povinné měly výrazně vyšší úspěšnost než formy dobrovolné. V některých zemích tak došlo k výraznému snížení počtu obcí (např. SRN cca o 60 %, v Řecku cca o 80 %, Rakousko, Nizozemí cca o 50 %).

Obecným trendem především v zemích vyznačují se malou velikostí obcí je zvyšování kompetencí samospráv vyššího stupně. Malá velikost obcí vede také k vytváření regionální samosprávy na vyšších úrovních, včetně kvazivládních regionálních orgánů. Celou situaci výrazně podporuje i regionální politika EU, resp. potřeba vzniku statistických jednotek NUTS. Zvyšování kompetencí u druhých a někdy i třetích stupňů samosprávy bývá provázáno posilováním jejich finančních zdrojů. Proces mívá i další formu projevu – vznik smíšené formy veřejné správy (státní správy i územní samosprávy) na těchto vyšších stupních.

Ačkoliv se jednotlivé systémy organizace státní správy a samosprávy v zemích EU poměrně liší, lze při dělbě kompetencí mezi jednotlivými stupni samosprávy pozorovat několik zásadních trendů, které postupem času nabývají na významu:

- zvýšený převod povinností z vyšších článků samosprávy na nižší, stejně jako delegace státně správních povinností na obce,
- převod kompetencí musí být doprovázen převodem odpovídajících finančních zdrojů,
- postupné omezování poručnictví jednoho stupně místní samosprávy nad druhým,
- převod kompetencí obvykle probíhá v blocích obsahujících určité společné prvky, což má za následek určitou kompetenční specializaci jednotlivých společenství.

Za nejvýznamnější jsou považovány zásady první a druhá. Na rozdíl od zvýšené míry decentralizace delegovaných působností, která probíhá i v ČR, pravidlo převádění finančních zdrojů spolu s kompetencemi není u nás ještě pravidlem. Koneckonců i teoretici (např. Guengant 1996) považují přenos kompetencí vč. příslušných prostředků za klíč k efektivnímu fungování samosprávy. V opačném případě může docházet k tzv. fiskálnímu stresu, kdy se obce musí vyrovnávat se situací, že na nově nabyté kompetence musí vyčleňovat prostředky, pro které plánovaly jiné využití. Převod kompetencí nelze pojímat jako cestu, kterou se stát může zbavit neefektivních a finančně náročných aktivit přesunem na obce (samosprávu).

Přes výše zmíněné zásady dosud v zemích EU neexistuje jednoznačné rozdělení kompetencí mezi jednotlivými úrovněmi územní samosprávy a do určité míry i mezi samosprávou a státní správou a dokonce ani mezi resorty státní správy. Vznikají o kompetence spory (negativní i pozitivní), kompetence bývají suplovány nebo se mohou překrývat, proto proces precizace dále pokračuje.

Místní samosprávy mívají obvykle zastupitelstvo jako rozhodovací orgán a radu jako exekutivní orgán. Ty jsou doplňovány komisemi (výbory, event. komisemi), jejichž charakter může být jak povinný, tak dobrovolný. Pravidla pro stanovení obecních orgánů bývá pro danou úroveň samosprávy obvykle stejná v celé zemi. Mandát volených představitelů se liší od tří do šesti let (obvykle 4 roky). Zastupitelstvo bývá obměňováno najednou. Starosta bývá volen radou, přímým všeobecným hlasováním, výjimečně může být za starostu určen kandidát číslo jedna z kandidátky vítězné politické strany.

Zastupitelstvo municipalit je převážně voleno všeobecným přímým hlasovacím právem, obvykle tajným hlasováním. Výkonné orgány nabývají tří forem:

- pravomoc je svěřena jedné osobě volené radou,
- pravomoc je svěřena předsednictvu tj. několika volených členům (včetně starosty),
- pravomoc je svěřena volenému představiteli s výkonnou komisí.

Ve způsobu jmenování zástupců do místních správ (volba obecní rady, volba starosty) a v jejich formách jsou v zemích EU určité rozdíly. Diference nedosahují takové úrovně, aby musely být urychleně měněny a přizpůsobovány v rámci integračních tendencí. Případné vyrovnávání rozdílů mezi jednotlivými systémy lze očekávat pouze v dlouhodobém horizontu.

Daleko zásadnější rozdíly nacházíme ve vnitřní organizaci obecních úřadů. Pro vytváření těchto struktur existuje ve státech EU celá řada metodických pomůcek a pokynů, které pro potřebu municipalit obvykle vytváří orgány státní správy. Jeden z velmi životaschopných metodických postupů je vyžíván v Německu. Ačkoliv metodické pokyny pro vytváření organizace místní správy mívají pouze doporučující charakter, jejich význam vzrůstá díky tomu, že bývají vytvářeny na základě dialogu s obcemi a podle výsledků průběžně aktualizovány.

Státní správa se v zemích EU vyznačuje poměrně velkou složitostí, mnoha úrovněmi (obvykle je jich více než u samosprávy), existencí paralelních institucionálních struktur jednotlivých resortů a

tendenci k zesilování administrativního aparátu. Podobně i samospráva prochází vývojem, který směřuje k další diferenciaci orgánů a území a tudíž i k větší složitosti systému a vzniku nových struktur. Vznikají i nově chápané oblasti (území/regiony/mikroregiony/aglomerační regiony), které nemají správně administrativní vymezení, jakožto součást veřejné správy. Obvykle slouží pro řešení konkrétního (obvykle specializovaného) problému a jejich vymezení je dáno dobou trvání tohoto problému (např. otázky znečištění životního prostředí). Stále častěji vznikají i multifunkční formy spolupráce na dobu neurčitou. V řadě zemí tak dosahují efektů, které byly cílem slučování obcí (např. Francie), byť za cenu vzniku komplikovaných ekonomicky motivačních systémů.

Hlavní cíle meziobecní kooperace, včetně vytváření svazků obcí mají především ekonomický základ. Obvykle jde o sdružování zdrojů, včetně finančních. Kooperace je obvykle realizována na dobrovolném principu, v některých případech může mít i povinný charakter (např. v Rakousku, pokud obce nejsou schopny zajistit zásobování pitnou vodou). Kooperační vztahy a svazky obcí jsou často motivovány i finančními nástroji veřejné správy. Meziobecní spolupráce je v založena obvykle na principu dobrovolnosti. Mezi základní formy patří:

- delegace pravomocí,
- smlouva o provádění určité činnosti jinou obcí,
- poskytování personálních kapacit jiným obcím,
- vytváření nového společného orgánu pro více obcí,
- vznik svazku obcí jakožto samostatné právnické osoby,
- vytvoření společného podniku.

Vzrůstá potřeba, ale také podpora mezimunicipální spolupráce, kterou doprovází několik typických jevů:

Stále častěji vznikají společné rozvojové plány a programy. Tato oblast činností byla ve většině států ještě v minulosti poměrně málo rozvinuta. Programy rozvoje bývaly na municipální úrovni vypracovávány poměrně zřídka, neboť obec byla pro komplexní studii považována za příliš malou oblast a tyto programy se vyznačují velkou náročností. Důvodů pro zvýšený zájem o kooperaci v této oblasti je několik. Centrální forma státních plánů byla stále nepopulárnější, plány nabývaly spíše charakteru doporučení a zabývaly se především národohospodářskou úrovní a na úroveň municipalit měly stále menší dopad. Významným prvkem je tato forma spolupráce především ve státech s velkou diferenciací sídelní struktury, kdy velké množství malých obcí není schopno připravit takové dokumenty ve vlastní režii. Tyto decentralizační tendence lze pozorovat v mnoha státech EU (např. Francie, ale v poslední době i v ČR).

- Vzniká stále více kooperačních a koordinačních orgánů a institucí a zvyšuje se rozsah jejich úkolů a pravomocí.
- Stále větší význam hrají smluvní vztahy mezi obcemi, případně mezi obcemi a dalšími institucemi. Některé formy smluv mají za následek vytváření dobrovolných seskupení (svazků, sdružení apod.), které mohou mít právní subjektivitu, vlastní kompetence i finanční zdroje.
- Města často uzavírají smlouvy přímo s podniky či se státem.
- Stoupá význam mezinárodních smluv, ve kterých obce vystupují jako suverénní subjekt.

Existující mezikomunální smlouvy se často týkají společného rozvoje infrastrukturních zřízení, v oblastech zajišťování sociálních služeb, ekologie nebo příkladně dohody o obnově historických částí měst a dalších. Obce v EU jsou právnickým subjektem zcela kompetentními pro uzavírání smluv s jinými subjekty vč. zahraničních. Vzrůstá počet a význam specializovaných i universálních kvazivládních organizací (svazy měst a obcí), jejichž účinnost má celostátní i regionální charakter a může řešit vybrané problémy místo jednotlivých municipalit. Vznik meziobecních sdružení (svazků

obcí) má svůj význam především pro menší obce. Společné využívání finančních zdrojů, kvalifikovaných kapacit a sdílení zkušeností a poznatků i významnější hlas takovýchto sdružení navenek (než u jednotlivé obce) jsou potom nejtypičtější důvody spolupráce, která slibuje vyšší efektivitu vložených zdrojů. Nezanedbatelným motivem je potom pravděpodobnější získání prostředků z fondů EU, protože takové celky obvykle lépe splňují řadu z principů využívání těchto prostředků (programování, koncentrace, adicionality apod.).

V oblasti racionalizace řízení se prosazují především dvě tendence. Vytváření informačních systémů napojených na celostátní síť a řízení sociálně ekonomického rozvoje prostřednictvím dlouhodobých a komplexních programů rozvoje.

Informační systémy státní správy a územní samosprávy jsou stále důležitější pro operativní a bezchybnou výměnu informací mezi obcemi a dalšími orgány, které se územím zabývají. Kompatibilitu jednotlivých systémů musí zajistit především stát a to kvalitní legislativou, vyhlášením technických, technologických, datových a dalších standardů (norem) a technickým propojením. Frekventovanou chybou při výstavbě informačních systémů bývá fakt, že informační systémy jsou považovány za technickou strukturu, nikoliv za problém mezilidských vazeb event. právních vztahů. Technické propojení musí chronologicky následovat teprve po organizačním zabezpečení. Organizace státního informačního systému a systémů navazujících, tedy i obecních, musí být v dostatečné míře zajištěno legislativou, především v oblasti ochrany a bezpečnosti dat. Opačný postup přináší obrovskou, byť dodatečnou spotřebu finančních prostředků, aby se napravily chyby, které by při správně naplánovaném postupu prací vůbec nemusely vzniknout. Obce a města vytvářejí informační zabezpečení podle svých potřeb a možností. Legislativnímu zastřešení provozu informačních systémů je v zemích EU věnována vysoká míra pozornosti. Problémem ovšem bývá přístup obce k datům na jiné subjekty. Ne v každé zemi (bohužel i u nás) je obec vnímána jako koordinátor rozvoje, který potřebuje pro své rozhodovací procesy dostatek kvalitních informací nejen o svém území, ale také o subjektech v území umístěných (např. o soukromém sektoru).

Hlavním předmětem plánování v zemích Evropského společenství pro oblast samosprávy bývá koordinace místních, regionálních a národohospodářských (resortních) plánů (politik), které tak musí brát v úvahu i programy rozvoje obcí. Pro obtížnost této koordinace jsou dlouhodobé plány výjimkou a převažují plány střednědobé (na 3 až 5 let). V municipalitách vznikají také nejrozličnější místní specializované programy (bydlení, doprava aj.). Jejich kvalita a vlastně i existence je přímo závislá na kvalitě či existenci obdobných strategických dokumentů na vyšších složkách samosprávy i státní správy. Obec zpravidla není schopna zpracovat kvalitní odvětvovou místní politiku (např. pro bydlení), pokud se není možno opřít o komplexní, dlouhodobou politiku strategické povahy, kterou vypracoval stát a následně střední článek správy. Klasickými rozvojovými dokumenty v kompetenci obcí, jak v zemích EU tak v České republice, jsou územně plánovací dokumenty týkající se využívání půdy (jejich komplexnější dopad je potom často zajišťován právě meziobecní spoluprací). Aby se předešlo příliš ambiciózním projektům, které neodpovídají finančním možnostem obcí, je třeba v oblasti územního plánování dodržovat jednotu kompetence i odpovědnosti. Význam rozvojových dokumentů evropských obcí a měst vzrůstá. Klíčovým materiálem bývá dlouhodobý program rozvoje obce. Jejich tvorba je často podmínkou řady finančních podpor. Vysoká obtížnost jejich vytváření znamená, že dochází ke sdružování municipalit a tvorbě společných rozvojových programů. Vytváření strategických koncepcí rozvoje obce či města je záležitost kapacitně (časově, personálně a tudíž i finančně) velmi náročná a ne každá jednotlivá obec je schopna ji zajistit v potřebné kvalitě. Důležitým faktorem je otázka kvalifikace odborníků, kteří by byli schopni studie tohoto typu vytvářet. Tito specialisté musí mít nejen dostatečně hluboké teoretické vlastnosti, ale musí být schopni sladit odborné názory se zájmy politických představitelů obce s preferencemi občanů municipality.

Obce jsou právníckými osobami se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajících. Týká se to především práva vlastnit majetek, práva hospodařením s tímto majetkem a práva na vlastní finanční zdroje. Spolu s těmito právy potom obce přejímají i odpovědnost za vlastní hospodaření. V některých zemích EU mohou být určité oblasti práv v oblasti majetku do určité míry omezeny, např. ve Francii je znemožněno používat veřejný majetek (pláže aj.) jako předmět podnikání (záruky za úvěr aj.). Možnost nakládání s majetkem je tedy v evropském regionu výrazně diferencována. Tato skutečnost znamená, že obce, které mohou se svým majetkem nakládat bez výrazného omezení, mají zvýšenou schopnost adaptace na ekonomické změny v prostředí. Obce potom mohou aktivizovat své zdroje (např. prodejem majetku) a tak např. vyrovnat časové a prostorové propady v příjmech. Především v nově přistoupivších státech EU byly tyto zdroje velmi významné, protože obce privatizovaly část majetku, který jim byl v rámci reformy navrácen. Tyto možnosti však měly nárazový a neopakovatelný charakter. V ČR tak v současné době jsou obce nuceny hledat náhradní zdroje, které by vykompenzovaly ukončení privatizačních procesů a prodeje majetku (především v oblasti komunálních bytů).

S majetkem obcí souvisí i jejich kompetence, které lze obecně rozdělit do tří oblastí:

- spravují záležitosti občanů a svěřeného území - samostatná působnost,
- poskytují služby veřejného sektoru - samostatná působnost,
- vykonávají činnosti delegované od státní správy,
- vykonávají činnosti delegované jinými orgány veřejné správy.

V jednotlivých zemích závisí na úrovni kompetencí (jednotlivé základní kompetence jsou často stanoveny na obligatorní úrovni) a delegací zásadním způsobem úroveň místních výdajů. Obce mohou tyto závazky také snižovat přenesením některých činností do rukou jiných orgánů veřejné správy, v případě nadstandardních činností i do rukou soukromého sektoru. Jen z obtížemi lze v rozdílnosti kompetencí mezi státy Evropy nalézt některé jednotící tendence. Proto uvádíme jejich orientační výčet za šest evropských států.

V Belgii obce mají kompetence, které si zvolí fakultativně ale většina z kompetencí je jim přidělena. V rámci dekoncentrace veřejné správy byly obcím přiděleny následující kompetence, lze je nazvat přenesenou působností⁵⁶:

- matriky,
- volební záležitosti,
- vydávání řidičských průkazů,
- výplata sociálních dávek.

Mezi přidělené kompetence (dekoncentrované) státem dále patří :

- bezpečnost (civilní ochrana obyvatel, dohled nad aplikací pravidel civilního práva)
- určují vzdělávací síť (obce organizují potřebnou infrastrukturu pro školy, tj. rozhodují o vzdělávací infrastruktuře, budovy i mzdy, stát si zachovává právo rozhodovat o začátku a konci roku, penzích pro učitele a základních pravidlech pro přidělení diplomu),
- sociální služby pro seniory,
- urbanismus a bytová politika – jsou otázkou regionálních kompetencí, ale obce vstupují do rozhodování, obce vydávají stavební povolení a jsou odpovědné za komunikace,
- realizují environmentální politiku dle koncepce regionu,
- čistota obce a hygiena,
- obce jsou zodpovědné za norem týkajících se hřbitovů a smutečních obřadů, správa hřbitovů,
- spolupodílejí se na kulturních aktivitách,

⁵⁶ Dotace na přenesenou působnost jsou nastaveny tak, že nekryjí všechny výdaje. Obec se musejí alespoň částečně podílet na této působnosti vlastními příjmy.

- správa rozpočtu a hlavně deficitů spojených s administrací židovské, anglikánské a protestantské církve (ostatní církve spadají pod region nebo stát)

Netypickým jevem v Belgii je fakt, že sběr odpadů zajišťuje region.

Na úrovni obcí v Rakousku je garantována možnost vlastního rozhodování v oblastech, které patří do výlučného nebo převládajícího zájmu místní komunity a můžou být vylepšeny jejími vlastními možnostmi a administrativními kapacitami. Explicitně je vlastní rozhodování obcí garantováno v následujících oblastech:

- místní volby a státní správa,
- policie,
- doprava a cesty,
- místní trhy,
- záchranná služba,
- požární ochrana,
- územní plánování,
- pohřebnictví.

Dalšími aktivitami spadajícími do výlučných kompetencí obce jsou:

- vodní (a částečně i energetické) hospodářství,
- místní doprava,
- kanalizace,
- sběr a likvidace odpadu,
- částečně nemocnice,
- sportovní zařízení,
- bytová politika,
- základní sociální dávky a podpora.

Místní samospráva také plní administrativní úkoly, delegované a kontrolované spolkovou zemí nebo federální úrovní. Tyto činnosti jsou financovány obcemi, často nedobrovolně. Někdy jsou povinné pro zabezpečení určité činnosti sdružení obcí. Celý systém je rozšířen o tzv. „Privatwirtschaftsverwaltung“ (nevládní organizace), v rámci kterých mohou spolky, země i obce zasahovat do všech oblastí, které jsou ústavou garantovány pro jiné úrovně.

Ve Francii jsou obce, kromě odpovědností prováděné jménem státu tedy přenesené (například registrace občanů a organizací voleb) jsou odpovědné hlavně za tyto sektory:

- územní plánování,
- síť obecních silnic,
- městskou dopravu,
- školství a péče o děti: výstavba a údržba jeslí, mateřských škol a škol prvního stupně, zařízení pro trávení volného času dětí,
- zásobování vodou, kanalizace,
- sběr a zpracování domovního odpadu,
- kultura a sport.

K povinným odpovědnostem (Pflichtige Selbstverwaltungsaufgaben) obcí v Německu patří:

- protipožární ochrana,
- komunální hřbitovy

- zásobování vodou, likvidace domovního odpadu a kanalizace
- výstavba a údržba škol prvního a druhého stupně a mateřských škol
- výstavba a údržba nemocnic
- sociální zajištění (v posledních letech stále rostoucí odpovědnost)
- municipální silniční síť.

K dobrovolným odpovědnostem (Freiwillige Aufgaben) patří kulturní aktivity, cestovní ruch a činnosti ve volném čase, sportovní zařízení a stimulace hospodářské činnosti.

I v sousedním Slovensku lze nalézt odlišnosti oproti jiným státům Evropy i oproti ČR a to i přes to, že výchozí podmínky a kompetence byly až do roku 1993 s našimi totožné. V oblasti školství je přenesená kompetence v tom, že základní školy a základní umělecké školy jsou v působnosti samosprávy obcí a středné školy v působnosti VÚC, kdežto mateřské školy jsou v samostatné působnosti obcí. Oblast dopravy není v kompetenci samosprávy obce, ale obce podepisují smlouvy o MHD a v tomto smyslu se podílejí na ztrátách. Jde o města, v kterých je MHD, ostatní obce mohou (ale ze zákona jim nevyplývá taková povinnost) přispívat na příměstskou dopravu. Ve vodním hospodářství má samospráva obce povinnost zabezpečovat zásobování vodou, ale nefinancuje si vodovod sama – vodovody a kanalizace jsou v soukromých rukou – akciových společnostech, kde jsou obce a akcionáři (hlavně společně s francouzským kapitálem). Obec dá vodovod jako vklad do společnosti, nebo ho dá vodárnám do pronájmu.

Na Slovensku jsou obce zodpovědné výhradně za:

- vzdělání a mateřské školy,
- protipožární služby,
- sběr a třídění odpadu,
- územní plánování,
- místní komunikace,
- teplo,
- podporu a péči o rodinu.

Částečně také odpovídají za oblast zdravotní péče, kulturu a sport, životní prostředí či ekonomický rozvoj a regionální plánování. Stát může na obce delegovat i některé doplňkové odpovědnosti, ke kterým se váže finanční podpora. Například některé oblasti vzdělání, zdravotní péče, sportovních a volnočasových aktivit, ochrany životního prostředí či ekonomického rozvoje.

Mezi obecní kompetence ve Švýcarsku patří především:

- správa,
- lesní hospodářství,
- vodohospodářství,
- plyn,
- elektřina,
- cesty a mosty,
- administrativní budovy,
- školy,
- policie,
- hasiči,
- sanitární zařízení,
- občanská ochrana.

Kompetence v oblasti základního školství, sociální pomoci a otázky veřejného zdraví zajišťují obce ve spolupráci a v rámci opatření jednotlivých kantonů. Kromě těchto základních kompetencí jsou jejich činnosti zaměřeny také na kulturní aktivity, sociální úkoly, vojenské záležitosti a zajištění ekonomické opatření, aplikovaných v době války nebo v krizové situaci.

Mezi kompetence jednotlivých kantonů patří především nezávislé organizování vzdělávacího systému a sociální péče, mají možnost vybírat jimi stanovované daňové příjmy.

Veřejný sektor obcí je tedy zřejmě velmi dynamickým a otevřeným systémem činností směřujících k zabezpečení veřejného zájmu, obvykle se sociálním aspektem. Je zcela nebo zčásti řízen a financován prostřednictvím veřejných rozpočtů. Politika veřejných výdajů úzce souvisí se strategií vytváření investiční výdajové stránky rozpočtu municipality.

Mezi oblastmi činnosti typické pro municipální úroveň, jež lze vyzorovat ze specializačních tendencí jednotlivých úrovní samosprávy zemí EU patří především sociální služby poskytované obcemi. Existuje tedy určitá oblast služeb, především sociálního charakteru, která je typická pro nejnižší úroveň samosprávy. V některých státech EU jsou tyto povinnosti obcí stanoveny zákonem případně i jinými dokumenty. Obvykle se týká školství, kultury, sociální péče a některých oblastí zdravotnictví. Na obce bývá přenesena určitá povinnost za část fondů, buď obecně (část výdajů v oblasti sociálních služeb) nebo i konkrétně (např. starost o vybraný druh služby, doprava, či vodohospodářství).

Infrastruktura obcí je v této souvislosti je chápána jako celý soubor odvětví, které zajišťují předpoklady pro existenci a další rozvoj všech ostatních činností města a obce, především jejího sociálně ekonomického rozvoje, ale také rozvoje služeb a průmyslové a zemědělské výroby. Do oblasti technické infrastruktury spadají jednak technické sítě (elektrické vedení, vodovody, kanalizace aj.) a jednak jejich obslužné budovy a stavby (čističky odpadních vod, vodojemy aj.). Specifickou součástí technické infrastruktury je doprava. Do oblasti dopravy spravované na místní úrovni patří především silniční a městská hromadná doprava a správa místních komunikací (vč. chodníků a veřejného osvětlení). Velké přepravní objemy v osobní přepravě jsou často ztrátové a vyžadují masivní dotace. Oblast energetiky je z hlediska technické infrastruktury podobný případ jako doprava. Do technické infrastruktury municipalit obvykle spadají rozvody a místní zdroje, nikoliv hlavní producenti. Řízení vodovodů a kanalizací může být uskutečňováno v součinnosti několika subjektů, mající různou hospodářsko-právní formu vč. soukromého podnikání. Veřejné kanalizace zpravidla svým rozsahem odpovídají velikosti obce, což má dopad i na případné municipální vlastnictví. Zmíněné činnosti obvykle z velké části spadají do kompetence obce, která je zcela nebo částečně financuje. V některých případech jsou však subjekty zajišťující výkon těchto činností na vyšší úrovni veřejné správy. Návratnost prostředků vložených do této oblasti je v podstatě nulová, protože zde převažují externí efekty (estetičnost prostředí, zdraví obyvatel apod.). Výjimkou z pravidla může tvořit vlastní zneškodňování tuhých komunálních odpadů, které lze založit na tržním základě. Základním příjmem jsou potom poplatky občanů za odvoz odpadků, které lze platit dle faktického množství odpadu, častěji však paušálním poplatkem na hlavu v domácnosti (popelnice), případně i fixním procentem z celkového příjmu domácnosti, který lze pojmout i progresivně.

V poslední době se však přechází k soukromě právnímu a tedy i ziskovému způsobu správy i u aktivit, které bývaly tradičně chápány jako veřejné statky provozované obcemi (např. vodovody a další sítě, doprava, ale také některé oblasti zdravotnictví a sociální péče). V oblasti infrastruktury proto často probíhají diskuse o možném privatizačním procesu a ne vždy se daří nalézt optimální řešení v otázce vlastnictví. Přestože takovýto podnik může být zdrojem zisku, tedy i příjmů do obecního rozpočtu, je v této oblasti třeba zvýšeně dbát na ochranu životního prostředí a vytváření zisku by mělo být postaveno na základě snižování nákladů, nikoliv na základě zvyšování cen.

Vedle veřejného sektoru, tedy státem a municipalitami financovanými statky, mohou v komunální oblasti vznikat i další aktivní subjekty sociální péče, kterých je možno koncepčně využít. Jde na příklad o církevní, charitativní, či společenské organizace, občanské iniciativy atd.

Shrnout hlavní kompetence v oblasti majetku v oblasti samostatné působnosti je velmi obtížné, protože bývají velmi diferencovány a přesahuje potřeby této práce. V konečném rámci ovšem silně relativizují jakékoliv komparace. Obvyklým přístupem (především v původních 15-ti státech EU) je obligatorní určení základních kompetencí i v oblasti obcí a všech vyšších článků územní samosprávy ve větším rozsahu, než jak je známe z ČR

Rozpočet obce je v zemích EU obvykle chápán jako podklad, jež zajišťuje všechny provozní a investiční úkoly municipalit na rozpočtový rok. Bývá zpracováván i rozpočtový výhled na delší období (obvykle střednědobé). Jeho skladba bývá podobná ostatním rozpočtům veřejné sféry. Metody rozpočtování se tak na různých úrovních veřejné správy mohou mírně odlišovat. Výraznější odlišnosti nacházíme při sledování rozdílů v postupech rozpočtování mezi jednotlivými zeměmi. Mezi společné prvky rozpočtování patří převážné dělení tohoto dokumentu na provozní (běžný) rozpočet a rozpočet investiční (kapitálový). Tato skladba může být dokonce povinná, potom je určena zákonem. V některých státech přímo určuje druhy příjmů a druhy výdajů, které se mohou pro provozní či investiční část rozpočtu využít (spolu s pravidly přesunu prostředků z jedné části rozpočtu do druhé). Rozpočtová skladba v jednotlivých zemích EU často akceptuje specifika municipalit od ostatních forem veřejné správy. Rozpočet obsahující příjmy a výdaje obce má být na první pohled přehledný, má být porovnatelný a kontrolovatelný. To znamená, že ze struktury rozpočtu má být patrné, odkud prostředky pocházejí a na co se využívají. Pouze takto přehledný rozpočet jasně prokáže občanům i členům zastupitelstva jak se s prostředky nakládá.

Příjmové zdroje municipálních rozpočtů jsou v Evropské unii značně diferencovány. Každá země obvykle akceptuje své tradiční finanční zdroje obcí. V poslední době lze však pozorovat i reformy, které znamenají odklon od těchto tradičních systémů (např. Itálie). Odlišné chápání rozpočtů ovšem znamená, že existují velké obtíže při porovnávání rozpočtů obcí jednotlivých zemí. Určitým problémem při hodnocení financování měst a obcí EU je terminologická nejednotnost. Vedle vymezování místních daní je hlavním problémem jednotná klasifikace a jednoznačné odlišení daní od sdílených dotací (vnímaných jako transfery), jež je potřeba např. pro výpočet míry soběstačnosti. Tato nejednotnost má za následek nepřesnosti vznikající při komparaci různých systémů. Mezi dotace (transfery) se proto někdy započítávají i sdílené daňové příjmy (např. v Belgii). Jejich výše je neovlivnitelná obecními úřady, neboť obecní úřady nemohou mít vliv na výši množství prostředků plynoucích z tohoto zdroje. Obvykle se jedná o národní daň, jejíž část se přiděluje obci (sdílená daň), případně o daň vybranou jednou úrovní samosprávy, která je poskytnuta úrovni jiné.

V rámci fiskální decentralizace zemí EU dochází k zvyšování dynamiky investičních aktivit obcí. Je statisticky prokázáno, že oblast investičních výdajů obcí je přímo úměrně závislá na ekonomickém růstu. Poměrně vyšší investiční potřeby vykazují obce nově přistoupivších zemí oproti původní patnáctce (což ovšem nemusí souviset s ekonomickým růstem, ale s objektivní (nutnou) potřebou zainvestování zastaralé infrastruktury).

Míra soběstačnosti je nejvyšší u skandinávských zemí (Švédsko, Dánsko, Finsko) - téměř 50%. Vysoké procento soběstačnosti mají také Belgie a Francie. V těchto případech se však jedná o výsledky nedávných reforem. Podobně probíhají intenzivní procesy fiskální decentralizace u středomořských států (především Itálie a Španělsko). Výsledkem těchto tendencí je především posilování regionálních pravomocí, ale také tlak na finanční a daňové reformy, které ovlivňují řízení obcí. Mezi významná finanční opatření patří postupné snižování státních dotací a jejich nahrazování vlastními finančními pravomocemi (např. přiznání daně z nemovitostí municipalitám v Itálii apod.). Nejnižší míra soběstačnosti je v Nizozemí, kde je tato skutečnost výsledkem tendencí o zajištění

maximální efektivity při zabezpečování veřejných (sociálních) služeb. Je zde realizován systém společného řízení, který je zaměřen na podporování obcí k vzájemné spolupráci i ke koordinaci jejich činností s ústřední vládou. V rámci tohoto systému je větší důraz kladen na privatizaci některých veřejných služeb a převody jejich zabezpečování z obcí na specializované (neziskové) subjekty. Specifickým případem je Velká Británie, kde naopak došlo k zdánlivě k centralizaci v 80. a 90. letech 20. století. Docházelo k posilování přísné státní kontroly výdajů a příjmů místních samospráv (možnost ústřední vlády snižovat místní daňové sazby pokud je považuje za příliš vysoké) a zavádění omezení samosprávných orgánů v oblasti poskytování veřejných služeb. Hlavním cílem ovšem bylo nikoliv posílení úlohy státu, ale posilování odpovědnosti nevolených orgánů a integrace soukromého sektoru do procesů poskytování veřejných statků.

Za vlastní daňové příjmy bývají považovány daně, u kterých má územní samospráva určité daňové pravomoci. Potom mají obce možnost uvalit na subjekty ve svém území přírážky (srážky) k dani z příjmů nebo k dani z nemovitostí (např. Belgie, Itálie), nebo sami určit výslednou sazbu příslušného typu daně - tzv. daňovou spoluzodpovědnost (např. skandinávské země nebo Rakousko). Základní sazba je dána státem (resp. federální úrovní)

Poměrně běžným způsobem financování potřeb obcí v zemích EU je sdílení daní mezi státem a obcemi, event. vyšším článkem samosprávy. Jedná se o transferové platby formou přerozdělování peněz v rozpočtové soustavě takovým způsobem, že se obce podílejí určitým procentem na výtěžku příslušné daně (obvykle z celostátního /celofederálního/ výnosu). Typické jsou především u nově přistupujících zemí. Vyskytují se téměř u 75% zemí EU. Sdílené transfery se týkají především: daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob, DPH, daní z převodů a zpoplatnění automobilů, některých spotřebních daní (alkoholu, tabáku, pohonných hmot), v některých případech i daně z obratu. Jejich četnost je velmi různorodá - od jedné daně až po 14 daní (v Rakousku). Rozsah podílu obcí na těchto fiskálních transferech bývá opět velmi rozdílná (cca od 15% do cca 60%) a často se mění (v některých případech se určuje každoročně, zcela nově v příslušném zákoně). V této oblasti lze v některých zemích pozorovat jejich snižování a nahrazování těchto transferů dotacemi, i když např. ve Španělsku je trend opačný). Způsob přerozdělování těchto sdílených daní bývá závislý na výnosu daně v místě, na potřebách obce, i na dalších kritériích, obvykle vyrovnávacího charakteru. V případě závislosti sdílených daní na místním výnosu této daně mohou obce ovlivňovat jak výši těchto příjmů, tak také úroveň podpory podnikatelských subjektů. V případě závislosti na potřebách bývají tyto daně vnímány jako jedna z forem dotací. Závisí potom na potřebách znázorňovaných nejrozličnějšími kritérii: počet obyvatel, počet škol, počet žáků, délka vodovodní sítě, délka uliční (silniční) sítě apod. Smyslem sdílených daní je především snižování časových i prostorových diferencí v příjmech obcí.

Do vlastních daňových příjmů patří také místní daně. Jde o daně, které v souladu se závěry Rezoluce o financování místní správy ze setkání ministrů v Lisabonu 1996, mohou být charakterizovány čtyřmi kritérii :

- kritérium přivlastňovací - výnos daní připadá obci,
- kritérium sazby - výše daňové sazby je určena obcí,
- kritérium inkasa - daň musí být spravována obcí,
- kritérium rozhodovací - o daňovém základu rozhodne obec.

Místní daně mívají charakter doplňkový příjmů. Mohou se však stát i významnými výnosy (např. daň z nemovitostí v Irsku). Typy místních daní jsou nesmírně různorodé, často bývá jejich seznam uveden v příslušném zákoně. Existují ovšem státy, ve kterých mohou obce volně stanovit základ daně a tedy i předmět daně. Významným příkladem je Belgie, kde ovšem státní správa alespoň vytváří fakultativní seznam místních daní, které se v obcích osvědčily. Podíl místních daní na

celkových příjmech obcí se tedy velmi různí, obvykle je lze považovat spíše za doplňkový příjem (nepřesahující 5%). V některých případech mohou mít jednotlivé místní daně významnější charakter. Jedná se např. o daň z nemovitosti (pokud je vnímána jako místní daň), daň z převodu nemovitostí (Portugalsko), dědické daně a zpoplatnění automobilů. V každém případě místní daně umožňují obcím výrazně aktivovat vlastní zdroje v období příjmových dopadů, nebo zvýšených výdajů a vytváří vyšší manévrovací prostor pro řízení obcí.

Ve většině zemí mají úřady značnou svobodu při stanovení výsledných sazeb u vlastních daňových příjmů (osvobození, výjimky, přírážky apod.). Především přírážky k základu daně mohou však být omezeny, a to meziročním nárůstem (např. max. 5 %), horní hranicí, dočasným stropem nebo může být zcela bez omezení. Daně jako vlastní příjmy místních úřadů lze přes jejich velkou pestrost v zásadě rozdělit na:

Majetkové daně

Daň z nemovitosti bývá výhradně komunální (cca ve 20ti zemích). Někdy bývá vybírána i vyššími úrovněmi místní samosprávy. Je vyměřována jednak z tržní, častěji však z nájemní hodnoty majetku (ev. produkční hodnoty - lesy). Aktualizace oceňování by měla probíhat periodicky (2-4 roky), v případě nepravidelného přecenění (např. 20 let starého), je vypovídací schopnost těchto cen výrazně omezena, a proto bývají základní sazby podřízeny určitému mechanismu navyšování. Oceňování nemovitostí a pozemků obzvláště je kapacitně nesmírně náročné a tedy i drahé. O výměru či užitnou plochu se daňový základ opírá pouze výjimečně (cca 4 státy, vč. ČR).

Majetkovými daněmi (resp. pozemkovou daní) mohou být také zpoplatněny jak FO tak PO. Poplatníky bývají obvykle majitelé, uživatelé (nájemníci) nebo oba současně.

Význam majetkových daní je velmi rozsáhlý, od cca 5 % do 100 % příjmů obce. Tento interval však zahrnuje veškeré majetkové daně, a to i takové, které zpoplatňují podnikatelskou sféru. Majetkové daně potom mohou zpoplatňovat i fondy a inventář.

Příjmové daně

Daň ekonomických subjektů (právnických nebo fyzických osob). Je zavedena téměř v polovině zemí EU. V těchto případech je pro hospodaření obcí vždy velmi významná (20% – 100 %). Podnikání může být zatíženo i dalšími daněmi (majetkové, za životní prostředí aj.). Existují velké rozdíly v místních pravomocích. Obecně lze říci, že daňové pravomoci obcí v této oblasti bývají vysoké (osvobození, sračky, přírážky apod.). Základní sazba daně bývá stanovena státem. Stát může omezovat i výslednou sazbu (meziroční nárůst, horní hranice, dočasný strop). Základ těchto daní je stanovován kombinací různých kritérií. Zohledňuje se především objem mzdových prostředků, výše zisku, počet zaměstnanců, hodnota nemovitostí či hodnota výrobních prostředků (viz. majetkové daně). Pokud jsou ekonomické subjekty zdaněny majetkovým přístupem, jsou tyto výnosy pro obce velmi stabilní. Pokud jsou zdaněny na základě tokových veličin (např. zisk, přidaná hodnota), výrazně se v nich odráží vliv ekonomického růstu. V některých zemích dochází k územnímu přerozdělování této daně. Poslední době lze v několika případech pozorovat určitý odklon od daňového základu vztahujícím se k tokovým veličinám směrem k majetkovým daním nebo ke sdíleným daním. Reformní kroky potom bývají prováděny tak, aby případné propady příjmů v obcích byly kompenzovány jinými vlastními příjmy nebo alespoň dotacemi (nebo transfery obecně vč. sdílených daní). Daň z podnikatelské činnosti, resp. živnosti patří mezi nejvýznamnější místní daně (např. ve Francii představuje 1.2% HDP, v Německu, 1.4 % HDP).

Daň z příjmu ze mzdy je zavedena jen v části zemí EU (cca u čtvrtiny zemí), kde potom ovšem tvoří důležitý příjem s velmi flexibilní možností místních zásahů do její výsledné výše. Od úplné volnosti ve stanovení výsledné daňové sazby, přes státem určené rozpětí, horní hranice a dočasný strop.

Pokud je tato daň zavedena, může dosahovat 40-100 % příjmů obcí. Významnou nevýhodou této daně bývá její svázanost s reformními kroky na národohospodářské úrovni, které bývají často doprovázeny změnami daňových sazeb ze závislých příjmů fyzických osob a následnými kompenzacemi formou transferů

Obvykle v zemích EU platí zákonem dané limity zvyšování daňových sazeb obcemi, jako např. ve Francii a ve Spojeném království, nebo dobrovolné dohody s asociacemi místních správ o daňovém zmrazení, jako např. v Dánsku nebo Švédsku. Omezení mívají formu stropů pro daňové sazby (Francie, Norsko), nebo limitují míru meziročního zvýšení (Itálie). Zavádění těchto limitů snižuje nebezpečí vzniku velkých rozdílů v daňovém výnosu mezi jednotlivými obcemi i mezi jednotlivými stupni veřejné správy. Ani daňový základ nebývá unifikován. Ve Francii je jejím základem hodnota aktiv (v minulosti v kombinaci s počtem zaměstnanců a jejich mezd), v Německu a v Portugalsku se zdaňují zisky společností, v Itálii, v Belgii a ve Finsku individuální příjmy atd. Výsledné daňové příjmy obcí potom mohou být tvořeny buď přírážkami k celostátní nebo regionální dani z příjmů (Belgie, Itálie, Portugalsko), nebo častěji úpravou výsledné sazby daně ve výše zmíněném určitém zákonném rozsahu. Mezi země, kde se tyto výsledné sazby daní pravidelně vyjednávají mezi místní a státní správou patří Dánsko, Finsko, Německo, Francie a Španělsko. V dalších zemích EU jsou výsledné sazby daní dlouhodoběji institucionalizované: v Lucembursku se daňový základ daně z podnikání násobí koeficientem 200-300%, ve Švédsku se sazba pohybuje v rozsahu 26.5-33.1% a ve Finsku 17.9 %. Přebírání těchto systémů v komplexu je proto pro potřeby ČR nemožné.

Výběr finančně významnějších daní je v mnoha zemích rezervován státní úrovni (např. Finsko, Švédsko, Portugalsko, Řecko, Itálie). Důvodem centralizace výběru a přerozdělování daní na základě společných pravidel je především vyšší efektivita centrálního řízení správy daní. Výjimku tvoří v některých zemích daň z nemovitosti, jejíž výběr přenechávají centrální vlády na obcích (např. Nizozemí, Dánsko, Německo, Rakousko). Mezi ostatní daně, které mohou, ale nemusí mít charakter místních, patří např. daň z transakcí s nemovitostmi (např. Portugalsko, Lucembursko, Francie), daň z motorových vozidel (např. Španělsko, Belgie), daň z druhých domovů (např. Nizozemí, Lucembursko, Rakousko, Itálie), daň z kapitálových zisků (např. Španělsko, Belgie), daň na komerční a průmyslové vlastnictví (např. velkoměsta v Irsku), kanalizační daň, daň z druhého bydlení, daň ze staveb, daň ze svozu komunálního odpadu a další specifické daně. Specifické postavení má opět Velká Británie, kde mají obce k dispozici jen jednu tzv. Radniční daň (tzv. Council Tax), kterou platí občané s trvalým pobytem v určité lokalitě a její výše závisí především na vlastnostech daného sídla a na sociální a ekonomické situaci jednotlivce.

Vysoké pravomoci municipalit v oblasti vybírání a ovlivňování vlastních daňových příjmů souvisí s faktem, že obce v zemích EU jsou často správcem daní. Správce daní je subjekt, který zodpovídá za výběr, správu a přerozdělování daňových výnosů. Správce daní je zároveň obvykle subjektem, u kterého se soustřeďují ostatní daňové pravomoci. Tzn. odpovídá za výslednou sazbu daně a tedy za daňové úlevy či přírážky, kdy je obvykle omezen zákonnou úpravou. Pouze u místních daní mohou být daňové pravomoci obcí (jakožto správců daní) úplné tj. mohou rozhodovat i o základu, a následně i o předmětu daně (především v Belgii, ale do určité míry také v Německu či ve Španělsku).

Existuje však řada výhrad proti tomu, aby obce spravovaly vlastní daňové příjmy, neboť potom:

- stát ztrácí kontrolu nad finančními toky ve veřejné správě,
- racionální odhad místních přírážek, stejně jako stanovení místní daní, je záležitost velmi náročná, a přílišné tendence k maximalizaci výnosů mohou poškodit ekonomické vazby v území,
- vznik meziobecní daňové konkurence,
- příjmová diferenciací mezi obcemi a následně i mezi regiony,
- ne každá obec disponuje dostatečným množstvím kvalifikovaných kapacit, které zvládnou výběr a správu daní bez problémů (týká se obcí příliš malých apod.),

- nerovnoměrné zatížení daňových poplatníků a růst rozdílů v daňovém zatížení mezi jednotlivými obcemi,
- potřeba horizontálních a hlavně vertikálních způsobů přerozdělování zdrojů, které bývají velmi komplikované na principu solidarity.

Dotace jsou obvykle chápány jako nevratné finanční částky, poskytované obcím a městům jinými orgány veřejné správy. Dotace lze v zemích EU dělit podle využití na dotace na provoz obce a na investice. Podle účelovosti na účelové (vázané) a neúčelové. Podle subjektu, který je poskytuje na dotace státní správy, dotace ostatních orgánů samosprávy a dotace z fondů EU (v širším chápání i na dotace od dalších zahraničních subjektů, kam kromě EU aktuálně spadají např. i švýcarské nebo norské fondy). Někdy bývá smyslem dotací nejen příspěvek na provoz, či umožnění realizace investice, ale také regulační role. Dotace potom motivují k jednání žádoucím způsobem, především v oblasti meziobecní kooperace nebo při slučování obcí.

Obecně převažují dotace neúčelové (všeobecné), často s vyrovnávacím (sociálním) charakterem. Účelové dotace převažují obvykle v zemích s vyššími sdílenými daňovými příjmy. Územně vyrovnávací dotace se potom váží na řadu kritérií: počet obyvatel, odchylky v příjmech obcí, odchylky v daňové výtěžnosti, míra nezaměstnanosti, pokles příjmu obce, finanční potřeby, rozloha, úroveň infrastruktury (délka komunikací, délka vodovodní sítě, rozloha školských zařízení či počet žáků), geografická poloha (ostrovní charakter, nadmořská výška), množství vyplacených sociálních dávek, demografická skladba apod. Přidělení je závislé na exaktním výpočtu, který mívá multikriteriální charakter. Jejich přidělení může být spojeno (kromě splnění vybraných kritérií) i s plánem nápravných opatření, které mají zajistit, že tyto dotace budou vypláceny pouze v omezeném časovém horizontu.

Pro tyto vyrovnávací dotace, se často vytvářejí fondy. Fondy v principu mohou být buď na centrální úrovni, kdy obce do fondu dlouhodobě přispívají, ale při naplnění daných kritérií z fondu naopak čerpají (jedná se o jakousi formu pseudopojištění). Fondy mohou být vytvářeny i na lokální úrovni, kdy skupina obcí (mikroregion, syndikát, sdružení obcí apod.) přerozděluje určitou část svých příjmů (především příjmových daní) do fondu a ekonomicky slabší obce z něho čerpají více než prosperující obce. I v tomto případě stát do fondu někdy přispívá, jednak aby podpořil vlastní meziobecní spolupráci, jednak aby motivoval k účasti bohatší obce. Multikriteriální metodický návod na způsob přidělování neúčelových dotací bývá vytvářen orgánem státní správy ve spolupráci se samosprávou.

Vývoj dotačních příjmů u všeobecných dotací bývá predikován státní správou tak, aby bylo možno obvykle ve víceletém období plánovat municipální rozpočty. Prospekce obsahuje obvykle očekávanou inflaci, nárůst HDP, úroveň mezd, úroveň fiskálních příjmů státu, či vývoj celého státního rozpočtu. Plánovány jsou dotační příjmy také v souvislosti s plánovanými přesuny kompetencí, kdy do predikcí vstupují očekávané vývoje nejen mezd, ale také cen.

Dotace se plošně člení dle dalších kritérií, mezi které pak obvykle patří výkon určité činnosti (obvykle delegované). Mívají formu příspěvku (často stát rozhodne zda ve 100% např. Slovensko nebo jen zčásti např. Belgie nebo dotace na výkon určité operace (obvykle investiční akce). Plošné dotace také mohou být rozdělovány podle vybraných kritérií (velikost populace, daňová výtěžnost, množství sociálních dávek apod.). Dotační politiky států EU v této oblasti mívají v nynější době následující tendence:

- Zvyšuje se význam neúčelových dotací.
- Dotace mají stále více vyrovnávací charakter se silnou sociální funkcí. Jedná se o vyrovnávání propadů jak v prostoru (mezi chudými a bohatými obcemi) tak v čase (zajišťovat období finančních propadů - především nezaviněných).
- Dotace jsou rozdělovány podle přesných a jednoznačných pravidel a kritérií, které se dle potřeb event. periodicky (někdy i každoročně) upravují tak, aby co nejlépe postihovaly potřeby obcí a byly chápány jako spravedlivé. V systému mohou hrát svou roli i standardy vybavenosti.

Mezi vlastní příjmy obcí EU patří především daňové zdroje. Mezi další důležité příjmové zdroje municipalit ve státech EU i v České republice patří především majetkové výnosy, výnosy z vlastního hospodaření a podnikání. Zvláštní místo zauímají půjčky od finančních institucí, které jsou v některých zemích považovány za zdroje vlastní (rozhoduje o nich obec), v jiných za cizí (rozhoduje o nich finanční instituce). Obecní úřady si smějí půjčovat ve všech zemích EU stejně jako v České republice. Takto získané prostředky jsou obvykle určeny na investice, v některých zemích je však možno z půjček financovat i provoz nebo i deficit. V některých zemích je možnost půjček omezena ve snaze zamezit příliš velkému zadlužení obcí, či snad dokonce jejich bankrotu:

- Obce si mohou půjčit pouze u vybraného finančního ústavu (komunální banka, státní pokladna atd.).
- Nutnost schválení půjčky (event. jejích parametrů) nadřazeným orgánem, obvykle státní správou.
- Sledování míry zadluženosti, která nesmí přesáhnout určité procento příjmů (celkových, běžných, vlastních, ale i např. budoucích).
- Omezení nárůstu meziroční míry zadluženosti (včetně vyhlášení stop stavu).
- Omezení roční splátky dluhu (tzv. dluhová služba nesmí přesáhnout určité procento z celkových příjmů, z běžných příjmů, z vlastních příjmů, očekávaných příjmů z příjmů předchozího roku, z investic předchozího roku nebo také z finančních transferů státu).
- Omezení horní hranice nové půjčky, obvykle procentem z investic, z ročních příjmů, včetně zákazu pro obce, které překročily některé z jiných limitů.
- Omezení nakládání s volnými prostředky po dobu splácení úvěru. (např. u cenných papírů).
- Omezení míry úroků v % (celkově k /vybraným/ příjmům, roční k /vybraným/ příjmům).
- Omezení doby splatnosti v letech.
- Státem vymezené účely, pro které lze půjčky poskytovat.
- Zákaz půjček pro amortizaci ostatních dluhů,
- Zákaz či schvalování půjček ze zahraničí.
- Zákaz financování běžných výdajů (s výjimkou překlenovacích úvěrů s dobou splatnosti kratší, než jeden rok),
- Povinnost pojištění rizik vyplývajících ze změn úrokových sazeb.
- Povinnost zpracování finanční analýzy, která prokáže buď dostatečnou schopnost vytvářet úsporu v letech minulých, nebo schopnost obce vytvářet úsporu v letech budoucích, a tedy ručit za půjčku svými budoucími příjmy,
- Majetkové záruky za úvěr mohou být omezeny (např. lze ručit pouze procentem z majetku celkem, nikoliv konkrétními objekty).

Mantinely proti zadlužení bývají stejné pro všechny úrovně samosprávy, aby nedocházelo k diskriminaci. Existují ovšem výjimky (např. Dánsko, Španělsko). Pravidla se ovšem mohou lišit v jednotlivých zemích ve federálních státech.

Závěr

Jak již bylo řečeno daňové příjmy v obci jsou tvořeny obvykle daňovým základem vybraných daní, jež bývá stanoven zákonem. Samostatnost obcí se zde projevuje prostřednictvím některých nástrojů, pomocí kterých mohou velmi významně ovlivnit celkovou výnosnost daňových příjmů:

Trendem ve financování obcí je tedy zvyšování zodpovědnosti nižších územně-samosprávných jednotek za řízení rozpočtu a hospodárnost místních financí s možností obcí podílet se především na daňových příjmech. Na druhou stranu diferenciací bohatých podnikatelských subjektů ve vybraných obcích vede, alespoň k částečnému nahrazování vlastních daní transfery (vč. sdílených daní). Evropské systémy financování municipalit vykazují několik společných tendencí. Ze zpracování byly

tendence identifikovány takový způsobem, že se obdobný proces se prokazatelně odehrává alespoň ve třech státech z EU:

- Decentralizace finančních a daňových systémů - zvyšování podílu vlastních příjmů.
- Vysoké daňové pravomoci (princip stimulace/ zásluhovosti) - růst lokální autonomie.
- Majetkové daně na hodnotovém principu (sazby z hodnoty majetku).
- Institut místních daní.
- Komplikované horizontální i vertikální principy vyrovnávání příjmů na principu solidarity (vč. sdílených daní).
- Důraz na dlouhodobé plánování pravidel financování.
- Zvyšování transparentnosti daňového systému - informovanost např. o daňové výtěžnosti v obci.
- Dvoustupňový systém financování obcí v územní samosprávě.
- Participace obcí na daňovém (finančním) systému.
- Podpora meziobecní spolupráce event. slučování obcí.
- Zvyšování kvalifikace a zodpovědnosti při rozhodování o daňových sazbách.
- Převod kompetencí na obce spolu s vlastními příjmy, programové zamezování dotování státní správy samosprávou.
- Výnos z vlastních a místních daní z nemovitosti připadá obcím (obvykle daňový základ z ceny).
- Zvyšování významu neúčelových dotací.
- Multikriteriální pravidla přidělování daní či dotací - často zohledňující skutečné náklady.
- Kontrola veřejného zadlužení - mantinely zadluženosti..
- Silná finanční vazba mezi veřejným a soukromým sektorem.
- Zajištění včasného přidělení jak dotačních tak také daňových příjmů obcím, aby bylo možno hospodařit na základě reálných příjmů, nikoliv nejistých odhadů.
- Výtěžky daňových příjmů jsou obcím přidělovány dle přesných odhadů, za případný schodek při vybírání daní přejímá odpovědnost stát prostřednictvím svých finančních orgánů.

Přes tyto trendy, které lze všeobecně hodnotit pozitivně, existuje v zemích Evropy v oblasti financování místní samosprávy řada problémů, které se ještě nepodařilo uspokojivě překonat. Lze dokonce konstatovat, že vývoj finančních systémů často přináší i nové problémy. Jde zejména o:

- složitost systému financování,
- časté změny pravidel systému financování,
- neprůhlednost a neinformovanost,
- diferenciaci obcí na bohaté a chudé vč. multiplikace těchto efektů,
- diferencovanost výše zdanění - realokace obyvatel i podnikání,
- nízká koordinace a nedostatky v plánování systému,
- obtížnost a náročnost aktualizace hodnotových základů daní,
- nekvalifikované rozhodování v procesech financování samosprávy,
- převádění kompetencí na obce bez finančního zajištění (fiskální stres).

Nerovnoměrného zdanění poplatníků a rozdílné příjmy obcí v časovém i prostorovém kontextu se stále častěji v EU řeší pomocí vyrovnávacích mechanismů v horizontální i ve vertikální linii a převáděním finančních a daňových pravomocí na samosprávné jednotky, které vznikají také prostřednictvím meziobecní spolupráce.

Horizontálním vyrovnáváním rozumíme, když municipality jejichž výdajové potřeby přesahují celostátní průměr, by měly dostávat dotaci financovanou příspěvky od municipalit s nižšími výdajovými nároky oproti celostátnímu průměru. Příspěvek představuje rozdíl mezi jejími potřebami, které jsou závislé na výši kompetencí svěřených municipalitě na obyvatele a celostátním průměrem, vynásobeným vyrovnávací sazbou a počtem jejích obyvatel (Portugalsko, Dánsko). Vertikální vyrovnávání, kromě tradičního pojetí na základě dotací a sdílených daní, znamená

vytvoření vyrovnávacího fondu na celostátní úrovni. Obce v období ekonomické prosperity střádají do společného fondu a v případě rostoucích výdajových potřeb spojených s většími investicemi do místních služeb mohou z tohoto fondu vybírat peníze, aniž by zatěžovaly daňové poplatníky v lokalitě. Tento systém umožňuje uplatnění principu vzájemné vazby mezi daňovými příjmy a finančními potřebami obcí a jejich poplatníky za současného snižování nebezpečí růstu daňové zátěže poplatníků (např. SRN, Finsko, Lucembursko).

Meziobecní spolupráce v tomto kontextu znamená omezování nepřiměřené konkurence a přetahování soukromých subjektů sblížením nebo sjednocením sazeb daní (především daně z podnikání). Spolupráce obcí a přenášení některých pravomocí na kooperační struktury probíhá s různou intenzitou ve všech zemích EU (výjimku tvoří opět Velká Británie). Ačkoliv hlavním principem spolupráce mezi obcemi je dobrovolnost, v některých případech může být vytváření intermunicipálních struktur povinné pro vykonávání určitých veřejných služeb (Finsko, Rakousko v minulosti i v SRN nebo v Nizozemí). Slučování municipalit se v některých státech prokázalo jako částečně neúčinné (Itálie, Francie), popř. po určitém období povinného sloučení obcí opět dochází k jejich rozdělování (Švédsko). V současné době je proto zřejmý trend podporovat sdružování obcí finančními nástroji. Mívá formu státních nebo regionálních dotací na podporu činností organizací meziobecní spolupráce (Řecko, Lucembursko a Portugalsko). Nejzajímavějším příkladem je v této souvislosti zřejmě Francie, kdy sdružení obcí a měst (např. aglomerační sdružení obcí) v rámci širšího územního celku má za hlavní cíl je vytváření a společné řízení projektů urbanistického rozvoje za účelem vytváření a rozvíjení územní solidarity. Sdružení mají specifický právní statut i rozsáhlé kompetence v oblasti správy veřejných služeb a zařízení (zásobování vodou, sběr a likvidace komunálního odpadu aj.). Pro financování těchto aktivit mohou tyto kooperační struktury vytvořit společnou sazbu daně z podnikání (ve Francii živnostenské). Slučování obcí do nové právní formy je podporována státem pomocí dotací. Byla tak zavedena jednak kompenzační dotace (neutralizace ztráty výnosu živnostenské daně v příjmové stránce rozpočtů obcí sdružených v aglomeraci – vlastně forma sdílené daně) a jednak dotace solidarity (vyrovnávání nejvýraznějších negativních dopadů přechodu na jednotnou sazbu živnostenské daně).

7.2. Hospodaření obcí v Slovenské republice před reformou

Ačkoliv předešlá kapitola dostatečně vypovídá o tom, že jednotlivé systémy států EU jsou nekomparovatelné, protože se liší jak daňové systémy státu, tak také kompetence obcí a další pravidla veřejných financí (např. rozpočtová skladba) je decentralizace financování obcí a měst je aktuálním problémem nejen v EU, ale také v ČR a na Slovensku. Přesto že jsou oba státy svázány stejnou historií, po rozdělení republik v roce 1993 se také v oblasti organizace a financování územní samosprávy vydaly každý vlastní cestou.

Legislativní úprava financování měst a obcí SR prošla v minulosti svým vlastním vývojem. Na tomto místě je nutné říci, že úsek financování SR před reformou vedoucí k fiskální decentralizaci byl nestabilní a nemotivační.

Základní právní úpravou pro hospodaření s prostředky obcí byl před rokem 2004 zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov a zákon č. 303/1995 Zb. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov. V zákoně o obecním zřízení se řešilo financování obcí a také jejich rozpočty. V zákoně o rozpočtových pravidlech byly vymezeny příjmy a výdaje rozpočtu obcí a jejich další členění (vlastní příjmy atd.). Konkrétní finanční částky, které byly obcím na daný příslušný rok uděleny, byly ustanoveny v kapitole Souhrnný finanční vztah k obcím a vyšším územním celkům (VÚC), v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rok.

Majetkové postavení obcí a hospodaření obcí s jejich majetkem upravuje i dnes zákon Slovenskej národnej rady (SNR) č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v znení neskorších predpisov.

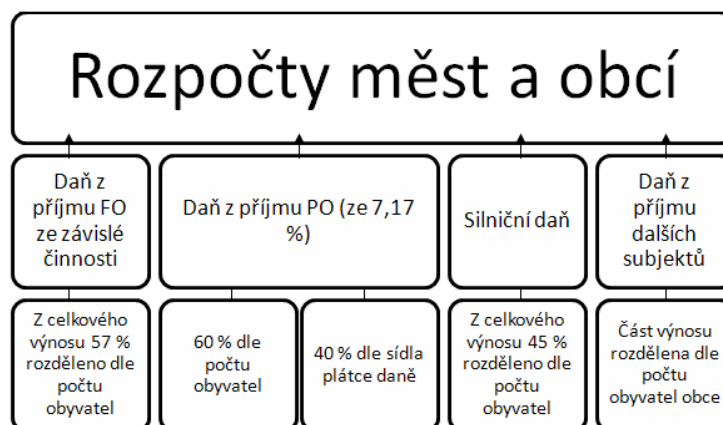
Daňové příjmy obcí se tak staly předmětem každoročních diskusí. Vývoj sdílených daňových příjmů zobrazuje přehled v tabulce č. 7.1.

Tabulka č. 7.1.: Vývoj podílových daní do rozpočtů obcí v SR

Rok	Podíl obcí na dani z příjmů fyzických osob ze ZČ a FP	Podíl obcí na dani z příjmů právnických osob	Podíl obcí na silniční dani
1993	70 %	–	–
1994	29,92 %	5,87 %	30,00 %
1995	22,53 %	4,51 %	30,00 %
1996	23,60 %	3,33 %	30,00 %
1997	20,70 %	3,43 %	30,00 %
1998	18,77 %	5,33 %	30,00 %
1999	19,00 %	4,04 %	30,00 %
2000	6,44 mld. Sk	4,48 %	30,00 %
2001	6,89 mld. Sk	5,73 %	30,00 % 60,00 % BA, KE
2002	7,3 mld. Sk	1,5 mld. Sk	0,89 mld. Sk
2003	7,8 mld. Sk	1,6 mld. Sk	0,9 mld. Sk
2004	8,46 mld. Sk	7,17 %	45 % 60,00 % BA, KE
2005	70,3 %	-	-

Příklad mechanismu rozdělování těchto daní ještě před reformou je schématicky uveden ve schématu č. 1.

Schéma č. 7.1.: Členění daňových příjmů v roce 2004

Dalším dokumentem byla Rámcová účtová osnova, ve které byly uvedeny postupy a podrobnosti účtování. Legislativní okolí, které sloužilo k podrobnějšímu doplnění hlavního legislativního rámce, tvořily: zákon č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností, v znení neskorších predpisov, zákon č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch, v znení neskorších predpisov, výnosy Ministerstev atd.

Financování obcí v letech 2002 – 2004 je možné označit jako přechodnou etapu. Tvořila důležitou součást procesu decentralizace veřejné správy, v rámci které postupně přešly kompetence z místní státní správy na územní samosprávu (obce a VÚC). Všechny rozhodující zákony tohoto procesu byly přijaté v roce 2001 s účinností od 1.1.2002. Fiskální decentralizace byla přijata až v roce 2004. Model financování místních samospráv v této etapě zachoval systém troch podílových daní, zůstala

daň z nemovitosti, vstupem SR do EU se snížil počet místních poplatků tři. Změny nastali jen v dotačním systému – původní dotační systém se rozšířil o tzv. decentralizační dotaci, kterou byla financována přenesená působnost v rámci na územní samosprávu. První kroky nastaly v decentralizační dotaci. Tato nenaplnila požadavky krytí kompetencí v oblasti provozních potřeb. Bylo to ještě znásobené nekrytím investičních potřeb. Významně se projevovaly finanční problémy v oblasti financování základního školství a v sociální oblasti.

7.3. Hospodaření obcí v Slovenské republice po reformě

Od 1.1.2005 se začala realizovat fiskální decentralizace novým modelem financování obcí a VÚC, jejíž podstata byla v posilnění finanční autonomie a odpovědnosti územních samospráv.“

Celý proces vyžadoval realizovat legislativní úpravy, které vyvrcholily přijetím několika podstatných zákonů v roce 2004.

Některé právní úpravy zákonů prošly pouze novelizací, např. zákon o obecním zřízení, jiné byly zrušeny nebo od základů změněny. Základem pro zcela nový systém financování měst a obcí se staly následující právní dokumenty:

Zákon č. 523/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách veřejné správy a o změně a doplnění některých zákonů, v znení neskorších predpisov. Tento zákon upravuje rozpočet veřejné správy jako celku, přičemž klade důraz na státní rozpočet. Předmětem úpravy jsou finanční vztahy mezi subjekty veřejné správy a územní správy, dále rozpočtový proces, který zahrnuje tvorbu rozpočtu veřejné správy, pravidla rozpočtového hospodaření a problematiku závěrečného účtu veřejné správy. Zákon také poukazuje na zvláštnosti postavení Ministerstva financí Slovenské republiky v rozpočtovém procesu. Vztahuje se na hospodaření s finančními prostředky ve veřejné správě a definuje porušení finanční disciplíny subjektů veřejné správy.

Zákon č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení neskorších predpisov. Předmětem zákona je postavení rozpočtů územní samosprávy, kterým je dle zvláštních předpisů rozpočet obce a VÚC. V zákoně jsou rozebrána pravidla hospodaření s rozpočtovými prostředky obce a vyššího územního celku, jednotlivé etapy rozpočtového procesu, sestavení a schválení závěrečného účtu, jakož i druhy finančních vztahů k rozpočtům obcí a vyšším územním celkům. Součástí zákona je i úprava jejich nakládání s návratnými finančními prostředky a limity výšky zadlužení.

Zákon č. 582/2004 Zb. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších predpisov, ve kterém došlo k podstatným změnám hlavně po vstupu do EU. Některé z místních poplatků byly zrušeny a byly zavedeny místní daně, viz. tab. č. 7.2.

Zákon č. 564/2004 Zb. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o změně a doplnění některých zákonů, v znení neskorších predpisov, určuje rozpočtové určení daně, termíny přidělování a způsob rozdělování daně z příjmů. Celostátní výnos je předmětem rozdělení mezi subjekty územní samosprávy podle stanoveného podílu.

Nariadenie vlády č. 668 z 2. decembra 2004 o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Nařízení určuje kritéria a váhy rozdělování výnosu daně z příjmů fyzických osob s výjimkou daně z příjmů vybírané srážkou do rozpočtů obcí a vyšších územních celků.

Každá obec je povinna sestavovat a členit rozpočet v souladu s platnou rozpočtovou klasifikací stanovenou Opatřením Ministerstva financí Slovenskej republiky ze dne 8. prosince 2004, kterým se ustanovuje druhová klasifikace, organizační a ekonomická klasifikace rozpočtové skladby.

Novým systémem financování obcí a vyšších územních celků SR, který nabyl účinnosti 1. ledna 2005, se měla posilnit finanční samostatnost územních samospráv. Fiskální decentralizace navazovala na vykonaný přechod kompetencí z orgánů státní správy na obce a vyšší územní celky

podle zákona Národní rady Slovenskej republiky č. 416/2001 Zb. Dle tohoto zákona přecházely kompetence na územní samosprávu postupně od 1. ledna 2002 do 1. ledna 2004.

Úkolem nového systému financování je posílení samostatnosti a odpovědnosti územní samosprávy při rozhodování o použití veřejných zdrojů na poskytování služeb občanům. Podstatou tohoto procesu je přechod od poskytování dotací územní samosprávy ze státního rozpočtu na financování kompetencí prostřednictvím daňových příjmů samotných obcí. Financování samostatné působnosti (originálních kompetencí) se dosud určovalo každoročně zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok, v němž nastala zásadní změna. Cílem této fiskální decentralizace je vytvoření stabilních pravidel financování, které jsou transparentní a spravedlivé. Model měl za úkol vyloučit do té doby nevhodnou subjektivnost při poskytování dotací ze státního rozpočtu. Finanční zdroje se nyní rozdělují na základě jasných kritérií, které platí pro všechny obce. Očekávané efekty fiskální decentralizace:

- zvyšuje osobní odpovědnost volených orgánů samosprávy,
- přispívá ke zvýšení kvality řešení,
- zvyšuje míru informovanosti o používání veřejných financí,
- přináší výhodu v diferencovaném řešení problémů ve prospěch komunity,
- umožňuje lepší mobilizaci zdrojů,
- umožňuje efektivnější střednědobé finanční plánování samospráv.
- přispívá ke stabilizaci příjmů územní samosprávy na delší časové období,
- umožňuje podstatně vyšší občanskou participaci.

Kompetence, které vykonávají obce v režimu přeneseného výkonu státní správy, jsou nadále financovány dotacemi ze státního rozpočtu prostřednictvím příslušné rozpočtové kapitoly.

Nový model vychází ze čtyř pilířů:

1. Do rozpočtů obcí je určena jen jedna podílová daň – daň z příjmů fyzických osob, jejíž progresivita očekávaného vývoje bude postupně zvyšovat příjmovou základnu obcí. Její rozdělování do rozpočtů obcí se realizuje na základě modelu, který je koncipovaný ve vztahu k velikosti obce, k zabezpečovaným kompetencím a k potřebě finančních prostředků.
2. Zvýšení daňové pravomoci obcí v rámci místních daní umožní růst příjmů. Místní daň je také daň z nemovitosti, která je v souladu s zahraničními trendy konstruovaná na hodnotovém principu. Umožňuje obcím v souladu se zákonem stanovit vyšší sazby daně. V rámci své zodpovědnosti obec musí zdůvodnit svou daňovou politiku.
3. Místní poplatky se transformovali na místní daně, sazba daně není ohraničená.
4. Daň z motorových vozidel je určena do rozpočtů vyšších územních celků.

Finanční prostředky z uvedených zdrojů jsou určeny na krytí samostatné působnosti obcí. Výnos daně z příjmů FO se obcím rozděluje následujícím způsobem:

23% dle počtu obyvatel obce s trvalým pobytem k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku, z toho 44% přepočteným koeficientem nadmořské výšky středu obce uvedeným v příloze nařízení.

$$k_{nv} = (\text{nadmořská výška obce } i - 98) \cdot \left(\frac{0,5}{917}\right) + 0,8500$$

kde:

„i“ je nadmořská výška obce

98 je nadmořská výška nejnižší položené obce v SR (Svätá Mária)

0,5 jerozdíl strmosti koeficientu (0,8500 – 1,3500)
917 je rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší položenou obcí v SR (Lom nad Rimavicou)

Kritérium počtu obyvatel obcím má zafinancovat základní samostatnou působnost v oblasti poskytování veřejných statků.

Objem výnosu podílové daně upravený koeficientem nadmořské výšky odpovídá rozdílné energetické náročnosti škol, školských zařízení, zabezpečování a fungování obecních úřadů atd. z titulu geografických podmínek. Absolutní hodnota výnosu připadající na jednotlivou obec je upravena koeficientem nadmořské výšky středu obce.

32% dle počtu obyvatel obce s trvalým pobytem na území obce k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku přepočítaného koeficientem v závislosti od zařazení obce do velikostní kategorie uvedené v příloze nařízení. Cílem tohoto kritéria je zohlednění zvýšené potřeby finančních prostředků pro obce a města, které vykonávají samosprávné působnosti i pro obyvatelstvo okolních obcí. Současně je také motivačním faktorem pro meziobecní spolupráci a racionalizaci výkonů samosprávních orgánů.

40% dle počtu žáků (dětí) základních uměleckých škol a školských zařízení v zřizovatelské působnosti obce k 15. září předcházejícího kalendářního roku přepočteného koeficientem základní umělecké školy a školního zařízení. Toto kritérium zabezpečuje zdroje na financování kompetencí v oblasti školství, a to základních uměleckých škol, mateřských škol, výchovno – vzdělávacích zařízení. Každému typu zařízení odpovídá příslušný koeficient. Finanční prostředky tak směřují do obcí kde se tyto školy a zařízení nacházejí a ne do obcí kde mají tyto děti a žáci trvalý pobyt.

5% dle počtu obyvatel obce, kteří dovršili věk 62 let, s trvalým pobytem na území obce k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku. Finanční prostředky určeny k financování potřeb v sociální oblasti pro obyvatele v postproduktivním věku, pro které obec zabezpečuje opatrovatelkou službu ve smyslu platné legislativy.

Toto nařízení také upravuje rozdělení výnosu vyšším územním celkům, přičemž šest kritérií je založených na jiných faktorech.

Výběr všech kritérií pro dělení výnosu daně jak pro obce, tak pro vyšší územní celky prošel složitým vývojem a dohadováním. Nakonec tyto kritéria zohledňují samosprávní kompetence určené na financování (školství, sociální zabezpečení) a respektují požadavky na stabilitu systému dělení výnosu daně dle počtu obyvatel. Finanční prostředky z výnosu daně jsou rozdělovány jednotlivým subjektům územní samosprávy dle proměnlivých veličin na základě statistických údajů, což vylučuje subjektivnost (jak to bylo dosud) a současně má eliminovat případné politické vlivy.

Při diskusi o návrhu nařízení vlády s představiteli měst a obcí byla uzavřena dohoda, že v případě nižšího objemu prostředků z podílů na výnose mají z příjmů fyzických osob v novém systému, v porovnání se starým systémem, bude obcím rozdíl dorovnán do výše 87% schváleného rozpočtu roku 2004. Současně se ale budou jednotlivě řešit specifika hlavního města SR Bratislavy a lázeňských měst. Finanční krytí těchto řešení bylo zabezpečeno v rámci státního rozpočtu na rok 2005.

Zákon č. 582/2004 Zb. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších predpisov chápe miestní daně a poplatky jako stabilní a opakovatelné zdroje příjmů obce bez výraznějších výkyvů. Představují důležitý zdroj příjmů, který není účelově určen. Platí zde fakultativnost. Obec nemusí místní daně vybírat, může je snížit nebo odpustit, stanovuje sazbu daně. Je to pouze teoretická konstrukce, protože daň znamená pro obec v první řadě příjem a až potom ekonomický nástroj regulace území, respektive sociální nástroj pro vybrané skupiny obyvatelstva. Druhy a přesnou výši si ve smyslu zákona stanovuje obec

všeobecným závazným nařízením. Většinou platí, že menší obce vybírají menší počet poplatků. Tyto hodnoty se promítají do rozpočtů obcí dle velikostních kategorií.

Výpočet základu daně z pozemku má být počítána ze skutečné hodnoty na základě tarifních pásem pro daň z pozemků a daň z budov, které jsou v příloze zákona. Vycházejí ze zařazení obce do velikostních kategorií.

Dnešní podoba zákona upravuje tyto místní daně:

- daň z nemovitosti (z pozemků, ze staveb, z bytů a nebytových prostor),
- daň za psa,
- daň za užívání veřejného prostranství,
- daň za jaderná zařízení,
- daň za ubytování,
- daň za prodejní automaty,
- daň za nevýherní hrací přístroje,
- daň za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města.

Místním poplatkem je podle tohoto zákona poplatek za komunální odpady a jiné drobné stavební odpady.

Touto změnou nového modelu financování obcí se očekávalo zvýšení příjmů do rozpočtů obcí a menší vliv centra na rozhodování o financování. Na druhé straně se také očekávalo od obcí zvýšení odpovědnosti za hospodaření s finančními prostředky. Systém tak vytváří přímé daně placené občany dané obce a právě oni mají žádat vysvětlení a odůvodnění výše daně a prokazování účelnosti a zacházení s vybranými daněmi. Představitelé samospráv jsou tedy nuceni více komunikovat s občany, jsou více kontrolováni jakým způsobem nakládají s veřejnými prostředky. Místní daně ani částka sdílená obcemi na dani z příjmu fyzických osob nejsou příjmem státního rozpočtu.

Tabulka č. 7.2.: Místní daně a poplatky v rozpočtech obcí SR

Stav do roku 2004	Stav od roku 2005
Daně:	Daně:
1. Daň z nehnuteľností (rok 1993)	1. Daň z nehnuteľností
Poplatky:	
1. Miestny poplatok (MP) za psa	2. Daň za psa
2. MP za užívanie verejného priestranstva	3. Daň za užívanie verejného priestranstva
3. Lokalizačný poplatok	Zrušený od 1.1.1993
4. MP za predajné automaty (rok 1993)	4. Daň za predajné automaty
5. MP za zábavné hracie prístroje (rok 1993)	5. Daň za nevýherné hracie prístroje
6. MP za vjazd vozidla do historickej časti mesta	6. Daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta
7. MP za jadrové zariadenie	7. Daň za jadrové zariadenie
8. MP za ubytovaciu kapacitu	8. Daň za ubytovanie
9. MP za kúpeľný a rekreačný pobyt (MP za pobyt v kúpeľnom meste alebo mieste sústredeného cestovného ruchu)	
10. MP z predaja tabakových výrobkov a alkoholických nápojov	Zrušený
11. MP z reklamy (rok 1993)	Zrušený
12. MP zo vstupného	Zrušený
13. MP za užívanie bytu alebo časti bytu na iné účely ako na bývanie	Zrušený
14. MP za zber, prepravu a zneškodnenie	1. MP za komunálne odpady a drobné

komunálních odpadů a drobných stavebních odpadů	stavebné odpady
--	-----------------

Nový model financování zrušil existující dotační systém do roku 2004 – zrušené byly dotace na výkon samosprávních funkcí obcím do 3000 obyvatel a dotace na MHD městům Bratislava, Žilina, Banská Bystrica, Prešov a Košice

Již první období 2005-2007 bylo hodnoceno na Slovensku pozitivně. Především díky tomu, že analýzy MF SR o prognóze výnosu daně z příjmů fyzických osob byly podhodnoceny. Týkalo se to dotací obcím, u kterých tento výnos v roce 2005 nedosáhl úrovně 87 % jejich příjmu od státu v roce 2004. V prvním roce reformy (2005) bylo pro obce uvolněno „pouze“ 58,6 mil. Sk, přičemž hlavní město Bratislava úroveň 87% přesáhla. Protože Bratislava přišla o dotaci na městskou hromadnou dopravu byla jí na základě usnesení vlády přičtena neúčelová dotace 130 mil. Sk.

V roce 2006 vláda schválila změnu při rozdělování daně z příjmu fyzických osob, zvýšením koeficientu nadmořské výšky z 44 % na 57 % (včetně strmosti koeficientu).

Protože 13 obcí (mezi lety 2004-2005) zvýšilo sazbu daně z nemovitosti o více než 500 %, byla schválena novela zákona 582/2004 Zb. s účinností od 1.12.2005. Obcím zde byla stanovena horní hranice roční sazby daně z pozemků, kdy nejvyšší roční sazba nesmí přesáhnout 20ti násobek pozemků s nejnižší roční sazbou. U staveb je rozdíl stanoven 40ti násobek. Příklady⁵⁷ extrémních navýšení daně z nemovitosti:

– Pečeňady	2 353,33 %
– Nededza	1 843,07 %
– Kalná nad Hronom	1 560,93 %
– Nový Tekov	1 333,71 %
– Sihla	1 232,20 %
– Veľké Kostoľany	1 222,70 %
– Čierna nad Tisou	940,58 %

Při hodnocení reformy místních financí v SR se nabízí komparace tohoto systému mezi ČR a SR z pohledu systémů a tendencí EU. Přestože systémy financování územní samosprávy jsou (jak již bylo uvedeno), v zemích EU velmi různorodé, lze v jejich vývoji vysledovat určité tendence. Vybrané výše zmíněné trendy financování obcí v EU byly využity pro potřeby porovnání daňových reforem na Slovensku (z roku 2004) a v České republice (z roku 2000).

Pro větší názornost bylo srovnání provedeno tabulkovou formou a jsou k němu přiřazeny některé významné vývojové tendence v EU.

Tabulka 7.3.: Komparace vybraných trendů financování obcí v EU, ČR a SR

EU	Česká republika	Slovenská republika
Dlouhodobé plánování	Střednědobý výhled (v praxi obvykle na 2-3 roky)	Rozpočtové výhledy na tři roky
Využívání příjmových daní	Mezi výlučné i sdílené příjmy obcí se využívá daň z FO, PO, i DPH	Příjmem obcí je podíl na dani z FO
Využívání majetkových daní	Využívá se daň z nemovitosti (administrativní výpočet základu daně)	Využívá se daň z nemovitosti (administrativní výpočet základu daně s výjimkou daně z pozemku, která může být počítána z ceny)
Decentralizace příjmů na obce	Sdílené daně mají svým	Sdílené daně mají svým

⁵⁷ Denník Pravda 2.9.2005, čl. Obce nemôžu prestreliť daň z nehnuteľnosti, www.pravda.sk

	charakterem blíže k dotacím	charakterem blíže k dotacím
Zvyšování daňových pravomocí	Nízké daňové pravomoci (s výjimkou daně z nemovitosti)	Nízké daňové pravomoci (s výjimkou místních daní)
Vytváření fondů solidarity na regionální či mikroregionální úrovni	Z daňových příjmů není vytvářen fond solidarity na regionální úrovni, který by sloužil k vyrovnávání finančních propadů a k financování svazků (sdružení obcí)	Z daňových příjmů není vytvářen fond solidarity na regionální úrovni, který by sloužil k vyrovnávání finančních propadů a k financování svazků (sdružení obcí)
Užívání místních daní (Rezoluce o financování místní správy)	Místní poplatky – nejsou daněmi. Obec určí sazbu daně dle zákona, kde je uvedena minimální a maximální výše.	Místní daně – obce si samy určí, jestli zavedou určitý daň a také určí sazbu.
Exaktní a dynamické systémy přidělování daňových i dotačních příjmů podle více kritérií	Kritéria pro přidělování daňových příjmů jednotlivým obcím – převážně pouze dle počtu pracovníků.	Kritéria pro přidělování daňových příjmů jednotlivým obcím – pravidla určeny dle více faktorů.
Převod kompetencí spolu s finančními příjmy	Na výkon přenesené působnosti obce obdrží příspěvek ze státního rozpočtu.	Přenesené kompetence na obce financovány státem.
Zvyšování podílu neúčelových dotací	Nevyužívají se neúčelové dotace	Nevyužívají se neúčelové dotace

Mnoho aspektů financování obcí v ČR a SR je velmi podobných, některé mechanismy jsou rozdílné. Obecně lze konstatovat, že kritéria pro přidělování daňových příjmů jednotlivým obcím jsou vyspělejší v systému slovenském. Při redistribuci daní se zohledňuje nejen atribut počtu obyvatel obce, ale i geografické podmínky, počet žáků v dané obci nebo počet obyvatel v důchodovém věku. Tento systém přidělování částí daňových příjmů do určité míry eliminuje subjektivnost. Proměnlivé veličiny jsou určovány dle statistických údajů.

7.4. Komparační analýza vybraných rozpočtových ukazatelů za ČR a SR

a) Velikostní kategorie v ČR a SR

Přestože jsou v systémech veřejných financí ČR a SR odlišnosti, stejně jako v kompetencích obcí (např. obce v SR mají stejnou úroveň přenesené působnosti bez ohledu na jejich velikost), domníváme se že je možno vybrané ukazatele z a velikostní skupiny obcí komparovat.

Pro potřeby komparačních analýz je třeba nejprve porovnat rozdíly ve vykazování finančních ukazatelů za obce v ČR a SR. Diference se vyskytují především v dostupnosti údajů (v SR nemají období ARIS), ale také ve třídění obcí do velikostních skupin podle počtu obyvatel. Protože v SR užívaly pro statistické šetření stejné členění jako v ČR bylo toto členění pro součást této studie považováno řešitelem za relevantní, ale zadavatelem byly odmítnuty. V následující tabulce postíženy odlišnosti mezi velikostními skupinami dle RUD, ČSÚ a SSÚ.

Tabulka č. 7.4.: Odlišnosti mezi velikostními skupinami ČSÚ, SSÚ a RUD

RUD	ČSÚ/SSÚ
do 100 obyvatel	
101 – 200	do 199 obyvatel
201 - 300	
	od 200 do 499
301 - 1 500	

	od 500	do 999
	od 1000	do 1999
1 501 - 5 000		
	od 2000	do 4999
5 001 - 10 000	od 5000	do 9999
10 001 - 20 000	od 10000	do 19999
20 001 - 30 000		
30 001 - 40 000	od 20000	do 49999
40 001 - 50 000		
50 001 - 100 000		
100 001 - 150 000	od 50000	do 99999
150 001 a výše		
Hlavní město Praha	od 100000 a více	

Zadavatelem bylo rozhodnuto, že celý výzkum bude prioritně členěn dle RUD platného do roku 2007.

Tabulka č. 7.5.: Velikostní kategorie obcí SR statisticky vykazované za rok 2005

Velikostní skupina	Počet obcí	Počet obyvatel
0 – 199	382	47 199
200 – 499	791	272 336
500 – 999	769	544 261
1 000 – 1 999	559	783 756
2 000 – 4 999	263	772 349
5 000 – 9 999	55	381 901
10 000 – 19 999	32	451 621
20 000 – 49 999	29	840 604
50 000 – 99 999	9	634 904
100 000 -	2	660 330
Spolu	2891	5 389 180

Tabulka udává v jakých velikostních kategoriích sa sledují obce a z ní se vycházelo i při stanovování koeficientů při rozdělování daně z příjmu FO - až na první dvě skupiny do 1 000 obyvatel. První výsledky modelových propočtů na hodnotách rozpočtu roku 2003 naznačovaly, že obce do 250 obyvatel by při novém mechanismu získaly méně prostředků, než malé obce u starého modelu. Vyčlenily se v návrhu jako samostatná kategorie ze skupiny obcí označovaných i v mezinárodních porovnáváních jako malé obce⁵⁸.

Tabulka č. 7.6.: Koeficienty velikostní kategorie obcí pro rozdělování daně z příjmů FO

Velikostní kategorie	Původní koeficient	Schválený koeficient	Změna
do 250	0,25	0,89	0,64
251 – 1000	0,49		0,40

⁵⁸ Pro potřeby této studie je však považována za malou obec do 500 obyvatel.

1 001 – 2 000	0,50	0,90	0,40
2 001 – 5 000	0,52		0,38
5 001 – 10 000	0,78	0,91	0,13
10 001 – 20 000	0,85	0,94	0,09
20 001 – 50 000	0,98		– 0,04
50 001 – 100 000	1,37	1,13	– 0,24
Košice (KE)	1,40	1,50	0,10
Hl. město SR Bratislava (BA)	2,53	2,35	– 0,18

Tabulka č. 7.6. dokumentuje původní a přijatý návrh v nařízení vlády č. 668/2004. Celý návrh modelu by přijatý v roce 2004. V období rokování s tvůrci návrhu (MF SR) a představiteli obcí (ZMOS) se ZMOSu podařilo prosadit některé úpravy úprav (garance min. výnosu daně z příjmů FO na rok 2005 i při nenaplnění rozpočtu – je to součást zákona č. 564, ponechání daně z veřejných prostor, dorovnání rozpočtu na garantované min. 87%) a jedním z výsledků bylat také změna v stanovení koeficientu pro jednotlivé velikostní skupiny. Koeficienty se celkově zvýšily a významně pomohly malým a středním obcím na úkor středních a velkých měst.

Z hlediska komparie českého a slovenského systému je možné konstatovat, že koeficienty pro velikostní skupiny obcí jsou porovnatelné jen v kategoriích – 5 000 až 10 000, 10 000 – 20 000, 50 000 až 100 000.

Český a slovenský systém má i další odlišnosti, které je třeba respektovat. Slovenské obce po decentralizaci v letech 2002 až 2004 vykonávají stejný objem samostatných a přenesených kompetencí bez rozdílu velikosti - každá obec má ze zákona stejné kompetence. Stejně jako v ČR i v SR je vážným aspektem výrazná rozdrobenost struktury osídlení a vývoj systému se očekává, aby budoucí kritéria, aby motivovali ke slučování obcí. V slovenském systému se to zatím neprojevuje - jedním z důvodů je fakt, že daň z příjmů FO je vyšší, než se očekávalo.

b) Výběr velikostních skupin

Pro potřeby komparačních analýz je třeba nejprve porovnat rozdíly ve vykazování finančních ukazatelů za obce v ČR a SR. Diference se vyskytují především v dostupnosti údajů (v SR nemají období ARIS), v rozpočtové skladbě, v kompetencích obcí, ale také v třídění obcí do velikostních skupin podle počtu obyvatel.

Z hlediska komparace českého a slovenského systému možno konstatovat, že velikostní skupiny obcí jsou přímo porovnatelné jen ve třech kategoriích: 5 000 až 10 000, 10 000 – 20 000, 50 000 až 100 000.

V současnosti se podařilo získat finanční ukazatele za obce SR za rok 2006 a to v podrobnějším členění velikostních skupin Úprava velikostních skupiny, na základě odborných posudků z Ekonomické university v Bratislavě, se staly výchozím podkladem pro komparaci rozpočtových údajů za obce ČR a SR. Protože je toto členění mírně odlišné od členění dle RUD platného do roku 2007 bylo potřeba některé velikostní skupiny agregovat a to jak u slovenského tak také u českého členění. Výsledkem je tabulka č. 7.7.

Tabulka č. 7.7.: Přiřazení velikostních skupin obcí mezi ČR (RUD) a SR podle počtu obyvatel

ČR	SR
101 – 200	do 250
do 100	251-500

201 - 300	501 – 1000
301 - 1 500	1 001 – 2 000
	2 001 – 3 000
	3 001 – 4 000
1 501 - 5 000	4 001 – 5 000
5 001 - 10 000	5 001 – 10 000
10 001 - 20 000	10 001 – 20 000
20 001 - 30 000	
30 001 - 40 000	
40 001 - 50 000	20 001 – 50 000
50 001 - 100 000	50 000 – 100 000
100 001 - 150 000	
150 001 a výše	nad 100 001

c) Rozpočtová skladba

Druhým problémem při přípravě komparace byla odlišná rozpočtová skladba v ČR i v SR. Ačkoliv v roce 1993 oba státy nastupovaly svou samostatnou existenci se stejnou rozpočtovou skladbou, za téměř 15 let se tato skladba v obou státech vyvinula odlišně. Menší odlišnosti byly identifikovány v členění, které nazýváme v ČR druhové (dříve položkové).

V principu lze z členění rozpočtové skladby obou států přiřadit k sobě vybrané příjmy a výdaje v této oblasti. V ČR se celkové příjmy člení na:

- daňové,
- nedaňové,
- kapitálové,
- dotace.

V SR se v současné době celkové příjmy rozpočtu obcí člení na:

- běžné (vč. daňových, nedaňových a grantů a transferů),
- kapitálové (vč. grantů a transferů),
- příjmy z finančních operací.

Kapitálovým rozpočtem, který se v současnosti v SR sleduje, se rozumí v oblasti příjmů: prodej budov, pozemků, finančních aktiv, splátky od právnických a fyzických osob. V oblasti výdajů potom nákup pozemků, budov, stroj a zařízení, finančních aktiv, rekonstrukce, modernizace, výstavba, také kapitálové transfery příspěvkovým a neziskovým organizacím a právnickým osobám. Granty a transfery jsou dotace na přenesené kompetence, rozvojové projekty a také prostředky z evropských fondů.

V tomto členění je možno odlišit daňové příjmy za SR od ostatních nedaňových příjmů v příjmech běžných a porovnat je samostatně.

Zásadním rozdílem však je, že v SR se příjmy z finančních operací řadí do celkových příjmů, kdežto v ČR jsou odděleny a samostatně sledovány v 8. třídě druhového členění spolu s příslušnými výdaji.

Obdobný rozdíl najdeme v oblasti výdajů, kdy druhové členění v ČR rozeznává členění celkových výdajů na:

- běžné (včetně splátek z úroků),
- kapitálové.

Kdežto rozpočtová skladba v SR člení celkové výdaje na:

- běžné (včetně splátek z úroků),
- kapitálové,
- výdaje finančních operací.

Toto členění je nutné při hodnocení příjmů a výdajů rozpočtů obcí akceptovat, protože v tomto pojetí jsou vykazovány i na národohospodářské úrovni. Při komparaci vybraných údajů za velikostní skupiny obcí mezi ČR a SR je nutné mít na paměti, že celkové příjmy a celkové výdaje za obce SR obsahují finanční operace, kdežto stejné ukazatele za obce ČR nikoliv.

Výraznější rozdíly potom najdeme v oblasti funkčního/odvětvového členění, které by byly vhodné pro komparace výdajů jednotlivých velikostních skupin dle jednotlivých odvětví. Zatímco rozpočtová skladba v ČR rozeznává 6 základních skupin:

- SK 1 - Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
- SK 2 - Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
- SK 3 - Služby pro obyvatelstvo
- SK 4 - Sociální věci a politika zaměstnanosti
- SK 5 - Bezpečnost státu a právní ochrana
- SK 6 - Všeobecná veřejná správa a služby

Slovenská rozpočtová skladba rozeznává 10 funkcí:

- Funkcia 01 – Všeobecné verejné služby
- Funkcia 02 - Obrana
- Funkcia 03 - Verejný poriadok a bezpečnosť
- Funkcia 04 - Ekonomická oblasť
- Funkcia 05 - Ochrana životného prostredia
- Funkcia 06 - Bývanie a občianska vybavenosť
- Funkcia 07 - Zdravotníctvo
- Funkcia 08 - Rekreačia, kultúra a náboženstvo
- Funkcia 09 - Vzdelávanie
- Funkcia 10 - Sociálne zabezpečenie

Problém dále zvyšuje i rozdílnost ve vnitřním členění skupin/funkcí a proto české skupiny nejsou se slovenskými funkcemi komparovatelné. Pozornost v rámci komparací se tedy musela výhradně soustředit na druhové/položkové členění rozpočtové skladby.

Pro potřeby analýzy byly vybrány následující rozpočtové ukazatele za SR a ČR (výchozí údaje lze nalézt v příloze zprávy):

- Daňové příjmy
 - daň z nemovitosti (samostatně u SR i ČR)
 - místní daně a poplatky u SR (vč. daně z nemovitosti)
 - místní poplatky u ČR
- Kapitálové příjmy

- Dotace
 - běžné (tuzemské i zahraniční)
 - kapitálové (tuzemské i zahraniční)
- Celkové příjmy (v případě ČR bez příjmů z finančních operací)
- Běžné výdaje
- Kapitálové výdaje
- Celkové výdaje (v případě ČR bez příjmů z finančních operací)

V případě SR bylo nutno do celkových příjmů a výdajů i příjmy a výdaje z finančních operací, protože je jejich rozpočtová skladba do tohoto ukazatele zahrnuje.

d) Komparace vybraných příjmů a výdajů za obce SR a ČR celkem

Pro porovnání vybraných příjmů a výdajů za obce ČR a SR celkem bez rozlišení velikostních skupin byla vytvořena tabulka č. 7.8.. Toto porovnání je v % a ukáže význam vybraných příjmů a výdajů pro města obce v obou zemích. Přepočet měn se prováděl na základě ročního kumulovaného kurzu za leden až prosinec roku 2006 dle ČNB tj. 100 SKK = 76,160 CZK.⁵⁹

Tabulka 7.8.: Vybrané příjmy a výdaje obcí v SR a ČR

Počet obyvatel k 1.1.2005	5 384 463		10 248 742	SR v %	ČR v %
	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)*	ČR (tis. Kč)		
Příjmy celkem	99 414 701	75 714 236	241 010 900	100,00	100,00
Daňové příjmy	40 793 795	31 068 554	130 669 105	41,03	54,22
daň z nemovitosti	6 718 614	5 116 896	4 974 047	6,76	2,06
místní daně a poplatky	10 607 432	8 078 620	2 469 418	10,67	1,02
Kapitálové příjmy	5 680 012	4 325 897	15 472 143	5,71	6,42
Běžné dotace	20 372 293	15 515 538	48 728 386	20,49	20,22
Kapitálové dotace	7 645 957	5 823 161	23 121 059	7,69	9,59
Příjmy z finančních operací	16 294 005	12 409 514	x	16,39	x
Ostatní příjmy	8 628 639	6 571 571	23 020 207	8,68	9,55
Výdaje celkem	93 315 416	71 069 021	242 206 537	100,00	100,00
Bežné výdaje	62 358 357	47 492 125	161 409 288	66,83	66,64
Kapitálové výdaje	23 252 283	17 708 939	80 797 249	24,92	33,36
Výdaje z finančních operací	7 704 776	5 867 957	x	8,26	x

Pozn.: * 1Sk = 0,7616 Kč.

V rámci výzkumu byly k dispozici údaje za všechny obce SR a ČR⁶⁰. Obvyklým ukazatelem hodnocení finanční nezávislosti obcí je míra soběstačnosti. Vypočítá se jako podíl vlastních příjmů na celkových v procentech. Pro zjištění vlastních příjmů se v ČR proto musejí odečíst od celkových příjmů všechny dotace, v SR dotace, ale také příjmy z finančních operací. Tento ukazatel také nepřímo vypovídá o míře fiskální decentralizace v obou zemích.

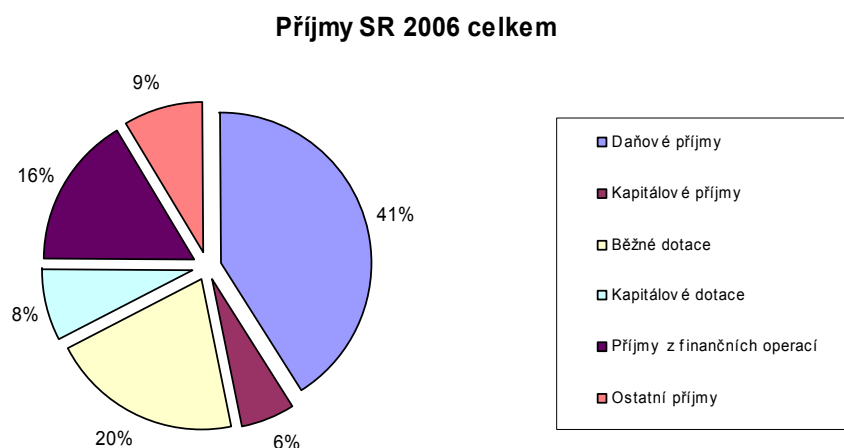
⁵⁹ http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=SKK

⁶⁰ V roce 2006 nejsou zařazeny Hostovice (počet obyvatel 237), která v daném roce zanikla, obec Ladná, vznikla v daném roce a počet obyvatel je až od roku 2007 a obec Držovice vznikla v daném roce a počet obyvatel je až od roku 2007.

Míra soběstačnosti za rok 2006 v ČR vychází na 70%. Míra soběstačnosti u SR potom vychází na 55%⁶¹. Znamená to, že i přes transformaci financování obcí a měst v SR je stále vyšší samostatnost municipalit v ČR. Odpovídá to poměru daňových příjmů v ČR ve výši 54% na celkových a v SR 41% na celkových příjmech. Tento ukazatel se ovšem poněkud relativizuje pokud se podíváme na procentní podíly daně z nemovitosti, který je o cca 3% vyšší na Slovensku než v Česku. Ještě výraznější je potom rozdíl v místních daních a poplatcích kdy na Slovensku jsou 3,2x vyšší, než v ČR (zde v nich ale nejsou započítány výnosy z daně z nemovitosti). Příčinou jsou výrazně vyšší pravomoci u místních daní a poplatků v SR, jejichž výsledná výše je neomezena (s výjimkou daně z nemovitosti), na rozdíl od místních poplatků v ČR, které jsou stropovány.

V SR mají obce výrazně vyšší daňové pravomoci, které jim umožňují aktivizovat vlastní příjmy v případě potřeb, ale také zvyšují míru odpovědnosti politické reprezentace obcí v SR za spravované území.

Graf č. 7.1.: Podíl vybraných příjmů obcí za SR v %

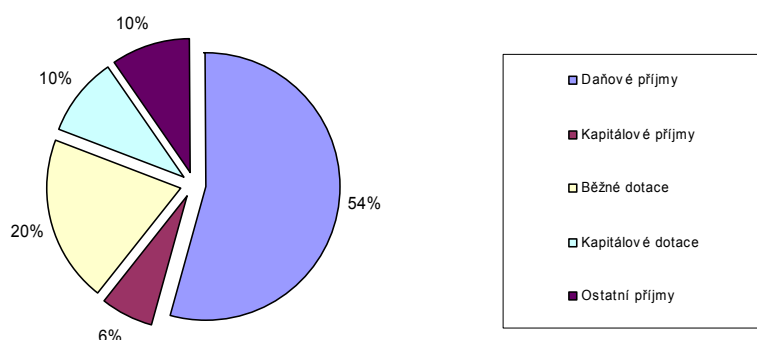
Jak ukazuje názorně graf č. 7.1. v SR mají daňové příjmy nejvyšší podíl z příjmů celkových ve výši 41%, následují dotace s 28% podílem (mají však výrazně nižší podíl kapitálových dotací - cca 8%, než je v ČR – cca 10%).

Poměrně nízký podíl mají kapitálové příjmy – necelých 6%. V této souvislosti lze připomenout, že v SR se ozývá v tisku kritika na relativně spontánní proces odprodeje a privatizace komunálního majetku. V ČR je tento podíl jen o málo vyšší (viz. graf č. 7.2) a to i přesto, že privatizační procesy komunálního majetku (především bytů) jsou ve většině obcí již ukončeny. Řada obcí si totiž ponechává část majetku ve svém vlastnictví, protože jejich představitelé chápou, že vlastnictví DHM a především nemovitostí má pro rozvoj obce strategický význam. I v ČR ovšem existují výjimky.

Graf č. 7.2.: Podíl vybraných příjmů obcí za ČR v %

⁶¹ Tento fakt je ovšem ovlivněn metodikou výpočtu, protože v ČR se nezapočítávají do vlastních ani celkových, žádné příjmy z finančních operací, kdežto podle metodiky MF SR se od celkových příjmů odečítají (kromě dotací) pouze příjmy z úvěrů a zbytek příjmů z finančních operací zůstává ve vlastních příjmech. Lze odhadnout, že by v takovém případě míra soběstačnosti v obcích SR vzrostla v roce 2006 až na cca 66%. Pro výpočty se však využívá jednotný postup.

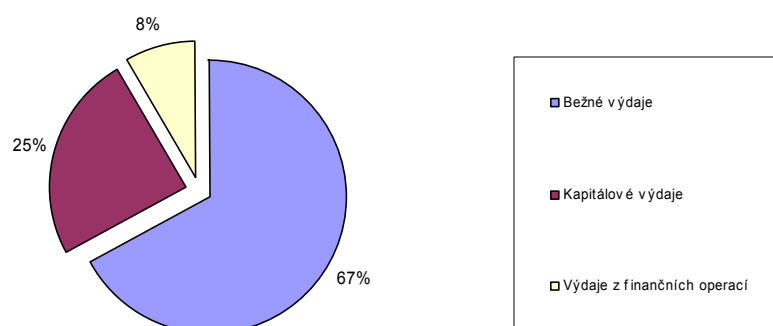
Příjmy ČR 2006 celkem (vč. PHY)

V ČR mají největší význam také daňové příjmy, které tvoří 54% z příjmů celkových (bez příjmů z finančních operací). Na druhém místě jsou dotace s cca 30%, přičemž mají obce v ČR jen o málo nižší podíl běžných dotací – 20,2%, než obce v SR – 20,5% a to i přes masivní nárůst v důsledku transformace veřejné správy v ČR a přenášení velkého množství působností státní správy na obce v ČR především na počátku století.

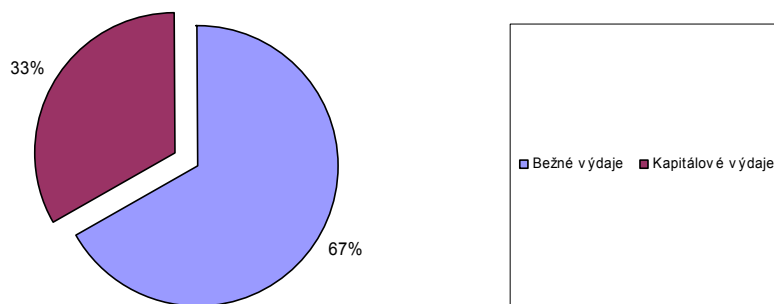
Graf č. 7.3.: Podíl vybraných výdajů obcí za SR v %

Výdaje SR 2006 celkem

Graf č. 7.4.: Podíl vybraných výdajů obcí za ČR v %

Výdaje ČR 2006 celkem (vč. PHY)

Běžné výdaje jsou v SR pouze 2,7x vyšší, než kapitálové - na rozdíl od ČR, kde je poměr běžných výdajů ke kapitálovým je 2:1, jak vyplývá z grafů č. 7.3. a 7.4. Obce v ČR mají tedy vyšší investiční potenciál, než v SR. Navíc podle rozhovorů s odborníky v SR je značná část fondů obcí v SR zanedbanější, než v ČR a v nezanedbatelném množství obcí stále ještě chybí některá základní infrastruktura (především vodovody, kanalizace, čistírky, ale také komunikace). Tato situace objasňuje snahu obcí v SR zvýšit svůj investiční potenciál odprodejem majetku a také v neúměrným zvyšováním daně z nemovitosti na počátku transformace financování obcí v SR, která vedla ke stropování této daně. Nutno ovšem podotknout, že tento přístup zvolilo jen několik obcí v SR (odhadem dvě maximálně tři desítky).

Podíl 25% kapitálových výdajů obcí v SR a především jejich nárůst (mezi léty 2005 a 2006 o 4,32%) svědčí o schopnosti slovenských obcí tyto nedostatky postupně odstraňovat, což nemění nic na skutečnosti, že obce v ČR jsou na tom téměř o třetinu lépe, než na Slovensku.

Rozdílný poměr je ovšem také determinován odlišnými kompetencemi obcí. Podrobná analýza rozdílů v kompetencích obcí přesahuje zadání práce a bohužel i kapacity, které jsou k dispozici.

e) Komparace vybraných příjmů a výdajů ve zvolených velikostních skupinách obcí za SR a ČR

Pro potřeby této části analýzy byly nominální hodnoty vybraných ukazatelů příjmů a výdajů za obce SR a ČR přepočítány na jednoho obyvatele viz. tab. č. 7.9. Ostatní parametry odpovídají předchozím subkapitolám příspěvku. Na základě rozpočtové skladby bylo v celkových příjmech a výdajích za SR nutno zařadit i finanční operace - na rozdíl od ČR, kde je tato třída sledována v rámci druhového členění odděleně. Výchozí tabulka je obsažena v příloze.

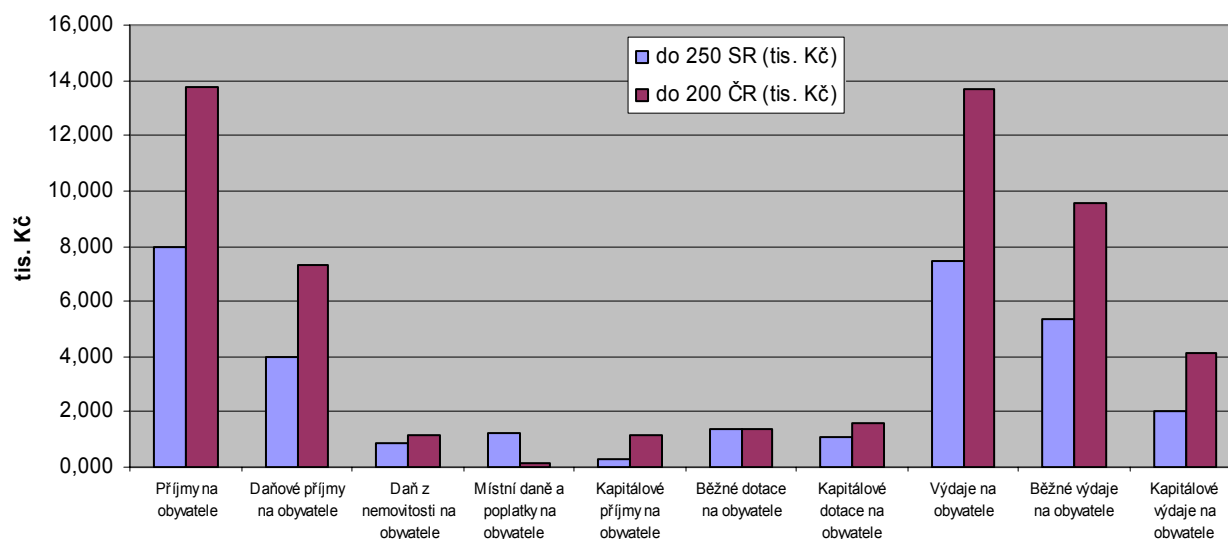
Smyslem subkapitoly je provést alespoň orientační porovnání mezi příjmy a výdaji jednotlivých velikostních skupin za SR a ČR. Předmětem hodnocení je porovnání především daňových příjmů jednotlivých velikostních skupin, aby se prokázaly případné rozdíly. Druhým cílem je porovnat investiční potenciál obcí v porovnání mezi SR a ČR, protože je základní podmínkou sociálně ekonomického rozvoje obcí a měst v obou republikách. Je nutno zdůraznit orientační význam těchto údajů, protože jsou pouze za rok 2006. Delší časové řady stejně jako údaje za rok 2007 nebyly za SR dostupné. Určitým zkreslujícím faktorem může být i výběr velikostních skupin a především rozpočtová skladba v obou státech. Výstup je ovlivněn i rozdílem v kompetencích obcí ČR a SR. Pro potřeby této analýzy bude platit předpoklad, že kompetence obcí jsou přibližně srovnatelné.

Tabulka č. 7.9.: Vybrané údaje rozpočtů obcí podle velikostních skupin za SR a ČR (v tis. Kč/obyv.)

Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	do 250	do 200	251 - 2000	201 - 1500	2001 - 5000	1501 - 5000	
	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	
Příjmy na obyvatele	7,966	13,791	11,268	15,690	12,163	17,052	
Daňové příjmy na obyvatele	3,996	7,283	4,759	7,868	4,976	8,058	
Daň z nemovitosti na obyvatele	0,904	1,176	0,663	0,740	0,706	0,492	
Místní daně a poplatky na obyvatele	1,211	0,147	0,951	0,117	1,052	0,143	
Kapitálové příjmy na obyvatele	0,324	1,187	0,327	1,642	0,380	1,349	
Běžné dotace na obyvatele	1,358	1,369	2,846	1,132	3,446	2,049	
Kapitálové dotace na obyvatele	1,083	1,627	1,328	3,080	1,070	3,428	
Výdaje na obyvatele	7,452	13,647	10,568	15,320	11,671	17,378	
Běžné výdaje na obyvatele	5,328	9,527	7,435	8,942	8,200	10,228	
Kapitálové výdaje na obyvatele	2,046	4,121	2,975	6,378	3,203	7,150	
Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	5001 - 10 000	5001 - 10 000	10 001 - 20 000	10 001 - 20 000	20 001 - 50 000	20 001 - 50 000	
	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	
Příjmy na obyvatele	13,248	20,277	20,911	21,995	12,977	21,696	
Daňové příjmy na obyvatele	5,689	8,713	5,973	10,000	5,783	10,237	
Daň z nemovitosti na obyvatele	0,646	0,393	0,843	0,408	0,876	0,370	
Místní daně a poplatky na obyvatele	1,049	0,199	1,344	0,250	1,480	0,238	
Kapitálové příjmy na obyvatele	0,532	1,609	0,984	1,852	0,970	1,611	
Běžné dotace na obyvatele	3,271	5,373	2,896	5,944	2,598	5,311	
Kapitálové dotace na obyvatele	0,993	2,238	1,703	1,840	0,720	1,846	
Výdaje na obyvatele	12,549	20,369	20,030	22,319	12,199	23,161	
Běžné výdaje na obyvatele	8,911	14,460	9,289	15,859	8,968	15,998	
Kapitálové výdaje na obyvatele	3,293	5,909	3,669	6,460	2,828	7,163	
Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	50 001 - 100 000	50 001 - 100 000	nad 100 001	100 001 - 1 000 000	SR	ČR (bez PHY)	ČR (vč. PHY)
	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)
Příjmy na obyvatele	16,850	20,619	18,108	33,083	14,062	20,267	23,516
Daňové příjmy na obyvatele	5,993	11,368	8,983	19,265	5,770	10,159	12,750
Daň z nemovitosti na obyvatele	1,102	0,370	2,115	0,391	0,950	0,503	0,485
Místní daně a poplatky na obyvatele	1,758	0,267	3,500	0,296	1,500	0,199	0,241
Kapitálové příjmy na obyvatele	1,512	1,821	1,619	2,414	0,803	1,701	1,510
Běžné dotace na obyvatele	2,647	4,553	2,851	6,318	2,882	3,776	4,755
Kapitálové dotace na obyvatele	1,513	1,079	0,184	2,150	1,081	2,363	2,256
Výdaje na obyvatele	14,772	20,923	17,369	33,486	13,199	20,552	23,633
Běžné výdaje na obyvatele	8,933	15,070	12,579	22,557	8,820	13,629	15,749
Kapitálové výdaje na obyvatele	4,462	5,853	3,480	10,929	3,289	6,923	7,884

Graf č. 7.5.

Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel do 200 ČR resp. do 250 SR

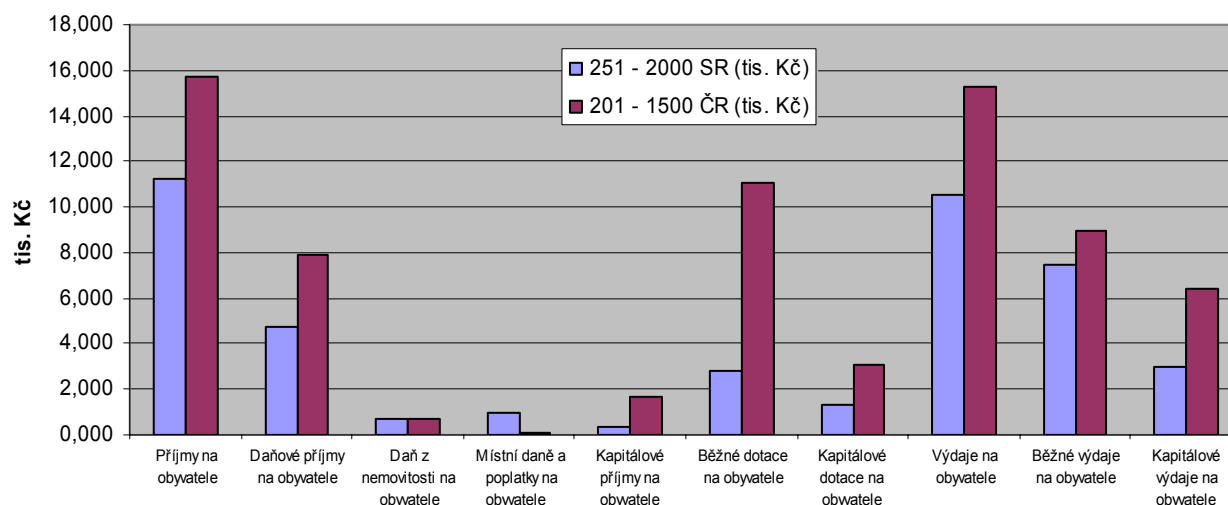

V této agregované velikostní skupině (viz. graf.č. 7.5.) je zřejmé, že i před novelou zákona o RUD pro rok 2008 měly obce ČR v této velikostní skupině daňové příjmy cca 1,8x vyšší. Vzhledem k tomu, že slovenské obce měly vyšší příjmy z místních daní a poplatků a téměř srovnatelný výnos z daně z nemovitosti, z této komparace vyplývá, že obce v ČR především na sdílených daních získávaly již před novelou zákona v roce 2007 výrazně více, než obce v SR a to i přesto, že ZMOS považuje své aktivity v rámci transformace finančních příjmů obcí v SR ve prospěch nejmenších obcí za výrazně úspěšné.

Investiční potenciál je v ČR je v této kategorii proto 2x vyšší, než v obcích SR, přestože v kategorii obcí za SR jsou obce do 250 obyvatel a u ČR pouze do 200 obyvt..

Graf č. 7.6.

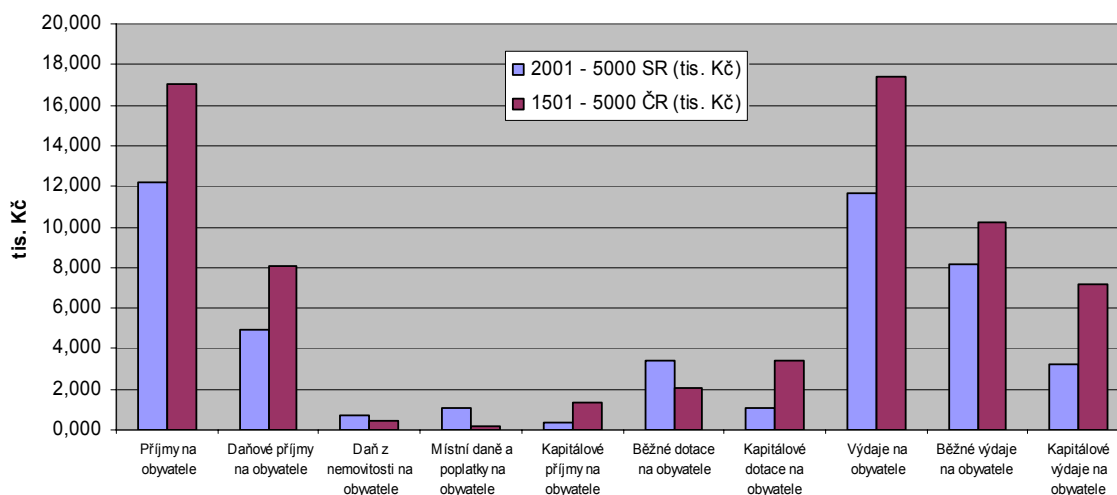
Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 201 (251) do 1 500 (2 000) ČR resp. SR

V této velikostní skupině (viz graf č. 7.6.) mají obce ČR již pouze 1,65 x vyšší daňové příjmy, než obce SR, ale investiční potenciál je dokonce u obcí ČR více než 2x vyšší, protože běžné výdaje jsou vyšší jen o 17% .

Graf č. 7.7.

Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 1 501 (2 001) do 5 000 ČR resp. SR

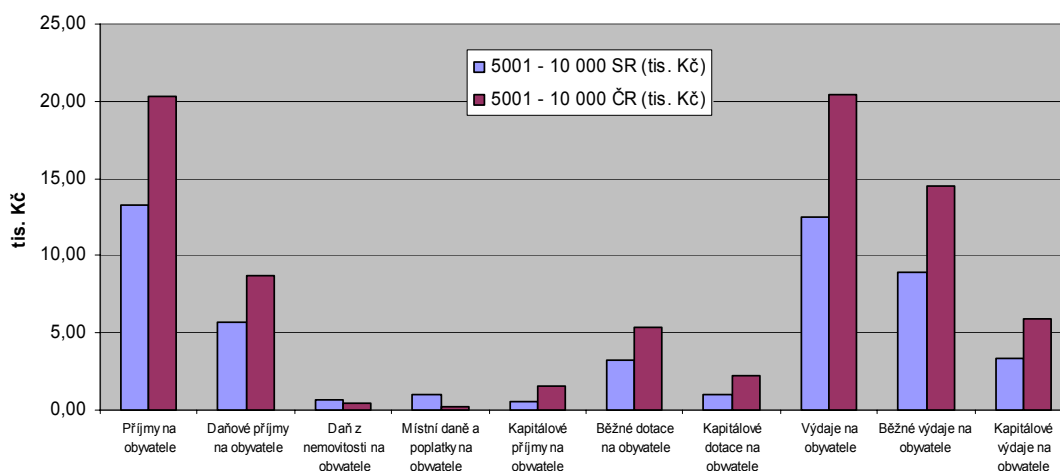

Skupiny za SR od 2001 obyv. do 5000 obyv. a za ČR od 15001 do 5000 obyv. (graf č. 7.7.) a za ČR i SR od 5001 až do 10 000 obyv. (graf č. 8) mají nejnižší rozdíl v celém spektru velikostních skupin u sledovaných daňových příjmů, tj. 1,6 x a 1,5 x vyšší u českých obcí.

Kapitálové výdaje jsou v grafu č. 7 pro ČR je dokonce cca 2,2x vyšší, než v SR, ale v grafu č. 8 dokonce už pouze 1,8x vyšší. Zde jsou výrazné běžné dotace u českých obcí především ve skupině do 5 000 obyv. která dostala výrazné přenesené působnosti a tedy i příslušné příspěvky. V kategorii od 5 000 do 1000 obyv. platí tento předpoklad také. V obou skupinách je výrazný rozdíl v čerpání investičních účelových dotací ve prospěch českých obcí.

Graf č. 7.8.

Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 5 001 do 10 000 ČR resp. SR

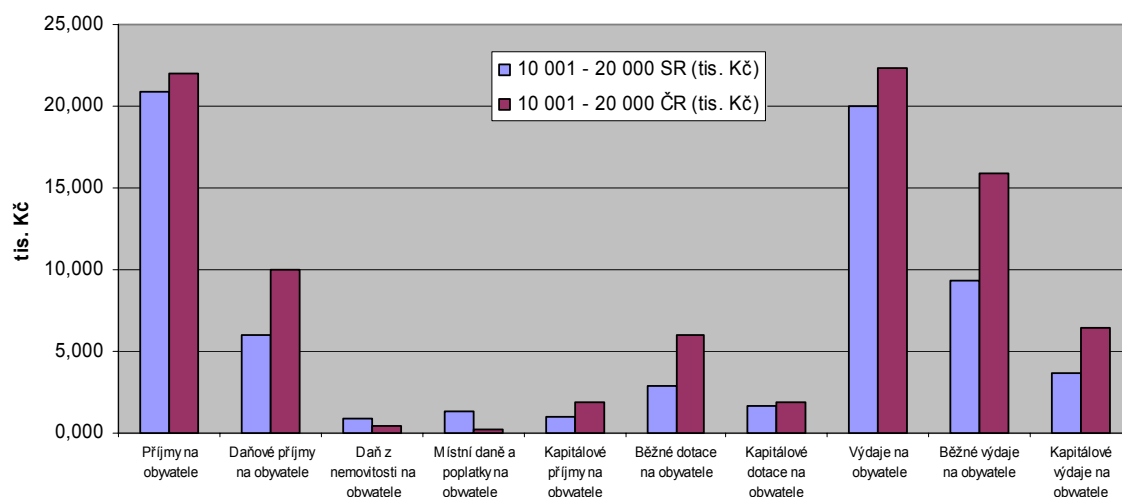

Ve velikostní skupině od 10-ti tis.do 20-ti tis obyv. v ČR i v SR (viz graf č. 7.9.) se nůžky mezi daňovými příjmy za obce v ČR a SR zase rozevírají. Jsou již v ČR 1,7x vyšší, než v SR. V obou

státech narůstá investiční potencial, ale stále je v ČR 1,8x vyšší. Malý rozdíl mezi celkovými příjmy v SR a ostatními vybranými příjmy jsou dány velkou mírou přijetí úvěrů obcí v SR, která má na celkových příjmech podíl 38% (!), což tvoří v nominální výši téměř 4,8 mld. Sk za hodnocený rok 2006, což je 9x vyšší objem, než měla stejná velikostní skupina za rok 2005.

Graf č. 7.9.

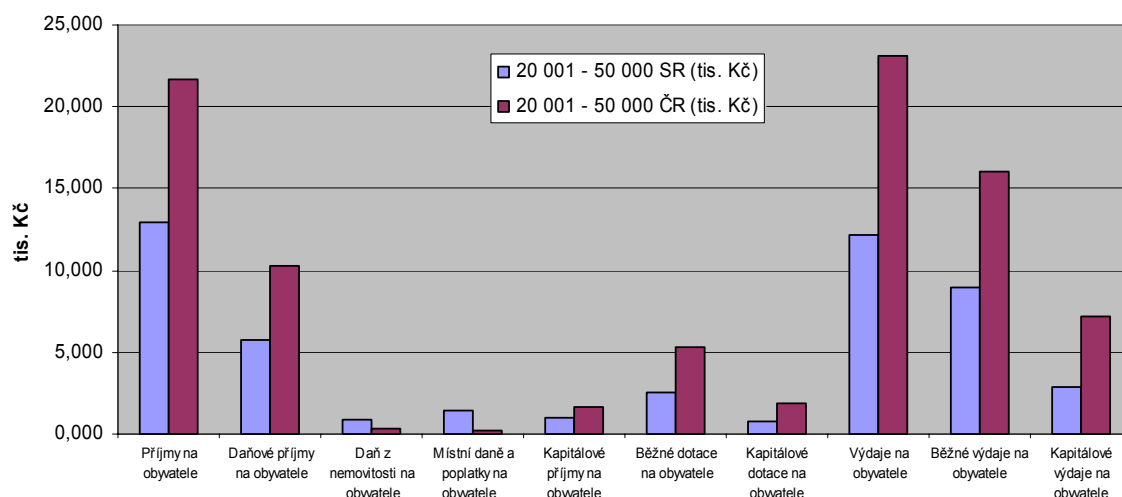
Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 10 001 do 20 000 ČR resp. SR

V grafu č. 10 lze sledovat porovnání v rámci velikostní skupiny od 20-ti tis. obyv. do 50-ti tis. obyv. V SR mají obce oproti obcím ČR na jednoho obyvatele 1,8x nižší daňové příjmy. V kapitálových výdajích jsou slabší již více než 2,5x.

Graf č. 7.10.

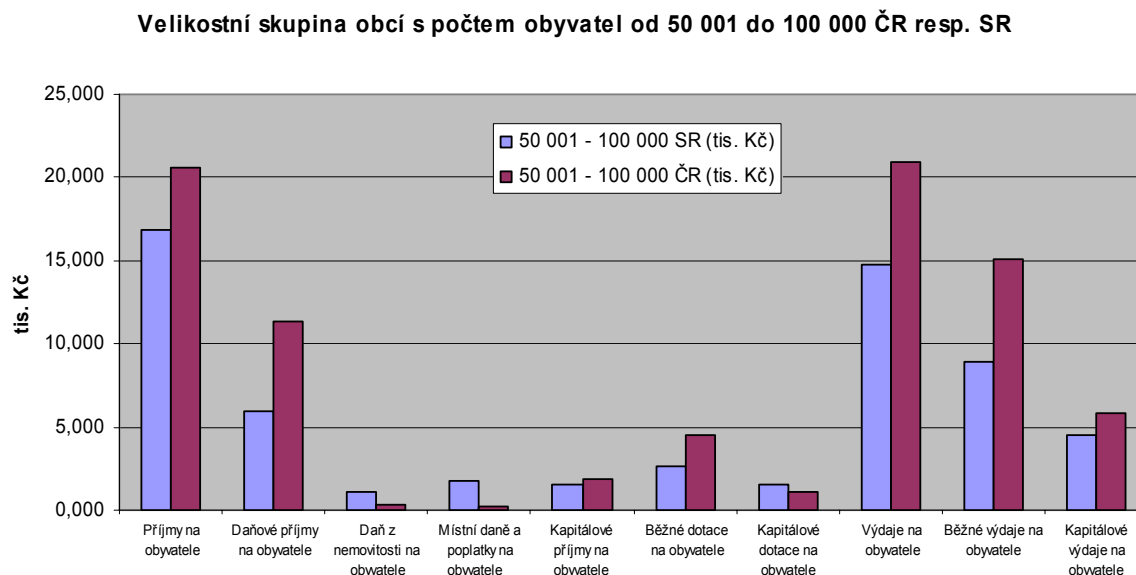
Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 20 001 do 50 000 ČR resp. SR

Ve velikostní skupině od 50-ti do 100 tisíc obyvatel jsou již daňové příjmy obcí ČR 1,9x vyšší, než u obcí SR. a nůžky se dále rozevírají.

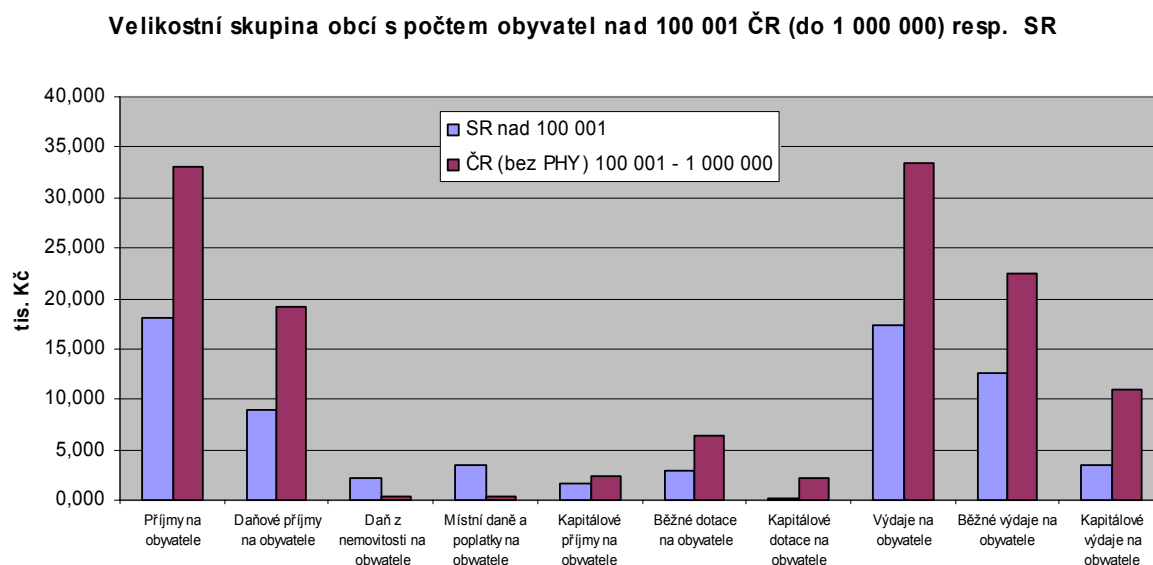
Investiční potenciál je však pouze 1,3x vyšší u ČR, protože tyto obce mají 1,7x vyšší běžné výdaje, než obce v SR.

Graf č. 7.11.

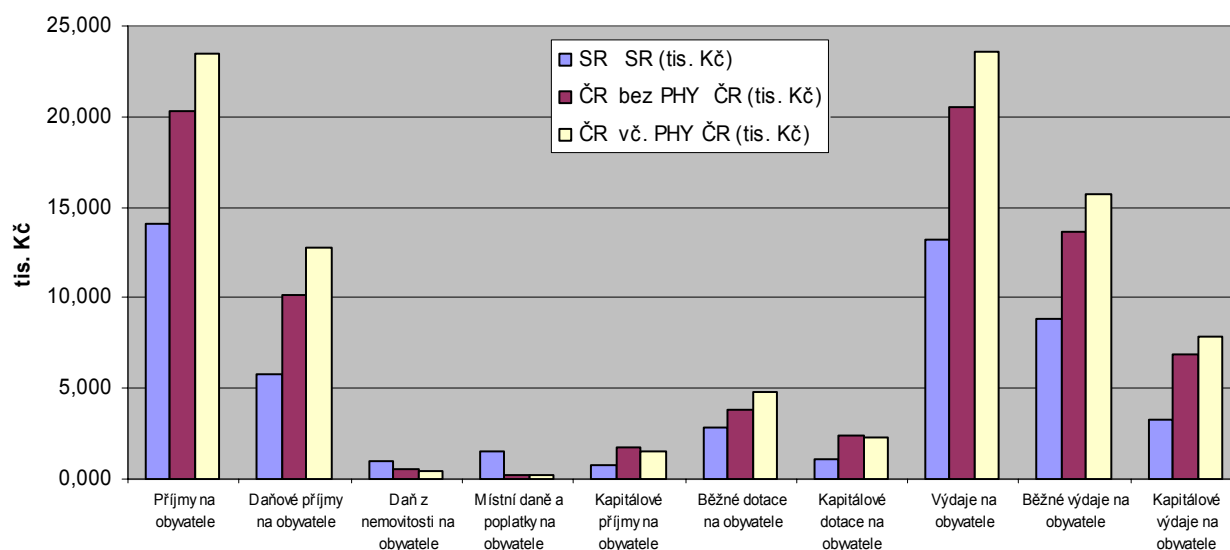
V dané velikostní skupině, která je znázorněna v grafu č. 7.12. jsou daňové příjmy obcí na jednoho obyvatele více než 2,1x výnosnější než obce v SR. Zde ovšem bude hrát rozhodující roli větší počet aglomerací na území ČR v kategorii nad 100 000 obyv. do 1 000 000 obyv. V této kategorii není zahrnuto hlavní město Praha za ČR.

Graf č. 7.12.

Graf č. 7.13.

ČR bez PHY, ČR vč. PHY, SR

Závěrečný graf č.13 koresponduje s celkovými závěry vyplývajícími z předchozích hodnocení. Příjmy na jednoho obyvatele jsou v obcích ČR (bez Prahy) o 31 % na jednoho obyvatele vyšší a o 33% u obcí ČR (vč. Prahy), než v SR a to i přes skutečnost, že v celkových příjmech obcí SR jsou započítány příjmy z finančních operací (tj. z úvěrů, komunálních obligací apod.).

U daňových příjmů je zřetelné, že malé obce jsou na tom výrazněji lépe v ČR než v SR. Nejmenší rozdíl je poté ve velikostní kategorii 5001 – 10000 obyvatel, kde jsou pouze 1,5 x vyšší u obcí v ČR a poté se rozdíl mezi daňovými obcí ČR a SR neustále zvyšuje.

Vyšší příjmy na jednoho obyvatele mají obce v SR pouze u místních daní a poplatku, které jsou srovnatelné s místními poplatky spolu s daní z nemovitosti v ČR. Rozdíl není v kvantitě, ale v daňových pravomocích. Tímto se systém příjmů obcí a měst v SR více blíží systémům existujícím v původních patnácti státech EU.

8. HODNOCENÍ ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ OBCÍ VE VZTAHU K MAJETKU

Shrnutí výsledků analýzy

Součástí projektu pro MF je také presentace představy o způsobu hodnocení rozpočtových výdajů obcí. Vychází z potřeby nalézt způsob objektivnějšího hodnocení zjištěných rozdílů ve výdajích obcí přepočtených na jednoho obyvatele, než je jejich porovnání s průměrem dané velikostní skupiny obcí, nebo s průměrem určitého územního celku. Při podrobnějším průzkumu těchto rozdílů zjišťujeme, že příčinou je různá úroveň vybavenosti obcí občanskou a technickou infrastrukturou a pozemky a jejich skladba. Jde nejen o vybavenost zděděnou z minulého systému řízení a nově budovanou v prostředí tržní ekonomiky, ale i o rozdílný rozsah, způsob a rychlost privatizace některých zařízení vybavenosti. Souvisí to také s nestejným přístupem obecních samospráv k majetku obce a jeho úloze v jejím hospodaření.

Dosavadní průzkumy prokázaly, že v rozpočtech obcí chybí informace o tom do jakých zařízení občanské a technické vybavenosti jsou směřovány jak běžné tak investiční výdaje a v jaké výši, a jak to souvisí s dlouhodobým programem rozvoje obce. Výdaje obcí u jednotlivých odvětví činnosti nejsou tříděny podle druhu zařízení infrastruktury, které tato odvětví tvoří, ale pouze podle povahy výdaje. Dále chybí též údaje o počtu, kapacitě a kvalitě zařízení infrastruktury a dalšího majetku, který obec vlastní a provozuje. Je zřejmé, že tyto informace nemohou být obsaženy ve výkazech MF, ale musí být dodány z jiných informačních zdrojů. Tím by mohla být například veřejná databáze „městská a obecní statistika“⁶², kterou by však bylo nutné pro dané potřeby upravit.

Z uvedeného vyplývá, že veřejně přístupné zdroje informací nejsou dostačující pro řešení této části projektu pro MF. To byl také důvod proč bylo rozhodnuto provést šetření ve vybraném souboru obcí pomocí dotazníku, který měl poskytnout potřebné údaje o vybavenosti vybraných obcí občanskou a technickou infrastrukturou a jejich kapacitě, o rozsahu a zdrojích jejího financování, avšak v důsledku nedostatečně odpovědného přístupu mnoha obcí k jeho vyplňování nebyly některé důležité údaje o majetku u mnoha obcí uvedeny. Jde zejména o kapacitu jednotlivých zařízení vybavenosti, výši výdajů na jejich provoz a o formu financování, ale také o úrovni a rozdílech vybavenosti obcí infrastrukturou a o nákladech na jejich provoz. Kromě toho chybí informace o tom zda obec je nadstandardně nebo naopak nedostatečně vybavena občanskou a technickou infrastrukturou.

K posouzení úrovně vybavenosti obce infrastrukturou je ještě nezbytná znalost standardu, tj. doporučené úrovně vybavenosti obce určitým zařízením občanské a technické infrastruktury, vyjádřená – v případě zařízení občanské vybavenosti – počtem účelových jednotek na 1000 obyvatel obce. (kupř. počet míst v ZŠ na 1000 obyvatel). Pro občanskou vybavenost byly tyto standardy navrženy Ústavem územního rozvoje Brno. Pro technickou vybavenost standardy dosud vypracovány nebyly. Důvodem je značná odlišnost přírodních, historických a urbanistických podmínek jednotlivých obcí a tím i jedinečnost řešení jejich technické vybavenosti a obtížnost její standardizace. Přesto se domníváme, že pro obce určité velikosti a způsobu zástavby lze odvodit průměrné hodnoty zařízení technické vybavenosti v závislosti na velikosti území a projektované nebo aktuální hustotě jeho obyvatel. Vyžaduje to však specializovaný průzkum ve vybraném souboru obcí, neboť žádná databáze s údaji tohoto druhu u nás neexistuje.

Znalost standardu vybavenosti obce je nezbytná nejen pro posouzení úrovně její vybavenosti a pro komparaci s jinou obcí, ale také pro stanovení úrovně případných dotací na vybavenost z nadřízených rozpočtů. Ty by měly být poskytovány pouze do úrovně standardu, neboť nadstandardní vybavenost by si obec měla zajišťovat z vlastních prostředků.

⁶² <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

Protože požadavky obyvatel na činnost občanské a technické vybavenosti obce se neustále vyvíjí, vyvíjejí se i používané technologie a technická řešení infrastruktury, stejně jako i ceny stavebních prací. Je proto nezbytné souběžně upravovat standardy, ale i finanční prostředky na jejich provoz a investiční rozvoj. Informace o standardech vybavenosti by proto měly být doprovázeny údaji o průměrných nákladech na jejich provoz a investiční rozvoj. Usnadnilo by to obcím sestavování rozpočtu a zejména pak odhad investičních prostředků na další rozvoj jejich vybavenosti. Pro menší obce je často velmi obtížné získat kvalitní informace tohoto druhu.

Využití ukazatelů založených na přepočtu na majetek obce je však spojeno, vedle výše uvedených otázek „standardů vybavenosti“, též s dosud nevyřešenou otázkou finančního hodnocení obecního majetku.

V minulém režimu řízení nebyl majetek obce odepisován a evidoval se pouze v pořizovací hodnotě. V této podobě tj. v pořizovací ceně⁶³ (cena za kterou byl majetek pořízen, vč. nákladů na jeho pořízení) byl také převzat samosprávnými obcemi po přechodu k tržní ekonomice. Majetek obcí nově pořízený v období tržní ekonomiky se také neodepisuje. Cena majetku obcí uvedeného ve výkazech není proto jeho skutečná tržní cena ani cena pro potřeby jeho pojištění, ale je součtem pořizovacích cen majetku platných v období jeho pořízení, která nezohledňuje úroveň jeho opotřebení. Neodráží pouze přírůstky majetku obce, ale také i jeho úbytky v důsledku jeho prodeje nebo převodu na jiného vlastníka. Cena obcemi dnes uváděného majetku je proto zatížena stejnou chybou, což usnadňuje jejich srovnávání. Značný vliv na současnou hodnotu majetku obce má i vliv doby jeho pořízení v důsledku inflace a růstu cen pozemků a stavebních prací.

Majetek stárne, je opotřebováván a je nutné provádět jeho údržbu a opravy tj. jeho reprodukci. Finanční prostředky které je nutno na tento účel v rozpočtu vyčlenit musí odpovídat současné tržní hodnotě stavebních prací a zařízení. K jejich odhadu však nemůžeme vycházet z původní pořizovací ceny staveb a jejich zařízení, ale z jejich současné reprodukční hodnoty. Tou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy bude jeho reprodukce prováděna. Potřeba výdajů na reprodukci se vypočte jako % podíl z reprodukční hodnoty majetku, který je předmětem údržby a opravy. V případě budov a staveb uvažujeme s potřebou prostředků ve výši 3% z jejich reprodukční hodnoty ročně. V případě jejich zařízení a strojního vybavení ve výši 7 – 10%. U zařízení ICT až 15 – 20%.

V současné době zákon nevymezuje druhy majetku ve vlastnictví obcí a měst. Obce jako právnické osoby tak mohou vlastnit libovolný majetek. Na druhou stranu se předpokládá, že obec by měla vlastnit takové množství majetku a v takové struktuře, aby mohla plnit zákonem jí uložené povinnosti. Jde především o uspokojování potřeb v oblasti zdravotnictví, školství, sociální péče, ale také např. v dopravě, kultuře, bydlení, životním prostředí či ochraně veřejného pořádku. Žádný zákon v současné době však nestanoví jaký majetek má obec určité velikosti a funkce vlastnit, aby mohla zákonem uložené povinnosti plnit. Kromě toho představitelé obcí nemají vždy shodný názor na to zda určité druhy občanské a technické vybavenosti vlastnit nebo je privatizovat a jejich produkci nakupovat.

Objektivní informace o vybavenosti obcí majetkem a jeho hodnotě je důležitým předpokladem pro lepší hodnocení jejich rozpočtových výdajů. Analýzou získaných údajů z rozpočtů souboru 473 obcí všech velikostních skupin byl tento předpoklad potvrzen, i když použité údaje představují průměrné hodnoty za velikostní skupiny obcí.

Z analýzy vybraných ukazatelů tohoto souboru vyplynulo např., že pokud jde o hodnotu majetku obcí na obyvatele vykazuje většina velikostních skupin obcí každoročně mírně rostoucí trend. Od r. 2001 do r.2007 vzrostla jeho hodnota v průměru o 32,5 %. Vývoj tohoto ukazatele se sice jeví jako pozitivní, avšak promítneme-li do tohoto vývoje růst cen stavebních prací, který za stejné období činil téměř 27%, dochází ve skutečnosti jen k velmi mírnému nárůstu hodnoty investiční výstavbou. Přírůstky majetku byly také do značné míry eliminovány úbytkem (prodejem) majetku. Příčinou

⁶³ Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů.

nízkého nárůstu hodnoty majetku obcí bylo však nízké tempo růstu hrubé úspory ve sledovaném období a to nejen v přepočtu na obyvatele (nárůst v průměru o 37%), ale i na majetek, kde dochází téměř k jeho stagnaci. I v případě vyloučení pozemků z DHM obcí zůstávají vývojové trendy ukazatele hrubé úspory na DHM bez pozemků v podstatě shodné s průběhem ukazatele hrubé úspory na majetek celkem (Viz graf č.8.4. a č.8.5) a potvrzují závěry o omezených zdrojích prostředků z hrubé úspory na reprodukci majetku obcí.

Obdobný trend vývoje lze pozorovat též u ukazatele kapitálových výdajů v přepočtu na DHM obcí. Vývoj průměrné hodnoty ukazatele od r. 2001 má meziročně mírně kolísavý průběh bez zřetelného růstového trendu a od r. 2006 lze dokonce pozorovat jeho značný pokles. (Viz graf č. 8.6) Po odečtu pozemků z DHM dochází sice ke zvýšení kapitálových výdajů v průměru o 18,8% , ale v trendech vývoje tohoto ukazatele za sledované období nedochází k žádným výraznějším změnám. (Viz graf č. 8.7.)

Pokud jde o prostředky na údržbu a opravy DH majetku obcí je uvažováno s ročními výdaji ve výši 3% z jeho hodnoty. Ve sledovaném souboru obcí by bylo nutné vyčleňovat na tuto činnost v r. 2007 v průměru 14,17% z běžných rozpočtových příjmů, avšak u velikostní skupiny obcí 301-1500 obyvatel až 22,16 %. Vyčlenění tak vysokého podílu běžných příjmů na reprodukci majetku, zejména u malých obcí je problematické. Odečteme-li hodnotu pozemků od DHM , sníží se průměrný podíl výdajů ze 14,17% na 11,52%. Tendence k růstu podílu výdajů od největších měst k malým obcím (201-1500 obyvatel) zůstává zachována. Stejně tak zůstává zachován i sinusový nerostoucí průběh tohoto ukazatele. (Viz graf č.8.8. a 8.9.)

Analýza upozornila na pomalý růst (obnovu) majetku zkoumaného souboru 473 obcí, jehož příčinou je pomalý růst hrubé úspory jak na obyvatele, tak i na majetek obce. To se pak projevuje nedostatečnou úrovní kapitálových výdajů na rozvoj dlouhodobého hmotného majetku obcí a nedostatkem finančních prostředků na jeho údržbu a opravy. Zejména se to týká menších obcí, které nejvíce pociťují nedostatek prostředků na rozvoj občanské a technické vybavenosti. Na druhou stranu obce disponují často i zbytným nebo nadstandardním vybavením, na které často získaly jednorázově prostředky např. z investičních dotací, ale při jejichž pořizování nebraly v úvahu potřebné zdroje na jejich údržbu a provoz (především nároky na běžné příjmy viz. tab. a graf č. 8.8 a 8.9). V rámci řízených rozhovorů se potvrdilo, že se tato situace týká především obcí do 1 500 obyv., které pořídily nový majetek (např. sportoviště, či veřejné osvětlení v poměru téměř 1:1 k počtu obyvatel) a nyní je tento majetek zatěžuje svými nároky na běžné výdaje a omezuje tak zdroje potřebné na další investice. Nadstandardní vybavení majetkem je však relativní a je proto zapotřebí nejprve určit standardy, které by tuto relativitu odstranily. Obce by potom takový nadstandardní majetek musely pořizovat nejen z vlastních zdrojů, ale též s přihlédnutím k jeho budoucím provozním potřebám a jejich nárokům na rozpočet obce. Bohužel, právě nejmenší obce často nedisponují potřebnými odbornými kapacitami, které by mohly využít na takové úkoly.

Uvedené problémy spojené s využitím údajů o majetku obcí k hodnocení jejich rozpočtových výdajů a příjmů by bylo možné z velké části vyřešit zavedením jednotného „pasportu obecního majetku“. Rozsah a struktura informací pasportu by měla odpovídat cílům jeho zavádění tj. usnadnit tvorbu programu rozvoje obce. Pro značnou různorodost majetku a pro zajištění jeho přehlednosti by pasport mohl představovat soubor evidenčních karet pro různé druhy majetku a sestavených tak, aby byly využitelné pro digitalizovanou databázi o obecním majetku.

Ekonomický rozvoj a zaměstnanost obce vytváří především soukromý podnikatelský sektor. Nezbytné podmínky pro jeho činnost a rozvoj - v podobě kvalitní občanské a technické vybavenosti - zajišťuje veřejný sektor. Rozvoj obce je tedy vždy výsledkem spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Výchozím předpokladem je dobrá vzájemná informovanost o stavu a cílech rozvoje obou sektorů. Toho lze dosáhnout vytvořením jednotného informačního systému o obcích. Pasport obecního majetku by byl jedním z jeho subsystémů. Vytvoření takového informačního systému o obcích je nesporně odborně a časově velmi náročné a vyžadovalo by i těsnou mezipřesortní

spolupráci. Jeho absence se pak musí nahrazovat různě zaměřenými výběrovými šetřeními a průzkumy zatíženými často subjektivními názory respondentů.

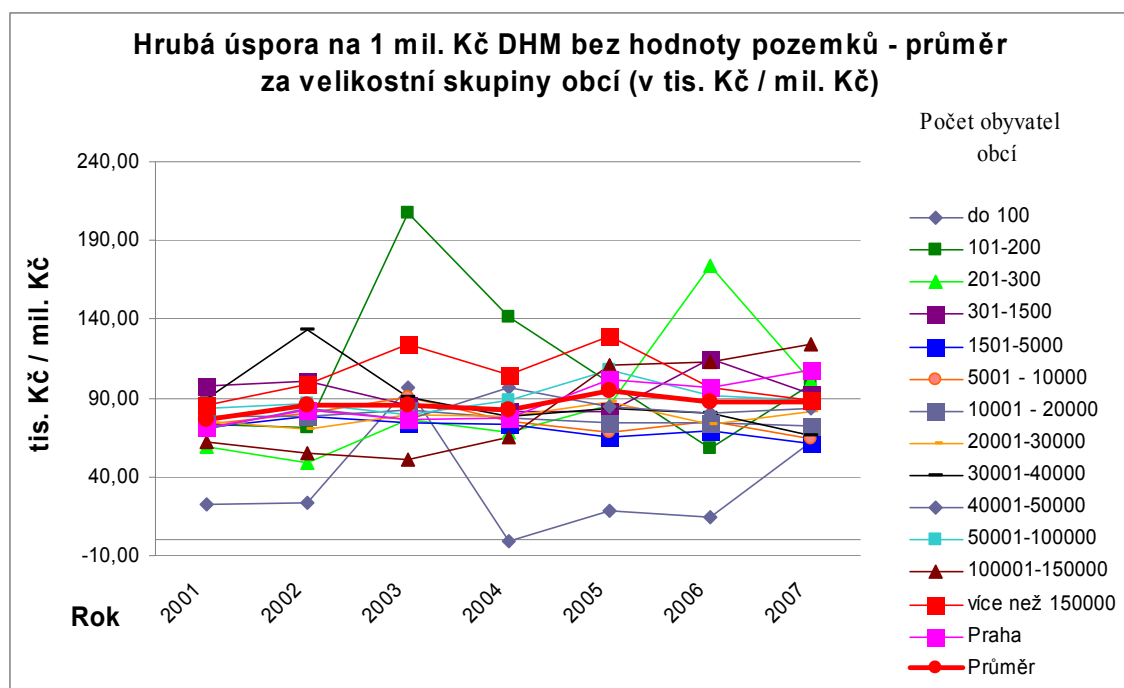
V současné situaci kdy tyto obce nemohou očekávat vyšší růst příjmů z RUD, případně z dotací, je jedním z možných řešení jejich integrace do větších územně správních celků. Umožnilo by to lépe využívat soustředěné finanční prostředky na rozvoj jejich vybavenosti. Jde však o velmi složitý proces, kterým prošly některé západoevropské a severské země a jejichž postupy, zkušenosti a poznatky z této územně správní reorganizace by bylo potřebné podrobně prostudovat.

Předmětem reprodukce majetku obcí je především dlouhodobý hmotný majetek (DHM) a v něm pak zejména stavby. Součástí DHM jsou však též pozemky, které, s výjimkou lesních pozemků, nevyžadují prostředky na reprodukci a některé z nich jsou, (v případě jejich pronájmu) zdrojem pravidelných příjmů. Zahrnutí pozemků do DHM proto částečně zkresluje hodnotu požadavků na jeho reprodukci. Provedeme proto také výpočet hrubé úspory na DHM bez pozemků. Viz tab. a graf č. 8.5

Tab. č. 8.5.

Vývoj hrubé úspory na 1 mil. Kč DHM bez hodnoty pozemků - průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč / mil. Kč)							
Velikost obcí	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
do 100	22,37	23,11	96,85	-1,13	17,99	14,36	61,78
101-200	73,26	70,86	207,41	141,89	99,45	57,65	99,17
201-300	59,25	49,09	76,10	68,58	85,89	173,66	100,58
301-1500	97,27	100,29	85,25	81,71	81,47	115,31	92,87
1501-5000	71,18	78,55	74,64	73,80	65,44	69,01	60,80
5001 - 10000	73,64	80,02	90,85	74,93	68,31	75,74	64,25
10001 - 20000	78,69	78,62	82,04	77,26	73,92	74,55	72,58
20001-30000	75,65	70,75	79,49	78,32	87,81	72,91	81,81
30001-40000	89,60	133,44	90,67	78,00	83,30	80,20	66,26
40001-50000	70,37	83,76	75,98	97,21	84,69	80,47	83,16
50001-100000	83,21	86,78	79,45	88,51	108,34	91,80	88,86
100001-150000	62,32	55,18	51,13	65,39	111,07	112,59	124,01
více než 150000	85,04	98,40	124,24	104,84	129,35	96,77	88,15
Praha	71,61	82,55	76,29	76,92	101,32	96,26	107,84
Průměr	76,87	85,03	85,59	82,10	94,76	87,42	87,82

Graf č. 8.5.

Z údajů v tabulce a v grafu je vidět, že údaje hrubé úspory v přepočtu na DHM (bez pozemků) jsou jak v průměru, tak i u jednotlivých velikostních skupin obcí vyšší o podíl pozemků, tj. od 12,8% u velikostní skupiny obcí 5.000– 10.000 obyvatel do 37,1% u obcí do 100 obyvatel, v průměru za celý soubor pak o 18,8 %. (Viz tabulku a graf č.10 na str. 387) Vývojové trendy tohoto ukazatele od r. 2001 jsou v podstatě shodné s průběhem ukazatele hrubé úspory na celkový majetek obcí, což je patrné porovnáním grafů č. 8.4. a č. 8.5. Rovněž tak závěry o omezených zdrojích hrubé úspory na reprodukci majetku obcí a jejich stagnaci od r. 2001 zůstávají v platnosti.

8.1. Kapitálové výdaje obcí na majetek

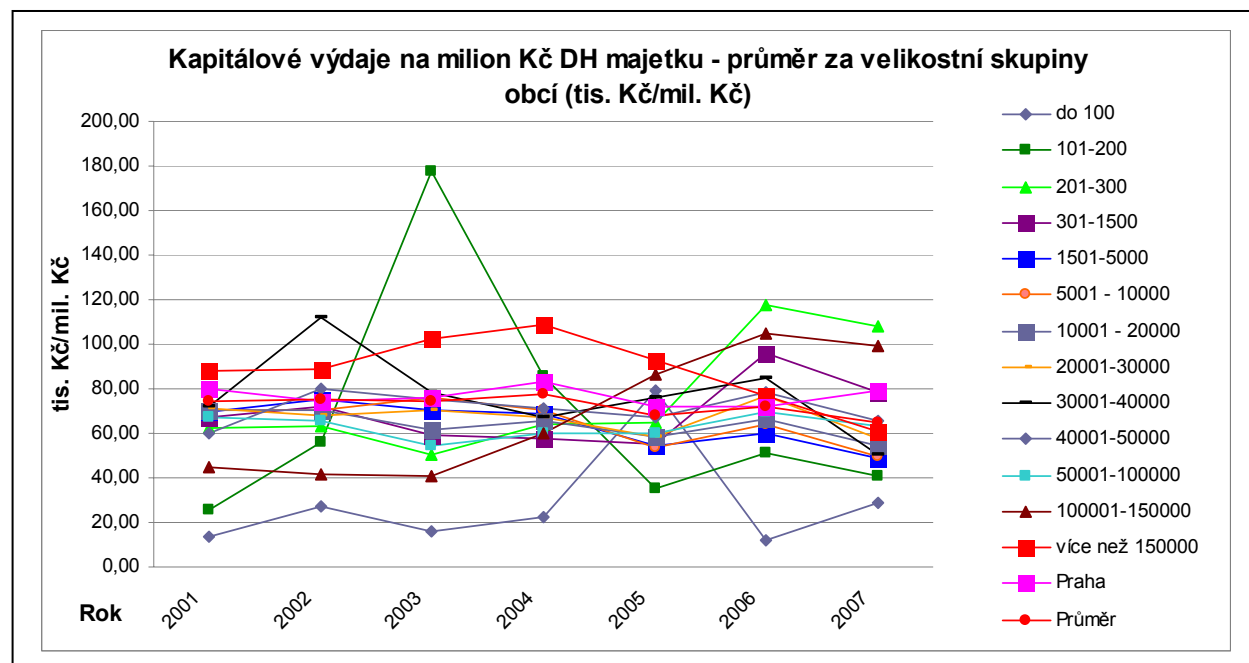
Jak vyplývá z údajů tabulky a grafu č. 8.6. jsou výše a vývoj kapitálových výdajů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek (DHM) obcí podobné jako u ukazatele hrubé úspory na majetek. Nejnižší hodnoty ukazatele (s výjimkou prudkého nárůstu nejmenší velikostní skupiny obcí v letech 2005 a 2007), s velkými meziročními výkyvy, vykazují opět nejmenší obce a nejvyšší hodnoty pak největší města, ale u statutárních měst Plzeň, Ostrava a Brno je znatelný pokles k roku 2007 pod celkový průměr. V posledních dvou letech mají vysoké hodnoty ukazatele též obce velikostních kategorií 201 - 1500 obyvatel. Negativním rysem je však skutečnost, že průměrná výše kapitálových výdajů od r. 2001 do současné doby má meziročně mírně kolísavý průběh bez růstového trendu a od roku 2006 lze dokonce pozorovat značný pokles kapitálových výdajů u velikostních skupin obcí od 301 do 150 000 a více obyv. (bez Prahy).

Jednou z hlavních příčin tohoto stavu se jeví omezená úroveň rozpočtových příjmů obcí, vysoké běžné výdaje a tím i nízká úroveň hrubé úspory jako zdroje investic.

Tab. č. 8.6.

Vývoj kapitálových výdajů na mil. Kč DHM - za velikostní skupiny obcí (tis. Kč/mil. Kč)							
Velikost obcí	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
do 100	13,33	26,91	16,32	22,32	79,52	11,69	28,81

101-200	25,45	55,70	177,81	85,86	34,92	50,85	40,85
201-300	62,34	63,39	50,32	64,19	64,91	117,51	108,25
301-1500	67,55	72,32	59,21	57,47	55,22	95,75	78,66
1501-5000	69,51	75,26	70,34	69,16	54,44	60,30	48,60
5001 - 10000	70,44	70,24	76,27	70,30	53,39	63,86	49,60
10001 - 20000	70,38	70,42	61,72	65,57	58,62	66,64	54,25
20001-30000	71,29	68,37	70,06	67,58	58,78	76,50	57,62
30001-40000	72,23	112,14	78,12	67,33	76,17	84,43	50,43
40001-50000	59,73	79,94	75,52	71,23	67,06	78,30	65,75
50001-100000	67,42	65,34	54,61	60,16	60,34	69,44	62,93
100001-150000	44,56	41,20	40,84	60,12	86,38	104,51	99,09
více než 150000	87,65	88,78	102,65	108,70	92,59	76,96	60,81
Praha	79,81	74,36	76,18	83,22	72,08	71,96	79,45
Průměr	74,69	74,99	74,07	77,39	68,30	72,18	64,75

Graf č. 8.6.

Abychom odstranili zkreslení tohoto ukazatele způsobené zahrnutím hodnoty pozemků provedeme výpočet hodnoty kapitálových výdajů v přepočtu na DHM –bez hodnoty pozemků. Viz tab. a graf č. 8.7.

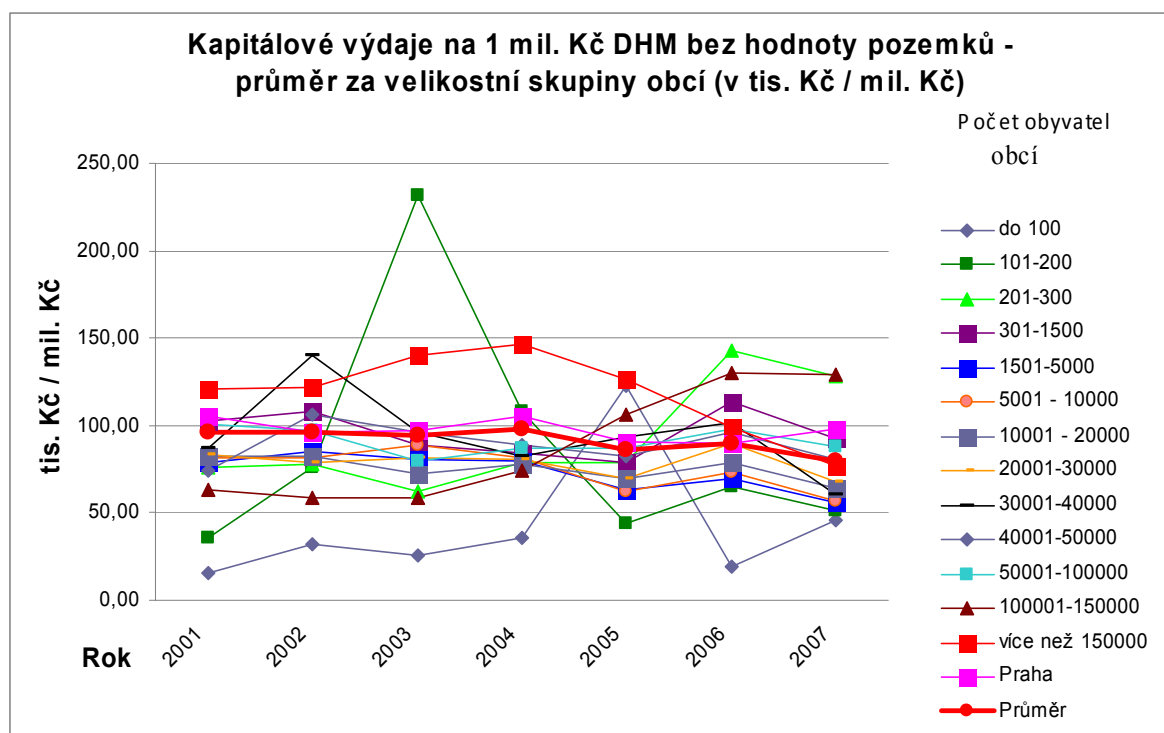
V důsledku této úpravy došlo ke zvýšení kapitálových výdajů v přepočtu na DHM o hodnotu pozemků, a to o 37,1% u nejmenší velikostní skupiny obcí do 100 obyv. a o 12,8 % u velikostní skupiny obcí od 5.000 do 10.000 obyv., při průměrném zvýšení celého souboru sledovaných obcí o 18,8%. Kromě celkového zvýšení hodnoty kapitálových výdajů na DHM nedochází v trendech vývoje tohoto ukazatele k žádným výraznějším změnám. I zde se projevuje jeho hlavní negativní rys a to jeho dlouhodobá stagnace vývoje. Od r. 2004 lze pozorovat u většiny velikostních skupin obcí dokonce pokles hodnoty ukazatele kapitálových výdajů na DHM (bez pozemků) a od r. 2006 –

s výjimkou nejmenších obcí a Prahy- u všech ostatních velikostních skupin obcí. To nevytváří dobré předpoklady pro reprodukci majetku obcí.

Tab. č. 8.7.

Kapitálové výdaje na 1 mil. Kč DHM bez hodnoty pozemků - průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč / mil. Kč)							
Velikost obcí	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
do 100	15,94	32,32	26,01	35,66	122,58	18,83	45,78
101-200	35,51	76,01	231,72	108,04	44,04	64,77	51,52
201-300	76,11	77,94	61,99	78,73	79,11	142,50	128,60
301-1500	102,60	108,10	88,38	84,08	78,72	113,32	92,06
1501-5000	78,52	85,37	80,39	79,87	63,13	69,82	56,02
5001 - 10000	81,41	81,47	88,58	81,55	61,97	73,72	56,86
10001 - 20000	82,86	82,53	72,71	77,57	69,96	79,00	63,84
20001-30000	83,16	79,05	81,05	80,50	69,72	90,04	67,48
30001-40000	87,14	139,80	96,41	82,50	93,47	101,62	60,80
40001-50000	74,27	106,18	96,12	88,75	82,45	95,93	80,24
50001-100000	100,91	96,79	79,65	87,12	87,02	98,06	87,48
100001-150000	63,49	58,76	58,92	74,46	106,26	130,43	129,13
více než 150000	120,83	121,35	139,70	146,43	125,94	99,22	77,33
Praha	105,38	96,53	97,37	105,37	90,38	89,38	98,15
Průměr	96,34	96,12	94,19	97,79	86,07	89,52	79,73

Graf č. 8.7.

Z hlediska hospodaření s majetkem obcí jsou vedle kapitálových výdajů směřujících na jeho zvelebování a rozvoj důležité též údaje o výdajích na jeho údržbu a opravy.

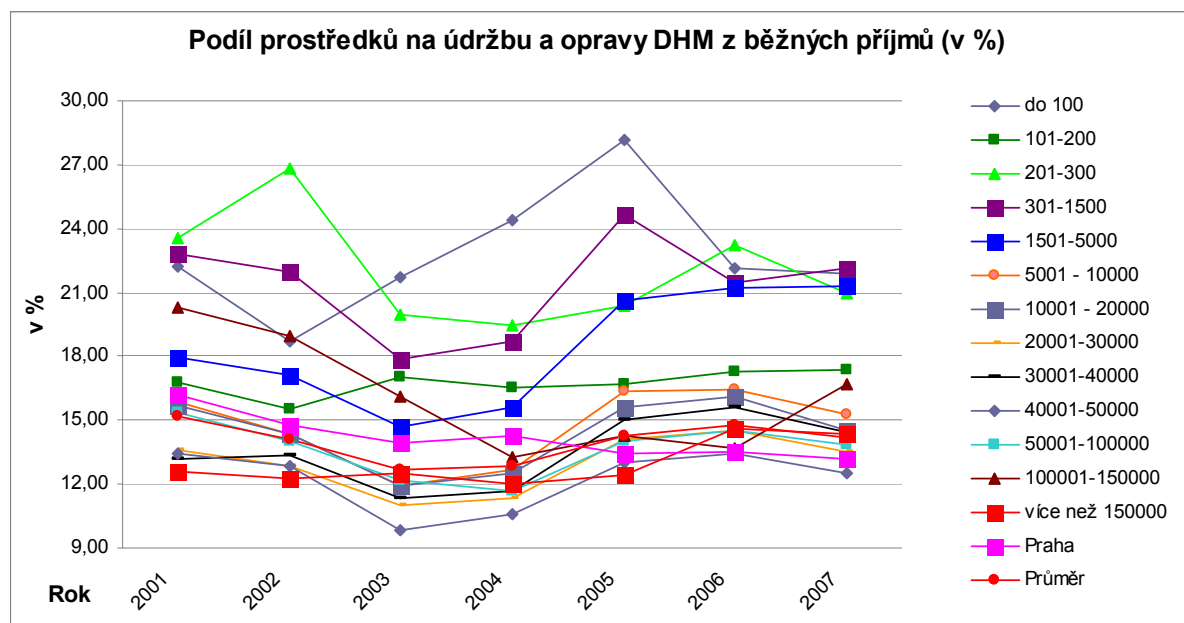
8.2. Podíl prostředků na údržbu a opravy majetku obcí.

Budeme-li uvažovat, že na řádnou údržbu a opravy dlouhodobého hmotného majetku (DHM) by obce měly ročně vynakládat asi 3% z jeho hodnoty, musely by na tuto činnost (v námi sledovaném souboru obcí) vyčleňovat v roce 2007 z běžných rozpočtových příjmů od 13,17 % (Praha) až do 22,16% (obce 301 – 1500 obyv.) při celkovém průměru souboru 14,17 %. Viz tab. a graf č. 8.8.

Tab. č. 8.8.

Podíl prostředků potřebných na údržbu a opravy DHM z běžných příjmů podle velikostních skupin obcí (v %)							
Velikost obcí	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
do 100	22,24	18,69	21,71	24,39	28,19	22,14	21,92
101-200	16,81	15,54	17,06	16,51	16,66	17,25	17,33
201-300	23,53	26,83	19,95	19,45	20,39	23,20	20,94
301-1500	22,80	21,96	17,91	18,69	24,67	21,44	22,16
1501-5000	17,93	17,16	14,72	15,60	20,66	21,26	21,33
5001 - 10000	15,88	14,39	11,94	12,66	16,37	16,41	15,29
10001 - 20000	15,68	14,36	11,96	12,52	15,58	16,10	14,52
20001-30000	13,59	12,84	11,01	11,37	14,07	14,53	13,53
30001-40000	13,17	13,39	11,31	11,65	15,04	15,64	14,41
40001-50000	13,47	12,86	9,87	10,57	13,00	13,40	12,49
50001-100000	15,38	13,99	12,17	11,69	14,03	14,48	13,81
100001-150000	20,30	18,96	16,15	13,23	14,24	13,70	16,67
více než 150000	12,60	12,28	12,51	12,05	12,40	14,59	14,35
Praha	16,23	14,78	13,93	14,31	13,46	13,54	13,17
Průměr	15,16	14,12	12,68	12,85	14,24	14,78	14,17

Graf č. 8.8.

Z údajů je rovněž vidět, že větší podíl z běžných příjmů musí vynakládat obce do 5.000 obyvatel, než ostatní obce, přitom průměrný podíl výdajů za sledovanou skupinu 473 obcí od r. 2001 roste jen velmi omezeně. Po mírném poklesu výdajů v letech 2003 -2004 dochází v letech 2005 2006 opět k jejich růstu a v roce 2007 opět k mírnému poklesu. Výjimku tvoří obce velikostní skupiny 1500 – 5000 obyvatel, které od r. 2004 vykazují trvalý růst podílu výdajů. Sinusový tvar průběhu výdajů svědčí u většiny velikostních skupin obcí o jejich stagnaci. Navíc je zde zřetelná tendence k růstu výdajů s poklesem velikosti obcí. Tak jestliže v roce 2007 činil podíl průměrných výdajů celého souboru obcí 14,17%, u obcí od 201 do 1500 obyvatel již 20,94% - 22,16%. Vyčlenění tak vysokého podílu běžných příjmů na řádnou údržbu a opravy majetku je zejména u menších obcí problematické. Musí se to nutně projevit v horší údržbě a nakonec i v růstu opotřebení DHM těchto obcí.

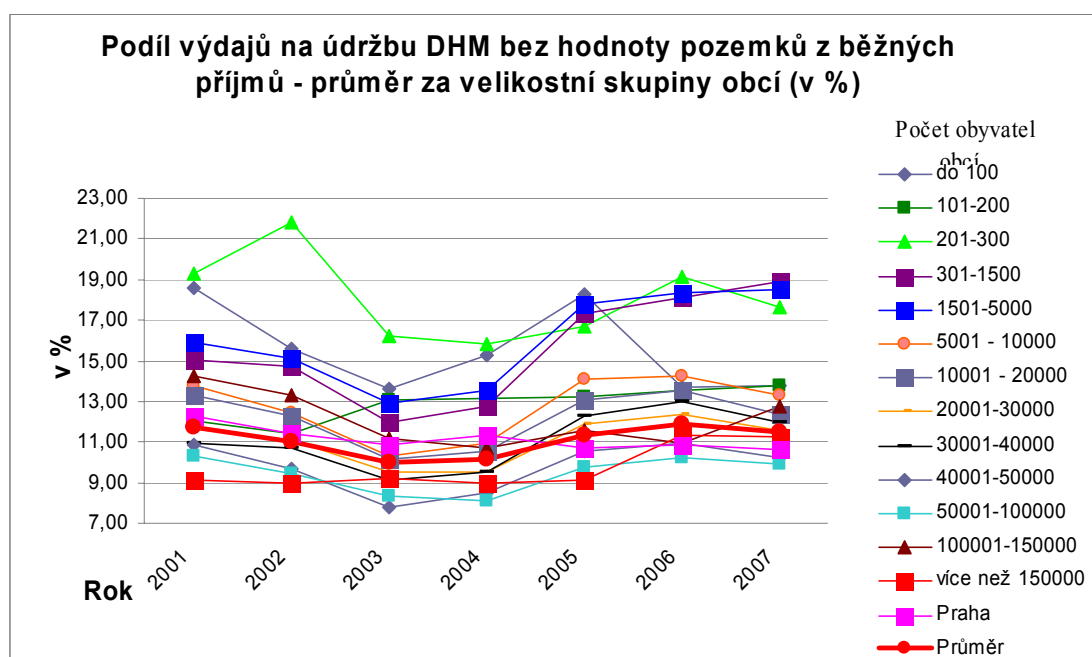
Abychom odstranili zkreslení tohoto ukazatele způsobené zahrnutím hodnoty pozemků do DHM provedeme též výpočet podílu hodnoty výdajů na jeho údržbu a opravy–bez hodnoty pozemků. Viz tab. a graf č. 8.9.

Tab. č. 8.9.

Podíl výdajů na údržbu DHM- bez hodnoty pozemků- z běžných příjmů - průměr za velikostní skupiny obcí (v %)							
Velikost obcí	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
do 100	18,60	15,56	13,62	15,27	18,29	13,74	13,80
101-200	12,05	11,39	13,09	13,12	13,21	13,55	13,74
201-300	19,28	21,82	16,19	15,86	16,73	19,13	17,62
301-1500	15,01	14,69	12,00	12,77	17,30	18,12	18,94
1501-5000	15,87	15,12	12,88	13,51	17,82	18,36	18,51
5001 - 10000	13,74	12,40	10,28	10,92	14,10	14,22	13,34
10001 - 20000	13,32	12,26	10,15	10,58	13,05	13,58	12,34
20001-30000	11,65	11,11	9,52	9,54	11,86	12,34	11,56
30001-40000	10,91	10,74	9,16	9,51	12,26	12,99	11,95
40001-50000	10,84	9,68	7,75	8,48	10,58	10,94	10,23
50001-100000	10,28	9,44	8,35	8,07	9,72	10,26	9,94
100001-150000	14,25	13,29	11,19	10,68	11,57	10,98	12,79
více než 150000	9,14	8,99	9,19	8,94	9,11	11,31	11,29
Praha	12,29	11,38	10,90	11,30	10,73	10,90	10,66
Průměr	11,75	11,02	9,97	10,17	11,30	11,92	11,51

Z údajů v tabulce je patrné, že po odečtení hodnoty pozemků se podíl výdajů na údržbu a opravy DHM obcí snížil úměrně snížení hodnoty DHM. Průměrný podíl výdajů celého souboru se snížil ze 14,17% na 11,52%. Nejvyšší podíl 17,62% -18,94% vykázaly opět obce velikostní skupiny 201 – 5.000 obyv. Nejnižší podíl 9,94% pak vykázaly města o velikosti 50.000 – 100.000 obyvatel. Přesto, že vyloučení hodnoty pozemků z DHM obcí vedlo ke zmírnění podílu výdajů u nejmenších obcí, tendence k růstu podílu výdajů od největších měst k malým obcím (201 – 1500 obyv.) a malým městům (do 5000 obyv.) zůstala zachována. Stejně tak zůstal zachován i sinusový nerostoucí průběh vývoje tohoto ukazatele od r. 2001. Viz graf č. 8.9.

Graf č. 8.9.

Tab. č. 8.10.

Podíl hodnoty staveb a pozemků na hodnotě DHM v roce 2007 - průměr za velikostní skupiny obcí (v %)		
Velikost obcí	Podíl staveb	Podíl pozemků
do 100	50,80	37,07
101-200	64,59	20,71
201-300	62,99	15,83
301-1500	72,43	14,56
1501-5000	76,20	13,24
5001 - 10000	77,10	12,76
10001 - 20000	74,38	15,02
20001-30000	74,79	14,60
30001-40000	68,51	17,06
40001-50000	68,66	18,06
50001-100000	62,20	28,06
100001-150000	61,31	23,26
více než 150000	67,53	21,36
Praha	62,67	19,05
Průměr	67,99	18,78

Graf č. 8.10.

Kromě pozemků tvoří zbývající část DHM obcí především „nedokončený dlouhodobý hmotný majetek“, „samostatné movité věci“ a „drobný dlouhodobý hmotný majetek“. Rozhodující objem požadavků na údržbu a opravy je však vytvářen „stavbami“.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1 – Pasporty výdajů obcí

A. PASPORTY VÝDAJŮ OBCÍ

PODLE SKUPIN

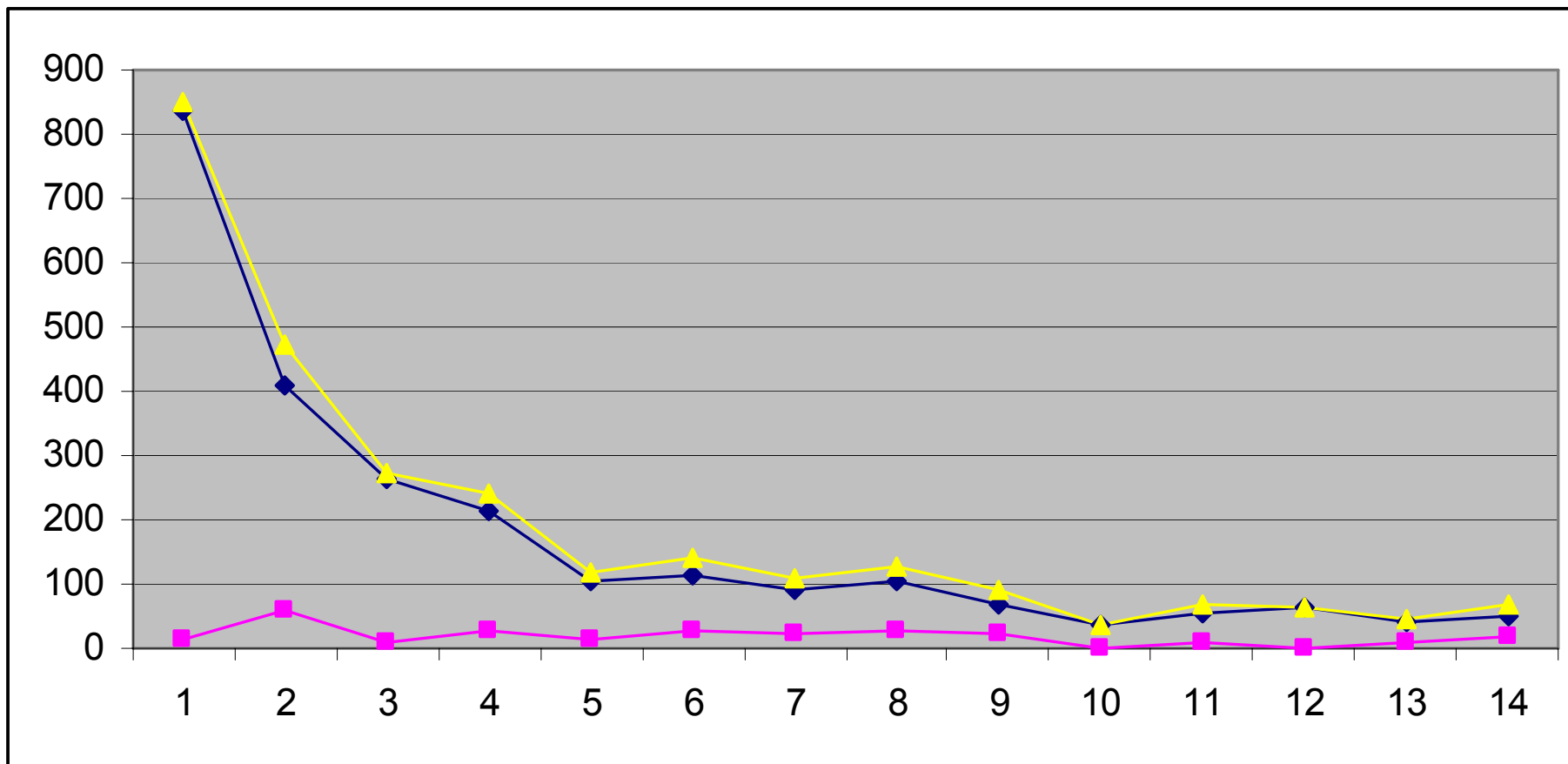
ROZPOČTOVÉ SKLADBY

- SK 1 Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
- SK 2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
- SK 3 Služby pro obyvatelstvo
- SK 4 Sociální věci a politika zaměstnanosti
- SK 5 Bezpečnost státu a právní ochrana
- SK 6 Všeobecná veřejná správa a služby

Výdaj: Zemědělství, lesní hospodářství a ryb.										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Sk. 1 (odd. 10)			
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	835	15	850	859	14	874	79	0	80	0	0	0	22 657	1 487	22 657
2	411	60	471	422	53	475	24	0	29	0	0	0	37 023	37 294	74 317
3	262	9	271	266	9	275	12	0	14	0	0	0	5 172	1 299	5 172
4	216	27	243	229	34	263	21	0	25	0	0	0	10 783	36 643	38 592
5	104	15	119	112	17	129	19	0	25	0	0	0	3 118	1 093	3 236
6	115	26	142	111	26	137	60	0	67	0	0	0	1 352	962	2 106
7	90	21	111	96	21	118	63	3	70	0	0	0	1 277	358	1 384
8	104	26	129	103	26	129	60	8	72	8	0	8	663	188	787
9	70	22	91	70	22	91	62	4	68	27	0	33	156	182	338
10	36	1	36	36	1	36	32	0	33	19	0	19	60	3	60
11	56	11	67	64	10	75	51	2	64	4	0	5	196	72	234
12	63	0	63	63	0	63	63	0	63	63	0	63	63	0	63
13	39	7	47	38	6	45	34	8	44	32	1	32	50	10	58
14	50	17	67	50	17	67	50	17	67	50	17	67	50	17	67
ČR	115	19	134	306	30	336	24	0	29	0	0	0	37 023	37 294	74 317

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	2 003	120	2 028	0	0	0	0	0	0	28	5	0	0	9	2
2	1 434	1 152	2 436	0	0	0	0	0	0	22	2	2	0	3	0
3	622	63	628	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0	0	0
4	545	743	962	0	0	0	0	0	0	7	0	2	0	3	0
5	241	88	263	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	176	108	243	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	157	55	178	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	139	43	168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	41	56	91	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	18	1	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	53	19	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	10	5	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	971	696	1 382	0	0	0	0	0	0	64	1	4	0	15	0
Výdaj: Zemědělství, lesní hospodářství a ryb.										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Sk. 1 (odd. 10)			

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

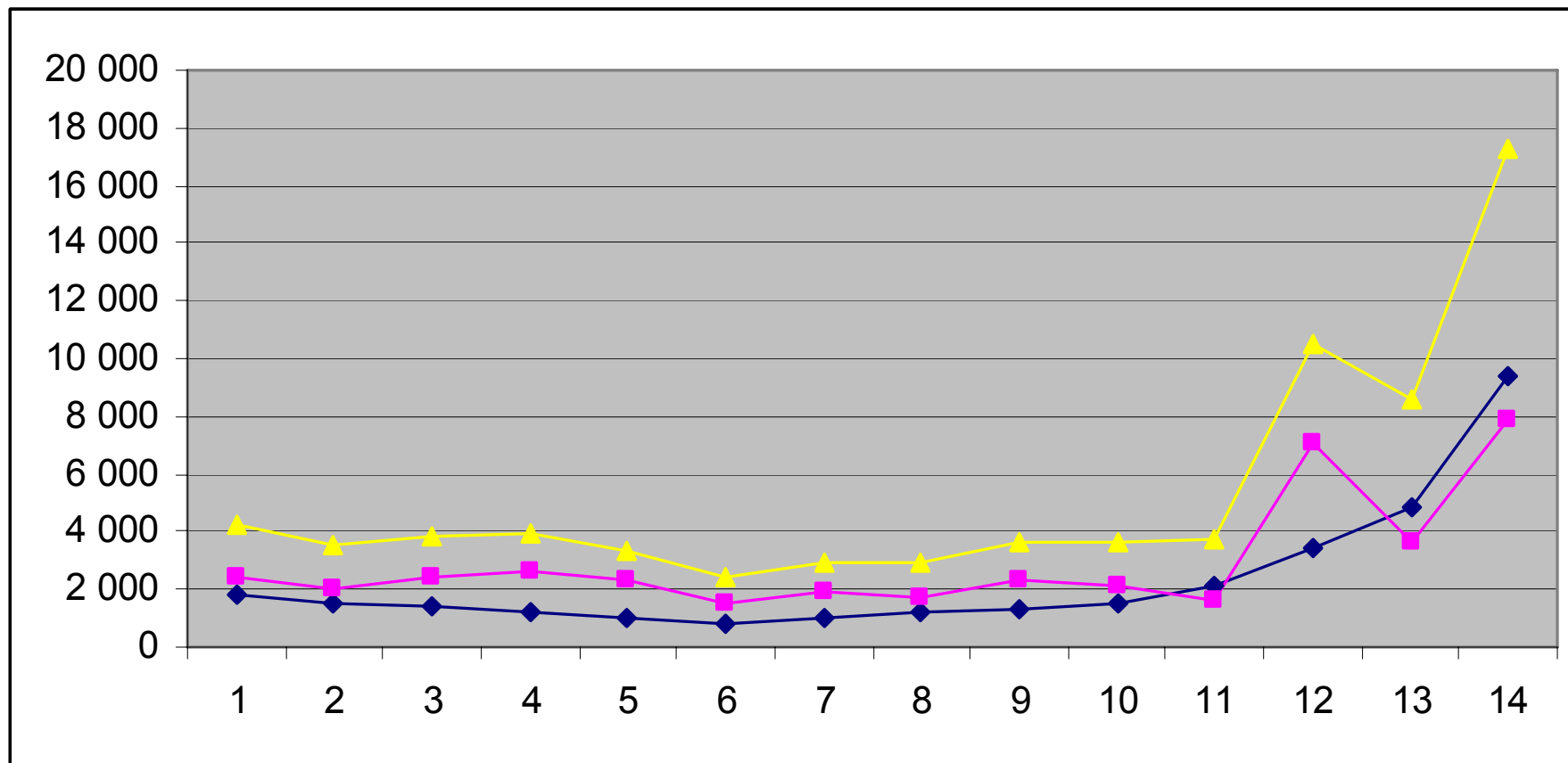
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Sk. 2	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1 841	2 397	4 238	1 971	2 493	4 463	968	0	1 470	-8	0	-8	106 295	262 871	273 585	
2	1 524	2 015	3 539	1 527	1 962	3 489	1 016	164	1 989	0	0	0	19 313	55 808	55 974	
3	1 385	2 439	3 823	1 386	2 437	3 823	976	466	1 976	0	0	0	33 320	50 913	52 047	
4	1 214	2 677	3 891	1 254	2 655	3 909	919	899	2 216	-584	0	0	40 771	49 646	50 445	
5	978	2 363	3 342	1 012	2 483	3 495	854	1 388	2 444	18	0	18	5 901	29 572	30 421	
6	849	1 548	2 397	847	1 599	2 446	791	1 227	2 186	82	11	425	5 620	10 369	12 253	
7	1 055	1 881	2 936	1 050	1 877	2 928	1 078	1 474	2 568	136	107	628	3 117	8 615	10 229	
8	1 188	1 768	2 956	1 172	1 779	2 950	1 105	1 560	2 675	358	511	1 248	2 289	4 665	5 914	
9	1 315	2 320	3 635	1 294	2 393	3 687	1 264	2 004	3 277	708	402	1 532	1 749	7 608	8 316	
10	1 536	2 143	3 679	1 551	2 145	3 696	1 475	2 270	3 595	846	1 164	2 312	2 406	2 877	5 284	
11	2 124	1 578	3 702	2 026	1 546	3 573	2 125	1 496	3 738	699	580	1 749	3 052	2 677	5 547	
12	3 414	7 109	10 523	3 414	7 113	10 527	3 414	7 113	10 527	3 414	7 113	10 527	3 414	7 113	10 527	
13	4 898	3 686	8 584	5 022	3 955	8 977	4 725	4 268	8 993	4 725	1 980	6 705	5 617	5 617	11 234	
14	9 346	7 893	17 239	9 346	7 888	17 234	9 346	7 888	17 234	9 346	7 888	17 234	9 346	7 888	17 234	
ČR	2 516	2 952	5 468	1 354	2 437	3 791	934	692	2 126	-584	0	-8	106 295	262 871	273 585	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	5 354	13 837	15 150	0	0	0	0	0	0	65	12	46	8	59	11
2	1 833	5 178	5 663	0	0	0	0	0	0	81	8	119	11	113	11
3	1 715	5 738	6 085	0	0	0	0	0	0	46	5	132	15	114	13
4	1 585	4 784	5 169	0	0	0	0	0	0	106	4	499	17	420	15
5	753	3 492	3 649	0	0	0	0	0	0	6	1	92	15	65	11
6	593	1 475	1 698	0	0	0	0	0	0	1	1	6	4	3	2
7	538	1 487	1 696	0	0	0	0	0	0	0	0	5	7	2	3
8	441	1 082	1 184	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	0	0
9	317	2 097	1 951	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10
10	696	809	1 219	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	693	698	1 148	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	515	1 839	2 264	0	0	0	0	0	0	3	100	2	67	2	67
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	2 197	6 168	6 697	0	0	0	0	0	0	309	5	906	15	781	13

Výdaj: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Sk. 2
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	-------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

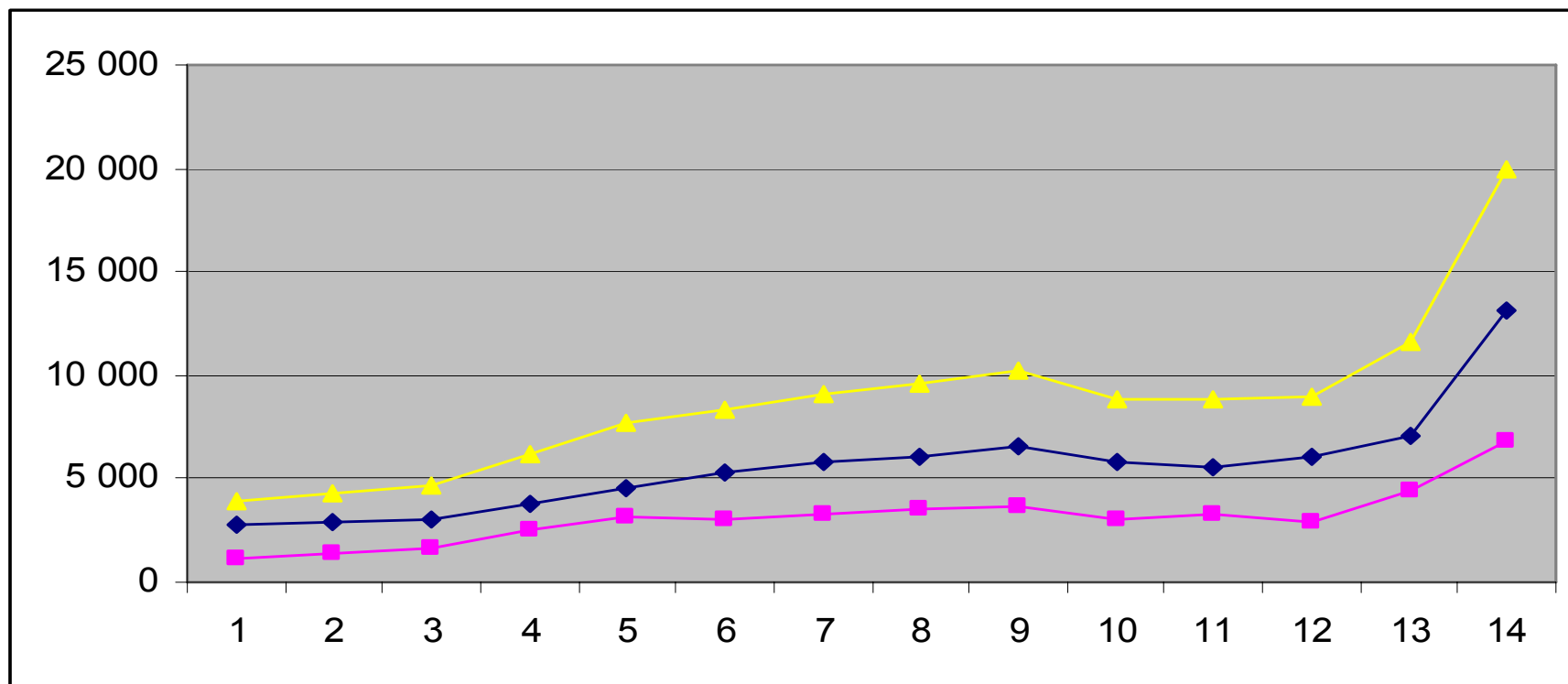
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj: Služby pro obyvatelstvo										2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Sk. 3	
VK	Průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	2 838	1 085	3 923	2 898	1 067	3 964	2 181	111	2 709	511	0	511	30 636	68 395	72 823	
2	2 851	1 427	4 278	2 849	1 406	4 255	2 404	313	3 091	4	-654	631	39 866	81 693	121 559	
3	3 024	1 670	4 694	3 025	1 666	4 690	2 653	530	3 565	499	-8	671	20 357	71 650	73 480	
4	3 748	2 469	6 217	3 621	2 304	5 925	3 252	902	4 549	918	-4 653	-949	24 795	85 024	89 335	
5	4 579	3 121	7 700	4 473	3 166	7 639	4 182	2 312	6 911	1 438	0	2 119	24 587	25 448	36 117	
6	5 270	3 060	8 330	5 260	3 028	8 289	5 043	2 557	7 749	2 958	347	3 782	13 912	10 895	19 097	
7	5 831	3 276	9 107	5 854	3 320	9 174	5 676	2 852	8 602	3 817	665	5 718	9 390	12 104	18 172	
8	6 016	3 553	9 568	6 014	3 517	9 531	5 710	3 373	8 812	3 772	1 162	4 933	10 561	7 984	16 535	
9	6 575	3 662	10 237	6 659	3 889	10 548	6 562	2 005	7 980	4 579	867	6 951	9 087	19 369	28 293	
10	5 845	3 050	8 895	5 857	3 073	8 930	5 978	3 282	9 388	5 156	1 753	6 909	6 317	3 975	10 036	
11	5 533	3 256	8 789	5 575	3 187	8 762	5 654	2 722	8 751	4 132	1 776	6 388	6 776	6 713	12 337	
12	6 103	2 921	9 025	6 104	2 922	9 025	6 104	2 922	9 025	6 104	2 922	9 025	6 104	2 922	9 025	
13	7 127	4 475	11 603	7 175	4 078	11 253	7 211	4 997	11 951	6 954	2 176	9 535	7 359	5 061	12 272	
14	13 109	6 858	19 967	13 106	6 858	19 964	13 106	6 858	19 964	13 106	6 858	19 964	13 106	6 858	19 964	
ČR	6 041	3 544	9 585	3 507	2 072	5 579	3 096	792	4 301	4	-4 653	-949	39 866	85 024	121 559	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	2 831	4 015	5 235	0	0	0	0	0	0	92	17	31	6	59	11
2	2 095	4 044	5 348	0	0	0	0	0	0	200	19	90	8	134	12
3	1 736	4 163	4 720	0	0	0	0	0	0	194	22	76	9	123	14
4	1 742	4 343	5 111	0	0	1	0	0	0	1020	36	435	15	707	25
5	1 738	3 166	3 887	0	0	0	0	0	0	388	65	146	24	308	52
6	1 423	1 896	2 626	0	0	0	0	0	0	128	92	31	22	102	73
7	1 167	1 970	2 396	0	0	0	0	0	0	68	100	18	26	61	90
8	1 522	1 681	2 754	0	0	0	0	0	0	27	100	7	26	25	93
9	1 541	5 527	6 512	0	0	0	0	0	0	10	100	2	20	10	100
10	498	976	1 449	0	0	0	0	0	0	4	100	0	0	4	100
11	726	1 348	1 612	0	0	0	0	0	0	17	100	4	24	15	88
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	205	1 647	1 496	0	0	0	0	0	0	3	100	2	67	3	100
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	2 022	4 107	5 083	0	0	1	0	0	0	2153	34	843	13	1553	25

Výdaj: Služby pro obyvatelstvo										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Sk. 3
---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	-------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Sociální věci a politika zaměstnanosti								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Sk. 4	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	22	52	73	26	52	78	0	0	0	0	0	0	2 281	28 482	29 567	
2	45	1	45	43	1	44	0	0	0	0	0	0	2 867	618	2 867	
3	53	15	68	54	17	72	0	0	0	0	0	0	3 089	13 930	15 011	
4	141	104	245	118	87	205	6	0	7	-5	0	-5	22 517	20 786	24 524	
5	897	163	1 060	749	149	897	186	0	213	0	0	0	13 405	5 752	13 405	
6	3 343	157	3 499	3 236	131	3 367	3 135	4	3 287	13	0	13	10 196	4 877	10 196	
7	3 938	186	4 124	3 957	180	4 137	3 782	17	3 863	501	0	501	11 125	3 901	11 691	
8	4 265	156	4 421	4 229	158	4 386	4 234	77	4 526	2 546	0	2 556	6 743	917	6 799	
9	3 407	161	3 568	3 418	174	3 592	3 454	48	3 513	2 541	2	2 581	4 372	1 279	4 952	
10	3 212	265	3 477	3 193	257	3 450	3 141	9	3 359	2 447	1	2 461	4 042	1 009	4 621	
11	3 082	108	3 190	3 205	102	3 307	3 366	46	3 462	1 618	1	1 645	5 072	491	5 103	
12	1 927	27	1 955	1 928	27	1 955	1 928	27	1 955	1 928	27	1 955	1 928	27	1 955	
13	3 384	398	3 783	3 159	355	3 514	2 983	250	3 234	1 805	69	1 874	4 687	746	5 434	
14	2 012	259	2 271	2 011	259	2 270	2 011	259	2 270	2 011	259	2 270	2 011	259	2 270	
ČR	2 176	171	2 347	295	68	363	3	0	3	-5	0	-5	22 517	28 482	29 567	
VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max		
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	
1	139	1 211	1 263	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
2	221	19	222	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	237	469	557	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
4	661	823	1 093	0	0	0	0	0	0	10	0	20	1	17	1	
5	1 450	615	1 604	0	0	0	0	0	0	27	5	2	0	6	1	
6	2 307	587	2 391	0	0	0	0	0	0	53	38	1	1	15	11	
7	1 623	578	1 755	0	0	0	0	0	0	35	51	0	0	7	10	
8	1 026	203	1 076	0	0	0	0	0	0	19	70	0	0	2	7	
9	562	391	715	0	0	0	0	0	0	3	30	0	0	0	0	
10	758	502	1 049	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	0	0	
11	1 008	147	1 019	0	0	0	0	0	0	5	29	0	0	0	0	
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
13	1 449	351	1 796	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	0	0	
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
ČR	1 043	722	1 307	0	0	0	0	0	0	154	2	25	0	49	1	

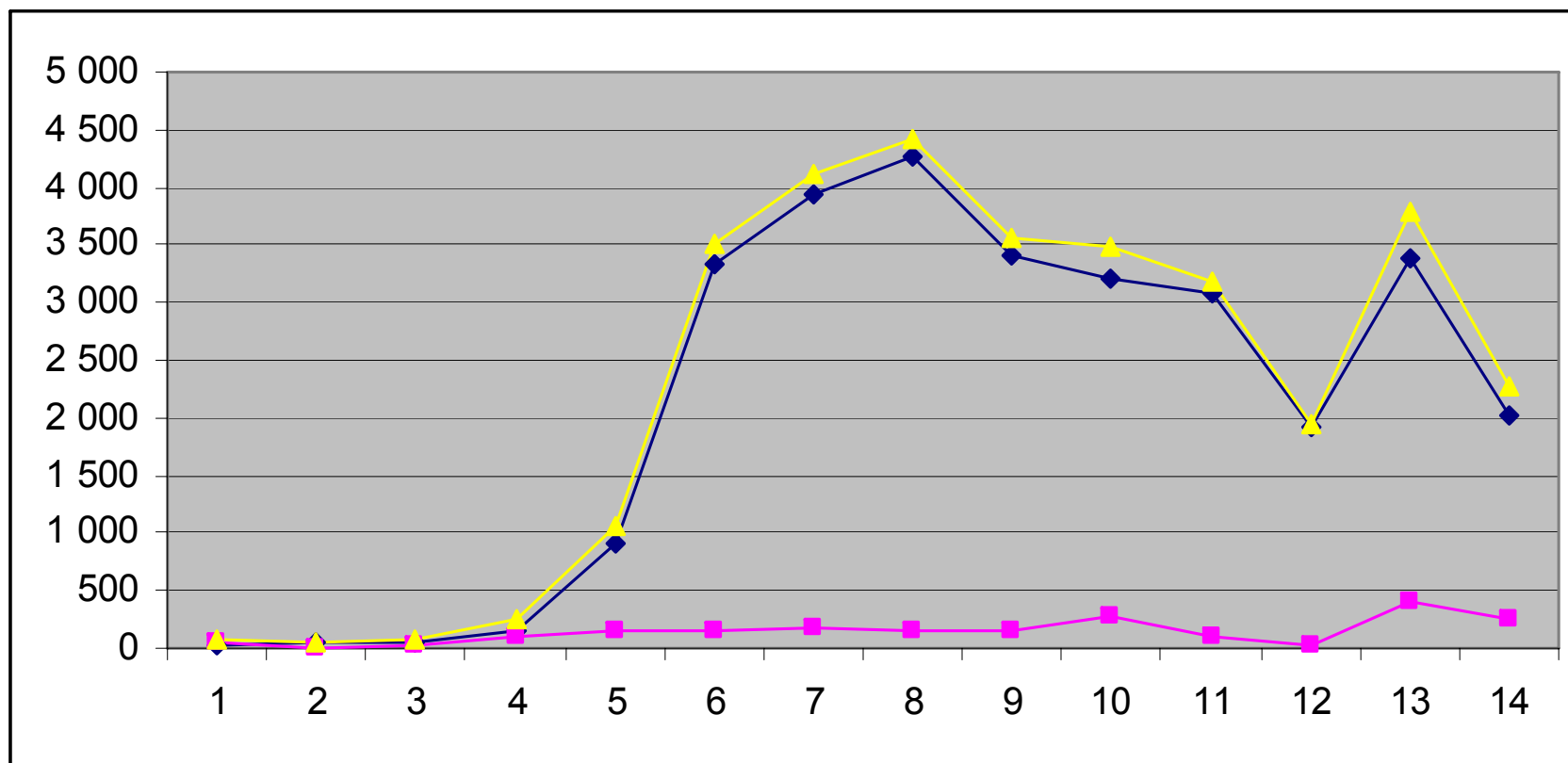
Výdaj: Sociální věci a politika zaměstnanosti

2005 - 2007

Kč / obyv. rok

Sk. 4

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

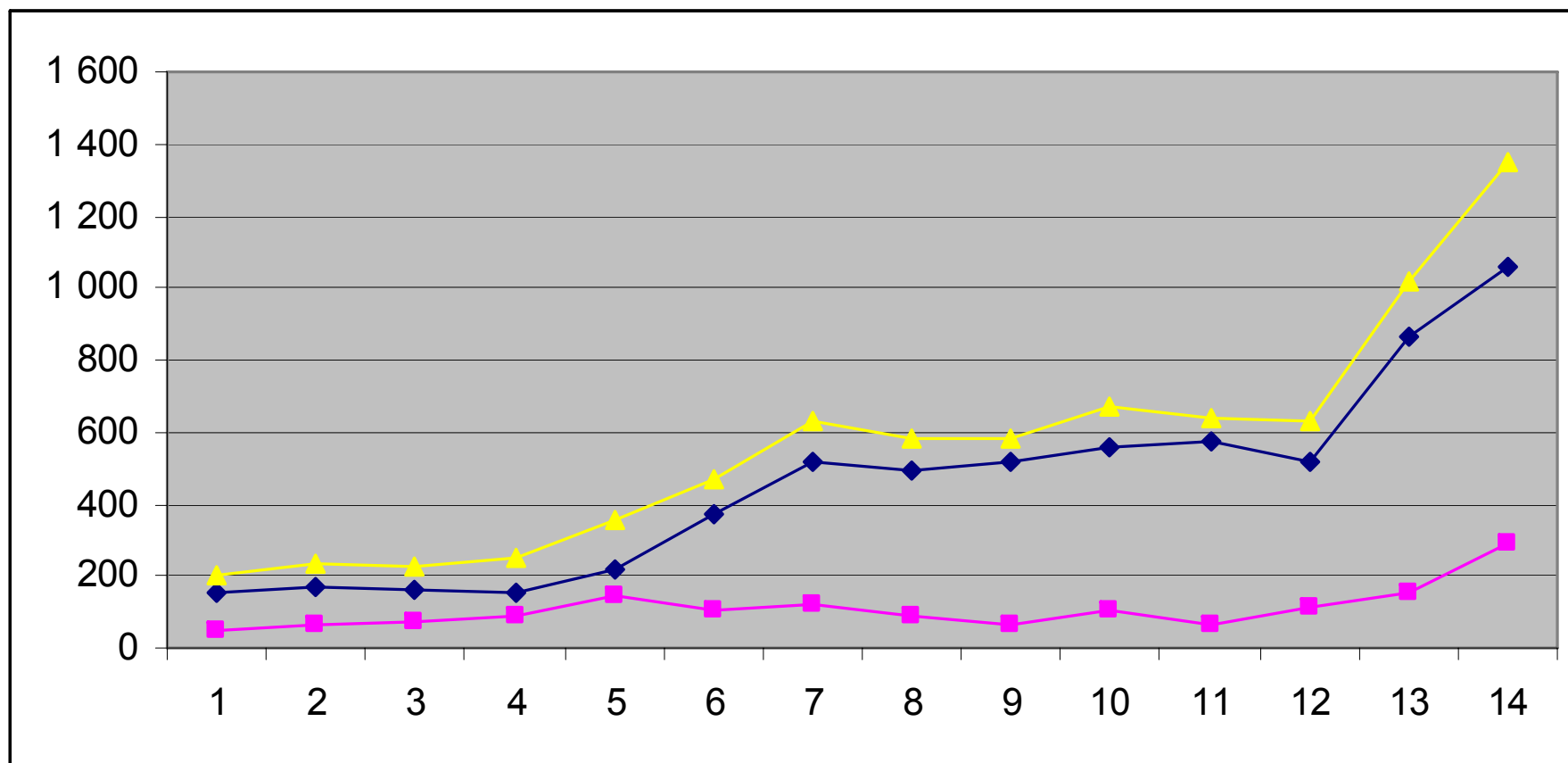

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj: Bezpečnost státu a právní ochrana										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Sk. 5			
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	153	51	204	151	52	203	53	0	55	0	0	0	3 251	6 548	6 708
2	173	65	238	169	63	232	83	0	87	0	0	0	10 531	11 891	22 422
3	158	72	230	159	72	231	93	0	101	0	0	0	3 937	7 479	7 969
4	157	90	247	153	84	237	103	0	118	-67	-129	-196	9 921	7 958	11 696
5	216	143	359	205	145	350	142	10	208	0	0	0	2 592	3 379	3 581
6	368	104	472	358	104	462	310	75	441	1	0	1	1 436	432	1 709
7	513	120	633	514	122	636	508	74	634	35	0	103	1 110	693	1 190
8	495	86	581	490	85	575	457	67	531	110	3	238	855	385	941
9	519	65	584	526	66	592	478	72	541	379	18	441	878	108	960
10	561	106	667	560	107	667	577	85	673	470	60	530	617	199	793
11	571	66	637	564	62	626	521	63	583	392	5	484	828	142	884
12	519	110	629	519	110	629	519	110	629	519	110	629	519	110	629
13	861	157	1 018	833	159	992	755	143	845	646	91	789	1 100	243	1 342
14	1 058	294	1 352	1 057	294	1 351	1 057	294	1 351	1 057	294	1 351	1 057	294	1 351
ČR	474	127	600	174	83	257	104	0	119	-67	-129	-196	10 531	11 891	22 422
VK	Směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	317	381	513	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
2	427	496	821	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0	1	0
3	249	383	482	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0
4	303	364	534	0	0	0	0	0	0	3	0	5	0	4	0
5	210	328	407	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	262	108	297	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	212	128	253	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	156	75	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	157	31	167	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	64	63	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	102	37	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	237	77	304	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	319	385	572	0	0	0	0	0	0	6	0	12	0	6	0

Výdaj: Bezpečnost státu a právní ochrana										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Sk. 5			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	-------	--	--	--

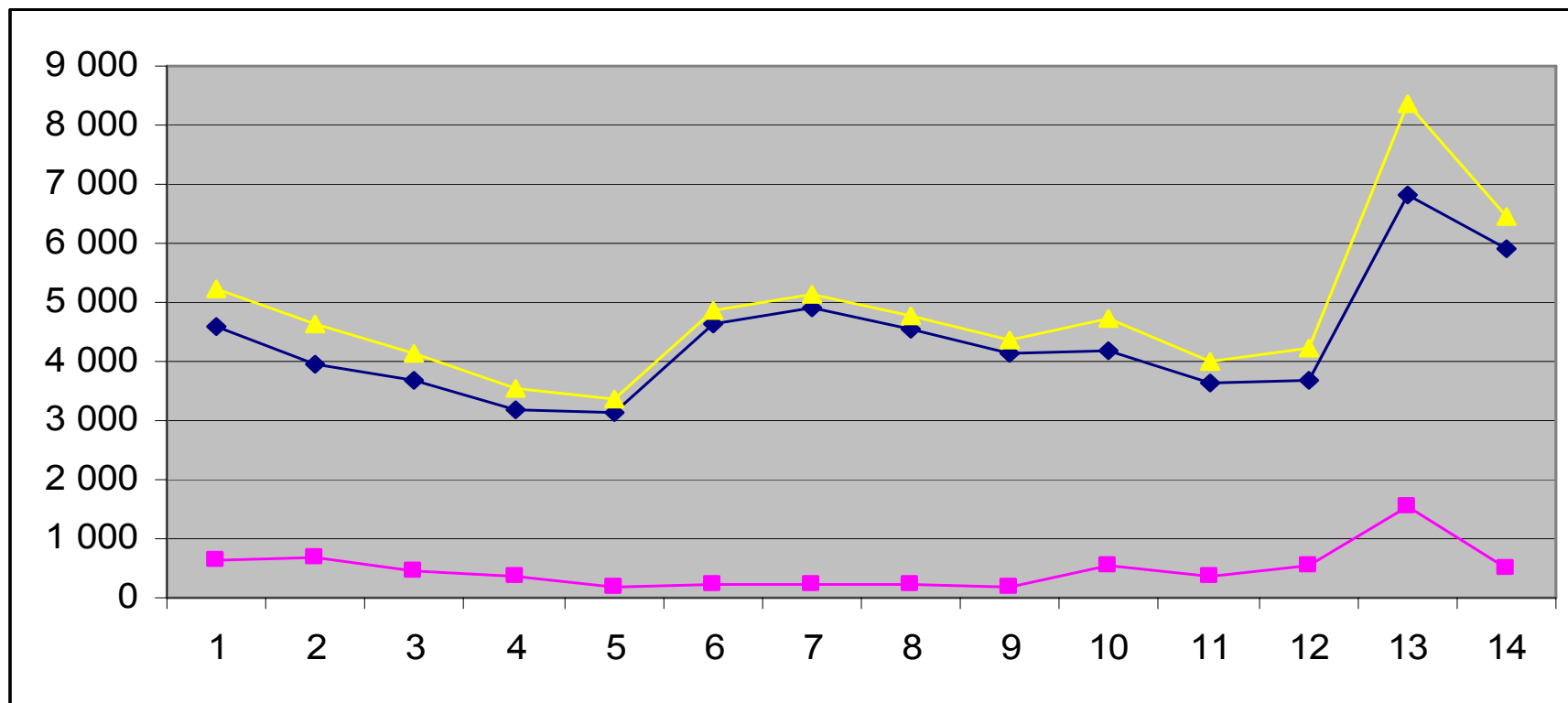
Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:	Všeobecná veřejná správa a služby									2005 - 2007		Kč / obyv. rok		Sk. 6	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	4 582	644	5 226	4 740	682	5 422	3 928	0	4 339	1 041	-562	1 042	58 706	23 838	70 725
2	3 952	682	4 635	3 975	674	4 649	3 458	16	3 779	715	0	715	36 959	52 229	63 626
3	3 684	458	4 142	3 693	462	4 156	3 260	53	3 495	-3 043	0	-3 043	30 026	28 579	45 643
4	3 191	373	3 564	3 280	377	3 657	2 964	57	3 143	757	-10	757	33 718	37 405	50 490
5	3 153	199	3 352	3 068	215	3 284	2 762	56	2 916	1 135	0	1 152	14 899	10 517	18 112
6	4 633	245	4 878	4 573	247	4 820	4 430	112	4 734	1 663	5	1 684	19 316	2 172	19 551
7	4 909	243	5 152	4 934	236	5 170	4 777	114	4 927	2 286	14	2 300	8 512	1 871	10 383
8	4 561	206	4 767	4 527	201	4 727	4 455	152	4 757	2 809	17	2 825	6 625	509	6 802
9	4 153	195	4 348	4 181	198	4 379	4 260	156	4 390	3 205	93	3 339	5 052	425	5 162
10	4 193	530	4 723	4 181	519	4 700	4 133	145	4 525	3 688	40	3 728	4 771	1 745	6 021
11	3 624	361	3 985	3 614	364	3 978	3 507	355	3 904	2 098	54	2 152	5 447	931	6 153
12	3 672	534	4 206	3 672	532	4 205	3 672	532	4 205	3 672	532	4 205	3 672	532	4 205
13	6 799	1 557	8 356	6 450	1 492	7 941	7 217	1 264	8 480	4 750	1 033	5 783	7 382	2 179	9 560
14	5 918	522	6 440	5 918	521	6 439	5 918	521	6 439	5 918	521	6 439	5 918	521	6 439
ČR	4 311	431	4 742	3 624	447	4 071	3 171	54	3 390	-3 043	-562	-3 043	58 706	52 229	70 725
VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	3 703	2 356	4 819	0	0	0	0	0	0	305	55	19	3	105	19
2	2 436	2 623	3 934	0	0	0	0	0	0	455	42	34	3	148	14
3	2 105	1 743	2 986	1	0	0	0	1	0	331	37	16	2	82	9
4	1 625	1 417	2 346	0	0	0	0	0	0	729	25	45	2	144	5
5	1 386	612	1 600	0	0	0	0	0	0	130	22	1	0	21	4
6	2 180	385	2 255	0	0	0	0	0	0	80	58	0	0	17	12
7	1 125	311	1 261	0	0	0	0	0	0	60	88	0	0	6	9
8	896	148	923	0	0	0	0	0	0	23	85	0	0	2	7
9	643	112	647	0	0	0	0	0	0	7	70	0	0	0	0
10	461	822	1 032	0	0	0	0	0	0	3	75	0	0	0	0
11	809	218	973	0	0	0	0	0	0	6	35	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	1 474	606	1 946	0	0	0	0	0	0	3	100	0	0	2	67
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	2 155	1 757	3 045	1	0	0	0	1	0	2133	34	115	2	527	8
Výdaj:	Všeobecná veřejná správa a služby									2005 - 2007		Kč / obyv. rok		Sk. 6	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

B. PASPORTY VÝDAJŮ OBCÍ

PODLE ODDÍLŮ

ROZPOČTOVÉ SKLADBY

Oddíl	Název	Oddíl	Název
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (viz skupina 1)	41	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	42	Politika zaměstnanosti
22	Doprava		Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti
23	Vodní hospodářství	43	
24	Spoje	51	Obrana
25	Všeobecné hospodářské záležitosti a ost. Ekon. funkce	52	Civilní připravenost na krizové stavy
31	Vzdělávání a školské služby	53	Bezpečnost a veřejný pořádek
33	Kultura, církve a sdělovací prostředky	54	Právní ochrana
34	Tělovýchova a zájmová činnost	55	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém
35	Zdravotnictví		Státní moc, státní správa, územní správa a politické strany
36	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	61	
37	Ochrana životního prostředí	62	Jiné veřejné služby a činnosti
38	Ostatní výzkum a vývoj	63	Finanční operace
		64	Ostatní činnosti

Poznámka: oddíl 10 - Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství – viz skupina 1, část A.

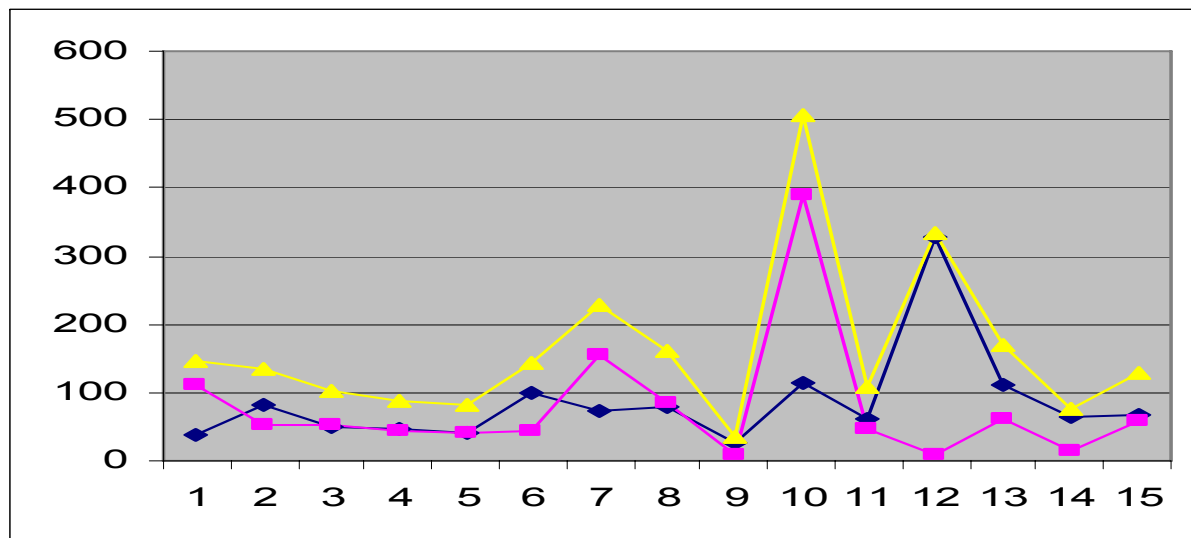
Výdaj:	Průmysl, stavebnictví obchod a služby	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 21
---------------	--	--------------------	-----------------------	-----------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	37	110	147	37	141	178	0	0	0	0	0	0	2 408	73 311	75 022
2	81	54	135	82	53	135	0	0	0	0	0	0	9 351	10 881	12 684
3	51	53	104	52	54	106	0	0	0	0	0	0	4 906	12 975	14 000
4	46	43	89	50	42	92	0	0	0	-16	0	-16	22 285	14 666	31 649
5	41	41	82	39	37	76	0	0	0	0	0	0	1 827	4 481	5 231
6	98	44	143	94	39	133	20	0	30	0	0	0	1 961	1 095	2 266
7	73	156	229	75	162	237	53	1	60	0	0	0	362	5 371	5 575
8	78	84	162	75	84	159	58	8	90	0	0	0	315	1 019	1 066
9	27	7	35	26	7	34	24	1	29	0	0	0	79	36	115
10	115	390	505	115	392	506	99	195	325	6	0	126	255	1 177	1 248
11	62	46	109	67	47	114	38	1	42	1	0	21	307	651	722
12	327	8	335	327	8	335	327	8	335	327	8	335	327	8	335
13	111	60	171	118	58	176	125	26	151	28	3	31	202	146	348
14	63	13	77	63	13	76	63	13	76	63	13	76	63	13	76
ČR	68	60	127	55	55	110	0	0	0	-16	0	-16	22 285	73 311	75 022
VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	175	3 119	3 195	0	0	0	0	0	0	3	1	2	0	1	0
2	513	517	785	0	0	0	0	0	0	10	1	9	1	12	1
3	231	529	618	0	0	0	0	0	0	4	0	6	1	6	1
4	507	446	793	0	0	0	0	0	0	12	0	15	1	20	1
5	122	261	335	0	0	0	0	0	0	1	0	4	1	3	1
6	226	143	291	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
7	78	811	836	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	2	3
8	68	227	233	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	28	12	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	106	545	504	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	73	157	173	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	87	77	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	420	1 026	1 172	0	0	0	0	0	0	31	0	38	1	44	1

Výdaj:	Průmysl, stavebnictví obchod a služby	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 21
---------------	--	--------------------	-----------------------	-----------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

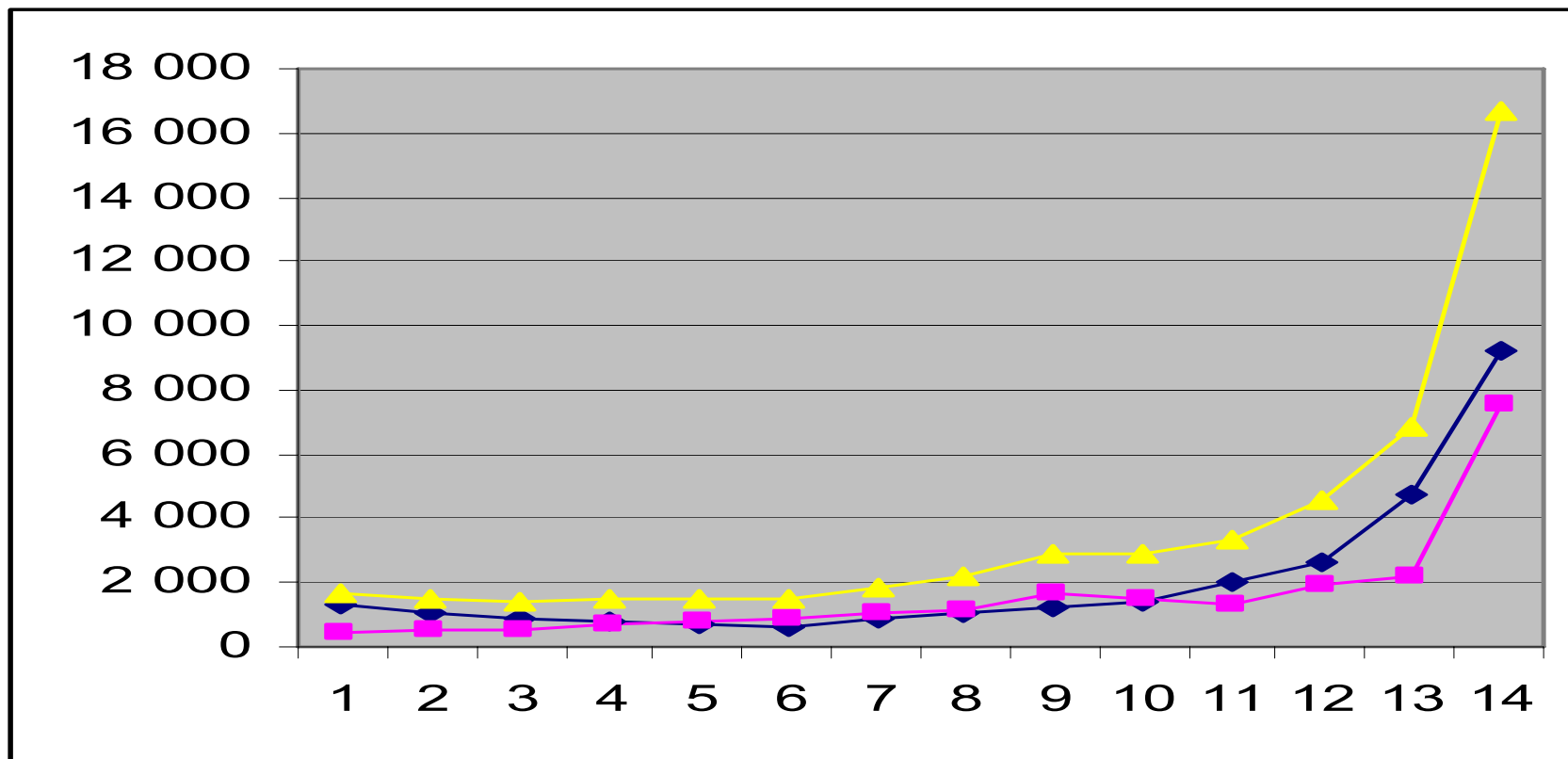
Výdaj:	Doprava	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 22
---------------	----------------	--------------------	-----------------------	-----------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	1 279	406	1 685	1 430	428	1 858	400	0	572	-22	0	-22	106 278	33 576	106 278
2	1 021	488	1 508	1 022	471	1 493	544	0	911	0	0	0	16 327	42 029	45 824
3	915	510	1 425	913	501	1 414	559	0	917	-8	0	-8	32 594	12 927	32 594
4	788	684	1 473	820	656	1 477	505	104	961	0	0	0	35 178	16 974	40 232
5	692	770	1 462	710	777	1 487	569	437	1 202	2	0	16	5 749	7 822	9 779
6	649	858	1 507	644	867	1 511	603	614	1 308	38	11	108	3 732	4 698	7 906
7	846	1 021	1 867	842	1 004	1 846	845	939	1 809	80	46	467	3 032	2 912	5 297
8	1 012	1 168	2 180	997	1 177	2 174	975	1 050	2 043	251	343	880	2 289	2 598	3 715
9	1 232	1 639	2 871	1 213	1 709	2 922	1 197	850	2 135	690	376	1 385	1 690	6 610	7 300
10	1 413	1 514	2 927	1 428	1 518	2 947	1 280	1 582	3 175	828	866	1 749	2 325	2 043	3 687
11	2 035	1 341	3 376	1 934	1 313	3 248	2 055	1 351	3 286	678	404	1 113	3 029	2 655	5 490
12	2 604	1 970	4 574	2 605	1 971	4 575	2 605	1 971	4 575	2 605	1 971	4 575	2 605	1 971	4 575
13	4 700	2 181	6 880	4 775	2 417	7 191	4 682	2 409	7 091	4 475	1 083	5 558	5 167	3 758	8 924
14	9 182	7 515	16 697	9 182	7 510	16 692	9 182	7 510	16 692	9 182	7 510	16 692	9 182	7 510	16 692
ČR	2 267	1 814	4 081	916	611	1 527	531	49	987	-22	0	-22	106 278	42 029	106 278

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	5 184	2 338	5 755	0	0	0	0	0	0	149	27	32	6	108	20
2	1 415	1 761	2 394	0	0	0	0	0	0	280	26	99	9	183	17
3	1 530	1 293	2 027	0	0	0	0	0	0	180	20	73	8	124	14
4	1 257	1 437	1 972	0	0	0	0	0	0	440	15	314	11	432	15
5	610	998	1 174	0	0	0	0	0	0	57	10	73	12	77	13
6	442	759	955	0	0	0	0	0	0	5	4	16	12	14	10
7	520	703	938	0	0	0	0	0	0	5	7	8	12	15	22
8	451	695	819	0	0	0	0	0	0	4	15	6	22	8	30
9	300	1 953	1 867	0	0	0	0	0	0	3	30	3	30	4	40
10	712	518	870	0	0	0	0	0	0	2	50	2	50	3	75
11	681	647	1 112	0	0	0	0	0	0	14	82	6	35	13	76
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	355	1 337	1 685	0	0	0	0	0	0	3	100	2	67	3	100
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	1 970	1 533	2 556	0	0	0	0	0	0	1144	18	636	10	986	16

Výdaj:	Doprava	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 22
---------------	----------------	--------------------	-----------------------	-----------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

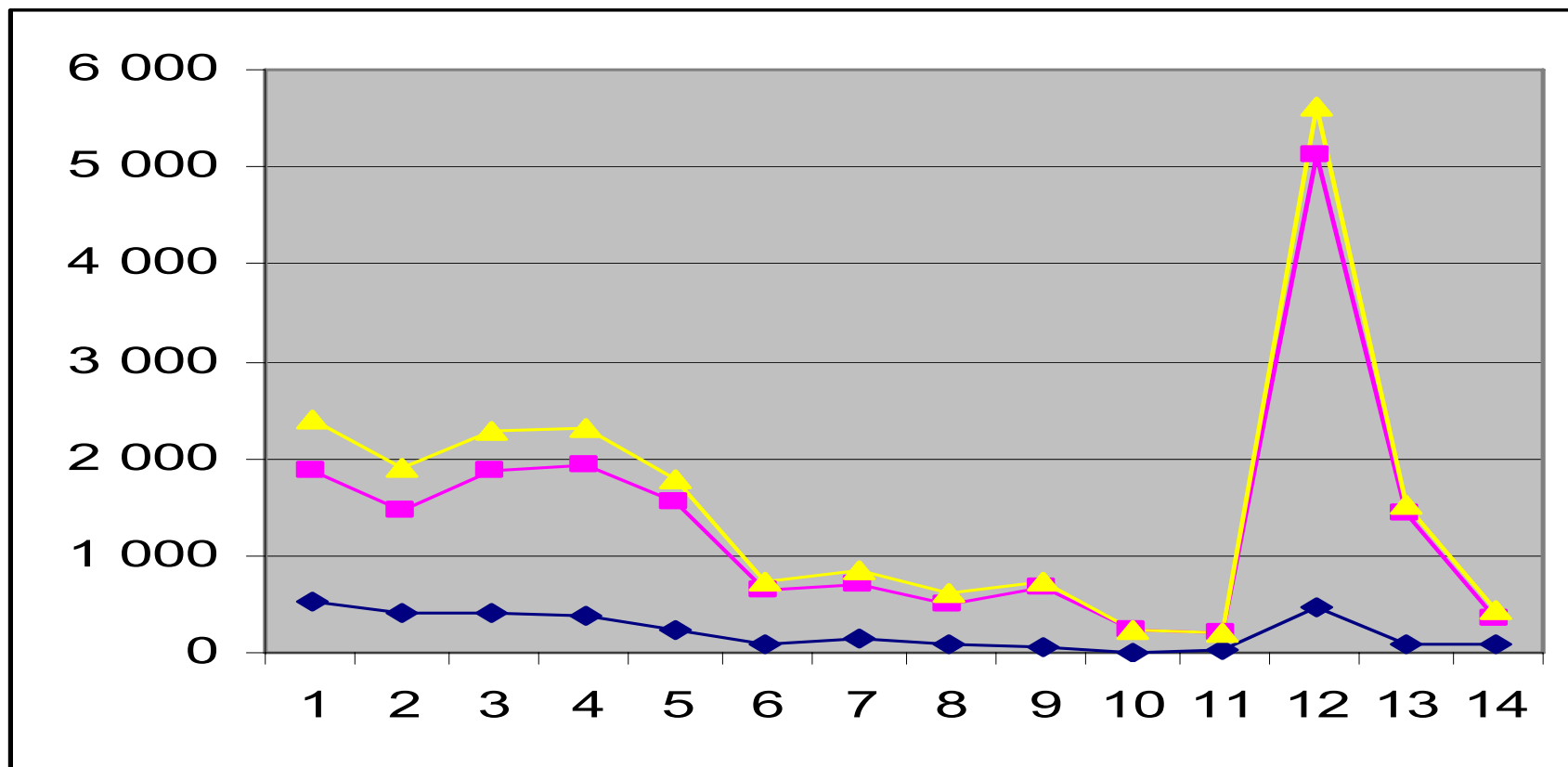
Výdaj:	Vodní hospodářství	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 23
---------------	---------------------------	--------------------	-----------------------	-----------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	523	1 876	2 398	502	1 918	2 419	121	0	202	-10	0	-10	11 424	187 281	187 581
2	421	1 468	1 889	422	1 433	1 855	157	0	457	-7	0	0	13 027	55 452	55 481
3	417	1 875	2 292	421	1 882	2 302	169	65	546	-21	0	0	6 636	50 826	50 966
4	376	1 935	2 310	380	1 946	2 326	180	312	751	-630	0	0	8 037	49 606	50 358
5	242	1 548	1 790	259	1 665	1 924	118	458	759	-200	0	0	4 143	29 341	29 757
6	99	637	735	107	684	791	45	268	396	0	0	0	1 888	9 786	9 866
7	136	700	836	134	707	840	46	307	349	0	-5	11	2 073	7 452	7 528
8	96	505	601	98	508	606	64	228	317	0	0	0	622	2 646	3 268
9	56	673	729	54	676	730	30	237	298	5	26	33	152	2 629	2 759
10	8	239	247	8	235	243	10	294	303	0	2	3	12	351	363
11	27	191	217	25	186	211	11	16	39	0	0	0	87	607	693
12	483	5 131	5 613	482	5 134	5 616	482	5 134	5 616	482	5 134	5 616	482	5 134	5 616
13	88	1 445	1 533	130	1 480	1 610	49	1 833	1 871	15	751	800	325	1 856	2 159
14	99	349	448	99	349	448	99	349	448	99	349	448	99	349	448
ČR	179	1 071	1 250	380	1 764	2 144	149	170	604	-630	-5	-10	13 027	187 281	187 581

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	1 050	11 116	11 180	0	0	0	0	0	0	50	9	57	10	72	13
2	793	4 766	4 890	0	0	0	0	0	0	64	6	153	14	138	13
3	648	5 424	5 538	0	0	0	0	0	0	63	7	155	18	156	18
4	563	4 356	4 460	1	0	0	0	0	0	130	5	686	24	629	22
5	381	3 259	3 312	0	0	0	0	0	0	10	2	157	26	124	21
6	235	1 176	1 236	0	0	0	0	0	0	2	1	15	11	9	6
7	304	1 145	1 191	0	0	0	0	0	0	1	1	6	9	5	7
8	138	674	774	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	2	7
9	54	850	887	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10
10	5	162	167	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	30	231	258	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	170	631	716	0	0	0	0	0	0	0	0	2	67	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	658	5 372	5 465	1	0	0	0	0	0	320	5	1235	20	1137	18

Výdaj:	Vodní hospodářství	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 23
---------------	---------------------------	--------------------	-----------------------	-----------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

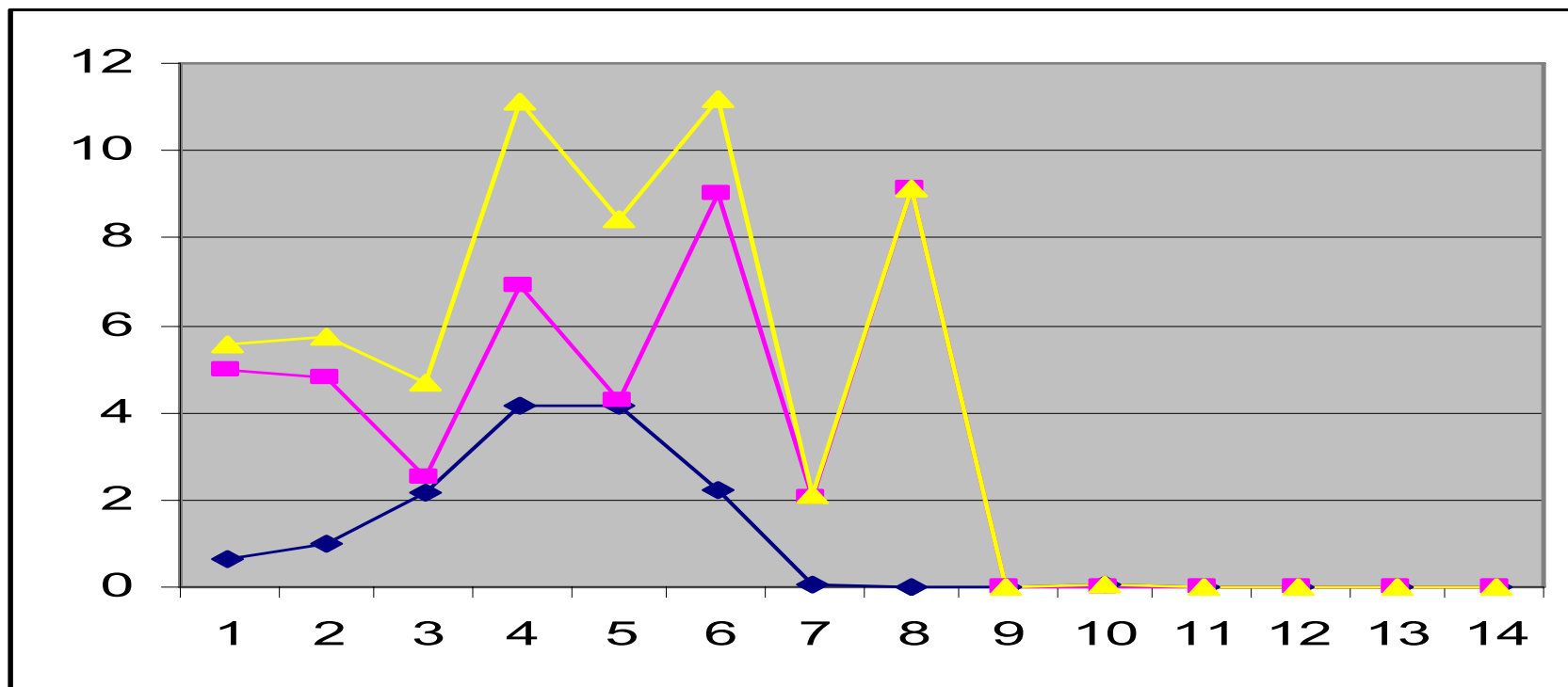

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Spoje								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 24	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1	5	6	1	5	7	0	0	0	0	0	0	290	1 419	1 419	
2	1	5	6	1	4	5	0	0	0	0	0	0	492	1 711	2 203	
3	2	3	5	2	3	5	0	0	0	0	0	0	378	548	548	
4	4	7	11	4	6	10	0	0	0	0	0	0	1 010	6 089	6 105	
5	4	4	8	4	5	9	0	0	0	0	0	0	528	577	884	
6	2	9	11	2	9	11	0	0	0	0	0	0	78	512	527	
7	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	3	131	134	
8	0	9	9	0	8	8	0	0	0	0	0	0	0	212	212	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	2	4	5	3	5	8	0	0	0	0	0	0	1 010	6 089	6 105	
VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max		
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	
1	15	70	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	16	60	74	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
3	20	26	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	37	124	136	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
5	34	36	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	11	49	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	0	16	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	0	41	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
ČR	29	91	102	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	
Výdaj:		Spoje								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 24	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

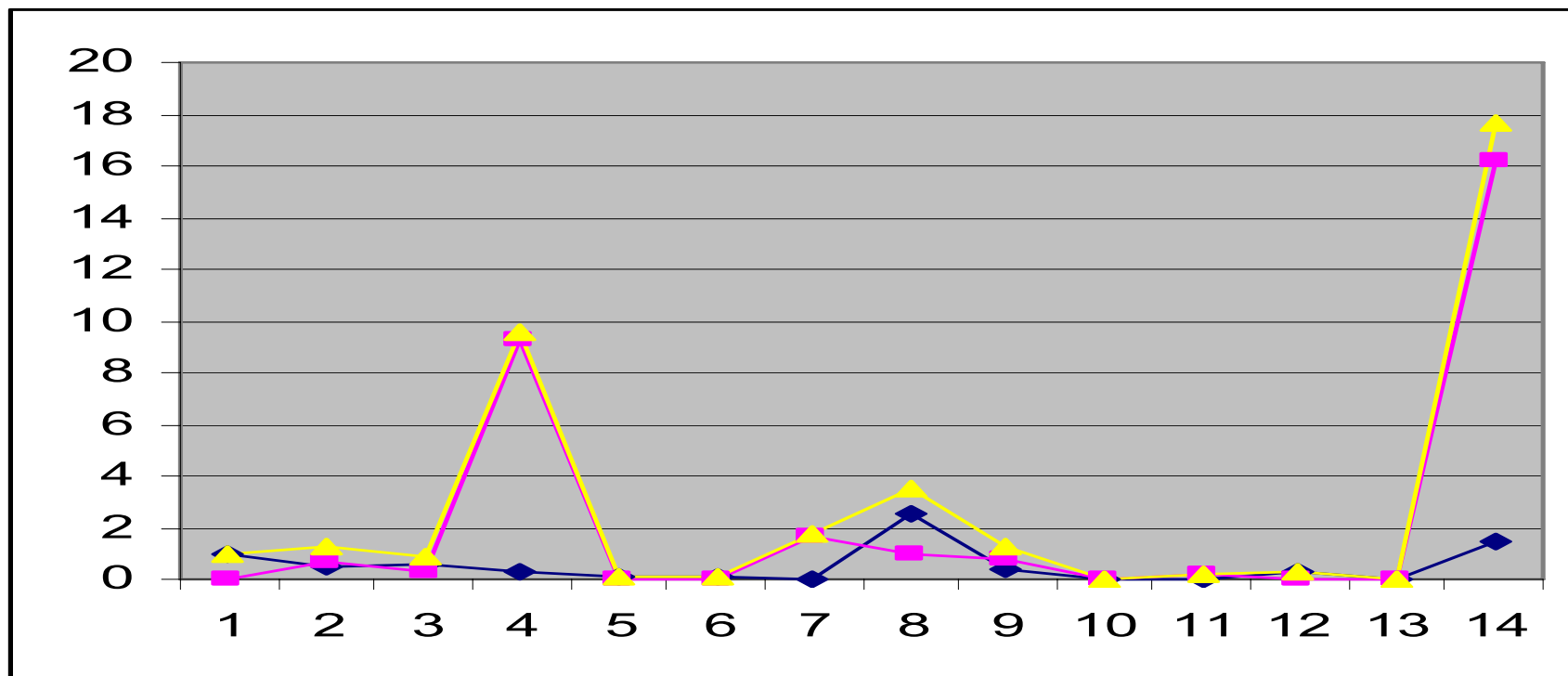

Výdaj:	Všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce									2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 25	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	554	0	554	
2	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	112	941	941	
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	269	282	282	
4	0	9	10	0	6	7	0	0	0	0	0	0	238	17 259	17 497	
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	0	33	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4	9	
7	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	1	133	134	
8	3	1	4	2	1	3	0	0	0	0	0	0	59	26	59	
9	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	4	8	12	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	2	16	18	1	16	18	1	16	18	1	16	18	1	16	18	
ČR	0	4	4	0	3	4	0	0	0	0	0	0	554	17 259	17 497	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	24	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	6	29	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	10	9	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	6	323	327	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
5	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	16	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	11	5	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	1	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	9	219	222	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0

Výdaj: Všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 25		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

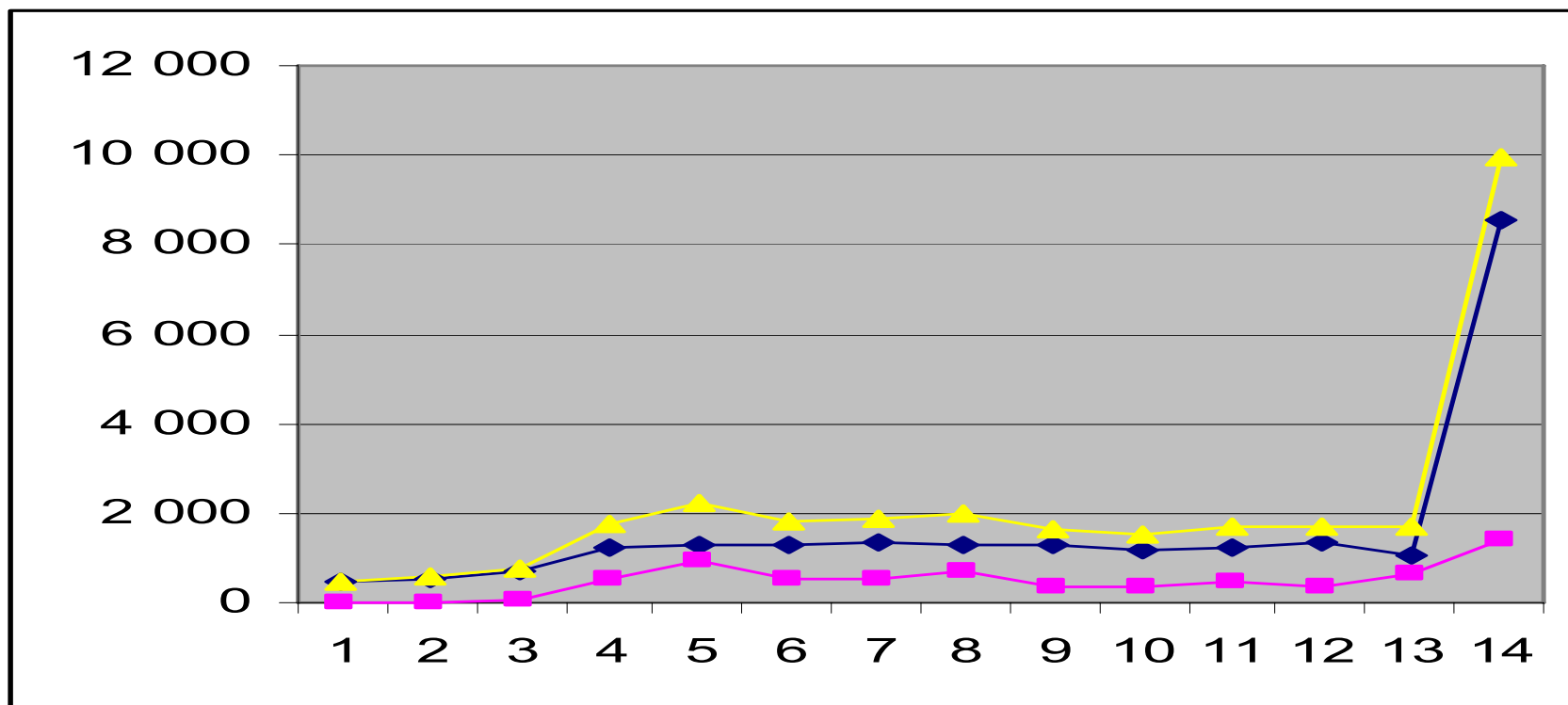
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Vzdělávací na školské služby								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 31 a 32	
VK	Průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	Běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	488	0	488	488	0	488	381	0	381	0	0	0	19 229	69	19 229	
2	548	10	558	541	9	550	454	0	455	0	0	0	7 276	2 535	8 571	
3	699	44	743	693	45	738	515	0	517	0	0	0	13 955	11 935	25 890	
4	1 229	517	1 746	1 157	398	1 555	1 057	0	1 163	0	0	0	10 932	24 490	26 888	
5	1 299	951	2 250	1 306	994	2 300	1 268	235	1 712	184	0	323	3 157	15 127	15 913	
6	1 259	550	1 809	1 250	556	1 806	1 204	335	1 642	686	0	686	2 111	3 720	4 921	
7	1 370	509	1 879	1 371	527	1 897	1 327	391	1 785	893	37	1 116	2 012	2 305	3 812	
8	1 280	712	1 992	1 287	688	1 976	1 258	450	1 723	896	16	1 187	2 138	5 133	6 414	
9	1 307	329	1 636	1 306	328	1 634	1 233	354	1 631	848	150	1 091	1 742	488	2 229	
10	1 173	348	1 521	1 174	347	1 521	1 127	354	1 460	1 043	150	1 236	1 398	533	1 930	
11	1 237	480	1 717	1 256	475	1 732	1 296	431	1 688	796	129	1 197	1 597	1 017	2 173	
12	1 359	341	1 700	1 359	341	1 700	1 359	341	1 700	1 359	341	1 700	1 359	341	1 700	
13	1 062	663	1 725	1 123	628	1 751	1 008	683	1 692	957	468	1 688	1 405	732	1 872	
14	8 556	1 390	9 946	8 554	1 390	9 944	8 554	1 390	9 944	8 554	1 390	9 944	8 554	1 390	9 944	
ČR	2 068	673	2 741	947	309	1 256	824	0	863	0	0	0	19 229	24 490	26 888	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	1 039	3	1 039	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	4	1
2	486	111	550	0	0	0	0	0	0	37	3	1	0	10	1
3	783	488	1 132	0	0	0	0	0	0	78	9	5	1	20	2
4	661	1 372	1 636	0	0	0	0	0	0	838	29	183	6	330	12
5	378	1 692	1 740	0	0	0	0	0	0	236	40	119	20	169	28
6	265	635	728	0	0	0	0	0	0	42	30	5	4	22	16
7	254	441	481	0	0	0	0	0	0	32	47	1	1	7	10
8	294	946	989	0	0	0	0	0	0	9	33	1	4	3	11
9	272	127	335	0	0	0	0	0	0	4	40	0	0	0	0
10	158	210	306	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	0	0
11	228	242	271	0	0	0	0	0	0	5	29	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	245	140	105	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	737	1 128	1 487	0	0	0	0	0	0	1289	21	315	5	566	9

Výdaj: Vzdělávací na školské služby										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 31 a 32		
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

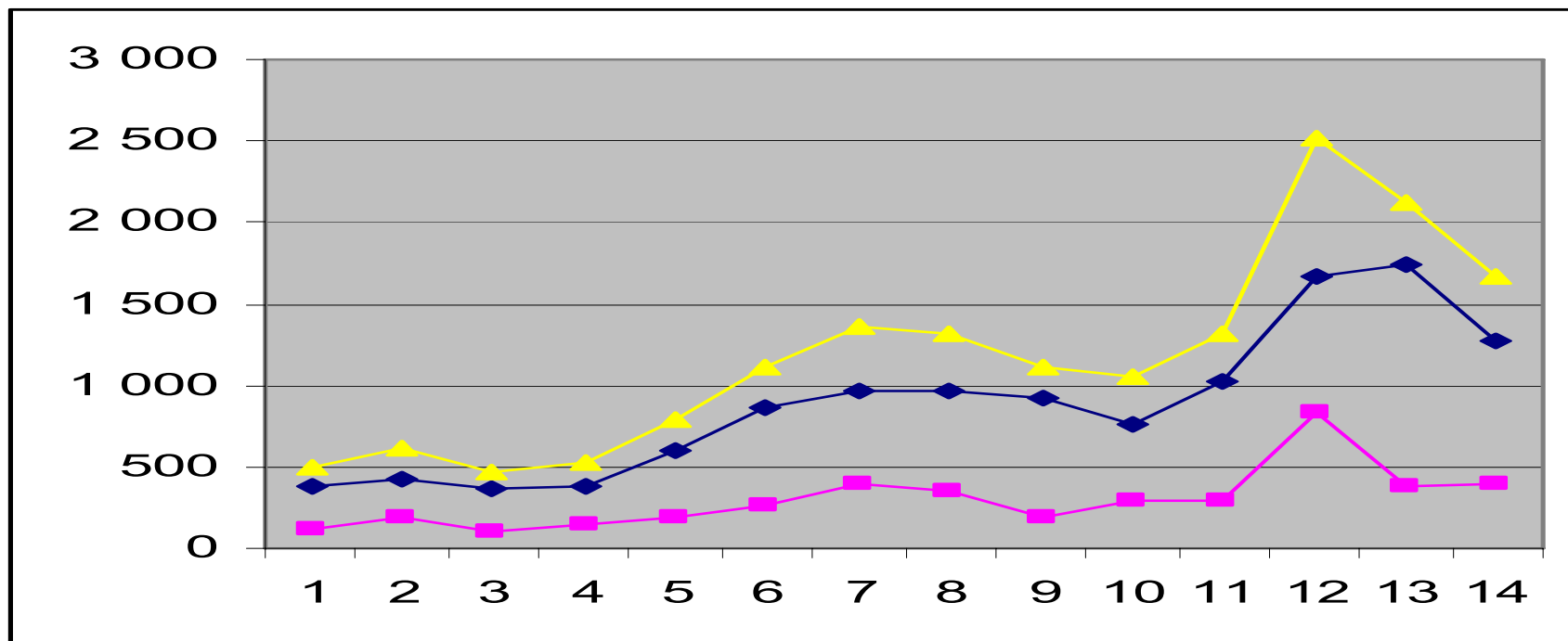

Výdaj:		Kultura, církve a sdělovací prostředky								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 33	
VK	Průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	381	113	494	393	113	506	108	0	118	0	0	0	16 987	14 879	16 987	
2	423	196	619	431	186	616	188	0	211	0	0	0	17 539	46 311	48 544	
3	369	105	474	375	106	481	221	0	252	0	-14	0	3 318	7 132	8 070	
4	380	148	528	376	143	519	261	0	304	0	-11	0	7 922	20 142	20 714	
5	601	184	786	563	169	732	451	21	535	12	0	12	4 252	8 140	8 861	
6	857	258	1 114	844	266	1 111	816	65	941	129	0	139	2 582	2 732	3 736	
7	967	390	1 358	982	384	1 366	865	120	1 089	455	4	506	2 044	3 129	4 633	
8	966	352	1 317	962	342	1 304	939	186	1 195	225	9	504	2 740	1 302	2 961	
9	923	186	1 109	931	190	1 121	969	153	1 107	325	14	382	1 837	487	2 325	
10	764	287	1 051	771	284	1 055	694	325	1 030	578	90	953	1 116	396	1 206	
11	1 020	294	1 313	1 013	264	1 277	980	151	1 128	518	24	552	1 668	1 183	2 422	
12	1 675	836	2 511	1 675	837	2 512	1 675	837	2 512	1 675	837	2 512	1 675	837	2 512	
13	1 748	381	2 129	1 715	333	2 047	1 618	446	2 016	1 570	104	1 722	1 955	448	2 403	
14	1 268	394	1 662	1 267	394	1 661	1 267	394	1 661	1 267	394	1 661	1 267	394	1 661	
ČR	877	274	1 152	428	152	580	262	0	303	0	-14	0	17 539	46 311	48 544	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	1 127	829	1 469	0	0	0	0	0	0	32	6	9	2	18	3
2	924	1 629	1 969	0	0	0	0	0	0	63	6	26	2	39	4
3	451	459	690	0	0	0	0	0	0	37	4	10	1	17	2
4	398	734	889	0	0	0	0	0	0	71	2	55	2	61	2
5	461	515	737	0	0	0	0	0	0	26	4	12	2	18	3
6	387	500	671	0	0	0	0	0	0	11	8	6	4	7	5
7	337	656	836	0	0	0	0	0	0	10	15	3	4	7	10
8	440	332	562	0	0	0	0	0	0	2	7	0	0	1	4
9	433	153	500	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0
10	243	134	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	337	325	528	0	0	0	0	0	0	3	18	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	210	198	341	0	0	0	0	0	0	3	100	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	633	912	1 176	0	0	0	0	0	0	260	4	121	2	169	3

Výdaj: Kultura, církve a sdělovací prostředky										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 33
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

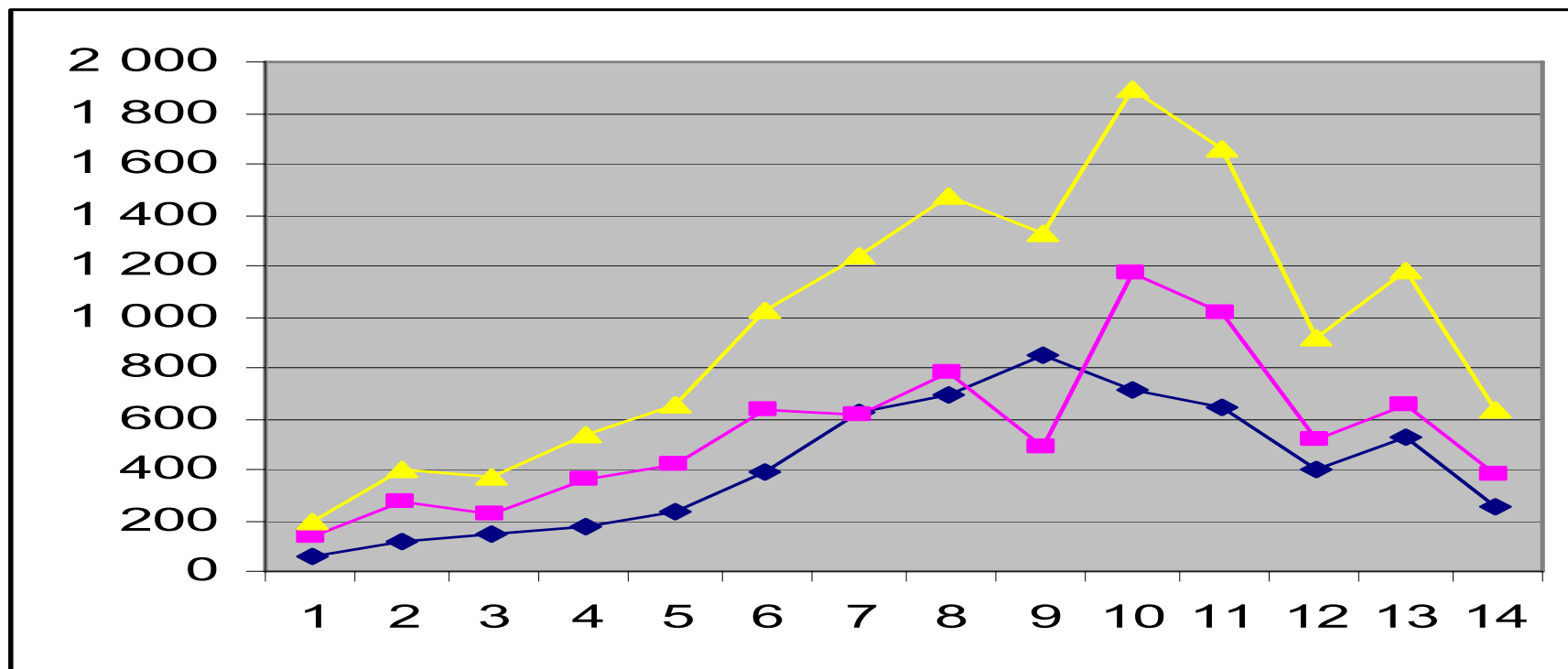

Výdaj: Tělovýchovná a zájmová činnost										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 34			
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	Běžné	kapitál.	Celkové
1	57	138	195	60	142	201	0	0	0	-104	0	-104	3 554	9 423	10 168
2	120	275	395	118	269	387	18	0	30	-1 497	0	0	5 052	35 711	39 439
3	144	226	370	143	228	371	48	0	71	0	-137	-107	3 719	10 145	10 516
4	177	356	533	170	328	498	93	0	154	0	0	0	3 751	19 872	20 849
5	230	422	653	222	412	634	164	69	280	0	0	0	1 556	10 110	10 532
6	391	633	1 024	378	608	987	277	295	678	-62	0	26	1 844	4 428	4 591
7	627	615	1 243	633	626	1 259	577	327	1 168	137	16	153	1 623	3 940	4 760
8	696	778	1 475	695	790	1 485	667	615	1 463	191	0	233	1 316	3 342	4 009
9	844	484	1 328	844	473	1 316	813	387	1 217	488	61	591	1 690	1 241	2 104
10	717	1 172	1 889	717	1 190	1 907	709	1 455	2 239	578	7	586	872	1 843	2 565
11	646	1 011	1 656	647	995	1 641	608	793	1 398	412	130	805	1 104	3 805	4 448
12	395	521	916	395	521	916	395	521	916	395	521	916	395	521	916
13	529	655	1 185	518	659	1 177	405	562	968	390	361	752	759	1 052	1 811
14	255	376	631	255	376	630	255	376	630	255	376	630	255	376	630
ČR	406	562	968	167	310	477	74	0	123	-1 497	-137	-107	5 052	35 711	39 439

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	249	732	853	0	0	0	0	0	0	6	1	12	2	10	2
2	349	1 570	1 714	1	0	0	0	0	0	15	1	43	4	35	3
3	303	802	898	0	0	0	0	0	0	9	1	34	4	29	3
4	254	1 259	1 340	0	0	0	0	0	0	20	1	118	4	103	4
5	205	944	1 009	0	0	0	0	0	0	1	0	38	6	28	5
6	333	774	887	0	0	0	0	0	0	3	2	11	8	7	5
7	304	720	794	0	0	0	0	0	0	2	3	6	9	5	7
8	290	670	750	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	2	7
9	374	392	496	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0
10	160	839	907	0	0	0	0	0	0	0	0	2	50	1	25
11	185	890	850	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	209	355	560	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	292	1 186	1 292	1	0	0	0	0	0	57	1	267	4	221	4

Výdaj: Tělovýchovná a zájmová činnost										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 34			
---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

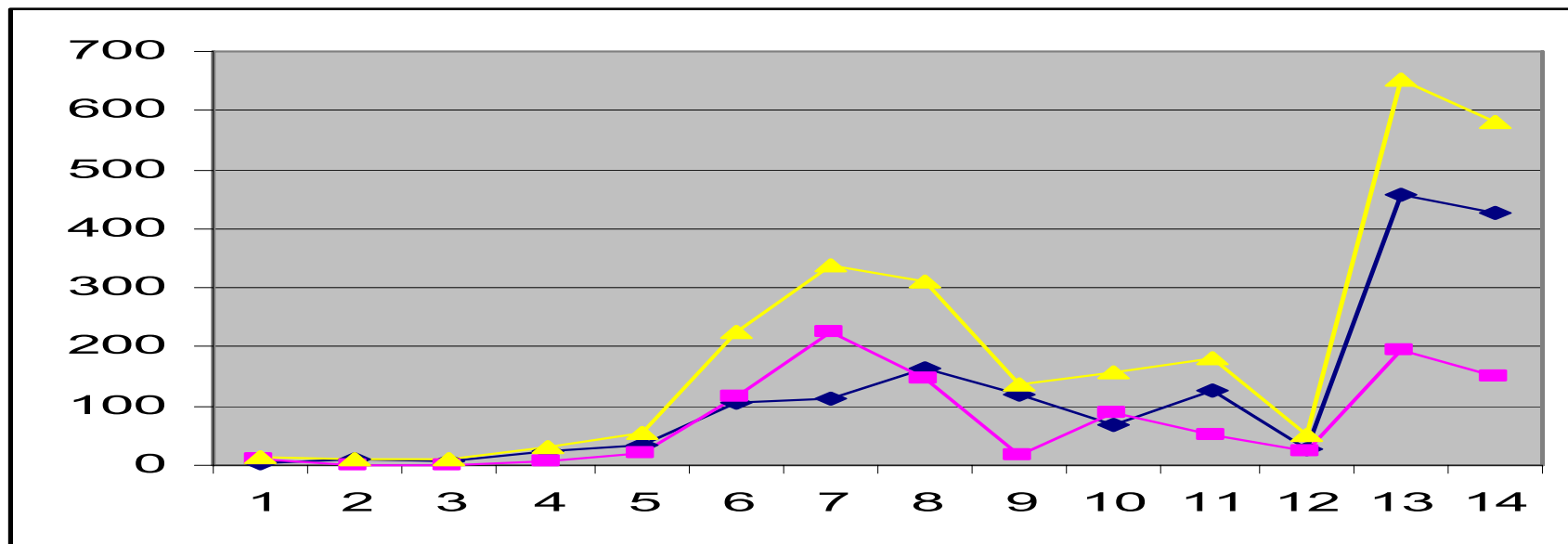

Výdaj:		Zdravotnictví								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 35	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	4	9	13	5	8	13	0	0	0	0	0	0	862	3 922	3 922	
2	9	0	9	8	0	8	0	0	0	0	0	0	4 216	29	4 216	
3	8	1	9	7	1	8	0	0	0	0	0	0	1 024	605	1 024	
4	24	8	32	20	6	26	0	0	0	0	0	0	847	2 456	2 503	
5	35	19	54	34	18	52	1	0	1	0	0	0	664	2 332	2 996	
6	107	117	224	98	98	197	14	0	18	0	0	0	1 867	6 689	8 556	
7	112	227	339	113	217	330	45	6	102	0	0	0	821	2 441	2 551	
8	165	146	311	178	143	322	45	16	88	0	0	0	2 349	1 244	2 566	
9	119	17	136	121	17	138	130	10	155	3	0	12	246	56	263	
10	69	89	158	69	91	160	69	11	81	34	0	34	103	340	443	
11	128	52	179	115	54	170	84	21	128	11	0	23	498	300	500	
12	27	22	50	27	22	50	27	22	50	27	22	50	27	22	50	
13	459	194	653	448	163	611	402	205	661	368	25	393	574	259	779	
14	428	152	580	428	151	580	428	151	580	428	151	580	428	151	580	
ČR	148	87	236	20	11	31	0	0	0	0	0	0	4 216	6 689	8 556	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	40	167	171	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
2	130	2	130	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
3	44	21	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	66	74	108	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
5	77	131	175	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
6	214	590	767	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
7	166	498	552	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	1	1
8	454	311	596	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
9	86	18	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	33	166	192	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	121	82	139	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	111	122	198	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	93	135	186	0	0	0	0	0	0	3	0	7	0	7	0

Výdaj: Zdravotnictví										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 35		
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

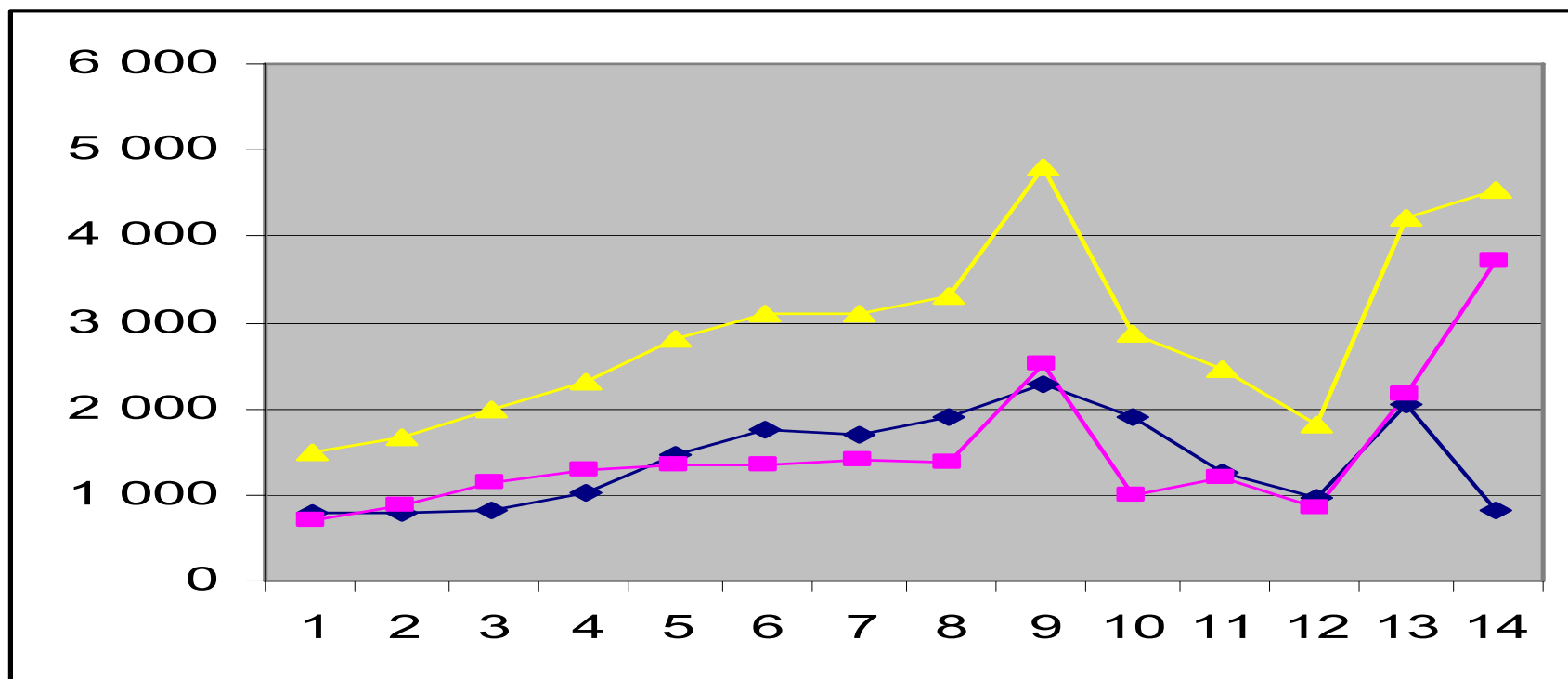
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Bydlení, komunální služby a územní rozvoj								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 36	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
1	789	696	1 485	827	685	1 512	485	0	691	0	0	0	10 786	68 207	69 683	
2	785	870	1 656	778	866	1 644	499	103	811	0	-664	-10	25 916	45 465	71 381	
3	831	1 148	1 979	832	1 144	1 976	520	219	944	-235	0	-234	13 443	71 525	71 602	
4	1 020	1 289	2 309	974	1 270	2 243	645	325	1 184	0	-4 653	-3 751	13 874	49 537	56 509	
5	1 460	1 346	2 806	1 404	1 376	2 780	1 073	601	1 944	137	0	137	9 273	20 067	24 016	
6	1 765	1 346	3 111	1 801	1 334	3 134	1 590	868	2 803	310	10	596	11 545	7 789	13 397	
7	1 711	1 391	3 102	1 710	1 423	3 133	1 440	964	3 055	423	192	1 128	4 923	5 944	8 693	
8	1 911	1 386	3 297	1 895	1 381	3 276	1 643	1 211	2 890	446	175	675	6 977	3 440	9 973	
9	2 286	2 521	4 807	2 367	2 755	5 123	2 212	955	2 590	628	126	1 311	5 939	18 774	24 712	
10	1 895	986	2 881	1 899	996	2 895	1 822	860	2 933	1 598	764	2 396	2 353	1 500	3 317	
11	1 251	1 212	2 463	1 298	1 186	2 484	961	965	2 395	490	213	905	2 690	2 543	3 936	
12	959	860	1 820	959	861	1 820	959	861	1 820	959	861	1 820	959	861	1 820	
13	2 050	2 176	4 226	2 141	1 943	4 083	2 202	2 438	4 267	1 725	849	3 343	2 495	2 542	4 640	
14	831	3 710	4 540	831	3 710	4 541	831	3 710	4 541	831	3 710	4 541	831	3 710	4 541	
ČR	1 415	1 681	3 097	983	1 147	2 130	641	284	1 138	-235	-4 653	-3 751	25 916	71 525	71 602	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	1 178	3 547	3 817	0	0	0	0	0	0	75	14	40	7	68	12
2	1 103	2 825	3 441	0	0	0	0	0	0	148	14	112	10	162	15
3	1 033	3 611	3 900	0	0	0	0	0	0	143	16	125	14	163	18
4	1 137	3 123	3 579	0	0	1	0	1	0	552	19	494	17	682	24
5	1 120	2 186	2 706	0	0	0	0	0	0	231	39	139	23	238	40
6	1 276	1 343	1 929	0	0	0	0	0	0	86	62	39	28	80	58
7	1 027	1 199	1 603	0	0	0	0	0	0	36	53	18	26	41	60
8	1 365	889	1 995	0	0	0	0	0	0	16	59	8	30	18	67
9	1 592	5 671	6 998	0	0	0	0	0	0	6	60	2	20	5	50
10	321	343	470	0	0	0	0	0	0	4	100	0	0	3	75
11	714	648	867	0	0	0	0	0	0	8	47	3	18	8	47
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	388	949	668	0	0	0	0	0	0	3	100	2	67	3	100
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	1 147	3 069	3 526	0	0	1	0	1	0	1308	21	983	16	1472	24

Výdaj: Bydlení, komunální služby a územní rozvoj										2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 36	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	--	--	----------------	--	----------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

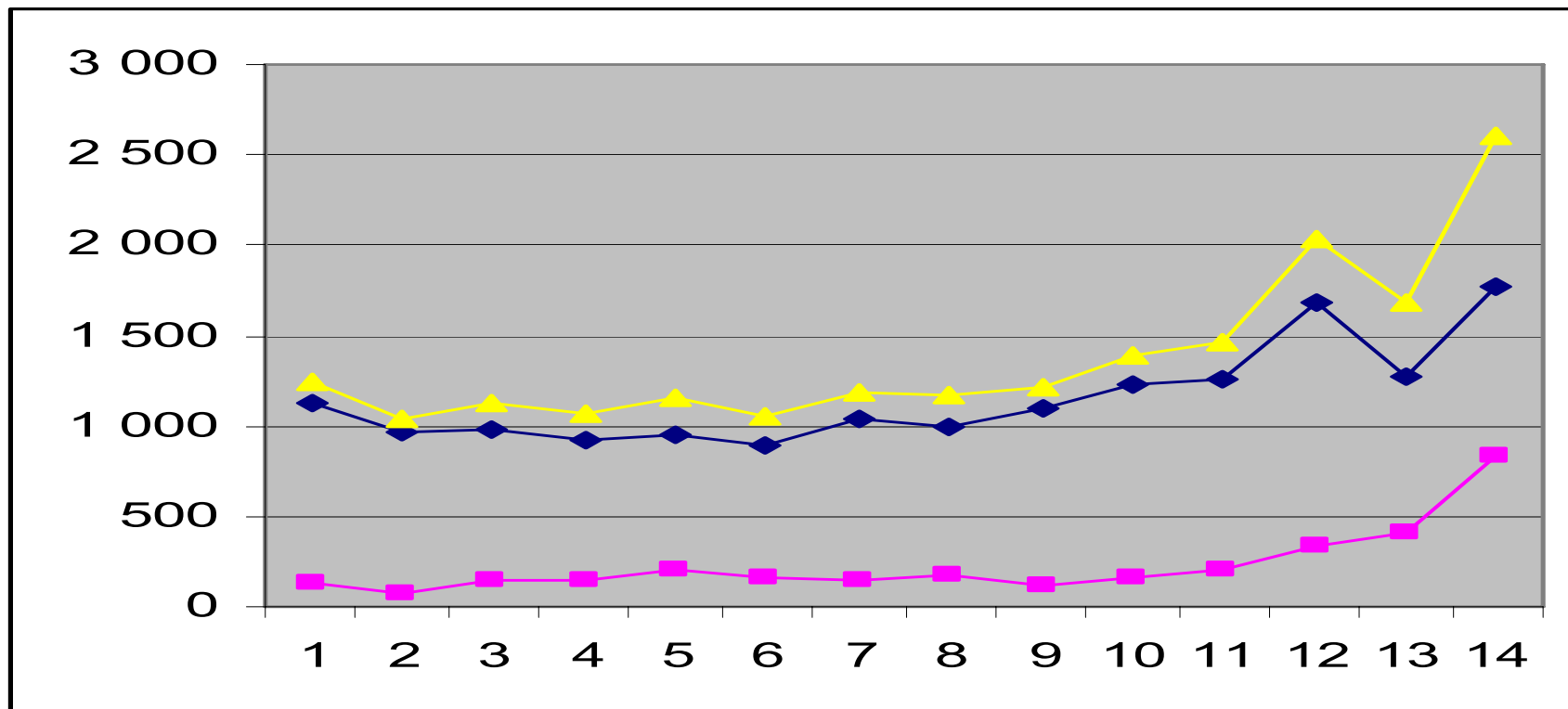
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Ochrana životního prostředí								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 37	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	1 120	128	1 248	1 125	119	1 244	822	0	842	-1 936	0	-1 936	25 743	26 297	34 809	
2	965	76	1 041	974	76	1 050	776	0	818	0	0	0	11 679	10 606	11 901	
3	975	146	1 121	976	144	1 120	810	0	860	0	0	0	5 199	44 067	45 235	
4	919	151	1 070	926	160	1 086	815	0	859	5	-32	5	4 727	83 720	85 934	
5	955	198	1 152	944	198	1 142	840	16	915	0	0	53	17 706	9 941	17 706	
6	891	157	1 048	889	165	1 054	920	21	1 019	2	0	4	2 285	2 873	5 063	
7	1 044	143	1 187	1 046	143	1 189	1 130	46	1 239	47	0	151	1 830	2 008	2 336	
8	998	179	1 177	995	173	1 167	1 004	62	1 134	200	0	252	1 717	938	2 655	
9	1 098	124	1 222	1 090	126	1 215	1 196	37	1 295	27	0	27	2 091	614	2 706	
10	1 228	167	1 394	1 228	165	1 392	1 163	130	1 423	863	15	878	1 721	385	1 846	
11	1 252	207	1 459	1 246	212	1 458	1 304	195	1 531	594	10	812	1 679	623	2 079	
12	1 687	340	2 027	1 687	340	2 028	1 687	340	2 028	1 687	340	2 028	1 687	340	2 028	
13	1 278	407	1 685	1 230	354	1 584	1 097	237	1 334	1 068	168	1 236	1 525	656	2 181	
14	1 771	836	2 607	1 771	837	2 608	1 771	837	2 608	1 771	837	2 608	1 771	837	2 608	
ČR	1 127	266	1 393	963	144	1 107	823	0	868	-1 936	-32	-1 936	25 743	83 720	85 934	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	1 549	1 212	2 159	1	0	0	0	1	0	108	20	5	1	38	7
2	752	516	921	0	0	0	0	0	0	180	17	9	1	56	5
3	605	1 538	1 670	0	0	0	0	0	0	144	16	9	1	41	5
4	472	1 986	2 081	0	0	0	0	0	0	403	14	30	1	78	3
5	813	809	1 139	0	0	0	0	0	0	73	12	14	2	23	4
6	410	417	643	0	0	0	0	0	0	15	11	4	3	5	4
7	387	277	419	0	0	0	0	0	0	12	18	1	1	0	0
8	340	233	489	0	0	0	0	0	0	3	11	0	0	1	4
9	613	194	751	0	0	0	0	0	0	3	30	0	0	1	10
10	412	157	409	0	0	0	0	0	0	2	50	0	0	0	0
11	277	166	363	0	0	0	0	0	0	7	41	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	256	265	520	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	733	1 546	1 755	1	0	0	0	1	0	953	15	72	1	244	4

Výdaj: Ochrana životního prostředí										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 37
------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

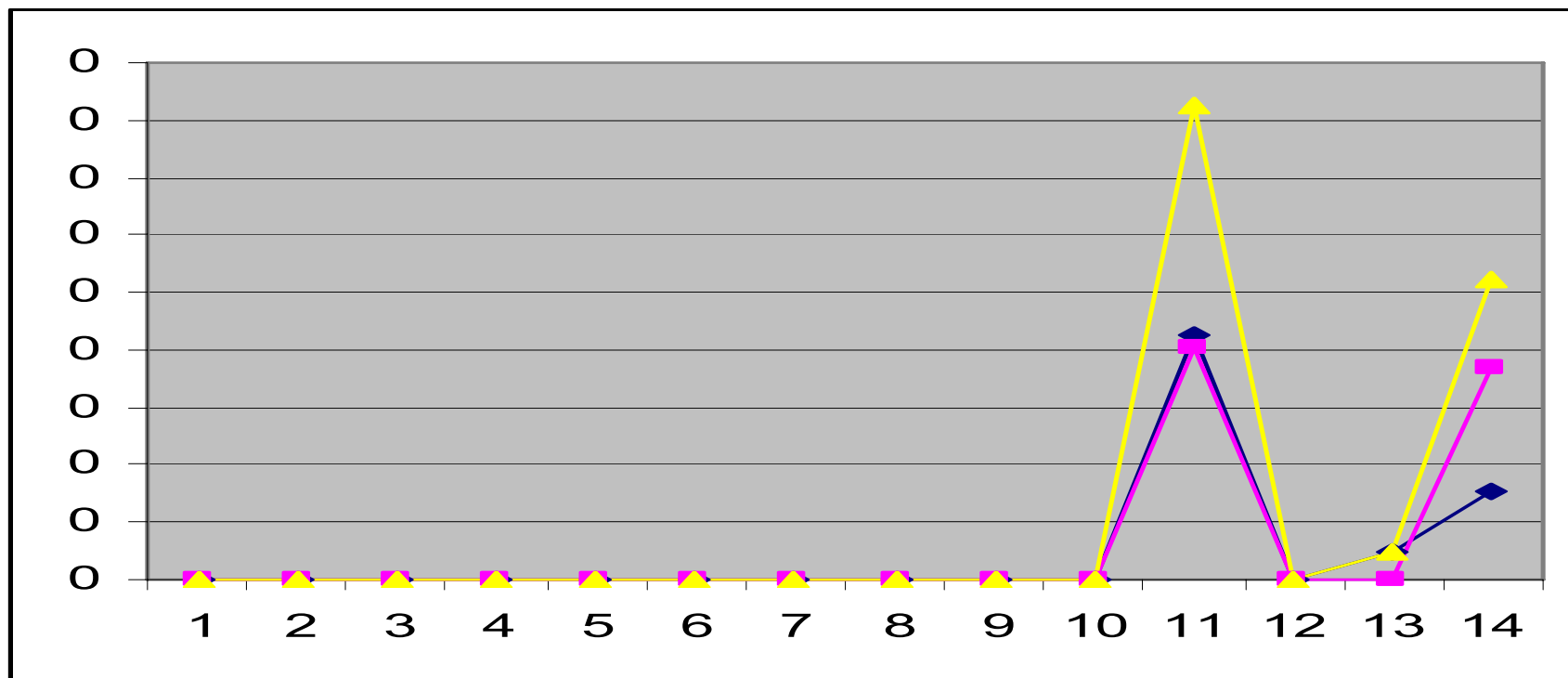

Výdaj:		Ostatní výzkum a vývoj								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 38	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Výdaj: Ostatní výzkum a vývoj										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 38		
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

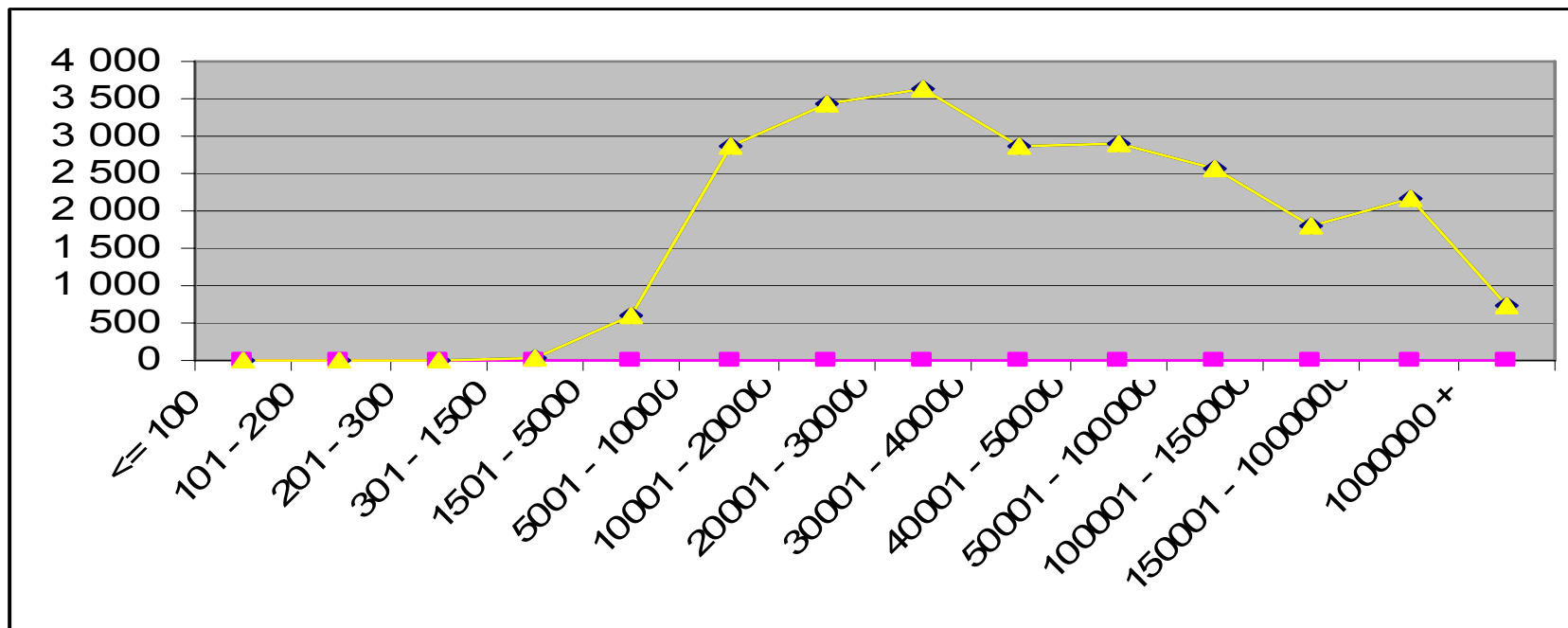

Výdaj:		Dávky a podpory v sociálním zabezpečení								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 41	
VK	průměr			Mean			Střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
1	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	140	0	140	
2	2	0	2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	174	0	174	
3	3	0	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	181	0	181	
4	25	0	25	17	0	17	0	0	0	0	0	0	11 074	0	11 074	
5	604	0	604	467	0	467	2	0	2	0	0	0	10 884	0	10 884	
6	2 865	0	2 865	2 775	0	2 775	2 614	0	2 614	0	0	0	9 691	0	9 691	
7	3 419	0	3 419	3 441	0	3 441	3 219	0	3 219	432	0	432	10 705	0	10 705	
8	3 646	0	3 646	3 613	0	3 613	3 500	0	3 500	2 408	0	2 408	6 284	0	6 284	
9	2 877	0	2 877	2 887	0	2 887	2 997	0	2 997	2 115	0	2 115	3 641	0	3 641	
10	2 892	0	2 892	2 873	0	2 873	2 702	0	2 702	2 128	0	2 128	3 962	0	3 962	
11	2 561	0	2 561	2 669	0	2 669	2 638	0	2 638	1 417	0	1 417	4 253	0	4 253	
12	1 801	0	1 801	1 802	0	1 802	1 802	0	1 802	1 802	0	1 802	1 802	0	1 802	
13	2 165	0	2 165	2 012	0	2 012	1 876	0	1 876	1 087	0	1 087	3 072	0	3 072	
14	736	0	736	734	0	734	734	0	734	734	0	734	734	0	734	
ČR	1 644	0	1 644	183	0	183	0	0	0	0	0	0	11 074	0	11 074	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	13	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	310	0	310	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	5	0
5	1 235	0	1 235	0	0	0	0	0	0	78	13	0	0	34	6
6	2 195	0	2 195	0	0	0	0	0	0	89	64	0	0	74	53
7	1 539	0	1 539	0	0	0	0	0	0	66	97	0	0	53	78
8	996	0	996	0	0	0	0	0	0	27	100	0	0	25	93
9	483	0	483	0	0	0	0	0	0	10	100	0	0	8	80
10	819	0	819	0	0	0	0	0	0	4	100	0	0	2	50
11	852	0	852	0	0	0	0	0	0	17	100	0	0	10	59
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	999	0	999	0	0	0	0	0	0	2	67	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	845	0	845	0	0	0	0	0	0	303	5	0	0	212	3

Výdaj: Dávky a podpory v sociálním zabezpečení										2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 41	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	--	--	----------------	--	----------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

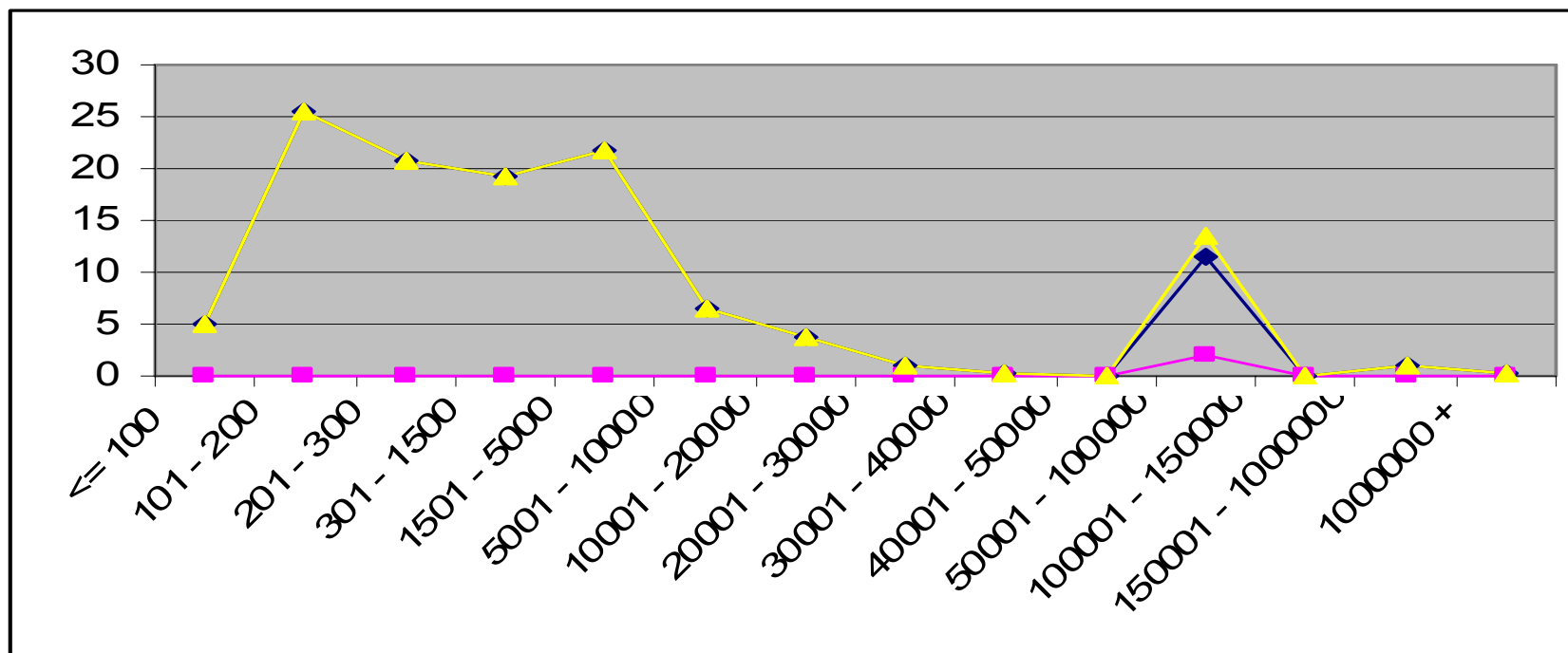

Výdaj:		Politika zaměstnanosti								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 42	
VK	průměr			Mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	5	0	5	8	0	8	0	0	0	0	0	0	2 171	0	2 171	
2	26	0	26	25	0	25	0	0	0	0	0	0	2 755	0	2 755	
3	21	0	21	22	0	22	0	0	0	0	0	0	3 089	0	3 089	
4	19	0	19	20	0	20	0	0	0	-5	0	-5	4 174	25	4 174	
5	22	0	22	19	0	19	0	0	0	0	0	0	2 219	0	2 219	
6	6	0	7	7	0	7	0	0	0	0	0	0	318	7	318	
7	4	0	4	5	0	5	0	0	0	0	0	0	257	0	257	
8	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	28	0	28	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	12	2	13	13	1	14	0	0	0	0	0	0	107	23	108	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	3	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	10	0	10	19	0	19	0	0	0	-5	0	-5	4 174	25	4 174	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	104	0	104	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
2	198	0	198	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0	2	0
3	178	0	178	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
4	150	0	150	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1	0
5	123	0	123	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
6	32	1	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	32	0	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	31	6	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	155	0	155	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	5	0

Výdaj: Politika zaměstnanosti	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 42
-------------------------------	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

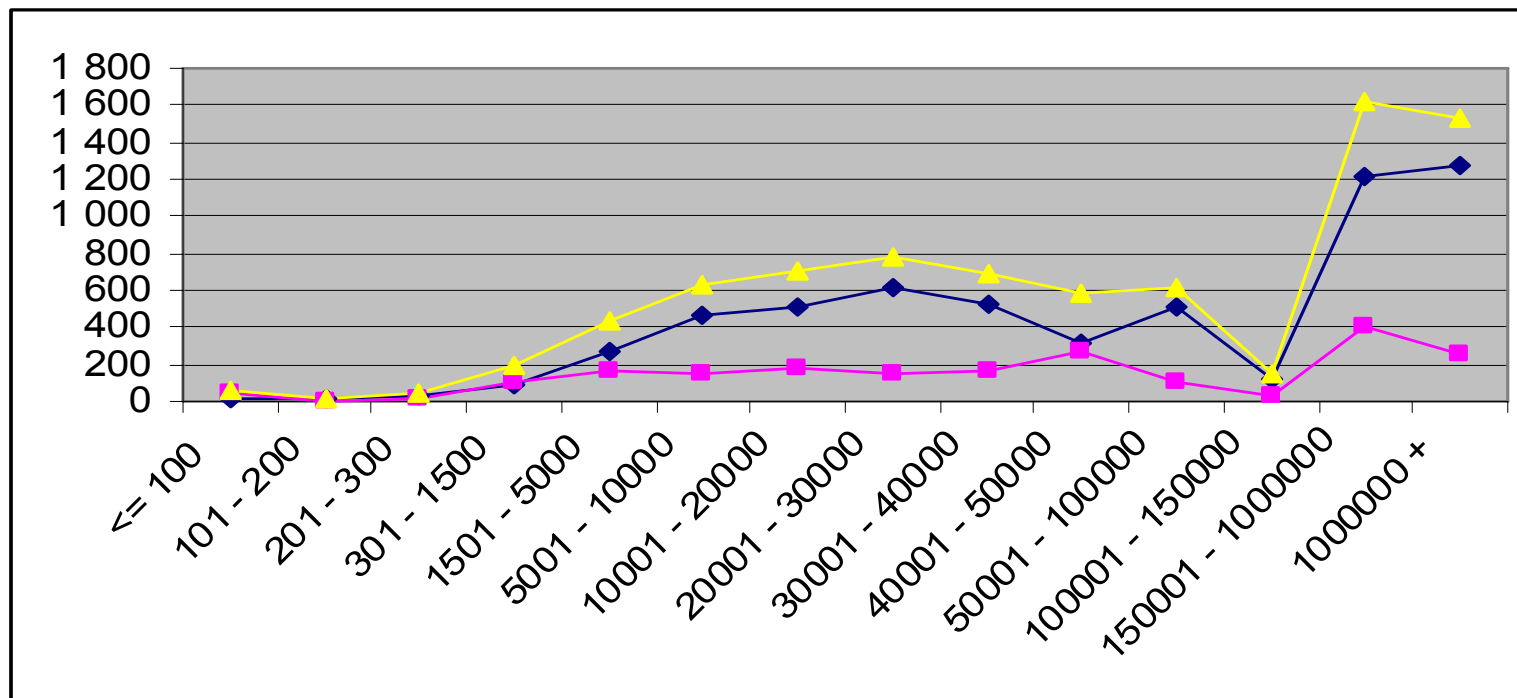

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Sociální služby a společné činnosti v soc. zab. a politice zam.								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 43	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	15	52	67	17	52	68	0	0	0	0	0	0	1 094	28 482	29 567	
2	17	1	17	16	1	17	0	0	0	0	0	0	1 506	618	1 506	
3	30	16	45	30	17	48	0	0	0	0	0	0	2 714	13 930	15 011	
4	96	104	201	81	87	168	1	0	2	0	0	0	22 517	20 786	24 524	
5	271	163	435	263	149	412	117	0	136	0	0	0	13 405	5 752	13 405	
6	471	157	628	453	131	584	302	3	325	0	0	0	1 972	4 877	6 335	
7	516	186	701	511	180	691	400	17	473	22	0	26	1 448	3 901	5 037	
8	618	156	773	615	158	773	562	77	639	101	0	111	1 858	917	2 333	
9	530	161	691	531	174	705	600	48	622	113	2	253	1 054	1 279	1 933	
10	320	265	586	320	257	577	307	9	316	81	1	82	584	1 009	1 594	
11	510	106	616	523	101	624	466	46	673	6	1	7	1 001	490	1 060	
12	126	27	153	126	27	153	126	27	153	126	27	153	126	27	153	
13	1 218	398	1 617	1 146	355	1 501	1 107	250	1 357	718	69	787	1 612	746	2 359	
14	1 276	259	1 535	1 276	259	1 535	1 276	259	1 535	1 276	259	1 535	1 276	259	1 535	
ČR	522	171	693	92	68	160	0	0	0	0	0	0	22 517	28 482	29 567	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	88	1 211	1 259	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
2	80	19	82	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
3	159	469	529	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	3	0
4	534	823	1 023	0	0	0	0	0	0	22	1	36	1	45	2
5	696	615	954	0	0	0	0	0	0	14	2	20	3	22	4
6	446	587	820	0	0	0	0	0	0	7	5	3	2	3	2
7	393	578	767	0	0	0	0	0	0	2	3	2	3	2	3
8	413	203	565	0	0	0	0	0	0	2	7	0	0	0	0
9	285	391	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	206	502	687	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	310	147	346	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	449	351	796	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	450	723	892	0	0	0	0	0	0	51	1	63	1	76	1
Výdaj: Sociální služby a společné činnosti v soc. zab. a politice zam.										2005 - 2007	Kč / obyv. rok			Oddíl 43	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

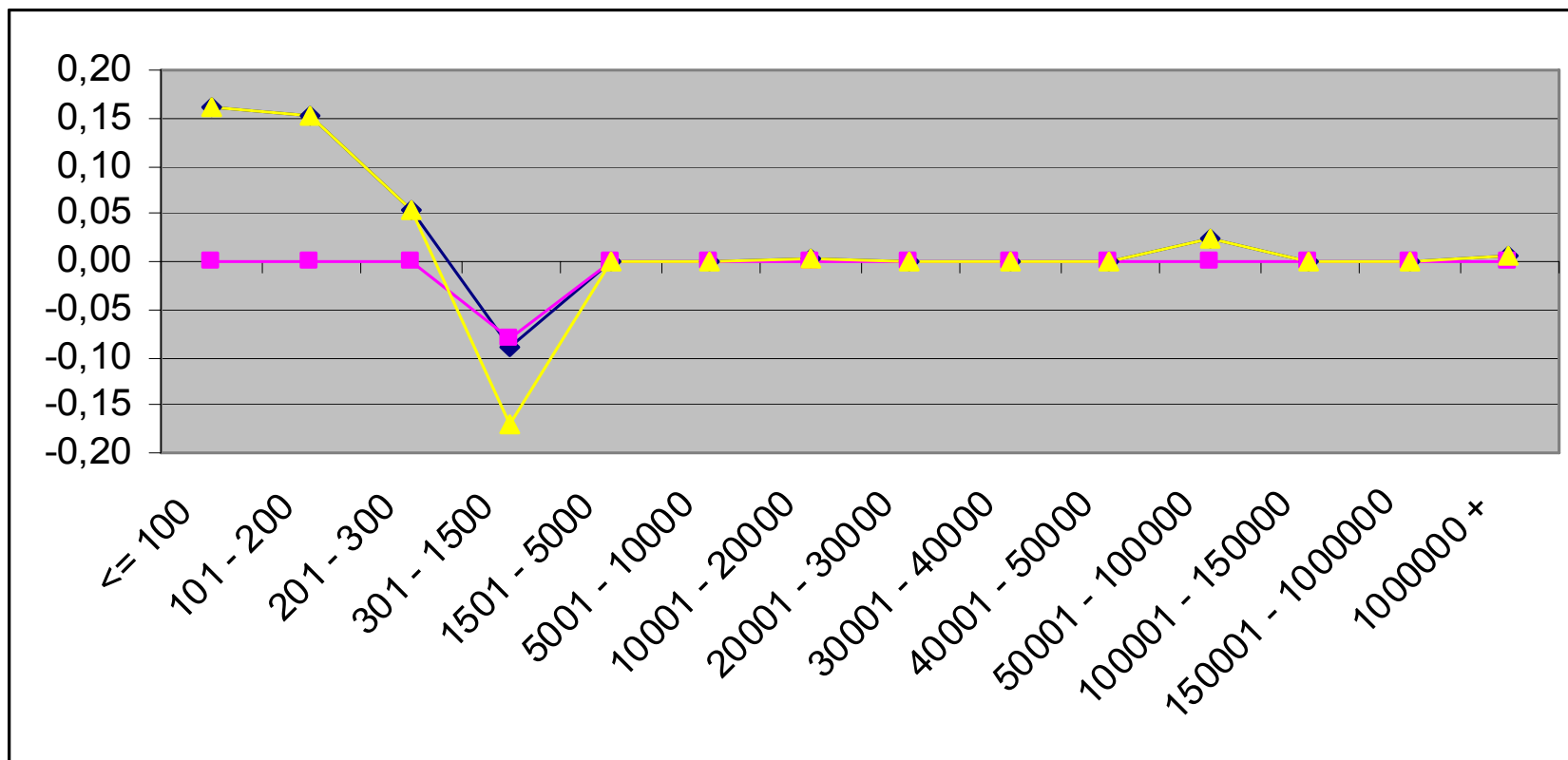
Výdaj	Obrana	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 51
-------	--------	-------------	----------------	----------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	59	0	59
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	92	0	92
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-27	0	-27	48	0	48
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-197	-157	-354	10	0	10
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	59	0	59

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	4	3	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	3	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Výdaj:	Obrana	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 51
--------	--------	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

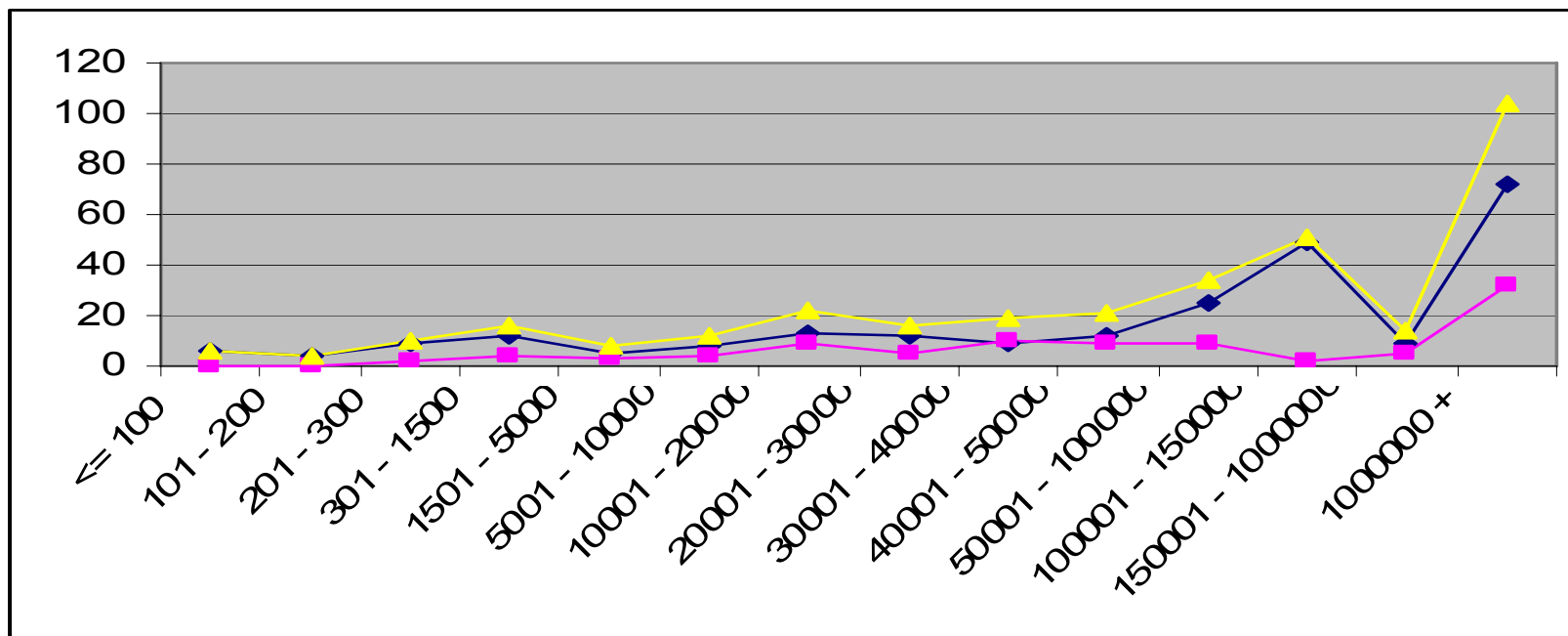
Výdaj:	Civilní připravenost na krizové stavy	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 52
--------	---------------------------------------	-------------	----------------	----------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové
1	6	0	6	6	0	6	0	0	0	0	0	0	1 055	3	1 055
2	4	0	4	4	0	5	0	0	0	0	0	0	1 792	263	1 792
3	9	2	10	8	2	10	0	0	0	0	0	0	3 911	549	3 911
4	12	4	16	11	5	16	0	0	0	0	0	0	9 821	7 958	11 596
5	5	3	8	5	3	8	0	0	0	0	0	0	792	798	798
6	8	4	12	7	4	11	0	0	0	0	0	0	227	101	233
7	13	9	22	14	8	22	4	0	5	0	0	0	161	94	183
8	12	5	16	11	4	16	4	0	8	0	0	1	51	43	94
9	9	10	19	9	11	20	6	0	8	0	0	0	29	68	78
10	12	9	21	12	8	20	8	2	18	6	1	7	26	30	39
11	25	9	34	21	8	30	4	3	6	0	0	2	191	42	222
12	49	2	51	49	2	51	49	2	51	49	2	51	49	2	51
13	9	5	14	10	6	16	14	5	21	2	2	4	16	10	24
14	72	32	104	72	32	104	72	32	104	72	32	104	72	32	104
ČR	19	8	27	9	3	12	0	0	0	0	0	0	9 821	7 958	11 596

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	65	0	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	75	8	76	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
3	139	29	143	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
4	201	154	280	0	0	0	0	0	0	3	0	2	0	3	0
5	38	35	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	28	13	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	29	20	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	14	9	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	9	23	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	9	14	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	49	14	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	8	4	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	151	106	201	0	0	0	0	0	0	6	0	2	0	4	0

Výdaj:	Civilní připravenost na krizové stavy	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 52
--------	---------------------------------------	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

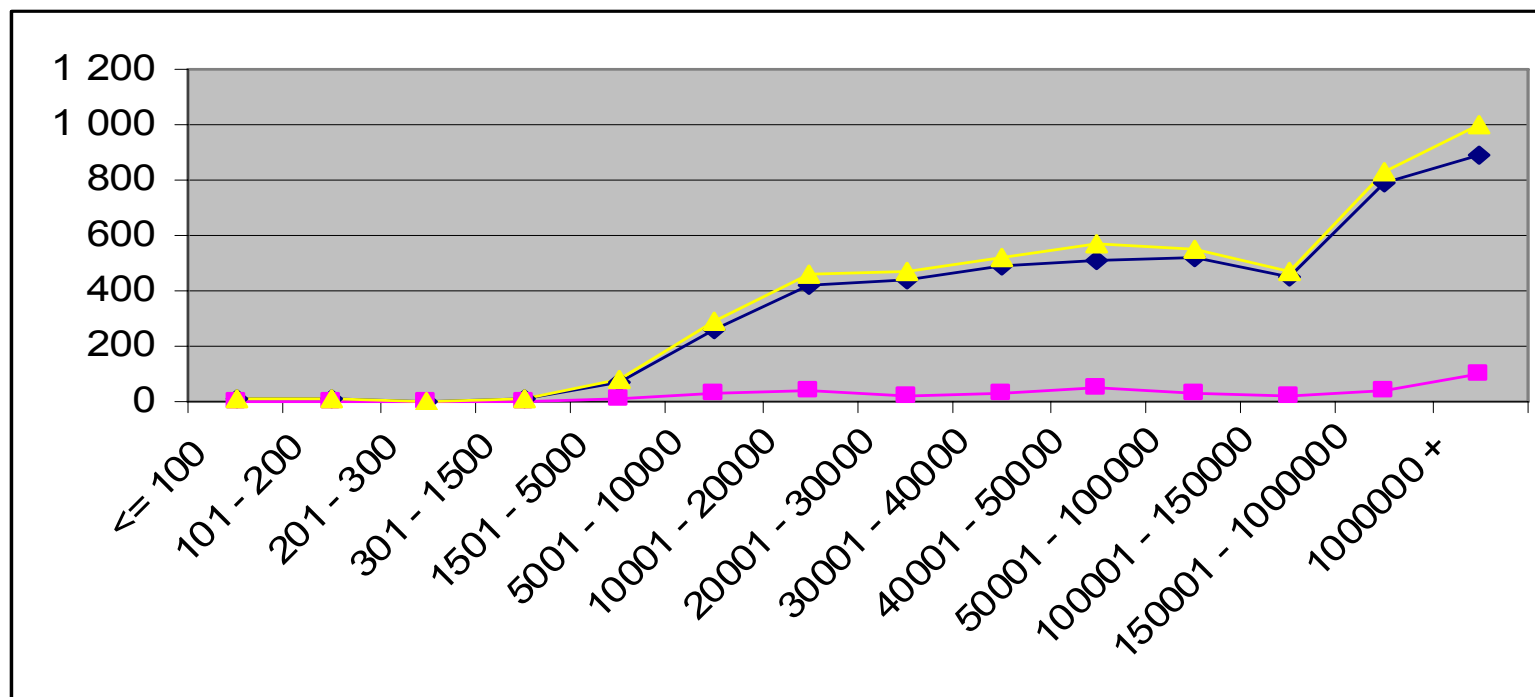

Výdaj:		Bezpečnost a veřejný pořádek								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 53	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	6	0	6	4	0	4	0	0	0	0	0	0	2 086	0	2 086	
2	10	1	11	8	1	9	0	0	0	0	0	0	8 151	953	9 105	
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	205	0	205	
4	10	1	10	8	1	9	0	0	0	0	0	0	3 898	1 437	3 898	
5	75	8	82	62	7	69	0	0	0	0	0	0	2 426	745	3 171	
6	265	27	292	254	25	280	218	2	252	0	0	0	1 196	271	1 467	
7	419	37	456	416	36	452	448	27	478	1	0	44	797	153	839	
8	444	25	468	438	25	463	418	24	458	75	0	102	829	49	860	
9	487	31	519	494	31	526	453	28	496	336	17	357	850	69	879	
10	511	55	566	511	56	566	537	35	578	393	9	402	576	143	707	
11	521	32	553	517	30	547	504	24	531	362	3	368	730	89	763	
12	450	19	469	450	19	469	450	19	469	450	19	469	450	19	469	
13	792	38	830	765	34	799	732	23	792	597	21	619	965	59	986	
14	892	104	997	891	104	996	891	104	996	891	104	996	891	104	996	
ČR	364	30	394	27	2	29	0	0	0	0	0	0	8 151	1 437	9 105	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	89	0	89	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
2	249	29	278	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
3	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	111	28	119	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	2	0
5	178	46	208	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
6	250	47	276	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	187	31	192	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	160	14	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	158	16	157	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	84	60	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	88	25	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	186	22	183	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	166	29	183	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	4	0

Výdaj:			Bezpečnost a veřejný pořádek							2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 53	
--------	--	--	------------------------------	--	--	--	--	--	--	-------------	--	--	----------------	--	----------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

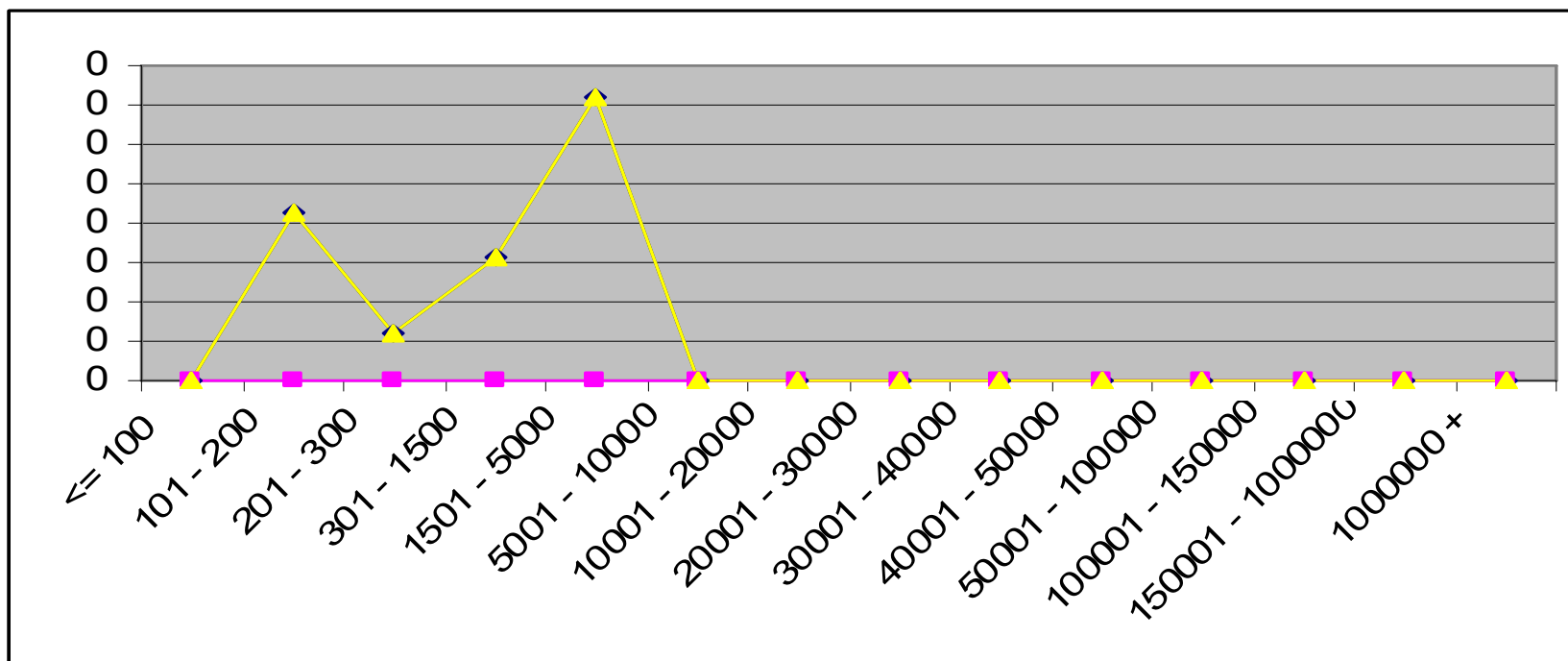
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Právní ochrana								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 54	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	27	
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	9	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	27	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Výdaj:			Právní ochrana							2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 54	
--------	--	--	----------------	--	--	--	--	--	--	-------------	--	--	----------------	--	----------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

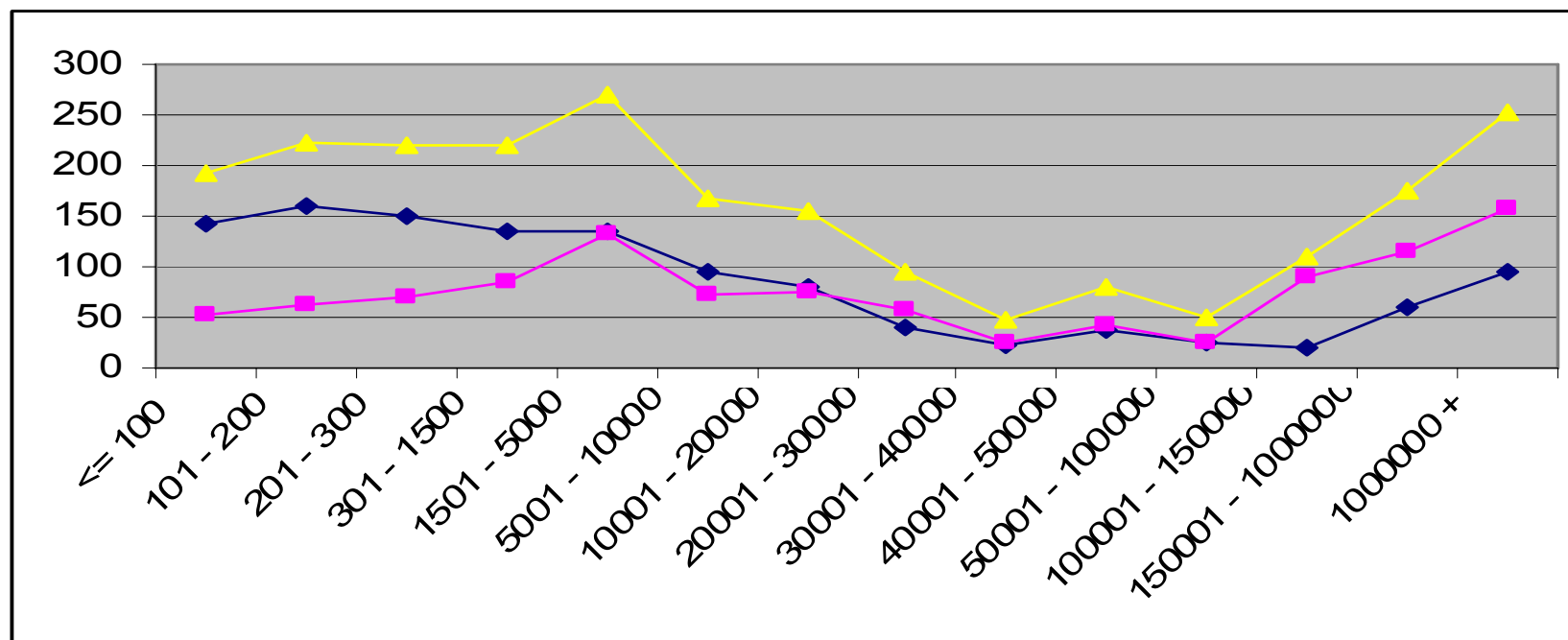
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

-Výdaj:	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém									2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 55	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
1	141	51	193	141	52	193	49	0	52	0	0	0	3 251	6 548	6 708	
2	159	64	223	157	62	218	80	0	86	0	0	0	4 390	10 938	13 317	
3	149	70	219	150	70	220	89	0	97	0	0	0	1 895	7 479	7 969	
4	135	86	221	134	78	212	97	0	112	0	0	0	2 133	4 921	5 996	
5	136	133	269	138	136	274	114	8	146	0	0	0	976	3 379	3 581	
6	95	73	168	96	75	171	80	19	134	0	0	0	332	432	630	
7	80	74	155	84	78	162	53	17	113	0	0	0	578	691	758	
8	40	57	96	40	56	96	31	48	71	0	0	0	141	379	426	
9	23	24	46	22	24	47	17	14	54	2	0	2	43	58	81	
10	37	43	80	38	43	81	28	49	75	23	19	50	71	56	122	
11	25	26	50	26	23	49	21	12	49	1	0	1	73	87	123	
12	20	89	109	20	89	109	20	89	109	20	89	109	20	89	109	
13	60	114	174	58	119	177	35	111	146	20	29	50	120	217	336	
14	94	158	252	94	157	252	94	157	252	94	157	252	94	157	252	
ČR	90	88	179	139	77	216	91	0	106	0	0	0	4 390	10 938	13 317	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	301	381	504	0	0	0	0	0	0	7	1	5	1	6	1
2	285	475	607	0	0	0	0	0	0	10	1	7	1	8	1
3	209	381	462	0	0	0	0	0	0	7	1	6	1	5	1
4	150	329	397	0	0	0	0	0	0	6	0	32	1	19	1
5	109	320	350	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
6	69	104	138	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	98	129	174	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	34	78	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	15	23	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	22	16	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	22	26	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	53	94	146	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	200	364	449	0	0	0	0	0	0	30	0	52	1	40	1

Výdaj:	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 55
--------	--	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

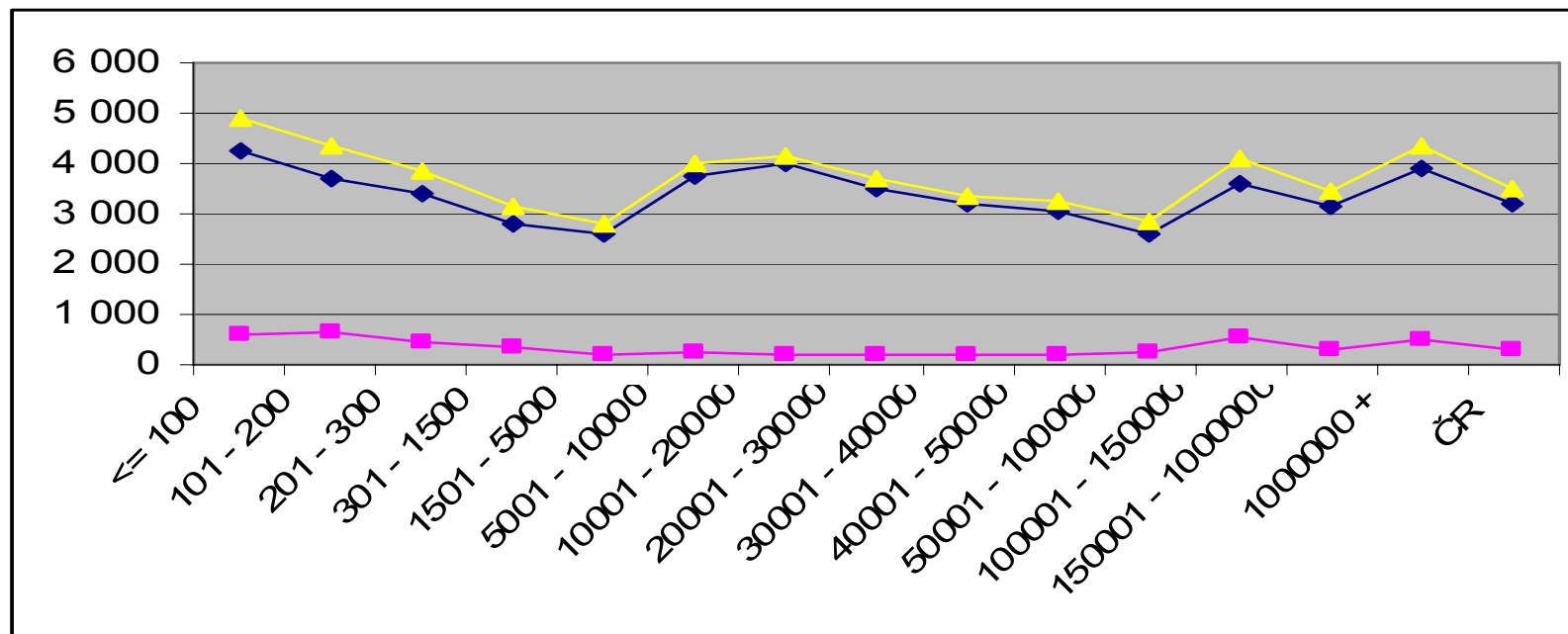
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:	Státní moc, státní správa, územní správa a politické strany									2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 61			
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové
1	4 266	612	4 878	4 388	634	5 023	3 709	0	4 047	884	-562	884	35 542	23 838	47 562
2	3 699	672	4 371	3 723	663	4 386	3 261	8	3 540	493	0	493	36 329	52 229	63 539
3	3 404	452	3 856	3 413	457	3 870	3 053	45	3 288	-3 379	0	-3 379	13 953	28 579	42 039
4	2 824	343	3 168	2 939	349	3 288	2 715	50	2 888	736	-10	736	14 891	36 647	46 144
5	2 604	182	2 786	2 550	199	2 749	2 357	49	2 500	1 014	0	1 030	12 310	10 517	17 515
6	3 765	235	4 000	3 740	236	3 976	3 297	106	3 840	1 455	3	1 520	16 452	2 095	16 606
7	3 989	180	4 169	3 998	180	4 177	3 933	111	4 093	1 890	14	1 904	7 398	1 871	9 269
8	3 507	201	3 708	3 507	197	3 704	3 560	152	3 664	2 490	17	2 507	4 492	509	4 690
9	3 181	193	3 373	3 213	196	3 409	3 178	156	3 295	2 431	85	2 565	4 507	425	4 931
10	3 049	210	3 259	3 039	204	3 243	3 016	100	3 325	2 463	40	2 527	3 661	577	3 796
11	2 606	259	2 865	2 633	276	2 909	2 655	202	2 960	1 790	54	1 844	3 210	751	3 961
12	3 590	527	4 116	3 590	525	4 115	3 590	525	4 115	3 590	525	4 115	3 590	525	4 115
13	3 132	302	3 434	3 105	279	3 384	3 148	311	3 498	2 979	163	3 143	3 187	363	3 512
14	3 889	484	4 373	3 887	484	4 371	3 887	484	4 371	3 887	484	4 371	3 887	484	4 371
ČR	3 209	291	3 499	3 264	423	3 688	2 872	46	3 082	-3 379	-562	-3 379	36 329	52 229	63 539

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	2 979	2 217	4 072	0	0	0	0	0	0	544	98	49	9	465	84
2	2 284	2 620	3 821	0	0	0	0	0	0	1053	98	95	9	844	79
3	1 663	1 741	2 661	1	0	0	0	1	0	864	98	55	6	669	76
4	1 153	1 222	1 843	0	0	0	0	0	0	2842	99	129	5	1918	67
5	1 099	607	1 361	0	0	0	0	0	0	572	96	14	2	306	51
6	1 823	383	1 903	0	0	0	0	0	0	139	100	2	1	107	77
7	969	247	1 123	0	0	0	0	0	0	68	100	1	1	65	96
8	472	147	507	0	0	0	0	0	0	27	100	0	0	27	100
9	560	114	619	0	0	0	0	0	0	10	100	0	0	10	100
10	509	252	636	0	0	0	0	0	0	4	100	0	0	4	100
11	411	181	522	0	0	0	0	0	0	17	100	0	0	14	82
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	110	104	209	0	0	0	0	0	0	3	100	0	0	3	100
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	1 773	1 670	2 687	1	0	0	0	1	0	6145	98	345	6	4434	71

Výdaj:	Státní moc, státní správa, územní správa a politické strany									2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 61			
--------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

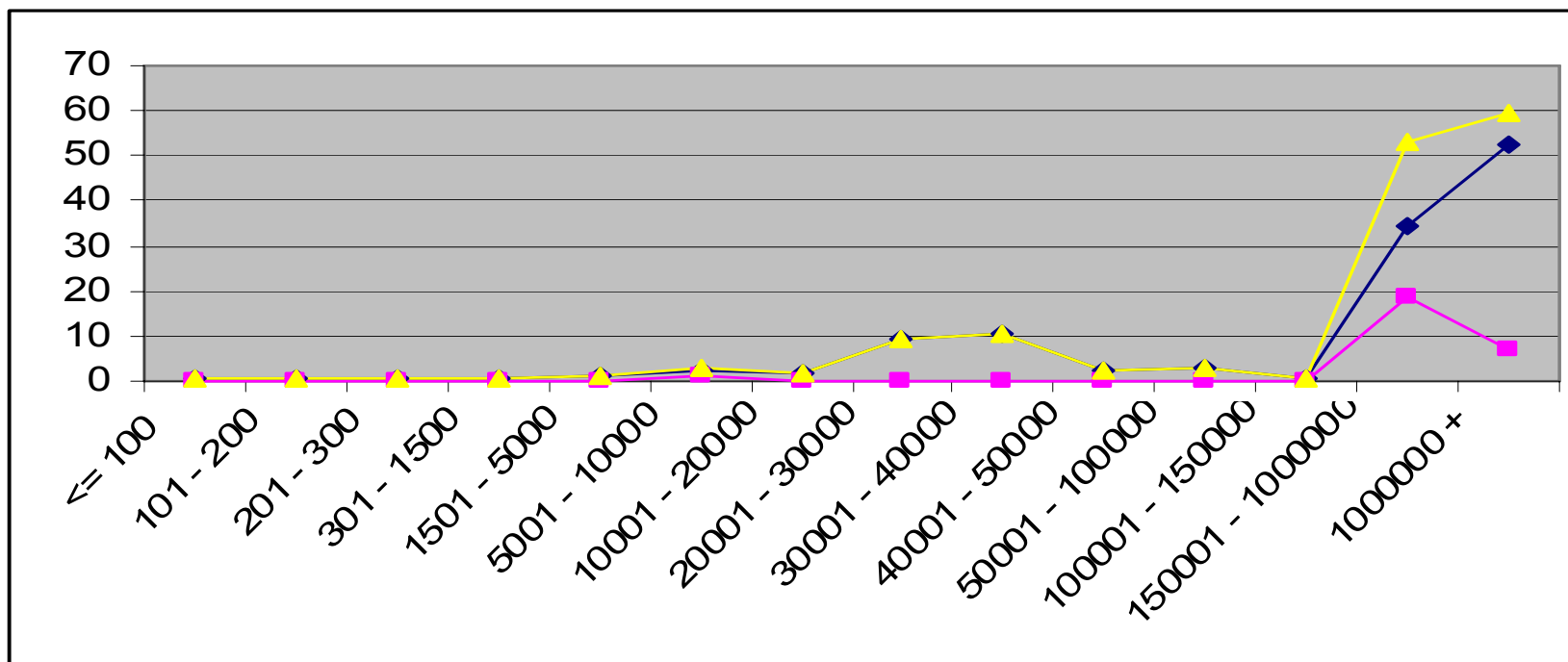
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:	Jiné veřejné služby a činnosti									2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 62	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	196	0	196	
2	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	290	0	290	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130	0	130	
4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	318	23	318	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	226	6	226	
6	2	1	3	2	1	3	0	0	0	0	0	0	42	167	167	
7	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	20	0	20	
8	9	0	9	9	0	9	0	0	0	0	0	0	187	3	190	
9	11	0	11	11	0	11	0	0	0	0	0	0	98	0	98	
10	2	0	2	2	0	2	1	0	1	0	0	0	7	0	7	
11	3	0	3	3	0	3	2	0	2	0	0	0	13	1	13	
12	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	
13	35	19	53	29	16	45	37	8	37	4	1	12	46	39	85	
14	53	7	59	53	7	59	53	7	59	53	7	59	53	7	59	
ČR	11	2	13	1	0	1	0	0	0	0	0	0	318	167	318	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	9	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	9	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	10	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	6	14	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	36	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	31	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	22	20	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	9	2	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Výdaj:	Jiné veřejné služby a činnosti									2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 62		
--------	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

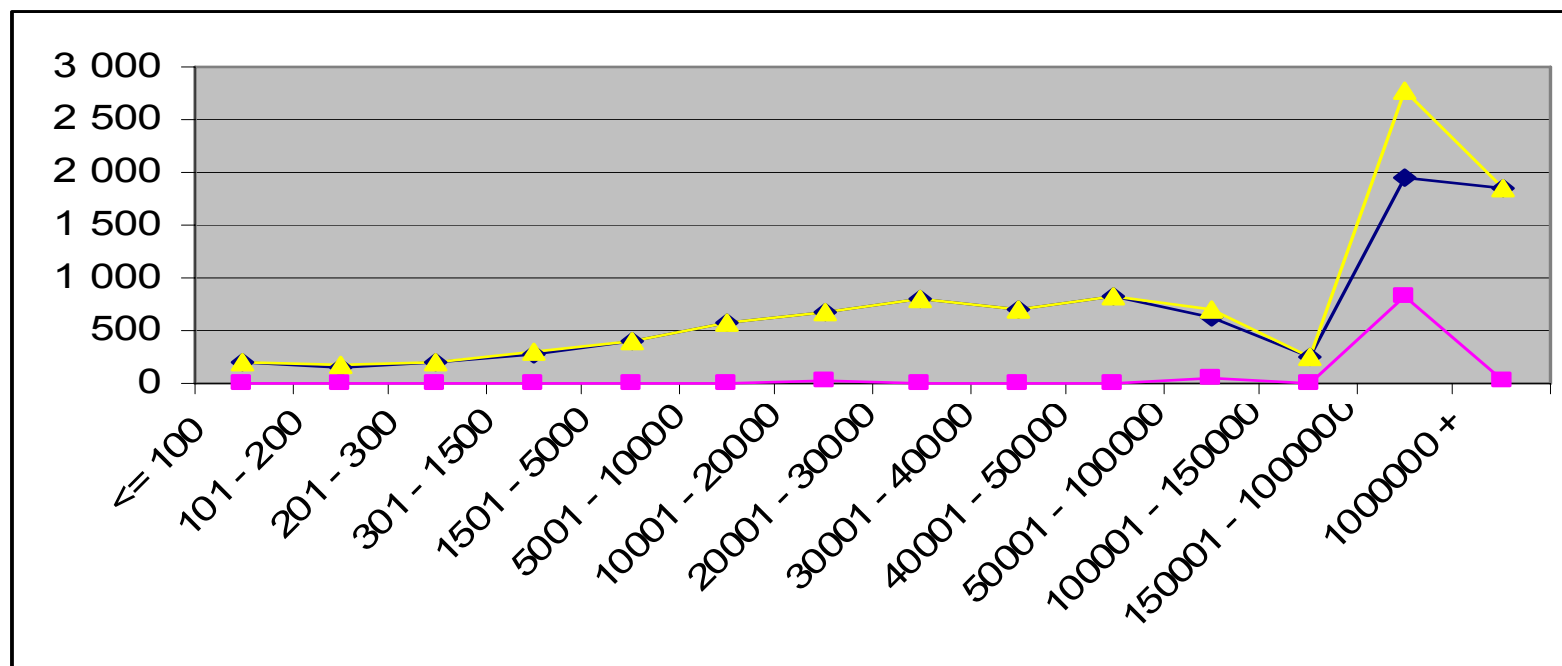
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Finanční operace								2005 - 2007			Kč / obyv. rok		Oddíl 63	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	
1	194	1	196	212	2	214	79	0	79	-192	0	-192	21 944	362	21 944	
2	160	6	166	158	7	164	61	0	61	0	0	0	4 766	2 535	4 766	
3	206	1	207	206	1	207	49	0	50	-246	-9	-246	16 994	198	16 994	
4	287	7	294	265	6	271	92	0	92	-1 302	0	-1 302	13 774	8 761	13 774	
5	401	3	404	384	4	388	240	0	244	0	0	0	3 357	626	3 357	
6	574	1	575	550	1	551	443	0	451	0	0	0	3 182	68	3 182	
7	669	15	684	682	15	696	570	0	586	28	0	28	2 073	976	2 073	
8	799	3	802	772	3	775	522	0	522	95	0	95	2 630	73	2 630	
9	698	0	698	691	0	691	552	0	552	25	0	25	1 807	0	1 807	
10	829	7	835	832	7	838	669	0	682	588	0	588	1 402	26	1 402	
11	637	50	688	607	43	650	533	0	533	103	0	169	1 417	381	1 502	
12	257	0	257	257	0	257	257	0	257	257	0	257	257	0	257	
13	1 947	837	2 783	1 917	892	2 809	1 487	862	2 349	1 231	0	1 231	3 035	1 813	4 848	
14	1 840	14	1 854	1 841	14	1 855	1 841	14	1 855	1 841	14	1 855	1 841	14	1 855	
ČR	775	80	854	261	5	266	88	0	89	-1 302	-9	-1 302	21 944	8 761	21 944	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	1 065	23	1 065	0	0	0	0	0	0	14	3	0	0	4	1
2	350	112	368	0	0	0	0	0	0	15	1	2	0	7	1
3	910	9	910	0	0	0	0	0	0	18	2	0	0	7	1
4	726	177	747	1	0	0	0	0	0	70	2	2	0	38	1
5	446	33	447	0	0	0	0	0	0	24	4	0	0	4	1
6	522	7	522	0	0	0	0	0	0	11	8	0	0	1	1
7	493	118	496	0	0	0	0	0	0	9	13	0	0	0	0
8	681	14	679	0	0	0	0	0	0	4	15	0	0	1	4
9	494	0	494	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0
10	382	13	378	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	0	0
11	385	95	406	0	0	0	0	0	0	1	6	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	976	907	1 852	0	0	0	0	0	0	2	67	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	723	132	736	1	0	0	0	0	0	171	3	5	0	63	1

Výdaj: Finanční operace										2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 63
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

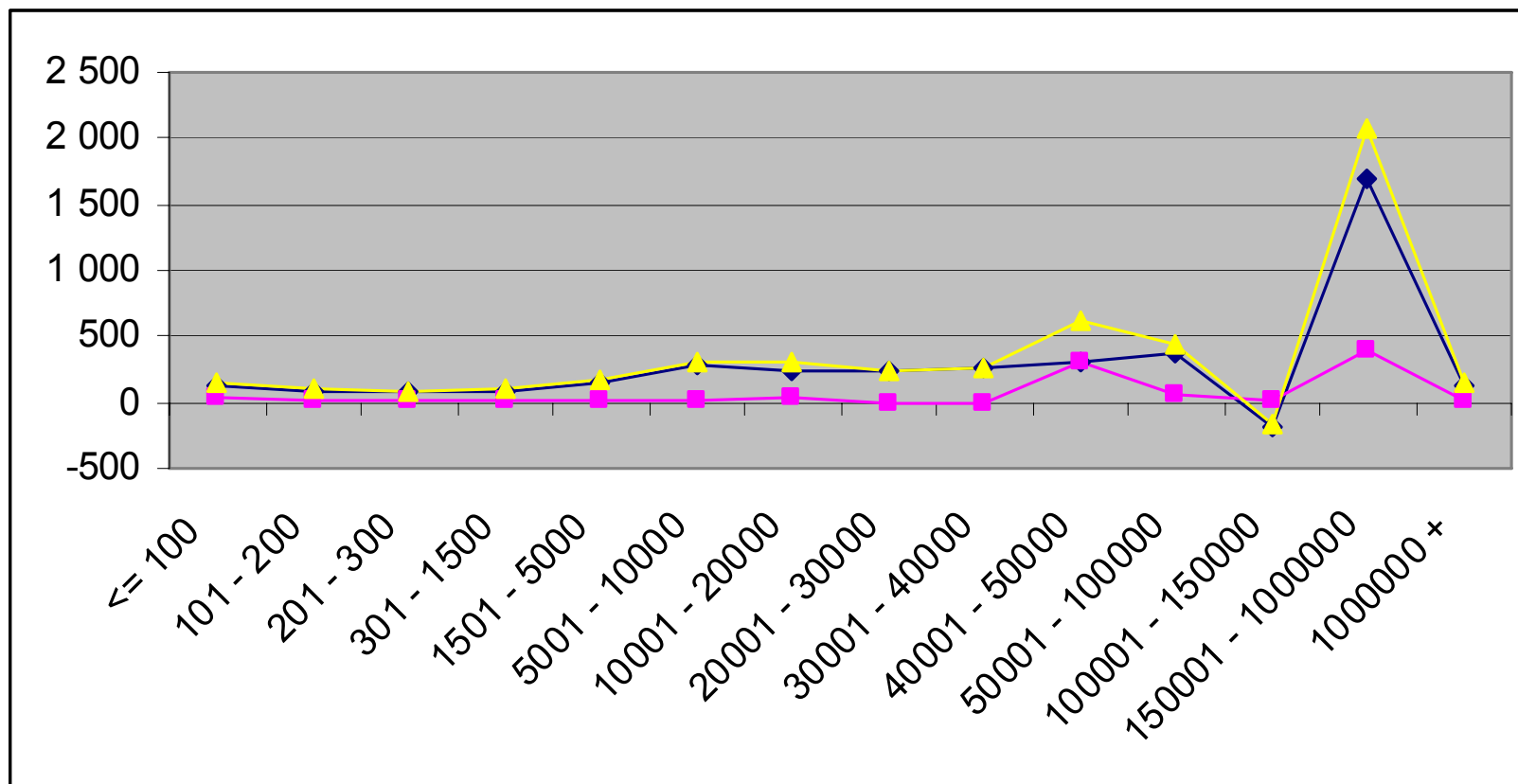
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:	Ostatní činnosti									2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 64			
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	Celkové
1	121	30	152	138	46	184	87	0	89	-20	0	-20	3 634	13 605	13 780
2	93	4	97	93	5	98	36	0	36	0	0	0	5 475	1 672	5 475
3	74	6	80	76	6	81	31	0	32	-18	0	-18	2 670	1 801	2 670
4	80	22	102	76	22	98	18	0	18	-138	0	-138	19 730	36 886	37 140
5	147	14	161	133	13	146	31	0	33	-26	0	-26	2 555	1 939	2 555
6	291	8	299	280	9	289	207	0	214	5	0	5	1 629	414	1 629
7	248	48	296	253	41	294	221	0	224	14	0	14	1 085	879	1 197
8	246	1	247	238	1	239	202	0	202	61	0	61	727	32	727
9	263	3	266	266	3	269	241	0	241	41	0	41	458	24	461
10	313	314	626	308	308	615	305	32	337	118	0	118	503	1 167	1 670
11	378	52	430	372	45	417	192	0	192	73	0	73	1 507	325	1 686
12	-175	7	-168	-176	7	-169	-176	7	-169	-176	7	-169	-176	7	-169
13	1 686	400	2 085	1 398	305	1 703	1 162	1	1 163	279	0	279	2 753	914	3 667
14	136	17	153	136	17	153	136	17	153	136	17	153	136	17	153
ČR	317	58	375	99	18	117	28	0	29	-176	0	-169	19 730	36 886	37 140

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	obce	%
1	228	739	775	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	1
2	282	65	293	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	4	0
3	200	72	213	0	0	0	0	0	0	5	1	1	0	1	0
4	424	693	819	0	0	0	0	0	0	15	1	1	0	7	0
5	291	92	314	0	0	0	0	0	0	8	1	1	0	2	0
6	256	42	264	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
7	182	161	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	138	6	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	138	8	142	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	205	574	728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	407	91	487	0	0	0	0	0	0	1	6	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	1 254	527	1 757	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	347	521	631	0	0	0	0	0	0	42	1	5	0	18	0

Výdaj:	Ostatní činnosti									2005 - 2007	Kč / obyv. rok	Oddíl 64			
--------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	----------	--	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

C. PASPORTY VÝDAJŮ OBCÍ PODLE VYBRANÝCH PARAGRAFŮ

č.	Název	č.	Název	č.	Název
103**	Lesní hospodářství	3392	Zájmová činnost v kultuře	3744	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana
221	Pozemní komunikace	341	Tělovýchova	3745	Péče vzhled obcí a veřejnou zeleň
2212	Silnice	342	Zájmová činnost a rekreace	3749	Ostatní činnost k ochraně přírody a krajiny
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	351	Ambulantní péče	375	Omezování hluku a vibrací
222	Silniční doprava	352	Ústavní péče	431 *	Sociální poradenství
2242	Provoz veřejné železniční dopravy	353	Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví	432 *	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži
222+224+227	Silniční, železniční a doprava ostatních drah	354	Zdravotnické programy	433 *	Sociální péče a pomoc manželství a rodinám
2310	Pitná voda	361	Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	434 *	Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
232	Odvádění a čištění odpadních vod	3612**	Bytové hospodářství	435 *	Služby sociální péče
2510	Podpora podnikání	3613**	Nebytové hospodářství	521	Ochrana obyvatelstva
311	Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání	363	Komunální služby a územní rozvoj	527	Ostatní krizové řízení
3113	Základní školy	3631	Veřejné osvětlení	531	Bezpečnost a veřejný pořádek
3141	Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	3632	Pohřebnictví	551	Požární ochrana
3143	Školní družiny a kluby	3633	Výstavba a údržba místních inž. sítí	611	Zastupitelské orgány
331	Kultura	3635	Územní plánování	6112	Zastupitelstva obcí
3311	Divadelní činnost	3636	Územní rozvoj	617	Regionální a místní správa
3312	Hudební činnost	3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	6171	Činnost místní správy
3314	Činnosti knihovnické	371	Ochrana ovzduší a klimatu	631	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací
3315	Činnost a muzeí a galerií	372	Nakládání s odpady	632	Pojištění funkčně nespecifikované
3319	Ostatní záležitosti kultury	373	Ochrana a sanace půdy a podzemní vody		
332	Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí	374	Ochrana přírody a krajiny		
334	Sdělovací prostředky	3741	Ochrana druhů a stanovišť		

Poznámky: * vyhodnocení je provedeno pouze za rok 2007 ,

** pasport je doplněn vyhodnocením výdajů po odečtení příjmů z příslušné činnosti

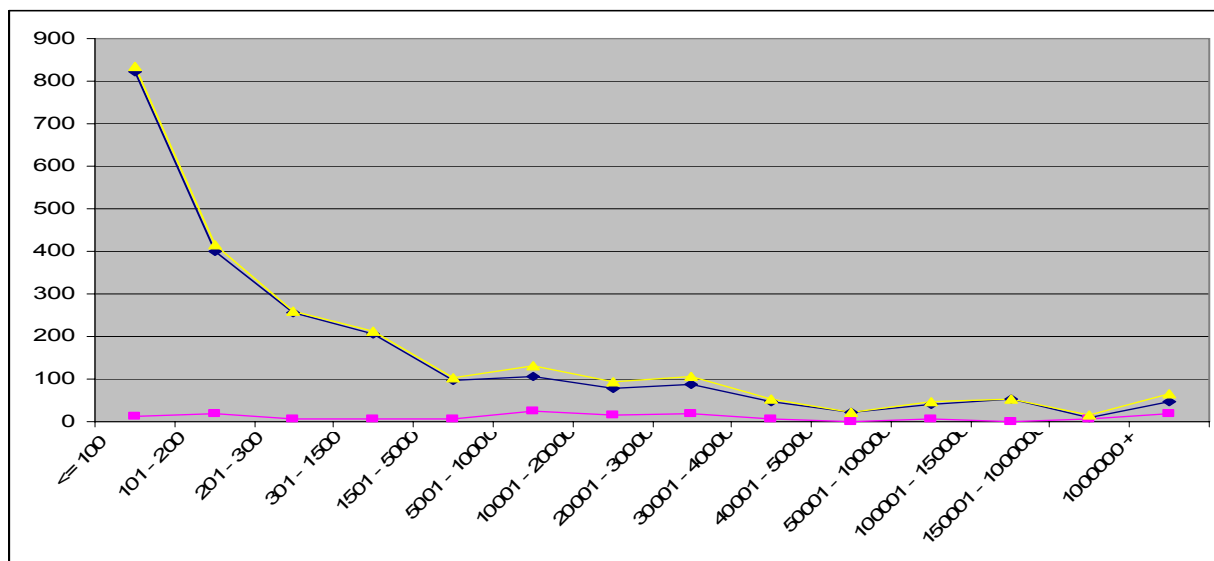

Výdaj:		Lesní hospodářství								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 103	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	823	12	834	847	11	858	55	0	59	0	0	0	22 657	1 487	22 657	
2	399	18	417	409	16	424	13	0	14	0	0	0	35 700	6 345	42 045	
3	255	5	260	259	6	264	2	0	3	0	0	0	5 169	1 299	5 169	
4	207	7	214	221	8	228	11	0	11	0	0	0	10 783	1 750	11 007	
5	98	7	104	105	8	113	6	0	7	0	0	0	3 095	1 093	3 213	
6	107	25	132	103	25	127	50	0	54	0	0	0	1 350	962	2 075	
7	77	16	93	84	17	101	50	3	58	0	0	0	1 253	358	1 360	
8	87	18	105	87	18	105	48	4	58	2	0	2	663	124	787	
9	48	5	53	48	5	53	31	4	40	15	0	15	112	17	129	
10	21	1	22	21	1	22	21	0	23	6	0	6	38	3	38	
11	42	5	47	48	5	54	27	2	33	3	0	4	183	38	221	
12	53	0	53	53	0	53	53	0	53	53	0	53	53	0	53	
13	8	7	15	8	6	13	1	8	10	1	1	2	21	9	29	
14	48	17	65	48	17	65	48	17	65	48	17	65	48	17	65	
ČR	104	11	115	297	10	307	13	0	14	0	0	0	35 700	6 345	42 045	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	2001	116	2023	0	0	0	0	0	0	44	8	7	1	46	8
2	1398	248	1559	0	0	0	0	0	0	58	5	8	1	54	5
3	621	54	627	0	0	0	0	0	0	78	9	21	2	81	9
4	542	66	555	0	0	0	0	0	0	242	8	60	2	244	9
5	240	64	256	0	0	0	0	0	0	56	9	8	1	57	10
6	175	108	242	0	0	0	0	0	0	11	8	5	4	11	8
7	156	46	173	0	0	0	0	0	0	2	3	3	4	3	4
8	137	29	160	0	0	0	0	0	0	2	7	3	11	2	7
9	33	6	36	0	0	0	0	1	10	2	20	2	20	2	20
10	16	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0
11	53	10	59	0	0	0	0	0	0	2	12	3	18	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	11	4	14	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	961	122	1011	0	0	1	0	1	0	498	8	121	2	503	8

Výdaj: Lesní hospodářství										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 103
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

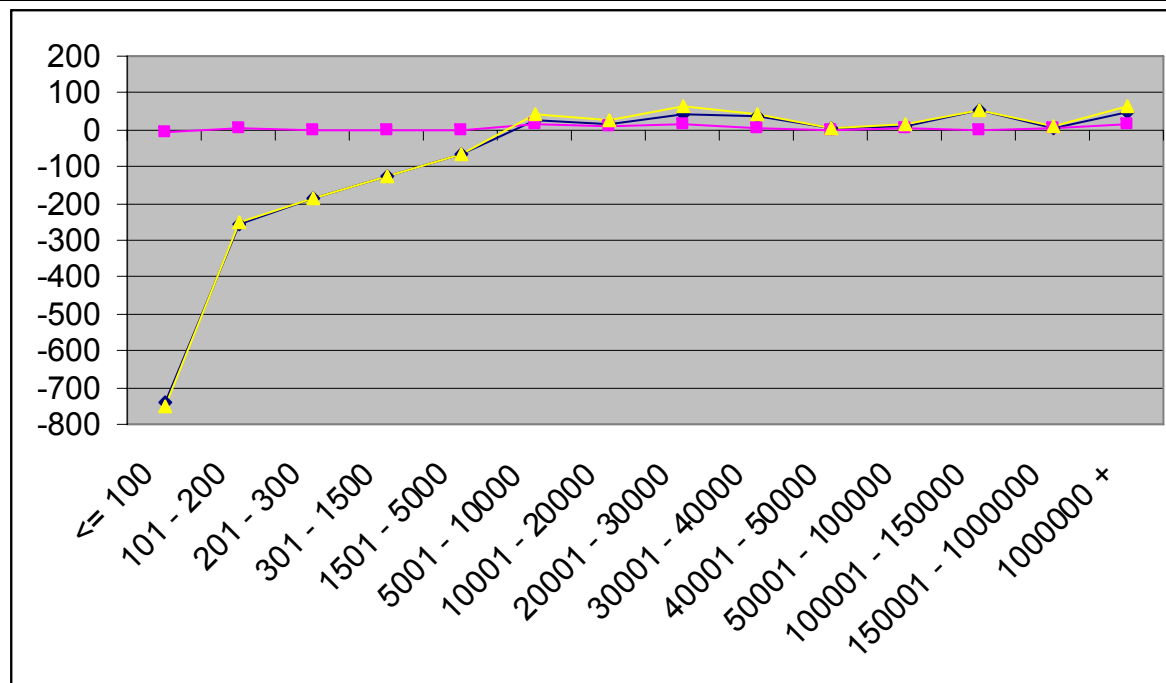
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Tendence průměrných hodnot na obyvatele ukazuje na relativně vyšší výdaje obcí menší velikosti tj. u obcí do velikosti 1500 obyvatel. Důvody této difference průměrných hodnot lze spatřovat v relativně větším podílu vlastnictví lesů u menších obcí. Na druhé straně se však ukazuje, že zvýšené výdaje u těchto obcí generují vyšší příjmy do obecního rozpočtu. Z hlediska struktury výdajů jsou zde rozhodující běžné výdaje; kapitálové výdaje jsou na minimální úrovni u všech velikostních kategorií.

Po odečtení příslušných příjmů od výdajů tj. nedaňových a kapitálových příjmů oddílu 103 od výdajů v tomto pododdílu (viz následující tabulka a graf), se ukazuje, že vysoké výdaje do této oblasti u malých obcí jsou vyváženy vysokými příjmy z lesního hospodářství a menší obce mají uvedenou bilanci pozitivní (záporné hodnoty v následující tabulce vyjadřují, že příjmy převyšují výdaje).

Výdaj:	Lesní hospodářství - po odpočtu příjmů	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 103
--------	--	-------------	----------------	--------------

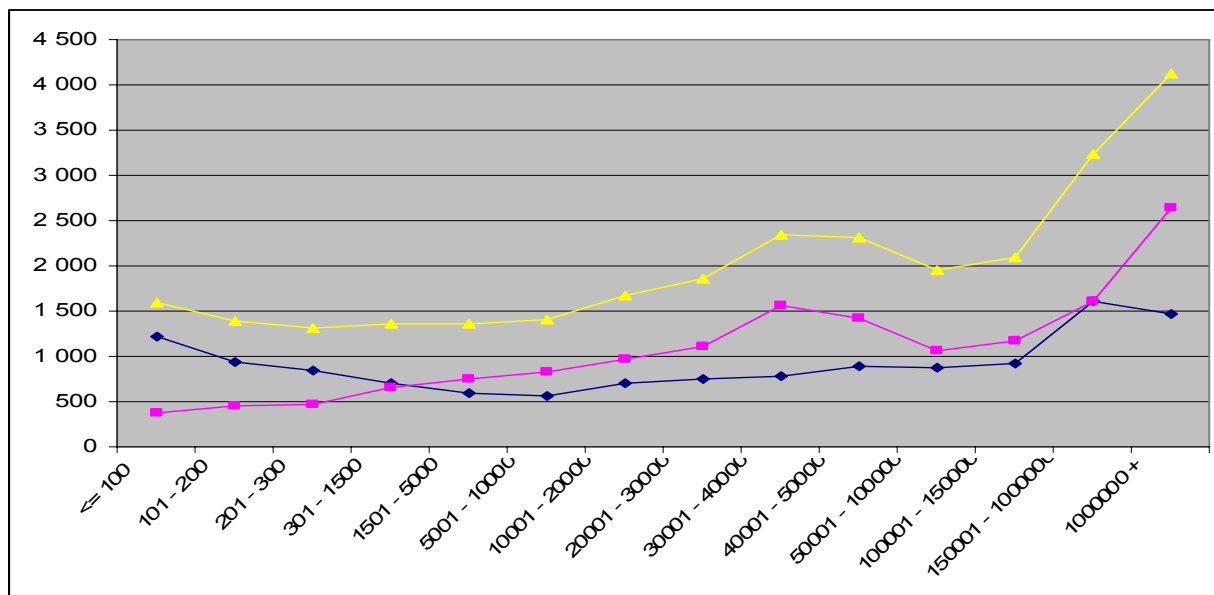
VK	průměr		
	běžné	kapitál.	celkové
1	-742	-7	-749
2	-256	5	-250
3	-185	-1	-186
4	-126	0	-126
5	-66	1	-65
6	25	15	40
7	16	11	27
8	44	18	62
9	36	5	41
10	6	1	6
11	10	5	15
12	53	0	53
13	6	7	12
14	48	17	65
ČR	-28	7	-21

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Pozemní komunikace								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 221	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1 220	381	1 601	1 368	404	1 772	338	0	448	0	0	0	106 268	33 576	106 268	
2	932	457	1 389	935	441	1 376	434	0	806	0	0	0	16 320	41 966	45 677	
3	838	475	1 313	836	467	1 302	470	0	817	0	0	0	32 585	10 392	32 585	
4	706	656	1 363	739	631	1 370	426	78	862	0	0	0	35 018	16 974	40 071	
5	600	752	1 353	617	760	1 377	466	414	1 068	0	0	0	5 706	7 822	9 216	
6	569	832	1 401	564	845	1 409	528	600	1 233	0	0	89	3 633	4 664	7 807	
7	699	965	1 664	704	952	1 656	728	861	1 706	4	39	369	2 913	2 700	3 987	
8	749	1 113	1 862	741	1 123	1 864	712	1 028	1 734	35	103	304	1 541	2 587	3 617	
9	784	1 559	2 343	772	1 629	2 401	792	829	1 642	213	353	1 058	1 105	6 580	6 794	
10	891	1 416	2 307	904	1 418	2 322	878	1 401	2 516	474	843	1 336	1 387	2 025	2 918	
11	881	1 067	1 949	867	1 064	1 931	851	999	1 943	282	389	790	1 258	2 296	3 186	
12	919	1 174	2 094	920	1 174	2 093	920	1 174	2 093	920	1 174	2 093	920	1 174	2 093	
13	1 616	1 613	3 229	1 622	1 868	3 490	1 689	1 563	3 279	1 460	836	2 295	1 716	3 207	4 896	
14	1 473	2 646	4 118	1 472	2 646	4 118	1 472	2 646	4 118	1 472	2 646	4 118	1 472	2 646	4 118	
ČR	880	1 142	2 022	827	582	1 409	444	26	895	0	0	0	106 268	41 966	106 268	
VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max		
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%	
1	5187	2333	5757	0	0	0	0	0	0	11	2	20	4	14	3	
2	1348	1728	2275	0	0	0	0	0	0	115	11	66	6	81	8	
3	1518	1217	1962	0	0	0	0	0	0	59	7	71	8	72	8	
4	1235	1398	1916	0	0	0	0	0	0	204	7	251	9	234	8	
5	586	993	1152	13	2	0	0	32	5	58	10	72	12	67	11	
6	439	759	955	15	11	13	9	10	7	13	9	18	13	13	9	
7	468	658	823	13	19	14	21	12	18	7	10	10	15	11	16	
8	355	711	822	3	11	5	19	5	19	4	15	5	19	6	22	
9	259	1910	1773	1	10	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10	
10	488	494	684	0	0	1	25	1	25	0	0	1	25	0	0	
11	288	548	592	3	18	4	24	3	18	4	24	2	12	2	12	
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
13	141	1215	1313	1	33	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
ČR	1948	1497	2497	49	1	37	1	63	1	477	8	518	8	502	8	
Výdaj:		Pozemní komunikace								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 221	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

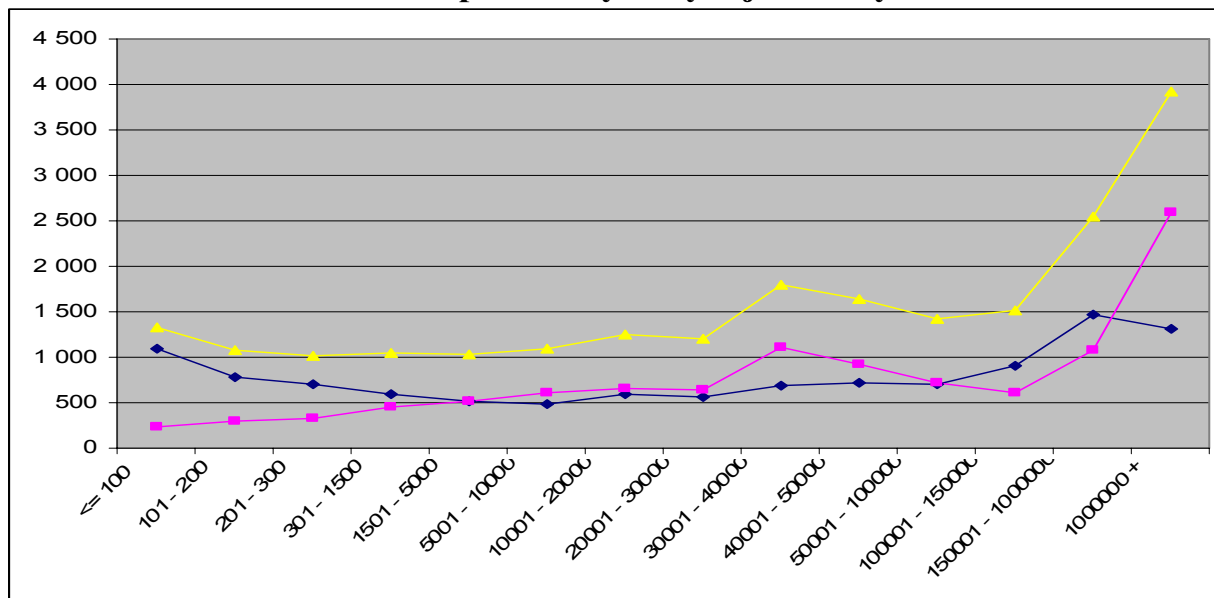
Výdaje na pozemní komunikace zahrnují výdaje na výstavbu, údržbu, správu silnic v majetku obcí vč. chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek apod. V objemu celkových výdajů na obyvatele relativně vyšší výdaje vykazují větší obce (částečně i nejmenší obce). Ve struktuře výdajů relativně větší podíl běžných výdajů (opravy) na obyvatele ve vztahu k celkovým výdajům, vykazují nejmenší obce; u nejmenších obcí jsou pak nejnižší i kapitálové výdaje (investice).

Výdaj:		Silnice								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 2212	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1 092	241	1 334	1 218	272	1 490	255	0	307	0	0	0	106 268	33 576	106 268	
2	780	297	1 077	785	285	1 070	278	0	497	0	0	0	16 320	40 522	44 158	
3	697	321	1 018	694	318	1 012	306	0	513	0	0	0	32 585	10 392	32 585	
4	588	454	1 042	617	443	1 060	321	0	588	0	0	0	35 000	15 501	40 053	
5	510	517	1 027	523	520	1 043	376	193	777	0	0	0	5 147	7 645	9 204	
6	488	612	1 100	483	621	1 104	386	435	877	0	0	0	3 600	4 095	7 695	
7	595	653	1 247	599	651	1 250	623	518	1 102	0	3	6	2 311	2 684	3 605	
8	557	642	1 200	550	647	1 197	521	657	1 075	0	0	0	1 369	2 016	3 023	
9	694	1 109	1 803	683	1 187	1 870	754	541	1 224	170	79	541	985	5 941	6 111	
10	715	928	1 643	732	928	1 659	771	871	1 728	0	458	910	1 384	1 511	2 269	
11	704	718	1 422	698	688	1 387	661	422	1 508	191	66	394	1 234	1 921	2 635	
12	912	605	1 517	912	605	1 517	912	605	1 517	912	605	1 517	912	605	1 517	
13	1 468	1 083	2 551	1 473	1 377	2 850	1 558	771	2 393	1 239	540	1 779	1 622	2 819	4 377	
14	1 314	2 600	3 914	1 314	2 600	3 914	1 314	2 600	3 914	1 314	2 600	3 914	1 314	2 600	3 914	
ČR	752	864	1 616	699	400	1 099	326	0	594	0	0	0	106 268	40 522	106 268	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	5058	2059	5546	0	0	0	0	0	0	12	2	11	2	11	2
2	1263	1523	2076	0	0	0	0	0	0	114	11	53	5	73	7
3	1473	1019	1827	0	0	0	0	0	0	53	6	64	7	61	7
4	1158	1218	1728	0	0	0	0	0	0	185	6	209	7	222	8
5	558	851	1039	0	0	0	0	8	1	68	11	62	10	67	11
6	435	653	899	12	9	0	0	9	6	12	9	23	17	16	12
7	421	615	751	15	22	5	7	12	18	7	10	11	16	9	13
8	344	521	708	4	15	3	11	2	7	3	11	3	11	4	15
9	268	1746	1598	1	10	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	624	435	588	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
11	284	523	584	2	12	1	6	2	12	3	18	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	205	1254	1358	1	33	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	1879	1304	2336	36	1	10	0	34	1	460	7	441	7	468	7

Výdaj: Silnice										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 2212
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

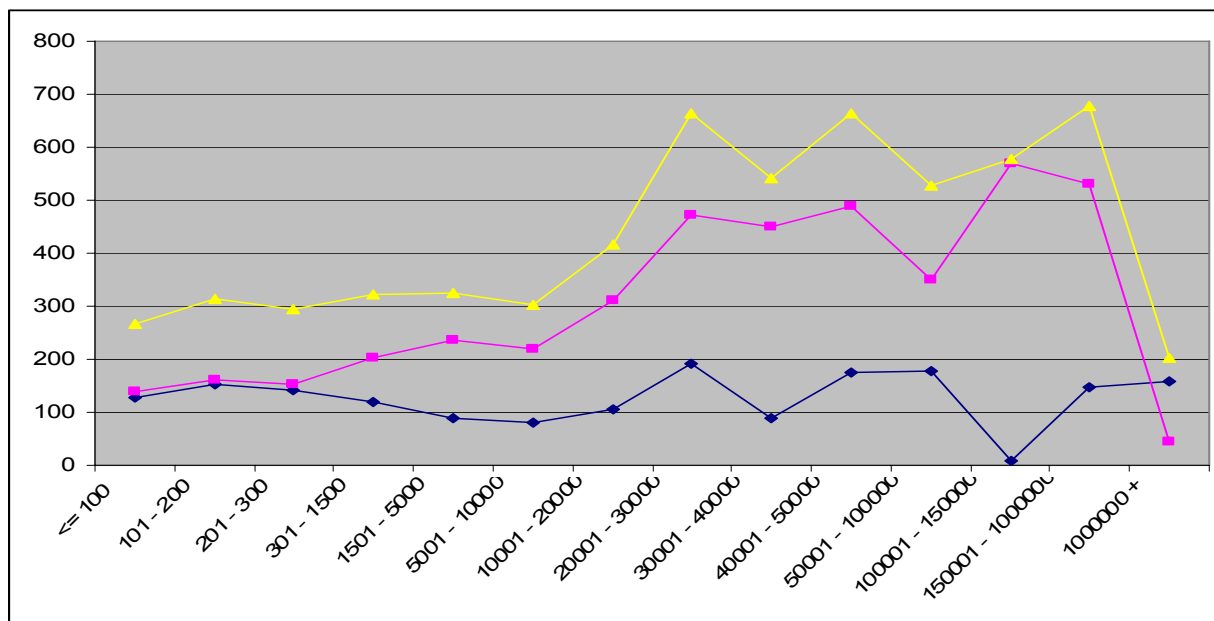
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na silnice ukazují obdobný trend jako výdaje na pozemní komunikace (viz pododdíl 221). V rámci výdajů na pozemní komunikace tvoří tyto výdaje zhruba tři čtvrtiny.

Výdaj:		Ostatní záležitosti pozemních komunikací								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 2219	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	Kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	128	140	267	150	131	281	0	0	0	0	0	0	24 786	22 001	24 786	
2	152	161	313	150	156	305	0	0	0	0	0	0	6 063	8 344	10 792	
3	141	154	295	142	149	290	0	0	0	0	0	0	4 944	7 715	7 715	
4	118	203	321	122	188	310	1	0	14	0	0	0	12 226	9 216	12 398	
5	90	235	326	94	240	334	20	29	129	-123	0	0	2 195	4 900	4 777	
6	81	220	301	80	224	305	39	89	187	0	0	0	912	1 891	1 907	
7	105	312	417	105	301	406	63	153	312	0	0	0	602	1 500	1 621	
8	191	471	663	190	476	667	151	257	444	0	1	47	921	1 872	2 119	
9	90	450	540	89	442	530	72	359	473	2	24	45	222	1 360	1 480	
10	176	488	664	173	490	663	107	464	619	3	385	426	473	646	987	
11	177	349	527	169	376	545	91	340	418	0	2	2	716	1 115	1 539	
12	8	569	577	8	569	577	8	569	577	8	569	577	8	569	577	
13	148	530	678	149	491	640	132	387	519	94	295	516	221	792	886	
14	158	46	204	158	45	204	158	45	204	158	45	204	158	45	204	
ČR	128	278	406	128	182	310	0	0	4	-123	0	0	24 786	22 001	24 786	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1135	1121	1610	0	0	0	0	0	0	16	3	15	3	20	4
2	520	667	902	0	0	0	0	0	0	78	7	64	6	87	8
3	427	653	796	0	0	0	0	0	0	72	8	43	5	67	8
4	445	599	761	0	0	0	0	0	0	169	6	201	7	232	8
5	188	513	560	1	0	0	0	0	0	62	10	50	8	57	10
6	122	313	356	0	0	0	0	0	0	15	11	19	14	16	12
7	119	339	369	0	0	0	0	9	13	9	13	9	13	11	16
8	197	504	599	0	0	0	0	1	4	2	7	4	15	5	19
9	71	442	464	2	20	0	0	1	10	2	20	2	20	2	20
10	214	118	236	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25	1	25
11	198	335	453	0	0	1	6	4	24	3	18	2	12	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	65	264	213	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	531	667	873	3	0	1	0	16	0	430	7	411	7	502	8
Výdaj: Ostatní záležitosti pozemních komunikací										2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Paragraf 2219	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Ostatní záležitosti pozemních komunikací reprezentují výdaje na chodníky, odstavné plochy, parkoviště a cyklistické stezky. Průměrné celkové hodnoty výdajů jsou výrazně vyšší u větších obcí oproti obcím menším. Hodnoty běžných výdajů se přitom mezi velikostními kategoriemi příliš neliší, ale rozdíl tvoří zejména výdaje kapitálové, které jsou u větších obcí (od 10 tis. obyvatel) řádově cca dvojnásobně vyšší na jednoho obyvatele.

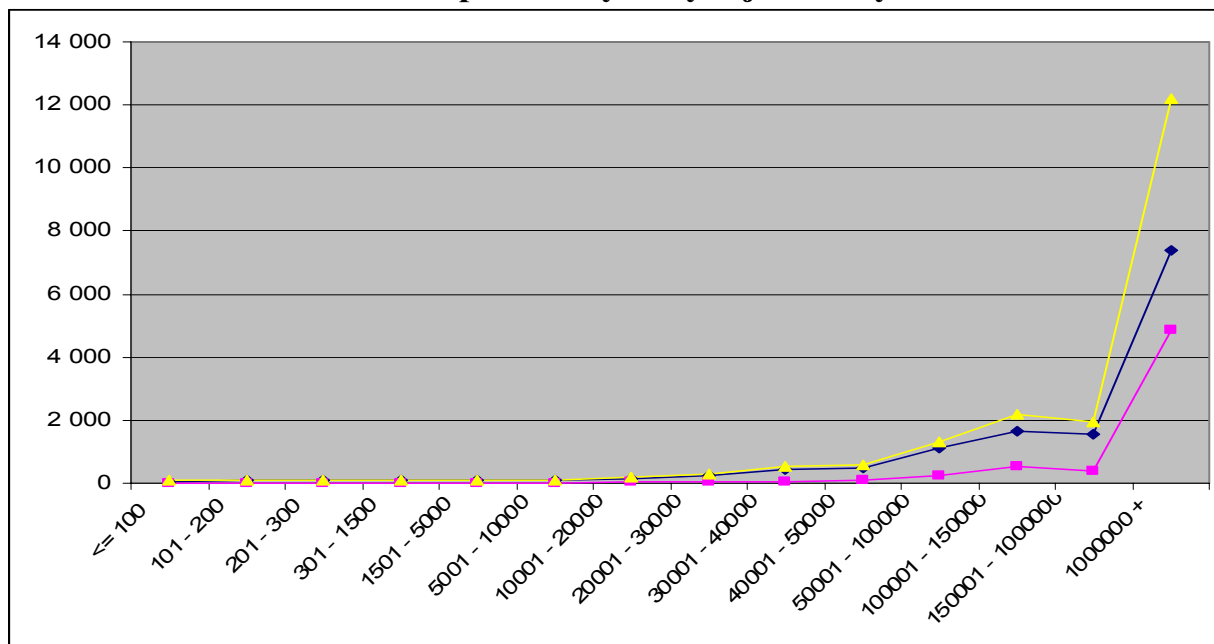

Výdaj:		Silniční doprava								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 222	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	60	24	83	62	22	85	14	0	17	-39	0	-39	1 569	2 693	3 069	
2	78	18	96	77	19	96	24	0	28	-14	0	-14	9 984	2 090	9 984	
3	74	20	94	74	20	94	36	0	41	-23	0	-23	1 833	1 082	1 833	
4	78	14	93	78	15	93	49	0	50	-375	0	0	5 927	4 416	6 065	
5	88	15	103	90	14	104	51	0	57	0	0	0	849	831	878	
6	80	19	98	79	16	95	51	0	60	0	0	0	487	737	785	
7	146	53	199	137	50	186	106	5	113	0	0	0	765	1 543	2 308	
8	254	49	303	246	48	294	176	11	218	7	0	18	1 518	400	1 518	
9	447	71	518	441	69	510	475	16	483	208	0	208	604	561	1 106	
10	478	97	575	479	100	580	371	57	487	289	17	369	886	272	977	
11	1 106	223	1 329	1 024	209	1 233	955	114	1 145	309	1	324	1 943	925	2 302	
12	1 663	521	2 184	1 663	521	2 184	1 663	521	2 184	1 663	521	2 184	1 663	521	2 184	
13	1 543	400	1 943	1 333	318	1 652	981	236	1 696	4	4	8	3 016	714	3 252	
14	7 369	4 845	12 214	7 370	4 840	12 210	7 370	4 840	12 210	7 370	4 840	12 210	7 370	4 840	12 210	
ČR	1 213	642	1 855	84	19	103	42	0	49	-375	0	-39	9 984	4 840	12 210	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	135	162	230	0	0	0	0	0	0	40	7	17	3	31	6
2	322	121	345	0	0	0	0	0	0	20	2	36	3	34	3
3	134	97	172	0	0	0	0	0	0	65	7	44	5	71	8
4	163	111	199	1	0	0	0	0	0	163	6	79	3	160	6
5	126	58	141	0	0	0	0	0	0	60	10	29	5	59	10
6	93	66	119	0	0	0	0	0	0	16	12	5	4	15	11
7	147	204	306	0	0	0	0	0	0	8	12	3	4	5	7
8	278	107	285	0	0	0	0	0	0	2	7	3	11	1	4
9	139	173	248	2	20	0	0	1	10	2	20	1	10	1	10
10	275	119	277	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	504	239	604	3	18	0	0	3	18	3	18	1	6	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	1537	362	1622	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	225	130	287	6	0	0	0	5	0	381	6	220	4	382	6

Výdaj: Silniční doprava										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 222
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na silniční dopravu zahrnují zejména dotace veřejné silniční dopravě nebo náklady na její přímé provozování (patří zde zejména autobusová doprava) a dále např. náklady na kontroly technické způsobilosti vozidel, dopravní značení apod. Hodnoty ukazují podstatné rozdíly ve výdajích na obyvatele mezi obcemi. U kategorií menších obcí (do cca 10 000 obyvatel) se výdaje pohybují do úrovně 100 Kč na jednoho obyvatele a v dalších velikostních kategoriích již výrazně rostou. U obcí nad 50 tis. obyvatel jsou již na úrovni vyšší než 1 tis. Kč/obyv. Nicméně z průměrných hodnot výdajů na silniční dopravu (a z odchylek) lze vidět výrazné rozdíly mezi velkými městy (v kategorii měst od 150 do 1000 tis. obyv.). Tyto rozdíly jsou však dány tím, že např. Plzeň nevykazuje v tomto paragrafu v podstatě žádné výdaje a výdaje na MHD jsou zařazeny na paragraf 2272 - provoz ostatních drah (částečně i Brno).

Poznámka: Vzhledem k tomuto rozložení nákladů na dopravu ve velkých městech je zřejmě vhodnější pro analýzu využití hodnot za souhrn pododdílů 222 - silniční doprava, 224 - železniční doprava a 227 - provoz ostatních drah (viz dále).

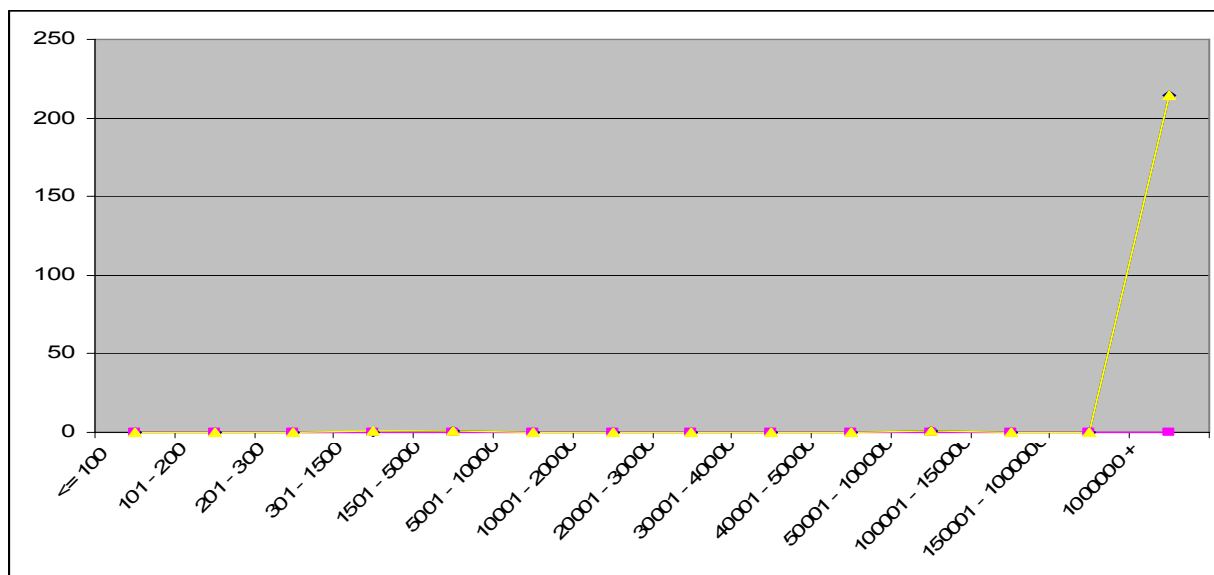

Výdaj:		Provoz veřejné železniční dopravy								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 2242	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	107	0	107	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	60	
4	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	74	1 636	1 636	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	111	11	111	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	4	
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12	12	
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	214	0	214	214	0	214	214	0	214	214	0	214	214	0	214	
ČR	25	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	214	1 636	1 636	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0
4	2	31	31	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	5	0
5	10	1	10	0	0	0	0	0	0	7	1	3	1	9	2
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	1
7	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	3	1	1	1	1
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	6	0	0	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0

Výdaj: Provoz veřejné železniční dopravy										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 2242
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

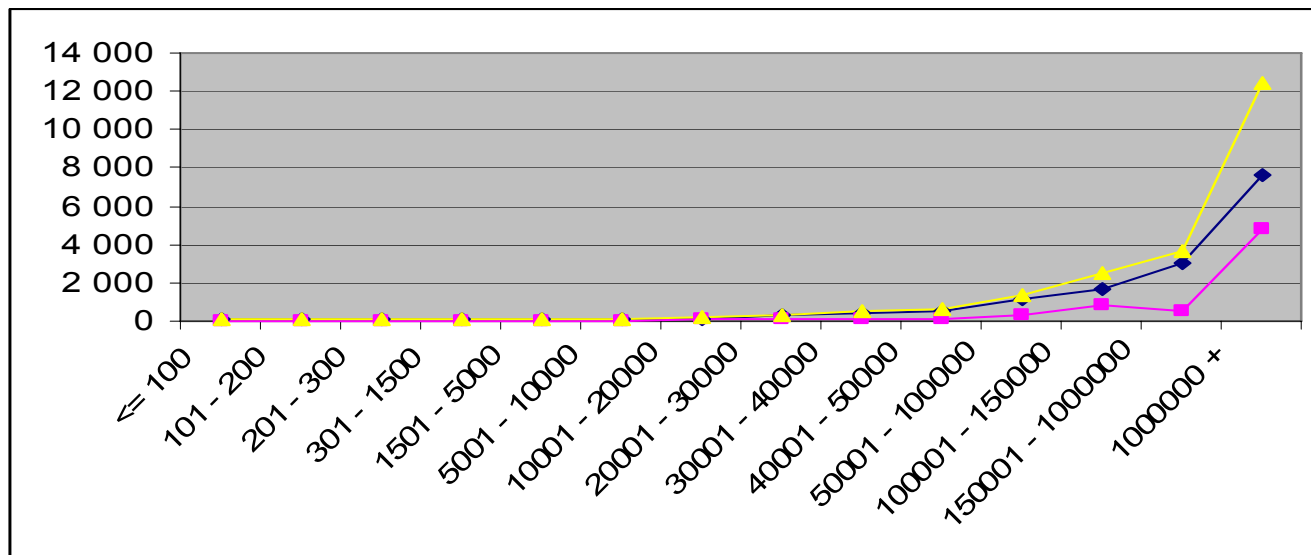
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje v oblasti železniční dopravy vykazuje ve výraznější míře pouze Praha.

Výdaj:		Silniční, železniční a doprava ostatních drah								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		222+224+227	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	60	24	84	62	23	86	15	0	18	-39	0	-39	1 569	2 693	3 069	
2	89	30	119	87	29	116	24	0	28	-14	0	-14	10 593	11 032	21 625	
3	75	33	108	75	33	108	37	0	42	-23	0	-23	1 833	11 610	11 700	
4	82	28	109	81	26	107	49	0	50	-375	0	0	5 927	15 061	16 060	
5	90	18	108	91	17	108	51	0	60	0	0	0	849	831	878	
6	80	19	99	80	16	96	51	0	60	0	0	0	487	737	785	
7	146	55	201	137	52	189	106	6	117	0	0	0	765	1 543	2 308	
8	262	54	316	255	53	308	179	11	230	7	0	18	1 519	400	1 528	
9	447	79	527	441	79	520	475	21	488	208	0	208	604	561	1 106	
10	522	97	619	524	100	624	371	57	487	289	17	369	1 063	272	1 153	
11	1 132	267	1 399	1 051	244	1 295	1 050	163	1 158	309	1	324	1 943	930	2 313	
12	1 663	796	2 458	1 663	797	2 459	1 663	797	2 459	1 663	797	2 459	1 663	797	2 459	
13	3 065	568	3 633	3 139	548	3 687	3 016	551	3 771	2 925	247	3 262	3 477	846	4 028	
14	7 583	4 845	12 428	7 584	4 840	12 424	7 584	4 840	12 424	7 584	4 840	12 424	7 584	4 840	12 424	
ČR	1 370	670	2 040	90	30	120	40	0	50	-370	0	-40	10 590	15 060	21 620	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	135	164	231	0	0	0	0	0	0	40	7	18	3	32	6
2	455	357	743	0	0	0	0	0	0	11	1	17	2	11	1
3	135	401	427	0	0	0	0	0	0	64	7	11	1	26	3
4	185	322	406	1	0	0	0	0	0	134	5	36	1	69	2
5	127	64	144	0	0	0	0	0	0	63	11	29	5	64	11
6	93	66	119	0	0	0	0	0	0	16	12	5	4	15	11
7	147	205	305	0	0	0	0	0	0	8	12	3	4	5	7
8	280	108	290	0	0	0	0	1	4	2	7	3	11	1	4
9	139	173	240	2	20	0	0	1	10	2	20	1	10	1	10
10	362	119	362	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	509	245	639	3	18	0	0	4	24	3	18	2	12	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	296	300	390	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	270	320	490	6	0	1	0	7	0	345	6	126	2	229	4
Výdaj: Silniční, železniční a doprava ostatních drah										2005 – 2007		Kč / obyv. rok		222+224+227	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Tento souhrn výdajů za silniční dopravu, železniční dopravu a dopravu ostatních drah* z hlediska velikostních kategorií ukazuje na poměrně vyrovnanou úroveň výdajů do velikostní kategorie 8 a u dalších velikostních kategoriích vykazují výdaje strmý růst. V rámci těchto výdajů pak tvoří v průměru cca dvoutřetinovou část výdaje běžné. Celkově tento okruh výdajů ukazuje výrazně rostoucí náklady na dopravu, které jsou zřejmě v těchto městech způsobeny jednak potřebou přemísťování vlastního obyvatelstva, ale i dopravou za zaměstnáním či jinými aktivitami většího počtu obyvatel, než má samotné město.

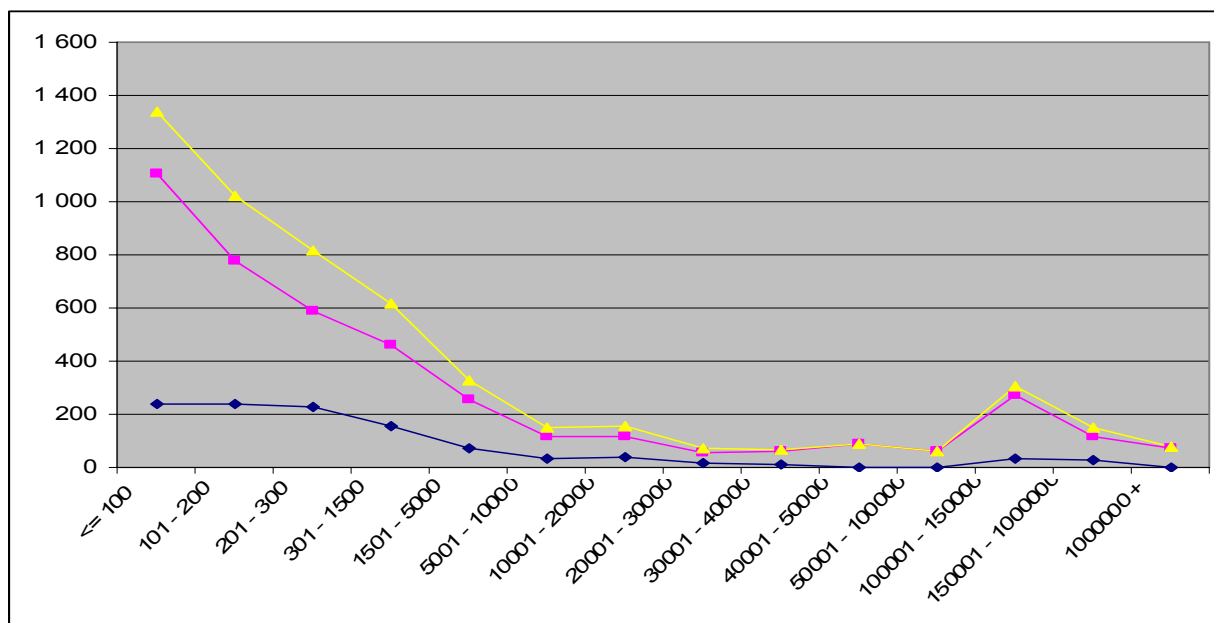
*Poznámka: * Doprava ostatních drah se týká se podniků provozujících silniční i železniční dopravu.*

Výdaj:		Pitná voda								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 2310	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	237	1 104	1 341	231	1 074	1 305	10	0	18	-10	0	-10	3 996	87 767	88 067	
2	240	780	1 020	242	781	1 023	27	0	79	0	0	0	6 540	50 127	50 154	
3	228	588	816	232	594	827	35	0	106	-21	0	0	5 318	49 031	49 156	
4	154	463	618	162	512	675	19	0	113	-42	0	0	4 977	24 301	24 391	
5	70	258	328	76	273	349	8	11	50	-201	-5	0	1 647	8 898	9 238	
6	31	118	149	37	121	157	4	15	28	0	0	0	1 612	1 404	2 078	
7	40	118	158	37	124	160	3	18	33	0	0	0	1 219	1 565	1 573	
8	18	56	74	18	55	73	2	6	13	0	0	0	176	654	654	
9	11	59	69	11	55	66	8	5	10	0	0	0	38	246	256	
10	2	88	91	3	87	89	0	63	68	0	0	0	10	222	222	
11	2	62	63	1	51	52	1	1	2	0	0	0	11	317	317	
12	35	271	306	35	271	307	35	271	307	35	271	307	35	271	307	
13	30	119	149	50	113	163	3	100	172	1	68	70	146	171	246	
14	1	75	76	1	75	76	1	75	76	1	75	76	1	75	76	
ČR	60	210	270	178	580	758	16	0	79	-201	-5	-10	6 540	87 767	88 067	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	492	6901	6924	0	0	0	0	0	0	60	11	14	3	15	3
2	488	3363	3430	0	0	0	0	0	0	114	11	51	5	54	5
3	441	2655	2708	0	0	0	0	0	0	98	11	39	4	45	5
4	317	1845	1906	0	0	0	0	0	0	352	12	145	5	155	5
5	182	883	912	1	0	0	0	0	0	52	9	32	5	36	6
6	172	222	314	0	0	0	0	0	0	2	1	18	13	10	7
7	151	270	309	0	0	0	0	0	0	2	3	5	7	6	9
8	43	131	135	0	0	0	0	0	0	2	7	2	7	2	7
9	13	86	91	0	0	0	0	0	0	2	20	2	20	1	10
10	5	108	109	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	3	106	107	0	0	0	0	0	0	1	6	3	18	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	83	53	88	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	379	2973	3021	1	0	0	0	1	0	687	11	313	5	328	5

Výdaj: Pitná voda										2005 – 2007	Kč / obyv. rok			Paragraf 2310	
-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--	--	---------------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

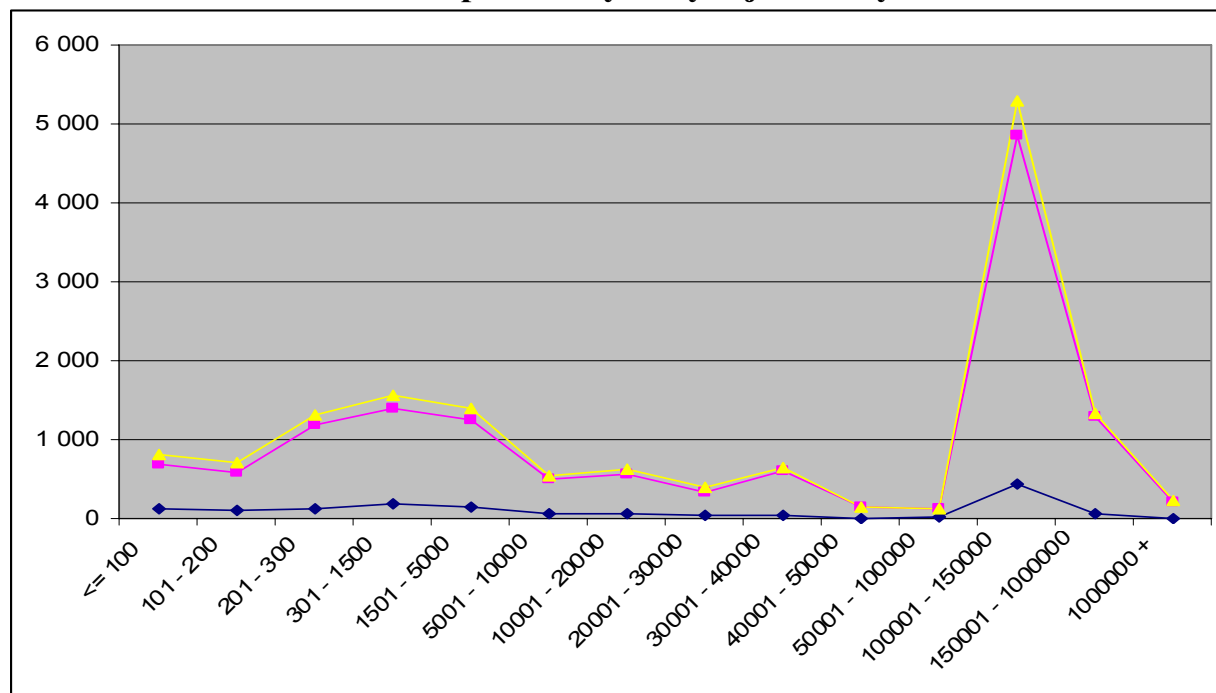
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výrazně vyšší výdaje související se zásobováním pitnou vodou vykazují menší obce. Zatímco u větších obcí od velikosti cca 10 tis obyvatel se průměrné hodnoty na obyvatele pohybují na úrovni 100 Kč u nejmenších obcí výdaje dosahují více než 1000 Kč na obyvatele. Ve struktuře nákladů pak převažují kapitálové výdaje, které jsou také zejména u menších obcí daleko výraznější, než u větších obcí. Výdaje běžné se pohybují na cca čtvrtinové úrovni výdajů kapitálových. Vysoké rozdíly mezi výdaji menších a větších obcí jsou dány zejména organizačním formami zajišťování této služby, kdy u větších obcí je zajišťována soukromými firmami (a kdy pak dopad do rozpočtu obce je téměř nulový) a menší obce zajišťují tuto službu samy.

Výdaj:		Odvádění a čištění odpadních vod								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 232	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	123	695	818	122	769	891	0	0	0	0	0	0	6 977	186 184	186 283	
2	106	592	698	107	553	659	2	0	16	-7	0	0	5 727	55 334	55 353	
3	129	1 189	1 318	128	1 187	1 315	18	0	54	0	0	0	4 036	47 730	47 753	
4	180	1 392	1 572	172	1 351	1 523	48	67	237	-630	0	0	5 454	41 950	43 147	
5	135	1 255	1 391	145	1 359	1 504	64	258	417	0	-3	0	1 350	29 330	29 669	
6	56	490	546	59	532	591	28	141	197	0	0	0	672	9 786	9 851	
7	69	563	633	69	563	632	20	196	236	0	-8	0	1 026	7 193	7 208	
8	45	343	388	46	338	384	32	184	229	0	0	0	204	2 133	2 337	
9	38	607	644	37	613	650	8	147	207	1	26	32	142	2 503	2 575	
10	1	148	149	1	145	146	0	113	115	0	2	2	3	351	352	
11	13	116	129	11	123	135	6	13	31	0	0	0	50	524	530	
12	440	4 857	5 297	439	4 860	5 300	439	4 860	5 300	439	4 860	5 300	439	4 860	5 300	
13	52	1 283	1 335	74	1 333	1 408	46	1 595	1 598	4	674	720	174	1 731	1 905	
14	3	217	221	3	217	221	3	217	221	3	217	221	3	217	221	
ČR	84	814	899	143	1 103	1 246	29	0	125	-630	-8	0	6 977	186 184	186 283	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	455	8721	8753	0	0	0	0	0	0	28	5	6	1	8	1
2	338	3236	3322	0	0	0	0	0	0	60	6	26	2	29	3
3	322	4506	4594	0	0	0	0	0	0	70	8	49	6	49	6
4	323	3727	3803	2	0	0	0	0	0	300	10	224	8	225	8
5	199	3054	3089	0	0	0	0	0	0	77	13	49	8	47	8
6	100	1147	1168	0	0	0	0	0	0	15	11	9	6	9	6
7	169	1037	1050	0	0	0	0	0	0	4	6	6	9	7	10
8	50	487	513	0	0	0	0	0	0	4	15	3	11	3	11
9	47	831	860	0	0	0	0	0	0	1	10	2	20	2	20
10	1	163	163	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	15	172	178	0	0	0	0	0	0	3	18	3	18	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	89	575	615	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	325	4339	4403	2	0	1	0	1	0	564	9	378	6	383	6
Výdaj: Odvádění a čištění odpadních vod										2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 232	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

U výdajů na odvádění a čištění odpadních vod jsou obdobně jako u „pitné vody“ (viz pododdíl 231) výdaje výrazně vyšší u menších obcí oproti větším obcím (z této tendence se pak vymyká Olomouc s extrémní hodnotou kapitálových výdajů). Lze předpokládat, že vliv na rozdílnou velikost výdajů je dán obdobně jako u „pitné vody“ organizačním způsobem zajišťování dané služby. U nejmenších obcí ovlivňuje úroveň výdajů menší míra zajišťování této služby v těchto obcích vůbec (používání formy domácích čistíren vod apod., neprojevující se v rozpočtech obcí).

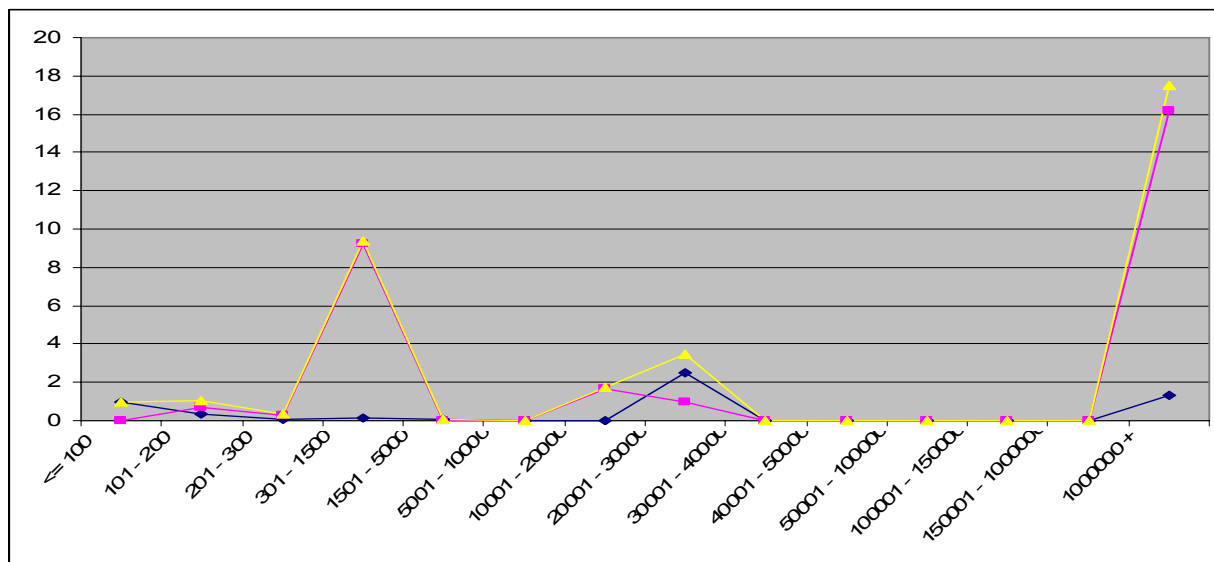

Výdaj:	Podpora podnikání									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 2510	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	554	0	554	
2	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	112	941	941	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71	282	282	
4	0	9	9	0	6	6	0	0	0	0	0	0	238	17 259	17 497	
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	0	33	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	1	133	134	
8	3	1	4	2	1	3	0	0	0	0	0	0	59	26	59	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	1	16	17	1	16	17	1	16	17	1	16	17	1	16	17	
ČR	0	4	4	0	3	3	0	0	0	0	0	0	554	17 259	17 497	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	24	0	24	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
2	5	29	29	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0	4	0
3	2	9	10	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0
4	4	323	327	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0
5	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
7	0	16	16	0	0	0	0	0	0	2	3	1	1	1	1
8	11	5	12	0	0	0	0	0	0	1	4	1	4	2	7
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	8	219	222	0	0	0	0	0	0	15	0	6	0	15	0

Výdaj: Podpora podnikání										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 2510
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

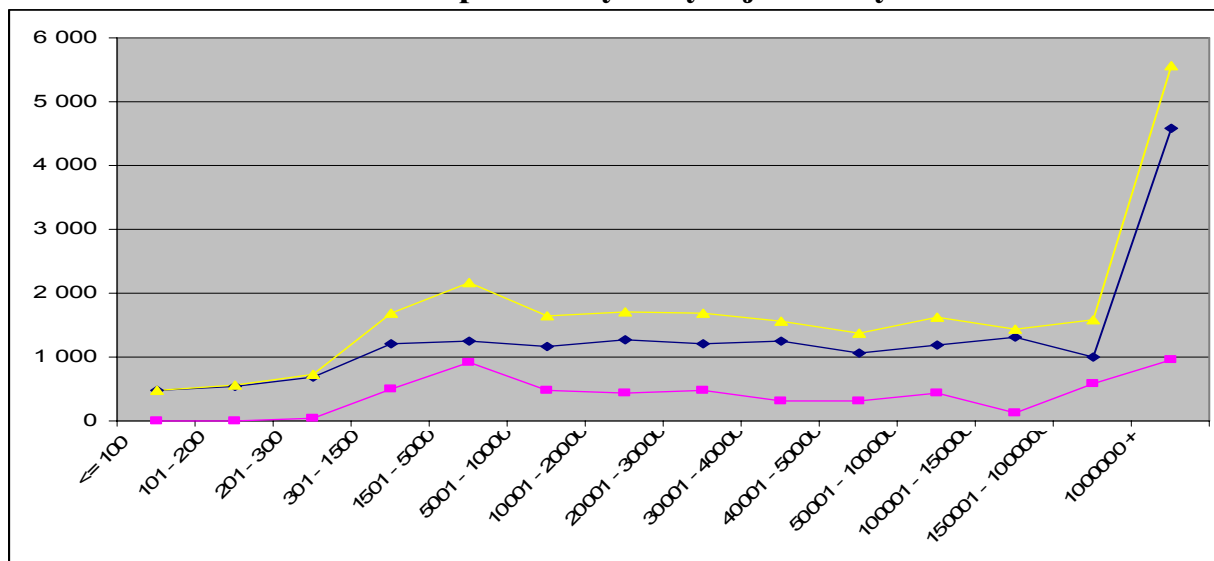
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Celkově jsou průměrné hodnoty v oblasti podpory podnikání na velmi nízké úrovni a projevují se pouze individuálně u některých kategorií obcí.

Výdaj:		Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 311	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	483	0	483	482	0	482	380	0	380	0	0	0	17 456	69	17 456	
2	545	9	554	538	8	546	449	0	452	0	0	0	7 276	2 535	8 571	
3	694	44	738	688	45	733	511	0	513	0	0	0	13 955	11 935	25 890	
4	1 207	490	1 696	1 136	380	1 517	1 041	0	1 145	0	0	0	10 932	24 490	26 888	
5	1 252	912	2 165	1 263	955	2 218	1 237	181	1 639	184	0	280	2 690	15 127	15 913	
6	1 166	478	1 645	1 159	489	1 649	1 140	229	1 474	581	0	651	1 808	3 673	4 685	
7	1 271	432	1 703	1 267	446	1 713	1 241	319	1 649	784	31	996	1 921	2 131	3 597	
8	1 205	482	1 687	1 210	466	1 676	1 088	407	1 639	880	16	1 163	1 904	1 405	2 895	
9	1 246	322	1 568	1 246	321	1 567	1 153	343	1 557	815	150	1 046	1 712	479	2 191	
10	1 062	303	1 365	1 065	303	1 368	982	270	1 210	901	139	1 124	1 394	533	1 927	
11	1 183	434	1 617	1 204	433	1 637	1 284	419	1 641	762	59	1 068	1 580	944	2 156	
12	1 314	123	1 437	1 314	123	1 437	1 314	123	1 437	1 314	123	1 437	1 314	123	1 437	
13	1 001	587	1 588	1 057	560	1 617	948	527	1 602	906	455	1 475	1 319	697	1 774	
14	4 593	967	5 560	4 592	967	5 559	4 592	967	5 559	4 592	967	5 559	4 592	967	5 559	
ČR	1 561	570	2 132	927	294	1 221	812	0	851	0	0	0	17 456	24 490	26 888	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	981	3	981	0	0	0	0	0	0	5	1	2	0	5	1
2	485	110	548	15	1	0	0	0	0	65	6	9	1	52	5
3	777	488	1127	0	0	0	0	0	0	64	7	12	1	42	5
4	650	1354	1608	338	12	0	0	0	0	331	12	174	6	211	7
5	362	1683	1725	82	14	0	0	2	0	82	14	71	12	72	12
6	239	624	701	21	15	0	0	7	5	24	17	19	14	23	17
7	243	411	459	12	18	2	3	6	9	12	18	10	15	12	18
8	272	318	391	3	11	3	11	3	11	5	19	4	15	5	19
9	256	127	325	1	10	3	30	1	10	2	20	3	30	1	10
10	225	182	378	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	233	262	315	4	24	4	24	2	12	3	18	4	24	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	227	124	150	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	713	1111	1452	476	8	12	0	21	0	595	10	310	5	428	7
Výdaj:		Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání								2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 311	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdajový okruh zahrnuje souhrn výdajů poskytovaných obcemi na mateřské školy a základní školy (vyjma školního stravování pokud je zajišťováno samostatně). V tomto okruhu výdajů cca tři čtvrtiny výdajů tvoří výdaje na základní školy a jednu čtvrtinu na mateřské školy.

Tendence ukazuje, že nižší úroveň výdajů vykazují menší obce do 300 obyvatel. Výdaje v dalších velikostních kategoriích jsou poměrně blízké. Nižší výdaje u menších obcí ale zřejmě nejsou dány nižšími výdaji na žáky, ale tím, že do průměru jsou zahrnovány všechny obce a řada malých obcí nemá vlastní školní zařízení, což pak průměrnou hodnotu výdajů snižuje. Ve struktuře výdajů pak tvoří asi čtvrtinový podíl výdaje kapitálové.

Poznámka: Vzhledem k odlišnosti podmínek v jednotlivých obcích, kdy v některých obcích mohou být samostatně sledovány mimo výdaje na pododdíl 311 (tj. zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání) rovněž výdaje za školní stravování § 3141 a školní družiny a kluby § 3143, je nutno na tuto souvislost upozornit (viz samostatné pasporthy). Nicméně vzhledem k velikosti těchto průměrných výdajů, kdy § 3141 je na úrovni cca 3 % ve vztahu k výdajům pododdílu 311 a § 3143, který je na úrovni 0,1 % pododdílu 311, vyjadřuje tento pododdíl 311 rozhodující tendenci ve vztahu k velikosti obcí pro všechna školská zařízení.

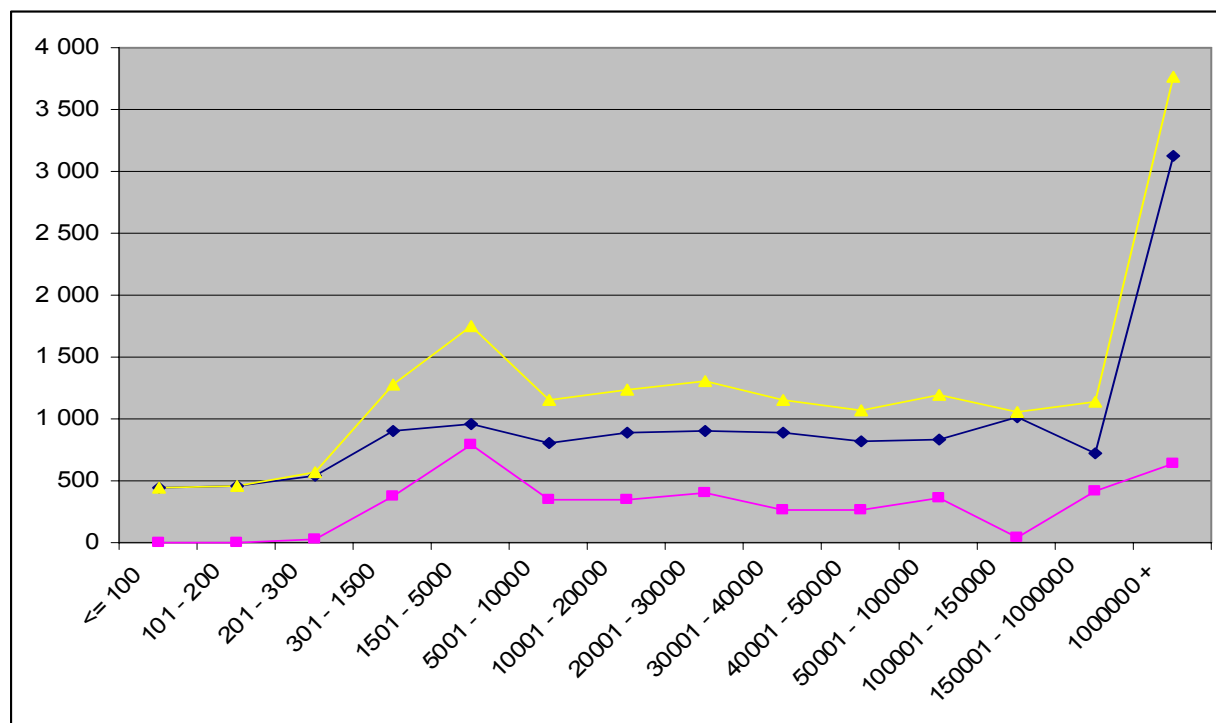
Výdaj:	Základní školy	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3113
--------	----------------	-------------	----------------	---------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	445	0	445	445	0	445	343	0	343	0	0	0	17 233	69	17 233
2	457	7	464	454	6	460	404	0	404	0	0	0	7 181	2 535	8 476
3	538	31	569	537	33	569	430	0	430	0	0	0	13 955	11 935	25 890
4	899	377	1 276	833	283	1 116	654	0	676	0	0	0	10 932	24 490	26 888
5	960	797	1 757	982	837	1 819	946	112	1 274	0	0	0	2 418	15 127	15 910
6	809	343	1 152	806	357	1 163	793	118	1 002	0	0	0	1 644	2 656	3 889
7	887	352	1 239	889	362	1 252	879	210	1 191	442	4	531	1 461	1 821	3 283
8	902	400	1 302	903	386	1 288	859	341	1 275	522	15	775	1 528	1 020	2 110
9	886	266	1 152	888	265	1 154	854	314	1 181	397	65	503	1 332	466	1 768
10	815	257	1 072	816	257	1 073	765	250	992	740	92	878	995	435	1 430
11	835	356	1 191	851	355	1 206	874	349	1 183	523	11	591	1 079	885	1 619
12	1 015	47	1 062	1 015	47	1 062	1 015	47	1 062	1 015	47	1 062	1 015	47	1 062
13	723	414	1 137	764	385	1 149	693	428	1 121	647	255	1 120	952	473	1 207
14	3 127	643	3 770	3 127	642	3 769	3 127	642	3 769	3 127	642	3 769	3 127	642	3 769
ČR	1 116	443	1 559	706	231	937	539	0	545	0	0	0	17 233	24 490	26 888

VK	směrodatná odchylka			Běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	971	3	971	0	0	0	0	0	0	4	1	2	0	4	1
2	394	101	465	23	2	0	0	0	0	50	5	5	0	40	4
3	728	471	1081	0	0	0	0	0	0	37	4	7	1	26	3
4	647	1241	1526	164	6	0	0	0	0	379	13	143	5	189	7
5	389	1604	1674	69	12	0	0	13	2	89	15	69	12	72	12
6	260	522	634	14	10	0	0	9	6	18	13	19	14	20	14
7	215	381	458	9	13	0	0	6	9	10	15	10	15	9	13
8	238	284	350	4	15	4	15	5	19	4	15	5	19	6	22
9	241	159	348	1	10	3	30	2	20	1	10	3	30	1	10
10	121	156	253	0	0	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25
11	176	244	261	4	24	4	24	2	12	4	24	3	18	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	164	115	50	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	657	1025	1344	288	5	13	0	37	1	598	10	267	4	372	6

Výdaj:	Základní školy	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3113
--------	----------------	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na základní školy vykazují obdobnou tendenci jako celkové výdaje na zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání (pododdíl 311). Nižší úroveň průměrných výdajů vykazují menší obce do velikosti 300 obyvatel a to vzhledem k tomu, že řada těchto obcí nezajišťuje základní školní docházku vlastní školou. Ve struktuře výdajů převažují výdaje běžné, které tvoří cca tři čtvrtiny.

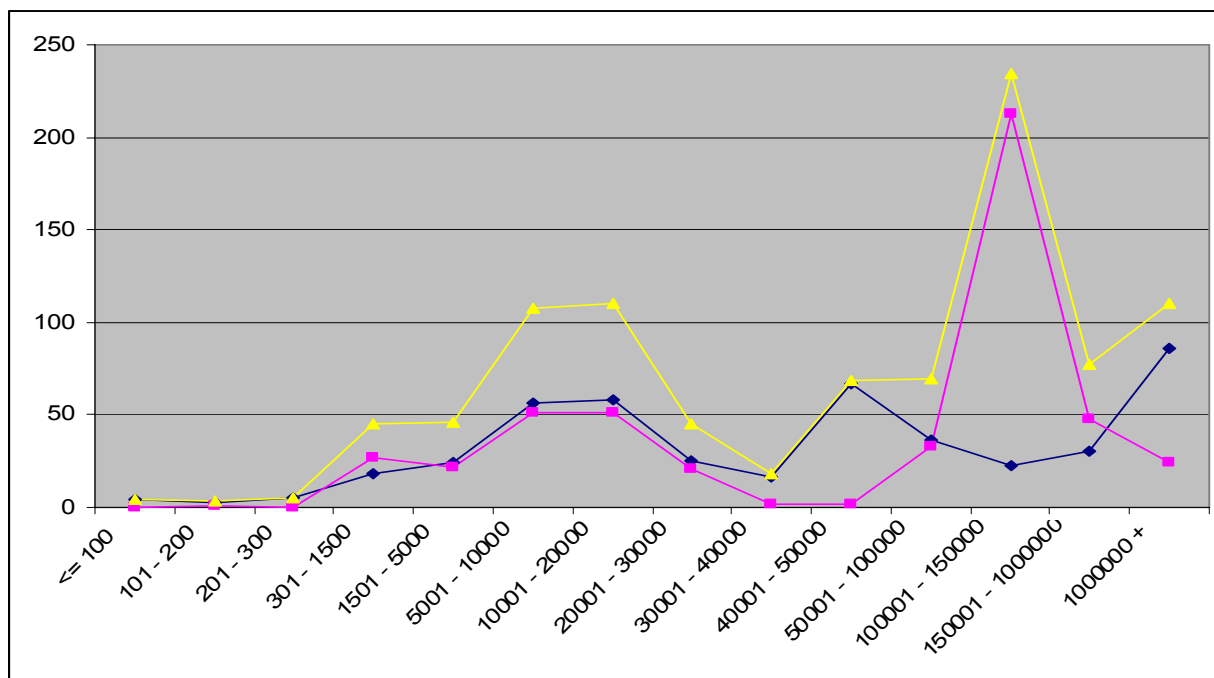
Výdaj:	Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3141
--------	--	-------------	----------------	---------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	5	0	5	6	0	6	0	0	0	0	0	0	1 773	0	1 773
2	3	1	3	3	1	4	0	0	0	0	0	0	229	665	894
3	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	580	0	580
4	18	27	45	16	17	33	0	0	0	-3	0	-3	2 465	7 133	7 149
5	24	22	46	24	27	51	0	0	0	0	0	0	556	3 204	3 206
6	57	51	108	55	47	102	0	0	0	0	0	0	567	1 346	1 439
7	58	52	110	63	54	117	7	0	34	0	0	0	642	1 257	1 370
8	25	21	45	26	22	48	0	0	0	0	0	0	161	363	363
9	17	1	18	16	1	17	0	0	0	0	0	0	91	6	92
10	67	1	68	66	1	67	30	0	30	0	0	0	205	5	210
11	36	33	70	34	27	61	10	0	17	0	0	0	189	156	211
12	22	212	235	22	212	234	22	212	234	22	212	234	22	212	234
13	30	47	77	30	42	73	34	32	68	21	11	44	36	84	106
14	86	24	110	86	25	111	86	25	111	86	25	111	86	25	111
ČR	38	32	70	13	12	26	0	0	0	-3	0	-3	2 465	7 133	7 149

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	77	0	77	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0	7	1
2	16	20	31	0	0	0	0	0	0	47	4	1	0	38	4
3	31	0	31	0	0	0	0	0	0	35	4	0	0	35	4
4	84	220	238	0	0	0	0	0	0	135	5	27	1	74	3
5	69	194	215	0	0	0	0	0	0	62	10	15	3	32	5
6	97	183	225	0	0	0	0	0	0	21	15	8	6	11	8
7	105	189	231	0	0	0	0	0	0	8	12	3	4	6	9
8	51	71	93	0	0	0	0	0	0	5	19	2	7	4	15
9	30	2	31	0	0	0	0	0	0	2	20	2	20	2	20
10	97	2	99	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	57	45	74	0	0	0	0	0	0	2	12	2	12	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	8	38	31	1	33	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	69	165	183	1	0	0	0	0	0	325	5	62	1	214	3

Výdaj:	Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3141
--------	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

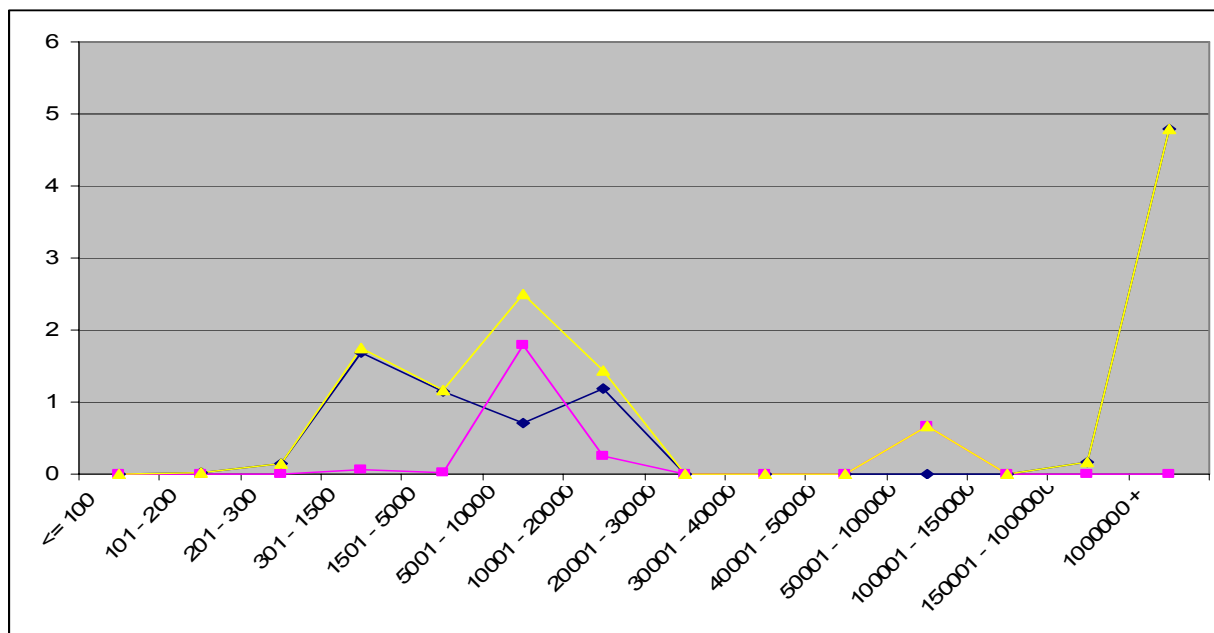
Školní stravování zabezpečují v podstatě všechny obce zřizující školy, ale v tomto paragrafu se objevují hodnoty u obcí v těch případech, kdy lze oddělit velikost příspěvku na školní stravování od příspěvku na školu, což nebývá uplatněno často. Tendence, kromě minimálních hodnot výdajů o obcí do 300 obyvatel, ukazuje diferencované hodnoty ve velikostních kategoriích – což je zřejmě dáno způsobem vykazování školního stravování.

Výdaj:	Školní družiny a kluby									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3143	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	18	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99	0	99	
4	2	0	2	2	0	2	0	0	0	-22	0	-22	2 178	109	2 178	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	162	13	162	
6	1	2	2	1	2	3	0	0	0	0	0	0	35	290	290	
7	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	72	16	88	
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	9	9	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	
ČR	1	0	2	1	0	1	0	0	0	-22	0	-22	2 178	290	2 178	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0
3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0
4	42	2	42	0	0	0	0	0	0	16	1	1	0	17	1
5	9	1	9	0	0	0	0	0	0	12	2	1	0	12	2
6	4	25	25	0	0	0	0	0	0	5	4	1	1	2	1
7	9	2	11	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	29	4	29	1	0	0	0	1	0	43	1	5	0	42	1

Výdaj: Školní družiny a kluby										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3143
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Obdobně jako u školního stravování jsou výdaje na školní družiny a kluby vesměs zahrnuty ve výdajích na školy a pouze výjimečně jsou výdaje sledovány samostatně, takže vyvození tendence v tomto výdajovém okruhu samostatně není vhodné a je vhodnější uvedené výdaje spojit s náklady na předškolní vzdělávání a základní školy.

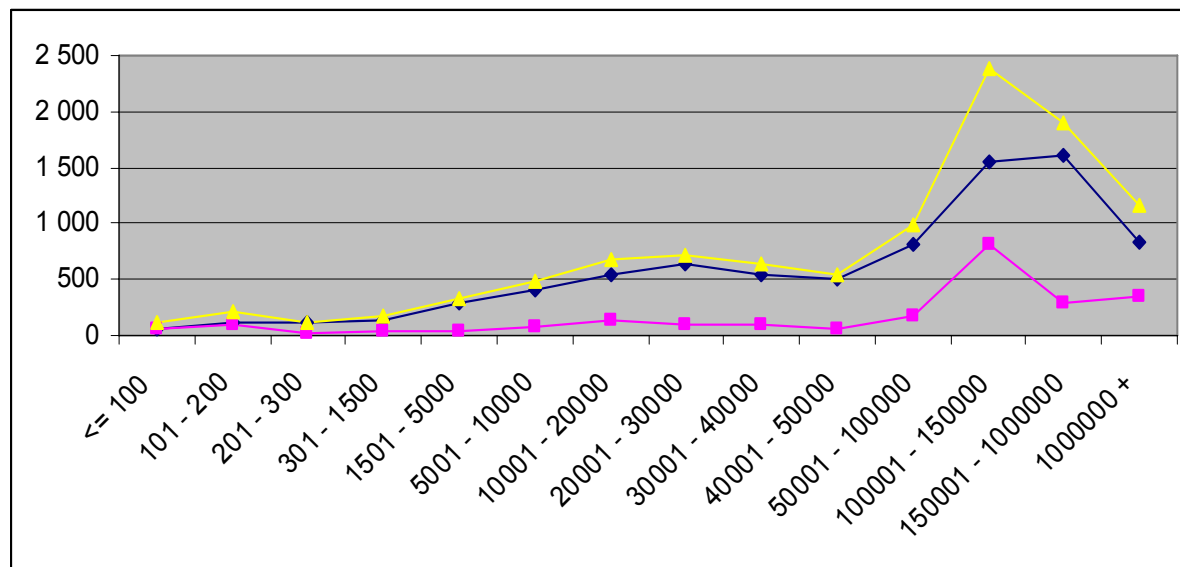
Výdaj:	Kultura	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 331
---------------	----------------	--------------------	-----------------------	---------------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové
1	65	50	115	62	49	111	2	0	2	0	0	0	2 454	14 879	15 830
2	111	96	208	110	87	197	30	0	30	0	0	0	5 741	46 311	48 544
3	108	10	118	110	11	120	48	0	49	0	0	0	3 306	1 357	3 306
4	136	30	166	126	28	154	61	0	62	0	-58	0	2 218	14 505	15 216
5	288	46	335	265	38	303	199	0	210	0	0	0	3 638	1 960	3 648
6	405	81	486	393	83	476	346	6	412	0	0	0	1 236	2 112	2 507
7	546	137	683	551	134	686	538	17	576	2	0	28	1 324	2 957	4 043
8	631	93	723	625	93	717	543	32	589	139	0	151	2 392	649	2 511
9	547	94	641	556	96	652	450	55	516	115	3	285	1 221	387	1 305
10	502	50	552	507	49	556	447	36	527	338	17	357	795	108	813
11	818	179	997	790	155	945	711	32	742	230	3	248	1 419	855	2 267
12	1 559	818	2 377	1 559	819	2 378	1 559	819	2 378	1 559	819	2 378	1 559	819	2 378
13	1 603	297	1 900	1 580	257	1 837	1 541	324	1 766	1 377	58	1 600	1 820	388	2 145
14	824	343	1 167	824	343	1 166	824	343	1 166	824	343	1 166	824	343	1 166
ČR	567	138	704	145	42	187	60	0	61	0	-58	0	5 741	46 311	48 544

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	189	679	746	0	0	0	0	0	0	26	5	5	1	9	2
2	293	1505	1619	0	0	0	0	0	0	65	6	10	1	16	1
3	219	83	247	0	0	0	0	0	0	59	7	16	2	59	7
4	197	348	430	0	0	0	0	0	0	265	9	39	1	125	4
5	269	186	353	0	0	0	0	0	0	67	11	23	4	59	10
6	259	268	386	22	16	0	0	16	12	22	16	10	7	14	10
7	321	428	615	10	15	0	0	3	4	11	16	4	6	7	10
8	427	145	471	2	7	0	0	2	7	2	7	3	11	2	7
9	382	114	367	1	10	0	0	0	0	2	20	1	10	2	20
10	204	43	200	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	360	275	544	2	12	0	0	1	6	3	18	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	224	175	279	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	251	703	792	37	1	1	0	22	0	524	8	114	2	297	5

Výdaj:	Kultura	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 331
---------------	----------------	--------------------	-----------------------	---------------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje za oblast kultury zahrnují různé oblasti výdajů jako jsou výdaje na divadelní činnost, hudební činnost, knihovny, muzea, galérie apod. Analýza ukazuje na výrazné rozdíly v těchto výdajích mezi kategoriemi obcí. Větší obce vykazují vyšší výdaje na obyvatele v této oblasti a nejvyšší úroveň pak města nad 100 tis. obyvatel. Ve struktuře celkových výdajů převažují běžné výdaje; kapitálové výdaje tvoří průměrně cca jednu pětinu.

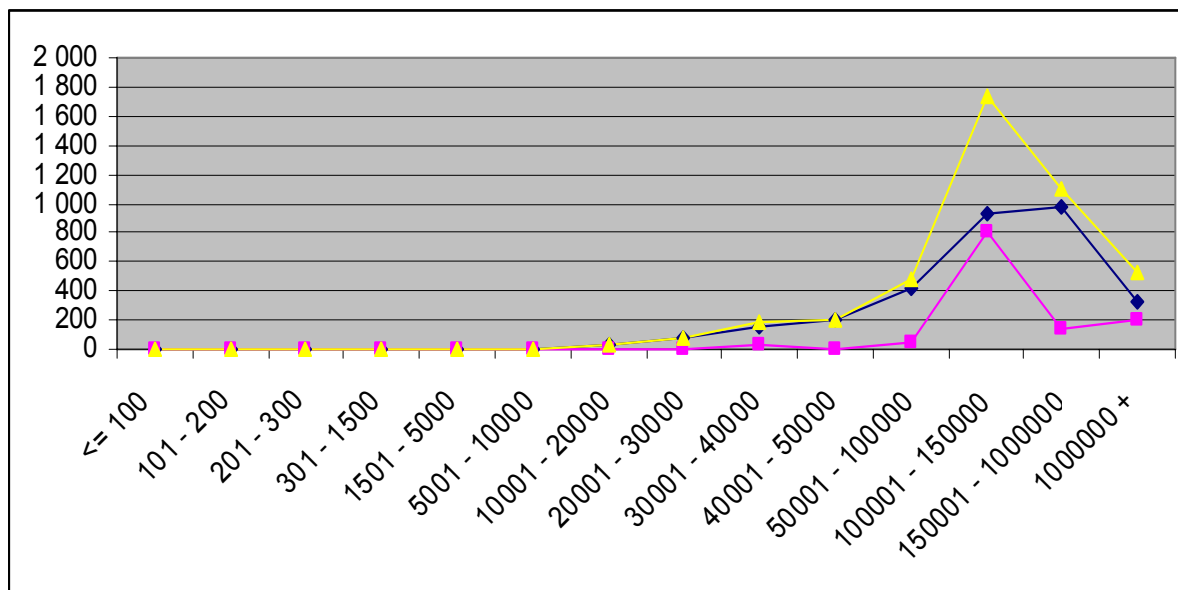
Poznámka: Tato oblast výdajů kumuluje různé druhy kulturních činností, které jsou analyzovány dále jako samostatné paragrafy.

Výdaj:		Divadelní činnost								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3311	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	166	0	166	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	0	75	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	74	0	74	
4	1	0	1	0	0	1	0	0	0	-2	0	-2	151	29	151	
5	2	3	5	2	3	4	0	0	0	0	0	0	249	1 465	1 465	
6	6	0	6	6	0	6	0	0	0	0	0	0	394	20	413	
7	28	3	31	25	3	28	0	0	0	0	0	0	458	93	463	
8	75	5	80	71	4	76	0	0	0	0	0	0	826	73	866	
9	160	32	192	167	33	200	2	5	8	0	0	0	819	157	825	
10	196	2	199	202	2	205	153	1	154	0	0	0	502	9	510	
11	424	50	474	374	44	418	379	13	380	0	0	0	1 025	413	1 038	
12	928	802	1 729	928	802	1 730	928	802	1 730	928	802	1 730	928	802	1 730	
13	974	134	1 108	959	112	1 071	958	47	998	731	40	779	1 186	249	1 435	
14	328	206	533	327	206	533	327	206	533	327	206	533	327	206	533	
ČR	194	51	245	3	1	4	0	0	0	-2	0	-2	1 186	1 465	1 730	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	7	0	7	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	9	1	0	0	9	1
3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	10	1
4	6	1	6	0	0	0	0	0	0	36	1	4	0	39	1
5	14	60	62	0	0	0	0	0	0	11	2	2	0	5	1
6	38	2	40	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1	2	1
7	75	14	80	0	0	0	0	0	0	7	10	3	4	7	10
8	183	16	193	0	0	0	0	0	0	3	11	2	7	3	11
9	296	60	304	0	0	0	0	0	0	2	20	2	20	2	20
10	215	4	219	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	352	100	375	6	35	0	0	5	29	4	24	1	6	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	228	119	334	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	43	23	54	6	0	0	0	5	0	87	1	18	0	84	1

Výdaj: Divadelní činnost										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3311		
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na divadelní činnost vykazují zejména obce které zřizují divadla. Výdaje průměrně kolem 200 Kč na obyvatele vykazují obce ve velikosti od 20 tis. obyvatel. Nejvyšší výdaje vykazuje Olomouc (což ovlivnily kapitálové výdaje), ale celkově se města nad 100 tis. obyvatel pohybují na úrovni kolem 1000 Kč na jednoho obyvatele (kromě Prahy, kde nižší úroveň výdajů je dána zřejmě tím, že některá zařízení zřizuje stát).

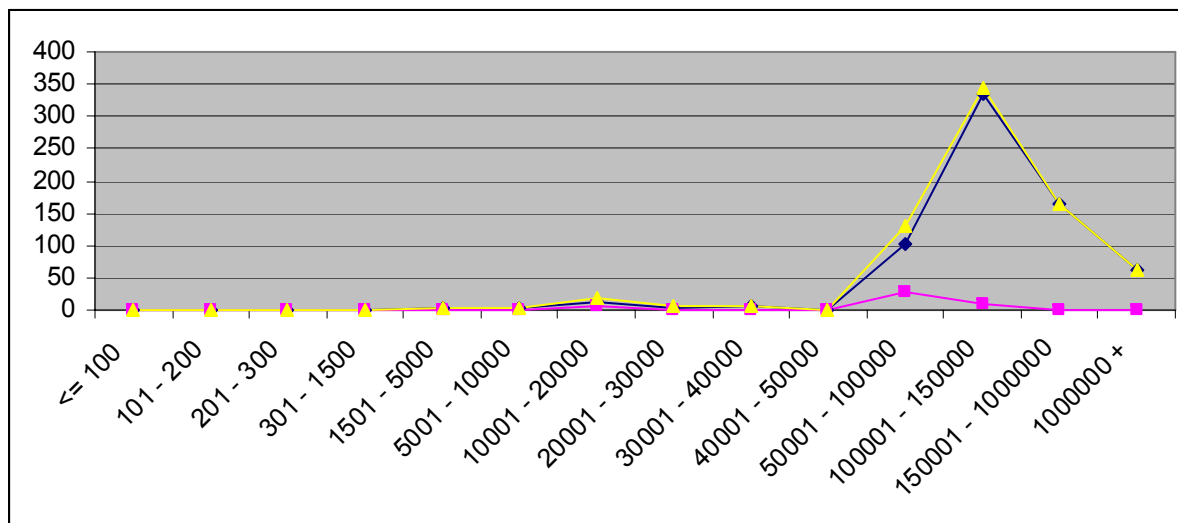
Výdaj:	Hudební činnost	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3312
---------------	------------------------	--------------------	-----------------------	----------------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	330	0	330
2	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1 065	0	1 065
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	95
4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	364	0	364
5	4	0	4	3	0	3	0	0	0	0	0	0	318	2	318
6	4	0	4	4	0	4	0	0	0	0	0	0	155	5	155
7	12	6	18	12	5	17	0	0	0	0	0	0	477	311	491
8	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	28	8	28
9	7	0	7	7	0	7	0	0	0	0	0	0	34	1	35
10	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0	4
11	104	28	131	109	22	131	1	0	1	0	0	0	488	333	682
12	335	9	344	335	9	344	335	9	344	335	9	344	335	9	344
13	164	1	165	135	1	136	199	0	202	0	0	0	206	3	206
14	63	0	63	63	0	63	63	0	63	63	0	63	63	0	63
ČR	39	4	43	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1 065	333	1 065

VK	směrodatná odchylka			Běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	14	0	14	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	3	1
2	33	0	33	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0
3	5	0	5	0	0	0	0	0	0	12	1	0	0	12	1
4	12	0	12	0	0	0	0	0	0	46	2	0	0	46	2
5	18	0	18	0	0	0	0	0	0	22	4	1	0	22	4
6	16	0	16	0	0	0	0	0	0	8	6	1	1	8	6
7	59	38	71	0	0	0	0	0	0	2	3	1	1	3	4
8	8	2	8	0	0	0	0	0	0	3	11	1	4	4	15
9	12	0	12	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	1	25
11	178	81	223	0	0	0	0	0	0	3	18	1	6	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	117	2	118	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	22	6	24	1	0	0	0	1	0	106	2	7	0	108	2

Výdaj:	Hudební činnost	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3312
---------------	------------------------	--------------------	-----------------------	----------------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na hudební činnost vykazují zejména větší města nad 50 tis. obyvatel. Extrémně vysoké pak vykazuje Olomouc. V průměrné struktuře výdajů obcí se projevují především výdaje běžné.

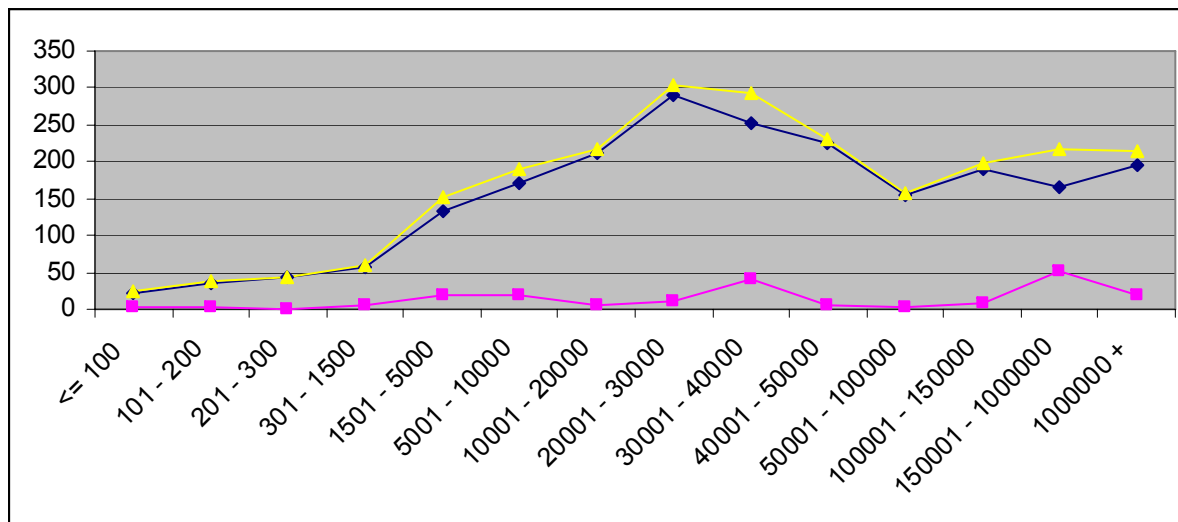
Výdaj:	Činnosti knihovnické	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3314
---------------	-----------------------------	--------------------	-----------------------	----------------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové
1	21	4	25	21	6	27	0	0	0	0	0	0	762	3 530	3 635
2	36	3	39	35	3	38	5	0	6	0	0	0	1 017	1 248	1 248
3	43	1	45	43	1	44	21	0	21	0	0	0	783	366	879
4	56	4	61	50	4	54	31	0	32	0	0	0	1 010	2 135	2 304
5	134	19	153	126	15	141	105	0	106	0	0	0	3 180	1 960	3 184
6	172	19	191	168	18	186	178	0	187	0	0	0	495	523	912
7	213	4	217	210	5	214	215	0	215	0	0	0	605	52	605
8	292	11	303	289	11	299	306	1	311	0	0	0	685	161	685
9	251	42	293	250	43	293	248	3	288	68	0	168	358	387	455
10	225	4	229	225	4	229	226	2	234	170	0	170	279	11	279
11	156	2	158	173	3	175	192	1	194	0	0	0	370	18	373
12	191	8	199	191	8	199	191	8	199	191	8	199	191	8	199
13	165	50	216	173	47	220	180	9	213	136	0	136	205	131	311
14	195	18	214	195	18	214	195	18	214	195	18	214	195	18	214
ČR	155	15	170	57	5	62	28	0	28	0	0	0	3 180	3 530	3 635

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	65	150	167	0	0	0	0	0	0	41	7	1	0	12	2
2	70	45	87	0	0	0	0	0	0	92	9	10	1	66	6
3	67	14	73	0	0	0	0	0	0	76	9	15	2	70	8
4	67	67	99	0	0	0	0	0	0	243	8	17	1	167	6
5	162	127	218	0	0	0	0	0	0	38	6	11	2	21	4
6	110	74	142	29	21	0	0	26	19	21	15	6	4	14	10
7	136	9	137	13	19	0	0	13	19	10	15	6	9	10	15
8	148	31	161	3	11	0	0	3	11	2	7	1	4	2	7
9	90	121	86	1	10	0	0	1	10	2	20	1	10	1	10
10	51	5	50	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25	1	25
11	116	5	117	4	24	0	0	4	24	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	35	73	88	1	33	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	93	78	127	52	1	0	0	48	1	528	8	72	1	367	6

Výdaj:	Činnosti knihovnické	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3314
---------------	-----------------------------	--------------------	-----------------------	----------------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na knihovny jsou nižší u menších obcí, kde se průměrné výdaje na obyvatele pohybují u obcí do 1500 obyvatel do 100 Kč na obyvatele. Větší obce pak vykazují výdaje dvojnásobné. Rozdílné průměrné hodnoty mezi menšími a většími obcemi zde mohou být spojeny s neexistencí knihoven v některých nejmenších obcích. Ve výdajích pak z 90 % převažují výdaje běžné.

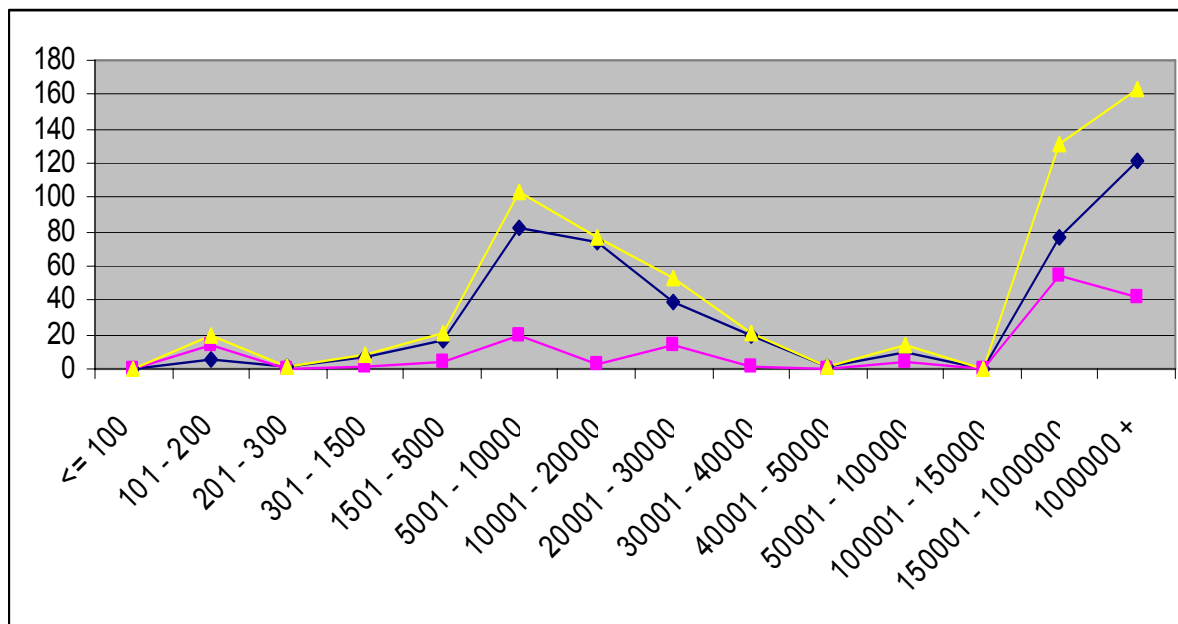
Výdaj:	Činnost muzeí a galérií	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3315
--------	-------------------------	-------------	----------------	---------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	5	14	19	5	15	21	0	0	0	0	0	0	2 045	15 200	17 246
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	618	0	618
4	6	2	8	5	1	6	0	0	0	-3	0	-3	1 820	2 304	3 059
5	17	5	21	15	4	19	0	0	0	0	0	0	582	1 317	1 424
6	83	20	103	79	20	98	1	0	1	0	0	0	1 127	741	1 343
7	74	3	77	79	3	82	3	0	4	0	0	0	749	51	800
8	39	14	53	43	16	58	0	0	0	0	0	0	411	195	435
9	19	2	21	20	2	22	1	0	1	0	0	0	68	13	80
10	2	0	2	2	0	2	1	0	1	0	0	0	6	0	6
11	10	5	14	7	3	11	0	0	0	0	0	0	115	52	167
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	77	54	132	63	48	111	79	11	121	0	0	0	110	134	213
14	122	41	163	122	41	163	122	41	163	122	41	163	122	41	163
ČR	43	14	57	7	4	12	0	0	0	-3	0	-3	2 045	15 200	17 246

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	87	465	533	0	0	0	0	0	0	4	0	2	0	4	0
3	21	0	21	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
4	54	44	81	0	0	0	0	0	0	40	1	8	0	36	1
5	65	56	93	0	0	0	0	0	0	31	5	5	1	29	5
6	147	94	197	0	0	0	0	0	0	17	12	5	4	15	11
7	125	8	131	0	0	0	0	0	0	10	15	6	9	10	15
8	95	51	125	0	0	0	0	0	0	3	11	2	7	4	15
9	29	4	32	0	0	0	0	0	0	3	30	1	10	3	30
10	3	0	3	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	28	13	40	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	57	75	107	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	63	196	233	1	0	0	0	1	0	111	2	32	1	104	2

Výdaj:	Činnost muzeí a galérií	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3315
--------	-------------------------	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na muzea a galérie nevykazují jednoznačnou tendenci vzhledem k velikosti obcí (i když lze tyto činnosti očekávat více u větších obcí). Nejvyšší výdaje vykazují největší města (ne však Olomouc) a dále velikostní kategorie obcí od 5 do 10 tis. obyvatel. Hlavní část výdajů pak tvoří výdaje běžné. Diferencované hodnoty výdajů ve velikostních kategoriích obcí jsou dány individuálními podmínkami existence těchto zařízení, přičemž nižší výdaje u některých větších obcí do této oblasti jsou zřejmě dány tím, že zde působí jiní zřizovatelé, zejména stát.

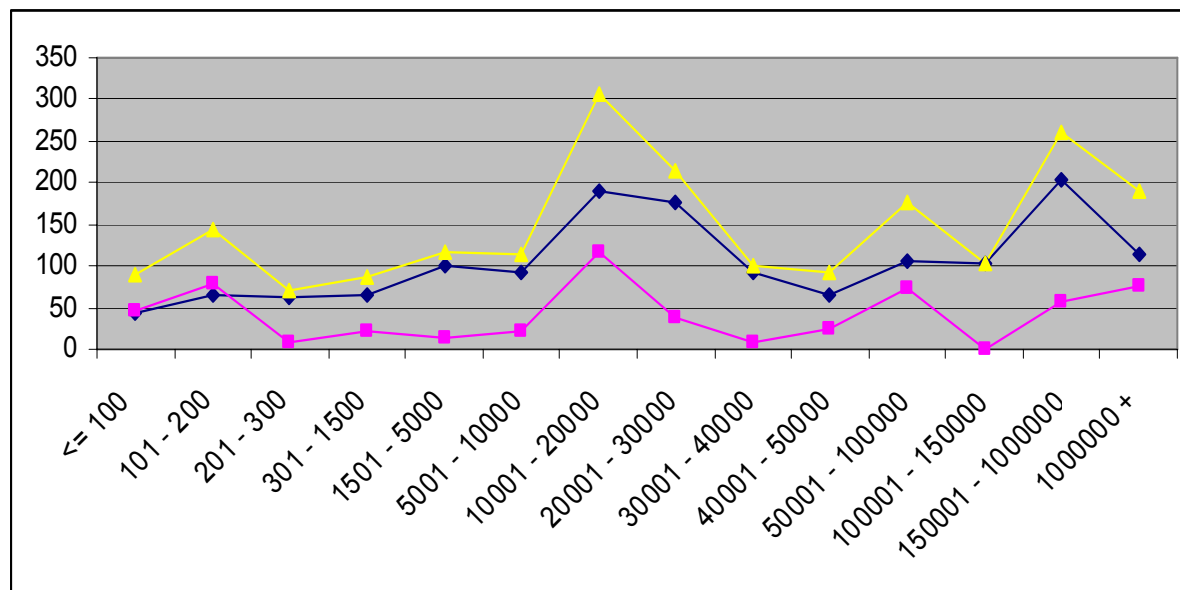

Výdaj:		Ostatní záležitosti kultury								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3319	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	42	46	88	40	43	83	0	0	0	0	0	0	2 454	14 879	15 830	
2	66	79	145	65	68	134	3	0	3	0	0	0	5 705	46 311	48 480	
3	62	9	71	63	9	73	7	0	7	0	0	0	3 201	1 357	3 201	
4	64	22	86	64	22	85	8	0	9	0	-58	-54	2 107	14 505	15 104	
5	102	14	116	91	12	103	21	0	21	0	0	0	1 101	1 772	1 983	
6	93	21	114	90	21	112	30	0	33	0	0	0	776	1 968	2 154	
7	190	117	307	197	115	312	82	0	117	0	0	0	997	2 935	3 440	
8	177	37	214	174	35	209	63	1	77	1	0	1	718	322	1 040	
9	93	8	100	94	8	102	38	0	72	1	0	1	357	71	357	
10	66	25	92	65	24	90	35	1	35	5	0	5	186	96	282	
11	105	72	177	105	66	170	85	2	99	10	0	10	242	796	870	
12	102	0	102	102	0	102	102	0	102	102	0	102	102	0	102	
13	204	56	261	236	49	284	187	63	259	142	10	205	378	73	388	
14	113	76	189	113	76	189	113	76	189	113	76	189	113	76	189	
ČR	115	45	160	67	30	97	8	0	8	0	-58	-54	5 705	46 311	48 480	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	177	663	729	0	0	0	0	0	0	20	4	4	1	9	2
2	260	1431	1525	0	0	0	0	0	0	50	5	9	1	15	1
3	202	82	230	0	0	0	0	0	0	47	5	14	2	50	6
4	159	336	396	0	0	0	0	0	0	222	8	29	1	99	3
5	160	88	197	0	0	0	0	0	0	64	11	15	3	58	10
6	141	169	230	0	0	0	0	0	0	17	12	3	2	10	7
7	228	426	559	0	0	0	0	0	0	12	18	4	6	5	7
8	204	83	268	0	0	0	0	0	0	5	19	3	11	4	15
9	112	22	111	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	82	48	129	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	74	194	204	2	12	0	0	0	0	4	24	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	125	34	94	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	189	669	732	2	0	1	0	0	0	444	7	84	1	254	4

Výdaj: Ostatní záležitosti kultury										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3319		
------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

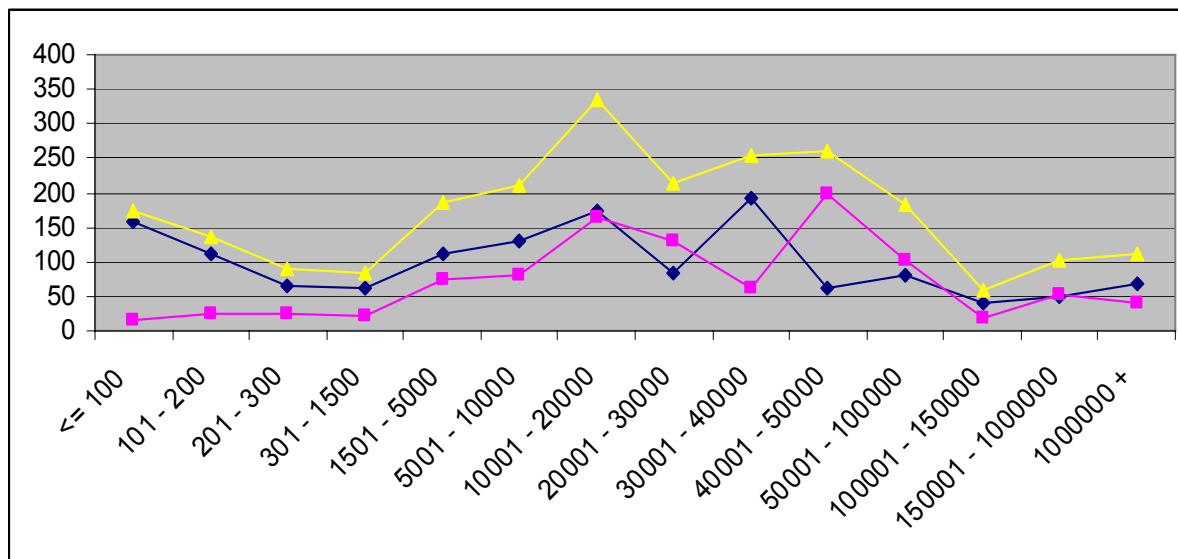
Výdaje označené jako „ostatní záležitosti kultury“ zahrnují výdaje v oblasti dokumentační, informační, ediční a výstavní činnosti a veřejné činnosti v oblasti profesionálního a neprofesionálního umění a zájmových aktivit. Průměrné výdaje obcí v této oblasti nevykazují jednoznačnou tendenci ve vztahu k velikosti obcí. Výraznější rozdíly mezi kategoriemi obcí jsou dány zejména kapitálovými výdaji, které se v této oblasti výdajů pohybují na úrovni cca jedné čtvrtiny celkových výdajů

Výdaj:		Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a histor. povědomí								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 332	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	159	14	174	178	16	194	0	0	0	0	0	0	16 823	3 096	16 823	
2	110	26	136	119	24	143	0	0	0	0	0	0	16 981	5 632	16 981	
3	65	25	90	68	25	93	0	0	0	0	0	0	2 717	6 954	7 924	
4	62	21	83	65	18	84	2	0	3	0	0	0	7 867	5 007	7 867	
5	111	75	185	103	64	168	15	0	24	0	0	0	3 559	7 993	8 446	
6	131	80	211	129	85	214	42	0	53	0	0	0	1 295	2 152	2 413	
7	173	163	336	173	157	329	106	11	142	0	0	0	925	2 759	3 684	
8	84	131	215	87	129	216	56	16	120	1	0	1	609	558	661	
9	193	62	256	196	65	261	128	13	183	0	0	0	564	389	953	
10	61	198	260	61	196	257	73	218	267	21	23	94	77	322	398	
11	82	102	184	94	96	190	65	20	130	0	0	16	493	547	562	
12	40	18	57	40	18	57	40	18	57	40	18	57	40	18	57	
13	51	52	103	48	48	96	43	45	85	40	5	48	62	94	156	
14	69	41	110	69	41	110	69	41	110	69	41	110	69	41	110	
ČR	95	74	169	91	28	120	0	0	1	0	0	0	16 981	7 993	16 981	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1002	147	1084	0	0	0	0	0	0	17	3	12	2	18	3
2	705	248	749	0	0	0	0	0	0	26	2	15	1	34	3
3	234	268	379	0	0	0	0	0	0	47	5	16	2	41	5
4	249	195	340	0	0	0	0	0	0	134	5	45	2	115	4
5	286	414	535	0	0	0	0	0	0	42	7	17	3	37	6
6	212	276	391	0	0	0	0	0	0	14	10	9	6	14	10
7	202	447	577	0	0	0	0	0	0	9	13	6	9	7	10
8	120	197	225	0	0	0	0	0	0	1	4	6	22	7	26
9	196	120	288	1	10	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	27	125	127	1	25	1	25	1	25	0	0	1	25	1	25
11	117	151	186	0	0	0	0	0	0	1	6	3	18	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	12	45	55	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	470	247	557	2	0	1	0	1	0	294	5	132	2	280	4
Výdaj:	Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí									2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 332	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

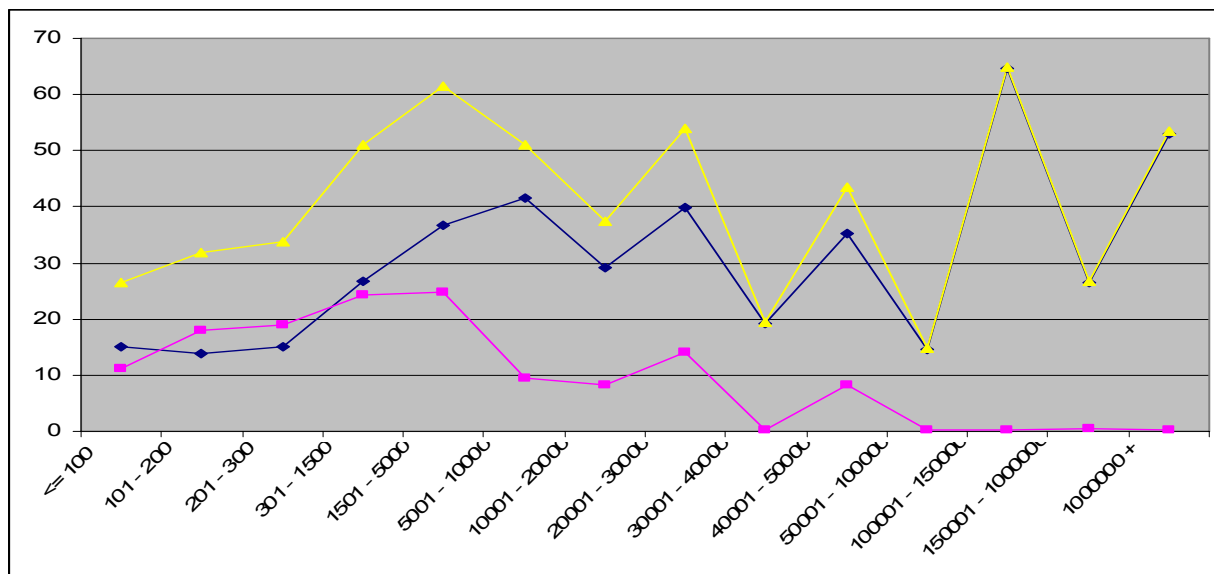
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje v oblasti ochrany památek nevykazují jednoznačnou tendenci ve vztahu k velikosti obcí. Spíše menší úroveň celkových výdajů vykazují obce od 300 do 1500 obyvatel a největší města od 100 tis. obyvatel, vč. Prahy. Rovněž struktura výdajů z hlediska běžných a kapitálových výdajů je rozdílná. U nejmenších obcí relativně větší podíl výdajů tvoří výdaje běžné, některých kategorií větších obcí převažují výdaje kapitálové.

Výdaj:		Sdělovací prostředky								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 334	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	15	11	26	14	11	26	0	0	0	0	0	0	1 045	1 811	1 836	
2	14	18	32	14	17	31	0	0	0	-56	0	-56	692	2 959	3 033	
3	15	19	34	15	19	34	0	0	0	0	0	0	788	614	1 019	
4	27	24	51	25	23	48	3	0	4	0	0	0	1 244	2 531	3 213	
5	37	25	62	36	27	63	18	0	24	0	0	0	912	1 210	1 451	
6	42	9	51	40	10	50	32	0	38	0	0	0	247	373	433	
7	29	8	37	29	7	36	18	0	23	0	0	0	165	327	332	
8	40	14	54	40	14	53	33	0	33	0	0	0	95	245	283	
9	19	0	19	19	0	20	22	0	22	0	0	0	31	3	31	
10	35	8	44	35	8	43	35	0	35	15	0	15	55	32	87	
11	15	0	15	14	0	15	7	0	7	0	0	0	60	2	60	
12	65	0	65	65	0	65	65	0	65	65	0	65	65	0	65	
13	26	0	27	24	0	25	28	0	28	14	0	14	32	1	32	
14	53	0	53	53	0	53	53	0	53	53	0	53	53	0	53	
ČR	32	12	44	22	20	43	1	0	1	-56	0	-56	1 244	2 959	3 213	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	78	105	131	0	0	0	0	0	0	21	4	9	2	25	5
2	53	124	137	1	0	0	0	0	0	67	6	35	3	56	5
3	54	83	105	0	0	0	0	0	0	46	5	45	5	62	7
4	81	103	149	0	0	0	0	0	0	137	5	178	6	200	7
5	75	91	136	0	0	0	0	0	0	30	5	40	7	44	7
6	43	35	58	0	0	0	0	0	0	20	14	9	6	12	9
7	36	40	53	0	0	0	0	0	0	9	13	1	1	6	9
8	30	48	59	5	19	0	0	0	0	7	26	2	7	2	7
9	10	1	10	2	20	0	0	2	20	1	10	1	10	1	10
10	18	16	32	1	25	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	19	1	19	0	0	0	0	0	0	4	24	2	12	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	9	0	9	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	71	102	136	10	0	0	0	3	0	343	5	324	5	413	7
Výdaj: Sdělovací prostředky										2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 334	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

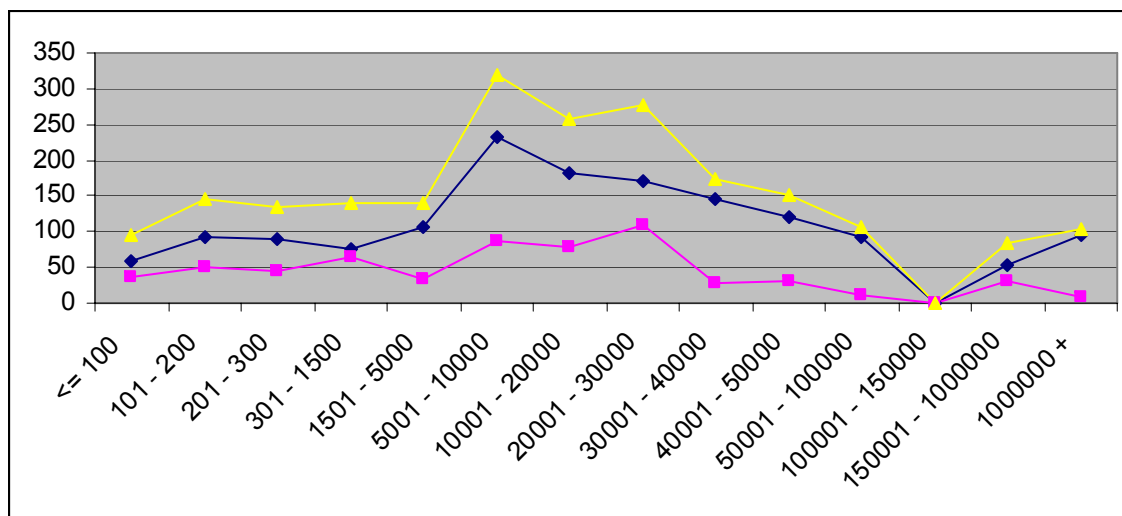
Výdaje obcí v oblasti sdělovacích prostředků zahrnují činnost místního rozhlasu, rozhlasové a televizní vysílání a vydávání obecních tištěných periodik. Průměrné výdaje na obyvatele jsou relativně malé a z hlediska velikostních kategorií obcí analýza neukazuje jednoznačný trend vzhledem k velikosti obcí.

Výdaj:		Zájmová činnost v kultuře								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3392	
VK	průměr			Mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	59	36	95	58	35	93	0	0	0	0	0	0	6 437	7 413	7 527	
2	94	51	145	92	54	146	0	0	0	0	0	0	6 952	11 494	11 494	
3	90	43	133	91	44	135	0	0	0	-1	-14	-1	2 624	6 804	7 487	
4	76	63	140	81	58	139	0	0	0	-5	0	0	2 190	9 755	10 305	
5	106	34	140	97	35	132	0	0	0	0	0	0	1 054	3 207	4 039	
6	232	86	318	233	88	321	187	0	209	0	0	0	1 133	2 722	3 193	
7	181	77	258	189	80	270	83	0	91	0	0	0	1 011	2 339	2 675	
8	170	109	279	170	102	272	86	13	124	0	0	0	592	1 289	1 599	
9	145	29	174	142	27	169	61	2	69	0	0	0	572	180	752	
10	121	30	151	123	31	154	144	37	181	0	0	0	204	51	254	
11	94	11	105	103	13	116	99	1	99	0	0	0	413	89	428	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	53	31	84	47	26	73	35	28	64	6	0	6	99	50	149	
14	97	8	105	97	8	105	97	8	105	97	8	105	97	8	105	
ČR	116	47	163	89	52	141	0	0	0	-5	-14	-1	6 952	11 494	11 494	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	Obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	385	445	608	0	0	0	0	0	0	16	3	6	1	16	3
2	366	548	687	0	0	0	0	0	0	68	6	16	1	55	5
3	253	330	461	0	0	0	0	0	0	83	9	27	3	56	6
4	196	451	523	0	0	0	0	0	0	292	10	59	2	141	5
5	192	221	324	0	0	0	0	0	0	72	12	15	3	53	9
6	250	356	469	0	0	0	0	0	0	25	18	6	4	10	7
7	234	312	444	0	0	0	0	0	0	14	21	3	4	6	9
8	197	264	384	0	0	0	0	0	0	5	19	2	7	2	7
9	184	56	237	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	93	24	118	1	25	1	25	1	25	0	0	0	0	0	0
11	121	25	132	0	0	0	0	0	0	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	47	25	72	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	263	432	537	1	0	2	0	1	0	579	9	137	2	343	5

Výdaj: Zájmová činnost v kultuře										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3392
----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Zájmová činnost v kultuře zahrnuje činnost místních kulturních domů a středisek. Velikost výdajů na obyvatele je zde ovlivňována zejména běžnými výdaji. Velikost výdajů nevykazuje jednoznačnou tendenci růstu s velikostní kategorií obce; celkové tendence nejvíce v kladném smyslu vybočují obce ve velikostní kategorii 5 až 10 tis. obyvatel a Olomouc s nízkou hodnotou výdajů..

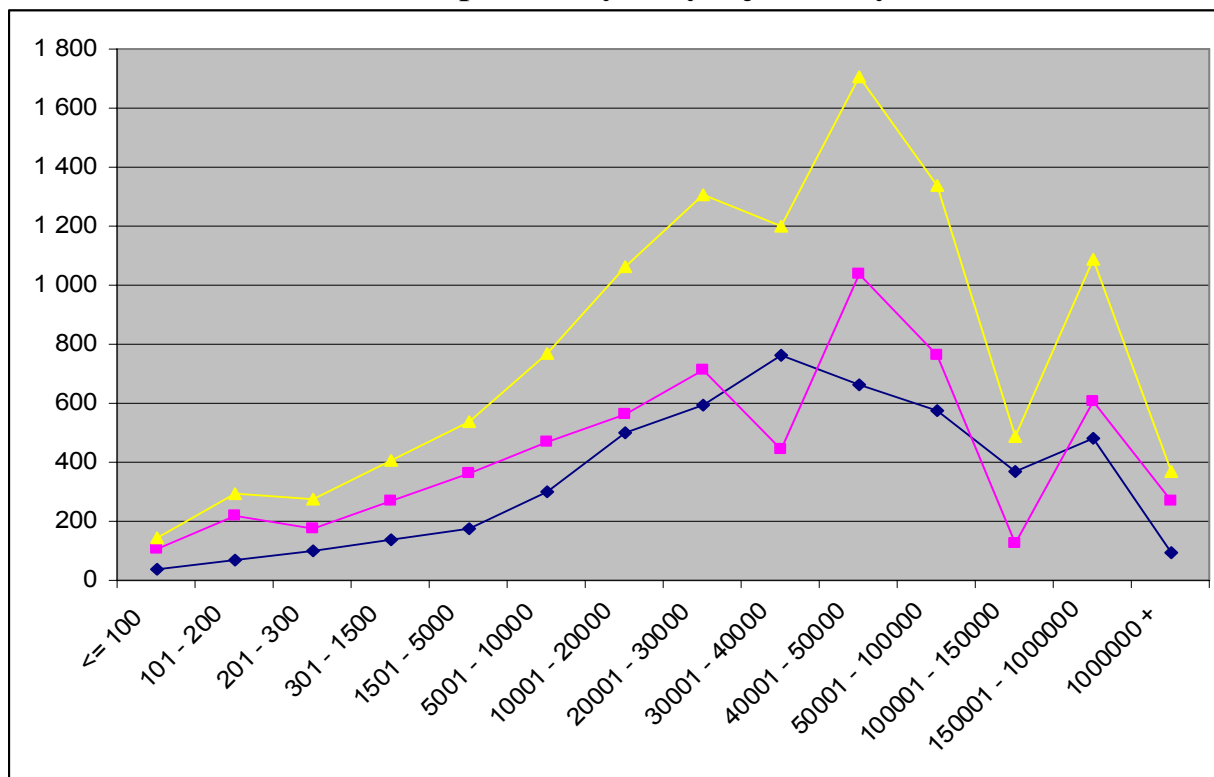

Výdaj:		Tělovýchova								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 341	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	37	105	142	40	107	147	0	0	0	0	0	0	3 554	9 423	9 423	
2	71	221	292	69	212	281	0	0	2	-1 500	0	0	3 656	35 711	39 367	
3	97	176	273	95	179	274	19	0	28	-17	-137	-129	3 700	10 145	10 516	
4	140	266	406	133	238	370	69	0	98	0	0	0	3 558	15 239	15 674	
5	176	363	540	175	353	528	121	29	213	0	0	0	1 555	10 110	10 379	
6	301	469	770	288	447	735	175	181	492	0	0	0	1 609	3 241	4 128	
7	502	562	1 064	507	571	1 078	485	281	964	0	0	0	1 202	3 930	4 630	
8	595	713	1 308	593	726	1 319	622	577	1 211	12	0	12	1 312	3 324	3 968	
9	759	444	1 203	760	433	1 193	756	378	1 160	399	25	573	1 312	1 128	1 903	
10	664	1 040	1 704	664	1 060	1 724	672	1 208	1 975	527	7	578	785	1 819	2 369	
11	576	763	1 339	580	704	1 284	576	309	1 108	272	38	404	1 036	3 794	4 371	
12	366	122	488	366	122	489	366	122	489	366	122	489	366	122	489	
13	482	604	1 086	474	594	1 069	381	436	817	350	327	677	692	1 020	1 713	
14	94	272	366	94	272	366	94	272	366	94	272	366	94	272	366	
ČR	328	458	786	124	237	362	47	0	68	-1 500	-137	-129	3 700	35 711	39 367	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	219	643	728	0	0	0	0	0	0	18	3	20	4	26	5
2	226	1523	1631	1	0	0	0	0	0	66	6	30	3	33	3
3	225	763	820	0	0	0	0	0	0	69	8	51	6	62	7
4	216	1027	1092	0	0	0	0	0	0	254	9	120	4	130	5
5	182	916	960	0	0	0	0	0	0	76	13	48	8	53	9
6	307	625	769	0	0	0	0	0	0	16	12	16	12	21	15
7	268	727	807	13	19	0	0	5	7	16	24	6	9	6	9
8	305	663	777	4	15	2	7	2	7	4	15	2	7	2	7
9	307	374	425	1	10	1	10	2	20	1	10	2	20	2	20
10	134	822	843	1	25	1	25	1	25	0	0	0	0	0	0
11	205	929	933	2	12	0	0	0	0	2	12	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	189	373	562	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	233	1053	1134	22	0	4	0	10	0	523	8	297	5	337	5

Výdaj: Tělovýchova										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 341		
--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na tělovýchovu zahrnují výdaje na sportovní zařízení v majetku obcí, podporu sportovních oddílů, konání sportovních akcí. V celkových výdajích vesměs převládají výdaje kapitálové nad běžnými. Celkové výdaje pak ukazují rostoucí trend s velikostí obce (s výjimkami u největších obcí, zejména nad 100 tis. obyvatel).

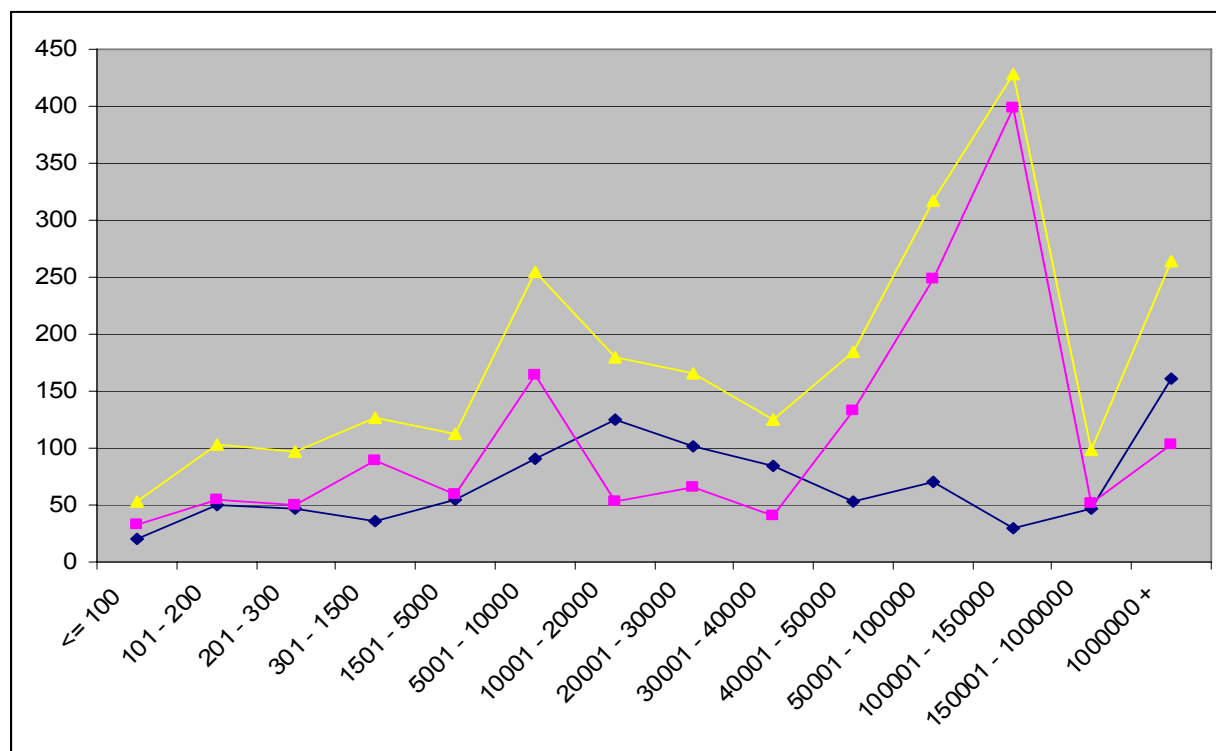
Výdaj:	Zájmová činnost a rekreace	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 342
---------------	-----------------------------------	--------------------	-----------------------	---------------------

VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	Kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	20	33	53	20	34	54	0	0	0	-104	0	-104	2 216	7 918	10 134
2	49	54	104	50	57	107	0	0	0	0	0	0	4 872	5 018	5 728
3	47	50	97	47	49	97	0	0	0	0	0	0	2 899	3 964	6 707
4	37	90	126	37	90	127	2	0	4	0	0	0	2 103	19 827	20 764
5	54	59	113	47	59	106	17	0	27	0	0	0	1 233	3 893	4 254
6	90	164	254	90	161	251	66	28	117	-258	0	0	973	3 259	3 001
7	125	54	179	126	55	181	89	32	130	4	0	4	686	555	852
8	101	65	166	102	64	166	76	36	148	4	0	7	300	371	540
9	85	41	125	83	40	123	59	36	109	1	0	2	378	113	378
10	53	132	185	53	130	183	59	78	137	8	0	8	87	364	451
11	70	248	317	67	290	358	66	41	114	0	0	11	193	1 373	1 524
12	29	399	428	29	398	427	29	398	427	29	398	427	29	398	427
13	47	51	98	44	64	108	40	35	98	24	31	75	67	127	151
14	161	104	265	161	104	265	161	104	265	161	104	265	161	104	265
ČR	78	105	182	43	72	115	1	0	3	-258	0	-104	4 872	19 827	20 764

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	121	359	458	1	0	0	0	0	0	18	3	11	2	12	2
2	259	329	457	0	0	0	0	0	0	36	3	36	3	47	4
3	196	257	364	0	0	0	0	0	0	37	4	37	4	46	5
4	115	721	756	0	0	0	0	0	0	172	6	57	2	71	2
5	95	241	286	0	0	0	0	0	0	48	8	25	4	36	6
6	117	454	468	1	1	0	0	0	0	12	9	9	6	10	7
7	135	83	168	0	0	0	0	4	6	7	10	9	13	8	12
8	84	85	127	3	11	0	0	4	15	5	19	2	7	5	19
9	107	39	106	0	0	3	30	1	10	1	10	2	20	1	10
10	33	166	195	1	25	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	61	475	505	1	6	0	0	0	0	3	18	3	18	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	22	54	39	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	161	538	592	7	0	3	0	9	0	341	5	193	3	241	4

Výdaj:	Zájmová činnost a rekreace	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 342
---------------	-----------------------------------	--------------------	-----------------------	---------------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

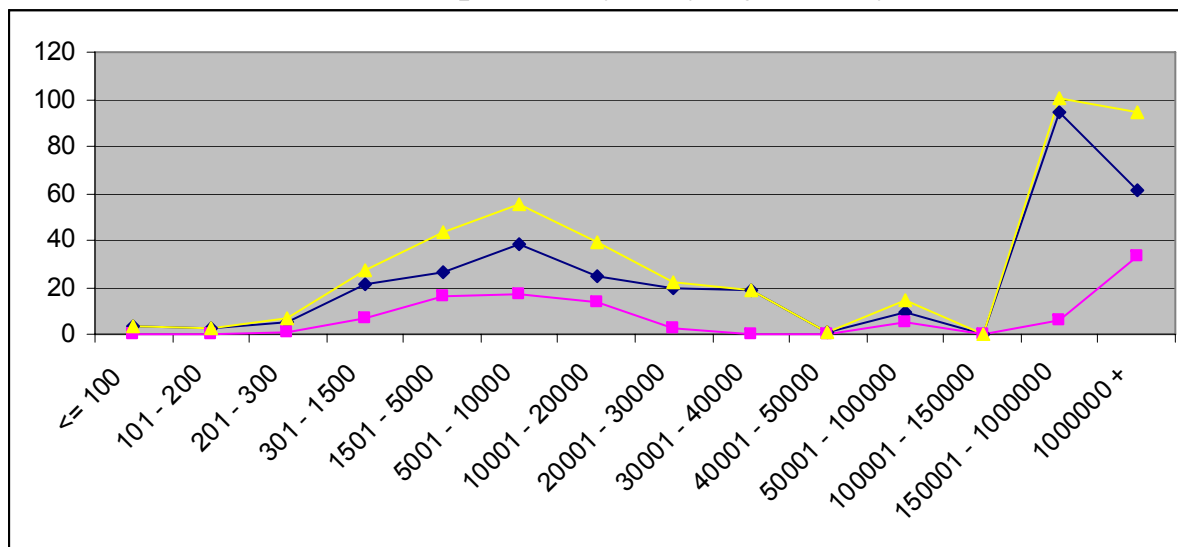
Výdaje na zájmovou činnost a rekreaci zahrnují výdaje na činnost domů dětí a mládeže, podporu mládežnických organizací, využití volného času. Trend výdajů obcí ukazuje rostoucí podíl těchto výdajů s velikostí obce (až na výjimky). Ve struktuře výdajů převládají v průměru výdaje kapitálové (i když ve všech velikostních kategoriích to není pravidlem), které diferencují výdaje ve velikostních skupinách. Výdaje běžné vykazují daleko menší rozptyl hodnot.

Výdaj:		Ambulantní péče								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 351	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	3	0	3	4	0	4	0	0	0	0	0	0	862	0	862	
2	3	0	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	317	29	317	
3	6	1	6	5	1	6	0	0	0	0	0	0	1 024	605	1 024	
4	21	7	28	17	5	22	0	0	0	0	0	0	842	2 456	2 503	
5	27	16	43	26	16	42	0	0	0	0	0	0	653	2 331	2 984	
6	38	17	55	38	16	54	0	0	0	0	0	0	340	964	985	
7	25	14	39	28	16	44	0	0	0	0	0	0	488	720	725	
8	20	2	22	21	3	23	0	0	0	0	0	0	135	59	140	
9	19	0	19	17	0	17	0	0	0	0	0	0	121	0	121	
10	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0	4	
11	9	5	15	10	5	15	0	0	0	0	0	0	94	79	94	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	94	6	101	89	5	94	87	3	99	55	0	55	124	12	127	
14	61	34	95	61	34	95	61	34	95	61	34	95	61	34	95	
ČR	32	12	43	13	4	18	0	0	0	0	0	0	1 024	2 456	2 984	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	38	0	38	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0	8	1
2	21	1	21	0	0	0	0	0	0	32	3	1	0	32	3
3	42	21	52	0	0	0	0	0	0	20	2	2	0	16	2
4	60	71	100	0	0	0	0	0	0	191	7	31	1	136	5
5	67	127	168	0	0	0	0	0	0	63	11	13	2	29	5
6	68	96	118	0	0	0	0	0	0	25	18	4	3	13	9
7	73	92	119	0	0	0	0	0	0	7	10	2	3	4	6
8	38	11	43	0	0	0	0	0	0	6	22	1	4	6	22
9	40	0	40	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10
10	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	1	25
11	25	19	30	0	0	0	0	0	0	2	12	1	6	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	34	7	36	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	53	65	92	0	0	0	0	1	0	357	6	56	1	249	4
Výdaj: Ambulantní péče									2005 – 2007	Kč / obyv. rok		Pododdíl 351			

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

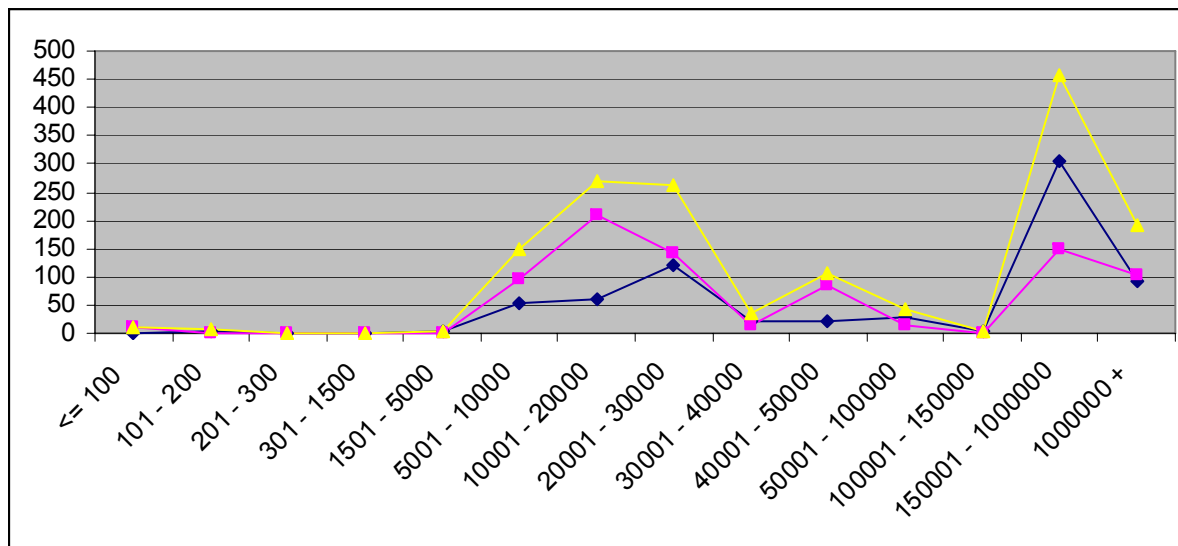
Ambulantní péče zahrnuje výdaje spojené s ambulantními zdravotnickými zařízeními v obcích typu zdravotních středisek, v nichž jsou prostory pronajaty praktickým lékařům. Výdaje v dané oblasti jsou u velikostních skupin obcí rozloženy nerovnoměrně – výdaje v místních podmínkách zřejmě souvisí s tím, zda zde existuje soukromé zařízení nebo toto zařízení pro poskytování zdravotních služeb je ve vlastnictví obce. U malých obcí se vesměs tato zařízení nevyskytují a spadují k větším obcím. Vzhledem charakteru výdajů pak lze i očekávat adekvátní příjmy (z nájemného).

Výdaj:		Ústavní péče								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 352	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	9	9	0	8	8	0	0	0	0	0	0	72	3 922	3 922	
2	5	0	5	4	0	4	0	0	0	0	0	0	4 216	18	4 216	
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	164	34	164	
4	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	146	65	146	
5	3	2	5	3	1	4	0	0	0	0	0	0	636	721	748	
6	52	96	148	45	78	123	0	0	0	0	0	0	1 861	6 689	8 549	
7	60	211	271	58	200	258	1	1	10	0	0	0	785	2 441	2 447	
8	120	142	262	133	140	272	0	5	6	0	0	0	2 343	1 244	2 560	
9	20	16	35	19	16	34	2	8	16	0	0	0	115	54	122	
10	22	84	105	22	85	107	1	0	1	0	0	0	86	340	426	
11	28	14	42	22	15	37	1	7	11	0	0	0	229	101	229	
12	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	
13	307	150	457	299	127	425	265	149	471	242	25	267	390	206	539	
14	91	101	192	91	101	192	91	101	192	91	101	192	91	101	192	
ČR	59	66	124	4	6	9	0	0	0	0	0	0	4 216	6 689	8 549	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	5	167	167	0	0	0	0	0	0	6	1	1	0	1	0
2	129	1	129	0	0	0	0	0	0	1	0	13	1	1	0
3	7	2	7	0	0	0	0	0	0	19	2	9	1	25	3
4	4	2	5	0	0	0	0	0	0	69	2	30	1	75	3
5	30	30	43	0	0	0	0	0	0	8	1	1	0	8	1
6	192	581	754	0	0	0	0	0	0	9	6	3	2	4	3
7	148	496	543	0	0	0	0	0	0	7	10	8	12	8	12
8	456	313	602	0	0	0	0	0	0	1	4	3	11	4	15
9	36	18	41	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	2	20
10	43	170	213	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	56	24	59	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	79	93	142	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	71	117	156	0	0	1	0	1	0	124	2	71	1	131	2

Výdaj: Ústavní péče										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 352
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na ústavní péči se týkají nemocnic, které jsou zřizovány obcemi, dále odborných léčebných ústavů např. typu léčen dlouhodobě nemocných; patří zde i kojenecké ústavy a dětské domovy (na jejichž činnost je poskytována dotace ze státního rozpočtu). Výskyt těchto zařízení nevykazuje z hlediska velikostních skupin obcí jednoznačnou tendenci kromě toho, že tato zařízení se spíše nacházejí ve větších obcích, přičemž jejich výskyt v konkrétních podmínkách závisí na existenci či neexistenci krajských či soukromých zařízení. Ve výdajích se pak projevují zejména výdaje kapitálové (investice do zařízení), kdy provoz těchto ústavů je zajištěn příjmy ze zdravotního pojištění.

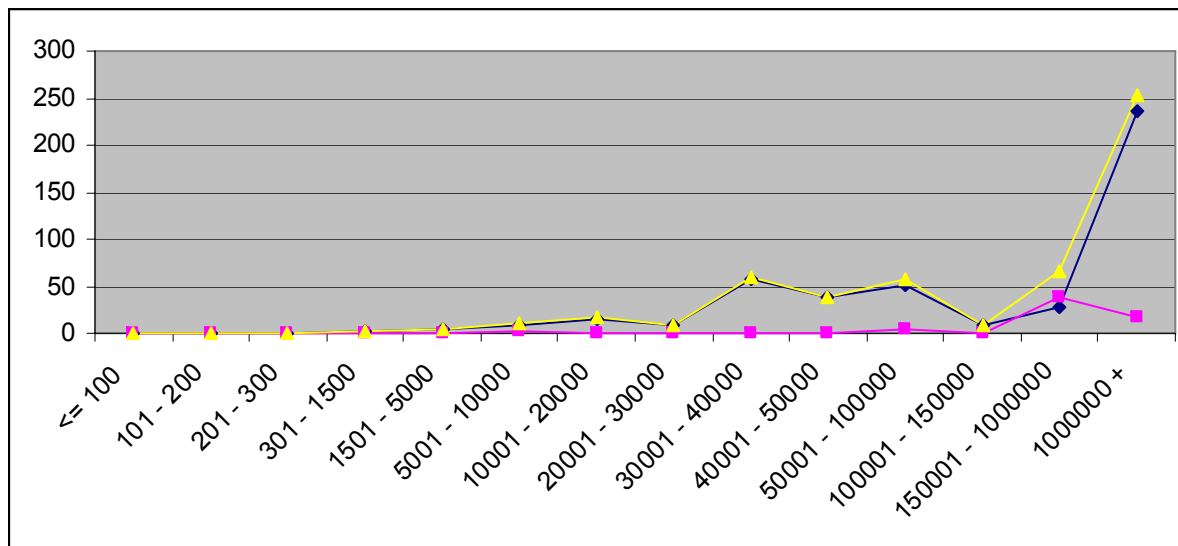

Výdaj:	Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 353	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	167	0	167	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35	0	35	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	139	0	139	
4	1	0	2	1	0	2	0	0	0	0	0	0	810	874	874	
5	3	1	4	3	1	4	0	0	0	0	0	0	388	146	388	
6	8	2	10	7	3	10	0	0	0	0	0	0	320	329	472	
7	16	0	16	15	0	16	0	0	0	0	0	0	174	9	174	
8	8	0	8	7	0	7	0	0	0	0	0	0	57	1	57	
9	58	1	59	61	1	62	19	0	19	0	0	0	214	4	218	
10	39	0	39	39	0	39	35	0	36	1	0	1	82	0	82	
11	52	5	57	49	5	54	17	0	17	0	0	0	161	41	162	
12	7	1	8	7	1	8	7	1	8	7	1	8	7	1	8	
13	29	37	66	26	31	57	26	41	67	11	0	11	41	53	94	
14	236	16	252	236	16	252	236	16	252	236	16	252	236	16	252	
ČR	42	6	48	2	0	2	0	0	0	0	0	0	810	874	874	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	9	0	9	0	0	0	0	0	0	6	1	0	0	6	1
2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0	8	1
3	6	0	6	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	10	1
4	24	17	30	0	0	0	0	0	0	22	1	4	0	19	1
5	24	10	28	0	0	0	0	0	0	15	3	6	1	17	3
6	38	28	54	0	0	0	0	0	0	5	4	1	1	4	3
7	40	1	40	0	0	0	0	0	0	7	10	1	1	7	10
8	16	0	16	0	0	0	0	0	0	4	15	1	4	4	15
9	77	1	78	0	0	0	0	0	0	2	20	2	20	2	20
10	34	0	34	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25	1	25
11	54	11	59	0	0	0	0	0	0	2	12	2	12	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	15	28	42	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	21	12	25	1	0	1	0	2	0	83	1	18	0	81	1

Výdaj:	Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví									2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 353
--------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

V rámci zvláštních zdravotnických zařízení jsou zahrnuty zejména výdaje na dětské jesle (může zde být i zdravotnická záchraná služba). Tendence ukazuje na existenci těchto obecních zařízení zejména ve větších městech. Celkové výdaje jsou ovlivňovány zejména běžnými výdaji.

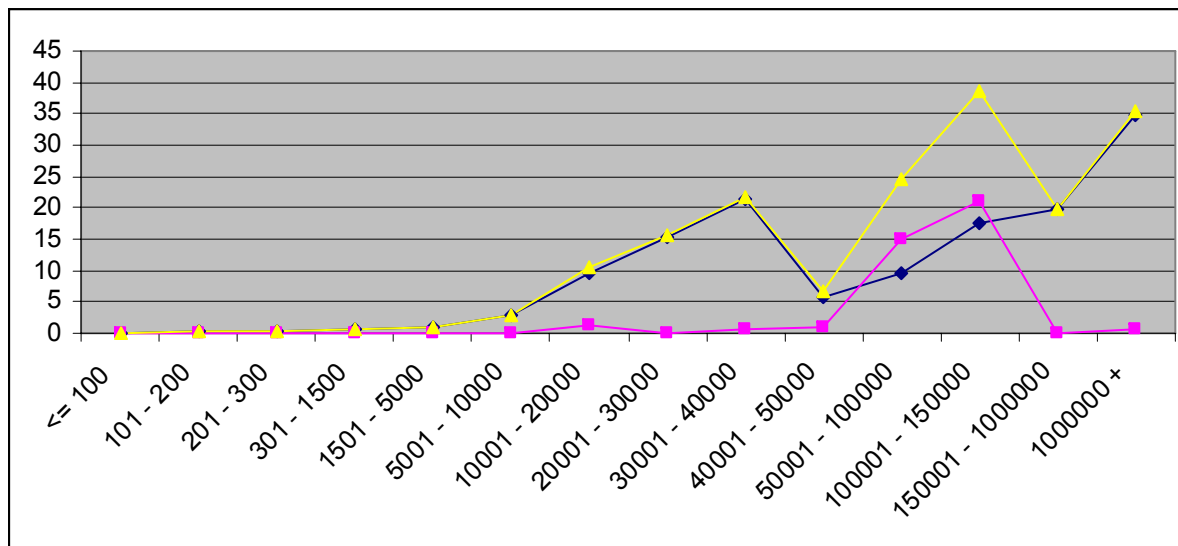

Výdaj:		Zdravotnické programy								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 354	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	28	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	156	0	156	
4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	551	6	551	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	79	0	79	
6	3	0	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	108	3	108	
7	10	1	11	10	1	11	3	0	3	0	0	0	85	30	85	
8	15	0	16	16	0	16	4	0	4	0	0	0	284	3	284	
9	21	0	22	23	1	24	3	0	6	0	0	0	165	5	165	
10	6	1	7	6	1	7	4	0	6	0	0	0	16	4	16	
11	10	15	25	9	12	21	5	0	5	0	0	0	45	189	197	
12	17	21	39	17	21	39	17	21	39	17	21	39	17	21	39	
13	20	0	20	27	0	27	15	0	15	6	0	6	60	0	60	
14	35	1	35	35	1	35	35	1	35	35	1	35	35	1	35	
ČR	10	2	12	1	0	1	0	0	0	0	0	0	551	189	551	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	Obce	%
1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	15	3	0	0	15	3
2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	32	3	0	0	32	3
3	5	0	5	0	0	0	0	0	0	18	2	0	0	18	2
4	11	0	11	0	0	0	0	0	0	14	0	2	0	14	0
5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	19	3	0	0	19	3
6	10	0	10	0	0	0	0	0	0	12	9	2	1	12	9
7	16	5	17	0	0	0	0	0	0	7	10	4	6	8	12
8	54	1	54	0	0	0	0	0	0	1	4	1	4	1	4
9	51	2	50	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	7	2	7	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	12	46	47	0	0	0	0	0	0	3	18	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	29	0	29	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	9	2	10	0	0	0	0	0	0	124	2	13	0	123	2

Výdaj: Zdravotnické programy										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 354		
------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

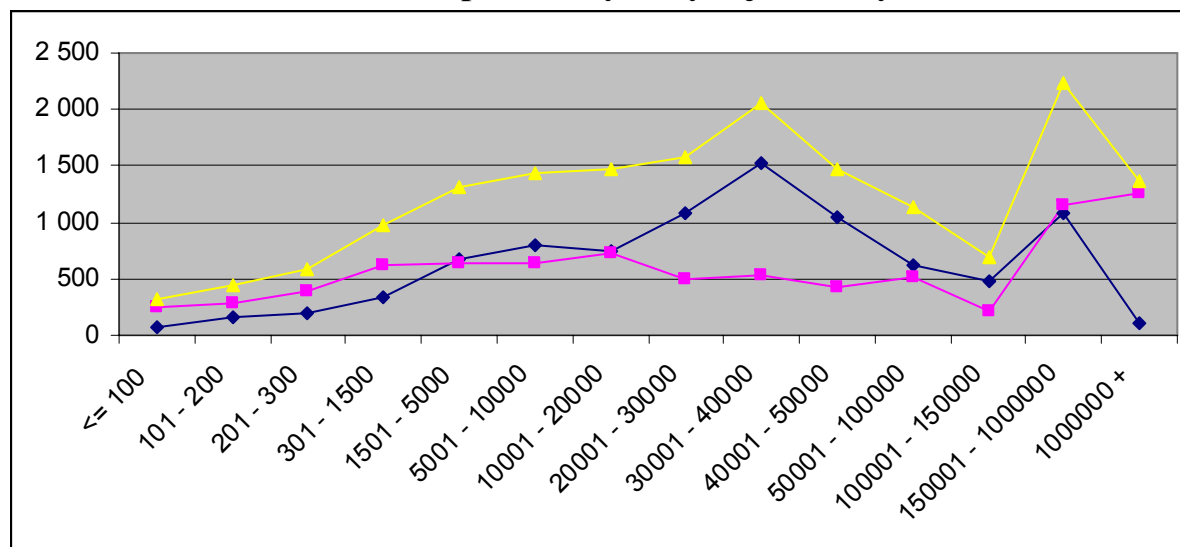
Zdravotnické programy představují výdaje na prevenci proti drogám, alkoholu, nikotinu a jinými návykovým látkám, prevenci HIV i pomoc zdravotně postiženým z rozpočtů obcí. Tendence ukazuje, až na výjimky, růst výdajů s velikostí obce. Ve větších městech je zřejmě tento problém pociťován častěji a odráží se v jejich výdajích. Kromě velikostních kategorií obcí 11 a 12 jsou zde rozhodující běžné výdaje.

Výdaj:		Rozvoj bydlení a bytové hospodářství								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 361	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	73	247	320	68	251	319	0	0	0	-20	0	-20	9 683	59 217	60 045	
2	162	275	437	159	272	431	0	0	0	0	0	0	7 443	30 859	30 905	
3	187	391	578	184	393	577	2	0	7	0	0	0	11 161	71 525	71 526	
4	344	625	968	309	609	918	62	0	116	-4	0	-4	9 157	46 353	51 302	
5	673	647	1 320	643	654	1 297	298	106	566	0	0	0	7 702	15 731	18 455	
6	797	646	1 443	807	634	1 441	529	262	1 034	0	0	0	11 305	5 883	12 576	
7	740	731	1 471	737	743	1 480	532	382	1 096	37	0	130	2 821	5 617	6 412	
8	1 088	498	1 585	1 086	503	1 589	634	406	1 278	13	0	13	6 593	2 381	8 974	
9	1 525	524	2 048	1 580	537	2 117	1 337	344	1 606	179	67	749	3 576	1 906	5 482	
10	1 050	428	1 479	1 046	430	1 476	993	476	1 377	271	53	645	1 927	716	2 505	
11	623	513	1 135	643	467	1 110	252	414	806	28	60	204	2 342	1 911	2 796	
12	476	213	689	475	213	688	475	213	688	475	213	688	475	213	688	
13	1 082	1 146	2 228	1 091	985	2 076	1 083	778	2 035	934	379	1 461	1 257	1 798	2 732	
14	106	1 253	1 358	106	1 254	1 360	106	1 254	1 360	106	1 254	1 360	106	1 254	1 360	
ČR	632	711	1 343	299	494	793	34	0	67	-20	0	-20	11 305	71 525	71 526	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	459	2926	3020	0	0	0	0	0	0	17	3	6	1	7	1
2	483	1711	1825	0	0	0	0	0	0	81	8	38	4	52	5
3	548	2960	3077	0	0	0	0	0	0	62	7	23	3	26	3
4	725	2501	2744	0	0	0	0	0	0	210	7	158	6	180	6
5	944	1414	1872	0	0	0	0	0	0	63	11	61	10	74	12
6	1146	921	1540	0	0	0	0	0	0	11	8	18	13	16	12
7	634	1004	1213	3	4	0	0	2	3	10	15	8	12	10	15
8	1288	533	1677	0	0	0	0	0	0	1	4	4	15	1	4
9	1128	565	1521	1	10	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	697	288	880	1	25	1	25	0	0	1	25	0	0	1	25
11	723	415	841	0	0	0	0	1	6	3	18	1	6	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	162	732	636	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	712	2370	2587	5	0	1	0	3	0	462	7	319	5	373	6

Výdaj: Rozvoj bydlení a bytové hospodářství										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 361
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

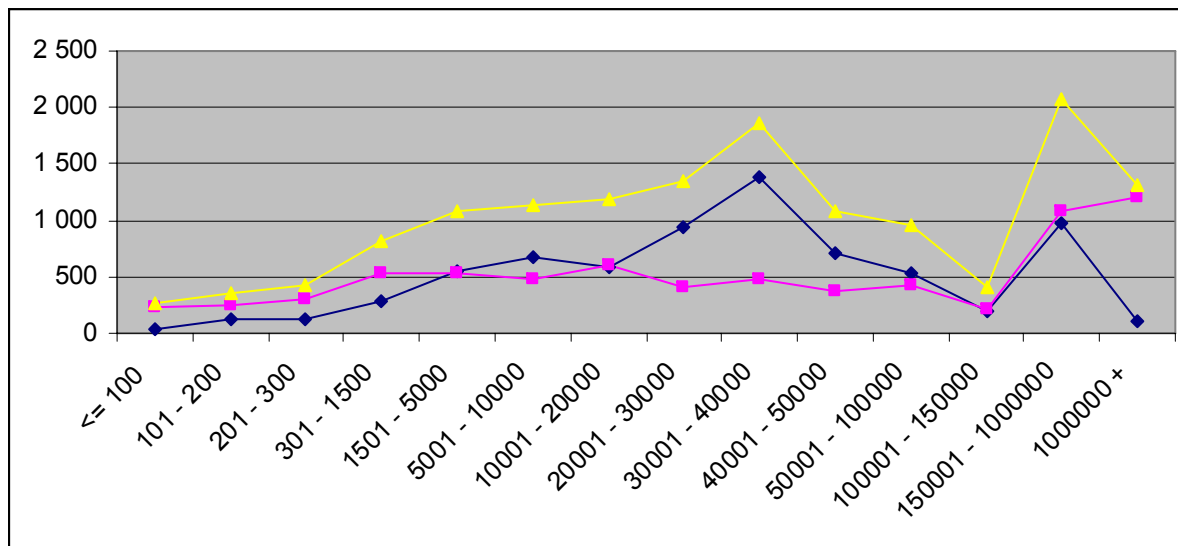
Tato oblast zahrnuje výdaje související především s poskytováním bydlení obcemi a výdaje na nebytové hospodářství. Výdaje jsou spojeny s příjmy z nájemného. Ve velikosti výdajů na bytové hospodářství se pak mimo jiné projevuje velikost bytového fondu ve vlastnictví obcí i forma správy bytového či nebytového hospodářství. Objektivnější pohled zde představuje bilance čistých výdajů (odečtení získaných příjmů o uvedeného ukazatele výdajů). Celkově tendence (kromě vel. kategorií 11 a 12) ukazují na růst výdajů s růstem velikosti obce, přičemž tendence je zde ovlivněna zejména výdaji běžnými.

Výdaj:	Bytové hospodářství									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3612	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	35	226	261	31	228	260	0	0	0	-20	0	-20	1 872	59 217	60 045	
2	116	246	362	114	242	356	0	0	0	-2	0	-2	7 436	30 859	30 905	
3	131	300	431	129	306	435	0	0	0	0	0	0	11 065	71 525	71 526	
4	277	540	817	246	524	770	23	0	43	-4	0	-4	9 157	44 518	47 760	
5	551	531	1 082	524	533	1 057	204	19	348	-1	0	0	7 551	15 731	18 455	
6	666	474	1 141	678	462	1 140	357	104	799	0	0	0	10 936	3 657	12 207	
7	585	603	1 188	582	613	1 195	408	259	812	0	0	0	2 820	4 195	4 534	
8	931	410	1 341	932	412	1 344	416	301	973	0	0	0	6 535	2 059	8 593	
9	1 385	480	1 866	1 436	493	1 930	1 174	315	1 479	93	53	570	3 432	1 827	5 259	
10	713	369	1 082	712	369	1 081	573	354	958	81	53	454	1 620	716	1 955	
11	540	417	958	558	375	933	149	329	519	28	9	158	2 340	1 642	2 794	
12	200	211	411	200	211	410	200	211	410	200	211	410	200	211	410	
13	983	1 088	2 070	975	921	1 897	887	679	1 860	858	303	1 190	1 181	1 781	2 639	
14	102	1 209	1 312	102	1 211	1 313	102	1 211	1 313	102	1 211	1 313	102	1 211	1 313	
ČR	531	618	1 150	234	418	652	6	0	13	-20	0	-20	11 065	71 525	71 526	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	160	2 896	2 957	0	0	0	0	0	0	24	4	5	1	5	1
2	428	1 682	1 782	0	0	0	0	0	0	62	6	33	3	46	4
3	498	2 784	2 845	0	0	0	0	0	0	49	6	20	2	22	2
4	671	2 278	2 481	0	0	0	0	0	0	195	7	153	5	188	7
5	899	1 370	1 805	0	0	0	0	0	0	61	10	57	10	74	12
6	1 100	745	1 375	0	0	0	0	0	0	12	9	17	12	17	12
7	583	832	1 046	0	0	0	0	2	3	9	13	9	13	10	15
8	1 289	476	1 626	0	0	0	0	0	0	1	4	5	19	1	4
9	1 105	539	1 477	1	10	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	664	272	642	0	0	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25
11	731	382	872	0	0	0	0	0	0	3	18	1	6	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	179	768	725	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	648	2 219	2 396	1	0	1	0	2	0	419	7	303	5	369	6

Výdaj: Bytové hospodářství										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3612
----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

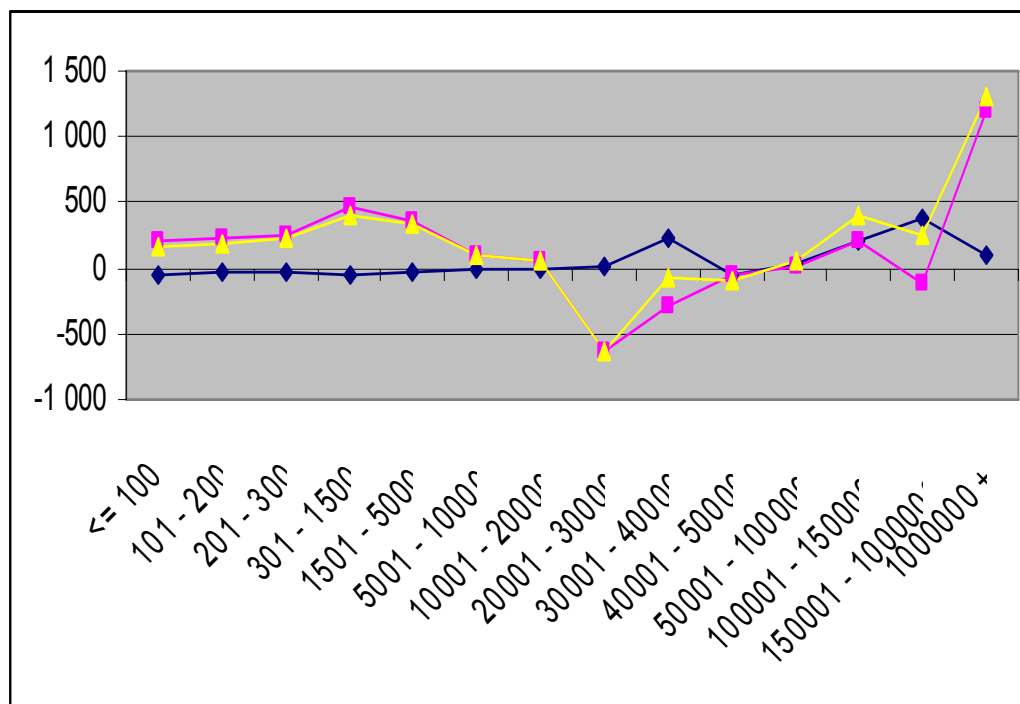
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na bytové hospodářství mají mírně rostoucí tendenci s velikostí obce (mimo zejména velikostní kategorie 11 a 12).

V této oblasti výdajů je potřebné sledovat velikost výdajů v **porovnání s příjmy** (viz následující tabulka a graf). Ukazuje se, že při zápočtu příjmů se výdaje na bytové hospodářství na jednoho obyvatele výrazně snižují a v některých velikostních kategoriích jsou výdaje nižší než příjmy (viz záporné hodnoty). Ve většině velikostních kategorií pak po převažují běžné příjmy nad běžnými výdaji (vyjma největších měst).

Výdaj:	Bytové hospodářství – po odpočtu příjmů	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3612
--------	---	-------------	----------------	---------------

VK	Průměr		
	běžné	kapitál.	celkové
1	-58	214	157
2	-24	219	195
3	-22	250	228
4	-49	460	411
5	-32	360	328
6	-6	100	94
7	-5	56	51
8	12	-635	-623
9	234	-299	-65
10	-56	-44	-101
11	31	15	46
12	200	211	411
13	370	-127	242
14	92	1 206	1 297
ČR			
	38	242	281

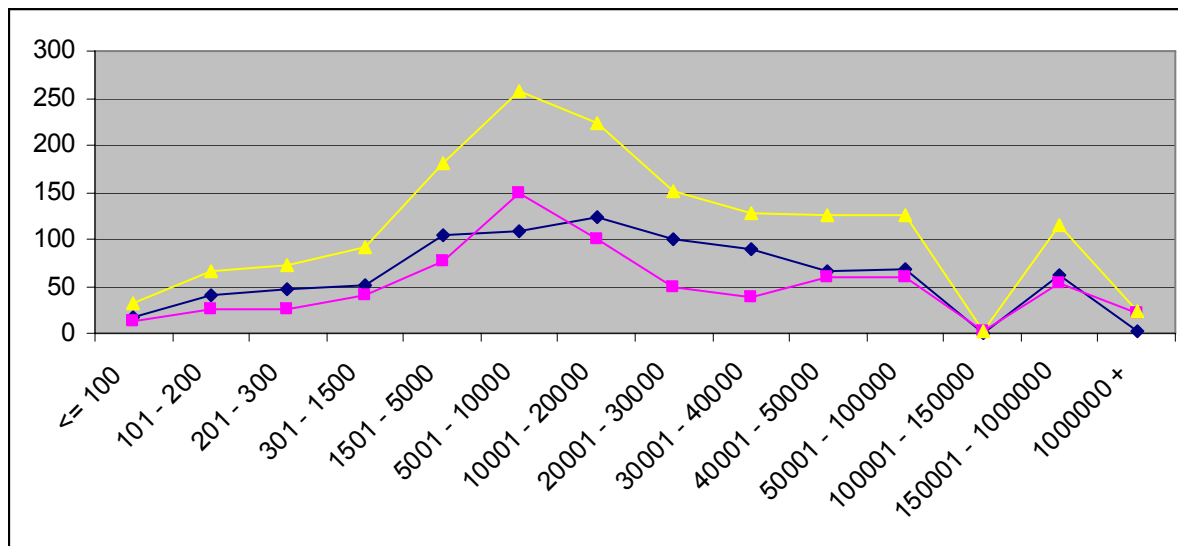
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj:		Nebytové hospodářství								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3613	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			Maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	18	14	31	18	18	36	0	0	0	0	0	0	1 632	5 089	6 721	
2	41	26	66	40	26	66	0	0	0	0	0	0	3 061	8 842	9 434	
3	47	25	72	47	26	73	0	0	0	0	0	0	2 345	5 051	5 223	
4	51	40	91	48	40	88	0	0	0	-37	0	-37	6 486	11 171	11 944	
5	104	76	180	101	82	184	25	0	33	-25	0	-25	2 724	3 968	4 834	
6	109	149	257	108	149	257	38	0	50	0	0	0	891	5 009	5 251	
7	122	101	223	124	106	230	65	13	80	0	0	0	774	2 137	2 254	
8	101	49	150	100	51	151	51	20	120	0	0	0	443	255	698	
9	90	39	129	91	40	131	75	18	91	0	0	0	320	159	330	
10	66	60	126	66	61	127	50	0	50	1	0	1	163	243	407	
11	67	59	126	68	62	130	23	46	65	0	0	0	337	233	514	
12	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	
13	62	54	116	78	60	138	71	76	168	17	7	24	147	97	223	
14	2	21	23	2	21	23	2	21	23	2	21	23	2	21	23	
ČR	72	62	134	51	41	92	0	0	0	-37	0	-37	6 486	11 171	11 944	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	124	243	323	0	0	0	0	0	0	15	3	5	1	13	2
2	197	326	411	0	0	0	0	0	0	49	5	13	1	34	3
3	172	262	333	0	0	0	0	0	0	55	6	17	2	43	5
4	209	359	456	0	0	0	0	0	0	150	5	64	2	107	4
5	211	307	433	0	0	0	0	0	0	47	8	37	6	44	7
6	165	518	603	0	0	0	0	0	0	13	9	10	7	12	9
7	165	319	396	0	0	0	0	0	0	9	13	3	4	5	7
8	124	69	169	0	0	0	0	0	0	5	19	3	11	4	15
9	91	49	106	1	10	0	0	1	10	1	10	1	10	2	20
10	71	122	189	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	97	71	146	0	0	0	0	0	0	2	12	3	18	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	66	47	103	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	195	330	423	1	0	1	0	2	0	348	6	157	3	268	4

Výdaj: Nebytové hospodářství			2005 – 2007			Kč / obyv. rok			Paragraf 3613		
------------------------------	--	--	-------------	--	--	----------------	--	--	---------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

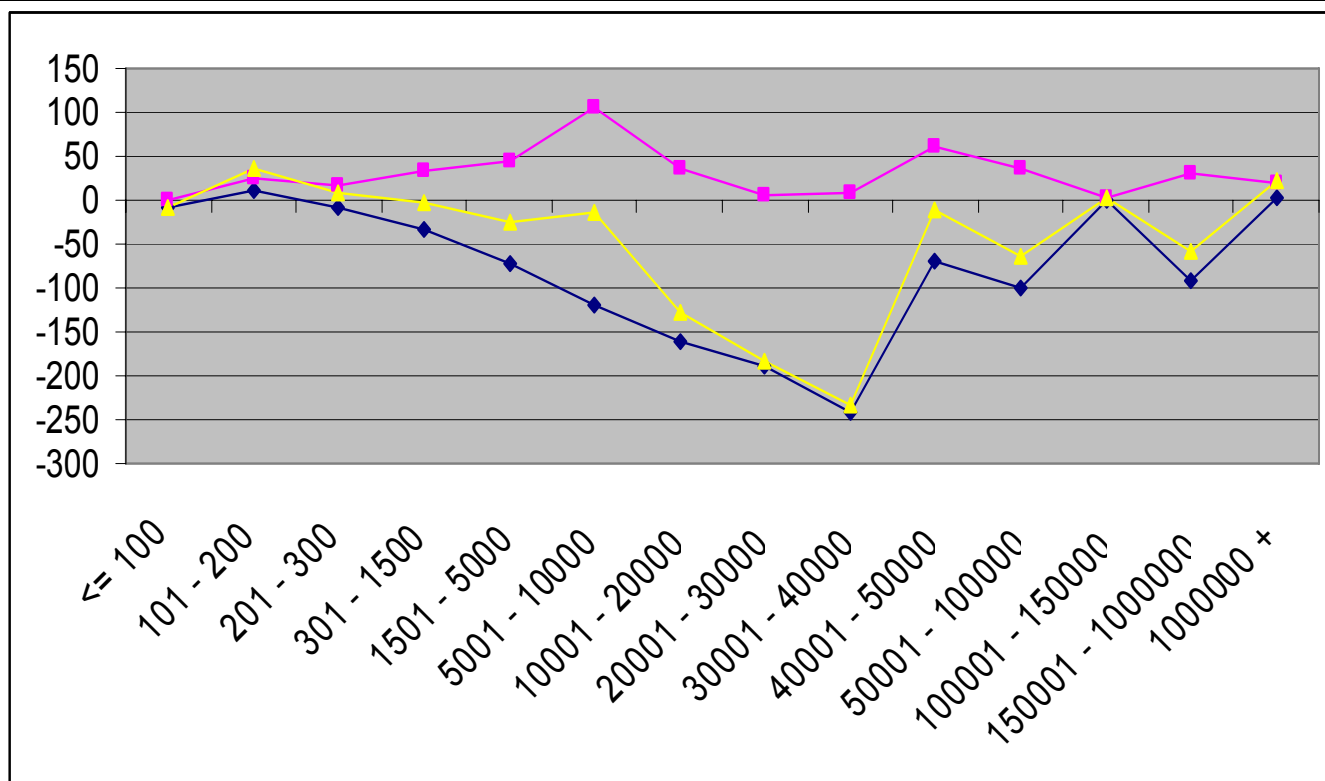
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na nebytové hospodářství jsou spojen s rozsahem majetku obcí, který na druhé straně představuje příjem z nájemného. Pokud posuzujeme samostatně výdaje, pak větší rozsah výdajů vykazují spíše větší obce (vyjma velikostních kategorií 12 a 14, což může být dáno i způsobem správy majetku).

Zhodnocení výdajů obcí na nebytové hospodářství v **porovnání s příjmy** z této oblasti ukazuje, že až na výjimky většina obcí dosahuje hodnot vyšších příjmů, než výdajů do této oblasti (viz záporné hodnoty v následující tabulce).

Výdaj:	Nebytové hospodářství – po odpočtu příjmů	2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3613
--------	---	-------------	----------------	---------------

VK	Průměr		
	běžné	kapitál.	Celkové
1	-9	1	-9
2	11	24	35
3	-9	18	9
4	-34	32	-2
5	-71	46	-25
6	-120	106	-15
7	-162	36	-127
8	-190	6	-184
9	-242	8	-234
10	-71	60	-11
11	-100	36	-64
12	0	2	2
13	-91	32	-59
14	2	21	23
ČR	-84	37	-46

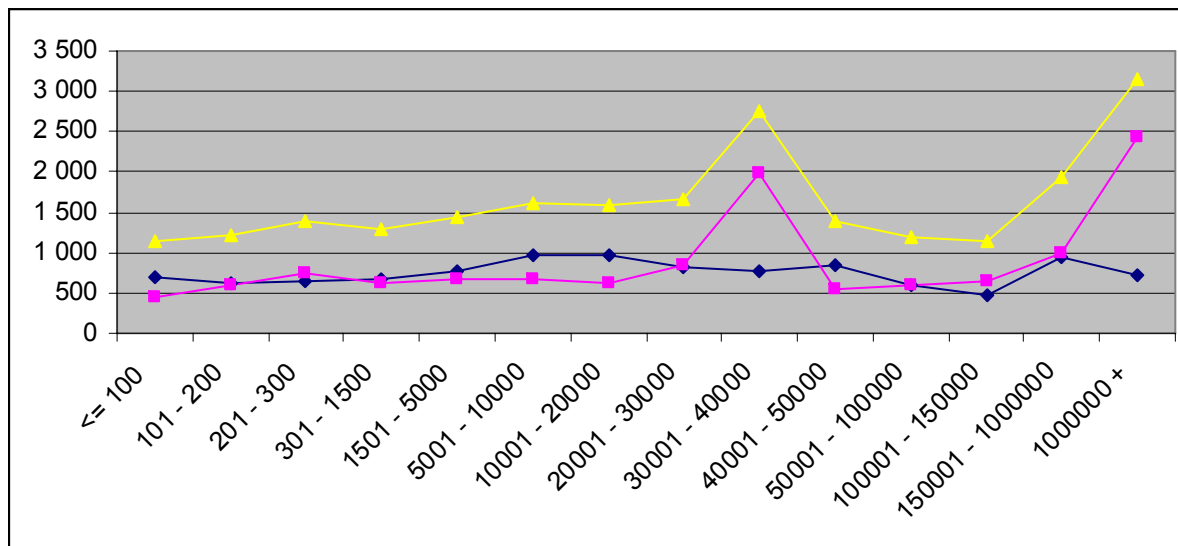
Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Výdaj: Komunální služby a územní rozvoj										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 363			
VK	Průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum		
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové
1	698	449	1 147	741	433	1 175	445	0	617	0	0	0	8 936	25 597	26 099
2	622	588	1 210	618	587	1 204	403	66	617	0	-664	-10	23 364	36 313	59 678
3	641	747	1 389	646	740	1 386	402	144	672	-235	0	-234	8 373	25 705	26 541
4	668	627	1 295	656	625	1 281	435	188	742	0	-4 653	-3 766	13 400	31 281	32 527
5	772	673	1 445	746	689	1 434	554	261	987	77	0	77	4 545	19 141	20 415
6	957	666	1 623	982	664	1 646	672	371	1 359	103	9	138	3 574	6 052	6 898
7	958	620	1 578	959	642	1 601	562	402	1 128	199	25	341	3 378	3 469	4 823
8	811	843	1 653	798	836	1 634	554	615	1 454	285	70	454	2 528	2 810	4 582
9	760	1 994	2 754	787	2 215	3 002	471	579	1 127	255	27	438	2 355	16 868	19 223
10	842	549	1 392	850	558	1 408	727	515	1 242	412	82	493	1 534	1 120	2 654
11	605	593	1 198	626	591	1 217	441	433	923	275	47	322	2 073	2 209	3 577
12	484	647	1 131	484	648	1 132	484	648	1 132	484	648	1 132	484	648	1 132
13	937	1 004	1 941	1 022	934	1 956	901	744	1 872	760	467	1 504	1 405	1 591	2 492
14	720	2 432	3 152	720	2 431	3 151	720	2 431	3 151	720	2 431	3 151	720	2 431	3 151
ČR	770	932	1 702	676	629	1 304	446	168	739	-235	-4 653	-3 766	23 364	36 313	59 678

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1042	1471	1840	0	0	0	0	0	0	41	7	27	5	47	8
2	926	1969	2565	0	0	0	0	0	0	61	6	51	5	54	5
3	795	2043	2284	1	0	0	0	0	0	81	9	53	6	65	7
4	752	1623	1925	0	0	1	0	1	0	249	9	178	6	206	7
5	565	1587	1802	19	3	0	0	0	0	89	15	39	7	43	7
6	714	875	1172	7	5	0	0	7	5	22	16	15	11	15	11
7	772	648	1129	0	0	0	0	4	6	13	19	8	12	11	16
8	646	739	1102	0	0	1	4	3	11	4	15	4	15	3	11
9	734	5169	5750	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	539	449	981	0	0	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25
11	460	515	862	0	0	1	6	1	6	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	339	585	499	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	805	1724	2072	27	0	4	0	16	0	566	9	380	6	449	7

Výdaj: Komunální služby a územní rozvoj										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 363			
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------	--	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

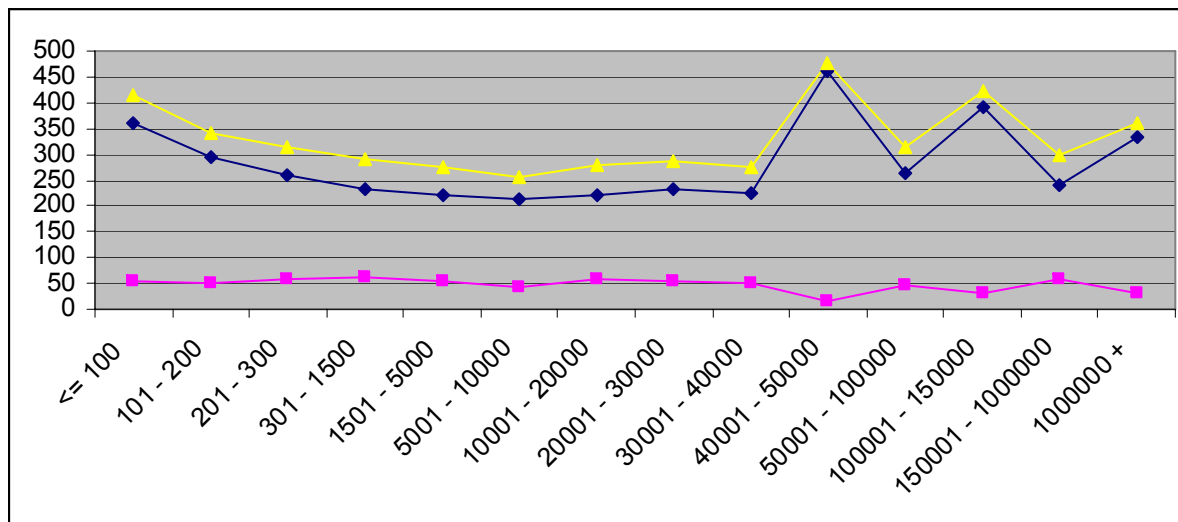
Komunální služby a územní rozvoj kumuluje výdaje na veřejné osvětlení, pohřebnictví, výdaje na inženýrské sítě typu plynovodů, lokální zásobování teplem, činnost technických služeb, nakládání s majetkem obcí. Až na výjimku (zejména velikostní kategorii 6) vykazují výdaje poměrně blízkou úroveň, zejména v oblasti běžných výdajů.

Výdaj:		Veřejné osvětlení								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3631	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	Běžné	kapitál.	celkové	
1	362	55	416	376	53	430	290	0	310	0	0	0	2 581	4 954	6 017	
2	293	50	343	295	50	345	227	0	253	0	0	0	2 669	2 117	2 669	
3	258	57	315	260	56	316	213	0	241	0	0	0	1 946	2 258	3 496	
4	231	62	293	235	65	299	196	0	232	0	0	0	2 319	7 206	7 482	
5	221	52	274	221	53	274	207	17	245	0	0	0	965	693	1 335	
6	212	44	256	211	45	255	220	27	263	0	0	0	571	328	637	
7	222	57	279	223	58	280	233	45	293	0	0	14	480	213	572	
8	232	55	288	231	56	287	238	23	275	0	0	0	473	355	593	
9	224	51	276	220	52	272	234	32	272	0	0	0	520	161	520	
10	461	15	476	470	15	486	294	9	319	216	0	227	1 077	43	1 077	
11	265	48	313	266	54	320	254	18	286	0	0	9	608	310	684	
12	391	30	421	391	30	421	391	30	421	391	30	421	391	30	421	
13	241	57	297	201	51	252	272	1	273	0	0	0	330	152	482	
14	332	29	361	332	29	361	332	29	361	332	29	361	332	29	361	
ČR	251	50	301	259	58	318	210	0	246	0	0	0	2 669	7 206	7 482	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	333	310	466	21	4	0	0	0	0	66	12	22	4	53	10
2	240	190	310	49	5	0	0	24	2	134	12	73	7	117	11
3	189	201	287	47	5	0	0	13	1	111	13	63	7	89	10
4	157	218	275	93	3	0	0	11	0	308	11	178	6	245	9
5	104	94	149	53	9	0	0	34	6	66	11	59	10	64	11
6	113	54	127	23	17	0	0	24	17	22	16	23	17	18	13
7	119	52	120	11	16	10	15	10	15	6	9	12	18	8	12
8	105	85	138	3	11	0	0	3	11	3	11	3	11	3	11
9	147	59	133	2	20	0	0	1	10	1	10	2	20	1	10
10	406	19	397	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	125	77	159	1	6	0	0	1	6	1	6	1	6	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	176	88	241	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	199	208	294	304	5	10	0	122	2	719	12	438	7	601	10

Výdaj: Veřejné osvětlení										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3631
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na veřejné osvětlení jsou v oblasti kapitálových výdajů na obyvatele poměrně vyrovnané ve všech velikostních kategoriích obcí. U běžných výdajů se projevuje mírný pokles s růstem velikosti obce (do velikostní kategorie 9); z tendence pak vybočují velikostní kategorie 10 a 12. Ve výdaji se zřejmě projevuje vliv hustoty zástavby obce.

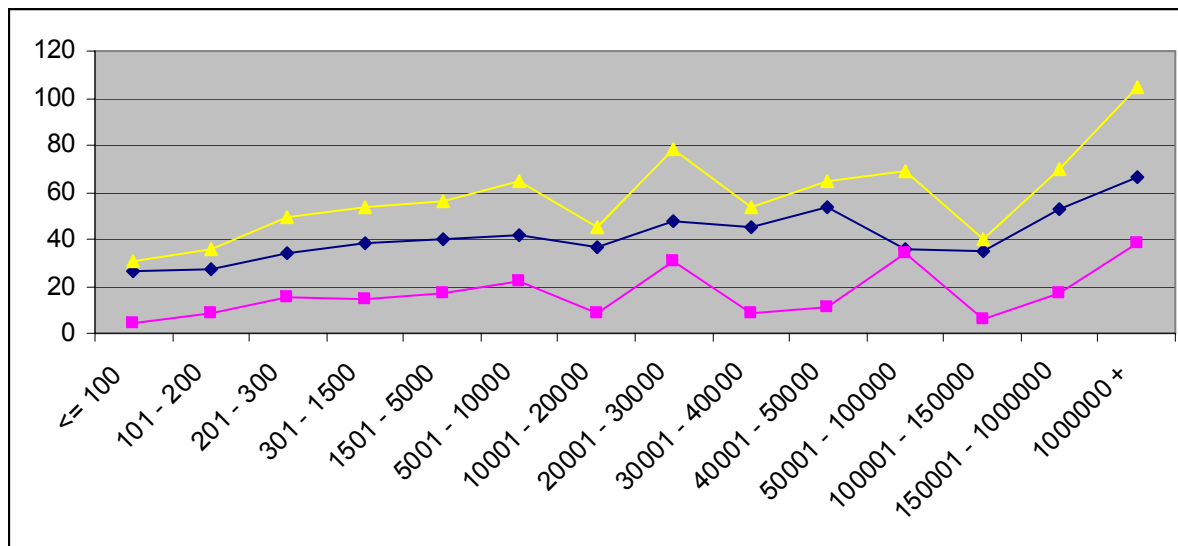

Výdaj:		Pohřebnictví								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3632	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	26	4	30	27	5	31	0	0	0	0	0	0	1 899	1 368	2 263	
2	27	9	36	27	8	35	0	0	0	0	0	0	1 984	2 638	2 669	
3	34	15	49	34	15	49	0	0	0	-2	0	-2	2 335	2 397	2 397	
4	39	15	53	38	14	53	10	0	12	-22	0	-22	1 433	2 567	2 729	
5	40	17	57	41	17	57	27	0	33	0	0	0	339	1 178	1 255	
6	42	22	64	42	22	64	32	0	40	0	0	0	209	645	675	
7	37	8	45	38	8	46	36	0	42	0	0	0	108	101	149	
8	48	31	79	48	31	79	42	3	49	0	0	0	118	333	426	
9	45	9	53	44	8	52	56	2	65	0	0	0	75	41	90	
10	54	11	65	55	10	65	57	9	69	1	0	18	104	24	104	
11	35	34	69	36	38	74	38	5	43	0	0	0	96	334	420	
12	35	6	40	35	6	40	35	6	40	35	6	40	35	6	40	
13	53	17	70	49	22	71	47	25	72	33	1	68	67	39	72	
14	66	39	105	66	39	105	66	39	105	66	39	105	66	39	105	
ČR	44	21	65	35	13	48	4	0	5	-22	0	-22	2 335	2 638	2 729	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	162	63	189	0	0	0	0	0	0	13	2	5	1	14	3
2	115	108	160	0	0	0	0	0	0	40	4	12	1	39	4
3	126	133	190	0	0	0	0	0	0	48	5	14	2	39	4
4	89	106	142	0	0	0	0	0	0	208	7	85	3	190	7
5	44	71	85	0	0	0	0	0	0	82	14	30	5	56	9
6	42	74	89	0	0	0	0	0	0	21	15	8	6	15	11
7	32	18	39	15	22	0	0	18	26	12	18	6	9	12	18
8	34	82	99	3	11	0	0	0	0	5	19	2	7	2	7
9	28	13	34	3	30	0	0	3	30	1	10	1	10	1	10
10	44	12	41	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25	0	0
11	29	86	102	4	24	0	0	0	0	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	17	19	2	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	103	103	152	26	0	1	0	23	0	434	7	166	3	370	6

Výdaj: Pohřebnictví										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3632
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

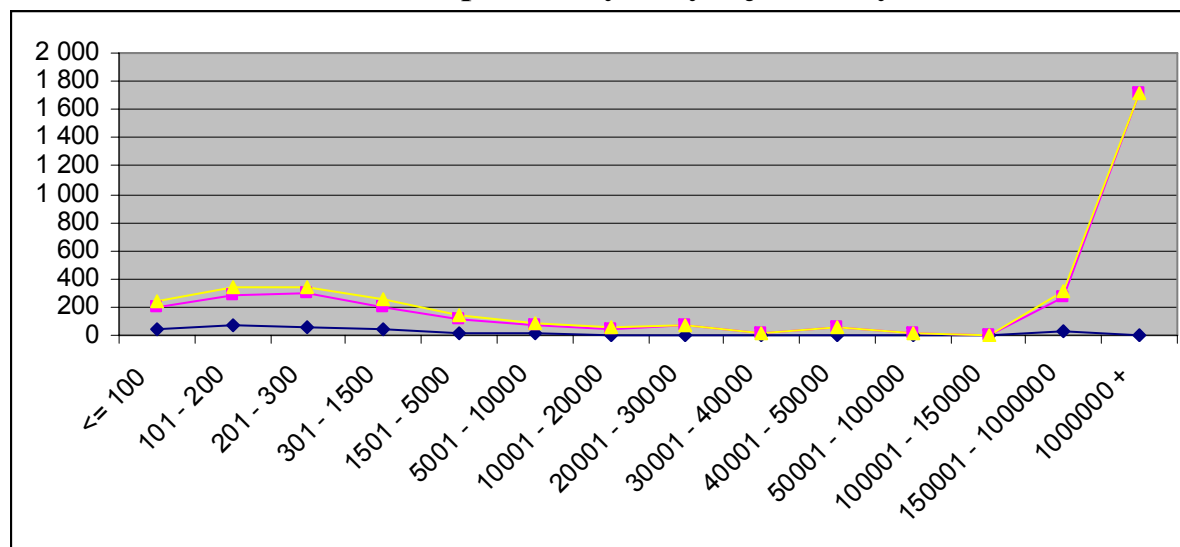
Výdaje na pohřebnictví v oblasti běžných i kapitálových výdajů vykazují mírný růst s velikostí obce. U kapitálových výdajů je pak tendence méně rovnoměrná, což je může být spojeno delší frekvencí investic, než tří let zahrnutých v analýze.

Výdaj:	Výstavba a údržba místních inženýrských sítí									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3633	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	48	193	241	52	172	224	0	0	0	-192	0	0	4 555	25 494	25 844	
2	65	277	342	64	280	344	0	0	0	0	0	0	1 880	32 545	34 426	
3	50	295	345	52	287	339	0	0	0	-73	-90	-90	2 039	16 550	17 309	
4	45	205	250	51	219	270	0	0	0	-1	0	0	10 482	31 263	31 809	
5	20	119	138	22	121	142	0	0	4	0	0	0	975	4 042	4 074	
6	10	77	87	8	82	90	0	3	9	0	0	0	480	2 019	2 025	
7	2	49	51	2	49	51	0	1	5	0	0	0	33	511	521	
8	2	70	71	1	69	70	0	1	3	0	0	0	13	961	961	
9	2	11	13	2	11	13	0	2	6	0	0	0	9	44	45	
10	0	56	56	0	58	59	0	16	16	0	0	0	1	201	203	
11	2	19	21	2	21	23	0	0	1	0	0	0	14	176	185	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	34	271	306	29	226	255	39	308	348	0	0	0	46	369	416	
14	3	1 717	1 720	3	1 716	1 718	3	1 716	1 718	3	1 716	1 718	3	1 716	1 718	
ČR	18	307	325	49	219	268	0	0	0	-192	-90	-90	10 482	32 545	34 426	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	264	1269	1325	0	0	0	0	0	0	34	6	15	3	19	3
2	189	1643	1719	0	0	0	0	0	0	96	9	33	3	37	3
3	160	1272	1305	0	0	0	0	0	0	66	7	44	5	47	5
4	243	1075	1125	0	0	0	0	0	0	111	4	118	4	127	4
5	76	372	396	0	0	0	0	0	0	34	6	41	7	41	7
6	44	228	234	0	0	0	0	0	0	2	1	9	6	10	7
7	6	99	101	0	0	0	0	0	0	5	7	9	13	9	13
8	4	199	200	0	0	0	0	0	0	3	11	2	7	2	7
9	3	15	16	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	2	20
10	1	96	97	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	4	46	48	0	0	0	0	0	0	3	18	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	25	198	223	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	209	1177	1227	1	0	1	0	1	0	357	6	275	4	297	5

Výdaj:	Výstavba a údržba místních inženýrských sítí									2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3633
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

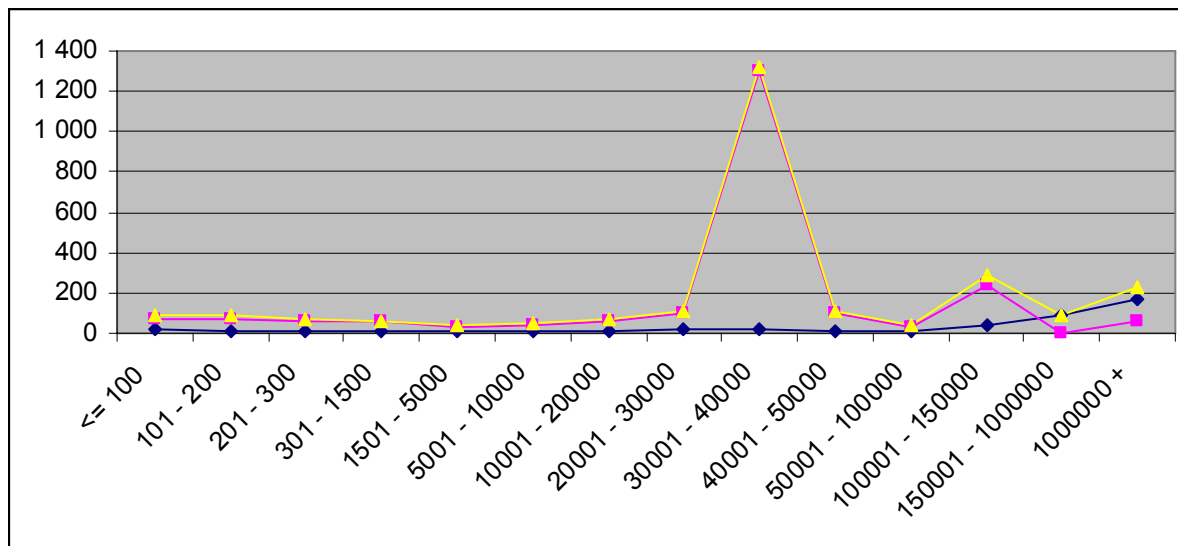
Výdaje na místní inženýrské sítě zahrnují výdaje na plynofikaci obcí. Ve výdajích se ukazuje rozhodující vliv kapitálových výdajů (výstavba plynovodů), přičemž vyšší výdaje do této oblasti vykazují menší obce (kromě velikostní kategorie 1), což zřejmě odráží vyšší náklady na obyvatele v souvislosti s nižší hustotou obyvatelstva v menších obcích. Běžné výdaje související s provozem plynovodů jsou pak vyšší u menších obcí, což odráží způsob provozování těchto zařízení, kdy u větších obcí spravují sítě plynárenské společnosti a u menších obcí jsou náklady hrazeny samotnými obcemi.

Výdaj:		Územní plánování								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3635	
VK	Průměr			Mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	19	73	92	22	79	101	0	0	0	0	0	0	2 037	1 598	2 037	
2	13	72	86	14	71	85	0	0	0	-2	0	-2	722	7 333	7 333	
3	9	61	71	9	62	71	0	0	0	0	0	0	1 099	6 385	7 483	
4	7	57	64	7	57	65	0	0	10	-27	-5	-5	888	12 026	12 577	
5	7	32	38	6	32	38	0	8	13	0	0	0	180	1 607	1 787	
6	11	43	54	11	44	55	2	21	28	0	0	0	176	779	895	
7	12	60	73	12	58	70	5	12	22	0	0	0	107	798	905	
8	15	97	112	15	90	105	8	11	20	0	0	0	68	1 105	1 159	
9	22	1 302	1 323	24	1 522	1 546	5	23	31	0	2	6	106	15 069	15 132	
10	13	97	109	13	94	107	7	16	28	0	0	18	36	344	352	
11	8	34	42	8	35	44	7	21	27	0	0	0	21	187	193	
12	42	242	284	42	243	284	42	243	284	42	243	284	42	243	284	
13	86	3	89	132	3	135	34	3	34	5	0	11	356	6	359	
14	168	60	228	168	60	227	168	60	227	168	60	227	168	60	227	
ČR	35	93	128	10	62	72	0	0	3	-27	-5	-5	2 037	15 069	15 132	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	131	202	240	0	0	0	0	0	0	21	4	67	12	63	11
2	59	262	267	0	0	0	0	0	0	58	5	78	7	81	8
3	51	239	274	0	0	0	0	0	0	33	4	32	4	21	2
4	34	321	336	1	0	0	0	0	0	130	5	30	1	30	1
5	18	105	113	0	0	0	0	0	0	43	7	22	4	20	3
6	24	100	113	0	0	0	0	0	0	12	9	7	5	7	5
7	22	128	141	0	0	0	0	0	0	7	10	5	7	6	9
8	19	256	270	0	0	0	0	0	0	4	15	2	7	2	7
9	36	4760	4774	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	16	167	164	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	7	47	48	4	24	0	0	0	0	4	24	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	195	3	195	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	56	330	344	5	0	1	0	0	0	316	5	247	4	235	4

Výdaj: Územní plánování										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3635		
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

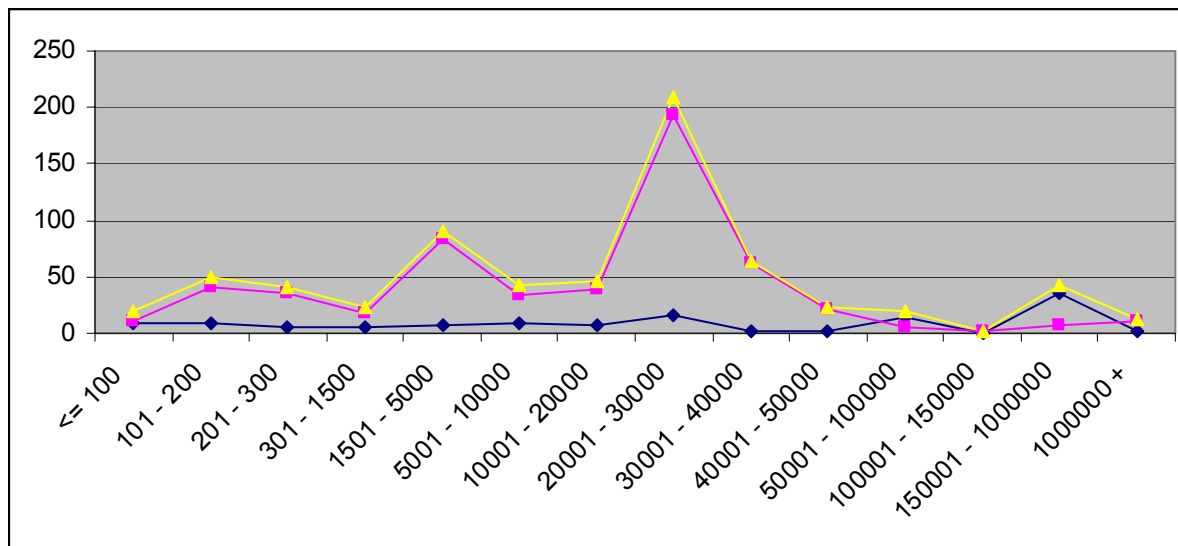
Ve výdajích souvisejících s územním plánováním kapitálové výdaje představují především výdaje na pořízení studií; běžné výdaje pak tvoří provozní náklady související s územním plánováním jako jsou konzultační poradenské a jiné služby. Větší část výdajů zde tvoří výdaje na pořízení plánů (kapitálové výdaje). Z tendence vybočuje velikostní kategorie 9 a 12. U ostatních velikostních kategorií jsou výdaje na poměrně blízké úrovni. I když pořizování územních plánů patří do přenesené působnosti, výdaje se vyskytují ve všech obcích; u všech vč. malých obcí jsou zřejmě výdaje spojeny se změnami územních plánů hrazených těmito obcemi.

Výdaj:		Územní rozvoj								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3636	
VK	průměr			mean			střední hodnota			Minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	9	10	19	13	10	23	0	0	0	0	0	0	4 094	1 746	4 094	
2	8	41	49	8	42	50	0	0	0	0	0	0	2 158	19 762	21 920	
3	6	35	41	6	35	41	0	0	0	0	0	0	1 624	12 557	12 557	
4	5	18	23	5	16	21	0	0	0	-2	0	-2	1 316	6 232	6 250	
5	7	84	91	7	72	79	0	0	0	0	0	0	799	15 610	15 626	
6	8	34	42	9	34	43	0	0	0	0	0	0	267	1 876	1 880	
7	6	39	45	6	50	56	0	0	0	0	0	0	142	2 347	2 489	
8	15	193	209	16	195	212	0	0	2	0	0	0	225	1 924	2 149	
9	2	61	63	2	61	63	0	0	0	0	0	0	9	448	449	
10	2	22	23	2	22	24	2	0	3	0	0	0	3	88	88	
11	14	5	19	13	6	19	0	0	0	0	0	0	72	70	107	
12	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
13	36	7	43	29	6	35	25	3	40	0	0	0	61	15	64	
14	2	11	12	2	11	12	2	11	12	2	11	12	2	11	12	
ČR	9	41	51	7	30	36	0	0	0	-2	0	-2	4 094	19 762	21 920	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	179	110	209	0	0	0	0	0	0	8	1	5	1	10	2
2	90	715	776	0	0	0	0	0	0	19	2	7	1	8	1
3	65	533	553	0	0	0	0	0	0	13	1	5	1	5	1
4	50	201	224	0	0	0	0	0	0	51	2	33	1	41	1
5	42	882	906	0	0	0	0	0	0	16	3	8	1	8	1
6	35	182	191	0	0	0	0	0	0	4	3	6	4	7	5
7	21	287	304	0	0	0	0	0	0	4	6	1	1	1	1
8	46	471	510	0	0	0	0	0	0	2	7	4	15	3	11
9	4	145	146	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	2	44	43	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25
11	23	17	32	0	0	0	0	0	0	3	18	1	6	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	31	8	33	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	79	474	505	0	0	0	0	1	0	123	2	73	1	88	1

Výdaj: Územní rozvoj										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3636
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na územní rozvoj reprezentují výdaje na zpracování rozvojových, programových a strategických dokumentů obcí. Tyto vykazují různorodé hodnoty ve velikostních kategoriích obcí. Celkové výdaje jsou dány relativně blízkými hodnotami běžných výdajů u všech velikostních kategorií a diferencovanou velikostí kapitálových výdajů (za zpracované dokumenty).

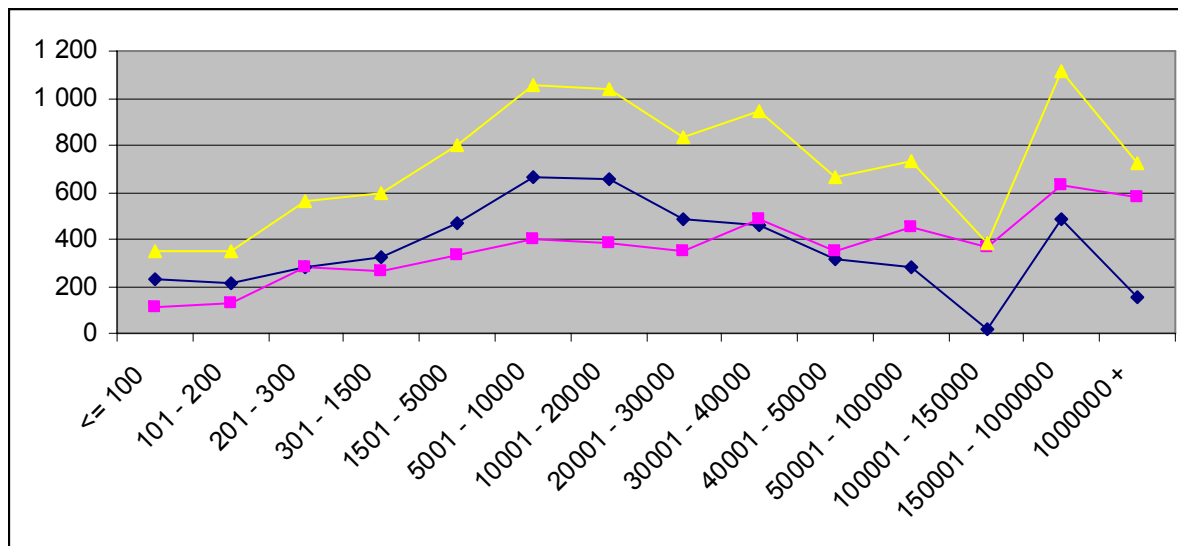

Výdaj:	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3639	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	233	114	347	251	115	366	0	0	0	0	0	0	8 541	8 990	9 122	
2	215	131	346	208	127	335	7	0	17	-6	-664	-646	20 492	10 744	23 072	
3	283	283	566	285	283	569	21	0	51	-505	0	-504	7 732	25 680	25 816	
4	325	267	592	307	252	559	62	2	137	0	-4 653	-3 938	10 910	25 470	31 740	
5	466	330	796	439	349	789	238	68	447	0	0	0	4 537	8 448	8 928	
6	660	397	1 057	686	389	1 074	289	145	866	-80	0	0	3 286	3 833	6 645	
7	655	385	1 040	656	398	1 053	196	229	513	12	0	14	3 332	3 333	4 320	
8	484	350	834	474	348	823	179	339	579	0	0	15	2 431	1 546	2 551	
9	463	484	946	493	492	984	122	320	398	14	0	16	2 276	1 633	3 910	
10	313	349	662	310	358	668	203	262	690	35	7	43	800	900	1 251	
11	280	453	733	299	437	736	115	304	399	34	4	38	2 048	2 134	3 054	
12	15	368	384	15	368	384	15	368	384	15	368	384	15	368	384	
13	484	630	1 114	578	593	1 170	447	430	1 324	286	325	717	999	1 024	1 471	
14	150	576	726	150	577	727	150	577	727	150	577	727	150	577	727	
ČR	803	404	399	308	238	546	46	0	101	-505	-4 653	-3 938	20 492	25 680	31 740	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	Obce	%
1	876	623	1116	0	0	0	0	0	0	31	6	20	4	36	7
2	795	604	1077	0	0	1	0	0	0	56	5	47	4	63	6
3	726	1443	1711	1	0	0	0	0	0	73	8	25	3	46	5
4	622	1054	1371	0	0	1	0	1	0	263	9	119	4	182	6
5	538	937	1148	0	0	0	0	0	0	87	15	38	6	51	9
6	767	664	1080	0	0	0	0	0	0	24	17	12	9	20	14
7	855	567	1115	0	0	0	0	0	0	12	18	8	12	11	16
8	698	339	698	0	0	2	7	3	11	4	15	4	15	5	19
9	855	521	1287	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	2	20
10	357	383	603	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25	0	0
11	506	530	907	0	0	0	0	0	0	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	374	377	400	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	699	1003	1336	1	0	4	0	6	0	556	9	278	4	418	7

Výdaj: Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3639
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje zahrnují zejména činnost technických služeb. Kapitálové výdaje vykazují mírně rostoucí tendenci s velikostí obce. Tendence běžných i celkových výdajů pak nevykazuje jednoznačnou tendenci, nicméně větší hodnoty vykazují spíše větší obce.

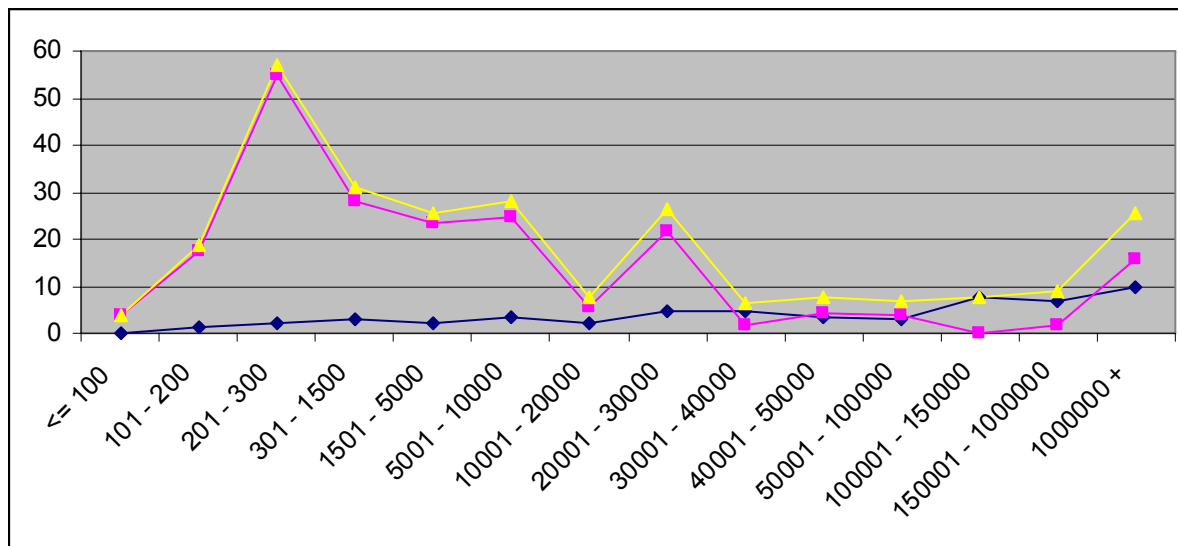

Výdaj:	Ochrana ovzduší a klimatu									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 371	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	24	1 836	1 836	
2	1	17	19	1	17	18	0	0	0	0	0	0	707	9 948	10 006	
3	2	55	57	2	51	53	0	0	0	0	0	0	610	44 067	44 566	
4	3	28	31	3	33	36	0	0	0	0	0	0	1 464	83 720	84 609	
5	2	23	26	2	20	22	0	0	0	0	0	0	341	6 121	6 313	
6	3	25	28	4	28	32	0	0	0	0	0	0	246	2 868	2 868	
7	2	5	8	2	6	8	0	0	0	0	0	0	36	111	118	
8	5	22	26	5	21	26	3	0	5	0	0	0	36	265	269	
9	5	2	7	4	2	6	0	0	0	0	0	0	34	11	45	
10	3	4	8	3	4	8	3	1	7	0	0	1	8	15	15	
11	3	4	7	3	4	7	2	0	4	0	0	0	12	61	61	
12	7	0	7	7	0	7	7	0	7	7	0	7	7	0	7	
13	7	2	9	8	2	10	7	1	9	4	1	5	12	5	17	
14	10	16	25	10	16	25	10	16	25	10	16	25	10	16	25	
ČR	4	17	21	2	28	31	0	0	0	0	0	0	1 464	83 720	84 609	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1	82	82	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	2	0
2	24	340	343	0	0	0	0	0	0	4	0	4	0	5	0
3	29	1481	1498	0	0	0	0	0	0	10	1	1	0	1	0
4	40	1567	1585	0	0	0	0	0	0	25	1	4	0	4	0
5	18	283	291	0	0	0	0	0	0	14	2	5	1	6	1
6	22	246	247	0	0	0	0	0	0	5	4	2	1	3	2
7	5	22	24	0	0	0	0	0	0	5	7	5	7	5	7
8	7	60	63	0	0	0	0	0	0	2	7	3	11	3	11
9	11	3	14	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	4	7	6	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25	1	25
11	4	15	14	0	0	0	0	0	0	2	12	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	4	2	6	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	31	1211	1225	0	0	0	0	1	0	71	1	30	0	33	1

Výdaj: Ochrana ovzduší a klimatu										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 371
----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

U obcí zahrnuje zejména změny technologií vytápění využíváním alternativních zdrojů energie. Běžné výdaje jsou nízké a na velmi blízké úrovni ve všech obcích. Kapitálové výdaje se pak vyvíjejí individuálně a naznačují spíše tendenci poklesu ve vztahu k velikosti obce, kromě nejmenších obcí (v souvislosti s uvedenými výdaji obcí je možno očekávat využívání dotačních prostředků).

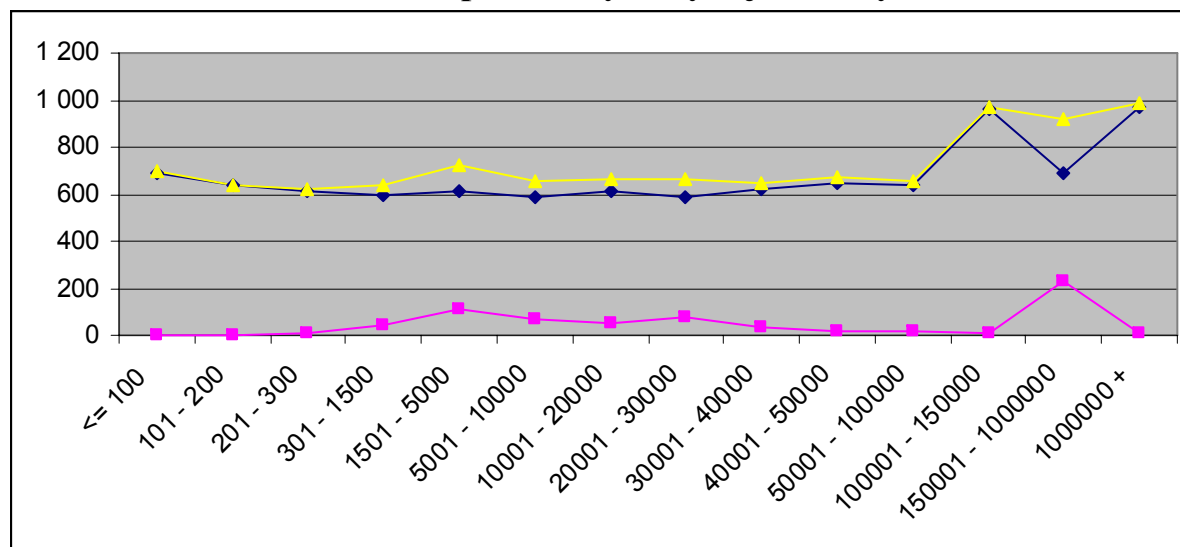

Výdaj:		Nakládání s odpady								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 372	
VK	Průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	692	3	695	702	3	705	621	0	625	-2 052	0	-2 052	5 839	617	5 839	
2	637	2	639	641	2	643	589	0	589	0	0	0	3 027	652	3 027	
3	617	7	624	617	7	624	579	0	584	0	0	0	2 422	2 402	3 370	
4	594	45	639	597	43	640	569	0	575	0	0	0	2 690	22 403	24 691	
5	614	108	722	602	108	710	581	0	603	0	0	0	3 592	9 941	10 602	
6	587	71	658	587	73	660	628	2	654	0	0	0	1 108	2 778	3 376	
7	614	52	666	614	53	667	648	2	696	1	0	1	1 460	681	1 669	
8	584	80	664	584	75	659	604	6	618	74	0	81	893	648	1 264	
9	619	31	651	606	31	637	716	2	743	2	0	5	961	220	1 041	
10	648	21	669	646	20	666	577	2	609	525	0	539	904	78	908	
11	639	14	653	628	16	643	629	4	629	200	0	332	822	132	822	
12	959	8	967	959	8	968	959	8	968	959	8	968	959	8	968	
13	691	231	922	592	177	768	587	5	591	185	1	186	1 003	525	1 528	
14	974	12	986	974	12	986	974	12	986	974	12	986	974	12	986	
ČR	662	64	726	617	34	652	583	0	588	-2 052	0	-2 052	5 839	22 403	24 691	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	496	31	498	21	4	0	0	21	4	36	7	8	1	37	7
2	324	24	326	83	8	0	0	83	8	102	10	16	1	101	9
3	257	93	276	80	9	0	0	71	8	104	12	9	1	97	11
4	230	671	732	270	9	0	0	0	0	327	11	23	1	45	2
5	262	704	750	47	8	0	0	0	0	55	9	16	3	20	3
6	243	280	369	20	14	0	0	15	11	18	13	7	5	7	5
7	271	128	294	10	15	0	0	9	13	6	9	6	9	9	13
8	205	171	265	3	11	0	0	3	11	2	7	3	11	3	11
9	348	69	368	2	20	0	0	2	20	1	10	1	10	1	10
10	177	38	164	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	139	32	115	1	6	0	0	1	6	1	6	1	6	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	409	301	688	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	289	508	597	537	9	0	0	205	3	654	10	92	1	324	5

Výdaj: Nakládání s odpady										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 372
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

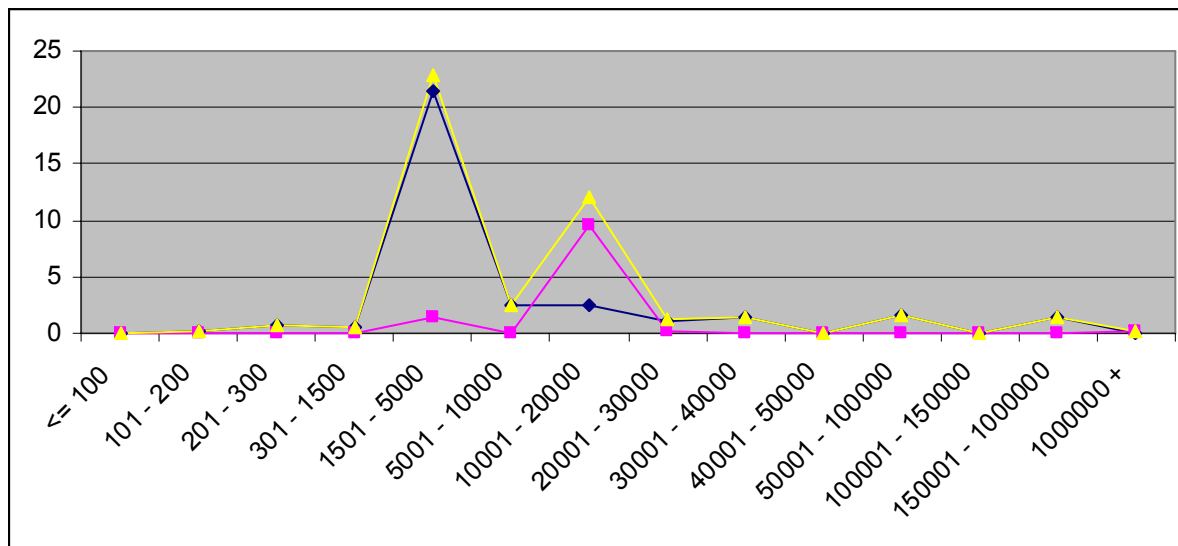
Nakládání s odpady zahrnuje činnosti jako je sběr a svoz odpadů, komunálních, nebezpečných i ostatních; dále využívání a zneškodňování odpadů, prevenci vzniku odpadů apod. Analýza ukazuje, že v této výdajové oblasti se ve většině velikostních kategorií obcí pohybují výdaje na blízké velikostní úrovni. Malá část výdajů jsou výdaje kapitálové a hlavní část pak tvoří výdaje běžné (poněkud vyšší úroveň vykazují Olomouc a Praha). Ke zdrojům prostředků na tuto výdajovou oblast lze zařadit místní poplatek za komunální odpad, jehož maximální hodnota je 500 Kč/obyv. za rok (i když nemůže pokrývat všechny náklady obcí na tuto oblast). Všechny průměrné hodnoty běžných i celkových výdajů za velikostní kategorie se pohybují nad úrovní 500 Kč.

Výdaj:		Ochrana a sanace půdy a podzemní vody								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 373	
VK	průměr			mean			střední hodnota			Minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	13	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79	22	79	
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	221	0	221	
4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	689	16	689	
5	21	1	23	29	2	31	0	0	0	0	0	0	17 217	1 008	17 217	
6	2	0	2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	179	0	179	
7	2	10	12	3	8	10	0	0	0	0	0	0	40	516	518	
8	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	7	2	7	
9	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	9	0	9	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	13	1	13	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	3	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	4	1	5	3	0	4	0	0	0	0	0	0	17 217	1 008	17 217	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max		
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	
1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	
2	3	1	3	0	0	0	0	0	0	6	1	1	0	7	1	
3	10	0	10	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0	7	1	
4	15	0	15	0	0	0	0	0	0	17	1	1	0	18	1	
5	705	41	706	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	
6	16	0	16	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	4	3	
7	7	63	63	0	0	0	0	0	0	4	6	1	1	1	1	
8	2	0	2	0	0	0	0	0	0	4	15	1	4	4	15	
9	3	0	3	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	3	0	3	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	1	6	
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
13	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33	
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	
ČR	218	14	219	0	0	0	0	0	0	48	1	6	0	48	1	
Výdaj:		Ochrana a sanace půdy a podzemní vody									2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 373	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

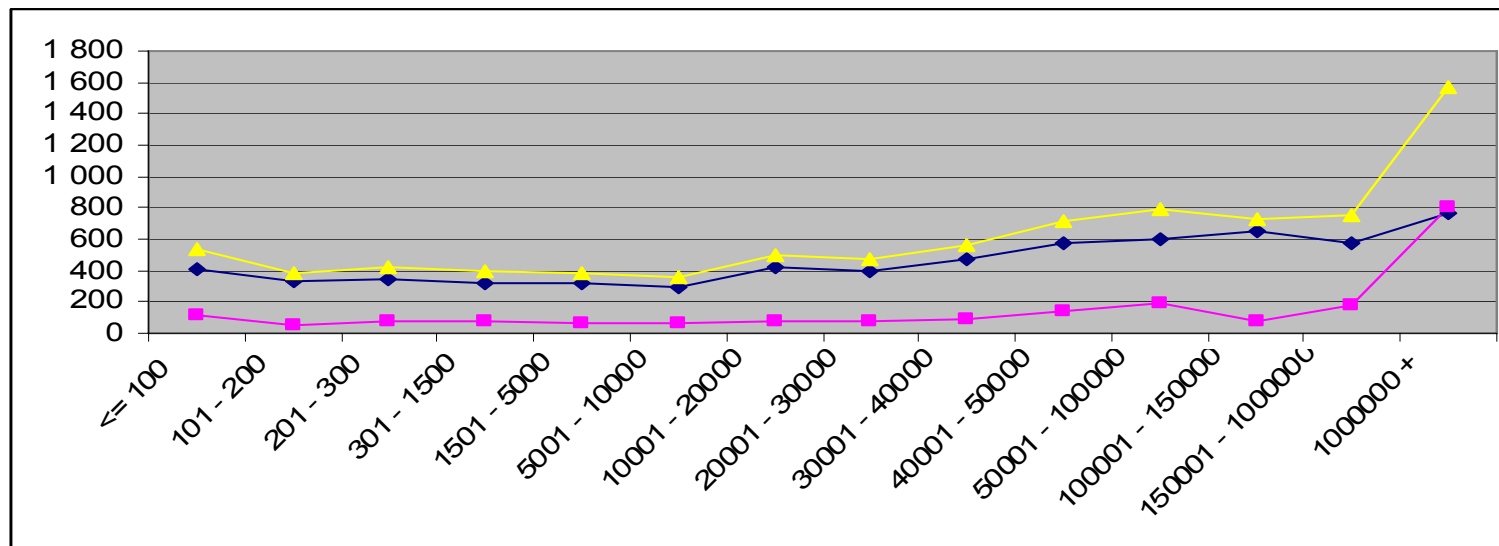
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdajová oblast je ve výdajích obcí málo významná. Zahrnuje výdaje na ochranu a sanaci půdy pro znečišťujícím infiltracím, dekontaminaci půd a čištění spodní vody, monitoring, opatření proti vytváření černých skládek apod. Výdaje jsou zřejmě v dané oblasti spíše nahodilé a projevují se individuálně v obcích bez ohledu na velikost obce. Převažující jsou výdaje běžné.

Výdaj:		Ochrana přírody a krajiny								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 374	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	410	121	531	409	112	521	94	0	106	0	0	0	22 354	26 297	30 133	
2	326	57	383	332	57	389	128	0	143	0	0	0	10 708	10 606	10 930	
3	346	81	427	347	81	429	175	0	224	0	0	0	4 192	6 529	6 659	
4	321	78	399	324	84	408	192	0	226	-514	-32	-514	4 106	49 079	49 058	
5	316	62	378	311	65	376	208	3	256	0	0	0	1 829	6 661	7 125	
6	298	61	359	295	65	359	242	5	299	0	0	0	1 686	1 727	2 419	
7	421	76	498	424	76	500	407	10	419	6	0	24	1 658	2 008	2 329	
8	394	77	472	393	77	470	386	22	423	11	0	19	943	426	1 369	
9	468	91	559	475	93	568	436	24	465	10	0	10	1 125	613	1 738	
10	572	140	711	574	138	713	593	117	795	247	15	262	863	305	998	
11	603	190	792	609	192	801	653	100	847	280	0	342	1 037	583	1 323	
12	651	76	727	651	77	727	651	77	727	651	77	727	651	77	727	
13	575	174	749	626	175	801	505	162	735	504	130	636	869	231	1 031	
14	767	802	1 569	767	802	1 569	767	802	1 569	767	802	1 569	767	802	1 569	
ČR	451	180	631	337	80	417	178	0	208	-514	-32	-514	22 354	49 079	49 058	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1284	1210	1876	0	0	0	0	0	0	26	5	6	1	18	3
2	645	390	772	0	0	0	0	0	0	97	9	27	3	92	9
3	480	397	651	0	0	0	0	0	0	99	11	29	3	82	9
4	385	1026	1110	1	0	0	0	0	0	353	12	30	1	83	3
5	323	307	468	0	0	0	0	0	0	78	13	21	4	55	9
6	268	193	349	13	9	0	0	5	4	21	15	10	7	17	12
7	266	252	372	9	13	0	0	7	10	6	9	2	3	6	9
8	229	124	307	4	15	0	0	3	11	3	11	6	22	3	11
9	343	189	493	2	20	0	0	1	10	2	20	1	10	1	10
10	305	122	327	1	25	1	25	1	25	0	0	1	25	0	0
11	220	168	330	4	24	2	12	4	24	2	12	3	18	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	211	51	206	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	576	820	1033	34	1	3	0	21	0	688	11	137	2	362	6
Výdaj:		Ochrana přírody a krajiny								2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 374	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na ochranu přírody a krajiny zahrnují podporu zoologických zahrad, botanických zahrad, ornitologických stanic, chráněné krajinné oblasti, jeskyně, rekultivaci půdy po těžbě a po skládkách odpadů, protipovodňovou ochranu, péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň apod. (na rekultivaci půdy po skládkách je pak zdrojem poplatků za ukládání odpadů, vybíraný obcemi). Kapitálové výdaje ve velikostních kategoriích jsou na blízké úrovni a tvoří relativně menší část výdajů. Běžné výdaje pak vykazují mírně rostoucí tendenci s velikostí obce (vzhledem k různorodosti zahrnutých výdajů nelze specifikovat blíže věcný podíl výdajů).

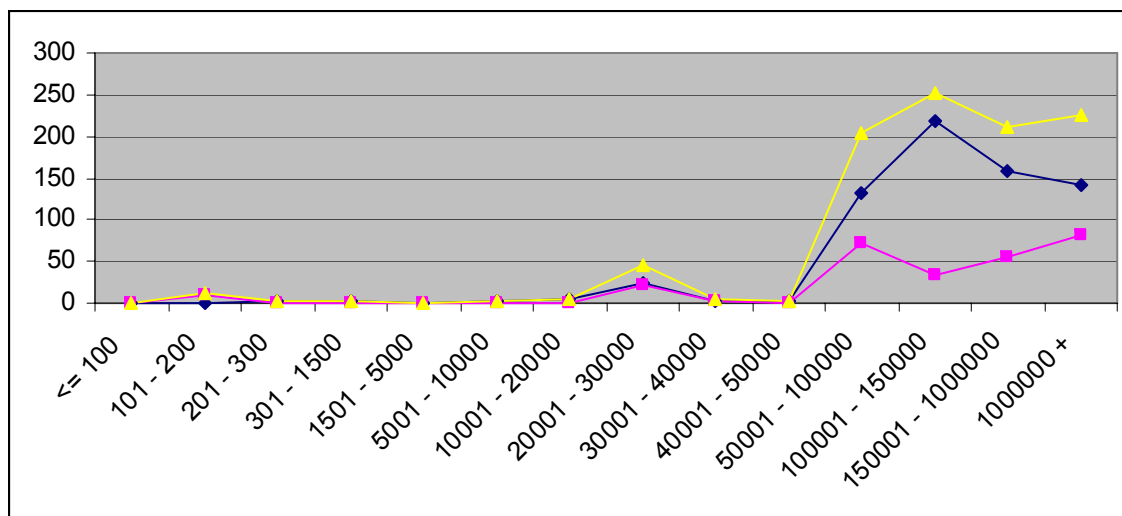

Výdaj:		Ochrana druhů a stanovišť								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3741	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	Běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	222	0	222	
2	1	11	11	1	10	11	0	0	0	0	0	0	269	10 606	10 646	
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	459	0	459	
4	1	0	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1 974	74	1 974	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	228	10	228	
6	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	41	35	55	
7	5	0	5	4	0	4	0	0	0	0	0	0	74	7	74	
8	25	20	45	25	20	45	0	0	0	0	0	0	356	356	712	
9	2	2	5	2	3	5	1	0	1	0	0	0	9	22	31	
10	3	1	3	3	1	3	0	0	0	0	0	0	11	2	13	
11	132	73	205	132	76	208	23	2	23	0	0	0	428	375	724	
12	218	35	253	218	35	253	218	35	253	218	35	253	218	35	253	
13	157	55	212	186	65	251	119	68	184	116	20	139	323	108	430	
14	142	83	225	142	83	225	142	83	225	142	83	225	142	83	225	
ČR	50	25	74	2	2	4	0	0	0	0	0	0	1 974	10 606	10 646	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	10	0	10	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	4	1
2	12	324	325	0	0	0	0	0	0	6	1	1	0	1	0
3	21	0	21	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0	7	1
4	40	2	40	0	0	0	0	0	0	15	1	2	0	17	1
5	10	0	10	0	0	0	0	0	0	4	1	1	0	4	1
6	5	3	7	0	0	0	0	0	0	10	7	1	1	9	6
7	12	1	12	0	0	0	0	0	0	5	7	1	1	5	7
8	86	77	162	0	0	0	0	0	0	2	7	2	7	2	7
9	3	7	10	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	6	1	7	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	156	119	250	0	0	0	0	0	0	4	24	4	24	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	118	44	157	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	32	135	139	0	0	1	0	0	0	61	1	14	0	55	1

Výdaj: Ochrana druhů a stanovišť										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3741
----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Jde o výdaje na ochranu druhů a stanovišť vč. ZOO, ornitologických stanic, botanických zahrad, ochranu ohrožených živočichů a druhů apod. Ve výdajích, které jsou zejména u velkých měst se zřejmě projevuje zejména existence ZOO a botanických zahrad, které jsou využívány občany spádového území.

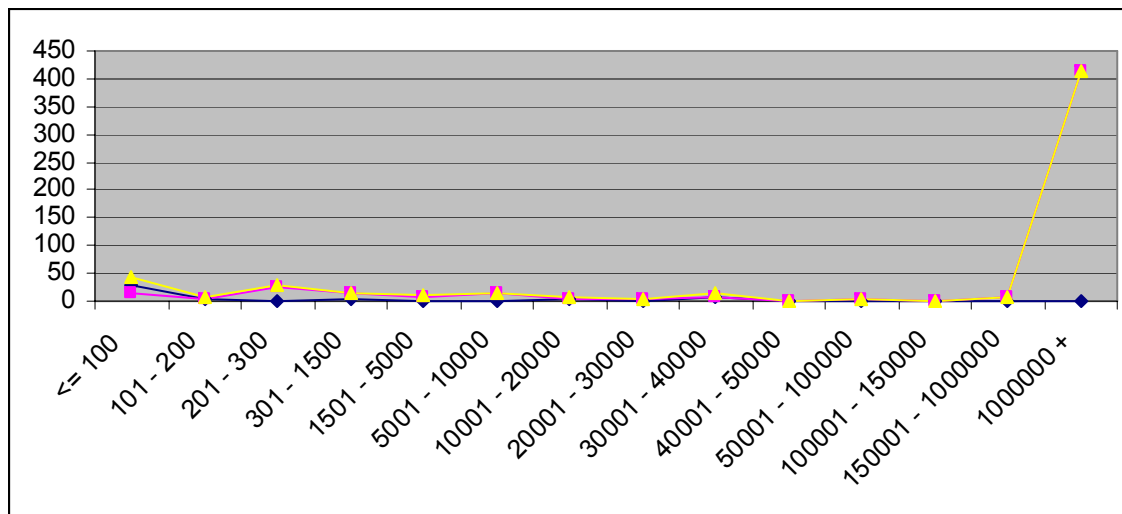

Výdaj:	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3744	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	29	13	42	24	20	44	0	0	0	0	0	0	4 785	8 829	8 829	
2	5	3	8	5	4	9	0	0	0	0	0	0	1 964	1 713	1 964	
3	2	26	27	1	25	27	0	0	0	0	0	0	321	6 529	6 529	
4	2	14	16	2	23	25	0	0	0	-65	0	0	689	49 079	49 014	
5	2	8	10	2	9	11	0	0	0	0	0	0	299	1 718	1 743	
6	1	13	15	1	15	16	0	0	0	0	0	0	64	1 551	1 551	
7	2	4	6	2	4	7	0	0	0	0	0	0	91	226	226	
8	1	2	2	1	2	2	0	0	0	0	0	0	10	30	30	
9	9	6	15	9	6	15	0	0	0	0	0	0	66	53	119	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	2	3	0	2	2	0	0	0	0	0	0	3	11	12	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	6	6	0	5	5	0	0	1	0	0	0	1	15	16	
14	1	414	415	1	415	417	1	415	417	1	415	417	1	415	417	
ČR	2	55	56	5	18	22	0	0	0	-65	0	0	4 785	49 079	49 014	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	322	380	497	0	0	0	0	0	0	3	1	4	1	6	1
2	86	68	118	0	0	0	0	0	0	7	1	5	0	8	1
3	17	330	331	0	0	0	0	0	0	10	1	8	1	9	1
4	27	919	919	1	0	0	0	0	0	36	1	5	0	5	0
5	15	84	89	0	0	0	0	0	0	11	2	10	2	12	2
6	6	133	133	0	0	0	0	0	0	8	6	2	1	2	1
7	12	27	30	0	0	0	0	0	0	4	6	1	1	2	3
8	2	6	7	0	0	0	0	0	0	1	4	2	7	3	11
9	21	17	37	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	1	4	4	0	0	0	0	0	0	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	9	9	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	104	647	654	1	0	0	0	0	0	84	1	41	1	51	1

Výdaj:	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana									2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3744
--------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

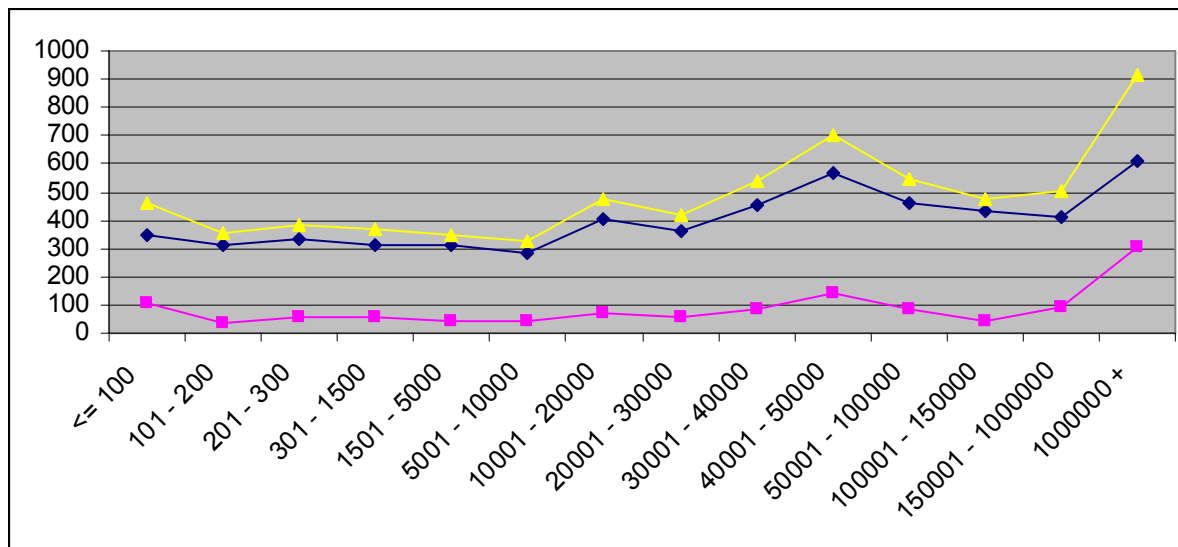
Celkově se uvedené výdaje ukazují jako velmi nízké (vyjma Prahy) bez jednoznačné tendence k velikosti obcí.

Výdaj:		Péče vzhled obcí a veřejnou zeleň								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3745	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	351	108	459	344	91	435	93	0	96	0	0	0	13646	26297	30133	
2	315	39	354	320	40	360	126	0	138	0	0	0	9092	2730	9092	
3	331	54	385	333	54	387	166	0	210	0	0	0	4191	4270	6030	
4	312	54	365	315	54	369	186	0	213	-514	-32	-514	4106	20273	22356	
5	309	41	350	303	40	344	206	0	232	0	0	0	1829	915	2276	
6	286	41	326	282	42	324	233	2	283	0	0	0	1686	794	1686	
7	404	71	475	406	71	477	387	6	402	3	0	7	1512	2008	2329	
8	362	55	416	360	54	414	380	21	423	9	0	9	653	402	831	
9	455	82	537	461	84	545	392	16	445	6	0	6	1121	613	1735	
10	566	139	706	569	138	707	587	117	789	241	15	256	859	303	993	
11	460	88	548	466	86	552	420	76	466	22	0	27	1013	269	1225	
12	431	42	473	432	42	473	432	42	473	432	42	473	432	42	473	
13	411	91	502	431	86	517	385	73	516	384	54	457	523	130	577	
14	612	302	915	612	302	914	612	302	914	612	302	914	612	302	914	
ČR	392	90	482	321	54	375	173	0	198	-514	-32	-514	13646	26297	30133	

VK	směrodatná odchylka			Běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	840	1150	1548	0	0	0	0	0	0	39	7	6	1	20	4
2	611	190	656	0	0	0	0	0	0	97	9	56	5	100	9
3	461	215	538	0	0	0	0	0	0	99	11	45	5	102	12
4	377	422	604	1	0	0	0	1	0	350	12	65	2	235	8
5	320	100	362	0	0	0	0	0	0	76	13	51	9	72	12
6	262	125	294	15	11	0	0	15	11	21	15	10	7	19	14
7	252	251	363	9	13	0	0	6	9	7	10	2	3	6	9
8	183	95	216	4	15	0	0	5	19	5	19	4	15	4	15
9	339	189	488	2	20	0	0	1	10	2	20	1	10	1	10
10	308	121	329	1	25	1	25	1	25	0	0	1	25	0	0
11	240	81	280	1	6	4	24	1	6	3	18	4	24	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	80	40	60	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	485	462	715	33	1	5	0	30	0	700	11	246	4	563	9

Výdaj: Péče vzhled obcí a veřejnou zeleň										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3745
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdajový okruh zachycuje výdaje spojené s výstavbou, údržbou zelených ploch – parků, lesoparků, alejí apod. Ve výdajích jsou rozhodující výdaje běžné, které vykazují mírně rostoucí tendenci s velikostí obcí.

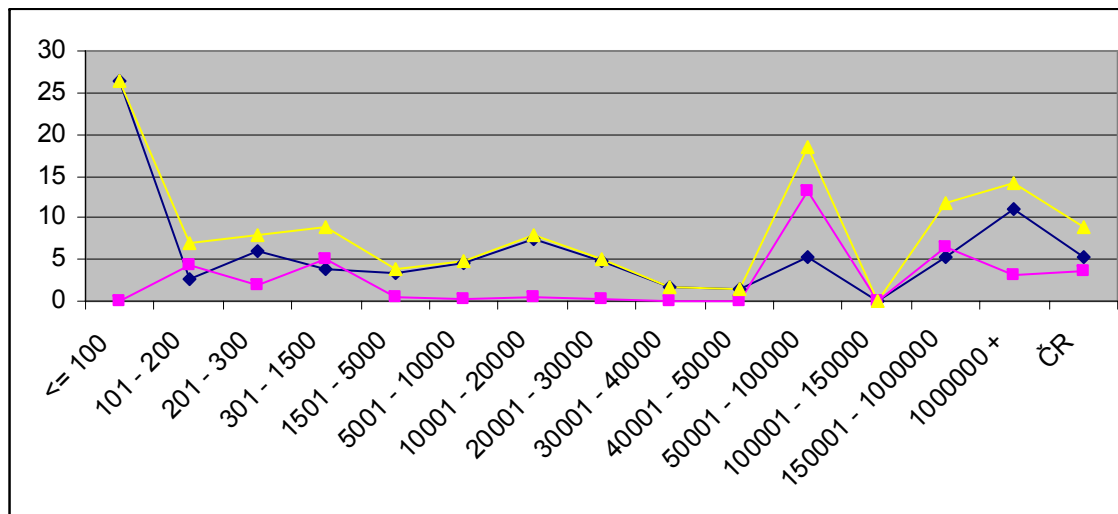

Výdaj:	Ostatní činnost k ochraně přírody a krajiny									2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 3749	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	26	0	26	37	0	37	0	0	0	0	0	0	17 425	0	17 425	
2	3	4	7	3	3	6	0	0	0	0	0	0	1 364	2 574	2 655	
3	6	2	8	6	2	8	0	0	0	0	0	0	2 214	1 349	2 215	
4	4	5	9	3	3	7	0	0	0	0	0	0	1 592	7 503	7 503	
5	3	1	4	3	1	4	0	0	0	0	0	0	518	153	518	
6	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	226	18	226	
7	7	0	8	8	0	8	0	0	0	0	0	0	145	14	145	
8	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	33	8	33	
9	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	10	0	10	
10	1	0	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	6	0	6	
11	5	13	19	5	10	16	2	0	3	0	0	0	35	150	151	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	5	7	12	8	6	14	2	0	19	1	0	1	21	18	22	
14	11	3	14	11	3	14	11	3	14	11	3	14	11	3	14	
ČR	5	4	9	7	2	9	0	0	0	0	0	0	17 425	7 503	17 425	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	746	0	746	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
2	44	84	97	0	0	0	0	0	0	12	1	2	0	6	1
3	85	45	96	0	0	0	0	0	0	10	1	1	0	9	1
4	47	143	150	0	0	0	0	0	0	26	1	2	0	10	0
5	28	7	29	0	0	0	0	0	0	13	2	8	1	17	3
6	22	2	23	0	0	0	0	0	0	6	4	2	1	6	4
7	20	2	20	0	0	0	0	0	0	6	9	3	4	5	7
8	10	2	10	0	0	0	0	0	0	3	11	1	4	3	11
9	3	0	3	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10
10	3	0	3	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	1	25
11	9	36	37	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	11	10	11	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	227	104	250	0	0	0	0	1	0	82	1	21	0	62	1

Výdaj: Ostatní činnost k ochraně přírody a krajiny										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Paragraf 3749
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	---------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje reprezentují výdaje na stráž ochrany krajiny a na napravování následků vichřic apod. Tendence ukazuje z hlediska velikosti obcí spíše na stejnou úroveň, bez ohledu na velikost obce s výjimkami (např. u nejmenších obcí může být důvodem vyšších výdajů relativně nižší hustota osídlení).

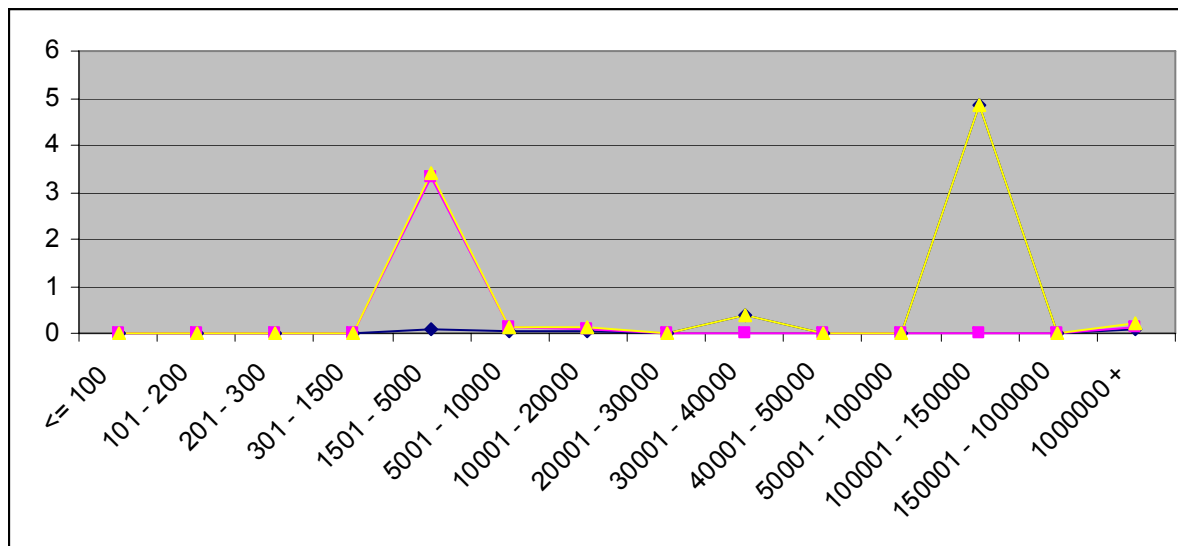

Výdaj:		Omezování hluku a vibrací								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 375	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	8	22	
5	0	3	3	0	2	2	0	0	0	0	0	0	25	882	908	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	21	21	
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	5	5	
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	882	908	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0	5	0
5	1	39	39	0	0	0	0	0	0	4	1	4	1	4	1
6	0	2	2	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1	2	1
7	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	3
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
9	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	0	12	12	0	0	0	0	0	0	16	0	8	0	18	0

Výdaj: Omezování hluku a vibrací										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 375
----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

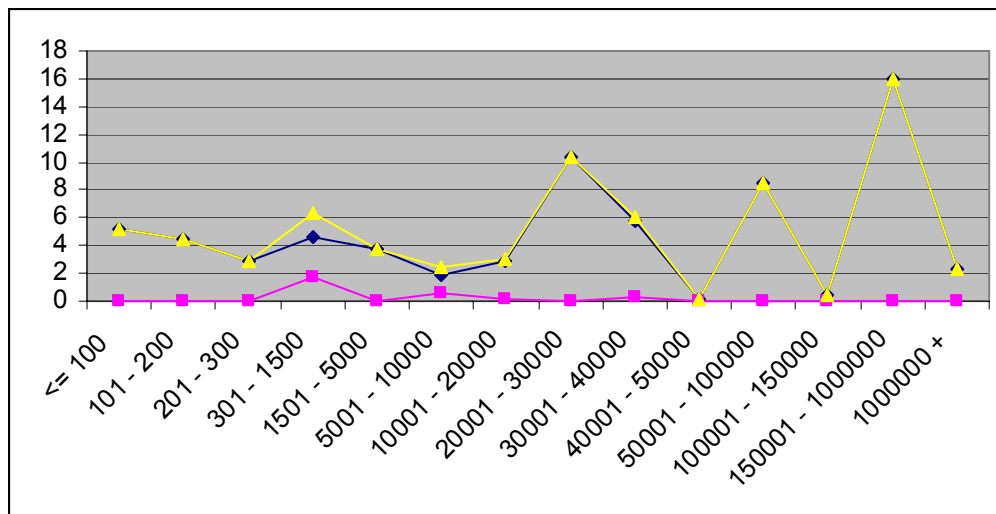
Omezování hluku a vibrací je velmi málo ve výdajích obcí zastoupeno a jde spíše individuálně realizované výdaje v málo obcích. Tendence výdajů je tak spíše nahodilá.

Výdaj:		Sociální poradenství								2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 431	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	Běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	5	0	5	8	0	8	0	0	0	0	0	0	1 133	0	1 133	
2	4	0	4	5	0	5	0	0	0	0	0	0	424	0	424	
3	3	0	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	303	0	303	
4	5	2	6	5	2	7	0	0	0	-11	0	-11	2 123	6 014	8 137	
5	4	0	4	3	0	3	0	0	0	0	0	0	272	5	277	
6	2	1	3	2	0	2	0	0	0	0	0	0	72	61	73	
7	3	0	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	39	6	39	
8	10	0	10	10	0	10	1	0	1	0	0	0	66	0	66	
9	6	0	6	6	0	6	0	0	0	0	0	0	30	2	32	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
11	9	0	9	8	0	8	2	0	2	0	0	0	62	0	62	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	16	0	16	15	0	15	4	0	4	3	0	3	37	0	37	
14	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	
ČR	5	0	6	4	1	5	0	0	0	-11	0	-11	2 123	6 014	8 137	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		Celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	72	0	72	0	0	0	0	0	0	10	2	0	0	10	2
2	25	0	25	0	0	0	0	0	0	47	4	0	0	47	4
3	18	0	18	0	0	0	0	0	0	33	4	0	0	33	4
4	50	112	155	0	0	0	0	0	0	47	2	1	0	16	1
5	20	0	20	0	0	0	0	0	0	20	3	1	0	20	3
6	7	5	9	0	0	0	0	0	0	8	6	1	1	8	6
7	7	1	7	0	0	0	0	0	0	7	10	1	1	7	10
8	20	0	20	0	0	0	0	0	0	3	11	0	0	3	11
9	10	1	11	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	2	20
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	1	20
11	16	0	16	0	0	0	0	0	0	2	13	0	0	2	13
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	19	0	19	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	43	76	108	0	0	0	0	0	0	181	3	5	0	150	2

Výdaj: Sociální poradenství										2007	Kč / obyv. rok			Pododdíl 431		
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------	----------------	--	--	--------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje týkající se sociálního poradenství jsou zastoupeny ve výdajích obcí malými hodnotami a nevykazují jednoznačnou tendenci ve vztahu k velikosti obcí.

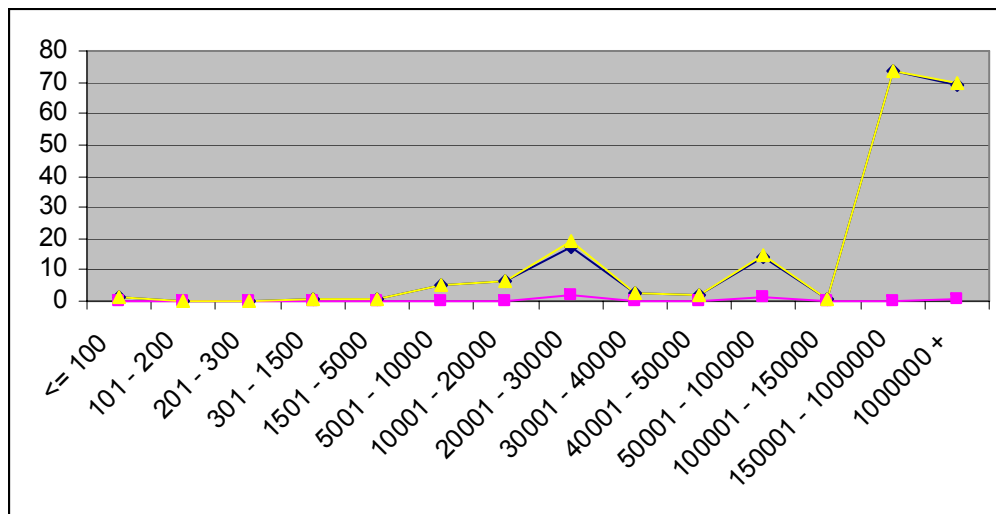

Výdaj:	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži									2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 432	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	262	0	262	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93	0	93	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	0	34	
4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	304	0	304	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	55	0	55	
6	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	272	0	272	
7	6	0	6	6	0	6	0	0	0	0	0	0	135	0	135	
8	17	2	19	18	2	19	1	0	1	0	0	0	126	51	126	
9	3	0	3	2	0	2	0	0	0	0	0	0	17	0	17	
10	2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	0	0	5	0	5	
11	14	1	15	13	1	14	1	0	1	0	0	0	135	15	151	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	74	0	74	63	0	63	74	0	74	3	0	3	111	0	111	
14	69	1	70	69	1	70	69	1	70	69	1	70	69	1	70	
ČR	18	0	18	1	0	1	0	0	0	0	0	0	304	51	304	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	15	0	15	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	5	1
2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	16	1	0	0	16	1
3	2	0	2	0	0	0	0	0	0	16	2	0	0	16	2
4	7	0	7	0	0	0	0	0	0	39	1	0	0	39	1
5	4	0	4	0	0	0	0	0	0	12	2	0	0	12	2
6	29	0	29	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	3	2
7	19	0	19	0	0	0	0	0	0	3	4	0	0	3	4
8	38	10	39	0	0	0	0	0	0	3	11	1	4	4	15
9	5	0	5	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10
10	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	1	20
11	34	4	37	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	55	0	55	1	33	0	0	1	33	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	9	1	9	1	0	0	0	1	0	100	2	2	0	101	2

Výdaj: Sociální péče a pomoc dětem a mládeži										2007	Kč / obyv. rok			Pododdíl 432	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------	----------------	--	--	--------------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na sociální pomoc jsou ve výdajích obcí průměrně málo zastoupeny, je zřejmá mírná tendence růstu s velikostí obce a tyto výdaje se pak výrazněji projevují ve dvou kategoriích největších měst. Existence výdajů je spojena s městy, kde jsou zřízeny dětské domovy a jiná ústavní zařízení pro mládež.

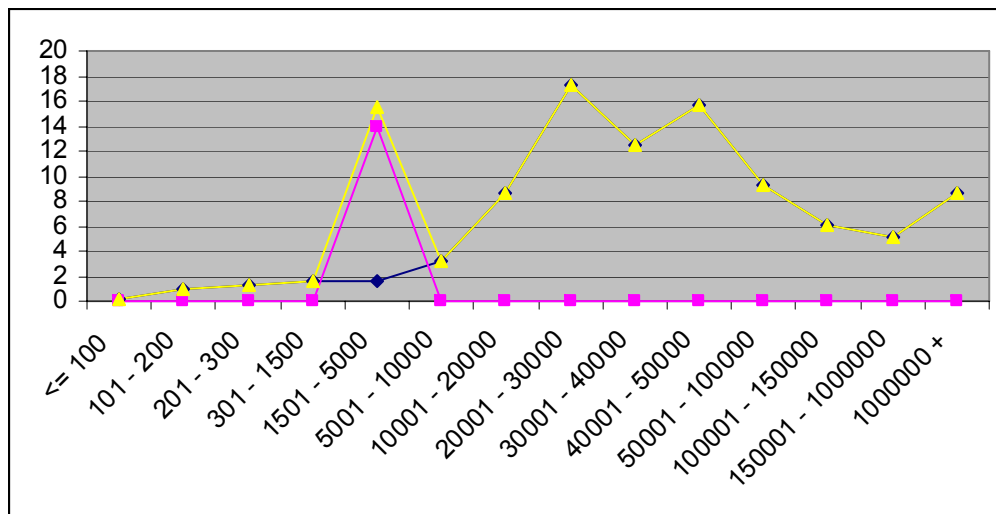

Výdaj:	Sociální péče a pomoc manželství a rodinám									2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 433	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	36	
2	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	186	0	186	
3	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	429	0	429	
4	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	278	0	278	
5	2	14	16	2	8	10	0	0	0	0	0	0	261	4 765	4 813	
6	3	0	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	137	0	137	
7	9	0	9	8	0	8	0	0	0	0	0	0	161	0	161	
8	17	0	17	18	0	18	1	0	1	0	0	0	130	0	130	
9	12	0	12	13	0	13	3	0	3	0	0	0	62	0	62	
10	16	0	16	15	0	15	3	0	3	1	0	1	61	0	61	
11	9	0	9	9	0	9	2	0	2	0	0	0	39	0	39	
12	6	0	6	6	0	6	6	0	6	6	0	6	6	0	6	
13	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	14	0	14	
14	9	0	9	9	0	9	9	0	9	9	0	9	9	0	9	
ČR	6	2	8	1	1	2	0	0	0	0	0	0	429	4 765	4 813	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	Obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	3	1
2	10	0	10	0	0	0	0	0	0	15	1	0	0	15	1
3	18	0	18	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	10	1
4	12	0	12	0	0	0	0	0	0	61	2	0	0	61	2
5	14	195	197	0	0	0	0	0	0	11	2	1	0	2	0
6	14	0	14	0	0	0	0	0	0	5	4	0	0	5	4
7	27	0	27	0	0	0	0	0	0	4	6	0	0	4	6
8	35	0	35	0	0	0	0	0	0	4	15	1	4	4	15
9	20	0	20	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	10
10	26	0	26	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	1	20
11	13	0	13	0	0	0	0	0	0	3	19	0	0	3	19
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	8	0	8	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	13	60	62	0	0	0	0	0	0	119	2	2	0	110	2

Výdaj: Sociální péče a pomoc manželství a rodinám										2007	Kč / obyv. rok			Pododdíl 433	
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------	----------------	--	--	--------------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

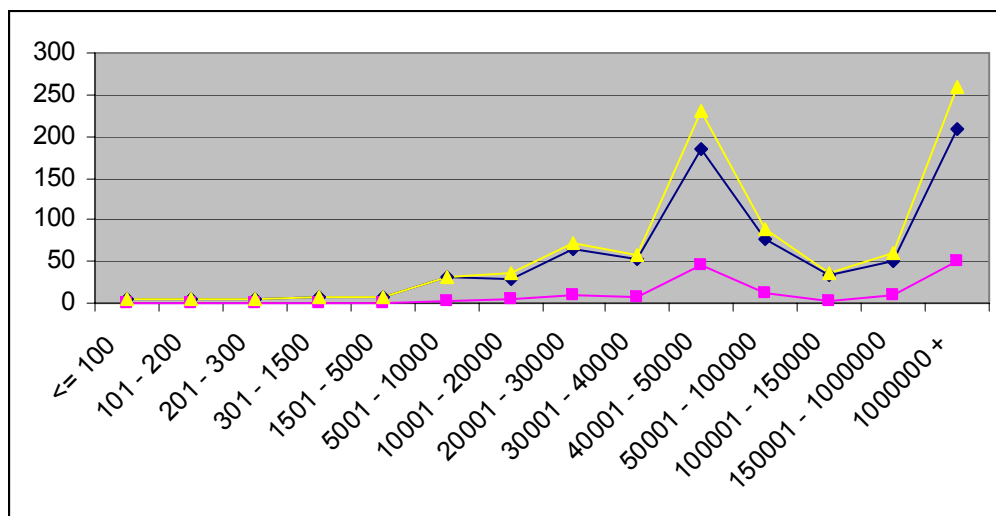
Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje jsou zaměřeny na zařízení pro výkon péstounské péče, výdaje v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, domovy-penziony pro matky s dětmi apod. Tyto výdaje jako celek z hlediska velikosti obcí ukazují na spíše rostoucí tendenci ve vztahu k velikosti obcí. Nicméně hlavní oblast výdajů zde tvoří výdaje na sociálně-právní ochranu dětí, které jsou plně hrazeny dotacemi ze státního rozpočtu, takže tyto výdaje nevytvářejí potřebu vlastních zdrojů obcí.

Výdaj:	Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc									2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 434	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	5	0	5	4	0	4	0	0	0	0	0	0	1 404	0	1 404	
2	5	0	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	3 280	0	3 280	
3	4	0	4	4	0	4	0	0	0	0	0	0	311	0	311	
4	7	0	7	7	0	7	0	0	0	0	0	0	4 430	957	4 430	
5	8	0	8	7	0	7	0	0	0	0	0	0	660	103	660	
6	30	1	32	28	1	29	0	0	0	0	0	0	590	115	590	
7	30	5	35	29	5	34	18	0	18	0	0	0	220	144	220	
8	64	9	73	65	9	73	42	0	51	0	0	0	336	78	336	
9	52	7	59	51	7	58	31	0	31	0	0	0	165	69	234	
10	185	45	230	175	41	216	82	0	82	3	0	3	692	207	898	
11	76	12	89	87	12	99	30	0	30	0	0	0	513	101	587	
12	35	1	36	35	1	36	35	1	36	35	1	36	35	1	36	
13	51	9	60	49	8	57	35	4	38	32	0	32	81	20	101	
14	210	50	260	210	50	260	210	50	260	210	50	260	210	50	260	
ČR	55	10	66	7	0	8	0	0	0	0	0	0	4 430	957	4 430	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	62	0	62	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	5	1
2	103	0	103	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0	8	1
3	27	0	27	0	0	0	0	0	0	15	2	0	0	15	2
4	107	18	109	0	0	0	0	0	0	27	1	1	0	27	1
5	39	4	40	0	0	0	0	0	0	21	4	2	0	21	4
6	82	11	84	0	0	0	0	0	0	11	8	3	2	12	9
7	39	21	46	0	0	0	0	0	0	10	14	4	6	9	13
8	80	20	82	0	0	0	0	0	0	2	7	4	15	3	11
9	54	22	72	0	0	0	0	0	0	2	20	1	10	1	10
10	292	92	384	0	0	0	0	0	0	1	20	1	20	1	20
11	150	30	168	0	0	0	0	0	0	2	13	2	13	2	13
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	27	11	38	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	90	13	92	0	0	0	0	0	0	105	2	19	0	105	2
Výdaj:		Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc								2007		Kč / obyv. rok		Pododdíl 434	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

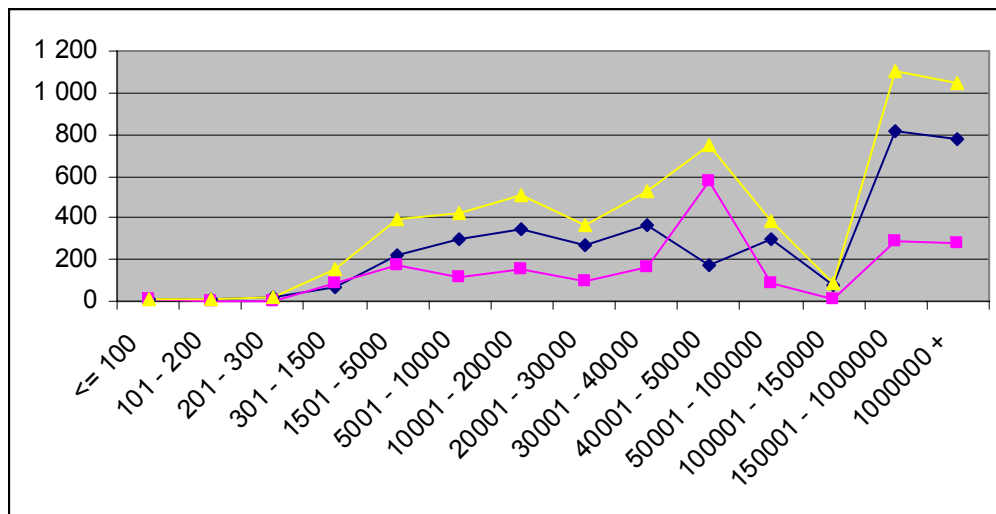
Výdaje na sociální rehabilitaci a ostatní sociální péči a pomoc zahrnují výdaje na sociální pomoc osobám v hmotné nouzi, přistěhovalcům, sociální pomoc v souvislosti s živelnou pohromou apod. Výdaje jsou spíše větší ve větších obcích, avšak vzhledem ke vzniku potřeb, které jsou dány individuálními podmínkami, lze tendenci z hlediska velikostí obcí charakterizovat spíše jako diverzifikovanou.

Výdaj:		Služby sociální péče								2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 435	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	5	5	11	5	4	9	0	0	0	0	0	0	1 688	1 995	3 682	
2	5	1	5	5	1	5	0	0	0	0	0	0	990	614	990	
3	20	2	22	20	2	22	0	0	0	0	0	0	2 703	1 765	2 703	
4	63	91	154	49	89	138	0	0	0	0	0	0	2 449	56 227	56 339	
5	220	169	389	218	142	360	102	0	114	0	0	0	14 399	9 016	14 399	
6	300	118	419	294	92	386	219	0	248	0	0	0	1 607	5 362	6 415	
7	347	158	504	350	148	498	289	0	310	0	0	0	2 213	4 138	5 897	
8	269	98	367	271	103	374	278	4	328	0	0	24	591	1 103	1 633	
9	366	164	530	365	183	548	380	3	383	17	0	17	826	1 695	2 312	
10	171	576	747	175	568	742	245	5	251	0	0	0	343	2 829	3 172	
11	297	91	387	300	80	380	241	35	345	1	0	1	783	692	1 091	
12	74	9	83	74	9	83	74	9	83	74	9	83	74	9	83	
13	819	289	1 108	747	260	1 007	872	295	1 228	385	128	514	984	356	1 279	
14	775	274	1 049	775	274	1 049	775	274	1 049	775	274	1 049	775	274	1 049	
ČR	329	158	487	61	61	122	0	0	0	0	0	0	14 399	56 227	56 339	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	75	87	160	0	0	0	0	0	0	6	1	2	0	4	1
2	38	19	42	0	0	0	0	0	0	31	3	3	0	31	3
3	152	60	172	0	0	0	0	0	0	16	2	2	0	16	2
4	180	1 447	1 463	0	0	0	0	0	0	178	6	23	1	33	1
5	660	868	1 102	0	0	0	0	0	0	16	3	18	3	21	4
6	270	531	643	16	11	0	0	0	0	17	12	4	3	8	6
7	324	669	881	6	9	0	0	0	0	8	12	3	4	2	3
8	178	244	335	7	26	0	0	1	4	5	19	3	11	3	11
9	263	532	665	2	20	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	150	1 264	1 363	1	20	0	0	0	0	1	20	1	20	1	20
11	241	169	316	3	19	0	0	2	13	3	19	1	6	3	19
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	318	118	428	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	265	1 028	1 072	36	1	1	0	4	0	282	5	61	1	123	2

Výdaj: Služby sociální péče										2007	Kč / obyv. rok			Pododdíl 435		
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------	----------------	--	--	--------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

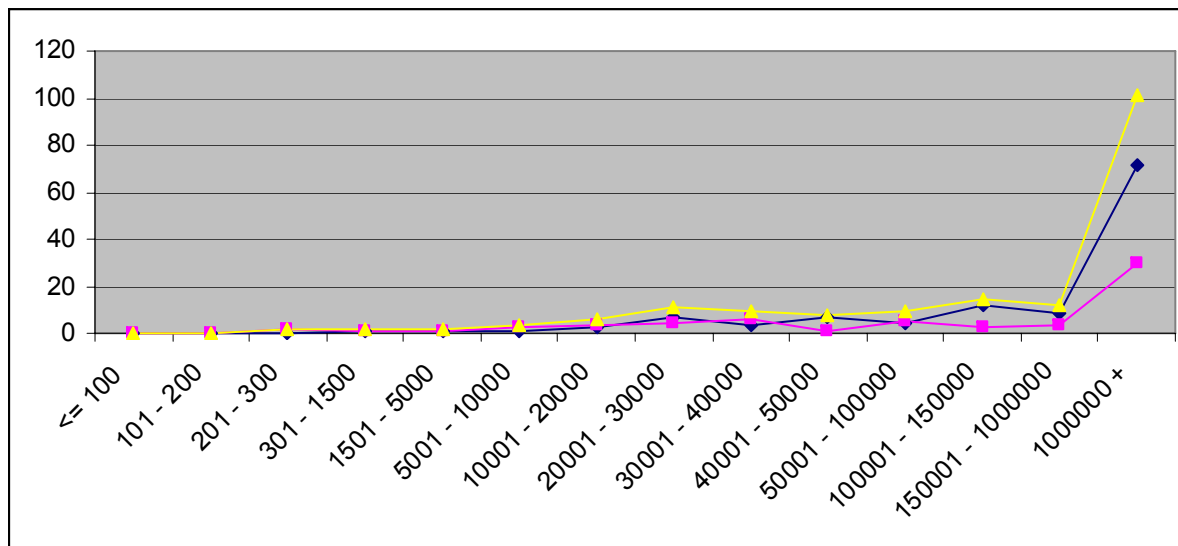
Výdaje na služby sociální péče zahrnují pečovatelskou službu, chráněné bydlení, domovy pro osoby se zdravotním postižením a seniory a další služby sociální péče. Tendence výdajů z hlediska kategorií obcí ukazuje, že minimální výdaje v této oblasti vykazují malé obce a až na velikostní kategorii 11 pak výdaje na obyvatele rostou s velikostí obce. Tendence výdajů je tedy růstová s tím, že dosud zřejmě ale ne všechny větší obce poskytují celé spektrum služeb a zařízení některých obcí poskytují služby širšímu území, přičemž v této oblasti působí i zařízení zřizovaná kraji.

Výdaj:		Ochrana obyvatelstva								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 521	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	9	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	30	
3	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	88	549	549	
4	1	1	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	625	577	625	
5	1	1	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	205	152	205	
6	1	2	3	1	2	3	0	0	0	0	0	0	22	101	105	
7	2	4	6	2	4	6	0	0	0	0	0	0	23	64	64	
8	7	4	11	6	4	10	2	0	4	0	0	0	45	43	88	
9	4	6	10	4	7	11	2	0	3	0	0	0	16	64	73	
10	7	1	7	6	1	7	4	1	5	0	0	1	18	1	18	
11	5	5	10	5	5	10	3	0	5	0	0	0	16	42	46	
12	12	2	14	12	2	14	12	2	14	12	2	14	12	2	14	
13	8	4	12	9	4	13	10	3	14	1	2	4	15	5	20	
14	71	30	102	71	30	102	71	30	102	71	30	102	71	30	102	
ČR	11	6	16	1	1	1	0	0	0	0	0	0	625	577	625	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	4	1
2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0	8	1
3	4	29	31	0	0	0	0	0	0	7	1	3	0	4	0
4	13	18	23	0	0	0	0	0	0	18	1	14	0	25	1
5	10	8	14	0	0	0	0	0	0	5	1	6	1	9	2
6	3	12	12	0	0	0	0	0	0	12	9	6	4	8	6
7	4	11	13	0	0	0	0	0	0	7	10	5	7	6	9
8	11	9	18	0	0	0	0	0	0	4	15	2	7	2	7
9	5	20	22	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	8	1	7	0	0	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25
11	5	11	12	1	6	0	0	0	0	2	12	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	7	1	8	1	33	0	0	1	33	0	0	1	33	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	9	17	20	2	0	1	0	1	0	69	1	41	1	70	1

Výdaj: Ochrana obyvatelstva										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 521
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Ochrana obyvatelstva zahrnuje výdaje na ochranu obyvatelstva – činnost orgánů a složek při zabezpečování úkolů civilní ochrany. Výdaje jsou v přepočtu na obyvatele velmi nízké. U těchto výdajů se ukazuje mírný růst s velikostí obcí a ve struktuře výdajů větší podíl výdajů běžných.

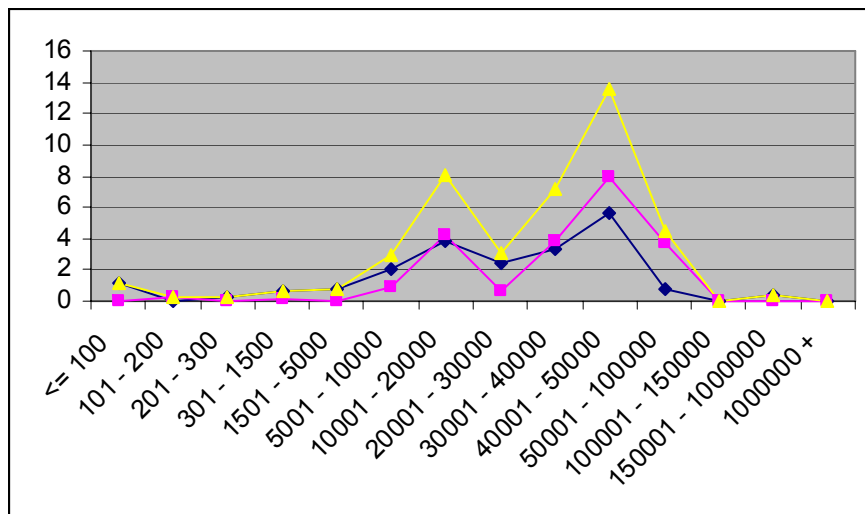

Výdaj:		Ostatní krizové řízení								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 527	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	468	0	468	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	263	263	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	162	0	162	
4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	538	122	538	
5	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	135	0	135	
6	2	1	3	2	1	3	0	0	0	0	0	0	46	35	46	
7	4	4	8	4	4	8	0	0	0	0	0	0	52	84	94	
8	2	1	3	2	1	3	0	0	0	0	0	0	22	6	22	
9	3	4	7	3	4	7	1	0	1	0	0	0	24	33	57	
10	6	8	14	6	8	13	6	1	7	1	0	1	9	29	38	
11	1	4	4	1	3	4	0	0	0	0	0	0	4	40	44	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ČR	1	1	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	538	263	538	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	21	0	21	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	3	1
2	1	8	8	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	2	0
3	6	0	6	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0
4	13	2	13	0	0	0	0	0	0	22	1	2	0	23	1
5	6	0	6	0	0	0	0	0	0	9	2	0	0	9	2
6	6	5	8	0	0	0	0	0	0	10	7	4	3	11	8
7	10	16	20	0	0	0	0	0	0	6	9	4	6	7	10
8	5	2	5	0	0	0	0	0	0	2	7	2	7	3	11
9	7	10	18	0	0	0	0	0	0	1	10	1	10	1	10
10	4	14	17	1	25	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25
11	1	10	11	0	0	0	0	0	0	2	12	1	6	1	6
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	11	4	12	1	0	0	0	0	0	62	1	16	0	65	1

Výdaj: Ostatní krizové řízení										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 527
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na ostatní krizové řízení zahrnují výdaje na činnost orgánů krizového řízení, hodnocení bezpečnostních rizik, plánování, technické vybavení pracovišť krizového řízení apod. Výdaje vykazují nízké hodnoty. U měst ve velikostních kategoriích 12 až 14 se neobjevují. Tendence z hlediska velikostí obcí tak není jednoznačná.

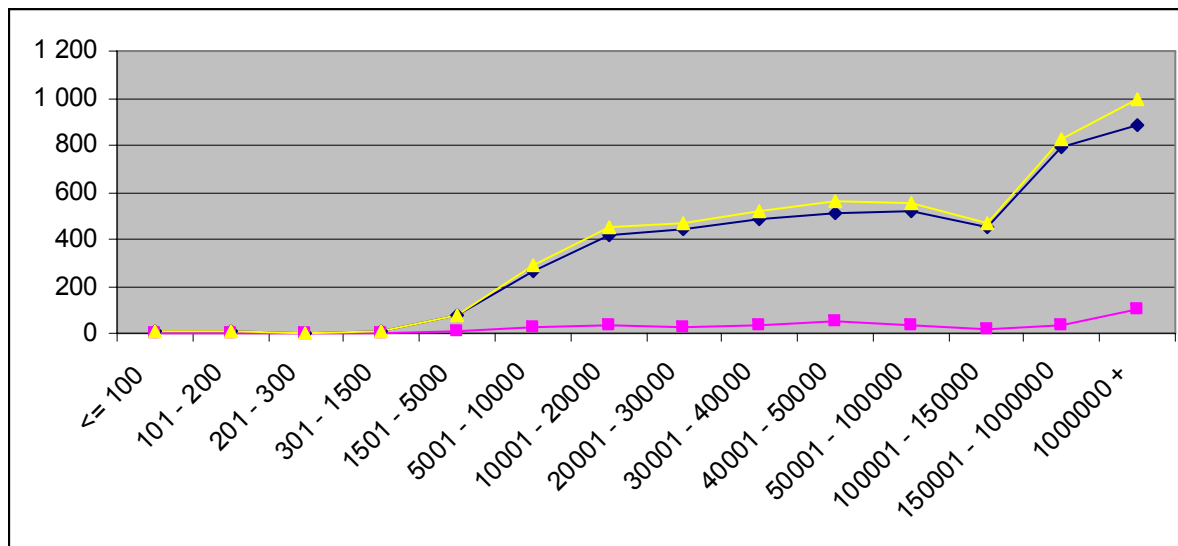

Výdaj:		Bezpečnost a veřejný pořádek								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 531	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	5	0	5	4	0	4	0	0	0	0	0	0	2 086	0	2 086	
2	10	1	11	8	1	9	0	0	0	0	0	0	8 151	953	9 105	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94	0	94	
4	10	1	10	8	1	9	0	0	0	0	0	0	3 898	1 437	3 898	
5	74	6	80	61	5	66	0	0	0	0	0	0	2 388	655	2 486	
6	263	24	288	253	22	275	217	2	251	0	0	0	1 196	271	1 467	
7	419	34	453	416	33	449	448	22	472	0	0	0	797	153	839	
8	443	24	468	438	25	463	418	24	458	75	0	102	829	48	860	
9	487	30	517	494	30	524	452	28	489	336	17	357	850	55	879	
10	511	55	566	511	56	566	537	35	578	393	9	402	576	143	707	
11	521	32	553	517	30	547	504	24	531	362	3	368	730	89	763	
12	450	19	469	450	19	469	450	19	469	450	19	469	450	19	469	
13	792	38	830	764	34	799	732	23	791	597	21	619	965	59	986	
14	889	104	993	888	104	992	888	104	992	888	104	992	888	104	992	
ČR	364	29	393	27	2	29	0	0	0	0	0	0	8 151	1 437	9 105	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	89	0	89	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
2	249	29	278	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0
3	4	0	4	0	0	0	0	0	0	11	1	0	0	11	1
4	111	28	119	0	0	0	0	0	0	31	1	8	0	30	1
5	176	35	191	0	0	0	0	0	0	52	9	21	4	55	9
6	250	44	277	37	27	0	0	0	0	25	18	15	11	21	15
7	188	31	194	13	19	6	9	11	16	9	13	11	16	10	15
8	160	14	162	2	7	5	19	3	11	3	11	5	19	3	11
9	159	13	158	0	0	0	0	1	10	2	20	2	20	2	20
10	84	60	130	1	25	0	0	1	25	0	0	1	25	1	25
11	88	25	97	2	12	2	12	2	12	3	18	3	18	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	186	22	183	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	166	27	181	55	1	13	0	18	0	141	2	68	1	141	2

Výdaj: Bezpečnost a veřejný pořádek										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 531
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

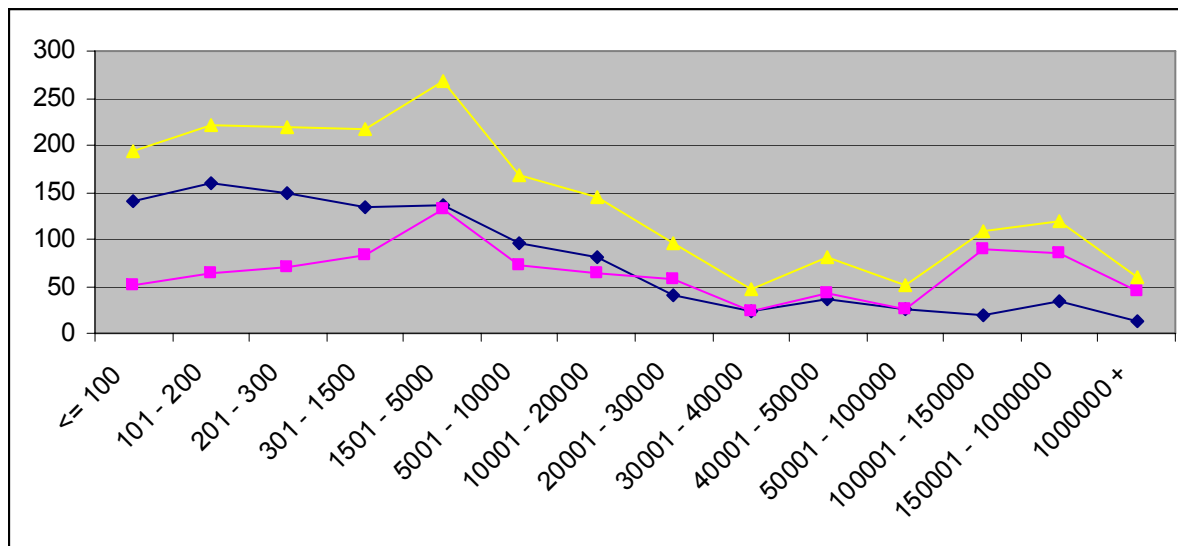
Ve výdajích na bezpečnost a veřejný pořádek se projevují výdaje na obecní policii. Kromě velikostních kategorií 1 až 4 s velmi malou úrovní výdajů lze až na velikostní kategorii 12 konstatovat růst výdajů na obyvatele s velikostí obce. Ve výdajích malou úroveň hrají kapitálové výdaje a rozhodující část celkových výdajů tvoří výdaje běžné.

Výdaj:		Požární ochrana								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 551	
VK	průměr			Mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	141	51	193	141	52	193	49	0	52	0	0	0	3 251	6 548	6 708	
2	159	63	222	156	61	217	80	0	86	0	0	0	4 390	10 938	13 302	
3	149	70	219	150	70	220	89	0	97	0	0	0	1 895	7 479	7 969	
4	134	82	216	134	77	210	97	0	112	0	0	0	2 133	4 921	5 830	
5	136	132	268	138	135	273	114	7	145	0	0	0	976	3 379	3 581	
6	95	73	168	96	75	171	80	19	134	0	0	0	332	432	630	
7	80	64	144	84	67	150	53	14	103	0	0	0	578	547	758	
8	39	57	96	40	56	96	31	48	71	0	0	0	141	379	425	
9	23	24	46	22	24	47	17	14	54	2	0	2	43	58	81	
10	37	43	80	37	43	80	28	49	75	23	19	50	69	56	120	
11	25	26	50	26	23	49	21	12	49	1	0	1	73	87	123	
12	20	89	109	20	89	109	20	89	109	20	89	109	20	89	109	
13	35	84	119	36	93	129	35	111	146	12	11	23	61	157	218	
14	14	45	59	14	45	59	14	45	59	14	45	59	14	45	59	
ČR	79	71	150	138	76	214	91	0	106	0	0	0	4 390	10 938	13 302	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	301	381	504	0	0	0	0	0	0	37	7	16	3	31	6
2	284	475	606	0	0	0	0	0	0	74	7	25	2	50	5
3	209	381	462	0	0	0	0	0	0	88	10	38	4	55	6
4	148	319	382	0	0	0	0	0	0	297	10	134	5	164	6
5	108	319	350	42	7	0	0	0	0	70	12	62	10	68	11
6	69	104	138	14	10	0	0	13	9	21	15	22	16	19	14
7	98	104	162	0	0	0	0	0	0	9	13	11	16	11	16
8	34	78	93	3	11	0	0	3	11	3	11	2	7	4	15
9	15	23	29	1	10	1	10	2	20	3	30	3	30	2	20
10	21	16	29	0	0	1	25	1	25	1	25	0	0	1	25
11	22	26	39	2	12	0	0	4	24	3	18	2	12	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	24	75	98	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	199	360	442	62	1	3	0	24	0	607	10	315	5	407	7

Výdaj: Požární ochrana										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 551		
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

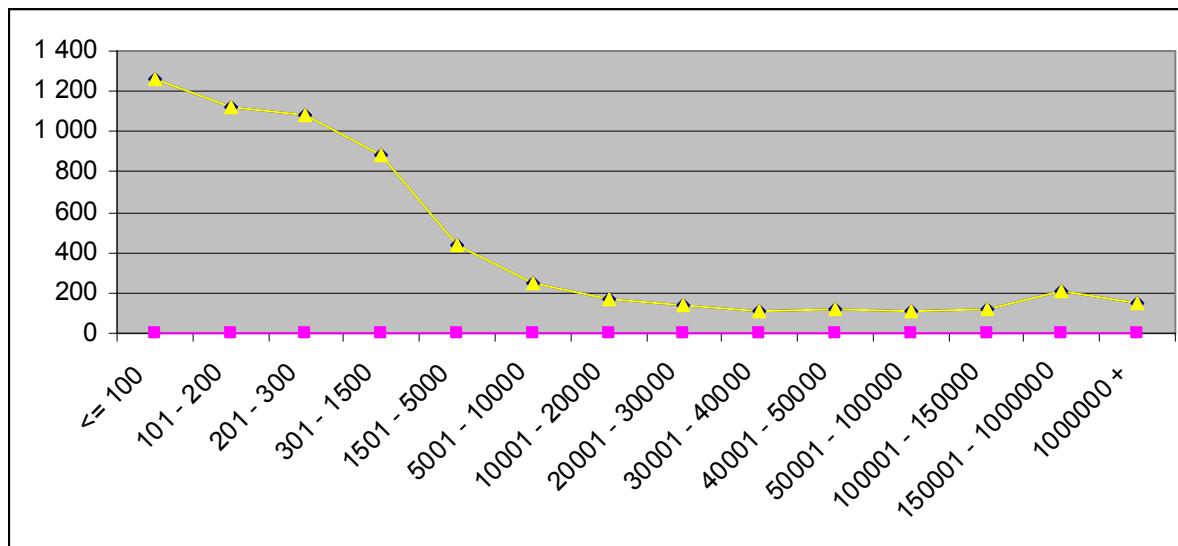
Výdaje na požární ochranu zahrnují profesionální i dobrovolnou část požární ochrany. Ve výdajích ve většině velikostních kategorií obcí převažují výdaje běžné, přičemž velikost běžných výdajů ukazuje na tendenci snižování průměrné hodnoty výdajů na obyvatele s růstem velikostí obce. Velikost celkových výdajů pak ovlivňují kapitálové výdaje, které již vykazují různorodější hodnoty, nicméně nevykazují takové rozdíly jak ukazuje tendence u výdajů běžných.

Výdaj:		Zastupitelstva obcí								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 6112	
VK	průměr			Mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	1 265	0	1 265	1 287	0	1 287	1 063	0	1 063	0	0	0	11 004	0	11 004	
2	1 118	0	1 118	1 122	0	1 122	971	0	971	0	0	0	4 204	0	4 204	
3	1 079	0	1 079	1 079	0	1 079	1 000	0	1 000	0	0	0	3 562	0	3 562	
4	879	0	879	940	0	940	899	0	899	0	0	0	2 688	756	3 443	
5	437	1	437	465	0	465	461	0	461	0	0	0	923	73	923	
6	251	0	252	257	0	258	253	0	253	133	0	133	535	20	535	
7	173	0	174	178	0	179	175	0	175	109	0	109	306	9	316	
8	143	1	143	142	1	143	139	0	139	95	0	95	228	15	230	
9	104	0	104	105	0	105	111	0	111	69	0	69	126	0	126	
10	123	0	123	122	0	122	119	0	119	106	0	106	145	0	145	
11	108	1	108	107	1	108	93	0	96	57	0	57	178	11	186	
12	116	0	116	116	0	116	116	0	116	116	0	116	116	0	116	
13	208	0	208	208	0	208	201	0	201	196	0	196	226	0	226	
14	149	0	150	149	0	150	149	0	150	149	0	150	149	0	150	
ČR	375	0	375	944	0	945	856	0	856	0	0	0	11 004	756	11 004	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	1096	0	1096	19	3	0	0	19	3	45	8	0	0	45	8
2	665	0	665	88	8	0	0	88	8	129	12	0	0	129	12
3	538	0	538	121	14	0	0	121	14	142	16	0	0	142	16
4	346	15	348	382	13	0	0	378	13	442	15	4	0	438	15
5	139	4	139	96	16	0	0	96	16	92	15	8	1	92	15
6	62	2	62	22	16	0	0	23	17	22	16	4	3	22	16
7	42	1	42	12	18	0	0	12	18	10	15	3	4	10	15
8	28	3	29	2	7	0	0	2	7	4	15	1	4	4	15
9	18	0	18	2	20	0	0	2	20	1	10	0	0	1	10
10	16	0	16	1	25	0	0	1	25	1	25	0	0	1	25
11	39	3	40	1	6	0	0	1	6	4	24	1	6	4	24
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	16	0	16	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	587	10	587	746	12	0	0	743	12	893	14	21	0	889	14
Výdaj: Zastupitelstva obcí										2005 – 2007		Kč / obyv. rok		Paragraf 6112	

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na zastupitelstva zahrnují výdaje, jsou-li oddělitelné od ostatních výdajů místní správy. Jde o odměny zastupitelů vč. odměn komisí a výborů, přičemž s nimi spojené další náklady spoje, energie apod. jsou již vykazovány obvykle v rámci paragrafu „činnost místní správy“ 6171. Zjištěné hodnoty ukazují, že celkové výdaje jsou zde tvořeny v podstatě pouze běžnými výdaji. Tendence pak ukazuje, že přes velikost odměn volených orgánů, které jsou ovlivňovány velikostí obcí, ale jsou jednotně stanoveny, relativní velikost výdajů na obyvatele ovlivňuje poměr zastupitelů k počtu obyvatel, který je výrazně vyšší u menších obcí, takže velikost těchto výdajů zejména ve velikostních kategoriích obcí 1 až 4 je dvakrát až třikrát vyšší oproti průměru za obce v ČR.

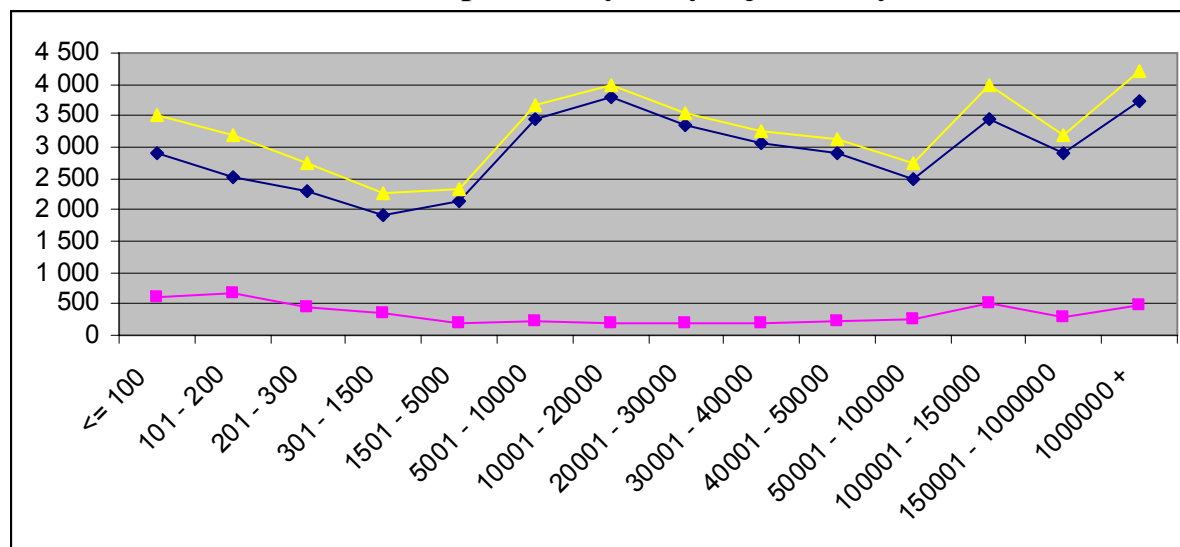

Výdaj:		Činnost místní správy								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 6171	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	2 903	612	3 515	2 996	634	3 629	2 436	0	2 807	296	-562	492	27 824	23 838	39 843	
2	2 528	672	3 200	2 546	663	3 209	2 085	8	2 362	343	0	343	32 535	52 229	61 412	
3	2 288	452	2 740	2 297	457	2 754	1 978	43	2 186	-4 388	0	-4 388	12 822	28 579	40 880	
4	1 926	343	2 269	1 978	348	2 326	1 734	50	1 912	315	-10	315	13 843	36 647	45 627	
5	2 153	181	2 334	2 071	198	2 270	1 869	49	2 026	635	0	693	11 928	10 517	17 107	
6	3 449	234	3 683	3 403	235	3 638	3 023	106	3 586	1 128	3	1 193	10 282	2 095	11 228	
7	3 800	180	3 980	3 803	179	3 983	3 740	111	3 898	1 699	14	1 713	7 154	1 871	9 025	
8	3 348	200	3 549	3 349	196	3 545	3 414	152	3 518	2 354	17	2 371	4 368	509	4 565	
9	3 060	193	3 252	3 092	196	3 288	3 067	156	3 179	2 326	85	2 460	4 367	425	4 792	
10	2 906	210	3 116	2 896	204	3 100	2 878	100	3 186	2 340	40	2 404	3 490	577	3 625	
11	2 480	258	2 738	2 508	275	2 783	2 524	202	2 778	1 681	54	1 735	3 086	751	3 837	
12	3 455	527	3 982	3 456	525	3 981	3 456	525	3 981	3 456	525	3 981	3 456	525	3 981	
13	2 906	302	3 207	2 879	279	3 158	2 899	311	3 263	2 764	163	2 927	2 974	363	3 285	
14	3 720	484	4 204	3 718	483	4 202	3 718	483	4 202	3 718	483	4 202	3 718	483	4 202	
ČR	2 811	290	3 101	2 282	423	2 705	1 933	46	2 121	-4 388	-562	-4 388	32 535	52 229	61 412	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	2255	2217	3506	6	1	0	0	0	0	53	10	28	5	41	7
2	1984	2620	3626	6	1	0	0	0	0	100	9	46	4	64	6
3	1445	1741	2538	45	5	0	0	1	0	103	12	36	4	66	7
4	1051	1222	1788	165	6	0	0	7	0	355	12	143	5	232	8
5	1113	606	1371	43	7	0	0	24	4	67	11	31	5	57	10
6	1483	384	1582	19	14	0	0	24	17	20	14	14	10	19	14
7	963	247	1116	8	12	0	0	7	10	10	15	5	7	7	10
8	468	147	504	6	22	3	11	4	15	5	19	7	26	3	11
9	550	114	610	1	10	0	0	1	10	1	10	2	20	1	10
10	490	252	621	1	25	0	0	1	25	1	25	1	25	0	0
11	401	180	511	3	18	1	6	3	18	4	24	3	18	2	12
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	107	104	201	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0	0	0
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	1507	1670	2494	304	5	5	0	73	1	719	12	316	5	492	8

Výdaj: Činnost místní správy										2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Paragraf 6171	
------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	--	--	----------------	--	---------------	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na místní správu zachycují správní činnost obcí a to i v případě, nelze-li oddělit výdaje na zastupitelský sbor a jedná se pak o výdaje jak na samosprávu tak na přenesený výkon státní správy. Velikost těchto výdajů ovlivňuje u jednotlivé obce rozsah výkonu státní správy obcí (obce I, II, III, obce s matričním úřadem, obce se stavebním úřadem) a počet obyvatel, pro něž je výkon státní správy poskytován (správní obvod). Tendence u kategorií obcí 1 až 4 (5) ukazuje, že tyto obce vykonávají obvykle pouze menší rozsah státní správy (I a někdy matriku a stavební úřad) a od velikostní kategorie obcí nad 5 tis. obyvatel se už více projevuje vliv správního obvodu a větší rozsah výkonu státní správy (obce II a III). Tendence ve vztahu k velikostním kategoriím zde není patrná (což je to dáno výše uvedenými příčinami v rozsahu výkonu státní správy). V rámci celkových výdajů na místní správu představují rozhodující část výdaje běžné. Výdaje kapitálové na průměrné úrovni 10 % celkových výdajů, vykazují menší rozdíly mezi velikostními kategoriemi obcí než výdaje běžné.

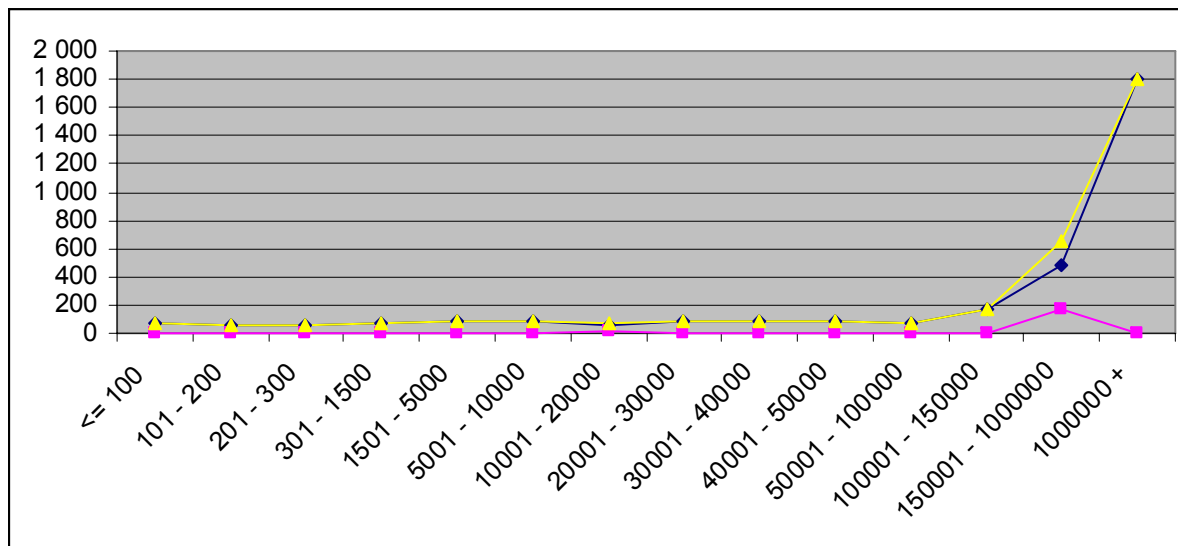

Výdaj:		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 631	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	běžné	kapitál.	Celkové	
1	69	1	70	72	2	74	56	0	56	-192	0	-192	1 507	362	1 507	
2	58	6	63	58	6	64	35	0	35	0	0	0	1 304	2 535	2 564	
3	62	0	62	62	0	63	25	0	25	0	-9	-8	6 897	198	6 897	
4	69	6	75	63	5	68	18	0	18	-199	0	-199	11 641	8 761	11 641	
5	89	1	90	84	1	85	19	0	20	0	0	0	2 322	208	2 322	
6	89	0	90	86	0	86	28	0	29	0	0	0	979	17	980	
7	63	15	77	64	14	79	35	0	35	0	0	0	388	976	1 095	
8	79	3	82	76	3	79	35	0	36	0	0	0	357	73	357	
9	92	0	92	92	0	92	45	0	45	2	0	2	278	0	278	
10	80	7	86	80	7	86	57	0	70	18	0	18	187	26	187	
11	66	5	71	55	4	59	29	0	29	3	0	3	211	64	211	
12	177	0	177	177	0	177	177	0	177	177	0	177	177	0	177	
13	487	172	659	437	292	729	491	14	659	175	0	491	645	862	1 037	
14	1 800	0	1 800	1 802	0	1 802	1 802	0	1 802	1 802	0	1 802	1 802	0	1 802	
ČR	309	18	326	66	4	70	22	0	23	-199	-9	-199	11 641	8 761	11 641	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. Výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. Výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	Celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	125	23	127	1	0	0	0	1	0	29	5	3	1	29	5
2	111	112	157	0	0	0	0	0	0	80	7	4	0	58	5
3	263	9	263	0	0	1	0	0	0	35	4	3	0	34	4
4	286	176	335	0	0	0	0	0	0	105	4	7	0	80	3
5	189	10	189	0	0	0	0	0	0	48	8	8	1	49	8
6	135	1	135	0	0	0	0	0	0	18	13	2	1	18	13
7	76	118	146	0	0	0	0	0	0	11	16	1	1	4	6
8	93	14	92	0	0	0	0	0	0	4	15	1	4	4	15
9	103	0	103	0	0	0	0	0	0	2	20	0	0	2	20
10	74	13	73	0	0	0	0	0	0	1	25	1	25	1	25
11	66	16	72	0	0	0	0	0	0	3	18	1	6	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	240	494	279	1	33	0	0	0	0	0	0	1	33	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	235	129	268	2	0	1	0	1	0	336	5	32	1	283	5

Výdaj: Obecné příjmy a výdaje z finančních operací										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 631
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

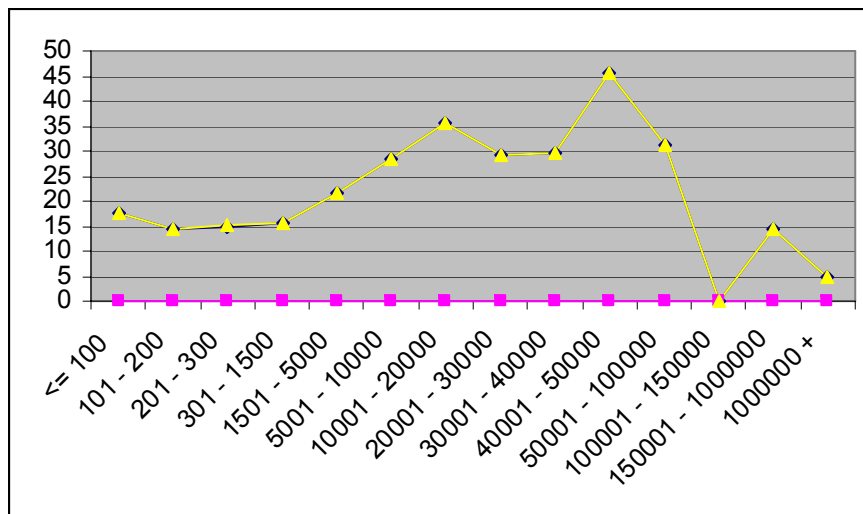
Obecné (příjmy a) výdaje z finančních operací zachycují výdaje obcí představující např. poplatky bankám za vedení účtů apod. Jde především o běžné výdaje, které u většiny velikostních kategorií obcí jsou zhruba na stejné úrovni, přičemž vyšší hodnoty mají města ve třech kategoriích největších obcí (zřejmě v souvislosti s obsluhou dluhu).

Výdaj:		Pojištění funkčně nespecifikované								2005 – 2007			Kč / obyv. rok		Pododdíl 632	
VK	průměr			mean			střední hodnota			minimum			maximum			
	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	běžné	kapitál.	celkové	
1	18	0	18	19	0	19	0	0	0	0	0	0	809	0	809	
2	14	0	14	15	0	15	0	0	0	0	0	0	232	0	232	
3	15	0	15	15	0	15	0	0	0	-299	0	-299	392	31	392	
4	16	0	16	15	0	15	0	0	0	0	0	0	399	0	399	
5	21	0	21	21	0	21	0	0	0	0	0	0	156	0	156	
6	28	0	28	28	0	28	14	0	14	0	0	0	154	0	154	
7	35	0	35	37	0	37	37	0	37	0	0	0	140	0	140	
8	29	0	29	30	0	30	22	0	22	0	0	0	100	0	100	
9	30	0	30	30	0	30	20	0	20	0	0	0	89	0	89	
10	46	0	46	45	0	45	32	0	32	0	0	0	116	0	116	
11	31	0	31	28	0	28	32	0	32	0	0	0	77	0	77	
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	14	0	14	13	0	13	1	0	1	0	0	0	37	0	37	
14	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	
ČR	22	0	22	17	0	17	0	0	0	-299	0	-299	809	31	809	

VK	směrodatná odchylka			běžné výd. min		kap. výd. min		celkové v. min		běžné výd. Max		kap. výd. max		celkové v. max	
	běžné	kapitál.	celkové	obce	%	obce	%	Obce	%	Obce	%	obce	%	obce	%
1	51	0	51	0	0	0	0	0	0	55	10	0	0	55	10
2	30	0	30	0	0	0	0	0	0	141	13	0	0	141	13
3	35	1	35	1	0	0	0	1	0	99	11	1	0	99	11
4	30	0	30	0	0	0	0	0	0	351	12	0	0	351	12
5	30	0	30	0	0	0	0	0	0	99	17	0	0	99	17
6	35	0	35	0	0	0	0	0	0	20	14	0	0	20	14
7	33	0	33	21	31	0	0	21	31	9	13	0	0	9	13
8	32	0	32	0	0	0	0	0	0	4	15	0	0	4	15
9	33	0	33	0	0	0	0	0	0	2	20	0	0	2	20
10	53	0	53	0	0	0	0	0	0	1	25	0	0	1	25
11	25	0	25	5	29	0	0	5	29	3	18	0	0	3	18
12	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
13	21	0	21	0	0	0	0	0	0	1	33	0	0	1	33
14	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!	#NULL!
ČR	34	0	34	27	0	0	0	27	0	785	13	1	0	785	13

Výdaj: Pojištění funkčně nespecifikované										2005 – 2007	Kč / obyv. rok	Pododdíl 632		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	----------------	--------------	--	--

Graf průměrných výdajů na obyvatele ve velikostních skupinách obcí:

Legenda: - kapitálové výdaje, - běžné výdaje, - celkové výdaje

Zhodnocení tendencí výdajového okruhu ve velikostních kategoriích obcí v období 2005 – 2007:

Výdaje na pojištění zřejmě souvisí zejména s rozsahem majetku obcí, který je nutno poistit a s pojistnými podmínkami. Tyto výdaje jsou v přepočtu na obyvatele relativně malé a nízké hodnoty u velikostní kategorie 12 a 14 spíše naznačují zahrnutí nákladů na pojištění do jiné oblasti výdajů obcí. Takže zde nelze vyvozovat vazbu uvedeného výdaje na velikost obce.

* * *

PŘÍLOHA 2 - Dotazník pro vybrané obce

/správnou odpověď označte x /

Název a kód okresu:	
Kód obce:	
IČO:	
Název obce:	
Počet obyvatel k 31.12. 2007:	

Při vyplňování dotazníků, prosím, vyjděte z údajů za r. 2007

1) Uveďte převažující funkce Vaší obce v regionálním systému osídlení: (Můžete zaškrtnout nejvíce 2 funkce. Vyznačte, prosím, váhu vybraných funkcí číslem 1-2, (2 je silnější).	
a) zemědělská,	
b) průmyslová,	
c) těžební,	
d) obytná,	
e) rekreační,	
f) sociální služby,	
g) cestovní ruch a lázeňství,	
h) správní a administrativní,	
i) jiné funkce (prosím, vypište):	

2) Vaše obec je z hlediska výkonu státní správy:

- a) obec s rozšířenou působností
- b) pověřený obecní úřad
- c) stavební úřad
- d) matrika
- e) základní rozsah státní správy

3) V rámci přenesené působnosti prosím uveďte

- a) počet zaměstnanců na úřadu obce celkem
- b) počet úvazků – celkem
- c) počet zaměstnanců vykonávajících přenesenou působnost
- d) podíl úvazků (přepočtených) pro přenesenou působnost

4) Které z níže uvedených služeb a aktivit kapacitně a časově nejvíce zatěžují Vaši obec?

(Můžete zaškrtnout i více položek najednou, nejvíce však 4. Vyznačte, prosím, váhu vybraných položek číslem 1-4, 4 představuje největší váhu)

a) provoz a údržba budov jeslí, mateřských škol, pokud nejsou součástí ZŠ	
b) provoz a údržba budov základních škol,	
c) provoz zařízení sociálních služeb v majetku obce,	
d) provoz technických služeb v majetku obce,	
e) veřejná doprava	
f) obecní byty,	
g) místní komunikace,	
h) zdravotnictví,	
i) kulturní zařízení v majetku obce,	
j) ZOO, botanické zahrady apod.,	
k) sportovní zařízení,	
l) obecní podniky,	
m) městská policie a prevence kriminality,	
n) odpadové hospodářství, včetně třídění,	
o) životní prostředí,	
p) hasiči,	
q) obnova a údržba kulturních památek,	
r) jiné – prosím, uveďte, které:	

5) Občanská vybavenost - uveďte, prosím, pokud je ve správě obce a rámcově odhadněte.

Označte x odpovídající formu financování:

	ano	ne	počet zařízení	počet žáků	přímé výdaje z rozp. obce	Forma financování	
						dotace	spolufinancování soukr. sektorem
a) jesle							
b) mateřská škola, pokud není součástí ZŠ							
c) základní škola							
d) základní umělecká škola							
	ano	ne	počet	počet lékařů	přímé výdaje z rozp.obce	Forma financování	
						dotace	spolufinancování soukr. sektorem
e) ordinace v budově obce (pro dospělé, dětská, zubní aj.)							
f) poliklinika							
g) nemocnice							
	ano	ne	počet	počet míst	přímé výdaje z rozp.obce	Forma financování	
						dotace	spolufinancování soukr. sektorem
h) domov důchodců							
i) dům s pečovatelskou službou, penzion pro seniory apod.							
j) jiná sociální zařízení (azylový dům, dům na půl cesty apod.)							
k) kulturní centrum, klub							

l) kino, pokud je samostatné
 m) divadlo
 n) knihovna
 o) galerie a výstavní síň
 p) muzeum
 q) tělovýchovná zařízení (krytá
 – např. bazén, zimní stadion)
 r) hřiště a jiná nekrytá
 sportoviště
 s) obecní byty
 t) požární zbrojnice
 u) památková zóna nebo
 rezervace
 v) jiné významné kulturní
 památky
 w) komunální podniky (příspěvkové organizace, akciové
 společnosti, společnosti s ručením omezeným), které hospodaří
 mimo rozpočet obce, prosím uveďte je a specifikujte oblast
 podnikání:

x) jiné, např. obřadní síň :

6) Technická vybavenost - uveďte, prosím, pokud je ve správě obce nebo se obec podílí na

financování. Prosím, rámcově odhadněte kvantitativní ukazatele, označte x odpovídající formu financování:

	ano	ne	podíl napojených obyvatel	přímé výdaje z rozpočtu obce	Forma financování dotace spolufinancování soukr. sektorem	
a) plynofikace						
b) veřejný vodovod						
c) kanalizace						
d) čistírna odpadních vod						
e) Je kapacita ČOV dostačující?						
Odpadové hospodářství	ano	ne	počet	přímé výdaje z rozpočtu obce	dotace	spolufinancování soukr. sektorem
f) tříděné odpadové hospodářství						
g) obecní skládka						
h) černá skládka						
i) odvoz na skládku mimo obec						
Doprava	ano	ne	počet linek	přímé výdaje z rozpočtu obce	dotace	spolufinancování soukr. sektorem
j) obec je obsluhována regionál. autobusovou dopravou, vč. příměstské						
k) MHD – autobus						
l) MHD – tramvaj						
n) regionální železniční						

doprava						
	ano	ne	plocha	Forma financování		
				přímé výdaje z rozpočtu obce	dotace	spolufinancování soukr. sektorem
o) veřejné parkoviště						
p) parky a veřejná zeleň						
	ano	ne	Plocha/ % obsazení	Forma financování		
				přímé výdaje z rozpočtu obce	dotace	spolufinancování soukr. sektorem
q) průmyslová zóna						
		délka v km	% ve stavu dobrém	Forma financování		
				přímé výdaje z rozpočtu obce	dotace	spolufinancování soukr. sektorem
r) místní komunikace						
s) chodníky						
t) osvětlení						

7) Kolik osob dojíždí denně do Vaší obce (stačí kvalifikovaný odhad):	
a) za prací:	
b) za vzděláním:	
c) za rekreací (lyžaři, turisté apod.)	
d) za jiným účelem (služby, kultura, nákupy atd.):	
8) Kolik osob vyjíždí denně z Vaší obce (stačí kvalifikovaný odhad):	
a) za prací:	
b) za vzděláním:	
c) za jiným účelem (služby, kultura, nákupy atd.):	

9) Charakterizujte spádový obvod Vaší obce – administrativní obvod:

- a) počet obyvatel (případně kvalifikovaný odhad)
 b) počet obcí

ano ne

10) Je podle Vašeho názoru vliv obcí spádového obvodu na běžné výdaje Vašeho rozpočtu významný?

11) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – velký vliv, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

12) Je podle Vašeho názoru vliv obcí spádového obvodu na kapitálové výdaje Vašeho rozpočtu významný?

13) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

14) Charakterizujte spádovost Vaší obce danou historickými vazbami a zvyklostmi, pokud se liší od administrativního spádového obvodu:

- a) počet obyvatel (případně kvalifikovaný odhad)
 b) počet obcí – vyjmenujte:

	ano	ne
15) Je podle Vašeho názoru vliv spádovosti obyvatel z okolních obcí na běžné výdaje Vašeho rozpočtu významný?		

16) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

17) Je podle Vašeho názoru vliv spádovosti obyvatel z okolních obcí na kapitálové výdaje Vašeho rozpočtu významný?

18) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

19) Uved'te hlavní poskytované služby (v samosprávné působnosti) pro sousední obce (např. MŠ, ZŠ, ZUŠ, městská policie, řešení přestupků atd.).

Uved'te prosím, rámcově výčet služeb a seřaďte je podle finanční náročnosti:

20) Které služby v samosprávné působnosti vykonávají jiné obce pro Vaši obec nebo Vaše občany? (např. MŠ, ZŠ, ZUŠ, městská policie, řešení přestupků atd.) Prosím vypište.

21) Jakou část administrativy Vaší obce (kvalifikovaný odhad v %) využívají dojíždějící obyvatelé ze spádových obcí:

22) Uved'te prosím alespoň odhadem počet:

a) denních obyvatel obce bez trvalého bydliště v obci

b) sezónních obyvatel obce (chataři, chalupáři) bez trvalého bydliště v obci

	ano	ne
23) Je vliv sezónních obyvatel na běžné výdaje Vašeho rozpočtu významný?		

24) Pokud ano, ohodnoťte význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

25) Je vliv sezónních obyvatel na kapitálové výdaje Vašeho rozpočtu významný?

26) Pokud ano, ohodnot'te význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv a upřesněte, o jaké výdaje se jedná.

27) Firmy v obci (podle počtu zaměstnanců) - uveďte prosím počet firem (příp.kvalifikovaný odhad):	
a) drobných (0-9 zaměstnanců),	
b) malých (10-49 zaměstnanců),	
c) středních (50-249 zaměstnanců),	
d) velkých (250+ zaměstnanců),	
e) Můžete uvést nejvýznamnější zaměstnavatele v obci a rámcově počet jejich pracovníků?	

ano ne

28) Projevuje se na objemu a struktuře výdajů obce nadmořská výška?

29) Pokud ano, napište, prosím, jakým způsobem se nadmořská výška projevuje. Ohodnot'te význam vlivu podle stupnice: 1 – minimální vliv, 2 – střední vliv, 3 – z větší části, 4 – maximální vliv.

30) Domníváte se, že ve struktuře výdajů jsou určité výdaje, které jsou specifické právě pro Vaši obec?

31) Pokud ano, uveďte které výdaje to jsou.

ano ne

32) Máte zpracovaný program rozvoje obce nebo jiný strategický rozvojový dokument?

33) Máte v návaznosti na program rozvoje zpracovaný rozpočtový výhled:

a) tříletý,

- b) pětiletý,
- c) více než pětiletý.

34) Máte zpracovaný výhled potřebných investic:

- a) tříletý,
- b) pětiletý,
- c) více než pětiletý.

35) Máte zpracovaný výhled odprodeje majetku:

- a) tříletý,
- b) pětiletý,
- c) více než pětiletý.

36) Máte naplánovány bankovní půjčky, úvěry, komunální obligace:

- a) na tři roky,
- b) na pět let,
- c) více než na pět let.

37) Uveďte, prosím, nejdůležitější priority sociálně ekonomického rozvoje Vaší obce:

38) Údaje o osobě zodpovědné za vyplnění dotazníku	
a) věk	
b) pohlaví	
c) nejvyšší dosažené vzdělání	
d) obor vzdělání: humanitní	
ekonomický	
právní	
technický	
přírodovědný	

PŘÍLOHA 3 – Přehled okruhů a otázek pro řízené rozhovory

Příloha – Přehled okruhů a otázek pro řízené rozhovory

1. OKRUH

Otázka pro obce, které nebyly osloveny dotazníkem. Prosím, každý si doplňte identifikační ukazatele, k dispozici budou pouze u obcí, které byly součástí dotaz. šetření.

a) počet zaměstnanců na úřadu celkem,
b) počet úvazků celkem,
c) počet zaměstnanců vykonávající přenesenou působnost,
d) podíl úvazků (přepočtených) pro přenesenou působnost. |
|---|

1.1. Sledujete náklady spojené s výkonem přenesené působnosti a jaké k tomu používáte metodiky? (*ne, ano – pak jakým způsobem?, vyžádat poskytnutí metodiky*)

1.2. Do jaké míry jsou dle Vašeho názoru kryty výkony Vašeho úřadu na přenesenou správu:

- a) z příjmů plynoucích ze správních úkonů - poplatky a sankce,
- b) z poskytovaných dotačních titulů - tj. příspěvek na přenesenou působnost, jiné dotace?

(v % krytí nákladů. $Náklady = 100 \%$.)

(POZNÁMKA: Tj. např. poplatky a sankce 5 %, státní příspěvek a dotace 70 %. Příjmy zpravidla nekryjí plně náklady vzniklé při výkonu přenesené působnosti! Výše příjmů bude tedy zpravidla $< 100 \%$.)

1.3. Rozlišujete náklady na přenesenou působnost dle delegovaných pravomocí (*náklady na základní přenesenou působnost na úrovni obce x matriku x stavební úřad x pověřený obecní úřad x obec s rozšířenou působností*).

1.4. Stanovte (*kvalifikovaně odhadněte*) v rámci přenesené působnosti podíl úvazků na jednotlivých úrovních přenesené působnosti v %. *Součet úvazků v přenesené působnosti musí dát 100 %!*

- a) základní rozsah,
- b) matrika,
- c) stavební úřad,
- d) pověřený obecní úřad, (*částečně sociální problematika, částečně všeobecná správa, částečně zemědělství, částečně životní prostředí, informatizace, částečně regionální rozvoj, částečně obrana*),
- e) obec s rozšířenou působností (*doprava, kultura, krizové řízení, obrana, podnikání – živnosti, částečně regionální rozvoj, částečně územní plánování a stavební řád, částečně sociální politika, spravedlnost, statistiky, školství, částečně všeobecná správa, zdravotnictví, částečně zemědělství, částečně životní prostředí*).

1.5. Jakým způsobem by měl být hrazen výkon přenesené působnosti? (*tj. role státu, výše příspěvku apod.*)

1.6. Domníváte se, že by přenesená působnost měla být přímo hrazena RUD?

1.7. Jaké dopady má spolufinancování přenesené působnosti z ostatních zdrojů obce na činnost obce (*tj. na poskytování statků a služeb v samostatné působnosti*)?

2. OKRUH

2.1. Jaké druhy majetku by měla obec vlastnit a k jakému účelu by měl sloužit (co jim chybí jak druhově tak kapacitně)? (Velký akcent na tuto otázku při rozhovoru!)

2.2. Máte investiční program? (terminologicky může být nazváno jinak např. investiční plán, investiční výhled pro hospodaření s nemovitým majetkem, jeho údržbu a obnovu - požádat o něj)

2.3. Do jaké míry počítáte s majetkem při investičních záměrech, při bankovních zárukách apod.? (Pozor - banky nyní poskytují úvěry i bez ručení majetkem.)

2.4. Uvažujete o odprodeji majetku? Pokud ano, z jakých důvodů? (viz např. sociální bydlení – po přijetí nového zákona, voda, doprava, kulturní zařízení.)

2.5. Máte plán odprodeje majetku? (terminologicky může být nazváno jinak, požádat o něj)

2.6. Máte naplánovány úvěry vč. splátkového kalendáře? (terminologicky může být nazváno jinak, požádat o něj)

2.7. Uvažujete o projektech z fondů EU?

Pokud ne, tak z jakých důvodů?

3. OKRUH

3.1. Které faktory a do jaké míry ovlivňují výši dílčích výdajových položek v obci (vyjádřete v procentech)

Při posuzování berte, prosím, v úvahu také typologii obce:

- funkce obce (zemědělská, průmyslová, obytná, rekreační – uveďte 1 či více možností)
- charakter osídlení (v zázemí velkého města, venkov, atd.)

Suma =100 %!!!

Faktor	%
počet obyvatel	
rozloha obce	
nezaměstnanost	
bezpečnost (policie)	
počet obyvatel v předproproduktivním věku (0-14 let)	
počet obyvatel v postproduktivním věku (65+)	
počet žáků ZŠ	
rozsah občanské vybavenosti - školství	
rozsah občanské vybavenosti – sociální a zdravotní	
rozsah občanské vybavenosti - kultura	
technická infrastruktura (vodovody, kanalizace, odpady)	
doprava (např. MHD)	
zimní údržba	
délka komunikací (včetně chodníků, náměstí)	
velikost jiných veřejných ploch- parky, hřbitovy	
provoz veřejného osvětlení	
SUMA	100

3.2. Které druhy služeb, jež zajišťujete pro své občany, jsou dle Vašeho názoru finančně nedostatečně zajištěné?

3.3. Které druhy služeb, podle Vašeho názoru, jsou v obci kapacitně nedostatečné nebo chybí?

3.4. Jaký druh technické vybavenosti (zařízení) ve Vaší obci chybí nebo má nedostatečnou kapacitu? (plyn, voda, kanalizace, veřejné osvětlení, rozhlas, IT, ...)

3.5. Které odvětví výdajů má ve Vaší obci/městě nejvýznamnější podíl na rozpočtu a proč?

4. OKRUH - spádovost

4.1. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu okolních obcí **v rámci správního obvodu?**

V jakém rozsahu (odhadněte) a v odvětvové struktuře (minimálně v následujících oblastech: školství, doprava, regionální a místní rozvoj, kultura a sport, bezpečnost, oblasti zdravotnictví, oblasti samosprávy (administrativní činnosti) a další konkrétně uvedené oblasti, krizový management, hospodaření s odpady, kanalizace ČOV.

4.2. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí **mimo správní obvod obce (ORP a POÚ) ?**

V jakém rozsahu (odhadněte) a v odvětvové struktuře (minimálně v následujících oblastech: školství, doprava, regionální a místní rozvoj, kultura a sport, bezpečnost, oblasti zdravotnictví, oblasti samosprávy (administrativní činnosti) a další konkrétně uvedené oblasti, krizový management, hospodaření s odpady, kanalizace ČOV.

4.3. Spolupracujete s jinou obcí (obcemi) z důvodů zajištění služeb (odpady, kanalizace, ČOV, doprava, např. formou svazku obcí)

4.4. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu zaměstnání (**dojížd'ka a přechodný pobyt**):

V jakém rozsahu (odhadněte) a v odvětvové struktuře (minimálně v následujících oblastech: školství, doprava, regionální a místní rozvoj, kultura a sport, bezpečnost, oblasti zdravotnictví, oblasti samosprávy (administrativní činnosti), krizový management, hospodaření s odpady, kanalizace ČOV a další konkrétně uvedené oblasti.

4.5. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí, kteří setrvávají v obci nebo v jejím okolí z důvodu **studia**.

V jakém rozsahu (odhadněte) a v odvětvové struktuře minimálně v následujících oblastech: školství, doprava, regionální a místní rozvoj, kultura a sport, bezpečnost, oblasti zdravotnictví, jiné.

4.6. Jaké služby poskytuje Vaše obec obyvatelstvu jiných obcí, kteří pobývají v obci nebo v jejím okolí z důvodu krátkodobé rekreace a cestovního ruchu.

V jakém rozsahu (odhadněte) a v odvětvové struktuře (minimálně v následujících oblastech: školství, doprava, regionální a místní rozvoj, kultura a sport, bezpečnost, oblasti zdravotnictví, oblasti samosprávy (administrativní činnosti), krizový management, hospodaření s odpady, kanalizace ČOV a další konkrétně uvedené oblasti.

4.7. Jaký je vliv sezónních změn počtu obyvatel obce (chataři, chalupáři) na poskytování služeb – podrobně specifikujte v odvětvové struktuře.

V jakém rozsahu (odhadněte) a v odvětvové struktuře (minimálně v následujících oblastech: školství, doprava, regionální a místní rozvoj, kultura a sport, bezpečnost, oblasti zdravotnictví, oblasti samosprávy (administrativní činnosti) a další konkrétně uvedené oblasti, krizový management, hospodaření s odpady, kanalizace ČOV.

4.8. Znáte počet podnikatelů – nerezidentů (s trvalým pobytem mimo obec)?

4.9. Jaký je dle Vašeho názoru vliv věkové skladby obyvatel Vaší obce na rozsah poskytovaných služeb, a to i s ohledem na obce, které do Vaší obce spádují (*obce se stárnoucím obyvatelstvem, obce s významnými vzdělávacími institucemi, sociálními zařízeními - DPS, terénní sociální péče, kluby důchodců, apod.*) – podrobně specifikujte v odvětvové struktuře.

4.10. Ověřit, zda obec ve svém správním obvodu plní pro okolní obce roli přirozeného centra s historickými vazbami a zvyklostmi, v jakých oblastech se její role projevuje nejvýznamněji. Pokud ano, zda to má dopad na její rozpočet.

5. OKRUH

5.1. Na základě jakých parametrů by měl být nastaven RUD?

- počet obyvatel,
- motivační prvky (*např. posílit vazbu mezi ekonomickými subjekty, které v obci podnikají a místním rozpočtem*),
- jiný model přerozdělování finančních prostředků, kde vedle velikostní kategorie obcí budou brány v potaz i jiné faktory (*např. počet stálých obyvatel a počet sezónních obyvatel; nadmořská výška; počet bytových jednotek; rozloha obce apod.*).

5.2 Preferovali byste rozdělování finančních prostředků přes RUD nebo dotace?

V případě dotací: účelové nebo neúčelové?

5.3. V případě financování z RUD byste preferovali:

- rozšíření resp. změnu spektra sdílených daní,
- rozšíření daňové pravomoci,
- jiné.

5.4. Jsou finanční prostředky získávané obcemi/městem z RUD do rozpočtu dostatečné pro výkon samosprávy?

PŘÍLOHA 4 – Definice propočtových a podílových ukazatelů (indikátorů) využívaných během řešení projektu.

Indikátor
U1 Celkové příjmy na 1 obyvatele = [celkové příjmy (16) ⁶⁴ / počet obyvatel (40)]
U2 Vlastní příjmy na 1 obyvatele = { [celkové příjmy (16) – kapitálové dotace (15) – neinvestiční dotace (10)] / počet obyvatel (40) }
UO Běžné příjmy na 1 obyvatele = [běžné příjmy (11)/počet obyvatel (40))]
U3 Daňové příjmy na 1 obyvatele = [daňové příjmy celkem (8) / počet obyvatel (40)]
UA Běžné výdaje na 1 obyvatele = [běžné výdaje (17) / počet obyvatel (40)]
UB Kapitálové výdaje na 1 obyvatele = [kapitálové výdaje (18) / počet obyvatel (40)]
UC Celkové výdaje na 1 obyvatele = [celkové výdaje (19) / počet obyvatel (40)]
U4 Koeficient míry soběstačnosti = { [celkové příjmy (16) – kapitálové dotace (15) – neinvestiční dotace (10)] / příjmy celkem (16) }
U5 Koeficient míry závislosti na neopakovatelných příjmech = { 1 – [běžně se opakující příjmy (11)) / příjmy celkem (16)] }
U6 Koeficient míry krytí běžných výdajů = [běžné výdaje (17) / běžně se opakující příjmy (11)]
U8 Hrubá úspora = [příjmy celkem (16) – běžné výdaje (17)] Pozn.: dle platného druhového třídění RS se hrubá úspora = čisté úspoře

⁶⁴ Čísla v závorkách odkazují na programové zpracování dat a nemají žádnou vlastní vypovídací hodnotu.

U10 Koeficient investičního podílu = [kapitálové výdaje (18) / celkové výdaje (19)]
U11 Koeficient míry samofinancování investic = [hrubá úspora (U8) / kapitálové výdaje (18)] Pozn.: dle platného druhového třídění RS se hrubá úspora = čisté úspore
U12 Koeficient míry krytí kapitálových výdajů kapitálovými příjmy = [kapitálové příjmy (13) / kapitálové výdaje (18)]
U13 Koeficient míry krytí kapitálových výdajů z kapitálových dotací = [kapitálové dotace (15) / kapitálové výdaje (18)]
U14 Koeficient míry krytí kapitálových výdajů z úvěrů a obligací = [příjmy z úvěrů a obligací (21) / kapitálové výdaje (18)]
U15 Hodnota majetku na 1 obyvatele = [hodnota majetku celkem (30) / počet obyvatel (40)]
UX Hodnota pozemků na 1 obyvatele = [pozemky (31) / počet obyvatel (40)]
UY Hodnota staveb na 1 obyvatele = [stavby (32) / počet obyvatel (40)]
U16 Běžně se opakující příjmy na majetek = [běžně se opakující příjmy (11) / majetek celkem (30)]
UE Běžně se opakující příjmy na dlouhodobý hmotný majetek = [běžně se opakující příjmy (11) / dlouhodobý hmotný majetek celkem (34)]
UF Běžně se opakující příjmy na stavby = [běžně se opakující příjmy (11) / stavby (32)]
U17 Koeficient dluhové služby na běžně se opakující příjmy = [dluhová služba dle MFČR (22) / běžně se opakující příjmy (11)]
U18 Koeficient dluhové služby dle MFČR = [dluhová služba dle MFČR (22) / dluhová základna dle MFČR (24)]

PŘÍLOHA 5 – Prospektivní koeficienty pro město Plzeň

Prospektivní ukazatel	koef.	Zdroj informací o růstu ukazatele
DPFO ze závislé činnosti	1,042	Očekávaný vývoj mezd
DPFO ze sam. v. činnosti	1,119	Prognóza MF 2008- 2011 ⁶⁵
DPPO bez obcí a krajů	1,101	Retrospekce MF ČR 1996 - 2007
DPPO za obec	0,9276	Rozpočtový výhled města Plzně 2008 - 2011
DPH	1,057	Prognóza 2008 – 2011 i retrospekce MF období 2005 - 2007
DN	1,0288	Retrospekce města Plzně
Místní poplatky	0,9422	Rozpočtový výhled města Plzně 2008 - 2011
Daňové příjmy celkem	1,0418	Vážený průměr daňových výnosů města Plzně
Neinvestiční dotace	1,025	Rozpočtový výhled města Plzně
Prodeje nemovitého majetku (privatizace)	---	Plánované odprodeje majetku konzultované s odborníky města
Investiční dotace	1,15	Rozpočtový výhled města Plzně 2008 - 2011
Běžné výdaje	1,016	Retrospekce města Plzně
Investiční výdaje	---	Rozpočtový výhled města Plzně 2008 – 2011, konzultace s odborníky
Financování	---	Rozpočtový výhled města Plzně 2008 – 2011, konzultace s odborníky
Splátky úvěrů a půjček	---	Rozpočtový výhled města Plzně 2008 – 2011, konzultace s odborníky

Zdůvodnění prospektivních koeficientů

Pro roky 2009 – 2011 byl využit rozpočtový výhled města Plzně u:

- DPPO za obce,
- místní poplatky,
- daňové příjmy celkem.

Dle výhledu města všechny daňové příjmy (DPH, DPFO, DPPO apod.) lehce stoupnou z 3 148 650 000 (v r. 2008) na 3 149 369 000 Kč (v roce 2009), ale klesne "vlastní daň z příjmu právnických osob"⁶⁶, a to z 250 000 000 Kč (v roce 2008) na 180 000 000 Kč (v roce 2009), a v roce 2010 dokonce na 150 000 000 Kč. Klesnou i místní

⁶⁵ Prognóza výnosu daní na léta 2008 – 2011 i dosavadní odhady a skutečnost výběru daní v ČR je zde vytvořena na základě materiálů poskytnutých MFČR:

„Vybrané daňové příjmy obcí v letech 1993 - 2007 (po konsolidaci, v mil. Kč)“

poplatky z 118 570 000 Kč (v roce 2008) na 112 336 000 Kč (v roce 2009). Pokles je tedy cca kolem 75 mil. Kč.

Koeficienty dále uváděné jsou u zmíněných ukazatelů využity až od roku 2012.

Daňové příjmy byly odhadnuty na základě údajů MFČR. Vycházelo se z retrospekce let 1996 – 2006 i prognózy na léta 2007 - 2009. Podle Ministerstva financí ČR [MF ČR, *Fiskální výhled České republiky*, říjen 2007, str. 21] bude dynamika příjmů vládního sektoru ovlivňována zejména dopady daňové reformy. Daňové příjmy (celkem) zaznamenají v roce 2008 poměrně rychlý růst, jelikož kladný dopad zvýšení daně z přidané hodnoty, spotřebních daní a zavedení ekologických daní převáží nad dopadem snížení sazeb daní z příjmů. V letech 2009 a 2010 se budou jak daňové, tak celkové příjmy zvyšovat pouze velmi nízkým tempem. U přímých daní dojde k dalšímu poklesu sazeb a nepřímé daně se budou zvyšovat pomaleji než HDP z důvodu jejich nižší než jednotkové elasticity.

	Retrospekce	Prognóza
DPFO ze záv.č.	105,20	105,00
Vývoj mezd dle MF	104,4 (dle ČSU 104,75)	104,2
DPFO ze sam.v.č.	97,7	111,9
DPPO	110,1	110,4
DPPO za Plzeň	130,18	92,76
DPH	105,7	107,6
Daň z nemovitostí za Plzeň	102,88	103,27
Místní poplatky za Plzeň	112,16	94,22

Výnos daně ze závislé činnosti se budou vyvíjet stejnou dynamikou jako daňové výnosy celých veřejných rozpočtů. Přesto je třeba vzít v úvahu i údaje týkající se vývoje průměrných reálných mezd. U vývoje mezd se po konzultacích s odborníky z bankovní sféry jeví, že v prognózách mohou hrát velkou roli i jednotlivé měsíce roku 2008, protože se ukazuje, že odhady růstu mezd z poloviny roku 2008 na další období jsou optimističtější než z počátku roku. Nicméně vycházíme z materiálů Ministerstva financí ČR a ČSU v minulých letech identifikovaly růst reálných mezd o 4,4 % (MF), resp. 4,75 % (ČSU). Dle Ministerstva financí budou reálné mzdy v následujících 3 letech růst tempem 4,2 %.

U DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se v prognóze neočekává vysoce dynamický vývoj. Očekává se průměrný roční růst cca 12 %. V retrospekci minulých let (období 1993 – 2007) byl v průměru zaznamenán dokonce pokles a to o 2,3 %, což bylo dáno zejména dvěma posledními roky (společné zdanění manželů) a vysokým propadem v roce 2001. Proto je možno se přiklonit spíše v prospekci spíše k předpokládanému růstu dle prognózy.

Daň z příjmů právnických osob resp. jejich prospekce by měla naopak vycházet ze skutečného výnosu daně za léta 1996-2007. Dle odhadu Ministerstva financí na roky 2008 – 2011 vyplývá, že v průměru by příjmy z této daně měly růst cca o 10,4 %. V tomto případě použijeme mírně nižší úroveň dle retrospekce.

DPPO za statutární město Plzeň byla stanovena v rámci koeficientu dle rozpočtového výhledu města Plzně včetně zkonkultování jeho úrovně v rámci řízeného rozhovoru. Tento koeficient v podstatě stanovuje míru aktivity velkého města. Dle výhledu tohoto města na období 2008 – 2011 vychází průměrný roční pokles o 7,24 %, tj. koeficient 0,9276, nicméně poté daný výhled předpokládá stabilizovaný vývoj.

⁶⁶ Rozpočtový výhled města Plzeň, str. XVII: "...Výše vlastní daně z příjmu právnických osob je zpracována s ohledem na plánovaný objem činnosti podléhajících zdanění, zejména pak rozsahem prodeje majetku města v jednotlivých letech."

DPH vychází z dosavadního vývoje daňových výnosů veřejných rozpočtů dle MFČR ve výši 4,1%. V letech 2004 – 2007 rostl celkový příjem DPH v průměru o 10,2 %, nicméně tato poměrně vysoká úroveň byla způsobena vysokým nárůstem výběru DPH mezi roky 2004 a 2005. V následujících letech DPH již rostlo tempem cca 5,7 %. Prognóza MFČR na období 2008 – 2011 je v průměru optimističtější (7,6 %). Vzhledem k tomu, že dosavadní odhady byly ve skutečnosti naplňovány pouze z 96,97%, tak se vycházelo právě z dosavadních trendů. Navíc MFČR na roky 2009 a 2010 se pohybují v řádu pouze 5,7 %.

V případě **daně z nemovitosti** lze provést trendovou analýzu, resp. geometrický průměr, ale je pro rok 2008 začala platit poměrně zásadní novela zákona k této dani. Od roku 2008 mohou obce zvýšit tuto daň až 5ti násobně. Daň z nemovitosti se zatím nezvedla a prozatím se neplánuje její zvýšení. Po konzultacích byl stanoven koeficient 1,0288 dle retrospekce města, který rámcově odpovídá možnému budoucímu vývoji.

Daňové příjmy celkem byly vypočteny jako vážený průměr všech dílčích položek zapojených do analýzy FAMA. Dle níže uvedené tabulky vyplývá, že byl proveden součet absolutních údajů za jednotlivé položky v období 2001 – 2007, ke kterým byly následně přiděleny váhy a vypočtené koeficienty byly příslušně přepočteny.

ř. č.	název položky	Součet absolutních údajů za období 2001 - 2007	Váha	Koeficient	Vážený průměr
1	DPFO ze závislé činnosti	4 163 757,80	0,2113	1,0420	0,2202
2	DPFO z vlastní činnosti	1 541 177,35	0,0782	1,1190	0,0875
3	DPPO bez obcí	4 613 058,85	0,2341	1,1010	0,2577
4	DPPO za obce	967 297,85	0,0491	0,9276	0,0455
5	DPH	7 208 790,89	0,3658	1,0760	0,3936
6	Daň z nemovitosti	455 097,03	0,0231	1,0288	0,0238
7	Místní poplatky	282 332,44	0,0143	0,9422	0,0135
8	Daňové příjmy celkem	19 706 055,89	0,9759		1,0418

PŘÍLOHA 6 – Prospektivní koeficienty pro město Brno

Prospektivní ukazatel	koef.	Zdroj informací o růstu ukazatele
DPFO ze závislé činnosti	1,042	Očekávaný vývoj mezd
DPFO ze sam. v. činnosti	1,119	Prognóza MF 2008- 2011 ⁶⁷
DPPO bez obcí a krajů	1,101	Retrospekce MF ČR 1996 - 2007
DPPO za obec	1,0271	Retrospekce města Brna
DPH	1,057	Prognóza 2008 – 2011 i retrospekce MF období 2005 - 2007
DN	1,0305	Retrospekce města Brna
Místní poplatky	1,0138	Retrospekce města Brna
Daňové příjmy celkem	1,0187	Vážený průměr daňových výnosů města Brna
Neinvestiční dotace	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018
Prodeje nemovitého majetku (privatizace)	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018
Investiční dotace	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009 - 2018
Běžné výdaje	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018
Investiční výdaje	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018
Financování	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018
Splátky úvěrů a půjček	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018

Zdůvodnění prospektivních koeficientů

Daňové příjmy byly odhadnuty na základě údajů MFČR. Vycházelo se z retrospekce let 1996 – 2006 i prognózy na léta 2007 - 2009. Podle Ministerstva financí ČR [MF ČR, *Fiskální výhled České republiky*, říjen 2007, str. 21] bude dynamika příjmů vládního sektoru ovlivňována zejména dopady daňové reformy. Daňové příjmy (celkem) zaznamenají v roce 2008 poměrně rychlý růst, jelikož kladný dopad zvýšení daně z přidané hodnoty, spotřebních daní a zavedení ekologických daní převáží nad dopadem snížení sazeb daní z příjmů. V letech 2009 a 2010 se budou jak daňové, tak celkové příjmy zvyšovat pouze velmi nízkým tempem. U přímých daní dojde k dalšímu poklesu sazeb a nepřímé daně se budou zvyšovat pomaleji než HDP z důvodu jejich nižší než jednotkové elasticity.

⁶⁷ Prognóza výnosu daní na léta 2008 – 2011 i dosavadní odhady a skutečnost výběru daní v ČR je zde vytvořena na základě materiálů poskytnutých MFČR:

„Vybrané daňové příjmy obcí v letech 1993 - 2007 (po konsolidaci, v mil. Kč)“

	Retrospekce	Prognóza
DPFO ze záv.č.	105,20	105,00
Vývoj mezd dle MF	104,4 (dle ČSU 104,75)	104,2
DPFO ze sam.v.č.	97,7	111,9
DPPO	110,1	110,4
DPPO za Brno	102,71	
DPH	105,7	107,6
Daň z nemovitostí za Brno	103,05	
Místní poplatky za Plzeň	101,38	

Výnos daně ze závislé činnosti se bude vyvíjet stejnou dynamikou jako daňové výnosy celých veřejných rozpočtů. Přesto je třeba vzít v úvahu i údaje týkající se vývoje průměrných reálných mezd. U vývoje mezd se po konzultacích s odborníky z bankovní sféry jeví, že v prognózách mohou hrát velkou roli i jednotlivé měsíce roku 2008, protože se ukazuje, že odhady růstu mezd z poloviny roku 2008 na další období jsou optimističtější než z počátku roku. Nicméně vycházíme z materiálů Ministerstva financí ČR a ČSU v minulých letech identifikovaly růst reálných mezd o 4,4 % (MF), resp. 4,75 % (ČSU). Dle Ministerstva financí budou reálné mzdy v následujících 3 letech růst tempem 4,2 %.

U DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se v prognóze neočekává vysoce dynamický vývoj. Očekává se průměrný roční růst cca 12 %. V retrospekci minulých let (období 1993 – 2007) byl v průměru zaznamenán dokonce pokles a to o 2,3 %, což bylo dáno zejména dvěma posledními roky (společné zdanění manželů) a vysokým propadem v roce 2001. Proto je možno se přiklonit v prospekci spíše k předpokládanému růstu dle prognózy.

Daň z příjmů právnických osob resp. jejich prospekce by měla naopak vycházet ze skutečného výnosu daně za léta 1996-2007. Dle odhadu Ministerstva financí na roky 2008 – 2011 vyplývá, že v průměru by příjmy z této daně měly růst cca o 10,4 %. V tomto případě použijeme mírně nižší úroveň dle retrospekce.

DPPO za statutární město Brno byla předmětem zjišťování v rámci řízených rozhovorů. Dle diskuse s odborníky města je reálné snížení výnosu této daně z 300 mil. Kč na polovinu, tj. mezi 120 – 150 mil. Kč. Dle výhledu tohoto města na období 2009 – 2018 jsou údaje k dispozici pouze za daňové příjmy celkem bez podrobnějšího členění. Proto v této fázi budeme vycházet z předchozího vývoje, tj. retrospekce, která vychází na úrovni 1,0271. Dle rozpočtu města na rok 2008 se předpokládá pokles výnosu této daně oproti roku 2007 o 43%, přičemž tento stav je zejména z důvodu ukončení komplexního pronájmu společnosti BVaK a.s. v roce 2005, které mělo za důsledek nárůst velkého množství majetku města v roce 2006, který je nutné nyní odepisovat.

DPH vychází z dosavadního vývoje daňových výnosů veřejných rozpočtů dle MFČR ve výši 4,1%. V letech 2004 – 2007 rostl celkový příjem DPH v průměru o 10,2 %, nicméně tato poměrně vysoká úroveň byla způsobena vysokým nárůstem výběru DPH mezi roky 2004 a 2005. V následujících letech DPH již rostlo tempem cca 5,7 %. Prognóza MFČR na období 2008 – 2011 je v průměru optimističtější (7,6 %). Vzhledem k tomu, že dosavadní odhady byly ve skutečnosti naplňovány pouze z 96,97%, tak se vycházelo právě z dosavadních trendů. Navíc odhady MFČR na roky 2009 a 2010 se pohybují v řádu pouze 5,7 %.

V případě **daně z nemovitosti** lze provést trendovou analýzu, resp. geometrický průměr. Od roku 2008 mohou obce zvýšit tuto daň až 5ti násobně, přičemž podle předběžných informací z příslušných magistrátů se např. město Brno nechystá ke zásadním úpravám. O změně výnosu daně z nemovitosti musí být vlastníci informováni do konce srpna rok předem. Na rok 2009 ke změně nedošlo a zůstává na úrovni cca 135 mil. Kč. Byly uvažovány varianty navýšení v řádu dvou nebo trojnásobného navýšení této daně. Návrh ale těsnou většinou schválen nebyl, opozice byla proti. Obecně můžeme ale konstatovat, že z hlediska dalšího

vývoje, kdy v roce 2010 budou volby, tak s největší pravděpodobností nebude navýšení daně v roce 2009 opět schváleno. Nová reprezentace města přijde v říjnu 2010, takže změna na rok 2011 se také opět nestihne. Navýšení je tedy reálné až od roku 2012. V případě statutárního města Brna budeme vycházet z retrospekce období 2001 – 2007, kdy tato daň rostla v průměru 3,05 % ročně. Pro rok 2008 se dle rozpočtu města Brna předpokládá pokles výběru této daně cca o 3 % ve srovnání s rokem předchozím, tj. 2007.

Výše **místních poplatků** se stanovuje vyhláškou na návrh městských částí. Kromě poplatku za povolení k vjezdu inkasují vše městské části v případě statutárního města Brna. Je ovšem obecná tendence poplatníků se placení poplatků vyhnout, např. zejména ze vstupného. Z tohoto důvodu je zřejmé, že nijak významně růst nemůžou (z důvodu lobbyistických tlaků). Významnější výnos přináší poplatky z veřejných prostranství a hracích automatů, jejich provoz chce ale město omezovat. Celkově se předpokládá spíše nižší tempo růstu u místních poplatků hraničící se stagnací. Městské části mají navíc poplatky nastaveny různě, např. někde je poplatek za psa 500 Kč, jinde zase 1000 Kč). Koeficient je stanoven v tomto smyslu dobře.

Daňové příjmy celkem byly vypočteny jako vážený průměr všech dílčích položek zapojených do analýzy FAMA. Dle níže uvedené tabulky vyplývá, že byl proveden součet absolutních údajů za jednotlivé položky v období 2001 – 2007, ke kterým byly následně přiděleny váhy a vypočtené koeficienty byly příslušně přepočteny.

ř. č.	název položky	Součet absolutních údajů za období 2001 - 2007	Váha	Koeficient	Vážený průměr
1	DPFO ze závislé činnosti	9 389 776,45	0,2051	1,042	0,2137
2	DPFO z vlastní činnosti	3 525 350,01	0,0770	1,119	0,0862
3	DPPO bez obcí	10 424 617,94	0,2277	1,101	0,2507
4	DPPO za obce	2 336 580,56	0,0510	1,0271	0,0524
5	DPH	16 282 733,46	0,3556	1,057	0,3759
6	Daň z nemovitosti	900 929,79	0,0197	1,0305	0,0203
7	Místní poplatky	887 918,93	0,0194	1,0138	0,0197
8	Daňové příjmy celkem	45 790 270,17	0,9554		1,0187

Příloha č. 7 – prospektivní koeficienty pro město Ostravu

Prospektivní ukazatel	koef.	Zdroj informací o růstu ukazatele
DPFO ze závislé činnosti	1,042	Očekávaný vývoj mezd
DPFO ze sam. v. činnosti	1,119	Prognóza MF 2008- 2011 ⁶⁸
DPPO bez obcí a krajů	1,101	Retrospekce MF ČR 1996 - 2007
DPPO za obec	1,0865	Retrospekce města Ostrava
DPH	1,057	Prognóza 2008 – 2011 i retrospekce MF období 2005 - 2007
DN	1,033	Retrospekce města Ostravy
Místní poplatky	1,0372	Retrospekce města Ostravy
Daňové příjmy celkem	1,0204	Vážený průměr daňových výnosů města Ostravy
Neinvestiční dotace	1,015	Konzultace s odborníky města Ostravy
Prodeje nemovitého majetku (privatizace)	---	Rozpočtový výhled města Ostravy 2009-2011, další vývoj do r. 2015 odhadujeme na stejné úrovni, tj. 70 000 tis. Kč.
Investiční dotace	---	Rozpočtový výhled města Ostravy 2009-2011
Běžné výdaje	1,02	Retrospekce města Ostravy
Investiční výdaje	---	Návrh kapitálového rozpočtu statutárního města Ostravy pro rok 2008 a kap.výhledu na léta 2009-2013 (verze 26.11.2007), odhad na období 2014 – 2015 je proveden prostřednictvím koeficientu dle retrospekce města Ostravy, který vychází 1,0147.
Financování	---	Rozpočtový výhled města Ostravy 2009-2011
Splátky úvěrů a půjček	---	Rozpočtový výhled města Brna 2009-2018 Rozpočtový výhled statutárního města Ostravy na období 2008 – 2011 v jednotné výši na tyto roky, tj. 173 980 tis. Kč. V naší analýze předpokládáme stejný vývoj i do roku 2015

Zdůvodnění prospektivních koeficientů

Daňové příjmy byly odhadnuty na základě údajů MFČR. Vycházelo se z retrospekce let 1996 – 2006 i prognózy na léta 2007 - 2009. Podle Ministerstva financí ČR [MF ČR, *Fiskální výhled České republiky*, říjen 2007, str. 21] bude dynamika příjmů vládního sektoru ovlivňována zejména dopady daňové reformy. Daňové příjmy (celkem) zaznamenají v roce 2008 poměrně rychlý růst, jelikož kladný dopad zvýšení daně z přidané hodnoty, spotřebních daní a zavedení ekologických daní převáží nad dopadem snížení sazeb daní z příjmů. V letech 2009 a 2010 se budou jak daňové, tak celkové příjmy zvyšovat pouze velmi nízkým tempem.

⁶⁸ Prognóza výnosu daní na léta 2008 – 2011 i dosavadní odhady a skutečnost výběru daní v ČR je zde vytvořena na základě materiálů poskytnutých MFČR:

„Vybrané daňové příjmy obcí v letech 1993 - 2007 (po konsolidaci, v mil. Kč)“

U přímých daní dojde k dalšímu poklesu sazeb a nepřímé daně se budou zvyšovat pomaleji než HDP z důvodu jejich nižší než jednotkové elasticity.

	Retrospekce	Prognóza
DPFO ze záv.č.	105,20	105,00
Vývoj mezd dle MF	104,4 (dle ČSU 104,75)	104,2
DPFO ze sam.v.č.	97,7	111,9
DPPO	110,1	110,4
DPPO za Ostravu	108,65	
DPH	105,7	107,6
Daň z nemovitostí za Ostravu	103,3	
Místní poplatky za Ostravu	103,72	

Výnos daně ze závislé činnosti se bude vyvíjet stejnou dynamikou jako daňové výnosy celých veřejných rozpočtů. Přesto je třeba vzít v úvahu i údaje týkající se vývoje průměrných reálných mezd. U vývoje mezd se po konzultacích s odborníky z bankovní sféry jeví, že v prognózách mohou hrát velkou roli i jednotlivé měsíce roku 2008, protože se ukazuje, že odhady růstu mezd z poloviny roku 2008 na další období jsou optimističtější než z počátku roku. Nicméně vycházíme z materiálů Ministerstva financí ČR a ČSU v minulých letech identifikovaly růst reálných mezd o 4,4 % (MF), resp. 4,75 % (ČSU). Dle Ministerstva financí budou reálné mzdy v následujících 3 letech růst tempem 4,2 %.

U DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se v prognóze neočekává vysoce dynamický vývoj. Očekává se průměrný roční růst cca 12 %. V retrospekci minulých let (období 1993 – 2007) byl v průměru zaznamenán dokonce pokles a to o 2,3 %, což bylo dáno zejména dvěma posledními roky (společné zdanění manželů) a vysokým propadem v roce 2001. Proto je možno se přiklonit v prospekci spíše k předpokládanému růstu dle prognózy.

Daň z příjmů právnických osob resp. jejich prospekce by měla naopak vycházet ze skutečného výnosu daně za léta 1996-2007. Dle odhadu Ministerstva financí na roky 2008 – 2011 vyplývá, že v průměru by příjmy z této daně měly růst cca o 10,4 %. V tomto případě použijeme mírně nižší úroveň dle retrospekce.

DPPO za statutární město Ostrava byla předmětem zjišťování v rámci řízených rozhovorů. Dle míry aktivity města byl stanoven koeficient dle dosavadního vývoje v rámci retrospekce. Dle výhledu tohoto města na období 2009 – 2011 jsou údaje k dispozici pouze za daňové příjmy celkem bez podrobnějšího členění. Z předchozího vývoje, tj. retrospekce, vychází na úrovni 1,0865 (po očištění časové řady o extrémní hodnoty v letech 2002 a 2003). V rozpočtu města na rok 2008 tato položka uvedena není.

DPH vychází z dosavadního vývoje daňových výnosů veřejných rozpočtů dle MFČR ve výši 4,1%. V letech 2004 – 2007 rostl celkový příjem DPH v průměru o 10,2 %, nicméně tato poměrně vysoká úroveň byla způsobena vysokým nárůstem výběru DPH mezi roky 2004 a 2005. V následujících letech DPH již rostlo tempem cca 5,7 %. Prognóza MFČR na období 2008 – 2011 je v průměru optimističtější (7,6 %). Vzhledem k tomu, že dosavadní odhady byly ve skutečnosti naplňovány pouze z 96,97%, tak se vycházelo právě z dosavadních trendů. Navíc odhady MFČR na roky 2009 a 2010 se pohybují v řádu pouze 5,7 %.

V případě **daně z nemovitosti** lze provést trendovou analýzu, resp. geometrický průměr, problém je, že pro rok 2008 začala platit poměrně zásadní novela zákona k této dani. Od roku 2008 mohou obce zvýšit tuto daň až 5ti násobně, přičemž podle předběžných informací z příslušných magistrátů se např. město Brno nechystá k zásadním úpravám a naopak město Hradec Králové připravuje poměrně zásadní zvýšení daně z nemovitostí. Tento ukazatel byl konzultován prostřednictvím řízených rozhovorů. Zatím se předpokládá vývoj dle dosavadních trendů. V případě statutárního města Ostravy se proto vychází z retrospekce

období 2001 – 2007, kdy tato daň rostla v průměru 3,3 % ročně. Pro rok 2008 není v rozpočtu města tato položka uvedena.

Místní poplatky se v předchozím období let 2001 – 2007 vyvíjely pozitivním růstem v průměru ve výši 3,72 % ročně (z průměru byla vypuštěna extrémní hodnota z roku 2007). K dispozici není v současné době ani rozpočet na rok 2008, ani výhled do dalších let. Proto se v prospekci vychází z předchozího vývoje, který byl konzultován v rámci řízeného rozhovoru.

Daňové příjmy celkem byly vypočteny jako vážený průměr všech dílčích položek zapojených do analýzy FAMA. Dle níže uvedené tabulky vyplývá, že byl proveden součet absolutních údajů za jednotlivé položky v období 2001 – 2007, ke kterým byly následně přiděleny váhy a vypočtené koeficienty byly příslušně přepočteny. Celkové daňové příjmy podle fiskálního výhledu MFČR by měly růst v průměru o 5,3% ročně v období 2008 - 2010. Dle průměru daňových příjmů po konsolidaci za jednotlivé rozpočtové výhledy velkých měst jsou ovšem prognózy méně optimistické, tj. např. u města Plzeň se jedná pouze o 1,9%, u HL m. Prahy ve výši 1,5%.

Z oficiálního rozpočtového výhledu dat 2009 – 2011 vychází průměrný roční růst daňových příjmů města Ostravy ve výši 2,64%. S ohledem na tento fakt se v prospekci přikláníme ke střídavějšímu koeficientu spočítaného za předchozí období 2001 – 2007, který vychází u města Ostravy ve výši 2,04% ročně.

ř. č.	název položky	Součet absolutních údajů za období 2001 – 2007	Váha	Koeficient	Vážený průměr
1	DPFO ze závislé činnosti	7 907 510,65	0,2075	1,042	0,2163
2	DPFO z vlastní činnosti	2 300 020,14	0,0604	1,119	0,0676
3	DPPO bez obcí	8 802 213,18	0,2310	1,101	0,2544
4	DPPO za obce	2 317 445,18	0,0608	1,0865	0,0661
5	DPH	13 762 020,41	0,3612	1,057	0,3818
6	Daň z nemovitosti	761 898,37	0,0200	1,033	0,0207
7	Místní poplatky	503 654,26	0,0132	1,0372	0,0137
8	Daňové příjmy celkem	38 100 482,07	0,9542		1,0204

V případě **kapitálových dotací (v úvodní tabulce uvedeno jako investiční dotace)** nejsou za město Ostrava na roky 2008 - 2015 žádné údaje ani v rozpočtu na rok 2008, proto se v rámci řízeného rozhovoru kvalifikovaně odhadla možná úroveň na mírně rostoucím trendu do roku 2011 a pak již výhled na konstantní úrovni.

Neinvestiční dotace průměrně v minulých letech zaznamenaly pokles na úrovni koeficientu 0,9715. V rámci řízeného rozhovoru byl tento ukazatel diskutován s odborníky magistrátu města Ostravy a se zástupci týmu zpracovatele byla odhadnuta úroveň tohoto koeficientu na úrovni 1,015 z toho důvodu, že tyto dotace jsou průběžně valorizovány.

Prodej nemovitého majetku (privatizace), tj. **kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku** jsou pro rok 2008 odhadnuty ve výši 200 050 tis. Kč v rozpočtu města Ostrava, na další tři roky pak ve výhledu města ve výši 70 000 tis. Kč. Další údaje od roku 2011 ve výhledu města nejsou, proto byla tato položka odhadnuta na stejné výši, tj. na úrovni 70 000 tis. Kč a diskutována v rámci řízeného rozhovoru. Tato úroveň odpovídá možnému reálnému vývoji.

Splátky úvěrů a půjček (dluhová služba dle MF ČR) jsou převzaty z rozpočtového výhledu statutárního města Ostravy na období 2008 – 2011 v jednotné výši na tyto roky, tj. 173 980 tis. Kč. V této analýze se předpokládá stejný vývoj i do roku 2015.

Kapitálové příjmy celkem jsou ve výhledu města Ostravy na rok 2008 totožné s kapitálovými příjmy z prodeje dlouhodobého majetku v rozpočtu města na rok 2008. Proto

se při odhadech vycházelo z předpokladu, že i v následujících letech budou tyto hodnoty také totožné, protože v rozpočtovém výhledu statutárního města Ostrava jsou uvedeny předpokládané údaje pouze za kapitálové celkem. Další údaje od roku 2011 ve výhledu města nejsou.

Běžné výdaje celkem jsou pro roky 2008 až 2011 uvedeny ve výhledu města Ostravy. Mezi hodnotami pro rok 2007, který je brán podle údajů z ARIS, a 2008 z výhledu města je však poměrně velký rozdíl. Hodnota pro rok 2008 je o 29% nižší než za rok 2007. Koeficient běžných výdajů vypočítaný z retrospekce vychází ve výši 1,02, koeficient vypočítaný z prospekce pak 1,015. Protože nepředpokládáme, že by se běžné výdaje města mohly meziročně o tolik snížit, pro naši analýzu použijeme koeficient vycházející z retrospekce, přičemž tato úroveň byla týmem odborníků zpracovatele i zástupců města Ostravy považována jako vyvážený odhad.

	2008	2009	2010	2011
Běžné výdaje celkem	5 535 517	5 618 550	5 702 828	5 788 370
Financování	239 326	211 020	211 020	211 020

Zdroj: Rozpočtový výhled statutárního města Ostravy na roky 2009 – 2011 (v tis. Kč)

Kapitálové výdaje celkem jsou pro roky 2008 až 2011 uvedeny ve výhledu města Ostravy. Mezi hodnotami pro roky 2007, který je brán podle údajů z ARIS, a 2008 z výhledu města je však poměrně velký rozdíl. Hodnota pro rok 2008 je o 25% nižší než za rok 2007. Protože se však jedná o jednorázové investiční výdaje města, pro naši analýzu použijeme hodnoty z výhledu města. Údaje pro roky 2008 – 2013 jsou převzaty z „Návrhu kapitálového rozpočtu statutárního města Ostravy pro rok 2008 a kapitálovém výhledu na léta 2009 - 2013 (verze 26. 11. 2007)“, odhad na období 2014 – 2015 je proveden prostřednictvím koeficientu dle retrospekce města Ostravy, který vychází 1,0147. Tato úroveň koeficientu je považována jako reálná.

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kapitálové výdaje	1 774 982	1 601 616	1 768 084	1 901 169	1 100 240	1 117 814

Zdroj: Návrh kapitálového rozpočtu statutárního města Ostravy pro rok 2008 a kap. výhledu na léta 2009-2013 - verze 26. 11. 2007

Financování je převzato z výhledu města Ostravy na roky 2008 - 2011.

Příloha č. 8 – prospektivní koeficienty pro Hl. m. Prahu

Prospektivní ukazatel	koef.	Zdroj informací o růstu ukazatele
DPFO ze závislé činnosti	1,042	Očekávaný vývoj mezd
DPFO ze sam. v. činnosti	1,119	Prognóza MF 2008 - 2011 ⁶⁹
DPPO bez obcí a krajů	1,104	Retrospekce MF ČR 1996 - 2007
DPPO za obec	1,0489	Retrospekce hl. m. Prahy
DPH	1,057	Prognóza 2008 – 2011 i retrospekce MF období 2005 - 2007
DN	1,0376	Retrospekce hl. m. Prahy
Místní poplatky	1,0501	Retrospekce hl. m. Prahy
Daňové příjmy celkem	1,035	Vážený průměr daňových výnosů Hlavního města Prahy
Neinvestiční dotace	1,005	Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013* - trend růstu položky „přijaté dotace“
Kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (privatizace)	---	Převzaty údaje dle rozpočtu 2008, výhled byl konzultován s odborníky Hl. m. Prahy. Pozn.: Kapitálové příjmy jsou rozpočtovány pouze u městských částí.
Kapitálové dotace	1,005	Konzultace s odborníky Hl. m. Prahy
Kapitálové příjmy	---	Převzaty údaje dle rozpočtu 2008, výhled byl konzultován s odborníky Hl. m. Prahy. Pozn.: Kapitálové příjmy jsou rozpočtovány pouze u městských částí.
Běžné výdaje	1,0555	Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013; roky 2014 – 2015 dopočítány koeficientem z prospekce
Kapitálové výdaje	1,0038	Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013; roky 2014 – 2015 dopočítány koeficientem z prospekce
Financování	---	Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013 (ve výhledu uvedeny pouze nulové hodnoty)
Splátky úvěrů a půjček	---	Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013

Zdůvodnění prospektivních koeficientů

Daňové příjmy byly odhadnuty na základě údajů MFČR. Vycházelo se z retrospekce let 1996 – 2006 i prognózy na léta 2007 - 2009. Podle Ministerstva financí ČR [MF ČR, *Fiskální výhled České republiky*, říjen 2007, str. 21] bude dynamika příjmů vládního sektoru ovlivňována zejména dopady daňové reformy. Daňové příjmy (celkem) zaznamenají v roce 2008 poměrně rychlý růst, jelikož kladný dopad zvýšení daně z přidané hodnoty, spotřebních daní a zavedení ekologických daní převáží nad dopadem snížení sazeb daní z příjmů. V letech 2009 a 2010 se budou jak daňové, tak celkové příjmy zvyšovat pouze velmi nízkým tempem.

⁶⁹ Prognóza výnosu daní na léta 2008 – 2011 i dosavadní odhady a skutečnost výběru daní v ČR je zde vytvořena na základě materiálů poskytnutých MFČR:

„Vybrané daňové příjmy obcí v letech 1993 - 2007 (po konsolidaci, v mil. Kč)“

U přímých daní dojde k dalšímu poklesu sazeb a nepřímé daně se budou zvyšovat pomaleji než HDP z důvodu jejich nižší než jednotkové elasticity.

	Retrospekce	Prognóza
DPFO ze záv.č. za Prahu	109,38	
Vývoj mezd dle MF	104,4 (dle ČSU 104,75)	104,2
DPFO ze sam.v.č.	97,7	111,9
DPPO	112,02	110,4
DPPO za Prahu	104,89	
DPH	105,7	107,6
Daň z nemovitostí za Prahu	103,76	
Místní poplatky za Prahu	105,01	

Výnos daně ze závislé činnosti se bude vyvíjet stejnou dynamikou jako daňové výnosy celých veřejných rozpočtů. Přesto je třeba vzít v úvahu i údaje týkající se vývoje průměrných reálných mezd. U vývoje mezd se po konzultacích s odborníky z bankovní sféry jeví, že v prognózách mohou hrát velkou roli i jednotlivé měsíce roku 2008, protože se ukazuje, že odhady růstu mezd z poloviny roku 2008 na další období jsou optimističtější než z počátku roku. Nicméně vycházíme z materiálů Ministerstva financí ČR a ČSU v minulých letech identifikovaly růst reálných mezd o 4,4% (MF), resp. 4,75% (ČSÚ). Dle Ministerstva financí budou reálné mzdy v následujících 3 letech růst tempem 4,2%. Vývoj výnosu daně města Prahy v retrospekci však ukazuje dvojnásobný růst, a to o 9,38% ročně, nicméně v rámci řízeného rozhovoru se zástupci hlavního města bylo potvrzeno, že vývoj výnosu DPFO závislé závisí na zákonné sazbě daně a vývoji ekonomiky státu, případně též míře nezaměstnanosti. Hl. m. Praha předpokládá dle kvalifikovaného odhadu vývoj s meziročním nárůstem do 5 %.

U DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se v prognóze neočekává vysoce dynamický vývoj. Očekává se průměrný roční růst cca 12%. V retrospekci minulých let (období 1993 – 2007) byl v průměru zaznamenán dokonce pokles a to o 2,3% (za město Prahu byl tento pokles mírnější, a to ve výši 0,33% ročně), což bylo dáno zejména dvěma posledními roky (společné zdanění manželů) a vysokým propadem v roce 2001. Proto je možno se přiklonit v prospekci spíše k předpokládanému růstu dle prognózy.

Daň z příjmů právnických osob resp. jejich prospekce by měla naopak vycházet ze skutečného výnosu daně za léta 1996-2007. Dle odhadu Ministerstva financí na roky 2008 – 2011 vyplývá, že v průměru by příjmy z této daně měly růst cca o 10,4%. Koeficient retrospekce vychází o něco vyšší, a to 1,1202, proto v tomto případě použijeme mírně nižší úroveň dle odhadu MF.

DPPO za hl. m. Prahu bylo předmětem zjišťování v rámci řízených rozhovorů. Dle míry aktivity města byl stanoven koeficient. Dle výhledu tohoto města na období 2008 – 2013 jsou údaje k dispozici pouze za daňové příjmy celkem bez podrobnějšího členění. Proto se vychází z tendencí předchozího vývoje, tj. retrospekce, která vychází na úrovni 1,0489 (po očištění časové řady o extrémní hodnoty v letech 2001 a 2002). V rozpočtu města na rok 2008 je uvedena pouze položka DPPO celkem. Dle řízeného rozhovoru není Hl. m. Prahou očekávaná výrazná změna v míře aktivity, která by podstatně ovlivnila výši DPPO hrazené městem. Výše daně by měla zůstat na úrovni roků 2007 a 2008 s možným nárůstem dle navrhovaného koeficientu zpracovatelem.

DPH vychází z dosavadního vývoje daňových výnosů veřejných rozpočtů dle MFČR ve výši 4,1%. V letech 2004 – 2007 rostl celkový příjem DPH v průměru o 10,2%, nicméně tato poměrně vysoká úroveň byla způsobena vysokým nárůstem výběru DPH mezi roky 2004 a 2005. V následujících letech DPH již rostlo tempem cca 5,7%. Prognóza MFČR na období 2008 – 2011 je v průměru optimističtější (7,6 %). Vzhledem k tomu, že dosavadní odhady

byly ve skutečnosti naplňovány pouze z 96,97%, tak se vycházelo právě z dosavadních trendů. Navíc odhady MFČR na roky 2009 a 2010 se pohybují v řádu pouze 5,7%. Koeficient hl. m. Prahy v rámci retrospekce však vychází 1,0919. Dle informací získaných v rámci dodatečných podkladů po realizaci řízeného rozhovoru vyplývá, že vývoj výnosu DPH byl předpokládán za stávajícího stavu legislativy a v souladu s predikcí Ministerstva financí do r. 2011 mezi 5 až 6 % ročně. S ohledem na poslední úvahy o změnách sazby daně pro některé druhy zboží může dojít ke zpomalení nárůstu do r. 2015 na 2 až 3 % ročně. Vývoj výnosu DPH závisí na zákonem stanovených sazbách a zařazení činností do snížené sazby, dále též na vývoji ekonomiky státu. Navržená úroveň koeficientu je v této fázi pro analýzu postačující.

V případě **daně z nemovitosti** lze provést trendovou analýzu, resp. geometrický průměr, problém je, že pro rok 2008 začala platit poměrně zásadní novela zákona k této dani. Od roku 2008 mohou obce zvýšit tuto daň až 5ti násobně, přičemž podle předběžných informací z příslušných magistrátů se např. město Brno nechystá k zásadním úpravám a naopak město Hradec Králové připravuje poměrně zásadní zvýšení daně z nemovitostí. Vzhledem k tomu, že Hl. m. Praha nezavedlo místní koeficient ve smyslu novely zákona o dani z nemovitostí a s jeho zavedením není pro nejbližší období uvažováno, nebyla daň z nemovitostí zvýšena. V případě Hlavního města Prahy se proto při stanovení koeficientu vychází z retrospekce období 2001 – 2007, kdy tato daň rostla v průměru 3,76% ročně. Pro rok 2008 není v rozpočtu města tato položka uvedena.

Místní poplatky se v předchozím období let 2001 – 2007 vyvíjely pozitivním růstem v průměru ve výši 5,01% ročně. V rozpočtu města na rok 2008 je uvedená hodnota této položky o 10% nižší než v předchozím roce. V rozpočtovém výhledu města na roky 2008 – 2013 tato položka uvedena není. V prospekci proto se proto vychází z předchozího vývoje. Hlavní město Praha u položky místních poplatků nepředpokládá významnější růst, jelikož okruh poplatníků zůstává zhruba na stejné úrovni a není avizována žádná změna zákona o místních poplatcích ve smyslu změn sazeb místních poplatků ani možnosti zavedení nových druhů místních poplatků. Proto se vývoj v kategorii místních poplatků odhadnul dle vývoje v předchozích letech.

Daňové příjmy celkem byly vypočteny jako vážený průměr všech dílčích položek zapojených do analýzy FAMA. Dle níže uvedené tabulky vyplývá, že byl proveden součet absolutních údajů za jednotlivé položky v období 2001 – 2007, ke kterým byly následně přiděleny váhy a vypočtené koeficienty byly příslušně přepočteny. Celkové daňové příjmy podle fiskálního výhledu MFČR by měly růst v průměru o 5,3% ročně v období 2008 - 2010. Dle průměru daňových příjmů po konsolidaci za jednotlivé rozpočtové výhledy velkých měst jsou ovšem prognózy méně optimistické, tj. např. u města Plzeň se jedná pouze o 1,9%. Dle oficiálního rozpočtového výhledu vlastního hlavního města Prahy, ale také i výhledu hlavního města Prahy celkem na roky 2008 – 2013 vychází roční růst daňových příjmů v průměru pouze 1,5%.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	42 250 000	42 880 000	43 520 000	44 180 000	44 840 000	45 510 000

Zdroj: Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013 (v tis. Kč)

V prospekci použijeme vyšší předpokládaný růst dle váženého průměru, tj. koeficient 1,035, nicméně v rámci řízeného rozhovoru bude nutné ověřit tento vývoj v konfrontaci s předpokládaným vývojem za samotné město.

ř. č.	název položky	Součet absolutních údajů za období 2001 – 2007 (v tis. Kč)	Váha	Koeficient	Vážený průměr
1	DPFO ze závislé činnosti	49 593 857,99	0,2091	1,042	0,2179

2	DPFO z vlastní činnosti	20 862 112,69	0,0880	1,119	0,0984
3	DPPO bez obcí	56 236 527,04	0,2371	1,104	0,2618
4	DPPO za obce	7 806 144,49	0,0329	1,0489	0,0345
5	DPH	87 849 377,64	0,3704	1,057	0,3916
6	Daň z nemovitosti	2 690 605,83	0,0113	1,0376	0,0118
7	Místní poplatky	4 277 133,42	0,0180	1,0501	0,0189
8	Daňové příjmy celkem	237 145 675,97	0,9670		1,0350

Výtah z části důvodové zprávy k rozpočtu HL. m. Prahy za rok 2008

část pojednávající o kontextu sestavení rozpočtového výhledu

Rozpočtový výhled 2008 – 2013 za hlavní město Prahu celkem (jenž tvoří Přílohu č.3 k tomuto usnesení) je výhledem, který striktně vychází z rozpočtového výhledu vlastního hlavního města Prahy do roku 2013, který byl vzat na vědomí usnesením ZHMP č.11/1 ze dne 29. 11. 2007 „ke konečnému návrhu rozpočtu vlastního hlavního města Prahy na rok 2008 a dotačním vztahům k městským částem hlavního města Prahy na rok 2008 a rozpočtového výhledu do r.2013 “ jako přílohu č. 11 k tomuto usnesení.

Je zřejmé, že rozpočtový výhled za hlavní město Prahu celkem musí koncepčně vycházet z obdobných principů a parametrů jako rozpočtový výhled za vlastní hlavní město Prahu.

Rozpočtový výhled za hlavní město Prahu celkem je tvořen na základě interních i externích požadavků, týkajících se nejen plnění informačních povinností města, ale i potřeby dlouhodobého, zejména finančního plánování.

Návrh „rozpočtového výhledu za hlavní město Prahu celkem“ je obdobně jako „výhled vlastního hlavního města Prahy na rok 2009 až 2013“ zpracován velmi konzervativně. Obdobně, jako při konstrukci rozpočtového výhledu za vlastní hlavní město Prahu jsou použity pro predikci let budoucích obdobné koeficienty pro běžné a kapitálové výdaje, dále pak pro predikci v oblasti příjmů i pro odhad objemu dotací ze státního rozpočtu. Model však zároveň zohledňuje dlouhodobý vztah mezi rozpočtem vlastního hlavního města Prahy a Prahy celkem.

Zdroj: Důvodová zpráva rozpočtu HL. m. Prahy pro rok 2008, str. 5 - 6

Neinvestiční dotace průměrně v minulých letech zaznamenaly růst na úrovni koeficientu 1,0617. Dle rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem vychází u srovnatelné položky „Přijaté transfery (po konsolidaci) - třída 4“ výhledově roční růst pouze na úrovni 0,5% ročně, proto použijeme v prospekci tento nižší koeficient růstu. V rámci podkladů a dodatečných otázek u řízeného rozhovoru se zástupci města byl potvrzen nízký růst na úrovni 0,5 %.

Kapitálové příjmy celkem jsou ve výhledu města Prahy na roky 2008 – 2013 uvedeny jako nulové. Dle důvodové zprávy k rozpočtu za rok 2008 vyplývá, že kapitálové příjmy jsou rozpočtovány pouze u městských částí hlavního města Prahy a jedná se o příjmy z prodeje na základě uzavřených smluv v minulých letech. V rozpočtu na rok 2008 jsou uvedeny ve výši 4 480 tis. Kč (kategorie „ostatní kapitálové příjmy“). Pro další období se proto tyto příjmy považují alespoň za konstantní, i když ve srovnání s obdobím 2001 – 2007 jsou na nepoměrně nízké úrovni. V retrospekci vychází koeficient růstu kapitálových příjmů v průměru ve výši až 1,1049, což není pro další období reálné.

V případě **kapitálových přijatých dotací** (investiční přijaté transfery) nejsou za město Prahu na roky 2008 - 2015 žádné údaje ani v rozpočtu na rok 2008, ani ve výhledu na roky 2008 - 2013. Dle podkladů získaných po realizaci řízeného rozhovoru vyplývá, že kapitálové dotace jsou dle platné rozpočtové skladby zařazeny ve tř. 4 a jejich předpokládaný nárůst je 0,5 %.

Prodej nemovitého majetku (privatizace), tj. **kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku** jsou v rozpočtu na rok 2008 uvedeny v nulové výši, stejně tak na další roky v rozpočtovém výhledu tyto informace uvedeny nejsou. V současné době se dle informací v rámci řízeného rozhovoru nepředpokládají významnější kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Hl. m. Praha měla určité akciové portfolio, jehož některé části dali do obchodovatelných částí, které již nemají. Nyní mají pouze majetkové podíly (např. dopravní podnik) a strategické vlastnictví (např. energetika, kde se ovšem neuvažuje o prodeji). Jedinou možností je Kongresové centrum (cena cca 3 mld. Kč), které je ovšem velmi zadlužené a splatnost obligací končí až v roce 2014. Do té doby se tento majetek určitě prodávat nebude. Dle platné legislativy se prodeje majetku odehrávají na účtech zdaňované činnosti, tzn. mimo rozpočet HMP. Do rozpočtu jsou zapojovány prostřednictvím příjmů tř. 4. Rozpočtem prochází pouze ostatní kapitálové příjmy, z toho přijaté dary a příspěvky nelze dopředu zařadit bez znalosti uzavřených smluv, rovněž tak příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Z tohoto důvodu je ve finančním výhledu Hl. m. Prahy uvedena 0.

Podrobnější rozčlenění příjmů na příkladu rozpočtu Hl. m. Prahy v roce 2008 je patrné z následující tabulky:

v tis. Kč

Název	Soubor rozpočtů za hl. m. Praha CELKEM	Vlastní hl. město Praha	Soubor rozpočtů MČ hl. m. Prahy
Daňové příjmy	40 348 352,50	39 111 608,00	1 236 744,50
Nedaňové příjmy	827 281,60	595 229,00	232 052,60
Kapitálové příjmy	4 480,00	0,00	4 480,00
Přijaté transfery	5 472 457,40	-2 503 721,90	7 976 179,30
<i>z toho: - ze státního rozpočtu (inv. + neinv.)</i>	<i>675 974,00</i>	<i>116 345,00</i>	<i>559 629,00</i>
- z rozpočtu HMP	3 387,00	-3 422 139,60	3 425 526,60
- od jiných obcí	0,00	0,00	0,00
- z rozpočtu MČ pro HMP	0,00	522,70	-522,70
- převody ze zdaňované činnosti	4 793 096,40	801 550,00	3 991 546,40
CELKEM	46 652 571,50	37 203 115,10	9 449 456,40

Zdroj: Rozpočet 2008 Hlavního města Prahy (část týkající se příjmů)

Běžné výdaje celkem jsou pro roky 2008 až 2013 uvedeny ve výhledu města Prahy. Koeficient běžných výdajů vypočítaný z retrospekce vychází ve výši 1,0592, koeficient vypočítaný z prospekce pak 1,0555. Koeficienty se nijak významně neliší. Pro analýzu byly využity údaje z rozpočtového výhledu města.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné výdaje celkem	37,94	39,51	41,05	42,5	43,55	44,22
Kapitálové výdaje celkem	18,8	18,8	18,92	19,04	19,1	19,16
Financování	0	0	0	0	0	0
Úhrada dlouhodobých fin. závazků	0,38	5,9	4,32	5,81	0,85	5,53

Zdroj: Návrh rozpočtového výhledu hlavního města Prahy celkem do r. 2013 (v mld. Kč)

Kapitálové výdaje celkem jsou pro roky 2008 až 2013 uvedeny ve výhledu hl. m. Prahy. Oproti roku 2007 je zde však zřejmý prudký pokles o 57,5 %. Odhad na období 2014 – 2015 je proveden prostřednictvím koeficientu dle prospekce města, který vychází 1,0038, která byla v rámci řízeného rozhovoru diskutována.

Financování ve výhledu Hl. m. Prahy na roky 2008 – 2013 je uvedeno jako nulové. V rozpočtu na rok 2008 je uvedena hodnota 8,57 mld. Kč.

Splátky úvěrů a půjček (dluhová služba dle MF ČR) jsou převzaty z rozpočtového výhledu hl. m. Prahy na období 2008 – 2013 ve výši položky „úhrada dlouhodobých finančních závazků“.

**Výtah z části důvodové zprávy k rozpočtu Hl. m. Prahy za rok 2008
část pojednávající o kontextu sestavení rozpočtového výhledu**

Úhrady dlouhodobých finančních závazků města jsou tvořeny souhrnem splátek jednotlivých přijatých dluhových instrumentů úvěrového a obligačního charakteru, a to jak vlastního hlavního města Prahy, tak i městských částí hlavního města Prahy. I zde je užito určité aproximace, kdy cizoměnové závazky bylo třeba převést na jednotnou měnovou základnu. Nejvýznamnějšími jednorázovými splátkami v rámci tohoto přehledu jsou splátky obligací hl.m.Prahy v letech 2009 až 2013, kdy pro tyto roky je nárůst úhrad skokový. Zároveň od r.2011 dojde k postupnému významnému nárůstu výše splátek jistin úvěrů získaných od EIB, který bude kulminovat v letech 2012 – 2015.

Tyto skutečnosti souvisí s povinností města splatit:

- v roce 2009 - II. emisi obligací (200 mil. EUR),
- v roce 2010 - úvěr ve výši 3,75 mld. Kč
- v roce 2011 - III. emisi obligací (5 mld.Kč)
- v roce 2013 – I.tranši z EMTN Programu (170 mil.EUR)
- nejvyšší splátky úvěrů získaných od EIB :

v roce 2011734 mil.CZK

v roce 2012772 mil.CZK

v roce 2013..... 772 mil.CZK

Na splácení úvěrů a obligací má hlavní město Praha v současné době vytvořenu rezervu ve výši 5,635 mld. CZK.

Zdroj: Důvodová zpráva rozpočtu Hl. m. Prahy pro rok 2008, str. 6

Zdroj: ARIS (tis. Kč)

Zdroj: vlastní výpočty (tis. Kč)

x = (Sdílené daně - Motivační složka) / počet obyvatel	17,30	18,48	19,58	17,86	18,22	19,08	17,41	17,60	19,23	12,12	12,42	12,51
y = x (město) - x (Olomouc)	5,18	6,06	7,08	5,73	5,80	6,57	5,29	5,18	6,73			
z = y * počet obyvatel (město)	843 235	990 247	1 169 149	2 103 095	2 127 898	2 421 590	1 639 695	1 602 131	2 074 538			
Daňové příjmy celkem - z	2 203 652	2 275 683	2 337 141	5 134 817	5 266 439	5 348 151	4 298 906	4 386 325	4 449 481			
Příjmy celkem (po konsolidaci) - z	3 717 396	3 761 364	4 372 682	10 502 579	10 535 526	9 747 390	9 033 622	9 443 643	8 887 562			
t = (Kapitálové výdaje - Investiční přijaté transfery) - z	239 897	412 398	198 627	1 555 773	1 433 993	371 003	1 049 590	845 998	-393 700			
Zůstatek po snížení na celkových příjmech	5,26%	8,68%	3,58%	12,34%	11,32%	3,05%	9,83%	7,66%	-3,59%			
Zbývající % realizovaných kap. Výdajů	21,44%	29,12%	10,54%	35,77%	32,81%	11,37%	27,87%	25,11%	-16,55%			
Procento snížení investic	78,56%	70,88%	89,46%	64,23%	67,19%	88,63%	72,13%	74,89%	116,55%			

Podíl motivační daně na Příjmech celkem (po konsolidaci)	0,86%	0,87%	0,80%	0,69%	0,70%	0,82%	0,58%	0,59%	0,66%	0,48%	0,48%	0,52%
Počet obyvatel	162 759	163 392	165 238	366 757	366 680	368 533	310 078	309 098	308 374	1 181 610	1 188 126	1 212 097
x = (Sdílené daně - Motivační složka) / počet obyvatel	17,30	18,48	19,58	17,86	18,22	19,08	17,41	17,60	19,23	29,92	30,16	32,66
Průměrná hodnota x (za všechna města bez Prahy) v jednotlivých letech	17,52	18,10	19,30									
y = x (Praha) - Průměrná hodnota x										12,40	12,06	13,37
z = y * počet obyvatel (Praha)										14 652 038	14 331 337	16 200 947
Daňové příjmy celkem - z										23 307 660	24 225 190	26 306 912
Příjmy celkem (po konsolidaci) - z										40 140 159	42 911 778	44 767 558
t = (Kapitálové výdaje - Investiční přijaté transfery) - z										1 800 235	1 993 448	2 793 794
Zůstatek po snížení na celkových příjmech										3,29%	3,48%	4,58%
Zbývajících % realizovaných kapitálových výdajů										10,34%	11,06%	13,52%
Procento snížení investic										89,66%	88,94%	86,48%

Příloha č. 11 – Výchozí data pro komparační analýzu mezi obcemi ČR a SR

Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	do 250		do 200	251 - 2000		201 - 1500	2001 - 5000		1501 - 5000	5001 - 10 000		5001 - 10 000
Počet obyvatel k 1.1.2005	83 075		200 020	1 557 266		2 109 632	770 907		1 519 613	381 473		939 382
	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)
Příjmy celkem	868 914	661 765	2 758 556	23 040 893	17 547 944	33 100 756	12 311 773	9 376 646	25 911 822	6 635 586	5 053 662	19 048 240
Příjmy na obyvatele	10,459	7,966	13,791	14,796	11,268	15,690	15,971	12,163	17,052	17,395	13,248	20,277
daňové příjmy	435 859	331 950	1 456 679	9 730 595	7 410 821	16 598 079	5 036 524	3 835 817	12 244 477	2 849 578	2 170 239	8 184 679
daňové příjmy na obyvatele	5,247	3,996	7,283	6,249	4,759	7,868	6,533	4,976	8,058	7,470	5,689	8,713
daň z nemovitosti	98 593	75 088	235 241	1 356 164	1 032 855	1 560 116	714 616	544 252	747 029	323 688	246 521	369 185
daň z nemovitosti na obyvatele	1,187	0,904	1,176	0,871	0,663	0,740	0,927	0,706	0,492	0,849	0,646	0,393
místní daně a poplatky	132 098	100 606	29 380	1 944 737	1 481 112	247 147	1 065 005	811 108	217 447	525 668	400 349	186 644
místní daně a poplatky na obyvatele	1,590	1,211	0,147	1,249	0,951	0,117	1,381	1,052	0,143	1,378	1,049	0,199
kapitálové příjmy	35 304	26 888	237 412	668 630	509 229	3 463 554	384 235	292 633	2 049 442	266 633	203 068	1 511 350
kapitálové příjmy na obyvatele	0,425	0,324	1,187	0,429	0,327	1,642	0,498	0,380	1,349	0,699	0,532	1,609
běžné dotace	148 152	112 833	273 769	5 819 739	4 432 313	2 388 719	3 487 922	2 656 401	3 113 040	1 638 227	1 247 674	5 047 458
běžné dotace na obyvatele	1,783	1,358	1,369	3,737	2,846	1,132	4,524	3,446	2,049	4,294	3,271	5,373
kapitálové dotace	118 174	90 001	325 335	2 714 529	2 067 385	6 498 526	1 083 513	825 204	5 209 338	497 543	378 929	2 102 189
kapitálové dotace na obyvatele	1,422	1,083	1,627	1,743	1,328	3,080	1,406	1,070	3,428	1,304	0,993	2,238
Výdaje celkem	812 813	619 038	2 729 687	21 608 652	16 457 149	32 319 945	11 813 546	8 997 197	26 408 240	6 285 748	4 787 226	19 134 150
Výdaje na obyvatele	9,784	7,452	13,647	13,876	10,568	15,320	15,324	11,671	17,378	16,478	12,549	20,369
bežné výdaje	581 190	442 634	1 905 500	15 203 375	11 578 890	18 864 189	8 300 589	6 321 729	15 542 388	4 463 560	3 399 447	13 583 217
bežné výdaje na obyvatele	6,996	5,328	9,527	9,763	7,435	8,942	10,767	8,200	10,228	11,701	8,911	14,460
kapitálové výdaje	223 164	169 962	824 188	6 082 762	4 632 632	13 455 756	3 242 057	2 469 151	10 865 851	1 649 193	1 256 025	5 550 933
kapitálové výdaje na obyvatele	2,686	2,046	4,121	3,906	2,975	6,378	4,206	3,203	7,150	4,323	3,293	5,909

Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	10 001 - 20 000		10 001 - 20 000	20 001 - 50 000		20 001 - 50 000	50 001 - 100 000		50 001 - 100 000	nad 100 001		100 001 - 1 000 000
Počet obyvatel k 1.1.2005	452 105		954 239	842 556		1 197 676	636 920		1 206 595	660 161		939 975
	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)
Příjmy celkem	12 413 148	9 453 854	20 988 687	14 356 739	10 934 092	25 984 276	14 091 869	10 732 367	24 878 447	15 695 779	11 953 905	31 097 001
Příjmy na obyvatele	27,456	20,911	21,995	17,040	12,977	21,696	22,125	16,850	20,619	23,776	18,108	33,083
daňové příjmy	3 545 714	2 700 416	9 542 661	6 397 571	4 872 390	12 260 781	5 011 648	3 816 871	13 716 540	7 786 306	5 930 051	18 108 680
daňové příjmy na obyvatele	7,843	5,973	10,000	7,593	5,783	10,237	7,869	5,993	11,368	11,795	8,983	19,265
daň z nemovitosti	500 710	381 341	389 181	969 611	738 456	443 661	921 727	701 987	446 968	1 833 505	1 396 397	367 974
daň z nemovitosti na obyvatele	1,108	0,843	0,408	1,151	0,876	0,370	1,447	1,102	0,370	2,777	2,115	0,391
místní daně a poplatky	797 950	607 719	238 854	1 637 761	1 247 319	284 911	1 470 148	1 119 665	322 087	3 034 065	2 310 744	277 826
místní daně a poplatky na obyvatele	1,765	1,344	0,250	1,944	1,480	0,238	2,308	1,758	0,267	4,596	3,500	0,296
kapitálové příjmy	584 398	445 078	1 767 159	1 073 126	817 293	1 929 668	1 264 459	963 012	2 196 902	1 403 227	1 068 698	2 268 864
kapitálové příjmy na obyvatele	1,293	0,984	1,852	1,274	0,970	1,611	1,985	1,512	1,821	2,126	1,619	2,414
běžné dotace	1 719 264	1 309 391	5 672 448	2 874 000	2 188 838	6 360 493	2 213 848	1 686 067	5 493 330	2 471 141	1 882 021	5 938 480
běžné dotace na obyvatele	3,803	2,896	5,944	3,411	2,598	5,311	3,476	2,647	4,553	3,743	2,851	6,318
kapitálové dotace	1 010 805	769 829	1 755 713	796 743	606 799	2 210 528	1 265 097	963 498	1 301 623	159 553	121 516	2 020 536
kapitálové dotace na obyvatele	2,236	1,703	1,840	0,946	0,720	1,846	1,986	1,513	1,079	0,242	0,184	2,150
Výdaje celkem	11 890 401	9 055 729	21 297 683	13 495 575	10 278 230	27 739 347	12 353 417	9 408 362	25 245 487	15 055 264	11 466 089	31 476 306
Výdaje na obyvatele	26,300	20,030	22,319	16,017	12,199	23,161	19,396	14,772	20,923	22,805	17,369	33,486
běžné výdaje	5 513 995	4 199 459	15 133 504	9 920 889	7 555 749	19 160 044	7 470 771	5 689 739	18 183 883	10 903 988	8 304 477	21 202 924
běžné výdaje na obyvatele	12,196	9,289	15,859	11,775	8,968	15,998	11,730	8,933	15,070	16,517	12,579	22,557
kapitálové výdaje	2 178 240	1 658 948	6 164 178	3 128 718	2 382 832	8 579 303	3 731 880	2 842 200	7 061 603	3 016 269	2 297 190	10 273 382
kapitálové výdaje na obyvatele	4,818	3,669	6,460	3,713	2,828	7,163	5,859	4,462	5,853	4,569	3,480	10,929

Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel	SR		ČR	ČR (vč. PHY)
Počet obyvatel k 1.1.2005	5 384 463		9 067 132	10 248 742
	SR (tis. SK)	SR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)	ČR (tis. Kč)
Příjmy celkem	99 414 701	75 714 236	183 767 785	241 010 900
Příjmy na obyvatele	18,463	14,062	20,267	23,516
daňové příjmy	40 793 795	31 068 554	92 112 578	130 669 105
daňové příjmy na obyvatele	7,576	5,770	10,159	12,750
daň z nemovitosti	6 718 614	5 116 896	4 559 355	4 974 047
daň z nemovitosti na obyvatele	1,248	0,950	0,503	0,485
místní daně a poplatky	10 607 432	8 078 620	1 804 297	2 469 418
místní daně a poplatky na obyvatele	1,970	1,500	0,199	0,241
kapitálové příjmy	5 680 012	4 325 897	15 424 352	15 472 143
kapitálové příjmy na obyvatele	1,055	0,803	1,701	1,510
běžné dotace	20 372 293	15 515 538	34 237 738	48 728 386
běžné dotace na obyvatele	3,784	2,882	3,776	4,755
kapitálové dotace	7 645 957	5 823 161	21 423 788	23 121 059
kapitálové dotace na obyvatele	1,420	1,081	2,363	2,256
Výdaje celkem	93 315 416	71 069 021	186 350 844	242 206 537
Výdaje na obyvatele	17,330	13,199	20,552	23,633
běžné výdaje	62 358 357	47 492 125	123 575 650	161 409 288
běžné výdaje na obyvatele	11,581	8,820	13,629	15,749
kapitálové výdaje	23 252 283	17 708 939	62 775 194	80 797 249
kapitálové výdaje na obyvatele	4,318	3,289	6,923	7,884

Pozn.: *kumulovaný kurz za leden až prosinec roku 2006 dle ČNB, tj. 100 SKK = 76,160 CZK.

Příloha č. 12 – Občanská vybavenost obcí

Ukazatel Druh zařízení	Účelová jednotka (ÚJ)	Doporučený počet účelových jednotek na 1000 obyv.	Náklady na pořízení jedné účelové jednotky (Kč) ²⁾
<u>1. Předškolní výchova</u>			
1.1. Mateřská škola	<i>místo</i>	40	100.000
<u>2. Základní vzdělání</u>			
2.1. Základní škola	<i>místo</i>	136	90.000
<u>3. Střední a vysoké školy</u>			
3.1. Gymnázia	<i>místo</i>	12	100.000
4. Vysoké školy	<i>místo</i>	12	100.000
<u>5. Zařízení kultury</u>			
5.1. Kina	<i>sedadlo</i>	20	50.000
5.2. Divadla	<i>sedadlo</i>	2	200.000
5.3. Koncertní sály	<i>sedadlo</i>	2	125.000
5.4. Kongres. centra	<i>sedadlo</i>	20	.
5.5. Musea	<i>m² výst.pl.</i>	16	.
5.6. Galerie	<i>m² výst.pl</i>	1,5	.
5.7. Knihovny	<i>m² užít.pl</i>	10	20.000
5.8. Klubovny	<i>místo</i>	6	60.000
<u>6. Tělovýchova</u>			
6.1. Hřiště dětské	<i>m² pozem.</i>	800	1.500
6.2. Hřiště pro dosp.	<i>m² pozem</i>	700	2.000¹⁾
6.3. Tělocvičny	<i>m² užít.pl</i>	40	30.000
6.4. Sportovní haly	<i>m² užít.pl</i>	30	40.000¹⁾
6.5. Plavecké bazény kryté	<i>m² vod.pl</i>	11	.
6.6. Plavecké bazény otevř.	<i>m² vod.pl</i>	24	.
6.7. Zimní stadiony	<i>m² hrací pl.</i>	6	.

<u>7.Zdravotnictví</u>			
7. Jesle	místo	2	100.000
7.2.Zdravot.středisko	lékař.prac.	1,1	450.000
7.3. Poliklinika	lékař.prac.	1,5	450.000
7.4. Nemocnice	lůžko	2,5	.
7.5.Zdravot.záchr.služ.	sanit.vůz	0,17	.
7.6.Lékárna	lékár.prac.	0,3	.
7.7.Hygien.stanice	odbor.prac.	0,14	.
<u>8. Sociální péče</u>			
8.1.Domov důchodců	místo	4	500.000
8.2.Domov s pečov.služb.	bytov.jedn.	2	2000.000
8.3.Ústav soc.péče	místo	1,8	500.000
8.4. Azylový dům	lůžko	0,05	350.000

Zdroj : Ústav územního rozvoje Brno

1) Bez šatny a hlediště

2) *Expertní odhad*

9. Maloobchodní prodejny

Počet Ú.J./1000 obyvatel (m^2 prodej.plochy na 1000 obyv.) nelze v současných podmínkách tržního hospodářství jednoznačně stanovit (doporučit), řídí se zákonem nabídky a poptávky. Je ovlivněn konkurenční schopností provozovatelů, velikostí spádového okruhu zákazníků a dopravní dostupností daného zařízení.

Vývoj ploch maloobchodu v závislosti na populační velikosti obce
 v období 2000 – 2010 ¹⁾

velikostní kategorie obcí	Potravinářské zboží (<i>m²</i> prodej.plochy)		Nepotravinářské zboží (<i>m²</i> prodej.plochy)		Celkem (<i>m²</i> prodej.plochy)	
Počet obyv.	2000	2010	2000	2010	2000	2010
5000 - 9999	190 - 260	230 – 300	230 – 460	360 - 760	420 - 720	590 – 1060
10 000 – 19 999	190 - 250	270 – 330	330 - 550	540 - 940	520 – 800	810 – 1270
20 000 – 49 999	190 - 250	270 - 320	370 - 590	640 - 1020	560 - 840	910 – 1340
50 000 – 99 999	200 - 250	270 - 310	480 - 630	660 –1040	680 - 880	930 – 1350
100 000 a více	210 - 260	260 - 310	480 – 630	750 - 1040	690 - 880	1010 - 1350

Účelová jednotka

10. Ubytovací zařízení

lůžko

Počet Ú.J./1000 obyvatel – hodnotu nelze v současných podmínkách tržního hospodářství jednoznačně doporučit, řídí se zákonem nabídky a poptávky. Je ovlivněna konkurenční schopností provozovatelů, atraktivitou lokality a specifickými podmínkami území.

10.1. Hotel

lůžko

Účelovou jednotkou (Ú.J.) je *1 lůžko*.

Na 1 Ú.J. připadá: 42–28 m² podlažní plochy, 35–20 m² pozemku.

10.2. Motel

lůžko

Účelovou jednotkou (Ú.J.) je *1 lůžko*.

Na 1 Ú.J. připadá: 25 m² podlažní plochy, 50 m² pozemku.

10.3. Turistická ubytovna

lůžko

Účelovou jednotkou (Ú.J.) je *1 lůžko*.

Na 1 Ú.J. připadá: 18 m² podlažní plochy, 20 m² pozemku.

10.4. Chatová osada

lůžko

Účelovou jednotkou (Ú.J.) je *1 lůžko*.

Na 1 Ú.J. připadá: 7 m² podlažní plochy, 55 m² pozemku.

11. Zařízení veřejného stravování

m² odbyt..pl

Počet Ú.J./1000 obyvatel – hodnotu nelze v současných podmínkách tržního hospodářství jednoznačně doporučit, řídí se zákonem nabídky a poptávky. Je ovlivněna konkurenční schopností provozovatelů, atraktivitou lokality a specifickými podmínkami území.

11.1. Restaurace, kavárny, vinárny, pivnice,

m² odbyt..pl

Na 1 Ú.J. připadá: 4,2–3,0 m² podlažní plochy, 6,0–5,0 m² pozemku.

11.2. Jídelna, bufet

m² odbyt..pl

Na Új připadá 3,0 m² podlažní plochy, 6,0 m² pozemku.

11.3. Cukrárna

m² odbyt..pl

Na Új připadá 2,8 m² podlažní plochy, 4,8 m² pozemku.

12. Zařízení nevýrobních služeb

pracov. místo

Počet Ú.J./1000 obyvatel – hodnotu nelze v současných podmínkách tržního hospodářství jednoznačně doporučit, řídí se zákonem nabídky a poptávky. Je ovlivněna konkurenční schopností provozovatelů, okruhem zájemců a specifickými podmínkami území.

12.1. Holičství, kadeřnictví

pracov. místo

Na 1 Ú.J. připadá: 15 m² podlažní plochy, 18 m² pozemku.

12.2. Žehlírna, mandlovna

pracov. místo

Na 1 Ú.J. připadá: 28 m² podlažní plochy, 30 m² pozemku.

12.3. Rychločistírna *pracov. místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 30 m² podlažní plochy, 40 m² pozemku.

12.4. Veřejné WC a umývárny *m² užit.pl*

Na 1 Ú.J. připadá: 1,2 m² podlažní plochy, 1,5 m² pozemku.

12.5. Pohřební služby *m² užit.pl*

Na 1 Ú.J. připadá: 20 m² podlažní plochy, 12 m² pozemku.

12.6. Smuteční síň *místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 5 m² podlažní plochy, 9 m² pozemku.

12.7. Fotoateliér *místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 32 m² podlažní plochy, 20 m² pozemku.

13. Zařízení výrob. a opraváren. služeb *prac.místo*

Počet Ú.J./1000 obyvatel – hodnotu nelze v současných podmínkách tržního hospodářství jednoznačně doporučit, řídí se zákonem nabídky a poptávky. Je ovlivněna konkurenční schopností provozovatelů, atraktivitou lokality a specifickými podmínkami území.

13.1. Zakázkové krejčovství *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 20 m² podlažní plochy, 10 m² pozemku.

13.2. Opravna obuvi *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 22 m² podlažní plochy, 12 m² pozemku.

13.3. Opravy kožené galanterie *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 20 m² podlažní plochy, 10 m² pozemku.

13.4. Kožešnictví *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 20 m² podlažní plochy, 10 m² pozemku.

13.5. Knihařství *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 25 m² podlažní plochy, 18 m² pozemku.

13.6. Sklenářství *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 24 m² podlažní plochy, 26 m² pozemku.

13.7. Zahradnictví *m² skleníku*

Na 1 Ú.J. připadá: 0,15 m² podlažní plochy, 3,5 m² pozemku.

13.8. Autoopravna *prac.místo*

Na 1 Ú.J. připadá: 90 m² podlažní plochy, 400 m² pozemku.

Zdroj : Ústav územního rozvoje Brno

Příloha č. 13 – Technická vybavenost obcí

1. Místní komunikace

Orientační průměrné ceny. Cenová úroveň r. 2008.

1.1. Silnice II a III tř. a místní komunikace, včetně zemních prací a obrubníku.

Vozovka z asfaltových vrstev. Cena za 1 m² se pohybuje v závislosti na skladbě a tloušťce vozovky od 1.027 Kč do 1.260 Kč

1.2. Obslužné a parkovací plochy. Cena za 1 m² se pohybuje v závislosti na skladbě a tloušťce plochy od 283 Kč do 1.480 Kč.

1.3. Cyklistické stezky. Cena za 1 m² se pohybuje v závislosti na skladbě a tloušťce plochy od 1.336 Kč do 2.170 Kč.

1.4. Chodníky. Cena za 1 m² se pohybuje v závislosti na skladbě a tloušťce povrchu od 683 Kč do 2.096 Kč.

1.5. Příslušenství pozemní komunikace.

- Příkop 0,4 m³ / bm, svahování 103 Kč za 1 bm.
- Žlab odvodňovací polymerbeton 2.105 Kč za 1 bm.
- Svodidlo 2.600 Kč za 1 bm.
- Obrubník 397 Kč za 1 bm.
- Parkovací zábrana 2.600 Kč za 1 ks
- Dopravní značení svislé 900 - 2 750 Kč za 1 ks.

1.6. Kryté zastávky hromadné dopravy / prosklené / od ... 155.000 Kč do ... 258.000 Kč

1.7. Mosty pozemních komunikací. Cena za m² plochy mostovky se pohybuje v závislosti na konstrukci mostu od 29.079 Kč do 44.108 Kč.

2. Zásobování vodou

2.1. Vodovod v nezastavěném území – otevřená rýha. Cena za 1 bm se v závislosti na použitém materiálu a profilu potrubí pohybuje od 1.600 Kč do 6.680 Kč.

2.2. Vodovod v zastavěném území – pažená rýha ve vozovce. Cena za 1 bm se v závislosti na použitém materiálu a profilu potrubí pohybuje od 6.375 Kč do 11.460 Kč.

2.3. Studny vrtané. Cena za 1 m hloubky vrtu (včetně vystrojení, bez čerpadla) se v závislosti na hloubce vrtu a jeho profilu pohybuje od ... 2.580 Kč do 13.910 Kč.
Cena čerpadla se v závislosti na profilu a hloubce studny pohybuje od 20.634 Kč do 27.426 Kč

3. Odvádění a čištění odpadních vod

- 3.1. **Potrubí kanalizace uložené v nezpevněné ploše.** Cena za 1 bm se v závislosti na použitém konstrukčním materiálu a velikosti profilu potrubí pohybuje
.....od....6.690 Kč do.....21.900 Kč
Cena zahrnuje také sejmutí ornice a hloubku výkopu 2,60 m a výstavbu kanalizačních šachet.
- 3.2. **Potrubí kanalizace uložené ve vozovce.** v ceně jsou zahrnuty náklady na řezání asfaltového krytu, odstranění krytu vozovky a podkladových vrstev, odvoz sutí na skládku. Cena za 1 bm se v závislosti na použitém konstrukčním materiálu a velikosti profilu potrubí pohybujeod ... 9.150 Kč do..... 25.000 Kč
Cena zahrnuje také sejmutí ornice a hloubku výkopu 2,60 m a výstavbu kanalizačních šachet.
- 3.3. **Rekonstrukce kanalizace.** Jde o bezvýkopovou technologii pomocí polyesterepoxidové vystýlky do stávajícího nevyhovujícího potrubí. Cena se v závislosti na profilu potrubí pohybuje od... 4.760 Kč do..... 24.000 Kč
za běžný metr sanovaného potrubí.
- 3.4. **Čistírny odpadních vod.** V případě použití čistírny typu Kombiblok, vhodné pro splaškovou i jednotnou kanalizaci, se cena v závislosti na počtu ekvivalentních obyvatel tj. od 500 – 2.000 EO, pohybuje od..... 15.138 Kč do..... 27.190 Kč
v přepočtu na 1 EO.¹⁾
- 3.5. **Malé čistírny odpadních vod.** Jsou vhodné pro splaškovou kanalizaci pro lokality s počtem 50 – 350 EO. Jsou řešeny jako mechanicko-biologické a většinou jako balené, celoplastové. Cena se v závislosti na počtu EO pohybuje od 5.400 Kč do.... 12.400 Kč.
na 1 EO¹⁾.

Pozn. V ceně stavební části nejsou zahrnuty náklady na osazení na betonovou základní desku a na její statické zajištění, na přípojku vody, elektřiny.

3.6. Příslušenství čistíren odpadních vod.

- Provozní budova 4. 950 Kč na 1 m3 obestavěného prostoru.
- Čerpací stanice 6.700 Kč/m3 obestavěného prostoru.
- Odlehčovací komory 4.200 – 5.200 Kč/m3 obestavěného prostoru.
- Dešťové zdrže 3.400 – 3. 900 Kč/m3 obestavěného prostoru.

1) EO – Ekvivalentní obyvatel je definován produkcí znečištění 60 g BSK₅ za den . V případech, kdy je známo množství produkovaného znečištění, je tedy EO počítán vydělením celkové produkce BSK₅ za den hodnotou 60 g BSK₅

Seznam Tabulek, Grafů, Příloh

Část A.

Závěry a návrhy analýzy financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků

1. Závěry kvantitativních a kvalitativních analýz

Tabulka č. 1: Běžné mandatorní výdaje obcí podle ARIS: 2005 – 2007)

Tabulka č. 2: Míry krytí dle správních rolí obcí v jednotlivých letech

Tabulka č. 3: Obce, situace v roce 2007, agregované údaje v Kč, %

Tabulka č. 4: Financování přenesené působnosti na úrovni krajů v roce 2007, v tis. Kč,
v % výdajů

Tabulka č. 5: Dopad průměrného snížení sdílených daní bez motivační složky na obyvatele
v období 2005 – 2007 u Plzně, Brna a Ostravy (v tis. Kč)

Tabulka č. 6: Dopad průměrného snížení sdílených daní bez motivační složky na obyvatele
v období 2005 – 2007 v případě Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Tabulka č. 7: Přesah výdajů PBOP a Olomouce v porovnání nad standardní obcí (100%)

Tabulka č. 8: Přesahy výdajů a jejich vážený průměr (významnost)

Tabulka č. 9: Přesah sdílených daňových příjmů PBOP nad průměrnou obcí v tis Kč/obyv.

Graf č. 1: Zbývající podíl realizovatelných průměrných kapitálových výdajů (průměr 2005 –
2007) v případě snížení sdílených daní o jednu velikostní kategorii

Graf č. 2: Příjmy celkem na obyvatele SR / ČR, Daňové příjmy na obyvatele SR /ČR

2. Návrh rozpočtového určení daní obcím (systém financování obcí)

Tabulka č. 1: Paragrafy nezahrnuté do analýzy výdajových oblastí obcí

Tabulka č. 2: Typologie výdajových oblastí obcí

Tabulka č. 3: Váha „principů“ při financování obcí

Tabulka č. 4: Mobility ve velikostních kategoriích obcí (2007)

Tabulka č. 5: Přehled mobilit největších měst (2007)

Tabulka č. 6: Souhrn průměrných výdajů obcí na jednoho obyvatele
za období 2005 – 2007 za vybrané výdajové oblasti

Graf č. 1: k tabulce 6

Část B.:

Souhrnné analýzy financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků

1. Základní analýza výdajů obcí

- Tab.1.1.: Struktura obcí v ČR podle velikostních kategorií v letech 2005 až 2007
- Tab. 1.2.: Struktura výdajů obcí ve skupině Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství v letech 2005 - 2007
- Tab. 1.3.: Struktura výdajů obcí ve skupině Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství v letech 2005 - 2007
- Tab. 1.4.: Struktura výdajů obcí ve skupině Služby pro obyvatelstvo v letech 2005 - 2007
- Tab. 1.5.: Struktura výdajů obcí ve skupině Sociální věci a politika zaměstnanosti v letech 2005 – 2007
- Tab. 1.6.: Struktura výdajů obcí ve skupině Bezpečnost státu a právní ochrana
- Tab. 1.7.: Struktura výdajů obcí ve skupině Všeobecná veřejná správa a služby v letech 2005 - 2007
- Tab. 1.8.: Podíl výdajových oblastí na celkových výdajích obcí v období 2005 – 2007*
- Graf 1.1.: Struktura celkových výdajů obcí 2005 -2007
- Graf 1.2.: Struktura běžných výdajů obcí 2005 – 2007
- Graf 1.3. Struktura kapitálových výdajů obcí 2005 – 2007
- Graf 1.4. Struktura celkových výdajů obcí podle velikostních kategorií 2005 - 2007
- Graf 1.5. Struktura běžných výdajů obcí podle velikostních kategorií 2005 – 2007
- Graf 1.6. Struktura kapitálových výdajů obcí podle velikostních kateg. 2005 – 2007 v letech 2005 - 2007

3. Vyhodnocení dotazníku pro potřeby výběrového šetření obcí

- Tab. 3.1.: Obce oslovené pro dotazníkové šetření
- Tab. 3.2.: Obce zařazené do hodnoceného souboru podle počtu obyvatel
- Tab. 3.3.: Počet procent obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření
- Tab. 3.4.: Průměrná nadmořská výška vyhodnocovaných obcí (v m n.m.)
- Tab. 3.5.: Poloha obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření vůči hranici
- Tab. 3.6.: Hodnocení otázky a rozdělení obcí dle polohy vůči státní hranici
- Tab. 3.7.: Seznam obcí, v nichž byly realizovány řízené rozhovory
- Graf 3.1. Obce oslovené pro dotazníkové šetření podle počtu obyvatel
- Graf 3.2. Počet obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření z počtu obcí oslovených v dané velikostní kategorii
- Graf 3.3. Počet procent obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření z počtu obcí oslovených v dané velikostní kategorii
- Graf 3.4. Průměrná nadmořská výška vyhodnocovaných obcí (m.n.m.)
- Graf 3.5. Poloha obcí vyhodnocených v dotazníkovém šetření
- Graf 3.6. Zemědělská funkce vyhodnocených obcí
- Graf 3.7. Průmyslová funkce vyhodnocených obcí
- Graf 3.8. Zátěž – jesle a mateřské školy, které nejsou součástí základní školy
- Graf 3.9. Zátěž – základní školy
- Graf 3.10. Zátěž – provoz technických služeb v majetku obce
- Graf 3.11. Zátěž – obecní byty
- Graf 3.12. Zátěž – údržba a obnova místních komunikací

Graf 3.13. Zátěž – odpadové hospodářství

Graf 3.14. Význam vlivu obcí spádového obvodu na běžné výdaje rozpočtu obce

Graf 3.15. Vliv obcí spádového obvodu na kapitálové výdaje rozpočtu obce

Graf 3.16. Spádovost obce daná historickými vazbami a zvyklostmi

Graf 3.17. Vliv spádovosti obyvatel z okolních obcí na běžné výdaje rozpočtu obce

Graf 3.18. Vliv spádovosti z okolních obcí na kapitálové výdaje rozpočtu obce

Graf 3.19. Služby poskytované v samostatné působnosti

Graf 3.20. Výkon administrativy pro obyvatele okolních obcí

Graf 3.21. Vliv sezónních obyvatel na kapitálové výdaje

Graf 3.22. Vliv sezónních obyvatel na běžné výdaje

Graf 3.23. Vliv sezónních obyvatel na kapitálové výdaje

Graf 3.24. Firmy v obci (podle počtu zaměstnanců) – kvalifikovaný odhad a) drobných (0-9 zaměstnanců)

Graf 3.25. Firmy v obci (podle počtu zaměstnanců) – kvalifikovaný odhad b) malých (10-49 zaměstnanců)

Graf 3.26. Vliv nadmořské výšky na objem a strukturu výdajů obce

Graf 3.27. Celkové hodnocení otázky

Graf 3.28. Hodnocení specifičnosti výdajů dle krajů (NUTS III)

Graf 3.29. Hodnocení specifičnosti výdajů podle rozdělení polohy obcí dle nadmořské výšky

Graf 3.30. Hodnocení specifičnosti výdajů dle velikosti majetku obcí

Graf 3.31. Zpracovaný program rozvoje obce nebo jiný strategický rozvojový dokument

Graf 3.32. Zpracovaný výhled potřebných investic

Graf 3.33. Zpracovaný výhled odprodeje majetku

Graf 3.34. Za vyplnění dotazníku zodpovědění (vyjádřeno v %)

Graf 3.35. Obce vybrané pro řízené rozhovory podle výkonu přenesené působnosti

Graf 3.36. Podíl obcí zapojených do řízených rozhovorů podle velikostních kategorií RUD

Graf 3.37. Podíl obcí zapojených do řízených rozhovorů podle velikostních kategorií RUD

Obr. 3.1. Lokalita dotazovaných obcí

4. Analýza mandatorních výdajů obcí

Tab. 4.1.: MANDATORNÍ VÝDAJE – struktura (výsledná podoba)

Tab. 4.2: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Tab. 4.2 a: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Tab. 4.2 b: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Tab. 4.2 c: MANDATORNÍ VÝDAJE – PARDUBICE r. 2005 - 7 (Kč/1 obyv.)

Tab. 4.3.: KOMPARACE MaV – CHRUDIM PARDUBICE r. 2007 (Kč/1 obyv., %)

Tab. 4.4: MANDATORNÍ VÝDAJE NA 1 OBYVATELE 2005 – 2007 (v Kč/obyv.)

Tab. 4.5.: CELKOVÉ VÝDAJE NA OBYVATELE 2005 – 2007 (v Kč/obyv.)

Tab. 4.6.: PODÍL MANDATORNÍCH VÝDAJŮ NA CELKOVÝCH VÝDAJÍCH OBCÍ
V PŘEPOČTU NA 1 OBYVATELE 2005 – 2007 (v %)

Tab. 4.7: STRUKTURA BĚŽNÝCH MANDATORNÍCH VÝDAJŮ ZA VELIKOSTNÍ
KATEGORIE OBCÍ dle výkazů FIN2-12M (ze systému Aris) (tis. Kč, %)

Tab. 4.8.: Doprava a komunikace (§ 2212, 2219, 222, 2242, 227) (tis. Kč, %)

Tab. 4.9.: Vodní hospodářství (§ 2310 + 232) (tis. Kč, %)

Tab. 4.10.: Předškolní zařízení (§311, 3141)- mimo ZŠ

Tab. 4.11.: Kultura (§ 331 + 332 + 3392) (tis. Kč, %)

Tab. 4.12.: Sportovní zařízení obce (§ 341) (tis. Kč, %)

Tab. 4.13.: Bytové hospodářství (§ 3612)(tis. Kč, %)

Tab. 4.14.: Veřejné osvětlení (§ 3631) (tis. Kč, %)

Tab. 4.15.: Nakládání s odpady (§ 372) (tis. Kč, %)

Tab. 4.16.: Veřejná zeleň (§ 3745) (tis. Kč, %)

Tab. 4.17.: Služby sociální péče (432, 433, 434, 435) (tis. Kč, %)

5. Financování přenesené působnosti obcí a krajů

Tab. 5.1.: Výdaje

Tab. 5.2.: Příjmy

Tab. 5.3. Analýza obcí

Tab. 5.4.: Situace v roce 2007

Tab. 5.5.: Míry krytí dle správních rolí obcí v jednotlivých letech

Tab. 5.6. Úvazky úředníků – krajské úřady 2007

Tab. 5.7.: Výdaje spojené s výkonem přenesené působnosti, kraje 2007 (v Kč)

Tab. 5.8. Příjmy spojené s výkonem přenesené působnosti, kraje 2007 (v Kč)

Tab. 5.9.: Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy, kraje 2007

Tab. 5.10.: Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy, kraje 2006

Tab. 5.11.: Krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy, kraje 2005

Graf 5.1. Obce se základní funkcí, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.2. Obce s matrikou, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.3. Obce se stavebním úřadem, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.4. Obce s pověřeným obecním úřadem, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.5. Obce s rozšířenou působností, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.6. Obce e základní funkcí, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.7. Obce s matrikou, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.8. Obce se stavebním úřadem, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.9. Obce s pověřeným obecním úřadem, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.10. Obce s rozšířenou působností, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.11. Obce e základní funkcí, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.12. Obce s matrikou, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.13. Obce se stavebním úřadem, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.14. Obce s pověřeným obecním úřadem, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.15. Obce s rozšířenou působností, Míra krytí výdajů na výkon přenesené působnosti příjmy

Graf 5.16. Obce e základní funkcí,

Graf 5.17.: Obce s matrikou

Graf 5.18.: Obce se stavebním úřadem

Graf 5.19.: Obce s pověřeným obecním úřadem

Graf 5.20.: Obce s rozšířenou působností

Graf 5.21. Průměrná míra krytí

Graf 5.22. Výdaje na přenesenou působnost dle krajů v roce 2007 (výdaje na úvazek úředníka v PP)

Graf 5.23. Příjmy a příspěvky na PP na 1 úvazek úředníka dle krajů v roce 2007 (v Kč)

Graf 5.24. Výdaje a příjmy na 1 úvazek v PP dle krajů v roce 2007 (v Kč – pravá osa) Míra krytí nákladů příjmy (v % - levá osa)

6. Postavení Prahy, Brna, Ostravy, Plzně v systému financování

Tab. 6.1.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

Tab. 6.1a - Retrospekce

Tab. 6.1b – Prospekce

Tab. 6.2.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

Tab. 6.2a - Retrospekce

Tab. 6.2b - Prospekce

Tab. 6.3.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)

Tab. 6.3a - Retrospekce

Tab. 6.3b - Prospekce

Tab. 6.4.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Plzeň (v tis. Kč)

Tab. 6.4a - Retrospekce

Tab. 6.4b - Prospekce

Tab. 6.5.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Plzeň (v %)

Tab. 6.5a – Retrospekce

Tab. 6.5b - Prospekce

Tab. 6.6.: Vývoj investičního potenciálu města Plzeň (v tis. Kč)

Tab. 6.6a - Retrospekce

se opakujících příjmů na stavby za město Plzeň (v %)

Tab. 6.6b - Prospekce

Tab. 6.7: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Plzeň (v %)

Tab. 6.7a – Retrospekce

Tab. 6.7b - Prospekce

Tab. 6.8.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁷⁰ města Plzeň (v %)

Tab. 6.8a - Retrospekce

Tab. 6.8b - Prospekce

Tab. 6.9.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Plzeň (v %)

Tab. 6.9a – Retrospekce

Tab. 6.9b - Prospekce

Tab. 6.10.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.11.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.12.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.13.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.14.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč

Tab. 6.15.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.16.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.17.: Místní poplatky (položka 1341 až 1349, 1337) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.18.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.19.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

⁷⁰ Ukazatele míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů má poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Plzeň. Neznamena to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

- Tab. 6.20. - Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)
- Tab. 6.21.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.22.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
- Tab. 6.23.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)
- Tab. 6.23a – Retrospekce
- Tab. 6.23b – Prospekce
- Tab. 6.24.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)
- Tab. 6.24a – Retrospekce
- Tab. 6.24b – Prospekce
- Tab. 6.25.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investiční přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Brno (v tis. Kč)
- Tab. 6.25a – Retrospekce
- Tab. 6.25b - Prospekce
- Tab. 6.26.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Brno (v tis. Kč)
- Tab. 6.26a – Retrospekce
- Tab. 6.26b – Prospekce
- Tab. 6.27.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Brno (v %)
- Tab. 6.27a – Retrospekce
- Tab. 6.27b – Prospekce
- Tab. 6.28.: Vývoj investičního potenciálu města Brno (v tis. Kč)
- Tab. 6.28a - Retrospekce
- Tab. 6.28b - Prospekce
- Tab. 6.29.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Brno (v %)
- Tab. 6.29a – Retrospekce
- Tab. 6.29b - Prospekce
- Tab. 6.30.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁷¹ města Brno (v %)
- Tab. 6.30a – Retrospekce
- Tab. 6.30b - Prospekce
- Tab. 6.31.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Plzeň (v %)
- Tab. 6.31a – Retrospekce
- Tab. 6.31b - Prospekce
- Tab. 6.32.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.33.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.34.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.35.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.36.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč
- Tab. 6.37.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.38.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.39.: Místní poplatky (položka 1341 až 1349, 1337) na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.40.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.41.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.42.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)
- Tab. 6.43.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
- Tab. 6.44.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

⁷¹ Ukazatele míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů mají poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Brno. Neznamená to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

- Tab. 6.45.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)
Tab. 6.45a - Retrospekce
Tab. 6.45b - Prospekce
Tab. 6.46.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)
Tab. 6.46a - Retrospekce
Tab. 6.46b - Prospekce
Tab. 6.47.: Vývoj neinvestičních dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem v rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)
Tab. 6.47a – Retrospekce
Tab. 6.47b - Prospekce
Tab. 6.48.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Ostravy (v tis. Kč)
Tab. 6.48a - Retrospekce
Tab. 6.48b - Prospekce
Tab. 6.49.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Ostravu (v %)
Tab. 6.49a – Retrospekce
Tab. 6.49b - Prospekce
Tab. 6.50.: Vývoj investičního potenciálu města Ostravy (v tis. Kč)
Tab. 6.50a - Retrospekce
Tab. 6.50b - Prospekce
Tab. 6.51.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Ostravy (v %)
Tab. 6.51a - Retrospekce
Tab. 6.51b - Prospekce
Tab. 6.52.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁷² města Ostravy (v %)
Tab. 6.52a – Retrospekce
Tab. 6.52b – Prospekce
Tab. 6.53: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Ostrava (v %)
Tab. 6.53a – Retrospekce
Tab. 6.53b – Prospekce
Tab. 6.54.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.55.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.56.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.57.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.58.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč
Tab. 6.59.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.60.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.61.: Místní poplatky na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.62.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.63.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.64.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)
Tab. 6.65.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Tab. 6.66.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
Tab. 6.67: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)
Tab. 6.67a - Retrospekce
Tab. 6.67b - Prospekce

⁷² Ukazatele míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů mají poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Ostravy. Neznamená to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

Tab. 6.68a - Retrospekce

Tab. 6.68.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Tab. 6.68b - Prospekce

Tab. 6.69.: Vývoj neinvestičních dotací, kapitálových dotací a příjmů celkem rozpočtu Hl. m. Prahy

(v tis. Kč)

Tab. 6.69a - Retrospekce

Tab. 6.69b - Prospekce

Tab. 6.70.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Tab. 6.70a - Retrospekce

Tab. 6.70b - Prospekce

Tab. 6.71: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za Hl. m. Prahu (v %)

Tab. 6.71a - Retrospekce

Tab. 6.71b - Prospekce

Tab. 6.72.: Vývoj investičního potenciálu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)

Tab. 6.72a - Retrospekce

Tab. 6.72b - Prospekce

Tab. 6.73.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti Hl. m. Prahy (v %)

Tab. 6.73a - Retrospekce

Tab. 6.73b - Prospekce

Tab. 6.74.: Základní úvěrové a obligační tituly přijaté Vlastním HMP v letech 2001 a 2003

Tab. 6.75: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic⁷³ Hl. m. Prahy (v %)

Tab. 6.75a - Retrospekce

Tab. 6.75b - Prospekce

Tab. 6.76.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za Hl. m. Prahu (v %)

Tab. 6.76a - Retrospekce

Tab. 6.76b - Prospekce

Tab. 6.77.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.78.: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.79.: DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (a kapitálových výnosů) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.80.: DPPO bez obcí a krajů na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.81.: DPPO za obce na 1 obyvatele v tis. Kč

Tab. 6.82.: DPH na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.83.: Daň z nemovitosti na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.84.: Místní poplatky (položka 1341 až 1349, 1337) na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.85.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.86.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.87.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

Tab. 6.88.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)

Tab. 6.89.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)

Tab. 6.90.: Vybrané velikostní kategorie obcí v letech 2005 až 2007

Tab. 6.91.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 22 - Doprava

Tab. 6.92.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 221 – Pozemní komunikace

Tab. 6.93.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 2212 – Silnice

⁷³ Ukazatel míry samofinancování investic z jednotlivých zdrojů má poukázat na jejich potenciál pro investiční potřeby města Prahy. Neznamená to, že město tyto zdroje na investice skutečně plně využívá.

- Tab. 6.94.: Míra významu výdajové položky – Pododíl 222 – Silniční doprava
- Tab. 6.95.: Míra významu výdajové položky – Pododdíly 222+224+227 – Silniční, železniční a doprava ostatních drah
- Tab. 6.96.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 31 a 32 – Vzdělávání
- Tab. 6.97.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 311 – Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání
- Tab. 6.98.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3113 – Základní školy
- Tab. 6.99.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 33 – Kultura, církev a sdělovací prostředky
- Tab. 6.100.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3311 – Divadelní činnost
- Tab. 6.101.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3312 – Hudební činnost
- Tab. 6.102.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3315 – Činnost muzeí a galerií
- Tab. 6.103.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3319 – Ostatní záležitosti kultury
- Tab. 6.104.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 35 - Zdravotnictví
- Tab. 6.105.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 351 – Ambulantní péče
- Tab. 6.106.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 352 – Ústavní péče
- Tab. 6.107.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 353 – Zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví
- Tab. 6.108.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 36 - Bydlení, komunální služby a územní rozvoj
- Tab. 6.109.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 361 – Rozvoj bydlení a bytové hospodářství
- Tab. 6.110.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3612 – Bytové hospodářství
- Tab. 6.111.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 363 – Komunální služby a územní rozvoj
- Tab. 6.112.: Míra významu výdajové položky – Paragraf 3633 – Výstavba a údržba místních inženýrských sítí
- Tab. 6.113.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 43 - Sociální služby a společné činnosti v soc. zab. a politice zam.
- Tab. 6.114.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 432 – Sociální péče a pomoc dětem a mládeži
- Tab. 6.115.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 434 – Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
- Tab. 6.116.: Míra významu výdajové položky – Pododdíl 435 – Služby sociální péče
- Tab. 6.117.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 53 - Bezpečnost a veřejný pořádek
- Tab. 6.118.: Míra významu výdajové položky – Oddíl 62 - Jiné veřejné služby a činnosti
- Tab. 6.119
- Tab. 6.120.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2002 / 2006 (tis. Kč)
- Tab. 6.121.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2002 / 2006 (tis. Kč)
- Tab. 6.122.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy
- Tab. 6.123.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2002 / 2006 (tis. Kč)
- Tab. 6.124.: Bilance příjmů a výdajů na výkon státní správy - srovnání 2004 / 2007 (mil. Kč)
- Graf 6.30 - Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)
- Graf 6.31.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)
- Graf 6.32.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Plzeň (v tis. Kč)
- Graf 6.33.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Plzeň (v tis. Kč)
- Graf 6.34.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně

- Graf 35.6.: Vývoj investičního potenciálu města Plzeň (v tis. Kč)
Graf 6.36.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Plzeň (v %)
Graf 6.37.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic města Plzeň (v %)
Graf 6.38.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Plzeň (v %)
Graf 6.39.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.40.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.41.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.42.: - Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)
Graf 6.43.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.44.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
Graf 6.45.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)
Graf 6.46.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Brno (v tis. Kč)
Graf 6.18.: Vývoj neinvestičních přijatých dotací, investiční přijatých transferů a příjmů celkem rozpočtu města Brno (v tis. Kč)
Graf 6.47.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Brno (v tis. Kč)
Graf 6.48.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Brno (v %)
Graf 6.49.: Vývoj investičního potenciálu města Brno (v tis. Kč)
Graf 6.50.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Brno (v %)
Graf 6.51.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic města Brno (v %)
Graf 6.52.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby
Graf 6.53.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.54.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.55.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.56.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %) Tab. 6.43.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.57.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč) Tab. 6.44.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
Graf 6.58.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
- Graf 6.31.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)
Graf 6.32.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)
Graf 6.33.: Vývoj neinvestičních dotací, investičních přijatých transferů a příjmů celkem v rozpočtu města Ostravy (v tis. Kč)
Graf 6.34.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb města Ostravy (v tis. Kč)
Graf 6.35.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za město Ostravu (v %)
Graf 6.36.: Vývoj investičního potenciálu města Ostravy (v tis. Kč)
Graf 6.37.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti města Ostravy (v %)
Graf 6.38.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic města Ostravy (v %)
Graf 6.39.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za město Ostrava (v %)
Graf 6.40.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.41.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.42.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.43.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)

Graf 6.44.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.45.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
Graf 6.46.: Vývoj vybraných příjmů a výdajů rozpočtu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)
Graf 6.47.: Vývoj dalších vybraných příjmových ukazatelů rozpočtu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)
Graf 6.48.: Vývoj neinvestičních dotací, kapitálových dotací a příjmů celkem rozpočtu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)
Graf 6.49.: Vývoj hodnoty majetku, dlouhodobého hmotného majetku a staveb Hl. m. Prahy (v tis. Kč)
Graf 6.50.: Vývoj běžně se opakujících příjmů v přepočtu na dlouhodobý hmotný majetek celkem a běžně se opakujících příjmů na stavby za Hl. m. Prahu (v %)
Graf 6.51.: Vývoj investičního potenciálu Hl. m. Prahy (v tis. Kč)
Graf 6.52.: Vývoj investičního podílu a míry soběstačnosti Hl. m. Prahy (v %)
Graf 6.53.: Vývoj vybraných ukazatelů míry samofinancování investic Hl. m. Prahy (v %)
Graf 6.54.: Vývoj ukazatele dluhové služby na běžně se opakující příjmy a ukazatele dluhové služby dle MFČR za Hl. m. Prahu (v %)
Graf 6.55.: Daňové příjmy na 1 obyvatele a příjmy celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.56.: Běžné výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.57.: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele a výdaje celkem na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.58.: Míra samofinancování investic a investiční podíl (v %)
Graf 6.59.: Stavby na 1 obyvatele a hodnota majetku na 1 obyvatele (v tis. Kč)
Graf 6.60.: Ukazatel dluhové služby dle MFČR (v %)
Graf 6.61.: Upravená míra krytí přenesené působnosti u velkých měst ČR v období 2005 – 2007

7. Poznatky z financování obcí některých Evropských zemí

Tab. 7.1.: Vývoj podílových daní do rozpočtů obcí v SR
Tab. 7.2.: Místní daně a poplatky v rozpočtech obcí SR
Tab. 7.3.: Komparace vybraných trendů financování obcí v EU, ČR a SR
Tab. 7.4.: Odlišnosti mezi velikostními skupinami ČSÚ, SSÚ a RUD
Tab. 7.5.: Velikostní kategorie obcí SR statisticky vykazované za rok 2005
Tab. 7.6.: Koeficienty velikostní kategorie obcí pro rozdělování daně z příjmů FO
Tab. 7.7.: Přiřazení velikostních skupin obcí mezi ČR (RUD) a SR podle počtu obyvatel
Tab. 7.8.: Vybrané příjmy a výdaje obcí v SR a ČR
Tab. 7.9.: Vybrané údaje rozpočtů obcí podle velikostních skupin za SR a ČR (v tis. Kč/obyv.)
Graf 7.1.: Podíl vybraných příjmů obcí za SR v %
Graf 7.2.: Podíl vybraných příjmů obcí za ČR v %
Graf 7.3.: Podíl vybraných výdajů obcí za SR v %
Graf 7.4.: Podíl vybraných výdajů obcí za ČR v %
Graf 7.5. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel do 200 ČR resp. Do 250 SR
Graf 7.6. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 201 (251) do 1500 (2000) ČR resp. 250 SR
Graf 7.7. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 1500 (2001) do 5000 ČR resp. 250 SR
Graf 7.8. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 5001 do 10000 ČR resp. SR
Graf 7.9. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 10001 do 20000 ČR resp. 250 SR
Graf 7.10. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 20001 do 50000 ČR resp. 250 SR
Graf 7.11. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel od 50001 do 100000 ČR resp. 250 SR

Graf 7.12. Velikostní skupina obcí s počtem obyvatel nad 10001 ČR (do 1000000) resp. 250 SR

Graf 7.13. ČR bez PHY, ČR vč. PHY, SR

Schéma č. 7.1.: Členění daňových příjmů v roce 2004

8. Hodnocení rozpočtových výdajů obcí ve vztahu k majetku

Tab. 8.1. Vývoj hodnoty majetku na 1 obyvatele - průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč)

Tab. 8.2. Vývoj hodnoty dlouhodobého hmotného majetku na 1 obyvatele - průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč)

Tab. 8.3. Vývoj hrubé úspory na obyvatele obyvatele - průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč)

Tab. 8.4. Vývoj hrubé úspory na mil. Kč majetku - průměr za velikostní skupiny obcí (tis. Kč/mil. Kč)

Tab. 8.5.

Tab. 8.6. Vývoj kapitálových výdajů na mil. Kč DHM - za velikostní skupiny obcí (tis. Kč/mil. Kč)

Tab. 8.7. Kapitálové výdaje na 1 mil. Kč DHM bez hodnoty pozemků - průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč / mil. Kč)

Tab. 8.8. Podíl prostředků potřebných na údržbu a opravy DHM z běžných příjmů podle velikostních skupin obcí (v %)

Tab. 8.9. Podíl výdajů na údržbu DHM- bez hodnoty pozemků- z běžných příjmů - průměr za

Tab. 8.10. Podíl hodnoty staveb a pozemků na hodnotě DHM v roce 2007 - průměr za velikostní skupiny obcí (v %)

Graf 8.1. Majetek na obyvatele – průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč)

Graf 8.2. Dlouhodobý majetek na obyvatele – průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč)

Graf 8.3. Hrubá úspora na obyvatele – průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč)

Graf 8.4. Hrubá úspora na milion Kč majetku – průměr za velikostní skupiny obcí (tis. Kč/mil. Kč)

Graf 8.5. Hrubá úspora na 1. mil. Kč DHM bez hodnoty pozemků – průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč (mil. Kč)

Graf 8.6. Kapitálové výdaje na milion Kč DH majetku – průměr za velikostní skupiny obcí (tis. Kč(mil. Kč)

Graf 8.7. Kapitálové výdaje na 1 mil. Kč DHM bez hodnoty pozemků – průměr za velikostní skupiny obcí (v tis. Kč (mil. Kč)

Graf 8.8. Podíl prostředků na údržbu a opravy DHM z běžných příjmů (v %) velikostní skupiny obcí (v %)

Graf 8.9. Podíl výdajů na údržbu DHM bez hodnoty pozemků z běžných příjmů – průměr za velikostní skupiny obcí (v %)

Graf 8.10. Podíl hodnoty staveb a pozemků na hodnotě DHM – průměr za velikostní skupiny obcí v r. 2007 (v %)

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1 – Pasporty výdajů obcí

PŘÍLOHA 2 – Dotazník pro vybrané obce

PŘÍLOHA 3 – Přehled okruhů a otázek pro řízené rozhovory

PŘÍLOHA 4 – Definice propočtových a podílových ukazatelů (indikátorů) využívaných během řešení projektu.

PŘÍLOHA 5 – Prospektivní koeficienty pro město Plzeň

PŘÍLOHA 6 – Prospektivní koeficienty pro město Brno

PŘÍLOHA č. 7 – Prospektivní koeficienty pro město Ostravu

PŘÍLOHA č. 8 – Prospektivní koeficienty pro Hl. m. Prahu

PŘÍLOHA č. 9. – Výpočet dopadu snížení sdílených daní bez motivační složky u velkých měst Brno, Ostrava, Plzeň

PŘÍLOHA č. 10: Výpočet dopadu snížení sdílených daní bez motivační složky pro Hl. m. Praha

PŘÍLOHA č. 11 – Výchozí data pro komparační analýzu mezi obcemi ČR a SR

PŘÍLOHA č. 12 – Občanská vybavenost obcí

PŘÍLOHA č. 13 – Technická vybavenost obcí